DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT-EN WAPENKUNDE

1957

74STE JAARGANG

INHOUD
1957

Bestuursberichten: .. 1-2; 33; 65-66; 97-98; 129; 161-162: 185; 225; 265; 305; 345-346; 385-387
Een herziening van de stamreeks van Coeverden, door Mr. A. Haga 3-19
Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften ... 20-27; 51—55; 113—116;178—180; 379-382
Boekbespreking: 27-28; 55—60; 89-92; 109—113; 158; 1'81-182; 218—220; 336-339; 382-383; 417-419
Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 24 november 1956 in het Gebouw van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage 34-36
Het geheim van een bruidegom uit den jare 1813. Genealogie van Weelderen, door Ir. Ch. C. van der Vlis. Met naschrift van Mr. Dr. J. C. Maris. 37-45
De heren en graven van Bronckhorst, door Mr. A. P. van Schilfgaarde 67-88
Burgerboek van Emmerik, door J. J. Hooft van Huysduynen ..... 99—102, 129-131
De oudere generatiën van het Zeeuwse geslacht van Doorn, door W. A. van Rijn 102-106
De oudste generaties van het geslacht van Eerten en enkele gegevens over de geslachten Moller en Brandt, door Mr. H. L. Hommes 131-143
Genealogie de Vrij (Utrecht), door N. J. A. C. van Rossem 143-155
Staat van Aanwinsten 162-164
Vondsten te Hoog-Elten, door Mr. J. Belonje 164-168
Bijdrage tot een genealogie van het oorspronkelijk Brabantse geslacht Martini (met enige aantekeningen over de familie van Hamerstede), door Mr. W. de Vries 168-178
Johannes Loeff †, door Mr. J. C. Maris 185-186
Foreest en Hodenpijl (geïll.), door Jhr. H. A. van Foreest .....187—201; 234-247
De Van Beeck's uit de Zeven Kerken van Rome (geïll.), door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht 201-209
In memoriam Jhr. Mr. Dr. Jelle Roelof Clifford Kocq van Breugel, door H. L. L. van Hoogenhuyze 225-227
Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 15 juni 1957 in de Schutterszaal van het Stadhuis te Zierikzee 227-231
Jaarverslag 231-234
Wapens van Haarlemse schepenen in de vijftiende en zestiende eeuw (geïll.), door M. Thierry de Bye Dólleman 247-252
De afstamming van het geslacht van Notten (geïll.), door W. A. van Rijn . . . 252-263
Nog een tak afstammelingen van Willem de Zwijger (geïll.), door Mr. Dr. J. L. J. van de 'Kamp 266-287; 306-3 16
De geslachten Appeldoorn en Apeldoorn uit Harderwijk (geïll.), door 0. Schutte ..287—301; 316-323
Stampioen, door Ir. J. Mac Lean 323-328
Een zerkfragment van 1559 te Dodewaard (geïll.), door Mr. J. Belonje 329-332
De nakomelingen van Roelant van der Beke, le deurwaarder van het Hof van Holland, door A. H. Drijfhout van Hooff 346-363
Een geval van landverraad in de zeventiende eeuw of de geschiedenis van Laurens van Heemskerck, door K. Zijlstra 363-374
Nassau-Katzenelnbogen sinds 30 juni 1557, door J. 'Steur' 374-379
Aanwinstenlijst der Bibliotheek 387-388
Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande (vervolg van' LXXIII, kol. 308), XII. 22. De Sighers en Sigers: door Mr. H. L. Hommes 389-401
De familie Van der Esch in de kwartieren De Geer X Van Assendelft, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht 401-414

Korte mededelingen: Buys-Ravekes 19-20; Van Teijlingen 20; (Del Campo genaamd) Camp 20, 415: De families Hoffkens en Verbeeck 46-47; Kuys 48-49; Het treurige uiteinde van baron Julianus Fredericus van Spittael tot de Poll 49-50; van Dopff 88-89; von Rosenstrauch-von Bülow 106—109; Een doodboek van Stevensweert 156-157; Familiefondsen Ockersse 157-158; Klappers op de Rechterlijke en Notariële Archieven van Zuid-Holland 209—213; Bij het tweede eeuwfeest van de Maria Theresia orde 213-214; De Wapen-symboliek der zgn. ,,twaalf stammen Israëls (geïll.) 214-217; De heren en graven van Bronckhorst 217; Ten Busch-Moller 217; Rectificatie Genealogie de Vrij 217-218: Van Riebeeck 263-264: Genealogisch Repertorium door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteijn 332; Gemeente- en Waterschapsvlaggen 332-333; Rijkstarieven voor genealogische onderzoekingen, afschriften, enz. 333; Van Ittersum 333: Martini 333-334: Van Raab van Canstein 334-335; Chassé-Woortman 415-416; Van Heemskerck 417; Rijser 417.

Vragen en antwoorden: Achteveld, van Fanefeld genaamd van 116-121; Ackema 301; Akkeren, van 158-159; Alkemade, van 419; Aller, van 60: Alphen, van 419; Armand 344; Arnhem, van 301: Aytta, van 301; Bardon 92; Beerthuis 419-420; Berck 121; Bergh, van den 29; Beurden, van 60; Bleijenburgh, van 301: Blonk 96; Bommel, van 159, 182-183; Boodt 60; Ros 60; Bossche, van Sasse van den 339-341; Bronckhorst, van 28; Broyel, van 220—221, 301; Brugmans 159: Bruins 29; Bulkley 159; Ceporinus 60; Dashorst, Mor van 64; Dirx 32; Dorre 61; Driel, van 92: Duuren, van 343; Engelenburg, van 61; Erpecum, van 62; Esser 159; Falaiseau 420; Fanefeld genaamd van Achteveld, van 116-121; Fetmenger 420-421; Feijlingius 125-126; Fontaine Verweij, de la 126-127; Franken 159; Gaasbeek, van 62; Glimes, de 302; Goes, van der 420; Gorter 183; Grindet 28: Groeneveld 63; Gulik(s) 158—159; Haan, de 183; Hackaert 121; Hagen 92-94; Harn, van 62: Hartman 301: Hartsuijcker 184, 301—302; Hattum, van 184; Heshusen (Heshusius) 28, 94, 160; Heijst, van 63—64, 125-126: Hiemersma 421; Hoeijenbos 420; Honingh 128; Horsse(n), van 160; Houten, van 94, 121: Huijer 302; Isay, d' 94; Jalink 121; Jenisch 94-96, 160; Jongh, de 184, 222-223, Canisius 302; Canongettes de Canecaude, de 302; Carlier 183; Carter 159; Keeren(n), van der 303: Kessel, van 303, 420; Coevorden, van 63, 303; Couper 184; Craycamp 28; Crayvanger 63; Cuyck, van 96; Laet, de 303—304; Lasonder 301; Leen 304; Leydak 303; Limborgh, van 96; Linde, van de 121-124; Loffelt 420; Lomwel, van 420; Lutsekerk 303; Maas 159; Maclean384, 420-421; Markenstein (Merkenstein) 96: Martens 28; Mast, van der 421; Meel, van 124-125; Meilema 184: Merkenstein (Markenstein) 96; Meurs, van 63-64, 125—126; Mor van Dashorst 64; Mouwens, de 64; Munster, van 184; Néel 126; Oosterveen 419; Ott 94-96, 160: Ouwens 124-125; Padbroec (k), van 126, 421: Palm (, van der) 421; Poesenou 28; Pool 128; Proost 421; Pijl, van der 64; Quadt, von 32; Raet, de 160: Raveswaij, van 29; Reydon 126-127; Ridder, de 127, 224; Ro(o)sterman 29; Rutten 127; Ruyt, van der (Verruyt) 424; Rijnberck, van 160; Salnerius ((le) Saulnier) 64, 127; Sanderson 224, 304, 421; Sasse van den Bossche, van 339-341; Saulnier, le (Salnerius) 64, 127: Schaar(d)enburch, van 29; Schade 341-342; Schepper, van de 302; Schott 128; Somer 128; Steg(e)man 303; Stekelenburg 29; Stekels 342-343; Stroete,ten 96: Teeseling, van 343; Tesschenmacher 29; Tielemans 96; Trotsenburg, van 343; Tucker 29; Uffelen, van 159, 182-183; Ulsen, van 92; Veeckens 343; Velde, van der 64; Verbeeck 64: Vermande 343, Vermeer 184, 222-223: Vermeulen 29, 30; Vernoy 421-424; Verruyt (van der Ruyt) 424; Versfelt 64; Verveen 183; Verweij, de la Fontaine 126-127; Vixseboxse 424; Vlack, van 343; Vloodt, van der 96; Volckershoven, de 30; Vollenhoven 343; Vonck 61; Voorst, van 30-32; Wachtendonk, van 343; Waght, van der 28, Walsum, van 96; Wassenaer, van 32; Weert, van der 184; Werf, van der 32; Weyand 158-159; Weylandt 127; Wimborg, van 32; Wissel, van der (van Wisselen) 384; Woerden, van 301; Wolff, de 64; Wolfswinkel, van 343-344, 384; Worst, van der 28: Woutmans 220-221, 301; Wijck, van 29, 30; Zeegers 344; Onbekende wapens 128, 344, 384, 424; Scherprichters (beulen) 32.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegen*laan 70, *Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening **no. 20910 van de Penningmeester.**

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve *men* te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij **niet** aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 1 **LXXIVe Jaargang** **januari 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Mr. N. van Hasselt, sedert 1956 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

L. CH. J. E. ARPEAU . . . . . *'s-Gravenhage.* *Paramaribostraat 26.*

MR. J. S. BIESHEUVEL . . . . . *Voorburg.* *Paradijsstraat 36.*

G. W. Baron VAN DEDEM . . . . . ***Heerjansdam (Z.H.).*** *Huize „De Hors".*

C. L. VAN PANTHALEON Baron VAN ECK . . ***Heemstede.*** *Lanckhorstlaan sc.*

JHR. MR. N. 'WITSEN ELIAS . . . . . ***Ufrechf.*** *Mauritsstraat 17.*

JHR. DS. C. VAN ESYSINGA . . . . . *Aalsum.* *Post Dokkum A 27.*

IR. P. DE FREMERY . . . . . ***Zelhem.*** *Huize „De Baaksche Kamp".*

KL. DEN HARTOG . . . . . ***Tiel.*** *Klaverbos 6.*

MR. L. V. LEDEBOER . . . . . ***Bloemendaal.*** ***Dr.*** *D. Bakkerlaan 41.*

DR. J. DE MOL VAN OTTERLOO . . . . . *'s-Gravenhage.* *Wagenaarweg 13.*

MR. J. VISSER . . . . . ***Nijmegen.*** *Twaalf Apostelenweg* **25.**

Adreswijzigingen:

J. A. F. S. VAN ALPHEN . . . . . ***'s-Gravenhage.*** Prins *Mauritslaan* 1 Ir.

MR. TH. ENKLAAR . . . . . ***Twekkelo (posf Enschede).*** *Huize „Strootbeek", Kwinkelerweg 360.*

JHR. W. A. GEVERS DEYNOOT . . . . . ***Wassenaar.*** *Wittenburgerweg 30.*

J. J. VAN HELSDINGEN . . . . . ***'s-Graoenhage.*** *Sportlaan 868.*

J. G. F. M. G. Baron VAN HÖVELL TOT WESTERFLIER . ***Roermond.*** *St. Janstraat 2.*

MR. H. C. HULSHOFF . . . . . ***'s-Gravenhage.*** *Laan van Clingendaal* 143.

MR. A. F. C. L. KIEVITS . . . . . ***Voorburg.*** *Spinozalaan 37.*

MR. G. J. W. KOOLEMANS BEIJNEN . . . ***Groenekan (Ufr.).*** *Oranjelaan* **5.**

H. Baron VAN LAWICK . . . . . ***'s-Gravenhage.*** *Willem* de *Zwijgerlaan 143.*

MR. *G.* W. MAAS GEESTERANUS . . . . *'s-Gravenhage.* *Thorbeckelaan 585.*

IR. F. NAWIJN . . . . . ***'s-Gravenhage.*** *Mimosastraat 31.*

DR. J. L. NOEST . . . . . *Zeist.* *Nieuw Beerschoten, Flat A 48.*

MR. J. J. L. TEMMINCK . . . . . *Oegstgeest.* *Wilhelminapark 7.*

DP. IR. D. DE WAAL . . . . . ***Nerv Delhi (India).*** *Royal Netherlands Embassy, 4 Ratendone Road.*

Een herziening van de stamreeks van Coeverden,

door MR. A. HAGA.

Inleiding.

Er is in de laatste 38 jaren reeds heel wat gedaan tot verbetering van de stamreeksen onzer adellijke geslachten sinds de eerste serie stamreeksen in Nederland's Adelsboek (1912-1918) is verschenen. Toch berusten verschillende stamreeksen ten dele nog op oude handschriftelijke genealogieën, die de toets der kritiek niet altijd kunnen doorstaan. Daartoe behoort ook die van het geslacht van Coeverden.

Het is merkwaardig, hoe weinig onderzoekingen er over dit oude geslacht zijn verricht. Wanneer wij afzien van de zeer gedocumenteerde artikelen van de heer J. de Groot in dit Maandblad 1935, kol. 225 vlgg. — die echter alleen de twee of drie oudste generaties betreffen — blijft er eigenlijk alléén over de genealogie, gepubliceerd door de heer C. J. Polvliet in de Heraldieke Bibliotheek jrg. 1883, waaraan — behoudens kleine aanvullingen — de stamreeks in Ned. Adelsboek 1913 en 1941 in hoofdzaak is ontleend.

De heer Polvliet was zelf van de onvolmaaktheid van zijn werk ten volle overtuigd [1]). Als grondslag voor zijn arbeid had hij dan ook een viertal handschriftelijke genealogieën genomen — die blijkens de praktijk nu eenmaal niet altijd betrouwbaar zijn — en voorts een nuttig gebruik gemaakt van Mr. J. van Doorninck's „Tijdrekenkundig Register op het oud-provinciaal archief van Overijssel" en diens „Geslachtkundige aanteekeningen t.a.v. de gecommitteerden ten landdage in Overijssel" en enkele andere gedrukte bronnen. De auteur heeft alles zo veel mogelijk gedocumenteerd en het geheel maakt dan ook een betrouwbare indruk, hetgeen blijkbaar tot gevolg heeft gehad, dat men het nimmer nodig heeft geacht, een en ander nader te toetsen.

Bij een nauwkeuriger onderzoek der genealogie rijzen echter verschillende vragen en blijken enkele filiaties in het geheel niet gedocumenteerd te zijn en alleen te berusten op de gebruikte handschriftelijke genealogieën. Wij zullen in het hier volgende ons hoofdzakelijk bezighouden met de generaties v-VIII, aangezien de jongere generaties voldoende bewezen zijn, voor zover wij kunnen zien, en geven ter oriëntatie voor de lezer hierbij het betreffende stamreeksgedeelte, enigszins verkort, zoals dat laatstelijk is gepubliceerd in Ned. Adelsboek 1941.

V. *Reinolt van Coeverden,* ridder, vermeld 1348—1395, ambtman van Lage 1361, † 1409, tr. vóór 1363 *N.* van *Heeckeren.*

VI. *Wolter van Coeverden,* beleend met het Huis te Goor en met het goed Zuthem 6 sept. 1411, ambtman van Twente 1421, van Neuenhaus 1418, 1427, van Lage in Twenthe 1413, 1419 en 1420, † kort nà 1436, tr. vóór 1417 *Sophia van Zuthem Alofsdr.,* vermeld 1423.

VII. *Alof van Coeverden,* vermeld 1427, beleend met het Huis te Goor, ook wel Heeckeren genoemd, 2 maart 1450; in de ridderschap van Veluwe, later van Zutphen, tr. vóór 1454 *Agnese van der Marsch,* ongehuwd beleend met de Marsch in 1449, vermeld 1484; zij hertr. *Gerf von Berntfelde,* ambtman van Bocholt.
Uit dit huwelijk:
1. *Reinolt van Coeverden,* uit wien de uitgestorven takken van Coeverden tot Rhaan, Walfort en Stoevelaar.
2. *Wolter,* volgt VIII.

VIII. *Wolter van Coeverden* tot Wegdam, beleend met Johannink onder Delden en Roederkingh onder Ulsen 1495, † 1505 of 1506, tr. vóór 1497 *Henrica van Bevervoorde,* dr. van *Bernt,* tot Oldemeule en Peckedam en *Hedwich van Beveren* tot Havixbeek. Zij hertr. *Berndf van Vorden.*

§ 1. *Reinolt van Coeuerden* (V).

In de reeds genoemde, door Polvliet samengestelde genealogie wordt nog slechts als een vermoeden uitgesproken, dat deze *Reinolt* een zoon is van *Roelof van Coeverden* (IV). Er is voor deze twijfel echter geen reden, want in een charter van 5 febr. 1360 [2]) wordt hij *Reynolt van Koeverden Roelofsoen* genoemd en zegelt hij tegelijk met zijn neef *Reinolt van Coeverden,* heer van Coevorden. Over de vader van *Reinolt,* t.w. *Roelof van Coeverden, is* weinig bekend. Medegedeeld kan nog worden, dat hij in 1324 „knape" wordt genoemd (Tijdr. Reg. 1, 43) en dat hij vóór 1354 was overleden (Okb. Groningen en Drente 1, blz. 302). Dezelfde bron [3]) leverde een belangrijke akte op, die tot nu toe aan de aandacht der genealogen is ontsnapt: op 29 juli 1390 doet bisschop Floris van Wevelinckhoven uitspraak in de geschillen tussen *Reinolt van Coeverden* en diens zoon *Roelof.* De Rijksarchivaris in de provincie Utrecht, ons medelid Dr. A. J. van de Ven, was zo vriendelijk, de betreffende akte voor mij na te zien en mij daaruit het volgende mede te delen.

In de akte worden hun beider vrouwen genoemd; die van de vader heet *Kunnegund,* die van de zoon *Lutgard.* Deze laatste is ongetwijfeld identiek met *Lutgard van Heeckeren,* genaamd *van Rechteren,* die reeds in of vóór 1386 met *Roelof van Coeverden* was gehuwd [4]). Vermoedelijk was *Kunnegund* niet de moeder, maar de stiefmoeder van *Roelof.* Nadat n.l. in de akte eerst is bepaald, dat *Reynolt* alle goederen, tienden, enz., die aan *Roelof* toegescheiden zijn (deze scheiding wordt niet nader toegelicht) aan zijn zoon moet opdragen en *Roelof* zijn vrouw daaraan mag lijftochten, volgt deze bepaling: „item vrouwe *Kunnegund* heren *Reinolts* echte wijff mach beleggen tot hoere kynder behoeff, die sy hevet by heren *Reinolt* voerscr., soe wes se van hoere lijftucht mach besparen tot vierhondert olden francrixen schilden toe, ende soe wes sie belegt off gecocht heeft, dat sal oec op die voerscr. kynder erven ende comen, ende dieselve kynder soelen op malcanderen erven et goet, dat hem aencompt als voerseit is, alsoe lange als enich van hem levet".

Uit deze bepaling moet worden afgeleid, dat *Reinolt* en *Kunnegund* enige kinderen hadden, maar dat Roelof daartoe niet behoorde. Vermoedelijk was dus *Roelof* de oudste zoon zijns vaders en het enig kind uit een eerste huwelijk. De in de oorkonde bedoelde scheiding zal dus een boedelscheiding zijn geweest bij gelegenheid van of nà *Reinolt*'s tweede huwelijk.

De bovenvermelde mededelingen van Dr. van de Ven — met wiens conclusies wij ons geheel kunnen verenigen — worden nader toegelicht door een akte uit het judiciaal van bisschop Frederik van Blankenheim van 7 januari 1411. Vader *Reinolt* was n.l. omstreeks 1409 overleden en er schij-

1) Heraldieke Bibliotheek 1883, blz. 313; hier verder aan te halen als Polvliet, blz. .....

2) S. Muller Fzn.., Regesten van het archief der bisschoppen van Utrecht.no .952.

3) alsvoren, no. 1132.

4) Graswinckel en Hardenberg, Het archief van het kasteel Rechteren, regest no. 59.

nen toen nieuwe moeilijkheden gerezen te zijn tussen *Roelof* enerzijds en *Wolter* en zijn broeder *Reinolf* met hun zuster (Agnes) anderzijds, welke geschillen door scheidslieden werden beslist en waarbij Roelof o.a. de leenmannen van wijlen heer *Reinolt,* h u n v a d e r, werden toegewezen benevens het vierendeel der helft van Lage, terwijl de overige geschillen door de scheidslieden nader zouden worden beslist. Over Lage is nog geruime tijd geschil geweest, totdat ten slotte op 17 juni 1411 *Wolter van Coeverden* het slot Lage met toebehoren aan zijn broeder *Roelof* overdroeg met overgave van alle betreffende brieven [5]).

Reinolt van Coeverden (V) komt reeds in 1361 als ambtman van Lage (ten noorden van Ootmarsum, in het Bentheimse) voor [6]) en kreeg dat slot in 1377 in pandschap [7]). Eerst in 1445 of kort tevoren wist de bisschop het pand van de kleinzoons van *Reinolf* te lossen [8]).

Uit een en ander in onderling verband menen wij te mogen concluderen, dat *Kunegonda* de moeder was van *Wolter, Reinolt* en *Agnes van Coeverden* en dat *Roelef* (die kinderloos overleed) uit een eerder huwelijk van hun vader *Reinolt* is gesproten. Hier zij er op gewezen, dat reeds een eeuw geleden Mr. J. van Doorninck erop attent heeft gemaakt, dat *Reinolf van Coeverden* (V) tweemaal gehuwd moet zijn geweest en dat *Wolter* denkelijk uit deszelfs tweede huwelijk met ene uit het geslacht *van Goor is* gesproten. Hij vermeldt echter niet de namen der echtgenoten, noch de bronnen [9]). Het huwelijk van *Reinolf* (V) met zijn eerste vrouw zal reeds vóór 1363 zijn gesloten, want hun zoon Roelof bezegelt reeds in sept. 1377 nevens zijn vader het renversaal, door laatstgenoemde afgegeven bij de verpanding van Lage [7]).

Merkwaardig is, dat op de lijst van leenmannen van het Sticht van c. 1382 [10]) het huis te Goor niet voorkomt. Voor het eerst wordt daarvan melding gemaakt in het leenregister van bisschop Frederik van Blankenheim op 6 sept. 1400 (fol. 42), wanneer *Reinolt van Coeverden,* heer *Reinoltszoon* en *Wolter,* zijn broeder, worden beleend met „dat huys ende hoff van Ghoer" en andere leengoederen. Tegelijkertijd hebben *Reinolt* en *Wolter* deze goederen gemaakt tot lijftocht *Lysbeth van Goer,* hor e m o y e. Laatstgenoemde was w e d u w e van *Godert van Heeckeren.* Op 25 febr. 1403 (fol. 50) wordt *Reinoldt van Coeuerden,* heer *Reinoltszoon* alléén met deze goederen beleend en op vigilia Lamberti 1407 (fol. 61) wordt *Wolter van Coeverden* met dezelfde goederen beleend, als *Reinolt* zijn broeder des uitgegaan is, waaronder „dat huys ende w o n i n g e, d a a r *Lysbet van Ghoer s y n m o y e* nu ter tyt in woent, als dat gelegen is in den kerspel van Ghoer". *Godert van Heeckeren,* de man van *Lysbeth van Goor,* zal dus een broeder van *Kunegonda,* de moeder van *Reinolf* en *Wolter van Coeverden* zijn geweest en *Lysbefh van Goor* een aangehuwde tante van *Reinolf* en *Wolter.* Immers, ware zij een volle tante (en dus zuster van *Kunegonda*) geweest en het huis Goor van háár afkomstig, dan ware voor de belening in 1400 van *Reinolt* en *Wolter van Coeverden* geen reden geweest en ware het huis te Goor eerst met de dood van háár, *Lysbeth van Goor,* vererfd. Dat de familierelatie over *Godert ven Heeckeren* moet lopen, blijkt niet alleen uit het feit, dat diens leengoederen [11]) later in het bezit der van Coeverdens zijn terug te vinden, maar zelfs ook die van een *Jan van Heker,* een oomzegger van *Godert.* (Zie Heraldieke Bibliotheek 1882, blz. 33 en 37.)'

Op *Kunegonda* komen wij nog nader terug aan het slot van de volgende §.

§ 2. *W o l t e r v a n C o e v e r d e n* (V I).

Deze *Wolter van Coeverden* komt in diverse akten voor met zijn vrouw Fye (= *Sophia)* en beide worden als zodanig dan ook vermeld in Ned. Adelsboek 1913. In de jaargang 1941 noemt de (vorige) redactie haar echter *Sophia van Zuthem Alofsdr.*. vermeld 1423, zonder dat evenwel een zodanige akte is aan te wijzen, waar zij met die geslachtsnaam voorkomt.

Nu trok het onze aandacht, dat in het archief van Nederhemert [12]) de originele huwelijksvoorwaarden zich bevinden van een *Wolter van Coeverden* en *Sophia van Sinderen, ge*sloten 31 maart 1410. Gaf dit reeds een ernstig vermoeden, dat wij hier met de vorenbedoelde *Fije* (= *Sophia)* te maken hadden, zo gaf een charter in het gemeente-archief van Ootmarsum [13]) in deze zekerheid. Op 12 mei 1427 transporteren n.l. *Wolter van Coeverden, Fije* zijn vrouw en *Dyderyc, Reynolt, Alof, Johan, Lysbet* en *Fye,* hunne kinderen, voor het landgericht Ootmarsum het erf Nijehus in de marke Telligt aan *Herman Becker,* priester. Aan het charter hangen de zegels van *Wolter van Coeverden* en van *Fye,* welk laatstgenoemd zegel vertoont het wapen *van Sinderen,* zijnde een effen schild, beladen met een effen hartschild, met een onduidelijk randschrift. Een tweede zegel van *Fye* hangt aan een charter van 24 juli 1417, waarbij *Wolter van Coeverden* en *Sophia,* zijn echte wijf aan het Heilige Geestenhuis te Oldenzaal een jaarrente van 8 mud rogge transporteren [14]). Het vertoont eveneens het wapen *van Sinderen* en het randschrift: sigillum [F]ie van Sindren. Wij weten nu dus met zekerheid, dat de vrouw van *Wolter van Coeverden* (VI) was *Fye* of *Sophia van Sinderen.*

In dit verband zij erop gewezen. dat Polvliet (blz. 274) melding maakt van een huwelijk van *Reinold van Coeuerden,* de broeder van *Wolter,* met een *Hadewich van Sinderen, Dirksdr.,* wed[e] van *Johan,* bastaard *van Gelre,* doch zonder bronvermelding. Nu vindt men in de Gelderse leenregisters [15]) een *Dirk van Sinderen* in 1393 beleend met het huis te Sinderen, kerspel Voorst, terwijl in 1403 daarmee beleend wordt bovengenoemde *Hadewich van Sinderen,* huisvrouw van *Johan van Gelre,* bastaard. Laatstgenoemde is tussen 1424 en 1456 overleden, waarna zijn weduwe „set tot man en momber *Reiner van Coeverden,* anno 1456". Dit zal ongetwijfeld de bron zijn, waaraan het huwelijk van *Reiner* of *Reinold van Coeverden* met *Hadewich van Sinderen* is ontleend, ten on-

---

5) J. v. Doornenek, Tijdrekenkundig register op het oud-provinciaal archief van Overijssel, 11, 185, 186. 189—191; verder aan te halen als Tijdr. Reg.

6) Tijdr. Reg. 1, 72.

7) S. Muller Fzn.. Regesten van het archief der bisschoppen van Utrecht, no. 1006 en 1008. Okb. van Groningen en Drente 1, 33 (no. 658).

8) S. Muller Fzn., Regesten a.w. no. 3288. Tijdr. Reg. VI, 295. 296.

9) Overijss. Almanak voor oudheid en letteren 1850, blz. 260.

10) S. Muller Fzn., Registers en rekeningen van het bisdom Utrecht, 1325-1336. (Werken Hist. Genootschap te Utrecht, nieuwe serie no. 54, blz. 662 en vlg.).

11) Alsvoren, blz. 778, juncto Tijdr. Rng. IV, 128.

12) P. N. van Doorninck. Inventaris van het archief van Nederhemert, no. 45.

13) R. E. Hattink, Register op het oud-archief van Ootmsrsum, no. 56. (Werken Cverijss. Regt en Gesch., 1878). W. J. Formsma, Het oud-archief der gemeente Ootmarsum, inv. no. 332.

14) J. 1. van Doorninck, Tijdrekenkundige lijst van stukken van het oud-archief der gemeente Oldenzaal, no. 13. (Werken van Cverijss. Regt en Geschiedenis, 1874). W. J. Formsma, De oude archieven van Oldenzaal (1938), inv. no. 334.

15) Register op de leenaktenboeken van Gelre, kwartier Arnhem, blz. 348.

rechte evenwel. In het tussen aanhalingstekens geplaatste zinnetje heeft „man" hier de betekenis van „hulder". Was de echtgenoot bedoeld dan had er gestaan „stelt tot momber *Reiner van Coeverden,* haar man". Trouwens. . . . . *Reiner* of *Reinolt van Coeverden,* de broeder van *Wolter,* was reeds in 1433 niet meer in leven (Tijdr. Reg. 11, 262). De in de akte van 1456 voorkomende *Reiner van Coeverden* is dan ook ongetwijfeld niet de broeder maar de zoon van *Wolter van Coeverden* en *Sophia van Sinderen. Hadewich van Sinderen* transporteert n.l. twee jaar later (1458) het huis Sinderen aan *Johan van Hemert* en diens zoon *Joost* met de bepaling, dat indien *Joost* kinderloos sterft, het leen zal komen aan *Reiner, Aloff en Johan. van Coeverden* [15]). Dit waren de drie zoons van *Wolter* en *Sophia.* Het is dan ook zeer waarschijnlijk, dat *Sophia van Sinderen,* de vrouw van *Wolter van Coeverden,* een zuster was van *Hadewich* en dat beide dochters waren van *Dirk van Sinderen* en *Fye van Sevener,* te méér, daar wij in de reeds vermelde transportakte van 1427 (zie noot 13) als eerste en dus waarschijnlijk oudste zoon van *Wolter* en *Sophia* genoemd vinden een *Dyderic,* een voornaam, die we tot nu toe niet bij de van Coeverdens hebben ontmoet en die dus aan die van zijn vermoedelijke grootvader *Dirk van Sinderen* zal zijn ontleend.

Aangezien bovengenoemde *Joost van Hemert* echter een dochter naliet, vererfde het huis Sinderen niet op de van Coeverdens, maar op deze dochter *Heylwich,* die huwde met *Lubbert Torck* [16]). Daar *Heylwich* tevens het huis Hemert erfde, is hieruit wellicht te verklaren, dat de huwelijksvoorwaarden van *Wolter van Coeverden* en *Sophia van Sinderen* op huize Sinderen zijn achtergebleven en vandaar op het huis te Nederhemert zijn terechtgekomen.

Wolter van Coeverden komt reeds 22 nov. 1419 als ambtman van Twente voor en ook nog op 11 nov. 1424 (Tijdr. Reg. VI, blz. 230 en 239) toen Rudolf van Diepholt, postulaat te Utrecht, de beschikking over dit ambt weer wenste. Blijkbaar verdacht hij *Wolter* ervan, de zijde van Sweder van Culenborch, Rudolf's concurrent voor de Utrechtse bisschopsstoel, te willen kiezen. Niet ten onrechte, want in 1425 werd hem het ambt van Twente door genoemde Sweder opgedragen voor de tijd van 12 jaren [17]). Daar Sweder's gezag slechts van tijdelijke aard was, zal *Wolter* wel niet lang in functie zijn geweest; in 1430 vinden we reeds *Johan Brant van Apeldorn* als ambtman van Twente vanwege Rudolf van Diepholt vermeld (Tijdr. Reg. VI, blz. 258).

Op 3 juni 1418 was *Wolter van Coeverden* door bisschop Frederik van Blankenheim reeds aangesteld tot ambtman van Neuenhaus c.a. in de Nedergraafschap Bentheim [18]), doch wordt 11 dec. 1428 door de postulaat Rudolf van Diepholt en de 5 kapittelen van zijn belofte ten opzichte van Neuenhaus ontheven [19]), waarschijnlijk om dezelfde reden als tevoren ter zake van het ambtmanschap van Twente is meegedeeld.

Ned. Adelsboek 1941 vermeldt ook — blijkbaar in navolging van Polvliet, blz. 275 — *Wolter van Coeverden* als ambtman van Lage in 1419 en 1420 waarbij verwezen wordt naar het Tijdr. Reg. 11, 247 en VI, 230, waar echter alleen

16) Ned. Adelsboek 1952, blz. 409 (geslacht Torck) noemt abusievelijk Heilwich een dochter van Johan van Hemert, ten rechte Joost van Hemert, zoals reeds Ned. Adelsboek 1918, blz. 85, aangaf.

17) De ambtsbrief gedrukt bij Racer, Overijss. Gedenkstukken VI, 32%. Zie ook Tijdr. Reg. VI, 244, noot en W. Nagge, Historie van Overijssel 1, 23%.

18) De ambtsbrief gedrukt bij Racer, Overijss. Gedenkstnkken 11, 210. Wolter heet hier „knpe".

19) S. Muller Fzn., Regesten a.w., no. 3567.

gesproken wordt van de ambtman van Twente. Zoals wij in § 1 zagen was Lage — dat niet in Twente, maar binnen de Nedergraafschap Bentheim is gelegen — reeds in 1377 aan *Wolter's* vader *Reinolt van Coeverden* in pandschap gegeven en zijn zoons en kleinzoons hebben er driekwart van een eeuw de baas gespeeld [20]). De geschillen, die na de dood van *Reinoit* rezen tussen *Wolter van Coeverden* en zijn halfbroer *Roelof* betroffen ook Lage (Tijdr. Reg. 11, blz. 185, 186, 189, 191). Op 17 juni 1411 doet *Wolter* ten behoeve van zijn broeder Roelof afstand van het huis Lage. Vermoedelijk stond hier tegenover een contraprestatie van de zijde van Roelof, waaraan deze zich niet heeft gehouden; immers, op 5 okt. 1413 stelt *Wolter* een eis tegen zijn broeder *Roelof* in tot betaling van 200 oude schilden en op 17 nov. d.a.v. wordt hem zijn pandbrief toegewezen. daar de tegenpartij niet was verschenen (Tijdr. Reg. 11, blz. 209 en 212).

Volgens een andere bron [21]) zou *Wolter van Coeverden* (daarop?) zijn broeder *Roelof* en diens vrouw *Lutgart, wo*nende op het slot te Lage, vandaar hebben verjaagd, die daarna tot armoede vervallen zouden zijn. Het laatste vonden wij Roelof *van Coeverden* nog vermeld in een oorkonde van 7 nov. 1422, waarbij hij verscheidene goederen en tienden verkocht aan *Seyger van Hekeren* genaamd *van Rechteren* [22]). Hij stierf kinderloos.

Wij willen thans de persoon van *Aleff van Zuthem* mede in onze beschouwingen betrekken, omdat hij indirect van belang is voor de stamreeks. In het oudste leenregister der proosdij van Lebuinus te Deventer, berustende in het gemeente-archief aldaar, komen enige leenakten voor, waarover de gemeente-archivaris mij het volgende meedeelde:

> 1413 mei 15. *Neze van den Rutenberg* verzocht in leen te mogen ontvangen het goed en de tienden te Zuthem en een aantal tienden te Herfte, Bircmede, etc. kerspel Zwolle, na het overlijden van haar broeder *Aleff van Zuthem.*
>
> *1413* mei 21 verzocht *Wolter van Coeverden* te worden beleend met het goed en de tiende te Zuthem.
>
> 1413 juli 10 verzocht *Wolter van Coeverden* de tienden te Herfte, Bircmede, etc. als *Lambert van Dieze* die geholden heeft ende *Aleff van Zuthem* nae helt thent an syne sterfdach.

Hieruit blijkt, dat zowel *Wolter van Coeverden* als *Neze van den Rutenberg,* d.i. *Agnes van Coeverden,* gehuwd met *Egbert Hake van den Rutenberg,* aanspraak maakten op de nalatenschap van *Aleff van Zuthem. Wolter* en *Agnes* waren broer en zuster. Door bemiddeling van scheidslieden is men daarop 9 januari 1415 tot een compromis gekomen, waarbij *Agnes* gelast wordt de tienden van Herfte etc. over te dragen aan *Wolter van Coeverden* en hem tevens 1000 oude Franse schilden te betalen. *Wolter* moet afstand doen van alle aanspraak op het erf te Wythmen (Zuthem?) en op alle andere goederen, door *Aleff van Zuthem* nagelaten ten behoeve van *Agnes* en haar man, die tevens afstand moeten doen van alle vorderingen op *Wolter* (Tijdr. Reg. 11, 220). Daarop draagt *Agnes* „echte wijf van *Egbert Hake van den Rutenberg"* op Dinsdag na Lichtmis 1415 aan *Wolter van Coeverden* „mijns broeders ende synen erffgenamen" op de tienden te Herfte etc. „want se em mynlich togescheiden

20) Vgl. A. L. Hulshoff, Inventaris van het slot Lage uit 1449—1450. (Versl. en Med. Overijss. Regt en Gesch., 69e stuk, 1954.)

21) K. Löffler, Quellen zur Gesehichte des Augustinerchorherrenstifts Frenswegen (Soest, 1938), blz. 149 en 154.

22) Graswinckel en Hardenberg, Archief van het kasteel Rechteren, regest no. 120.

syn" [23]). Op dinsdag na St. Valentijnsdag 1432 verkoopt *Wolter van Coeverden* met ***Derick*** en ***Reinolt*** zijn zoons. aan meester ***Johan van Ittersum*** voornoemde tienden „alsoe als de ***Alephs van Zuythem*** mijns broder ende ons oems, des sele God gedencke, plegen to te behoren", waarna in 1434 op Sinte Martinusavent ***Johan van Zttersum*** door de proost van St. Lebuinus te Deventer met deze tienden wordt beleend [24]).

Het testament van *Aleff van Zuthem is* bewaard gebleven in een transsumpt van 22 april 1414, dat is afgeschreven in het fragment-cartularium van het klooster Belheem te Zwolle [25]). Daaruit is op te maken, dat *Aleff* tussen 16 en 22 april 1414 overleden moet zijn, terwijl uit het aangehaalde leenregister der proosdij van Lebuinus blijkt, dat hij reeds vóór 15 mei 1413 overleden was. Het testament zal dus van ***16*** april 1413 zijn en de notaris zal in het transsumpt van 1414 een kleine schrijffout hebben gemaakt. Aan de te trekken conclusies doet dit echter niet af.

Wij zagen, dat zowel ***Agnes*** als haar broeder *Wolter van Coeverden* beide *Aleff van Zuthem* hun broeder noemen. Vermoedelijk was hij niet gehuwd. Een aangehuwde broeder kan hij niet zijn, omdat dan zijn leengoederen op de van Zuthems waren vererfd. Hij moet dus een halfbroer zijn en dan kan de verwantschap niet anders komen dan van moederszijde, dus van ***Kunegonda [van Heeckeren].*** Laatstgenoemde zal dus vóór haar huwelijk met ***Reinolt van Coeverden*** (V) met een ***van Zuthem*** gehuwd zijn geweest, van wie zij de bovengenoemde *Aleff van Zuthem* heeft nagehouden, die kinderloos overleed, waardoor zijn halfbroer *Wolter* en halfzuster ***Agnes van Coeverden*** zijn leengoederen erfden. Zo is het ook begrijpelijk, dat *Wolter van Coeverden* één van zijn vier zoons naar deze halfbroer heeft genoemd.

Wolter van Coeverden wordt het laatst vermeld op 16 okt. 1435, toen zijn zoon *Reinold* met het huis te Goor en verscheidene andere goederen werd beleend „gelyk *Wolter* zijn vader des is uitgegaan". Op 5 april van hetzelfde jaar doen scheidslieden een uitspraak tussen *Wolter van Coeverden* en ***Segher (van Heeckeren genaamd) van Rechteren*** inzake het bezit van goederen, afkomstig van ***Roelof van Coeverden,*** *Wolter's* halfbroer, welke uitspraak 13 nov. 1438 door bisschop Rudolf werd bevestigd [26]). Mogelijk was *Wolter* toen nog in leven. Op 14 juli 1439 verkopen zijn vier zoons *Derik,* ***Reinolt. Aleff*** en ***Johan van Coeverden*** het goed Johannink onder Hellendoorn, buurschap Daerle, aan *Reinolt* ***Hake*** [27]). Hun vader *Wolter* zal dus toen niet meer in leven zijn geweest: zijn vrouw ***Fye (van Sinderen)*** vonden wij het laatst vermeld op ***21*** mei 1433 (Tijdr. Reg. VI, 262).

Voornoemde ***Reinolt Hake*** is volgens Polvliet, blz. 276, vermoedelijk gehuwd geweest met ***Wolfer's*** dochter ***Fye.*** Deze veronderstelling is echter niet juist: zijn vrouw heette ***Fye van Schopingen*** (zie o.a. Tijdr. Reg. IV, 70) en zij zegelt met een schuin rechts geplaatste droogscheerderschaar, de opening naar boven [28]).

De oudste zoon van *Wolter van Coeverden,* genaamd ***Dirk,*** vonden wij na 1439 niet meer vermeld en hij schijnt kinderloos overleden te zijn. Van des te meer belang zijn de beide volgende zoons.

[23]) Register van eigendomsbewijzen van Agnes van Ittersum, fol. 7 (Rechterlijk archief der stad Zwolle. Varia.)

[24]) Alsvoren. fol. 7verso en fol. 9.

[25]) Zie de regestenlijst van dit cartularium in de Verslagen 's Rijks oude archieven 1925, 11, blz. 563.

[26]) Archief van het kasteel Rechteren, a.w. regest no. 150 en 169.

[27]) Alsvoren, regest no. 172.

[28]) Charter klooster Almelo 17 sept. 1444 (Rijksarchief in Overijssel).

§ 3. *Reinolt en Alof van Coeverden* (VII).

Volgens Polvliet en Ned. Adelsboek wordt het geslacht tot op de huidige dag voortgezet door de afstammelingen van *Alof van Coeverden,* die tussen 1449 en 1454 huwde met ***Agnes van den Marsch,*** uit welk huwelijk twee zoons zouden gesproten zijn, t.w. ***Reinolf,*** de stichter van de takken van Coeverden tot Rhaen, Walfort en Stoevelaar en *Wolter,* de stamvader van de takken van Coeverden tot Scherpenzeel, Wegdam, den Berg, Schelfhorst en Rande.

Alvorens de juistheid hiervan te onderzoeken, willen wij er even op wijzen, dat *Alof van Coeverden* niet — zoals Polvliet en Ned. Adelsboek menen — op 2 maart 1450 met het huis te Goor e.a. werd beleend. De akte [29]) houdt in, dat *Reinolt* het huis te Goor en enkele andere leengoederen aan zijn broeder *Alof* overdraagt onder voorbehoud van lossing vóór 21 febr. 1451: heeft deze lossing voor die datum niet plaats gehad, dan moet *Alof* binnen 14 dagen belening vragen en de leeneed presteren. Daar van een dergelijke belening niet blijkt, zal *Reinolt* de goederen dus tijdig hebben ingelost. Op 23 okt. 1460 wordt hij dan ook door de nieuwe bisschop opnieuw met het huis te Goor et alia beleend (Tijdr. Reg. IV, 128).

Wat nu de vermeende stamvader *Alof van Coeverden* betreft, valt het direct op, dat Polvliet geen enkele akte aanhaalt, waarin *Alof* tegelijk met zijn kinderen wordt genoemd, hoewel hij herhaaldelijk o.a. in het Tijdr. Register voorkomt. Daarentegen is het merkwaardig, dat *Alof* zich successievelijk van vele van zijn bezittingen ontdoet. In 1465 draagt hij aan zijn broeder ***Johan van Coeverden*** op al zodanig goed, renten en tienden, die zij tot dusverre tezamen hadden binnen en buiten Lage (Tijdr. Reg. IV, 178). Het Gelders leengoed Tiodinck in het kerspel Voorst, afkomstig van zijn vrouw, draagt hij samen met haar in 1459 in andere handen over [30]) en het voorvaderlijk goed de Mars draagt ***Agnes van den Marsch*** in 1461 over aan ***Hendrik ten Marsche*** [31]). Waar landbezit in die tijd van zoveel betekenis was, lijkt het reeds niet waarschijnlijk, dat *Alof* en ***Agnes*** nakomelingen hebben gehad, nog afgezien van het feit, dat nergens van enig nakroost blijkt. Op grond van deze feiten meenden wij *Alof* als vader van *Wolter* (VIII) te mogen uitschakelen.

Hoe voorzichtig men met dergelijke conclusies moet zijn, leerde ons een ms.-genealogie van Coeverden van Mr. J. van Doorninck, aanwezig in de verzamelingen der Vereeniging tot beoefening van Overijss. Regt en Gesch. en waarin wij de volgende aantekening vonden: „onder de ingekomen brieven te Deventer eene van de regeering van Bocholt van Maandag na St. Thomas apostoli 1477, waarin *Aleff van Coeverden* als overleden en zijne echtgenote ***Agnes*** als met hare onmondige kind er en te Chrechtinck wonende, voorkomt". *Aleff* heeft zich dus, nadat hij en zijn vrouw hun Overijsselse en Gelderse bezittingen hadden verkocht, over de grens gevestigd op het huis Krechting bij Rhede, Kreis Bocholt gelegen, alwaar ***Agnes*** na de dood van haar man een tweede huwelijk sloot met ***Gert von Berntfelde, ambt***man van Bocholt (zie Ned. Adelsboek 1941).

Ondanks de vele moeite, die de gemeente-archivaris van Deventer zich heeft gegeven, deze brief van de stad Bocholt op te sporen, is hem dit niet gelukt. Wij mogen echter aannemen, dat de namen der kinderen van wijlen *Alef van Coe-*

[29]) S. Muller Fzn., Regesten, a.w. no. 3514. De akte gedrukt bij Racer, Overijss. Gedenkst. VII, 304.

[30]) Register op de lcenaktenboeken, kwartier Zutphen, blz. 335.

[31]) Alsvoren, blz. 2.

verden daarin niet zijn genoemd. daar van Doorninck die anders zeker in zijn aantekening had vermeld. Niettemin moest thans weer rekening gehouden worden met de mogelijkheid, dat *Wolter* van Coeuerden, generatie VIII, inderdaad een zoon van *Alof* was.

Zoals wij in de aanvang van deze paragraaf zagen, zou *Alof van Coeverden* ook de vader zijn van *Reinolt,* de stichter van de takken tot Rhaen, Walfort en Stuvelaar. Wij kunnen echter aantonen, dat deze *Reinolt* géén zoon van *Aloff* was, maar diens broeder. In een proces, in 1552 voor het landgericht Kedingen gevoerd door *Hendrik van Mervelt Hendrikszoon,* neef van *Anna van Mervelt,* wede *Reinolt van Coeverden Roelofszoon* tegen *Agnes van Itfersum,* kleindochter van *Sophia van Coeverden Roelofsdr.* (zie de tabel) en waarvan naar de Klaring geappelleerd werd [32]), zegt *Hendrik van Mervelt,* dat de olde *Reinolt van Coeverden* als huisvrouw heeft gehad *Bellie van Aller* en daarbij verkregen heeft twee zoons, *Roelof* en *Wolter* en na de dood van *Belia* is hertrouwd en toen met zijn twee zoons een moetzoen heeft opgericht, overgelegd ten processe in afschrift, gemerkt F. Deze is gedateerd 1463 op Sunte Ceciliendage (fol. 38) en wij lezen daar o.a.: „dat *Roeloff* ende *Wolter* voorsz. quyt koepen ende vermoeden [33]) sullen dat capittell van Deventer van alsulcke vyftien Rijnsche gulden des jairs als sie hebben uith den wyndemolle toe Goer, alsoe dat *Reynolt* vursz. ind syne kyndere, die hy by Catarinen syne naehuysfrouwe hefft, dairvan onbelastet ende ongemaint sullen wesen ind blyven". Voorts sullen *Roelof* en *Wolter* na dode huns vaders *Reinolt* hebben „mede voer oir moeder guedt dat huis tho Hekeren mytte maeden omme den huese ende vort streckende bylanx den Hekersche dyck en den Goeredyck". De nakinderen krijgen uit *Reinolts* goederen de drie erven Nysinck, Everdynck en Senst in het kerspel Rijssen, buurschap Elsen gelegen. De laatstgenoemde twee erven waren afkomstig van *Godert van Heeckeren* [34]).

Bij de repliek is een erfmagescheid overgelegd (fol. 60) op suncte Lucieavond 1471 gesloten tussen *Roelof van Coeverden* en *Wolter,* gebroeders, over het versterf van hun zalige vader *Reinolt:* de leengoederen zullen zij samen delen, zó dat van de koren- en geldpachten *Roelof* $^3/_5$ en *Wolter* $^2/_5$ zal hebben. „Oeck synt voerwarden, off *Roeloff* off *Wolter* nu off hier naemaels tot jenighen tijden aengesproecken worden van *Reynalde* voersz. oersvaders saliger gedachte na gelaet en kynder en, dat zullen die twie bruedere als *Roeloff* ende *Wolter* voer malcanderen helpen vuytdraegen".

Uit het bovenstaande blijkt dus, dat *Reinolt van Coeverden,* de broeder van *Aloff,* tweemaal gehuwd is geweest, eerst met *Belia van Aller,* bij wie hij twee zoons, *Roelof* en *Wolter,* had en daarna met *Catharina,* bij wie hij reeds in 1463 kinderen had. Hij zal dus naar alle waarschijnlijkheid niet later dan in 1461 met zijn tweede vrouw zijn gehuwd.

Met zijn eerste vrouw komt *Reinolt van Coeverden* het eerst voor op 18 mei 1436, wanneer bisschop Rudolf hem ten behoeve van zijn vrouw *Belye* beleent met het goed de Toete buiten Amersfoort [35]) na opdracht door *Henric van Aller.* In hetzelfde jaar wordt hij (namens zijn vrouw) met het huis te Aller onder Putten beleend, terwijl zijn zoon

[32]) Processen van de Landsklaring in Overijssel 1552 (portef. 5448). Het dossier is gefolieerd.

[33]) vermoeden = voldoen, betalen.

[34]) S. Muller Fzn., Registers en rekeningen van het bisdom Utrecht, blz. 778.

[35]) S. Muller Fzn., Regesten, a.w. no. 2910.

Roelof als erfgenaam zijner moeder *Belia van Aller* in 1462 in het leenbezit opvolgt [36]).

Reinolt van Coeverden is in 1469 overleden [37]), daar zijn tweede vrouw *Catharina* als diens weduwe op 14 juni 1469 onder momberschap van haar broeder *Henrick de Roede* door de bisschop van Utrecht wordt beleend met het goed Wernsing in de buurschap Boesbergen, kerspel Markelo (Tijdr. Reg. IV, 216). Uit de opvolgende beleningen met dit goed blijkt, dat we hier met de stamouders van de tak tot Rhaan, Walfort en Stoevelaar te doen hebben (zie Polvliet, blz. 281 en vlgg.). *Catharina de Rode* is volgens de genealogie de Rode van Heeckeren [38]) een dochter van *Johan de Rode van Heeckeren* en *Geertruid van Bevervoorde. Zij* overleed in 1471.

Wij laten hier thans de beleningen met Wernsing volgen, alsmede die met Stuvelhof, later Stoevelaar genoemd. Die nà 1527 zijn te vinden in de leenregisters van Overijssel in het Rijksarchief te Zwolle.

- 21 okt. 1471 (Tijdr. Reg. IV, 242) beleend *Johan van Coeverden Reynoldszoon* na dode zijner moeder *Catharina* met Wernsing.
- 2 mei 1495 (T.R. IV, 620) *Johan van Coeverden* beleend met de Stuvelhof etc. gelijk *Johan de Rode* en zijn voorvaderen dat bezeten hebben.
- 21 juli 1497 (T.R. V, 58) *Johan van Coeverden Reinoltszoen* beleend met Wernsing en Stuvelhof.
- 31 juli 1505 (T.R. V, 219) *Reinolt van Coeverden,* onmondig, onder hulderschap van *Wolter van Coeverden,* na dode zijns vaders *Johan van Coeverden,* beleend met beide voornoemde lenen.
  Hij wordt opnieuw beleend 21 juli 1518 (T.R. V, 392), 7 febr. 1526 (T.R. V, 538), 30 nov. 1531 en 22 mei 1557, telkens wegens het optreden van een nieuwe leenheer.
- 26 nov. 1574 *Goossen van Coeverden* beleend na dode zijns vaders *Reinolt.*

Hij draagt dezelfde dag beide lenen op aan zijn broeder *Jacob van Coeverden.* De bovengenoemde *Johan van Coeverden, zoon* uit het tweede huwelijk van *Reinolt* met *Catharina de Rode,* was gehuwd met *Maria van Ittersum,* die als zijn weduwe nog in 1535 voor de Hooge Bank wordt gedaagd [39]). Hun zoon *Reinolt van Coeuerden* compareert als lid der ridderschap in de jaren 1531-1546 herhaaldelijk ten landdage [40]). Uit zijn huwelijk met *Cornelia van Varick* sproten o.a. *Goossen* en *Jacob van Coeverden,* waarvan *Goossen* de stamvader werd van de tak tot Rhaan, later ook tot Walfort en *Jacob* die van de tak tot Stoevelaar.

Reinolt van Coeverden (VII) liet, zoals wij zagen, uit zijn eerste huwelijk twee zoons na, *Roelof* en *Wolter.* Eerstgenoemde werd 2 sept. 1470 beleend met het huis te Goor e.a. en met het erf Johannink onder Hengevelde, kerspel Delden, waarmee zijn vader reeds 30 augustus 1466 was beleend (Tijdr. Reg. IV, 187 en 230). Zijn tak stierf in 1546 uit met zijn kleinzoon *Roelof van Coeverden.*

[36]) Register op de leenaktenboeken, kwartier Arnhem, blz. 105.

[37]) Een hinderlijke schrijf- en drukfout bij Polvliet, blz. 277, maar hij nog 18 febr. 1470 als in leven wordt vermeld onder verwijzing naar het Tijdr. Reg. VI, 279, waar echter blijkt, dat de akte van 1440 is.

[38]) Heraldieke Bibliotheek 1883, blz. 350—351.

[39]) J. 1. van Doorninck, Overijssel onder Karel V (Deventer 1889), blz. 294.

[40]) Alsvoren, passim.

§ 4. *Wolter van Coeuerden* (VIII).

Er rest ons nog de vraag, van wie *Wolter van* ***Coeverden,*** de achtste generatie, een zoon was. Ned. Adelsboek meent, in navolging van Polvliet (blz. 280) dat hij een zoon is van ***Aloff van Coeverden,*** zonder dat hiervoor echter enig bewijs is bij te brengen.

Wij zagen reeds in de vorige §, dat de mededeling van Polvliet, dat *Aloff* een zoon ***Reinolf*** had, die de stamvader zou zijn van de takken tot Rhaan, Walfort en Stoevelaar, onjuist was en dat deze ***Reinolf*** zijn broeder was, wiens zoon ***Johan van Coeverden*** de bedoelde stamvader werd. Nu beginnen wij óók te twijfelen aan Polvliet's gegeven omtrent de afstamming van *Wolter*. Volgens Polvliet (blz. 291) komt deze *Wolter* het eerst voor op ***27*** augustus 1495, toen hij met het erf Johannink onder Delden werd beleend (Tijdr. Reg. IV, 626) en is hij in 1505 of 1506 gestorven, toen hij in genoemd leen werd opgevolgd door zijn zoon *Wolter* (IX) (Tijdr. Reg. V, 231).

Wij zagen reeds in de vorige §, dat dit leen afkomstig was van ***Reinolf van Coeoerden,*** de broeder van *Aloff* (VII), van wie het in 1470 vererfde op zijn oudste zoon ***Roelof,*** die het in 1495 overdroeg aan *Wolter* ***van Coeverden.*** Helaas staat in de leenakte niet vermeld, dat dit zijn broeder was, zodat wij in deze geen zekerheid hebben, hoezeer aannemelijk het ook is, dat ***Roelof*** dit leen eerder aan zijn broeder *Wolter* zal hebben overgedragen dan aan een mogelijk gelijknamige neef, zoon van *Aloff*, van wiens bestaan wij niets weten, dan dat hij over de grenzen op Krechting woonde.

Ik kan niet inzien, waarom wij *Wolter van Coeverden Reinoltszoon,* die als broeder van ***Roelof*** vermeld wordt in 1448 (Tijdr. Reg. III, 74) en 1486 (Tijdr. Reg. IV, 445 en 452) niet zouden mogen identificeren met de hiervóór vermelde *Wolter,* die in 1495 met Johannink werd beleend en in 1506 overleden was. Er is geen enkele akte aan te wijzen, die deze veronderstelling weerlegt. Het is voorts opvallend, dat onder de nazaten van *Wolter* (VIII) geen enkele met de naam *Aloff* voorkomt. Nochtans is dit alles geen bewijs van zijn afstamming.

Wij laten thans eerst de beleningen met het goed Johanninck onder Delden volgen en hebben ter onderscheiding van de verschillende *Wolters* de namen hunner echtgenoten tussen haakjes bijgevoegd.

27 aug. 1495 (T.R. IV, 626) *Wolter* ***van Coeuerden*** beleend, gelijk ***Roelof van Coeverden*** des is uitgegaan.
21 juli 1497 (T.R. V, 58) dezelfde opnieuw beleend.
10 sept. 1506 (T.R. V, 231) *Wolter* ***van Coeuerden*** ***[X Anna van*** *Hoevell*] na dode zijns vaders *Wolter*.
18 juli 1518 (T.R. V, 383), 26 febr. 1526 (T.R. V, 543) en 30 nov. 1531 dezelfde telkens opnieuw beleend wegens het optreden van een nieuwe leenheer.
13 juni 1545 *Wolter* ***van Coeverden [X Agnes van*** *Buth* ***gen. Dufh]*** beleend na dode zijns vaders *Wolter*.
2 sept. ***1569*** *Wolter* ***vam Coeverden [X Anna van*** *Warmelo]* na dode zijn s oom s *Wolter* en zulks uit kracht van zekere moetzoen.
13 maart 1613 ***Adam van*** *Heerde* na dode z ij n s o o m s *Wolter* ***van Coeverden*** „soe als 'tselve syne moeder bij seeckere erffscheidinge toegevallen is."
2 mei 1620 ***Johan fen Hobbenschof*** beleend, gelijk ***Adam van*** *Heerde* des uitgegaan is.

Van de belening van 13 maart 1613 wordt reeds gewag gemaakt bij van Doorninck's Geslachtkundige Aantekeningen, blz. 69-70, die meent, dat het hier ***Adam van Heerdf*** tot Eversberg betreft, die met ***Cornelia,*** dr. van *Goossen van Coeverden tot* Rhaen, gehuwd was. Polvliet blz. 282-283 en de genealogie ***van Heerdf*** in Ned. Adelsboek 1942, generatie VI hebben dit overgenomen, waardoor Polvliet in de noodzakelijkheid komt, aan ***Goosen*** en ***Jacob van Coeverden*** een broeder *Wolter* te geven, die nergens wordt vermeld. Bovendien zou blijkens de belening van ***2*** sept. 1569 hun vader ***Reinolt van Coeverden,*** gehuwd met ***Cornelia van Varick,*** óók een broeder *Wolter* hebben gehad, die evenmin ergens voorkomt. Dezelfde fout is enige jaren geleden nog overgenomen door W. Wijnaendts van Resandt in zijn „Oorkonden en acten betreffende het geslacht van Heerde-van Heerdt" (regest 13-3-1613). Blijkens de belening van 1613 moet de moeder van de hier bedoelde ***Adam van*** *Heerde* een zuster van *Wolter* ***van Coeoerden*** (XI) zijn, en dan komt volgens de zoëven vermelde Oorkonden en acten van het geslacht van Heerdt alleen daarvoor in aanmerking ***Cafharina van*** *Coeverden,* gehuwd met ***Erasmus van*** *Heerde,* uit welk huwelijk Een zoon ***Daem*** (= ***Adam)*** was gesproten [41]).

Met dit al weten wij nog steeds niet met zekerheid, wie de in 1495 beleende *Wolter* ***van Coeverden*** is. Een afschrift van een belangrijke moetzoensbrief [42]) bracht echter licht in de duisternis.

Op 14 juni 1563 wordt een moetzoen gesloten tussen ***Eggeric Ripperda*** en ***Agnes van*** *Ittersum* ***[Eusebius Benfinck*** en ***Sophia van*** *Ittersum* voor zich zelve] [43]) en van wege ***Johanna van*** *Ittersum,* hun beider huisvrouwen zuster ter ener — en *Wolter* ***van Coeverden*** en ***Agnes Buefh,*** zijn huisvrouw, en juffr. ***Hendrica van Haersolfe,*** nagelaten weduwe zaliger ***Chrisfopher van Coeverden*** met haar gekoren momber *Wolter* ***van Coeverden*** vursz., mede voor zijn broeder en zusters en als momber zijns zaliger broeders *Christoffer van* ***Coeuerden*** nagelaten kinderen ter anderer zijde — wegens de nagelaten leengoederen van zaliger ***Rolandf van Coeverden,*** aan die van *Ittersum* vererfd.

Blijkens deze moetzoen waren dus tot de leengoederen van de in 1546 overleden ***Rolandf*** (= ***Roelof) van Coeverden*** eensdeels gerechtigd de drie gezusters ***van*** *Ittersum,* achterkleinkinderen van de circa 1499 overleden ***Roelof van*** *Coeverden* en ***Sophia van der Eze,*** anderdeels *Wolter* ***van Coeverden*** (gehuwd met ***Agnes van Bufh)*** met zijn broeder en zusters en de nagelaten kinderen van zijn overleden broeder ***Chrisfoffel van Coeuerden (X)*** die op hun beurt blijkens de beleningen met Johannink kleinzoons waren van de in 1495 met dat goed beleende *Wolter* ***van Coeverden,*** wiens afstamming wij zoeken. Bij deze moetzoensbrief werden aan *Wolter* en zijn schoonzuster, de wede *Christoffel van* ***Coeverden*** ***c.s.*** toebedeeld de erven Senckeldam, Reef met dat Katte in het gericht Enschede, Lansinck te Woolde, Vollenbroek (= Valenbroek) te Dulder en Wengerink (= Wendelgerink) te Vasse, waarmede reeds in 1460 (T.R. IV, 128) ***Reinolf van Coevorden*** (VII) beleend was geweest. Wanneer wij nu verder in herinnering brengen, dat in 1470 Roelof ***van Coeverden*** (gehuwd met ***Sophia van der Eze)*** wel is waar met deze en veel andere leengoederen zijns vaders ***Reinolf*** (VII) werd beleend, maar dat blijkens het maagscheid van 1471 (zie noot 32) *Roelofs* broeder *Wolter* recht had op een

41) W. Wijnaendts van Resandt. Oorkonden en acten hetreffende het geslacht van Heerdt, tabel B, no. 60 en 71.

42) Register van eigendomsbewijzen van Agnes van Ittersum, fol. 83verso (Rechterlijk archief der stad Zwolle. Varia.)

43) De tussen haakjes geplaatste woorden zijn in het afschrift uitgevallen, maar blijken voldoende uit het verder verloop van de zin „hun b e i d e r huisvrouwen zuster".

deel der opbrengsten daarvan, dan is het begrijpelijk, dat op de duur door toeneming van het aantal gerechtigden de verdeling dier opbrengsten moeilijkheden opleverde, waarom men in 1563 een nieuwe verdeling aanging, waarbij aan de afstammelingen van *Wolter* (VIII) een aantal leengoederen werd toebedoeld. De in de moetzoensbrief van 1563 genoemde *Wolter* en *Christoffel van Coeverden (X)* moeten dus afstammelingen zijn van *Wolter* (VIII). Ware deze ongehuwd geweest, zoals Polvliet op blz. 277 veronderstelt, dan waren deze leengoederen met alle inkomsten op zijn broeder Roelof of diens afstammelingen vervallen. Een afstamming uit *Alof van Coeverden is* ook dáárom uitgesloten, omdat deze nimmer in het bezit van de aan *Wolter* en *Christoffel (X)* toegewezen leengoederen is geweest.

Zoals in dergelijke gevallen meer gebeurde, bleven de genoemde leengoederen echter als achterlenen leenroerig aan de oudste tak, in casu aan *Agnes van Zttersum* en na haar kinderloos overlijden in 1598 aan *Sophie van Zttersum.* Wegens geschillen met haar neef *Herman van Ensse,* gehuwd met *Johanna van Coeverden,* dochter van haar jongste zuster *Johanna van Ittersum,* die gehuwd was met *Goossen van Coeverden* tot Rhaen, droeg zij het huis Goor c.a. later over aan deze *Herman van Ensse* tegen betaling van alle daarop drukkende lasten en schulden [44]. Afstammelingen van de gebroeders *Wolter en Christoffel van Coeverden (X)* vinden wij dan ook nog later als leenmannen van het huis Goor, alias Heeckeren, van wege genoemde leengoederen Reef, Senckeldam en Vollenbroek vermeld [45].

Over *Wolther van Coeverden* (VIII), de zoon van *Reinolt* en *Belia van Aller,* is overigens weinig bekend. Hij compareert in de ridderschap van 1478-1500 (T.R. IV, 329, 405, 452, 608 en V, 122) en was volgens Polvliet en Ned. Adelsboek gehuwd met *Henrica van Bevervoorde,* dr. van *Bernt* tot Oldemeule en *Hedwich van Beveren tot Havixbeeck.* Nergens vonden wij dit huwelijk vermeld dan alleen in de oude, in 1824 gedrukte „Geschiedenis van het geslacht van Bevervoorde", doch zonder bronvermelding.

Op Sint Thomasavent apostoli 1497 stellen *Goert van Reede, Wolter van Coeverden* en *Johan van Bevervoorde* zich borg voor de betaling door *Bernt van Bevervoorde* en *Hedewich,* zijn huisvrouw, van enige jaarlijkse renten aan *Ludeken van Ottmerssem,* pastoor te Almelo en de gemene priesters te Almelo en aan de provisoren der armen aldaar [46]. Men vergelijke hierbij de reversbrief van dezelfde datum, door Polvliet op blz. 291 zonder bronvermelding aangehaald. Uit bovenstaande akte blijkt echter niets van de familieverhouding tussen *Wolter van Coeverden* en *Bernt van Bevervoorde,* zijn vermeende schoonvader.

Uit de beleningen met Johannink bleek in elk geval, dat *Wolter* een zoon had, eveneens *Wolter* genoemd, die o.a. in de ridderschap compareert in 1517 en 1520 (T.R. V, 346 en 434) en herhaaldelijk in de jaren 1531-1534 en dat hij kort vóór 4 okt. 1535 overleden moet zijn [47]. Zijn weduwe *Johanna* of *Anna van Hoeve11* compareert nog op 21 juli 1550 ter Hooge Bank [48] en is volgens Polvliet en Ned.

[44] Processen van de Landsklaring in Overijssel, 1611-1614, Adam Schele contra Hendrik Bentinck (portef. no. 5485). 'Dit tevens als rectificatie van Polvliet, blz. 283 en van blz. 4 van de Inleiding van het in de volgende noot vermelde boekie.

[45] A. Haga, Repertorium op "de leenprotocollen van het huis Heeckeren bij Goor (1647-1797) sub no. 16, 21 en 23.

[46] Cartularium klooster Sibeulo, 1412-1554, blz. 343 (R.A. in Overijssel).

[47] J. 1. van Doorninck, Overijssel onder Karel V, blz. 254.

[48] Alsvoren, blz. 452.

Adelsboek een dochter van *Roelof van Hoeve11* en N.N. *ten Thije.* Waarschijnlijker lijkt mij, dat zij een dochter was van *Willem van Hoeve11* en *Pelgrima ten Thije,* welk echtpaar ons uit de stamreeks van Hoeve11 (Ned. Adelsboek 1942, generatie IV) bekend is, temeer daar *Wolter van Coeverden,* de zoon van *Anna van Hoevell,* een dochter met de weinig voorkomende naam *Pelgrima* had (Polvliet, blz. 293). Aldus ook Jordaan [49].

Deze *Wolter Woltersz. van Coeverden,* gehuwd met *Agnes van Duth genaamd Buth, zou* volgens Polvliet (blz. 292) door *Bernd van Stepradt* in 1598 zijn doodgeslagen. Indien genoemd jaartal geen drukfout is voor 1568, dan is het in elk geval onjuist, want deze *Wolter* was blijkens de voorgenoemde beleningen met Johanninck in 1569 niet meer in leven. Hij was de stamvader van de uitgestorven tak tot Scherpenzeel bij Goor. Zijn broeder *Christoffel (X)* compareert als lid der ridderschap 6 juni 1545 voor het eerst ten landdage [50] en was vóór 1563 overleden blijkens de besproken moetzoenbrief van dat jaar; volgens Polvliet zou hij in 1557 gestorven zijn.

Tenslotte mogen wij belangstellenden nog eens wijzen op op het in noot 32 vermelde procesdossier, dat eigenlijk ging om de vraag, of het huis Goor identiek was met huis Heeckeren. In de oudere leenakten tot in de 16de eeuw is steeds sprake van het huis Goor, terwijl huis Heeckeren het eerst genoemd wordt in het besproken maagscheid van 1463. *Anna van Mervelt* en haar neef *Hendrik* beweerden, dat nergens een belening met het huis Heeckeren te vinden was, terwijl Agnes *van Ittersum* betoogde, dat de van Coeverdens steeds het huis Heeckeren hadden bezeten en nimmer enig ander huis te Goor en dat genoemde huizen dus identiek moesten zijn. Nadat inmiddels reeds bij sententie van de leenbank van Overijssel van 23 sept. 1547 *Agnes van Zttersum* in het gelijk was gesteld, is *Anna van Mervelt* ten slotte met de sterke arm uit het huis Heeckeren gezet [51]. Eerst in de 17de eeuw wordt in de betreffende leenakten dan ook pas gesproken van „het huis te Goor ofte genaamt Hekeren".

Resumerende menen wij het betreffende stamreeksgedeelte als volgt te mogen opstellen.

IV. *Roelof van Coeverden,* knape 1324, komt van 1316-1337 voor, † vóór 1354, tr. N.N.

V. *Reinolt van Coeverden,* ridder, vermeld 1348-1395, ambtman van Lage 1361, dat hij in 1377 van de bisschop in pandschap krijgt, borgman van Goor, † 1409, tr. 1° vóór 1363 N.N.; tr. 2° *Kunegonda [van Heeckeren,* wede N. *van Zuthem]* vermeld 1390.
Uit het tweede huwelijk:

VI. *Wolter van Coeverden,* knape 1418, beleend met het huis te Goor e.a. 16 sept. 1407, ambtman van Twente 1419-1424, ambtman van Neuenhaus 1418-1428, † tussen 1435 en 1439, tr. (huw.voorwaarden 31 maart) 1410 *Sophia van Sinderen,* nog vermeld in 1433 [dr. van *Dirk* en *Fije van Sevener].*

VII. *Reinolt van Coeverden,* beleend met het huis te Goor e.a. 16 okt. 1435 na afstand door zijn vader, met de Toete namens zijn vrouw 18 mei 1436 en met het huis te Aller, een Gelders leen, sluit 1463 een moetzoen met zijn beide zoons *Roelof* en *Wolter,* † 1469, tr. 1° c. 1436

[49] D. Jordaan J.G.Hzn., De havezathe Scherpenzeel te Goor (Verslagen en Mededeelingen Overijss. Regt en Gesch., 69e stuk, 1954).

[50] J. 1. van Doorninck, Overijssel onder Karel V, blz. 354.

[51] Vergelijk v. Doorninck, alsvoren a.w., blz. 444.

Overzicht:

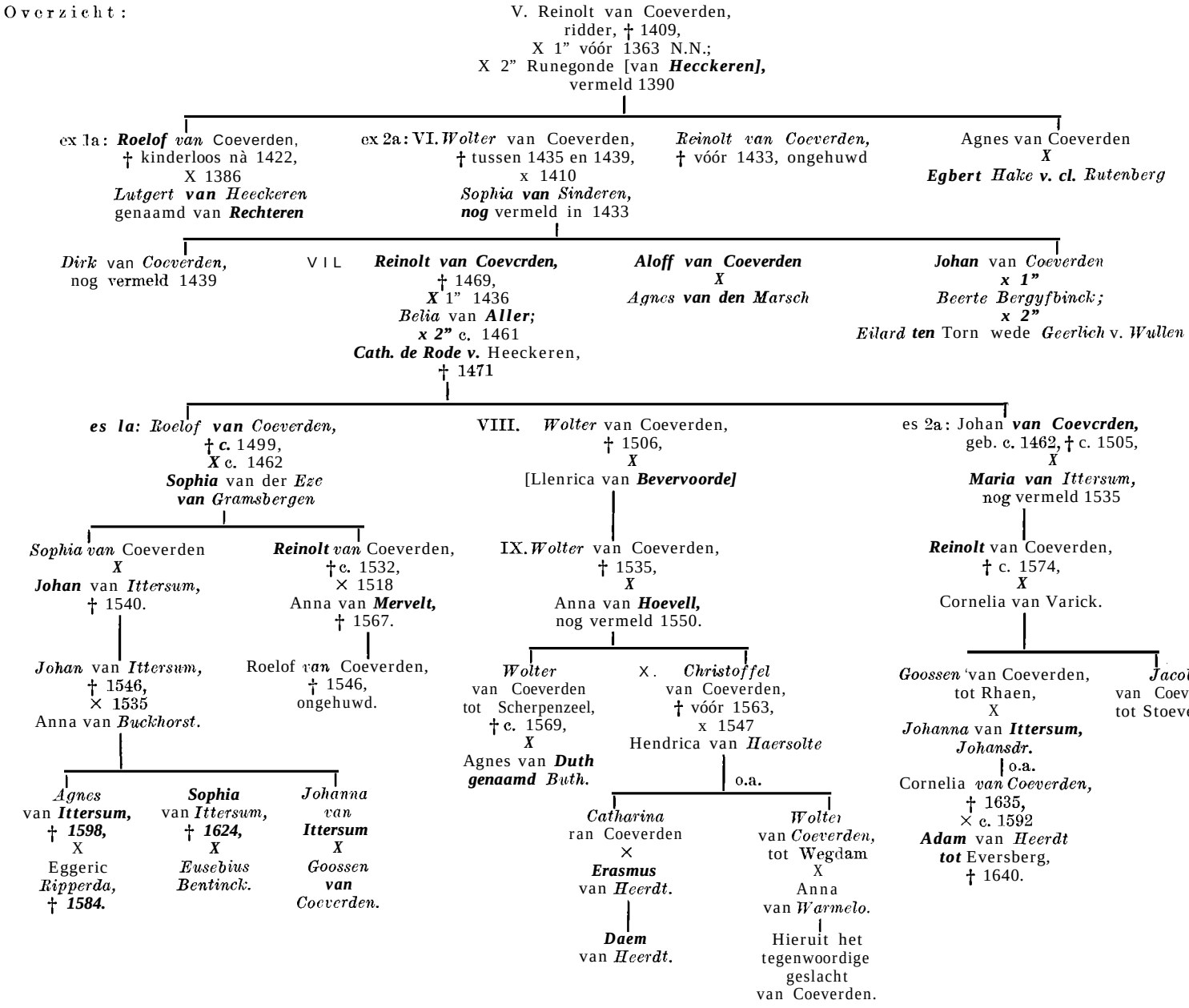

Belia van Aller, † c. 1460, dr. van Claas en *Sophia de Coninck,* tr. 2° c. 1461 *Catharina de Rode van Heeckeren, †1471,* dr. van *Johan* en *Geertruid van Bevervoorde.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Roelof van Coeverden,* tr. *Sophia van der Eze van Gramsbergen,* waaruit de in 1546 uitgestorven tak tot Goor.
2. *Wolter,* volgt VIII.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Johan van Coeverden,* tr. *Maria van Ittersum,* waaruit de uitgestorven takken tot Rhaen, Walfort en Stoevelaar.

VIII. *Wolter van Coeverden fof Wegdam,* vermeld 1448 en 1463, gaat 1471 met zijn broeder *Roelof* een maagscheiding aan betreffende de vaderlijke goederen, compareert in de ridderschap van Overijssel 1478-1500, beleend met Johannink onder Delden en Roederking onder Ulsen 1495, † 1506, tr. *[Henrica van Bevervoorde,* dr. van *Bernt* tot Oldemeule, en Peckedam en *Hedwich van* Beveren *tot Hauixbeek. Zij* hertr. *Berndt van Vorden].*

IX. *Wolter van Coeverden* tot Wegdam en Scherpenzeel bij Goor, beleend met Johannink 1506, † 1535, tr. *Anna van Hoevell,* dr. van *Willem* en *Pelgrima ten Thije.*

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Wolter van Coeverden,* tr. *Agnes van Duth genaamd Bufh,* waaruit de in 1712 uitgestorven tak tot Scherpenzeel.
2. *Christoffel van Coeverden,* zie Ned. Adelsboek 1941, generatie X.

In de latere generaties zijn nog enkele gegevens, die verbetering behoeven (zie Ned. Adelsboek 1941, blz. 112 en 114).

XIIbis. *Wigbold van Coeverden* tot Schelfhorst blijkt vóór Kerst 1658 overleden te zijn, daar op de lidmatenlijst van Goor op die datum gevonden wordt *Jacobina van Coeverden,* dr. van z(aliger) *Wibbolt van Coeverden.* Uit zijn huwelijk met *Mechteld van Dulman* de volgende:

XIII. *Wolter van Coeverden tot* Schelfhorst, luitenant 1659, begraven Kampen 7 januari 1692, tr. *Joanna van den Clooster,* begr. ald. 18 januari 1681. Beide data zijn onjuist. Op eerstgenoemde datum werd begraven *Wolter Hermsen van Coeverden* en op laatstgenoemde „vrou *van Coeverden*". Blijkbaar hebben wij hier te doen met het echtpaar *Wolter Hermansz. van Coeverden* en *Jannichje Gerrits Storm* (zie N.L. *1933,* kol. 27), die, voor zover bekend, niet behoren tot het adellijk geslacht.

Op 30 maart 1674 werd in de Zuiderkerk te Amsterdam begraven *Wolter van Coeverden* in de klasse van ƒ 15.-. Niet vermeld daarbij is, dat hij officier was. Vermoedelijk hebben we hier met bovengenoemde *Wolter van Coeverden* tot Schelfhorst te maken; aldus ook de Bijdrage tot de genealogie van den Clooster in Ned. Leeuw 1948, kol. 248. De overlijdensdatum zijner vrouw bleef mij onbekend. Uit dit huwelijk o.a.:

XIVbis. *Wigbold Hendrik van Coeverden,* die met zijn zoon *Reint Wolter* op *27* april 1674 als grootburgers van Kampen werden aangenomen, alwaar hij reeds 24 maart 1670 in ondertrouw was opgenomen met *Geertruid Elisabeth van den Cloosfer,* dr. van *Reint* tot Nijensteen en *Christina van der Marck,* niet *Christina van Bellinckhave,* zoals N.A. aangeeft. (Vgl. van Doorninck, Geslachtk. Aant., blz. 163).

Deze *Wigbold Hendrik zou* volgens Ned. Adelsboek en de genealogie van den Clooster op 25 okt. 1730 te Kampen zijn begraven: er staat in het begraafboek echter alleen te lezen: capteyn van Koeveren, ƒ 15–8–. Aannemende, dat hiermee een van Coeverden is bedoeld, kan dit toch niet op *Wigbold Hendrik* slaan, daar zijn vrouw in de resolutiën van Ridd. en Steden van 10 april 1676 reeds als weduwe voorkomt. (Vgl. van Doorninck, Geslachtk. Aant., blz. 164). In de Staat van Oorlog voor het jaar 1675 [52]) staat onder Overijssel vermeld (de compagnie van) *Wigbolt van Coeverden,* maar met de hand van een Overijsselse klerk is daaronder geschreven: bij acte van Sijn Hoochheit van den 1 Januari 1675 gestelt *Lodewijk van Brakel. Wigbolt Hendrik van Coeverden* zal dus nog in het laatst van 1674 zijn overleden. Vermoedelijk slaat op hem ook de resolutie van Gedep. Staten van Overijssel van 23 april 1675, waarbij is goedgevonden, de ordonnantie van de compagnie van wijlen cap. *Coeverden* ten volle te depescheren onder inhouding van zekere door hem verschuldigde belastingen.

Op 15 april 1687 verzoekt zijn weduwe „in haar ongelegentheit" een jaarlijkse subsidie van de provincie: haar werd ƒ 100.— geaccordeerd, te betalen door de ontvanger-generaal van het kwartier Vollenhove. De laatste betaling had 15 april 1719 plaats, zodat zij in dat jaar gestorven zal zijn.

[52]) Statenarchief van Overijssel

KORTE MEDEDELINGEN.

Buys-Ravekes.

(LXXIII, kol. *409.)*

Godefridus Buys, ged. Grave *2* okt. *1737* (als zoon van Ds. *Petrus Buys* en *Jacoba Johanna Jamin*), houtkoper te Amsterdam, † ald. 11 mei 1811, was eerst weduwnaar van *Maria van der Vorm,* daarna van *Jacoba Johanna Ravekes* [1]). Hij is nimmer predikant te Grave geweest. Deze ook elders aangetroffen misvatting komt het eerst voor bij Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek etc. 111, blz. 120. De vader van zijn tweede vrouw *Jan Ravekes* (zie Ned. Leeuw LXVI, kol. 126), ged. Amsterdam 1 dec. 1715, † ald. 10 sept. 1771, begr. ald. (Oude kerk) 14 sept. 1771, was een zoon van *Willem Ravekes,* geb. Uelsen ± 1689, wijnkoper te Amsterdam, begr. ald. (Oude kerk) 4 juli 1761 en (getr. ald. (Nieuwe kerk) 25 april 1713) *Johanna Vledder,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 19 dec. 1688 [2]), begr. ald. (Oude kerk) 9 april 1761. Van Willems ouders is mij alleen bekend, dat zijn moeder *Anna Hardenberg* nog in 1713 woonde te Uelsen.

Mr. W. de Vries.

[1]) Ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 23 juni 1745, † ald. 29 april 1776.
[2]) Dochter van *Ger(re)brant* (van) *Vledder(en),* geb. Vledder ± 1652, vleeshouwer te Amsterdam (poorter 25 nov. 1676) en (getr. ald. (Nieuwe kerk) 14 april 1676) *Catryntje Pietersdr.* van *Egmont,* geb. Egmond ± 1655, dr. van Pieter *Albertsz.,* kaaskoper te Amsterdam (poorter ald.).

Van Teijlingen.

(LXXIII, kol. 397.)

IIIb. *Gerrit van Teijlingen* trouwde, als G e er *t van Teijlingen,* te Voorburg (herv.) 15 maart 1671 met *Geertruid Stuckery.*

P. J. Ritsema.

(Del Campo genaamd) Camp.

(LXXIII, kol. 356 vlg.)

De terugkeer van *Johan Camp* naar Noordbrabant (t.a.p. kol. 367) wordt verklaarbaar op grond van het feit, dat hij in 1785 in opdracht van het stadsbestuur van 's-Hertogenbosch een thans nog in de leeszaal van het Gemeentearchief aldaar aanwezige, fraaie en zeer betrouwbare „Caart figuratief der geformeerde Inundatie van de Hoofdstad, Forten en situatie van 's-Hertogenbosch" heeft vervaardigd. De gemeente-archivaris, die op deze kaart mijn aandacht vestigde, deelde mee, dat zij ook thans nog veelvuldig wordt geraadpleegd.

Mr. W. de Vries.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

Deutsches Geschlechterbuch, dl. CXXI (1956).

Bij de in dit deel behandelde Hessische families komen allianties met leden van geslachten, waarvan de naam in Nederland bekend is voor: *Van Basshuysen, Clarenbach, Frowein (Johanna, 1825-1858,* tr. Keulen 6 aug. 1851 *Eduard Fues, 1807-1875. Johanna is* een dr. van *Chr. Friedrich W. Frowein* en *Anna van Hees,* 1790-1850. De moeder van deze laatste is *Anna Haentjens,* geb. Dordrecht 23 aug. 1761, overl. Keulen 20 febr. 1836). *Kallmeyer, Van der Laan* (Oost-Friesland), *Lautenbach, Mallinckrodt, Nix, Prange, Vaupel, Von Vultejus* en *Roodhuyzen de Vries (Maria Augusta Jeanette Christine,* geb. Rotterdam 17 juli 1908 als dr. van *Johan Gerard* en *Maria Augusta Boissevain,* tr. Bussum 4 april 1933 *Wilhelm A. R. Ernst Koeniger, 1903 -1953).*

H. G. Wackernagel, Die Matrikel der Universität Basel. Basel, 1956. Bd. 11, 1532/33—1600/01. Unter Mitarbeit von M. Sieber u. H. Sutter.

In deze kolommen moge aandacht worden gevraagd voor bovenvermeld album studiosorum. De uitgave van dit tweede deel — het eerste, omvattende de jaren 1460—1529, ver-

scheen in 1951 — is een belangrijke aanwinst voor de genealogische wereld en zal dan ook zonder twijfel in elk land door hen, die zich met genealogische studiën bezighouden met dankbaarheid worden ontvangen. De — menigmaal met biografische gegevens, geannoteerde — inschrijvingen worden voorafgegaan door een voorwoord van de Samensteller, een lijst van afkortingen alsmede van geraadpleegde bronnen en besloten met een lexicografisch persoons- en plaatsnamenregister, terwijl na deze registers nog aanvullingen en verbeteringen op het eerste deel zijn opgenomen. Onder de als student aan de Universiteit van Bazel ingeschreven personen bevinden zich verscheidene uit Nederland: Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Delft, Dordrecht, Gouda, Groningen, Leeuwarden, Nunen, Utrecht, Veere enz. afkomstig. Men ontmoet hierbij namen, die men daar niet zou verwachten. Genoemd mogen worden: *Agylaus* ('s-Hertogenbosch), *Arfopeus* (Zwolle), *Backer, Blofius (zie:* Senftenegger Mbl. 1, 129, 11, 148 en III, 261), *Van Bra, Ten Groofenhuys, Ab Hanselair* (Buren), *Hoerenken (Johannes* en *Rodolphus*), *Van den Honert, Jongestall, Junius, Keuchenius* (Gulik), *Van Mannee* (zie: De Vos, De Vroedschap van Zierikzee), *A. Nieuburch, Oudenvliet, Overlander* (zie: Elias, De vroedschap van Amsterdam), *Van Reigersberg* (zwager van *Hugo de Groot), Sickinge (Feye), Van Sfarckenborgh, Van Werckhoven* en *W iarda.*

The New York Genealogical and Biographical Record, jrg. LXXXVII (1956), afl. 3.

Bevat enige artikels, waarvoor ook hier te lande belangstelling zal bestaan: 1. Family record of *Aert Theunissen Lanen van Pelt* bew. door G. J. Parsons; betreft het gezin van *Aerf Theunissen Lanen van Pelf* en (X 1686) *Neeltje Jans van Thuyl; 2.* Baptisms of the Dutch Reformed Church of Rhinebeck Flats, Dutchess County, New York (vervolg); dit gedeelte bestrijkt de periode van 10 sept. 1780 tot 18 april 1784 en vermeldt doopinschrijvingen *Van Benschofen, Van Etten, Van Keuren, Kip, Schepmoes, Schouten, Van Steenberg, Tiel* en als doopgetuigen *Van Benthuysen, Bonesteel, Burger, Devou, Pier, Stoutenburg, Van Valkenburg* en *Van Vliet; 3.* The *Brokaw-Bragaw* family door H. Minot Pitman (vervolg); dit geslacht is o.a. verwant aan de geslachten *Van Fleet (Van Vliet), Ten Eyck, Vanderveer* en *Voorhees; 4.* Marriages of the Dutch Reformed Church of Shawangunk: Ulster County, New York door K. E. Hasbrouck (vervolg) ; geeft tussen 24 sept. 1807 en 14 dec. 1816 huwelijksinschrijvingen *Brink, Bruyn, Gillette, Hardenbergh, Hornbeek, Terwilliger* en *Vosburgh.*

The Pennsylvania Genealogical Magazine, dl. XX (1955), afl. 1.

M. B. Colket Jr., American University's Institute of Genealogical Research. Schrijver, die aan genoemde Universiteit te Washington een genealogische cursus leidt, geeft hier een beknopt overzicht van doel en werkwijze van genoemd instituut.

The Pennsylvania Genealogical Magazine, dl. XX (1956). afl. 2.

Dit interessante nummer wordt geopend met een publicatie (verenigingsmededeling) getiteld: Training for a profession. Hierin wordt een uiteenzetting gegeven van de door de Raad van Bestuur van „Genealogical Society of Pennsylvania" ingestelde cursus ter bevordering van genealogische vakbekwaamheid. — H. Benner Roach vraagt aandacht voor „The back part of Germantown. A reconstruction" en vermeldt o.m. de namen *Bodmer, Culp, Dewees, Forbes, Hübner* (uit Nieder-Hepsdorf in Silezië), *Keyser, Stump* en *Zinzendorf.* — Reformed Dutch Church, Churchville, Bucks County, Pa. Baptisms 1737-1780; marriages 1738-1772. Bij de hier afgedrukte doop- en trouwinschrijvingen treft men gegevens *Van der Bilt, Van Bosker(c)k, Van der Grift, Hagewoud, Hals, Hegeman, Hessing, Van Hoorn, Klinkenberg, Kroesen, Van Laer, Larue, Nevius, Praal, Van Schyven, Sleg(h) t, Slot, Suydam* en *Wijnkoop* aan.

Baltische Hefte, jrg. 111 (1956), afl. 1.

J. von Koskull, Eine baltische Nekropolis im Schatten der Cestius-Pyramide. Baltische Namen auf dem Protestantischen Friedhof in Rom. Bevat notities *Albedyl, Stael von Holsfein* en *Von Wrangel.*

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. XXXIX (1956), afl. 9/10.

J. Melkenbeeck, Heraldiek uit de streek van Rode. In deze bijdrage wordt aandacht gevraagd voor de wapens der geslachten, waarvan leden in de geschiedenis van de dorpen ressorterende onder de oude schepenbank van Rode een rol hebben gespeeld. Er zijn gegevens *Van Cosselaer-Van Witfem (zie* voor dit geslacht ook: De heeren *van Wittem* door H. Mosmans, 1923) in verwerkt. — J. Lindemans besluit zijn publicatie „Van meiseniersbloed" met aantekeningen o.m. over de geslachten *De Wit(te), De Wolf, Wouters* en *Wouwermans.*

L'intermédiaire des généalogistes, september 1956.

J. Jacquart opent het nummer met: Pourquoi s'occuper de généalogie? — E. Spelkens vervolgt zijn artikel: Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. (Depuis le début du XIVe siècle jusqu'au milieu du XVIIe.) In dit gedeelte, lopende van *Van den Boom* tot *Van der Bruggen,* worden notities *Van der Borch, Van der Borcht, Bosch („Peter s. Jans* geb. van 's-Hertogenbosch coopman, 1641"), *Van den Bossche, De (Van) Bouchout, Bourlette* („Joncker *Andries* van Maastricht, 30 juni 1561"), *Van den Brande* (o.a. „*Mathys s. Anthony* natus Breda met graven omgevende, 8 maart 1560"), *Brietssele* („*Claes Cornelissone* s.q. *Cornelis Willems Brietssele* wonende in den Fynnaert bij Berge op den Zoom, 6 maart 1579"), *De Broechoven* (o.a. „*Stephanus* de Tielborgh f. *Reyneri* 1451"), *Van den Broecke* (o.a. „*Marcelius* de Hilvarenbeke f.q. *Arnoldi* residet extra et solv. fl., 1491"), *De Bronchorst-Batenburg* en *Van Bruegele* („*François* s.q. *Aertsfranssone van Bruegele* geb. van tshertogenbossche 4 april 1605") gegeven. — In de rubriek „Questions" zijn vragen *D'Aubreme(z), De Mendoza, Mestdagh* en *Ravens-Van Assendelft (Hel. Wilhelm. Elis.,* ged. Maastricht 28 januari 1778, overl. Doornik 23 januari 1853, tr. Leiden 2 nov. 1800 *Fr. Bern. Cousebanf d'Alkemade.* Zij is dr. van *Jean Martin Ravens* en *Mathilde Gerard. van Assendelft)* opgenomen, terwijl antwoorden *De Cocquiel* (32 kwartieren van *Anne,* dame de Berendrecht en Lillo (1554), overl. vóór 1583, vrouw van *Paul van Dale,* chev., heer van Zuydland en Stabroeck, waaronder een kwartier (no. 3) *Van Ranst), Glymes, Mesdagh, Van der Muelen (zie* N.A.B. 1949) en *(De) Posson* in de rubriek „Réponses" voorkomen.

Handelingen van de Kon. Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen, dl. LIX (1955).

Kan. R. Tambuyser: Het oud archief van het Groot Begijnhof van Mechelen. Na een summier historisch overzicht van genoemd begijnhof volgt een inventaris van het archief. Dit archief, dat op de pastorie van het begijnhof werd bewaard en voor buitenstaanders vrijwel ontoegankelijk was, is in 1955 door de zuster-overste aan het Aartsbisdom geschonken, en is thans door de belangstellende onderzoeker te raadplegen. Blijkens de hier afgedrukte inventaris bevat het archief stukken over de jaren 1246-1820, waaronder testamenten 1333—1820, obituarium XVe—XVIIe eeuw, naamlijst van zusters en meesteressen enz. In de inventaris worden o.m. de namen ***Bals, Van Beveren, Van Lier*** en ***De Putte*** genoemd. — J. Verbeemen publiceert een demografische en economische studie over: Mechelen gedurende de eerste helft der XIXe eeuw. — J. Marchau behandelt: De gebeurtenissen van 1830 te Mechelen. In dit artikel zijn een portret van Koning *Willem I* (Prentenkabinet K.B. Brussel) en van Graaf ***Frederik de Merode*** opgenomen. — F. G. Beterams vervolgt: De Mechelse schepenbrieven op het Rijksarchief te Antwerpen. ***Van Beeme, Boels alias De Kempenere, Van Diest, Van Halen, Van Heyst, Kelderman, Lemmens alias Van Leest, Van Oerle*** en ***Waelpoyt*** zijn geslachtsnamen, die men in deze schepenbrieven (25 juni 1408-24 dec. 1520) kan aantreffen. — Onder het hoofd „Archief en Bibliotheek" wordt melding gemaakt van een door het Stadsarchief aangekocht Mechels wapenboek uit de eerste helft van de XVIIe eeuw, 237 blz., folio, met zeer veel afbeeldingen in kleur van familiewapens.

De Schakel, jrg. XI (1956), afl. 2.

A. van Geertsom pr., Inhoud van het algemeen hoofdcijnsboek van het Land van Waas. — A. van Geertsom pr., Hoofdcijnsboek der cijnsen van het Land van Waas toebehorende aan de St. Michielsabdij te Antwerpen. Uit de in deze publicatie weergegeven inschrijvingen mogen de volgende geslachtsnamen worden genoemd: ***Bervoet, Dullaert, Nijs, Schelfhout, Stoop, Verkouteren, Van Walle alias Putte*** en ***Van Waterschoot.*** — L. H., Fundatie ***Sanders*** (vervolg); met gegevens ***Van Gilse*** (Roosendaal) en ***De Ram*** (Bergen op Zoom) met allianties ***Van Baren, Verberck, Wap*** en ***Van Weel.***

De Schake 1, jrg. XI (1956), afl. 3.

C. Dumortier S.J. vervolgt: La descendance de ***Pierre Pauwels*** 1700-1956. Verwantschap met ***Bouvy, Haentjens, Van Lidth de Jeude, Wifteveen, Van de Wouwer*** (Ossendrecht), ***Van Zuylen*** en ***Van Zuylen van Nyevelt.***

Familie und Volk, jrg. V (1956), afl. 5.

H. v[o]n Bothmer, Ritterschaft und Landesstaat. Ein Beitrag zur Gesellschaftsgeschichte Niedersachsens im 14. und 15. Jahrhundert (1 ste stuk). De strekking van dit artikel kan het beste worden weergegeven met aanhaling van de eerste alinea: „Im Nachfolgenden soll versucht werden, die einschneidende Wandlung, die von dem „vertikalen" Dienst- und Lehnsgefüge des Hochmittelalters zu der „horizontalen" Ordnung des Standewesens und des Landesstaates führte, verfolgbar und deutlich zu machen." — R. Günzel, Die Neubiirger der Stadt Merseburg von 1507-1524 (slot). Tot de burgers van deze

stad behoorde ook ***Heinrich Osterholt,*** die ±1520/1521 huwde met ***Anna N.N.*** Een achterkleinzoon van dit echtpaar is ***Elias Osterholt,*** goudsmid te Leipzig, getrouwd (1609) met ***Magdalena van der Perre,*** dr. van de uit Antwerpen geïmmigreerde kunstschilder ***Nicolaus van der Perre,*** welke laatste waarsch. begin 1595 te Leipzig is overleden (zie ook: Thieme en Becker's Künstler-Lexikon, XXVI (1932). 432.

Schrifttumsberichte zur Genealogie und zu ihren Nachbargebieten, september 1956.

Dit gehele nummer is gewijd aan: Biographie der genealogischen Verbände in Deutschland und Bibliographie ihrer Veröffentlichungen. samengesteld door W. Lampe.

Zeitschrift des Aachener Geschichtsvereins, dl. LXVIII (1956).

J. Belonje, Streversdorf. Schrijver, lid van ons Genootschap, heeft hierin enige nieuwe gegevens vastgelegd over de bezitters van genoemd slot in de 15de en 16de eeuw alsmede over de temperaschilderingen (soort waterverf) in het jachtvertrek. Onder eerstgenoemden komen voor ***Johan von Horrich,*** overl. 1446, getr. met ***Lisa von Palant*** (deze laatste en haar in dit artikel vermelde verwanten zijn niet in de genealogie van het bekende geslacht van die naam geplaatst kunnen worden. De Heer Belonje oppert de mogelijkheid, dat zij tot een bastaardtak behoren.) en ***Anna von Horrich*** getr. met ***Jacob von Belderbusch.*** — H. von Asten, Die religiöse Spaltung in der Reichsstadt Aachen und ihr Einfluss auf die industrielle Entwicklung in der Umgebung. De als bijlage gegeven „Tafel der Aachener Unternehmer im Umkreise der Stadt während des 16. und 17. Jahrhunderts" vermeldt de namen ***Boon (*** 1596, 1656. 1668), ***Orsaw*** (1593), ***Peltzer (1585,*** 1596) en ***(Von) Wachtendonk (1572,*** 1595, 1663). — W. Mummenhoff, Die Bürgerrechtsverleihungen in der Reichsstadt Aachen während der Jahre 1656 bis 1794 (1797). Voorafgegaan door een korte inleiding geeft Schrijver een chronologische lijst van „Neubürger". Te verstaan zijn hieronder burgers, die „durch Ankauf" het burgerrecht hebben verkregen. Aangezien men in Aken evenals in menig andere plaats destijds geen burgerboeken of andere dergelijke lijsten heeft aangelegd, is men voor het samenstellen van de hierbovenvermelde gegevens uitsluitend op de „Ratsprotokolle" aangewezen. Deze protocollen gaan tengevolge van de grote brand van 1656 slechts tot genoemd jaar terug. De afgedrukte chronologische lijst van 1313 „Neubürger", voorzien van annotaties, wordt besloten met een lexicografisch register op de geslachtsnamen. Uiteraard vindt men niet alleen verscheidene uit België, doch evenzeer vele uit Nederland o.a. uit de provincie Limburg afkomstige personen onder deze burgers van Aken: ***Allard*** (Maastricht), ***Amia*** (Amsterdam), ***Van Bellen*** (zie N.L. 1919, 230), *Blondel,* ***Cobergh (Coeberch), Dautzenberg, Debets, Deutgens, Von Eynatten, Falckenburg (Matthias Lambert). Van der Heyden*** (Eindhoven), *Hoffmans (* 's-Hertogenbosch), ***Horrion, Lennarts,*** *Marschall* (Oirschot), ***Massardo*** ('s-Gravenhage), *Meelkop,* ***Molders,*** ***Neujean*** (Laurenzberg, Gulik), *Nuyens,* ***Von Palant (De Palandt, Karl*** Baron, 5 aug. 1670), ***Paludanus, Quadflich,*** *Reule* (Wernigerode), ***Du (De) Sart, Scheen,*** *Starmans* (Heerlen), *Stassen, Titsing* [*h?]* (Amsterdam), ***Vermeulen*** (Antwerpen), ***Van Werst.*** — H. Heusch, Der Wylresche Hof in Aachen. Ein Beitrag zur Geschichte des Hauses Jakobstrasse 35. Stichter van dit huis is *Johann Bertram von Wylre* (1623-1679). getr. met ***Anna Isabella Clara***

Reichsfreiin von *Merode-Houffalize*. In het met enige goede afbeeldingen verluchte artikel zijn aantekeningen *Von Clotz* met alliantie *Von Fisenne* en *Von Wylre* verwerkt. — H. Königs, Wiederaufgefundene Grabplatten und Denksteine in Aachen. Deze tot heden onbekende grafstenen zijn bij een bombardement van Aken blootgelegd. O.a. worden beschreven de grafstenen: 1. van *Simont (= Sigmund) von Wylre*, schepen, overl. 26 mei 1568. Slechts een gedeelte van de steen is behouden, althans gevonden; 2. van *Elisabeth von Wüstenrath*, geb. 9 juni 1543, overl. 13 juni 1595, gehuwd in 1571 met *Jacques de Soy gen. de Heyd*, heer van Corbion, die drie dagen na het huwelijk is gestorven. Blijkens mededeling in een voetvoot is deze steen onder no. 2232 beschreven in de in het Staatsarchief Luik berustende verzameling Le Fort. — H. Thieler, Ein seltener Taler des Herrn *Wilhelm von Bongardt* auf Heid und Bleid.

Der Grafschafter, augustus 1956.

G. Klopmeyer geeft het slot van zijn publicatie: Die Nordhorner Hauptstrasse. Aan de hand van nog aanwezige archiefstukken is het mogelijk, de eigenaren van de huizen, die in deze straat staan en hebben gestaan, tot ongeveer 1700 te vervolgen. Vele, ook in Nederland bekende namen vindt men daaronder zoals *Coolhaas van der Woude, Cramer(us), Van Delden, Düll, Niehaus, Porfheine, Povel, Stroink* en *Wilkens*. — W. Friedrich, Als die Mark geteilt wurde. „Bezitter van halve huizen ..." in Uelsen. In 1854 treft men onder deze bezitters o.m. aan: *Koek, Sluijfer, Vorrink* en *Van Wieren*, terwijl een *Bremmer* in dat jaar „Gemeindediener" was. Verscheidene dezer geslachtsnamen komen nu, na honderd jaren, nog in Uelsen voor. — L. Edel publiceert: Neue Forschungen zur Lebensgeschichte des Meisters *Johannes von den Minnesten* aus Schüttorf. Genoemde bekende schilder, geb. Schüttorf omstreeks 1425, verwierf in 1462 het burgerrecht van Zwolle, alwaar hij in 1504 is overleden. Een dochter, geboren uit zijn — tweede — huwelijk met *Efse N.N.*, werd de stammoeder van het schildersgeslacht *Ter Borch*. — L. Edel, Aus der Geschichte eines alten Kaufmannshauses in der Stadt Nordhorn. Behandeld wordt het huis van de uit Osnabrück afkomstige burger van Nordhorn (1789), de expediteur *Joh. Anton Brück*. Door huwelijk en vererving is het huis in bezit van de familie *Povel* gekomen.

Hessische Familienkunde, jrg. 111 (1956), afl. 11/12.

Een belangrijke aflevering voor hen, die in Hessen genealogisch onderzoek willen instellen. Uit de inhoud mogen de volgende artikels worden genoemd: 1. Die Entwicklung der Genealogie in Hessen und Nassau door H. F. Friederichs; 2. Genealogische Quellen- und Forschungsmöglichkeiten in Hessen. Zivilstandsregister der vorstandesamtlichen Zeit im Lande Hessen door F. Bachmann: 3. über Kirchenbücher in Hessen door 0. Praetorius; 4. Das Bundesarchiv Abteilung Frankfurt/M. in genealogischer Sicht door K. Demeter; 5. Das Staatsarchiv Darmstadt door F. Knöpp; 6. Das Marburger Staatsarchiv door D. E. Grimmell; 7. Das Staatsarchiv Wiesbaden door F. Geisthardt; 8. Die Genealogie in Waldeck door H. Steinmetz; 9. Familiengeschichtliche Quellen im Stadtarchiv Frankfurt am Main door E. Berger: 10. Das Städtische Archiv in Fulda als familiengeschichtliche Quelle door Chr. Weber; ll. Genealogische Quellen im Stadtarchiv Mainz door W. Diepenbach; 12. Adels-, Stadt- und Gemeindearchive im ehemaligen Volksstaat Hessen door

F. Knöpp; 13. Stadtarchive und Familienarchive des Adels in Kurhessen und Waldeck door E. Grimmell; 14. Die grösseren Adels- und Stadtarchive im Regierungsbezirk Wiesbaden door F. Geisthardt; 15. Das Deutsche Adelsarchiv in Schönstadt door H. F. von Ehrenkrook; 16. Genealogisch auswertbare Quellen in den evang. Pfarrarchiven Hessens door H. Grün; 17. Familiengeschichtliche Quellen in den Archiven des Bistums Mainz door A. Ph. Brück; 18. Juden und Judenregister in Hessen door H. F. Friederichs: 19. Das Historische Museum Frankfurt als Quelle zur Genealogie und Heraldik door G. Bott; 20. Das Marburger Bildarchiv. Ein Beitrag zu dem Thema „Kunstgeschichte und Genealogie" door R. Hoevel; 21. Familiengeschichtliche Literatur in hessischen Bibliotheken. Nach Angaben der Nassauischen Landesbibliothek Wiesbaden; 22. Gedruckte Quellen zur Familiengeschichte von Fulda door Fr. Gräser; 23. Genealogie und Nachbarwissenschaften. Statistische Genealogie im hessischen Raum door S. Rösch; 24. Heraldik in Hessen. Geschichte und Quellen zur Marken- und Wappenkunde im Land Hessen door H. Knodt; 25. Die hessische Genealogie in der Gegenwart: Hessische familiengeschichtliche Vereinigung e.V.

Die Laterne, jrg. VIII (1956), afl. 3/9.

Bevat o.a. 1. een bijdrage (lste gedeelte) over een natuurlijke dochter van *Ofto Heinrich von Bylandt*, Herr zu Rheydt, genaamd *Maria*. Zij was getrouwd vóór of in 1631 met *Ferdinand Appoltz*, rentmeester van Schloss Rheydt; 2. Das Taufbuch der Pfarre St. Gangolf zu Bonn von 1624-1702 (vervolg). Dit stuk, lopende van *Franck* tot *Frintz*, geeft doopinschrijvingen *Frens, Frey* en *Frings*.

Nassauische Annalen, dl. LXVII (1956).

Behalve de bekende hoofdstukken „Autorenreferate über ungedruckte Dissertationen" en „Literaturbesprechung" houdt dit op hoog peil staande deel artikels over de volgende onderwerpen in: 1. Die Anfänge von Montabaur, Limburg und Weilburg door H. Gensicke; 2. Zur Geschichte nassauischer Vasallen door K. H. May. Deze publicatie is onderverdeeld in: 1. Die Vögte *von Keseberg* als Träger nassauischer Lehen wormsischer Herkunft; 11. Die Sippe der Frei *von Dehrn-Linne-Buchenau-Dugel von Karben; 3.* Untersuchungen zur mittelrheinischen Urkundensprache des 13. bis 16. Jahrhunderts door R. Schützeichel: 4. Mittelalterliche Patrozinien in Nassau door 0. Renkhoff: 5. Wehrpolitik und Heeresreform. Zur Kriegführung der *Nassau-Oranier* im 16. Jahrhundert door L. Hatzfeld: 6. Ein Urteil des Grafen *Johann des Älteren von Nassau-Dillenburg* über die Regierungszeit seines Vaters, des Grafen *Wilhelm des Reichen* door K. Wolf.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaftfür Familienkunde, jrg. XVII (1956), afl. 5.

F. Dücker vervolgt: Die alte Herrlichkeit Lon, Loen, Lohn, ihre Dynasten, Grafen und Nachkommen. — H. Th. Hoederath: Zur Geschichte der Grafen *von Zsenberg* und ihrer Nachkommen. Schrijver spreekt als zijn opvatting uit, dat buitenechtelijke afstamming der beide in een oorkonde van 17 juli 1242 (Westf. UB. VII, nr. 529 — Osnabrücker UB. 11, nr. 422) voorkomende broeders *Wilhelmus* dictus *de Isenberg* en *Adolfus de Holte* uit de graven *van Altena* geenszins zo vaststaat als Cohn en Von Isenburg hebben gemeend. Bovendien komt Dr. Hoederath tot de conclusie — in afwijking van Cohn, Von Isenburg en Möller —, dat de

vrouw van genoemde *Adolf von Holte* (kleinzn. van *Everhard* graaf *van Altena* en N.N. = gen. V *Van Limburg Stirum* in NAB. XLI (1943/48), 360) *Elisabeth von Holte* genaamd en een dr. of kleindr. van de tussen 1116-1188 vermelde *Everwin von Holte zou* zijn. De gebeurtenissen in 1226 (terechtstelling van *Frederik* graaf *van Isenberg*, 2de zn. van *Arnold* graaf *van Altena X Mathilde N.N.* = resp. gen. VII en VI Van Limburg Stirum) zouden *Adolf von Holte* mede aanleiding hebben gegeven zich in het vervolg uitsluitend naar het erfgoed van zijn vrouw te noemen. Het artikel eindigt met een overzicht van de afstamming van H.M. *Koningin Juliana* en H.K.H. *de Groothertogin van Luxemburg* uit het echtpaar *Adolf* Edelherr *von Holte*, overl. nà 25 januari 1254 en *Elisabeth von Holte*, overl. nà 1278.

Bulletin [de la] Société de l'histoire du protestantisme français, jrg. CII (1956), afl. juli–sept.

C. Wolff geeft „Une liste de huguenots réfugiés à Strasbourg". Deze in 1562 opgestelde lijst bevat de namen van protestantse vluchtelingen, die ± 1560 de wijk naar Straatsburg hebben genomen en vermeldt bovendien beroep en plaats van herkomst dier personen. De meerderheid dezer uit Savoye, Lotharingen enz. afkomstige réfugiés bestond uit koop- en ambachtslieden. Op enkele der gegeven geslachtsnamen moge hier de aandacht worden gevestigd: *Guerin, Henri (Cornelius*, „manouvrier, de Middelburg en Zélande"), *Hotman (François), Moreau, Morel* en *De Perron*.

Senftenegger Monatsblatt für Genealogie und Heraldiek, jrg. 111 (1956), afl. 11/12.

K. F. van Frank, Regesten aus den Sperr-Relationen des Mährisch-Schlesischen Landrechtes. Noemt o.a.: *Emanuel Marie de Cock* „pens. niederländ. Finanzrat", overl. 29 nov. 1796. *E. M. de Cock* behoort tot het Mechelse geslacht van die naam.

THa. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

Zeven eeuwen geschiedenis van het Oude en Nieuwe Gasthuis te Delft, door Dr. D. P. Oosterbaan. Druk Gaade, Delft 1954.

Het Oude Gasthuis te Delft komt voor het eerst voor in een oorkonde van paus Innocentius IV van 11 oktober 1252. Waarschijnlijk bestond het toen nog niet lang. In de loop van zeven eeuwen heeft het zich ontwikkeld van een primitief Middeleeuws gasthuis, dat niet alleen zieken, maar ook arme zwervers en ouden van dagen binnen zijn muren opnam, — na verbinding aan het Nieuwe Gast- of Pesthuis in 1625 — tot de moderne ziekeninrichting, die het heden ten dage is. Deze gehele ontwikkeling wordt door Delft's gemeentearchivaris Dr. D. P. Oosterbaan uitvoerig beschreven in een goed gedocumenteerd werk, levendig van stijl, dat door het Gemeentebestuur van Delft op fraaie wijze is uitgegeven.

Behoeft het nog betoog, dat sociale geschiedenis van belang is voor de genealoog, die zich niet beperkt tot namen en data, maar tracht zijn personen te plaatsen in het milieu, waarin zij thuis horen? Zoals Mr. S. Muller Fz. indertijd de adellijke Jufferenstiften in hun maatschappelijke betekenis in het licht heeft gesteld, zoals onze huidige voorzitter Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel de hofjes tot voorwerp van studie heeft

verkozen, zoals Mejuffrouw Dra. W. E. Smelt nog niet zo lang geleden de lezers van dit Maandblad over de drempel van 18de eeuwse verbeterhuizen heeft gevoerd, zo moge ook Oosterbaan's boek over het Oude en Nieuwe Gasthuis te Delft in genealogische kring de aandacht trekken, die het verdient. Men zal achterin lijsten aantreffen van gasthuismeesters en -moeders, later regenten en regentessen geheten, van rentmeesters, predikanten en geneesheren-directeur.

J. Fox.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Bronckhorst. (LXXII 226). Over deze vermoedelijk Roomse familie vond ik in het Puiboek te Amsterdam de volgende acten van ondertrouw:

D.T. & B. 667, f. 98v. 14 juli 1615. Comp. *Cornelis Warnaers van Bronkhorst*, van Weesp, oud 21 jaar, wonende op het Water, ouders dood, geassisteerd met zijn zuster *Maritjen Warnaers* en zijn oom(?) *Gerrit Volkertsz.* — en *Annetjen Frankendr.*, oud 20 jaar, woont als voren, geassisteerd met baar ouders *Frank Jansen* en *Aecht Jacobs. (w.g.) Cornelis Wernaersz van Bronchorst. Anna Francken.* Het huwelijk wordt 2 aug. 1615 voor schepenen voltrokken.

D.T. & B. 682, f. 114v. 17 dec. 1654. Comp. *Warnart van Bronckhorst*, van Amsterdam, kruidenier, oud 26 jaar, wonende op het Water, geassisteerd met zijn moeder *Anna Francken* — en *Catrina Ververs*, van Amsterdam, oud 18 jaar, wonende op de Kloveniersburgwal, ouders dood, geassisteerd met haar zuster *Maria Ververs. (w.g.) Warnaer van Bronchorst. Cathrina Verwers.* Het huwelijk wordt 10 januari 1655 voor schepenen voltrokken.

Amsterdam. MR. P. VAN EEGHEN.

Grindet. Gegevens gevraagd, vooral over het tijdperk vóór 1700, over het geslacht *Grindet*, afkomstig uit Brussel en in de 17de eeuw te Vlisingen, Tholen en Bergen op Zoom gevestigd.

Wassenaar. MR. W. W. VAN VALKENBURG.

Heshusen (Heshusius). Gevraagd gegevens over het gezin en het voorgeslacht van *Tieleman Heshusen*, geb. Wezel 3 nov. 1527, predikant, tr. Wezel 1553 een dochter van *Wessel von Bert.*

's-Gravenhage. MR. DR. J. C. MARIS.

Craycaxnp-van der **Worst,** Wie waren de voorouders van *Evert Craycamp* en *Annagie Roemers van der Worst*, die 21 nov. 1713 te Jutfaas (R.K.) huwden?

Amersfoort. D'R. C. M. GEERARS.

Martens. Op 13 april 1702 werd in de toenmalige hervormde kerk (de tegenwoordige basiliek van St. Jan) te 's-Hertogenbosch gedoopt: *Martinus*, zn. van *Willem Martens* en *Anna Jans.*

Gevraagd: verdere gegevens omtrent deze personen. Zijn elders nog kinderen van dit echtpaar gedoopt?

Leersum. W. MARTENS.

Poesenou-van der Waght. Wanneer en waar werd geboren *Arnoldus Poesenou*, die te Utrecht (R.K.) 6 mei 1730 huwt met *Catharina van der Waght?*

Amersfoort. DR. C. M. GEERARS.

van Raveswaij-Stekelenburg. Wanneer huwden en wie waren de voorouders van *Pefer Philiberfsz. (van) Raveswaij* en *Antonetta (Teunfje) Jacobs Sfekelenburg,* die in 1710—1726 te Jutphaas kinderen (R.K.) laten dopen?

Amersfoorf. DR. C. M. GEERARS.

Ro(o)sterman-Tesschenmacher-Bruins. *Johanna Bruins* (dr. van *Ludolf,* burgemeester van Emmerik, en *Christina ten Herenhaaff*), † in 1663, tr.1° (Goch?) in 1611 *Reinier Roosterman* (zn. van *Tieleman* en *Alida Pauw),* † in 1624; tr. 2° *Werner Teschenmacher,* † Kleef in 1638, predikant te Emmerik.

Gevraagd aanvulling van deze personalia; het nageslacht is bekend.

's-Gravenhage. MR. DR. J. C. MARIS.

van Schaar(d)enburch. Ongetwijfeld hebben behoord tot één geslacht, dat uit Antwerpen uitweek naar Middelburg en waarvan een aantal leden later naar Amsterdam trok:

A. *Daniel van Schaardenburch,* woont 1603/08 te Middelburg, † vóór 1629, tr. 1° *Neeltje Martens;* tr. 2° (ondertr. Amsterdam 4 okt. 1603) *Tanneken de Wolff (* 1568-1635, dr. van *Willem* en *Tanneken Symons,* en weduwe van *Jan Trygau).* Kinderen:
   1. *Sara,* tr. Amsterdam in 1629 *Gerrit Kuyken.*
   2. *Tobias.*
   3. *Hester,* tr. Amsterdam in 1635 *Pieter van Geleyn.*
   Hun moeder heeft in 1629, samen met *Samuel Cornelisz.* (zie sub C) en *Jan Roelanfsz.,* kooplieden te Middelburg, een vordering op *Floris* en *David van Schaardenburch* aldaar.

B. *Tobias van Schaardenburch* te Middelburg, tr. *Margarifa van Hoorn,* weduwe 27 febr. 1645. Kinderen (o.a.?) :
   1. *Floris,* tr. vóór 1626 *Cafharina Basselier.*
   2. *Guilliam,* tr, Amsterdam 1632 *Anna Auxbrebis.*
   3. *Maria,* tr. N.N.

C. *Floris Florisz. van Schaardenburch,* geb. Antwerpen 1580/81, woont 1611 te Middelburg en heeft dan een zwager *Samuel Cornelisz. van Rossum;* tr. (ondertr. Amsterdam 22 juli 1611) *Trijntje Albertsdr. Zij is* in 1633 te Amsterdam getuige bij de doop van een kind van Guilliam v. S. (B, 2); in 1638 is zij weduwe. Zij hebben (o.a.?) een dochter *Aefken,* geb. Middelburg 1611/12, tr. le Amsterdam in 1638 *Mathijs Adriaensz. van de Puf;* tr. 2° Amsterdam 1653 *Ephraim Vercammer.*

D. *Daniel van Schaardenburch* transporteert 7 januari 1630 goederen te Amsterdam.

Wat is de samenhang tussen deze personen? Bestaat er een genealogie van dit geslacht, dat te Antwerpen waarschijnlijk enig aanzien genoot? Ik vind aldaar: *Urbain Scharenberg,* tr. 1574 *Maria van Halmale,* † 1609, dr. van *Cosfen van Halmale,* ridder, en *Cafharijna van de Werve:* zij hertr. 1581 *Herman van Lynden,* † in 1603.

Amsferdam. MR. P. VAN EEGHEN.

Tucker-van den Bergh. Wie waren de voorouders van *Dirck Claesz. Tucker,* van Hagestein, en *Gerrigje Jans van den Bergh,* van Schoon-Ouwen, die 25 nov. 1720 te Hagestein (geref.) huwden?

Amersfoort. DR. C. M. GEERARS.

Vermeulen-van Wijck. Wanneer huwden en wie waren de voorouders van *Nicolaas Vermeulen* en *Gerarda Hansse* (of *Jansse*) *van Wijck,* die te Culemborg in 1706—1718 kinderen (R.K.) laten dopen?

Amersfoorf. DR. C. M. GEERARS.

de Volckershoven. Gevraagd gegevens over dit geslacht, begin 17de eeuw te Gulik gevestigd.

's-Gravenhage. MR. DR. J. C. MARK

van Voorst. (LXXI 134-136, 232, 264, 328, 391). De volgende aanvullingen kunnen nog gegeven worden:

IIa. *Neeltje Roeters,* de vrouw van *Gillis van Voorsf,* overleed vóór 22 mei 1677.

IIa, 4. *Cornelia van Voorsf,* geb. Emmerik 1659/60, tr. (hervormd) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 18 maart 1685 *Coenraaf Sfoelman (Sfohleman),* geb. Bremen 1655/56, bakker te Amsterdam.

IIIa. *Christina Roefers,* de vrouw van Paulus van *Voorsf,* begr. Amsterdam (Zuiderkerk) 21 dec. 1730.

IIIa, 2. *Cornelia van Voorsf,* begr. Amsterdam (Zuiderkerk) 17 mei 1754. Behalve de in kol. 134/5 genoemde had Paulus van Voorst nog twee dochters: één die 17 dec. 1688 in de Zuiderkerk begraven werd en één, genaamd *Agneta,* begr. in de Zuiderkerk 22 april 1698.

IIb. Over de (verm. oudste) zoon uit dit huwelijk kan nog het volgende medegedeeld worden: Dr. med. *Ameldonck van Voorsf,* geb. Emmerik 1656/57, komt in 1681 met attestatie vandaar in Amsterdam, geneesheer ald., koopt in 1693 met zijn vrouw een lakenhandel in de Kalverstraat; in 1710 verklaart zijn vrouw, dat hij sinds enige jaren „seer confus en verwart van hersenen" geweest is en daardoor vervallen tot „meymerij en overgroote boosaerdigheden, verselt met sware drijgementen" (hij meende o.a. een groot profeet te zijn en wilde zijn hele gezin offeren) en krijgt dan van schepenen toestemming hem te laten opsluiten in het beterhuis te Delft. In 1711, na een lichte verbetering, komt hij in huis bij Ds. Jacobus Eilbracht te Ruinen (Dr.), maar in maart 1712 moet hij weer in een beterhuis geplaatst worden, ditmaal te Utrecht. In 1717 houdt hij verblijf te Haarlem: hij overlijdt vóór zijn vrouw, ná 12 mei 1718. Hij tr. Amsterdam 31 mei 1682 *Cecilia Verkolje,* geb. ald. 1656/57, begr. ald. Zuiderkerk 16 sept. 1726, dr. van *Jan en Anna Wijnands,* wed. van *Dirk van der Vliet.* Behalve hun dochter *Cecilia,* vrouw van *Anselmus Hartsen* (zie Ned. Leeuw 1941, k. 408) hadden zij één zoon:

Henrik van Voorsf, geb. Amsterdam 23 mei 1689, koopman ald., † 21 april, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 26 april 1754, tr. ald. 21 maart 1717 Cafharina *Schijn,* geb. Amsterdam 1687/1688, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 31 juli 1742, dr. van Dr. med. *Hermanus* en *Susanna Joupen.* Uit dit huwelijk:

1. *Cecilia van Voorsf,* geb. Amsterdam 9 sept. 1721, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 13 okt. 1783, tr. ald. 21 maart 1742 *Jacobus Moeriaans van Gerrevink,* geb. Haarlem 1718/19, koopman te Amsterdam, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 2 mei 1795.

2. *Susanna van Voorst,* geb. Amsterdam 31 okt. 1723, † 6, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 12 januari 1769, tr. ald. (Nieuwe Kerk) 8 april 1755 *Geerlingh Kops,* geb. Amsterdam 3 maart 1728, koopman ald., † 16 januari, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 22 januari 1777, zn. van *Hendrik* en *Magdalena Teyler.*

3. *Hermanus van Voorst,* geb. 19 okt. 1726, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 5 januari 1734.

4. *Henrik van Voorsf,* geb. 21 nov. 1727. koopman te Amsterdam, † 8 april, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 14 april 1794.

Behalve *Ameldonck,* en de in kol. 264 genoemde zoons

Leendert en ***Abraham,*** had Hendrik van Voorst (IIb.) nog minstens één zoon:

Jan van Voorst, geb. Emmerik 1659/60, banketbakker te Amsterdam, verlaat in 1683 en 1685 zijn vrouw, beide malen kort voor een bevalling en de tweede keer met vele onbetaalde schulden; is later zeeman; in januari 1708 z.g. in Suriname, maar in augustus van dat jaar verklaart men, dat men in vier jaar niets van hem gehoord heeft en dat het niet bekend is of hij nog leeft; wordt op 20 okt. 1712 gezegd dood te zijn: tr. Amsterdam 31 maart 1680 ***Maria Befrangh,*** geb. ald. 1659/60, begr. ald. (Westerkerk) 3 dec. 1707, dr. van ***Hendrik Harmensz.*** en ***Lijsbefh Barensteen.*** Uit dit huwelijk (behalve kinderen begr. in de Westerkerk 22 sept. 1692, 11 dec. 1698 en 6 en 22 januari 1699):

1. ***Elisabeth van Voorst,*** geb. Amsterdam 1681/82, † ná 8 febr. 1715, tr. (Hervormd) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 9 sept. 1708 ***Jan Hendriksz.*** *Riggels,* geb. Ringelberg 1677/78, kleermaker te Amsterdam, † ná 8 febr. 1715.

2. ***Hendrik van Voorst,*** geb. Amsterdam 1683, † ná 8 febr. 1715, tr. (Hervormd) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 22 nov. 1712 ***Maria Catrina van Houte,*** geb. ald. 1690/91, dr. van N.N. en ***Maria Vereenigen.*** Uit dit huwelijk zijn te Amsterdam geen kinderen gedoopt.

3. ***Cafharina van Voorst,*** geb. Amsterdam 1684, † ná 3 febr. 1711, verm. vóór 8 febr. 1715, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 24 januari 1708 *Guilliam* ***Deel,*** geb. ald. 1684, mr. kleermaker, † ná 20 okt. 1712, zn. van ***Dirk*** en ***Margriet van*** *Hoften.*

Vermoedelijk is een vijfde zoon van IIb. geweest:

Dirk van Voorst, woont 1732 te Emmerik, wiens dochter is:

Christina ***van Voorst,*** geb. Emmerik 1706/07, † vóór 3 aug. 1756, tr. Amsterdam 3 febr. 1732 *Hendrik* ***Croon,*** geb. ald. 1707/08, mr. schilder, zn. van ***Philippus*** en *Jannetje* ***van den*** *Broek.* Hij hertr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 22 aug. 1756 ***Gesina*** *Lefring.* Na Christina's dood worden haar neven ***Jacobus Moeriaans*** en ***Henrik van Voorst*** voogden over haar kinderen.

Ook zullen tot dit geslacht behoord hebben:

a. *Anneken* ***van Voorst,*** † vóór 25 sept. 1684, tr. 1° *N.N.* ***de Wilde:*** tr. 2° ***Arnout (van) Halen,*** doopsgezind leraar te Emmerik, † ald. tussen 16 okt. 1674 en 25 sept. 1684, wedr. (verm. identiek met A. Halen, die, wonende te Reifferscheidt en als wedr. van *Susanna* ***Willems,*** op 12 nov. 1631 te Utrecht ondertr. met ***Geertruydt Fremerye*** te Reifferscheidt).

b. ***Abraham van Voorst*** (verm. identiek met de in Ned. Leeuw LXXI, kol. 264, genoemde), komt 3 febr. 1686 met attestatie van Gouda te Amsterdam bij de doopsgezinde gemeente bij het Lam en de Toren, krijgt met zijn vrouw in april 1698 attestatie naar Utrecht, tr. *Grietie* ***van Vianen,*** ged. bij Lam en Toren 24 nov. 1686. Een dochter van hen zou kunnen zijn:

Christina van Voorst Abrahamsdr., ged. bij Lam en Toren 28 april 1707. Zij is vermoedelijk identiek met ***Christijnfje van Voorst,*** dienstmaagd bij Ameldonck van Voorst, die, oud 22 jaar, 12 juni 1710 een verklaring over diens krankzinnigheid aflegt.

c. ***Barbara van Voorst,*** komt 18 nov. 1703 met attestatie van Emmerik bij Lam en Toren (identiek met de vrouw van IIIb?).

Misschien ook:

d. ***Gerardus van Voorsf,*** die in 1755 te Zutfen woont en een zoon heeft:

Dirk van *Voorst,* geb. Zutfen 1725/26, doopsgezind, begr. Amsterdam (N.Z.-Kapel) 13 nov. 1800, tr. ald. (Nieuwe Kerk) 11 mei 1755 ***Maria Wijnen,*** geb. Zutfen 1723/24, begr. Amsterdam (N.Z.-Kapel) 26 juni 1793, dr. van N.N. en ***Anneke Ewen Wennink.***

Overigens zij opgemerkt, dat de leden van dit geslacht zich te Amsterdam tot het eind van de 17de eeuw steeds v ***a n F o o r s t*** schrijven.

Amsterdam. **Mr. P. van Eeghen.**

van Wassenaer. (LXXIII 296). Ik moge — hoewel niet beschikkende over meer zekere bewijsmiddelen — de aandacht vestigen op ***één*** der wapens onder het hoofd ***van Wassenaer*** (Holl.) in het IIIde deel van de Planches de l'Armorial Général de J. B. Rietstap, door H. V. Rolland.

Twee kwartieren van dit wapen kunnen worden beschreven als: van blauw een gouden dwarsbalk, en over alles heen een schuinkruis (St. Andrieskruis) van rood.

Het komt mij voor, dat men hier te doen heeft met (een jongere variatie van) het in de vraag opgegeven oudste wapen.

Op aestetische of technische gronden, werd vaak een vereenvoudiging van een wapen door eigenaar of tekenaar aangebracht, terwille van de duidelijkheid. Het wapen van la Maison de France was bijv. oorspronkelijk bezaaid met gouden lelies, later teruggebracht tot drie.

Ik meen dan ook dat met waarschijnlijkheid de kleuren van het oudste wapen ***van Wassenaer*** kunnen worden beschreven, als gedwarsbalkt van acht stukken van blauw en goud en over alles heen een schuinkruis van rood.

Enschede. **Jhr. Mr. L. Op ten Noort.**

van der **Werf-Dirx.** Wanneer huwden en wie waren de voorouders van *Hillebrant* ***van der Werf:*** en ***Everfie Dirx,*** die met Dirkie Sweere als getuige 22 januari 1725 een dochter *Mechtelt* lieten dopen (R.K.) te Montfoort?

Amersfoort. Dr. C. **M. Geerars.**

van Wimborg-von Quadt. ***Jan van der Mijl*** *Klaasz,* rentmeester van Willem graaf van Berg en nadien predikant, achtereenvolgens te Groningen, Delft en Breda, tr. volgens Balen *Kristina* ***van Wimborg,*** dr. van ***Anthony van Wimborg,*** afkomstig uit Neusz en hopman van de vorst van Kleef, en van ***Kafharina von Quadf.***

Nu is Anthony van *Wimborg* hoogstwaarschijnlijk een ***van Wijnbergen*** geweest, maar ik kan hem niet plaatsen.

Wie waren de voorouders van het echtpaar ***van*** *Wimborg-von Quadt?*

's-Gravenhage. **W.** Kroon.

Scherprichters (Beulen)+ Ondergetekende verzoekt mededeling van namen en zo mogelijk van andere genealogische gegevens (doop-, trouw- en begraafaantekeningen, kinderen etc.) van scherprichters (beulen) uit de tweede helft van de XVIde eeuw en later. Ook wordt prijs gesteld op opgave van authentieke acten, waaruit hun levensomstandigheden blijken.

Vught, Bosscheweg 41. Mr. W. **de** Vries.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Een herziening van do stamreeks van Coeverden, door Mr. A. Haga. — Korte mededelingen: Buys-Ravekes; Van Teijlingen; (Del Campo genaamd) Camp. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur **MR. W. W. VAN VALKENBURG**, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70,* wassenaar.
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris **IR. C. M. R. DAVIDSON**, *Jacob de Graefflaan 17,* **'s-Gravenhage.**
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 2 **LXXIVe Jaargang** **februari 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Jhr. 1 r. R. J. Bod daer t, Jhr. Dr. E. 0. M. van Nispen tot Sevenaer en C. J. de Lussanet de la Sablonière, respectievelijk sedert 1955, 1917 en 1939 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

C. M. VAN HOORN . . . . . ***Zierikzee.***
Havenpark **36.**

TH. F. HOIJER . . . . ***Rotterdam.***
Essenweg **32.**

MR. J. H. DE VEY MESTDAGH . . . ***Utrecht.***
p/a Rijksarchief, Drift **27.**

Adreswijzigingen:

JHR. W. A. VAN DEN BRANDELER . . ***Zeist.***
Flat Slotlaan **36** *III.*

MR. B. VAN HAERSMA BUMA . . ***'s-Gravenhage.***
Celebesstraat **49.**

W. H. J. W. DEELMAN . . . . ***Arnhem.***
Sweerts de Landasstraat 35.

Mevrouw S. M. HAMEL geb. HERMAN. ***Deventer.***
Smedenstraat 178.

Mejuffrouw J. D. PEPPINCK *Luxemburg (Luxemburg).*
19 ***Rue Schoetter.***

Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden **op** 24 november 1956 in het Gebouw van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage.

Aanwezig de bestuursleden Dr. R. F. P. de Beaufort, Mr. F. Daniëls, Ir. C. M. R. Davidson, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, W. F. del Campo Hartman, Mr. F. A. Holleman, Mr. A. P. van Schilfgaarde, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, de redacteur Mr. W. W. van Valkenburg, het erelid Jhr. H. Trip en de gewone leden F. W. A. Baron van Asbeck. D. van Baalen, L. Q. Bakker, Mejuffrouw P. Beydals, J. J. Bolomey, J. H. Brakke, Mr. M. J. H. de Bruyn van Melisen Mariekerke, J. G. F. Charisius, J. J. Cock, Mejuffrouw W. Druyvesteyn, A. B. Dull, L. T. Wilhelmy van Hasselt, J. E. J. Hemmes, F. J. Herman, F. van Hoogstraten, Mevrouw J. Thomassen à Thuessink van der Hoop-Knottenbelt, J. A. L. K. E. Kempers, L. F. Kleijn, L. J. van der Klooster, Mr. N. Kolff, Mr. J. J. Korndörffer, Mr. N. H. de Lange, Mevrouw T. van Lennep-van der Heijden, Dr. R. van Luttervelt, G. L. Maaldrink, Mejuffrouw Dr. A. J. Maris, Mr. 0. A. van der Meer, Ir. G. L. Meesters, Ir. F. A. Nelemans, W. Niekerk, A. Oosterbaan, H. F. D. Oxenaar, E. Pelinck, Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, Mr. F. P. Th. Rohling, Ir. J. van der Sleesen, Mevrouw L. P. van den Clooster Baronesse Sloet tot Everlo-van Linden Tol, H. F. Heerkens Thijssen, Mevrouw A. M. D. van Linden Tol-Sieger, Jhr. H. W. M. van der Wijck.

1. Opening.

Te 15.08 opent de ***Voorziffer,*** Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, de vergadering en begroet in het bijzonder Mr. F. P. Th. Rohling, Chef van de Afdeling Oudheidkunde en Natuurbescherming van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, en de heer E. Pelinck, die na afloop van de vergadering een voordracht zal houden.

2. *Notulen van de Algemene Vergadering d.d. 16 juni '56.*

De notulen van de op 16 juni 1956 te Diever gehouden algemene vergadering, die zijn afgedrukt in het septembernummer 1956 van het Maandblad, worden onveranderd goedgekeurd.

3. *Ingekomen stukken.*

Geen.

4. *Bestuursmededelingen.*

a. De *voorzitter* brengt in, herinnering, dat het Genootschap in 1958 vijf en zeventig jaar bestaat. Ter gelegenheid daarvan zal een tentoonstelling worden georganiseerd in „Het Prinsenhof" te Delft. Het bestuur houdt zich aanbevolen voor bijdragen in het jubileumfonds.

Voorts wordt gepoogd een kwartierstatenboek uit te geven. Kosten ƒ 50,— per kwartierstaat. Er zijn reeds verscheidene aanmeldingen. De voorzitter wekt op tot verdere inzending van kwartierstaten.

b. De *voorzitter* deelt mede, dat de zomervergadering in Zierikzee zal worden gehouden. Autobussen zullen van Rotterdam of Den Haag naar Zierikzee rijden, waar het Genootschap door het gemeentebestuur in het stadhuis zal worden ontvangen. Archivaris Van Beveren zal iets van het archief laten zien, terwijl Dr. Westendorp Boerma een voordracht zal houden. Des middags zal een rondrit over het eiland plaats vinden; te Zonnemaire zullen de Heer en Mevrouw Lunsingh Tonckens-Tak het gezelschap te hunnen huize ontvangen.

c. Mr. W. W. van Valkenburg is 10 jaar redacteur. Hij is erin geslaagd De Nederlandsche Leeuw op een peil te brengen, dat uniek in Europa is. Het bestuur stelt voor de heer Van Valkenburg tot erelid te benoemen. Dit voorstel wordt onder warm applaus aangenomen. De redacteur spreekt zijn erkentelijkheid uit voor dit eerbewijs.

d. De voorzitter vestigt er de aandacht op, dat het Van Riebeeckboek nog verkrijgbaar is.

5. *Vaststelling van de Begroting 1957.*

De Penningmeester, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, dient de volgende begroting in.

RATEN:

	Inkomsten 1955	*Begroting 1956*	*Begroting 1957*
Contributies	ƒ 14.467,50	ƒ 14.400,—	ƒ 14.700,—
Abonnementen	„ 990,—	„ 900,-	„ 1.020,—
Subsidie	„ 1.500,—	„ 3.000,-	„ 3.000,—
Verkoop stock maandbladen en overdrukken	„ 346,25	„ 350,-	„ 200,-
Inlichtingen, kwartierstaten, ledenlijsten, stempelbanden	„ 555,19	„ 450,—	„ 500,—
Rente	„ 113,82	„ 50,—	„ 50,—
Giften van leden	„ 577,50	„ - > -	„ —,—
Diversen	„ 567,61	„ - > -	„ —,—
Nadelig saldo	„ ,	„ - - -	„ 700,—
	ƒ 19.117,87	ƒ 19.150,—	ƒ 20.170,—

LASTEN:

	Uitgaven 1955	*Begroting 1956*	*Begroting 1957*
Drukken maandblad	ƒ 6.375,50	ƒ 6.800,—	ƒ 7.500,—
Verzending maandblad	„ 415,39	„ 450,-	„ 500,—
Bruto salaris en sociale lasten bibliothecaresse	„ 4.658,97	„ 5.000,-	„ 5.000,-
Premie pensioenverzekering bibliothecaresse	„ 1.076,40333,48	„ 570,—	„ 570,—
Huur Bleijenburg		„ 1.075,—	„ 1.075,—
Telefoon, licht, gas, water	„ 282,19	„ 300-	„ 300,
Schoonhouden	„ 356,45	„ 250,—	„ 250,—

Onkosten bureau en bibliotheek	„	1.072,50	„	750,—	„ 1.000,—
Roeken en handschriften	„	596,47	„	500,—	„ 500,—
Abonnementen	„	148,80	„	150,—	„ 150,—
Bindlonen	„	210,32	„	120,—	„ 200,—
Aanvulling stoclc stempelbanden maandblad	„	262,10	„	—,—	„ ,
Brandverzekering	„	100,20	„	100,—	„ 100,—
Bode	„	1.200,—666,—	„	1.500,—666,—	„ (X6,-
Opdrachten aan derden					„ 1.500,-
Port ikostcn bureau en bibliotheek	„	250,22	„	250,—	„ X)0,-
Onkosten secr. en penningmeester	„	109,—	„	100,—	„ 1 on,-
Ledenvergaderingen en excursies	„	147,05	„	50,-	„ 50,—
Fonds herdenking 75-jarig bestaan	„	250,—	»	300,-	„ 500,—
Diversen	„	,	»	19,—	„ 9,—
Batig saldo	„	606,13	»	- > -	„
	ƒ	19.117,87	ƒ	19.150,—	ƒ 20.170,—

De penningmeester wijst er in het bijzonder op, dat de post contributies hoog is geraamd, daar rekening is gehouden met een toeneming van het ledental met 50 nieuwe leden. Hij wekt de leden op nieuwe leden aan te brengen.

De heer *L. T. Wilhelmy van Hasselt* stelt voor de contributie met ƒ 1,— te verhogen. De *voorzitter* vreest dat bij een dergelijke maatregel verscheidene leden zullen bedanken.

Mr. M. J. H. de Bruyn van Melis- en Mariekerke adviseert de ƒ 1,— extra te vragen op basis van vrijwilligheid. De *penningmeester* wijst erop, dat ook in vorige jaren wel extra bijdragen zijn gevraagd, doch dat daarmede geen bijzondere resultaten zijn behaald, zulks in tegenstelling tot bepaalde actie's voor een speciaal doel.

De heer *L. T. Wilhelmy van Hasselt* heeft bij een andere vereniging staande de vergadering het nadelige saldo weggewerkt door een inzameling. De *voorzitter* herinnert aan vorige actie's ter vergadering en ziet niet gaarne, dat telkens een extra beroep op de leden wordt gedaan, daar dit afschrikwekkend op het bezoek aan de vergaderingen zou kunnen werken. Het bestuur zal de gehele kwestie echter nog eens in overweging nemen.

6. *Rondvraag.*

De heer *H. F. Heerkens Thijssen* merkt op, dat de oproepen voor de vergaderingen van de groep Noord-Holland soms te laat komen wegens vertraagde verschijning van het Maandblad.

De redacteur, *Mr. W. W. van Valkenburg,* suggereert de oproepen een maand eerder in te zenden (desnoods als voorlopig bericht).

De heer *D. van Baalen* wijst op het Bijblad en verzoekt de leden kopij in te zenden. De *voorzitter* ondersteunt dit verzoek gaarne.

De heer *L. T. Wilhelmy van Hasselt* vraagt of op de jubileumtentoonstelling 1958 dezelfde stukken mogen worden ingezonden als vijf en twintig jaar geleden. De *voorzitter* zegt, dat hiertegen in principe geen bezwaar bestaat, doch dat de tentoonstelling in het Prinsenhof een meer artistiek karakter zal hebben dan die van 1933.

7. *Sluiting.*

Te 15.35 sluit de *voorzitter* de vergadering.

Hierna houdt de heer *E. Pelinck* een zeer interessante en boeiende voordracht met lichtbeelden over het onderwerp „Historie en heraldiek op roemer en kelk", die door de aanwezigen met grote aandacht wordt gevolgd.

De *voorzitter* dankt de spreker voor zijn belangwekkende voordracht.

Tenslotte verenigt een aantal deelnemers zich aan een maaltijd in de Nieuwe of Literaire Sociëteit De Witte.

Het geheim van een bruidegom uit den jare 1813. Genealogie Van Weelderen,

door Ir. CH. C. VAN DER VLIS.

Ook wanneer het geslachten betreft, waarmede men niet in familiebetrekking staat, zal men van de bijdragen van Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht met belangstelling kennis nemen. Zijn artikel b.v. over „Nazaten van de dynasten van Blois" (Maandblad LXVI) mag m.i. beschouwd worden als een voorbeeld van een geslaagd wetenschappelijk genealogisch onderzoek.

Zijn verhandeling over de genealogie Van Weelderen (Maandblad LXVIII, 1951, k. 175 t/m 187) had mijn volle belangstelling. Vóór de oorlog heb ik vrij uitgebreide onderzoekingen verricht in, wat Dr. Maris noemt, de „Militaire Stand", t.w. de stamboeken, behorende tot de archieven van de Raad van State en het Comité te Lande, voorts de Verbalen van Oorlog en het Archief Koloniën. Ik ben bij deze nasporingen meermalen gestuit op moeilijkheden, welke veel overeenkomst vertoonden met die, waarmede Dr. Maris bij het onderzoek naar de kwartieren van de luitenant *Jan van Weelderen* te kampen heeft gehad.

Het is mij uit de op het Rijksarchief in Friesland en op het Gem. Archief van Leeuwarden berustende correspondentie bekend, dat sedert ongeveer 35 jaren van verschillende zijden pogingen zijn gedaan, om de afstamming van de genoemde vast te stellen. Laatstelijk heeft Dr. Maris zijn aandacht aan deze puzzle gewijd. Zijn artikel onder de gelijknamige titel getuigt van grote scherpzinnigheid en critische zin. Toch was ik, aan de hand van de door mij opgedane ervaring, van mening, dat enige van Dr. Maris' gevolgtrekkingen niet juist konden zijn.

In zijn studie spreekt Dr. Maris de hoop uit, dat deze bij de lezers belangstelling zou hebben gewekt voor dit probleem en voor de talrijke mogelijkheden voor een genealogisch onderzoek in het besproken tijdvak. Ook om deze redenen overwoog ik in 1951 van mijne afwijkende inzichten blijk te geven. Ik begreep echter, dat ik mij in dat geval zou hebben moeten beperken tot zuiver theoretische beschouwingen. Waar ik het geenszins uitgesloten achtte, dat het mij zou gelukken nieuwe gegevens voor het voetlicht te brengen, besloot ik om t.z.t. eerst mijn krachten op dit probleem te beproeven. Nu ik hiermede in zekere mate geslaagd ben, moge ook ik de resultaten van mijn onderzoek, vergezeld van enige beschouwingen en opmerkingen, aan de lezers van het Maandblad voorleggen.

Dr. Maris acht het niet wel mogelijk, dat *Jan van Weelderen*, geboren 1786/1787, in 1802 soldaat werd, omdat het besluit van de Staten-Generaal van 8 juli 1795, bekrachtigd bij de legerorganisatie van 10 mei 1805, bepaalde, dat de recruten ten minste 18 jaar oud moesten zijn en slechts bij uitzondering per compagnie twee jongelieden van 16-18 jaar mochten worden geplaatst. Nu was mij meermalen opgevallen het grote aantal militairen, dat zelfs op nog jeugdiger leeftijd in militaire dienst trad. Veelal betrof het hier jongelieden, afkomstig uit een gezin, waarvan ook de vader militair (officier of militair van lagere rang) was.

> Mijn betovergrootvader, de kapitein der inf. N.I.L. *Johan Jacob Roeps* (zoon van een wachtmeester *Johan Jacob Roeps*) geb. te 's-Gravenhage 17 aug. 1787, nam in 1799 dienst bij de marine en in 1800 bij het leger.
>
> In 1954 kreeg ik toevallig onder de ogen een stamboek van officieren in Franse dieust (berustende bij de Section historique van de Franse Generale Staf), merendeels van Nederlandse afkomst, en tekende hieruit o.a. aan:

> Capitein *Jean Baptiste Lambrechts*, geb. Grol 15 mei 1787, cadet 15 mei 1800.
>
> Lt. *Herman Nwy*, geb. Maastricht 24 mei 1775, kanonnier 27 mei 1788.
>
> le Luit. *Jean Henri Rubzamer*, geb. 's-Gravenhage 11 febr. 1774, soldaat jan. 1787.
>
> Lt. *James Henri Albert* do *la Sarraz*, geb. Grave 23 nov. 1787, volontair bij de art. 14 jan. 1800.
>
> le Luit. Frederik *Charles* ***List, geb.*** Breda 5 febr. 1784, cadet 24 juni 1797.
>
> le Luit. *Martin de Vries*, geb. 's-Gravenhage 14 okt. 1783, cadet 8 maart 1794.
>
> Het stamboek bevatte nog vele andere dergelijke gevallen, doch ik meen, dat ik met deze voorbeelden mag volstaan.

Dat de militaire scholing van Van Weelderen zich dus vóór 1802 zou hebben voltrokken en zijn geboortejaar mitsdien een aantal jaren vóór 1786/1787 zou moeten liggen, achtte ik dus bewezen, noch waarschijnlijk. Zelfs als men aanneemt, dat een militair, die jaren te velde heeft gestaan, er ouder kan uitzien, dan anders het geval zou zijn geweest, wil het mij toch voorkomen, dat men het in de dienststaten van 1814 en later opgegeven geboortejaar niet zou hebben geaccepteerd, indien dit niet ongeveer met de werkelijke leeftijd van de betrokkene zou hebben geklopt.

Dr. Maris heeft de ervaring opgedaan, dat hij Van Weelderen, aan de hand van de in de dienststaten genoemde legeronderdelen, niet heeft kunnen identificeren en hij trekt hieruit de conclusie, dat Van Weelderen in het tijdvak 1802-1813 geen militair was en dat de militaire staat van dienst na de Restauratie, met zeer deskundige en invloedrijke bijstand, is vervalst. Ook met deze stelling kon ik het niet eens zijn. Het heeft mij n.l. de grootste moeite gekost, om mijn genoemde betovergrootvader in de stamboeken over genoemd tijdvak terug te vinden. Volgens de dienststaten en later zou deze deel hebben uitgemaakt van legeronderdelen, waarvan òf het stamboek niet bewaard was, òf waarin de betrokkene niet voorkwam.

> Reeds had ik het voornemen opgevat, de stamboeken stelselmatig door te nemen, tot ik de gezochte zou hebben gevonden, toen men mij op het Krijgsgeschiedkundig Archief van de Generale Staf een afschrift toonde van een in 1814 door mijn betovergrootvader eigenhandig opgemaakte dienststaat, door deze, i.v.m. zijn opneming in het in oprichting zijnde Nederlandse leger overgelegd, toen hij als lieutenant (le luitenant) van het 3e Régiment Tirailleurs de la Garde uit Franse dienst terugkeerde. In deze staat van dienst werden als referentie enige personen opgegeven. Ik begreep, dat het hier commanderende officieren betrof, waaronder hij had gediend. Aan het Krijgsgeschiedkundig Archief verzocht ik om een summiere staat van dienst van de genoemden, daaruit bleek, dat zij allen een commando hadden bekleed in het 4e Regt. Zonder veel moeite kon ik *Roeps* in het stamboek van dat regiment terug vinden.

Er moet dus rekening mede worden gehouden, dat de in de verschillende dienststaten genoemde legeronderdelen onjuist kunnen zijn. Hierin ligt mede een aansporing voor hen, die zich met dergelijke onderzoekingen bezig houden, om niet met één staat van dienst te volstaan, maar zo mogelijk de stamboeken van alle legeronderdelen na te gaan, waarvan een gezochte achtereenvolgens deel heeft uitgemaakt; ook al, omdat de verschillende staten vaak gegevens bevatten, die elkaar aanvullen (zie in dit verband ook de door Dr. Maris geproduceerde stamboeken).

Verder maakten deze dienststaten, afgezien van de door Dr. Maris gesignaleerde en wellicht andere onjuistheden, op mij een betrouwbare indruk. Een vervalser zou n.m.m. met een veel kortere staat van dienst hebben volstaan. Een bedrog, als voor Dr. Maris vaststaat, zou m.i. ook niet lang hebben kunnen duren. Tal van militairen toch, die in het genoemde

tijdvak tot het leger van de Bataafse Republiek, het Koninkrijk Holland en het Keizerrijk hadden behoord (bij de genoemde regimenten waren tal van Nederlanders ingedeeld), waren in 1814 in het Nederlandse leger opgenomen. Van Weelderen nu zou wel een gefingeerde dienststaat hebben kunnen samenstellen, zich door deskundige en invloedrijke beschermers hebben kunnen laten voorlichten, maar hoe had hij gestaan tegenover hen, die bij Straalsund, in Oostenrijk, Duitsland, Zeeland enz. zijn wapenbroeders zouden moeten zijn geweest? Een dergelijk bedrog zou, ik herhaal het, niet lang hebben kunnen duren en tot een smadelijke ontmaskering hebben moeten leiden.

Het stond voor mij dus vast, dat Van Weelderen wel degelijk in het betreffende tijdvak tot het leger moest hebben behoord en dat het, met enige moeite en een weinig geluk, mogelijk moest zijn, hem in de „Militaire Stand" terug te vinden.

Volgens de door Dr. Maris gepubliceerde dienststaten zou Van Weelderen behoord hebben tot het 126e, 123e en 146e regiment infanterie Franse dienst. Een onderzoek in de stamboeken van deze regimenten lag dus voor de hand. Ook indien Van Weelderen een „gedrost sergeant" was, zou zulks uit deze stamboeken moeten blijken. Ik besloot dit onderzoek ter hand te nemen.

In het voorjaar van 1939 had ik al eens nasporingen verricht in de archieven van de Section historique, toen nog gevestigd in het Département de la Guerre, Boulevard de Grenelle te Parijs, bij welke instelling de officiele bescheiden worden bewaard, anders dan bij ons Krijgsgeschiedkundig Archief vóór de vernietiging tijdens de oorlogsjaren, waar men als regel slechts beschikte over afschriften en uittreksels e.d. van bescheiden, berustende in het Alg. Rijksarchief e.a. archieven. Deze nasporingen moest ik echter ontijdig afbreken, i.v.m. de op mij rustende verplichtingen als reserve-officier der genie, de toenmaals dreigende internationale toestand en de daarmede verband houdende vóór-mobilisatie van het leger.

In 1954 besloot ik mijn onderzoek voort te zetten, De Section historique, deel uitmakende van de Etst-major de l'Armée, Sous-Secrétariat d'Etat aux Armées, van het Ministère de la Défense Nationale, was inmiddels overgebracht naar het Château de Vincennes bij Parijs. Was het vóór de oorlog mogelijk om, met behulp van een goede introductie, toegang tot die archieven te krijgen, thans gaat zulks minder gemakkelijk. Een door de Ned. Ambassadeur te Parijs tot de Franse Minister van Binnenlandse Zaken gericht verzoek had echter tot gevolg, dat de Secrétaire d'Etat aux Forces Armées (guerre) mij toestond mijn onderzoek te vervolgen. In oktober 1954 bracht ik een kort eerste bezoek aan de Service historique. Ik had toen echter geen gelegenheid om het probleem Van Weelderen aan te pakken, aangezien de stamboeken van militairen beneden de rang van officier zich in de „casemate" bevinden. De „casemate" is geen eigenlijke kazemat, maar een bijgebouw, dat zich op het kasteelplein op vrij grote afstand van de Service bevindt, wat het voor de, gering in aantal zijnde, ambtenaren bezwaarlijk maakt om de stamboeken aan een bezoeker voor te leggen. In Juni 1955 bracht ik een nieuw bezoek aan de Service en had vooraf een opgave ingezonden van de stamboeken, die ik wenste te raadplegen.

Uit de aard der zaak wilde ik, wat Van Weelderen betreft, teruggrijpen op het stamboek van het 146e Regiment d'Infanterie de Ligne, het in de dienststaten van 1814 en later laatstgenoemde regiment. Zulks leverde al dadelijk een teleurstelling op: hoewel de verzameling contröles zeer volledig was, bleek juist dit stamboek te ontbreken. Gelukkig was wel de Contröle du 123e Régiment aanwezig en in de alfabetische klapper vonden wij spoedig de gezochte Jan van Weelderen en wel in het 3e Volume onder nr 5650. Uit deze contröle bleek verder, dat hij inderdaad ook behoord had tot het 126e Régiment, onder nr 920 en dat hij later was overgegaan naar het 46e Regiment: ook van dat regiment was de contröle aanwezig en deze gaf onder nr 15139 het einde van Van Weelderen's militaire loopbaan in Franse dienst.

Aan de hand van deze gegevens kan de volgende staat van dienst worden opgemaakt (waar de contröles enigszins van elkaar afweken, heb ik zulks tussen haakjes aangegeven):

Nom et signalement militaire

WEELDEREN (van)
Jean
fils de Pierre
et de Margr. Paulus (Margte Paulas)
né le 7 Octobre 1785
Son dernier domicile était à Harlingen, Dép. de la Frise
Profession de tailleur

Signalement

taille: d'un mètre 68 9/10 (75) centimètres
visage: ovale (long)
front: ordin. (large)
yeux: bruns
nez: ordin.
bouche: ordin.
menton: ordin. (rond)
cheveux et sourcils: br. flais (blonds)
particulières: de petite vérole

Détail des services

Engagé au 5e Régt de Ligne Holl. le 15 Février 1806
(enrôlé volontaire le 1 Février 1804)
Incorporé au 126e Régt de Ligne le 6 Octobre 1810
Caporal le 4 Mars 1811
Arrivé au 123e Régt de Ligne le 8 Avril 1813
Passé au 46e Régt de Ligne le 7 Juin 1813 par ordre de S.Exc. le Min. de la Guerre en date du 26 Mai 1813
Arrive au dit Régt le 23 Juin 1813.
Perdu le 30 août 1813

Campagnes

1806, 1807, 1808, 1809, 1810 et 1811.

Ten einde onnodig werk te voorkomen merk ik op, dat ik Van Weelderen in de stamboeken van het 5e Reg. Inf. van Linie niet heb aangetroffen. De vermelding van dit regiment in de Franse stamboeken is dus een nieuwe onjuistheid. Met geduld en enig geluk zal het n.m.m. wel mogelijk zijn om Van Weelderen in de collectie stamboeken, aanwezig op het Alg. Rijksarchief, terug te vinden. Ik moge zulks echter aan de direct belanghebbenden overlaten.

Keren wij thans terug tot de geheimzinnige bruidegom. Op 24 jan. 1813 trouwt te Amsterdam een zekere *Flegel van Weelderen*, met *Anna Wilhelmina Weghoff*. Gezien de verdere gegevens, door Dr. Maris gepubliceerd, is dit de latere luitenant Jan *van Weelderen*, die weder identiek moet zijn met de *Jan van Weelderen*, die wij thans uit de stamboeken van vóór 1814 kennen.

De identiteit van Jan van Weelderen als bruidegom en militair nu vastgesteld zijnde, kan het volgende worden opgemerkt:

Er is uit de retro-akten van de Burgerlijke Stand bekend een *Jan Flegel,* geb. 1786, zoon van *Pieter* en van *Anna Margaretha Paul* of *Margarefha Paulus.*

Er is uit de Militaire Stand en de Burgerlijke Stand bekend een *Jan van Weelderen,* geboren omstreeks 1785/1786/1787, zoon van *Pieter* en van *Margaretha Paulus.*

Het is n.m.m. een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, dat *Jan Flegel* identiek is met *Jan van Weelderen.* Het is toch niet wel aan te nemen, dat in Friesland in ongeveer hetzelfde jaar twee jongens zouden zijn geboren, waarvan de vaders dezelfde voornaam en de moeders dezelfde naam dragen; twee knapen, waarvan de levens ook later op zeer merkwaardige wijze met elkaar verbonden zouden worden. Van het bestaan van twee vrouwen, die de naam *(Anna) Margaretha Paulus* droegen, blijkt uit de archieven niets. In dezelfde periode, dat *Jan Flegel* uit de officiele bescheiden en onze gezichtskring verdwijnt, zien wij *Jan van Weelderen* verschijnen.

Wanneer wij aannemen, dat *Jan Flegel* dezelfde is als *Jan van Weelderen,* valt ook meer licht op tal van tot nu toe duistere punten. De omstandigheid, dat in de trouwakte gesproken wordt van *Flegel van Weelderen,* is dan geen mystificatie, maar veeleer een bewijs van mijn stelling. De bruidegom bediende zich dan van de beide namen, waaronder hij bekend was en leverde zodoende de „missing link".

En wanneer zijn kleinzoon in diens familie- aantekeningen schrijft, dat zijn grootvader Van Weelderen was gehuwd met een juffrouw Flegel of Flegela, dan is die mededeling in deze vorm zeker onjuist; maar aan de andere kant is zulks een bewijs, dat de naam Flegel met de familie in verband werd gebracht, wat niet zou zijn geschied, indien die naam zou hebben toebehoord aan een vreemde, van wiens identiteit men zich éénmaal, ten onrechte, in een bijzonder geval zou hebben bediend.

Wij wezen er hierboven reeds op, dat de jongelui, die destijds op zeer jeugdige leeftijd in militaire dienst traden, veelal uit een militair milieu afkomstig waren. De soldaat van het le Regt Oranje-Nassau en latere garde van de Friese stadhouder Pieter Flegel past dan ook beter in ons raam, dan de chirurgijn Pieter van Weelderen, die nòch te Harlingen, nòch te Leeuwarden terug te vinden was. Zulks is thans duidelijk; immers deze persoon compareert in de kerkregisters te Leeuwarden onder de naam *Flegel.*

De bruidegom van 1813 gaf zich ook niet uit voor een kleermakersknecht; blijkens de door mij gevonden dienststaten was zijn burgerberoep „tailleur". Het kwam in die dagen meer voor, dat militairen in hun trouwakte hun burgerberoep vermeldden.

Het is thans ook duidelijk, dat ook de trouwakte als zodanig geen aanwijzing meer kan vormen voor de mogelijkheid, dat Jan van Weelderen zich voor een ander, i.c. een zekere Jan Flegel, kan hebben uitgegeven. In dat geval toch zou hij zich uitsluitend van de naam Flegel hebben bediend en de naam Van Weelderen, waaronder hij in de Franse legeradministratie bekend was, angstvallig hebben verzwegen.

Intussen was Van Weelderen ten tijde van zijn huwelijk geen gedrost sergeant en behoefde zich uit dien hoofde niet voor een ander uit te geven. Hij compareerde in hoogst eigen persoon en, behalve de voornaam (Jacob) en het verschijnen van zijn overleden vader is alles in orde. Ik moge er in dit verband op wijzen, dat de eerste decennia na de invoering de akten van de Burgerlijke Stand zeer vele fouten vertoonden (ook thans komen hierin nog wel eens fouten voor) en dat de

betreffende akte in een vreemde taal is opgemaakt en voorgelezen. Overigens is deze afwijking voor de kern van het vraagstuk en de genealogie Van Weelderen van weinig belang. Toen echter in de huwelijksakte eenmaal abusievelijk een verkeerde voornaam was gebezigd, lag het voor de hand, dat deze voornaam ook in de overlijdensakte werd gebruikt.

Wat de verschillen met de originelen betreft, welke in de door de Secretarie van Leeuwarden uitgereikte extracten betreft, zou kunnen worden opgemerkt, dat het hier niet om copieën gaat, maar om extracten: waarschijnlijk had men toenmaals een andere opvatting van de eisen, waaraan dergelijke stukken dienen te voldoen.

Volgens de door Dr. Maris gepubliceerde dienststaten werd Van Weelderen in april 1813 door de Russen krijgsgevangen gemaakt. In de controle van het 46e Regt staat hij op 30 aug. 1813 als vermist vermeld. Deze data schijnen met elkaar in strijd en natuurlijk is een daarvan onjuist. Een oplossing zou kunnen zijn, dat hij inderdaad in April krijgsgevangen is gemaakt, doch om welke reden ook, eerst in augustus d.a.v. als vermist is opgegeven. Hiervoor kunnen verschillende redenen bestaan, b.v. slechte verbindingen a.g.v. de oorlogsomstandigheden, detachering bij een ander onderdeel (zie hieronder). Waarschijnlijk zoeken wij het te ver en is Août niet anders dan een verschrijving voor Avril. Hoe dan ook, in januari t/m maart 1813 was Van Weelderen niet gedeserteerd en wij kunnen en mogen m.i. niet anders doen, dan aan de hand van de officiele stukken accepteren, dat hij in die maanden te Amsterdam of omgeving aanwezig was en in laatstgenoemde maand nog een kind aangaf. Het feit, dat wij voor sommige omstandigheden thans, 150 jaar daarna, geen gerede verklaring kunnen vinden, mag geen aanleiding zijn aan de officiële stukken te twijfelen.

Er kunnen overigens tal van oorzaken zijn, die Van Weelderen's aanwezigheid in Amsterdam geheel normaal maken. Als ik mij eens aan een veronderstelling zou willen wagen — meer dan dat kan het uit de aard der zaak niet zijn — zou ik de aandacht willen vestigen op het volgende. Het 126e en 123e Régt waren Hollandse regimenten. Zij hebben aan de tocht naar Rusland deelgenomen. In de aantekeningen, op de Section historique gemaakt, tekende ik bij Van Weelderen aan de veldtochten van 1806 t/m 1811. (In een mij later door de Section gezonden staat van dienst staat echter vermeld 1806 t/m 1813.) In de dienststaten van ná 1814 staan ingeschreven de veldtochten in Oostenrijk, Duitsland, Zeeland enz. Van Rusland wordt echter niet gerept! Het is niet waarschijnlijk dat deze veldtocht eenvoudig vergeten zou zijn. Ook de familie-aantekeningen schijnen over de tocht naar Rusland niet te spreken, wat dan welhaast een unicum zou zijn. Ik acht de kans dan ook groot, dat Van Weelderen niet met zijn regiment naar Rusland is getrokken. Hij kan ten tijde van de afmars ziek zijn geweest: misschien heeft het regiment een depot achtergelaten, dat voor de nodige aanvulling van de strijdende troepen moest zorgen, of was hij bij een ander onderdeel gedetacheerd. Het is dan niet alleen mogelijk, dat hij de eerste maanden van 1813 te Amsterdam aanwezig was, maar ook de periode daarvoor, in welk geval hij het in maart aangegeven kind kan hebben verwekt. Al is de kans op succes niet groot, zou alsnog een onderzoek kunnen worden ingesteld naar de legeronderdelen, welke in 1812/1813 te Amsterdam en omtrek aanwezig waren.

Van Weelderen zal dan, na tot korporaal te zijn bevorderd, met een of ander onderdeel naar Duitsland zijn gezonden, waar hij spoedig krijgsgevangen werd gemaakt of zich ge-

vangen heeft gegeven. Deze laatste mogelijkheid zou de in de familie-aantekeningen vermelde desertie kunnen bevestigen. Vervolgens werd hij in het geallieerde leger ingelijfd. Terloops zij nog vermeld, dat het m.i. niet juist is verband te leggen tussen Van Weelderen's Franse dienst en zijn pasportering op 1 jan. 1814. Zijn verband met het Franse leger hield op met zijn vermissing. Zolang de krijgsverrichtingen duurden en dat was tot ná 1 jan. 1814, was er natuurlijk geen sprake van, dat de Franse militaire overheid militairen van Nederlandse oorsprong met paspoort zou zenden. Het pasporteren zal dan ook verband hebben gehouden met zijn indeling bij de Bremer huzaren, welke beëindigd werd om hem in de gelegenheid te stellen zich ter beschikking te stellen van de Souvereine Vorst, in verband met de opbouw van een Nederlands leger.

Keren we terug tot de kern van het vraagstuk. Wij hebben gezien, dat *Jan Flegel,* bij het dienst nemen in het Bataafse leger, de naam ***Van Weelderen*** heeft aangenomen. Wat kan hem hiertoe hebben bewogen? De verklaring is n.m.m. eenvoudig. Het zal niet zo aangenaam zijn geweest de naam Flegel (Ned. vlegel) te dragen en wij hebben uit Dr. Maris' bijdrage kunnen vernemen, dat die naam in de maandelijkse lijst van de compagnie guardes reeds tot Vlegel was vervormd. Het dienstnemen kan dus voor de jonge Flegel een gerede aanleiding zijn geweest, om, wat zijn naam betreft, met een schone lei te beginnen. Dr .Maris wees er terecht nog eens op, dat vóór het invoeren van de Burg. Stand van het bevriezen van namen geen sprake was. Dit is overigens niet het enige geval, dat het sluiten van een militaire verbintenis gepaard ging met een naamsverandering.

Er moet echter een bijzondere aanleiding zijn geweest, waarom de betrokkene juist de naam ***Van Weelderen*** koos. Deze moet voor hem toch een zekere betekenis hebben gehad. Droeg de familie reeds vroeger de naam ***Van Weelderen*** en is deze later door de (scheld?)naam *Flegel* vervangen? Kwam die naam in de vrouwelijke lijn in de familie voor? Bij een voortgezet onderzoek naar de oudere generaties van het geslacht zal het aanbeveling verdienen met deze mogelijkheden rekening te houden.

Ik ben mij overigens bewust, dat Dr. Maris een belangrijk argument tegen mijn conclusie Jan Flegel = Jan van Weelderen zal kunnen aanvoeren. Immers, indien deze identificatie juist is, hoe is het dan mogelijk, dat Jan (Johannes) Flegel ,,en zijn vrouw" Jantje Jans te Leeuwarden een dochter Anna Margaretha lieten dopen, terwijl Jan van Weelderen in 1813 als jongeman (dat neem ik ten minste aan) te Amsterdam in het huwelijk trad?

Uit de doopinschrijving blijkt, dat de vader van het kind was ***Jan Flegel*** en de moeder *Jantje* ***Jans.*** In het algemeen mag men in een dergelijk geval aannemen, dat de genoemde vader en moeder echtelieden zijn; doch zulks is geen wet van Meden en Perzen en geldt slechts tot een eventueel bewijs van het tegendeel. In tal van doopboeken wordt nagelaten te vermelden, dat het een buiten-echtelijk kind betreft. De archivaris van Leeuwarden deelde mij mede, dat dergelijke vermeldingen in het doopboek der Lutherse kerk te Leeuwarden niet gebruikelijk waren. Waar wij een huwelijk. Flegel-Jantje Jans niet vonden, moet rekening gehouden worden met de mogelijkheid, dat deze personen niet getrouwd waren en dat het hier een verhouding tussen een militair en een meisje betrof, zoals in die dagen niet zeldzaam was en niet door een huwelijk behoeft te zijn gevolgd, in welk geval de echtgenoot van 1813 dus nog ,,jongeman" kon zijn gebleven.

Er is echter nog een andere mogelijkheid. Het opmerkelijke is, dat *Jannetje* ***Jans*** even snel weder uit onze gezichtskring verdwijnt, als zij daarin is verschenen. In de Leeuwarder archieven heb ik over haar niets meer kunnen vinden. Zulks geeft mij de moed een zeer gedurfde veronderstelling naar voren te brengen. Is het zo ondenkbaar, dat *Jantje* ***Jans,*** die wij niet anders kennen, dan uit bovengenoemde doop, dezelfde is als ***Anna Wilhelmina Weghoff,*** dochter van ***Jan Willem Weghoff*** en echtgenote van *Jan van Weelderen?* Alhoewel de namen Jan en Johanna zeer veelvuldig voorkomen, zou het toch wel zeer toevallig zijn, dat Jan van Weelderen eerst in een onregelmatige verhouding tot de ene Jantje Jans zou hebben gestaan, om enkele jaren daarna met een andere Jantje Jans in het huwelijk te treden, terwijl de eerste Jantje een schimmige figuur is, die ons generlei houvast geeft. Is Jantje Jans inderdaad dezelfde als Anna Wilhelmina Weghoff, dan heeft Van Weelderen zijn verhouding met Jantje Jans later, zoals ook andere militairen, in een huwelijk omgezet.

Het is mij niet bekend, wat er van de dopeling van 1808 is geworden. Dit kind kan vóór 1813 zijn overleden. Dat het in het tegenovergestelde geval bij het huwelijk niet geëcht is, zegt weinig. Zulks werd in die dagen meer verzuimd, zonder dat later aan de wettigheid van zulk een kind werd getwijfeld.

Wanneer wij in aanmerking nemen, dat ***Jan Willem*** *Weghoff* (later?) zeekapitein te Amsterdam was, dan zijn betrekkingen met Harlingen en Leeuwarden geenszins uitgesloten en kan Van Weelderen zijn vrouw even goed in Friesland als te Amsterdam hebben leren kennen.

Resumerende ben ik dus van oordeel, dat, op grond van de inschrijvingen in de doop- en trouwboeken, de militaire dienststaten en de huwelijksacte van 1813 moet worden aangenomen, dat *Jan* ***Flegel*** identiek is met ***Jan van Weelderen*** en de cursief gedrukte gegevens in de kwartierstaat in k. 175 kunnen worden gehandhaafd: voorts, dat de genealogie Van Weelderen kan worden opgevoerd door de voorouders van *Pieter* ***Flegel*** op te sporen, waarbij bijzondere aandacht dient te worden besteed aan het eventueel voorkomen van de naam Van Weelderen ook in de vrouwelijke lijn.

Naschrift van Mr. Dr. J. C. Maris.

Ir. Van der Vlis heeft de belangwekkende vondst gedaan, dat de naam Van Weelderen in het Franse stamboek voorkomt gelijktijdig als in de ,,geheimzinnige" huwelijksacte van 1813. De schr. beredeneert mede hieruit de identiteit van

a. de ,,Franse" ***Jean van Weelderen*** met
b. ***Johan Flegel,*** en met
c. de bruidegom van 1813,

waaruit voortvloeit, dat deze bruidegom werkelijk de zoon is geweest van *Pieter* ***Flegel*** en ***Anna Margaretha Paulus.***

Een genealogische krachttoer, welke bij mij echter de navolgende bezwaren heeft opgeroepen:

1. De zakelijk voorhanden personalia van (a) ***Jean van Weelderen*** zijn:

Jean van Weelderen. geboren Harlingen 7 oktober 1785, zoon van ***Pieter en Margr. Paulus.***

De zakelijk voorhanden personalia van (b) ***Johan Flegel*** zijn:

Johan Flegel, geboren 3 september, gedoopt Leeuwarden 10 september 1786, zoon van *Pieter Flegel* en ***Anna Margaretha Paulus,***

Bij vergelijking stemmen alleen overeen de voornaam Pieter van de vader en de toenaam Paulus der moeder. Op deze

smalle basis durf ik geen identiteit aan te nemen, zonder de overige essentiele personalia geweld aan te doen.

2. Afgaande op de huwelijksakte van 1813 was de (c) bruidegom niet eerder gehuwd. De (b) *Johan Flegel* en *Jantie Jans* lieten echter op 6 januari 1808 hun op 15 december geboren dochter dopen. In geval van identiteit tussen c en b zou hetzij c in 1813 zijn vorig huwelijk verzwegen hebben, hetzij het kind van b (dat nog wel vernoemd is naar 's vaders moeder) uit een onwettige verhouding stammen.

Het één noch het ander wordt door zelfs maar de geringste aanwijzing gestaafd!

3. De huwelijksakte van 1813 is notoir vals. Immers de *Pieter Flegel,* wiens naam — vermeerderd met Van Weelderen — in deze akte de vader van de bruidegom aanduidt, was toen reeds lang ter ziele. Niettemin voerden bruidegom en bruid deze dode in persoon ten tonele voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, en waren reeds in september-oktober 1812 te Leeuwarden de bescheiden ten dienste van deze akte keurig pasklaar gemaakt voor die vertoning!

Men ziet hier een samenwerking tussen de familie en de Leeuwarder autoriteit, welke m.i. de gedachte aan toevallig misverstand moet uitsluiten.

N.B. Anders dan ir. Van der Vlis meent, is de huwelijksakte van 1813 niet in het Frans, maar in het Nederlands gesteld, en luidt daarin de geslachtsnaam van de bruidegom niet: *Flegel van Weelderen,* maar: *Van Weelderen.*

4. De bruidegom van 1813 verloochende alreeds bij de geboorteaangifte van zijn zoon in 1816 enigszins zijn personalia van de huwelijksakte. De bruid ging naderhand nog verder, toen zij haar zoon het bewaard gebleven familierelaas verhaalde en zelfs andere ouders van haar man noemde dan de huwelijksakte voorstelt. Dit relaas bleek betrouwbaar op andere punten, die voor contrôle vatbaar waren.

5. Mij lijkt de aanwezigheid van de bruidegom te Amsterdam in 1813 niet verenigbaar met de militaire mutaties van het Nederlandse stamboek: veldtocht 18 13 Maagdenburg (zie uitvoerig mijn opstel), krijgsgevangen door de Russen april 1813, bij het regiment Bremer huzaren april 1813. De omstandige suggestie van ir. Van der Vlis, dat de bruidegom een hier te lande achtergebleven militair zou zijn, strookt niet met het bovenstaande.

6. De Franse mutaties van *Jean van Weelderen:* passé au 46e Régt. de Ligne le 7 Juin 1813, arrivé au dit Regt. le 23 Juin 1813, perdu le 30 Août 1813, laten schr.'s denkbeeld, dat hierin „Août" een verschrijving kan zijn voor „Avril" niet toe,

Voorshands onderscheid ik dus nog drie figuren a, b en c, in de aanvang dezes genoemd, van wie dan c, de geheimzinnige bruidegom, ter bemanteling van zijn antecedenten, misbruik heeft gemaakt van te zijnen behoeve spectaculair gewijzigd de civiele en militaire bescheiden van b en a. Hij is wellicht een zoon geweest van een geneesheer *Jacob X* en *N. Flegel.*

Bij deze diagnose vinden tenminste de duistere onregelmatigheden rondom de bruidegom van 1813 de m.i. meest gerede verklaring met behoud van het bekende familiebericht. Pourvu que ça dure!

J. C. MARK

KORTE MEDEDELINGEN.

De families Hoffkens en Verbeeck.

(LXXIII, kol. 311-317.)

In het familie-archief Six-van Winter vond ik een genealogie Verbeek (volgens opgave van Samuel van Hoogstraten, ±1790), welke ik uit verschillende andere bronnen aanvulde.

1. *Hendrik Verbeek,* tr, *Sophia Wijngaerfs.*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Stijntje Verbeek,* tr. *Roelanf Roelants.*
   2. *Hendrik Verbeek.*
   3. *Jacob,* volgt II.
   4. *Sophia Verbeek.*
   5. *Geerfruy Verbeek,* tr. *Pieter van Meulenberg,*

II. *Jacob Verbeek,* geb. 1550(?), oudste van de Doopsgezinde Gemeente te Utrecht, † ald. 23 dec. 1627, tr. *Segerina Caf (fa).*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Catalijntje 'Verbeek,* tr. *Maffhijs Hofkens.*
   2. *Hendrik Verbeek.*
   3. *Sara Verbeek,* † ná *22* nov. 1621, tr. 8 dec. 1600 *Abraham van Halmael,* geb. Wezel 1573/74, koopman te Amsterdam, 1630 te Utrecht, † 1630; hij hertr. 1° Amsterdam 23 maart 1624 *Geerfruyd Simons;* 2° (ondertr. Amsterdam 9 maart 1630) *Elisabefh Santberch,* wed. van *Lodewijk Verbeek* (IIIb).
   4. *Hendrik Verbeek,* tr. *Kniertje Willems.* Hieruit een tak te Utrecht en Amsterdam, waarover ik slechts onvolledige gegevens bezit.
   5. *Jacob,* volgt IIIa.
   6. *Sebillefje Verbeeck,* † ná 5 april 1657, tr. 1° Utrecht 7 april 1609 *Daniel van Mollem,* te Wezel, zn. van *David:* tr. 2° Utrecht 26 juni 1623 *Hendrik Terwen,* „dienaer in 't Woord" bij de Doopsgezinde Gemeente te Dordrecht, † 2 okt. 1625, zn. van *Jaques* en *Heiltke Hendriks Prinsen,* en wedr. van *Cathalina Carelsdr. van Bocksfael* en *Aechfken Jacobsdr. (van Wesel);* tr. 3° Dordrecht 17 maart 1628 *Leendert Basfiaensz. van de Roer,* geb. te Dordrecht, vertrekt met haar in 1655 naar Utrecht, † 3 nov. 1656, zn. van *Basfiaen Wouferst.,* en wedr. van *Lijsbefh Jansdr. (Kotermans).*
   7. *Lodewijk,* volgt IIIb.
   8. *Jan Verbeek.*

IIIa. *Jacob Verbeek,* geb. 1583/84, † Werkhoven 2/12 juni 1642, tr. Leiden(?) 1605/06 *Mayken van der Houten,* † Utrecht 26 nov. 1644, dr. van *Anthonis Jansz.* en *Jannechien van Kinderen.*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Jacob Verbeek,* geb. te Utrecht, † 8 januari 1669, tr. 1° Dordrecht 26 sept. 1627 *Cafhalina Terwen,* geb. ald., ged. ald. (doopsgezind) 15 nov. 1626, † Utrecht 26 sept. 1642, dr. van *Hendrik en Aechtken Jacobsdr. (van Wesel)* (zie 11, 6); tr. 2° Haarlem 15 febr. 1643 *Jacomina Ampe,* geb. ald., † 1 april 1707, dr. van *Abraham* en *Levina de Clercq.* Zij hertr. (ondertr. Utrecht 20 juni 1685) haar zwager *Thomas Terwen* (zie 111, 3). Voor de nakomelingen uit deze huwelijken zie Wapenheraut 1910, pag. 1 e.v.
   2. *Anthony Verbeek,* geb. te Utrecht, † 15 aug. 1652,

begr. Utrecht, tr. Haarlem 30 nov. 1633 ***Margarifa Ampe,*** geb. Haarlem 1612/13, † 21 aug. 1677, begr. Utrecht, zuster van Jacomina voornoemd. Voor hun nakomelingen zie Ned. Leeuw LXXIII, kol. 311.

3. *Segerina Verbeek,* † Utrecht 11 april 1670, tr. 1° Utrecht 2 maart 1633 *Govert Jansz. Quartel,* koopman te Rotterdam, zn. van ***Jan*** *Govertsz.*; tr. 2° Utrecht 11 juni 1642 ***Thomas*** *Terwen,* geb. te Dordrecht, wonende te Utrecht, broeder van Cathalina voornoemd; hij hertr. 1° ***Agnietje van*** *Ingen;* 2° (ondertr. Utrecht ***20*** juni 1685) ***Jacomina Ampe*** te Werkhoven, wed. van ***Jacob*** *Verbeek* (zie 111, 1).

IIIb. ***Lodewijk*** *Verbeek,* geb. Utrecht 1590/91, † 8 okt. 1624, tr. Amsterdam 1 maart 1615 ***Elisabeth Santberch,*** geb. Amsterdam 1592/93, dr. van ***Jan Gerardsz.*** en ***Mayken van Vossen.*** Zij hertr. (ondertr. Amsterdam 9 maart 1630) ***Abraham van*** *Halmael,* wedr. van ***Sara*** *Verbeek* en ***Geertruyd*** *Simons* (zie 11, 3).

Uit dit huweljik:

1. ***Jacob*** *Verbeek,* geb. Utrecht 12 april 1616, woont in 1645 te Leiden, † kinderloos vóór 13 dec. 1650, tr. Leiden (ondertr. Amsterdam 19 aug. 1645) *Sybilla Vorstius,* te Leiden, verm. begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) ***2*** sept. 1675, wed. van ***Pieter de Ruysscher.***
2. ***Maria*** *Verbeek,* geb. Utrecht 13 dec. 1617, ged. Dordrecht (doopsgezind). 22 maart 1636, tr. ald. 26 dec. 1637 ***Marcus Marcusz. van*** *Dijck,* geb. te Goes, verm. † ald. ***27*** april 1648, wedr. van ***Barbergen Arien Cornelisdr.***
3. ***Segerina*** *Verbeek,* geb. Utrecht 10 april 1619, † 10 dec. 1693, tr. Dordrecht 24/25 sept. 1644 *Cornelis Terwen,* geb. ald. 1618/19, ged. ald. (doopsgezind) 11 okt. 1643, † 30 juni 1693, zn. van *Jaques* (broeder van Hendrik, zie 11, 6) en *Jannetje* ***Cornelisdr.***
4. ***Elisabeth*** *Verbeek,* geb. Utrecht 17 dec. 1620, tr. (ondertr. Dordrecht 28 mei en Utrecht 3 juni 1643) ***Cornelis*** *Pietersz.* ***(van den) Hoogenboom,*** geb. en wonende te Utrecht.
5. ***Jan*** *Verbeek,* geb. 23 sept. 1622, † 21 aug. 1624.
6. ***Lodewijk*** *Verbeek,* geb. 6 maart, † 25 juli 1624.

De sub 11, 1, genoemde *Matthijs* ***Hofkens*** zal ongewijfeld identiek zijn met de in kol. 316 genoemde *Matheus* ***Dirksz.*** *Heufkens,* die in 1604 poorter van Utrecht wordt: deze veronderstelling wordt bevestigd door het feit dat zijn kleindochter *Cateleyna,* geb. 27 nov. 1655 (kol. 314), naar b e i d e grootmoeders genoemd werd.

Te Amsterdam zijn op 21 sept. 1634 ondertrouwd *Mattijs* ***Hofkes*** van Utrecht, winkelier ald., oud 25 jaar, met zijn moeder's consent, en *Jacomijntje* ***van*** *Laer* van Amsterdam, oud 25 jaar, wonende in de Warmoesstraat, geassisteerd met haar ouders *Jan Jansz.* ***van*** *Laer* en ***Marritie Jacobs:*** gehuwd voor schepenen 8 okt. 1634.

Haar ouders waren ***Jan*** *Jansz.* ***van*** *Laer,* geb. te Emden (als zoon van ***Jan Cloppenborgh*** en ***Kafharina van*** *Laer*), † ***9*** nov. 1638, en *Marritje* ***Jacobsdr.,*** geb. 15 okt. 1571, † 24 januari 1652. Laatstgenoemde zou volgens een M.S.-genealogie van Laer ***van den Bosch*** geheten hebben: in een acte van 14 dec. 1674 voor notaris A. van den Ende te Amsterdam wordt zij echter ***Marritje Jacobs Moleman*** genoemd. Een portret van Jan van Laer is in het bezit van het Rijpenhofje te Amsterdam.

MR. P. VAN EEGHEN.

Kuys.

Het onvolprezen werk van C. C. de Villiers, „Geslacht-Register der Oude Kaapsche Familien", deel 2, vermeldt op blz. 189 en 190 het nageslacht van de gebroeders ***Johannes Abraham*** en ***Philippus Kuys,*** onderscheidenlijk gehuwd in 1777 en 1778. Het is mogelijk gebleken, de genealogie van hun geslacht met twee generaties in Nederland op te voeren.

1. *Jan* of ***Johannes Kuys,*** jonkman van Klundert, overleden als koopman te Dordrecht en aldaar begraven Grote Kerk 28 juni 1746, tr. Haarlem, Ned.-Herv. Kerk, 23 januari 1707 ***Marijke*** *Horneveld,* jongedochter van Haarlem.

Uit dit huwelijk:

11, 1. ***Jan Arnold Kuys,*** ged. Haarlem 26 aug. 1707.
11, 2. ***Neelfie*** *Kuys,* ged. Haarlem 26 aug. 1707.
11, 3. ***Sara*** *Kuys,* ***geb.*** Haarlem 29 juli 1711.
11, 4. ***Arnoldus,*** volgt.

Uit dit of een volgend huwelijk:

11, 5. ? (Niet te Haarlem gedoopt).

Maria Kuys, gehuwd met ***Abram*** *Arnout* ***van Tol,*** juris utriusque doctor en predikant te Lopik. Zij gaf 5 september 1746 voor het gerecht van Vreeswijk volmacht aan haar broeder ***Arnoldus*** om de nalatenschap van hun beider vader te regelen.

11, 4. Ds. *Arnoldus* ***Kuys,*** ged. Haarlem, Ned.-Herv. K., 20 sept. 1713, ingeschr. als student in de theologie te Leiden 22 mei 1731, predikant te Vreeswijk van 1737 tot zijn dood, begr. Vreeswijk 13 nov. 1759, tr. *Aletta Jacoba* ***van Niel,*** begr. Vreeswijk 7 mei 1796, dr. van ***Martinus Adrianus en Telcke*** *Swart.*

Uit dit huwelijk:

111, 1. ***Martina Adriana Kuys,*** geb. 7, ged. Vreeswijk 13 okt. 1748; doopgetuigen haar grootouders ***Martinus Adrianus van Niel*** en ***Telcke Swart.***

111, 2. ***Cornelius Johannes Kuys,*** geb. en ged. Vreeswijk 30 juli 1752; doopgetuige ***Cornelia Elisabeth van*** *Niel.*

111, 3. Ds. ***Philippus Kuys,*** geb. 13, ged. Vreeswijk 16 juni 1754; doopgetuige ***Philippus van Niel. Philippus Kuys*** werd ingeschr. als student te Leiden 18 sept. 1767 en nogmaals, nu uitdrukkelijk als Student in de theologie 11 sept. 1771. Hij verliet het vaderland 28 dec. 1776 met het schip „De jonge Lieve", van de Kamer Amsterdam der Oost-Indische Compagnie, en kwam 31 maart 1777 aan Kaap de Goede Hoop aan. Het scheepsboek van De jonge Lieve, bewaard in het Alg. Rijksarchief, Kol. archief No. 1173, behelst allerlei gegevens over ***Philippus.*** Het gedeelte van zijn traktement, dat in Nederland moest blijven, werd aan zijn Moeder uitbetaald. Bij zijn overlijden liet hij een weduwe na, genaamd ***Geertruida Appeldoorn,*** en twee minderjarige kinderen. Dit is in overeenstemming met de gegevens omtrent ***Philippus Kuys*** in het Geslacht-Register der Oude Kaapsche Familien.

Nadere gegevens uit Zuid-Afrika melden, dat hij in 1777 werd aangesteld tot predikant te Stellenbosch en 29 mei 1785 overleed aan tuberculose.

111, 4. Ds. ***Johannes Abraham Kuys,*** geb. 8, ged. Vreeswijk 13 febr. 1757; doopgetuigen ***Cornelis van*** *Niel* en *Johanna* ***Cecilia Vos.***

Johannes Abraham Kuys werd ingeschr. als student te Leiden 22 maart 1770 en nogmaals, nu uitdrukkelijk als student in de theologie, 5 april 1773. Hij verliet het vaderland met hetzelfde schip als zijn broeder. Ook het deel van zijn traktement, dat hier te lande moest worden uitbetaald, werd aan zijn moeder uitgekeerd. De laatste betaling aan hem, in

het scheepsboek van De jonge Lieve vermeld, is van 4 aug. 1787: uit de daarop volgende, ietwat vage gegevens kan men opmaken, dat hij vervolgens met het schip Straalen naar Nederland is vertrokken. Als dit zo is, moet hij toch weer naar de Kaap zijn teruggekeerd: C. C. de Villiers vermeldt (na een zoon *Daniel* Johannes, geb. 14 april 1786) een zoon *Willem Cornelis*, geb. 15 juni 1790.

Gegevens uit Zuid-Afrika berichten, dat hij predikant van het Land van Waveren („Tulbagh") werd en later de bekende Dr. H. R. van Lier († Kaapstad 21 maart 1793) opvolgde als predikant van de Grote Kerk te Kaapstad. Laatstgenoemde mededeling is in strijd met de opgave, dat Ds. *J. A. Kuys* zou zijn begraven in een kelder onder de Gr. Kerk te Kaapstad 5 dec. 1789. *)

Een afstammeling, de Heer G. *Dale Kuys*, woont „Turnstile", Ambleside, Pinelands, C.P., Zuid-Afrika.

De doop van de stamvader *Jan* of *Johannes Kuys* is noch in de lijst van Klundertse dopelingen (samengesteld na de kerkbrand van 1737 aldaar), noch in het doopboek der Ned.-Herv. kerk van Zevenbergen aangetroffen.

Wellicht behoorde tot een in Nederland gebleven tak van deze familie: *Johannes Jacobus Kuys*, aan wie door de Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Hoorn 5 juni 1834 attestatie naar Voorschoten werd verleend.

Mr. ELISABETH C. M. PRINS.

*) Het Dagregister, een getrouw; reportage van alle belangrijke gebeurtenissen aan dc Kaap, vermeldt tussen 26 nov. en 9 dec. 1789 niets over overlijden en begraven van Ds. J. A. Kuys (Alg. Rijksarchief, Kol. Arch. No 4321).

Het treurige uiteinde van baron Julianus Fredericus van Spittael tot de Poll.

Bij mijn nasporingen in de kerkelijke registers van Huissen (Gelderland), berustende op het Rijksarchief in Gelderland, vond ik melding gemaakt van de echtelieden *Hendrick Juliaen van Spittael tot de Poll* en *Wilhelmina Adriana van Overpelt*, die o.a. tot zoon hadden:

Carolus Ludovicus van Spittael, heer van de Poll, ged. te Huissen 7 okt. 1705, overleden aldaar 9 mei 1779 des morgens tussen 7 en 8 uren aan een verterende borstziekte.

Hij was dijkgraaf van het ambt Huissen en werd ook 21 nov. 1756 na de dood zijner zuster *Henrietta* met de havezathe de Wardt te Angeren beleend [1])

Hij was 17 juni 1738 te Hulhuizen gehuwd met *Maria Eleonora van Siegen*, die 2 mei 1768 des avonds tussen acht en negen uren op het Huis de Poll overleed oud 59 jaren „aen de tering en sweer aen de tonge".

Diens elfde kind en zoon *Antonius Joannes*, ged. te Huissen 12 nov. 1751, volgde hem in het bezit van de Poll op en werd 10 juli 1780 met de helft van „de Wardt" te Angeren, of zoals in de beleningsakte staat, onder de heerlijkheid Pannerden beleend [2]).

Hij overleed ongehuwd op de Poll 5 juli 1788 des morgens tussen 9 en 10 uren.

Zijn oudere zuster *Wilhelmina Juliana*, vrouwe van de Poll, na zijn dood, werd 2 febr. 1743 te Huissen gedoopt en stierf aldaar 22 nov. 1804 aan het water.

Zij was 8 april 1789 op het Huis de Poll in de kapel getrouwd met *Carolus Ferdinandus Adrianus* baron *van Laer van Hoenfo*, ged. te Blerick 10 okt. 1749, overl. te Huissen op de Poll 11 mei 1823, zoon van *Antonius Sigismundus Fredericus Ernestus*, heer van Blerick, en van Jonkvrouwe *Henriette Beatrix de Jeger*.

Over de dood van hun broeder *Julianus Fredericus* (ged. te Huissen 30 april 1749), die op 28 nov. 1772 tengevolge van hondsdolheid, veroorzaakt door een beet van zijn eigen jachthond, overleed, schreef de pastoor van Huissen *Joannes Wilhelmus Kölcken* een uitvoerig verhaal in het sterfregister.

De oorspronkelijke tekst ervan volgt hier:

1772. Den 28 novembris des morgens tussen 5 en 6 uhr is op het Huijs Pol overleden de Hooghwelgebore Heer Baron Julianus Fridereicus Van Spittaal, oud 22 jaer, oudste zoon van de Hooghwelgb. Heer Carel Lodewick Baron van Spittael Heer van de Pol en Warth etc. Weduenaer van de Hooghwelgebore mevrouw gebore Eleonora Maria Von Siegen.

N.B. Casus terribilis! dese Joncker was den 15 septembris ejusdem anni bij het openen van de jagd van zijn eigen jagdhond gebeten, niet wetende dat hij razend was, dogh int vervolg door enige tekenen daerover bevreest zijnde heeft den hond doodgeschoten en 9 daegen de Medicinen gebruijckt, die door het Hof van Arnhem gepubliceert waeren [3]). De wonde is niet geopent, omdat de hond aen den erm niet eens door den rock gebeten, veel minder door het vel, en was naer wat blond of blaw, so dat men sonder gevaer scheen te zijn. Maer naer dat de Joncker enige wenig daegen niet wel te pas was geweest, so begon het op Donderdagh den 26 novembris, dat men merckte, dat zijn Hooghwelgeb. het waeter schowde, en niet wilde of konde drincken, toen bespeurde men met grote schrick, dat het een gevolg was van den razenden hondsbeet. Ick worde des avonts geroepen en vond hem in een droevige staet, toch bij goet verstand en heeft voorts met goede kennis zijn biegt gesproken. Men heid gesonden naer Arnhem om den Heer Doctor Hof te haelen, maer in de nagt niet konnende, soo sond hij den stadtschirurgyne Hereveld, die hem 2 poijers heeft gegeven, maer sonder effect. Den 27 des vrijdaeghs is de Doctor bij hem geweest, en ick heb hem dick wils aengesproken, en heeft mijn altoes met kennis en distinctie behandelt, en des avonts om 6 uur van hem afscheid nemende heeft mijn seer vrindelijck en hertelijck voor mijn moijte bedanckt. En is des anderen morgens op saterdagh overleden, en op mijnen raeth en goetvinden dienselven avont tussen 9 en 10 uhren in de kerck naest zijn Mama Zaelig begraven. Ick hebbe hem met mijn neef de Heer van Hagen afgehaalt, en in de kerck was oock de Heer Capell(a)en van Eimeren, en de koster Jan van Alphen, en de Magister Rut Sluijter. En is met de geweenlijcke Ceremoniën begraven, en sondagh, maendagh en diensdagh, ider dagh met drij posen overluyd, en op voorseyde diensdagh de Solemnele uijtvaert gehouden. En Zijn Hooghwelgb. is niet verwoed geweest, heft oock niemand beschadigt, maer is somtijts seer benawd geweest en klaegde seer over den muscusreuck, die in de Medicinen was, en wilde darom gedurig van bedde en kamer veranderen, om dien geur te ontgaen. Alle die hem geassisteert hebben, gelijck ick oock en mijn neeff hebben Medicinen gebruijckt 9 daegen van enen Chirurgijn te Heerde. De Heer bewaer ons allen, en zijn siel ruste in vrede. Amen. Joan Wilhelm Kölcken Pastor in Huijsen.

J. J. M. H. VERZIJL.

[1]) Mr. A. P. van Schilfgaarde, Register op de leenen van het Huis Bergh (1929), blz. 254.

[2]) idem, blz. 255.

3) Vergelijk mijn artikel: Razende honden te Venlo. Een probaat middel tegen de hondsdolheid, voorgeschreven door het Hof van Justitie aldaar in „De Maasgouw" LVIII (1938), blz. 8-9.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

E. Groeneveld. Die Groenevelds. 2de Verm. dr. door J. Bauer man Groeneve 1 d. [Glücksburg/Ostsee, 1957.1 dl. II, afl. 3.

Deze honderd bladzijden tellende aflevering behandelt de nakomelingen, waarvan verscheidene in de prov. Groningen, van het echtpaar *Nanne Janszen* (1707-1793) en *(X* 1744) *Janna Willems Groeneveld,* aan welke laatste de afstammelingen in mannelijke lijn hun geslachtsnaam hebben ontleend. De parenteelstaat van genoemd echtpaar vermeldt naast vele andere de namen *Barger, Cremer, Van Dam, Dijkhuis, Edens, Greydanus, De Haan, Post, Praktiek, Schierbeek* en *Wolthuis.* Het onderhavige nummer eindigt met gegevens over nog niet aan te sluiten *Groenevelds* o.a. te Delft.

K. Hüseler. Hamburgische Hausmarken vom 14. bis zum 17. Jahrhundert. Hamburg, 1925.

Hoewel deze uitgave ruim 30 jaren geleden is verschenen, is het, gezien het gebodene, zeker verantwoord haar op deze plaats onder de aandacht van onze leden te brengen. Er zullen vermoedelijk onder hen, die belangstelling voor — de geschiedenis van — huismerken, of voor geslachten uit of in Hamburg hebben wel enkelen zijn, die geen kennis van deze studie dragen. Voorafgegaan door een korte inleiding volgen, onder vermelding van de naam, het jaar en de vindplaats, in afbeelding de bewuste huismerken. Een lexicografisch naamregister besluit het boek. Onder 1003 weergegeven huismerken komen er voor van: *Amsinck* (1612), *De Bary* (1613), *V. Cöllen* (1594, 1624, 1655), *V. Collen* (1634, 1667), *Van Dunen* (1607), *Ebeling* (1621), *Hoyer* (1588), *Moens* (1575), *Van Mynden* (1433), *Ortt* (overl. vóór 1638), *Struve* (1458, 1676) en *Vermeulen* (1657).

Heinsberg 700 Jahre Stadt . . . 1255-1955. Schriftl. H. P. Funk en. Heinsberg, 1956.

Het is zeker van belang op deze plaats de verschijning van evengenoemd gedenkboek, dat met vele afbeeldingen is verlucht, aan te kondigen. Nederlandse genealogen en in het bijzonder zij, wier genealogische belangstelling naar Limburg (Roermond, Sittard) uitgaat, zullen er van waarde zijnde aantekeningen in kunnen vinden. De volgende hoofdstukken mogen hier worden gememoreerd: 1. Vom Werden und Wachsen der Herrschaft Heinsberg door H. H. Deussen. Bevat een overzicht van de heren van Heinsberg, aanvangende met *Gerhard* 1. *von Wassenberg,* geb. ± 985 in Vlaanderen en eindigende met *Johanna van Loen,* erfdochter van Heinsberg (1443—1469), eerste echtgenote van *Jan* 11 Graaf *van Nassau-Saarbriicken (1423-1472): 2.* Die Pfarr- und Propsteigemeinde St. Gangolfus zu Heinsberg im Wandel der Jahrhunderte door K. J. Kutsch. Onder de „Stiftsdechanten" van het St. Gangolfus-Stift worden genoemd *Reiner von Baexem* (1587-1613) en *Friedrich Schenk von Nydeggen* (1708—1714); *3.* Aus der Geschichte der evangelischen Kirchen-Gemeinde zu Heinsberg door H. H. Deussen. Na een uiterst beknopt overzicht van de eerste hervormde families dezer plaats gaat Schrijver uitvoerig op de geschiedenis der genoemde kerkelijke gemeente en haar bedienaren in. Onder deze hervormde geslachten treedt ook het geslacht *Heufft* op, dat het Hotzenmecher leen te Oberbruch bezat. Een afbeelding van de fraaie grafsteen (in het midden het hoofdwapen — St. Andrieskruis, in het schildhoofd vergezeld van een engelenkopje — en in de hoeken de kwartierwapens, waarvan de meubels op de plaat niet te onderkennen zijn] van de de 5de maart 1621, 86 jaren oud, overleden groothandelaar *Johann Heuft,* wiens broeder *Arnold* burgemeester van Bonn is geweest, is opgenomen. Bij de predikanten treft men *Heinrich Casparus* en zijn broeder *Philippus Eilbracht* resp. van 1600-1602 en 1602-1605, *Johannes Lotichius* van 1606-1607 en *Philipp Carl Otterbein* van 1778-1821 aan. (Zie voor laatstgenoemde: Genealogie Otterbcin door C. S. Lechner (1927), blz. 43.) In 1606 is de dienst waargenomen door *Johannes Sylvius,* pred. te Hiickelhoven, Sittard en Wassenberg, daarna pred. bij de Duitse gemeente in Amsterdam en in 1624 door *Casparus Sibelius,* pred. te Randerath, Linnich 'enz. Van deze beiden is een reproductie van hun portret (gravure resp. naar een schilderij van *Collenius* en *Hals*) afgebeeld: 4. Die Bürgermeister der Stadt Heinsberg von 1794 bis 1945; *Adolf d'Eynatten* was in de Franse tijd en *Ludwig Otterbein,* van wie een foto is opgenomen, van 1849-1851 burgemeester.

W. Büsing, Personengeschichtliche Nachrichten aus den „Oldenburgischen wöchentlichen Anzeigen" 1746—1800. [Z.pl., 1955.1 Overdr. uit „Oldb. Jhrb.," LV (1955).

Samensteller heeft bedoelde gegevens, welke aan advertenties en andere kennisgevingen, verschenen in genoemd weekblad, zijn ontleend, in twee hoofdstukken verdeeld: Het eerste bevat in lexicografische volgorde en voorzien van enkele biografische notities als leeftijd, beroep of functie, naam van de echtgeno(o) t (e) enz. de aangekondigde sterfgevallen, terwijl het tweede, eveneens in lexicografische volgorde, de vermelde benoemingen geeft. In de rubriek „Verzeichnis der Todesfälle" — gehuwde vrouwen zijn veelal onder de geslachtsnaam van de man opgenomen — zijn te vinden: *Beindorf, Bicker, Bolken, Bronner, Carstens, Coldewey, Jeddeloh (= Jedeloo?), Kramer* (G.W., te Leiden), *Maes* (te Vlissingen), *Mannsholt, Meynen, Nienaber, Plate, Specht* en *Struue* en in de rubriek „Verzeichnis der Beförderungen": *Bolken, Coldewey, Frisius* en *Kettler.*

The New York genealogical and biographical record, jrg. LXXXVII (1956), afl. 4.

In dit nummer worden enige artikels vervolgd t.w. 1. Baptisms of the Dutch Reformed Church of Rhinebeck Flats, Dutchess County, New York. Betreffende doopinschrijvingen lopen van 26 april 1784 tot 25 april 1791 en geven behalve de geboorte- en doopdatum alsmede de naam van het kind eveneens de namen der ouders en eventuele getuigen. Er komen o.m. dopelingen *Ackerf, Becker, Van Bramer, 'Van Keuren, Proper, Schouten, Stoutenburg, Van Veelen* en *Van Zandt* in voor; 2. Records of Trinity Church Parish, New York City. De afgedrukte trouwinschrijvingen — 16 juni 1852/19 febr. 1855 — houden gegevens *Abercrombie, Berg, Delprat, Holland, Knieriem, Ogier* en *Witte* in. Bovendien heeft E. R. van Liew hier de met aantekeningen vermeerderde *„Van Liew* family bible records" in druk vastgelegd. Deze bijbelaantekeningen hebben betrekking op het nageslacht van *Frederick Hendricksen van Leeawen,* die in 1670 naar New York is gegaan. Dee schrijfwijze van de naam heeft zich in de loop der tijden nogal gewijzigd: Van *Van Leeuwen* is deze via *Van Lawa, Van Lewe* en *Van Leuwe Van Liew* geworden. Er komt een huwelijk met *Van der Bilt* en *Voorhees* in voor.

Eigen Schoon en de Brabander, jrg. XXXIX (1956), afl. 11-12.

Fr. Maes: Oude woningen onder Erps-Kwerps (slot). Als bezitters — verm. tevens eigenaren — van het Hof ten Bruul komen in de 17de en 18de eeuw leden van het geslacht *Van Paffenrode voor.* — fr. G. J. Geerts: De laatste dagen van de Abdij te Heilissem. *Defresne, Lambermont, De Mazure, Meys* en *Van de Putte* zijn namen, die bij de kloosterlingen verschijnen.

Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam, jrg. XXXII (1956), afl. 4.

M. Schönfeld behandelt: ,,Onstandvastige plaatsnamen" en geeft aan de hand van voorbeelden een overzicht van omstandigheden, die, in den tijd dat de namen van de gemeenten niet bij de wet waren gefixeerd tot verandering van de plaatsnamen hebben medegewerkt. — P. J. M. brengt verslag uit over: ,,De registratie der Nederlandse familienamen". De gegevens hiervoor worden ontleend aan de register-contrôlestroken van de telformulieren van de volkstelling van 31 mei 1947. Deze stroken, geborgen in kartonnen dozen, bevinden zich thans in een lokaliteit van het bureau van de Centrale Commissie voor het Nederlandse Volkseigen, waaronder de Commissie voor Naamkunde ressorteert.

Der Archivar, jrg. IX (1956), afl. 4.

Geeft o.a.: Fragen des kommunalen Wappenwesens. 1. Die Wiesbadener Konferenz der Wappenreferenten der deutschen Bundesländer door 0. Renkhoff; 11. Grundsätze der kommunalen Heraldik door K. E. Demandt.

Familie und Volk, jrg. V (1956), afl. 6.

Fr. von Klocke vervolgt: ,,Auf Wegen der Genealogie als Wissenschaft. Autoergographie". — H. W. Siemens: ,,Das Ahnenlexikon als zweckmässigste Methode bei Anlegung einer Ahnentafel." Schrijver, de bekende Leidse hoogleraar, heeft in deze verhandeling enige kwartieren zijner kinderen vastgelegd. — H. von Bothmer geeft het slot ,,Ritterschaft und Landesstaat. Ein Beitrag zur Gesellschaftsgeschichte Niedersachsens im 14. und 15. Jahrhundert." — ,,Neues Familienrecht in der DDR." — 0. Welding: ,,Zu Michael Frhr. v. Taube ,,Das Geburtsgeheimnis Katharinas II. und seine politische Bedeutung"." — Uit een korte redactionele mededeling blijkt, dat de bekende genealoog Prof. Dr. *Wilhelm Karl* Prinz *von Isenburg* 23 nov. 1956 te Mülheim/Ruhr is overleden. In een volgend nummer zal de Redactie op de verdiensten van de overledene voor de genealogische wetenschap terugkomen.

Düsseldorfer Jahrbuch, jrg. XLVIII (1956).

Behalve de gebruikelijke rubrieken als boekbesprekingen en verenigingsberichten geeft dit op hoog peil staande jaarboek studies over de volgende onderwerpen: 1. Fr. W. Oediger, Die bischöflichen Pfarrkirchen des Erzbistums Köln; aan het slot is een ,,Liste der erzbischöflichen Kirchen" gegeven: 2. E. Korn, Neue Forschungen zur Geschichte der Düsseldorfer Apotheken. Schrijfster behandelt in de onderhavige studie de geschiedenis van enige apotheken in Düsseldorf en komt tot de conclusie, dat de ,,Elefanten Apotheke" tot een der oudste behoort. Eind 18de eeuw was hierin als apotheker gevestigd *Johann Wilhelm van Zütphen: 3.* E. Dösseler, Die bergischen Besitzungen der alten stadtkölnischen Stifter und Abteien; 4. H. Peters, Zwei Bildnisse *Heinrichs* VIII. auf Schenkungsurkunden für *Anna von Kleve.* Mit einer einführenden historischen Skizze zur englisch-klevischen Heirat. Deze publicatie, waarin enige — één in kleur — afbeeldingen voorkomen, zal verm. ook kunsthistorici interesseren: 5. G. v. Roden, Das Stadtarchiv Duisburg. Het artikel is onderverdeeld in de volgende hoofdstukken: I. Die Geschichte des Archivs seit den Anfängen; 11. Die Bestände des Stadtarchivs, ihre Ordnung und Benutzung; 111. Aufgaben des Stadtarchivs und Pläne; IV. Die Duisburger Stadtarchivare; 6. R. Brandts, Die rheinische Archivberatungsstelle und ihre Tätigkeit von 1951-1955. Voor de genealoog van belang, in zoverre hierin is vastgelegd, waar en in welke staat zich verscheidene archieven in het Rheinland bevinden. Als afb. 11 is een reproductie opgenomen van de opzwering (13-1-1655) der 8 kwartieren van *Johann Adrian von Bylandt,* commandeur D.O., zn. van *Bertram von Bylandt zu Schwartzenberg* en *Sophia van Lintelo.* Het origineel, op perkament met wapentekeningen in kleur, berust in het archief van Freiherr *Von Weichs* in Burg Rösberg.

Mülheimer Jahrbuch, jrg. 1957.

Bevat o.a. 1. Grabsteine erzählen Heimatgeschichte door E. Glöckner. Betreft een voor slechts een klein gedeelte behouden grafsteen van *Johann up dem Berge.* Aan de hand van gegevens, afkomstig van A. Fahne heeft de Schrijver deze steen kunnen reconstrueren; 2. Ein Prozess am Reichskammergericht zu Speyer urn den Kaldenhof zu Mülheim a.d. Ruhr door G. Aders. Deze voor de plaatselijke geschiedenis van Mülheim van belang zijnde publicatie is eveneens voor Nederland niet zonder betekenis: *Hüchtebroich, Vom Loe* en *Romswinckel* b.v. worden erin genoemd. In de bewuste acte, die sedert 1925 in Munster berust, worden de namen der bezitters van vermeld goed gegeven van ± 1400-1539. Een foto van ,,de Kaldenhof" in de huidige staat is opgenomen; 3. Eroberung des Schlosses Broich und die Ermordung des Grafen *Wyrich VZ.* durch die Spanier im Jahre 1598 door G. Lauterfeld.

Norddeutsche Familienkunde, jrg. V (1956). afl. 6.

Dr. G. Mohlmann vestigt er de aandacht op, dat het Lütetsburger archief niet bij de brand van 23 maart 1956 verloren is gegaan, doch in het ,,Staatsarchiv" te Aurich wordt bewaard.

Oldenburgische Quellen zur Familiengeschichte, afl. 14 (dec. 1956).

De gehele aflevering is gewijd aan: Die ersten Mannzahlregister der vier oldenburgischen Marschvogteien Hammelwarden und Moorriem urn 1580 und urn 1581, Oldenbrok 1581, Strückhausen urn 1581 und 1589 door W. Schaub. Een bronnenpublicatie, die o.m. de namen *Aswede, Cloppenborch, Damman, Labom, Melchior* en *Naber* bevat.

Quellen und Forschungen zur Ostfriesischen Familien-u. Wappenkunde, jrg. 1956, afl. 3.

L. Janssen, Zwei Studenten-Stammbücher. Beide alba zijn afkomstig van *Christoph August Gossel,* theol. stud. te Halle 1767, pred. en lid consistorie te Aurich en van diens zoon *Johann Conrad Gossel,* theol. stud. te Erlangen 1799, pred.

te Wiesens 1810-1858, en zijn thans in het bezit van een nakomeling van de eerstgenoemde. Schrijver behandelt in dit nummer het album, dat aan Chr. *A. Gossel* heeft toebehoord en publiceert in alfabetische volgorde de Oost-Friezen — 33 in getal — van de in totaal 88 personen, die daarin een bijdrage hebben geleverd. Onder deze komen voor: *H.* C. *Budde* uit Emden, *J. T. Buining, J. R. Deimann, J. Hoppe* uit Esens, *E.* Freiherr *zu In[n]- und Knyphausen, Joh. Gerh. Jütting* uit Leer (identiek met: *Johan Gerhard Jutting,* geb. Völlen 1752 als zn. van Dr. *Theodoor* en *Anna Sophia Telting,* overl. Leer, tr. omstr. 1780 *Augusfa Berlage?;* zie N.P. 1946, 134), C. *W. Sfellwagen, A. Telfing, G. Tjaden, T. D. Wiarda* uit Aurich.

Quellen und Forschungen zur Ostfriesischen Familien- u. Wappenkunde, jrg. 1957, afl. 1.

Deze aflevering wordt hoofdzakelijk in beslag genomen door de publicatie van „Die Mitglieder des Sippenringes und die Namen der Familien, die sie erforschen, „waaruit naar voren komt, dat o.m. wordt gezocht naar: *„Agricola, Alfena, Bellinga, Bols, V. Coeverden, Van Cöllen, Garrelts, Hemmes, Herlyn, Meder, Van Nuys, Snoek, Waalkes, Van Wingene* en *Zeeman.*

Ostfriesland, jrg. 1956, afl. 4.

Houdt o.a. in.: Von den letzten Israeliten in Ostfriesland door B. Uphoff, aan het slot waarvan een overzicht van de in 1938/1939 nog in Oost-Friesland woonachtige Israelieten (met weglating van de voornamen) wordt gegeven. Onder hen treft men aan: *De Jonge, Katz* en *Rosenfhal te* Aurich, *Roseboom* en *Zilversmif* te Leer en *De Beer, Ten Brink* en *Valk* te Emden.

THª. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING,

Das adelige Frauen- (Kanonissen-) Stift der Hl. Maria (1040-1773) und Die Pfarre Liebfrauen-fiberwasser zu Münster Westfalen (gegr. 1040), door Rudolf Schulze. Verlag Aschendorf-Münster, [1952]. 2e dr.

Een smakelijk boekje over bovenstaande onderwerpen. Het behandelt de geschiedenis van het Stift van O.L. Vrouwe te Munster van 1040-1773, en van de pastorie van de Liebfrauen-Uberwasserkerk. Laatstgenoemde dankt haar naam aan het feit, dat deze parochiekerk ten westen van de Munsterkerk of de Dom te Munster aan de overzijde van het riviertje de Aa ligt, dat de stad in twee gedeelten snijdt. Opmerkelijke overeenkomst — ook nog op andere punten — tussen Munster en Utrecht met zijn Domkerk en zijn Buurkerk ten westen aan de andere kant van de Oude Gracht.

Wie belang stelt in de geschiedenis van het oude Mimigerneford kan in dit boekje veel van zijn gading vinden: de überwasserkirche heeft er een groot aandeel in gehad. Het lijk van de H. Liudger, de eerste bisschop van Munster, is er in 809 heen gebracht. Lijsten van abdissen van het Stift, van dekens en pastoors van de kerk, zijn aan het boekje, dat ook voor Nederlandse genealogen gegevens bevat, toegevoegd. Een zeer uitvoerige litteratuur-opgave geeft aan het werk bijzondere waarde.

D. P. M. GRASWINCKEL.

Geschichte des Niedersächsischen Staatsarchivs in Wolfenbüttel, door Hermann Klein au. Van der Hoeck & Ruprecht. Göttingen, 1953.

Door de Staatsarchivaris in Wolfenbüttel is in 1953 als eerste deel in de Veröffentlichungen der Niedersächsischen Archivverwaltung een geschiedenis van het Staatsarchief aldaar te boek gesteld. Slechts in beperkte mate worden we in kennis gesteld met de inhoud van dit depot, dat bij Nederlanders weinig bekend is, doch een schat van archivalia, sommige van zeer hoge ouderdom, herbergt.

Het depôt was sedert 1540 in het zogenaamde kanselarijgebouw ondergebracht en is daar gebleven, totdat het nu kort geleden naar een nieuw gebouw is overgebracht. In het oude depot waren de gewelven zeer merkwaardig alwaar op speciale wijze de oudste oorkonden in kasten met openslaande vakken waren ondergebracht. Een van de oudste archieven is dat van het klooster Helmstedt, dat bijzonder fraaie vroeg-middeleeuwse zegels bevat.

Met verlangen zien we uit naar de volgende delen van de hand van Dr. Kleinau, die een overzicht zullen geven van de inhoud van dit rijke depöt. Voor Nederland is vooral van belang het archief van de hertog van Brunswijk-Wolfenbüttel, de zogenaamde „dikke hertog", die als voogd, later als adviseur in regeringszaken van Prins Willem V een tijd lang in Nederland heeft vertoefd. Een deel van de stukken uit dit archief is door de zorg van het Rijksbureau voor Geschiedkundige Publicaties verfilmd: de opnamen bevinden zich in het Algemeen Rijksarchief in 's-Gravenhage.

D. P. M. GRASWINCKEL.

Genealogieën van Roermondse geslachten, samengesteld door E. M. A. H. De1houg ne. Uitg. N.V. Leiter-Nypels, Maastricht 1956.

Dit 250 bladzijden tellende boek behandelt de volgende Roermondse geslachten: *van Bergen, Berger, Bingen, de Bock, Bongaerts, Burghoff, Clocquef, Cloudt, Cremers, van Crugten, Deuss, Drehmanns, Finken, Fouquef, Genang, Geradts, Goudsmif, Gmyfers, Guillon, van Hooff, Höppener, Imkamp, Janssens* (twee geslachten), *Knarren, Lauweriks, Leclercq, Leurs, Lücker, Mertz, Milliard, Nicolas, Oor, Op de Coul, Piefers, Pitaffe, Plaghki, Quicken, Romen, Rouleau, Rulkens, Schmifz, Schreurs, Smeets, Sfienon, Stoltzenberg, Straus, Timmermans, Welsch, van de Winkel.* Deze genealogieën vangen aan met de eerste te Roermond gevestigde voorvader; in de op de blz. 225-235 bijgevoegde aantekeningen wordt echter in de meeste gevallen een stamreeks tot de vestiging te Roermond medegedeeld.

Al de behandelde geslachten zijn Rooms-Katholiek, behoudens één geslacht, dat Nederlands-Israëlitisch is; als criterium voor opneming heeft slechts gegolden het sedert geruime tijd gevestigd zijn te Roermond. Zodoende zijn hier van een zeer brede laag van de plaatselijke bevolking genealogische gegevens in druk vastgelegd. Slechts in zeer enkele gevallen werden van de onderhavige geslachten eerder gegevens gepubliceerd.

Maakt het werk, voorzover het genealogische gedeelte betreft, een zeer goede indruk, anders staat het met het heraldische gedeelte, waar vaak de, soms gebrekkige, wapenbeschrijvingen en -afbeeldingen niet overeenstemmen. Te dien aanzien mogen wij op het volgende wijzen:

Bongaerts: heuvel groen op tekening, niet aangegeven in beschrijving.

Clocquet: uitkomende leeuw in schild goud, niet aangegeven in beschrijving: houdt palmtak in 1 i n k e r voorpoot op tekening, volgens beschrijving in r e c h t e r voorpoot. Helmteken: op tekening in li n k e r voorpoot de palmtak, bij beschrijving niet aangegeven, in welke poot de tak gehouden wordt.

Geradts: cherubijnshoofd is een pleonasme, dit figuur behoort als cherubijn(en) te worden vermeld.

Mertz: kleur schuinbalken in beschrijving niet vermeld.

Op de *Coul:* in beschrijving onderste deel van schild woord uitgevallen, vermoedelijk ,,schild van".

Schreurs: beschrijving vermeldt bij de molenijzers niet: het een naast het ander: dat de leeuw klimmend is behoeft niet te worden aangegeven, deze houding is de natuurlijke.

Stienon: drie lelies van sabel: d e e e n n a a s t d e a n d e r.

Sfraus: k r a b b e n n a a s t e l k a a r g e p l a a t s t. Kan bij krabben van ,,klimmend" worden gesproken? Zijn de struisveren van het helmteken wel zilver op de tekening?

Timmermans: Waarom heet de schuinbalk hier ,,schuine balk" en wordt bij ***Van Crugten*** gesproken van ,,rechter schuinbalken"? De schuinbalk is niet b e 1 ad en, doch v e r g e z e 1 d van drie op de bovenzijde van ene in de richting van de schuinbalk staande vogels enz. Althans volgens de tekening.

Al met al echter een uitgave, welke een aanwinst vormt en welke ter navolging moge strekken.

W. W. VAN VALKENBURG.

G e n e a l o g i s c h e s H a n d b u c h d e s A d e l s 12. A d e l i g e H ä u s e r B B a n d 11. C. A. Starke Verlag, Glücksburg/Ostsee. 1956.

Dit deel behandelt z.g. ,,briefadelige" geslachten: een tak van het hierin opgenomen geslacht von *Boddien* maakt deel uit van de Nederlandse Adel; het geslacht *von Eck* ***zou*** van Nederlandse afkomst zijn; het baltische geslacht *von* ***Samson-Himmelstjerna*** stamt af van ***Naeman Samson,*** geb. Putte (sic), Noord-Brabant, † Riga 1583.

In de rubriek ,,Versuch einer Terminologie Adelsrechtlicher Begriffe" wordt het ,,Inkolat" besproken.

De bewerking en uitvoering zijn wederom voortreffelijk. Hier mogen enige kleine aanvullingen over Nederlandse aangehuwden volgen:

p a g. 133: Volgens de bijlagen bij de huwelijks-acte werd *Cécile (Josephine)* ***Tissot*** geboren te S o e r a b a j a 6 juli 1850 als dochter van ***Joseph Marie T i s s o t,*** s u i k e r f a b r i k a n t o p Java, en Jkvr. ***E r n e s t i n e de Charon de Sainf G e r m a i n,*** en werd haar echtgenoot gedoopt met de namen J u l i u s Ferdinand A u g u s t Gebhard von Henninges.

p a g. 1 6 8 : Maria Anna van Stevenink, lees: ***M. A. van S t e v e n i n c k.***

p a g. 211: ***A n t o n E k h a r d*** *Greve* † Rotter d a m 5 aug. 19 5 4.

p a g. 259: ***Gerarda Johanna Matthes*** was de dochter van Dr. ***H e n d r i k M a t t h e s,*** m e d. d o c t o r, l i d d e r f i r m a Matthes en Bormeester te A m s t e r d a m, en ***P e t r o n e l l a H e l e n a*** *F r a n t z e n (zie* Ned. Patr. ***1953,*** blz. 195).

W. W. VAN VALKENBURG.

G e n e a l o g i s c h e s H a n d b u c h d e s A d e l s 13. F r e i h e r r l i c h e H ä u s e r A B a n d 11. C. A. Starke Verlag, Glücksburg/Ostsee. 1956.

In dit deel, gewijd aan ,,Uradelige" freiherrliche geslachten, worden wederom een aantal geslachten behandeld, welke door, al dan niet in dit boekje opgenomen, takken in Nederland vertegenwoordigd zijn of waren: wij noemen: *v. d.* ***Boftlenberg gen. von Schirp, von Canstein, von Frytag, von der Goltz, von Knobelsdorff, von Salis;*** bij het Baltische geslacht ***von Nettelhorst*** lijkt Nederlandse afkomst bovendien niet onaannemelijk.

De redactie en uitvoering is gelijk aan die der vorige delen, hetgeen dus wil zeggen degelijk en goed verzorgd.

Als inleidend artikel is in de rubriek ,,Versuch einer Terminologie adelsrechtlicher Begriffe" opgenomen ,,Die deutsche Reichsritterschaft", een interessante verhandeling van de hand van Kurt Freiherr Rüdt von Collenberg. In de ,,Anhang" zijn wederom een tweetal Ahnenreihen en enige afstammingslijnen uit ,,historische Ahnen" opgenomen.

Enige opmerkingen mogen hier nog volgen:

p a g. 5 4 : de echtgenote van ***Eduard H. A.*** Freiherr ***von dem Bottlenberg gen. von*** *Schirp* was genaamd ***Maria A n n a M a t h i l d e*** *Philomène* ***L o u i s e Frederika*** barones ***van Voorst tot Voorst; zij*** was de dochter van ***Leopold J. J. H. E.*** baron ***van Voorst tot Voorst,*** heer van Schadewijck, notaris te Nijmegen, en ***Ludovica B. Ph. M. Th.*** barones ***de Bounam de Ryckholt*** en woonde in 1953 te Grathem (Limburg). (Ze Ned. Adelsboek 1953, p. 132).

p a g. 218: ***Louisa Caroline Colleton, lees L. C.*** *Colleton* of the B a r o n e t s ***C o l l e f o n.***

p a g. 291: *Herman* ***(Cornelis Jacobus Caderius) van*** *Stockum* was heer van Waarder.

p a g. 314: ***M a r i e*** *Roberts* ***van Son*** † W e n e n 8 m a a r t 1 9 2 9, zij was dochter van 0 w e ***n Maurits R. v. S.*** en ***Marie S c h a d e e*** (zie Ned. Patr. 1956, pag. 279).

pag. 3 3 5 : Volgens Ned. Adelsboek 1953, pag. 327, werd de echtscheiding in het huwelijk ***von*** *Müffling* ***sonsf*** *Weisz* ***genannt- Wesselman van Helmond*** uitgesproken bij vonnis. Kon. Landesgericht Halberstadt d.d. 12 mei 1890. Jkvr. ***Cornelia Elisabefh Wilhelmina*** *Wesselman* ***van Helmond*** werd geboren te Helmond, zij was dochter van Jhr. Mr. ***Adriaan Pieter W. v. H.,*** heer van Helmond, en J k v r. ***Emilia*** *Susanna* ***Maria de Beaufort.*** Ned. Adelsboek noemt de tweede echtgenote *M a r i a* ***Kling.***

p a g. ***3 4 0 :*** te lezen i.p.v. Wilhelmine Henriette Baronesse Bentinck-Schoonheten. *Wilhelmina* ***Henriette*** Barones ***Benfinck.***

p a g. ***3 9 9 :*** te lezen i.p.v. Pauline v. Dernáth: ***Pauline G*** r ä f i n ***v. D e r n a t h*** (zie Freiherrl. Taschenbuch 1878, p. 888 en Ned. Leeuw LVII, kol. 532-544).

p a g. 4 0 6 : de onder ,,Nichtadelige Namensträger" vermelde ***Raimund*** *Jordan,* later, na adoptie, genaamd ***Freiherr*** *von Redwitz-Jordan,* overleed te Amsterdam 22 dec. 1945, zijn echtgenote was de dochter van ***Louis François Joseph Marie*** baron ***van Voorst tot Voorst,*** lid 1° Kamer der Staten-Generaal, etc., en ***Antoinette Ernestine Ada Maria*** barones ***van*** *Hövell* ***tot*** *Westerflier.* ['s-Gravenhage]. (Zie Ned. Adelsboek 1953, blz. 134.)

De oudste dochter uit het huwelijk *Jordan-v.* ***Voorst: Marie*** *Antoinette* ***Johanna Ida Margaretha,*** geb. Wenen 1 maart 1925 huwde te Amsterdam 19 febr. 1952 Jhr. ***Hubert Frans Felix von Heyden,*** geb. 's-Gravenhage 4 mei 1918, bank-employé. [Amsterdam] (Zie Ned. Adelsboek 1956, blz. 118.)

Onder deze ,,Nichtadelige Namensträger" zou volgens Ned. Adelsboek 1951, blz. 409, ook vermeld moeten worden als adoptiefdochter van ***Margarethe*** Freiin ***von Redwitz:***

Mariela Klein, voert de naam *Freiin von Redwitz,* geb. Sandizell (Beieren) 14 januari 1903, tr. München 9 mei 1923 (door echtsch. ontbonden Ansbach 23 juni 1927) Mr. *Raymond* baron *de Smeth,* geb. 's-Gravenhage 28 nov. 1890. † Soest 5 mei 1945.

p a g. 4 1 6 : Ned. Patriciaat 1916, blz. 49, noemt de ouders van *Anna Cornelia Wilhelmina Riedesel* Freifrau *zu Eisenbach* geb. *Blaauw:* Mr. *Gerrit Co r n e l is B.,* advocaat te Amsterdam, en *Catharina Koopmans.*

pa g. 4 4 0 : volgens „De Ned. Leeuw" LII, kol. 350/351, was *Anna Adriana Catharina van der Leeuw* (later gehuwd met *A. G. J.* Freiherr *von Rotberg*) geboren te Padang (Sum.) 17 juni 1847, en huwde zij 1° Buitenzorg 10 maart 1866 Mr. *Ary Prins,* vice-president Raad van Indië en waarnemend gouverneur-generaal van Ned.-Indië, † Sisepan (residentie Batavia) 28 januari 1867.

pag. 518: Men leze i.p.v. Willem Jhr. van Pestel: J h r. *Willem Frederik Anne van Pestel.*

pag. 5 7 9 : i.p.v. Maria Bichon van IJsselmonde leze men: *Maria Bichon* (zie Ned. Patr. 1945, blz. 15).

W. W. VAN VALKENBURG.

B r a b a n t i a : Recueil de travaux de généalogie, d'héraldique et d'histoire familiale pour la province de Brabant. 1. Uitg. Genealogicum belgicum, Brussel 1956.

Deze. „bundel werken over familiegeschiedenis, geslacht- en wapenkunde voor de provincie Brabant", zoals de Vlaamse ondertitel luidt, bevat een aantal belangwekkende bijdragen. De stedelijke archivaris van Brussel, Dr. Mina Martens, wijst in het artikel „Orientation pour des recherches généalogiques aux Archives de la ville de Bruxelles" vooral op het belang van „fichier Des Marez" voor de speurder in de stedelijke archieven aldaar.

Uitvoerige genealogieën van de geslachten *Chauffoureau, Le Ghein* of *Le Ghain, Godfriaux, Moyensone gezegd van Anderlecht, Poplimont (Poplemont,* etc.) waarbij een uit *Martin de Pouplimont,* burgemeester van Breugel 1653—'54, stammend geslacht in Noord-Brabant, *Ruytinx* en *Taymans* zijn opgenomen. Verder een aantal belangwekkende artikels, waaronder „Vie et descendance de *François Buisseret* 1599-1630: „Notes sur les Lignages de Bruxelles en 1376", welke laatste studie o.m. een lijst geeft van de in dat jaar bij de verschillende „geslechten" behorende en ingeschreven personen en vele belangwekkende gegevens verstrekt over de afkomst en de verwantschap van een aantal tot de „lignages" behorende geslachten, en „Un Epitaphier ancien de Tirlemont", vermeldende genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in de 16de eeuw in de kerken te Tirlemont aanwezig, ontleend aan een handschrift van ± 1570.

Een belangrijke uitgave, welke met belangstelling doet uitzien naar de te volgen delen.

W. W. VAN VALKENBURG.

Die Geschichte der Rittersitze Haus Wohnung und Haus Endt, door Walter Neuse. Verlag Ph. C. W. Schmidt-Degener en Co. Neustadt/Aisch. 1956.

Het in het voormalige hertogdom Cleve gelegen adellijk huis Wohnung heeft sedert 1410 gedurende twee eeuwen toebehoord aan een tak van het geslacht *van der Capellen;* vervolgens ging het in 1611 door vererving over op het geslacht *van Doorninck,* in wiens bezit het tot 1794 is gebleven. Uit deze namen blijkt wel hoe groot de band met het aangrenzende Nederland is geweest. Over alle eigenaren vermeldt dit boek zeer uitvoerige gegevens, handtekeningen en op zegels voorkomende wapens van verschillende heren van Wohnung zijn afgebeeld. Bovendien vergemakkelijken een groot aantal genealogische tabellen, o.m. zeer uitvoerige van de geslachten *van der Capellen zu Wohningen* en *van Doornick,* het overzicht.

Een zelfde behandeling geniet het huis Endt, hetwelk o.m. toebehoorde aan leden der geslachten *van Efferen* en *van Hinnisdael.*

Vooral voor de geschiedenis van enige ook in ons land bekende geslachten verdient deze zeer gedegen studie de aandacht van de Nederlandse genealoog en historicus.

W. W. VAN VALKENBURG.

Het exlibris in Tsjechoslowakije, door Johan Schwencke. Uitg. Wereld-Bibliotheek. Amsterdam-Antwerpen.

De schrijver, die reeds publicaties het licht deed zien over het exlibris in Nederland, Oostenrijk, Engeland, Frankrijk, Scandinavië, Italië, Spanje en Portugal, behandelt in deze studie het exlibris in Tsjechoslowakije. Reeds uit omstreeks het jaar 1000 is een boekbewijs van de Tsjechische vorstin Emma bewaard; het eerst bekende in hout gesneden Tsjechische exlibris dateert van 1536. Een honderdtal exlibris zijn afgebeeld, een groot gedeelte hiervan is uit heraldisch oogpunt van belang.

Deze goed verzorgde uitgave is voor de prijs van ƒ 6,90 in de handel.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Aller. Gevraagd voorouders van Ds. *Carolus van Aller,* predikant te Beesd, die 6 maart 1655 te Utrecht huwt met *Magdalena Junius,* j.d. van Utrecht.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

van Beurden. Gezocht de ouders, geboorte- en overlijdensdata van *Joannes van Beurden* en *Wilhelmina van Beurden,* die R.K. trouwden 26 febr. 1797 te Zaltbommel (ondertrouw huwelijkscommissarissen 11 febr.): hij was j.m. van Culemborg, zij j.d. van Hurwenen.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Boodt. (LXXII 195). Volgens mededeling in 1925 van G. J. Costerman Boodt aan de heer Van Epen te 's-Gravenhage is het wapen *Boodt:* in zilver drie bruinvissen. (Aantekening in het archief Centraal Bureau voor Genealogie.)

Christina Elisabeth Sandbrink (tweede echtgenote van Dr. *Pieter Boodt)* werd te Rhenen geboren 10 maart 1 8 2 6.

's-Gravenhage. JHR. MR. C. L. REIGERSMAN.

Bos-Ceporinus. Gevraagd geboorte- en overlijdensdata zomede plaatsen van *Melchior (Mels) Bos,* geb. omstr. 1660, † vóór 31 okt. 1731, tr. Drie1 15 april 1708 *Johanna Ceporinus,* ged. Drie1 8 febr. 1685, † . . . . . te . . . . . ?

Voorts de gegevens van zijn ouders: *Floris Bos,* zn. van *Matthys* en N.N., tr. *Jenneke Arts.*

De Bilt (LI.). W. A. H. C. BOELLAARD.

Dorre-Vonck. *Arij Pieterst. Dorre (den Dorren),* landbouwer te Krimpen a/d. IJsel (not. arch. Rotterdam nr. 1340 fol. 1495), † vóór 31 dec. 1730 (op deze datum is de weduwe Dorre getuige bij de doop van haar kleindochter Gerritje Groeneveld te IJsselmonde), tr. vóór 7 febr. 1694 *Gerritje Willemsdr. Vonck,* † Krimpen a/d. IJsel (aang. 13) aug. 1736.

Uit dit huwelijk:

1. ***Pieter Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 7 febr. 1694, getuigen: Jan Jans en Leentje Jans, leeft 14 juli 1737 (not. arch. Zuid-Holland nr. 65 13).

2. *Ariaantje* ***Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 7 febr. 1694 (tweeling met de voorgaande), get.: Dirck Pieters en Hilletje Pieters, † vóór 14 juli 1737, tr. Pieter Jansz. Timmers.

3. ***Willem Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 7 aug. 1695, get.: Jacob Willems Vonck en Maria Jans Vonck, leeft 14 juli 1737.

4. *Arij* ***Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 9 januari 1698, get.: Jacob Willems Vonck, Jan Willems Vonck, Grietje Willems Vonck en Maria Willems Vonck, vermoedelijk jong overleden.

5. ***Teuntje Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 9 januari 1698 (tweeling met de voorgaande), get.: zie haar tweelingbroeder, vermoedelijk jong overleden.

6. *Teuntje* ***Dorre,*** ged. Ouderkerk a/d. IJsel 28 juni 1699, get.: Jacob Willems Vonck en Grietje Willems Vonck, leeft 14 juli 1737, tr. ***Jan Schenk.***

7. ***Maria Dorre,*** geb. in 1700 (bij haar overlijden in 1775 was zij 75 jaar oud, dat zij een dochter uit het huwelijk Dorre-Vonck was blijkt uit de reeds hierboven aangehaalde acte van 14 juli 1737, naar haar doop werd echter tevergeefs gezocht), † Oost-IJsselmonde (aang. 6) mei 1775, tr. Ouderkerk a/d. IJsel 24 april 1729 *Gijsbert* ***Groeneveld,*** geb. omstr. 1700, mr. timmerman en molenmaker te Oost-IJsselmonde, † ald. (aang. 5) okt. 1756.

Voor een kwartierstaat worden gegevens over deze families gevraagd.

Arij Pietersz. Dorre was mogelijk een zoon van ***Pieter*** *Ariensz.* ***Dorre,*** die op 13 okt. 1648 voorkomt in een acte voor notaris Joannes van Wee1 te Rotterdam (not. arch. Rotterdam nr. 492 fol. 202), deze bezat land in de polder „'t Cortelandt" onder Krimpen a/d. IJsel.

Het echtpaar ***Dorre-Vonck*** testeerde op 28 aug. 1700 voor notaris Cornelis Maas te Rotterdam (not. arch. Rotterdam nr. 1340 fol. 1495), zij benoemden elkaar tot universeel erfgenaam en tot voogden over eventuele minderjarige erfgenamen werden aangesteld: van zijn kant ***Dircq Pietersz. Gouwe*** en van haar kant ***Dirck*** *Willemsz.* ***Vonck.***

Uit de boedelscheiding van dit echtpaar op 14 juli 1737 voor notaris Maurits Guldemont te Ouderkerk a/d. IJsel (not. Z.-Holl. nr 6513) blijkt dat zij vele landerijen bezaten (zie acte 7 maart 1737) en een „bijeschans leggende bij Hillegersom in Gooijland" welke voorlopig ongedeeld bleef.

Rotterdam. H. J. **Barendregt.**

van Engelenburg. In 1805/1806 werd te Moordrecht geboren ***Cornelis van Engelenburg*** als zoon van ***Teunis*** en van ***Dorothea*** *Scheffel.* Dit echtpaar is niet te Moordrecht gehuwd en evenmin in de districten Rijnland, Delfland ten oosten van Delft, Schieland, de Krimpenerwaard, de Alblasserwaard, de Vijfherenlanden en het Land van Vianen.

Gevraagd plaats en datum van hun huwelijk en ascendenten van ***Teunis van Engelenburg.***

Den Helder. W. **Enterman.**

van Erpecum. (LXXIII 127, 219). I. *Jan* ***van Erpecum*** (naar ik begrijp uit Ned. Patriciaat, jg. 1, pag. 137, zn. van ***Guilliam van Erpecum*** en kleinzoon van de stamvader), geb. Aken 1585/86, kruidenier te Amsterdam op het Water (Damrak), ged. ald. doopsgezind bij „de Toren" op de dag van zijn overlijden, † 2 april, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 8 april 1637, tr. ald. 15 juli 1612 ***Elisabeth de*** *Wolff,* geb. Valkenstein (Keulen) 29 juli 1589, woont als weduwe op de N.Z. Voorburgwal bij de Gasthuissteeg in „'t Groene Hart", begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 13 april 1665, dr. van ***Willem*** en ***Tanneke Symons*** (zie Ned. Leeuw 1941, k. 246).

11. ***Jan van Erpecum,*** geb. Amsterdam 1615/16, ged. ald. bij „de Toren" 16 mei 1638 woont op de Herengracht bij de Bergstraat, begr. ald. (Oude Kerk) 12 aug. 1652, tr. ald. 25 okt. 1637 ***Jannetie Schouten,*** geb. ald. ± 1618, woont bij haar overlijden in de Warmoesstraat in „de Haan" begr. Amsterdam (Oude Kerk) 25 maart 1693, dr. van ***Jan*** *Gerritsz.* en ***Trijntje*** *Lodewijks.*

111. ***Lodewijk van Erpecum,*** geb. Amsterdam in 1645, ged. ald. bij „Lam & Toren" 7 mei 1671, zijlakenwinkelier, woont 1669 in de Warmoesstraat, 1693 op de Reguliersgracht, 1712/17 in de Oude Teertuinen, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 28 juli 1717, tr. 1° ald. 27 januari 1669 ***Elisabeth*** *Sijen,* geb. ald. in 1648, begr. ald. (Oude Kerk) 1 sept. 1671, dr. van ***Joris*** en ***Maria Bosch;*** tr. 2° Sloterdijk (ondertr. Amsterdam 22 januari 1693) ***Anna Hackardt,*** geb. 's-Gravenhage 1668/69, † ná 27 april 1727, dr. van N.N. en ***Maria van*** *Neck.* Als zij op 23 januari 1693 voor notaris S. Fraes huwelijkse voorwaarden maken, brengt hij slechts aan „de Cleederen van Linnen en wollen mitsgaders andere stoffen tot sijn Lijff behoorende alsoo hij verclaert geene andere goederen te hebben"; zij brengt *f* 600,— en een in boedel van *f* 3000, aan. Op 4 mei 1712 maken zij hun testament voor notaris J. Backer en benoemen tot erfgenamen hun drie dochters „die in alle voorvallen en bij alle gelegentheden voor hen testateurs wettige kinderen gerekent sullen worden niettegenstaende ***Johanna Louisa*** en ***Anna Maria*** uyt de testateurs geboren sijn eer en alvorens hen huwelijc door de Hr. Joannes Schoonhoven predicant tot Sloterdijk opentlijk bevestigt is geworden houdende de selve soo wettigh en waerdigh als ofse na d'opentlijcke Bevestigingh geboren waren geweest".

Kinderen:

1. *Johanna* ***Louisa van Erpecum,*** geb. Amsterdam 1688/1689, tr. ald. (Oude Kerk) 24 mei 1722 ***Marcus de Jong,*** geb. ald. 1691/92, zn. van *Johannes.* Zij testeren samen voor notaris P. van der Meulen 13 sept. 1723, hij alleen voor notaris A. Tzeeuwen 15 mei 1734.

2. ***Anna Maria van Erpecum,*** geb. Amsterdam 1691/92, tr. Nieuwveen (ondertr. Amsterdam 5 april 1726) ***Jan van Leeuwaarden,*** geb. Amsterdam 1697/98, † als wedr. te Beverwijk 1752 (vóór 7 nov.), zn. van ***Cornelis*** en ***Catharina*** *Snoeck.*

3. ***Elisabeth van Erpecum,*** geb. Amsterdam 1693/94, tr. ald. (Walenkerk) 21 mei 1719 *John* ***Browne,*** geb. Londen, † vóór 14 nov. 1748, zn. van ***Joseph*** en wedr. van ***Sara Harris.***

Amsterdam. Mr. P. **van Eeghen.**

van Gaasbeek-van Harn. Gevraagd de voorouders van *Govert* ***van Gaasbeek,*** † Culemborg 1654, en van zijn echtgenote ***Elisabeth van Harn.***

Amsterdam. Mr. A. J. **Kronenberg.**

Zie Ned. Leeuw LXVI, k. 125/126, 188 en Jan van Riebeeck, pag. 15. **Red.**

Groeneveld. *Gijsbert Groeneveld,* geb. omstr. **1700. mr.** timmerman en molenmaker te Oost-IJsselmonde, † ald. (aang. 5) okt. 1756, tr. Ouderkerk a/d. IJsel 24 april 1729 Maria Dorre, geb. 1700, † Oost-IJsselmonde (aang. 6) mei 1775, dr. van *Arij Pietersz.* en *Gerritje Willemsdr. Vonck.*

Uit dit huwelijk:

1. *Herkijna Groeneveld,* ged. IJsselmonde 27 nov. 1729, † Oost-IJsselmonde (aang. 13) mei 1782, tr. IJsselmonde 11 febr. 1753 *Bastiaan Oosthoek,* ged. Charlois 12 okt. 1727, mr. huistimmerman te Oost-IJsselmonde, † ald. 18 maart 1808, zn. van *Bastiaan Pietersz.* en *Neeltje Gijsbertsdr. Pendrechf.*

2. *Gerritje Groeneveld,* ged. IJsselmonde 31 dec. 1730, † ald. (aang. 16) okt. 1733.

3. *Abraham Groeneveld,* ged. IJsselmonde 20 febr. 1732, † ald. (aang. 18) juli 1732.

4. *Arij Groeneoeld,* ged. IJsselmonde 20 febr. 1732 (tweeling met de voorgaande), † ald. (aang. 18) juli 1732.

5. *Abraham Groeneveld,* ged. IJsselmonde 25 mei 1733, † ald. (aang. 19) april 1735.

6. *Gerritje Groeneveld,* ged. IJsselmonde 7 nov. 1733, † na 14 mei 1760.

7. *Abraham Groeneveld,* ged. IJsselmonde 23 aug. 1739, † Oost-IJsselmonde (aang. 22) okt. 1739.

8. *Trijntje Groeneveld,* ged. IJsselmonde 23 aug. 1739 (tweeling met de voorgaande), † Oost-IJsselmonde (aang. 16) dec. 1739.

Voor een kwartierstaat worden gegevens over deze familie gevraagd.

De vader van *Gijsbert Groeneveld* heette vermoedelijk *Abraham* en zijn moeder *Herkijna* of *Erkijna,* mogelijk *Martijna* omdat de oudste dochter uit het echtpaar Groeneveld-Dorre ook wel met deze voornaam voorkomt. Bij de doop van het derde en vierde kind in 1732 is o.a. doopgetuige *Kaetje Abrahams Groenevelt* en in 1739 bij het zevende en achtste kind *Baartje Groenevelt.*

Op 11 sept. 1733 geeft *Gijsbert Groenevelt* het lijk van zijn zusters kind genaam *Abraham Loeve* te IJsselmonde aan.

Een *Abraham Groenevelt* overleed in 1746 te West-Barendrecht (lijkaangifte 31 aug.).

Zie ook Bijblad Ned. Leeuw lopende aflevering blz. 59: *Abraham Sandersz. Groenevelt,* tr. Vuren 16 mei 1686 *Erkje Gijsbertsdr. van Stigt.*

Rotterdam. H. J. **Barendregt.**

van Coevorden. Graag zou ik willen weten wie de ouders zijn van (Jkvr.) *Arnolda van Coevorden,* geb. omstr. 1760, † Driebergen na 1815. getr. Wijk bij Duurstede of Driebergen? 178 . met *Jacob Loffelt,* rentmeester te Wijk bij Duurstede, later te Driebergen, uit welk huwelijk een dochter *Niesje Loffelt* werd geboren te Wijk bij Duurstede 3 sept. 1789.

Groningen. A. H. D. **de Saint-Obin.**

Crayvanger. Gevraagd de voorouders van *Johan Crayvanger,* † Culemborg vóór 1630, gehuwd met *Anna van Diemen,* dr. van **Joost** *van Diemen* en *Hillegonda Uijttenbroek.*

Amsterdam. Mr. **A. J. Kronenberg.**

van Meurs-van Heijst. (LXXII 324). *Anthony van Meurs,* schout en president-schepen van Veldhoven, ged. Eindhoven 9 maart 1715, tr. Veldhoven, 30 oktober 1746 *Johanna Jacoba Feijlingius,* ged. Veldhoven 17 november 1721 als dochter van *Henricus Feijlingius. Anthony van Meurs is* een zoon van *Arnold* en van *Elizabet van Heijst,* wier huwelijk te Eindhoven niet werd gevonden. Bij de doop van Anthony was o.m. getuige *Jacobus Feijlingius* (schoolmeester te Waalre, vader van *Henricus* voornoemd). Bestaat er verwantschap tussen deze Arnold en de *Arnold van Meurs,* genoemd. Ned. Leeuw LXXII, 324, sub b? Wijst de voornaam Anthony op verwantschap met de *Anthony van Meurs,* genoemd Ned. Leeuw LXXIII 157? Verder gevraagd plaats en datum van het huwelijk van *Arnold van Meurs* en *Elizabet van Heijst* en hun ascendenten.

Den Helder. W. **Enterman.**

Mor van Dashorst. Ten behoeve van een in bewerking zijnd artikel over de kunstschilder *Anthonie Mor van Dashorst* (15 19-1576) worden gegevens gevraagd uit Belgische archieven (Antwerpen, Brussel) omtrent hem en zijn kinderen en over zijn schoonzoon *Jean Casseffa.* die ontvanger van West-Vlaanderen zou zijn geweest.

Utrecht. W. A. Wijburg **Jr.**

de Mouwens-van der Velde. Wie kan mij inlichtingen verschaffen over het voorgeslacht van *Guilielmus de Mouwens* en *Maria Emanuel van der Velde,* echtelieden. Zij huwden 20 Augustus 1663 te Maaseik (België) en woonden o.a. te Ohé (Limburg).

Voorburg (Z.H.). J. E. J. **Hemmes.**

van der Pijl-de Wolff. Gevraagd de gegevens over de ouders van *Dorothea Beatrix van der Pijl,* gehuwd met *Pieter Boellaard,* heer van Tuyl, zijnde:

Pieter van der Pijl, † *27* nov. 1686, tr. *Adriana de Wolff,* † 19 mei 1705.

Het echtpaar woonde ten tijde van de geboorte van *Dorothea Beatrix* op 1 nov. 1680 te Heukelom.

De *Bilt (U.).* W. A. H. C. **Boellaard.**

(le) Sau(l)nier (Salnerius). Gezocht gegevens over families de naam *(le) Sau(l)nier (Salnerius)* dragende, ook in Nederlands equivalent, indien dit bestaat.

Arnhem. **Mr.** A. P. C. van Schilfgaarde.

Versfelt-Verbeeck. (LXXIII 91, 159). *Joost Melder* en *Cornelia Persijn* testeren voor notaris W. van Galen, Utrecht, 23 febr. 1623. Hij komt met zijn tweede vrouw *Cornelia Jans van Meerlandt voor* in acte 23 sept. 1629, notaris W. Zwaardecroon, Utrecht (uitsluiting vroedschap).

Overluid door de Dom 10 juli 1623 vrouwe *Cornelia Parsijn,* vrouw van *Joost Gerwijn. Adriana Melder* was inderdaad uit zijn tweede huwelijk, want *Cornelia van Meerlandt,* wed. van *Joost Melder* noemt in haar testament van 9 okt. 1665 (not. G. Houtman, Utrecht) als haar kinderen: *Johannes, Adriana* (gehuwd met *Johannes van Woudenberg,* lector septime classe triviale schole te Utrecht), *Christian,* med. dr. (test. 22 juli en 20 nov. 1661, not. G. Houtman) en de kinderen van haar overleden zoon *Gerard Melder* (zie ook acte **3** aug. **1667).**

Utrecht. W. A. Wijburg **Jr.**

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Brstuursberichten. — Notulen van de Algemene Vergadering gehouden op 24 november 1936 in het Gebouw van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage. — Het geheim van een bruidegom uit den jare 1813, Genealogie van Weelderen, door Ir. Ch. C. van der Vlis. — Korte mededelingen: De families Hoffkens en Verbecck; Kuys; Het treurig uiteinde van baron Julianus Fredericus van Spittael tot de Poll. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

N°. 3 **LXXIVe Jaargang** **maart 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van W. A. A. J. Baron Schimmel'penninck van der Oye van Duivenvoorde en Jonkvrouwe H. W. J. de Vaynes van Brakel 1, respectievelijk sedert 1947 en 1951 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

W. J. A. ARNTZ . . . . . *Bilthoven.*
Jan Steenlaan 17.

A. TEN NOEVER DE BRAUW . . . . . *Doorn.*
Molenweg 17.

A. C. Baronesse DE GEER VAN JUTPHAAS geb. RÖELL VAN HAZERSWOUDE . . . *Utrecht.*
Maliebaan 68.

JHR. J. S. E. GOCKINGA . . . . . *Bilthoven.*
Gezichtslaan 19.

M. Baron VAN HARDENBROEK VAN AMMERSTOL . . . . . *Soesterberg.*
Amersfoortsestraatweg 89.

MR. J. W. VAN HOOGSTRATEN . . . . *'s-Gravenhage.*
van Hogenhoucklaan **86.**

S. G. LAMPE . . . . . *Rotterdam.*
Straatweg 91.

JHR. MR. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN . . *'s-Gravenhage.*
Kranenburgweg 37.

M. SCHOLTEN VAN ASCHAT . . . . . *Vught (N.Br.).*
Esschebaan **3.**

C. R. DE RUYTER DE WILDT . . . . *Wassenaar.*
Eikenlaan **12.**

MR. J. W. STEENS ZIJNEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Sijzenlaan **43.**

Adreswijzigingen:

H. J. ALLAART . . . . . *Vught (N.Br.).*
p/a familie *Martens, van Berckeijnstraat* **6.**

A. J. M. BALJET . . . . . *Nuenen.*
Hotel Renders Park 35.

JHR. J. Q. BAS BACKER . . . . . *Jerusalem (Israël).*
Gezantschap der Nederlanden.

C. J. Baron COLLOT D'ESCURY . . . *Amsterdam-Z.*
Prins Hendriklaan **44.**

MR. E. A. ENGELBRECHT . . . . . *Rotterdam.*
Voorschoterlaan 27.

MR. A. HAGA . . . . . *Zwolle.*
Veerallee 21.

J. KALFF . . . . . *Heiloo.*
Kennemerstraatweg **382.**

MR. J. J. KORNDÖFFER . . . . . *Bilfhoven.*
Rubenslaan **4.**

Mevr. S. A. VAN LENNEP . . . . . *Aerdenhouf.*
Generaal Spoorlaan **1.**

JHR. H. J. REPELAER VAN DRIEL . . . *'s-Gravenhage.*
Jul. van Stolberglaan 45.

P. VAN SCHUYLENBURG . . . . . *Leiden.*
p/a Rijnsburgerweg 75a.

C. F. VAN LINDEN TOL . . . . . *Rockanje.*
Ommeloop 12.

N. W. VAN VLIET . . . . . *Amsterdam-C.*
Victoria Hotel, Damrak 1.

K. A. A. M. WIJERS . . . . . *Noordwijk aan Zee.*
Kon. Astrid Boulevard 36.

Het Genootschap is in ruil getreden met: Pfälzische Familien- und Wappenkunde, Schanzstrasse 74, Ludwigshafen am Rhein, Duisland.

De heren en graven van Bronskhorst,

door MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Het samenstellen van een genealogie van dit geslacht heeft grote moeilijkheden opgeleverd. Er schijnt namelijk een soort fatum te rusten op de archieven van de verschillende takken van dit zo aanzienlijke geslacht. Het archief van het Huis Bronckhorst is door verschillende omstandigheden in sterk verminderde quantiteit en ook qualiteit tot ons gekomen, het huisarchief Batenburg is in 1794 op weinige (doch belangrijke) resten na verbrand, het huisarchief Borculo is in het begin der 19de eeuw waarschijnlijk door de muizen opgegeten *), het archief Gronsveld is in deze eeuw naar Beieren overgebracht en vrijwel ontoegankelijk. Het Salm-Salmse archief te Anholt schijnt vrijwel intact te zijn, maar is tengevolge van de verplaatsing tijdens de tweede wereldoorlog in wanorde geraakt en voorlopig niet te raadplegen. Men is dus aangewezen op andere bronnen, en uit de annotatie zal men kunnen bespeuren dat deze overal verspreid liggen. Gelukkig hebben de leden van dit geslacht veel geprocedeerd en zodoende zijn overigens verloren stukken in diverse afschriften bewaard gebleven.

De enige bruikbare gedrukte genealogie is die van Van Spaen; van de hschr. genealogieën gebruikte ik die van Lefort (Rijksarchief Luik) en Charlé (Rijksarchief Arnhem), terwijl ik ook groot nut had van de dossiers Wagner (Bibl. Ned. Leeuw) en Von Oidtman (Univ. Bibl. Keulen). De gedrukte litteratuur is voor zover zij mij bekend was geheel benut.

1. *Gijsbert van Bronckhorst* (in 1140 „de Radekeim"), tr. vrouwe *Rousch* [1]).
   Uit dit huwelijk:
   1. *Gijsbert*, vermeld in 1190 [2]), † vóór 1196 [3]).
   2. *Willem*, volgt sub 11.

II. *Willem van Bronckhorst*, vermeld van 1190 [2])—1226 [4]), tr. *Geertruid* [5]).
   Uit dit huwelijk:
   1. *Gijsbert*, volgt sub 111.
   2. *Henricus*, in 1235 kanunnik te Zutphen [6]).
   3. Helena, vermeld 1237/38 [5]).

III. *Gijsberf van Bronckhorst*, vermeld van 1230 [7])—1237 [8]), † vóór 1241, vir nobilis, dominus de Radekeym 1230 [7]), tr. [9]) *Cunigonda van Oldenburg*, vermeld 1232 [10])—1264 [11]), weduwe van *(Godfried?) van Ahaus*, en dochter van *Maurits* graaf *van Oldenburg* en *Salome* gravin *van Wickrode*.
   Uit dit huwelijk [12]):
   1. *Willem*, volgt sub IV.
   2. *Gijsberf*, in 1264 proost van Emmerik en aartsdiaken van Utrecht, aartsbisschop van Bremen 1273-1306 [13]).

IV. *Willem van Bronckhorst*, heer van Reckheim, vermeld van 1241 [9])—1290 [14]), in 1261 vir nobilis de Bronckhorst [9]), in 1264 vir nobilis de Bronckhorst et de Redekem [15]), tr. *Ermgard*, vermeld in 1264 [11]).
   Uit dit huwelijk:
   1. *Cunigonda*, tr. Otto graaf *van Dalen*, heer van Diepenheim, vermeld 1273-1282, *zn. van Hendrick* graaf *van Dalen* en *Bertha van Benfheim* [16]).
   2. *Gijsberf*, volgt sub V.
   3. *Johan* [17]), proost van Elst en Oudmunster [18]), verkozen bisschop van Utrecht (1322, 1341), † 25 juni 1346, begr. Oudmunster te Utrecht [19]).

V. *Gijsberf van Bronckhorst*, heer van Bronckhorst en Reckheim, vermeld van 1284 [13])—1315 [20]), ridder in

---

*) Zie naschrift.

1) Van Spaen, Inleiding 1, blz. 279, 280. Volgens deze schrijver, die zijn gegevens ontleende aan een necrologium van Reckheim (Belg. Limburg), zou *Gijsbert* een zuster gehad hebben, *Ermgard*, die het klooster te Reckheim stichtte. Volgens De Chestret de Haneffe, Histoire de la Seigneurie impériale de Reckheim (Roermond 1873), p. 18 (Overdruk uit Publ. Limb. X) zou *Gijsbert* gehuwd zijn geweest met *Hadewich*, de dochter van *Arnold van Rothem en Aleidis van Cuyck*. „Rousche" zou zeer wel een verschrijving van Rothem kunnen zijn, maar waar de gegevens van De Chestret aan Butkens ontleend zijn, is voorzichtigheid geboden. Of *Adam van Bronckhorst, de* veronderstelde vader van Gijsbert en Ermgard, die vermeld wordt in een Zutphense, vermoedelijk valse oorkonde van (1127—1131), afgedrukt bij Sloet, Oork. boek nr. 246 (Bondam, Charterboek blz. 176), ooit bestaan heeft, lijkt mij onzeker.

2) Sloet, no. 376, vermeldt hem met een niet met name genoemde broeder.

3) Van Spaen, 1, blz. 280. De Chestret, p. 20.

4) In 1226 heeft hij het „comitatus **in terra** Sallandie" in leen van de graaf van Gelre (Oork.bk. Sticht II, 741). Vgl. Slicher van Bath, Mensch en land in de Middeleeuwen, 1, blz. 233 en 234, noot 256. *Zie* ook Ter Kuile, Zalk en Veekaten, bijl. 111.

5) De Chestret, p. 21 en 75.

6) Sloet, no. 584.

7) Van Spaen, 1, blz. 281. De Chestret, p. 21.

8) Sloet, no. 595.

9) Huisarchief Bronckhorst (R.A. Gelderland), reg. no. 1. Sloet in Nijh. Bijdr. 3de reeks II, blz. 293. Dcee acte wordt door *Willem* met zijns vaders zegel bekrachtigd, Het wanen hieron is een dubbel gekanteelde dwarsbalk (Corp Sigill Neerl. no. 799). Zij zegelt (1241) met rechts *Ahaus*, links *Oldenburg*, en zal dus de weduwe zijn van N. van Ahaus, en nog niet in het bezit van een nieuw zegel zijn geweest. (C. Tücking, Gcschichte der Herrschaft und der Stadt Ahaus, in: Westfäl. Zeitschrift XXVIII (1869), S. 13.) Haar eerste man was dan waarschijndijk *Godfried*, in 1224 heer *van Ahaus*, † na 1226 en vóór 1233.

10) Sloet, no. 556.

11) De Chestret, p. 23, noot. 1. Woltcrs, Notice historique sur l'ancien comt6 impériale de Reckheim, annexe no. 6.

12) Ter Kuile, Zalk en Vcekatcn, bijl. 111 geeft als vader van deze kinderen op een *Gerhardus de Brunkhorst* (1176—1179), die weder de zoon zou zijn van *Willehelmus* comes de *Steenre* (1157-1164). Hoe deze *Gerhardus*, die zijn aanschijn ten dele dankt aan een niet nader gemotiveerde correctie van Sloet (Oork.bk. blz. 1172, noot 1) en overigens alleen in 1179 (Sloot, no. 352) voorkomt, te plaatsen is, weet ik niet, maar het staat wel vast dat hij niet de vader is van *Willem* en *Gijsbert*. Ook volgens Ter Ruile zou wellicht hun zuster de vrouw geweest zijn van *Theodericus* (11) de *Buckhorst* (1206—'27).

13) De Chestret, p. 22. Westfäl. Urkundenbuch, 111, passim.

14) Nijhoff's Gedenkw. I, no. 24.

15) De Chestrot, p. 23. In de acte worden nenocmd zijn vrouw *Ermgard*, zijn ouders *Gijsbert* en *Cunigonda*, zijn grootouders *Willem* en *Geertruid*. Zijn broeder *Gisbertus is* proost van Emmerik en aartsdiaken van Utrecht. De moeder leeft nog.
In 1284 treedt hij op met zijn zoon *Gijsbert* (Westf. Urk.buch, III, '258) en in 1286 zegelt hij met een leeuw en barensteel (Sloet no. 1101, De Raedt, Sceaux armoriés, I, p. 335, Corp. Sig. no. 801).

16) Philippi en Bannier, Das Güterverzeichniss Graf Heinrichs van Dale (Bijdr. Med. Hist. Gen. 1904, blz, 365). Vgl. Mndbld. Ned. Leeuw 1935,k. 329.

17) *Johan* is de „germanus" van *Gijsbert* (Graf Landsberg, Ghemen, § 92).

18) In 1314 wordt hij al genoemd als proost van *Oudmunster* (Arch. Graven en Heeren van Culemborg, reg. no. 40) Vgl. Gelrc, Bijdr. en Med. LIV (1954), blz. 110 noot 2.

19) Wapenheraut VII, blz. 519. Hij zegelt met de wapens Bronckhorst en (geschakeerd); blijkbaar was zijn moeder dus uit één der geslachten *Randerode, Montfort* of *Sponheim*. Vgl. Ned. Leeuw 1915, k. 361/2.

20) Hij leeft nog 11 maart 1315, aangezien zijn zoon dan nog domicellus is (Invent. Nichtstnatl. Archive, Kreis Steinfurt, S. 104) en is gestorven vóór 6 juni 1315 (Westf. Urk.buch VIII, no. 923 en 936).

Overzicht.

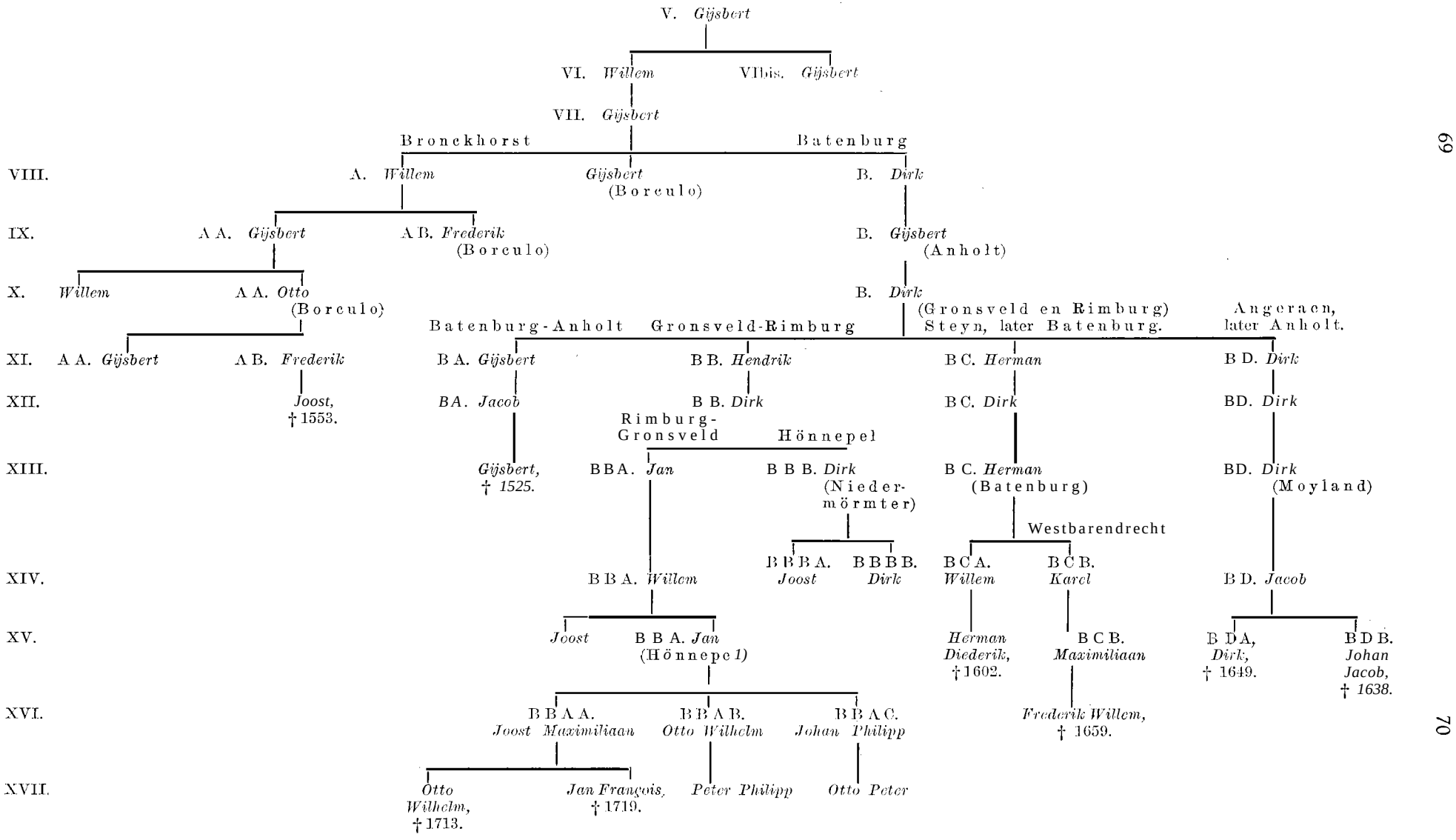

Boven de strepen zijn de namen der verschillende takken aangegeven, onder de namen die der verworven heerlijkheden. De laatste man van elke tak is vermeld met jaar van overlijden, voorzover bekend.

1294 [21]), drost van Over Rijn [21a]), tr. ***Elisabeth van Stein furt,*** als weduwe abdis van Ter Hunnepe, dr. van *Ludolf,* † na 1347 [22]).
Uit dit huwelijk:
1. ***Willem,*** volgt sub VI.
2. ***Giijsbert,*** volgt sub VIbis.

De door Nijhoff (Gedenkw. I, n. 174) op grond van een fout regest in 1318 vermelde dochter *Richardis* is een zuster van Johanna *van Batenbwg, de* vrouw van *Willem van Bronckhorst* (VI).

VI. ***Willem van Bronckhorst,*** heer van Bronckhorst 1315 [20]), ridder 1320 [23]), gesneuveld te Hasselt 25 sept. 1328 [24]), tr. c. 1315 [25]) ***Johanna van Batenburg,*** vrouwe van Batenburg, † 28 nov. 1351 [26]), dr. van ***Dirk,*** heer van Batenburg, en ***Mechteld*** [27]).
Uit dit huwelijk [28]):
1. ***Gijsbert,*** volgt sub VII.
2. ***Diderik,*** heer van Batenburg, † vóór 1351 [30]).
3. ***Baldewijn,*** gesneuveld bij Walef 21 juli 1347, begr. te Batenburg [29]).

VII. ***Gijsbert van Bronckhorst,*** heer van Bronckhorst 1328 [28]), heer van Batenburg 1351 [30]), ridder, † in 1356 [31]), tr. vóór 1344 [31a]) ***Catharina van Leefdael,*** † 13 april 1361 [43]), dr. van *Rogier,* heer van Oirschot en Hilvarenbeek, en ***Agnes van Kleef.***
Uit dit huwelijk [33]):
1. ***Willem,*** volgt sub VIII A (tak Bronckhorst).
2. ***Ermgard*** (?).
3. ***Gijsbert van Bronkhorst,*** heer van Borculo (1364)[34]), ambtman van Twenthe [34a]), † in 1401 (Coll. L. St. A 125 en I 41), tr. in febr. 1360 [35]) ***Henrica van Dodinkweerde,*** vrouwe van Borculo, dr. van ***Gijsberf,*** vermeld 1364-1394, † vóór 1397 [35a]).

Uit dit huwelijk geen kinderen. Na de dood van Henrica had *Godert van Borkuloe gend. van Dodinckwarde* de heerschap Borculo van zijn nicht geërfd, doch deze in 1397 overgedragen aan zijn „zwager" *Gijsbert* van *Bronckhorst* [35a]). Na diens dood vererfde Borculo op zijn neef Frederik *van Bronckhorst* (VIII A, sub 2).

4. ***Johan*** [39]).
5. ***Elisabeth,*** † vóór 1403 [35b]), tr. in 1360 [37]) ***Alard*** heer ***van Buren en Beusichem,*** ridder, † tussen 1406 [35c]) en 1409 [36]), zn. van ***Alard*** heer ***van Buren*** en ***Mabelia van Cats.***
6. *Rogier,* heer van Hilvarenbeek, domheer te Keulen 1381-141938).
7. ***Dirk,*** volgt sub VIIIB (tak Batenburg).

VIII A. ***Willem van Bronckhorst,*** heer van Bronckhorst, ridder 1358 [40]), raad van de Hertog [40]), drost en landrentmeester van Zutphen [41]), burggraaf van Nijmegen [42]), † 12 maart 1410 [43]), draagt in 1399 Bronckhorst over aan zijn zoon *Gijsbert* [44]), tr. in november 1365 [45]) ***Cunigonda van Meurs,*** vermeld tot in 1417, dr. van ***Frederik*** graaf ***van Meurs*** en ..... .
Uit dit huwelijk [46]):
1. ***Gijsberf,*** volgt sub IX A.
2. ***Frederik,*** heer van Borculo als erfgenaam van zijn oom ***Gijsbert*** [47]) (VII, sub 3), raad van de Hertog [48]), † 11 maart 1405 [43]).
3. ***Catharina,*** † na 1420 [49]), tr. 1 °(huw.voorw. 15 juni 1381 [48])) ***Henrick*** heer ***van Wisch,*** zn. van ***Dirck*** en ***Agnes van Appeltern;*** tr. 2° (huw.voorw. 24 januari 1391 [50])) ***Henrick*** heer ***van Ghemen,*** ridder, † 25/26 maart 1424, begr. te Borken [50]), zn. van heer ***Johan*** en ***Beatrix Sobbe.***
4. *Beatrix,* † in 1428, tr. in 1392 ***Conrad*** IV graaf ***van Rietberg,*** † ***1431,*** zn. van ***Otto*** 11 en ***Aleid van det Lippe,*** en wedr. van ***Irmgard van Diepholt*** [51]).

IX A. ***Gijsbert van Bronckhorst,*** heer van Bronckhorst (1401) [52]), ridder 1388 [53]), drost van het land van Zut-

21) Alste Register (Uitg. Van Doorninck en van Veen), blz. 383.
21a) L. S. Meihuizen, De rekening betreffende het graafschap Gclre 1294/95, blz. 104.
22) Arch. Ter Hunnepe, Inv. no. 422 en reg. no. 105 en 109. Kloosterzegels 1, no. 334.
23) Niihoff. Gedenkw. 1, no. 186 *.
24) De" Chestret, p. 24.
25) Gelre, Bijdr. en Med. XXVI, blz. 168.
26) Van Rhemen, Genealogie Bronckhorst. Zij werd op 27 juli 1349 door de Keizer met Batenburg beleend (R.A. Arnhem, Archief Hof, proces 1547, no. 46). Zie ook: Advys.. .. raeckende de rechten.. .. van Batenburgh, door Mr. A Houtuyn ('s-Gravenhage 1691), blz 24 en 25.
27) Recht. Arch. Arnhem, Schepenkistoorkonden, no. 187, d.d. 24 sept. 1318.
28) Op 26 okt. 1328 maakte Johanna *van Batenburg* een scheiding tussen haar 3 zoons, waarbij aan *Gijsbert* Bronckhorst, aan *Dirk* Batenburg werd toegewezen ; in 1335 benoemde graaf Reinald 111 van Gelre haar tot mede-executrice van zijn testament (Nijhoff's Gedenkw. 1, no. 301).
29) Van Spaen, Inl. 1, blz. 285. Van Rhemen, gen. Bronckhorst.
30) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 7.
31) Van Spaen, Inl. 1, blz. 286.
31a) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 4.
32) Dossier Bronckhorst in Collectie Wagner (Bibl. Ned. Leeuw). Vgl. Ned. Leeuw 1926, k. 242. Fruin, Verspr. Geschr. IX, blz. 84 noot.
33) *Willem* en zijn broeders heer *Dirck,* heer van Batenburg, en *Gijsbert,* heer van Borculo, worden vermeld in een acte van 1423 (Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 32).
34) Coll. v. L. St. A 89.
34a) Racer, Gedenkboeken, VI, blz. 322.
35) Cameraarsrekening Deventer, Febr. 1360. Vgl. Ned Leeuw 1936, k. 122.
35a) Proces Hof Arnhem, 1613, no 17. Gedrukt: Gclrc, Bijdr. en Med. VII, blz 59.
35b) Arch. graafschap Culemborg, reg. no. 458.
35c) Regesten biss van Utrecht, no. 1777.
36) Arch. graafschap Culemborg, reg. no. 505.
37) id. reg. no. 186.
38) W. Kisky, Die Kapittel der Geistlichen Kurfürsten. Lacomblet IV: 115. Oork.bk. Van Lennep 11. blz. 103.
39) Vermeld door Van Spaen, Inl. 1, blz. 288. Is hij wellicht identiek met heer *Johanes de Bronchorst,* kanunnik te Keulen, in 1368 verkozen tot proost van St. Pieter te Utrecht (arch. Bronckhorst, suppl. i.d.).
40) Nijhoff, Gedenkw. 11, no. 88.
41) Ibid. 111, no. 19. Archief Ter Hunnepe, reg. no. 151 en 162.
42) Arkstée, Nijmegen, blz. 193. Archivalia in Duitschland, I, blz. 203. Archief Bronckhorst, Supplement d.d. 1371 november 18.
43) Coll. v. L. St. N 14, bevattende aanteekeningen over geboorte en overlijden van de hoeren van Bronckhorst, overgenomen uit een „sangboeck" van de Bronckhorster kapel in de kerk te Steenderen (vgl. Coll. v. L. St., acte van 1476 juni 18, inv. A 124).
44) Van Hasselt, Consultatiën, no. 107. Proces Hof Arnhem, 1650, no. 81, dupliek, bijl. J.J.
45) Cameraarsrekening Deventer 19 nov. 1365.
46) *Gijsbert* en *Frederik* worden met hun ouders genoemd in 1386 (Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 21).
47) Coll. v. L. St. F 13.
48) Huisarch. Wisch, reg. no 11 en Coll. v. L. St nr. 69.
49) Landsberg, Ghemen, § 299.
50) Ibidem, § 220 en § 301.
51) Volgens Wagner, ontleend aan Fahne, Westf. Geschlechter. Zie ook Van Spaen, Inl, 1, blz. 290. Volgens de Stammtafeln van Freytag von Loringhoven is *Conrad van Rietberg* in 1399 hertrouwd met Ermgard *van Diepholz* (Tafel 71).
52) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 27. Vgl. noot 44.
53) Van Hasselt, Arnhemsche oudheden, IV, blz. 120.

phen [54]), † 1 november 1409, begr. Monnikenhuizen [43]), tr. (huw.voorw. 7 nov. 1391) [55]) *Hedwig van Tecklenburg*, † na 1417 [57]), dr. van Otto en *Elisabeth van der Lippe*.

Gijsbert erft Borculo van zijn broeder Frederik in 1406.

Uit dit huwelijk:

1. *Willem*, heer van Bronckhorst (1411) [56]) en Borculo (tot 1417) † 4 maart 1429 [43, 58]), in 1414 student te Keulen, onmondig, ridder in 1419 [59]), in 1425 lid van de Raad van 36 [60]), tr. c. 1417 [57]) *Hadewich van Gufterswick*, † 13 maart 1428 [43]), dr. van *Arnold* en *Mechteld van Reifferscheidt*.
2. *Otto*, volgt sub X A.
3. *Cunigonda*, † na 1460 [61]), tr. (huw.voorw. 29 sept. 1422 [62])) *Johan* burggraaf *van Montfoort*, geb. c. 1380, † 17 januari 1448, zn. van *Hendrik* en *Odilia van Polanen-Leck*.
4. *Gijsberta*, genoemd in 1417 [57]).

X A. *Otto van Bronckhorst*, heer van Bronckhorst (1431) [58]) en Borculo (1417) [57]), ridder in 1436 [63]), † 23 febr. 1458, begr. Monnikhuizen [43]), tr. 1° (huw.voorw. 10 dec. 1418 [65])) *Agnes van Solms*, vrouwe van Ottenstein (bij Ahaus), † 29 dec. 1439, begr. Steenderen [43]), dr. van *Henrick* en *Agneese van Holthe* [64a]); tr. 2° (huw.voorw. 13 nov. 1440) [64]) *Elisabeth van Nassau-Beilstein*, † in 1459, dr. van *Johan* 1 en *Johanna van Ghemen*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Gijsberta*, vrouwe van Ottenstein, tr. (huw.voorw. 24 mei 1435 [64b])) *Everwijn van Gutferswick*, graaf *van Benfheim*, † 4 maart 1454 [65a]), wedr. van *Mechteld van Steinfurt*, zn. van *Arnold* en *Mechteld van Reifferscheidt*.

54) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 23. Vgl. Ned. Leeuw 1937, k. 419.
55) Coll. v. L. st. K 2.
56) Coll. v. L. St. K 2.
57) Op 21 okt. 1417 maken *Willem* en *Otto van Bronckhorst een* scheiding, nog bij het leven hunner moeder. *Willem*, die al gehuwd is, krijgt Bronckhorst, Eerbeek etc., en de nalatenschap van *Cunigonda van Meurs*. Otto krijnt Borculo en Lichtenvoorde. Als hun zuster wordt iuffer *Gijsbrecht* genoemd, doch hun zuster *Cunigonda* wordt niet vermeld (Landsberg, Ghemen, § 295; Proces Hof Arnhem, 1650, no. 18, dupliek, bijlage K.K.) Oorspr. in Coll. v. L St. F 4.
58) Hschr. genealogie. Zijn broeder wordt in 1431 als heer van Bronckhorst vermeld (Huisarch. Bronckhorst reg. no. 33). Hij leeft nog 14 januari 1429 (Arch. Voorstergasthuis Deventer no. 272). Vgl. Ned. Leeuw 1922. k. 238.
59) Nijhoff, Gedenkw. 111, no. 357.
60) Ibid. IV., no. 31 en Inleiding, blz. XIII.
61) M. P. van der Linden, De burggraven van Montfoort (1957), blz. 124.
62) Arch. heeren van Montfoort, reg. no. 368. Gen. Her. Bladen VIII, blz. 317. Zij was wel eerst verloofd met *Ludolph* heer *van Steinfurt*, 1417 Juli 4 (Jungius, Bentheim, Codex no. 157). Oorspr. in Coll. v. L. St. M 75.
63) Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 158.
64) Oorspr. in Coll. L. St. G 32 en K 3. Over dit echtpaar (X A, 2°) en hun grafmonument (thans te Ophemert) zie Ned. Leeuw 1922, k. 238.
64a) Volgens Nicsert, Münsterische Urkundensammlung, V, S. 474. Fr. Uhlhorn, Geschichte der Grafen von Solms im Mittelalter (Marburg 1931), S. 344, ontkent dat zij ene Van Holthe was.
64b) *Oorspr. in Coll.* v. L. St. N 91.
65) Proces Hof Arnhem 1615, no. 14. Vgl. Jungius, Bentheim, Codes no. CLXII, Tenhagen, Vredcner Geschichte, S. 158 en Niesert, Münsterische Urkundensammlung, V, no. CXXII. Oorspr. in Coll. v. L. St. K 4.

2. *Heilwich*, † na 1461 [66]), tr. (huw.voorw. 3 juli 1441 op Ter Horst [66])) *Otto* graaf *van Diepholt, 1420-1484*, zn. van *Konrad* en *Irmgard van Hoya*.
3. *Agnes*, abdis van Elten 26 maart 1443, † 21 april 1475 [67]).

Uit het tweede huwelijk:

4. *Gijsbert*, volgt sub XI A A.
5. *Frederik*, volgt sub XI A B.
6. *Cunigonda*, † 's-Heerenberg 18 dec. 1516, tr. (huw.voorw. 17 april 1467) *Henrick* heer *van Homoet en Half-Wisch*, † 's-Heerenberg in dec. 1513, zn. van *Johan* en *Arnt van Culemborg* [68]).

XI AA. *Gijsbert van Bronckhorst*, heer van Bronckhorst en Borculo (1469), ridder (1469) [69]), geb. 16 dec. 1454 [43]), landdrost van Zutphen 1480 [70]), † 1 dec. 1489, begr. Monnikhuizen [43]), tr. (huw.voorw. 13 sept. 1457 [71])) *Elisabeth van Egmondt*, geb. in 1455, † in 1539 [72]), oud 84 jaar, dr. van *Willem* heer *van Egmondt* en *Walburg van Meurs*, vrouwe van Baer. Zij hertr. *Jan van der Aa*, heer van Bokhoven, ridder, drost van Gorinchem.

Uit dit huwelijk:

1. *Walburg*, † 21 dec. 1522 [73]), tr. (huw.voorw. 5 nov. 1489 [74])) *Simon* V (in 1528) graaf van *der Lippe*, geb. in 1471 † 17 sept. 1536 [73]), zn. van *Bernt* VII en *Anna ven Holstein-Schaumburg*. Hij hertr. in 1523 *Magdalena van Mansfeld*.
2. *Elisabeth*, tr. na 1470 *Otto* graaf *van Tecklenburg*.

Elisabeth wordt niet genoemd als erfgename van *Gijsbert*, wellicht was zij toen al overleden.

X1 A B. *Frederik van Bronckhorst*, heer van Bronckhorst en Borculo (1490) [70]), geb. 4 sept. 1456 [43]), † 20 mei 1508, begr. Borculo [43]), voormalig kanunnik ten Dom te Keulen (1471-1492 [38])), in 1505 heer van de hoge heerlijkheid Steenderen (gelost 1525 [75])), tr. (huw.voorw. 8 okt. 1492 [76])) *Mechfeld van den Bergh*, geb. c. 1470, † in 1539, dr. van *Oswald* en *Elisabeth van Meurs* [76]).

Uit dit huwelijk:

1. *Joost* heer *van Bronckhorst en Borculo, 1516* student te Keulen, geb. 2 dec. 1503 [84]), in 1518 mondig [77]), † Eerbeek 15 okt. 1553 [43]), begr. Borculo [84]), sedert 1533 graaf *van Bronckhorst* genoemd [78]), tr. (huw.voorw. 28 juli 1530 [79]) *Maria van Hoya*, geb. 25 juli 1508, † 21 nov. 1579 [80]) en begr. Borculo [85]) 26 nov.,

66) Rist. Genootschap, Kronijk 111, blz. 106, overgenomen uit het Diepholzer Urkundenbuch, herausgegeben von Wilhelm von Hodenberg, Hannover 1842, Nrs. 144 en 151. Oorspr in Coll. L. v. St. B 50.
67) Kist, Elten (Nw. Arch. voor Kerkel. Gesch., 11). Annalen Niederrhein LXXXIV. S. 143.
68) Archief Huis Bergh, Inleiding, blz. 124 en rcg. no. 924.
69) Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 480.
70) Coll. v. L. st. A J1.
71) Oorspr. in Coll. v. L. St. B 56.
72) Van Spaen, Inleiding I, blz. 293.
73) Voigtel-Cohn, Stammtafeln, Tafel 165. Sed. Leeuw 1937, k. 6.
74) Coll. v. L. st. K 14.
75) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 69. Vgl. rcg. no. 88.
76) Arch. Huis Bergh, Inleiding blz. 40.
77) Huisarch. Bronckhorst, reg. no. 79 cn 80.
78) Arch. Huis Bergh, br. no. 5141. Proces Hof 1615, no. 14. Een gravendiploma is van hem niet bekend. In 1516, bij zijn inschrijving als student te Keulen, heet hij: „ex comitibus de Bronckhorst".
79) Oorspr. in Coll. v. L. St. K 13.
80) Gelre, Bijdr. en Med. XXI, blz. 11.

dr. van *Joost* en *Ermgard van der Lippe.*
Bronckhorst vererfde op het geslacht *Van Limburg Stirum.*

2. *Anna,* tr. in *1528* [81,82]) *Gumprechf van Neuenahr,* † na *1544* [83]), zn. van *Gumprechf* en *Amalia von Wertheim.*

VIII B. *Dirk van Bronckhorsf,* heer van Batenburg (1364) [86]) ridder (1377) [87]), raad van de Hertog (1378) [88]), † tussen 1406 en 27 sept. 1407 [89]), tr. in aug. 1362 [90]) *Elisabefh van Ufenhove,* vermeld van 1383-1392, dr. van *Johan* en *N. van Herlaer,* en weduwe van *Walraven Berfhout gend. Berlaer,* heer van Helmond en Keerbergen.
Uit dit huwelijk:

IX B. *Gijsberf van Bronckhorsf,* heer van Batenburg en Anholt (1402) [91]), 1419 knape, 1425 ridder, raad van de Hertog [92]), † in 1429 en begr. te Batenburg [93]), tr. (huw.voorw. 12 april 1388 [94]) *Margriet van Ghemen,* erfdochter van heer *Herman* en *Herburga van Zuylen-Anholf,* † na 1404, begr. te Keulen in St. Cuniberti [94a]).
Uit dit huwelijk:
1. *Dirk, volgt* sub X B.
2. *Hermanna,* † na 1439 [95]), tr. (huw.voorw. 1415 [96])) *Willem van Gulik,* heer van Wachtendonck, † na 1439 [95]), gelegitimeerde [97]) zn. van *Reinald* IV hertog *van Gelre en Gulik,* en wedr. van *Johanna* erfdochter *van Wachfendonck.*

X B. *Dirk van Bronckhorsf-Batenburg* [99]), heer van Batenburg [98]), Anholt, Gronsveld en Rimburg, pandheer van Oyen, Dieden en Uden [100]), raad van de Hertog [101]), in 1437 benoemd tot ambtman van Maas en Waal [102]), knape 1419 [92]), ridder 1436 [103]), † 27 nov. 1451 [104]), begr. te Nijmegen bij de Minderbroeders [105]), tr. in 1425 [99]) *Catherina van Gronsveld,* erfdochter van Gronsveld en Rimburg, † na 1451 en begr. bij haar man [105]), dr. van *Hendrik* en *Aleydis van Oupeye.*
Uit dit huwelijk:
1. *Gijsberf,* volgt sub XI BA. (tak Batenburg-Anholt).
2. *Hendrik,* volgt sub XIBB. (tak Gronsveld-Rimburg).
3. *Herman,* volgt sub XI B C. (tak Steyn).
4. *Johan,* domproost te Munster, † na 1500 [106]).
5. *Dirk,* volgt sub XIBD. (tak Angeraen, later Anholt).
6. *Margriet,* † te Leseborn in 1505 [107]), tr. *Godfried von Keffler,* heer van Assen, Melrich en Hovestadt, † te Leseborn in 1518 [107]), zn. van *Goossen* en *Elsa von Hatzfeld.*
7. *Herburga,* geb. c. 1429 [108]), † na 1501, begr. te 's-Hertogenbosch bij de Predikheeren [108]), tr. (huw.-voorw. 13 nov. 1442 [108]), bevestigd 10 maart 1447 [109]) *Johan Dickbier,* graaf van Megen (tot 1470 [108])) en heer van Mierlaer, † na 1484 [108]), zn. van *Johan* en *Jenne Swaef.*
8. *Cafharina,* † 8 januari 1527 en begr. te Wesel bij de Karthuisers [104]), tr. (huw.voorw. 8 maart 1470 [110])) *Johan van Alpen,* heer van Hönnepel, ridder, † 1 aug. 1491 [111]), zn. van *Arnt* en *Otta van Puffen* en wedr. van *Jutfa von Eyll-Lembeck.*

XI B A. *Gijsberf van Bronckhorsf-Bafenburg,* heer van Batenburg en Anholt, in 1433 nog geen 12 jaar oud [111a]), in 1459 ridder [112]), † in 1473 [113]), tr. vóór 1454 [114]) *Agnes van Wisch,* † na 1496 [115]), dr. van *Hendrik* en *Irmgard von Wittgenstein.*
Uit dit huwelijk:

XII B A. *Jacob van Bronckhorsf-Batenburg,* heer van Batenburg (na lossing in 1476 [116])) en Anholt (1488) [117]), raad van Philips de Schoone [118]), geb. te Nijmegen [119]),

81) Van Rhemen, Gen. Bronckhorst. Vgl. Van Spaen, Inleiding 1, blz. 298. Zij wordt niet als erfgename van ***Joost*** genoemd, moet dus vóór 1553 kinderloos verleden zijn.
82) Zie noot 64.
83) Zie noot 64.
84) Zie noot 43.
86) Zie noot 43.
86) Coll. v. L. St. A 89.
87) Coll. v. L. St. A 89.
88) Huisareh. Batenburg, reg. no. 2bis.
89) Hist. Gen. Cod. Diul. 2e serie. le decl. blz. 111.
90) Camcr. rek. Deventer, aug. 1362.
91) Gelre, Bijdr. en Med. XV, blz. 552. Oork.bk. van Lennep 1, blz. IS.
92) Nijhoff, Gedenkw. 111, no. 357, IV, no. 31.
93) Grafzerk in de N.H.-kerk te Batenburg. Vgl. Oud-Vad. Recht, VII, blz. 387.
94) Arch. Anholt. Landsberg, Ghemen, § 167.
94a) Lijftocht 24 febr. 1404. Arch. Tiel, reg. no. 22. Proces Veluwe Inv. 452, bijl. B.
95) De Raedt, Sceaux Armoriés, 11, p. 161.
96) Hist. Gen. Codex Dipl., 2de serie, no. 3, blz. 271. Vgl. Gelre, Bijdr. en Med. XLV, blz. 49, no. 4. Het jaartal blijkt uit een acte in het. archief Anholt, waarin de hertog van Gelre heer *Gijsbert* beleent met het door hem ingelostc Batenburg, ter gelegenheid van het bedoelde huwelijk (Arch. Anholt, A 162, oorspr.).
97) Gelegitimeerd door koning Sigismund 13 dec. 1416 (Nijhoff, Gedenkw. 111, no. 365).
98) Op 6 febr. 1431 werd hij door de Keizer mot Batenburg beleend (arch. graafschap Culemborg, reg. no. 915), welke belening op 22 juni 1442 vernieuwd werd (arch. Hof Arnhem, proces 1547, no. 36 en Gem. Arch. Tiel, reg. no. 46).
99) Zie over hem en zijn afstammelingen het werk van H. Hanssen, Die Rimburg (Aachen, 1912).
100) Arch. graafschap Culemborg, reg. nos. 992a en 1111a.
101) Huisarch. Batenburg, reg. no. 5.
102) Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 170.
103) Ibid. no. 155.
104) Necrologium Martinskirche Emmerik. Zijn testament en de scheiding van zijn nalatenschap bevonden zich in afschrift, in Recht. Arch. Veluwe, Inv. 453, bijlagen B en C.
105) Cartularium Gronsveld (R.A. Limburg), fol. 158.
106) Ibid., fol. 93.
107) Hsch. Van Spaen (H.R.v.A.), no. 74B. Vgl. Fahne, Westf. Geschlechter.
108) Navorscher XXXVIII (1888), blz. 487 en 545. Vgl.: G. A. Meyer, De Predikheeren te Den Bosch, blz. 8 en 232.
109) Nnv. 1888: 946; Publ. Limburg SII, p. 61 en Butkens, Trophées de Brabant, 11, p. 184 geven 2 maart 1494 als dag der huw.voorw. De acte berust in Arch. Megen (Inv. no. 5). R.A. 's-Hertogenbosch.
110) Huisarch. Batenburg, reg. no. 20. Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 487.
111) Ned. Leeuw 1927. Ir. 180. Proces Veluwe Inv. 453, bijl. B.
111a) Diisseld. Jahrbuch XIII (1898), S. 263.
112) Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 345. Hij was in 1441 student te Leuven, in 1441 en 1446 te Orléans (Kist,. Gen. Bijdr. en Med. XXXIV, blz. 310), waar hij 27 maart 1449 promoveerde tot Licentiatus in legibus (Münsterland, Anholtnummer 1909 (Jg. 6), S. 315).
113) Van Spaen, Inleiding I, blz. 315. Vgl. Nijhoff, Gedenkw. V, blz. 55, noot †.
114) Bosschc Bijdragen VII (1926), blz. 254.
115) Huisarch. Batenburg, reg. no. 33. Vgl. Gelre, B. & M. XV, blz. 561.
116) Ibid., reg. no. 24. Vgl. reg. no. 18.
117) Hij werd 15 april 1486 door de Rooms-Koning Maximiliaan met Batenburg en Anholt beleend (Arch. Hof te Arnhem, proces 1547, no. 36 en Gem. Arch. Tiel, reg. no. 81). Volgens Gelre, B. & M. XV, blz. 553 werd hij op 10 dec. 1488 met Anholt beleend.
118) Nijhoff, Gedenkw. VI I, no. 586.

† Brussel(?) 25 april 1516 [120]), tr. 6 oktober 1488 [121]) *Agnes van Steinfurt,* † in of vóór 1508 [122]), dr. van *Everwijn* en *Gijsberta van Bronckhorst-Borculo (X A 1).*
Uit dit huwelijk:

XIII B A. *Gijsbert van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Batenburg en Anholt, † ongehuwd te Grave 31 maart 1525 [111]) en begraven te Batenburg [111]).
Zijn universele erfgename (ab intestato) was zijn oudtante *Catherina van Bronckhorst,* wed. van *Johan van Alpen* (X B A sub 8), die in 1525 — omdat haar broeder *Gijsbert,* heer van Batenburg en Anholt (SI B A), aan hun broeder *Dirk,* heer van Angeraen (XI B D), geen behoorlijke uitkering gedaan had van zijn vaderlijk goed, zodat Dirk naar het buitenland had moeten gaan en daar „elendich" gestorven was — aan diens zoon *Dirk* (XII B D) haar erfdeel overgaf 123). Batenburg werd door hertog Karel verbeurd verklaard, en in 1534 door *Herman van Bronckhorst,* heer van Stegn (X111 B C), teruggekocht. Anholt werd door hertog Karel aan deze *Herman* geschonken, die het echter in 1537 aan Dirk (XII B D) moest afstaan.

XI B B. *Hendrik van Bronckhorsf-Batenburg* [124]), heer van Gronsveld, Rimburg en Slenaken, begr. te Maastricht bij de Minderbroeders in 1496 [105]), tr. (huw.vrw. 23 januari 1453 [125])) *Catharina van Alpen,* erfdochter van Hönnepel, Niedermörmter en Eyll, † na 1500 [126]), dr. van *Johan en Jutte von Eyll-Lembeck.*
Uit dit huwelijk:
1. *Elberf,* was zwakzinnig. begr. te Merkstein in *1544* [81]).
2. *Dirk,* volgt sub XII B B.
3. *Willem,* heer van Langendonck en Dornick (bij Büderich), † na 1500 [126]).
4. Otta, † voor 1493 [127]), huwde *Johan* heer *van Binsvelt,* zoon van *Werner en Margaretha van Reymsfeck.* [128])

XII B B. *Dirk van Bronckhorsf-Batenburg,* heer van Hönnepel, Rimburg en Cronsveld, landdrost van Cleve [134]), † 12 nov. 1508 en begr. klooster Hagenbusch bij Xanten [129]), huwde in 1484 [130]) *Gertrud van Wylich,* † *28* juni 1523 en begr. Hagenbusch [129]), dochter van *Dirk,* heer van Diersfort en *Elisabefh van Bylandf.*
Uit dit huwelijk:
1. *Jutte,* geb. in *1485,* † na 1555 [131]), tr. vóór 1511 [132]) *Wolter Smullinck,* † vóór 1534 [133]).
2. *Jan,* volgt sub XIIIBBA. (tak Rimburg-Gronsveld).

119) Gelre, B. & M. XVI, blz. 15.
120) Ibid. XV, blz. 582.
121) Recht. arch. Veluwe, Inv. no. 63, fol. 50. Morgengave goedgekeurd 10 dec. 1488 (Oud-arch. Arnhem, reg. no. 1163).
122) F. Schmidt in B. & M. Gelre, XV, blz. 577.
123) Arch. Geldersche Rekenkamer, Inv. no. 362.
124) Zie over hem en zijn nageslacht, behalve het in noot 99 aangehaalde werk van Hanssen, ook: De Chestret de Haneffe, Histoire de ... Gronsreld (Publ. Limburg XII).
125) Hanssen, a.w.., S. 734, Urkunde no. 47.
126) Bij magescheid met zijn broeder *Dirk,* 1509 (Cartularium Gronsveld, R.A. Limburg, fol. 93).
127) Hanssen., S. 138.
128) Fahne, i.v.
129) Collectie Van Rhemen; Van Spaen, hschr. 75 (H.R.v.A.), fol, 21v. Ook mscr. Lefort (Rijksarchief Luik).
130) Van Spaen, hschr. 162. Inventaris arch. Diersfort (H.R.v.A.).
131) Zij was in 1553 oud SO jaar (Proces Hof te Arnhem 1559 no. 8).
132) Cartularium Gronsveld, fol. 96.
133) Leenreg. Gelre, Kw. v. Arnhem, no. 152; Cartularium Gronsveld, fol. 124.

3. *Dirk,* volgt sub XIIIBBB. (tak Hönnepel).
In" 1498 verhief Keizer Maximiliaan Rimburg en Gronsveld tot „Reichsherrschaften", en Dirk tot „Reichsfreiherr" 133a).

XIII B B A. *Jan van Bronckhorsf-Batenburg,* heer van Gronsveld, Rimburg, Eyll en Langendonck (tot 1523), landdrost van Cleve [134]), † 7 juli 1559 [99]) en begr. te Sonsbeck [135]), tr. 1° *Geertruid van Loe,* † na 1549, begr. te Sonsbeck [135]), dr. van *Jan* en *Margaretha de Graf;* tr. 2° [137]) *Melchiore van Wyenhorsf.*
Uit het eerste huwelijk [136]):
1. *Theodora,* † in 1563 [137]), tr. 1° (huw.voorw. 9 okt. 1533 [136])) *Frans van Schönradt,* heer van Heyden, Blijt etc., † 7 dec. 1546 [137]), zn. van *Werner* en *Aleid Hoen van dem Pesche;* tr. 2e in 1548 [137]) *Diderick van Mylendonck.* heer van Drachenfels etc., † in 1575 [32]), zn. van *Dirk* en *Agnes van Drachenfels.* Hij hertr. *Maria van Flodrop.*
2. *Catharina,* tr. (huw.voorw. 13 januari 1545 [136])) *Wennemer* heer *van Bodelschwing en Ickern,* † na 1583, zn. van *Gijsbert* en *Anna Stael van Holstein.* Hij hertr. *Isabella Elisabeth van Wachtendonck.*
3. *Willem,* volgt sub XIV B B A.

XIV B B A. *Willem van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Gronsveld, Rimburg en Alpen, † Gronsveld 31 maart 1563 en begr. ald. [138]), tr. *Agnes van Bylandt* tot Well, † Hönnepel 2 mei 1615 [137]), dr. van *Roeleman,* heer van Spaldorp en Halt, en *Barbara van Virmundt.*
Uit dit huwelijk:
1. *Joost van Bronckhorst-Batenburg* [140]), heer van Gronsveld etc., onmondig in 1564 [137]), mondig in 1577 [137]), † in 1589 bij het beleg van Wachtendonk [137]) tr. *Agnes van Oostfriesland,* dr. van *Johan,* heer van Durbuy, en *Dorothea van Oostenrijk.*
2. *Theodora,* tr. *Dirk von Keftler* zu Lage en Schüttorf [141]), † vóór 1605 [141a]), zn. van *Goossen* en *Cornelia van Rennenberg.*
3. *Jan,* volgt sub XV B B A.
Joost en *Jan* ontvingen 29 sept. 1586 een Keizerlijk Gravendiploma 142).
4. *Barbara,* † in 1583 [141a]).

XV B B A. *Jan van Bronckhorst-Batenburg* [143]), heer van

133a) Uebersicht kleine Archiven Rheinprovinz, IV, S. 446.
134) *Dirk* wordt in 1481 benoemd, zijn zoon Jan in 1511 (Ilgen, Quellen zur inneren Geschichte der Clevischen Territorien, 1, S. 22).
135) Zijn kwartieren, in het klooster Marienbaum, waren volgens Van Spaen (fol. 216v): *Bronckhorst-Wilich-Alpen-Bylandt.*
136) Coll. Van Spaen, no. 173: Papieren Bronckhorst. Volgens Macco 11, S. 131, is de acte van huw.vrw. gedateerd 12 okt. 1533 en zou het oorspronkelijke hiervan in het archief Brüninghausen berusten.
137) Publ. Limburg XII, LXVI en XLVIII. Volgens Limb. Leeuw IV (1956), blz. 89 heette zij *Melchiora van Bodtberg,* en hertrouwde zij met *Jurgen op den Berg,* drost van Geldern. De genealogieën van Van Spaen (II fol. 78 en V fol. 325) noemen haar *Melchiora van Wijenhorst zu Geisberg.*
138) Grafzerk in de kerk te Gronsveld (Publ. Limburg XII, blz. 71), met de kwartieren: *Bronckhorst-Loe-Wilich-Graef; Bylandt-Virmund-Arendael-Pallandt.*
139) Proces Wetzlar no. 27 (R.A. Limburg).
140) Hij mas in 1575 student te Orléans (Bijdr. Gesch. Overijssel, VII, blz.. 364).
141) Fahne i.v. *en* genealogie Kettler (Bibl. Ned. Leeuw).
141a) Van Spaen, Genealogie Bronckhorst (H.R.v. Adel).
142) Gratialregistratur Weenen.
143) Student te Padua in 1582 (Annalen Niederrhein LXVIII, S. 153).

Hönnepel (1591) [144]), Gronsveld (1591) en Rimburg (1589) [145]), † 20 juni 1617 en begr. te Gronsveld [138]), tr. *Sibilla von Eberstein*, † Rimburg januari 1604 [147]), dr. [146]) van *Otto* en *Felicitas von Vols.*

Uit dit huwelijk [147]):

1. *Gertrud*, ged. Rimburg 17 mei 1598 n. st., † tussen 1653 en 1660147).
2. *Joost Maximiliaan*, volgt sub XVI B B A A.
3. *Felicitas*, ged. Rimburg 29 juli 1600 n. st., † na 1660 [147]).
4. *Otto Wilhelm*, volgt sub XVI B B A B.
5. *Johan Philip*, volgt sub XVI B B A C.

XVI B B A A. *Joost Maximiliaan van Bronckhorst-Batenburg*, heer van Gronsveld en Rimburg (verkocht 1640 [137])), ged. Rimburg 22 nov. 1598 n. st. [147]), † Gronsveld 24 sept. 1662 [139]) en begr. ald. [138]), tr. Keulen (St. Peter) 14 april 1639 *Anna Christina Hardenrath* [137]), † *29* januari 1692 [139]), dr. van *Johan*, burgemeester van Keulen, en *Catharina Gail.*

Uit dit huwelijk [148]):

1. *Anna Justina Gertruda*, ged. Keulen (St. Peter) 30 juli 1639 † Luik 12 januari 1709, begr. te Gronsveld [137]), tr. *Ferdinand Lodewijk Frederik van Eynatten*, heer van Thys, burgemeester van Luik, † vóór 1706 [137]), zn. van *Arnold* en *Franziska von Falloìs.*
2. *Otto Willem* ged. Keulen (St. Peter) 12 juni 1640, † 5 april 1713 [148]), heer van Gronsveld 1662-1680, vicaris-generaal van Munster en Osnabrück, domheer te Luik, titulair-bisschop van Columbica.
3. *Jean François*, volgt sub XVII B B A A.
4. *Ernst Maximiliaan*, sneuvelt in 1690 in Bosnië tegen de Turken [139]).
5. *Jean Philippe*, geb. in 1656, sneuvelt in 1676 bij de belegering van Freiburg, oud 20 jaar [139, 145]).
6. *Klara Sybilla*, † na 1 juni 1723 en vóór 3 januari 1724 [139]), tr. *Henri Philippe Emmanuel de Lìgniville*, graaf van het H.R. Rijk, heer van Gizoncourt, gesneuveld voor Belgrado 1688 [139]), zn. van *Henri Gaspard* en *Petronille de Boymer de Rimburg.*
7. *Maria Anna*, † ongehuwd na 1723 [139]).

XVIIBBAA. *Jean François van Bronckhorst-Batenburg*, heer van Gronsveld (1680), geb. in 1639(?) [148]), † 8 april 1719 [148]), kamerheer des Keizers, generaal van de Cavallerie, gouverneur van Luxemburg, tr. 1° *Eleonora von Fürstenberg*, † in 1702 [148]), dr. van *Ferdinand Egon* en *Franziska Elisabeth von Montrichìer;* tr. 2° Frankfurt a.M.(?) in 1706 [139]) *Maria Anna von Törring-Jettenbach*, † in 1738 [137]), dr. van *Franz Joseph* en *Maria Ursula de Grandmont.* Zij hertr. in 1721 *Claude Nicolas* graaf *van Arberg-Vallengin*, heer van Elsloo.

Uit het tweede huwelijk [148]):

Anna Justina, geb. Weenen 4 maart 1713, † ald. 25 okt. 1715.

144) Ann. Niederrh. LI. S. 126.

145) Publ. Limburg XXV, blz. 420.

146) Volgens Publ. Limburg XLVIII, blz. 10, zou zij de dochter zijn van *Philip graaf van Eberstein*, gouverneur *van* Maastricht, en *Catharina van Stolberg.*

147) Hanssen, a.w., S. 172 uit het doopboek van Mcrgcnstein. Zij komt ook voor in het testament van haar nicht *Geertruida* in 1590 (zie noot no. 159).

148) Ibid., S. 182. Volgens proces Wetzlar no. 27 is hij 7 april gestorven. Volgens Lefort 26 juli 1719, oud S3 jaer.

XVI B B A B. *Otto Wilhelm van Bronckhorst-Batenburg*, heer van Eyll, keizerlijk overste [141a]), ged. Rimburg 22 januari 1602 n. st. [147]), † vóór 1652 [149]), huwde [149a]) *Sibilla Oellers*, dr. van N. en N. *Mägen* [150]), † na 1652 [149]).

Uit dit huwelijk:

1. Otto *Joseph*, ged. Rimburg 17 juli 1640 [151]), † Hönnepel *30* maart 1664 [150]).
2. *Peter Philipp*, geb. 1643 [151a]), † na 1726 [141a]).
3. *Maria*. † na 1666, tr. *Carl Moll*, kapitein, later overste-luitenant in Brandenburgse dienst [141a]).

Op 24 juni 1666 verkopen *Peter Philipp* graaf *van Gronsveld en. Bronckhorst*, en *Maria*, geboren gravin *van* Gronsveld en *Bronckhorst*, met haar man kapitein *Carl Moll*, aan *Johann Arnold* Freiherr *von Quadt-Wickrath* hun slot Hönnepel (Annalen LI, S. 147) [151b]).

XVI B B A C. *Johan Philip van Bronckhorst-Batenburg*, ged. Rimburg 14 januari 1604, tr. [151c]) *Margaretha Louise van Ryckel*, geb. *5* januari 1595, dr. van *Jan*, heer van Bullekom, en *Dorothea van Buren* [152]).

Uit dit huwelijk:

1. *Johan Joseph.*
2. *Otto Peter*, † zonder kinderen, tr. [153]) *Claude Cathérina de Riviere* (van de graven van Aerschot), dr. van *Ernst*, heer van Bruckom, en *Margaretha de suys.*

XIII B B B. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg*, heer van Hönnepel, † ald. 31 maart 1551 [154]), tr. *Elisabeth (Geertruida) van Limburg Stirum*, vrouwe van Mörmter, dr. van *Adolph* en *Elisabeth van Reichenstein.*

Uit dit huwelijk [156]):

1. Joost, volgt sub XIV B B B A.
2. *Catharina* [155]), tr. *Balthasar van Brederode*, heer van Bergen, houtvester van Holland, geb. in 1516, † in 1576, begr. te Thorn [157]), zn. van *Walraven* en *Anna van Nieuwenaar.*
3. *Dirk*, volgt sub XIV B B B B.
4. *Elisabeth*, komt voor in 1598 als doopgetuige te Rimburg [147]).
5. *Adolf*, komt voor in 1560 als „zoon tot Hunnepel" [157]).

149) Van Spaen. hsch. 173.

149a) Volgens Van Spaen (geneal. Bronckhorst) trouwde hij haar op zijn sterfbed. „maar de vrienden hebben het niet willen erkennen".

150) Van Spaen, hschr. 75, fol. 13v, met de kwartieren: *Bronckhorst-Eberstein-Oler-Mägen.*

151) Hanssen, S. 174.

151a) In 1655 werd *Peter Philipp van Gronsfeld*, oud *12 jaar*, zoon van graaf *Otto van Gronsfeld*, leerling van het Gymnasium te Emmerik 'jstedclijk archief te Kleef. Lijst der leerlingen) .

151b) Waarschijnlijk stammen hieruit: 1) *Ottina Katharina van Bronckhorst*, juffr. tc Sledenhorst hij Haldern, abdis 1693., † 1709. 2) *Cornelia Magdalena van Bronckhorst-Batenburg*, kelnerse aldaar 1706, † na 1735 (Annalen LXXXVI) en 3) *Magdalena* de *Bronckhorst*, priores van Königsdorff, † 21 januari 1768 (Annalen VIII, S. 190).

151c) Volgens Van Spaen (genealogie Bronckhorst) trouwde hij haar in 1618 (dus 14! jaar oud), te Leuven op studie zijnde.

152) Herckenrode, Collection de tombes etc. de la Heshaye, p. 547. Gencalogie bij Lefort.

153) Genealogie Lefort.

154) Annalen Niederrh. LI, S. 144 en Van Spaen, hschr. 75, fol. 14.

155) Een stamboek van *Kathryna van Bronckhorst en Batenburg, dochter* zu Hönnepel, bevat een gedicht van B. van Brederode (Arch. Darfelt, Invent. der Nichtst. Arch. Westfalen, Bd. 1, S. 335 *).

156) Bockenberg, Egmond, p. 91.

157) Volgens Scholten in Annalen Niederh., LI, S. 125, waren er 6 kinderen. Hiertoe kan dan behoren *Adolf van Bronckhorst Batenburg*, zoon te Hönnepel, die 13 sept. 1560 een schuldbekentenis ontvangt (Inv. Gem.-arch. Roermond, door Sivré, IV, blz. 115).

XIV B B B A. *Joost van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Niedermörmter en Hönnepel (tot *1591* [144]), † na 1598 [144]), tr. (huw.voorw. *21* juli 1551 [158])) *Johanna van Brederode,* † in 1573 [32]), dr. van *Reinout* en *Philippota van der Marck.*

Uit dit huwelijk:

Geertruida, vrouwe van Vianen, Ameide en Jaarsveld, † te Vianen 28 april 1590 [159]).

XIV B B B B. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Niedermörmter (1579), stadhouder van Friesland 1572) [162]), tr. vóór 1551 [160]) *Elisabeth van Buren* [161]), vrouwe tot den Aldenhaag (tot 1538), dr. van *Adriaan en Anna* bastaarddochter *van Gelre,* en weduwe van *Cracht van Camphuysen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Geertruida,* vrouwe van Niedermörmter (1589), † 16 mei 1614 [32]), tr. in 1595 [32]) *Willem van den Bongart,* heer van Heyden, Blijt en Niedermörmter, † 16 maart 1633 [32]), zn. van *Willem* en *Maria van Eynatten.*
2. *George,* jong gestorven na 1557 [144]) te Antwerpen [141a]).
3. *Elisabeth,* † in 1619 te Hönnepel [141a]).

Waarschijnlijk is *Dirk* hertrouwd vóór 1557 met *Imela van Dornum* tho Esens en Witmundt, die als vrouw van *Diederick van Brunckhorst en Batenburch* op 27 juli van dit jaar te Ravenstein haar testament maakte, en tot voogden over haar kinderen benoemde *Christof fer van Ewsum, Mc nno Houwerda tho Farnsum* en *Mello BroersmathoSandeweer* (Inv. Nienoort, n. 516). Als deze kinderen zijn te beschouwen:

1. *Johan,* die vóór 1595 trouwt met *Hille Broersma,* dr. van *Mello* en *Clara Rolteman (Ned.* Leeuw 1940, k. 289; *1938,* k. 105 noot 18).
2. *Jymold (dr.* van drost *Dierick van Bronckhorst en Batenburg),* die te Groningen op 17 sept. 1602 ondertr. met *Berent Horenken.*
3. *Joist Willem,* wiens weduwe Sophia *Valck* op *24* januari 1635 te Groningen ondertrouwt met *Eppo* te *Nansum,* hoofdeling te Godlinze.

Tot een jongere generatie zullen behoren:

a. *Clara Margaretha van Bronckhorst en Batenburg,* die 14 januari 1627 te Groningen trouwt met *Hieronymus Verrutius* (geb. 8 januari 1601 als zoon van *Hieronymus* en *Ath Hiddesdr. Metsema).*
b. *Johan van Bronckhorst en Batenburg,* die op *3* juni 1621 met zijn vrouw *Anna Froma* voorkomt in een boedelscheiding.

Ik dank de meeste van deze gegevens aan ons medelid Mr. H. L. Hommes.

XI B C. *Herman van Bronckhorst-Batenburg* [163]), heer van Steyn (1464) [164]), drost van Buren (1474) [165]), † Steyn 12 febr. 1520 [166]), tr. *Magdalena van Vlodrop,* dr. van

158) Archief Brederode in Detmold (Versl. 's Rijks Oude Arch., 1909, blz. 131).

159) Navorscher LXXI, blz. 207. Haar testament is gedateerd 19/29 april 1590 (Versl. R.O. Arch. 1909, blz. 131). Ned. Leeuw 1947, k. 226 geeft ten onrechte 12 april als datum van overlijden.

160) Arch. Huis Bergh, reg. no. 2702. Proces Hof Arnhem 1551, no. 21.

161) Proces Hof Arnhem, 1551, no. 21. Zij was in 1533 nog onmondig (Huisarch. Soelen, no. 15).

162) Zie over hem o.a. Bor. VI, blz. 382 en 424. Zie voorts Fruin, Versp. Geschr. II, blz. 155 en 418, noot 3.

163) Student te Orléans in 1441 (Bijdr. Med. Hist. Gen. XXXIV. blz. 110).

164) Door aankoop van Johan van Nassau-Saarbrücken.

165) Arch. Graafschap Buren, Inv. 40: „Besoignen . . aperen dijck' van 1592, fol. 33.

166) Grafzerk in de kerk te Steyn.

Willem, heer van Leuth, en *Anna van Wynandsrade.*

Uit dit huwelijk:

Dirk, volgt sub XII B C.

XII B C. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Steyn (1528) [167]), † 27 aug. 1541 [168]), tr. *Swana Harff,* † na 28 mei 1532 [170]), dr. van *Godfried,* heer van Alstorff, en *Johanna van Heumen* [169]).

Uit dit huwelijk:

1. *Herman,* volgt sub XIII B C.
2. *Johanna,* tr. (huw.voorw. 28 mei 1532 [170])) *Werner van Pallandt,* heer van Breidenbent, ambtman van Wassenberg, zn. van *Werner* en *Adriana van Alpen,* en weduwnaar van *Alverade van Oest tot Hillenraedt.*
3. *Anna,* in 1574 priores van het klooster Hagenbusch bij Xanten [171]).

XIII B C. *Herman van Bronckhorst* heer *van Batenburg* (1534) [172]) en Steyn (1541) [173]) † in 1556 [174]), tr. (huw.voorw. 9 juni 1528 [175])) *Petronelle van Praet en Moerkercken,* vrouwe van West-Barendrecht (tot 1563 [176])), geb. in 1501, † te Aken [177]) in 1594 [178]) en begr. bij de Clarissen (St. Jacobus Minor [177])), dr. van *Lodewijk,* heer van Carnisse, Pietershoek en West-Barendrecht, en *Catherina* bastaarddochter *van Egmondt,* en weduwe van *Philips van Cats.*

Uit dit huwelijk:

1. *Willem,* volgt sub XIII B C A.
2. *Karel,* volgt sub XIII B C B.
3. *Diederik,* heer van Güsten [174]), onthoofd te Brussel 1 juni 1568 [178a]).
4. *Gijsbert,* onthoofd te Brussel 1 juni 1568.
5. *Elisabeth,* † in 1636, tr. in dec. 1580 *Gerard van Luxemburg,* heer van Hollogne aux Pierres, Bussin en Faillon [182]), † na 9 juli 1611 en vóór 31 oktober 1613 [182]).
6. *Catharina* [180]), † in maart 1602, tr. 1 ° 16 juli 1553 *George van Elteren,* heer van Vogelsanck, drost van Loon, † vóór 1565, zn. van *Jean* en *Jeanne de Cotereau;* tr. 2° tussen 1570 en 1574 *Diederick van Verchen* [181]), geb. Aken 30 aug. 1539, burgemeester van Aken, † 's-Gravenhage, zn. van *Gerhard* en *Maria Bestolz.*

167) Beleend 5 juli 1528. Rijksbelening met Batenburg en Anholt 12 januari 1531 (Gem.-Arch. Tiel, reg. no. 93).

168) Arch. Geld. Rekenkamer, Inv no. 362.

169) Haar kwartieren zijn: *Harff-Hoemen-Huls-Birgel* (Van Spaen, Hschr. 74A, fol. 285).

170) Arch. Huis Keppel, Inv. 527, reg. *473.*

171) R. Scholten, Das Kloster Hagenbusch.

172) Na koop van hertog Karel van Gelre (Nijhoff, Gedenkw. VI, no. 1767).

173) Beleend 29 sept. 1541.

171) Hij testeert op Steyn 31 januari 1556 (Proces Hof te Arnhem, 1584, no. 2 en 1378, no. 20).

175) Huisarch. Batenburg, reg. no. 66,

176) Versl. R.O. Arch. 1923, blz. 306.

177) Genealogie Cortenbach in Huisarch. Cannenburg (R.A. Arnhem).

178) Oud 93 jaar. Haar sterfjaar is volgens Proces Wetzlar no. 19: 1594.

178a) Archives . . Orange-Nassau, 1er série, 111, p. 239. Bor, 4de boek, fol. 169v met afb.

179) Publ. Limburg XX, blz. 27.

180) Ned. Leeuw 1916, k. 283.

181) Macco, Aachener Wappen und Genealogien, 11, S. 205.

189) Publ. Limburg VIII. Vgl. Proces Wetzlar no. 22.

7. *Swane*, in 1556 [174]) en *570* [181]) kanonikesse te Bergen (Mons).
8. *Theodora*, † te Brussel *1588* [183]).
9. *Margarefha*, ongehuwd in *1570* [187]).

XIV B C A. *Willem van Bronckhorsf-Batenburg*, heer van Batenburg [184]) en Steyn (1556), luitenant-generaal (28 okt. 1572), † voor Haarlem 14 juli 1573 [184a]), tr. 1° (huw.voorw. Heukelom 13 juli 1549 [185])) *Jeanne de St. Omer gend. Moerbeecke*, dr. van Joost en *Anna van Praef*, en wed. van *Halewijn*, heer van Boesingen; tr. 2° 23 mei 1570 [186]) (huw.voorw. 6 mei 1570 [187])) *Erica* gravin *van Manderscheidf-Blanckenheim- Werdenburg*, † vóór 1590, dr. van *Dirk* en *Erica van Waldeck*, en wed. van *Johan* graaf *van Isenburg-Grensaw*. Zij hertr. in 1584 Sir *William Sfuarf* of Houston and Pittenween, P.C. [188]), die in 1590 hertrouwde met *Isabel Hepburn* of Waughton.

Uit het tweede huwelijk:

1. *Willem*, jong gestorven [179]).
2. *Herman Diederik*, heer van Batenburg en Steyn, † Thorn 6 april 1602, begr. te Steyn [189]).

Batenburg en Steyn vererven op zijn neef Maximilinan (XV BCB).

XIV B C B. *Karel van Branckhorsf-Batenburg*, heer van West-Barendrecht (1563) [176]), † te Keulen in 1580, tr. (huw.voorw. 7 april 1561 [190])) *Alverada van Vlodrop*, vrouwe van Bicht (1564), † 2 juni 1606, en begr. te Papenhoven 4 juni [190]), dr. van *Willem*, heer van Odenkirchen, en *Anna van der Donck*, vrouwe van Bicht, Papenhoven en Wolfrath. Zij hertr. ca. 1582 *Philips Benfinck*, gouverneur van Stralen en drost van Montfort.

Uit dit huwelijk:

1. *Maximiliaan*, volgt sub XV B C B.
2. *Karel*, heer van Güsten [191]), † in Hongarije vóór 1598 [190]).
3. *Petronella*, † Holtum 24 april 1645 [192]), vrouwe van Odenkirchen en Wolfrath, tr. Obbicht(?) 16 febr. 1590 [193]) *Marten Bentinck*, tot den Leeuwenberg, † 7 dec. 1625, kolonel in Spaanse dienst, zn. van *Henrick* en *Ermgard van Anstel*.
4. *Anna*, huwde *Joseph Malagamba* [190]), geb. in Italië,

183) Niet genoemd in het testament van haar vader d.d. 31 januari 1556. Zij wordt vermeld in do Fragments Généalogiques van Dumont.

184) Keizerlijke bclenine d.d. 10 mei 1566 (Documenten en adrrsen Batenburgsche tol, 's-Gravenhage 1686).

184a) Archives . . . . Orange-Nassau, 1er série, IV, p. 170.

183) Huisarch. Batenburg reg. no 105. Vgl: Proces Hof Arnhem 1578, no. 20.

186) Morgengave 24 mei 1570 (Huisarch. Batenburg, reg. no. 136).

187) Proces Hof Arnhem 1578, no. 20. Zijn testament is gepasseerd 2 maart 1573 „int veltleger in Sassenheim" (Proces Hof Arnhem 1554, no. 2, en Huisarch. Batenburg, reg. no. 138).

188) Huisarch. Batenburg, Inleiding blz.' 3 (123). Volgens traditie heette hij *William Stuart*, earl of *Buchan*, doch de correcte naam is mij verschaft door Mr. R. de la Lanne-Mirrlees, Rouge Dragon (College of Arms) te Londen.

189) Wolters, Steyn, en Proces Wetzlar no. 20.

190) Publ. Limburg XXIV, blz. 84.

1911 *Herman van Bronckhorst Batenburg* had in zijn testament d.d. 31 januari 1556 aan zijn derde zoon *Dirk* de „Gustensche goederen" vermaakt. Blijkbaar zijn deze na 1568 aan Karel gekomen.

192) Hsch. Van Spaen, no. 74B.

1%) Ned. Leeuw 1907, k. 90 en k. 28.

kapitein in het regiment Duitsers onder Philips Bentinck, commandant van Well (1586) [194]).
5. *Willem*, genoemd in 1573 [195]), † vóór 1598 [190]).

XV B C B. *Maximiliaan* graaf *van Bronckhorst-Batenburg*, heer van Batenburg (1623) [196]), Steyn en West-Barendrecht, heer van Bicht, Moerkerken en Meeswijck, geb. na 1561 [190]), † Batenburg 30 juni 1641 [197]), tr. 1° in 1595 [32]) *Agnes van Ketfler zu Nesselradt*, † 29/19 april 1635 [198]), vrouwe van Frechen en Vogtsbel, dr. van *Johan* en *Agnes Schenck van Nydeggen*, en weduwe van *Arnold*, heer van Turnich; tr. 2° in dec. 1635 [199]) *Anna Maria* Storm *van Horssen* (of *van Werle*) [200]), waarsch. gedoopt te Nijmegen 22 nov. 1609, † 6 aug. 1658, dr. van *Christophorus* en *Anna van den Bergh*, vrouwe van Garneren.

Uit het eerste huwelijk [201]):

1. *Willem Arnold*, geb. 'in 1599, † Wesel 25 nov. 1612. [202]).
2. *Anna Maria Sidonia*, vrouwe van Steyn (164 1) , geb. ca. 1601, † 12 of 21 mei 1646, tr. (huw.voorw. Brussel 16 nov. 1624 [203])) *Floris van Merode*, heer van Petershem, 2° markies *van Westerloo*, geb. Ham sur Heure 20 dec. 1598, ged. 19 januari 1599, † 11 mei 1638, zn. van *Philips* en *Anna van Merode-Houffalize-Montfort* [203a]).
3. *Johanna*, vrouwe van Batenburg (1659), geb. in 1602, † Batenburg in 1676 [32]), tr. te Batenburg 28 maart 1632 n. st. (huw.voorw. 6 maart/20 febr. [204])) *Johan* graaf *van Hornes-Beaucignies*, heer van Kessel en Wuestwesel, † vóór 1664 [32]), zn. van *Willem Adriaan* en *Isabella van der Meeren*.
4. *Agnes* geb. Steyn kort vóór 14 april 1604, † na 1683 [205]).
5. *Charlotte* [206]), geb. 1607, † 4 januari 1668, tr. Kampen '(Franse kerk) 13 januari 1659 *Herman Sloet van Cannevelf*, geb. 1609/10, † in 1673, comm. D. Orde, wedr. van *Everdina van Uiterwijck*, zn. van *Volkier* en *Margriet de Vos van Steenwijk*.
6. *Godanna (Judith Anna)*, geb. 1609, † Ootmarsum 1 april 1687 [207]), tr. (huw.voorw. 's-Gravenhage 27 okt. 1640 [204])) *Johan Diederik* heer *van Heyden*,

194) Vgl. Publ. Limburg XX, blz. GO, XXIV, blz. 84 en Van Leeuwens Batavia Illustrata, p. 1009.

195) Proces Hof Arnhem 1584, no. 2.

196) Rijksbelening 26 juli 1623 (Docum. en Advysen, en Advys rechten van Batenburgh, blz. 19.) Hij had toen vijf dochters, dus *Josina* moet, toen al overleden geweest zijn.

197) Proces Hof Arnhem 1654, no. 36. Hij had diezelfde dag op het kasteel zijn testament gemaakt, waarin hij zijn zoon Frederik Willem tot universele erfgenaam instelde (Proces Hof "Arnhem 1653, no. 27/28).

198) Ned. Leeuw 1930, k. 353. Haar rouwbord hangt in de kerk te Batenburg. Vgl. Proces 'Hof 1653, no. 67.

199) Proces Hof Arnhem 1653, no. 17.

200) Zie over haar afkomst mijn artikel in Ned. Leeuw 1930. Zij was „staatsjuffer" geweest bij de overleden Gravin (Proces Hof Arnhem 1653, no. 17).

201) Zie over dit gezin: Ned. Leeuw 1917, k. 134.

202) Ned. Leeuw 1909, k. 237. Hij was toen 13 jaar oud, en te Wesel on school (Van Spaen, genealogie Bronckhorst).

203) Ned. Leeuw 1918, k. 26. Het huwelijkscontract in Proces Hof Arnhem 1654, no. 36 en 1653, no. 27/28. Oorspr. in archief Harff (Richardson 11, S. 314, no. 109).

203a) Richardson, Geschichtc der Familie Merode (Prag 1877), I, S. 163.

204) Proces Hof Arnhem 1654, no. 36, 1653, no. 17 en 1683, no. 27/28.

205) Ibid. 1683, no. 27/28, Proces Weztlar, no. 29.

206) Wapenher. 1913/1914, Genealogie Sloot.

207) Rouwbord in de kerk aldaar.

Schönradt, Bruch, Boeck en Raede, † Ootmarsum 29 aug. 1669 [208]), zn. van *George* en *Anna von Kettler.*

7. *Josina,* † *vóór* 1623 [196]).

Uit het tweede huwelijk:

8. *Petronella Jusfina,* 'geb. *1636,* † na *1661.*
9. *Frederik Willem* [209]), heer van Batenburg, Steyn en West-Barendrecht [210]), geb. te Batenburg [211]) in 1637, † Parijs 31 dec. 1659 n. st. [212]).
10. Een zoon, geb. in 1638, † jong.
11. *Maximiliaan,* geb. in 1639, † jong.

XI B D. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Angeraen (Rönne) [212a]) en Vronenbroek [213]), † Luik 14 maart 1488 [214]), tr. 1° ca. 1460 [215]) *Elisabeth van Goor,* dr. van *Willem,* heer van Vronenbroek, en *Beel van Obbendorp;* tr. 2° (huw.voorw. 7 juni 1465 [216])) *Aleidis van Alpen,* † in 1500, dr. [217]) van *Elbert,* heer van Hönnepel, en *Mechteld van Culemborg.*

Uit het tweede huwelijk:

Dirk, volgt sub XII B D.

XII B D. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Anholt (1537) [223]), Moyland (1542), en Angeraen [218]), geb. 20 januari 1478 [219]), † Anholt 22 juli [219]) (of 23 juni [220])) 1549, tr. ca. 1503 *Anna van Wickede,* geb. 6 dec. 1487 [220]), † 7 januari 1551 [219]) of 4 januari 1550 [220]), begr. Anholt, dr. van *Dirck,* heer van Moyland, en *Catherina van Wylich.*

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk.* volgt sub XIII B D.
2. *Elbert,* geb. Moyland 1 juli 1507 [220]), † in Hongarije in 1529 vóór augustus [220]).
3. *Henrick,* geb. Moyland 2 mei 1510 [220]), † Wageningen 16 april 1536 en begr. ald. [221,222]).
4. *Aleid,* geb. 11 maart 1512 [221]), † tussen 1586 en 1591 [224]), tr. *Jan van Renesse,* heer van Wulven, Wilp en Amelisweerd, burgemeester van Wageningen, geb. 1506, † 8 aug. 1553 [225]), begr. te Utrecht, zn, van *Jan* en *Aleid Freys van Kuinre.*

208) Grafzerk in de kerk aldaar. 'Zie ook Bijdr. Gesch. Overijssel I, blz. 371.

209) Student te Harderwijk in 1652 (Alb. Stud.). Vgl. Proces Hof Arnhem 1654, no. 13.

210) West-Barendrecht werd in 1643 verkocht (Versl. R.O. Arch. 1923 II, blz. 274).

211) Proces Hof Arnhem 1653, no. 17.

212) Rouwbord in de kerk te Batenburg.

212a) Angeraen (Rönne) is een heerlijkheid met kasteel, gelegen in het kerspel Niedermörmter bij Rees, die uit do nalatenschap van Dirks grootmoeder *Margriet van Ghemen* kwam. Rönne werd in 16.52 door de vorst van Salm (zie ook XV BDA) vervreemd. (Düsseld. Jahrbuch XIII, 1898, S. 250 en 264).

213) Verkregen van zijn schoonvader bij zijn huwelijk, hiermede beleend in 1470 (Leenreg. Gelre, Overkwartier no. 37), en in dit jaar weder vervreemd. Vgl. Arch. Rechteren, reg no. 290.

214) Publ. Limburg 1, blz. 82. Ned. Leeuw 1927, k. 180.

21.5) Nijhoff, Gedenkw. IV, no. 354,

216) Annalen Niederrhein LI, S. 133.

217) Proces Hof Arnhem 1548, no. 8.

218) Gelre, Bijdr. & Med. XV, blz. 583. Annalen Niederrhein L, S. 119.

219) Ned. Leeuw 1927, k. 179/180. Vgl. ald. k. 133.

220) Ibidim 1927, k. 133.

221 j Ibidem 1927, k. 134.

222) Zijn grafzerk te Wageningen in de kerk. Zie Gelre, Bijdr. & Med. YLI, blz. 378, no. 53, en aldaar XLIV, blz. 214, no. 54.

2223) Hij erfde Anholt van zijn neef *Gijsbert* volgens mageschеid van 1525 (Nijhoff, Gedenkw. VI, no. 1353 en 1335). Rijksbelening met Batenburg en Anholt 12 januari 1531 (Gem.-Arch. Tiel, reg. no. 93).

224) Leenreg. Culemborg. Inv. no. 4782, fol. 555.

223) Gen. en Herald. Bladen. VIII, blz. 47.

5. *Clara,* geb. 30 juli 1513 [221]), † Luttikenhof 25 april 1541, begr. te Bourl(?) [221]), tr. *Reyner van Raesfelt* tot Luttikenhoven, zn. van *Reyner* en *Heylwich van Haeften.* Hij hertr. *Anna van Wullen.*
6. *Otto,* geb. Cranenburg 1 mei 1516 [221]), † ald. 1517 en begr. ald. [221]).
7. *Otto,* geb. 22 maart 1517 [221]), † in 1517 en begr. te Calcar [221]).
8. *Margretha,* geb. 18 febr. 1518 [221]), † 14 sept. 1546 en begr. te Velp (Geld.) [221]), tr. *Jan van der Hovelick* [226]), heer van Nederhagen, drost van Dinslaken, † na 1565, zn. van *Henrick* en *Anna van Broeckhuysen tot Barlham.*
9. *Jacob,* geb. 24 juli 1520 [221]), † 1520 en begr. te Velp bij Grave [221]).
10. *Catherina,* geb. 29 dec. 1524 [221]), begr. te Breda 22 sept. 1605 [227]), tr. in 1552 [227a]) *Jan van Renesse* [228]), heer van Elderen etc., drost van Breda (1539—1549), geb. in 1505, † te Breda juni 1561, zn. van *Frederik* en *Anna van Hamal,* en weduwnaar van *Elisabeth* bastaarddochter *van Nassau.*

XIII B D. *Dirk van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Anholt [229]) en Moyland (1551) [218]), bannerheer van Baer en heer van Lathum (1562), pandheer van Bredevoort (1562), geb. op Moyland 22 mei 1504 [221]), † 9 januari 1586 [219]), tr. 12 febr. 1548 [229]) *Elisabeth van Noyelles,* † *31* dec. 1558 [219]), begr. te Anholt [220]), dr. van *Willem* en *Magdalena van Culemborg.*

Uit dit huweliik:

1. *Elisabeth,* 'geb. in 1551, † 11 april 1596 [219]), tr. (huw.-voorw. Anholt 6 sept. 1571 [230]) *Johan van Raesfelt,* heer tot Oostendorp, zn. van *Adolph* en *Ermgard Schincking.*
2. *Jacob,* volgt sub XIV B D.
3. *Anna,* † *22* maart 1580 [219]).

XIV B D. *Jacob van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Anholt, geb. einde 1553 [231]), † Bredevoort 22 sept. 1582, begr. Anholt 24 sept. [219, 229]), tr. 13 mei 1576 [229]) (huw.-voorw. Rijnberk 22 maart [232])) *Geertruid van Mylendonck,* geb. in 1552 [233]), † 23 nov. 1612 [229]), dr. van *Diederik* en *Theodora van Bronckhorst-Gronsveld* (XIII B B A, 1).

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk,* volgt sub XV B D A.
2. *Elisabeth,* geb. 12 aug. 1579 [229]), † vóór 1629 [232]), tr. in 1613 [26]) *Wilhelm van Kettler* tot Lage, zn. van *Dirk* en *Theodora van Bronckhorst-Gronsveld* (XIV B B A, 2).
3. *Johan Jacob,* volgt sub XV B D B.

XV B D A. *Dirk van Bronckhorsf-Batenburg,* heer van An-

226) D'Ablaing, Ridderschap Kw. van Veluwe, blz. 39.

227) Taxandria XXVI, blz. 61.

227a) Th. de Renesse, Silhouettes d'ancêtres, II, p. 108 en 95—96.

225) Jaarboek Centr. Bur. Genealogie, 11, blz. 105.

229) Zie over hem vooral Bakhuizen van den Brink en Stegeman, Het ambt Bredevoort ... (Werken Ver. Gelre, no. 19).

230) Proces Hof Arnhem 1667, no. 46 en 1648, no. 71.

231) Volgens zijn portret op het kasteel Anholt was hij in 1579 oud 25 jaar. Vlg. noot 229.

232) Dissertatie van Hans Helmecke (Münster 1914) en Arch. Leenkamer Gelderland, Proces Milendonck.

233) Volgens haar portret 27 jaar oud in 1579 (kasteel Anholt).

holt, Moyland (1602—1626), Rönne, Bahr en Lathum (1604—1647), geb. 24 maart 1578 [229]), † 16 juni 1649 [229]), tr. 1° 4 maart 1612 [32]) *Philiberta van Immerseel-Bokhoven,* † **13** mei **1613,** dr. van *Engelbert* en *Josina van Grevenbroick,* en weduwe van *Walraven van Haeften:* tr. 2° **23** febr. 1616 [32]) haar nicht (tantezegster) *Maria Anna van Immerseel,* † *4* mei 1624, dr. van *Dirk,* heer van Bokhoven, en *Maria van Renesse.*

Uit het tweede huwelijk:

Maria Anna [32]), vrouwe van Anholt etc., geb. **4** mei 1624, † 16 okt. 1661, begr. Anholt, tr. 22 okt. 1641 *Leopold Philips Karel* vorst *van Salm,* heer van Baer en Lathum (1647), † **13** dec. 1663, begr. Anholt, zn. van *Philips Otto* en *Christina van Croy-Havré.*

Dirk en zijn broeder Johan *Jacob* ontvingen d.d. 14 nov. 1621 van de Keizer een gravendiploma [234]).

XV B D B. *Johan Jacob van Bronckhorst-Batenburg,* heer van Mylendonck, Moyland (1636), Zeeland, Bahr en Lathum **(1629)** en Wolkenburg (1629), geb. (posthuum) in febr. 1582 [232]), † Freiburg i.Br. 19 okt. 1630, begr. Ensisheim 4 nov. 1630 [235]), tr. Berris 6 nov. 1618 n. st. [235]) *Maria Cleopha van Hohenzollern,* geb. Sigmaringen 11 juni 1599, † 26 febr. 1685, dr. van *Karl* II graaf *van Hohenzollern-Sigmaringen* en *Elisabeth van Culemborg.* Zij hertr. te Keulen 23 maart 1632 *Philips van Croy,* hertog van Aerschot.

Uit dit huwelijk:

1. Een dochter, geb. te Warendorff in april 1624 [236]), † in 1626.
2. *Johanna Catharina Elisabeth,* vrouwe van Mylendonck, Moyland (1642—1662), Baer en Lathum (1631), geb. 28 maart, ged. Verden 7 april 1627 [236]), tr. *Jacques Philippe* prins *van Croy,* † in 1681, zn. van *Claude,* graaf *van Roeulx,* en *Anne d'Estourmel.*

Johan Jacob ontving d.d. 14 nov. 1621 met zijn broeder *Dirk* van de Keizer een gravendiploma 131). Hij was ridder van het Gulden Vlies (1625), stadhouder van de Opper-Elzas en Keizerlijk veldmaarschalk.

VIbis. *Gijsbert van Bronckhorst* de oude [237]), nobilis vir 1325, ridder 1337, drost van Zutphen, leeft nog 1369, † vóór 1371, tr. in 132 . *Gertrud van Ghemen,* dr. van *Engelbert* en *Lutgardis.*

Uit dit huwelijk:

1. *Gijsbert* de jonge, vermeld in 1325, ridder 1351, bezat in 1381 het huis te Lichtenvoorde, dat hij in genoemd jaar overdroeg aan zijn bastaardzoon *Engelbert van Bronckhorst* [86]).

234) Gratialregistratur Weenen.
235) Arch. Gr. Culemborg, Inv. no. 490 en 406.
236) Ibid., Inv. no. 489.
237) Zie over hem en zijn gezin Wagner in Ned. Leeuw 1915, k. 360. Een door Wagner eerst in een latere publicatie genoemde Gijsbert (Ned. Leeuw 191'7, k. 283) is „*Gieselbertus* de *Brunchorst*", in 1330 de man van *Lutgardis,* dochter van wijlen *Wolter* heer *van Keppel,* en *Jutta van der Sluys* (Huisarch. Keppel, reg. 10. Vgl. ook Gelre, Bijdr. & Med. XIX, blz. 56). Zou dit de Gijsbert van Br. kunnen zijn, die volgens Van Leeuwens Batavia Illustrata, p. §92 in 1359 in dienst van de graaf van Holland zou zijn gekomen en de stamvader der zg. Hollandse Bronckhorsten zou geweest zijn? Vgl. Van Spaen, Inleiding 1, blz. 284.

Volgens mededeling" van 'kolonel J. P. de Man wijzen de Registers van de Hollandse leenkamer echter uit, dat deze afstammen van een *Willem Ghijsbertsz.,* poorter van Den Briel, vóór 1499 gehuwd met *Ewout Laureysdr.,* vrouwe van Ruygcnhil (leen van Voorne), wier zoon Andries zich het eerst Van. *Bronckhorst* noemde.

2. *Willem,* knape 1368-1378. Vermeld in 1376 met zijn vrouw *Lutgard* [238]).
3. *Bate,* abdis te Metelen 1368, † vóór 1386.
4. *Ermgard,* tr. in 1369 *Engelbert van Loon* de oude [239]).

Naschrift:

Nadat dit artikel reeds gezet was, kon ik een onderzoek instellen in de zg. Collectie van Limburg Stirum, in 1955 door de oudste tak dezer familie op het Alg. Rijksarchief gedeponeerd. Het bleek me, dat zich hierin een zeer belangrijk gedeelte van het verloren gewaande huisarchief-Borculo bevond.

De daarin gevonden gegevens zijn in bovenstaand artikel verwerkt, voor de vindplaats is de afkorting Coll. v. L. St. gebruikt, met de voorlopige nummers waarin deze gerangschikt is.

238) Landsberg, Ghemen, § 191.
839) Ibid., § 159.

KORTE MEDEDELING,

Van Dopff.

De genealogie-van *Dopff,* opgenomen in Nederland's Adelsboek 1941, blz. 250 vlg. is zeer onvolledig, wat *Lodewijk Willem Frederik Alexander Wolf* baron *van Dopff* (no. VI van de stamreeks) en zijn kinderen betreft. Een verklaring voor deze onvolledigheid wordt geleverd door het in het Gemeente-Archief van Noordwijk bij de ingekomen stukken van 1844 aangetroffen gedrukte signalement van hem. Dit luidt als volgt:

Signalement van Lodewijk Willem Frederik Alexander Wolf Baron van Dopff.

Geboorteplaats, onbekend.
Laatste woonplaats, Stratum bij Eindhoven.
Beroep, afgetreden Agent van het Domein te Eindhoven.
Ouderdom, 37 jaren.
Lengte, circa 1 el, 7 palmen.
Haar, Ligt Bruin.
Voorhoofd, Hoog.
Wenkbraauwen, Ligt Bruin.
Oogen, Ligt Bruin.
Neus, Spits.
Mond, Gewoon.
Kin, Rond.
Baard, Ligt Bruin.
Aangezigt, Ovaal.
Kleur, Bleek.
Bijzonderheden: des gesignaleerden kapsel en kleeding steeds zeer gesoigneerd.
Misdaad: Ontvreemding, immers medepligtigheid daaraan, in zijne voormelde qualiteit, van gelden aan 's Rijks Schatkist, de somma van drie duizend franken te boven gaande, ter welker zake tegen hem bij arrest van het Provinciaal Geregtshof in Noord-Braband van den 9 April 1844, bevel tot gevangenneming is verleend.
De Procureur-Generaal bij het voormelde Hof verzoekt ..... om den hierboven gesignaleerden persoon te doen opsporen en denzelven, in geval van ontdekking, te doen aanhouden en gevankelijk aan hem op te zenden.
's-Hertogenbosch, den 9 Mei 1844.

(w.g.) Jan van Blarkom.

Uit dit document wordt ons het beroep van de gesignaleerde bekend. Bovendien ligt het voor de hand uit het feit, dat blijkens genoemd Adelsboek, blz. 254 op 9 juni 1844 zijn dochter *Cornelia Johanna Henrieffe* in Rijssel geboren is, te concluderen, dat *Lodewijk Willem Frederik Alexander Wolf* baron *van Dopff* in verband met het door hem gepleegde delict in 1844 of eerder naar Rijssel is uitgeweken. Mogelijk zijn aan de hand van het signalement de gegevens betreffende hem en zijn gezin te vervolmaken.

W. E. SMELT.

BOEKBESPREKING.

Levold von Northof, Die Chronik der Grafen von der Mark. Übersetzt und erläutert von Hermann Frebbe. Böhlau-Verlag. Münster/Köln 19.55, VIII en 219 blz.

Deze bekende kroniek der graven *van der Mark* in Westfalen, 1357-1358 vervaardigd door de Luikse domkanunnik Levold von Northof, is thans in Duitse vertaling verschenen.

Verschillende handschriften van de kroniek uit de 14de—18de eeuw hebben aan 17de en 19de eeuwse uitgaven ten dienste gestaan. De laatste publicatie verscheen in 1929 in de Monumenta Germaniae Historica. De thans uitgekomen vertaling is op de Monumenta gebaseerd. De kroniek vormt de oudste beschrijving van de lotgevallen der graven *van der Mark* en hun bezit. Door de bijzondere plaats in de Duitse geschiedenis en politiek van het tot 1609 zelfstandige graafschap, is het een belangrijke bron voor de kennis van de ontwikkeling van het Middeleeuwse Westfalen.

De inhoud van de kroniek gaat voornamelijk over de afstamming, daden en politiek der graven *van der Mark-Altena,* maar deze stof wordt herhaaldelijk onderbroken door invlechtingen van verschillende aard over de toestanden in het rijk en over de keizers. Levold begint zijn werk met een zegewens voor *Engelberf* 111 *graaf van der Mark* (1347-1391). en een z.g. vorstenspiegel, welke aan het slot herhaald wordt. Daarna houdt hij zich bezig met het ontstaan van de burcht Altena a.d. Lenne, het middelpunt van het graafschap Mark, welke omstreeks 1120 als grensversterking door de graaf *van Berg* gebouwd is. Sedert 1161 noemt *Everhard* graaf *van Berg* zich tevens graaf *van Altena,* welke naam tegen het einde der 13de eeuw weer verloren gaat na de splitsing in twee takken, die van *Zsenberg* in 1215 (waaruit de latere graven *van Limburg (Stirum)* en die *van der Mark* omstreeks dezelfde tijd.

Het belang van deze uitgave is gelegen in de toegankelijkheid voor elke lezer, de verzorgde en duidelijke inleiding over het leven en de werken van de kroniekschrijver, over de totstandkoming van de kroniek zelf en alle bekende handschriften en gedrukte uitgaven in de loop der eeuwen (p. 1-43).

Na de inhoud geeft de schrijver vanaf p. 177 genealogische tabellen van de voorvaderen der graven *van der Mark,* de graven *van Berg* vanaf 1090, de graven *van Altena, van Isenberg* en *van der Mark,* verder over de huizen *van Kleef, Gelre, Gulik, Luxemburg* en *Limburg.* Het boek eindigt met een lijst van wereldlijke en geestelijke regenten van het Heilige Roomse Rijk gedurende de 13de en 14de eeuw, benevens een namen-index en inhoudsopgave.

A. L. HULSHOFF.

Nederland's Adelsboek 1956, 49e jaargang, N.V. Uitgeverij W. P. van Stockum en Zoon, 's-Gravenhage [1957].

Begin januari 1957 werd de welbekende reeks met deze nieuwe uitgave vermeerderd. Dit deel maakt, als gewoonlijk, na het hoofdstuk over Het Koninklijk Huis, zijn entrée met een défilé van de instellingen van de Nederlandse adel. Voorop verschijnt de Hoge Raad van Adel, waarbij wij tot ons leedwezen de naam missen van wijlen *Baron van Hövell tot Wesferflier:* de secretaris, Mr. *de Bruyn van Melis- en Mariekerke,* is per 1 januari 1.1. afgetreden. Met verrassende helderziendheid — inmiddels wel gehonoreerd door het Koninklijk Besluit van 17 januari 1957 no. 19 — wist de redactie alvast de vacature van secretaris te vervullen met de persoon van *Jonkheer Mr. H. E. van Weede!* De Raad zetelt thans aan de Zeestraat 71b te 's-Gravenhage. Inzake de toelating tot de Ridderlijke Duitsche Orde Balije van Utrecht, waarover wij schreven in de recensie van het Adelsboek 1952, is een nieuwe voorziening blijkbaar nog in overweging; men mag in de loop van dit jaar een belangwekkende genealogische publicatie verwachten van de kwartieren der leden van deze balije.

In deze jaargang worden behandeld de geslachten met de aanvangsletters *He-L,* waarvan het historische gedeelte voorkomt in de jaargangen 1942-1943. Men zou in dit gedeelte van het alfabet niet rekenen op *Le Grelle,* welk geslacht, naar de ten deze uitsluitend toepasselijke Nederlandse maatstaf, thuis hoort bij de letter G. Daarentegen rangschikt de redactie de familie *De Lenarts* terecht wel onder de letter *L.* Zelfs „La Belgique Héraldique" en „La Noblesse Belge" namen *Le Grelle* bij de G op, hoewel in België door Franse invloed veelal namen geklapperd worden op de beginletters van eventuele voorzetsels.

Genealogisch nieuws is een tot dusverre onbekende tak der *Van Lawick's.* In het voorwoord van dit „rode boekje" worden aangekondigd de états présents van 59 geslachten: het proces van uitsterven gaat gestadig voort, maar dit betreft alleen het aantal geslachtsnamen, daar velen van de jonge generatie zorgen voor uitbreiding van de adel: o.m. werden bij *Van Hövell tof Wesferflier* niet minder dan 49 geboorten geregistreerd sedert de vorige opname. Het geslacht *Van der Hoeven,* welks leden reeds enige generaties niet meer in Nederland woonachtig zijn geweest, werd niet meer geplaatst: mutatis mutandis moet in dit systeem voor nieuwe opname een plaats ingeruimd worden voor *Van den Bogaerde,* aangezien van dit geslacht, dat tot de Nederlandse adel behoort, wederom een lid hier te lande gevestigd is (zie blz. 32).

In onze vorige recensie wezen wij erop, dat de redactie, door naast de Nederlandse grondwettelijke adelsgunsten wel te vermelden vroegere adelsgunsten van vreemde souvereinen, maar niet eventuele oude Nederlandse riddermatigheid, bij de lezers een onjuiste indruk wekt omtrent de *adelsgeschiedenis* der verschillende geslachten. Er is toch werkelijk geen grond voor achterstelling, ja zelfs verzwijging, van oude inheemse adeldom! Hierin is bij deze uitgave nog geen verbetering gebracht, met gevolg, dat *Van Hogendorp* van oudere adel schijnt te zijn dan *Van Heeckeren,* terwijl evenmin tot uitdrukking komt, dat *Van Andringa de Kempenaer* gekwalificeerd is als kwartier voor de Balije van Utrecht vanwege de toelating tot de Edelen van Friesland ten tijde van de Republiek.

De portretten van *F. J. J. Baron van Heemsfra* — deze niet gekleurde afdruk voldoet beter dan het oorspronkelijk schilderstuk! —, *Jonkheer Mr. M. L. van Holfhe tof Echten, Jonkheer Mr. G. E. F. J. de Kuyper* en *Jonkheer F. J. E. van Lennep* versieren het boek. De gehele uitgave van ruim 600 bladzijden, voorzien van een naamregister. vertoont

wederom de voortreffelijke kenmerken van toegewijd en kundig genealogisch vakmanschap [1]).

J. C. MARIS.

H. W. F. Aukes, Het voorgeslacht van kardinaal de Jong. Uitg. Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen 1955.

De schrijver van deze genealogische studie heeft bekendheid verworven door de biografieën van twee katholieken wier gedrag in bezettingstijd nationale betekenis kreeg en wier karakters hen voor ons van blijvende waarde doen zijn: Prof. Titus Brandsma en Kardinaal de Jong.

Ter voorbereiding van de biografie van de theoloog en kerkhistoricus, de enige jaren geleden overleden Utrechtse aartsbisschop, Dr. J. de Jong, schreef Aukes het hier aangekondigde boekje, dat — ongeacht de stamlijsten en genealogische overzichten — circa 100 bladzijden tekst geeft. Die lezende maken wij niet alleen kennis met de voorouders van de kardinaal, maar zien we ook voor ons verschijnen het Amelandse landschap en de geschiedenis van dat eiland. Enerzijds wordt daardoor de achtergrond van de in het centrum geplaatste hoofdfiguur duidelijker, anderzijds blijft toch het beeld fragmentarisch, als door de zeewind uiteengeslagen.

In het hoofdwerk, waarvoor de schrijver gedeeltelijk het materiaal van de kardinaal zelf heeft gekregen onder belofte het eerst na zijn dood voor publicaties te gebruiken, komt een openingshoofdstuk voor van 17 bladzijden „Het eiland". Wat daarin als vrucht van archiefonderzoek niet kon worden geborgen is in deze voorstudie bijeen gebracht.

Het geslacht *De Jong* gaat terug naar *Gerbrand Pietersz.*, de walvisvaarder, die op een van zijn tochten in 1739 met zijn maat Klas Wopkes in straat Davidt, westelijk van Groenland, omkwam.

Veel meer heeft de schrijver kunnen vinden over de familie *Metz* welke in de kwartierstaat van de kardinaal zowel van vaders- als moederszijde herhaaldelijk voorkomt. De oudste van dat geslacht is *Laurens Laurensz*, de koperslager, die vóór 12 mei 1617 overleed en gehuwd was met *Elisabeth Metz*. Het is aannemelijk dat de Metzen uit Vlaanderen kwamen. In Friesland kwam het tot aanzien. De takken die naar Ameland gingen zakten maatschappelijk wat af; de takken van het geslacht, die zich elders in ons land vestigden, brachten notarissen, doktoren en apothekers, advocaten e.a. voort.

De gevaren maken de leden van een zeemansgeslacht hard en gelovig. Een kwam er om bij Kaap Hoorn, de zuidelijkste punt van Zuid-Amerika, een en ander bij Bordeaux, een derde bij Trondhjem in Noorwegen, enkelen vonden hun einde tijdens de Groenlandvaart. Een werd kort na zijn huwelijk door zeerovers gevangen genomen en gekruisigd.... .. Op 68-jarige leeftijd werd *Douwe Ones* in 1724 in het kasteel Ballum gevangen gezet, omdat hij leiding had gegeven aan het Amelandse verzet tegen de overheid die vanuit Leeuwarden een jansenistische priester trachtte op te dringen.

Zo is er veel te lezen in dit kleine boekje. Dat Aukes schrijven kan moge blijken uit deze passage van de inleiding, tot ons genealogen gericht:

> Genealogie, publiek beoefend, is voor sommigen een dubieuze aangelegenheid. Geheel privé gehouden, kan zij een sterkend en opvoedend familiebezit scheppen, op voorwaarde natuurlijk dat *zij* nuchter blijft en van een voorvader-turfschipper geen schout-bij-nacht maakt. Overal in de wereld houden tegenwoordig knappe vaklieden zich met deze prijzenswaardige en heilzame arbeid bezig.
>
> Maar zoekt die genealogie de ruimte van een uitgebreider publiek, dan zal zij rekening moeten houden met het gemakkelijk verdiend verwijt, dat te veel studiezin en vernuft hier vermorst worden in de jacht op futiliteiten en dat zij ijdelheid en nieuwsgierigheid in haar gevolg voert. Dan dient zij op te treden in haar hoogste waardigheid van hulpwetenschap der historie. Dan kan zij zich vertonen binnen een opzet van volkskundige, van sociografische aard. Dan kan zij strekken tot achtergrond van een belangrijke figuur, zonder de pretentie overigens dat zij op een levend mens ooit meer dan een zeer gedeeltelijke toelichting zal kunnen verschaffen. Dan kan zij zelf ten slotte de aanleiding vormen tot een lopend relaas en een bredere situatie-tekening, waarbij men het achterliggend apparaat naar de bijlagen verwijst.

Wij mogen dankbaar zijn voor deze meer dan genealogische studie.

A. J. M. VAN NISPEN TOT PANNERDEN.

[1]) **Op** blz. 431 en elders lijkt ons de plaatsaanduiding Velp, zonder de toevoeging: Gld., onduidelijk; beter is: Hengelo (Ov.), zie blz 324.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bardon. Gegevens gevraagd over het geslacht *Bardon*, mogelijk afkomstig uit het Culemborgse?

Groenlo. **F. J. H. WEYN BANNINGH.**

van Driel-van Ulsen. Gegevens gevraagd over de ascendenten van het echtpaar *Cornelis van Driel* en *Ida van Ulsen*.

Cornelis van Driel, † aangifte Oud-Beyerland 16 dec. 1734, liet kinderen dopen aldaar in 1696, 1698, 1700, 1702, 1703, 1705, 1707, 1711 en 1712. Hij was apotheker. Overlijdensaangifte van zijn vrouw op 15 januari 1742 aldaar. Zij had een zuster *Cornelia van Ulsen*, die huwde met .... *Kramer;* een zuster *Josina*, echtgenote van *Nicolaas de Jongh* en een zuster *Magdalena*, echtgenote van *Nicolaas Zijdeloff*. Al deze zusters woonden te Amsterdam.

Het vermoeden is dat het bovenstaande echtpaar afkomstig is uit Amsterdam. In Elias: de Vroedschap van Amsterdam komen de namen *van Driel* en *van Ulsen* in dit verband niet voor. Mij is verder nog bekend, dat *Ida van Ulsen* erfde van haar tante *Petronella ven Heerde* te Amsterdam.

Behoort tot deze familie ook *Maria van Driel*, die als j.d. van Amsterdam huwde (ca. 1640) met Dr. *Johannes Bruno*, predikant te Egmond aan Zee en praeceptor aan de Latijnse School te Alkmaar?

(Zie Bloys van Treslong Prins: Grafzerken Noord-Holland onder Alkmaar, deel 1, p. 200.)

Rotterdam. **IR. J. MAC LEAN.**

Hagen. (LVI 234, 377; LVII 190; LXXII 229). De genealogie van het doopsgezinde Amsterdamse geslacht Hagen kan als volgt worden aangevuld:

1. *Pieter Hendriksz. Hagen*, geb. Hoorn, in 1665 koopman ald., later verm. te Amsterdam, in 1684 absent uit vrees voor zijn schuldeisers, † ná 24 mei 1702, tr. 1° *Lobbrechie Willemsdr. Pelt;* tr. 2° Amsterdam 15 nov. 1665 *Anneke Pieters Purmerent*, geb. ald. 1633/34, begr. ald. (Oude Kerk) 24 mei 1702, dr. van *Pieter Jacobsz.* en *Maeyken Rutgers*, wed. van *Isak de Vries* en *Daniel Pietersz. Hoorn.*,

Uit het eerste huwelijk (o.a.?):

1. *Hendrik,* volgt II.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Claasie Pieters Hagen,* ged. Amsterdam (doopsgezind) 21 april 1686, nog ongehuwd 25 mei 1702.

3. *Mayke Pieters Hagen,* ged. idem 17 april 1695, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 19 aug. 1698.

II. *Hendrik Hagen,* geb. Hoorn 1659/60, koopman te Amsterdam, † ald. 1 januari, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 7 januari 1734, tr. ald. 17 sept. 1684 *Sophia Baltus,* geb. Alkmaar 1659/60, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 26 sept. 1719, dr. van *Niesje Keysers.*

Uit dit huwelijk (behalve vijf jonggestorven kinderen) :

1. *Dirk, volgt* III.

2. Hendrik Hagen de Jonge, geb. Amsterdam 1686/87, koopman ald., † kinderloos 1 maart, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 5 maart 1729, tr. ald. 15 okt. 1713 *Anna van Anklam,* geb. Amsterdam 23 maart 1685, † 27 januari, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 2 febr. 1768, dr. van *Jan* en *Christina van Gesser.*

III. *Dirk Hagen,* geb. Amsterdam 1685/86, koopman ald., begr. ald. (Noorderkerk) 20 aug. 1750, tr. 1° ald. 27 april 1710 *Anna Bleeker,* geb. Amsterdam 1687/88, begr. ald. (Noorderkerk) 7 aug. 1727, dr. van *Dirk* en *Anna Soutman;* tr. 2° Amsterdam (Walenkerk) 26 april 1729 *Sara Vorsterman,* geb. ald. *9* sept. *1686,* † ald. 22 april, begr. ald. (Noorderkerk) 27 april 1740, dr. van *Jacob* en *Emilia Soutman.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Hagen,* begr. Amsterdam (Noorderkerk) 7 mei 1711.

2. *Anna Hagen,* geb. Amsterdam 18 juni 1712, †1 januari, begr. ald. (Noorderkerk) 6 januari 1746, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 9 juni 1739 *Johannes Laan,* geb. ald. 1 juli 1709, winkelier ald., begr. ald. (Noorderkerk) 4 aug. 1752, zn. van *Jan Jansz.* en *Agatha Bruyn,* wedr. van *Anthonia Schellinger.* Hij hertr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 4 febr. 1749 *Elisabeth de Nes.*

3. Hendrik Hagen, geb. *2* juni 1714, begr. Amsterdam (Noorderkerk) 22 maart 1715.

4. *Hendrik,* volgt IV.

5. Dirk Hagen, geb. *4* sept. 1719, † 14 nov. 1796.

6. *Sophia Hagen,* geb. Amsterdam 8 dec. 1721, † 17 okt., begr. ald. (Nieuwe Kerk) 22 okt. 1790, tr. Amsterdam 15 april 1755 *Jan van Halmael,* geb. ald. 25 sept. 1718, koopman ald., † 6 januari, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 11 januari 1782, zn. van *David* en *Maria Bosch.*

7. Christina Hagen, geb. Amsterdam 1724/25, begr. ald. (Noorderkerk) 1 maart 1806, tr. Amsterdam 15 april 1755 *Nicolaas Jut,* geb. ald. *28* okt. 1730, koopman ald., † ald. 24 aug., begr. (Noorderkerk) 29 aug. 1814, zn. van *Pieter* en *Geertruid Willink.*

IV. *Hendrik Hagen,* geb. Amsterdam 24 febr. 1716, koopman ald., begr. ald. (Nieuwe Kerk) 20 juli 1798, tr. Amsterdam 25 mei 1745 *Maria de Vries,* geb. ald. *30* sept. 1713, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 3 nov. 1777, dr. van *Hendrik Hendriksz.* en *Dieuwertjen Blok,* en weduwe van *Leendert Scholvanger.*

Uit dit huwelijk:

1. *Anna Maria Hagen,* geb. Amsterdam 1745/46, † ná 14 nov. 1789, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) *12* nov. 1771 *Eltjo Reynold Sypkens,* geb. Eexta 1742/43, woont 1771 ald., † ná 16 maart 1790, zn. van *Tammo* (en verm. *Margaretha Foscea Piccardt,* zie Ned. Patr., jrg. 33, pag. 262).

2. *Hendrik Hagen,* geb. ná *1751,* † *14,* begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 21 nov. 1789.

Ofschoon ik geen rechtstreeks bewijs heb, dat *Hendrik* het enige kind was uit het eerste huwelijk van *Pieter Hendriksz. Hagen* (1), ontbreekt in de notariële acten, waarin deze familie voorkomt, ieder spoor van andere kinderen. In ieder geval lijkt het mij niet aannemelijk, dat *Christina Hagen,* de vrouw van *Lambertus Ledeboer* te Gildehaus, tot zijn nakomelingen behoord zou hebben.

Amsterdam. **Mr. P. van Eeghen.**

Heshusius. (LXXIV 28). Volgens „Katalog der Leichenpredigten und sonstigen Personalschriften des Staatsarchivs zu Hannover" door W. Linke (1931) bevindt zich in genoemd archief een „Leichenpredigt" van Dr. *Tilemann Hesshusius.*

's-Gravenhage. **Thª. J. van Alff.**

Heshusius. (LXXIV 28). *Tileman Heshusius* was een voorvader van de componist *Händel.* In verband hiermede komen nadere gegevens voor in het artikel van Dr. Rauschenberger over „Georg Friedrich Händel" in „Genealogie und Heraldik" 1949, pag. 80—82; bovendien verschaft Paul Zimmermann in zijn Helmstedter Matrikel vele gegevens over *Heshusius,* wiens „vita" daar onder de Theologieprofessoren is opgenomen.

Hamburg. **K. E. Schultze.**

Heshusius. (LXXIV 64). In 1938 heeft Dr. med. dent. Gerhard Trotscher (een afstammeling in de 13de generatie van *Tileman Heshusen)* onder de titel „Tileman Heshusen, Ein Leben im Dienste der Lehre Luthers 1527—1588" een studie het licht doen zien (Uitg. en Druk Plauen im Vogtland, Vogtländischer Heimat-Verlag Franz Reupert G.m.b.H.). In deze uitgave treft men aan een „Stammtafel", waaruit het onderstaande is overgenomen: nakomelingen van *Gottfried Heshusen,* „Patrizier" in Wesel, ongeveer 1500 tot 1560. Deze *Gottfried Heshusen* is na 1555 gestorven en was gehuwd met ..... *Cronberger,* † te Wesel in maart 1559, dr. van *Tileman* Cronberger te Wesel. Uit dit huwelijk, dat vóór 1527 gesloten is, sproten minstens drie zonen (waaronder *Tileman Heshusen,* professor te Helmstedt) en één dochter.

Wolfenbüttel. **Karl Meyer.**

d'Isay-van Houten. Waar en wanneer huwden *Stephanus d'Isay* (geb. Smyrna ± 1737, Grieks katholiek, † Amsterdam 12 oktober 1815) en *Geertruy van Houten* (Amsterdam 1736 -1810). Uit dit huwelijk stammen in vrouwelijke lijn af de families *Marcella, von Hemert* en *van Swinden.*

's-Gravenhage. **Mr. F. J. J.** Besier.

Jenisch-Ott. *Johann Jakob Beer,* geb. Augsburg in 1605, begr. 's-Gravenhage 14 mei 1674, goudsmid aldaar, en zijn compagnon *Daniel Micheell* van Augsburg waren beiden gehuwd met een *Susanna Jenisch.* Laatstgenoemde *Susanna Jenisch,* gehuwd met Micheell, werd gedoopt te Amsterdam 1 sept. 1615, als dochter van *Johann Joachim Jenisch* en *Regina Jenisch,* welke 21 aug. 1607 te Amsterdam trouwden (*Johann Joachim Jenisch,* van Augsburg, 40 jaar, woont sinds 13 jaar te Amsterdam, namens zijn vader treedt *Jeremias Jenisch,* hieronder te vermelden, op, en *Regina Jenisch,* geb. te Antwerpen, 23 jaar, vergezeld van haar vader *Jeremias Jenisch;* de geboden moeten ook te Middelburg worden afgekondigd). De hierboven genoemde *Susanna Beer-lenisch* en *Regina Jenisch-Jenisch* waren zusters en beiden dochters van *Jeremias Jenisch.*

Wie waren nu de grootouders van vaderszijde van *Susanna Jenisch,* dus de ouders van *Johann Joachim Jenisch?*

Ter toelichting diene, gedeeltelijk ontleend aan inlichtingen van Georg Kuhr, Pfarrer te Ausbach, het volgende:

I. ***Bartholomaeus Jenisch,*** bontwerker te Augsburg vanaf 1440, †1479/'80 aldaar, tr. in 1429 ***Anna*** *Bissinger,* geb. Augsburg in 1409, † Augsburg in 1465.

II. ***Hans Jenisch,*** bontwerker te Augsburg, geb. in 1436, † Augsburg in 1518, tr. Augsburg in 1467 ***Barbara*** *Haug,* geb. te Augsburg, leeft nog in 1497.

III. ***Hans Jenisch,*** raad en bontwerker te Augsburg, geb. ald. in 1469, † ald. ca. 1533, tr. 1 ° omstr. 1490 ***Barbara Goldner;*** tr. 2° na 1508 ***Anna Weyer,*** † Augsburg in 1537, wier grootmoeder van moederszijde ***Anna Ott*** heette.

IV A. ex la. ***Chrisfoph Jenisch,*** woont te Augsburg, geb. in 1507, tr. 1 ° ***Barbara Haug;*** tr. 2° ***Regina*** *Putz.*

V A. ***Jeremias Jenisch,*** sedert 1582 koopman te Antwerpen, tr. in 1581 *Eleonora* ***Damian.***

VI A, 1. ***Regina Jenisch,*** tr. *Johann* ***Joachim Jenisch.***

2. ***Joachim Jenisch.***

3. Jeremias Jenisch.

4. *Susanna* ***Jenisch,*** tr. 1° *Pieter* ***Jacquef;*** tr. 2° *Johann Jakob* ***Beer.***

5. *Sybilla* ***Jenisch.***

6. Sabina Jenisch, † in 1644, tr. in 1639 Dr. ***Chrisf.*** *Schwanghofer* te Edinburg, † in 1644.

IV B. ex 2a. ***Hieronymus Jsnisch,*** koopman te Augsburg en Antwerpen, geb. in 1518 te Augsburg, † Augsburg 10 januari 1578, tr. Augsburg in 1545 ***Maria Gienger,*** geb. Ulm in 1525, † Augsburg 12 febr. 1601.

V B. ***Sibilla Jenisch,*** † tussen 12 febr. 1622 en 4 nov. 1634, tr. (huwelijkstoest. Raad Augsburg 5 febr. 1589) *Johann Wolfgang* ***Beer,*** † kort vóór 28 nov. 1617, die vermoedelijk uit Innsbruck komt ***(Chrisfoph Beer Sr.*** van Innsbruck, koopman te Augsburg, treedt 1598 voor hem op als borg; zijn zoon tekent ***Peer:*** verwisseling van B en P wijst op Tirol).

Wapen: In geel een gekroonde zwarte beer, die tegen een witte rots opklimt; helmteken: klimmende beer op steekhelm.

VI B. *Johann* ***Jakob Beer,*** ondertr. 's-Gravenhage, waar beiden woonden, 6 april 1636 *Susanna* ***Jenisch,*** geb. Middelburg in 1596, begr. 's-Gravenhage 31 mei 1674, weduwe van *Pieter* ***Jacquef,*** van Amsterdam. (ondertr. 20 juli 1624 ***Pieter Jakeff*** van Neurenberg, 25 jaar, ouders dood, woont Oude Zijds Burgwal, en *Susanna* ***Jenisch*** van Middelburg, 28 jaar, geassist. met haar vader ***Jeremias Jenisch,*** woont Keizersgracht, zij trouwen 4 aug. 1624 te Amsterdam op het stadhuis; zij tekent *Jennes;* in 's-Gravenhage heet zij *Jenis*).

In het Gemeente-Archief te 's-Gravenhage is een testament van ***Anna Oidf*** (tekent *Ott*), weduwe van Jr. ***Hans George Houdtappel (Mahder van Holfzappel),*** waarin als erfgenamen o.a. worden genoemd haar zuster *Susanna Ott,* weduwe ***Balfhasar Boudaen,*** en haar nicht *Susanna* ***Jenisch,*** echtgenote ***Beer*** (not. 269, fol. 402). Zie ook Ned. Leeuw 1941, kol. 386. Een relatie *Melander-Jenisch* blijkt ook uit 's-Gravenhage, notaris Rietraet, fol. 177: J***oachim Jenisch,*** edelman en secretaris van luitenant-generaal Melander van Holtzapfel 26 mei 1641.

Deze ***Joachim*** kan zeer wel VI A, 2 zijn. Veldmaarschalk ***Pefer van*** *Holtzappel,* geb. 1585 te Hadamar, sneuvelt 1648 bij Zumarshausen in dienst van de keizer, hoewel hij Calvinist was.

Wat betreft *Susanna* ***Jenisch,*** gehuwd met ***Micheell;*** zij trouwen te 's-Gravenhage 15 aug. 1638, hij als j.m. van Augsburg en zij als j.d. van Amsterdam; zij is begr. 's-Gravenhage 16 okt. 1700. Haar kinderen ***Micheell*** heten: ***Regina,*** *Susanna, Valentijn,* ***Jeremias*** en ***Catharina.***

Not. 's-Gravenhage, dl. 14, fol. 142: okt. 1628 joffrouw ***Jenisch,*** dl. 12, fol. 12: 11 maart 1627 voogden over nagelaten kinderen ***van Regina Jenisch*** (dit kan zeer wel VI A, 1 zijn, wier man ook ***Jenisch*** heette; zijn zij de ouders van mevrouw ***Micheell?).***

De zaak wordt gecompliceerd als men ziet, dat in 1550 en 1573 ***Joachim*** en ***Jakob Jenisch,*** kooplieden uit Augsburg, te Neurenberg woonden en dat naast ***Hieronymus Jenisch*** Sr. (IV B) ook ***Heronymus*** Jr. uit Augsburg, koopman was te Antwerpen.

De kwartieren *Jenisch-Gienger* **kreeg** ik van Pfarrer Kuhr nog veel uitvoeriger; ik zal ze aan belangstellenden gaarne mededelen.

Het onderzoek wordt bemoeilijkt doordat het archief te Middelburg is verbrand en dat van Antwerpen op verschillende brieven niet antwoordt.

Tenslotte zij vermeld dat het geslacht ***Jenisch*** o.a. in Hamburg een grote carrière maakte.

Velp (Gld.). MR. R. A. **RUER.**

van Cuyck-van der Vloodt. Te Leiden (oud-katholiek) huwen 1 februari 1723 ***Bernardus Josephus van Cuyck,*** geboren te Gouda, advocaat, geassisteerd met zijn moeder Vrouwe ***Engelina de Vrij,*** met ***Anna Maria van der Vloodt.*** In een notariële akte wordt de bruidegom H e e r v a n V o o r n genoemd. In het kaartsysteem van het archief te Gouda komt de naam ***van Cuyck*** niet voor.

Gevraagd: Nadere gegevens omtrent dit geslacht ***van Cuyck.***

's-Gravenhage. H. VAN DER VLOODT.

Merkenstein (Markenstein) -van Walsum. Gevraagd gegevens van ***Hendrik van*** *Merkenstein,* † Bergen op Zoom na 1717, gehuwd met ***Anneke*** *Aartse* van Walsum, † Bergen op Zoom na 1735.

K i n d e r e n:

1. ***Aart Hendricks van Marckenstein,*** komende van Brussel, tr. Bergen op Zoom 28 juni 1716 ***Maria Pieferse*** *Gaernaij,* ged. Bergen op Zoom ? , dr. van ? *Gaernaij* en *Pieternella* ***Smifs.***

2. Adriaan van Merkensfein, komende van Brussel, tr. Bergen op Zoom 29 mei 1719 *Johanna* ***Vermeulen,*** g e d. Bergen op Zoom ? , dr. van ? .

De geslachten ***Merkensfein*** en ***van Walsum*** zijn afkomstig uit de Betuwe/Nijmegen.

Rofferdam. J. D. **MARKESTEIN.**

ten Stroete-van Limborgh-Blonk. Gevraagd gegevens of genealogieën van bovengenoemde families. ***Ten Sfroete*** uit Winterswijk, ***Van Limborgh*** uit Culemborg en *Blonk* uit Krimpen aan de Lek.

Lekkerkerk. M. **HOOGENBOEZEM.**

Tielemans. Gevraagd de voorouders van ***Agniefje*** *Tielemans,* geb. Culemborg, † 1686, gehuwd met ***Nicolaas*** *Visscher.*

Amsferdam. MR. A. **J. KRONENBERG.**

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — De heren en graven van Broneckhorst, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Korte mededeling: Van Dopff. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het, begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70. Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresrerandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 4 **LXXIVe Jaargang** **april 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. J. E. Kroon, sedert 1917 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

MR. J. J. BEYERMAN . . . . . **Dordrecht.** *Wijnstraat 109.*
IR. W. BOS JZN . . . . . **Sliedrecht.** *Dijk B 110.*
L. EVERS . . . . . **Rotterdam.** *Vredehofweg 54.*
JHR. G. M. M. ALTING VON GEUSAU . . . *Utrecht. Wilhelminapark 7.*
MR. J. H. BENNERROEK GRAVENHORST . . *'s-Gravenhage. Margrietstraat 30.*
W. MUUSSE . . . . . **'s-Gravenhage.** *Koningin Emmakade 166.*
D. NANNINGA MZN . . . . . **Groningen.** *Verlengde Hereweg 154.*
MR. H. J. PABBRUWE . . . . Rotterdam. *Yathenesserlaan 381.*
Mevrouw J. J. PONTIER-NIJENHUYS . . **Rotterdam-0.** 's-Gravenwctering 6.
J. H. SEIJLHOUWER . . . . . **Bloemendaal.** *Donkerelaan 4.*
JHR. D. W. SICKINGHE . . . . **'s-Gravenhage.** *Bazarstraat 15.*
J. R. W. SINNINGHE . . . . . **Breda.** *Kortenaerlaan 31.*
MR. L. VAN SON . . . . . **s-Gravenhage.** *van Neckstraat 113.*

Adreswijzigingen:

DR. TH. G. A. BOS . . . . . **Amsterdam-Z.** *Willem Passtoorsstraat 27.*
MR. J. 1. VAN DOORNINCK . . . . . **Aerdenhouf.** *Rwys de Perezlaan 4.*
J. G. F. M,. G. Baron VAN HÖVELL TOT WESTERFLIER . . . . . **Roermond.** *Kapellerlaan 19.*
Mevrouw E. KAHMANN geb. VAN VLIJMEN . **Arnhem.** *van Heemstralaan 51.*
W. C. VAN KETEL . . . . . Scheveningen. *Badhuiskade 10.*
IR. J. A. Baron VAN OLDENEEL TOT OLDENZEEL . . . . *Vught (N.-Br.). Kampdijklaan 45.*
J. G. H. SAUVEPLANNE . . . . . **'s-Gravenhage.** *Elatteweg 16.*
N. W. VAN VLIET . . . . . **Amsterdam-Z.** Stadionweg 106 *IV.*
H. A. C. W. VAN WIJK . . . . . **Oegstgeest.** Emmalaan.

Het vierde Lustrum van de Groep Noord-Holland.

Het was op 13 januari 1937 dat een aantal, in de provincie Noord-Holland wonende, leden van „De Nederlandsche Leeuw" te Amsterdam in het American Hôtel bijeenkwamen en zodoende de eerste bijeenkomst van de Groep Noord-Holland belegden. Het initiatief tot deze samenkomst was uitgegaan van een aantal aan ons Koninklijk Genootschap nauw verknochte leden. Wij mogen noemen de Heren Merens, van Maanen, Gerrit Honig, van Dam van Hekendorp, alsmede de Heren Cock en van Eeghen, welke laatstgenoemden nog tot op de huidige dag leden van de Groep Noord-Holland van ons Koninklijk Genootschap zijn.

Na een vijftal jaren bleek dat het ontbreken van een vast

Bestuur vele moeilijkheden met zich meebracht, vooral doordat al zeer spoedig de noodzakelijkheid naar voren trad, dat ook sprekers buiten de kring van de afdelingsleden genodigd werden een spreekbeurt te vervullen. Alstoen is de Heer H. F. Heerkens Thijssen tot voorzitter van deze groep opgetreden en sedertdien is er geen wijziging meer gekomen in de vervulling van deze functie, waardoor de Voorzitter tevens zijn 15-jarig jubileum als afdelingspresident vierde.

Op uitnodiging van het Bestuur van de Groep Noord-Holland hebben zich een aantal leden met hun dames in een der zalen van de Sociëteit „De Groote Club" te Amsterdam òp woensdag, 13 februari j.l. des namiddags om 6.15 uur verenigd, teneinde het Bestuur, doch ook elkaar te complimenteren met het 20-jarig bestaan van deze vriendenkring van genealogen.

Documentatie van familie-archieven, verzamelingen enz.

Dank zij het initiatief van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis hebben de besturen van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Geslachte en Wapenkunde en van het Centraal Bureau voor Genealogie besloten tot het samenstellen van een overzicht van huis- en familie-archieven in Nederland, alsmede van verzamelingen van brieven, stukken enz. van personen, die op een of ander gebied een rol in de geschiedenis van ons vaderland hebben gespeeld: ook genealogische en heraldische verzamelingen behoren in dit overzicht vermeld te worden. Het blijkt nl. meer en meer, dat het voor het wetenschappelijk onderzoek van groot belang is over een zo uitgebreid mogelijke documentatie van verzamelingen als bovengenoemd te beschikken. Het ligt echter niet in de bedoeling dergelijk samen te stellen overzicht te publiceren en evenmin, om aan de hand van de verkregen gegevens de eigenaars te verzoeken, hun archieven of verzamelingen hetzij in eigendom, hetzij in bewaring af te staan.

Uit de aard der zaak zijn de genoemde besturen desgevraagd bereid de eigenaars van advies te dienen met betrekking tot bewaring der stukken, bijv. door deponering in Rijks- of Gemeente-archieven of in Bibliotheken, waardoor het behoud dier stukken verzekerd zal zijn. In dit verband wordt opgemerkt, dat het Koninklijk Genootschap en het Centraal Bureau tegenwoordig hoofdzakelijk slechts verzamelingen van genealogische of heraldische aard in bewaring nemen, echter geen collecties van geschiedkundige aard.

De leden van het Koninklijk Genootschap en de vrienden van het Centraal Bureau worden opgewekt aan het hierboven gedane verzoek wel te willen voldoen en ook in breder kring bekendheid te willen geven aan de inhoud van deze mededeling. Het is onnodig reeds in Rijks- of Gemeente-archieven berustende stukken te signaleren.

Correspondentie over deze aangelegenheid ware te richten tot: Koninklijk Nederlands Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, of: Centraal Bureau voor Genealogie, Nassaulaan 18, beiden te 's-Gravenhage.

Burgerboek van Emmerik,

door J. J. **Hooft van Huysduynen.**

Het Burgerboek van Emmerik bevindt zich in het Staatsarchiv te Düsseldorf en bevat inschrijvingen van 2 februari 1427 tot en met 12 augustus 1669. De hierondervolgende uittreksels, lopende tot en met 1669, bevatten de inschrijvingen van personen, die zich uit ons land te Emmerik hebben gevestigd.

Anno 1452:
Wessel Kethgen is burger worden in prof. Decollation. Joh. Baptiste.

Anno 1470:
Gerrit Rueb is borger worden op Zaterdach na St. Bartholomeus en mede in synen ede begrijpen neyt uyt der woene van Embrick uit te voeren ten sij myt will und weten Burgemeisteren, Schepenen und Raitz.

Anno 1489:
Item op Dynxdach profesto die Egidij abbath. sijn *Johan van Diest, Wilhem van Norden, Ewolt van der Gelde* und *Johan Lubbertz.,* Drappenijers, soe die van Zutphen op gebrocken ind hyer mytt woene komen ind dat Ampt van der Drapperije gebracht, dair van an die Stat sunderlingh vordell belaefft ind gegeven hefft, semtlicke burger geworden ind hebben mede in oer Eden begrepen uyt woenen van Embrick nyet te vaeren ten sij myt will ind weten Burgemr, Scepen ind Raitz.

Anno 1492:
Saterdag na Zondag Cantate is burger geworden *Henrick Kispenninck,* van Venlo.

Anno 1497:
In Vigilia Mathei Apost. is burger geworden *Henrick Stuerman,* van Zutphen.
Dinsdag post Mathei Apost. is burger geworden *Johan Schymmelpenninck* van Zutphen.

Anno 1499:
Maendag voor de Heilige Palmdach is burger geworden *Derck die Ruter,* uyt de Lymmers.

Anno 1502:
In Vigilia Sacramentsdach is *Gerrit Kloet,* van Zutphen. burger geworden,

Anno 1512:
Dinsdag na Valentinsdag is *Carcelis van Hokelum,* laeckenkoper, burger geworden.

Anno 1528:
Maendag in Octaaf St. Margareta is geworden burger *Joergen Hoffstede,* van den Borgh.

Anno 1533:
Ot Steghman, van Deventer, burger geworden.

Anno 1546:
Berndt Blijen, van Varssevelt

Anno 1548:
Jacob Kuerhorst, anders geheyten *Smit,* van Varssevelt.

Anno 1554, juni 26:
Frederick Arntss, van de Graeve

Anno 1564, mei 30:
Johan Bouman, van des Heren Berge

Anno 1567:
Henrick Arntss, van Gendringen

Anno 1570, april 18:
Peter Jan Frankensoon, van Altforst

Anno 1570, december 5:
Johan Bulsinck, van Groenlo

Anno 1571, mei 8:
Johan van Stenhoven, van Breda

Anno 1571, 'mei 19:
Herman Roberdinck, van Deventer

Anno 1571, augustus 18:
Henrick Lambertsz., van Berlickom

Anno 1572, juni 28:
Roeloff Becker, van Doettinckhem

Anno 1573, mei 8:
Henrick Weveringh, van Arnhem, soone van *Toenis*

Weverinck of *Droogscheerder* en *Ada*, sijn huysvrouw
Anno 1573, october 13:
Gerit Keteler, van Doetinckem
Anno 1574, mei 5:
Conradt Wulff, van Harderwijck
Anno 1574, maart 18:
Johan Geijssinck, van Campen
Anno 1574, october 23:
Rutger van Dieden, van Bommel
Anno 1574, april 4:
Henrick Driessen, van Helmondt
Anno 1575, september 14:
Derick Derickss, van Oudewater
Anno 1575, december 31 :
Gerit ten Broick, van Silvolde
Anno 1575, october 2:
Gerit Gerlachss, van Bommel
Anno 1575, october 31:
Johan Jacobsz., van Harderwick
Anno 1576, juni 25:
German ther Brugge, van Campen
Anno 1576, augustus 8:
Peter Claessen, van Bommel
Anno 1576, november 20:
Peter Peters, van Epe
Anno 1577, juni 14:
Wilhem Ulmerinck, van Grol1
Anno 1578, maart 22:
Peter Wolter Michielsz., van Eindhoven
Anno 1578, october 29:
Bruijn Janssen, van Gorkhom
Anno 1579, februari 27:
Johan Huijsman, van Heteren
Anno 1580, december 16:
Matheus Smeet, van Sevenum
Anno 1581, november 14:
Jacob Decker, van Venraij
Anno 1581, november 23:
Claess Francken, van Amersfoort
Anno 1582, januari 11:
Henrick Praestinck, van den Berge
Anno 1582, september 20:
Evert Verstegen Derickss, van Doesborgh
Anno 1582, september 20:
Herman Jorriens, gnt. van Doettinckhem
Anno 1582, september 26:
Johan Henricksen, van Gorkom
Anno 1582, december 13:
Jan Janssen, van Vrijseveen, snijder
Anno 1582, december 18:
Johan Hubertten, van Haerlem
Anno 1583, januari 12:
Gerit Roeckinck, van Bronckhorst
Anno 1583, februari 26:
Johan die Haeze, van Nijmegen
Anno 1583, mei 19:
Jacob Janss, van Amsterdam
Anno 1584, september 25:
Johan Willemsen, van Culenborgh
Anno 1584, december 23:
Derck Mertense, van Amsterdam
Anno 1584, december 21:
Johan Everfz., van Culenborch, schipper

Anno 1585, februari 1:
Sebastianus Janssen, schipper van Venloe
Anno 1587, september 25:
Johan Opgen Schildt, van Deventer
Anno 1587, october 6:
Derck Nijenhuijs, van Silvolde
Anno 1588, augustus 3:
Johan Janss, van Alkmaer
Anno 1588, november 14:
Johan Thoniss, van Gorkhom
Anno 1588, december 8:
Johan Mollenkamp, van Doetinkhem, schoenmaker
Anno 1589, maart 13:
Gerit Janss, van Gorkum
Anno 1589, augustus 2:
Gaerdt Volckerss, uit Friesland
Anno 1590, juni 2:
Marten ten Zande, van Zelhem
Anno 1590, december 15:
Arndt Hermansse, van Zutphen
Anno 1591, october 8:
Henrick Janssen, van Doesborgh
Anno 1592, september 7:
Henrich Bouman, van den Bergh, snijder
Anno 1593, juli 20:
Johan Thiessen, van Eindhoven
Anno 1594, augustus 27:
Derick Becks, van Helmond, linnenwever
Anno 1595, november 28:
Johan Arndzen, van Doetinchem
Anno 1596, april 26:
Gerrit Bönäcker, van Nijmegen
Anno 1596, mei 27:
Arendt van Bospraij, van Nijmegen

(Slot volgt.)

De oudere generatiën van het Zeeuwse geslacht van Doorn,

door W. A. VAN RIJN.

Alle pogingen, de afstamming van bovengenoemd geslacht hoger op te voeren dan tot *Hendrik van Doorn*, die gehuwd was met *Trijntje van Moerkerken*, en die eigenaar was der plantage Nieuw Vlissingen in Berbice en raad in die kolonie, hebben tot dusver gefaald. Onderzoek in de archieven van Berbice zal waarschijnlijk alleen een volledige oplossing kunnen brengen.

Toch meende ik nog eens een onderzoek te moeten instellen, toen onlangs mijn aandacht voor deze familie werd verzocht.

Om een leidraad bij het onderzoek te hebben, ben ik van een gewaagde veronderstelling uitgegaan. *Hendrik van Doorn* kon zijn zoon *Abraham* naar zijn vader hebben genoemd en hijzelf kon naar zijn grootvader van vaderszijde genoemd zijn. Hierdoor kreeg ik de navolgende stamreeks:

I. *Hendrik van Doorn.*
II. *Abraham Hendriksz. van Doorn.*
III. *Hendrik Abrahamsz. van Doorn.* (I van Ned. Adelsboek 1941.)

Alvorens het onderzoek aan te vangen, meende ik eerst mijn eigen collectie te moeten raadplegen. Daarbij bleek mij dat ik rijker aan aantekeningen was, dan ik zelf wel wist. Op 24 juni 1656 compareerden voor de notaris G. van der

Hout te Rotterdam: „*Cornelis Hendricxsz.* en *Hendrick Hendricxsz. van Doorn*, kinderen van sa. *Hendrick Corn. van Doorn*, cuijper, geprocreeert bij *Neeltgen Everfs*, naergelaten dochter van sa. *Everf Maerfenst. Lijnbaen*, voor haer selven, vervangende ende haer sterckmaekende en de rato caverende voor *Abraham Hendricxsz.*, haer enuijt landig en Broeder, mede erfgen. ex testamento van den voorsz. *Everf Maerfensz. Lijnbaen*, haer grootvader za., sijnde gepasseert voor den nots. Jan van Aller Andriese ende sekere getuijgen In date den *25* Jannuarij 1637."

Door het vinden van deze acte bleek *Abraham Hendricksz. van Doorn* een historisch person te zijn en de vermelding „haeren uijtlandigen Broeder" leverde voor mij het overtuigende bewijs dat hij de vader was van *Hendrik van Doorn*, met wien de afstamming in Ned. Adelsboek aanvangt. Tevens werden in de acte o.m. de namen der grootouders aangegeven.

Nieuwsgierig naar de verdere herkomst der familie was mijn eerste werk te trachten de huwelijksacte der grootouders op te sporen. In het trouwboek der gereformeerde kerk staat op 27 juni 1627 de ondertrouw opgetekend van:

„*Henrick Cornelissoon*, Jongesel van Wijck te Duerstadt, woont op de Kipstraet, met
Neelfgen Everfs, Jongedr. van Rotterdam, woon In de Breestraet.
Attestaë nae Iselmonde den 11 Julij 1627."

De namen van al de kinderen uit dit echtpaar komen voor in de volgende acte:

„Reeckeninge, staet, scheijdinge ende deelinge van den boedel ende de goederen, die *Everf Maerfensz, lijnbaen*, in sijn leven weduwenaer van *Grietgen Hendricx* sal. gede. beseten heeft, sulcx deselve bij den voorn. *Evert Maertensz.* metterdoot ontruijmt en naergelaten sijn, volgens den inventaris daer van bij Pieter Adriaensz. Verwer, als bij de E. Heeren Weesmeesteren deser stede gestelde courateur over de vsz. goederen, dewelcke de kinderen van *Neelfgen Everfsdr.* bij testamente van den gemelten *Everf Maerfensz.* gepasseert op den 25 Jan. 1637 voor den Nots. Jan van Aller, ende seeckere getuijgen alhier, voor den blooten eijgendom sijn gemaeckt, ende voor het vruchtgebruijcken aen de vsz. *Neelfgen Everfsdr.* op den *18* Martij *1655* ter Weescamer deser stede Rotterdam overgeleverd."

Bij slot van de rekening was er een tegoed van £ 437– 7 st., „waer van het gerechte sevende part is bedragende de somē van twee en sestich gl. nege st., nege pñ. lxij G., ix st., ix p."

„*Cornls. Hendricksz. vam Doorn*, outste meerderjarige soone van de voorn. *Neelfjen Everfs*, geprocreert bij *Hendrick Cornls. van Doorn*, sa. gede., dochter van den gemelten *Evert Maerfenst. lijnbaen zal.*, comt in conformite van den testamente van den vsz. *Everf Maerfensz.*, grootvaeder van smoeders sijde, gepasseert voor den Nots. Jan van Aller en seeckere getuijgen alhier in date den 25 Januarij 1657, als sijnde boven den ouderdom van twee en twintich jaren, voor sijn gerechte sevende part de somē van twee en sestich gl., nege st. neg. p. sa. lxij £, ix st., ix p.

Hendrick Hendricksz. van Doorn, die mede een soone is van de vsz. *Neeltje Everfsdr.* comt mede uijt crachte van den vsz. testamente, als sijnde boven den ouderdom van twee en twintich jaren, voor sijn gerechte sevende part de sā van twee en sestich gl., nege st., nege p. sa. lxij £, ix st., ix p.

Abraham Hendricksz. van Doorn, die mede een soone is van de gemelte *Neelfjen Everts*, comt mede ingevolge van de vsz. testamente (als sijnde boven de ouderdom van twee en twintich jaren) voor sijn gerechte sevende part de somä van twee en sestich gl., nege (st.), nege p. sa. lxij £, ix st., ix p.

De vier Jonsten kinderen van de voorgemelte *Neeltjen Everfs*, namentlijck *Maertjen, Dirck, Willemtjen* eñ *Heijlfjen*, comt mede uijtwijsende den vsz. testamente van den voorn. *Maerten Everfsz.* (moet zijn *Everf Maerfensz. v.* R.) zal., haerl. grootvader van smoeders sijde, de resterende vier sevende parten de somā van twee hondert negen en veertich gl., achten st., vier pen. sa. ij^{c} xlix £, xviij st., iiij p."

Van deze kinderen — uitgezonderd van *Abraham Hendricksz. van Doorn* — vond ik in het Rotterdamse Archief nadere bijzonderheden. Zij zullen t.z.t. volledig worden gepubliceerd. Mogelijk dat de notariële archieven, waarop nog geen indices zijn, belangrijke gegevens over *Abraham Hendricksz. van Doorn* bevatten. Wanneer de publicatie van het geheel zal plaats vinden, zullen deze indices inmiddels wel gereed gekomen zijn.

Uit de drie volgende acten van *Maerfen Hendricksz. van Doorn* moge blijken dat het reizen de familie in het bloed zat, dat zij ook wel van Doornick werd genoemd en dat er met Zeeland contact heeft bestaan.

11 juni 1657 test. voor nots. Jacob Duyfhuijsen: „*Maerten Henrickxsz. van Doorn*, van Rotterdam, (mij notario bekent), de reijse van Delft na Oostindien, met tschip genaemt de Walvisch, als timmerman voorgenomen hebben., Jonggeselle, gesont, sijn verstant, redenen ende memorie wel hebben. ende gebruijckende, en verclaerde hij Testateur, uijt sijn vrije, wel voorbedachte wille, sijn Testament ende uijtterste wille te wesen, dat Indien hij Testateur, sonder echte kint of kinderen in leven naer te laten, deser werelt comt te overlijden, in sulcken gevalle, so heeft hij Testateur gelegateert ende gemaeckt aen sijn moeder *Neeltje Everfsdr.*, wede. van *Henrick Cornelisz. van Doorn*, wonen. alhier in de Pannecouckstraet, alsulcke Tweentsestich gls. capitael, met al de verlopen Interest van dien, tot dage van sijn overlijden toe verschenen, als hij Testateur geërft heeft van sijn groote vader *Everf Maerfensz. Lijndraijer*, staeñ. alhier op de Weescamer, voorts heeft hij Testateur, in cas voorsz., in den eijgendom aller sijner vordere naer te laten goederen, alle sijne gagien, timmergereetschap, pen., clederen, actien, en crediten, in ende uijtschulden ende voorts alles anders, niets uijtgesondert, sijne twe zusters *Willemfge* ende *Heijlfge Hendricxdr.*, burgerinnen alhier, tsamen ende langstlevende van dien tot sijne enijge ende universeele Erfgenamen of Erfgenaem gemaect, genomineert ende geinstitueert, gelijck hij Testateur, in cas voorsz., in alle de selve sijne vordere nae te laten goederen, egeen uijtgesondert, de voorn. *Willemfge* ende *Heijlfge Hendricxdrn.*, sijne susters, tsamen ende de langstleveñ. vañ selve, of bij aldien de selve beijde voor hem Testateur waren overleden, sijne moeder *Neeltge Everfsdr.* tot sijn enige of Eenich Erfgenaemen of erfgenaem maeckt, nomineert ende Institueert bij desen," etc.

13 nov. 1662 comp. voor nots. Jacob Duyfhuysen: „*Maerfen Henricxsz. van Doornick*, wonen. alhier, meerderjarich Jongman, soone van *Neeltge Evertsdr.* (daer vader af was *Hendrick Cornelisz. van Doornick*, salr. gede.), mitsgaders *Cornelis Henricxsz. van Doornick* en *Cornelis Absolonsz.* (mij Notaris en getuijgen bekent) als geordonneerde voochden over *Dirck Henrickxsz. van Doornick*, hier present, die mede een soon is van voorñ. *Neelfgen Everfsdr.*, en nu gecomen sijnde tot den ouderdom van tweentwintich Jaren, En verclaerden sijl. comparanten in de respective qualiteiten uijt handen van Pieter Adriaensz, verwer, als Curateur over

de goederen, de voorn. kinderen van *Neeltge Evertsdr.* door doode en overlijden van *Evert Maertensr. Lijnbaen,* haer grootvader van smoeders sijde, volgens den teneur van sijnen Testamente, in dato den 25 Januarij Ano. 1637, gepasseert voor Jan van Aller, Notaris alhier, ende Twe getuigen, opgecomen en aenbestorven, en in de scheijdinge op den *17.* October 1656, ter Weescamer alhier, gedaen, aengedeelt, ontfangen te hebben, ijder en elck een some van Tweentsestich gulden x sts., in volle voldoeninge van haerlr. comparanten contingente portie. Compareerde mede de voorn. *Neeltge Evertsdr.* ende verclaerde van renten vant voorsz. capitael, als haer bij de voorsz. Testamente gemaeckt sijnde, tot den voorn. ouderdom toe, mede voldaen ende betaelt te sijn, als mede van renten van de andere haer twee Jongste kinderen *Willemtge* ende *Heijltge Heijndricxdr.,* tot huijden dato deses toe verschenen sijnde, de voorn. Pr. Ariensz. Verruwer van dese voorsz. respective capitalen en rente absolutel. ende volcomentl. quiterende", etc. Tekenen alle van Doorn.

30 mei 1681 compareren volgens het Giftboek: „*Joan Bull* ende *Maria Cortgemet,* egteluijden, welcke Maria Cortgemet te vorens weduwe ende universeele Erfgenaam is geweest van *Maerten Hendricksz. van Doorn* zal., volgens den Testamente daar van zijnde gemaakt ende gepasseert voor M. Verinne, notaris, ende sekere getuijgen tot Middelburgh op den 5en December 1673, waaraff ons schepenen geexhibeert is Extract autentijcq, geven in die qt. aen *Griettge* en *Maartge van Doorn,* ongetroude, meerderjarige dogters, gifte ende Eijgendom van Een huys ende Erve, staande ende gelegen aen d'Oostzijde van de Nieuwe Vranckestraet alhier", No. 3081a, voor *f* 600.—.

Het huwelijk van de ouders van *Neeltgen Evertsdr.* werd 9 mei 1599 voltrokken. De inschrijving daarvan luidt:

Evert Maertensen J.d. (sic) van Rotterdam, woont in de Pannekoeckstrate, met
Grietgen Heindricks J.d. van Vianen, woont in den Rustuijn.

De doopregisters van Wijk bij Duurstede vangen eerst 1635 aan en dus te laat om de doop van *Hendrick Cornelisz. van Doorn* en de namen van zijn ouders op te sporen. Hij moet een zoon geweest zijn van een *Cornelis,* die op zijn beurt weer een zoon van een *Hendrick* kan geweest zijn of anders was zijn moeder mogelijk een *Hendricksdr. Nu* vond ik in het trouwregister van Wijk bij Duurstede, dat 1597 aanvangt, dat aldaar in 1601 huwden:

Cornelis Berndts van Dōšrš met
Aeffgen Hendricks van Vianen.

Welke plaats bedoeld wordt met Dōšrš vermocht tot heden niemand vast te stellen. Kennelijk is het een afkorting. Of staat er toch iets anders?

Kunnen *Cornelis Berndtsz.* en *Aeffgen Hendricksdr.* de ouders van *Hendrick Cornelisz. van Doorn* geweest zijn? Voor zover bekend is, bevond er onder zijn kinderen zich geen met de naam Aefgen. Ware dat wel het geval geweest, dan nam de waarschijnlijkheid toe dat Aeffgen Hendricks zijn moeder was. Er stierven echter enige kinderen op jeugdige leeftijd wier namen niet werden vermeld. Daaronder kan natuurlijk wel een Aefgen geweest zijn,

Wat echter opvalt, is, dat Aeffgen Hendricks en zijn schoonmoeder Grietgen Heindricks beiden een Hendricksdochter waren en beiden van Vianen afkomstig. Kenden zij elkaar of waren het wellicht zusters? Is Hendrick Cornelisz. van Doorn met zijn volle nicht getrouwd? Dan zou de vraag waarom hij zich te Rotterdam vestigde spoedig opgelost zijn.

Een vluchtig onderzoek in het notarieel en rechterlijk archief van Wijk bij Duurstede bracht de afstamming niet nader. Mogelijk dat een meer uitgebreid onderzoek dat wel zou doen.

Meerdere personen uit Doorn vestigden zich te Wijk bij Duurstede die later van Doorn heetten. De voornamen Berndt en Cornelis komen herhaaldelijk voor. De vader van Hendrick Cornelisz. van Doorn zal ook wel in Doorn geboren zijn, waarmede de oorsprong van de geslachtsnaam is verklaard.

Ben ik er niet in geslaagd in de afstamming van het Zeeuwse, thans geadelde geslacht van Doorn afdoende zekerheid te scheppen, zo ben ik echter wel overtuigd dat de afstamming aldus moet luiden:

1. *Hendrick Cornelisz. van Doorn,* geb. Wijk bij Duurstede omstreeks 1600, kuiper, woont bij huwelijk op de Kipstraat, bij overlijden in de Breestraat, overl. Rotterdam (aangeg. 20-26 juni 1655), ondertr. Rotterdam 27 juni 1627 (attestatie naar IJsselmonde 11 juli 1627) Neeltgen *Lijnbaen,* geb. Rotterdam, over!. na haar man, dr. van *Evert Maertensz.,* lijndraaier, en *Grietgen Hendricksdr.*

11. *Abraham Hendricksz. van Doorn,* geb. omstreeks 1634, was 24 juni 1656 uitlandig.

III. *Hendrick Abrahamsz. van Doorn.* (I van Ned. Adelsboek 1941).

KORTE MEDEDELING.

Von Rosenstrauch-Von Bülow.

Op het Algemeen Rijksarchief, onder Aanwinsten 1899, XVIII, 98, geschonken door de familie Teding van Berkhout, bevindt zich een in leer gebonden register met familieaantekeningen. begonnen door *Gerhardt Kurick von Rosenstrauch* (1603-1680) en voortgezet door zijn zoon *Gerhardt von Rosenstrauch (* 1649-1708) die, behalve familieaantekeningen, zijn volledige levensgeschiedenis van jaar tot jaar optekent, en allerlei wetenswaardigs mededeelt over zijn ouders, zijn beide vrouwen, en een bijzonder interessant beeld geeft van het beroeps-soldaten leven van die tijd in het algemeen, en van de Marlborough-campagne in het bijzonder. Dit uitgebreide document is een historische publicatie ten volle waardig, maar vooralsnog mogen de volgende uittreksels dienen als aanvulling en verbetering op mijn in De Ned. Leeuw, jaargang LXI, k. 160, gepubliceerde antwoord op de vraag van jaargang LVII, k. 17.

De *von Rosenstrauch's* waren niet, zoals ik meende, van Zweedse oorsprong: Zij heetten van huis uit *Kurick,* en *Hans Kurick,* geb. 1555 in Recklinghausen, Westphalen, trok „der Lutherischen Religion wegen" naar Lijfland, en overleed in Riga 7 maart 1623. Hij was aldaar 1583 gehuwd met *Catharina Friderichs Bartholomeusdr.,* geb. Riga in 1561, † ald. 4 okt. 1624.

Nadat in 1629 Lijfland van de heerschappij van Polen in die van Zweden was overgegaan, werd hun te Riga op 21 mei 1603 geboren zoon *Gerhardt Kurick* kapitein in Zweedse dienst, en „Hauptmann über 3 Ämter oder Starosteyen", d.w.z. commandant der vestingen of sloten Ronnenburg, Schmilten en Serben, in de omgeving der stad Wenden in Lijfland. Hij was heer van het adellijk leengoed Maurach, ook gend. Bajowskenguth, in het kerspel Ronnenburg, en werd 3 dec. 1650 met de toenaam *von Rosenstrauch* in de Zweedse adelstand verheven. (Zie ook Siebmacher in zijn deel „Wappenbuch der Russischen Ostseeprovinzen"). Zijn zoons lieten

daarna de oude familienaam *Kurick* vallen. Hij overleed op Maurach 4 april 1680 en was 2 juni 1632 in Riga gehuwd met *Catharina Petersen*, geb. Riga 12 mei 1607, † op Maurach 21 sept. 1674, begr. Riga in het Kurick-familiegraf in de Peterskerk, 26 febr. 1675.

Haar vader was *Joachim Petersen*, „vornehmer Burger in Riga aus dem Herzogtum Holstein aus der Stadt Itzehoe", gehuwd met de van Riga geboortige *Helena Winkelman*. Van hun 8 kinderen stierven er 6 als kind, de oudere zoon kapitein *Johann von Rosenstrauch auf Freudenberg*, gehuwd met *Catharine Maria*, dr. van Rittmeister *Philip Franz König auf Jummersdell*, overleed kinderloos, en hun jongste zoon volgt:

Gerhardt von Rosenstrauch, geb. Schloss Ronnenburg 21 mei, ged. ald. 5 juni 1649, waarbij onder meer Peetvader is *Ernst Johann von Rosen*, „der Livländischen Ritterschaft Landtmarschall", die in 1682 in Delft ook peetvader is over de zoon van *Gerhardt*.

In 1656 ontvlucht zijn moeder met hem en zijn zuster Riga bij de inval der Moscovieten, en verblijft met hen tot 1658 in Liibeck.

In 1665 trekt hij via Zweden en Lübeck met zijn broeder *Johann* naar de Munsterse oorlog tegen de Republiek, waar hun beiden aanstellingen beloofd zijn door de neef hunner moeder, Genera1 Major *von Gorgass*, in dienst van de bisschop von Galen, de jonge *Gerhardt* als soldaat in een regiment te voet, „wo ich die Pique trug".

In 1673 treedt hij in Statendienst, bij de Garde te Voet van de Prins van Oranje, doch moet zich met de rang van luitenant-volontair tevreden stellen tot 14 *aug.* 1693, wanneer hij aangesteld wordt als kapitein over de compagnie van de zojuist in de slag bij Landen gesneuvelde kapitein *von Kretschmar*. Tien jaren later zal hij bovendien diens weduwe huwen!

In 1681 woont hij als Heer van Maurach de Landdag te Riga bij: 1691-1696 bevindt hij zich met zijn regiment in Londen. In 1702 volgt zijn aanstelling tot luitenant-kolonel. Na de slag bij Ramillies in 1706 verliest hij bij de verovering der stad Aalst in Vlaanderen zijn laatst overlevende zoon *Johann Ludwig*. die als vaandrig in zijn compagnie diende, en tenslotte bezwijkt hijzelve aan zijn verwondingen binnen Kortrijk, *22* nov. *1708*.

Hij huwde ten eerste, ondertr. Delft 17 januari 1682, getrouwd voor Schout en Schepenen van Vrijenban op 3 febr. 1682, kerkelijk ingezegend in de Lutherse kerk aan de Voldersgracht, met *Hester Luise von Biilow*. waarbij getuigen kapitein *Johan Nicolaus* en *Ursula von Bülow*, broer en zuster van de bruid. Zij was geboren in Rijnberk, alwaár haar vader toen in garnizoen lag, op 6 mei 1652, en overleed te Delft, wonende aan de Voorstraat op 7 april 1702, „voor mijn groote zonden, tijdens mijn absentie te velde", tekent haar weduwnaar hierbij aan.

Zij was de dochter van kapitein *Caspar Ludwig von Bülow* en van *Catharina van Salingen*, geboortig van 's-Gravenhage, „bürgerlichen Hauses, undt hat noch unterschiedliche Freunde (een woord dat G. v. R. gebruikt in de zin van verwanten) daselbst wohnen". Inderdaad komen in de betreffende jaren verschillende *van Salingen's en van Solingen's* in 's-Gravenhage voor, doch een huwelijk v. *Bülow-v. Salingen* is niet te vinden. Opmerkelijk is dat uit de huwelijken der vrouwelijke van Salingen's met militairen, van lagere rang, en uit het beroep van „swaertveger" van een der mannelijke familieleden wel blijkt dat hun interessen naar de kant van het leger uitgingen.

Van zijn schoonvader tekent *Gerhardt v. R.* aan, dat hij uit Mecklenburg stamt uit de tak der *von Bülow's* auf Simen, dat zijn moeder ene *von Maltzahn* was, en zijn grootmoeders respectievelijk *von Oldenburg* en *von Quintzow*.

Inderdaad vermeldt het lijvige stamboek der *von Bülow's* een „on-beërfde" *Jasper Lutke von Bülow* over wie nadere gegevens ontbreken en die een zoon was van *Lutke von Biilow auf Simen und Mickenhagen, ex* matre *von Oldenburg*, die in 1582 voorkomt als deelnemer aan de Reichstagsfahrt naar Augsburg, doch wiens affaires allengs bergaf gaan, zodat hij wegens schulden zijn erfgoederen aan broers en neven moet overdragen. Hij was gehuwd met *Ilsabé von Maltzahn*, dr. van *Lutke von Maltzahn auf Osten und Wolde*, en van *Elizabeth von Quintzow*.

Tenzij de kapitein in Statendienst *Caspar Ludwig von Bülow* zijn schoonzoon een uitvoerige kwartieren-vervalsing op de mouw gespeld heeft, mogen we dus wel aannemen dat hij dezelfde was als de *Jasper Luttke von Bülow* wiens verdere loopbaan en nakomelingen de samensteller van het Stamboek der Bülow's onbekend was, doch wiens voorgeslacht daarin uitvoerig staat opgetekend.

Uit de aantekeningen van *Gerhardt v. R.* blijkt dan dat het echtpaar v. *Bülow-v. Salingen* de volgende kinderen had:

1. *Johann Nicolaus*, kapitein in Statendienst
2. *Ursula*, woont als ongehuwde bij haar zwager v. *Rosenstrauch* te Delft in.
3. *Elsa Catharina*, gehuwd met kapitein *Theodoro (de) Copes*. Hierbij dient vermeld dat G. v. R. 18 januari en 8 april 1683 ontvangsten boekt van „niedermeister Interessen" van de H. Secretarius *de Copes*, domheer te Utrecht.
4. *Caspar Ludwig jr.*
5. *Anna Catharina*. gehuwd met *Pieter von Bülow*.

Het tweede huwelijk van *Gerhardt von Rosenstrauch* met *Susanna Vernatti*, weduwe van *Johann Christian von Kretschmar*, waarvan tot nu toe de plaats van voltrekking niet gevonden kon worden, vond plaats op 18 nov. 1703, „op het Slot te Woerden, in aanwezigheid van onzen lieven ouden vriend *Willem Hooft*, drossaard van Woerden, deszelfs huisvrou en dochter, alsook van mijne vrous haer jongste soon en beyde dochters, als ook mijn soon".

Op het in De Ned. Leeuw, LXI, kol. 160, vermelde betreffende de kinderen uit zijn eerste huwelijk verschaffen de aantekeningen de volgende aanvullingen:

ad 1, *Gerhard Lodewyck:* geb. Delft 9 nov. 1682, † ald. 11 febr. 1683,

ad 2, Johann Ludowicq: geb. Delft 14 dec. 1683, vaandrig in de compagnie van zijn vader, bezweken aan een hoofdverwonding, opgelopen bij de verovering der stad Aalst, 3 okt. 1706, waardoor zijn vader als laatste mannelijke telg van zijn familie hem overleefde. Het journaal eindigt met het relaas van dit gebeuren en een aandoenlijke cri de coeur van de oude vader over dit verlies van zijn zoon en zijn hoop op voortzetting van zijn familie.

ad 3, *Gerhard Nicolaas:* geb. Delft 3 aug. 1685, † Doesburg 11 aug. 1687.

ad 4, *Catharina Louisa:* geb. Delft 1 dec. 1686, † Delft 14 januari 1687.

ad 5, *Catharina Louise von Rosenstrauch:* geb. Delft 2 dec., ged. ald. (Luthers) 13 dec. 1687; in 1730 testeert zij, wonend in het Begijnhof te Delft, en opnieuw op 4 april 1751, waarbij zij aan de zoon van haar jongste stiefbroer, t.w. *Jan Nicolaas Christiaan van Kretschmar*, een tiental portretten vermaakt, die aan de hand van de inventaris opgemaakt

bij het overlijden van haar vader en stiefmoeder in 1708, en van haar eigen testament van 1730 als volgt kunnen worden geïdentificeerd:

1: haar vader, 11: haar moeder, 111: haar stiefmoeder, IV: haar tante *Ursula von Bülow,* V en VI: haar grootouders Von *Bülow,* VII: Koning Gustaaf Adolf van Zweden, VIII: een langwerpig familiestuk van de kapitein *von Bülow en* zijn gezin in vergulde lijst, IX: dito in zwarte lijst. *Jan N. Chr. van Kretschmar* op wie deze portretten vererfden was de vader van *Maria Agatha Teding van Berkhout* geb. *van Kretschmar,* via wie het journaal van *Gerhardt von Rosenstrauch* in de familie *Teding van Berkhout* overging. Hoe lang deze portretten dezelfde weg der vererving gingen en of zij thans nog in de collectie *Teding van Berkhout* berusten, is mij onbekend.

ad 6, *Gerhard Nicolaas:* geb. Delft 2 juni 1689, † ald. 2 nov. 1689.

Nog bleken te Londen geboren en begraven te zijn:

ad 7, Wilhelm Heinrich, geb. in Jermynstreet, St. James's, 12 sept. 1691, † Westminster 23 juni 1693, begr. St. Margaret's, Westminster.

ad 8, *Esther Ursula:* geb. in Downstreet, Piccadilly, 30 juli 1693, † 22 aug. 1693, begr. St. Margaret's, Westminster.

ad 9, *Wilhelm Ferdinand:* geb. in Crown and Sceptre Court, St. James's Street 24 nov. 1695, † 31 januari 1696, begraven St. James's, Piccadilly.

JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAK.

BOEKBESPREKING.

Nederland's Patriciaat 43e Jaargang. A° 1957. Uitg. Centr. Bureau voor Genealogie, 's-Gravenhage 1956.

Een zeer groot aantal genealogieën zijn in dit 43ste jaarboek opgenomen: dit aantal (31 genealogie&) werd sinds de 22ste jaargang niet meer bereikt.

Van het geslacht *Baert,* uit St. Winoxbergen afkomstig, namen sedert het begin van de 17de eeuw leden deel aan de regering van Alkmaar: een genealogie van dit geslacht verscheen eerder niet in druk. Op de bladzijden 11 en 21 worden takken vermeld, welke niet zijn uitgewerkt.

Bij de genealogie *van den Bosch* werden de reeds in 1911 in „De familie Dozy" gepubliceerde gegevens belangrijk aangevuld en tot heden bijgewerkt.

Eveneens voor de eerste maal vond in dit jaarboek een plaats het Enkhuizense regenten-geslacht *Buyskes,* waartoe behoorde *Arnold Adriaan Buyskes* Baron van het Koninkrijk Holland.

In de hierop volgende genealogie *(del Campo genaamd) Camp* zijn de onlangs in dit Maandblad gepubliceerde gegevens verwerkt, bovendien wordt de genealogie van een, uit een natuurlijke zoon van dit geslacht stammende, familie *Camp* gepubliceerd.

Aan twee geslachten *Colenbrander,* wier samenhang aannemelijk voorkomt, worden de twee volgende artikels gewijd.

Geheel nieuw zijn wederom de genealogische gegevens over het predikanten-geslacht *Creutzberg.*

In het artikel *Engelenburg* werden de gegevens uit een familieuitgave, mede aan de hand van een publicatie in De Ned. Leeuw, gerectificeerd en aangevuld.

Enschedé is een heropname, doch thans wordt een sedert het begin van de 18de eeuw volledige, genealogie geboden.

De stamreeks *Jonckheer* is thans met twee oudere generaties verrijkt, terwijl de in Ned. Patriciaat A° 1916 reeds verstrekte gegevens bovendien op een enkel punt werden verbeterd.

Vrijwel geheel nieuw zijn de gegevens over de geslachten *Kooy (van Barneveld Kooy)* en *Kooy (van Marwijk Kooy; van Woensel Kooy).*

De genealogie *Krayenhoff* verstrekt thans volledige gegevens over de afstammelingen van Ds. *Cornelis Krayenhoff (1662—1729),* voorzover deze geen deel uitmaken van de Ned. Adel.

Voor het eerst in dit jaarboek opgenomen werd het geslacht *de* Loos, aan de lezers wellicht niet onbekend door de in dit Maandblad daaraan gewijde publicatie.

Ook het geslacht *Meursinge* wordt voor het eerst in het „Blauwe Boekje" behandeld; daarentegen betreft het artikel *Muller* (Glarus) een herbewerking van de in Ned. Patr. 1928/'29 opgenomen stamreeks.

Zowel het geslacht *(du Celliée) Muller* als het geslacht *Wolterbeek Muller* vonden voor het eerst een plaats in het jaarboek. Het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen verschafte over het laatstgenoemde geslacht slechts onvolledige gegevens, welke thans zijn aangevuld en bijgewerkt.

Van het geslacht *Nieuwenkamp* werd reeds in Ned. Patriciaat 1927 een genealogie opgenomen.

Geheel nieuw is ook de genealogie *van Oppen,* een R.K. Limburgs geslacht.

Een, reeds sedert het begin van de 17de eeuw als volledige genealogie uitgewerkt, artikel *Pit,* geeft thans een duidelijk beeld van de positie welke het geslacht reeds in de 17de eeuw in Indië innam.

De thans volgende genealogieën *Rahusen, van Sonsbeeck, Verspyck* en *Völcker* vormen wederom uitgebreide en verbeterde herbewerkingen van eerder in Ned. Patriciaat behandelde stamreeksen.

Nimmer werden echter tot heden samenhangende gegevens verstrekt over het te Tholen tot aanzien gekomen geslacht *Wagtho;* hetzelfde geldt voor het artikel *Westermann,* welk geslacht eerst sedert het begin van de vorige eeuw in ons land is gevestigd.

Het geslacht *Winckel* werd reeds eerder behandeld; nieuw zijn echter wederom de gegevens *Zeewoldt* en *Zijnen,* waarmede dit jaarboek wordt besloten.

Enige opmerkingen mogen hier volgen:

blz. 28: dat *Gerrit Martyn du Tour* als baron wordt vermeld, is in strijd met het thans in de Nederlandse genealogische publicaties algemeen gevolgde gebruik. Ned. Adelsboek vermeldt bij hem deze titel dan ook niet. Dat op blz. 291 bij *Hendrik Reinout* van *Tuyll* van *Serooskerken* deze titel niet wordt vermeld is dus overeenkomstig dit gebruik om deze, op geen diploma berustende, „titres de courtoisie" niet te vermelden; dit meten met twee maten getuigt echter niet van een consequente redactie.

blz. 51: De beschrijving en tekening van het wapen *del Campo genaamd Camp* wijken enigszins af: Volgens beschrijving gewaad: rood-goud-blauw gestreept, volgens tekening echter: goud-rood-blauw-rood-goud-blauw. Volgens beschrijving strik met paarlen omboord, ontbreken op tekening (paarlen). Hoofddoek beschrijving als: blauw-goud-rood, de tekening vertoont echter de omgekeerde volgorde. In strik komen kleuren van hoofddoek niet terug.

blz. 73: Mr. G. *J. ter Kuile* overleed in 1954 i.p.v. in 1944.

blz. 116: Prof. Dr. *Abdias Velingius* hertrouwde met

Aletta Cornelia Bowier. (Zie „De Indische Navorscher" V (1939), blz. 64).

blz. 143: Het hartschild van het wapen *Jonckheer* juister herald. beschreven als volgt: vijf gouden vakken grenzende aan vier rode. N.B. Aantal van 9 behoeft niet te worden vermeld: aangrenzende vakken zijn een schakering van 9 stukken beurtelings metaal en kleur.

blz. 151/152: Volgens Ned. Patriciaat 17de Jaarg. (1927), blz. 198, werd het huwelijk van *Willem Kooy* en *Grietje van Heyningen* voltrokken te Oostzaan 16 juli 1782 en werd *Grietje van Heyningen* 5 april 1787 te Huizen begraven.

blz. 152/153: niet vermeld is bij de kinderen uit het huwelijk *Kooy-van Hecking Colenbrander: Maria Johanna Sophia Kooy* (1861—1935), gehuwd met Mr. *H. J. D. Durselen Enschedé. (Zie* blz. *134* bij de genealogie *Enschedé).*

blz. 180: Wapen *de Loos:* Een (heraldische) granaatappel heeft 4 kleine blaadjes aan de stengel. In eerste kwartier behoorden die zichtbaar te zijn, in kwartier IV — door schildvorm — niet alle 4 zichtbaar.

blz. 222/223: Aan *H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp* werd de naamstoevoeging slechts verleend voor hem en zijn minderjarige kinderen: zodoende gold het K.B. van 27 aug. 1955 niet voor de in 1933 geboren zoon. Deze verkreeg eerst bij K.B. van 16 maart 1957, no. 38, een gelijke naamstoevoeging.

blz. 252: Wapen *Rahusen:* Moet in de wapenbeschrijving niet worden aangegeven dat op beide torens een rode vlag of vaantje staat?

blz. 266: Wapen *van Sonsbeeck:* Klophamers: Rietstap spreekt van rechts- en van linkshellend.

blz. 288: Wapen *Verspyck:* In de beschrijving is de kroon rood, op de tekening goud (dus metaal op metaal).

blz. 308: De wapenbeschrijving *Wagtho* zegt: burcht op grasgrond, de tekening geeft echter te zien: burcht op losse grasgrond. N.B. Indien grasgrond niet uit schildpunt oprijst, doch los staat, heet het: losse grasgrond. Wat is hier juist: beschrijving of tekening?

blz. 330: De wapenbeschrijving *Winckel* spreekt van driehoek, de tekening vertoont een delta. Men ziet immers het goud van het veld er doorheen. Beschrijving zegt bovendien, dat alle meubels zwart zijn evenals vlucht en dekkleden (zwart-goud), de tekening vertoont dit alles echter groen (of is het blauw?) Wat is juist?

blz. 330/331: Blijkens Geneal. Handbuch bürgerl. Familien XXXII, p. 379 (genealogie *Manger)* was de moeder van *Sara Christina Manger* genaamd: *Anna Margaretha Hecker.*

Door de geboden stamreeks zou de indruk kunnen ontstaan, dat generatie IV, Ds. *Christian Philipp Winckel* de enige van zijn geslacht was, die zich in ons land vestigde. Het is daarom wellicht van belang te wijzen op de volgende gegevens, welke o.m. blijken uit Geneal. Handbuch bürgerl. Familien VI.

Uit het huwelijk *Winckel-Manger* o.m.:

1. *Johann Ludwig Winckel,* geb. Hahnstätten 8 okt. 1747 (of 21 sept. 1745), drossaard van Nieuwkuik en stadhouder van het Zuid- en Westerkwartier van Bergen op Zoom 1787—'94, kap. in Statendienst 1794, ontslagen 1795, † Woensel 29 april 1822, tr. *Elisabeth (Frederica) de Hamer,* † *7* okt. *1807.* (Zie Brabantia, V° Jrg., blz. 270-280).

Uit dit huwelijk twee kinderen.

2. *Johann Friedrich Jacob Winckel,* geb. *20* sept. 1751, luitenant in Statendienst, † in Suriname.

3. *Louise Leopoldine Christine Elisabeth* Reichsgräfin *von Winckel,* geb. *22* sept. 1753, verheven tot Reichsgräfin München 12 mei 1790. † 8 nov. 1801, tr. 20 maart 1782 *Christian Moritz* Prinz *zu Isenburg Birstein,* geb. 16 juli 1739, generaal-majoor der inf. in Keurpfalzische dienst, † 12 juli 1799, zn. van *Wilhelm Emich Christoph* Graf *zu Isenburg Birstein* en *Amalia Belgica* Gräfin *zu Isenburg Marienborn.*

4. Christian Philipp, vermeld generatie IV.

5. *Carl Theodor Winckel,* geb. Hahnstätten 9 april 1767, koopman te Amsterdam, „Oberst der Bürgerwache" aldaar, † na 1832, tr. Nigtevecht 14 dec. 1795 *Maria Cornelia Matthes,* geb. Amsterdam 19 april, ged. ald. (Zuiderk.) 23 april 1755, † Weesp 1 april 1832, dr. van *Jan Carel* en *Sara Fruyt van Hertog,* en weduwe van *Jan Titsingh* (Ned. Patr. 1950, blz. 200).

Uit dit huwelijk:

Sara Carolina Albertina Winckel, geb. Amsterdam 21 aug. 1797, † ald. 3 okt. 1797.

De wetenschappelijke waarde van de uitgave zou worden verhoogd, indien aangegeven werd, o ver a 1, wanneer en door wie het wapen — voorzover bekend — het eerst werd gevoerd. Wat houdt in: „Oude zegels zijn niet bekend". Zijn er dus alleen nieuwe bekend en van wanneer dateren die?

Illustraties versieren de artikels *Baert, de Loos, Pit, van Sonsbeeck, Verspyck* en *Winckel.*

W. W. VAN VALKENBURG.

Genealogisches Handbuch des Adels. Band 14, Fürstliche Häuser, Band IV, C. A. Starke Verlag, Glücksburg/Ostsee 1956.

Van dit deel bevat de eerste afdeling, welke de regerende en de sedert het begin van de 19de eeuw onttroonde vorstenhuizen behandelt, uit de aard der zaak, behoudens de recente mutaties, weinig nieuws. Van belang zijn echter in deze afdeling het overzicht van de vorsten van *Monaco* uit de geslachten *de Goyon de Matignon* en *de Polignac* en de volledige stamreeks van het „Haus *Sachsen",* welke tevens van belang is voor de afkomst der uit dit geslacht stammende koningshuizen van *België, Groot-Brittannië, Bulgarije en Portugal.* Bij deze laatste stamreeks valt op het „in Holland" op 27 febr. 1727 gesloten huwelijk van *Anton Ulrich* Hertog *van Saksen Meiningen* met *Philippine Elisabeth Caesar,* Reichsfürstin, geb. 6 maart 1686, als dochter van *David Caesar* en .... *Schurmann.*

In de tweede afdeling, behandelende de z.g. „standesherrliche Häuser", is opgenomen de gemediatiseerde tak van het Nederlandse geslacht *Bentinck.* De stamreeks, aanvangende met *Hans Willem Bentinck,* 1rst Earl of *Portland* vult de in Ned. Adelsboek 1940 gegeven stamreeks op enkele punten aan en vermeldt voorts enige, van die stamreeks afwijkende gegevens.

Ook van de geslachten *von Quadt zu Wykradt und Isny* en *van Rechteren-Limpurg* is een état-présent opgenomen.

Van belang is bovendien de eveneens in deze afdeling voorkomende volledige stamreeks van het geslacht *zu Solms.*

De derde afdeling bevat, behalve een groot aantal volledige stamreeksen van Italiaanse vorstelijke en hertogelijke geslachten, een, eveneens met *Hans Willem Bentinck,* eerste Earl of *Portland,* aanvangende stamreeks van de hertogen *van Portland.*

Belangwekkend zijn bovendien de gegevens over het ge-

slacht de *Beauharnais.* Door afkomst uit dit geslacht behoren de huidige koningen van *Zweden, Denemarken, Noorwegen* en *België* tot de nakomelingen van Keizerin *Josephine,* de eerste echtgenote van *Napoleon* 1.

Onder de „historische Ahnen" wordt vermeld de afkomst van de huidige Vorst *van Liechtenstein* uit de beroemde schilder *Velasquez.* Uit deze gegevens blijkt, dat *Henriette Susanna Casado de Monteleone,* echtgenote van Heinrich VI Graf Reuss *zu Köstritz,* een der verbindende schakels vormt. Dat dit echtpaar ook tot de voorouders van Z.K.H. de Prins *der Nederlanden* behoort, blijkt o.m. uit Ned. Leeuw LIV (1936), kol. 325/326.

Talrijke afbeeldingen versieren deze, als steeds zeer goed verzorgde, uitgave.

W. W. VAN VALKENBURG.

Jhr. F. J. E. van Lennep, Honderd jaar Hartekamp. Uitgegeven door de Vereeniging Haerlem. De Erven F. Bohn N.V., Haarlem 1956.

Deze honderd jaar uit de geschiedenis van het buiten de Hartekamp onder Heemstede omvatten het tijdperk van 1816, toen *Mattheus Pieter Brants* door koop het buiten verwierf, tot 1901, in welk jaar zijn dochter hoogbejaard te 's-Gravenhage overleed. *M. P. Brants* en zijn echtgenote stierven reeds in 1829 en 1835, zodat het grootste en belangrijkste gedeelte van deze honderd jaar samenvalt met het lange leven van de dochter, *Anna Maria Brants* (18 17-1901) .

De romantische belevenissen van *Anna Maria* zouden een lijvige roman kunnen vullen. Het huwelijksaanzoek door de Prins *de Montléart,* halfbroeder van de Koning van Sardinië, het door haar doorgezette huwelijk met *Barthold Arnold* Baron *van Verschuer,* haar „carrière" in de Haagse hofkringen, de schaking en het huwelijk van haar dochter; dit alles passeert de revue, gekruid door vele anecdotes en vooral door de kostelijke Franse slagzinnen. welke Mevrouw van Verschuer voor elke situatie bij de hand blijkt te hebben gehad.

Dank zij Schrijvers vertelkunst is dit boekje geworden tot een voortreffelijk tijdsbeeld, waarin men de omstandigheden van een gefortuneerd en aanzienlijk gezin uit de vorige eeuw als het ware voor zich ziet herleven; de illustraties naar oude foto's en prenten werken hiertoe in ruime mate mede.

Dat de eerste druk van dit zo boeiende werk reeds geheel is uitverkocht valt niet te verwonderen. Een tweede druk is thans ter perse en zal voor de prijs van ƒ 6,50 in de handel komen.

Voor de leden van het Genootschap bestaat de mogelijkheid om het boekje op dezelfde voorwaarden te verkrijgen als de leden van de Vereeniging Haerlem, namelijk voor de prijs van ƒ 4,75, mits de bestelling geschiedt vóór 1 mei 1957 bij de Erven F. Bohn N.V., Frankestraat 42, Haarlem, of bij de boekhandel.

W. W. VAN VALKENBURG.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

M. Gysseling. Inventaris van het adelsarchief Piers de Raveschoot. Brussel, 1956.

Genoemd archief, dat in het Rijksarchief te Gent berust, is, aangezien de familie *Piers (de Raveschoot)* behalve in Vlaanderen en Noord-Frankrijk ook in ons land gegoed was, mede voor Nederland van belang. *Allaert, Van Baelen, Morel, Nolet, Persijn, De Peijster* en *Du Quesne* zijn o.m. namen, die er in voorkomen.

Monschau 1356-1956, Stadtwerdung und Bürgerhäuser. [Monschau,] 1956.

Dit rijk geïllustreerde werkje dat mede door zijn afbeeldingen een goed beeld geeft van de ligging en schoonheid van Monschau, zal in het bijzonder hen interesseren, die zich met de geschiedenis van de provincie Limburg bezighouden: de heren van Valkenburg toch waren eveneens heren van Monschau. Burgemeester W. Scheibler heeft het hoofdstuk „Zur Geschichte der alten Kirchen und Bürgerhäuser in Monschau" en E. Quadflieg dat over „Monschaus Stadtwerdung 1352 und der Monschau-Valkenburger Erbfolgestreit" behandeld. In het eerstgenoemde wordt o.a. het in 1597 door *Christoph von Rolshausen,* heer van Stauffenberg enz. en zijn 2de vrouw *Katharina von Palant* gestichte Rolshausense Huis besproken. Als derde onderafdeling van zijn hoofdstuk geeft E. Quadflieg ter staving van het gepubliceerde omtrent de Monschau-Valkenburgse successiestrijd op dit onderwerp betrekking hebbende oorkonden en regesten (345 in totaal) over de jaren 1334 tot 21 januari 1433. Schrijver besluit een en ander met een genealogisch overzicht van de personen, die hierbij betrokken zijn.

Gedenkschrift [van de] Oudheidkundige Kring van het Land van Dendermonde, 3de rks., dl. VI (1956).

A. Limpens, De Schepenbank van Dendermonde in de XIVe eeuw. Aan het slot van zijn artikel geeft de Schrijver een overzicht (met afbn.) van de door de schepenen en de regeringsgeslachten gevoerde wapens. O.a. worden zegels *Cla(e)us, Van der Elst* en *Van Pottersberghe* gegeven.

Jaarboek Het Oude Land van Loon, jrg. XI (1956).

Verscheen het door de Federatie der Geschied- en Oudheidkundige Kringen van Limburg uitgegeven periodiek „Het Oude Land van Loon" tot voor kort in zes afleveringen per jaar, met ingang van deze (XIde) jaargang is dit tijdschrift vervangen door een Jaarboek. In dit 350 blz. tellende deel komen voor Noord-Nederlandse genealogen enige lezenswaardige studies voor t.w. 1. Bijdrage tot de geschiedenis van Landwijk van de 14de tot de 18de eeuw door R. Enckels. Dit landgoed, ressorterende onder Donk, is op het einde van de 16de eeuw in bezit van *Laurent van Arnhem* (× 1. *Barbara van den Gruythuyten, 2. Anna van den Hove* en 3. *Catharina van Singem)'* gekomen. Van deze *Laurent van Arnhem,* zoon van *Richard van Arnhem en Gertrudis van Erven,* worden de kinderen en kleinkinderen uit zijn 3de huwelijk behandeld: een dochter is getrouwd met *Herman van Hinnisdael;* 2. Een poorterlijst van Tongeren 1487-1509 door J. Grauwels en H. Baillien. De door de Samenstellers in lexicografische volgorde — onder vermelding van plaats van herkomst enz. — gegeven 134 namen zijn ontleend aan „Registrum negotiorum et plebiscitorum 1514—1694". De vier vellen, die de oudste poorterlijst van Tongeren uitmaken zijn verm. in de XVIIIde eeuw, toen bedoeld register, dat sedert 1947 op het Rijksarchief te Hasselt berust, opnieuw is ingebonden, bij deze gevoegd. Burgers van die plaats waren in die periode behalve vele anderen o.m. *Beckerschener (Jan,* uit Maastricht), *Corenmans, Cupers, Elderen, Van Horne, Houben, Kempener, Kefelbueter (Dries* en *Thiel,* uit Maastricht), *Mees (Nijs,* uit Maastricht)', *Obrechfs, Van Rothem, Schoels (Wouter,*

uit Gestel) en Smeetz; 3. *H. B. Bungeners,* pastoor van Herk-de-Stad in het begin der XIXde eeuw door C. de Clercq. Geeft een beschrijving van het leven van *Henricus Bartholomeus Bungeners,* ged. Eindhoven 2 juni 1759 als zoon van *Joannes Caspar,* uit Maastricht en van *Maria Cafharina Bogers,* uit Woensel; 4. De eigendommen der Kruisheren van Maseik onder en na de Franse Revolutie (1797-1855) door M. Colson O.S.C. Deze verhandeling is het resultaat van een studie over de verkoop en verdere bestemming van de roerende en onroerende goederen van het Kruisherenklooster in Maaseik, terwijl tevens aan de lotgevallen van het Klooster en de Kerk aldaar aandacht wordt besteed. Onroerende goederen werden o.a. aan *Jan Bosch,* van Maastricht, *Louis Havef,* van Maastricht, *Hendrik Holleman,* van Maastricht, *Nicolaas van Isferdael,* van Maaseik en *Lucas Nypels* verkocht.

De Schake 1, jrg. XI (1956), afl. 4.

Dit nummer wordt geopend met een „Hulde aan het Belgisch vorstenhuis", waarin de kwartierstaat (64) van Z.M. Koning *Boudewijn I van België* van de hand van L. Huybrechts is opgenomen. Vervolgens wordt door dezelfde auteur een artikel over „L'ascendance belge de Sa Majesté la Reine *Elisabeth"* gepubliceerd. R. van Passen geeft het 2de vervolg van „Testamenten gepasseerd voor Kontichse notarissen: notaris *Philippus Augustinus van den Bossche* (residentie te Kontich 1715-1735) ". Blijkens de afgedrukte lijst komen van de volgende personen testamenten voor: *Huybrecht Pandelaers,* jongman (29 aug. 1724), *Cornelis Verhoeven* ×† *Joanna Asselberghs* (22 okt. 1725), *Michiel de Weerdt* **X** *Joanna Pauwels (26* april 1725) en *Peefer de Weerdt* **X** *Maria Fierens (25* juni 1722).

Jaarboek 1955-1956 van de Zottegemse Culturele Kring.

L. N. van den Bossche beschrijft de geschiedenis van de totstandkoming van „Het standbeeld van *Lamoraal van Egmont"* (met afb. naar een pentekening). Dat ook de Prins van *Oranje* zich hiervoor interesseerde, moge blijken uit zijn intekening (28 april 1819) op de inschrijvingslijst.

Familie und Volk, jrg. VI (1957), afl. 1.

G. Roesler herdenkt de ook buiten zijn eigen land zeer bekende genealoog *Wilhelm Karl* Prinz *von Isenburg,* overl. 23 nov. 1956. Verder kan men er o.a. de volgende artikels in vinden: a. Unebenbürtige Sprossen *Carl Augusts von Weimar* door W. Huschke. Behalve aan de bekende uit de met *Caroline Friederike Jagemann* (25 januari 1809 tot Frau *von Heygendorf* verheven) met de linkerhand gesloten verbintenis geboren kinderen *Von Heygendorf* — doopgetuige bij de 2de zoon *Carl von Wolfgang,* sedert 16 mei 1809 echter *Carl Wolfgang von Heygendorf* genaamd, was *Goefhe* — behandelt Schrijver enige illegitieme kinderen, die niet openlijk als kinderen van deze vorst bekend zijn: *Johann Carl Sebasfian Klein* en *Carl Wilhelm von Knebel* alsmede de ingewikkelde nog niet bewezen afstammingsquaestie van de „Geschwister" *Riemann.* In 1929 leefden in Saksen en Amerika nog nakomelingen van evengenoemde *Carl Wolfgang von Heygendorf.* De enige dochter van Groothertog *Carl August van Saksen-Weimar* en Frau *Von Heygendorf* t.w. *Carolina Augusta Marianna von Heygendorf* (1812-1836) was getrouwd met *Daniel* baron *Tindal* (1804—1856; zie NAB., XLV (1952), 382/382).

De Grafschafter, januari 1957.

L. Edel vestigt de aandacht op een door *W. Bode* te „Nordhoorn" in 1846 uitgegeven „Rekenboek van *Jan* en *Maffh. van Olm J.z."* (vader en zoon), welke laatste op het titelblad „Onderwijzer in de Rekenkunst te Groningen" wordt genoemd. Schrijver betoogt, dat het hier gaat om Nordhorn in Duitsland, alwaar de familie *Bode* woonachtig was en niet om Noordhorn in de prov. Groningen, waar in 1846 geen leden van genoemd geslacht woonden. Behoren deze beide *Van Olms* tot hetzelfde geslacht als dat, waartoe *Mattheus Jan van Olm.* geneesheer te Winschoten in het begin der 20ste eeuw, behoort? (Zie: Een familie van galjootschippers ... *Baske-Hoekstra-Veenstra* door A. H. Stikker.) De deskundige van het Bentheimse land L. Edel geeft in het artikel „Der Kupferstecher *Walrad Niehoff* und seine Familie" een overzicht in verhalende vorm van het voorgeslacht van genoemde op 1 april 1837 te Amsterdam overleden plaatsnijder. *Walraad Niehoff (Nieuwhoff),* ged. 10 juli 1791 in Gildehaus, is zoon van *Willem* en (**X** 8 dec. 1782) *Derkje ten Have* en kleinzoon van *Walrad Niehoff* (geb. Gildehaus 13 dec. 1713) en *Gesiene van Heeck,* uit Goor en overl. Amsterdam 15 aug. 1759. Zijn voorouders leefden in Schüttorf en Gildehaus, terwijl enige van hen zich ook in Rheine en Amsterdam hebben opgehouden.

Die Laterne, jrg. VIII (1956), afl. 11/12.

P. Gansen publiceert „Fremde, insbesondere französische Flüchtlinge und kaiserliche Soldaten in den Siegburger Kirchenbüchern." Bij de ingeschreven huwelijken wordt in 1802 een *Van de Vyvre* uit „Schooese in Brabant" vermeld. Helaas komen in deze gestencilde uitgave enige misstellingen voor.

Publications de la section historique de l'Instituut G.-D. de Luxembourg, dl. LXXV (1956).

Het gehele deel is gewijd aan de studie van J. Schoos over „Der Machtkampf zwischen Burgund und Orléans unter den Herzögen *Philipp dem Kühnen, Johann* ohne Furcht *von Burgund* und *Ludwig von Orléans."* Dit artikel, dat in vijf hoofdstukken is verdeeld, 11 genealogische tabellen bevat en van een lexicografisch register is voorzien, zal in ruime kring — zowel bij historici als bij hen, die algemeen genealogisch geïnteresseerd zijn — lezers vinden,

Senftenegger Monatsblatt für Genealogie und Heraldik, jrg. IV (1956), afl. 1.

Uit de inhoud van deze aflevering moge gewezen worden op de „Auszüge aus der Taufmatrik von St. Peter in Brünn" door ons corresponderend lid K. F. von Frank. In dit eerste gedeelte wordt melding gemaakt van de geboorte en doop resp. op 3 en 16 januari 1833 van *Karl Friedr. Philipp,* zoon van *Hermann van Aken,* „Menageriebesitzer", geboortig uit Rotterdam en van *Cafh.* geb. *Dubsky v. Wittenau.*

THª. J. VAN ALFF.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Fanefeld genaamd van Achteveld, (LXXIII 25, 149, 327). Fanefeld zal wel een andere schrijfwijze zijn voor Vaneveld. Die naam zien we op de stafkaart (blad 390 Putten: 1912) aan de Zuiderzee-straatweg tegenover het buitengoed Salentijn. Het is tegenwoordig een vrij

nieuw boerenhuis behorende onder het genoemde buitengoed, eigenaar Jhr. *W. van Haersma de With.*

De hofstede staat op de plek waar eertijds gelegen was G r o ot-Van ev el d. Iets meer naar 't oosten lag Klein -Van evel d. Wanneer vroeger een goed werd gesplitst werd het oorspronkelijke goed „Groot" en het afgespleten deel „Klein" genoemd, zodat hier vroeger een groot goed V a n e v e 1 d zal geweest zijn, waarnaar een geslacht zal genoemd zijn.

In de 17de eeuw behoorde tot de Nijkerkse ambtsjonkeren een familie, die zich noemde: Baron *van Delen,* h e e r t o t L en t en Va n e v el d. Lent is het bekende plaatsje in de Betuwe en Vaneveld het bovengenoemde goed.

Wij noteren uit onze aantekeningen enige gegevens, die de geachte vraagsteller wellicht verder een spoor wijzen voor onderzoek.

1°. Uit de notulen (de z.g. „overgift") van de polder Arkemheen, in de gemeenten Nijkerk en Putten, vinden we vele namen, want bij de „overgift" op de vergadering van de polder tekenden verschillende der dan aanwezigen hun naam onder het stuk.

„den lesten merty 1653": *Reyner van Vanevelt* d e n J o n g s t e n, en in dat jaar is vermeld: „*Reyner van Vanevelt* is oudste heemraad in Nijkerk", hij houdt 20 april 1653 „den geheelen dag zitting ten huize van *Geertjen van Aller,* weerdin in de roscam" te Nijkerk.

1654 ondertekent „*Reyner van Vanevelt* d e n o u d s t e".

1655 „*Reyner van Vanevelt* d e n J o n g e n" *is ge*deputeerde voor Nijkerk en de overgift wordt mede getekend door *Aerndt van Vanevelt.*

1656. Bij de nieuwe gedeputeerden voor Nijkerk: Jo. *Johan van Delen tot Vanevelt.* Tot de oude behoort *Renger van Vanevelt d e n j o n g e n* (zal wel dezelfde zijn als Reyner). Bij de ondertekenaars zien we: *Reijner van Vanevelt tot S a l e n t ij n.*

1657 is er een kwestie. Er wordt een commissie voor benoemd en daarbij is: *Arnold van Vanevelt.*

1659 is *Reyner van Vanevelt* heemraad voor Nijkerk. Er werden heemraden gekozen voor Nijkerk, Putten en Harderwijk.

1663 zien we bij de ondertekenaars: *Reyner van Vanevelt* en *Arnold van Vanevelt.*

2°. Na de Spaanse invallen in deze streken heeft men het bestuur en onderhoud van de polder Arkemheen opnieuw gezegeld. De eigenaars van landerijen moesten polderlasten betalen en daarom werd ongeveer 1610 gemaakt de „D y c k-rolle des Lants van Erkemehen". Daarin waren opgeschreven alle percelen in de polder met aanduiding van benaming van 't stuk, eigenaar, grootte en ligging. Daaruit noteren wij:

Brinck van Vanevelt heeft twee mergen onder den dijck aan den eersten opwech.

Brinck van Vanevelt met Juffr. *van Vanevelt* hebben seven mergen den hentseler saijland (= bouwland).

Reijner van Vaneoelt e r f f g e n a m e n hebben twee mergen saijlants genaemt Heijmencamp bij Ramshorst.

Henrick van Vanevelt heeft twee mergen die steenbeeck daer den bijsenburch noortwrt (= noordwaarts).

Reijner van Vanevelts erf f g e hebben twee mergen gemeen met *Reijner, aert Casijns camp* daer oistw. *Cornelis Reijners huyss eñ* noortwert den dijck – Idem in de koestege drie mergen daer Zuijtwert die koestege – Idem met *Looch gerrits een* mergen gemeen daer den Dijck door gaet – Idem thien

mergen Zaijlants die Hirtshoeven – Idem cum socijs. t 'e r f f V a n e v e 1 t ses eñ dertich mergen, waeronder acht mergen waijlandts tsaemen 52.

Ernst van Hennekeler, Henrick van Vanevelt eñ Mor Aeltsen hebben sestehalff mergen after t'erff deijerman (= Diermen), die Goeren eñ spennet.

Arent fen Hooff cum suis heeft derdehalff mergen gnt *Vanevelts camp.*

Aelt pannecoeck eñ *Aelt van Achtevelt* hebben negen mergen die Hack eñ Criexwerff op de Rijsbeeck.

Jacob van Achtevelt met sijn broeders Erffge hebben vierdehalff mergen Vleijenenck zuijtwert die cingel saijlandt.

Reyner van Vanevelts erffge hebben vyftehalff mergen, daer van twee mergen saijlant bijsencamp – Idem noch drie mergen onder *Henrick dercx* die Viegen Huijss met *Looch gerrits* gemeen – Idem twee mergen saijlants opte graft, daer oist die graft, daer oist die graft, Zuijtwrt S. Catarijnen Vicariae.

Henrick van Craenenburch heeft vier mergen Van e - v e 1 ts L a n d t bij *Heijmen gerrits.*

Wolter beeck heeft twee mergen ten Westen *Brinck van Vanevelts* Landt.

Weijm van Vanevelts erffge die soeven vierendeel mergen.

D Nonnen (Bagijnen) hebben twee campen groot vijff mergen daer Noortwert beusgenscamp gēb: (= gebruikers) *Jan vañ Vanevelt* eñ *Wolter gerrits.*

Jacob van achtevelt heeft twee mergen steenwerffs hoffsteede Zuijtwert den Veijnteler wech.

Reijner van Vanevelts erffge hebben twee mergen op die wiel aenden blecker wech bij de brughe.

Celeman van Ommerens weduwe eñ Aelt van Achtevelt hebben vier mergen toe Neckevelde daer oistwert *Lijsijen Jan Shillings.*

Uit de „R o 11 e" v a n 't h a l v e m o r g e n g e l d:

Ende vijftehalff mergen wt *Gijss maes engh* vanden goede v a n e v e l t.

Henrick van Vanevelt heeft vanden S a len t ij n ses mergen.

Anna Jans weduwe van Zal. *Jelis gijsbertsen* heeft anderhalff mergen in Gosensengh wt Gij ss m aesen s goe t V a n e v e l t.

Maes Gijsbertsen heeft acht mergen omtrent van sijn goet V a n e v e 1 t dat hij selver in gebruijck heeft als t campgen eñ herbinnen, groot vier mergen noch twey campgen twee mergen, eñ t plaggevelt twee mergen.

Wolter Gijsbertsen heeft noch in pantschap vant voorss goet (= Vanevelt) anderhalven mergen den Legen engh.

Roloff Gerrits de muller met de gasthuyss mrñ ter Nijkerck, noch opten engh vant voorss goet (= Vanevelt) drie mergen.

Adriaan Besselsen derdehalff mergen wt Goosens engh van Gijss *maeses* goet Van ev el t.

Henrick Aertsze heeft wt idtt voorss goet van de gosens engh derdehalff mergen.

Lubbert Gysberfsen heeft eene mergen wten voorss gosens engh.

Juffr. *Oldenbernevelt van Deelen* heeft wt G ij s s M a e s g oet Van ev el t derdehalff mergen genoemt *Gosens engh.*

[Daar deze goederen bezwaard zijn met half morgengeld, zullen zij behoren tot K 1 e i n V a n e v e 1 d, want G r o o t Van eve 1 d lag in 't deel waarvan vol morgengeld verschuldigd was.]

De weduwe van *Reijner van Vanevelt* oick vier mergen

wt Pieter strijpen goet. (Dit goed lag ten Westen van Nijkerk).

3°. Uit de protocolboeken van 't Ambt P u t t en noteren wij:

1676 „sekere camp meehnland groot 2 mergen gent de Steenbeek in den ampte van Nijkerk, gelegen in de buyrschap Brulenhoff (= *Wullenhoven*) in 1676 eigendom van *Arnold van Vanevelt;* en *Anna van Vanevelt;* en de kinderen van Zalr. *Joachim van Curler* en *Arnolda van Vanevelf*", die het lange campien 2 morgen groot verkochten aan *Peter van Wesfervelt* en *Emmitjen van Grimmestijn* Eluyden.

1665 juli 20. „De helfte van een vyfftendeel aan vier mergen meehnlandt gent de hertenhoeven, Oost de Vleyslandts steegh, west en zuyden de Erffgeñ. van *Renger Vanevelt ten Salentijn,* noortw. *henrick aertzen Bolwerck,* toobehorende de kinderen en erffgenamen van Zalr. *Joachim van Curler,* met *Arnolda van Vanevelt* verwekt."

[Dit wordt als onderpand gesteld bij een transport van land.]

1755 juli 1. Uit de testamentaire dispositie van *Steven* Baron *van Delen* en *Jannetta Agnes* Bare. *van der Moelen,* echtel.

Aan hun oudste zoon *Nicolaas* Hans *Willem* baron van *Delen* was vooruit vermaakt „12000 gld. geassigneert op het goed V a n e v e l d onder den ampte van Putten op Veluwe gelegen".

Het goed Van e v e 1 d is onverdeeld gebleven bij het magescheid over de boedel van *Jacob Jan* baron *van Delen,* Heer *tot Laer* „als geaffecteert synde met die voorñ. last van 12000 gulden".

De 12000 gld. kan 't goed V a n e v e 1 d „lange niet opbrengen".

1758 september 17. Uit een transport van goederen door *Isaäc Steven* Baron *van Delen,* Heer van Schonenburg, Over- en Neder-Asselt, en *Margarefha Gijsberfa* Barnes van *Brakel tot Vredensteyn* echt. die volmacht geven aan Mr. *Jan Doude,* aan *Hendrik Kloppers* en *Woutertjen Suyken,* echtel.

1°. Het Erf en goed K l *e ij* n V a e n e v e 1 d off W a t e r g a t. Het is begrensd ten oosten door het goed de Goot toebehorende *Aert ryksen van de M(h)een;* ten Z. het goed den Hoogen dam van de Heer *van Eck tot Helbergen;* ten W. het goed den Salentein, van de Heer van Westerveld en ten N. het land van Grevengoed en van *Gerrit Ess.* Daar de Salentein, de Goot en de Hoogen Dam nog bestaan is de ligging van *Klein Vaneveld* nog precies te bepalen. Toen het in handen kwam van de familie *van Wesferveld is* het gesloopt en en het terrein beplant en opgenomen in het *Salenfeinse Bos.* Tijdens het transport was het ongeveer 10 morgen groot met zijn „Huysinge, Bergh, Schuur, Schaap- en Verkensschotten, alles soo en in dier voege hetselve door de Bouwman *Jan Aelts* thans gebruykt wordende met de opgaande boomen en Houtgewassen".

„Vrij allodiaal goed, ook Thiendvrij". 2°. enz.

„Zijnde deese parceelen met en nevens het Erff en goede g r o o t V a n e v e l d of L o o r k o r f f g e n a a m t, Lheenroerig aan de vorstelijke abdye Elten.

1807 juni 6. *Willem Ramaker* en Anna van *Sfeenler,* echtel., transporteren aan haar broer *Hendrik van Steenler* ¼ part in „het erve en goed G r o o t V a n e v e 1 d genaamt

met syn getimmer, hooge en laage Landerijen, opgaande boomen en houtgewassen". Toen was pachter *Gysbert Hendriksen.*

Geurt Evertsen van Twiller heeft 4 April 1806 verkocht „1½ morgen tabaks- en zaayland en bosch Van evel d genaamd, aan *Aart Evertsen van Twiller* en *Jannetje Jans,* echtel. De koopsom bedroeg 675 gld., maar Aart moest 't volgende jaar bij de betaling er een hypotheek van 200 caroli gulden op nemen van *Willem Arendse van de Kolk,* wonende te „Bunschoote".

Uit de Nijkerkse protocollen:

1690 maart 1: „Huysingh end Hoffstee aan de *Hollykerstraet.* Toebehorende *Johan* en *Beatrix van Curler,* yder voor de helffte tot hypotheek gesteld voor de nakoming van de aancoop van 2 morgen lands tot Diermen gent de Sortjes, onder C 1 eyn Van evel t gelegen ten behoeve van *Jan van Coot,* smit, en *Meyntjen Hermans* (onduidelijk kan ook Weymtjen zijn).

4°. Uit het archief van de huize „Oldenaller" onder Putten.

1660 januari 10. *Jochim van Corler* en *Arnolda van Vanevelt,* echtel., transporteren aan *Henrick van Essen,* landdrost van Veluwe „om met den olderdom van Lux001 te consolideeren, hun aandeel aan dat goed, enz. Getuigen zijn: Dr. *Joost ten Holte* en *Renger van Vanevelt.*

Het derde uithangende zegel in groene was is van *Reiner van Vanevelt,* zoals hij zijn handtekening zet.

Wapen: een vis, en bande, kop omhoog. – helm en face, dekkleden, wrong – helmteken twee vissen, geplaatst als omgekeerde keper, kop naar de wrong. Van het randschrift is nog te ontcijferen S..... VANEVELT.

1679 september 26. *Wolterus van Hennekeler* en zijn vrouw *Elysabeth van Hennekeler* transporteren aan *Sywerf van Wijnbergen,* heer van Olden Aller, burgemeester van Harderwijk, gedep. Raad van de Veluwe, curator van de Academie van Harderwijk, een stuk land groot ongeveer 3 morgen, genaamd de Bloemmaet, enz.

Getuigen: *Roeloff van den Clooster, Wilhem Heeck* e n *Johan van Vanevelt,* geërfden op Veluwe.

Aan het stuk 3 uithangende zegels; 2 in rode en 1 in groene was. Het laatste is van Wilhem Heeck. De rode zegels zijn aaneen gekleefd, waarvan alleen nog zichtbaar is van 't randschrift: VAN VANEVELT met een deel van 't wapenschild n.l. de bovenste arm van een ankerkruis, en het contra-zegel: een ankerkruis gedekt door een parelkroon.

5°. Wanneer men vanaf de rijksstraatweg het Nijkerkerveen ingaat over de Vrouwenweg is de eerste hofstede aan de noordzijde van de weg Groot Vaneveld. En de volgende boerderij K 1 ei n Van ev e l d. Tegenover de eerste hofstede komt een landweg uit, de toegangsweg tot een hofstede d e V a n e n b u r g. En dan komt vanzelf de gedachte op, dat op enige afstand van het station Putten is gelegen de vroegere havesathe *de Vaenenburch,* eens de residentie van de geslachten *van Essen, van Golsteén* en *van Pallandt.*

Hoe die eigenaardige overeenkomst is ontstaan kunnen wij tot heden niet ontdekken; evenmin of er enige oude betekenis schuilt in het woord: „V a n e".

In Nijkerkerveen en onder het naburige Hoevelaken treft men heden de familienaam *„van Vaneveld"* nog aan. Zijn die nazaten van de oude familie, of afkomstig van de hofsteden in 't Nijkerkerveen? Een vraag waarop wij tot heden geen ant-

woord kunnen geven. In onze aantekeningen hebben wij van die familie uit de kleine boerenstand een paar genealogische fragmenten. Voor eventueel belangstellenden zullen wij een copie ervan in de verzamelingen van ons Genootschap deponeren.

Nijkerk. F. KRAGT Hz

Hackaert-Berck. In Ned. Patr., 18de jrg., worden genoemd op pag. 99 genealogie *Kool, Dirck Hackaerf* tr. *Maria Berck,* ouders van *Pefronella,* tr. *Jacobus Kool.*

Dirck Hackaerf, ged. Amsterdam (doopsgez. k. Het Lam) 2 april 1632, tr. ald. 9 juli 1645 *Maria Jansdr. Berck,* ged. ald. (Het Lam) 2 april 1632, † ald. 9 juni 1667.

Gevraagd hun ascendenten, met doopdata, huwelijks- en overl.data en plaatsen. Geboortedata zijn, aangezien zij doopsgezind waren, moeilijk te bepalen.

Velp (G.). J. V. VAN MARKEN.

van Houten-Jalink. *Jochem van Houfen,* ged. Deventer 11 januari 1737, tr. 23 nov. 1769 *Johanna Wesselina Jalink,* ged. Deventer 5 januari 1748.

Gevraagd data en plaatsen van hun overlijden, gegevens betreffende zijn ouders Joost *van Houten* en *Anna Key,* beevens van de ouders van *Wesselina Jalink* en hun ascendenten.

Velp (G.). J. V. VAN MARKEN.

van de Linde. (LXIV 182). De heer W. van der Ploeg, gemeente-secretaris van Oud-Vossemeer, onder wie copieën van de verloren gegane doop-. trouw- en begraafregisters van die gemeente berustten, was zo welwillend voor mij een genealogie van het geslacht *van de Linde* samen te stellen, welke hieronder volgt:

1. *Aarnoud Ingelsz.,* geb. te Oud-Vossemeer, † ald. 1692/1693, tr. Tholen 8 mei 1672 *Maria van Couwerve,* geb. te Tholen, † Oud-Vossemeer ná 1725, dr. van *Dingenus* en *Jacomijntje Andries.*

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Aarnoudsdr.,* ged. Tholen 18 juni 1673, tr. *Lieven Hubrechfsz. Oudendijk,* geb. te Oud-Vossemeer, † aldaar.
2. *Dingenis,* volgt IIa.
3. *Engel,* volgt IIb.

IIa. *Dingenis Aarnouds van Couwerve,* ged. Tholen 14 dec. 1674, landbouwer te Oud-Vossemeer, † ald. na 1729, tr. Oud-Vossemeer in 1713 *Maatje Piefers (van der Kloof),* geb. te Oud-Vossemeer, † ald. na 7 dec. 1760 en vóór 26 april 1763.

Uit dit huwelijk:

1. *Aarnouf,* ged. Oud-Vossemeer 28 januari 1714, † jong.
2. *Aarnouf,* ged. Oud-Vossemeer 9 juni 1715, † vóór 26 april 1763.
3. *Pieter,* ged. Oud-Vossemeer 27 januari 1717, † jong.
4. *Maria Aarnoufs van Couwerve,* ged. Oud-Vossemeer 12 febr. 1719, † na 26 april 1763, tr. *Jacob Douw,* † na 26 april 1763.
5. *Pieter van Couwerve,* ged. Oud-Vossemeer *23* maart 1721, † ongehuwd, begr. Oud-Vossemeer 26 maart 1751.
6. *Jacomina Aarnouts van Couwerve,* ged. Oud-Vossemeer 31 okt. 1723, † vóór 26 april 1763, tr. *Jan Laven,* † na *26* april 1763.
7. *Cornelia Aarnoufs van Couwerve,* ged. Oud-Vossemeer 21 okt. 1725, † na 26 april 1763, tr. *Dirk Boogaarf.*

8. Piefernella Aarnoufs van Couwerve, ged. Oud-Vossemeer 4 januari 1728, † ongehuwd Oud-Vossemeer 27 nov., begr. ald. 29 nov. 1800.

IIb. *Engel Aarnouts,* geb. Oud-Vossemeer omstr. 1677, timmerman ald., schepen ald. 1709 t/m. 1711 en 1716 t/m. 1720, armmeester 1711 t/m. 1714, † Oud-Vossemeer tussen 22 maart en 2 mei 1729, tr. Tholen 18 juni 1702 *Anna Sfrooms,* geb. te Tholen, † ná 14 juni 1743; zij hertr. Nieuw-Vossemeer 1 okt. 1733 *Anthony Quisf,* wedr. van *Helena van der Wouw* en eerder van *Apollonia van Nieuwenhuijzen.*

Uit dit huwelijk (deze kinderen noemen zich sedert omstreeks 1750 *van de Linde):*

1. *Maria van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 30 sept. 1703, † na 7 april 1764, tr. *Marinus Meerman,* † na 7 april 1764.
2. *Anna Engelsdr.,* ged. Oud-Vossemeer 21 juni 1705, † vóór 7 april 1764. tr. *Jan Staats.*
3. *Aarnoud,* volgt IIIa.
4. *Willemina van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 11 febr. 1709, † na 7 april 1764, tr. Oud-Vossemeer in 1725 *Pieter Bolluyt,* korenmolenaar, † vóór 7 april 1764.
5. *Willem,* volgt IIIb.
6. *Anfhonia van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 1 okt. 1713, begr. ald. in januari 1750, tr. *Johannes Jacob Wedderborn,* broodbakker, † na 7 april 1764.
7. *Cornelia van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 24 maart 1715, woont te Tholen 7 april 1764. tr. *Philip Wiffe,* † vóór *7* april 1764.
8. *Suzanna,* ged. Oud-Vossemeer 1 juni 1716, † jong.
9. *Dingenis,* ged. Oud-Vossemeer 3 okt. 1717, † jong.
10. *Dingenis,* volgt IIIc.
11. *Janna,* ged. Oud-Vossemeer 21 aug. 1721, tr. *Aart Bolluyt,* korenmolenaar.
12. *Adriaan,* ged. Oud-Vossemeer 15 aug. 1723, † jong.

IIIa. *Aarnoud van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 13 febr. 1707, woonde later te Dinteloord, † vóór 7 april 1764, tr. *Johanna Agatha van Middelhoven,* dr. van *Machiel van Middelhoven,* chirurgijn.

Uit dit huwelijk:

1. *Engel van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 3 sept. 1730, woont te Dinteloord 7 april 1764.
2. *Magie1 van Middelhoven van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 23 januari 1732.
3. *Marinus van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 10 mei 1733, woont te Dinteloord 7 april 1764.

IIIb. *Willem van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 27 dec. 1711, † Middelburg 14 mei 1759, tr. *Helena Croes.*

Uit dit huwelijk:

Engel van de Linde, notaris te Middelburg, † ongehuwd aldaar 13 febr. 1764.

IIIc. *Dingenis van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 16 april 1719, landbouwer-grondeigenaar, vele jaren schepen van Oud-Vossemeer, ten tijde van zijn overlijden burgemeester, kocht 1775 het buitenplaatsje „Het Hof" ald., begr. ald. 2 okt. 1789, tr. 1° vóór 1750 *Jacomina van der Lek,* ged. Oud-Vossemeer 12 dec. 1723, dr. van *Gillis van der Lek,* burgemeester, en *Cornelia Tuyfer;* tr. 2° Halsteren 15 febr. 1785 *Cornelia van Antwerpen,* geb. Goes 1761, † Oud-Vossemeer 29 januari 1828, dr. van *Chrisfina van Anfwerpen; zij* hertr. *Joannes Quisf.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Gillis,* volgt IVa.

2. *Engel,* volgt IVb.
3. *Cornelia van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 4 mei 1755, † ald. 3 maart *1819,* tr. Oud-Vossemeer *6* juni 1781 *Pieter Thierens,* geb. te Veere, wonende te St. Annaland.
4. *Anna van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 4 sept. 1757.
5. *Willem van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 16 juli 1761, † Steenbergen 6 febr. 1820 als gepensionneerd kapitein van het Leger en gescheiden echtgenoot van *Heintje van der Maatje.*
6. *Anfhonia van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 5 aug. 1764, † ongehuwd, begr. ald. 21 januari 1795.
7. *Maria van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 22 maart 1766.

Uit het tweede huwelijk:

8. *Anna Maria van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 9 juli 1785.
9. *Dignus Cornelis,* volgt IVc.

IVa. *Gillis van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 23 febr. 1750, koopman en grondeigenaar, raadslid 1822 t/m. 1832, † Oud-Vossemeer 2 januari 1833, tr. Kats 16 april 1786 *Maria Houwer,* geb. in 1761, † Oud-Vossemeer 8 januari 1818. dr. van *Willem Houwer,* chirurgijn, en *Cornelia Filius.*

Uit dit huwelijk:

Jacomina Cornelia van de Linde, geb. Oud-Vossemeer 15 aug., ged. ald. 23 aug. 1801, tr. ald. 1 maart 1821 *Willem Plevier Catshoek,* ged. ald. 11 juli 1791, rentmeester van de Ambachtsheerlijkheid Oud- en Nieuw-Vossemeer en Vrijberghe, zn. van *Willem Pieter Cafshoek* en *Carolina Plevier.*

IVb. *Engel van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 11 juni 1752, grondeigenaar, 1777 diaken Ned. Herv. Kerk, 1799 president, 1801 tot 1808 schepen, 1821 keurmeester der meekrappen, † Oud-Vossemeer 26 sept. 1822, tr. 1° ald. 1 aug. 1784 *Cornelia Huysman,* geb. ald. (R.K.) in 1756, † ald. 4 nov. 1789: tr. 2° Oud-Vossemeer 4 mei 1799 *Josina Houwer,* ged. Wissekerke 30 aug. 1772, † Oud-Vossemeer 13 febr. 1845, dr. van *Willem* en *Cornelia Filius.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Engelina Cornelia van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 10 juli 1784, vertrekt naar Zierikzee 9 mei 1832, tr. Oud-Vossemeer 16 mei 1812 *Izaak Kruysse,* geb. Veere 28 februari 1781, genees- en heelmeester te Oud-Vossemeer, † ald. 14 januari 1831, zn, van *Anfhonie* en *Johanna Soefeweij.*
2. *Dingenus Marinus van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 3 januari 1785.
3. *Gillis Jacobus van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 31 okt. 1786, zie verder Ned. Leeuw LXIV, kol. 182.
4. *Maria Pieternella van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 26 maart 1788, † ongehuwd ald. 22 mei 1837.
5. *Jacomijna Digna van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 24 okt. 1789, begr. ald. 13 maart 1790.

IVc. *Dignus Cornelis van de Linde,* ged. Oud-Vossemeer 23 febr. 1788, landbouwer te St. Annaland, vertrok vandaar met zijn gezin naar Bath (Rilland-Bath) 1 mei 1831, tr. St. Annaland (ondertr. Oud-Vossemeer 14 juli 1807) *Catharina Kaashoek,* geb. St. Annaland 23 febr. 1783.

Uit dit huwelijk:

1. *Dignus,* geb. St. Annaland 11 dec. 1807.
2. *Adriana,* geb. St. Annaland 22 april 1812.
3. *Willem Leendert,* geb. St. Annaland 5 dec. 1817.
4. *Johannes,* geb. St. Annaland 19 mei 1827.

Is van één der leden van dit geslacht een zegel bekend? Ook heeft wellicht ertoe behoord: *Cornelia Aarfsdr. van der Linde,* tr. 1° *Anfhoni Jansz. van Alphen,* † Oud-Vossemeer 1647; tr. 2° *Jan Stoffelse.* Uit het eerste huwelijk: *Jan van Alphen, 1619-1665,* secretaris en penningmeester van Oud- en Nieuw-Vossemeer; en verm.: *Aarnoud van Alphen.* schepen ald., † te Tholen 1656 (zie P. D. de Vos, „Vroedschap van Zierikzee").

Amsterdam. MR. P. VAN EEGHEN.

van Meel-Ouwens, *Hendrik van Meel* † *7* sept. 1702, luitenant der burgerij te Rotterdam (de vader van de Rotterdamse burgemeester *Jan van Meel* 1676-1744) zou in 1640 te Tiel zijn geboren als zoon van *Johan van Meel* en *Christina Ouwens,* volgens Polvliet, Alg. Ned. Familieblad 1888, dochter van *Jacob Ouwens (Owens),* de laatste R.K. burgemeester van Nijmegen in de 16de eeuw.

In het trouwboek van Tiel is slechts te vinden *Johan Jerephaesz.,* ondertr. 16 sept., tr. okt. 1637 *Chrisfina Hendriksdr.,* j.d. van Tiel, waar beiden woonden. De man is weduwnaar van *Marijken Michiels* met wie hij als j.m. van M e d e 1 of Meel op 10 maart 1630 te Tiel ondertrouwde; Mede1 is een buurtschap onder Echteld, vlak bij Tiel. De doop van *Hendrik van Meel* werd niet gevonden; er is n.l. omstreeks die jaren een hiaat in het doopboek, vermoedelijk door een epidemie; wel laat *Jan Jeriphaesz.* op 11 januari 1642 een zoon *Jeriphaes Jansz.* dopen. Als dit i.v.m. de epidemie een uitgestelde doop is, dan zou de dopeling identiek kunnen zijn met *Jerevaes van Meel,* j.m. van Tiel, ondertr. 19 dec. 1658 *Lucia van Aken,* j.d. van Nijmegen. *Jerephaes van Meel* laat 27 april 1662 te Tiel (Rem. Gem.) een zoon *Wilhem* dopen met als getuigen o.a. *Jan Jerifaassen van Meel* en *Christina Ouwens. Christina zou,* gelet op het voorgaande, een dochter kunnen zijn van *Hendrick Ouwens,* die te Nijmegen tot omstreeks 1600 voorkomt nadat in 1598 zijn goederen waren „gepeind en verwonnen" en in relatie stond met een echtpaar *Hendrick van Buemen* en *Christina van Embrick* (mededeling van de Heer van 't Lindenhout). Polvliet vermeldt als broer van *Chrisfina Ouwens: Christiaan Ouwens,* Remonstrants predikant te Arnhem (student Leiden als Tilanus in 1632 en 1633, 29 jaar oud). R.A. Zandwijk 1 nov. 1637; fo. 160; *Jan Jerefaesz.* belooft f 1000,— ter verrekening van hetgeen opgenomen is door *Johannes Henrici:* in de acte stond eerst *Johan Hendricks Ouwens* belooft, doch dit is doorgehaald.

Onderzoek van verdere voorouders van *Jan Jerephaesz.* verliep in het moeras der Jerefaesen (Gerefaas, Jervaas, Juriphaes = Gervasius, doch er komt ook verwarring met Servatius voor). *Jan Jerephaesz.* was waarschijnlijk koopman/schipper, gelet op zijn relaties met de families *van Aken* en *van Embrick* en de carrière van zijn zoon *Hendrick* te Rotterdam. Hij zelf werd burger te Tiel op 8 januari 1627 en verkocht in 1649 zijn vorderingen te Venlo aan *Anfon Jans,* oudburgemeester aldaar. Voorts R.A. Zandwijk 8 april 1631, fol. 95v: *Jan Jerefaesz.* belooft te betalen,, hetgeen zijn moeder aan bier haalde. Wellicht heette zijn vader *Jerephaes Jansz.: Goossen Thonisz.,* die 14 januari 1628 te Echteld *Neeltje Jerefaesz.* tocht, testeert met haar R.A. Zandwijk 17 januari 1614, fol. 36: zij beloven resp. f 75,— en f 100,— aan *Jerefaes Jansz.,* als zij voor hem overlijden, doorgehaald 1635. R.A. Zandwijk 20 april 1602: *Goosen Thonisz.* en *Cornelis Jeriphaesz.* Trouw Echteld: 27 febr. 1628 *Cornelis Jerephaesz. van Meel* en *Cornelisken Hendriks van Oy. Johan Jerephaesz. van Meel* zegelt als leenman van de Vlakkenkamp 22 juni 1650 te Wamel met een zeer smal verkort schuinkruis (Volm. Geld. Leenk.; mededeling van de Heer

Muschart) dus een geheel ander wapen dan het door zijn nazaten gevoerde schaap in blauw dat een lam zoogt, beiden van zilver.

Polvliet noemt *van Niel* onder de kwartieren van *Christina Ouwens*. Haar ouders zouden dan kunnen zijn: *Hendrick Frederiks van Tiel* tr. 20 mei 1592 te Tiel *Luitgard van Niel*, van Tiel (tr. 1° in maart 1585 *Hendrik de With de Jonge Willems*), dr. van *Gerrit van Niel Quirijnsz.*, vermeld 1548, 1574, Spaans gezind 1575 †, woont Hoefacker bij Tiel, en *Christina van Batenburgh*. In akte R.A. Zandwijk van aug. 1607, fol. 289v, wordt gesproken over geboren en aangeboren kinderen van *Hendrik Frederiks*, die dan nog leeft; is dit de man van *Luitgard van Niel* en de vader van *Christina Hendriks Ouwens?*

Gevraagd: verbeteringen en aanvullingen op het bovenstaande, speciaal inzake *Ouwens*.

Velp **(G.)** . MR. R. A. RUEB.

van Meurs-van Heijst-Feijlingius. (LXXII 324, LXXIV 63). *Anthony van Meurs* werd begraven te Veldhoven 11 januari 1803, zijn vrouw *Johanna Jacoba Feijlingius* aldaar 14 februari 1789.

Uit hun huwelijk werden geboren te Gouda:

1. *Hendrikus*, geb. 29 dec. 1747;
2. *Maria*, geb. *22* juni 1749;
3. *Geertruy*, geb. *7* mei 1751;
4. *Elisabet*, geb. 21 juni 1754. Voorts te Veldhoven:
5. *Arnoldus*, ged. 16 sept. 1759;
6. *Willem*, geb. in 1762.

De vader van Anthony, *Arnoldus van Meurs*, legde, komende van Eindhoven, op 8 dec. 1728 te Gouda de poortereed af. Hij overleed vóór 1746. Zijn huwelijk met *Elisabeth van Heijst* vond ik niet. Het moet voltrokken zijn tussen Pasen 1708 en medio 1709. Waar?

Behalve Anthony zijn uit dit huwelijk geboren en gedoopt te Eindhoven:

Maria Catherina 1709, *Maria 1710*, *Wilhelmus* 1711 en *Peter* 1713.

Arnoldus van Meurs was een zoon van *Willem van Meurs*, schoenmaker te Eindhoven, aldaar begraven 7 dec. 1727, en van *Catharina van der Heiden*, begraven te Eindhoven juli 1728.

Elisabeth van Heijst werd gedoopt te Zeelst 29 sept. 1686. Zij was de oudste der vier dochters van *Peter van Heijst* en *Maria Feijlingius*, die op 29 nov. 1685 te Zeelst in ondertrouw werden opgenomen en te Waalre zijn getrouwd.

Peter van Heijst was een zoon van *Matthijs Jacobsz. van Heijst*, secretaris van Waalre, † vóór 1685. Andere kinderen van *Matthijs van Heijst* waren:

Jacob, begraven Waalre 22 nov. 1730, gehuwd met *Agnees Elsen:*

Wouter, trouwt Waalre 29 dec. 1709 *Maria Fransdr. Royaerts;*

Jenneke, begraven Veldhoven 1 febr. 1738, gehuwd met *Hendrik Elsen*, vorster te Zeelst;

Jan, † vóór 1695, liet één kind na;

Cathalijn, gehuwd met *Jacob Princen;*

Anthony, begraven Waalre *12* dec. 1731 (vrijgezel).

Kort na 1692 vertrok *Peter van Heijst* als weduwnaar van Zeelst naar Woensel. Hij moet overleden zijn vóór 1703, immers blijken zijn dochters in april van dat jaar te staan onder voogdij van hun ooms, *Jacobus Feijlingius* en *Jacob van Heijst*.

Jacobus Feijlingius. die met *Maria Fransen* (de vrouw van *Wouter van Heijst)* optreedt bij de doop van *Anthony van Meurs*, is vermoedelijk niet de schoolmeester te Waalre, doch diens oom, die van 1672 tot 1727 koster en schoolmeester was te Aalst. Deze, en niet zijn neef en naamgenoot te Waalre was de vader van *Henricus Feijlingius* en voogd over *Elisabeth van Heijst*.

Hij was een zoon van Ds. *Jacobus Feijlingius* te Mierlo en broer van *Maria Feijlingius*, de vrouw van *Peter van Heijst*.

De gelijknamige koster en schoolmeester te Waalre fungeerde van 1674 tot 1729. Hij was een zoon van Ds. *Johannes Feijlingius* (zie Biogr. Woordenboek v. Prot. Godgeleerden in Nederland), gehuwd met *Dircxken Bogaerts*, uit welk huwelijk een dochter *Joanna*.

Breda. MR. W. K. N. **HENGEVELD.**

Néel. (LXXIII 255). Gegevens over een geslacht van deze naam zijn te vinden in: 1. Dict. de la noblesse, dl. X (1775), 702 vv., welk werk zich in de K.B. te 's-Gravenhage bevindt: 2. Nobiliaire de Normandie door E. de Magny (1862), aanwezig in de Bibliotheek van ons Genootschap. Tevens moge de aandacht van vraagsteller er op gevestigd worden, dat blijkens „Répertoire des noms historiques compris dans les dossiers de familles du Collége héraldique et historique de France" door D. de Thezan (1867) zich stukken *Néel* in genoemde verzameling bevinden, en dat volgens „Indicateur du Mercure de France 1672-1789" door J. Guigard (1869) aantekeningen over genoemd geslacht in „Mercure de France" voorkomen.

's-Gravenhage. THª. **J. J. VAN ALFF.**

van Padbroec(k). In „De Navorscher", jg. 40 (1890), pg. 71, wordt melding gemaakt van een Brabants edelman *Arnde van Padbroec*, die in 1360 door Jan Heer van Kuyc benoemd wordt in een scheidsgerecht. Padbroek was een leen nabij Cuyck (N.-Br.), waarvan in 1659 leenvrouwe was de „gravinne totten Bergh". Thans liggen bij Cuyk nog twee boerderijen, genaamd Groot en Klein Padbroek. Als leenman van Padbroek werd door de heer F. W. Smulders in de schepenprotocollen van 's-Hertogenbosch in 1386 gevonden *Jacop van Padbroeck*, schildknaap. In datzelfde jaar wordt ook een *Jan van Padbroec* genoemd als bezitter van een moer (veengrond) in Hansven.

In 1419 vond de heer Smulders nog een *Jacop die Jegher van Padbroec*, die 3 morgen land in Os ten erfcijns gaf aan Lambert Barduyn van Os.

In 1493 is Mr. *Jacop van Padbroeck* rector van de kapel van Bruheze. Daar in 1386 vermeld is dat de vrouw van *Jacop van Padbroek, Heilwich van Bruheze* heette, stamde de rector dus blijkbaar van laatstgenoemde af.

In een ander stuk van het jaar 1493 wordt de rector genoemd Mr. *Jacop van Padbroeck alias die Jeger*. Ook in 1659 werd een *die Jeger* met *Padbroeck* beleend als opvolger van zijn vader.

Hieruit volgt dus, dat van de 14de tot de 17de eeuw het geslacht de of *die Jeg(h)er* met Padbroek was beleend, zodat vermoedelijk ook eerstgenoemde *Arnde van Padbroec* tot dit geslacht behoorde.

Bestaat er een genealogie van Padbroec(k)?

Amsterdam. A. **VAN DER MAREL.**

Reydon-de la Fontaine **Verwey.** *Hendrik Reydon*, ged. Haarlem 28 januari 1764, apotheker, † Amsterdam 4 dec.

18 . . ?, tr. Amsterdam/Abcoude 15 okt. 1797 *Maria de la Fontaine Verweij.*

Zijn ouders waren *Johannes Reydon,* ged. 's-Hertogenbosch (St. Pieter) 17 juli 1724, tr. Amsterdam 24 aug. 1760 *Elisabeth van de Glint.*

Haar ouders waren *Isaac de la Fontaine Verwey,* tr. Haarlem (Walenkerk) 25 juni 1772 *Anna Fooy,* geb. 4 juni 1754.

Gevraagd de ontbrekende gegevens en ascendenten van *Hendrik Reydon* en *Maria de la Fontaine Verwey* met geb.-, trouw- en overl.-plaatsen en data en hun beroep.

Velp **(G.) .** J. V. VAN **MARKEN.**

de Ridder, Wie waren de ouders van *Martinus* (of *Meerten) de Ridder,* geb. te Hulst, kap. in Statendienst 1641, † vóór 1665, tr. 1° *Abigael Remeeusdr. van den Eynde;* tr. 2° in 1634 *Sabina Robberfsdr. Jolyt?* Kinderen uit het eerste huwelijk waren: 1. *Maria; 2. Abraham; 3. Isaac;* uit het tweede huwelijk: 4. *Adriana; 5. Sabina; 6. Robbert; 7. Frederik; 8. Leonora; 9. Johan;* 10. *Susanna;* 11. *Rebecca;* 12. *Jacobus; 13. Martinus.* (Van de onder 1, 3, 4, 6, 7 en 11 genoemde kinderen zijn huwelijken bekend).

Zeer waarschijnlijk had eerstgenoemde *Martinus de Ridder* als zuster: *Maria de Ridder,* geb. te Zierikzee (doop aldaar niet gevonden), tr. Tholen 1640 (waarbij als huwelijksgetuige optreedt Martinus de Ridder) *Johan Veyser,* weduwnaar, later kap. in Statendienst.

Een (andere?) *Martinus de Ridder* was gehuwd met *Josina Salomons,* ged. te Middelburg 26 dec. 1603, hieruit een zoon *Salomon de Ridder,* koopman der O.I. Comp., tr. *Susanna van Vyven,* uit welk huwelijk gedoopt te Middelburg tussen 1668 en 1671: 1. *Johannes, 2. Martinus* en 3. *Salomon:* bij deze dopen traden zowel een Martinus de Ridder als een *Josina Salomons* op als doopgetuigen, hetgeen dus identiteit met de eerstgenoemde kapitein *de Ridder zou* uitsluiten, daar in 1665 *Sabina Jolyt* als diens w e d u w e wordt vermeld.

Catharina Elisabeth de Ridder (1702—1723), echtgenote van de latere luit.-generaal *Cornelis Evertsen* en achterkleindochter van de kapt. *Martinus; de Ridder* voerde als wapen: een geharnaste ridder te paard.

Wassenaar. MR. W. W. VAN VALKENBURG.

Rutten-Weylandt. Op 29 april 1764 huwden te Arnhem *Willem Ruften* (uit Velp) en *Geertruy Weylandt* (g e d. Rheden 6 april 1733). Waar en wanneer zijn zij overleden en werd *Willem Rutten* geboren? Hun dochter *Maryke (Maria) Rutten* (ged. Arnhem 11 januari 1774) huwde te Rotterdam 18 april 1802 *Jan Leonard van Ewijck* (1774—1848), die in 1839 als wettig gesepareerd vermeld wordt. Waar en wanneer overleed *Maria Ruften,* wanneer gescheiden, wellicht hertrouwd?

's-Gravenhage. M R. F. J. J. BESIER.

(le) Sau(l)nier (Salnerius). (LXXIV 64). Voor aantekeningen aangaande dit geslacht moge worden verwezen naar: 1. Répertoire des noms hist. compris dans les dossiers de familles du Collége Héraldique et Historique de France door D. de Thezan (1867) ; 2. Indicateur du Mercure de France 1672-*1789* door J. Guigard (1869)'; 3. Metz, documents généal. . . . . d'après les registres des paroisses, 1561-1792 door F. J. Poirier (1899), blz. 578; en 4. Liste générale des individus condamnés par Jugemens, ou mis hors de la Loi par Décrets, et dont les Biens ont été déclarés confisqués au profit de la République.

's-Gravenhage. TH*. J. VAN ALFF.

Schott. Gevraagd gegevens en voorouders van *Johan Schott,* tr. 1 ° (procl. Groningen 1 april 1693) *Tjacomina van Hoorn, † 1694;* tr. 2° te Hoogkerk (procl. 11 aug. 1695) *Gesina Ringels* weduwe van Prof. *Muntingh.* Hij komt van 1693 tot 1701 voor als proviandmeester in de Langakkerschans (Nieuwe Schans).

Assen. **IR. T. W. SIERTSEMA.**

Somer-Pool-Honingh. Tot mijn voorouders behoren *Cornelis Somer,* burgemeester van Veere, gehuwd met *Janneken Adriaansdochter Knaap.* Uit dit huwelijk *Anna Somer,* geb. te Veere in 1590, tr. 17 juni 1612 *Nicolaas Honingh,* ged. te Veere in 1587, zn. van *Nicolaas Honingh* en *Maria van Graes.*

Nu huwde Ds. *Bernardus Somer,* geb. te Vlissingen, in 1642 met *Margarefha de Ruyter.*

Zijn grootvader was *Bernardus Somer* gehuwd met *Anna Honingh* en zijn overgrootvader *Cornelis Somer,* gehuwd met *Johanna Knaap.*

Weliswaar beschik ik over verschillende notities betreffende de geslachten *Somer* en *Honingh,* doch tot een goed genealogisch geheel ben ik niet kunnen komen. Gaarne derhalve aanvullende gegevens over deze families, waardoor ik op het goede spoor kan komen.

In verband met mijn afstamming uit bovengemelde geslachten zoek ik ook gegevens als data enz. over *Susanna Pool,* dochter van Mr. *Leonard Pool,* raad en pensionaris van Veere, en *Anna Honingh,* deze laatste ged. Veere 28 dec. 1614 en gehuwd ald. 9 okt. 1635.

Susanna Pool huwde met *Pieter van de Velde.* Vermoedelijk was *Pieter van de Velde* een zoon van *Abraham van de Velde,* gehuwd met *Johanna Honingh. Johanna Honingh* werd 4 april 1619 te Veere gedoopt en was een dochter van *Nicolaas Honingh* en *Anna Somer.*

Monnikendam. J. J. COCK.

Onbekende wapens. In het Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum te Amsterdam bevindt zich een bord (misschien huwelijksbord) Chine de Commande, daterend van omstreeks het midden van de 18de eeuw, dat de volgende wapens vertoont:

1. Gedeeld: 1. in blauw een uitkomende halve adelaar (Friese adelaar): 11. in goud een halve menselijke figuur met ontbloot bovenlijf, uit de linkerschildrand komende, in de rechterhand een tak(?) houdende. Het wapen is gedekt met een kroon met vijf fleurons.
2. Doorsneden: I. in goud een vijfbladige roos, rustende op de snijdingslijn: 11. in blauw twee gesteelde klaverbladen, komende uit de schildvoet. Helmteken: een uitkomend paard.

Op het bord is een schip afgebeeld, dat de naam Sloten draagt. Er zijn twee schepen van deze naam van de O.I.C. bekend, één gebouwd in 1704 en sedert 1710 niet meer vermeld, het andere gebouwd in 1746 en in 1768 uit de vaart genomen. Vermoedelijk is het bord bestemd geweest voor één der hoogwaardigheidsbeklederS van de O.I.C., die op de Sloten naar -of van Indië of Decima is overgevoerd.

Zijn deze wapens aan één der leden bekend?

Amsterdam. *G.* A. Cox.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Burgerboek van Emmerik, door J. J. Hooft van Huysdnynen. — De oudere generatiën van het Zeeuwse geslacht van Doorn, door W. A. van Rijn. — Korte mededeling: Von Rosenstrauch-Von Bülow. — Boekbespreking. — Inhoud van buitenlandse boeken on tijdschriften. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegen*laan *70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 5 **LXXIVe Jaargang** **mei 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Ds. H. VAN BEEK . . . . . *Willemstad (Curaçao). Cas Corâweg 121.*

DR. M. BARKEY WOLF VAN GEERSDIJK . *Maartensdijk (Ufr.). Huize Brandenburg.*

Adreswijzigingen:

MR. **A RN . J.** D'AILLY . . . . . *. Amsferdam-C. p/a Nationale Handelsbank* **N.P.,** *Singel* 250.

J. F. A. BOER , ... *Heemstede. Br. Schaepmanlaan 61.*

MR. E. H. Y. **VAN** HEES . . . . . *Hilversum. Waldecklaan* **14.**

A. **M ERENS** . . . . . *'s-Gravenhage. p/a Ministerie van Buitenlandse Zaken,* **Plein,** *23.*

JHR . **P. J.** SIX . . . . . *'s-Graveland. Huize Jagtlust.*

MR. J. VISSER . . . . . *'s-Gravenhage. Adr. Goekooplaan 81.*

Burgerboek van Emmerik,

door **J. J.** HOOFT VAN HUYSDUYNEN.

(slot van LXXIV, kol. 102.)

Anno 1605, october **8 :**
Herman Lamberfs, van Bredevoort
Anno 1606, april 20:
Egberf Herberfsen, van Groenlo
Anno 1607, mei 7:
Henrich Derricksen, van Helmond
Anno 1612, januari 4:
Claess Willemsen, van Arnhem, koperslager
Anno 1624, maart 26:
Jan Janssen, van Helmond
Anno 1627, mei 8:
Wanner Cornelissen, van Kampen
Anno 1628, december 5:
Cornelis Coen, van Schoonhoven
Anno 1630, september 30:
Gaerdt Peters, van Gennep
Anno 1635, september 3:
Jacob Geijssen, van 's-Herenberg, snijder
Anno 1636, juli 6:
Jacob Hermansen, van Deventer, buschmaecker
Anno 1636, october 8:
Jan Kelverfs, snijder, van Bommel
Anno 1636, februari 12:
Tonnis Derricksen, van Ravenstein
Anno 1637, mei 26:
Johan Krufhoff, van der Borgh
Anno 1637 september 6:
Jasper Dircksen, van Bronkhorst
Anno 1637, november 18:
Huberf Winandts, van Arnhem
Anno 1638, augustus 21:
Pefer Lambertsen, van Utrecht
Anno 1638, september 18:
Sander Jansen, van Dordrecht
Anno 1640, februari 20:
Adriaen van Solfwaghen, van Nijmegen
Anno 1640, maart 9:
Jacob Arndfzen, van Nijmegen
Anno 1640, october 5:
Justus van Raalte, van Utrecht
Anno 1641, januari 12:

Tonnis ***Evertssen,*** van Culemborg, samoereusschipper
Anno 1640, november 29:
Joris Caspersen, van Crevecoeur, organist
Anno 1646, mei 16:
Herman ***Brandts,*** van Deventer
Anno 1649, october 27:
Gerrit Idingh, snijder, van der Borgh
Anno 1650, mei 21:
Emanuel van Gemert, timmerman, van Gennep
Anno 1650, augustus 3:
Jan *Rodolffs,* schipper, van Elst
Anno 1650, november 7:
Arndt ***Thonissen,*** van der Borgh
Anno 1651, februari 20:
Johan Schoenmaecker, van Ulft
Anno 1650, juli 15:
Jan ***Claessen,*** schipper, van Wijk bij Duurstede
Anno 1652, juni 22:
Dirck Ariaensen *Wolff,* schipper, van Zaltbommel, met zijn zoon, ook ***Dirck*** *Wolff* genoemd.
Anno 1653, juli 8:
Johan Hering, schoenmaker, van 's-Herenberg
Anno 1656, december 7:
Jan Geritz, een wever van Almelo
Anno 1659, februari 19:
Jan *Rutgers,* van Arnhem, schipper
Anno 1659, maart 7:
Johan *Recken,* van Sittard, snijder
Anno 1659, october 6:
Jan van Tongeren, uit de Meijerij van den Bos
Anno 1661, mei 18:
Willemb Leisse, snijder, van Dordrecht
Anno 1662, februari 16:
Thonis Nienhuys, van Doetinchem
Anno 1663, juni 2:
Jelis ***Joorens,*** van Rotterdam
Anno 1663, juli 17:
Jan van Böningen, van Geertruidenberg
Anno 1664, juni 14:
Derck *Reijnders,* van Nijmegen
Anno 1665, januari 29:
Abraham Greuen, van Doetinchem, een mennonist
Anno 1665, februari 2:
Jan Janssen, van Hulst
Anno 1666, juli 9:
Warner van Hummel, van Zevenaer
Anno 1668, april 12:
Jan Joriëns, van Culemborg
Anno 1669, april 20:
Jan ***ten Ham,*** van Gendringen
Anno 1669, augustus 12:
Cornelis ***Janssen Knipscheer,*** zoon van ***Jan*** *Jochumsen* ***Knipscheer,*** geboortig van „Muijen".

De oudste generaties van het geslacht van Eerten en enkele gegevens over de geslachten Moller en Brandt,

door MR. H. L. HOMMES.

In 1947 is in Nederland's Patriciaat de genealogie *(Westerbeek)* ***van*** *Eerten* opgenomen, waarvan de volledige uitwerking begint na de IIIde generatie. Voor de eerste twee generaties wil ik echter toch wel verantwoording afleggen

met het gevonden bewijsmateriaal en tevens opmerkzaam maken op andere takken, die ik niet heb weten aan te sluiten. Daarnaast verzamelde ik gegevens over de twee hierboven genoemde geslachten, die misschien ook voor anderen van belang kunnen zijn.

Het wapen wordt aangetroffen op de grafsteen van Ds. ***Willem Jan van*** *Eerten* (1708-1765) in de kerk te Midwolda (Old.), waar hij en zijn vierde vrouw begraven liggen.

Een zeer uitvoerige levensbeschrijving komt voor in de Boekzaal der geleerde wereld dl. 124 (april 1776), blz. 430-437 onder de titel: Het zeldzaam leven en voorbeeldig sterven van den Wel-Eerwaarden zeer geleerden Heere Willem Jan van Eerten. Van zijn voorgeslacht wordt daarin weinig gezegd, alleen van zijn vader, „dat deze geen openlijke bediening bekleedde, nogtans wegens zijnen braven inborst zeer geacht was onder zijne medeburgeren in Hattem", en van zijn moeder ***Anna*** *Moller,* „dat zij een vrouw was van een aanzienlijk geslacht, hetwelk om den gewetensdwang te ontwijken en der waarheid hulde te doen, uit Frankrijk de vlucht heeft moeten nemen.". Verder wordt beschreven, dat hij als scheepschirurgijn, waarvoor hij zijn opleiding genoten had in Deventer en Amsterdam, gedurende drie jaar reizen heeft gemaakt naar „de schraale gewesten van 't koude Noorden en de heete Landstreeken van 't rijke Oosten". Toen hij 22 jaar was vestigde hij zich te Hattem, waar hij in de winter van 1730 als lidmaat van de Herv. kerk werd ingeschreven, met attestatie van Amsterdam, en waar hij na korte tijd rentmeester werd. Na het overlijden van zijn tweede vrouw kreeg hij roeping voor het predikambt en studeerde hiervoor gedurende vier jaar te Utrecht, waarna hij op 10 april 1741 tot de evangeliedienst door de classis Amsterdam werd toegelaten en op 30 juni van dat jaar bevestigd werd te Wanneperveen. Hij was toen 32 jaar. Zijn derde vrouw ***Johanna van*** *Westerbeeck* schonk hem een zoon, die vernoemd werd naar zijn oom jr. *Bartholomeus* ***van*** *Westerbeeck,* waardoor de naam ***Westerbeek van*** *Eerten* ontstaan is. Uit zijn 4de huwelijk, dat hij te Midwolda sloot, waar hij 31 okt. 1751 bevestigd was, sproten ***3*** dochters, die genoemd worden in de familieaantekeningen ***Woldringh,*** welke gepubliceerd zijn in dit Maandblad in 1912.

Zijn vader ***Jan van*** *Eerten* was chirurgijn te Hattem, maar zijn herkomst was niet zo gemakkelijk te vinden. Door het huwelijk van een dochter van zijn vrouw uit haar eerste huwelijk met een ***Jan van*** *Eerten* uit Zwolle, werd het spoor hierheen geleid, doch dit leverde een bron van verwarringen op. Er bleken nl. op het eind van de 17de eeuw aldaar twee *Jan* ***Willems van*** *Eerten* te zijn, afwisselend ook ***van Eerde*** genoemd, beide chirurgijn, de ene gehuwd met ***Anna Moller,*** die dus later zich in Hattem vestigde, de ander gehuwd met *Lysbeth* ***van Balen.***

Op 9 november 1686 verkreeg *Jan* ***van Eerde,*** chirurgijn, het kleinburgerrecht van Zwolle en in hetzelfde jaar werd *Jan* ***Willems van Eerde*** lidmaat der Hervormde kerk, met attestatie van Den Ham.

Volgens de resoluties van schepenen en raad van Zwolle werd op 11 maart 1689 geadmitteerd tot het examen om „hetzelve voldaan hebbende tot chirurgijn aangenomen te worden, gelijk mede tot het gilde" ***Jan van*** *Erten.*

Achteraf is gebleken, dat Den Ham (Ov.) inderdaad de plaats was, waar de door mij gezochte ***Jan van*** *Eerten* vandaan kwam, doch van de andere vond ik daar geen enkel spoor, zodat het mij nog steeds duister is, of er enig verband is.

De gegevens betreffende de andere Jan vermeld ik nu eerst.

Jan Willems van Eerde of *Eerten,* als chirurgijn het burgerrecht van Zwolle verkrijgende 9 nov. 1686, begraven ald. (Broerenkerk) 10 aug. 1728, tr. Zwolle 19 dec. 1686 (procl. 4 dec., als jongeman in de Dieserstraat) Lysabet van Balen, ged. Zwolle 23 april 1665, als jongedochter wonende in de Bitterstraat, dr. van *Jan Jans* en *Jennichien Hendticz.*

Uit zijn huwelijk 10 kinderen, die te Zwolle werden gedoopt en van wie de meesten jong zijn overleden. (Bij de doop van de eerste twee heet hij alleen *Jan Willems,* later afwisselend *van Eerde* en *van Eerten):*

1. *Annetie,* ged. 14 aug. 1687.
2. *Wilhelmus,* ged. 8 nov. 1689.
3. *Eva,* ged. 26 mei 1692, begr. Zwolle (Betlehemkerkhof) 13 mei 1709.
4. *Jannes van Eerten,* ged. 27 febr. 1694, chirurgijn te Zwolle, begr. ald. (Broerenkerk) 29 aug. 1757, tr. Hattem 20 juli 1721 *Anna Elisabeth Meijerink,* ged. Zwolle 25 april 1697, begr. ald. (Grote kerk) 2 mei 1765, dr. van *Lucas* en *Anna Moller.*
   Uit hun huwelijk:
   Johanna Lucretia van Eerten, ged. Zwolle 17 mei 1722.
5. *Gesina,* ged. 25 juni 1695, † jong.
6. *Willem,* ged. 23 maart 1697.
7. *Gesina,* ged. 19 juni 1698.
8. *Hendrina,* ged. 3 sept. 1700, begr. Zwolle (Betlehemk.) 4 juli 1701.
9. *Hendrika,* ged. 16 juli 1702, begr. Zwolle (Bethlehemk.) 18 dec. 1703.
10. *Willem Hendrik,* ged. 7 mei 1704.

De andere *Jan van Eerten* huwde in 1699 *Anna Moller,* wed. van *Lucas Meijerink* en liet zijn eerste twee kinderen te Zwolle dopen.

Van Den Ham ontbreken de doopboeken van vóór 1704 en de trouwboeken beginnen 1775 zodat voor verder onderzoek alleen het rechterlijk archief van Ommen en Den Ham overbleef.

De testamenten [1]) van een *Arent van Eerten,* mr. chirurgijn in Den Ham, brachten hier uitkomst. In dat van 21 juli 1729 benoemde hij tot erfgenamen zijn broer *Jan van Eerten* tot Hattem en zijn zuster *Geessien van Eerten,* wed. *Berent Jans Meulenaar,* tot Zwolle, met legaten voor zijn nichte *Willemtje* en neef *Henrick van Eerten,* kinderen van wijlen zijn broer *Gerryt Willems van Eerten* in Den Ham. Op 26 aug. 1754 maakte hij een nieuw testament, waarin nu universeel erfgenaam werd *Willem van Eerten.* Deze erfenis scheen niet zo aanlokkelijk, want op 8 jan. 1756 [2]) verschenen deze *Willem* en zijn vrouw *Heile Hoorn voor* het gerecht met bezwaren om de boedel van hun oom, die 7 dec. 1755 overleden was, te aanvaarden. Een oproeping voor de onder beneficie van inventaris aanvaarde inboedel vond plaats 2 jan. 1762 [3]). Hierbij was o.a. schuldeiser een *Gerrit van Eerten* met een vordering van ƒ 44–16–.– wegens baardscheren van 1740-1755, terwijl legatarissen waren de reeds in het testament van 1729 genoemde *Hendric* en *Willemtje.* Wie deze baardscheerder Gerrit was, heb ik niet kunnen vinden, mogelijk de zoon van *Hendric.*

Er blijkt nog een zuster te zijn geweest, want op 11 febr. 1699 [4]) vond de overdracht plaats van 1/6 van Dalvoording

[1]) Rechterl. arch. Ommen en Den Ham, nr. 657, 658, 663, fol. 134vs.
[2]) id. nr. 639.
[3]) id. nr. 641.
[4]) id. nr. 656.

grovve tiende tot Linde door *Jan Derxen Schuirman* en *Ydeghien Willems van Eerten* e.l. aan hun zwager en broer *Jan "Willems van Eerten* junior, chirurgijn, doch reeds 22 sept. van hetzelfde jaar werd dit door hem en zijn vrouw *Anna Mulder* weder overgedragen aan zijn oom *Derk Egberts.* Op welke wijze deze Derk oom is, is mij onbekend.

Uit het vorenstaande is wel duidelijk, dat de stamvader een Willem moet zijn, en de enige, die hiervoor in aanmerking komt is een *Willem Berends,* mr. chirurgijn te Den Ham.

In het register van het vuurstedengeld van 1685 (Statenarchief) komt in Den Ham voor:

Willem Berens, chirurgijn, zelf eygenaar,
plaght voor desen vrij te zijn.

In dat van 1751 luidt de inschrijving:

no. 8. Den Ham 4e rot
Willem Berends chirurgijn Elsyn Willems
nu
Willem Clasen Snijder S.E. 1.

Deze *Willem Clasen* komt in de bevolkingslijst van 1748 van Den Ham voor met zijn vrouw *Heiltje Valentijn* met 4 kinderen, boven de 10 jaar *Arent,* en onder de 10 jaar *Beerent, Elssie* en *Jannigje.* In het doopboek komen de drie laatsten voor als kinderen van *Willem van Eerten* en *Heile Hoorn,* zodat deze *Willem Clasen* dezelfde is als de erfgenaam van *Arent van Eerten.* Daarmede is dus wel bewezen, dat *Willem Berends* de stamvader is.

Wat de betekenis is van Elsyn Willems is niet duidelijk; mogelijk de vrouw of anders een dochter, die gedurende een bepaalde periode het vuurstedengeld heeft betaald.

De echtgenote heb ik nog steeds niet aangetroffen, doch ik kan nu het volgende opstellen:

1. *Willem Berends,* mr. chirurgijn te Den Ham, geb. ca. 1641, nog in leven 1685, tr. N.N.

   R.A. Ommen en Den Ham, contentieuss zaken. 1681: Getuigenverhoor 20 dec.; *Willem Berents* segt omtrent 40 jaaren out te zijn ende binnen Ommen te wonen.
   id. nr. 622. 14 aug. 1679. Meester *Willem Berents* chirurgijn heeft onder hanttastinge in plaats van eede in den Gcrigte rerclaert, dat hij voorleden Sondag Herman Arents verbindende de wondinge soo hij doenmaals van Lambert Brouwer toe Dalfsen ontfangen hadde sig bevonden heeft, dat hij twee wonden op 't voorhooft hadde boven 't ooge ende een op de neuse alle drie bijkans ledes langte groot.

   Uit dit huwelijk kinderen, van wie met zekerheid de volgende zijn te noemen, maar onbekend in welke volgorde:

   1. *Gerrit Willems van Eerten,* † vóór 1729, tr. N.N., uit welk huwelijk:
      a. *Hendrik van Eerten,* in leven 1762.
      b. *Willemtje van Eerten,* in leven 1762.
   2. *Ydeghien Willems van Eerten,* in leven 1728, tr. vóór 1699 *Jan Derxen Schuirman.* kleermaker, † vóór 24 nov. 1728.

      R.A. Schoutambt Ommen en Den Ham, vrijw. zaken. 24 nov. 1728. Versettingc van haar woning door *Yde Willems,* wed. *Jan Derks* snijder als boedelhoudster van haar kinderen, met *Herman Jansen,* a.s. schoonzoon.

   3. een zoon *Claes* (?), volgt 11.
   4. *Jan,* volgt IIbis.
   5. *Arent van Eerten,* mr. chirurgijn te Den Ham, maakt met zijn vrouw 19 febr. 1722 een testament, waarin zij elkaar begunstigen, op 24 juli 1727 vindt een scheiding van tafel en bed plaats, doch 1 maart 1728

zijn zij herenigd, daarna testeert hij 2 juli 1729 en ten slotte 26 aug. 1754, overl. Den Ham 7 dec. 1755, tr. vóór 1722 *Derkien Gosens,* † na 1748.

6. *Geessien van Eerfen,* op belijdenis aangenomen als lidmaat der Herv. kerk te Zwolle „vóór Paasch 1719", testeert als wed. van *Berend van Lochum* te Scheemda 23 aug. 1753 [5]) ten bate van haar neef Ds. Willem Jan van Eerten, tr. Zwolle 14 april 1716 (procl. 14 maart) *Berend Jansen,* wedr. van Anna *Maria Jans* (met wie hij te Zwolle gehuwd was 16 aug. (procl. 23 juli 1712), overl. vóór 1729 als *Berend Jans Meulenaar.* Een tweede huwelijk vond ik niet, zodat Berent van Lochum en Berend Jans Meulenaar waarschijnlijk één en dezelfde persoon is.

11. *Claes(?) van Eerfen.* Over hem vond ik niets, doch daar zijn zoon Willem Clasen genoemd wordt, zal hij vermoedelijk Claes geheten hebben.
Zijn zoon is:

III. *Willem Clasen van Eerfen,* mr. kleermaker te Den Ham, erfgenaam van zijn oom Arent, in leven 1762, tr. vóór 1738 *Heilfien Valenfijn* of *Hoorn,* eveneens nog in leven in 1762.
Uit dit huweliik:
1. *Arenf,* in leven 1748.
2. *Evert,* ged. Den Ham 1 febr. 1739, † jong.
3. *Berend,* ged. Den Ham 18 dec. 1740, in leven 1748.
4. *Elsjen,* ged. Den Ham 12 april 1743, in leven 1748.
5. *Jennechien,* ged. Den Ham 28 maart 1715, in leven 1748.
6. *Jan.* ged. Den Ham 11 febr. 1748.
7. *Willemina,* ged. Den Ham 4 april 1749.
8. *Geesjen,* ged. Den Ham 5 dec. 1751, † Amsterdam 24 maart 1820, tr. 1° vóór 1783 *Gerrit van Tongeren,* † Amsterdam, begr. St. Anthoniesk. 17 juni 1803, zn. van *Meinderf* en *Sara Haring;* tr. 2° *Cornelis Groenenberg.*

Uit de bevolkingslijst van 1748 blijkt, welke kinderen toen in leven waren.

IIbis. *Jan Willems van Eerfen,* geb. Den Ham ca. 1668, in 1689 chirurgijn te Zwolle tot 1708, daarna te Hattem, alwaar hij tot lidmaat op belijdenis werd aangenomen in de lente van 1708 en het burgerrecht verkreeg, op 23 febr. 1722 door de magistraat benoemd tot provisor van het gasthuis [6]), (welk ambt hij eerst geweigerd heeft, doch ten slotte aangenomen, daar hij anders „ontborgert" zou worden, maar reeds in 1723 werd met de verkoop van dit gasthuis begonnen, waarvan hij het huis met de schuren, schaapskotten, hoven en boomgaarden enz. kocht voor ƒ 2000,—), testeert Hattem 1740, begr. Hattem 3 aug. 1741, tr. Windesheim 3 juni 1699 *Anna Moller,* ged. Hattem 12 maart 1660, † na 1741, dr. van *Jan* en *Johanna Ralle,* wed. van *Lucas Meijerink.*

Kerkrekening Hattem. Sesde off. Laaste reekinge van Cornelis Heylever als kerkmr. over het jaar 1741 verscheenen Petri 1742.
Extra ordinaris ontvank van de Dooden.
Den 3 Aug. *van Eerten* 9–16–

[5]) Rechterl. arch. Scheemda Vz10.
[6]) F. A. Hoefer, Aant. betr. de kerk van Hattem, blz. 93 en voetnoot.

Uit dit huwelijk:
1. *Willem Jan,* ged. Zwolle 30 april 1700, † jong.
2. *Willemina Maria,* ged. Zwolle 22 juni 1704, begr. ald. (Michielskerk) 31 juli 1704.
3. Ds. *Willem Jan van Eerfen,* geb. Hattem 21 sept., ged. aldaar (als *Wilhem Jan) 28* sept. 1708, de predikant, over wie ik reeds in de inleiding uitweidde en voor wiens huwelijken en kinderen ik naar de genealogie kan verwijzen. In de inwonerslijst van Wanneperveen worden slechts drie kinderen uit zijn eerste huwelijk genoemd, zodat de in 1733 te Hattem gedoopte dochter *Wilemina Maria* dus vóór 1748 overleden moet zijn. Hij testeert Scheemda 21 aug. 1752 [5]). De scheiding van zijn nalatenschap door zijn kinderen vond plaats te Midwolda 12 juli 1785 [7]).
4. *Joanna,* ged. Hattem 21 juni 1710, † jong.

In Goor en Raalte komen *van Eerten's* voor, van wie ik de samenhang nog niet heb kunnen vaststellen, daar ik de rechterlijke archieven hiervan niet volledig heb doorgenomen.

Volgens de inwonerslijst van Goor van 1748 hebben *Berend van Eerfen* en *Elisabeth Donders* als kinderen boven de 10 jaar *Elssien, Jan Roelof, Albert Jan* en *Maria* en onder de 10 jaar *Pefronella.* De twee oudsten vond ik niet in het doopboek van Goor. maar wel de volgende:
1. *Elssien,* in leven 1748.
2. *Jan Roelof,* in leven 1748.
3. *Pefernelle,* ged. 16 april 1726, † jong.
4. *Pefernelle,* ged. 18 sept. 1729, † jong.
5. *Alberf Jan van Eerfen,* ged. 5 okt. 1731, testeert met zijn vrouw 16 aug. *1793* [8]), tr. 1760 (procl. Goor 24 januari) *Janna Geerfruidf Modders,* dr. van *Borchard Modders.*
6. *Maria Piefronella,* ged. 6 april 1733, † jong.
7. *Maria van Eerfen,* ged. 3 april 1735, tr. 1759 (procl. Goor 20 nov.) *Arnoldus* **Heyns,** uit Zutphen, zn. van *Jan Arnold Heyns.*
8. *Pefernelle van Eerfen,* ged. 11 mei 1738, tr. 1759 (procl. Goor 24 nov.) *Hendrik Jan Jalink,* zn. van *Wolter Jalink,* uit Goor, † vóór 6 mei 1762; tr. 2° *Jan Roelof Jalink.*

R.A. Goor, transp.reg. 1738—1765, fol. 243.
Transportakte G mei 1762 door *Petronella van Eerten,* wed. *Hendrik Jan Jalink.*
Id. 1765—1782, fol. 177.
Schuldbekentenis van 1 dec. 1773 van *Jan* **Roelof** *Jalink* en *Petronella van Eerten* e.l. aan haar broer *Albert Jan van Eerten en Johanna Modders* e.l.

De bevolkingslijst van Raalte van 1748 is veel eenvoudiger ingericht en geeft alleen de namen van de hoofdbewoner met het aantal personen, die aanwezig zijn. Aan van Eerten's komen daarin voor:

	man en vrouw en olde luiden	kinderen boven 10 jaar	kinderen onder 10 jaar
Gerr. Berenf van Eerfen	2	1	
Gerrif van Eerfen	4		4
Hendrikus van Eerten	3		
Hermannus van Eerfen	2		
Hendrik van Eerfen	4	2	

Raadpleging van de doopboeken en het rechterlijk archief zal over deze personen wel meer licht kunnen verspreiden, doch hieraan ben ik nog niet toegekomen.

[7]) Rechterl. arch. Midwolda Vj j 7.
[8]) Rechterl. arch. Goor. Vrijw. zaken, fol. 145vs.

Moller.

In de inleiding van het voorgaande heb ik reeds vermeld, dat, volgens de levensbeschrijving van Ds. *Willem Jan van Eerten,* zijn moeder Anna Moller een vrouw was uit een aanzienlijk geslacht, destijds uit Frankrijk om het geloof gevlucht. De naam heeft niet bepaald een Franse klank, en evenmin de door haar voorouders gebezigde naam Muller, maar het is mogelijk, dat deze oorspronkelijk anders geluid heeft. De „aanzienlijkheid" deed het vermoeden rijzen, dat de familie welgesteld was en daardoor in de rechterlijke archieven van Hattem zou voorkomen, want de trouwboeken uit de 17de eeuw ontbreken en de aanduidingen in de doopboeken zijn wel zeer sober, zoals bv. op 12 maart 1660: „*Jan Muller* een kind *Anna*". Het was dus zaak om nadere familieleden op te sporen. Uit de voorgaande genealogie is al gebleken, dat Anna Moller eerst gehuwd was met *Lucas Meijerink* en zo vond ik in het transportboek van Hattem [9]) een akte van 7 mei 1691 waarbij *Henrick Luyers* en *Maria Mollers* e.l. en *Lucas Meijerink* en *Anna Mollers* e.l. een huis, erf en goed overdroegen aan *Henrick Mollers* erfgenamen, waarvan de wederhelft hun reeds behoorde. Daar volgens het doopboek *Jan Muller* ook een dochter *Maria* liet dopen, is het dus zeker, dat beide bovengenoemden zusters waren.

Henrick Moller bleek een oom te zijn, want als coopman te Amsterdam gaf hij op 21 mei 1669 [10]) een volmacht aan zijn broer rentmeester *Johan Moller.* Hij keerde later naar Hattem terug, want op 24 sept. 1677 wordt hij in een akte [11]) burgemeester aldaar genoemd. De „aanzienlijkheid" der familie is dus niet uit de lucht gegrepen.

De naam van de vrouw van de rentmeester kwamen we te weten uit een transportakte van 9 juni 1665 [12]), waar *Jannetien van Goor,* wed. *Jan Muller* een huis en where gend. de Hulck verkoopt aan *Johan Muller,* rentmeester, en *Johanna Ralle* e.l. Tevoren had dit echtpaar op 28 januari 1664 [13]) van *Herman de Baeck* i.dr. als mombaer van de twee onmondige kinderen van Dr. *Antonius Villerius,* geprocr. bij wijlen *Henrickjen Mullers,* gekocht „¼ part van 't huis en weere de Blauwe Engel genaemt, soo tegenwoordigh bij haer Eheluyden bewoont wordt". Op dezelfde datum [14]) verkoopt dezelfde de Baeck aan *Johan Muller* en *Johanna Ralle* e.l., en *Henrick Muller* en *Christina Kretzers* e.l. een half erve aan de IJsseldijk, waarvan de wederhelft alsnoch de weduwe *Muller* competeert.

Met aanhaling van verdere akten meen ik tot de volgende genealogie te kunnen komen.

I. *Johan Muller* † tussen 20 mei 1640 en 8 mei 1651, tr. vóór 1632 *Jenneken van Goor,* † vóór 2 febr. 1669.

Rechterl. arch. Hattem nr. 121: 27 maart 1632. Transport door Cornelis Claes en Henrickjen Everts e.l. van een morgen land aan Johan *Mulner* en *Jenneken van* Goor e.l.

id. fol. 126. Overdracht door Henrick Honricks aan zijn broer Berent Henricks van een huis staande tussen beide behuysingen van de weduwe en erfgenamen van zal. Johan *Muller.* 8 mei 1651.

id. inv. nr. 135, fol. 49. 1668 juli 31. *Jenneken van* Goor, wed. Johan *Moller* verkoopt aan Johan en *Henrick Moller,* gebroeders, de helft van een huis enz. aan de IJsseldijk, waarvan zij reeds de helft bezitten, voor *2000* car. gld. De kopers mogen de koopsom behouden, doch moeten daarvan 4% uitkeren tijdens de onmondigheid van de kinderen van haar dochter en wijlen Dr. *Antonius Villerius.* Als deze kinderen mochten sterven zonder kinderen, zal de koopsom vererven op de kopers voornd.

id. fol. 35vs. Op 2 febr. 1669 wordt het erfhuis van *Jnnnetje van Goor* genoemd.

Uit het huwelijk (volgorde onzeker):

1. *Johan,* volgt 11.
2. *Henrickje Moller,* † vóór 28 januari 1664, tr. 1° vóór aug. 1650 *Ciprianus Greve,* testeert 23 aug. 1650 [15]), waarbij een lijftocht voor zijn vrouw, en testeert nog eens, ziek zijnde, 26 aug. 1652 [15]), begr. Hattem 5 sept. 1652; tr. 2° ca. 1653 Dr. *Antonius Villerius,* geb. Brielle, student te Harderwijk 5 juni 1653, † vóór 31 juli 1668.

   Reehterl. arch. nr. 30. Voor het gericht verscheen 26 mei 1653 Dr. *Antonius Villerius* in naam van zijn vrouw *Henrickjen Muller* om borg to staan voor de helft van de schulden op het erfhuis van haar zal. man *Ciprianus Greve* vallende.

   Uit haar tweede huwelijk had zij twee dochters.
3. *Henrick Moller,* coopman van Hattem, heeft te Amsterdam 13 mei 1653 „syn poortereed gedaen als getrout hebbende *Christina Creytser,* dr. van *Marten Creytser,* poorter deser stat" [16]). In 1677 is hij burgemeester van Hattem, in 1681 oud-burgemeester, † vóór 7 mei 1691. Zij is in leven 1705, als getuige bij de doop van haar kleinzoon.

   Uit dit huwelijk kinderen, die misschien gedoopt zijn in Amsterdam.

   Dit zouden kunnen zijn:

   a. *Maria Mollet-,* als wed. in leven 1724, tr. 1° vóór 1676 *Jan Hengeveld,* cornet, † vóór 1700, waarsch. zn. van *Harmen;* tr. 2° Zalk 1 april 1700 (procl. Hattem 10 maart, att. naar Zalk 1 april) *Johan Christopher Voigt,* chirurgijn in Z.M. comp. onder het regiment guarde-dragonders van Groot-Brittannië.

   Rechterl. arch. nr. 136, fol. 64vs. 1700 maart 8. Acte van erfuiting van Maria *Mollers,* wed. cornet *Hengeveld* aan haar kinderen *Fytien,* mondig en do onmondige kinderen *Herman,* Maria en *Anna Hengeveld.* Zij wil een tweede huwelijk aangaan met *Johan Christoffel Voight.*

   Uit het eerste huwelijk had zij:

   a a. *Fytien Hengeveld,* in 1700 mondig.

   a b. *Hetman Hengeveld,* in 1700 onmondig.

   a c. *Maria Hengeveld,* in 1700 onmondig, tr. Hattem 18 mei 1713 (procl. 2 april) *Herman van Mekeren.*

   a d. *Anna Hengeveld,* in 1700 onmondig.

   b. Ds. *Martinus Moller,* geb. ca. 1667, predikant te Zalk 1691—'93, bevestigd te Wageningen 23 juli 1693, † aldaar (in het 69e jaar) 18 juli en begr. ald. 23 juli 1735 [17]), tr. *Bertruid Schaats.*

   Uit dit huwelijk:

   Hendrik Moller, ged. Wageningen 8 febr. 1705 (doopget. Christina Kretzer), † 15 febr. d.a.v.

9) Rechterl. arch. Hnttcm nr. 123, fol. 16vso.
10) idem, nr. 135, fol. 59vso.
11) idem, idem, fol. 164vso.
12) idem, nr. 122, fol. 68.
13) idem, idem, fol. 59vso.
14) idem, idem, fol. 59.
15) idem nr. 140
16) Poorterboek Amsterdam, fol. 146.
17) Boekz. der geleerde wereld. Aug. 1735, blz. 235

II. *Johan Muller* of *Moller,* rentmeester der stad Hattem, wonende in het huis „De blauwe Engel" in de Cruysstraat, † kort vóór 1671, tr. vóór 1655 *Johanna Ralle* of *Rallé,* † vóór 24 dec. 1681. Zij hertr. 1671 (procl. Harderwijk 22 januari) *Henricus Coops* of *Coopsen,* geb. Harderwijk.

In de kerk te Hattem is een steen met opschrift [18]: *Johan Ralle,* secretaris tot Hattem. 1617. Dit zal wel de grootvader zijn van Johanna.

Rechterl. arch. nr. 135, fol. 218. 1681 dec. 24. Erschenen *Alardt* ten *Busch* nom. uxoris *Fenna Mollers, Henrick Luyers* mede nom. ux. *Maria Mollers* en oud-burgemeester *Henrick Moller* als momber van *Anna Moller,* en Johan Coops als momber van Marguretha *Coops,* als borgen voor het erfhuis van hun moeder *Johanna Ralle.*

id. fol. 77. 1671, 16 jan. wordt *Henrick Moller* met *Johnn op Gelder si'.* momber over de drio onmondige kinderen *Fenne,* Maria en Anna *Moller* van wijlen rentmr. *Johan Moller,* in ehestand gcprocreert bij de eerbare *Johanna Ralle.*

id. id. Erfuiting van *Johanna Ralle* aan haar drie kinderen.

Uit dit huwelijk:

1. *Arent Moller,* ged. Hattem 18 febr. 1655, † jong.
2. *Fenna Moller,* ged. Hattem 1 juni 1656, tr. vóór 24 dec. 1681 *Allard ten Busch,* uit welk huwelijk:
   a. *Johannes ten Busch,* ged. Hattem 12 aug. 1683.
   b. *Aleida ten Busch,* ged. Hattem 1 maart 1685.
3. *Maria Moller,* ged. Hattem 19 januari 1659, begr. ald. 6 mei 1738, tr. 1° vóór 1681 *Hendrick Luyers,* wijnkoper te Hattem en gecommitteerde van het tappersgilde, wonende in 1690 in het huis „De blauwe Engel" [19], begr. Hattem 26 maart 1716; tr. 2° Hattem 19 maart 1724 *Jan Jacobs Hercules,* laatst wedr. van *Beatrix Gaudekerke,* † na 12 mei 1738.
   Uit het eerste huwelijk:
   a. *Johanna Christina Luyers,* ged. Hattem 13 april, begr. 27 mei 1681.
   b. *Johanna Luyers,* ged. Hattem 21 januari 1682, t jong.
   c. *Hendrick Luyers,* ged. Hattem 6 febr., begr. 15 febr. 1684.
   d. *Hendrik Luyers,* ged. Hattem 26 april 1685, in leven 12 mei 1738.
   e. *Johanna Luyers,* ged. Hattem 26 januari 1687, † vóór 12 mei 1738, tr. Harderwijk 10 dec. 1716 *Adam van Luyck,* uit welk huwelijk kinderen.

Rechtcrl. arch. Transportreg. 1719—1739, fol. 169. Transportakte van 12 mei 1738 door *Jan Hercules,* wedr. van *Maria Mollers,* en *Hendrick Luyers* voor zich zelf en vertegenw. voor *Adam van Luyck* als vader van zijn kinderen bij *Janna Luyers* verwekt.

4. *Anna Moller,* ged. Hattem 12 maart 1660, lidm. der Herv. kerk te Zwolle 1689, wonende in de Nieuwstraat, met att. vertrokken naar Hattem 15 januari 1708, † ald. en begr. 3 dec. 1734, tr. 1° Zalk 11 dec. 1687 (procl. Zwolle 26 nov.) *Lucas Meijerink,* geb. Zwolle, zn. van *Egbert* en *Hillechien,* en wedr. van *Elisabeth van Heerde;* tr. 2° Windesheim 3 juni 1699 (procl. Zwolle 20 mei) *Jan Willems van Eerten.*

   Uit haar eerste huwelijk had zij 5 kinderen, van wie slechts twee in leven bleven blijkens een erfuiting, waarop ik nog terugkom.
5. *Odilia Moller,* ged. Hattem 23 mei 1661, † jong.
6. *Jacob Moller,* ged. Hattem 31 januari 1664, † jong.

   Uit het huwelijk van *Henricus Coops* en *Johanna Ralle: Margarieta Coops,* ged. Hattem 19 januari 1673, in leven 1681.

[18]) F. A. Hoefer, Aant. betr. de kerk van Hattem, blz. 259.
[19]) Rechterl. arch. nr. 136, fol. 64vso.

Van *Lucas Meijerink* heb ik de doop te Zwolle niet gevonden. Zijn broer *Bernardus* werd ald. gedoopt 20 juli 1656 als zoon van *Egbert Meijerink* en *Hillechien.* De verdere gegevens zijn:

Lucas Meijerink, † tussen 1697 en 1699, tr. 1° 1684 (procl. Zwolle 5 juli) *Elysabeth van Heerde,* dr. van *Gerrit* en *Gijsbertien Okeli (Oculi);* tr. 2° Zalk 11 dec. 1687 *Anna Moller.*

Vóór zijn tweede huwelijk deed hij erfuiting [20]) op 10 dec. 1687 aan zijn kinderen *Anna* en *Egberf,* voor wie momberen waren Dr. *Albertus Greve* en *Derck van Heerde,* brouwer.

Rechterl. arch. Zwolle : 1688 febr. 13. Schuldbekentenis van *Lucas Meijerink* en *Anna Mullers aan* zijn schoonmoeder *Gijsbertien Okeli* wed. *Gerrit van Heerde.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Meijerink,* ged. Zwolle 28 juni 1685.
2. *Egbert Meijerink,* ged. Zwolle 26 april 1687.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Janna Lysebeth Meijerink,* ged. Zwolle 5 febr. 1689, † jong.
4. *Elisabeth Meijerink,* ged. Zwolle 1 juli 1690, † jong.
5. *Johanna Meijerink,* ged. Zwolle 7 juni 1692, † jong.
6. *Johannes Meijerink,* ged. Zwolle 13 maart 1694, † na 1699 en vóór 1722.
7. *Anna Elisabefh Meijerink,* ged. Zwolle 25 april 1697, begr. ald. Grote kerk 2 mei 1765, tr. Hattem 20 juli 1721 *Jan van Eerten,* chirurgijn te Zwolle.

Op 15 mei 1699 verscheen Anna Moller voor het gerecht om erfuiting [21]) te doen aan haar minderjarige kinderen *Joannes* en *Anna,* waarbij aan ieder 100 car. gld. bij hun meerderjarigheid zou worden uitgekeerd. Momberen waren *Bernard Keiser* en *Jan Rallé.* Bij deze akte is aan de kant aangetekend, dat op 7 januari 1722 aan *Jan van Eerten en* zijn vrouw *Anna Elisabeth Meijerink* de twee honderd car. gld. zijn uitgekeerd, waaruit dus blijkt, dat Johannes inmiddels overleden is.

Brandt.

De eerste vrouw van Ds. *Willem Jan van Eerten* was *Maria Clasina Brandt* en ook van haar familie heb ik gegevens bij elkaar gezocht. De herkomst van dit geslacht heb ik niet kunnen vinden. Wat haar vader, die als apotheker in Batavia fortuin heeft gemaakt, bewogen heeft zich na zijn terugkomst hier te lande eerst te Hattem te vestigen kan ik niet anders verklaren, dan dat de aldaar wonende *Jan Adam Brandt* een na familielid van hem was, waarschijnlijk een broer, doch hiervoor heb ik nog geen bevestiging gevonden.

Het wapen zal zijn: in goud een griffioen van rood, zoals Rietstap aangeeft voor een Overijsels geslacht. Bij de daarop aansluitende afbeeldingen bij Bender et Rolland is het onderschrift Twello, de plaats, waar Augustus Brandt zich definitief vestigde.

[20]) Rechterl. arch. Zwolle, nr. 126.
[21]) idem, nr. 127.

Petrus van Vlierden, een zoon van ***Jacob van*** *Vlierden* en ***Johanna*** *Augustina* ***Brandt*** schreef op zijn 71e jaar een uitvoerig geslachtsregister, gepubliceerd in dit Maandblad jaarg. 1904, waarin enkele aardige bijzonderheden betreffende het geslacht ***Brandt.*** Op blz. ***136:*** ,,Mijn moeders vader kogt een voornaam Landgoed gen. het Hold Huis, nabij de stad Deventer en het dorp Twello. Dit Landgoed van mijn grootvader bezogd ik eenmaal in mijn studenteteid. Hij liet er een aanzienelijk gebouw opzetten, alwaar hij slegts een korten teid leevden, nalaatende 4 minderjarige kinderen, met naame ***Anna Catharina, Joh. Augusfa, Wilhelmina*** en ***Augusfus".***

De geschiedenis van het Holthuis, dat nog bestaat, wordt uitvoerig verhaald in ,,De Navorscher" 1930, 98vlg. en 214, doch over de bouwactiviteit van Augustus wordt niet gerept.

De resoluties der Indische regering vermelden: ***Augustus Brand,*** stadsapothecar, na het vaderland verlost 22 July 1718 [22]). In het Pharmaceutisch tijdschr. voor Ned.-Indië, jrg. 6 (1929), worden op blz. 237 de doopdata zijner kinderen in Batavia opgegeven.

Het Pharmaceutisch tijdschrift voor Ned.-Indië jrg. 7 (1930), blz. 157 vermeldt over Brandt's schoonvader, ***Jan Dominicus Seppa,*** het volgende: ,,stadsapotheker te Batavia en in 1688 de echtgenoot van ***Catharina*** *Horder;* op 20 Juli 1695 werd in de Holl. Kerk aldaar hun dochter ***Clasina*** gedoopt, getuigen Abraham Quevellerius en Regina van Breen. Deze dochter was in 1711 de huisvrouw van ***Augustus*** *Brant.*

Bij requeste van 23 Maart 1706 verzocht hij te worden ontslagen als stadsapotheker op het voorgeven van met de gecontracteerde een stuijver daags etc. voor yder patient in het hospitaal het niet langer te kunnen gaande houden ende 's Comp. eerste apothecar Jacobus van der Kruys daarentegen sijnen dienst daar toe op de oude conditien te weten het contract van 12 May 1668 en dies ampliatie van primo May 1690 aangeboden hebbende. So is nu (9 April 1706) goetgevonden gemelten Jan Dominicus Seppa van voorschreven stadsapotheecq te ontslaan en voormelten van der Kruys volgens gemelte eijge aanbiedinge weder in sijn plaats aan te stellen, mits de gagie, die hij van de Compagnie wind sal moeten sesseren.

In 1710 woonde hij nog te Batavia."

Mr. Bloys van Treslong Prins, Geneal. en herald. gedenkwaardigheden ... op Java, deel 111, blz. 44/45, en deel 1, blz. 145, deelt mede, dat ***Catharina*** *Horder* (of ***Order)*** een dochter was van ***Caspar*** en ***Anna da Cosfa*** (ook wel ***Anna van de Kust*** genaamd), welke laatste echtelieden in 1676 huwden. Het door Mr. Bloys van Treslong Prins beschreven wapen, hetwelk op *J.* ***D. Seppa's*** grafsteen voorkomt: een rechterschuinbalk, vergezeld van twee sterren (5), helmteken een ster, wapenspreuk: Chacun suivez ses pas, vertoont overeenkomst met het in Rietstap, Armorial général onder ***Seppa*** (Tournai) beschreven wapen. De Heer W. Ph. Veeren maakte mij opmerkzaam op de Notices généalogiques Tournaisiennes, van P. A. du Chastel de la Howardries-Neuvireuil, Tournai 1887, waarin in deel 3 blz. 480 enkele takken ***Seppa*** genoemd worden met het wapen: in blauw een zilveren schuinbalk aan weerszijden vergezeld van een zespuntige zilveren ster. Helmteken: de ster van het schild.

1. ***Augustus Brandt,*** stadsapotheker te Batavia, diaken aldaar, naar het vaderland vertrokken 22 juli 1718, vestigde zich eerst te Hattem, waar hij en zijn vrouw in 1720 als lidmaten van de Herv. kerk werden aangenomen, verwierf 18 febr. 1721 voor zich, zijn vrouw en 4 met namen genoemde dochtertjes het volle burgerrecht [23]) aldaar, kocht het Holthuis bij Twello, dat hij nieuw liet optrekken of verbouwen, waarheen hij 9 okt. 1721 met attestatie vertrok, † ald. in okt. 1727 (overluid 22 en 27 okt.) tr. waarsch. Batavia ***Clasina Seppa,*** ged. Batavia (Holl. kerk) 20 juli 1695, † op het Holthuis in dec. 1724 (overluid Twello 19 dec.), dr. van *Jan Dominicus* en ***Cafharina Order*** (of *Horder*).

   Rechterl. arch. Voorst nr. 164, fol. 86: 5 sept. 1730. Transport van het huys Holthuysen met hoven, bouhuys, bergen, schuur, duyff backhuys en schaepschot voorts hooge en lage landerijen, bosschen, holt ***en*** holtgewassen ende de csterstede, daer onder gehorende in het carspel Twello, soo als het selve van de erffgen. Renesse is aengecofft, synde vrij allodiael en onbeswaert goed enz. door Henrick Reuter. pastor in Twello als momboir over de onmondige kinderen van wijlen de Heer *Augustus Brant* en Clasina ***Seppn,*** met namen *Johanna* ***Barta*** en *Augustus Brant,* en de Heer Willem *Meylinck* der regten dr. getrout aan juffr. Anna *Catrina* ***Brant*** en als volmachtiger van haar en juffr. *Maria* Clasina ***Brant,*** aan Jan Conraet Albers voor 18200 car. gld.

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Anna Cafharina Brandt,*** ged. Batavia Holl. kerk 21 sept. 1710, lidmaat van de Herv. kerk te Hattem in de lente van 1729 op attestatie van Twello, nog in leven 1753, tr. Hattem 1 febr. 1730 (procl. 13 jan.) ***Wilhelmus Meylinck,*** i.u.dr., ged. Hattem 9 sept. 1703, stadsrentmeester 1730—'33, burgemr. ald. 1734—'35, † in nov. 1735 (overluid 25 nov.), zn. van ***Johan*** en ***Aleida Hullemans.***

      Hun kinderen zijn (gedoopt te Hattem):

      a. *Joannes* ***Augustus,*** ged. 22 okt. 1730, † jong.
      b. *Joannes* ***Augustus,*** ged. 16 januari 1732, † jong.
      c. *Albertus* ***Wilhelmus,*** ged. 7 okt. 1733.
      d. ***Bernardus*** *Jakobus,* ged. 9 nov. 1735.

      In 1752 of '53 is Anna Catharina van een dochter bevallen, verwekt door de burgemeester ***Gijsbert Westenberg.*** Over de doop van deze dochter is een wrijving geweest tussen de kerkeraad en de magistraat [24]).

   2. ***Maria Clasina Brandt,*** ged. Batavia (Holl. kerk) 24 nov. 1711, als lidmaat te Hattem op belijdenis aangenomen in de herfst van 1730, † ald. 29 nov. en begraven op het koor 3 dec. 1734, tr. Hattem 6 juni 1731 (ondertr. 18 mei) Ds. ***Willem Jan van Eerfen.***
   3. ***Johanna Augusfa Brandt,*** geb. Batavia 9 juni, ged. Holl. kerk (als *Johanna Augustina*) 13 juni 1713, † Leiden 24 maart 1772, begr. Pieterskerk ald., tr. 1° Hattem 14 april 1734 (ondertr. 26 maart) ***Jacob van Vlierden,*** geb. waarsch. Ternate 8 maart 1714, sergeant, † aan boord van het schip Maarseveen op weg naar Indië 24 juni 1746 [25]), zn. van ***Caspar*** en ***Anna Cloek;*** tr. 2° Kamperveen 1749 (ondertr. Hattem 16 febr. met att. naar Kamperveen 2 maart) *Matthijs* ***Sloot,*** kapt. ter zee, † 1778, begr. Buiksloot.

      Uit het eerste huwelijk (ged. te Hattem):

      a. ***Johannes,*** geb. 30 febr., ged. 2 febr. 1735.
      b. ***Petrus,*** geb. 13 april, ged. 15 april 1736, de schrijver van het geslachtsregister.
      c. ***Clasina,*** geb. 31 juli, ged. 4 aug. 1737 (get.

22) Ned. Leeuw 1904, k. 319.
23) Rechterl. arch. Hattem, nr. 136.
24) F. A. Hoefer, Aant. betr. de kerk van Hattem, blz. 328.
25) Ned. Leeuw 1912, k. 311.

Anna Catharina Brand).
d. *Constantinus*, geb. 11 dec., ged. 14 dec. 1738.
e. *Anna*, ged. 10 sept. 1741.
f. *Wilhelmus*, ged. 30 juni 1743 (get. Anna Catharina Brandt, wed. Meylink).
g. *Jacob*, geb. 14 aug., ged. 16 aug. 1714.
Uit het tweede huwelijk:
h. *Augustus Johannes Sloof*, ged. Hattem 18 juli *1749*.

4. *Barta Willemina Brandt*, ged. Batavia (Holl. kerk) 9 sept. 1717, begr. Zwolle 1 mei 1761, tr. Twello in juni 1734 (ondertr. Amsterdam 14 mei: Deventer 8 mei, att. naar Twello 2 juni) *Adrianus Beeldemaker*, ged. Zwolle (Luth. kerk) 7 febr. 1706, gemeensman en zilversmid te Zwolle, begr. ald. 15 april 1791, zn. van *Derk* en *Cathrina Geertruid van Diepen*.
Hun kinderen worden vermeld in De Ned. Leeuw 1933, k. 480.
5. *Augustus Jakobus Brandt*, ged. Twello 14 dec. 1721, met zijn 4 zusters beleend met het land de Heydensweide'of hofstede in het ambt van Voorst 15 okt. 1731 en 18 febr. 1737 [26]), waarna op dezelfde laatstgenoemde dag Jan Aelberts beleend werd.
6. *Agnes Christina Brandt*, ged. Twello 13 dec. 1722, overluid 27 januari en 1 febr. 1723.

De in het begin genoemde *Jan Adam Brandt* en *Anna Geertruyd Kloeck* lieten te Hattem dopen:
1. *Steven Reinier Brandt*, ged. 2 nov. 1712, „gewezen sous-lieutenant ten dienste deser landen", tr. 1754 (ondertr. Veenendaal 15 maart; met att. van Hattem 1 mei) *Johanna Charlotte Verschuir*, ged. Veenendaal 20 juni 1709, dr. van *Elias* en *Johanna Wilhelmina Botter*.
2. *Henrina Theodora Brandt*, ged. 18 maart 1714, † jong.
3. *Zeger Brandt*, ged. 22 nov. 1715.
4. *Hendrina Theodora Brandf*, ged. 1 aug. 1718.

Bij de lidmaten vond ik nog:
1732 in de lente op belijdenis *Johanna Angnita Brand;* Attestatie na Wesop den 23 Augustus 1763; vermoedelijk *Johanna Augusta*.
1736 in de lente op belijdenis *Anna Chrisfina Brandf*. Attestatie gegeven na Doesburg 1754.

26) Register op de leenaktenboeken van Gelre, Zutphen, kwartier van Arnhem, blz. 345.

Genealogie de Vrij (Utrecht),

door N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Reeds enige malen is mij gebleken, dat velen het kwartier *de Vrij* in hun kwartierstaat hebben. Naar aanleiding daarvan en ook omdat verscheidene leden van dit geslacht belangrijke posities in Utrecht en omgeving bekleed hebben, wil ik datgene geven, wat ik in de loop der jaren over dit geslacht gevonden heb.

Door de publicatie van de Heer W. A. Wijburg Jr. in de Ned. Leeuw LXXIII, kol. 94/95, kon ik twee generaties aan de stamreeks toevoegen.

Hierna volgen dan 1. het wapen; 2. een tamelijk volledige genealogie *de Vrij*, afstammelingen van *Nicolaas de Vrij*, die leefde in het eind der 16de eeuw; 3. als bijvoegsel aantekeningen van 2 andere families *de Vrij*, die ongeveer tegelijkertijd te Utrecht voorkomen, zonder dat ik aansluiting aan het eerstgenoemde geslacht kan vinden.

Wapen:

Het „Armorial Général" geeft het wapen als volgt: In zilver een rode dwarsbalk, beladen met 3 horizontaal geplaatste en aanstotende zilveren ruiten en vergezeld van 3 zwarte reigers. Helmteken: een dito reiger.

De Heer R. T. Muschart was zo vriendelijk mij aangaande het wapen het volgende mede te delen: „*Mattheus de Vrij Jansz.* (IIIa) zegelde 16 mei 1649 als substituut-schout van Vianen, met naam als randschrift (in het Rechterlijk Archief van Vianen in het Rijksarchief, aanwinst 1907, portefeuille VIII, tweede gedeelte). Dit zegel vertoont zonder kleuraanduiding heel gewone vogels en als helmteken een gewone vogel tussen een vlucht en de ruiten los van elkaar.

Johan Elisa de Vrij (VIIIa). die 7 maart en 12 sept. 1796 als drossaard van Lith in gijzeling zat te 's-Hertogenbosch, zegelde met zijn lakafdrukken in de Resolutiën met bijlagen van het Hof van Gelderland van maart 1796 en van augustus t/m oktober 1796. Deze lakafdrukken vertonen de vogels als eenden, als helmteken een dito eend, de ruiten los van elkaar en deze zilver, de dwarsbalk rood en het veld zilver".

Wij zullen dus het zegel van *Maffheus de Vrij Jansz.* als juist voorbeeld voor het wapen de Vrij moeten beschouwen.

Genealogie:

1. *Nicolaas de Vrij*, te Utrecht, geb. omstr. 1550, † omstr. 1600, tr. circa 1575 *Lucia Jansdr. van der Moelen*, † tussen 9 juni 1609 en 10 april 1620; zij hertr. *Jacob Dionisusz. van Gelre (Gelder)*.
Uit dit huwelijk:
1. *Jan Claesz.*, volgt 11.
2. *Jannichje de Vrij*, in 1609 weduwe van *Reynier Cornelisz. van Velp* en in 1620 weduwe van *Jan Hermansz. van Dorsten;* zij tr. 3° Utrecht 26 januari 1623 *Joost Jansz. van de Clooster*, wedr.; zij † Utrecht 10 nov. 1656.
3. *Mechfeld de Vrij*, in 1609 huisvr. van *Ghijsbert Roelofs*, in 1620 huisvr. van *Willem Moer; zij* tr. 3°, als weduwe van Willem Moer, Utrecht 9 nov. 1629 *Pieter Muller*, van Bachum.

11. *Jan Claesz. de Vrij*, geb. circa 1580, tr. Utrecht (geref.) 17 januari 1604 *Janneke Cornelis;* hij † Utrecht 4 nov. 1644.

Het is mogelijk dat de achternaam van *Janneke Cornelis „van Werkhoven"* was, want op 19 mei 1656 overlijdt *Jannichje van Werckhoven*, weduwe van *Claes de Vrij*. Er was geen Claes de Vrij, die daarvoor in aanmerking komt en mogelijk is, dat dit een verschrijving is voor *Jan Claesz. de Vrij*.

Uit dit huwelijk:
1. *Mattheus*, volgt IIIa.
2. *Claes*, volgt IIIb.
3. *Jan*, volgt IIIc.
4. (mogelijk) *Claesgen de Vrij*, † Utrecht 27 aug. 1655.

A.

IIIa. *Mattheus de Vrij Jan Claesz.* of *Jansz.*, geb. te Utrecht circa 1608, explr. van H.E.M. Staten 's Lands van Utrecht, schout van Witte Vrouwen van Abstede en schout van Vianen. Zoals boven medegedeeld vond de Heer Muschart hem als substituut-schout van Vianen in 1649, † te Utrecht 7 januari 1678, tr. 1° Utrecht

(voor schepenen) 29 januari 1631 *Angeniefje Borgers Tonisdr.*. dr. van *Antony Borgers;* zij † Utrecht 25 sept. 1636; hij tr. 2° Utrecht 29 sept. 1639 ('ondertr. 15 sept.) *Marya van Hees,* j.d. van Utrecht, † ald. 25 maart 1667, dr. van *Adriaan van Hees Hendriksr.,* letterdienaar, en *Truyfje Reyers van Puffen* [1]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Borgardus de Vrij,* ged. Utrecht 4 maart 1632, † ald. 19 sept. 1636.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Borchardus,* volgt IVa.
3. *Jacob,* volgt IVb.
4. *Adriana de Vrij,* tr. Utrecht 2 dec. 1663 *Johan Both,* burgemeester van Montfoort, weduwnaar van *Heiltje Valck.*
5. *Aryen (Adriaan),* volgt IVc.
6. *Angeniefien de Vrij,* ged. Utrecht 13 juli 1645, † jong (waarschijnlijk 10 aug. 1646 te Utrecht).
7. *Angenief de Vrij,* ged. Utrecht 13 dec. 1646, tr. 1° in november 1663 *Philip Willemsz. van Vianen;* tr, 2° Utrecht 27 okt. 1669 *Jacobus van Someren.*
8. *Joannes de Vrij,* ged. Utrecht 11 juni 1648.
9. *Geertruy de Vrij,* ged. circa 1650, † Utrecht 18 dec. 1690, tr. ald. 14 dec. 1687 *Jacob van Ekeren,* weduwnaar van *Elisabefh Egens.*
10. *Maffheus,* volgt IVd.
11. *Maria de Vrij,* geb. circa 1655, tr. Lopik 22 aug. 1680 Dr. *Hermannus Essenius Andreaszn.,* med. doct., zn. van Prof. Dr. *Andreas Essenius* en *Lucia Spruyf.* (Kinderen: *Geerfruyd. Maffheus, Maria Hillegonda, Andreas* en *Adrianus.)*
12. *Cornelis de Vrij,* ged. Utrecht 17 juni 1657, † ongehuwd Utrecht 28 april 1673.

IVa. *Borchardus de Vrij,* ged. Utrecht (Domkerk) 5 juli 1640, notaris aldaar, majoor der stad Utrecht, † ald. 25 maart 1684, tr. Utrecht 20 sept. 1664 *Hillegonda van Heymenberch,* ged. Utrecht 12 januari 1643, † Amsterdam 1694/1695, dr. van *Wouter (Gualtherus) van Heymenberch* en *Mefien Claesdr. van Lynden;* zij hertr. Utrecht 8 januari 1693 *Isaac van Goedesberch.* (Haar zoon Mattheus en haar schoonzoon Johan van Cortenes, alsdan oud-burgemeester van Montfoort, zijn getuigen bij dit tweede huwelijk.)

Uit dit huweliik:

1. *Mechtelf de Vrij,* ged. Utrecht 5 juli 1665, tr. ald. 24 febr. 1684 *Johan van Corfenes,* burgemeester van Montfoort.
2. *Mattheus de Vrij,* ged. Utrecht 2 dec. 1666, wijnkoper aldaar, † na 1695.
3. *Gualtherus de Vrij,* ged. Utrecht 1 maart 1668 [2]).
4. *Pefrus de Vrij,* ged. Utrecht 19 nov. 1669 [2]).
5. *Cornelis,* volgt Va.
6. *Johannes de Vrij,* ged. Utrecht 10 sept. 1672 [2]).
7. *Maria de Vrij,* ged. Utrecht 26 juli 1674. Het is waarschijnlijk dat zij degene is, die te Utrecht 1 febr. 1708 huwt met *Anfoni Adamsz. van Halen* en die † Utrecht 3 juli 1728.
8. *Hillegonda de Vrij,* ged. Utrecht 11 mei 1672 [2]).

[1]) Dat de verhouding tussen de eerste en tweede vrouw een bijzondere geweest moet zijn blijkt wel uit het feit dat de namen van de eerste en tweede zoon dezelfde zijn.

[2]) Twee kinderen van *Borchard de Vrij* overleden resp. 5 juni 1676 en 9 nov. 1680.

9. *Borchard de Vrij,* ged. Utrecht 29 april 1677, † ald 24 juli 1729, tr. in nov./dec. 1710 *Margriefa Mulok* (geen kinderen).

Va. Mr. *Cornelis de Vrij,* ged. Utrecht (Jacobikerk) 24 apri 1671, promoveerde te Utrecht 26 april 1697 op proefschrift „De fide jussione", advocaat bij den Hove van Utrecht (eed 21 mei 1697), † 27 mei 1711 (betd. f 75,–), een uur overluid Utrecht 3 juni 1711, tr. Utrecht 3 juni 1704 *Geerfruid van Swichem,* ged. Utrecht (Buurkerk) 4 dec. 1674, † ald. 17 maart 1741, dr. van *Jacobus van Swichem* en *Elisabeth van Groeningen.* Zij hertr. Utrecht 6 febr. 1719 *Justus van Tongeren.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob,* volgt VIa.
2. *Borchard de Vrij,* ged. Utrecht 31 aug. 1706, † Utrecht 6 januari 1710.
3. *Elisabefh de Vrij,* ged. Utrecht 2 okt. 1707, † 17 aug. 1708.
4. *Elisabeth de Vrij,* ged. Utrecht 1 april 1709, tr. ald. 23 juli 1736 Dr. *Jacob Leufner,* med. doctor.
5. *Jan,* volgt VIb.

VIa. Mr. *Jacob de Vrij,* ged. Utrecht 30 april 1705, studeert te Leiden 12 maart 1721, promoveerde te Utrecht 6 aug. 1729 op proefschrift „De eo quod justum est circa chartas", advocaat bij den Hove van Utrecht (eed 22 sept. 1729), woonde op de Oude Gracht bij de Backersbrug, was zeepzieder en gaf veel geld uit, in 1755 voortvluchtig failliet te Vianen; er is alsdan een verzoek van de Prinses-gouvernante om hem toe te staan om gedurende 8 maanden vrij in de Verenigde Nederlanden te verkeren, dit wordt afgewezen. Zijn schuldeisers maken hem zeer zwart en zeggen o.a. dat hij het moederlijk erfdeel van zijn zoon Justus opmaakt, dat hij met equipage rijdt enz.; hij tr. 1° Utrecht 15 okt. 1731 (ondertr. 30 sept., „In het privaat" getrouwd door J. Schermer) *Abigael du Pon,* ged, Leiden 6 febr. 1707, zij werd bevestigd te Utrecht (Dom) 6 juni 1731 en † 5 febr. 1733 (betaald f 100,—!), dr. van *Pieter du Pon* en *Maria de Tombe;* tr. 2° Utrecht 19 aug. 1733 *Philippina Albertina Tepell,* weduwe van *Hieronymus Ernsf van Bassen, zij* werd begraven te Vianen 16 mei 1793 (betaald f 41.4.–) als wed. van de heer Mr. *Jacob de Vrij.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Justus,* volgt VIIa.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Geerfruyd de Vrij,* ged. Utrecht 28 maart 1734, † ald. 20 aug. 1734.
   Philip Jacob de Vrij, ged, Utrecht 5 juni 1735 [3]).
4. *Cornelia de Vrij,* ged. Utrecht 6 jan. 1737, † ongehuwd Vianen, begr. 18 april 1805 (betaald f 38.14.–).
5. *Gerrif de Vrij,* ged. Utrecht 17 januari 1738 [3]).
6. *Cornelis de Vrij,* ged. Utrecht 24 mei 1739 [3]).
7. *Cafharina Maria de Vrij,* ged. Utrecht 30 nov. 1740, † ongehuwd te Vianen, begr. 21 okt. 1811 (betaald f 25.10.–).
8. *Geerfruid Sara de Vrij,* ged. Utrecht 9 febr. 1742 [3]).
9. *Johan (Jan) de Vrij,* ged. Utrecht 26 juni 1743, raad in de beide Hoven van Justitie, vendumeester en soldijboekhouder te Rio de Berbice; hij was zeer rijk en

[3]) Drie kinderen van *Jacob de Vrij* overleden te Utrecht 13 aug. 1744, 27 febr. 1747 en 15 juni 1748.

† te Rio de Berbice 22 okt. 1805, tr., als weduwnaar. waarschijnlijk te Rio de Berbice, *Bartha Juliana de la Sablonière,* geb. Kampen 8 juni, ged. ald. 10 juni 1752, † Rio de Berbice 9 aug. 1784, dr. van *Sfephan Hendrik de la Sablonière* en *Beata Schultz. (geen* kinderen).

10. *Elisabeth de Vrij,* ged. Utrecht 13 juni 1745, † ongehuwd Vianen 27 januari 1816, begr. ald. 30 januari.
11. *Louisa Antonia de Vrij,* ged. Utrecht 23 dec. 1746 [3]).
12. *Geerfruyd Anna Maria de Vrij,* ged, Utrecht 7 aug. 1748, † ongehuwd Vianen 14 dec., begr. ald. 20 dec. 1817.

VIIIa. Mr. *Justus de Vrij,* ged. Utrecht (Domkerk) 28 januari 1733 (getuigen Justus van Tongeren en Geertruy van Swichem); hij erfde van zijn moeder ƒ 21138.35, hij studeerde te Utrecht en promoveerde 29 mei 1755 op proefschrift „De jure accrescendi" en † Utrecht 19 okt. 1812, tr. 1° Utrecht (Buurkerk) 20 januari 1765 (ondertr. 6 januari, de geboden gingen in de Franse kerk) *Anna Elisabeth Bosch,* ged. Utrecht (Jacobikerk) 26 januari 1738, † Utrecht 16 juli 1784, dr. van *Johannes Bosch* en *Anna Elisabeth van Paddenburch;* hij tr. 2° Utrecht 23 okt. 1785 *Anna Elisabeth van den Doorslag,* ged. *27* nov. 1751, † *23* april 1838, weduwe *van Pief.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Johan Eliza,* volgt VIIIa.
2. *Wilhelmus Lambertus de Vrij,* ged. Maarseveen 3 mei 1767, † in West-Indië.
3. *Abigael de Vrij,* ged. Maarseveen 14 juli 1768, † Spankeren, huize Kerkwijk, 8 maart 1844, tr. Utrecht 27 nov. 1798 Ds. *Casparus van Herwerden,* V.D.M., geb. Utrecht 18 januari 1772, predikant te Amerongen (1797) en Schiedam (1805), † Schiedam 12 april 1822, zn. van *Claudius Henricus van Herwerden* en *Geerfrnida Agneta Commelin.*

Uit het tweede huweliik:

4. *Jacob de Vrij,* ged. Utrecht 16 juli 1786, † ald. 1 sept. 1786.
5. *Anthonia Elisabeth de Vrij,* geb. Utrecht 9 febr., ged. ald. 24 febr. 1788, † Utrecht 30 april 1811, tr. Utrecht 13 dec. 1808 (ondertr. 27 nov.) Ds. *Pieter Rudolph Arend Saltet,* geb. Wezel *4* nov. 1783, pred. te Leersum en Amsterdam, † Amsterdam 24 april 1832, zn. van *Hendrik Saltet* en *Anna Catharina Cattepoel.*
6. Dood kind, geb. Utrecht 4 april 1790.

VIIIa. *Johan Eliza de Vrij,* heer van Groot-Lith, ged. Utrecht (Domkerk) 18 dec. 1765, lakenkoopman te Nijmegen, burger aldaar 11 okt. 1786, drossaart en dijkgraaf van de Heerlijkheid Groot-Lith; hij koopt deze heerlijkheid in 1791 voor ƒ 6600.—, zat in 1796 in gijzeling te 's-Hertogenbosch, was op 29 maart 1803 schout civiel te Lith en † te Lith bij Nijmegen 1 maart 1806, tr. Nijmegen 5 sept. 1786 (ondertr. Utrecht 20 aug.) *Johanna Helena Halfman,* ged. Nijmegen 7 febr. 1759, woonde in 1812 als weduwe te Lith en † Mook 21 febr. 1829, dr. van de lakenkoopman *Philip Caspar Halfman* en *Cafharina Geerfruyd Heymans.*

Uit dit huwelijk:

1. *Justus,* volgt IXa.
2. *Philip Carel de Vrij,* geb. Nijmegen 18 febr. 1790, rijksontvanger achtereenvolgens te Maashees, Mook en Waspik, op verzoek eervol ontslagen 1837, †

Waalwijk 8 juni 1849, tr. Boxmeer 18 mei 1816 *Anna Louise Soetens,* geb. Oirschot 22 juni 1788, dr. van *Felix Soefens* en *Catharina Petronella Cassaban.* (geen kinderen).

IXa. *Justus de Vrij,* geb. Nijmegen 10 dec., ged. ald. (Franse Kerk) 16 dec. 1787, apotheker te Rotterdam, regent Burgerweeshuis ald. 1818—1831, † Rotterdam 10 dec. 1831, tr. Rotterdam 19 april 1812 (afkondiging te Lith, aangeplakt te Rotterdam 12 april 1812) *Maria Francina Kloppenburg,* geb. Rotterdam 31 juli, ged. ald. (Ned. Herv.) 15 aug. 1790, † 's-Gravenhage 26 dec. 1864, dr. van *Pieter Kloppenburg* en *Maria Francina Boogaard.*

Uit dit huwelijk:

1. Dr. *Johannes Eliza de Vrij,* geb. Rotterdam 31 januari 1813, phil. doctor, nam de apotheek zijns vaders over, lid van diverse internationale commissies, inspecteur van de Kina-Cultuur in Ned.-Indië, ridder Ned. Leeuw, † 's-Gravenhage 31 juli 1898, tr. Rotterdam 15 aug. 1838 *Magdalena Wilhelmina Cornelia Obreen,* geb. Amsterdam 26 sept. 1814, † Rotterdam 5 mei 1841, dr. van *Willem Marinus Obreen en Hermina Cafharina van der Speck.* (geen kinderen).
2. *Petronella Johanna Hermina de Vrij,* geb. Rotterdam 14 juni 1814, ongehuwd † 's-Gravenhage 23 januari 1879.
3. *Johanna Helena de Vrij,* geb. Rotterdam 5 dec. 1815, † Dordrecht 23 april 1849, tr. Utrecht 31 aug. 1843 *Alexander Adriaan Obreen,* geb. Rotterdam 27 okt. 1812, wijnkoper te Dordrecht, † Dordrecht 8 dec. 1875, zn. van *Willem Marinus Obreen* en *Hermina Catharina van der Speck.*
4. *Pieter,* volgt Xa.
5. *Carolina Philippina de Vrij,* geb. Rotterdam 8 januari 1819.
6. *Johannes de Vrij,* geb. Rotterdam 21 juli 1820, † ald. 17 maart 1821.
7. *Anna Justina de Vrij,* geb. Rotterdam 7 nov. 1821, † ongehuwd ald. 23 nov. 1885.
8. *Josina Adriana de Vrij,* geb. Rotterdam 7 aug. 1823, † aldaar 18 juni 1825.
9. *Justus de Vrij,* geb. Rotterdam 9 juni 1826, luit. ter zee 2de klasse, non-actief 1 aug. 1851, vertrekt 17 aug. 1852 van Hellevoetssluis naar Ned. Oost-Indië, † ongeh. Batavia 3 januari 1854.
10. *Maria Francina de Vrij,* geb. Rotterdam 27 nov. 1827, † 's-Gravenhage 16 maart 1889, tr. 1° 's-Gravenhage 8 maart 1856 *Arnoldus Alexander Brocx,* geb. in 1818, † 's-Gravenhage 21 nov. 1863, zn. van *Jan Willem Brocx* en *Anna Cornelia Brocx;* tr. 2° 's-Gravenhage 24 april 1867 *Jacobus Clemens Perk,* directeur Brandverzekering „Archimedes", † 's-Gravenhage 5 maart 1868, zn. van *Adrianus Perk en Maria Drayer* en wedr. van *Johanna Groenewegen.*
11. *Abigael Geertruyda Agneta de Vrij,* geb. Rotterdam 3 mei 1829, † ald. 24 sept. 1836.
12. *Barend Adrianus,* volgt Xb.

Xa. Dr. *Pieter de Vrij,* geb. Rotterdam 9 juni 1817, med. doctor,. studeerde te Utrecht 26 maart 1836, promoveerde summa cum laude 19 maart 1842, † Dordrecht 13 aug. 1873, tr. Dordrecht 23 april 1845 *Helena Johanna Roodenburg,* geb. Dordrecht 26 aug. 1825, † aldaar 22 sept.

1894, dr. van *Leendert Roodenburg* en *Helena Johanna Hordijk.*
Uit dit huwelijk:
1. *Justus,* volgt XIa.
2. *Leendert de Vrij,* geb. Dordrecht 4 juni 1847, lid van de firma's van Berckel & de Vrij en de Vrij & Co., consul te Montevideo 1874, † Delft 6 sept. 1879.
3. *Johan Eliza de Vrij,* geb. Dordrecht 15 dec. 1848, † ald. 1 mei 1849.
4. *Johan Eliza de Vrij,* geb. Dordrecht 6 juni 1850, † ald. 15 maart 1854.
5. *Maria Francina de Vrij,* geb. Dordrecht 21 april 1852, † Zeist 29 maart 1918, tr. Dordrecht 26 juni 1872 *Antony Knottenbelt,* geb. Dordrecht 14 sept. 1836, lid firma A. Knottenbelt & Co., importeurs te Rotterdam, † 's-Gravenhage 24 dec. 1914, zn. van *Hendrik Johan Knottenbelt* en *Arnolda Engelberta Antonia van Dam.*
6. *Pieter de Vrij,* geb. Dordrecht 6 febr. 1854, † ald. 1 juni 1859.
7. *Gerardus Adrianus de Vrij,* geb. Dordrecht 23 okt. 1855, † ald. 3 mei 1858.
8. *Nicolaas de Vrij,* geb. Dordrecht 20 sept. 1857, ambtenaar bij de spoorwegen te Utrecht, † Haarlem 9 maart 1930, tr. Breda *Elisabeth de Meyer,* weduwe Mr. *Limburg.* (geen kinderen)'.
9. *Gerardus Adrianus de Vrij,* geb. Dordrecht 16 januari 1859, † ongehuwd te Amsterdam.
10. *Pieter,* volgt XIb.
11. *Jacobus Johannes de Vrij,* geb. Dordrecht 27 aug. 1863, † ald. 17 januari 1889.
12. *Arnold de Vrij,* geb. Dordrecht 20 mei 1868, † ald. 26 mei 1869.

XIa. Dr. *Justus de Vrij,* geb. Dordrecht 2 febr. 1846, student te Utrecht 20 sept. 1864, geneesheer te Rotterdam, † 's-Gravenhage 7 juni 1922, tr. Zutfen 11 sept. 1873 *Françoise Catharina Wilhelmina van der Elst,* geb. Zutfen 29 mei 1852, † Jena in aug./sept. 1944, dr. van *Johannes van der Elst* en *Adriana Dorothea de Wilde.*
Uit dit huwelijk:
Helena Johanna de Vrij, geb. Rotterdam 1 juli 1874, tr. 1° Prof. Dr. *Giinther K. Anton;* tr. 2° Prof. Dr. *Schultz. Zij* woont te Jena.

XIb. *Pieter de Vrij,* geb. Dordrecht 5 juli 1860, wijnhandelaar onder de fa. de Vrij en de Kat, later ijzerhandelaar onder de fa. E. S. de Jonge, † Rotterdam 6 nov. 1919, tr. Rotterdam 2 mei 1894 *Celestine Eugenie de Jonge,* geb. Rotterdam 12 januari 1868, † Doorn circa 1953, dr. van *Charles Eugenius de Jonge* en *Virginie Enthoven.*
Uit dit huwelijk:
Celestine de Vrij, geb. Rotterdam 21 maart 1896, woont te 's-Gravenhage, tr. Rotterdam 8 okt. 1918 *Dirk Avesaet de Ronde,* geb. Delft 2 dec. 1880, † 's-Gravenhage in 1945, zn. van *Gerard de Ronde* en *Woutera van der Kaay.*

Xb. *Barend Adrianus de Vrij,* geb. Rotterdam 9 april 1831, vestigde zich 1 mei 1855 als koopman in tabak, thee enz. te Dordrecht, † ald. 1 april 1909, tr. Zwijndrecht 31 aug. 1895 *Elisabeth Machtilda van Nugteren,* geb. Zwijndrecht 17 okt. 1832, † Dordrecht 24 juni 1910, dr. van *Aart van Nugteren,* chirurgijn, en *Elisabeth Veekmans.*

Uit dit huwelijk:
1. *Justus de Vrij,* geb. Dordrecht 30 juni 1860, na 28 okt. 1909 met zijn gezin naar 's-Gravenhage vertrokken, tr. *Matje van Es,* geb. Dordrecht 2 maart 1865.
Uit dit huwelijk:
   a. *Elisabeth Magthilda de Vrij,* geb. Ruhrort 14 juli 1899.
   b. *Johanna Adriana de Vrij,* geb. Dubbeldam 17 okt. 1901.
2. *Aart Eliza de Vrij,* geb. Dordrecht 17 mei 1862, † ald. 1 januari 1920, tr. Dordrecht 26 okt. 1910 *Geertrui Schotel,* geb. Dordrecht 11 sept. 1877, † ald. 14 maart 1932. (Geen kinderen).
3. *Barend Adrianus de Vrij,* geb. Dordrecht 18 febr. 1868, vertrok 28 maart 1899 naar Rotterdam.

VIb. Ds. *Jan de Vrij,* ged. Utrecht 8 mei 1710, theol. stud. te Leiden 28 juli 1734, proponent 1737, predikant te De Vuursche 9 maart 1738, te Wijk bij Duurstede 1747, emeritus 1756, † Utrecht 18 sept. 1766. tr. *Helena Anna van Muyden,* † Utrecht 30 juni 1770, dr. van Dr. *Anthony Johannes van Muyden,* secretaris van Utrecht, en *Isabella Bolwerk.*
Uit dit huwelijk:
1. *Justina Géertruyt de Vrij,* ged. De Vuursche 14 januari 1742 (getuige Justus van Tongeren), † Utrecht 2 januari 1764.
2. *Catharina Isabella de Vrij,* ged. De Vuursche 25 aug. 1743, † Utrecht 6 mei 1797, tr. Utrecht 10 febr. 1761 (ondertr. 25 januari) Mr. *Andries Cornelis de Normandie,* ambachtsheer van Schalkwijk, geb. Vlissingen 28 maart 1737, zn. van *Cornelis de Normandie en Maria Martha le Cointe.*
3. *Helena Maria de Vrij,* ged. De Vuursche 1 aug. 1745.
4. *Anthony Jan,* volgt VIIb.
5. *Anna Margaretha de Vrij,* ged. Wijk bij Duurstede 14 januari 1751, † Utrecht 2 januari 1777, tr. Utrecht 26 maart 1772 (ondertr. 2 maart) Jhr. Mr. *Otto Willem Philippus Falck,* geb. Japara 28 nov. 1747, raad en schepen te Utrecht en in 1794 raad en rentmeester-generaal der domeinen der provincie Utrecht: van 1803—1811 kameraar der stad Utrecht, † Maarsen 25 januari 1822, zn. van *Carl Gustaaf Falck* en *Johanna Maria Cornelia Kien;* hij hertr. Utrecht 25 mei 1778 *Elisabeth Jacoba van Schuler.*
6. *Philippina Frederica Ida de Vrij,* geb. Wijk bij Duurstede 31 okt., ged. ald. 9 nov. 1755, (ten doop gepresenteerd door Justina Geertruyd de Vrij en de Weled. Gestrenge Heer Joan Teschemaker, schepen en secretaris dezer stad, beyde representerende de Peter en Meter te weten de welgeboren Heer Philip Frederik Barth, Hof en Commercie Raad en Resident van zijn Koninglijke Majesteyt van Pruysen te Amsterdam en Vrouw Ida Caulier, egtelieden), † Hanau 27 mei 1824, tr. Utrecht 15 januari 1775 Mr. *Walter Bisdom,* geb. Bengalen 23 aug. 1752, † Offenbach 23 juli 1838, zn. van *Adriaan Bisdom* en *Amalia Constantia Falck.*

VIIb. Mr. *Anthony Jan de Vrij,* geb. 19 febr., ged. Wijk bij Duurstede 25 febr. 1748, promoveerde te Utrecht 15 juli 1769 op proefschrift „De legitimis matcimonii obstaculis", advocaat bij het Hof te Utrecht (eed 10 januari 1770), schepen en raad te Rotterdam, † Rotterdam 29 okt. 1781,

begr. ald. 3 nov. in de Grote kerk, (trans 170), tr. Rotterdam 13 sept. 1773 *Maria Martha Cornelia de Normandie,* geb. Rotterdam 19 april 1753, † 's-Gravenhage 20 febr. 1820, dr. van *Johan Anthony de Normandie* en *Catharina Johanna Hubert; zij* hertr. Rotterdam juni 1789 *Dr. François Willem de Monchy,* wedr. van *Susanne Henriette van der Poest.*

Uit dit huwelijk:

1. Johan *Leonard Cornelis de Vrij,* geb. Rotterdam 2 okt., ged. ald. 9 okt. 1774, † Rotterdam 3 mei 1776.
2. *Johanna Cafharina Antoinetta de Vrij,* geb. Rotterdam 20 febr., ged. 3 maart 1776, † 's-Gravenhage 8 april 1843, tr. Rotterdam 5 okt. 1801 *Josua s'Jacob,* geb. Rotterdam 27 maart 1774, hoofdcontroleur der Waarborg en kolonel der Schutterij ald., † Rotterdam 4 juni 1842, zn. van *Jacob Hendrik s'Jacob* en *Gerarda Maria Creeft.*
3. *Walther Frederik de Vrij,* geb. Rotterdam 18 juli, ged. ald. 27 juli 1777, † Utrecht 9 januari 1839, tr. Amsterdam in 1815 *Adriana Bus.*

   Uit dit huwelijk:

   Maria Wilhelmina Constantia de Vrij, geb. Amsterdam 2 juni 1820, † ald, 24 maart 1894, tr. 1° Utrecht 14 juli 1843 Mr. *Willem Carel Woldringh,* geb. Ruurlo 2 maart 1819, † Rozendaal (N.B.) 2 dec. 1846, zn. van Ds. *Hermannus Johannes Woldringh* en *Louise Wilhelmine* baronnes *van Heeckeren van Kell;* tr. 2° Utrecht 27 dec. 1849 Mr. *Benjamin George Adam van Pabst.*
4. *Cornelis Martinus de Vrij,* geb. Rotterdam 7 sept., ged. ald. 10 sept. 1778, plaatsvervangend kantonrechter en refactiemeester aldaar, † Rotterdam 21 nov. 1850.
5. *Jacob Theodorus de Vrij,* geb. Rotterdam 28 sept., ged. ald. 3 okt. 1779, † Rotterdam 25 juli 1796.
6. Een zoon, geb. 19 januari 1789, † 30 januari 1789 te Rotterdam.

IVb. *Jacob de Vrij,* ged. Utrecht 22 sept. 1641, raad en vroedschap te Utrecht, ontvanger van het onderdeel der gemene middelen van 's lands van Utrecht, (hij was mogelijk in 1669 wijnhandelaar), † Utrecht 10 januari 1711 (betaald *f* 75.—), tr. 1° Utrecht 31 juli 1660 *Cafharina de Goy,* ged. Utrecht 28 aug, 1642, † ald. 25 nov. 1672, dr. van *Roeloff Claesz. de Goy* en *Theodora ter Haerst* (ook wel genoemd *Traels);* tr. 2° Utrecht 27 nov. 1674 *Cafharina de Vries,* weduwe *Werkhoven,* † Utrecht 18 febr. 1721.

Uit het eerste huweliik:

1. *Angnis de Vrij,* ged. Utrecht 5 mei 1661, † jong.
2. *Maria de Vrij,* ged. Utrecht 7 nov. 1662, † ald., als weduwe, 30 januari 1715, tr. Utrecht 13 mei 1684 Mr. *Floris Backer,* ontvanger van de abdij St. Paulus te Utrecht.
3. *Angenietje de Vrij,* ged. Utrecht 16 april, † ald. 12 12 juni 1665.
4. *Theodora (Dirckje) de Vrij,* ged. Utrecht 14 febr. 1667. † ald. 11 sept. 1737. tr. Linschoten 18 okt. 1685 Ds. *Petrus van Veen,* ged. Utrecht 7 januari 1644. pred. te Linschoten, † Linschoten 6 april 1722, zn. van *Hendrik van Veen* en *Christina van Boort.*
5. *Agnes de Vry,* ged. Utrecht 23 nov. 1669, †, als weduwe, 18 nov. 1717, tr. Utrecht in sept./okt. 1688 *Joannes Groenevelt.*

IVc. *Adrianus (Aryen) de Vrij,* ged. Utrecht 29 febr. 1644, controleur op Suratte, tr. in maart/april 1669 *Abigael Goethart,* zij † beiden na 1692.

Uit dit huwelijk:

1. *N. de Vrij,* tr. N. *Anselmi,* wijnkoper te Amsterdam.
2. *Abigael de Vrij,* † Utrecht, als weduwe, 13 maart 1770, tr. 2" Leiden 20 nov. 1715(ondertr. Breukelen 3 nov.) *Jacob de Vrij,* oud 21 jaar, wonende te Leiden, geassisteerd door zijn vader *Mattheus de Vrij* (zie onder IVd 9), zij is alsdan weduwe van. *Jacob Mannoury.*

IVd. *Mattheus de Vrij,* geb. circa 1652, poorter te Leiden 15 juli 1680, tr. 1 °, als j.m. van Utrecht, Leiden 18 okt. 1679 *Anna Prins,* j.d. van Leiden; tr. 2°, als weduwnaar van *Anna de Prins,* Leiden 19 maart 1681 *Cornelia Sandra,* geb. Leiden, dr. van *Pieter Sandra* en *Cafharyna Jacobsdr. van Outeren.*

Uit het tweede huwelijk:

1. *Pieter de Vrij,* ged. Leiden 8 sept. 1682.
2. *Maria de Vrij,* ged. Leiden 4 nov. 1683.
3. *Maria de Vrij,* ged. Leiden 24 dec. 1684.
4. *Maria de Vrij,* ged. Leiden 28 febr. 1686 (getuige Maria de Vrij).
5. *Johannes de Vrij,* ged. Leiden 6 maart 1687, † na febr. 1725.
6. *Abraham de Vrij,* ged. Leiden 10 juli 1689,
7. *Adrianus de Vrij,* ged. Leiden 13 dec. 1690.
8. *Katharina de Vrij,* ged. Leiden 9 maart 1692 (getuigen Adriaan de Vrij en Abigael Goethart), † na febr. 1725.
9. *Jacob de Vrij,* geb. in 1694, zeemtouwer, tr., als j.m. van Leiden te Leiden 20 nov. 1715 (ondertr. Leiden 8 nov.) *Abigael de Vrij,* wed. van *Jacob Mannoury,* † Utrecht 13 maart 1770 (als weduwe), dr. van *Adrianus de Vrij* en *Abigael Goethart.*

   Uit dit huwelijk:

   a. *Matfheus de Vrij,* ged. Leiden 11 nov. 1717.
   b. *Elisabeth de Vrij,* ged. Leiden 3 nov. 1718.
   c. *Cornelis de Vrii,* ged. Leiden 25 febr. 1725.

   (Getuigen bij deze dopen waren o.a. Mattheus de Vrij en Cornelia Sandra, Catharina de Vrij en Jan de Vrij).

B.

IIIb. *Claes Jansz. de Vrij,* geb. circa 1605, procureur van de Kleine Rol, tr. Utrecht 12 april 1629 *Cecilia Berents* Hol, † Utrecht 22 januari 1699 (oud 90 jaar).

Uit dit huwelijk:

1. *Berent,* volgt IVe.
2. *Gerrechien de Vrij,* ged. Utrecht 20 maart 1631.
3. *Jan de Vrij,* ged. Utrecht 1 mei 1633, † Utrecht 23 januari 1671.
4. *Gerardus,* volgt IVf.
5. Jacobus, volgt IVg.

IVe. *Berent de Vrij,* † Utrecht 30 april 1728, tr. Utrecht 12 mei 1680 *Elisabeth van 's Heerenberch,* † 25 maart 1723, dr. van *Anselmus van 's Heerenberch* en *Johanna van Bottycken (ex Daniel van Bottycken* en *Eva de Leeuw).*

Uit dit huwelijk:

1. *Anselmus,* volgt Vb.

2. *Cecilia de Vrij*, ged. Utrecht 21 april 1682, † ald. 31 okt. 1744.
3. *Eva de Vrij*, ged. Utrecht 25 sept. 1683, † jong (14 sept. 1693?).
4. *Nicolaas de Vrij*, ged. Utrecht 8 febr. 1685, † jong (17 april 1685?).
5. *Johanna de Vrij*, ged. Utrecht 22 juni 1686, tr. ald. 20 mei 1710 *Gideon de Meyer*.
6. *Nicolaas de Vrij*, ged. Utrecht 8 jan. 1688, † ald. 16 januari 1753, tr. Utrecht 26 febr. 1726 *Geertruyd Verhoef*.
7. *Jacobus de Vrij*, ged. Utrecht 6 juni 1689, tr. Utrecht 15 aug. 1731 *Margaretha van Rietveld*.
8. *Geerfruyd de Vrij*, ged. Utrecht 1 maart 1691, † ald. 23 dec. 1778.
9. *Maria de Vrij*, ged. Utrecht in juli 1693, † ald. 16 okt. 1700.
10. *Eva de Vrij*, ged. Utrecht 1 aug. 1695, † ald. 26 okt. 1734, tr. ald. 13 dec. 1718 *Hendrik van Broekhuyzen*.
11. *Elisabefh de Vrij*, ged. Utrecht 20 mei 1700, tr. Utrecht 26 maart 1731 *Philip Beukers*.

Vb. *Anselmus de Vrij*, ged. Utrecht 10 febr. 1681, † ald. 23 april 1765, tr. Utrecht 9 mei 1708 *Elisabeth van Velthuyzen*, † 25 febr. 1770 te Utrecht.
Uit dit huwelijk:
1. *Hendricus*, volgt VIc.
2. *Elisabeth de Vrij*, ged. Utrecht 22 april 1715 († 11 okt. 1781?).
3. *Berent*, volgt VId.

VIc. *Hendricus de Vrij*, ged. Utrecht 15 sept. 1709, (mogelijk † ald. 15 aug. 1781), tr. Utrecht 8 mei 1743 *Johanna Cafrina Heymans*, † 11 sept. 1771.
Uit dit huwelijk:
Elisabeth de Vrij, ged. Utrecht 31 maart 1748.

VId. *Berent (Bernardus) de Vrij*, ged. Utrecht 16 okt. 1718, † ald. 18 juni 1806, tr. Utrecht 8 mei 1738 *Geertruyd Weyman*, † Utrecht 22 januari 1798.
Uit dit huwelijk:
1. *Anselmus de Vrij*, ged. Utrecht 28 april 1739, † jong,
2. *Elisabeth de Vrij*, ged. Utrecht 9 juni 1740, tr. ald. 8 mei 1766 *Arie van Overden*.
3. *Maria de Vrij*, ged. Utrecht 9 april 1740, tweeling met 2., † in 1782, tr. Utrecht 2 sept. 1777 *Pieter Ras*
4. *Anselmus de Vrij*, ged. Utrecht 26 dec. 1742.
5. *Cecilia de Vrij*, ged. Utrecht 5 januari 1745, tr. ald. 27 sept. 1768 *Elias van Laer*.
   Uit dit huwelijk:
   a. *Jacoba Herm ina de Vrij van Laer*, † Utrecht 19 sept. 1801.
   b. *Anselm us de Vrij van Laer*, † Utrecht 13 sept. 1 so3.
   c. *Bernardus de Vrij van Laer*, † Utrecht 18 juni 1806, tr. Utrecht in oktober 1 795 *Anna Geertruida van Ingen*.
6. *Johanna de Vrij*, ged. Utrecht 2 april 1747, † ald. 10 april 1747.
7. *Albertus de Vrij*, ged. Utrecht 31 maart 1748, † ald. 7 okt. 1752.
8. *Geertruy Sophia de Vrij*, ged. Utrecht 21 dec. 1756, † ald. 23 dec. 1778.

IVf. *Gerardzzs de Vrij*, † Utrecht 20 aug. 1718, tr. Utrecht 6 okt. 1669 *Hendrina van Odoorn*, † Utrecht 27 aug. 1712.
Uit dit huwelijk:
1. *Aletta de Vrij*, ged. Utrecht 10 aug 1670, † ald. 28 juni 1727.
2. *Johannes de Vrij*, ged. Utrecht 7 aug. 1673, (mogelijk † 18 sept. 1766), tr. *Maria Tergou*, † Utrecht 29 juni 1711.
Nicolaas, volgt Vc.
4. *Wilhelmus de Vrij*, ged. Utrecht 16 mei 1675, † 25 mei 1675, tweeling met Nicolaas.
5. *Willem*, volgt Vd.
6. *Johanna de Vrij*, ged. Utrecht 5 nov. 1679, † ald. 12 sept. 1740, tr. *Nicolaas Broese*, † vóór 12 sept. 1740.

Vc. *Nicolaas de Vrij*, ged. Utrecht 16 mei 1675, tweeling met Wilhelmus, † Utrecht 24 april 1738, tr. *Leonore Enschut*, † 28 april 1732.
Uit dit huwelijk:
1. *Piefernella de Vrij*, ged. Utrecht 2 januari 1709, tr. *Hendrik Croese*.
2. *Leonora de Vrij*, ged. Utrecht 29 juli 1710, † Utrecht 2 maart 1711.
3. *Johanna de Vrij*, ged. Utrecht 1 sept. 1711, † Utrecht 4 april 1715.

Vd. *Willem de Vrij*, ged. Utrecht 16 dec. 1677, † aldaar 28 sept. 1721, tr. *Maria van Vulpen*.
Uit dit huwelijk:
Willem de Vrij, ged. Utrecht 15 juni 1713, † ald. 25 mei 1727.

IVg. *Jacobzzs de Vrij*, † Utrecht 18 juni 1684, tr. Utrecht 18 okt. 1671 *Christina van Meurs*.
Uit dit huwelijk:
1. *Cecilia de Vrij*, ged. Utrecht 14 juli 1672. † ald. 16 sept. 1672.
2. *Elisabefh de Vrij*, ged. Utrecht 14 sept. 1673, † ald. 15 juni 1674.
3. *Johanna de Vrij*, ged. Utrecht 4 april 1675, † ald. 31 juli 1676.
4. *Nicolaas de Vrij*, ged. Utrecht 15 dec. 1676, † ald. 24 april 1738, tr. Utrecht 1 juni 1705 *Geertruy van Poon*.
5. *Maria de Vrij*, ged. Utrecht 21 aug. 1678, † ald. 2 sept. 1678.
6. *Stephanus de Vrij*, ged. Utrecht 19 dec. 1680.
7. *Johannes de Vrij*, ged. Utrecht 13 nov. 1683.
(Een kind van *Jacobus de Vrij* † 20 april 1684.)

C.

IIIc. *Jan Jansz. de Vrij*, † 23 januari 1671 te Utrecht, tr. 1° Utrecht 20 nov. 1636 *Angeniefa Heyndricks van der Precke (Pnecke)*, † Utrecht 21 febr. 1648; tr. 2° Utrecht 24 april 1653 *Margarefha van Hemert*.
Uit het eerste huwelijk:
1. *Hendrickje de Vrij*, ged. Utrecht 19 maart 1643.
2. *Hendrina de Vrij*, ged. Utrecht 4 juni 1644, tr. Utrecht 26 januari 1669 *Jacob van Paddenburg*, notaris te Utrecht 1669-1687.
3. *Johannes de Vrij*, ged. Utrecht 20 okt. 1647, † jong.
Uit het tweede huwelijk:
4. *Joannes de Vrij*, ged. Utrecht 14 nov. 1654.

Andere families de Vrij te Utrecht.

Hieronder volgen twee geslachten de *Vrij*, waarvan het eerste mogelijk met het hiervoor behandelde geslacht kan samenhangen, gezien de ook voorkomende naam Mattheus. Aanvullingen en verbeteringen zou ik gaarne ontvangen.

A.

1. *Thonis de Vrij* (mogelijk Mattheuszoon, want op 15 febr. 1630 overlijdt te Utrecht een zoon van *Anfhonis Mattheuszn. de Vrij)*, tr. N.N.
   Kinderen:
   1. *Thonis*, volgt IIa.
   2. *Maftheus*, volgt IIb.
   3. *Tieleman*, volgt IIc.

IIa. *Thonis Thonisz. de Vrij*, tr, N.N.
   Kinderen:
   1. *Marike de Vrij*, ged. Utrecht 28 aug. 1632.
   2. *Arien de Vrij*, tr. Utrecht 29 aug. 1682 *Maria Thomasdr. van den Berg.*

IIb. *Maffheus de Vrij*, tr. 1" Utrecht 19 mei 1644 *Jannichje Jans;* tr. 2° Utrecht 20 april 1656 *Adriaanfje van Ratingen*, † Utrecht 27 aug. 1660; tr. 3° Utrecht 14 april 1663 *Godefrida van de Wal*, † Utrecht 1 febr. 1664; tr. 4° Utrecht 3 okt. 1665 *Cornelia van der Mast*, † Utrecht 21 april 1673.
   Uit het eerste huwelijk:
   1. *Anfoni de Vrij*, ged. Utrecht 17 okt. 1648, † jong.
   2. *Margrita de Vrij*, ged. Utrecht 16 dec. 1650, † jong.
   3. *Margrifa de Vrij*, ged. Utrecht 20 maart 1659.
   Uit het tweede huwelijk:
   4. *Anfoni de Vrij*, ged. Utrecht 13 febr. 1659.

IIc. *Tieleman Thonisz. de Vrij*, tr. Utrecht in maart 1650 *Mayken Gillis (Jans) Korven van Rijswijck*, † Utrecht 6 okt. 1683.
   Uit dit huweliik:
   1. *Agneta de' Vrij*, ged. Utrecht 24 april 1653, tr. in 1678 te Utrecht *Johannes Fysen Bambergen.*
   2. *Adriana de Vrij*, ged. Utrecht 15 dec. 1654.
   3. *Aarfjen de Vrij*, ged. Utrecht 24 nov. 1656.
   4. *Willem de Vrij*, ged, Utrecht 24 maart 1658.
   5. *Maychjen de Vrij*, ged. Utrecht 19 dec. 1660.

B.

1. *Paulus de Vrij*, van Campen (mogelijk *Tymansz.)*, tr. N.N.
   Uit dit huwelijk:
   1. *Jan*, volgt IIa.
   2. *Annichje Pauwels de Vrij*, † Utrecht 20 febr. 1637, tr. *Jan Dircx*, † na 20 febr. 1637.
   3. *Tyman*, volgt IIb.

IIa. *Jan Pauwelsz. de Vrij*, tr. Utrecht 4 mei 1633 *Janneke Jans van Fockenberch.*
   Kinderen:
   1. *Paulus de Vrij*, ged. Utrecht 31 juli 1634.
   2. *Marya de Vrij*, ged. Utrecht 19 juni 1639, tr. Utrecht in januari 1660 *Cornelis Jansz. van Wijck.*

IIb. *Tyman Pauwelsz. de Vrij*, tr. 1° Gorinchem 18 juni 1634, als soldaat aldaar, *Willemke Evers;* tr. 2° Utrecht 11 juli 1641 *Dirckje Anthonisdr. Coop à Groen*, † Utrecht 25 nov. 1672; tr. 3° Utrecht 8 juli 1673 *Annichje Hermansdr. Krommaker.* † Utrecht 20 sept. 1692.

KORTE MEDEDELINGEN+

Een doodboek van Stevensweert.

Bij het doornemen van de losse stukken, behorende bij het oud-rechterlijk Archief van de Hoofdbank van Echt (L.), die zich bevinden in het Rijksarchief van Limburg te Maastricht, trof ik een katerntje aan, getiteld „Empfang deren gerechtigkeiten von begrabnissen in der Pfar Kirchen Sint Stephans Werdt durch mich Werneren Solmanspastorendaselbsten de anno 1-6-3-9 anni 1-6-4-0 anni 1-6-4-1."

De plaatselijke pastoor heeft op de weinige (volgende) bladen papier te boek gesteld welke personen gedurende genoemde drie jaren in zijn kerk begraven zijn, onder verantwoording van de deswege aan hem afgedragen rechten. Zijn lijst is beperkt te noemen, want behalve, dat een opgave van de op het kerkhof begravenen ontbreekt, kunnen wij uit het geschrift in enkele gevallen nog niet eens precies opmaken, wanneer de personen, van wie de namen geciteerd worden, overleden zijn. Immers de schrijver begon goed door aanvankelijk telkens de datum van overlijden te noemen, maar allengs zakte hij af en gaf hij blijkbaar de voorkeur aan een eenvoudiger methode. Want later werden de namen zonder enige chronologie gegeven, terwijl wij dan hoogstens aan het cijfer, hetwelk hij vóór elke post geplaatst had, nog kunnen opmaken, dat bij de opstelling dezer reeks in zoverre tòch nog van een bepaalde volgorde sprake geweest zal zijn.

De lijst, die ik hierna in extenso afdrukken zal, spreekt voor zichzelf. Buitengewone gegevens komen er niet in voor, maar bijzonder valt het op, dat onder dagtekening van de 2de januari 1641 de begrafenis vermeld wordt van „Herr Capitein de la Tour und seinehausfraw", hetgeen wij derhalve waarschijnlijk aldus hebben te verstaan, dat dit echtpaar gelijktijdig overleden is, zodat aan een ongeluk gedacht kan worden, maar meer waarschijnlijk nog aan de in die tijd dikwijls zo ernstig om zich heen grijpende pest ziekte.

Stevensweert was een roemruchte vesting, doorgaans voorzien van een machtig garnizoen. Het behoeft ons om die reden tenslotte allerminst te verwonderen, dat het merendeel van de door de pastoor opgesomde namen òf militairen zelf (officieren) òf hun familieleden hebben betroffen,

De tekst luidt aldus:

1639.

1°. 2 Januarij hat *Goddarf Gobbels* seiner seliger hausfrawen *Cafhrin* gerechtigkeit dero begrabnisz bezalt 2 reichsthaler.

2°. 12 ist *Martin* von S. grauen de la Mottere companie begraben hat geben 9 gl. daruan das gelt ist 27 stuivers zu licht gewesen.

3 - 2 Martij ist S. capitein *de Brie* begraben hat geben 9 gulden.

4 - 13 Martij ist Commissaris *Sorili* kindt begraben hat geben 9 gulden.

5 – Augusti ist die fraw in der S. Christofol begraben bezalt 9 gulden.

6 - 27 August ist leutenanbts *Job* kindt begraben bezalt 9 gulden.

7 - 22 Julij 1st *Cornelis* hausfraw begraben hat bezalt 9 gulden.

ANNO 1640.

1e.– 20 Februarij ein fraw von den Tauounier begraben bezalt 7 gulden.
2 - 27 Februarij ein corpora1 von herr Graven de la Motterie compani 9 gulden.
3 - 4 Martij *Fontein* kindt 2 reichtsthaler.
4 - 8 Martij Herren Leutenambtz *Cenfe Noell* bezalt 9 gulden.
5 - dochter herr capitein *Canaunier* bezalt 6 gulden.
6 - herr capitein *Botzgesellenshon* *) 6 gulden.
7 - *Melchior Hoinig* kindt 3 gulden.
8 - *Garse* kindt 3 gulden.
9 - Herr Capitein *Quinfin* kindt 3 gulden.
10 – Ein corpora1 von Herr *Moffere* 9 gulden.
11 – 2 kinder im haupt (?) begraben zalen 9.

ANNO 1641.

12/ – 2 Januarij Herr Capitein *de la Tour* und seine hausfraw
13 begraben haben bezalt zu samen 18 gulden.
14 – 17 Januarij 1st *Cornelis* begraben bezalt 9 gulden. ausz dem armen stock 18 gulden 2 stuivers. MR · J · BELONJE.

*) Naar het tarief te oordelen, zal hier voor shon: s o h n gelezen moeten worden.

Familiefondsen Ockersse.

Anna Sfoufenburg, weduwe van de Zierikzeese burgemeester *Adriaan Jansz. Ockersse,* stichtte in 1675 een fonds om haar nakomelingen in moeilijke financiële omstandigheden bij te staan. Haar kleinzoon *Johan Danielsz. Ockersse,* heer van Dreischor, stichtte een fonds voor dezelfde rechthebbenden in 1738. Beide kapitalen worden thans beheerd door de stichting „Familiebeurzen van wijlen Vrouwe Anna van Stoutenburg, weduwe van wijlen Adriaan Jan Ockersse en van wijlen Mr. Johan Daniel Ockersse, heer van Dreischor." Als voorzitter van het bestuur van deze stichting fungeert thans Jhr. Mr. N. J. Westpalm van Hoorn en als secretaresse Mevr. E. A. E. M. van Meeteren-van Diemen Arbeiter, Hart Nibbrigkade 87, 's-Gravenhage.

Waar is gebleken, dat het overgrote deel van de gerechtigden in deze fondsen van het bestaan er van niet op de hoogte zijn, voldoe ik gaarne aan het verzoek van het bestuur, een overzicht van een aantal dezer families ter kennis van de leden van ons Genootschap te brengen. Deze zijn:

1. de nakomelingen uit het huwelijk van *Anna Pous, X* 1702 *Daniël de Savornin,* onder wie de families *De Savornin Lohman* en *de Marees van Swinderen.*

2. de nakomelingen van *Jacoba Ockersse,* X 1715 *Johan Anthony Cau,* waaronder: *Sixma van Heemstra, Enschedé, Koenen, De Jong Schouwenburg, Van Limburg Sfirum.*

3. de nakomelingen van *Anna Margarefha Ockersse, X* 1730 Mr. *Johan Herman van Gelre,* waaronder: *Quarles van Ufford, Gevers Deynoof, Tak van Poortvliet, Van Bylandt, De Jonge (van Zwijnsbergen), Des Tombe, Van Lynden, De Beaufort.*

4. de nakomelingen van Mr. *Anthony Ockersse,* X 1725 *Johanna Jacoba Lonque d'Oosterland,* onder meer: *Schimmelpenninck van der Oye, Steengracht, Van Lynden, Van den Bosch, De Bruijn, Sprenger, De Jonge (van Ellemeef).*

5. de nakomelingen van *Martha Cornelia Ockersse, X 1726 Cornelis Everfsen,* waaronder: *Cool, Meyer, De Wift Wijnen, Van Deventer, Heerma van Voss, Van Pallandt, Van Royen.*

6. die van *Cornelis Jacob Ockersse,* X 1753 *Tanna Fokker,* waartoe de families *Schumann* en *Arbeifer* behoren.

7. die van *Margarefha Johanna Ockersse, X* 1738 Mr. *Nicolaas van Hoorn,* uit welk huwelijk o.a. *Vosmaer, Westpalm van Hoorn, Van Alphen, Van der Bilt, Snouck Hurgronje, Beelaerfs van Blokland, Senn van Base!, (del Campo) Harfman.*

8. die van *Sara Jacoba Ockersse,* X 1737 Mr. *Arnouf van Ciffers,* onder wie *Van Welderen Rengers, Van Ciffers, Schuurbeque Boeye, Van Reigersberg Versluys.*

9. *de* nakomelingen van *Jan Cornelis Ockersse,* X 1743 *Adriana Susanna Eversdijk,* onder andere een staak *Van der Mandere.*

Ten behoeve van de stichting wordt door mij een register van de bovenbedoelde afstammelingen bijgehouden. Voor aanvullingen, in het bijzonder voor die families, waarvan geen regelmatige publicaties van de tegenwoordige staat plaats vindt, houd ik mij gaarne aanbevolen.

Arnhem, Sweerfs de Landassfraat 35.

W. H. J. W. DEELMAN.

BOEKBESPREKING.

F. Koller, Sceaux et cachets armoriés reposant dans les divers dépöts d'archives de Belgique. Uitg. Centre Belge de Documentation, Brussel 1956.

De Heer F. Koller heeft een groot aantal Belgische archiven doorgewerkt en de, bij deze nasporingen aangetroffen, wapenzegels in dit werk gepubliceerd. Van het zeer grote aantal zegel-afdrukken verstrekt dit boek in 236 bladzijden de beschrijvingen en de gegevens omtrent degeen, die het zegel gebruikte, de datum en de vindplaats; op een zeventigtal platen worden bovendien alle op de zegels voorkomende wapens duidelijk afgebeeld. Het aantal zegels van Noord-Nederlanders is verrassend groot, onder hen treft men personen aan, wier zegel men niet in Belgische archieven zou verwachten. Wij noemen, om slechts een zeer kleine greep uit het groot aantal Noord-Nederlanders te doen, als voorbeelden de volgende, waarbij wij slechts de familie-naam en datum vermelden:

Abo ('s-Gravenhage 1706), *van der Beke* (Hulst 1644), *van Bisseling* (Rotterdam 1746), *Bloc* (Axel 1441), *van Camminga* (Goutum 1768), *Donckersloof* (Schoonhoven 1746), *Ensinck* (Arnhem 1688), *Goris* (Roermond 1663), *Ingenhousz* (Breda 1763), *van Kervel* ('s-Gravenhage 1748), *Lauder* (Hulst 1706), *Lenshoeck* ('s-Hertogenbosch 1746). *van Loon* (Alkmaar 1754), *Loofs* (Amsterdam 1767), *Marfini* ('s-Gravenhage 1636). *van Mil* (Sas van Gent 1655), *de Perceval* (Hulst 1678), *Pesser* ('s-Gravenhage 1664), Roemers (Maastricht 1793), *Schrasserf* (1650), *de Smefh* (Amsterdam 1764), *van den Steen* (Haarlem 1734), *Veugen* (Maastricht 1736), *de Wael van Bolten* ('s-Gravenhage 1759).

Een — ook voor Noord-Nederlandse heraldici en genealogen — belangrijk werk.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Akkeren-Gulik(s)-Weijand. Op 13 okt. 1764 werd te Groningen gedoopt (kath.) *Joanna Catharina,* dr. van *Theodorus van Akkeren* en *Maria Anna Gulik(s). Zij* huwde ald. 25/26 mei 1785 *Bernardus Franciscus Ignatius de Hosson* en overleed te Groningen 1 juni 1814. Haar moeder overleed te Groningen 16 maart 1805. Laatstgenoemde blijkt hertrouwd te zijn geweest, maar de naam van haar tweede

man is niet met zekerheid bekend; misschien heette hij *Johan Hindrik Weijand*.

Gevraagd nadere gegevens betreffende *Maria Anna Gulik(s)* en haar beide echtgenoten.

Groningen. MR. L. J. NOORDHOFF.

van Bommel-van Uffelen. *Johanna Anthonetta van Bommel*, ged. 3 april 1716 te Wouw, begr. 25 aug. 1779 te Bergen op Zoom, is de dochter van *Cornelis* en *Petronella van Uffelen*, van wie mij verder niets bekend is. Gevraagd nadere personalia en ascendenten.

Het geslacht *van Uffelen* speelde omstreeks 1600 een vrij grote rol te Antwerpen en na de val van die stad door de inneming van Parma te Hamburg.

Van *Dominicus van Uffelen*, geb. Antwerpen 1545, † Hamburg 1625, geeft Zeitschr. für Hamb. Gesch. 3, 1851 een genealogie en deelt mede, dat zijn geslacht afstamde van *Willem van Uffelen*, geadeld door Keizer Maximiliaan in 1486, welke adeldom werd bevestigd in 1530 door Karel V voor Willem's kleinzoon, *Hendrik van Uffelen Karelsz.*

In het Antwerps Archievenblad worden te Antwerpen ± 1585 herhaaldelijk genoemd *Jasper*, Mr. *Hendrik* en Mr. *Severijn* **van** *Uffelen*.

Zie over ***van Uffelen*** voorts Elias, De Vroedschap van Amsterdam. deel 1, p. 60, 418 en Wijnaendts van Resandt, De Gezaghebbers der 0.1. Comp. etc., pag. 92.

Velp (Gld.). MR. R. A. RUEB.

Brugmans-Esser. Gevraagd nadere gegevens betreffende *Paulus Brugmans* en *Debora Esser*, de ouders en ascendenten van *Elisabeth Brugmans* (1702-1772) tr. *Jan Hacke Schucking (1692-1759)*.

Velp **(G.)**. J. V. VAN **MARKEN.**

Bulkley- (Maas)-Carter. Waar en wanneer overleed (niet te 's-Gravenhage 1831-1851) ***Mary*** *Ann Carter*, in 1831 als weduwe van *William Fisher Bulkley* en echtgenote van *Johannes Ambrosius Maas* wonende te 's-Gravenhage? *J. A. Maas* was waarschijnlijk in Nederlandse diplomatieke of consulaire dienst.

Gezocht worden nadere gegevens over de Engelse herkomst (geboorte, ouders) van *M. A. Carter* en haar eerste man *(W. F. Bulkley)*.

Vughf (N.Br.). MR. W. DE VRIES.

Franken. *Pieter Franken*, schoolmeester-koster te Lierop, ondertrouwde te 's-Gravenhage op 27 september 1729 met *Machteld van der Hurk (Maglina* ***van den*** *Hurck,* ***Heurck).*** geboren te Seelst.

Uit dit huwelijk werden te Someren 5 kinderen gedoopt, waarvan er 2 in leven bleven, t.w.:

1. ***Wouter Franken,*** ged. Someren 13 januari ***1741.*** Hij werd op 24 maart 1767 genoemd als wonende te Heeze.
2. ***Pieter Franken,*** ged. Someren 12 januari 1746. Hij werd op 24 maart 1767 genoemd als „substituut-schoolmeester" te Lierop en overleed te Dinteloord op 10 mei 1833 als „gepensioneerd onderwijzer der jeugd"; hij trouwde te Leur op 17 december 1769 met *Antonia Bastiana van Breda.*

Gevraagd: Doopdatum en namen der ouders van *Machfeld van der Hurk.* Nadere gegevens over *Wouter Franken* en zijn eventuele echtgenote en nakomelingen.

Namen en doopdata der kinderen uit het huwelijk van ***Pieter Franken*** met *Antonia Bastiana van Breda.*

Rotterdam. D. J. KNOOPS.

Heshusius. (LXXIV 28, 94). De schrijver van het in kol. 94 vermelde boek „Tileman Heshusen, Ein Leben im Dienste der Lehre Luthers 1527-1588" is genaamd Dr. G. Frotscher (en niet Trotscher, zoals abusievelijk in kol. ***94*** staat vermeld).

REDACTIE.

van **Horsse(n).** Voor een kwartierstaat data gezocht inzake *Pieter van Horsse(n)* te Hellevoetsluis. Van hem zijn drie dochters bekend, geboren circa 1670, welke hier gegeven worden samen met het eerste kind uit de respectieve huwelijken.

1. *Willemina*, tr. ***Jan Ammolees (Ammonees).*** waaruit o.a. *Pieternella Ammolees*, tr. 1° ***Jan van der*** *Quack*, ged. 1 nov. 1693 te Hellevoetsluis; tr. 2° (1732) *Frans Minnepoort*, weduwnaar te Brielle.
2. *Maria*, tr. *Balthasar van Montenu*, waaruit o.a. *Johanna van Montenu*, ged. Hellevoetsluis 12 sept. ***1700.***
3. ***Aeltge*** *(Allye)*, tr. 1° *Willem Jansz. van der Quack* (weduwnaar van ***Clasijntje Hendriks),*** waaruit o.a. ***Jan van der*** *Quack*, ged. Hellevoetsluis 1 nov. 1693, tr. *Pieternella Ammolees;* tr. 2° ***Benjamin Straatman,*** ged. Breda 16 febr. 1680, zn. van ***Benjamin*** en ***Anna Maria van Diepenbroeck,*** waaruit o.a. ***Benjamin Straatman,*** ged. Hellevoetsluis 17 juni 1705.

Uit enkele acten blijkt dat deze drie zusters een oom ***Jacobus*** en een neef *Chrisfiaan van der Does(gadt)* hadden te Willemstad.

De voornaam van de derde dochter wordt in enkele acten gegeven als *Allye* of *Aleijda*. Dat schept een vermoeden van samenhang met het in 's-Hertogenbosch voorkomende geslacht ***van Horsse*** (zie Ned. Leeuw 1937, kol. 418).

Manchester. IR. JAN F. STRAATMAN.

Jenisch-Ott. (LXXIV 94-96). Ter voorkoming van misverstand moet er de aandacht op worden gevestigd dat niet vaststaat, dat a 11 e kinderen van V A, *Jeremias Jenisch*, uit diens huwelijk met *Eleonora Damian* zijn geboren. *Susanna Jenisch* (VI A, 4) is veel later geboren dan VI 1, 2 en 3; waar *Anna* ***Ott*** in haar testament *Susanna* ***Beer-Jenisch*** haar n i c h t noemt, bestaat de mogelijkheid dat de moeder van laatstgenoemde *Ott* heette.

Velp (Gld.). MR. R. A. RUER.

van Rijnherck-de Raet, (LXXIII 255). *Cornelis van Rijnberck*, geb. omstr. 1610, begr. Zoelmond 4 mei 1700, (zn. van ***Jan Dircksz.,*** † in 1631, en *Metje Willemsdr.*, eerder weduwe *Jasper Geurtsz.)*, huwde 1° *Adriana de Raedt*, dochter van ***Anthonis*** en N., † vóór ***28*** sept. 1639; tr. ***2"*** vóór 1651 *Dirkje Hendriksdr.*, † vóór 1672. De kinderen alle uit eerste huwelijk. ***Adriana de*** *Raedt* had o.a. één broeder, *Joph Anthonis de Raedt*, gehuwd met *Aaltje Jasper Geurtsdr. Anthonis de Raedt* is òf zoon van een *Job*, dan wel hij was getrouwd met een zuster van ***Anna Joppen,*** vrouw van ***Jan Aertsz. van*** *Ommeren.*

Arnhem. MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Burgerboek van Emmerik. door J. J. Hooft van Huysduynen (vervolg en slot). — De oudste generaties van het geslacht van Eerten en enkele gegevens over de geslachten Moller en Brandt, door Mr. H. L. Hommes. — Genealogie de Vrij (Utrecht), door N. J. A. C. van Rossem. — Korte mededelingen: Een doodboek van Stevensweert; Familiefondsen Ockersse. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. *hl.* R. DAVIDSON, Jacob de *Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 6 **LXXIVe Jaargang** **juni 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren J. Loeff, Jhr. Mr. Dr. A. van Rijckevorsel en Mr. J. Wille umier, respectievelijk sedert 1933, 1951 en 1942 gewoon lid van het Genootschap.

\- - - - -

Tot lid zijn benoemd:

T. E. A. DOUWES . . . . . *Linköping (Zweden).*
Vådursgatan 2 d.
F. Baron VAN HEECKEREN VAK WALIËN . . *Amsterdam-Z.*
Prinses Margrietstraat 24.
JHR. J. E. HESSELT VAN DINTER . . . . *Pijnacker.*
Westlaan 34.
M. J. W. VAN HUYSTEE . . . . *Heemsfede.*
Huize „De Vijverhoek", Caspar Fagellaan 10a.
IR. TH. P. E. DE KLERCK . . . . . *Winschoten.*
van Kinsbergenlaan 44.
JHR. W. DE SAVORNIN LOHMAN . . . . *Arnhem.*
Huize „De Bremheuvel", Diepenbrocklaan 17.

Adreswijzigingen:

DR. TH. G. A. BOS . . . . . *Amsterdam-Z.*
Bronckhorststraat 44.
F. A. BREKELMANS . . . . . *Princenhage (Post Breda).*
Laan van Mertersem 10.
W. H. J. W. DEELMAN . . . . . *Arnhem.*
Sweerts de Landasstraat 93.
J. G. F. A. HAGE . . . . . *'s-Gravenhage.*
de Eerensplein 35.
MR. S. Baron VAN HEEMSTRA . . . . *Sao Paolo (Brazilië).*
Consul Geral da Holanda, Caixa Postal 4076.
JHR. N. C. VAN HEURN . . . . . *Sanfpoorf-Station.*
Louise de Colignylaan 19.
ING. J. M. F. PERSENAIRE . . . . . *Rotterdam.*
Jan Evertsenplaats 216 IV.
J. DE RONDE . . . . . *Driebergen.*
Diederichslaan 29.

STAAT VAN AANWINSTEN.

A. Afdeling Familie-archieven.

Archivalia van den Brandeler.
(Bewaargeving van Jonkheer Ir. W. C. Q. van den Brandeler te Hengelo in Gld.)
Archivalia van Iddekinge, Droogenhorst, van Idsinga en van Tarelinck, afkomstig van wijlen Mr. J. van de Kasteele.
(Geschenk van de Heer J. W. van de Kasteele te 's-Gravenhage).
Archivalia van Son.
(Bewaargeving van Mevrouw G. van Son-Beelaerfs van Emmichoven.)
Archivalia de Vaynes van Brakell.
(Legaaf van Jonkvrouwe H. W. J. de Vaynes van Brakell.)
Eigendomsbewijzen en bijbehorende stukken aangaande grafsteden te Delft, 's-Gravenhage en Vlissingen, voorheen eigendom van leden der geslachten Rosa, Fagel en Dierquens, 1583-1785, nagelaten door Jonkheer C. J. G. Six, Notaris.
(Geschenk van Jonkvrouwe D. J. S. Six, Mevrouw G. S. Bauduin-Six en Jonkheer Mr. 0. E. W. Six allen te 's-Gravenhage.)
Leenbrieven en octrooi om te mogen testeren omtrent twee halve hoeven land bij Everdingen, genaamd het Geestland,

leen van den huize Beverweerd, 1761-1782. 4 charters.
Octrooi voor Alida van Munster om te mogen testeren over leengoed van het Leenhof Culemborg, 1778. 1 charter.
(Geschenk van Mr. W. C. Wendelaar.)
20 assignatiën van vijftien stuiver, 1811. Gedrukt. 1 blad.
(Geschenk van Mevrouw H. L. W. Kuyper-Storm van Leeuwen te Groningen.)
Brieven van het stadsbestuur van Bremen aan het stadsbestuur van Groningen over een proces van de stad Bremen tegen Magdalena Darels, vrouw van Ipo Ritzema, 1633. 2 fotocopieën.
(Geschenk van de Heer P. J. Ritsema te Scheveningen.)

Afdeling Handschriften+

Opt Straeten van der Moelen, L. Handschriften, 17de eeuw. 12 delen.
(Bruikleen van Jonkheer Mr. Dr. L. H. K. C. van Asch van Wijck.)
Heyst, J. G. van. Genealogische aantekeningen.
(Geschenk van de Heer J. G. van Heyst Jr. te Laag-Keppel ingevolge de wens van wijlen de Samensteller.)
Brinkhuis, G. Genealogieën van Bronckhorst en van Nellesteyn en genealogische aantekeningen d'Averhoult, van Cleeff, Reitz, Roosmale en van Sypesteyn.
(Geschenk van Jonkheer J. W. van den Bosch te Helmond uit de nalatenschap van Jonkheer W. A. van den Bosch.)
Deelman, W. H. J. W. Genealogie Reyneveld en genealogische aantekeningen van Diest en van Wachtendonck. *(Geschenk van de Samensteller.)*
Wind, G. (1831-1900). Genealogieën Wind en Zwiers. 1 deel.
(Ten burele van het Genootschap afgeschreven.)
Wijnen, R. A. en Jonkheer 1. J. Storm van 's-Gravesande. Genealogie (Cornets) de Groot.
Familie-aantekeningen van Gijn.
Heemskerk, Mr. R. van. Fragment-genealogie van der Hagen.
Familie-aantekeningen Houwer, 1666-1722.
Wijnen, R. A. Genealogie (Snouck) Hurgronje.
Idem. Genealogie Luycken. *(Aangekocht.)*
Genealogie van Neck.
(Geschenk van A. C. Baron van Heerdt.)
Krets chmar, Jonkheer F. G. L. 0. van. Fragment-genealogieën van de R.K. Dordtse Maasredersfamilies Baduin, van Cleeff, Coebergh, Hopman, van der Lisse, Masion, Melort, van den Oever, Rens, Sayer (s). *(Geschenk van de Samensteller.)*
Waller, Mr. H. en W. Ph. Veeren. Fragment-genealogieën Boliart en Schelkens.
(Gecopieerd door Mejuffrouw Mr. H. Nooyen te 's-Gravenhage.)
Bijbelaantekeningen Groot(Hoorn), 1642-1691.
(Geschenk van de Heer J. Kuyper te Hoorn door bemiddeling van Mevrouw Charisius-de Leur.)
Son, H. J. A. van. Aantekeningen over verschillende familiegroepen van Son, nog niet aangesloten aan de familie van wijlen Luitenant-Kolonel b.d. H. J. A. van Son.
(Geschenk van Mevrouw G. van Son-Beelaerts van Emmichoven.)
Kragt, F. Genealogische aantekeningen van Vaneveld (Nijkerk). *(Geschenk van de Samensteller.)*

Berkenvelder, F. C. Kwartierstaat (128) van Frans Cornelis Berkenvelder, geb. Alkmaar 18 aug. 1932.
(Ten burele gecopieerd.)
Bolsius, B. Kwartierstaten (16) van Mr. Pieter Myer, 1812—1881, gouverneur-generaal van Ned.-Indië, en van Mirjam 1nes Henny, geb. 's-Gravenhage 19 dec. 1919, met aantekeningen. *(Geschenk van de Samensteller.)*
Kretschmar, Jonkheer F. G. L. 0. van. Kwartierstaten (16) van Antonie Verschoor, heer van Sleeuwijk en Anna Wilhelmina Verschoor, gehuwd Gorinchem 19 okt. 1871, met aantekeningen.
(Geschenk van de Samensteller.)
Wartena, R. Lijst van families, waaromtrent gegevens voorkomen in Familie- en Huisarchieven, bewaard in het Rijksarchief in Gelderland.
(Geschenk van de Samensteller.)
N.B. Deze lijst is overgebracht op kaartsysteem („archief-fiches") door Mejuffrouw Mr. H. Nooyen te 's-Gravenhage.)
Gegevens uit Denemarken over Nederlanders.
(Geschenk van de Heer A. van Marle.)

Vondsten te Hoog-Elten,

door Mr. J. Belonje.

In overleg met de Directie van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek heb ik onlangs te Hoog-Elten een onderzoek kunnen instellen naar de fragmenten van oude grafstenen, die aldaar aangetroffen zijn bij de opgravingswerkzaamheden, welke thans in en om de stiftskerk aan de gang zijn. De gevonden fragmenten zijn het vermelden zeker waard.

In de eerste plaats heb ik daar een tweetal brokstukken aangetroffen van een zerk, die, toen zij nog geheel in welstand was, stellig een oppervlak van vele m² gehad moet hebben. Nu is daarvan in die twee stukken slechts circa twee m² overgebleven. De zerk is vervaardigd geweest uit een uiterst broze en nu nog maar tamelijk dunne (10 cm.), sterk gelaagde plaat van Namense steen, die op de vier uiterste hoeken in zogenaamde vierpassen met de symbolen van de vier evangelisten, dus de Engel, Os, Leeuw en Arend, was versierd. Eén van die vierpassen, hoewel beschadigd, is over. Voorts droeg de zerk op die hoeken, doch meer binnenwaarts gesteld, nog vier kwartierwapens, die elk voor zich uitgebeeld waren als omgeven door bloemen aan gebladerde takken en als opgehangen aan een dadelijk rondom het schild getrokken riem. Of de zerk ook op het centrale gedeelte met een of meer hoofdwapens voorzien is geweest, is helaas onbekend, want de beide fragmenten, die tot ons gekomen zijn, laten daarvan niet blijken, immers zij zijn daarvoor te klein. De overgebleven twee der vier kwartierwapenschilden vertonen elk een klimmende leeuw. En, zoals wij uit het hierna volgende bevestigd zullen zien, deze leeuwen moeten respectievelijk gevoerd zijn door de geslachten *van Bronckhorst* en *van Solms.*

In oorspronkelijke staat is deze zerk vroeger voorzien geweest van een omlopend randschrift in Gothische letters, dat dan op de hoeken doorbroken was door de respectievelijke evangelisten-tekens. Slechts een heel bescheiden stukje van dat randschrift is nu nog teruggevonden, maar dit gedeelte is toch zó duidelijk, dat het ons in staat stelt met weinig moeite het oude kunstwerk zonder enige twijfel te identificeren. De lezing van dit gedeeltelijke randschrift geeft n.l. het volgende resultaat:

domina-agnes-van-bronckhorst-abbatissa

Al moge hier zelfs de juiste datum van overlijden van deze abdis van Elten ontbreken, uit de bestaande literatuur is hij genoegzaam bekend. Jonkvrouw ***Agnes van Bronckhorst*** heeft te Elten op ***21*** april 1 ***4 7 5*** het tijdelijke met het eeuwige verwisseld, gelijk onder meer blijkt uit de voortreffelijke genealogie van de Bronckhorsten, die ons in de lopende jaargang van dit tijdschrift door Mr. van Schilfgaarde geleverd is (men zie ook de daar aangehaalde literatuur). Wij weten, dat de abdis ***Agnes*** de dochter was van Graaf *Otto van Bronckhorsf* en van Gravin ***Agnes van*** *Solms*. En dit klopt volkomen met de beide teruggevonden kwartierwapens, waarvan ik hierboven melding heb gemaakt. De abdis werd reeds als zodanig verkozen op 26 maart 1 4 4 3. Volgens pauselijk voorschrift behoorde zij toen tenminste de leeftijd van 30 jaren bereikt te hebben. Wanneer wij nu aannemen, wat toch wel het geval zal zijn geweest, dat zij ook vóór die verkiezing al geruime tijd kanonikes van het Eltense stift zal zijn geweest, moet zij een tamelijk hoge ouderdom hebben bereikt en het valt daarom gemakkelijk te begrijpen, dat haar convent de nagedachtenis van haar persoon met een kostbare en belangrijke gedenksteen heeft willen eren.

Voorts is er nog een andere belangrijke zerk uit de 15de eeuw uit de Stiftskerk te voorschijn gekomen. Dat tweede object is vervaardigd uit een geel-achtige soort zandsteen, die op „Bentheimer" gelijkt maar toch geen Bentheimer schijnt te zijn. Wellicht is de steensoort een uit midden-Duitsland afkomstige. Deze zerk is tweezijdig behakt. Op de ene zijde is zij voorzien van wijdingskruisjes, hetgeen aantoont, dat zij een bestemming als altaarmensa of altaartafel heeft gehad. Als zodanig heeft zij tot in de laatste oorlog, toen de kerk te Hoog-Elten door granaatvuur werd geteisterd, dienst gedaan voor het hoofdaltaar. De keerzijde laat echter zien, dat haar oorspronkelijke bestemming die van grafsteen was. Daarop ontdekken wij namelijk een groot wapenschild zonder kroon of andere versiering. Het is gevierendeeld: 1. en 4. een klimmende leeuw en 2. en 3. elk twee palen. Ook hier wordt de rand der zerk ingenomen door een omlopende inscriptie. De bovenzijde is afgehakt. Jammer genoeg is ook van de rechterzijde het randschrift zwaar verminkt doordat het blok werd ingekort en afgeschuind op deze kant, toen de zerk voor het altaar pasklaar werd gehakt. De inscriptie, die eveneens in Gothische letters, welke overigens duidelijk en tamelijk langgerekt zijn, is gegeven, luidt aldus:

Anno domini/..... /...../..... huius ecclesie requiescat in pace amen /– Ik heb bij de weergave hiervan de afkortingen in het randschrift opgelost.

Men. zal nu op het eerste gezicht stellig de neiging hebben om te oordelen, dat deze vage terminologie ons geen stap verder brengt. Maar toch is zulks minder juist, want de aanwijzing „van dit klooster" (in vrije vertaling) zegt inderdaad iets. Deze clausule verraadt n.l. dat de in casu herdachte overledene een bepaalde f u n c t i e in het Eltense stift moet hebben bekleed, bijv. dus als abdis, decanes, kosterin of als wat dan ook. Het zoeken in deze richting zou echter vrijwel vruchteloos zijn, wanneer alle nadere aanwijzingen ontbraken. Gelukkig is dat intussen niet het geval, want wij beschikken toch ook nog over het wapen als een hulpmiddel tot identificering.

Nu het zwaartepunt van het vraagstuk hiermede naar het terrein der heraldiek schijnt te moeten worden verplaatst, lijkt de oplossing daarvan desondanks maar weinig vergemakkelijkt. Immers, er zijn veel wapens met leeuwen en ook veel

wapens, die twee palen vertonen. De algemene heraldische lectuur liet mij in deze dan ook deerlijk in de steek.... ..

Aan een bijzonder toeval was het dan ook te danken, dat zich een omstandigheid voordeed, welke hier toch tot een verklaring kan leiden. In de kerkschat van Vreden in Westfalen (Kreis Ahaus), waar, zoals men weet, een stift bestaan heeft, dat met Elten steeds nauwe relaties onderhield, bevindt zich een zogenaamde „Hungertuch" van filet in wit linnen [1]). Dat stuk dagtekent van 1619 en daarin zijn bewerkt, behalve enige christelijke voorstellingen de 16 kwartierwapens van de toenmalige abdis van Elten, Vreden, Freckenhorst en Borghorst, Gravin ***Agnes van Limburg Stirum.*** De doek is lang en breed 4.80 m. Er komt een inscriptie op voor, luidende letterlijk als volgt:

AGNES D-G- ABBATISSA IN ELTEN
VREDEN-FRECKENHORST-ET-BORG
HORST- COMITISSA DE LIMBURCH
ET BRVNCKHORST-ETC-HOC ORNA
MENTVM IN HONOREM PASSIONIS
DN̄I FECIT-ET ECCLESIÆ STÆ FCELI
CITATIS DEDIT–AO–DNI M-DC-X1X
DETRITVM CHRISTINA EX COMITIBVS
DE SALM REIFERSCHEID A DOMICELLIS
DE LIMPENS-ET MEYER AC STRITHOLT
NON SEGNITER ADIVTA RENOVAVIT
ELTENÆ 1 8 ***2 4.***

Er valt niet aan te twijfelen, dat deze laatste kanonikes van Elten, ***Chrisfina v.*** *Salm-Reifferscheid* tezamen met haar staat-dames haar uiterste best heeft gedaan om de doek goed te herstellen. Maar helaas zijn de wapens wel wat vreemd uit de operatie te voorschijn gekomen: immers, er is een schild op zijn kop geplaatst en een ander staat precies overdwars! Misschien was er intussen al eerder aan het object „geknoeid", zodat deze dames geen blaam treft en zij in dat geval precies hersteld hebben, hetgeen zij hadden aangetroffen. Maar zoveel is zeker, de doek bevat kennelijk de 16 kwartierwapens ook nu nog, die de abdis ***Agnes*** Gravin ***van Limburg Stirum*** eens daarop heeft geplaatst, en wel in ***4*** rijen van vier, verticaal neergezet. Te beginnen aan de rechterzijde staan zij daar aldus:

1. ***van Limburg Stirum:***
2. ***v.*** *Reichenstein;*
3. een gevierendeeld wapen, 1. en 4. een schildje(?); ***2.*** en ***3.*** een klimmende leeuw:
4. v. ***Sayn Wiftgensfein;***
5. *Wisch* (de twee leeuwen, boven elkaar);
6. ***Bergh*** (de leeuw: de schildzoom);
7. ***v. Sayn Wiftgenstein;***
8. ***Meurs*** (gevierendeeld) ;
9. ***v. Limburg*** (de gekr. leeuw):
10. ***Lippe*** (gevierendeeld: 1. en 4. de ster; 2. en 3. de roos);
11. ***Diepholz;***
12. ***Schauenburg-Sternberg*** (gevierendeeld: met hartschild) ;
13. ***Hoya*** (gevierendeeld) ;
14. Burggraven ***van Dohna*** (het gewei):
15. ? (gedwarsbalkt van 4 stukken):
16. ? (vijf schuinbalken).

[1]) De doek wordt genoemd op S. 88 van A. Ludorff „Die Bau- u. Kunstdenkmäler d. Kreises Ahaus", Münster i. W., 1900; een goede afbeelding komt voor tgr. S. 200 in het „Vredener Festbuch", Gescher, 1952. De abdis Agnes Gravin wan Limburg *Stirum*, overl. 2 januari 1645, werd begraven te Vreden, waar haar grafzerk, die sterk afgesleten is, tegen de binnenmuur der kerk staat; zie ook „De Nederl. Heraut", 111, 1886, bl. 124 sub 410.

Het zou te ver voeren, ofschoon hij interessant is, deze kwartierstaat tot in details te gaan bespreken, vooral, omdat over het geslacht van de abdis al veel gepubliceerd is. Het zij daarom voldoende er hier op te wijzen, dat onder dit 16-tal kwartierwapens tweemaal precies hetzelfde wapen voorkomt als ik op de altaarsteen te Hoog-Elten beschreven heb. Het is het hierboven sub 4 èn sub 7 aangehaalde wapen v. *Sayn-Wiffgensfein,* maar dan in voorkomen, zoals het destijds gevoerd werd. Immers het wapen van de tegenwoordige vorstelijke familie v. Sayn *Wittgenstein* wijkt in sterke mate van het oude wapen af.

Rest tenslotte nog een onderzoek naar het voorkomen van een lid van het personeel van het stift van Hoog-Elten, dat de naam (v. *Sayn) Wittgenstein* heeft gedragen. Dat nu, kan met spoed voltooid zijn. Want wanneer wij het meer dan een eeuw geleden door de bekende Leidse hoogleraar Kist uitgegeven necrologium van Elten naslaan [2]), vinden wij daarin op twee plaatsen (bl. 92 en 99) een tekst betreffende één en dezelfde kanonikes van het stift van die naam aangehaald, respectievellijk luidende als volgt:

(6 september:) Memoria Domine Elizabeth de Wytkensteyn thesauraria huius Ecclesie quae contulit communitati praesentiarum iii florenos renenses de quibus Presbyteri ipso die seruientes diuident medium scudatum de quibus cantans missam animarum et quilibet seruientium habebunt j butken.

(2 november:) Festum Huberti compositum per Elizabeth de Wytkensteyn Canonicam et thesaurariam huius Ecclesie (1 4 7 3).

Blijkens een charter van Elten, bewaard op het Staatsarchiv te Düsseldorf (inventaris 199) en gedagtekend 2 december 1475 leefde *Elisabeth van Wiffgensfein* destijds nog en in verband met de bovenstaande notities uit het necrologium kunnen wij dus wel aannemen, dat zij niet op 2 november, maar waarschijnlijk op 6 september gestorven is, in het laatste kwartaal dier eeuw.

Het kan om die redenen dan ook moeilijk anders zijn dan dat het deze Gravin van Wittgenstein is geweest, ter ere van wie de thans helaas óók verminkte zerk te Hoog-Elten geplaatst is.

In de loop van de tijd waren te Elten reeds verschillende interessante oude zerken of fragmenten daarvan te voorschijn gekomen [3]). Herinneren wil ik in dit verband aan de ontdekking in 1952 van het brokstuk der kolossale zerk voor Gravin *Veronica van Reichensfein,* de in maart 1544 overleden abdis (wier wapen voorkomt op de reliekhouder van S. Vitus, behorende tot de plaatselijke kerkschat), dat nu nog slechts een stuk tekst laat lezen, terwijl de zerk oorspronkelijk volgens Baron van Spaen met haar vier kwartieren was voorzien. Voorts ligt daar thans in twee gedeelten een restant uitmakende van bijna ¾ van een machtige Renaissance-grafsteen voor *Magdalena* Gravin v. *Wied-Runckel,* de op *23* mei 1570 gestorven abdis van Elten met haar volle (kwartier-)wapens *Wied, Nassau* en *Marck* (en een stuk randschrift). En dan is er o.a. ook nog de interessante zerk voor heer *Frans Verstegen,* notaris en tevens vicaris van de S. Stephanus-

[2]) N. Archief v. Kerkel. Geschiedenis in Nederland. II. 1854.

[3]) Zie mijn notities in het Bulletin v. d. Kon. Nederlandsche Oudheidk. Bond, 6e Serie, jaarg. VII, afl. 2 (1954), bl. 42 evv.; mijn „Steenen Charters" alsmede „Herinneringen aan Veronica v. Reichenstein", De Navorscher XCIV, 1953, bl. 47 evv.

vicarie te Elten, die in 1556 „ultima die Novembris" stierf [4]). Deze laatste steen heeft het lelijk moeten ontgelden want hij is bij de herstelwerkzaamheden bij de gebouwen helaas tot tweemaal toe gebruikt als steun onder de steigerpalen.....

Moge aan de hier beschrevene en ook aan de andere (interessante) oude zerken van de eerwaardige Eltense stiftskerk door de leiders der restauratie de nodige aandacht besteed worden en mogen zij beseffen, dat deze belangrijke monumenten, hoezeer zij ook beschadigd zijn, onze memorie aan een ver verleden levendig houden, om welke reden zij in de herstelde historische kerk op de Eltenberg bijzonder op hun plaats zullen zijn!

[4]) Hot voormelde **N.** Archief v. Kerkel. Geschiedenis II, bl. 138 noemt hem reeds te Elten in een acte van 1541 op donderdag na Remigius episc. confess. Zijn notariaatsteken, zijnde een letter Y, bekroond door een ster en lager de spreuk: difficilia quepulchra, komt voor onder een charter in het Staatsarchiv te Düsseldorf van 15 maart 1544.

Bijdrage tot een genealogie van het oorspronkelijk Brabantse geslacht Martini [1])

(met enige aantekeningen over de familie Van Hamerstede),

door Mr. W. de Vries.

1. Inleiding.

§ 1. Handschriften.

De tot nog toe in de genealogische litteratuur gepubliceerde gegevens over de familie *Martini,* waaraan deze studie gewijd is, zijn voornamelijk gegrond op twee oude kwartierstaten, waarvan de een — hierna aan te duiden als kwartierstaat A — een overzicht bevat van de voorouders der kinderen van Mr. *Octavian(us) Martini* en *Jeanne (Johanna) de Waddel* (of *Waddels*) en de ander — kwartierstaat B — zich in 1954 bevond in het bezit van de heer C. L. G. Schrassert Bert te 's-Gravenhage, en de afstamming weergeeft van Mr. *Hendrik Johan Schrasserf* (1718—1786), een achterkleinzoon van *Nicolaas Schrassert* en *Charloffe Marfini,* welke laatste een dochter was van *Charles Martini* en *Dina van Hamersfede.* Dat *Ocfavianus* en *Charles Martini* tot dezelfde familie behoorden, blijkt reeds uit het feit, dat zij volgens bedoelde kwartierstaten beiden nakomelingen waren van een echtpaar *Martini* X (de *Maigni gen") van den Rroeck.* Eerstgenoemde kwartierstaat (A) is aanwezig geweest op de Genealogische Tentoonstelling van 1880 en vijftien jaren later in dit maandblad besproken [1a]); de inhoud van de andere (B) is kortelings vermeld door Jhr. H. H. Röell in De Nederlandsche Leeuw, jg. XLVII (1950), kol. 104 en 105, de aantekening [2]). Daarnaast zijn nog verspreide gegevens te vinden o.m. in De Navorscher, jg. 1911, blz. 72 vlg. onder de aldaar weergegeven familie-aantekeningen — hierna aan te halen als handschrift C — van de hand van de kolonel der mariniers *Caspar (Gaspar) de Mauregnaulf* (1652—1724), de schoonzoon van *Gaspar Marfini* (zoon van bovengenoemde *Ocfavianus),* en in een publicatie in de Gen. en Herald. Bladen, jg. X (1915), blz. 140 vlg., waar aan de hand van een oud manuscript —

[1]) Voor dc gegevens uit Antwerpen en Breda ben ik zeer veel dank verschuldigd aan dc heer J. Loeff te 's Gravenmoor.

[1a]) Zie Ned. Leeuw, jg. XIII (1895), kol. 6 vlg en 24 vlg.

[2]) In kol. 105 moeten de kwartieren Dc Witt en Focanus van plaats verwisselen.

handschrift D — wordt vermeld, wie afgebeeld zijn op een familie-schilderij, dat in het bezit was van Jhr. van Kinschot. Uit de hierna volgende genealogie zal blijken, dat de op die schilderij voorkomende personen — het gezin van de commies der ammunitie van oorlog *Jacques Martini* († *1650)* en zijn eerste vrouw *Philippofa van Sypesteyn* voorstellende — ook behoorden tot de thans te behandelen familie. Hetzelfde gezin kwam (vermoedelijk eveneens op grond van familie-aantekeningen) ter sprake in dit Maandblad, jg. XXIII (1905), kol. 192 en nogmaals bij wijze van rectificatie in jg. XXVI (1908), kol. 144 / 145. Van anderen, die zich in vroeger jaren bezig hebben gehouden met onderzoekingen naar deze familie Martini, zijn een aantal gegevens alleen in handschrift overgeleverd. Eén dier manuscripten — handschrift E —, dat naar het scheen de stamreeks bevatte van *Ambrosius Martini,* commies der ammunitie van oorlog, een zoon van voornoemde *Jacques* en *Philippota van Sypesteyn,* werd enige jaren geleden geveild. Een afschrift ervan, dat mij van bevriende zijde verstrekt werd, onthulde, dat de samensteller naamgenoten met elkander verward had: van Ambrosius' vader was in dit handschrift (E) vermeld, dat hij op 4 november 1683 te Wesel overleed en aldaar werd begraven „in de stadskerk, in 't graft daer siin Vader en Moeder in leggen, alwaer siin wapen ook hangt." *Jacques Martini,* Ambrosius' vader, overleed echter zeer waarschijnlijk te Voorburg (waar hij van 1646—'49 woonde), en zijn vader, Mr. *Ambrosius Martini,* was op *4* juli 1612 te Breda in de Grote Kerk begraven. Daarentegen was op 3 juli 1660 in de Willebrordskerk te Wesel de kapiteinluitenant *Charles Martini* ter aarde besteld, van wie een dossier-Martini op de bibliotheek van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant — handschrift F — mededeelt, dat hij op 27 juni 1660 overleed, op 30 maart 1668 gevolgd door zijn vrouw *Dina van Hamerstede,* bij haar overlijden „2 dagen minder dan 70 jaren oud", „leggende beijde begraven in de stadskerk tot Wesel" [3]). Laatstgenoemd echtpaar nu had volgens dit handschrift ook een zoon *Jacques,* die in het Recognitieboek van Harderwijk (1666-1694, fol. 95) in een acte d.d. 10 juni 1679 voorkomt als oom van de kinderen van Charles' zoon *Ambrosius Martini* en diens eerste vrouw *Agnes Schrassert.* De volgens handschrift E op 4 nov. 1683 te Wezel overleden en daar bij zijn ouders begraven *Jacques Martini* zal dus de zoon zijn geweest van Charles Martini, en geïdentificeerd mogen worden met „de H (eer) *Martini",* die volgens het begraafregister van de Willebrordskerk te Wesel aldaar op 13 nov. 1683 ter aarde is besteld (naar wij wel zullen mogen aannemen inderdaad in het graf zijner ouders).

De beide handschriften E en F geven respectievelijk aan *Jacques Martini* (de man van *Philippota van Sypesfeyn)* en *Charles Martini* tot ouders: *Ambrosius Martini (1530-1612)* en *Magdalena van den Broeck;* volgens handschrift E zou deze Magdalena een dochter zijn geweest van *Joannes van den Broeck* en *Maria Oliviers* [4]). Kwartierstaat B, die alleen de wapens en geslachtsnamen van de daarop weergegeven kwartieren vermeldt, noemt evenmin als handschrift F de voorouders van Mr. *Ambrosius Martini (* 1530-1612) en zijn vrouw, maar kwartierstaat A gaat terug tot Ambrosius' grootouders: van vaderskant *Martini X Absalons* en van moederszijde *De l'Espire* × *Van der Meyen.* Deze mededelingen worden in dit maandblad, jg. XIII (1895, kol. 25) aangevuld met het bericht, dat Mr. *Ambrosius* een zoon zou zijn geweest van *Gilles Martini,* secretaris van Leuven, en *Margarite de l'Espire,* begr. in Gemblours, en zijn vrouw *Magdalena van den Broeck* een dochter van Mr. *Jacques van den Brouck* († Mechelen) en *Marie Oliviers.* Volgens Gen. en Herald. Bladen, jg. X (1915), blz. 147, zou Gilles' grootvader Martini in 1498 te Gemblours zijn overleden en gehuwd zijn geweest met een dochter uit het geslacht *Mafyns,* maar handschrift E noemt deze vrouw Petronella *Martijns.*

De gebleken -niet-volkomen-betrouwbaarheid van laatstgenoemd manuscript vooropstellende, meen ik toch goed te doen hier in het kort weer te geven hetgeen het over de voorouders van Mr. *Ambrosius Martini* bevat, omdat het misschien toch nog vingerwijzingen bevat voor een verder onderzoek in België, waartoe mij de tijd en gelegenheid heeft ontbroken.

Als „stamvader" wordt ten tonele gevoerd (1) *Jacques Martini* (levende ± 1330) gehuwd met *Maria van der Sfeene.* Zij zouden de ouders zijn geweest van (11) *Ambrosius Martini* (levende ±1360), die trouwde met *Maria de Gistelles;* „deese twee siin beijde geboren te Joudoigne in Brabant". Hun zoon (111) *Jan Martini,* geboren te Gemblours, leefde a° 1389 en huwde *Maria de Bierbeke,* dr. van *Peter,* heer van Warchin, en *Catrina van Tricht.* Uit dit huwelijk zou zijn gesproten (IV) *Jacques Martini,* gedeputeerde in de Ridderschap van Brabant, levende a° 1419, geb. te Gemblours, en gehuwd met *Petronella Martijns,* dr. van Heer *Jan* en *Maria de Griese.* Hun te Gemblours geboren zoon (V) *Jan Martini,* „ridder van de Gulden spore", levende in 1460, trouwde met de aldaar eveneens geboren *Anna Absaloens,* die haar man een zoon schonk: (VI) *Giles Martini,* secretaris van de universiteit van Leuven, ald. geboren, † 1540, echtgenoot van *Margrieta de l'Espire,* dr. van heer *Hugo* en *Catharina Meijs,* geboren te Leuven.

In de hiernavolgende genealogie heb ik, gezien de bestaande onzekerheid over de oudere generaties, Mr. *Ambrosius Martini* (volgens handschrift E *Gilles'* zoon) tot uitgangspunt genomen. Voor zover uit de bovenvermelde handschriften gegevens zijn geput, heb ik deze voorzichtigheidshalve tussen [] geplaatst.

§ 2. Andere(?) Martini's.

Blijkens de beide kwartierstaten en verschillende handschriften voerden leden van de thans behandelde familie *Martini* als wapen: in groen een gouden schuinbalk, beladen met een zilveren leeuw, getongd en geklauwd van rood. De heer Muschart trof dit wapen inderdaad aan op zegelafdrukken van *Jacques Martini* (de man van *Philippota van Sypesteyn)* uit 1649 en van zijn zoon *Ambrosius Martini* uit 1650. Jacques' broer Mr. *Octavianus Martini* heeft volgens zijn lakzegel uit 1653 dit zelfde wapen gevoerd, maar vermeerderd met een niet nader te definiëren voorwerp rechts naast de schuinbalk. Het feit, dat oudere zegels met dit wapen niet bekend zijn, noopt ons met de mogelijkheid rekening te houden, dat het bovenomschreven wapen pas tegen het midden van de XVII^{de} eeuw is aanvaard, in welk geval aan dat wapen niet het bewijs kan worden ontleend, dat de zo juist genoemde Martini's tot een geheel ander geslacht behoord moeten hebben dan de lange tijd geheel ten onrechte als stamvader van de thans tot de Nederlandse adel behorende familie *Martini (Buys),* ten tonele gevoerde Mr. *Wiliem Martini,* aan wie Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland in 1914 in dit maandblad (jg. XXXII, kol. 176 vlg.) de aandacht heeft gewijd, en die — volgens

[3]) Het niet volledig bijgehouden begraafregister van de Willebrordskerk te Wesel vermeldt niet het begraven van Dina van Hamerstede.

[4]) Voor de mededeling, dat *Magdalena* werd „geboren in den Haagh en aldaer overl. a° 1639" heb ik geen nader bewijs gevonden. Zij stemt echter overeen met hetgeen vermeld wordt in dit maandblad jg. XIII (1895).

mededeling van de heer Muschart, aan de hand van door hem gevonden zegelafdrukken uit 1592 en 1603 — als wapen „vijf vijfbladige bloemen, waarvan de bladen puntig eindigen, 2-1-2 gerangschikt" met als helmteken „een vogel tussen een baniervlucht" voerde. Opmerkelijk is in ieder geval, dat Mr. W. van der Lely in zijn ms.-wapenboek „Raaden in de Hoven van Justitie" (G.A. Delft) deze (op 15 sept. 1594) tot raad, en later (2 dec. 1619) tot president van de Souvereine Raad en Leenhove van Brabant aangestelde Mr. ***Willem Martini*** hetzelfde wapen heeft toegedicht als door ***Jacques*** en ***Ambrosius Martini*** gevoerd is; blijkbaar meende hij dus dat zij allen tot dezelfde familie behoorden. Daarenboven zou ***Willem Martini*** aanvankelijk griffier van Antwerpen zijn geweest, waar Mr. ***Ambrosius Martini*** in 1583 huwde met ***Magdalena van den Broeck*** [5]), was hij van 1592—(maart) 1595 burgemeester van Breda, waar Mr. *Ambrosius* ***Martini*** reeds in 1601 voorkomt en in 161 l-'12 schepen was, terwijl Mr. ***Ambrosius'*** zoon Mr. ***Octavianus*** en diens zoon Mr. ***Ambrosius*** († 1677) beiden achtereenvolgens procureur-generaal waren bij dezelfde Raad van Brabant, waarvan Mr. ***Willem Martini*** (begr. 's-Gravenhage (Grote Kerk) 11 maart 1629) president was. Tenslotte is het opvallend, dat Mr. ***Willem Martini*** een broer Mr. *Gillis* ***Martini*** [6]) moet hebben gehad, en volgens het boven opgemerkte een (andere) *Gilles* ***Martini de*** vader van Mr. ***Ambrosius Martini zou*** zijn geweest, terwijl Mr. ***Willem Martini*** zijn enige, spoedig na de geboorte overleden zoon ook *Gilliis* ***zou*** hebben genoemd, hetgeen kan doen vermoeden, dat ook hij een *Gillis* ***Martini*** tot vader zou hebben gehad. Voor verder onderzoek in België ligt hier nog een uitgestrekt terrein braak.

11. Genealogie Martini.

1. Mr. ***Ambrosius Martini, [geb.*** ±1530], „contre-rolleur en officier van de contributie te Breda (1601) [7]); schepen van Breda (1611 en '12) [8]), begr. ald. (Grote Kerk) 4 juli 1612; tr. 1° N.N. [9]); tr. 2° Antwerpen (O.L. Vrouwekerk) 16 juni 1583 ***Magdalena [de Maigni, gen[d]] van den Broeck,*** [geb. 's-Gravenhage, † ald. in 1639, dr. van Mr. ***Jacques en Marie Oliviers].***

   Uit het eerste huwelijk:

   1. ***Barbara Martini,*** erft na haar vaders dood haar vaders en moeders goederen te Leuven [9]), † nà 13 juli 1621 [10]); tr. 1° vóór 18 januari 1613 [9]) *Gijsbrecht* ***van Loon, † 1613-1621;*** tr. 2° vóór 13 juli 1621 [10]) ***Jan van Loon.***

   Uit het tweede huwelijk [9]):

   2. ***Jacques,*** volgt onder IIa.
   3. ***Charles*** (of ***Karel),*** volgt onder IIb.
   4. ***Octavianus,*** volgt onder IIc.
   5. *Lodewijck* ***Martini,*** bij resolutie van de Raad van State d.d. 13 dec. 1616 aangesteld tot commies van ammunitie, † vóór 14 sept. 1646 [11]).
   6. ***Catharina Martini,*** † na 5 maart 1659 [12]), tr. 's-Gravenhage (Grote kerk) 20 aug. 1631 ***Matthias*** *Zegers,* rentmeester van de stad en het markiezaat van Veere, † vóór 14 sept. 1646 [13]).

IIa. ***Jacques Martini,*** „commies van de vivres en de ammunitie van oorlog in de stad Breda" (aangesteld 15 april 162 1[14]), „gequiteerd" (30 nov./1 dec.) 1649, woonde in 1646 en 1649 te Voorburg [15]), [† 1650]; tr. 1° (ondertr. 's-Gravenhage 10 juli 1622) ***Philippota van Sypesteyn:*** tr. 2° (ondertr. 's-Gravenhage 6 mei, Rijswijk 20 mei 1646) Voorburg in mei 1647 (sic!) Jkvr. ***Adriana van Beaumont,*** wede van ***Adriaen van der*** *Meulen,* eerder wede van ***Joost de Soete*** *gen[d]* ***Ganzepoel,*** † Hillegom 12 januari 1667 [16]), dr. van ***Johan*** en ***Geertruyd Hallincq.*** Uit het eerste huwelijk, behalve enige jong overleden kinderen:

1. ***Ambrosius,*** volgt onder IIIa.
2. *Erick* (of *Ericus*) ***Martini,*** ged. 's-Gravenhage (Grote kerk) 27 nov. 1630, jur. stud. te Leiden (ingeschr. 21 sept. 1650). advocaat te 's-Gravenhage (1656) [17]), daarna kornet (1671) [18]) [later luitenant der cavalerie], † [ongehuwd] na 17 juli 1689 [18a]).
3. ***Anna Martini,*** ged. 's-Gravenhage (Grote kerk) 20 nov. 1633, begr. ald. 15 sept. 1634.
4. ***Magdalena Martini,*** woonde in 1670 te Breda, † na 28 febr. 1691 [19]); tr. 's-Gravenhage (Hoogduitse kerk) 6 nov. 1670 Mr. ***Cornelis van*** *Rijsoort,* advocaat voor den Hove van Holland, begr. 's-Gravenhage 24 juni 1677.

IIIa. ***Ambrosius Martini,*** „commies van de vivres en de ammunitie van den oorloghe te velde en de stad Breda" (ald. wonende op het kasteel) (aangesteld 2 dec. 1649 [20]); tot 5 dec. 1678 [21])), † na 8 aug. 1679 [22]); tr. 1° Middelburg (na ondertr. te Breda) 22 maart 1656 ***Hendrina van*** *Benthem,* wonende te Middelburg (1656) [, dr. van ***Jan*** en ***Margaretha Salmius];*** tr. 2° 's-Gravenhage (Loosduinse kerk) (na 10 [23])) nov. 1672 *Jacoba* ***Croock,*** ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 1 mei 1640, begr. ald. (Grote kerk) 8 juni 1719, dr. van Mr. ***Pieter*** en ***Cornelia Meerssen*** [24]).

---

5) Bij het huwelijk van *Hans Marchant* met Anna Martini (Antwerpen, (O.L. Vrouwe kerk) 24 Nov. 1604) was een *Ambrosius Martini* getuige.

6) Op 6 november 1.573 huwde te Antwerpen (St. Jacobs kerk) Mr. *Gielis Martini Andreë.*

7) Not. archief Breda, Inv. no. 1125, fol. 9 (30 januari 1601). Volgens deze acte was het zijn taak „den contribuerende huyslieden naementlijck van hunnen quartire inde vrijheyt van haer sauvegarde. . . voor te staen".

8) Th. E. van Goor, Beschrijving der Stadt en Lande van Breda (1744).

9) Vestregister Breda, Inv. R. 512 (953), fol. 16 (acte d.d. 18 Jan. 1613).

10) Not. archief Breda, Inv. no. 1133, fol. 53vso.

11) Not. archief Den Haag, Inv. no. 254, fol. 149. Hij werd in zijn functies van commies van ammunitie reeds op 10 januari 1645 opgevolgd door zijn neef *Ambrosius Martini.*

12) Not. archief Den Haag, Inv. no. 424, fol. 13.

13) Not. achief Den Haag, Inv. no. 204, fol. 149. Zij had volgens deze acte een nicht Maria *Martini* (misschien de zuster van Mr. Willem Martini? Vergel. Ned. Leeuw, jg. XXXII (1914), kol. 177.)

14) Res. Raad van State (Inv. no. 19. fol. 46).

15) Mededeling van de heer R. T. Muschart.

16) Zij was op 22 Febr. 1654 hertrouwd met Abraham *Cornelis van Sypesteyn.*

17) Not. Archief Den Haag.

18) Idem. Inv. no. 297. fol. 176.

18a) Doopboek Grote kerk Breda. Mogelijk was hij identiek met *Dirk Martini. oom* van Adriana *Martini* te Maastricht, vermeld op 23 dec. 1693 in het archief Raad van Brabant (R.A. 's-Hertogenbosch) R 743.

19) Doopboek Grote kerk Breda.

20) Commissieboek Raad van State., Inv. no. 1525, fol. 18.

21) Ten Raa en De Bas, Het Staatsche Leger VI, blz. 282.

22) Not. archief Den Haag. Inv. no. 684. fol. 109.

23) Ondertrouwacte Breda-'

24) Zij was op 20 Nov. 1689 in de Scheveningse kerk hertrouwd met Johan *Paul Wolffson,* commandant van Hulst.

Uit het eerste huweliik:

1. *Jacob,* volgt onder IVa.
2. Johan (of *Joannes*) *Martini,* ged. Breda (Grote kerk) 15 dec. 1659, begr. Alkmaar (Grote kerk 3 april 1733; tr. Alkmaar (Grote kerk) 30 juli 1699 ***Cornelia van der Lijn,*** ged. Alkmaar (Grote kerk) 23 maart 1659, † ald. 11 juni 1727, begr. Alkmaar (Grote kerk) 14 juni 1727, dr. van ***Cornelis*** en *Geertruyt van Mierop.*
3. ***Philippus Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 12 okt. 1661.
4. ***Albertus Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 14 april 1664.
5. ***Adriana Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 6 januari 1666, woonde in 1694 te Maastricht; tr. ald. (St. Janskerk) 23 mei 1694 Mr. ***Meynhardt van Segwaert,*** ontvanger der generale middelen te Bergen op Zoom (1694), baljuw van Halsteren (1704—1709), zn. van ***Wouter*** en *Antonia* ***de Casembroot.***
6. ***Ambrosius Philippus Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 30 dec. 1667, med. stud. te Leiden (ingeschr. 28 sept. 1684).

Uit het tweede huwelijk:

7. ***Cornelia Constantia Martini,*** ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 31 januari 1676.
8. ***Jacqueline Henriëtte Martini,*** ged. 's-Gravenhage (Grote kerk) 8 januari 1679, begr. aldaar (impost op het begr. betaald 6) okt. 1719; tr. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 28 juni 1701 ***Andries Matfhijs Hesself van Dinter,*** ged. Oud-Beyerland 9 aug. 1680, burger van Maastricht (4 okt. 1706), controleur van contributie en commissaris van de monstering ald.: schepen der stad (1710; '15—'16; '18; '20; '26; '30); lid van de gezworen raad (1712, '22 en '24); burgemeester (1728) van Maastricht, † 2 okt. 1732, begr. Maastricht (St. Janskerk) 9 okt. 1732, zn. van *Jan* en ***Louise Hesselt van Dinter.***

IVa. Mr. ***Jacob Martini,*** geb. Breda ± 1656, advocaat aldaar, tien-man (1680—'82 en '85—'90); regent van het weeshuis te Breda (1686—'87)[8]); burger van Maastricht (19 okt. 1691), raadslid ald. (1696, '98, 1702, '08 en '10), schepen 1700, '04 en '06; secretaris van Maastricht (1699); secretaris van het Hoge Brabantse Gerecht (1696). † (vóór 23 nov.) 1710; tr. 's-Gravenhage (Loosduinse kerk) 8 okt. 1684 ***Johanna van der Lijn,*** ged. Alkmaar (Grote kerk) 4 nov. 1663, dr. van ***Cornelis*** en ***Geertruyt van Mierop.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Cornelia Hendrina Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 17 juli 1689.
2. ***Ambrosius Cornelis Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 28 febr. 1691.
3. ***Adriana Johanna Martini,*** ged. Maastricht (St. Janskerk) 25 januari 1696; tr. 's-Gravenhage (Hoogduitse kerk) 31 juli 1727 ***Antonie de la Faille,*** wedr, wonende te Amsterdam (1727).

IIb. ***Charles*** (of ***Karel) Martini,*** [geb. Breda 29 sept. 1592 [25])], luitenant onder kapitein Hoen (1639), in garnizoen te Wesel (1652) [26]), waar hij reeds op 4 april 1643 met zijn vrouw en dochter deelnam aan het H. Avondmaal in de Willebrordskerk; kapitein-luitenant [27]), [† 27 juni 1660 [25])], begr. Wesel (Willebrordskerk) 3 juli 1660; tr. in of vóór 1626 *Dina van Hamerstede,* [geb. 1 april 1598, † 30 maart 1668, begr. Wesel (bij haar man) [25])], dr. van ***Johannes*** en ***Francyntje Simonsdr.*** [28]) [*Oorsprongh* [29])].

Uit dit huwelijk:

1. ***Charlotte Martini,*** [geb. ± 1626, † 's-Gravenhage 7 juli 1677 [30])]; tr. vóór 1664 *Nicolaes* ***Schrassert,*** geb. 2, ged. Nijkerk 14 sept. 1614, kapitein, begr. Harderwijk (Grote kerk) 2 mei 1700 [31]), zn. van ***Jan*** en ***Nelle van Hennekeler,*** en wedr van ***Sara van Brodart.***
2. ***Ambrosius Martini,*** geb. Doesburg 13 januari 1628, ged. ald. 20 januari 1628 [, † Breda 13 sept. 1 639[25])].
3. ***Andries Martini,*** ged. 's-Hertogenbosch 4 dec. 1634, † vóór 9 april 1652 [32]).
4. *Jacques* ***Martini*** [† Wesel 4 nov. 1683], begr. ald. (Willebrordskerk) 13 nov. 1683.
5. ***Ambrosius,*** volgt onder IIIb.

IIIb. ***Ambrosius Martini,*** ged. Breda (Grote kerk) 3 okt. 1640, †1681—(4 aug.) 1693[33]); tr. 1° in of vóór 1669 ***Agnes Schrassert,*** †± ***1680,*** dr. van ***Nicolaas*** en ***Sara van Brodart;*** tr. 2° Wilsum in aug. 1681 [34]) *Jacoba van Brakel,* begr. Zwolle (Grote kerk) 27 sept. 1701.

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Sara Charlotte Martini,*** geb. ± 1669 [35]), begr. Zwolle (Grote kerk) 15 januari 1729; tr. Zwolle 16 sept. 1702 ***Jacob van Muyden,*** ged. Zwolle 23 februari 1655, luit. ter zee; begr. Zwolle (Grote kerk) 14 mei 1710, zn. van ***Jacob*** en ***Maria Curt(o)is*** (of *Cortoeys).*
2. ***Dina Elisabeth Martini,*** lidmaat Herv. gemeente te Neede (Kerstmis 1695), † nà 17 april 1725; tr. 1° Gelselaar 14 april 1695 ***Gerhard Jan Marckloff;*** tr. 2° Geesteren 8 sept. 1715 [36]) ***Harmanus Nibbelink.***
3. ***Charles Nicolaas*** (of ***Karolus N.) Martini,*** geb. ± 1673, † 1703"").
4. ***Johanna Catharina Martini,*** ged. Kampen 1 dec. 1676; woonde in 1700 en 1701 te Maastricht [37]); lidmaat Herv. gemeente te Hattem (zomer 1703): ondertr. Zwolle 16 sept. 1699 ***Gerhard Matthijs Schilders,*** vaandrig in het regt van baron van Friesheim, † in of na 1709.
5. ***Agnes Martini,*** ged. Kampen 1 okt. 1679, lidmaat Herv. gemeente te Hattem (winter 1703), begr. ald.

25) Handschrift F.
26) Not. archief Den Haag, Inv. no. 170, fol. 88.
27) Idem, Inv. no. 124, fol. 62vso en 424, fol. 13vso.
28) Not. archief Den Haag, Inv. no. 187, acte d.d. 26 Maart 1641 j° Inv. no. 124, acte no. 62 (12 april 1660).
29) Kwartierstaat B.
30) „Illa ohiit in 's Haage 7.7. stilo novo 1677 op een woensdag, sijnde bededag, omtrent 2 uyren, omtrent 51 jaeren oud, en aldaar begraven in dc Nieuwe Kerck op 't Spuy. Het wapen met de 4 Quartieren hangt regt over de Preckstoel, in een hoeck, heel hoog" (Handschrift F).
31) Vergel. Ned. Leeuw. jg. XLVII (1950), kol. 108. Ziin derde vrouw werd 5 april 1703 in de Grote kerk 'te Harderwijk begraven (Kerkerekeningen Harderwijk; archief Herv. Kerk aldaar).
32) Not. archief Den Haag, Inv. no. 170, fol. 88vso.
33) Recognitieboeken Harderwijk, acten d.d. 10 Juni 1679, 22 Maart 1695, 30 Jan. 1697, 10 Oct. 1699, 26 Jan. (reg. 30 Maart) 1700 en 3 Maart 1705.
34) Ondertr. Kampen 22 Juli 1681, Zwolle 23 Juli 1681.
35) Mr. J. van Doorninck, Geslachtk. aant. t.a.v. de gecommitteerden ten Landdage van Overijssel (1871), blz. 607.
36) Ondertr. Borculo 3 Aug. 1715.

26 mei 1737; tr. 1° Zwolle 26 november 1699 Martin *Christoffel* (de) *Pape* (of *Papé*), vaandrig in het regt van baron van Friesheim, † in of na 1705 [38]); tr. 2° Hattem 26 sept. 1717 Dr. *Derk* van *Heerde* J.U.D., advocaat, begr. Hattem 31 aug. 1731.

IIc. Mr. *Octavianus Martini*, [geb. Breda 19 febr. 1594], procureur-generaal bij de Raad van Brabant (aangesteld 23 nov. 1616 [39])), wonende te 's-Gravenhage, † 5 nov. 1655-18 maart 1658 [40]); tr. 's-Gravenhage (Grote kerk) 1 nov. 1620 *Johanna Waddels* (*Jeanne de Waddel*), geb. 's-Gravenhage 19 april 1597, dr. van *William* [41]). Uit dit huwelijk:

1. *Ambrosius*, volgt onder IIIc.
2. *Catharina Martini*, ged. 's-Gravenhage 1 januari 1634. Mogelijk is zij identiek met haar naamgenote, de vrouw van *Gabriel Valetfe*, en, evenals deze laatste, overleden vóór 13 juli 1660 [42]).
3. *Johannes Martini*, ged. 's-Gravenhage 7 januari 1635, begr. ald. (Grote kerk) 31 aug. 1656.
4. *Gaspar*, volgt onder IIId.

[alsmede (volgorde onbekend) :

d. *Jacquelina Martini*, † nà 11 mei 1698.

c. *Maria Martini*, † nà 2 dec. 1691 [43]).]

IIIc. Mr. *Ambrosius Martini*, volgde na vrijwillige afstand door zijn vader deze 8 sept. 1651 op als procureur-generaal bij de Raad van Brabant [44]), begr. 's-Gravenhage 9 okt. 1677; tr. (ondertr. 's-Gravenhage 27 aug. 1660) *Johanna de Vos*, [geb. te Veere], begr. 's-Gravenhage (Nieuwe kerk) 12 juni 1703. Uit dit huwelijk:

Octavianus Jacobus Martini, ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 18 april 1664.

IIId. Mr. *Gaspar Martini*, [geb. 's-Gravenhage 15 april 1637,] ged. ald. (Kloosterkerk) 24 april 1637, jur. stud. te Leiden (ingeschr. 27 maart 1654), advocaat voor den Hove van Holland, wonende te 's-Gravenhage, later schepen van Veere (1664—'68) [45]); tr. (vermoedelijk te Veere) *Johanna Govertsen [van Blankendael*, geb. Veere 14 . . . . . 1642, dr. van *Gilles* en *Adriana de Vos]*. Uit dit huwelijk:

1. *Octavianus Jacobus* (of *Octavian Jacques*) *Martini*, [geb. 's-Gravenhage 31 januari 1662,] ged. ald. (Grote kerk) 1 febr. 1662, [† Voorburg 24 febr. 1662].
2. *Egidius Ambrosius* (of *Gilles Ambroise) Martini*, [geb. 's-Gravenhage 1 januari 1663,] ged. ald. (Grote kerk) 3 januari 1663.

37) Doopboek Herv. Gem. Maastricht.

38) Doopboek alsvoren 31 aug. 1701, 15 juli 1705 en begr. register Hattem 4 sep. 1705.

39) Commissieboek Staten-Generaal, Inv. no. 3250, fol. 324.

40) Archief Raad van Brabant (R.A. 's-Hertogenbosch) R 286; Not. archief Den Haag, Inv. no. 207, fol. 162 en Inv. no. 270, fol. 244. Opmerkelijk echter is, dat het begraafregister der Herv. Kerk te 's-Gravenhage sub dato 30 nov. 1680 het begraven vermeldt van „de procureur-generaal Octavianus Martini". Zijn vrouw wordt echter bij een doop op 18 aug. 1664 (Kloosterkerk) al weduwe genoemd, en dit is ook het geval in Not. arch. 's-Gravenhage, Inv. no. 424, fol. 13. Zie ook ald. fol. 157.

41) Deze *William Waddel* was luit-kol. bij de Schotse Brigade.

42) Not. archief Den Haag, Inv. no. 221, fol. 172.

43) Navorscher 1911, blz. 72 vlg.

44) Commissieboek Staten-Generaal, Inv. no. 3253, fol. 68.

45) J. Ermerins, Enige Zeeuwsche Oudheden, Vere 111 (1792).

3. *Adriana Octavia Martini*, geb. (vermoedelijk te Veere) ±1668/69, † Sluis 19 mei 1707, begr. ald. (Grote- of St. Janskerk) 27 mei 1707; tr. Scheveningen 7 juni 1685 *Gaspar* (of *Casper*) *de Maureg-nault*, geb. 's-Gravenhage 25 okt. 1652, ged. ald. (Kloosterkerk) 6 nov. 1652, majoor van een regt voetknechten (1685), later kolonel der mariniers en commandant van Sluis, † ald. 19 okt. 1724, begr. Sluis (Grote kerk) 6 nov. 1724, zn. van *Johan* en *Petronella van Panhuys* [46]).

111. Aantekeningen over de familie **Van Hamerstede.**

„De familie van Hamerstede is oorspronkelijk uyt Zeeland van ter Goes, alwaer de selve een stamhuys gehad hebben, genaemt Hamerstede, dat verdronken is" [46a]). Aldus een mededeling in het hierboven vermelde handschrift F. De naam *Van Hamerstede* zelf trof ik reeds in het einde van de XVde eeuw aan op Walcheren (te Veere en Middelburg) [47]). Volgens een mededeling van de heer Muschart voerde Ds. *Johannes van Hamerstede* (1623-1683) als wapen: gedeeld: 1. doorsneden: A. een strijdbijl: B. gevierendeeld, waarvan de kwartieren 1 en 4 beladen met 5 palen, en de kwartieren 2 en 3 weer gevierendeeld met een recht kruis in 1 en 4 en een schuinkruis in 2 en 3; 11. 3 schoven. In een hartschild (over 1 en 11 heen) een strijdbijl, als in I A; helmteken: een aanziend gestelde, uitkomende, geklede vrouw, die met beide handen een banderolle vasthoudt, die in horizontale richting over haar lichaam heengaat". Kwartierstaat B geeft de korenschoven goud op zwart: de strijdbijl beide malen goud op rood; en (in plaats van 5) 4 zwarte palen, evenals de kruisen (het rechtkruis: zwart en het schuinkruis: rood) op een gouden veld. Daarentegen vond de heer Muschart als wapen *Jan Adriaensz. van Hamerstede* uit 1499 en 1501 (als schepen van Middelburg en leenman van Zeeland): „een hamer met lange steel" met als helmteken: „een uitkomende naakte man, aanziend gesteld, maar met het hoofd naar rechts gewend, de rechterarm omhoog-, en de linkerhand voor de buik houdend".

Bij mijn onderzoek heb ik mij uitsluitend beperkt tot de voorouders van *Charlotte Martini* (± 1626-1677) en haar naaste familie, waarbij mijn onderzoek reeds zeer spoedig doodliep. Ziehier wat ik vond:

1. *Johan van Hamerstede*, woonde 2 maart 1612 te 's-Gravenhage [48]), notaris aldaar [49]), begr. 's-Gravenhage (Grote kerk) 24 juni 1630: tr. vóór 1600 *Francijntje Simonsdr.* [*Oorsprongh*], † nà **26** maart 1641 [50]), dr. van *Simon*.

Uit dit huwelijk (volgorde onbekend):

a. *Rombout*, volgt onder II.

b. *Symon van Hamersfede*, luit. van een comp. van de

46) Zie aant. 43 en De Wapenheraut 1902, blz. 53 en 54.

46a) Hamerstede was echter ook de naam van een door de stormvloeden van 1530/32 ten ondergegane nederzetting op Noord-Beveland, ten Noorden van Kats.

47) Mr. R. Fruin, De Leenregisters van Bewesten Schelde 1470-1535 (1911), reg. nos. 227 (24 Nor. 1469), 708 (14 Aug. 1487), 742 (22 Mei 1488), 1067 (21 April 1496), 1162 (24 Mei 1510); dezelfde, Inventaris ler O.L.V. abdij te Middelburg, reg. nos. 1097, 1098, 1101 en 1563; Dr. W. S. Unger, Bronnen tot de geschiedenis van Middelburg in den landsheerlijken tijd, 11 (1926), blz. 409, 412, 656, 663; archief Klooster St. Agatha te Delft, reg. no. 393 en 1501.

48) Not. archief Den Haag, Inv. no. 4, fol. 72.

49) Not. archief Den Haag, Inv. no. 6a, aetc no. 417 (d.d. 3 juli 1618). Een notaris *Hamerstede* (te Middelburg?) komt ook voor bij Unger a.w. 1 (1923), blz. 540.

50) Zie aant. 28 en 29.

kap. Van der Werve, ten dienste van de W.I.C., † vóór 26 maart 1641.

c. *Dina van Hamersfede* [1598—1668], tr. *Charles Martini* (Genealogie Martini IIb).

d. *Cafhalyntje* (of *Catharina) van Hamersfede*, woonde 12 april 1660 te Voorburg [51]).

11. *Rombout van Hamerstede*, boekverkoper te Bergen op Zoom; deken (1625) en gezworene (1625, '29 en '30) van het gilde van St. Lucas aldaar; gezworene van de Meerse (1626, '28 en '29); begr. Bergen op Zoom 5 maart 1648; tr. 1° (als j.m. van 's-Gravenhage) Bergen op Zoom 2 dec. 1618 *Anna Basier*, geb. Middelburg: tr. 2° Bergen op Zoom 10 april 1635 *Rachel Muyshondt*, ged. Bergen op Zoom 18 aug. 1600, wede van Hans (of *Jan Thomass) Veer*, dr. van *Johannes (Hans)* en *Janneke* .....

Uit het eerste huwelijk:

1. *Francynfje van Hamerstede*, ged. Bergen op Zoom 22 sept. 1619, woonde in 1660 te Breda: tr. *Johannes Damis*, † na *12* april 1660 [51]).
2. *Andries van Hamersfede*, ged. Bergen op Zoom 28 febr. 1621, † in of vóór 1652; tr. Bergen op Zoom 8 mei 1646 *Johanna Mahieu*, geb. Haarlem, †1653—1659 [52]).
3. Ds. *Johannes van Hamersfede*, ged. Bergen op Zoom 26 febr. 1623, theol. stud. te Leiden (ingeschr. 28 maart 1640), pred. Herv. gemeente te Gilze-Rijen (1646), te Heusden (1651) , te Maastricht (1659), te 's-Hertogenbosch (1671). † ald. in juni 1683; tr. Maastricht in okt. 1667 *Barbara Thiens*, geb. te Amersfoort.

(Uit dit huwelijk een dochter *Anna Barbara*, geb. ± 1668, † *20* maart 1676.)

4-6. Een drietal jong gestorven. zoontjes.

7. *Anneke van Hamersfede*, ged. Bergen op Zoom 27 febr. 1629, † nà 14 januari 1643 [53]).

8-10. Drie jong gestorven kinderen (twee dochters en een zoon).

Uit het tweede huwelijk zes kinderen [51]), waarvan mij bekend zijn geworden:

11. *Jeanne* (of *Janneke) van Hamerstede*, ged. Bergen op Zoom 27 april 1636, † nà 24 juni 1651 [53a]).
12. *Sara van Hamerstede*, ged. Bergen op Zoom 21 juli 1638, † nà 28 dec. 1684 [54]); tr. *Johan de la Roque (de la Roke)*, kapt.-majoor.
13. *Cafhalyna van Hamerstede*, ged. Bergen op Zoom **14 okt. 1640**, † nà 14 maart 1684 [54]).
14. Ds. *Simon van Hamerstede*, ged. Bergen op Zoom 17 maart 1643, theol. stud. te Utrecht (1661), pred. der Herv. gemeente te Gilse-Rijen (1666) en Dongen (1674—1723), † 11 sept. *1729*.

Francyntje Simons, wede van *Johan van Hamerstede*, noemt 26 maart 1641 *Arent Leendertsz. Boom* (?)[55]), bode van Middelburg op Amsterdam, haar neef. Met Rombout van Hamerstede wordt hij door haar gemachtigd om van de heren Bewindhebbers der West-Indische Compagnie te Middelburg geld te ontvangen, dat wijlen de luitenant *Simon van Hamersfede* toekwam.

Een onderzoek in de Zeeuwse archieven kan wellicht nog belangrijke aanvullingen opleveren. Voor nadere mededelingen houdt schrijver dezes zich warm aanbevolen.

51) Not. archief Den Hang, Inv. no. 124, acte no. 62.

52) Zij was 22 juli 1653 te Bergen op Zoom hertrouwd met Ds. *Daniel Ketelaer*.

53) Not. archief Bergen op Zoom, nots. Jan van Wesel (R. no. 662).

53a) Resolutie Schepenbank Bergen op Zoom, 24 juni 1651.

54) Alg. Ned. Fam.blad, jg. SI (1894), blz. 35.

55) Zie aant. 28 (acte 26 maart 1641) ; de geslachtsnaam Boom(?) is slecht leesbaar.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften,

E. Groeneveld. Die Groenevelds. 2deVerm. dr. door J. Bauerman Groeneveld. [Glücksburg / Ostsee, 1957.1 dl. 11, afl. 4.

Geeft aantekeningen *Celos (Celosse), Van Heteren* (kwartierstaat met kwartieren *Ficinus* (*Vighe)* en *Sparringa*), *Hoffmann* (id. met kwartieren *Ten Cate, Rahusen* en *Visserìng), Ibelings* (id. met kwartier *Goudschaal), Rahusen* (id. met kwartieren *Quins* en *Van Sintern*), *Schilthuis* (id. met kwartieren *Coolman* en *Van der Donck), Vissering* (id. met kwartier *Van Hoorn)* en *Waalkens* (id. met kwartieren *Bavingh, Fockens* en *Smedes).*

The New York genealogical and biographical record, jrg. LXXXVIII (1957), afl. 1.

Baptisms of the Dutch Reformed Church of Rhineback Flats, Dutchess County, New York. Dit vervolg, dat doopinschrijvingen van 1 mei 1791-12 aug. 1800 inhoudt, geeft notities *Bonesfeel, Dubois, Hegeman, Maris, Mesier, Proper, Schut, Sluiter, Van Valkenburg* en *Van Wagenen.* — Marriages of the Dutch Reformed Church of Claverack, Columbia County, New York. 0 nderhavige publicatie geeft een opsomming van de in genoemde kerk, die in 1726—'27 door Nederlandse en uit de Palts afkomstige kolonisten is gesticht, gesloten huwelijken. Het eerste gedeelte, dat loopt van 1 aug. 1727-18 nov. 1778, vermeldt naast andere de namen *Dingman, Gardenier, Hogeboom, Van der Poel. Rees, Schinkel, Spoor, Van Valkenburg* en *Vosburg.*

L'Intermédiaire des généalogistes, november 1956.

E. Spelkens vervolgt „Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. (Depuis le début du XIVe siècle jusqu'au milieu du XVIIe.)" In dit stuk, lopende van *Van der Bruggen* tot *Van Cutsem*, vindt men gegevens *De Calonne, Van Calsteren, Caluwaerf, Cambier, Cardinaels, Cassiopin, Van der Cruyce* en *De Cruyningen.* — In de rubriek „Questions" komt een vraag aangaande het voorgeslacht van het echtpaar *Gerard van Swieten*, lijfarts van keizerin *Maria Theresia*, en *Marie Lamberfine [Elisabeth Theresia] Terbeeck van Coesfelt* voor.

L'Intermédiaire des généalogistes, januari 1957.

E. Spelkens: Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. Ook hierin — het gedeelte omvat de namen *Van Cufsem - De Grève* — worden namen gegeven, die de Nederlandse genealoog kunnen interesseren: *De Cuyck, Danckaerts(s), Dickbier, Donner, Dullaert, Van der Dussen, Duyfhuis, Fierlants, De Gavre, De Geldorp, Gelre* („Illustrissima dna *Machtildis* ducissa *Gelriae, comitessa Zuytphenii* et dna terrae Mechliniensis, 25-11-138 1"), *Van G(h) indertale(n), Goefhals* en *Goupil.* — R. de Terwangne: Des origines de la famille *Osy de Zegwaart.* Behandelt de eerste zes generaties van genoemd geslacht, waarvan in de 17de en 18de eeuw leden in Rotterdam woonachtig en geallieerd waren aan

de families ***De Bie, Sfeendijck en Van Wevelinckhoven.*** — Heraldische inlichtingen over de in de 19de eeuw uit Heerlen naar Luik gekomen familie ***Sysfermans*** worden in de afdeling „Questions" verzocht.

L'Intermédiaire des généalogistes, maart 1957.

E. Spelkens: Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. Geeft inschrijvingen ***Van Grymbergen, Grimaldi. Van der Hagen, Van Hees*** en ***Heldewier.***

Annalen van den Oudheidkundigen Kring van het Land van Waas, dl. LXI (1956), afl. 1.

Overzicht van het leenwezen in Waasland vóór de 16e eeuw door L. de Groot (3de vervolg). De deskundige schrijver behandelt in dit gedeelte „hoofdlenen, waaraan eens of meermaals een dienst met een paard van 100 Sch. Par. (of volledige paarddienst?) was verbonden, met hun samenstelling", merkwaardige volglenen en rentelenen. Genoemd worden de namen ***Dullaerf, Van Herzele, Luycx, Van Mullem, Obrechf, Van de Pufte, Van Ranst, Van Reimerswale, De Schoutheete, Van Sfeeiand, Vercouferen*** en ***Van Waesberghe.*** — Bijdrage tot de geschiedenis van Kruibeke door Pr. M. Janssens C.ss.R. Onder de leenhouders komen de namen ***Van den Eechen, Van der Heyden, Moens, Pels*** en ***Van den Perre*** voor.

Der Grafschafter, februari 1957.

G. Klopmeyer, Die Nordhorner Mittelschule und ihre Vorgänger. Geeft met vermelding van de namen der leerkrachten een overzicht van de geschiedenis van de middelbare scholen in genoemde plaats. Laatste „Privatlehrer" was de in Goor geboren ***Johannes Wynand Ribbink,*** overl. Nordhorn 23 nov. 1885. In het artikel is een foto, daterende van het einde der 19de eeuw, opgenomen, waarop de eerste leerlingen van de Nordhorner „Rektorschule" met in hun midden de rector zijn afgebeeld. Tot deze leerlingen behoorden o.a. leden van de geslachten ***Van Delden, Kohlbrügge, Nyhuis, Sfroink*** en ***Wolferink.*** — ***C.*** H. Wybrands vervolgt „Das Kloster Frenswegen". — In een redactioneel artikel wordt het verscheiden van Dr. h.c. ***Jan Herman van Heek*** als een der trouwste vrienden „unserer Herzenssache" herdacht.

Der Grafschafter, maart 1957.

Dit nummer opent met het eerste gedeelte van de mede voor rechtshistorici interessante verhandeling „Der Rechtszustand zwischen dem Bistum Utrecht und seinen Hörigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet" door G. Warsen. — C. H. Wybrands vervolgt „Das Kloster Frenswegen" en behandelt hierin de geschiedenis van dit bekende klooster tot het begin der 15de eeuw. — L. van de Loo geeft een beknopte verhandeling over de zin „Von Wappen und Hausmarken" en vermeldt hierin het „merck" (1639) van ***Arndf Jost Nibberig.***

Hessische Familienkunde, jrg. IV (1957), afl. 1.

0. Gonnermann en E. Grimmell, Das Stammbuch des Pfarres ***Ruperfus Gonnermann.*** In lexicografische volgorde worden de in het in 1789 aanvangende „Studenten-Stammbuch" — Ds. R. *Gonnermann* leefde van 1769-1843 — voorkomende namen der ingeschrevenen alsmede plaatsen en data gegeven, terwijl voorzover mogelijk ook personalia daaraan zijn toegevoegd. Onder de ingeschrevenen treft men o.m. aan: ***Wilhelmine Armack*** geb. ***Swildens (*** 1790), ***Offo Chrisfian Gleim (1772-1864) X Rosine Ringeling,*** *Johann* ***Ruperfus Ringeling*** en zijn dochters. — M. Hofman, Aus ***Pefer Melanders*** Familienbibel. In 1948 vond Schrijver tussen voor de papiermolen bestemde papieren enige met genealogische aantekeningen beschreven losse bladen, die bij nader onderzoek uit de familiebijbel van ***Pefer Melander,*** de bekende veldheer uit de Dertigjarige Oorlog, afkomstig bleken te zijn. De notities in quaestie zijn van de hand van genoemde ***Peter Melander*** Graf ***von Holzapfel*** (1589-1648) en van diens dochter en schoonzoon t.w. ***Elisabeth Charloffe Melander,*** Gräfin ***von Schaumburg-Holzapfel*** (1640-1707) en haar echtgenoot ***Adolf:*** Prins ***van Nassau-Schaumburg (1629-1676).*** Het belang van deze aantekeningen, die op sommige punten afwijken van hetgeen Stols en Van de Venne in het „Geslachtsregister van het vorstenhuis ***Nassau"*** vermelden, wordt nog verhoogd door de omstandigheid, dat deze de periode 1629-1676 omvatten, een periode waarover geen registers van de Slotkerk van Schaumburg bewaard zijn. Bedoelde bijbelaantekeningen houden gegevens in over a. geboorte en doop van twee dochters van ***Pefer Melander,*** waaronder eerdergenoemde ***Elisabefh Charlotte*** en van kinderen van ***Adolf*** Prins ***van Nassau-Schaumburg X Elisabefh Ch. Melander;*** b. het huwelijk van laatstvermeld echtpaar: c. het overlijden en begraven van de ouders en echtgenoot van ***Elisabefh Ch. Melender.*** Een foto-copy van de bewuste bladen berust thans in het Staatsarchief van Wiesbaden.

Norddeutsche Familienkunde, jrg. VI (1957), afl. 2.

G. R. Twelbeck: Die Herkunft einger Pfarrer des Osnabriicker Nordlandes. Geeft aanvullingen op de eerste twee generaties van het in N.P. 1946 behandelde geslacht *Jutting.*

Quellen und Forschungen zurostfriesischen Familien- und Wappenkunde, jrg. 1957, afl. 4.

E. Barghoorn, Lijste der Predikanten zoo op Nesserland melkander gevolgt zijn. De in deze publicatie vastgelegde gegevens zijn ontleend aan het in het Nederlands gestelde „Kirchenbuch" der Herv. Gem. te Nesserland bij Emden en aangevuld met aantekeningen uit „Die Pastoren der Landeskirchen ... seit der Reformation" door Ph. Meyer. Men treft er de namen ***Van Gronouw, Kranenburg*** (uit Wedde), *Kruithoff, Roskot, Verschuir* en ***Winsemius*** in aan.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, jrg. XVII (1956), afl. 6 / 7.

Fr. Dücker, Die alte Herrlichkeit Lon, Loen, Lohn, ihre Dynasten, Grafen und Nachkommen (vervolg).

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, jrg. XVII (1956). af1.8.

Fr. Dücker vervolgt „Die alte Herrlichkeit Lon, Loen, Lohn, ihre Dynasten, Grafen und Nachkommen" en geeft hier een genealogisch overzicht der ***Von Lons.***

Archivum heraldicum, jrg. LXXI (1957), afl. 1.

H. Stanford London F.S.A., Senois: émail héraldique. Bij bestudering van de wapenboeken (midden XVde eeuw) van Urfé en Vermandois werd Schrijver getroffen door een hem onbekende heraldische kleuraanduiding t.w. „senois" („senais"). In deze studie komt de auteur tot de conclusie, dat „senois" of „senais" overeenkomt met het moderne adjectief „siennois" en dat deze kleur het „tanné-orangé" nabijkomt.

THA. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

Mr. F. A. Holleman, Zoomvliet. Historie van een buitenhuis onder Bergen op Zoom en zijn bewoners. Uitg. N.V. W. J. Thieme en Cie., Zutphen 1956.

De bewoners van het omstreeks 1878 afgebroken buiten Zoomvliet zijn voor hen, die het boek „Dirk van Assendelft en de zijnen" hebben gelezen, geen onbekenden. De kapitein ***Cyprianus de Bère,*** in vrouwelijke lijn stammende uit de ***van Assendelft's,*** legde omstreeks 1787 de grondslag voor het latere landgoed Zoomvliet, hetwelk onder deze benaming in 1805 voor het eerst vermeld wordt. Later overgegaan aan de Bère's schoonzoon, de generaal-majoor ***J. E. van Gorkum,*** bleef het in het bezit van de afstammelingen van deze laatste totdat het in 1871 door verkoop uit handen der familie ***van Gorkum*** geraakte en in 1878 werd afgebroken.

Uit tal van bronnen heeft de schrijver een zeer groot aantal gegevens opgespoord, waardoor de levensbeschrijvingen van de kapitein ***de Bère*** en zijn nakomelingen op een verrassende volledigheid kunnen bogen. De schrijver is er bovendien in geslaagd deze zeer gedocumenteerde historie van het buiten en zijn bewoners in zodanige vorm te gieten, dat nimmer een „droog" verhaal, doch in tegendeel een zeer onderhoudende familiegeschiedenis verweven met de ups and downs van Zoomvliet, is ontstaan.

Vele illustraties naar oude foto's en familieportretten en een voortreffelijke uitvoering dragen bij tot de aantrekkelijkheid van dit boek, hetwelk voor ƒ 12,50 (gebonden) in de handel is.

W. W. VAN VALKENBURG.

Stammbuch der Familien Hepp, herausgegeben von Johannes Hepp. Dritte Ausgabe. Köln-Deutz 1956. Gestencild.

Genealogische en heraldische gegevens over verschillende geslachten ***Hepp*** uit alle tijden in Duitsland, Frankrijk, Zwitserland, Noord- en Zuid-Amerika etc. zijn in dit ruim 400 blz. tellende boek verzameld. Op de blz. 310-325 worden genealogische gegevens verstrekt over een uit Sprendlingen afkomstig geslacht ***Hepp,*** dat sedert de tweede helft van de 18de eeuw in Nederland is gevestigd en thans nog door vele naamdragers in ons land is vertegenwoordigd.

De gegevens zijn in het algemeen niet op zeer overzichtelijke wijze gerangschikt: voor hem, die nasporingen naar dragers van deze naam, waar ook ter wereld, instelt, vormt dit boek echter een rijke en onmisbare bron.

W. W. VAN VALKENBURG.

Deutsche Wappenrolle. Band 10. Herausgegeben vom „Herold". Verlag Degener & Co. Neustadt a/d Aisch 1953/'55.

Deze tiende „Band" van de „Deutsche Wappenrolle" bevat in de eerste plaats de wapens, die in het tijdperk 1950–'54 zijn ingeschreven in deze „Wappenrolle", ook zijn echter eerder geregistreerde wapens in dit deel opgenomen.

Bij de afgebeelde en beschreven wapens worden mede vermeld de plaats van herkomst en de oudstbekende voorvader van het wapenvoerende geslacht, de naam van de ontwerper en de datum en het nummer van de registratie in de „Wappenrolle".

In totaal zijn in dit deel 94 wapens in fraaie en duidelijke tekeningen afgebeeld: slechts bij een enkel geslacht t.w. ***von Staa*** uit Sittard, blijkt van Nederlandse afkomst.

Voor D.M. 15.— is dit boek in de handel verkrijgbaar.

W. W. VAN VALKENBURG.

Rond Ermel's Wehme. Gedenkboek van Ermelo (855—1955), door F. R. Elema en H. J. van Beek.

Een aardige plaatsbeschrijving van het dorp Ermelo, welke veel gegevens bevat over oude buitens, boerderijen, kerkgebouwen en stichtingen, e.d. aldaar. Voor de genealoog van belang zijn vooral uitvoerige biographische gegevens over de predikanten te Ermelo van 1592 tot heden, de lijst van kosters en schoolmeesters aldaar sedert de tweede helft van de 17de eeuw; het hoofdstuk over het Burgerlijk Bestuur van Ermelo, hetwelk gegevens over de ambtsjonkers, schouten en burgemeesters verstrekt, en op pag. 204/205 de lijst van aangetroffen familienamen. Vele illustraties naar oude foto's en tekeningen verlevendigen deze, ter gelegenheid van het 1100-jarig bestaan van het dorp Ermelo, verschenen uitgave.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Bommel-van Uffelen. (LXXIV 159).

Geslacht van Bommel (Ned. Herv.):

I. ***Adriaen van Bommel,*** tr. N.N.

II. ***Cornelis Adriaense van Bommel*** (vermeld 22 mei 1641 als getuige bij doop van zijn kleinzoon), tr. N.N.

III. ***Adriaen Cornelisse van Bommel,*** j.m. van Steenbergen, tr. Bergen op Zoom 7 aug. 1640 ***Sara Stoffels van Schalkwijk,*** j.d. van Bergen op Zoom.
Uit dit huweliik:
1. ***Cornelis,*** die volgt IV.
2. ***Tanneke,*** ged. Bergen op Zoom 28 juli 1649.
3. ***Christoffel,*** ged. Bergen op Zoom aug. 1651.
4. ***Willem,*** ged. Bergen op Zoom 30 mei 1653.

IV. ***Cornelis van Bommel,*** ged. Bergen op Zoom 22 mei 1641, † 3 febr. **1711,** begr. Grote Kerk te Bergen op Zoom (grafschrift Navorscher 1921, bl. 201), tr. Ossendrecht 27 mei 1668 (ondertr. Bergen op Zoom **12** mei 1668) Dina ***Knips,*** ged. Bergen op Zoom 20 januari 1645, † 26 okt. 1711, begr. Grote Kerk te Bergen op Zoom, dr. van ***Johan Knips*** en ***Janneken Geleyns.***
Uit dit huweliik:
1. ***Cornelis,*** die volgt V.
2. ***Adriaen,*** ged. Bergen op Zoom 23 januari 1682, begr. Bergen op Zoom 26 okt. 1743, burgermeester van buyten van Bergen op Zoom van 1727-1729 en van 1732-1734, tr. 1° Bergen op Zoom 26 nov. 1707 ***Maria Elisabeth van Uffelen,*** ged. Bergen op Zoom 22 dec. 1684, † 17 dec. 1732, begr. Grote Kerk te Bergen op Zoom, dr. van ***Servaas van Uffelen*** en ***Joanna van Heusden;*** tr. 2° Sluis 29 april 1739 ***Johanna Helena Lintheymer,*** begr. Bergen op Zoom 18 juni 1762, wed. van ***Anthonius le Roy.***

V. ***Cornelis van Bommel,*** luitenant-kolonel en directeur der genie, † 18 dec., begr. Bergen op Zoom 24 dec. 1737, tr. Wouw 10 dec. 1713 ***Petronella van Uffelen,*** dr. van ***Servaas van Uffelen*** en ***Joanna van Heusden.***

Geslacht van Uffelen (Ned. Herv.):

1. *Pieter van Uffelen,* wednr. van Antwerpen, tr. Bergen op Zoom 19 nov. 1642 *Lysbet de Pottere,* ged. Bergen op Zoom 5 nov. 1607, dr. van *Jan de Pottere* en *Claerken Michiels,* en weduwe van *Philips Schalk.*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Servaas,* ged. Bergen op Zoom 6 sept. 1643.
   2. *Servaas,* die volgt 11.

II. *Servaas van Uffelen,* ged. Bergen op Zoom 29 nov. 1651, tr. ald. 29 juli 1681 *Joanna van Heusden,* ged. Bergen op Zoom 30 januari 1661, dr. van *Cornelis van Heusden* en *Maria de Pottere.*
   Uit dit huwelijk:
   1, *Elisabeth,* ged. Bergen op Zoom 17 juli 1682.
   2. *Maria Elisabeth,* ged. Bergen op Zoom 22 dec. 1684.
   3. *Petronella,* die volgt 111.

111. *Petronella van Uffelen,* begr. Bergen op Zoom 15 sept. 1759, vrouw van *Cornelis van Bommel,* hierboven vermeld.

Van Uffelen's te Bergen op Zoom, die nog niet konden worden aangesloten:

Servaas van Uffelen, tr. *Isabella de Baudoux,* hieruit: *Abraham,* ged. Bergen op Zoom 20 nov. 1667 (getuige doctor Willem de Badous).

*Hubrecht van Uffelen, j.*m. van Bergen op Zoom, tr. *Maria van der Beeck,* j.d. van Middelburg (ondertr. Middelburg 14 nov. 1676); zij hertrouwt Middelburg 11 juli 1677 *Ludovicus Turcq,* j.m., secretaris van Bergen op Zoom.

Hendrik van Uffelen, j.m. van Antwerpen, tr. Bergen op Zoom 6 okt. 1624 *Johanna Domis,* j.d. van Bergen op Zoom.

Breda. J. R. W. SINNINGHE.

Carlier-Verveen. Gevraagd ascendenten (kwartieren) van het echtpaar *Aernout Carlier,* gehuwd met *Lijsbeth Verveen,* waaruit *Gerard Carlier,* ged. Gouda 18 januari 1733 (get. Maria Verveen). *Lijsbeth Verveen* behoort waarschijnlijk tot hetzelfde geslacht als *Andries, Dirck* en *Pieter Crijnen Verveen,* resp. Prins, hoofdman en vaandrig van de Goudse rederijkerskamer „De Goudsbloem" in 1620, en als *Dirck Crijnen (Quirijns) Verveen,* kapitein ter zee (1651-1653 tijdelijk schout bij nacht), die 8 november 1658 dodelijk gewond werd in de slag in de Sont en 2 december d.o.v. te Kopenhagen overleed (zijn grafbord bevindt zich in het Stedelijk Museum te Gouda).

Den Helder. W. ENTERMAN.

Gorter. Gegevens gevraagd over het voorgeslacht van *Jan Lenzes (Gorter),* gortmaker te Warga (Fr.), later orgeltrapper en onderhouder van het kerkhof, † 3 juli 1798 te Warga. Hij was gehuwd met *Griet Aanes.*

Wanneer en waar werden beiden geboren? (gedoopt).

Voorburg. J. E. J. HEMMES.

de **Haan.** Op de in de noordmuur van de N.H. kerk te Groninger Opende ingemetselde steen, komt, behalve de naam *Egbert Lijkeles de Haan,* volmacht en gecommitteerde van het Westerkwartier, ook zijn wapen voor. Helaas is het dermate vergaan, dat een juiste waarneming niet mogelijk is.

Is iemand het wapen van dit Gronings-Friese geslacht bekend?

Voorburg. **J. E.** J. HEMMES.

Hartsuijcker. (LXXI 133, 260, 295). Is de op 10 aug. 1681 te Hasselt gehuwde *Albert Warners Hartsuiker* wellicht een kleinzoon van *Albert Hartsuiker,* wiens nalatenschap blijkens een akte in het Oud-Archief van Hasselt op 21 maart 1656 werd geregeld? Zou deze *Albert Hartsuiker* een zoon kunnen zijn van de Kampense burgemeester *Albert Hartsuijcker?*

Den Helder. W. ENTERMAN.

van Hattum-Couper. (LXIX 220-221) . Op mijn vraag naar de ascendenten *van Hattum* en *Couper* kreeg ik nimmer enig bescheid. Thans kan ik, voor wat *Couper betreft,* zelf een antwoord geven, dank zij het Centraal Bureau voor Genealogie.

Maria Couper werd te Leerdam ged. 24 sept. 1706, als dr. van *Johan Couper,* korporaal onder de Heer kapitein Ros, j.m. geboren in Ierland, en van *Anna de Jongh,* j.d. van Leerdam, zoals de ouders bij hun huwelijk, op paesmaendag 5 april 1706, werden aangeduid.

Rest de vraag: is Johan Couper uit Ierland wellicht een John Cooper (Ulster?) ?

Assen. DR. H. P. SCHAAP.

de Jongh-Vermeer. Wanneer en waar werd gedoopt (verm. R.K.) *Adrianus de Jongh,* bierschipper en koopman in wijnen, die vermoedelijk te Maassluis in 1758 huwde met *Judith Vermeer? Zie* Maris „Een honderdtal Nederlandsche Families", blz. 169. Hij zou geboren zijn te Oosterhout doch noch te Oosterhout N.Br. noch in Oosterhout, gem. Valburg a/d Waal is zijn doop te vinden.

Uit dit huwelijk o.a. *Adrianus de Jongh,* ged. Maassluis 26 april 1766, † ald. 18 november 1850, maire, later burgemeester van Maassluis. Deze ging een compagnieschap aan als fournisseur der vivres van Napoleon met zijn zwager *Petrus Judocus van Oosthuyse* (later heer van Rijsenburg) die met zijn zuster *Margaretha de Jongh* gehuwd was. De enige dochter uit het huwelijk van P. J. van Oosthuyse en M. de Jongh, n.l. *Hendrica Petronella Veronica van Oosthuyse,* vrouwe van Rijsenburg, huwde met *Jacobus Josephus* baron *van Rijckevorsel* (Zie N.A. 43e Jg. 1956).

Bloemendaal. H. F. HEERKENS THIJSSEN.

Meilema. *Pieter Clasen Meilema,* schoolmeester te Bozum (Fr.) ± 1740. Uit zijn eerste huwelijk was een dochter *Rinske,* uit zijn tweede huwelijk een dochter, *Hinke* (gedoopt 27 juli 1738 te Bozum) en uit zijn derde huwelijk met *Trijntje Hendriks* een zoon, *Hendrik* (gedoopt 7 februari 1745 te Bozum).

Wie kan mij inlichtingen verstrekken over zijn eerste vrouw en over het voorgeslacht van hen beiden?

Voorburg. J. E. J. HEMMES.

van Munster-van der Weert. Gevraagd ascendenten (kwartieren) van *Wolter van Munster,* geb. te Genemuiden, tr. Hasselt (Ov.) 9 juli 1741 *Hendrina van der Weert,* geb. te Amsterdam. Zij maken hun testament te Hasselt 2 augustus 1780.

Den Helder. W. ENTERMAN.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Staat van aanwinsten. — Vondsten te Hoog-Elten, door Mr. J. Belonje. — Bijdrage tot een genealogie van het oorspronkelijk Brabantse geslacht Martini (met enige aantekeningen over de familie Van Hamerstede), door Mr. W. de Vries. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondcutie, bestemd *voor* het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70. Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. hl. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5; 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 7 **LXXIVe Jaargang** **juli 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van 1 r. J. H. Telders, sedert 1951 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid is benoemd:

JHR. H. F. F. VON HEYDEN ..... ***Amsterdam-C.***
Groenburgwal 35.

Adreswijzigingen :

IR. B. D. HERFKENS ..... ***Maracaibo (Venezuela).***
c/o Cia Shell de Venezuela Ltd, Apartado 19.

A. J. HEYNIS ..... ***Arnhem.***
Joris van der Haagenlaan 35.

W. KROON ..... ***'s-Gravenhage.***
Kortenaerkade 12, P.T.T.-gebouw A 124.

A. C. NIEUWENHUIJZEN KRUSEMAN ... ***Terneuzen.***
Oranjestraat 68–70.

T. F. PRAASTERINK ..... ***Helmond.***
Pres. Rooseveltlaan 4.

Mevrouw A. H. M. LAMAN TRIP
geb. JKVR. DE BEAUFORT .... ***Bennekom.***
Borneoweg 27.

JHR. MR. H. E. VAN WEEDE ..... ***'s-Gravenhage.***
Hanedoesstraat 47.

Johannes Loeff †

In de leeftijd van vijftig jaren overleed op 27 mei 1957 te 's-Gravenmoer onze vriend Jan Loeff. Aan het graf werd van hem gezegd:

„Loeff was iemand, die gesteld was op persoonlijke „vrijheid, zózeer als nauwelijks past in de tegenwoordige „steeds straffer geordende maatschappij. Daardoor be„klemde hem meer dan eens het gareel van zijn werk, „waarvoor hij zeker wel roeping had. Wie hem van nabij „kende, zag hierin geen tekortkoming, maar de tegen„kant van een karaktervolle levensstijl".

Uit Loeff's geschakeerde levensloop kan men noemen: de studie in Leiden, besloten met het candidaatsexamen in de theologie, zijn functie van directeur der stichting „Nederland's Patriciaat", en tenslotte, in overheidsdienst, zijn ambt van streekarchivaris in de Noordbrabantse Westhoek. Na de bevrijding in 1945 maakte hij deel uit van de noodgemeenteraad van 's-Gravenmoer. Zijn voorliefde voor 's-Gravenmoer wist hij inhoud te geven door daadwerkelijk sociaal medeleven met zijn dorpsgenoten, waarmede hij een traditie van zijn familie heeft voortgezet. Sinds ver in de achttiende eeuw waren de Loeff's gevestigd op het „slotje" te 's-Gravenmoer en zijn zij deze gemeenschap als burgemeester, baljuw en anderszins voorgegaan.

Met toewijding heeft Loeff de genealogie beoefend: hij wist scherpzinnig te combineren en te deduceren. Ook had hij de gave, om zelfs afwijzende buitenstaanders voor de genealogie te winnen, zodat zijn streekarchivariaat zich welhaast ontwikkelde tot een genealogisch missie-gebied. Vele gedegen studies van Loeff verschenen o.a. in de reeks van „Nederland's Patriciaat", in „De Nederlandsche Leeuw" en in „De Brabantsche Leeuw".

Hij rust in 's-Gravenmoers bodem, overeenkomstig zijn wens. Wij zullen zijn blijmoedige innemendheid missen.

J. C. MARIS.

Foreest en Hodenpijl,

door JHR. H. A. VAN FOREEST.

Mijn genealogie van Foreest [1]), hoewel als geheel nog niet aangevochten, vraagt op enkele punten herziening of aanvulling van details. Een dezer raakt *Willem van Foreest.* knaap, genoemd 1349—'96 en gehuwd met N.N. Ik hield deze vrouw in mijn boek voor een dochter van Hodenpijl [2]), maar liet zulks weg uit de stamboom bij gebrek aan afdoende bewijs. Daarin kan, naar mij dunkt, nu bevredigend worden voorzien.

Het onderzoek bracht mij in contact met de eerste Hodenpijls. Over hen werd wel een en ander geschreven [3]), maar wat verscheen kan de toets der kritiek niet altijd doorstaan. Zo vindt hun begin, uit een bastaard van Henegouwen, reeds anno 1509 beweerd [4]), in authentieke bescheiden geen steun, al bleef die legende tot onze tijd leven. Nog in 1915 spreekt ons Rijksarchief over *Jan en Johanna „van Avesnes van Hodenpijl"* [5]), welke dubbele naam op zichzelf al verdenking schept. Ook heeft de corrupte tekst van een acte bij S. van Leeuwen verwarring gesticht tussen hen en van Dorp, zelfs toen de fout al recht was gezet [6]). Een betrouwbare stamreeks ontbreekt, waardoor de leden van het geslacht vaak moeilijk uiteen zijn te houden. Dit leidde tot een overzicht van de oudste generaties, dat ik ter inleiding weergeef en met alle voorbehoud. Gaarne gedenk ik hierbij mijn vriend, kolonel J. P. de Man, die mij, welwillend als steeds, zijn hulp had toegezegd.

Dirk van Hodenpijl, genoemd omtrent 1280 en nog eens in 1301, lijkt een bescheiden figuur, zonder veel invloed of ruime middelen. Geen oorkonde immers vermeldt zijn naam en wij kennen hem slechts uit zijn leenbezit, zijnde wat grond en tienden in Maasland en het ambachtje Hodenpijl, met 66 morgen aldaar [7]). Zeer oud zal dit laatste niet zijn geweest [8]), nu het vermoedelijk kort voor dien van Maasland af is gesplitst, evenals het naburige Dorp en het tussen die beide gelegen Schipluiden. Dit suggereert ons tenminste de kaart, waarop de drie kleine, aaneengelegen gebieden als 't ware uit de noordoosthoek van het grotere ambacht zijn losgemaakt [9]). Ook vormden zij samen één parochie, te weten die van Schipluiden, welks kerk een dochter van Maasland was, en daarvan later is gescheiden [10]). Een verdere aanwijzing ligt in de grafelijke rekeningen, die ons van drie gerechten, Maasland (18 lb), Hodenpijl (1 lb), en Dorp (1 lb), de bede soms apart opgeven en dan weer als één bedrag (20 lb), onder het enkele hoofd: Maasland [11]). In de oudste lijst der riemtalen echter (1351 en '56) zijn Maasland en Hodenpijl bereids afzonderlijk vermeld, tegen Dorp daarnaast eerst in 1371, en zonder dat voor eerstgenoemd ambacht de riemen gelijkelijk worden verminderd [12]). Schipluiden zoekt men er verqeefs, al komt het wel buiten de riemtalen en bedelijsten voor: eerst als een zelfstandige heerlijkheid, het „ambacht van Sciplede" dus [12a]), maar later als regel verbonden met Maasland, tot in de 16de eeuw [13]).

De vraag hoe dit onderling valt te rijmen is niet zo dadelijk beantwoord en meer dan één geleerd onderzoeker heeft er een oplossing voor gezocht, die ik niet tot de mijne zal maken. Driessen en later Obreen namen aan dat Schipluiden onder de graaf berustte en nimmer in leen is uitgegeven. Dit kan waar zijn, maar verklaart nog niet, waarom het op de bewuste lijsten nooit voorkomt. Men zie maar naar „Scye, 's gravenambacht", dat altijd zijn aandeel in die betalingen bijdraagt [13a]). Evenmin leert ons het Oude Register dat Maasland al in de tijd van graaf Floris: „dikwijls met Schipluiden tot één (werd) gerekend" [14]). Protessor Gosses is van mening, dat er omstreeks 1300 nog geen ambacht Schipluiden bestond, maar dat het „nieuwe" of „jongere" ambacht Dorp: „ook Sciplede (werd) genoemd": dat dit Dorp eerst tussen 1316 en '34: „zelfstandig geworden (is) ten aanzien van de bede" en onder het kerspel de Lier ressorteerde: daarnaast heet het noordelijk deel van Maasland dan: „in 1316 en 1334 ook nog Sciplede" [14a]). Een misvatting,

1) H. A. van Foreest: „Het oude geslacht van Foreest" (1950), verder aangehaald als O.G.

2) **O.G. blz. 56, 65 en** 82 alsmede de stamboom achterin, generatie V.

3) B. v. S. van Leeuwen: „Batavia Illustrata" (1685), fol. 985 vlg.; H. M. A. Roelants jr.: „Gulden Boek van Schiedam" (1900), blz. 80 vlg.; J. de Fremery: „De heeren van Spangen enz." in Ned. Heraut VIII (1897), blz. 204 vlg.; A. Driessen: „Schipluiden (enz.) vóór de Reformatie" in Bijdr. Bisd. Haarl. dl. XXIV (1899), blz. 217; W. A. Beelaerts van Blokland: „Spangen-Hodenpijl" in Wap. Heraut XIV (1910), blz. 524 vlg.; H. Obreen: „Geschillen "ver de voorrang in kerken ene." *in* Bijdr. Vad. Gesch. en Oudh. 4e reeks X, blz. 316 vlg.

4) W. van der Sluys: „Verhaal van de Jonker Fransen oorlog" in Bronnen v. d. Gesch. van B'dam II, blz. 125.

5) J. A. G. Verspyck Mijnssen: „Beschrijving eener verzameling stukken enz." in Versl. Rijks Oude Arch. XXXVIII (1915), dl. 1, blz. 137.

6) O.m. opgenomen in F. van Mieris: „Groot Charterboek enz." II, blz. 138 en voor het eerst gecorrigeerd door J. G. Gijsberti Hodenpijl in „Voirofferen", Navorscher XL (1890), blz. 274. Niettemin weer bij A. Driessen, in Bijdr. Bisd. Haarl. dl. XXVI (1901), blz. 436 vlg.

7) S. Muller Hzn: „Het oude register van graaf Florens" in Bijdr. en Medcd. Hist. Gen. Utr. dl. XXII, blz. 200 en 201, no. 97 en 102; voor de tijdsbepaling, zie ook Th. H. F. van Riemsdijk: „De tresorie en kanselarij van dc graven van Holland en Zeeland", blz. 586 vlg. Op 24 sept. 1301 is nog sprake van het „gherechte up Diederics lant van Hodenpijl", vgl. S. W. A. Drossaers: „Archieven Del ftsche Stalenkloosters", Koningsveld, Inv. 38 (niet vermeld in het regest).

8) Hodenpijl wordt voor het eerst vermeld in 1260, maar er kan dan zeer **wel** sprake zijn van een buurt of vlek en nog niet van een zelfstandig gerecht. Zie L. Ph. C. van den Bergh: „Oorkondenboek van Holland en Zeeland" 11, no. 64.

9) Vgl. de kaart, van het hoogheemraadschap Delfland (1712), door N. en J. Kruikius.

10) Vóór 1294: zie S. Muller Hzn: „De indeling van het Bisdom" in Werken Ver. Oud. Vad. Recht 2e reeks dl. XVII, blz. 262 en 267; ook J. de Fremery: „Oorkondenboek van Holland cn Zeeland (Supplement)", blz. 248, no." 293; R. Fruin: „Informacie upt stuck der' Verpondinghe 1514", blz. 362; Driessen, Schipluiden, blz. 217; Obreen, Geschillen, blz. 317.

11) In 1316 contribueert Maasland met 20 lb in de herfstbede en met 19 lb in de lentebede, wanneer Hodenpijl 1 lb opbrengt. De Verclaringhe van 1334 on latere opgaven brengen Maasland voor beide op 18 lb, met Dorp en Hodenpijl elk op 1 lb. Na 1353 echter verdwijnen die beide weer van de bedelijst "en wordt Maasland onafgebroken voor het gehéle jaarschot (dus 2 X 20 lb) geboekt. Een uitzondering vormt slechts het Overzicht van 1363, dat de drie ambachten wel afzonderlijk noemt. Zie H. G. Hamaker „De rekeningen van de grafelijkheid van Holland" 1, blz. 33, 98, 185; Grafelijkheidsrekenkamer no. 205 en vlg.; Hollandse Leenkamer no. 8, fol. 34.

12) Holl. Leenk. no. 19, fol. 57; no. 25, fol. 63vso; Graf. rek. no. 216, fol. 3.

12a) O.m. genoemd "mstr. 1282 en in 1294, zie Muller, Oude Reg. blz. 191 no 54; de Fremery, Suppl. blz. 250, no. 294. Ook later, b.v. in 1354 en 1.371, vgl. Graf. Rek. no. 203, fol. 19vso; Holl. Leenk. no. 50, fol. 128.

13) B.v. op 12 juni 1400: „tot Sciplyede in den rechte van Maeslaud"; zie Archief klooster van O.L. Vrouwe in Nazareth, Inv. no. 6. Vgl. ook Fruin, Informacie, blz. 354.

13a) Hamaker 1. blz. 33; 11, blz. 142: Graf. Rek. no. 203. fol. 24vso; no. 216, fol. 4vso. 'Zie ook I. H. Gosses: „De vorming van het graafschap Holland", blz. 67, hoewel anders in zijn „Welgeborenen en Huislieden", blz. 38.

14) Obrecn t.a.p., blz. 319, noot 5, op grond van Muller, Oude Reg., blz. 201, no. 102 vergeleken met blz. 237, tweede regest.

14a) Gosses, Vorming, blz. 73 (en noot 3), blz. 99 en 102, noot 4.

dunkt mij, vooral ontstaan, omdat Gosses slechts de bronnen gebruikt, die door Hamaker uitgegeven zijn, en niet de latere, nog ongedrukte rekeningen. Uit deze bleek immers [15]), dat de in 1.334 voor Dorp verschenen bedesom na 1353 weer is verdwenen en dus niet aangeeft, wanneer het ambacht op dit punt „zelfstandig" is geworden. Dat Dorp ook wel Schipluiden heette, volgt niet noodwendig uit Gosses' bewijsplaats [15a]) en komt zelfs in strijd met zijn eigen standpunt inzake de kerspelgrenzen [16]). Daarvan staat overigens wel vast, dat maar een klein deel van Dorp tot de Lier behoorde en de grootste helft tot de parochie Schipluiden [16a]). Ofschoon tenslotte de tijns in Maasland inderdaad een post voor Schipluiden bevatte, bewijst dit niet meer dan dat het laatste omstreeks het jaar 1000 met Maasland één gebied heeft gevormd [17]).

Men zou met gelijk of beter recht kunnen stellen dat Schipluiden rond 1300 aan *Hodenpijl* identiek is geweest, in plaats van aan Dorp of een deel van Maasland. Een stuk land wordt tenminste in 1320 beschreven als liggende: „up dat Wout in dat ambacht van Hodenpijl", maar twee jaar later als „uppet Wout in Scipliederambach", zonder meer, en dan weer in 1331: „up dat Wout in Aernouts ambacht (van) Hodenpijl" [17a])! Het Oude Register laat evenzeer ruimte voor dèze suppositie [18]). Liever echter wil ik geloven, dat hier de tijdgenoot zelve met de toponymie in de knoop is geraakt. De constellatie van dit territoir, in publiek-rechtelijk opzicht, blijft daarmee goeddeels een vraagpunt. Wel is het zeker, dat niets er in wijst op een band met het huis van Avesnes, noch met een zijlijn er van of bastaardtak. Ik houd deze streek dan ook bepaald voor de bakermat van de Hodenpijls, wier oorsprong geen raadselen opwerpt,

15) Zie noot 11.

15a) Muller, Oude Reg. no. 54. De tekst geeft slechts aan dat Jan van den Dorpe tienden in leen had te Schipluiden. Vgl. ook no.102, 120, 132, 184, 300 en blz. 237.

16) Vgl. Gosses blz. 73 en 99. Het is moeilijk denkbaar dat Dorp, alias Schipluiden, niet in de parochie Schipluiden lag.

16a) Zie Muller, Indeling, blz. 262/63 en 267; Informacie, blz. 264/65; A. J. van der Aa: „Aardrijkskundig Woordenboek" 111, blz. 484.

17) Hamaker 1, blz. 45, 116, 205 en latere grafelijke rekeningen; EI. van der Linden: „De Cope", blz. 336—338. De oorzaak van dit misverstand ligt in de ‚versteening" (het woord is van Gosses) der oude grafelijke inkomsten.

Onze Dirk nu was, zo zegt Obreen, „ongetwijfeld" de vader van *Arnoud*, die hem vóór 1316 in het ambacht is opgevolgd [18a]). Men mag inderdaad uit die leenovergang wel tot filiatie besluiten; beter bewijs is in deze tijd maar een enkele keer beschikbaar. Arnoud is ons bekend uit het geschil over kerkgang te Schipluiden, waar hij met zijn „broderen" deel aan had. Tot die parochie immers behoorden ook Dorp en Hodenpijl; de strijd ging tussen de topfiguren uit deze drie gerechten. Bij de uitspraak, in 1323, viel Arnoud van Dorp de voorrang toe; hij was, en kennelijk onbetwist, de eerste

17a) Archief abdij Leeuwenhorst, charters dd. 6 nov. 1320; 3 april 1322; 30 sept. 1331.

18) Zie de regesten aangehaald in noot 14 en 15a.

18a) T.a.p. blz. 318; Hamaker 1, blz. 98.

19) Zie de tekst bij Obreen t.a.p., blz. 334, Bijl. III. De voorrang berustte waarschijnlijk op grondbezit en op zijn positie als baljuw van Delfland.

Bijlage I.

Jan van Hodenpijl
2 mei 1315 — vergroot (18 mm)
Zie noot 29.

Jacob heer Arnoudszoon
18 jan. 1369 — vergroot (20 mm)
Zie noot 25a.

heer Nicolaes Hodenpijl
3 febr. 1374 — vergroot (20 mm)
Zie noot 176.

Dirk van Hodenpijl
21 dec. 1374 — vergroot (22 mmj
Zie noot 160.

Dirk van Hodenpijl
34 aug. 1396 — vergroot (24 mm)
Zie noot 89.

man ter plaatse [19]). Na hem pas volgt Arnoud van Hodenpijl, wiens broeders nog lager zijn gezet, achter Jan Coppaerdszoon „van Scipleyde". Het feit wijst naar geen grote macht of aanzien van de Hodenpijls op grond van afkomst en relaties. Ook vindt men hen niet in 's graven raad of ander hoog, voordelig ambt van staat of kerk [19a]). Eerst later heeft Arnoud, ridder geworden [20]) en mogelijk heemraad van Delfland [20a]), een wat voornamere plaats vervuld. Als h e e r *Arnoud van Hodenpijl* steunt hij de zaak van keizerin Margaretha en wordt in 1350 genoemd bij haar belangrijkste medestanders [21]). Sindsdien bleef Hodenpijl Hoeksgezind, tot het bittere einde naar mij blijkt [22]).

Na de slag bij Zwartewaal, in 1351, moet Arnoud zijn verbannen: zijn stamslot werd verwoest en al zijn bezit geconfiskeerd [23]). Daar hoorden hofsteden toe en land, tienden en renten, in Maasland, Vlaardingen, Schipluiden, de Lier en Zevenhuizen, waarvan ons de rentmeester van de graaf nauwkeurige opgaaf verschaft [24]). In 1355 verzoent hij zich met Willem V voor de prijs van 1000 oude schilden, tezamen met *Jacob*, zijn bastaardzoon [25]), wiens zegel ik elders aantrof [25a]). Hij moet dan wel op leeftijd zijn en zijn rol lijkt uitgespeeld; in de omgeving van de hertog, en daarna van ruwaard Albrecht, trof ik hem niet aan, al was de laatste vorst, in het begin van zijn regering, de Hoeksen zeker goed gezind [26]). Onze man wordt voor het laatst genoemd in 1357 [27]); er lijkt geen reden om twee Arnouds, vader en zoon, aan te nemen, als Roelants doet, maar nergens op baseert [28]).

Tot de broeders, hiervoor genoemd, kan *Jan van Hodenpijl* (1) hebben behoord, raadsman van Delft, die zegelt anno 1315 [29]). Ik houd hem voor de Jan, die met Arnoud verban-

19a) Waarmee de grafelijke bastaarden en hun nakroost gewoonlijk werden bevoordeeld.

20) In 1347 wordt voor het eerst gesproken van „h e e r *Arnd van Hodenpijl*", hoewel tezelfdertijd nog van „A r n d s ambacht", zodat hij mogelijk in dit jaar tot ridder is geslagen. In elk geval is hij nog knaap in 1342. Zie Graf. rek. no. 200, fol. 33 en 9vso; Leenregister Hodenpijl (R.A. Zeeland, varia 225), fol. 3vso.

20a) Reeds in 1323: zie Bnt. Hl. blz. 1506. Niet bij Th. F. J. A. Dolk: „Geschiedenis van het Hoogheemraadschap Delfland", blz. 706, waar geen oudere opgave voorkomt dan uit 1391. Toch lijkt de mededeling bij van Leeuwen aannemelijk, nu Arnouds kleinzoon *Dirk en* diens kleinzoon *Jan* evencens de functie hebben vervuld.

21) J. J. de Geer: „Proeve eener geschiedenis van het geslacht Matenesse", in Berigten Hist. Gen. Utr. 111, 1ste st. blz. 107/108.

22) Zo sneuvelde een achterkleinzoon *Jan van Hodenpijl* in 1426 bij Brouwershaven, waarna diens goederen door Philips van Bourgondië verbeurd zijn verklaard; zie Holl. Leenk. no. 318, fol. 50. Ook in de Jonker Fransenoorlog verloor een *Hodenpijl* het leven, vgl. W. van der Sluys t.a.p., blz. 171.

23) Simon Doedes van der Sluys: „Beschrijving der sloten en huizen in Schieland (1472) ", in Bronnen v. cl. Gesch. van Rotterdam 11, blz. 24; ook W. van der Sluys, blz. 120 en 125/26. Vgl. P. J. Blok: „Geschiedenis van het Nederlandse Volk", 1, blz. 325. Het slot zou in 1335 door *Arnoud* zelve zijn gebouwd on na do verwoesting niet zijn hersteld. Deze ging uit van de Delftse Kabeljauwen, die verschillende kastelen vernielden. Vgl. ook noot 54, 58 en 58a en de tekst daarbij.

24) Graf. rek. no. 204, fol. 19vso vlg.; 205, fol. 9 vlg.

25) Holl. Leenk. no. 23, fol. 52vso. Het bedrag is naar verhouding zeer hoog.

25a) Archief abdij Rijnsburg, Inv. no. 371; zie Bijl. 1. Hodenpijl voert geschuinbalkt van goud en keel, van 6 stukken.

26) Zie R. R. Post in: „Geschiedenis van Nederland" 11, blz. 31/32; anders P. J. Blok: ‚De eerste reggeringsjaren van hertog Aelbrecht van Beyeren" (1358—1374), i n Bijdr. Vad. Gesch. en Oudh. 3e reeks, 11, blz. 257, weerlegd door T. S. Jansma: „Raad en Rekenkamer in Holland (enz.)", blz. 31 (noot 4). Anders weer J. G. Niemeyer : „Algemeene Geschiedenis der Nederlanden" 111, blz. 105.

27) Leenreg. Hodenp. fol. 5.

28) Ta.p. blz. 81.

29) Arch. Koningsveld, Inv. no. 102; zie Bijl, 1; het zegel wordt nic t vermeld bij Drossaers, Reg. no. 80.

nen werd, en wie de graaf vergeving schenkt in 1355 [30]). Hij heet dan h e e r *Jan,* de enige plaats waar hij als ridder -voorkomt. Zijn goed, van vrij wat bescheidener omvang dan dat van het hoofd der familie, ligt vooral in Maasland en verder in Overschie [31]). Na hem noem ik *Willem van Hodenpijl* (1), die vóór 1324 is vermoord [32]) en die in het ambacht van zijn geslacht een woning heeft bezeten, die later zijn kinderen toekwam [33]). Ten slotte had Arnoud in 1323 „zeker" een broeder *Floris van Hodenpijl,* schepen van Delft [34]) en genoemd in die functie anno 1327 en '28 [35]). Hij lijkt dan een tamelijk welgesteld man, met land onder meer in Schipluiden [36]) en het naburig Wateringen [37]). Ook in Hodenpijl zelve was hij gegoed, waar hij in 1330 voorkomt met zijn vrouw *Genefyen Airntsdochter* en een kind *Lysbette* geheten [38]). Uit niets blijkt dat Floris, als Arnoud en Jan, in de burgertwisten gemengd is geweest [39]). In 1363 betalen zijn kinderen een hofstedehuur in Delft [40]), wat de indruk maakt dat hij toen zelf tot zijn vaderen was vergaderd. Zulks klopt met het grafboek der Oude Kerk, waar Floris ter ruste is gelegd [41]).

Van deze figuren, zo mag men het zien, stammen de takken van Hodenpijl af, die ik na elkaar wil noemen. Aan het hoofd van de oudste, als zoon van heer *Arnoud,* stelt men algemeen *Jan van Hodenpijl* (2), de volgende ambachtsheer. Hij komt tussen 1352 en 1372 meermalen voor [42]), steeds in de rang van „cnape", zodat er geen aanleiding lijkt te zijn om hem met heer *Jan* (1) te verwarren [43]). Wel kan er gerechte twijfel bestaan, wie van de twee in het graf ligt te Delft, dat betaald werd door „Jacob heer Aerndssone" [44]). De *jonge* Jan is getrouwd geweest met *Aleid van der Made,* dochter van *Dirk* en van *Lysbeth van Almkerke* [45]), wat op talrijke plaatsen tot uiting komt. Zo treedt het genoemde ouderpaar als leenheer en leenvrouwe op in Hodenpijls regis-

30) Holl. Leenk. no. 23, fol. 61vso. Hij betaalde 800 schilden. Vgl. noot 25.

31) Graf. Rek. no. 204, fol. 16, 20 en 21; Holl. Leenk. no. 49, fol. 20vso en no. 50, fol. 124.

32) Holl. Leenk. no. 1, fol. 44vso; no. 2, fol. 33.

33) Nassau's Domeinarchief, no. 6461, fol. 282.

34) Obreen. blz. 318/19. Het blijkt niet uit de daar opgegeven bron.

35) R. Boitet: „Beschrijving der stadt Delft", blz. 97; Jos. Kleyntjes: „Copie uit een register van de abdij van Loosduinen". in Navorscher LXVII (1918), blz. 36.

36) Holl. Leenk. no. 1, fol. 32; no. 2, fol. 25.

37) Archief abdij Leeuwenhorst dd. 5/3 1323. Zijn zegel aan dit stuk is geheel afgesleten.

38) Zie noot 33.

39) Het is *zeker* niet uitgesloten, dat Floris zich afzijdig hield of met de Kabeljauwen samenwerkte, die in Delft de toon aangaven, vgl. ook noot 23. Zulk een afwijken van de familietraditie kwam meer voor. zie O.G. blz. 55 (noot 3).

40) Holl. Leenk. no. 8, fol. 38.

1420) in Wapenheraut XVI/XVII (1913), blz. 38. Het grafboek suggereert bijzetting vóór 1367, vgl. blz. 35.

42) Leenreg. Hodenp. fol. 5vso en 6; Dr. P. A. Meilink: „Het archief van de abdij van Egmond", Inv. no. 662; zie ook noot 48.

43) Het lijkt ook onwaarschijnlijk dat vader en zoon tegelijk ridder waren (vlg. Oude Reg. blz. 108/09) en dat zij zich afzonderlijk met de graaf hebben verzoend.

44) Bouricius, blz. 111. Het lat. ‚solvit" pleit volgens de schrijver voor bijzetting na 1367, dus eerder voor de (jongere) ***Jan (2).*** Anderzijds heeft Jan (1) in Delft gewoond en zal de bastaard *Jacob* eerder het graf van zijn (kinderloze?) oom hebben verzorgd, dan van zijn halfbroeder, die zelf een volwassen zoon naliet.

46) Bat. 111. blz. 986; vgl. van Mieris 11, blz. 432/33, Beelaerts, t.a.p. blz. 528 en het gestelde in noot 47 hieronder. Haar voornaam blijkt uit Arch. Koningsv., Inv. no. 65 (Reg. no. 144), zie noot 61.

ter, vóór Arnoud en die hem zijn opgevolgd [46]), en handelt de twist tussen *Jan van Hodenpijl* en *Aernt van Delf* over erfoed der *van der Made's. Aleid,* de vrouw van Aernt toch, een ,,keefsdochter'' (bastaard) van Dirk voornoemd, had van haar halfbroeder *Hendrik van der Made* land gekregen, dat onze Jan, die immers een ,,troude dochter" huwde, haar (zij het vergeefs) betwist [47]). *Jan van der Made* (een andere zoon van Dirk) en *Jan van Hodenpijl* bezaten samen een huis te Delft, dat vóór 1352 door de graaf verbeurd is verklaard [48]). Ook spreekt Jans zoon en leenvolger *Dirk van Hodenpijl,* met wie hij in 1360 vermeld wordt [49]), in een acte van 1386 over ,,*Dirc van der Made* mynen ouden vader" [50]), naar wie hij zeer wel vernoemd kan zijn.

Dirk erfde in 1376 zijn vaders lenen, waarvan dan het ambacht Hodenpijl en ,,die woeninghe mit 24 morghen" aldaar, nog steeds het voornaamste bestanddeel zijn [51]). Wij vinden het eerste van deze berekend op 484, later op 509 morgen en omvattend in hoofdzaak het land, dat nu de Klaas Engelbrechtspolder genoemd wordt, met het noordelijk deel van de Kerkpolder, tussen de Gaag en de Tanthofskade [52]). Hier lag ook het steenhuis, op het erf van Mariestein, een hofstede noord van Schipluiden, en n i e t bij het huidige ,,Hodenpijl'' tegenover de R.K. kerk [53]). Blijkbaar was dit slot toch weer hersteld na de ramp van 1351, misschien in een meer bescheiden vorm, dan wat destijds is ondergegaan [54]). De vicarie op ,,'t Huys te Hodenpijl onder Schiplui", in 1651 vermeld, wijst op het bezit van een eigen kapel [54a]), prerogatief van een adellijke bewoner. Tot het eind toe wordt in de leenregisters het ambacht steeds in vereniging met de ,,Ridderlijke Hofstad" vermeld [55]).

Toch lijkt het wel zeker dat Hodenpijl zelf, althans de oudste tak der familie, zeer spoedig (na 1351?) zijn zetel naar elders heeft verlegd, misschien het eerst naar Overschie, waar Dirk al vóór *1381* ,,die woninge tot Rodenrise" bezat in leen van Brederode [55a]). Er moet met laatstgenoemd geslacht een sterke binding zijn geweest, waarvan wij de sporen ook elders ontwaren. Ik wijs op de tiende bij Maaslandersluis, die Dirk van dezelfde leenheer hield, terwijl Brederode op zijn beurt in het ambacht Hodenpijl gegoed was, alwaar in 1371 zelfs een ,,Brederoderhoeve'' wordt genoemd [56]). In 1387 staat ,,*Dirc van Hoe ypile*'' borg voor een schuld van Reinoud van Brederode, met verschillende andere edelen [56a]). Wat verder Rodenrijs betreft, ik houd dit voor ,,'t Huys te Hodenpijl" in Schieland, waar van Leeuwen van spreekt en dat hij ten onrechte vereenzelvigt met een bouwval (,,solo diritum jacet''), die Junius thuisbrengt in Vlaardingerambacht [57]). De hofstad Rodenrijs was echter in 1588 nog geen ruïne [57a]), terwijl Vlaardingen bovendien in Delfland is gelegen. Al waren de Hodenpijls ook daar ter plaatse gegoed, van een steenhuis blijkt mij nergens iets [58]). Wat Gouthoeven van de kwestie zegt, slaat kennelijk op het slot bij Schipluiden, ofschoon dit geen ,,eygen goet" is geweest, maar (naar wij zagen) een grafelijk leen [58a]). Het eigen huis dat Dirk bezat, was een t w e e d e ,,Rodenrijs'', in Schieveen, dat de zijnen uit het geslacht van die naam moet zijn aangeërfd, en dat zij in leen hadden uitgegeven aan een jongere tak van Rodenrijs en later aan Cralingen als een nazaat. Dit zou in de Jonker Fransen-oorlog vernield en niet weer zijn opgebouwd [59]).

In elk geval zal *Dirk (zo* ooit) slechts kort in Overschie hebben vertoefd, want reeds in 1384 draagt hij zijn woning te Rijswijk, met 24 morgen lands, aan ,,mire vrouwe", de hertogin Margaretha op [60]). Van wie hij dit goed had gekocht of geërfd, bleek niet; wij weten alleen dat Hodenpijl in dit ambacht al vroeger bezittingen had, die aan van der Made behoord moeten hebben, met name op Ockenberg [61]). Misschien mag men hier aan *de Bloote* denken, verwanten van Hodenpijl [62]) en in Rijswijk vermeld sinds het einde der 13de eeuw. Deze stam, welks verleden een nadere studie ver-

46) Aldaar fol. 2—3. Het paar verricht tussen 1326 en 1333 enkele beleningen, die later aan de Hodenpijls staan; vgl. fol. 2vso, 19 en 24.

47) Archief abdij Egmond, Inv. no. 662, en geen ,,kintsvrouw en neefsdochter" (sic !) gelijk Meilink citeert, wiens regest no. 354 van de familieverhouding een geheel onverstaanbare voorstelling geeft. Beide meisjes droegen dus dezelfde voornaam, wat in zulke gevallen dikwijls voorkomt. Vgl. ook Inv. no. 668, Reg. no. 280; Holl. Leenk. no. 302, fol. 68. Aanvankelijk schijnt Hodenpijl in het gelijk te zijn gesteld, zie Inv. Egm. no. 1, fol. 73.

48) Holl. Lernk. no. 23, fol. 19vso.

49) H. A. Poelman en D. P. M. Graswinckel: ,,Het archief van het huis Duivenvoorde" in Versl. R.O.A. XLIII (1920) 1, blz. 312, Reg. no. 13 en 34.

50) Leenrcg. Hodenp. fol. 9vso.

51) Holl. Leenk. no. 50. fol. 172: Leenreg. Hodenp.. fol. 6vso.

52) Informacie, blz. 363; ,,Tegenwoordige Staat van Holland" 111, blz. 560; van der Aa V, blz. 626, vgl. de kaart van Delfland (1712), 13de stuk en de Topografische kaart 1 :25.000 (no. 37 E). De Klaas, Engelbrechts polder heette destijds Hodenpijlse polder, behalve de zuidelijke punt, die echter onder Schipluiden viel. De opgave van 34 bunder bij van der Aa moet op een misverstand berusten.

53) Gelijk Driessen annneemt: zie Schipluiden, blz. 219. Het huis lag dus op de zuidelijke grens van het ambacht. Volgens van der Aa werd het ook wel ,,Huis le Bloot" genoemd; vermoedelijk is hier verwarring ontstaan met Keenenburg (thans Z.O. deel van het dorp Schipluiden), dat in de 15de eeuw aan de Bloote behoorde, zie Rat. 111. blz. 1290; van der Aa VI, blz. 369.

54) Vgl. noot 23 en US. Men mort zich bovendien van de ,,kastelen" der kleine edelen uit die tijd geen te grootse voorstelling maken. Zie J. Belonje: De ridderhofstad Steenhuizen" in Zuid-Holl. Stud. IV (1954), blz. 144.

54a) L. Scholte: ,Iets over de kerkelijke bezittingen vóór de tijden der Reformatie" in Bijdr. Bisd. Haarl. XV, blz. 46; zie ook Muller, Indeling Bisdom, blz. 267.

55) 'Zie Inv. A.R.A. no. 75 (Particuliere Leenkamers); ook vroegere beleningen, b.v. in 1434, Holl. Lecnk. no. 114, fol. 33vso/34, alsmede het Repertorium no. 195, fol. 59vso.

55a) J. H. W. Unger: ,,Regestenlijst voor Rotterdam en Schieland". in Bronnen v.d. Gesch. van Rotterdam IV, no. 1040; zie Holl. Leenk. no. 105, fol. 22vso en 23; ook Arch. Koningsv., Inv. no. 171 ; vgl. bij noot 31.

56) Holl. Leenk. no. 304, fol. 120vso; 305, fol. 2vso; Archief Geestelijk Kantoor Rijnland (A.R.A.), Inv. no. Q.

56a) Arch. abdij Egm. Reg. no. 563; Id. Geest. Kant. Kennemerland, Inv. no. 34.

57) Rat. Ill. blz. 1297; H. Junius: ,,Batavia" (1588), blz. 316.

57a) H. C. Hazewinkel: ,,De hofstad Rodenrijs", in Rott. Jaarb. 1951, blz. 162—164.

58) Vgl. de tekst bij noot 24. S. en W. van der Sluys noemen slechts één vernield ,slodt" of ,,ruwijne" Hodenpijl, zonder plaatsaanduiding, maar vermoedelijk in Delfland, zie weer noot 23. Zo ook J. H. Scheffer in Alg. Ned. Fam.blad 1 (1884), no. 88, blz. 6, dir de vernieling stelt in 1426, maar zonder bewijs, vgl. noot 22.

58a) Het geslacht van Loo, dat hij als eigenaar aanwijst, was ten rechte belecnd met de eerder genoemde hofstad in het ambacht Hodenpijl. Zie W. van Gouthoeven: ,,Chronycke van Hollant" (1620), blz. 87; Holl. Leenk. no. 193, fol. 133/134; no. 195, fol. 59vso.

59) Hazewinkel, blz. 156 vlg., 165 vlg. en 177. De mededelingen van de schrijver over Dirk van Hodenpijl (t.a.p. blz. 186, noot 24) vragen herziening.

60) Holl. Leenk. no. 50, fo. 212vso; no. 51, fol. 2. Deze 24 morgen zijn later tot 33 morgen uitgebreid; zie Holl. Leenk. no. 54, fol. 24vso; no. 56, fol. 19vso.

61) In 1356, zie noot 45. Een deel was toen in leen uitgegeven door ,,Joncvrouwe *Alijt* Jans *wijf* van *Hodenpijl*". Vgl. nog noot 49, alsmede H. Hardenberg: ,,De Hofstede van Rijswijk" in Die Haghe, 1953, blz. 149. Ook Graf. Rek. "no. 222, fol. 5; Cartularium van de Johanniter-commanderij te Haarlem, fol. 128; Archief abdij Egm. Inv. no. 12, fol. 51; Arch. Geest. kant. Delft (1346).

62) De opvatting bij K. Dorsman: ,,De ambachtsheerlijkheid Rijswijk voorheen en thans" (1909), blz. 101 vlg. nl. dat het huis eerst bij het uitsterven der de Bloote's, in de 15de eeuw, op Hodenpijl is vererfd, kan vanzelf niet juist zijn.

dient [63]), kreeg ook te Haarlem vertakkingen [64]), waaruit Hardenberg wat haastig afleidt, dat hij in die stad zijn wortels had [65]). De oudste berichten echter, zo dunkt mij, leren eerder het tegendeel. In 1223 bereids komt een *Dirk de Bloote* voor in een getuigenlijst met een aantal voorname edelen. Hij was misschien de vader van heer *Gerrif de Bloofe*, overleden vóór 1246, wiens dochter *Olenfe* recht had op een leen bij Vlaardingen. Een andere *Gerrif* is anno 1273 gegoed te Noordwijk, terwijl ver *Olenf, Johans moeder van Noordwijk*, in 1293 het land erft van *Bertholemeus den Bloten* te Rijswijk. Uit niets blijkt, dat men hier met oude Haarlemse poorters te doen heeft: alles wijst op plattelandsedelen, van wie zich er een in het eind van de 13de eeuw in Haarlem heeft gevestigd, als toen al veelvuldig geschiedde [66]).

Hoe dit zij, in de tijd waarover wij spreken, was *Bloofe* een typisch Rijswijks geslacht, dat daar vele malen het schoutsambt vervuld had [66a]) en er tal van goederen bezat [67]). Hiertoe behoorde een tweetal huizen, gelegen Oost van „die woninghe ter Borch", het huidige landgoed de Burgh of Burcht aan het Julianalaantje. Het Westelijke van die beide moet reeds vóór 1342 aan Polanen zijn opgedragen en behoort dan aan Claes *de Bloot Gerrifszoon*, met aan de andere zijde het huis van een *Dirk de Bloof*, die zich zoon van „ver *Alveraede*" noemt [67a]). Deze percelen strekten zich uit van „de Hoeve" (d.i. van de Laak) tot aan de „Brede wech" (thans de Vredenburgerweg) en hadden derhalve zeer weinig breedte; er lagen er dan ook meer naast elkaar dan het huidige kaartbeeld suggereert [68]). Het is moeilijk om van één van deze de ligging met zekerheid te fixeren: daartoe kloppen de gegeven belendingen als regel te weinig met elkaar [68a]). Toch zal men niet ver van de waarheid gaan, door het erf van *Dirk de Bloofe* voornoemd aan Hodenpijls goed te laten palen, waarmee het dan later verenigd zou zijn [69]). Hier mag ook het land gelegen hebben, waarmee *Odzier Huge Bloten(zoon)* in 1380 door *Dirk van Hodenpijl*, zijn neef, werd beleend, zijnde 74 morgen in: „die woninghe daer Odzier nu ter tijt op woent. welc lant voirs. Odzier mij opgedragen heeft van sinen eygen erve, om meere vrientscap met mij te maken ende gunste van mij te hebben" [70]). Zo verklaart men waarom het complex in het begin van de 16de eeuw veeleer „ter Bloot" of „Blotinghe" dan „Hodenpijl" werd genoemd [71]) en aldus bekend is gebleven [72]).

Op deze plaats nu verrees het slot, dat onlangs is uitgegraven [73]): een werkelijk weerbaar huis inderdaad, dat om die bijzondere kwaliteit géén vrije eigendom wezen kon [74]). Wie het gebouwd heeft en wanneer, blijft verborgen, maar vermoedelijk Hodenpijl, en kort vóór 1384, omdat zijn opdracht aan hertogin Margaretha daarin een gerede verklaring vindt [74a]). Lang heeft hij er niet van kunnen genieten, want het is vernield en afgebroken in 1393, een jaar na de moord op Aleid van Poelgeest en Willem Cuser [75]), waarvan Dirk, een doorgewinterde Hoek, de gevolgen mede moest dragen. Wel had men in het begin direct de moordenaars vervolgd, zoals (een jongere) *Dirk de Bloof*, wiens huis al kort na de daad verbrand was [75a]), maar pas in juli schijnt hertog Aelbrecht de ernst en de omvang der conspiratie geheel te hebben onderkend en zijn ook de aanstichters daarvan verbannen: „pour conseil et confort avoir donné" [76]). Toch duurt het nog tot het komende najaar vóór de vernieling van Hoekse burchten hier en daar wordt aangevat [76a]). Eerst op 20 februari 1394 worden de metselaars betaald, die van Gorinchem waren „gesent om Dircs huys van Houdenpijl te breken" [77]). Als gebruikelijk nam de graaf daarvan zijn persoonlijk profijt en liet het hout en ijzerwerk naar 's-Gravenhage verschepen, met „tien scuten stiens", die aan „mijns heren mure vermaetselt" werden [78]). Later is het huis, althans voor een deel, weer opgericht en bewoond [79]), vermoedelijk ongestoord tot het in

---

G3) Al ware het slechts om de rol, die het heeft gespeeld bij de moord op Alcid van Poelgeest, zie hieronder noot 75a.

64) In 1305 wordt *Dirk* de *Bloot* daar genoemd en in 1310 „ver *Lyse Diderics Bloten wedue*" met haar zoon *Claes Bloten*, in 1315 schepen van Haarlem. Zie Cart. St. Jan, fol. 22vso, 347vso en 335vso. Later is *Dirk* de Blote. vermoedelijk een zoon van *Claes*, er schepen tussen 1362 en 1370, zie Cart. St. Jan, fol. 295vso, 296vso, 297 en 350vso; Meilink, Reg. 389 en 444.

65) Hardenberg, Rijswijk, blz. 147.

66) Zie Oork.b. v. Holl. en Zeel. 11, no. 279 en 425; 11 no. 245 en 835; J. J. de Geer tot Oudegein: „Archieven der Ridderlijke Duitse Orde, balije van Utrecht" no. 281.. Vgl. mijn Oude Geslacht, blz. 46/48.

66a) Vgl. b.v. Arrh. ahd. Egm. Reg. no. 205, 381, 526; Cart. St. Jan, fol. 128v—131v; Drossners, Archief klooster Agatha, Inv. no. 86.

67) B. v. Holl. Leenk. no. 1, fol. 46; no. 50, fol. 200vso en 291vso; Cart. St. Jan, fol. 22vso en 128vso; Arch. Koningsv. Inv. no. 64 en 65; Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 353 en 357vso—358vso.

67a) Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 353, zonder datum, maar ouder dan 1342, toen Jan van Polanen de heerlijkheid van de Leek had gekocht en zich daarnaar noemen ging, zie L. Ph. C. van den Bergh: „Gedenkstukken enz.", blz. 215/216, noot 2. Het goed werd in 1351 door Willem V in beslag genomen, vgl. Holl. Leenk. no. 42, fol. 1. In dit licht heeft de tijdsbepaling bij S. W. A. Drossaers in „Repertorium van de Lek en Polanen", blz. 130, no. 367, nl.: „vóór de voogdij van Hendrik van der Lek" (1393) weinig zin. Ver *Alveraede*, genoemd 1326, was gehuwd geweest met *Werenbout* Blote; Holl. Leenk. no. 1, fol. 46.

68) Hardenberg t.a.p. blz. 128 vlg. en 147. De kaart van Delfland (1712), 9de stuk geeft dit niet meer aan.

68a) Vgl. b.v. de wat latere acte (1349) over goed aan de Oostzijde van ter Borch, dat daar in vele stukken uiteen schijnt gevallen, en slechts ten dele aan Gerijt (de Blote) Dircxz. kinderen behoort; Nass. dom.arch. fol. 349.

69) Hardenberg t.a.p. blz. 147.

70) Lcenreg. Hodenp., fol. 8/8vso. Zekerheid over die ligging heb ik niet. De tekst is van enig belang, daar een leenman zijn opdracht slechts zelden motiveert.

71) In 1510 „Ter Bloot", in 1532 „Blotinghe of Hodenpijl". Zie A. H. Martens van Sevenhoven: „Archief van het Kapittel van St. Maria op het Hof te 's-Gravenhage", Reg. no. 481 ,482 en 568bis, Inv. no. 119.

72) Vgl. Bat. 111. blz. 1286 met Holl. Leenk. no. 1.94, fol. 157 en no. 195, fol. 208vso; ook van der Aa 11, blz. 506 en V, blz. 627.

73) Zie „Het Vaderland" van 13 oktober 1956, pag. 16; de historische gegevens in dit artikel vragen hier en daar correctie. Men vindt de grondvesten aan het einde van de Laan te Blotinghe, zijweg van het Julianalaantje te Rijswijk, naast het erf van het huidige „Welgelegen".

74) Dit was de grafelijke politiek, die geen versterkingen duldde, tenzij in Overheidshand (meest leenverband). H. Obreen: „De Heeren van Teylingen en van Brederode", in Ned. Leeuw 1926, kol. 292; S. J. Fockema Andreae in: „Kastelen (enz.) in Rijnland", blz. 3. Vgl. ook noot 54.

74a) Er is bovendien geen aanwijzing dat een ander geslacht op die plaats al gewoond had. De bewering in „Het Vaderland", dat de Bloot niet „edel" genoeg($) of welgesteld was om zulk een huis te doen bouwen, blijve voor rekening van de auteur.

75) „Die Chronycke van Hollant, Zeelant ende van Vrieslandt" (1559), fol. 263. Het sindsdien geijkte verhaal van dit drama — zie Blok, Gesch. 1, blz. 338; Post, blz. 49; Niemeyer, blz. 112/113 — vraagt herziening op grond van nieuwe gegevens, vgl. O.G. blz. 61. Onjuist lijkt mij echter om de datum, gelijk prof. Niemeyer doet, t.a.p. 115, te verschuiven van 21 sept. naar 30 dec. 1392. Reeds op 26 sept. trekken de Leidenaars uit: „doe joncfrou Alijt ghesleghen was", zie A. Mecrkamp van Embden: „Stadsrekeningen van Leiden" 1 (in Werken Hist. Gen. Utr. 3e serie, no. 32), blz. 35 (noot 2) en 49. Vgl. ook volgende noot.

75a) Vóór 16 novomber 1392; zie Holl. Leenk. no. 303, fol. 49.

76) L. Devillers: „Cartulaire des Comtes de Hainaut" II, blz. 555; Holl. Leenk. no. 303, fol. 69, 69vso.

76a) Holl. Leenk. no. 52, fol. 100vso, 102vso, 103; van Mieris 111, blz. 601.

77) Graf. Rek. no. 55, fol. 32.

78) Id. no. 234, fol. 49, 50, 51vso en 54.

79) Vgl. „Het Vaderland", t.a.p.: „Op dc voorburcht hebben de Hodenpijls opnieuw gebouwd". In 1414 behoort het huis aan Dirks zoon Jan: „also hij die nu hewoent", zie Holl. Leenk. no. 54, fol. 119vso.

1473 door zijn kleinzoon van de hand is gedaan [80]).

Wij weten niet wanneer onze Dirk weer in de gunst van zijn vorst is geraakt: vermoedelijk is het bij een verdenking gebleven en is zijn schuld aan het misdrijf voornoemd nooit zeker komen te staan. Er is althans geen enkel bewijs, dat hij ooit is verbannen en (of) zich met de hertog heeft moeten verzoenen: op 14 juli 1393 behoort hij slechts tot „les calengiés et replégiés pour le mesure fait, encore non convencu" [81]), en in géén der latere stukken inzake de „ballingen van Willem Cusers doot", wordt Dirk of een andere Hodenpijl bij name vermeld [81a]). In elk geval is hij in 1396 weer opgeroepen om te keuren, te schouwen en recht te doen als heemraad van Delfland [82]), een functie, waarin hij al vroeger benoemd was geworden [83]). Het was niet zijn enige openbaar ambt: zo komt hij in 1385 reeds voor als houtvester van de Haarlemmerhout [84]) en later van 1402-1405 als rentmeester van Noordholland [85]). Ook voor andere taken heeft hem de hertog een enkele maal gebruikt [86]), maar tot diens raad, tot tresorier, of andere, hoge waardigheid heeft onze Dirk het niet mogen brengen. Evenmin was hij iemand van groot vermogen, naar de omvang althans van zijn grafelijke lenen gerekend [87]). Wanneer de Hollandse edelen anno 139 1 een bijdrage moeten leveren voor het Vastenavondfeest ten hove, hoort hij tot de laagst gewaardeerde groep, die slechts 1 lb (groot) betaalt. Hetzelfde geven ook Jan van Foreest, Matenesse, de van Tolls, vader en zoon, van der Made, van Schoten, Simon van Zaenden, terwijl Wassenaer en Heemstede 4, Poelgeest en de beide Cusers elk 3, Naaldwijk, Spangen, Woude, Raephorst, Cralingen e.a. elk 2 lb opbrengen [88]). In 1396 en '98 neemt h e e r *Dirk van Hodenpijl*, ridder sinds kort [89]), deel aan de Friese oorlog met vijf krijgers [90]), het minimum waartoe zijn rang hem verplichtte [91]) en een ander bewijs dat de Hodenpijls, naar aanzien en rijkdom gerekend, tot de kleine adel zijn blijven behoren [92]). Als Willem VI, de nieuwe heerser, tegen de Arkelsen optrekt, laat Dirk zich door zijn zoon

80) Holl. Leenk. no. 118, fol. 35 en 35vso. Uit de gegevens blijkt onomstotelijk, dat steeds hetzelfde erf is bedoeld. Bij dc verkoop grenst hot ten Westen aan de woning van Gerrit van Poelgeest, schoonzoon van Jan van Hodenpijl (4).

81) Zie Devillers t.a.p. met wiens opgave het kortere, ongedateerde lijstje in H.L. no. 303, fol. 77b vso zonder twijfel verband houdt.

81a) Vgl. nog van Micris 111, blz. 617; Holl. Leenk. no. 52, fol. 146, 192vso, 205vso; no. 303, fol. 103, 132vso, 164vso. De voorstelling in „Het Vaderland", nl. dat dit alles „niets veranderde aan het feit van zijn verbanning", lijkt daarom zonder grond.

83) Van Mieris 111, blz. 646.

83) Dolk, blz. 27 en 709. Dirk wordt in die functie vermeld van 1391—1396. maar de benoeming was zonder twiifel voor het leven, zie t.a.p. blz. 21 en 28. Wel kan hij in zijn bediening zijn geschorst, evenals heer Philips van Polanen; val. van Mieris 111. blz. 600.

84) Graf. Rek. no.' 47, fol. 15.

85) Holl. Leenk. no. 305, fol. 12; Graf. Rek. no. 243 (ook fol. 4'1 en 244.

86) Zie b.v. Graf. Rek. no. 53, fol. 13, 37 en 38.

87) Vgl. de opgaven van 1390 en 140ö; Holl. Leenk. no. 423. fol. 1vso; no. 56, fol. 19vso.

88) Graf. Rek. no. 53, fol. 78 vlg.: „overmits dat die feest gheordinecrt was, dat men die cost nemen soude van scildekens die ghesent waren".

89) Hij is nog knaap op 14 aug. 1396, maar spoedig daarna, misschien al vóór Kuinre (27 aug.) ridder geslagen; zie noot 99 hieronder en voor zijn zegel Bijl. 1; ook Holl. Leenk. no. 303, fol. 158; Graf. Rek. no. 236. fol. 10vso; no. 3590, fol. 6vso; Wapenboek „Beyeren", blz. 71; vgl. Blok, Gesch. I, blz. 339.'

90) Van Mieris 111, blz. 673; Holl. Leenk. no. 323, fol. 3, vgl. 19vso.

91) De z.g. „glavie": zie G. van Loon: „Beschrijving der aloude Regeeringswijze van Holland" IV, blz. 336—340.

92) 'Zo brachten de heer van Arkel en die van Egmond resp. 300 en 200 man in het veld. Tot de ridders, die met 50 tot 10 man uitkwamen, behoorden o.m. Raephorst, Woude, Heemstede, Swieten, Cuser en Spangen.

Jan vervangen, die niet meer dan één enkele glavie aanvoert [93]). Hij zal toen oud en zwak zijn geweest, want is het volgend jaar, in 1406 tussen mei en november, overleden [94]). Uit zijn huwelijk met *Machteld* van *Heemstede, heer Gerritsdochter*, die hij lijftocht in 1376 en 1384 [95]), komt de rechte lijn van Hodenpijl voort, die wij hier niet verder vervolgen.

Hoewel de beschreven filiatie berust op authentieke gegevens, is ze niet te rijmen met twee notities, die men vindt in de registers van Hodenpijl en van de Lek en Polanen. Het goed toch, dat *Arnoud van Hodenpijl* in 1341 opdroeg aan Jan van Polanen. gaat in 1377 over op *Dirk* voornoemd en niet eerst op diens vader *Jan* (2), zoals men met recht mocht verwachten [96]). Ook spreekt Dirks zoon, weer *Jan* geheten, in 1411 van: „heren *Aernts van Hodenpijl* mijns oudevaders" ..... [97]), waar „overoudevader" op zijn plaats was geweest. Een verklaring hiervan ontbreekt mij nog, wat wel in gedachten mag worden gehouden [98]).

Naast zijn stamhouder *Dirk* heeft *Jan van Hodenpijl (2)* een bastaardkind nagelaten, *Lysbeth* geheten, en vermeld van 1396-1404, als weduwe van *Arend van Dorp* [99]). Ook had hij tenminste één wettige dochter, die van Leeuwen *„Alijd"* heeft gedoopt, en die hij de vrouw noemt van *Willem van Beyeren en Schagen*, de bastaard van hertog Albrecht [100]). Deze leefde echter in later tijd en huwde anno 1430 *Johanna van Hodenpijl*, een kind van Jans kleinzoon, *Jan* (3), hiervoor al genoemd. zoals blijkt uit hun kwartieren [101]). Laatstgenoemde verbintenis bracht misschien de behoefte aan een „hogere" oorsprong der Hodenpijls: uit een graaf van Avesnes, naar wij zagen [102]) en dus van gelijke allure, als die van Johanna's echtgenoot. Ook een jongere bastaard van Beyeren, *Willem*, zoon van. hertog Willem VI, trouwde in dit geslacht, en wel vóór 1416 met *Beatrix van Hodenpijl* [103]), wat de verwarring nog heeft vergroot. Zo haalt van Spaen de beide paren in zijn manuscript [104]) dooreen en laat *Beatrix* als dochter van *Jan* (3) (vóór 1416) huwen met *Willem*, heer *van Schagen*. Toch heeft te dien tijde meer dan één *Aleid van Hodenpijl* bestaan, maar van de afkomst dezer dames is mij niets zekers bekend [105]). De eerste van haar, die Roelants weer voor een dochter houdt van *Jan* (2), was getrouwd met *Lambert van Tol*, de stamvader van het Delftse geslacht *van der Meer* [106]). *Zo* werd zij de schoonmoeder van *Catrijn van Foreest*, maar deze band 'tussen de Hodenpijls en de Foreesten lijkt toe-

93) H.L. no. 57, fol. 1vso en 3vso; ook in '1402, vgl. no. 323, fol. 37vso.

94) Id. no. 54, fol. 24vso en 30vso; Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 294.

95) Zie noot 51 en 60.

96) Nass. Domeinarch. t.a.p.

97) Leenreg. Hodenp. fol. 15 en 15vso.

98) Het is vanzelf denkbaar, dat bij het in of overschrijven der registers een verzuim is begaan. Ook de middeleeuwse klerken waren soms in de war; vgl. b.v. Unger, Regesten no. 157, 176, 258 e.a.

99) Drossaers, Statenkloosters, H. Bartholomcus, Reg. no. 32 en 37. Inv. no. 137.

100) Bat. 111. blz. 986 en 1077.

101) J. Belonje: „Steenen charters" (1948), blz. 55; vgl. G. J. Gonnet: „Archief van de Heeren van Schagen" in Versl. R.O.A. XXV (1902), blz. 179 en 205, Reg. no. 8. Van Leeuwen had trouwens de fout zelf al hersteld, vide blz. 1294.

102) Hiervóór, noot 4 en 5.

103) H.L. no. 55. fol. 177. Het stuk vermeldt niets over haar ouders. die onbekend bleven.

104) Zie zijn Ms. Genealogie (Collectie van Spaen la Lecque no. 182, dl. XII), blz. 238vso, 239.

105) Zelfs Simon van Leeuwen weet daarmee geen raad, vide Bat. Ill. blz. 740, 986 en 1295.

106) Zie O.G. blz. 77 vlg. en daar grnoemde bronnen.

val [107]) en niet een gevolg van de oude connectie, die twee generaties daarvoor was gelegd [108]). Een tweede *Aleid,* later non in een Gelders klooster [109]), was weduwe van *Aernt van Riede,* de zoon van *Gijsbrecht van Riede Aerntszoon* [110]), en genoemd sinds *1393,* meesterknaap [111]), leenman van Holland [112]), dijkgraaf van de Groote Waard [113]), schout en schepen van Dordrecht [114]) en kapitein tegen de Arkelsen [115]), die tijdens het oproer in die stad, begin 1407 [116]),,in des graefflicheides dienst" op jammerlijke wijze zijn leven verloor [117]). Tussen 1367 en 1420 werd nog een *Alijd Hodenpijls dochter* te Delft begraven [118]), wier relaties evenmin vaststaan.

Meer zekerheid geeft ons ten deze *Margriet Jansdochter van Hodenpijl,* vermeld 1366, wanneer zij een lijftocht krijgt van haar echtvriend [119]) heer *Dirk van Spangen,* eertijds baljuw van Schiedam [120]). Ze moet diens tweede vrouw zijn geweest, want Dirk blijkt nog in 1359 gehuwd met *Maria van Zevenbergen* [121]) aan wie de gedrukte bronnen eenstemmig zijn nageslacht hebben verbonden [122]). Genoemde dame had echter geen kinderen en was bepaald van een slechte gezondheid, want de acte spreekt onverbloemd van een mogelijk, volgend huwelijk en houdt slechts rekening met de „kynder die hij (d.i. heer Dirk) w o n n e b i j d i e n w i j v e" [123])! Terecht spreekt de zoon, *Philips van Spangen,* dan ook van zijn o o m *Dirk van Hodenpijl,* zijn moeders broeder immers, die in 1392 borg voor hem staat [124]) en die voogd van zijn kinderen zal worden vóór Matenesse, de IJselsteins of Jan van Heemstede [125]). Een kleinkind, *Lijsbeth van Matenesse,* abdis van Rijnsburg († 1494). toont in haar kwartieren *Spangen* en *Hodenpijl* en géén Zevenbergen, als anders het geval was geweest [126]). Niet van Maria derhalve, maar van *Margriet van Hodenpijl* moet de oudste tak van Spangen zijn afgedaald, en dit geeft een betere verklaring van de beschreven relaties, dan de gissing van Beelaerts of de Fremery, met hoeveel stelligheid ook geponeerd [127]).

Na deze uitweiding dienen wij weer tot heer Arnoud terug te keren en de vraag onder ogen te zien of van hem, behalve Jan (2), nog andere kinderen aan zijn te wijzen. De aandacht valt dan op *Badeloghe,* de vrouw van heer *Gillis van Cralingen,* die haar lijftocht in *1333* [128]). Over zijn geslacht heeft Craandijk geschreven [129]), maar diens studie is onvolledig en „niet in alle opzichten betrouwbaar" [130]). Vast staat echter dat heer Gillis, die van 1305 tot 1340 vermeld wordt en in 1345 was overleden [131]), twee zoons had, *Ogier* en *Willem* geheten [132]). In 1364 nu wordt heer *Arnoud van Hodenpijl* de grootvader van deze zoons genoemd [133]) en wij mogen hem, met de gewone reserve [134]), dus Badeloghe tot dochter geven. Van de jongste broeder, heer *Willem van Cralingen,* baljuw van Delfland en Schieland, vermeld 1347-1405 en vóór 1407 gestorven [135]), komen de latere Cralingens af, die tot in de 16de eeuw hebben voortgeleefd [136]).

Tot de hoofdstam van Hodenpijl zou per slot ook heer *Dirk van Hodenpijl* hebben behoord [137]), pastoor te Wate-

---

107) Het huwelijk van *Catrijn en Frank* van der Meer zal wel in Haarlem tot stand zijn gekomen, waar Catrijns vader Jan *van Foreest* schout, schepen en vroedschap was geweest en waar ook een tak van der Meer zich had gevestigd.

108) Vgl. de aanhef van dit artikel. *Willem* van *Foreest,* daar genoemd, was een oudoom van Catrijn, maar de verhouding tussen de beide takken van Foreest was niet al te goed; zie later de tekst bij noot 244-246.

109) Graf. Rek. no. 132, fol. 29vso; zie Codex Diplomaticus Neerlandicus, Hist. Gen. Utrecht 2e serie I, blz. 207. Zij leefde nog in 1436. Vgl. ook Aktchoek 1 Dordrecht, fol. 37 (mededeling van kolonel de Man).

110) *Zie* H.L. no. 52. fol. 85: Nass. Domein arch. no. 6461, fol. 215vso. In de zeer volledige genealogie' *van Riede,* een zijtak van Merwede, komt deze Gijsbrecht niet voor; vgl. M. Balen: „Beschrijvinge der stad Dordrecht" (1677), blz. 46; Rat. 111. blz. 1067.

111) Graf. Rek. no. 76; H.L. no. 53, fol. 17vso.

112) Hij was o.m. van' 1399—1403 'ambachtsheer van Oudeland; H.L. no. 52, fol. 337vso; no. 53, fol. 17vso, en hield land in Krimpen en Kralingen; no. 52, fol. 160.

113) H.L. no. 320, fol. 34; no. 304, fol. 48vso; no. 324a, fol. 59v en 62.

111) Balen, blz. 46, 235 en 756; H.L. no. 306, fol. 21; Graf. Rek. no. 84, fol. 40vso.

115) H.L. no. 306, fol. 97 en 129.

116) Zie hiervoor Halen, blz. 756—761; van Micris IV. blz. 45 vlg. en 76 vlg. ; Th. H. F. van' Riemsdijk en J. Ph. de Monté verloren : „De Rechtspraak van de graaf van Holland" II, blz. 252 vlg.

117) Vgl. noot 109; H.L. no. 303 (achter ingeplakt). Aernt werd door de woedende „ghemeente" gevangen genomen en veroordeeld :„sonder scout of scepen of yemant ghemachtich van tseeren weghen, ende hiewen hem den hals af. . .". Het is niet duidelijk waarom dit belangwekkende stuk niet met de andere bij Riemsdijk en verloren is afgedrukt.

118) Bouricius, blz. 109.

119) Nass. Dom. arch. no. 6461. fol. 265.

120) Hij komt het eerst voor 'in 1347, wordt ridder *in* 1356/57, is baljuw van 1356—'63, overlijdt in 1379, zie H.L. no. 21. fol. 29vso; Graf. Rek. no. 15, fol. 3vso; 21, fol. 8; 200, fol. 2vso; 206, fol. 16; 222, fol. 14vso; 223, fol. 15vso.

121) Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 264.

122) Vgl. noot 4; laatstelijk bij Poelman en Graswinckel t.a.p. hlz. 252. Heer Dirk van Spangen zou dan zelf de zoon zijn van een *Margaretha van Hodenpijl Arnoudsdochter,* wier bestaan echter nergens wordt bevestigd.

123) 'Zie uoot 121; ook H.L. no. 105, fol. 23vso.

124) J. C. Overvoorde: „archieven kloosters Leiden" 1, Reg. no. 99, Inv. no. 664; afgedrukt bij de Fremery t.a.p. blz. 220, Bijl. D.

125) H.L. no. 303, fol. 158. Wouter van Matenesse was de schoonvader van zijn dochter Aleid van Spangen, de IJselsteins waren Philips' zwagers cn Jan van Heemstede een oom van de kant zijner vrouw, die *Lijsbeth van IJselsteyn* heette en niet Henrica, gelijk Simon van Leeuwen beweert. Vgl. Bat. 111. blz. 960, 1002 en 1101; de Geer, blz. 77, 108 en dc stamreeks; A. A. J. Meylink: „Geschiedenis van het Hoogheemraadschap Delfland", blz. 81.

126) De Geer, blz. 78; de Fremery, blz. 205; Archief abdij Rijnsburg, Inv. no. 983.

127) De Fremery, blz. 204 vlg. en 225, tracht *Philips van* Spangen, heer *Dirk* (die dan zijn oom wordt) en *Dirk wan Hodenpijl* alle één generatie op te schuiven, waardoor zij respectievelijk zoon, zwager en broeder worden van de (hypothetische) *Margaretha Arnoudsdochter* (zie noot 122) om wie alles draait. Beelaerts veroordeelt deze conclusie en zoekt de band in de vrouwelijke lijn, tussen *Lijsbeth van IJselsteyn* (noot 125) en haar tante *Machteld* van *Heemstede, de vrouw* van heer *Dirk van Hodenpijl,* t.a.p. blz. 526.

128) H.L. no. 22, fol. 63.

129) J. Craandijk: „Iets over het geslacht van Cralingen" in Rott. Jaarb. 11 (1890), blz. 71 vlg.; eerder „Bijdrage tot de geschiedenis van Cralingen" enz. in Rott. Wist. bladen II, blz. 549 vlg.; 111, blz. 496 vlg.

130) J. Belonje: „Van Cralingen" in Ned. Leeuw 1953, kol. 17.

131) Unger, dl. IV, Reg. no. 177, 503 en 545. Hij kan gesneuveld zijn bij Stavoren (1345).

132) H.L. no. 90, fol. 71 en 76.

133) Van Mieris 111, blz. 162.

134) Het *is zeer* wel denkbaar dat heer Gillis in 1333 een tweede huwelijk heeft gesloten. In het andere geval is de lijftocht van Badeloghe niet bii haar trouwen vastgelegd (Ogier is in 1345 al volwassen. vgl. noot 131 en 132), wat meermalen voorkomt (vgl. bij Machteld van Heemstede, 1384). In géén geval volgt er noodzakelijk uit (gelijk Craandijk wilj dat Ogier zich al op 16- of 17-jarige leeftijd met keizerin Margaretha verbond. Zie Rott. Hist. bl. II, blz. 578 en hiervóór noot 21.

135) Unger, Regesten no. 589, 1617. 1662, aangenomen dat steeds dezalfde persoon is bedoeld. zoals Craandiik het stelt. Hii was baliuw in 1403, met zijn neef Philips van Spangen, zie Dolk, blz." 707, welk ambt zijn hroeder al in 1361 bekleedde, vnl. Graf. Rek. no. 3581.

136) Belonje, Ned. Leeuw 1943, kol. 19 en 20; Graandijk, Rott. Jaarb. II, blz. 98 vlg.

137) Dit neemt Roelants althans aan, t.a.p. blz. 81/82, maar ik vond daarvoor geen bewijs.

ringen [138]), provisor en deken van Rijnland in 1357 [139]), en misschien (om de voornaam) de oudste zoon van heer Arnoud of van een zijner broeders. In 's graven omgeving is hij een figuur van enig belang, fungeert in diens raad [140]) en wordt er meer dan eens gebruikt voor een gewichtige opdracht. Zo reist hij in 1359 naar de bisschop en hoge geestelijkheid van Utrecht: ,,roerende van den twie dat mijn here jeghens der clesi heeft" [141]). Het beste kennen wij heer Dirk als ontvanger: ,,tot mire vrouwen behoef van Brabant", van de gravinweduwe dus, die een grote douairie genoot uit de renten van Noord-Holland. Hij vervult dit ambt van 1359 tot 1373, in welk jaar hij vervangen is door Floris van Alphen [142]). Merkwaardig is zeker dat Dirk in 1370 door heer Gerrit van ***Heemstede,*** zijn neef, wordt beleend met land in Rijswijk, dat na zijn dood komt op: ,,die kinder, die hij dan hebben sel bij ***Mabelyen Florysdochfer van den Houte***" [143]). In dit stuk immers en evenzeer elders [144]), blijft hij uitdrukkelijk priester genoemd. Zonder gevolg was deze clausule niet, want in het jaar 1403 oorkonden Jan van Foreest en Willem van Riedwijc, schepenen in Haarlem, voor ,,*Hughe* ***Blote*** ende *Jan* ***van Hout,*** ghebrueders, hair Dircx twie zonen van Hodenpijl" [145]). Ook een dochter, *Elsbeen* ***van den*** *Houte* genaamd, moet stammen uit deze verbintenis [146]); zij blijkt in 1395 gehuwd met ***Jan*** *Roelen,* garsoen en bottelier van Willem van Oostervant [147]). Volgens van Spaen is Dirk overleden in of vóór 1383, wat wel dicht bij de waarheid zal zijn. ***(Slof volgf.)***

De Van Beeck's uit de Zeven Kerken van Rome,

door MR. DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT.

„Ik mag die Zeven Kerken van Rome wel".

Alexander Ver Huell.

§ 1. De Rembrandt-tekening in de ,,Albertina" te Wenen stelt een Amsterdams stadsbeeld voor, waarin opgenomen, zij het weinig onderscheiden, het huis Rokin — hoek Duifjessteeg noordzijde. Van dit huis, dat destijds de naam droeg van ,,de Zeven Kerken van Rome", met de varianten ,,Het Huis Rome" of ,,Het Wapen van Rome", kan men een geschiedenis lezen in de aflevering januari 1943 van ,,Amstelodamum".

138) In 1353, wanneer hij land in Monster pacht. Zie van Spaen, t.a.p. fol. 238vso, wiens bron ik nog niet terug heb gevonden.

139) Cart. St. Jan, fol. 49vso—51; afschrift bij C. J. Gonnet: „Vier parochiën in dc Middeleeuwen". IV. blz. 171/172 in Bijdr. Bisd. Haarlem IX (1881), alwaar abusievelijk 1351 is overgenomen.

140) H.L. no. 50. fol. 33vso; van Mieris III, blz. 102. Hij komt als zodanig slechts éénmaal voor, in 1359. Zie over deze functie Riemsdijk, Tresorie, blz. 33 vlg. en 109 vlg.

141) Graf. Rek. no. 16. fol. 137vso. Zir ook no. 3581, fol. 12vso (1361).

142) Graf. Rek. no. 208, fol. 26vso; no. 218, fol. 4vso. Vgl. H.L. no. 8 on A. Verkooren: „Inventaires des Archives de la Belgique" 1" dl. IV en V, no. 2028—2949; VII, no. 4952. Hij zal toen als raad zijn vervangen, zie noot 140.

143) Cart. St. Jan. fol. 320vso, vgl. ook fol. 128 en 128vso. Zij stamde uit een Haarlems of Kennemer geslacht, waarvan mij niet veel bekend is. In 1334 houdt *Florens van den Houte*, vermoedelijk haar vader, een rente in leen te Wassenaar en huurt in 1343 een hofstede en land van do graaf tc Haarlem. Zie Hamaker I, blz. 225; II, blz. 225 en 228. 'Zijn zegel, als rentmeester van Persijn, in Arch. Leeuwenh. d.d. 16/5 1333.

144) „Inventaris van bescheiden van de heeren van Brederode", no. 31, in Versl. R.O.A. XX (1909), blz. 117; ook Archief Duitse Orde, no. 608; Verkooren no. 2564.

145) Cart. St. Jan, fol. 331. Deze Hugo fungeert in 1372 blijkbaar als zijn vaders klerk, zie Verkooren no. 2940. Hoc hij zijn voor- en achternaam" aan een de Bloote heeft ontleend, is mij niet bekend.

146) In 1375 wordt heer Dirk genoemd samen met Elsbeen Beliendr. van den Houte, zie van Spaen t.a.p.

147) H.L. no. 52, fol. 188: „Elsbienen heren Diresdochter van Hodenpijl".

Een reden voor de naamgeving werd ons niet overgeleverd. ,,De Zeven Kerken van Rome" waren reeds lang een begrip geworden voor pelgrims, vanwege de bijzondere aflaten verbonden aan het bezoeken van de volledige reeks. Paus Gregorius XIII had zelfs, als wegwijzer voor vreemdelingen in het ,,heilig jaar" 1575, plaatjes van dat zevental laten uitzetten op een plattegrond; ,,le sette Chiese" omvatte de patriarchale basilieken St. Pieter, St. Paulus buiten de muren, St. Jan van Lateranen, St. Laurens buiten de muren, St. Maria de Meerdere, alsmede de kerken St. Sebastiaan en van Het Heilig Kruis in Jerusalem, alle te Rome.

Tot de bewoners van het huis aan het Rokin te Amsterdam heeft behoord ***Jan*** *Jansz* ***Smif,*** die door Alva in 1568 verbannen werd, en, na terugkeer, raad en schepen der stad geweest is. In 1634 is *Warner* ***van*** *Lennep,* goudsmid, afkomstig uit Emmerik, eigenaar geworden, en, na hem, een volgende generatie van zijn stijgend nageslacht, dat tot de ,,regenten van 1748" zou gaan behoren. Weer later wisselde het huis van bestemming, toen daar *Gräffner* een deftig eethuis inrichtte: hiervan getuigt opgetogen proza van ***Alexander Ver*** *Huell,* die als stamgast kenlijk onder de invloed geraakt was van Gräffner's overheerlijke ..... soupe à la reine. Ook deze roem verging, en nu zetelt in Rokin No. 60 de drukkerij en uitgeverij der heren ***De*** *Bussy*.

In deze ,,Zeven Kerken van Rome" leefde kort na het begin der zeventiende eeuw een familie ***Van*** *Beeck,* totdat Joost, ***Isaac*** en ***Abraham van*** *Beeck,* mede namens hun minderjarige broer ***Mathijs,*** op 1 juni 1616 tot de verkoop overgingen. Zij waren zoons van *Joost* ***van*** *Beeck,* uit Aken, die in 1604 als burger van Amsterdam aangenomen, was. Elias, ,,De Vroedschap van Amsterdam", deel 1, bladzijde 308, noemt Joost ***van*** *Beeck,* als stiefvader van ***Barfholomeus de Moor,*** koopman op de Herengracht in firma met ***Marfen Hooffman.***

Deze ***Van Beeck's*** houden geen aanwijsbaar genealogisch verband met andere bekende naamgenoten hier te lande, onder wie, ***Van*** *Beeck* ***(Calkoen)*** in het Sticht, ***Van*** *Beeck (Vollenhoven)* in Venlo-Amsterdam, ***Van*** *Beeck* in 's-Hertogenbosch.

§ 2. Zelfs in Aken moet men nog twee geslachten ***Van*** *Beeck* onderscheiden. Voor onderzoek staan vrijwel alleen gedrukte bronnen ter beschikking, doordat bij de grote brand der stad van 1656 het stedelijk archief verloren ging. De uitgegeven geschriften zijn echter talrijk, dank zij de Aachener Geschichtsverein. Veel verscheen van de hand van ***H. F.*** *Macco* omstreeks 1900, die ook schreef over de twee — wat hij noemde ,,adlige"-families ***Von*** *Beeck*. Voor deze beiden kan naamgevend geweest zijn de ,,Hof" Beeck bij Erkelenz.

Tot de éne stam heeft behoord de Akense kroniekschrijver ***Pefrus*** *à Beeck* (c.1626), terwijl de andere, die voor ons van belang is, gemarkeerd wordt door een trits *Joost'*en ***van*** *Beeck,* van grootvader op kleinzoon, in de zestiende eeuw.

De burgerij van Aken was allengs in overgrote meerderheid hervormd geworden: tot tweemaal toe wist zij vrije raadsverkiezingen door te zetten: in 1581 en in 1613, waarmede de hervormde partij beslissend aan de regering kwam: maar tot tweemaal toe, in 1598 en in 1614, werd de vrije rijksstsd door vreemde machthebbers met geweld van wapenen en onder verkrachting der stadsprivileges, teruggebracht tot het politiek katholicisme. Volgens Macco: tenslotte zó doortastend, dat duizenden burgers — de kern van Aken's stuwkracht — uitweken, en de aloude glans der stad voor eeuwen verbleekte. Steun uit Holland was achterwege gebleven; de kooplieden van Amsterdam betreurden immers niet verschrompeling van

mededingers, eerst van Antwerpen, nu van Aken! Zo werden, juist bij de staatkundige vorming van onze „Verenigde Provincien", belangrijke Nederlandse taal- en cultuurgebieden jammerlijk afgestoten. Weliswaar scheen op korte termijn de drievoudige stadsuitleg van Amsterdam a° 1613 het profijt van dit beleid te bewijzen, maar het geslacht van heden ziet de uitkomst belichaamd in een vaderland, dat te eng begrensd is, om zich als Europeese mogendheid te ontwikkelen.

De Joost 11 en *Joost* 111 *van* Beeck waren voormannen van de hervormdgezinden in Aken. Nadat in 1581 de nieuwe Grote Raad der stad uit zijn midden *Mafhias Peltzer* en *Jodocus* 11 *van Beeck* tot „Werkmeister" had benoemd, zond dit college deze heren in gezantschap naar de Keizer en naar enige naburige Vorsten, om de voltrokken ommekeer van het stadsbestel te bepleiten, Dit bestel beklijfde tot 1598, toen de wet verzet werd en de roomse overheid *Joost* 11 en Joost 111 verbande. Joost 111 vestigde zich te Amsterdam in „de Zeven Kerken van Rome", poorter aldaar 1604, hertrouwde met *Catelyne Simons,* weduwe *De Moor,* maar hij keerde naar Aken terug en kwam aldaar op het burgemeesterskussen gedurende het kortstondig herstel van het „gereformeerd" bewind in 1614.

Afstamming langs vaderszijde en langs moederszijde van de kinderen uit het huwelijk *Maris-Haitsma Mulier* uit *Joost van Beeck.* In het midden het wapen *Van Beeck;* linksboven het wapen *Maris;* rechtsboven het wapen *Mulier.*

Tegen de achtergrond van deze gebeurtenissen stelle men de navolgende stamreeks:

1. *Joost van Beeck,* tr. *Barbara Bleyenheufft,* die in 1527 in een klooster te Keulen ging.

11. *Joost van Beeck,* leerlooier, koperslager, beleend na koop 1577 met de Neue Mühle aan de Wurm (een kopermolen), raad van Aken, stads„Weinmeister" en „Werkmeister" 1581, burgemeester, gezant naar de Keizer 1581, bewoonde 1587 het huis „Zum kleinen Buck" in de Scherpstrasse (= Annastrasse); 1598 als protestant uit de stad verbannen, tr. *Margarefha Amya,* dr. van *Gilles* en *Margaretha van der Sassen.*

111. *Joost van Beeck,* leerlooier, koperslager, raad van Aken, zegelde als „Kupfermeister" 1594: in zilver van drie stukken tegengedwarsbalkt, 1598 als protestant uit de stad verbannen, burger van Amsterdam 1604, koopman in „de Zeven Kerken van Rome" op het Rokin aldaar, terug bij de restauratie in Aken, burgemeester van Aken 1614: volgens Macco dood 1626; tr. 1° *Cafharina Duppengiesser,* dr. van *Johan* en *Anna Vercken;* tr. 2° *Catelyna Simons,* weduwe *De Moor;* zij werd begr. 26 febr. 1613 in de Nieuwezijds Kapel te Amsterdam.

Deze. stamreeks heb ik langs twee wegen benaderd, namelijk via *Cafharina van Beeck* (c. 1693) en via *Anna van Beeck* (c.1643), twee voorzaten van één kwartierdrager — *Cornelis Willem Maris,* geboren Nijmegen 16 november 1947 — die nader bleek langs deze twee wegen een neefschap in zijn persoon te verenigen uit *Joost* 111 van „de Zeven Kerken van Rome".

Over de „via" *Cafharina* handelt § 3, over de „via" *Anna* § *4.*

§ 3. *Cafharina van Beeck,* † Utrecht 3 okt. 1736, tr. ald. 7 juli 1693 *Hermanus Clignef,* geb. Mannheim c. 1657, † Utrecht 10 maart 1721, postmeester te Utrecht sedert 1678.

Van bevriende zijde werd mijn aandacht gevestigd op de acte van ondertrouw van dit echtpaar, Amsterdam 18 juni 1693, waaruit de herkomst van de bruid kon worden afgeleid. Voorshands zij vermeld, dat haar grootouders waren *Isaac van Beeck* en *Cafharina Bannet,* gehuwd 1612.

Onder de verzamelingen van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde bevindt zich, in de collectie Frieswijk, een handschrift *Bannet,* een ook in vrouwelijke lijn uitgewerkte stamboom, welke echter spaarzaam gedocumenteerd is:

Nicolaas *Bannet,* n. 1536,
X
Petronella Keer.

Nicolaas' *Bannet,*
X
Elk. *Marsnier.*

Elis. Bannet,
X
Jacob Clignet,

Hendrik *Clignet,*
n. 1607,
×
Maria *Elis. Gross*
von Herff,

Herman ***Clignet X***

Cath. *Bannet,*
n. 1602, † 1652,
X
Isaac van Beeck.

Herm. **van** *Beeck,*
X
Kathryna
van der *Wayen,*

Catharina van **Beeck,**
† als wed. 3 okt.
1736. oud 73 j. en
11 mnd.

Hendrik' *Bannet,*
X
Marg. Standers.

hieruit o.m. de Nijmegenaren *Coerman en Smetius.*

Dadelijk valt op de onverenigbaarheid van het in dit staatje opgegeven geboortejaar 1602 van *Cafharina Bannef* met haar authentiek vaststaand huwelijksjaar 1612. Men schrappe derhalve het jaartal 1602.

Macco wijst ons gelukkig terecht: *Elisabeth* en *Cafharina Bannef* moeten ingedeeld worden bij een hogere generatie, naast *Nicolaas* en *Hendrik.* In Macco „Geschichte und

Genealogie der Familien Peltzer", Aken 1901, staat namelijk op bladzijde 337, dat deze Hendrik *Bannet* in 1613 een koper-molen kocht, dat zijn weduwe *Margaretha Standers* hertrouwde Stolberg 1616 met *Johan Peltzer,* en dat de molen toen toeviel aan *Hendrik's* broers en zusters: *Niklas Bannet, Isaak van Beeck,* en consorten. En op bladzijde 338 worden *Elisabet* en *Catharina* genoemd onder de kinderen van *Clais Bannet,* die als calvinist uit Limburg verbannen 1569 burger van Aken werd, deken van het gilde Zum Bock, raad van Aken 1589, † aldaar in maart 1604.

Wat betreft *Van Beeck,* reikt het handschrift Bannet niet verder terug dan het echtpaar *Isaac van Beeck-Catharina Bannet,* zonder verdere personalia van de man. Er volgt wel een uitgebreid overzicht van hun nageslacht, dat in manlijke lijn in de achttiende eeuw schijnt te zijn uitgestorven. De gehuwde zoons waren:

1. Mr. *Nicolaas van Beeck,* geb. in 1617, bewindhebber der W.I. Cie., koopman in de Doelenstraat te Amsterdam, tr. Amsterdam (N.K.) 2 april 1658 *Margaretha Bessefs.* Zie uitvoerig de genealogie Bessels in dit Maandblad 1932, k. 137.

Uit dit huwelijk vijf kinderen, o.w.:

a. Mr. *Zsaac van Beeck,* geb. in 1661, advocaat te Amsterdam, commissaris in Suriname, tr. Amsterdam 16 aug. 1687 *Margaretha Bodisco,* † Breda 22 aug. 1738. Zij waren de ouders van *Margaretha Geertruida van Beeck,* huisvrouw van Dr. *Paulus Snellen,* med. doctor, burgemeester van Breda: zie „Nederland's Patriciaat" 14e jrg., sub voce Snellen, en H. van der Hoeven, „De geschiedenis van onze familie" a° 1923 blz. 184. die ten onrechte in plaats van Margaretha Bodisco noemt Margaretha Clignett.

b. *Nicolaas van Beeck,* gouverneur van Curaçao 1701—1704, tr. *Anna Huyst.* Van hun twaalf kinderen huwden enige dochters.

2. *Joost van Beeck,* ged. Amsterdam (N.K.) 5 aug. 1618, koopman te Amsterdam, tr. ald. (N.K.) 9 juni 1643 *Agneta van Collen,* dr. van de vice-admiraal *Pieter* en *Margaretha Pellicorne.* Deze tak is nog voortgezet door de zoon *Matheus van Beeck* (1646—1720), koopman te Amsterdam, maar stierf met diens kleinzoons uit. Voor de dochter van *Matheus, Anna Margaretha van Beeck,* 11 mei 1700 gehuwd met Ds. *Johannes Farret,* zie de genealogie Farret in dit Maandblad 1937, k. 181.

3. *Hermanas van Beeck,* ged. Amsterdam (O.K.) 27 okt. 1624, koopman in Amsterdam, tr. ald. (N.K.) 7 januari 1659 *Catharina van der Wayen,* j.d., oud 28 jaren, dr. van *Aernout* en *Catharina Berkenhouts.* Zij hadden, naast een ongehuwd overleden zoon *Arnoud,* onze *Catharina van Beeck* gehuwd met haar achterneef *Hermanus Clignet* (zie het staatje hierboven).

Aldus, in het kort, maar nader aangekleed, het handschrift Bannet.

De in Amsterdam voorhanden huwelijksinschrijving van *Isaac van Beeck* luidt:

ondertrouwd N.K. 20 april 1612, tr. 22 mei 1612 „*Isaak van Beeck,* van Aken, oud 22 jaren, wonende op het Rokin, geassisteerd door zijn vader *Joost van Beeck,* en *Catharina Bannet,* van Aken, wonende alsvoren, geassisteerd door haar „stiefmoeder *Margriet Heltsmert*".

Hiermede is *Zsaac* vereenzelvigd met de in § 1 genoemde *Zsaac van Beeck,* zn. van *Joost* in „de Zeven Kerken van Rome" (= Joost III van § 2). Het handschrift Bannet beschrijft Isaac's wapen: gevierendeeld 1 en IV in zilver vier balken van zwart, II en 111 in zilver een half rad van rood

met de doorsnede aan de zijde der deellijn. In 1 en IV zou men kunnen herkennen het bij Macco afgedrukte wapen van zijn vader Joost a° 1594: in zilver tegengedwarsbalkt, waarvan dan de tegendwarsbalken bij de latere quartillering ineen geschoven zijn. *Zsaac van Beeck,* koopman op de Kloveniersburgwal, werd op het kohier van 200ste penning in 1631 aangeslagen voor 300 gulden: in 1647 was hij President-Bewindhebber van de Westindische Compagnie.

§ 4. *Anna van Beeck,* huisvrouw van *Pieter Ruttens,* komt voor in het schema Ruttens op bladzijde 194 bij Maris „Een Honderdtal Nederlandsche Families" a° 1946. Dit schema kon inmiddels worden verbeterd en aangevuld ten aanzien van deze *Pieter Ruttens.*

Pieter Ruttens,
uit Brussel naar Amsterdam 1610, notaris ald. 1611, eigenaar huis „de Spiegel" op hrt Rokin 1616, † c. 1627;
X
Anna Pannis.

Pieter Elecaert,
uit Naarden naar Amsterdam, koopman op de Oudezijdsachterburgwal, † in 1619;
X
Jannetje Jans.

Hans Ruttens, X *Clara Elecaert,*
geb. Brussel in 1588, † Amsterdam in 1620, juwelier en goudsmid; X (ondertr. Amsterdam 3 april 1614). (zij hertr. *Hans van Soest).*

Pieter Ruttens,
ged. Amsterdam (O.K.) 17 maart 1616, † 1665/66, koopman aan de Warmoesstraat,
X Amsterdam 20 dec. 1643
Anna van Beeck,
j.d. van Amsterdam, wonende te Haarlem.

M. Thierry de Bye Dolleman zocht voor mij de huwelijksvoorwaarden op van dit bruidspaar, uit het protocol van notaris Schoudt te Haarlem, jaargang 1643 folio 205; de aanhef levert genealogische stof te over:

„compareerden *Pieter Ruttens,* coopman tot Amsterdam bij „hem hebbende juffrou *Clara Elekers,* weduwe van *Hans „Ruttens,* zijn moeder, en sr. *Abraham Aluwijn,* zijn bekenden „vrundt, bruidegom te eenre, en *Anna van Beeck* j.d. ge„assisteerd met *Zacharias Hoffman* en *Zsaack van Beeck* haar „oomen, en *Jean Fontijn* en Mr. *Pieter van Reigersbergen* „hare cousins, bruid te andere zijde ..."

De genoemde familiebetrekkingen worden bij Elias „de Vroedschap van Amsterdam" verduidelijkt:

Harmen Hooftman,
(c. 1550—c. 1610)
koopman te Antwerpen, laatst te Haarlem;
X
Maria Messing.

1. 2. 3.

Martin Hooftman, (1583—1628) koopman in 't Blaeuwe schaep Heerengracht te Amsterdam; X Amsterdam 31 okt. 1606 *Agnes von Collen.*

.....

Zacharias Hooftman, (1605-1648) koopman op de Heerengracht te Amsterdam, eigenaar hofstede „Spaerenhout" bij de Hout te Haarlem; X Amsterdam 10 febr. 1637 *Eva Poet.*

Geertruyd, (1609—1658) X Amsterdam 10 dec. 1630 *Abr. Alewijn,* (1607—1679) lakenkoper Amsterdam.

Anna, (1613-16. .) X Amsterdam 5 april 1633 *Jean Pontaine, (1608-168's)* ridder des H.R.R. 1653, koopman op de Heerengracht te Amsterdam.

Agnes, X . , . . . Mr. *Pieter van Reygersberg,* (1612—1661). (vgl. De Navorscher 1892).

Aangezien *Anna* ***van Beeck*** bij haar huwelijksvoorwaarden 1643 ***Zacharias Hooffman o o*** m noemt, en ***Jean*** *Fonfaine* benevens Mr. ***Pieter van*** *Reygersberg* haar c o u s i n s, moet haar moeder een ***Hooffman geweest*** zijn en hierboven een plaats innemen onder het cijfer 2. De ,,vrundt'' des bruidegoms, ***Abraham Alewijn,*** blijkt eveneens een cousin der bruid, wellicht de trait d'union voor dit huwelijk. Oom Zacharias verschijnt met het volledig stel broers en zusters in het handschrift-genealogie Hooftman, aanwezig in het dossier Alewijn (Gemeentearchief Amsterdam). Maar welke verrassing deed zich nu voor? Twee zusters ***Hooffman, Anna*** en ***Maria,*** gehuwd met broers ***Van Beeck,*** onderscheidenlijk Joost en ***Abraham.***

Wie van hen laten zich aanwijzen als het uitverkoren ouderpaar van onze ***Anna van Beeck?*** Volgens haar huwelijksakte — zij woonde toen in Haarlem als wees — was zij geboortig van Amsterdam. De keuze moet nu vallen op het vaderschap van ***Abraham van Beeck ex*** matre ***Maria Hooffman,*** d a a r deze in Amsterdam woonde, en een dochter ***Anna*** aldaar liet dopen; van *Joost* komt een dochter ***Anna*** niet voor in de Amsterdamse doopregisters van het in aanmerking komend tijdvak. Voorts waren van Anna's kinderen Ruttens, de dochter Clara kenlijk vernoemd naar de grootmoeder ***Clara*** *Elecaert,* en de zoon Abraham naar grootvader Van Beeck. Bovendien traden later in het gezin van ***Clara Ruffens*** en ***Jacob de Marre,*** nog in 1672 en in 1674, als doopgetuigen op ooms ***Isaac*** en ***Abraham van Beeck,*** die niemand anders geweest kunnen zijn dan de aldus geheten zoons van *Abraham* ***van Beeck*** en ***Maria Hooffman,*** ged. Amsterdam (O.K.) 3 aug. 1623 en 31 okt. 1621. De ondertrouw van dit echtpaar doet ons Abraham kennen als de ***Abraham van Beeck*** in § 1, zn. van Joost uit ,,de Zeven Kerken van Rome" (=§ 2 Joost III):

,,ondertrouwd 2 Juni 1612 Amsterdam, ***Abraham van Beeck,*** ,,van Aken, oud 25 jaren, wonende op 't Rokin, geassisteerd ,,met *Joos* ***van Beeck*** syn vader, en versocht syn gebod met ***„Maria*** *Hofmans* j.d. van Danzich wonende tot Haarlem ..."

Uit dit huwelijk zijn geboren en te Amsterdam gedoopt:

1. *Joost,* ged. N.K. 19 mei 1613, get. Joost ***van Beeck,***
2. ***Marya,*** ged. O.K. 20 juli 1614, get. ***Marfen*** *Hooftman* en ***Cafaryna*** *Bannet,*
3. *Hermanus,* ged. N.K. 17 april 1616, get. *Joost* ***van Beeck,***
4. ***Cafryna,*** ged. N.K. 1 aug. ***1617,*** get. *Bartholomeus* ***de Moor,***
5. ***Abraham,*** ged. N.K. 6 aug. 1619, get. ***Werner van*** *Ceulen* (d.i. ***Collen),***
6. ***Anna.*** ged. N.K. 30 aug. 1620, get. ***Hendrikje*** *Hooftman.*
7. ***Abraham,*** ged. O.K. 31 okt. 1621, get. *Mattheus* ***van Beeck*** en ***Margrief Hooftman,***
8. *Isaak,* ged. O.K. 3 aug. 1623, get. ***Andries Hooffman*** en ***Cornelia Quingef.***

Abraham van Beeck, die op het kohier van de 200ste penning A° 1631 niet meer beschreven werd, zal dus overleden zijn tussen 1623-1631. Zijn vrouw is, volgens het hs. Hooftman, gestorven 1623.

§ 5. Ook de oudste zoon uit ,,de Zeven Kerken van Rome" heeft hier te lande nageslacht gehad; hij kan als *Joost* IV toegevoegd worden aan de stamreeks in § 2. In register No. 762a folio 140, gemeentearchief van Amsterdam, staat te boek:

,,27 Maart 1610 ondertrouw op akte van *Johannes Matthi-*

,,sius, predikant te Haarlem, van *Joost* ***van Beeck de Jonge,*** ,,van Aken, wonende op het Rokin, en ***Anna Hooftman,*** van ,,Aken, wonende te Haarlem".

Joost ***van Beeck*** huwde, na het overlijden van zijn eerste vrouw, 2° Keulen 23 maart 1623 ***Cornelia Quingeffy*** (ook wel ***Quingef).*** ged. Keulen 8 september 1600, dr. van *Christoffel* en ***Josina Heymans.***

J u f f r. *Catharine Quingetti* huisvr. van *Marcus van Valckenburch* (hieruit : de Jonkheren van Valkenburg), en sr. Joost van *Beeck* als vadervoogd van zijn twee onmondige kinderen behouden van juffr. *Cornelia Quingetti,* vergezeld van zijn broeder de heer *Isaacq van Beeck,* maakten op 8 maart 1650 scheiding van de nalatenschap van huerlicder moeder en grootmoeder jouffr. *Josina* Heymans wed. ***Christoffel*** *Quingetti,* ***voor*** notaris W. van Galen te Utrecht.

Uit het tweede huwelijk:

1. Joost ***van Beeck,*** ged. Amsterdam (N.K.) 14 juni 1624.
2. Mogelijk: ***Anna van Beeck,*** die, oud 45 jaren, ouders dood, vergezeld van haar broer *Pieter* ***van Beeck,*** tr. Amsterdam 8 maart 1674 ***Jacob van Solingen,*** ontvanger van de Staten van Utrecht.
3. ***Pieter van Beeck,*** ged. Keulen 14 januari 1634.
4. ***Chrisfoffel van Beeck,*** ged. Utrecht (Geertekerk) 10 juli 1638, † Haarlem 21 april 1684, uitgevoerd naar Utrecht 1 mei 1684 en aldaar gekelderd in de Catrijnekerk: student te Utrecht 1656, luitenant-commissaris van Monstering, gildebroeder St. Jacobsgilde te Haarlem 1669, secretaris van Haarlem 1684; tr. Haarlem 17 mei 1661 ***Josina*** *Backer,* ged. Haarlem 3 juli 1641, begr. ald. (Gr. K.) 26 april 1674, dr. van ***Connelis Adriaens*** en ***Cornelia Hendriks Vroom.*** Zij wonnen:

a. ***Josina van Beeck,*** tr. ***Alexander van Lanschof,*** baljuw van Streek, wonende te Alkmaar.

b. ***Cornelia van Beeck,*** tr. ***Cornelis de Niese,*** raad van Haarlem.

Het schijnt, dat Joost 111 ***van Beeck,*** toen hij in 1598 uit Aken verbannen werd, zijn zoons meegenomen en zijn dochters achtergelaten heeft. Macco somt in Aken alleen vier dochters op, van wie ***Kafharina van Beeck,*** ged. Aken 26 juni 1594, † in 1636, tr. 1° ***Johan Lersch,*** brouwer en Ratsherr van Aken: tr. 2° Aken in 1612 Dr. iur. ***Anfon*** *Wolff,* geb. 5 juni 1592, syndicus van Aken, gezant der stad bij de Koningskeuze in Frankfort 1612, na de val van het protestants bewind te Aken 1614 gevlucht naar Utrecht, vestigde zich daarna in Straatsburg, stadhouder der Hessische landen, raad van Straatsburg; in de Freiherrenstand verheven door Ferdinand 111, 1623, met de naam *Wolff* ***von Todenwarfh.*** Bij deze mededeling van Macco valt ons op de wel zeer jeugdige leeftijd, in 1612, van de gezant Wolff.

D e ,,Gotha" — Freiherrliches Taschenbuch — vermeldt voor de opname in de Freiherrenstand, door Ferdinand III, de datum 1637, in 1623 had Ferdinand 11 het praedicaat ,,von und zu" verleend. De Ahnentafel op bladzijde 118 Frankfurter Blätter für Familiengeschichte anno 1910 geeft voor ***Cafharina*** *Wolff* g e b oren ***Van Beeck*** de jaartallen 1593-1635, afwijkend van Macco, en haar afstamming uit *Joost* 1 ***van Beeck*** via (niet gedocumenteerde) *Dionysius* en diens zoon ***Gerhard van Beeck:*** volgens dezelfde bron is ***Anfon*** *Wolff* geboren 5 april 1592 en overleden 7 april 1641.

§ 6. Macco nam van de genealogie ***Van Beeck*** afscheid met een verwijzing naar Amsterdam: wij hebben in dit opstel getracht de familie in haar nieuwe vaderland te volgen. Zij

wist hier haar vroeger aanzien hoog te houden, met, in de top, twee bewindhebbers der Westindische Compagnie: vader en zoon, *Isaak* en ***Nicolaas van Beeck.*** Volgens de beschikbare gegevens schijnt de mansstam in de achttiende eeuw te zijn uitgestorven. De nazaten langs vrouwelijke lijn zijn talrijk.

Geraadpleegde bronnen:

1. „Amstelodamum", aflevering januari 1943.
2. Alexander V(er) H(uell), „De Zeven Kerken van Rome".
3. F. X. Zimmermann, „Die Kirchen Roms", München, 3935.
4. H. F. Macco, „Aachener Wappen und Genealogien", Aken, 1907-1908; sub voce Von Beeck en anderen.
5. H. F. Macco, „Beiträge zur Genealogie Rheinischer Adels- und Patrizier Familien", Aken 1884—1905, Bd. 111 Peltzer, Bd. IV Pastor.
6. H. F. Macco, „Die Reformatorischen Bewegungen während des 16-Jahrhunderts in der Reichsstadt Aachen", Leipzig, 1900.
7. H. F. Macco, „Zur Reformationsgeschichte Aachens".
8. J. E. Elias, „De Vroedschap van Amsterdam 1578—1795", Haarlem, 1903; sub voce Hooftman, Van Beeck.
9. J. C. Marin van Sandelingenambacht „Een Honderdtal Nederlandsche families", Nijmegen, 1946 ; sub voce "De Marre, Ruttens.
10. F. K. van Lennep, „Verzameling van oorkonden betrekking hebbende op het geslacht Van Lennep", Amsterdam, 1904.
11. E. Strutz, „Geschichte der Familie Peill" ,Görlitz, 1927. (genealogie Clignet) .
12. „Geschiedenis van het postwezen in de stad Utrecht", 1939; de postmeester H. Clignet.
13. Dossier Alewijn, A. Bins, hs. Hooftman; gem. archief Amsterdam.
14. Collectie Frieswijk, hs. Bannet en hs. Reynst; bibliotheek Kon. Nedcrl. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.
15. „De Nederlandsche Leeuw", 1932 genealogie Bessels en 1937 genealogie Farret.
16. „De Navorscher", 1592, genealogie Van Reygersberg.
17. „Nederland's Patriciaat", 14" jrg., genealogie Snellen.
18. Koninklijk Oudheidkundig Genootschap „Kohier van de 200e penning van Amsterdam in 1631", uitgave 1890; sub voce Van Beeck.
19. Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap, 46e dl. (1925), blz. 232. 241; sub voce Van Beeck.
20. Gemeentearchief Amsterdam; doop- en trouwboeken 1610-1623 ; transporten 1616; inbreng Weeskamer 18.122vo en 1a Weeskamer 99; sub voce Van Beeck en Ruttens.
21. Gemeentearchief Haarlem; protocol notaris Schoudt 1643; doop- en trouwboeken 1641—1661, sub voce Van Beeck en Ruttens.
22. Gemeentearchief Utrecht ; doopboek Geertekerk, begraafboek Catrynekerk ;sub voce Van Beeck.

KORTE MEDEDELINGEN.

Klappers op de Rechterlijke en Notariële archieven van Zuid-Holland.

In 1941 begon de Heer Mr. G. van Schouwen de Rechterlijke- en Notariële archieven van Zuid-Holland te klapperen, in 1942 met medewerking van ondergetekende. Na het overlijden van Mr. van Schouwen in 1945 wordt dit werk door mij voortgezet.

Geklapperd worden: van de notariële archieven, alle akten (tot ongeveer 1811). Van de rechterlijke archieven, de akten welke voor Schout en Schepenen werden verleden, zoals: testamenten, donatie's, boedelscheidingen, inventarissen, voogdij, uitkoop, vertichting, attestatie, procuratie, indemniteit, cautie, schuldbekentenis e.d.

In de klappers worden vermeld: de comparanten, hun kinderen en familieleden, dus b.v. niet de getuigen, of een voogd welke kennelijk niet tot de familie behoort. Het spreekt vanzelf, dat ik mij bij een zo omvangrijk werk enige beperkingen moest opleggen, zo wordt in de meeste gevallen op de mansnaam geklapperd. (Indien de vrouw, als dit uit de akte blijkt, meerdere keren gehuwd is geweest, of van haar een familienaam en van de man een patronym wordt genoemd, dan wordt ook op de vrouwsnaam geklapperd).

Inlichtingen zijn voor leden van het Genootschap gratis (ter bestrijding van papier- en portokosten twee postzegels van 10 cts. insluiten) bij mij, ***P. W. Paludanus,*** *Frankenslag* ***327, 's-Gravenhage, tel. 558109,*** te verkrijgen.

Het komt nog al eens voor, dat men mij verzoekt „even" na te willen zien of een bepaalde familienaam in de klappers voorkomt; men zal het echter billijken, dat ik aan dit verzoek onmogelijk kan voldoen, immers, al zou ik, met inbegrip van het maken van notitie's, slechts één minuut per klapper nodig hebben, dan ben ik hier toch nog drie uur mee bezig! Wel wordt natuurlijk de omgeving van de genoemde gemeente nagekeken.

De volgende archieven zijn geklapperd:

:er Aar.	Notarieel.
:er Aar.	Rechterlijk.
Aarlanderveen.	Notarieel.
Aarlanderveen.	Rechterlijk.
Abbebroek.	Rechterlijk.
Abbebroek.	Weeskamer.
Abstrecht.	Rechterlijk.
Achttienhoven.	Rechterlijk.
Adriaan Pieters.	Rechterlijk.
Akkersdijk.	Rechterlijk.
Alblasserdam.	Notarieel.
Alblasserdam.	Rechterlijk.
Albrandswaard.	Rechterlijk.
Alkemade (en 0. Wetering)	Notarieel.
Alkemade.	Rechterlijk.
Alphen a/d Rijn.	Rechterlijk.
Ameide.	Rechterlijk.
Ammerstol.	Rechterlijk.
St. Anthonyspolder.	Rechterlijk.
Arkel en Rietveld.	Rechterlijk.
Benthuizen.	Rechterlijk.
Bergambacht.	Rechterlijk.
Berkel en Rodenrijs.	Rechterlijk.
Berkenwoude.	Rechterlijk.
Biert.	Rechterlijk.
Bleiswijk.	Rechterlijk.
Bodegraven.	Rechterlijk.
Boekhorst.	Rechterlijk.
Boskoop.	Rechterlijk.
Brandwijk en Gijbeland.	Rechterlijk.
Brielle.	Rechterlijk.
Charlois.	Rechterlijk.
Cillaarshoek.	Rechterlijk.
Delft.	Rechterlijk.
Dirksland.	Notarieel.
Dirksland.	Rechterlijk.
Dubbeldam.	Rechterlijk.
Esselijkerwoude.	Rechterlijk.
Everdingen.	Rechterlijk.
Geervliet.	Notarieel.
Geervliet.	Rechterlijk.
Gelkenes.	Rechterlijk.
Giesendam.	Rechterlijk.
Giessen-Nieuwkerk.	Notarieel.
Giessen-Nieuwkerk.	Rechterlijk.
Godschalksoord.	Rechterlijk.
Goedereede.	Notarieel.
Goedereede.	Rechterlijk.

Gouderak.	Rechterlijk.
Goudriaan.	Notarieel.
Goudriaan.	Rechterlijk.
Goudswaard.	Notarieel.
Goudswaard.	Rechterlijk.
's-Gravendeel.	Notarieel.
's-Gravendeel.	Rechterlijk.
's-Gravenzande.	Notarieel.
's-Gravenzande.	Rechterlijk.
Group.	Rechterlijk.
Haastrecht.	Notarieel.
Haastrecht.	Rechterlijk.
Hagestein.	Rechterlijk.
Hardinxveld.	Notarieel.
Hardinxveld.	Rechterlijk.
Hazerswoude.	Notarieel.
Heenvliet.	Notarieel.
Heenvliet.	Rechterlijk.
Heerjansdam.	Rechterlijk.
Heer Sirnonshaven.	Rechterlijk.
Heinenoord.	Notarieel.
Heinenoord.	Rechterlijk.
Hekelingen.	Rechterlijk.
Hekendorp.	Rechterlijk.
Helvoetsluis.	Notarieel.
Helvoetsluis.	Rechterlijk.
Helvoet (Nieuw).	Notarieel.
Hendrik-Ido-Ambacht.	Notarieel.
Hendrik-Ido-Ambacht.	Rechterlijk.
Hendrik-Ido-Ambacht.	Beroepenlijst uit Recht. en Not. archief.
Herkingen.	Notarieel.
Herkingen.	Rechterlijk.
Hillegersberg.	Notarieel.
Hillegersberg.	Rechterlijk.
Hillegersberg.	Beroepenlijst uit Recht. en Not. archief.
Hillegom.	Rechterlijk.
Hof van Delft.	Rechterlijk.
Hofwegen.	Notarieel.
Hofwegen.	Rechterlijk.
Honderdland (bij Naaldwijk).	Rechterlijk.
Honselersdijk.	Rechterlijk.
Hoog- en Laag Blokland.	Rechterlijk.
Hoogeveen (bij Nootdorp).	Rechterlijk.
Hoogmade.	Rechterlijk.
Hoornaar.	Rechterlijk.
Kapelle a/d IJssel.	Rechterlijk.
Katwijk.	Rechterlijk.
Kedichem.	Rechterlijk.
Kethel en Spaland.	Rechterlijk.
Klaaswaal.	Rechterlijk.
Koudekerk.	Rechterlijk.
Kraaijenisse.	Rechterlijk.
Krimpen a/d Lek.	Rechterlijk.
Kromstrijen.	Rechterlijk.
Lakerveld.	Rechterlijk.
Langerak.	Rechterlijk.
Lange Ruige Weide.	Rechterlijk.
Leerdam.	Rechterlijk.
Leiderdorp.	Rechterlijk.
Leiderdorp.	Trouwbeloften en Huwelijks-afkondigingen.

Leimuiden.	Notarieel.
Lekkerkerk.	Rechterlijk.
Lexmond.	Notarieel.
de Lier.	Notarieel.
de Lier.	Rechterlijk.
Lindt (Groote)	Rechterlijk.
Lindt (Kleine)	Rechterlijk.
Maasdam.	Notarieel.
Maasdam.	Rechterlijk.
Maassluis.	Rechterlijk.
Meerdervoort.	Rechterlijk.
Meerdervoort.	Beroepenlijst.
Meerdervoort.	Lijst van weerbare mannen.
Meerkerk.	Rechterlijk.
Melissant.	Notarieel.
Melissant.	Rechterlijk.
Middelburg (Gem. Reeuwijk).	Rechterlijk.
Middelharnis.	Rechterlijk.
Middelkoop.	Rechterlijk.
Moerkapelle.	Notarieel.
Moerkapelle.	Rechterlijk.
Molenaarsgraaf.	Notarieel.
Monster.	Rechterlijk.
Monster.	Transportregisters 1684-1722. [1])
Mijnsheerenland.	Rechterlijk.
Naters en Pancrasoord.	Rechterlijk.
Nieuw-Lekkerland.	Notarieel.
Nieuw-Lekkerland.	Rechterlijk.
Noordeloos.	Notarieel.
Numansdorp.	Notarieel.
Numansdorp.	Rechterlijk.
Ooltgensplaat.	Rechterlijk.
Oosterwijk (Gem. Kedichem).	Rechterlijk.
Ottoland.	Rechterlijk.
Oud-Alblas.	Notarieel.
Oud-Alblas.	Rechterlijk.
Ouddorp.	Notarieel.
Ouderkerk a/d 1 Jssel.	Notarieel.
Ouderkerk a/d 1 Jssel.	Rechterlijk.
Papekop en Diemerbroek.	Rechterlijk.
Puttershoek.	Notarieel.
Puttershoek.	Rechterlijk.
Pijnacker.	Notarieel.
Reeuwijk.	Notarieel.
Reeuwijk.	Rechterlijk.
Rockanje.	Notarieel.
Rozenburg.	Notarieel.
Sassenheim.	Notarieel.
Sassenheim.	Rechterlijk.
Sliedrecht.	Notarieel.
Sliedrecht.	Rechterlijk.
Sommelsdijk.	Rechterlijk.
Stad a/h Haringvliet.	Notarieel.
Stad a/h Haringvliet.	Rechterlijk.
Stellendam.	Rechterlijk.
Stolwijk.	Notarieel.
Stompwijk.	Rechterlijk.
Stormpolder.	Rechterlijk.
Streefkerk.	Notarieel.
Strijen.	Notarieel.
Tonge (Nieuwe).	Rechterlijk.

[1]) Vervaardigd door de Heer D. Middelkoop.

Tonge (Oude).	Rechterlijk.
Vlaardingen.	Rechterlijk.
Voorschoten.	Rechterlijk.
Voorschoten.	Huwelijksafkondigingen.
Wassenaar.	Rechterlijk.
Woerden.	Rechterlijk.
Zwartewaal.	Notarieel.
Zwartewaal.	Rechterlijk.

P. W. PALUDANUS.

Bij het tweede **eeuwfeest van de Maria Theresia orde.**

De 18de juni 1.1. was het tweehonderd jaar geleden, dat de Maria Theresia orde werd gesticht. ,,Dies ist der Tag auch, wo mein Name auch für das Militäre sollte verewigt werden", aldus een missive van keizerin Maria Theresia aan graaf Daun, onder wiens bevel het Oostenrijkse leger op 18 juni 1757 het Pruisische leger onder koning Frederik II te Kolin had verslagen: een slag, welke van half drie des namiddags tot acht uur 's avonds had geduurd en aan ,,die dicke Exzellenz", zoals Frederik II Daun noemde, een krijgsbuit had opgeleverd van 22 vaandels, 45 kanonnen en talrijke gevangenen — maar hem helaas ook was komen te staan op een verlies van 8000 man (Pruisen op 14.000 man) —. Een en ander had reeds de volgende dag overste von Vettes, volgens oud gebruik begeleid door 20 trompetters, aan de keizerin te Schönbrunn medegedeeld. Hoeveel waarde de laatste aan deze beslissende overwinning hechtte, blijkt wel hieruit, dat zij die dag voortaan niet alleen ,,den Geburtstag der Monarchie" liet noemen, maar ook als blijvend aandenken aan de geleverde veldslag de vorengemelde orde instelde [1]).

Volgens de statuten dier orde, was bij de verlening ervan rang, stand, godsdienst nòch afkomst van invloed. Er werd slechts gelet op werkelijke militaire verdienste.

Aanvankelijk kende men bij deze orde slechts het grootkruis en het ridderkruis. Keizer Joseph II voegde er in 1783 een derde klasse, n.l. het commandeurskruis, aan toe en in 1785 als versiersel een borstster.

De orde geeft mede recht op de erfelijke titel van baron; ook een pensioen is er aan verbonden. Grootmeester is het hoofd van het Oostenrijkse keizerhuis. Het ordeteken is een achthoekig witgeëmailleerd in goud gevat kruis met brede einden: in het midden het Oostenrijkse wapen met het woord ,,Fortitudine" eromheen gegrift. Aan de ommezijde staat een monogram met de letters M.T.F. (Maria Theresia Franz), omgeven door een lauwerkrans. Het ordelint is verdeeld in drie gelijke banen, in de kleuren van het Oostenrijkse wapen. Het grootkruis wordt om de rechter schouder gedragen, het commandeurskruis om de hals, het ridderkruis op de borst. De feestdag van de orde wordt gevierd op 15 oktober, de naamdag van keizerin Maria Theresia. De ordetekenen moeten na de dood aan het nationale legermuseum worden afgestaan. Ter gedachtenis aan de stichting van de orde werd een gedenkpenning geslagen met op de ene zijde de borstbeeltenissen van Maria Theresia en Frans met de woorden ,,IMPerator FRANCiscus AUGustus ET Maria THERESia AUGusta"; op de andere zijde vindt men de beeltenis van een engel temidden van oorlogstuig, houdende in de rechterhand aan een lint het ordekruis, en in de linkerhand een palmtak. Het randschrift bevat de woorden ,,Prämii virtuti bellici constitutio" alsmede de jaar- en dagtekening MDCCLVII. Die XVII IVNII.

[1]) Ramshorn, Carl Maria Theresia und Ihre Zeit. Leipzig, 1861.

Ter gelegenheid van het eerste eeuwfeest, op 18 juni 1857, werd onder bevel van veldmaarschalk Schwarzenberg een parade van 60.000 man gehouden, die zich aan het einde van de plechtigheid opstelden in de vorm van het Maria Theresia kruis. Aansluitend aan deze parade werd een groot banket te Schönbrunn aangericht.

In 1857 telde de orde 914 leden, onder wie zich 46 grootkruizen, 104 commandeurs en 764 ridders bevonden. Gedurende de oorlog 1914-1918 werd de orde 131 keer uitgereikt.

Hoewel zij voornamelijk werd verleend aan officieren van het Oostenrijkse (k. und k.) leger, werden toch in enkele gevallen ook verwanten, leden van bevriende regerende huizen zn generaals van verbonden legers ermede onderscheiden.

Onder de ordeleden wordt als Nederlander ***Willem George Frederik van Oranje-Nassau-Dietz*** aangetroffen. Deze, jongste broer van Koning ***Willem*** I en 5e kind van ***Willem*** V, werd in 1797 generaal-vestingmeester in het Oostenrijkse leger en voerde o.m. het bevel over de troepen in Italië. Hij onderscheidde zich bij het beleg van Kehl dermate, dat hem het ridderkruis van deze orde werd verleend [2]).

M. DE BLOCK.

[2]) Gegevens verstrekt door Dr. Hanns Jäger-Sunstenau, ambtenaar Gemeente-Archief te Wenen.

De wapen-symboliek der zgn. „twaalf stammen Israëls".

In zijn bekende werk ,,Handboek der Wapenkunde" (Gouda, 1857) schrijft J. B. Rietstap, de vader van de Nederlandse heraldische wetenschap, in Eerste afdeling, hoofdstuk I, ,,De fabeltijd der wapenkunde", bladz. 7: ,,Ligtelijk bevroedt men, dat Genesis XLIX, waar Jacob op zijn sterfbed, in profetische verrukking der zinnen, het lot zijner zonen voorspelt, aan de valkenoogen der oude schrijvers niet ontsnappen kon, evenmin als Numeri 11, waar sprake is van de banieren der Israëlitische stammen".

Enige bladzijden verder schrijft J. B. Rietstap (l.c., bladz. 16): ,,In breede trekken slechts heb ik de Fabeleeuwen der Wapenkunde behandeld, omdat het inderdaad tijdverkwisting zou zijn, er eenigszins ernstig de aandacht aan te wijden; dit deel harer geschiedenis is tot niets nut, dan om er den spot mêe te drijven."

Ja, maar zo is het nu óók weer niet, volgens de tegenwoordige, wetenschappelijke, opvattingen omtrent ,,geschiedenis". Want, sedert Rietstap heeft men onderscheid leren maken tussen geschiedenis, proto-historie en praehistorie en men is veel voorzichtiger geworden met het verwijzen naar het rijk der fabelen en der mythologie, sedert archaeologen, oudheidkundigen en taalgeleerden ons geleerd hebben, dat er, duizenden jaren vóór het begin der christelijke jaartelling, in het naburige Oosten zéér ontwikkelde cultuur-rijken hebben bestaan, in een tijd dat de meeste voorouders der huidige West-Europeanen, bij wijze van spreken, nog ,,in de bomen zaten", of in holen leefden.

Maar dat heeft Rietstap ook zeker niet bedoeld met zijn ,,Fabeleeuwen", en stellig had hij hierbij het oog op de christelijke middeleeuwen, toen men — volkomen te goeder trouw meestal — historische waarde hechtte aan de romans van Koning Arthur en zijn ridders van de Ronde Tafel, aan de geschiedenis van de Graal, aan ,,Alexanders Yeesten" en de Historie van Troye, zoals b.v. een Jacob van Maerlant dat in zijn werken weergaf. En in dit licht bezie men dan ook de middeleeuwse wapen-

beschrijvingen, door middeleeuwers ontleend aan Genesis 49 b.v.

Anders wordt de zaak evenwel, indien blijkt, dat men in het Oosten, in de Oriënt, vele honderden jaren reeds vóórdat er in Europa zelfs nog meer van een eerste begin van wapenkunde sprake was, zich met zoiets als stam- of geslachtsemblematiek bezig hield.

Wij zouden zulks gevoegelijk „de proto-historie der wapenkunde" kunnen noemen. Iets anders dus dan „fabeltijd der wapenkunde".

Deze overwegingen kwamen bij mij op, toen ik onlangs de fraaie, nieuwe, postzegel-serie onder ogen kreeg, die de staat Israël heeft uitgegeven en waarop de kunstzinnige ontwerper — het is een serie van 12 waarden — de emblemen der twaalf stammen Israëls heeft uitgebeeld.

Hij heeft zich hierbij laten leiden door een plaats in Midrasj rabba, Bemidhar II, § 7, waar een nauwkeurige beschrijving wordt gegeven van de banieren der twaalf stammen, met kleuren en emblemen, d.w.z. in heraldieke taal: wapenfiguren. Alleen voor wat de kleuren betreft — en met een enkele, onbetekenende, afwijking van de Midrasjtekst — ging de postzegel-serie-ontwerper zijn eigen weg.

Nu weten wij tegenwoordig maar al te goed, dat het getal 12 in de oudheid een magisch-mystiek getal was: dat er in feite 2 *Joseph*-stammen geweest zijn, n.l. *Ephraïm* en *Manasse;* dat de stammen *Juda* en *Simeon* zich reeds in oeroude tijden met een clan *Qenaz* (Kaleb en Othniël) tot één volksstam verenigd hadden: dat de stam *Levi* (< Lea?) in vóór-Egyptische tijd reeds versplinterd en verstrooid was: dat de stam *Ruben* ten tijde van de richteres Debora reeds tamelijk onbeduidend was geworden en sedertdien langzaam wegkwijnde [1]); dat er een Israël-stam *Machir* bestond, die niet onder de 12 geteld werd: enz. enz.

onderwijzingen de inhoud der Talmoeden vormt, reeds wapenbeschrijvingen gaf.

En zo stamt ook de Midrasj rabba in elk geval, en zonder twijfel, uit een tijdperk vóór het jaar 500 ....[2]).

Dat wil dus zeggen: uit een tijdperk vóór Theodorik de Groote der Oost-Goten en Chlodowech (Clovis) der Franken, in Europa!

Van enige beschaving of cultuur was toen in Europa ternauwernood sprake; in het vroegere Babylonië echter bloeiden Joodse scholen en academies en kon de diepzinnige leerstelling ontstaan: „Dagelijks zendt God zijn engelen uit, om de wereld te verwoesten. Doch een enkele blik Gods op de schoolkinderen en. de geleerden is genoeg„ om zijn toorn in erbarming te veranderen" [3]).

Wij zullen nu overgaan tot een korte beschrijving van de wapen-emblemen der twaalf stammen Israëls, zoals Midrasj rabba die geeft, met een verwijzing naar de Bijbelplaatsen waarop deze symboliek berust:

1. *Rëuben (Ruben):* een alruin-plant; ontleend aan Genesis 30 : 14. [„En Ruben ging in de dagen des tarweoogstes, en hij vond dudaïm = alruinen in het veld .... enz."]
2. *Sjimon (Simon):* een Sichem-poort; ontleend aan Genesis 34 : 25 en 26.
3. *Levi: de* efod-borstlap des Hogepriesters; kennelijk een toespeling op Deut. 10 : 8; Numeri 18 : 20; Jozua 13 : 33.
4. *Jehoeda (Juda):* een leeuw, ontleend aan Gen. 49 : 9.
5. *Dan:* een slang; ontleend aan Gen. 49 : 16 en 17. [„Dan zal zijn volk richten, als een der stammen Israëls [4]). Dan zal eene slang zijn aan den weg, eene adderslang nevens het pad, ... enz."]

Maar dit alles is voor onze beschouwing van secondair belang.

Wat belangrijker en, uit een heraldiek oogpunt, hoogstbelangwekkend is, dat is het feit, dat men ten tijde der Amoraïem, dat zijn de Joodse leraren, die van de 3de tot en met de 5de eeuw van de gewone jaartelling leefden en wier

6. *Naftali:* een hinde; ontleend aan Gen. 49 : 21.
7. *Gad:* een tentenkamp: ontlening onzeker, maar zeer waarschijnlijk een toespeling op het krijgshaftig Noma-

[1]) Zie: Rud. Kittel, „Geschichte des Volkes Israel", 1, bladz. 473, noot 2. (Gotha, 1916)[3].

[2]) Mededeling van de Weleerwaarde Zeergel. Heer S. Rodrigues Pereira, legerrabbijn K.L.

[3]) Josef Kastein, „Een geschiedenis der Joden", vert. door Dr. J. L. Snethlage (Arnhem, 1933), bladz. 274.

[4]) In de postzegel-serie verving men de slang door een weegschaal, Gen. 49 : 16. „Dan zal zijn volk richten".

denbestaan van deze bastaard-stam in het Overjordaanse [5]). [zie: Jozua 22 : 4 en 6].

8. *Asjer (Asser):* een olijfboom; onleend aan Deut. 33 : 24 iuncto Gen. 49 : 20.
9. *Isjaschar (Issaschar):* zon met hemellichamen: ontleend aan 1 Kron. 12 : 32. [„En van de kinderen Issaschars, die ervaren waren in het verstaan van de tijden, om te weten wat Israël doen moest ... enz."]
10. *Zebulon:* een antiek schip: ontleend aan Gen. 49 : 13.
11. *Josef:* stier en oeros (in Midrasj rabba); een korenschoof (in de postzegel-serie); in beide gevallen: een toespeling op Deut. 33, onderscheidenlijk vers 17 en 14, in 't laatste geval: iuncto Gen. 37 : 7.
12. *Benjamin:* een wolf: ontleend aan Gen. 49 : 27.

DR. H. P. SCHAAP.

De heren en 'graven van Bronckhorst.

(LXXIV, kol. 67-88).

kol. 73: onder de noten is de noot 65a) uitgevallen, deze luidt:

65a) Necrologium Frenswegen. (Versl. Med. Overijss. Regt XXXVII, blz. 32.)

kol. 78: XIII BBA. Zie over dit echtpaar en hun kinderen ook: Zeitschr. Aachener Gesch. Verein XI (1889), S. 19, 20; R. Scholten, Wissel und Grieth, S. 112; Scholten, Geschichte der Stadt Cleve (1881), S. 154 en noot 1.

kol. 79: In noot 147 slaat de tweede zin alleen op *Elisabeth* (XIII BBB 4).

kol. 82: Bij de oudste twee kinderen van XIII BC te lezen:

1. *Willem,* volgt sub XIV BCA.
2. *Karel,* volgt sub XIV BCB.

MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Ten Busch-Moller.

(LXXIV, kol. 139.)

Ter aanvulling van het artikel van Mr. H. L. Hommes kan ik mededelen, dat uit het huwelijk van *Allard ten Busch* en *Fenna Moller* behalve de twee door hem in kol. 139 genoemde kinderen, in Arnhem gedoopt zijn (Ned. Geref.): *Johanna* op 14 april 1680 en *Alert* op 26 maart 1682.

Allard zelf werd eveneens te Arnhem gedoopt, n.l. op 16 maart 1656, als zoon van *Wessel ten Busch* en *Alertgen Allerts van de Wall.*

Zie voor verdere gegevens over *Allard ten Busch:* Ned. Archief voor Genealogie en Heraldiek 6e jrg., 1948, blz. 175 en 176.

C. J. SIERTSEMA-HEUVELINK.

Rectificatie Genealogie de Vrij.

(LXXIV, kol. 148.)

Maria Francina de Vrij, geb. Rotterdam 27 nov. 1827, † 's-Gravenhage 16 maart 1889, tr. 1° 's-Gravenhage 5 (niet 8) maart 1856 *Arnoldus Alexander Brocx,* geb. 's-Gravenhage 7 juni 1825, kapitein ter koopvaardij, opzichter Noord-Hollands kanaal, † Alkmaar 17 dec. 1860, zoon van *Paulus Henricus Brocx* en *Clara Catharina van Renesse;* tr. 2° enz.

Arnoldus Alexander Brocx, zoon van *Jan Willem Brocx* en *Anna Cornelia Brocx,* geb. 's-Gravenhage 25 sept. 1819, † 's-Gravenhage 21 nov. 1843, was ongehuwd.

Jan Willem Brocx en *Paulus Henricus Brccx* waren broeders.

J. M. W. KLOMP.

[5]) „Leidenschaftlich waren sie dem Leben zugetan, und harte Kämpfe galt es zu bestehen, um sich in der Wüste durchzuschlagen". [Friedrich Muckle, „Der Geist der Jüdischen Kultur und das Abendland", bladz. 169. (Wien, Leipzig, München, Rikola Verlag, 1923.)]

BOEKBESPREKING.

Genealogisches Handbuch des Adels, Band 15. Adeliger Häuser A, Band 111. C. A. Starke Verlag, Glücksburg/Ostsee 1957.

Dit deel, wederom gewijd aan de onbetitelde „Uradel", omvat een vijftigtal états-présent: van de behandelde geslachten *Herwarth von Biffenfeld* en *von Seydlitz Kurzbach* zijn leden thans in Nederland gevestigd. Verscheidene geslachten, zoals *von Bismarck, von Bonin, von Buttlar, von Gersdorff* en *von Schwerin,* vertonen een zeer grote uitgebreidheid.

In de „Anhang" zijn de „Ahnenreihen" opgenomen van een kind uit een huwelijk *von Bismarck-von der Goltz* en van de kinderen uit een huwelijk *von Jagow-von Jagow,* deze beide kwartierstaten zijn t.e.m. de 128 kwartieren uitgewerkt. Onder de eveneens in de „Anhang" opgenomen „Historische Ahnen" trekt de aandacht de afstamming van *Traugotf von Jagow* (1865—1941) uit *Lodewijk* IV *de Heilige* landgraaf *van Thuringen* en uit de keizer *Lodewijk IV,* hertog *van Beieren;* deze afstamming loopt over *Sophie Juliane* Gräfin *zu Castell-Rüdenhausen,* echtgenote van *A. H. van Rechteren,* uit welk echtpaar vele Nederlanders stammen.

Enige opmerkingen mogen hier volgen:

pag. 167: *Daan* Comte *de Hochepied,* lees: *Daniel Jacques Edmond* graaf *de Hochepied.* (Zie Ned. Adelsboek 1956, blz. 121, de aldaar vermelde voornamen van *E. von Dewifz* kunnen aan de hand van de gegevens uit het hier besproken Taschenbuch worden verbeterd en aangevuld).

pag. 199: Volgens Nederl. Patriciaat 1954, blz. 253, werd *Engelina Alida Kruseman* geboren 16 sept. 1829 als dochter van *Hendrik Martinus Kruseman,* tabakskoper, en *Lamberdina Catharina Elisabeth (van) Olhoff* en trouwde zij 1° in 1854 (door echtsch. ontbonden) *Georgius Henricus Groote,* terwijl haar huwelijk met G. 0. C. *von Estorff* eveneens, en wel in 1873, door echtscheiding werd ontbonden. Volgens deze zelfde bron was *G.* 0. C. *von Estorff* voornoemd niet „Kgl. niederl. Khr.", doch Luxemburgs kamerheer van de Groothertog Willem 111 (tevens Koning der Nederlanden). Uit de gegevens van het Taschenbuch blijkt, dat Ned. Patriciaat G. 0. C. *von Estorff* ten onrechte als „Freiherr" heeft betiteld.

pag. 231: *Charlotte* Freiin *Schimmelpenninck van der Oye, lees: Charlotte A. W.* barones *Sch. van der O., zij* was dochter van *Assueer Jacob* baron *Sch. van der O.,* heer van Watergoor, en *Henriette A. Ch. J. A.* baron es *van Pallandt.*

pag. 233: *Elske de Blocq van Scheltinga* was geen Jkvr.

pag. 429: Uit aantekeningen van Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins in mijn bezit blijkt het volgende:

Hans Friedrich Wilhelm Balfhasar Erdmann von Seydlitz Kurzbach, geb. Bergen 9 juni 1854, Pruiss. pionier officier, genaturaliseerd als Nederlander 24 juli 1890, kap. der inf. Kon. Ned. Ind. Leger 1893, † Panteh Perak 25 febr. 1897, tr.

Kota Radjah 7 aug. 1884 ***Elisabeth Albertien Canter Visscher,*** dr. van ***Johannes Albertus C.V.,*** zoutverkooppakhuismeester te Pandeglang, en ***Elisabeth Bachet.***

Hun zoon ***Robert von S. K.*** huwde te Batavia 5 januari 1925 ***E. Begemann,*** dr. van ***Willem Lodewijk B.,*** referendaris Algem. Rekenkamer in Ned.-Indië, en ***Jeannette Canter Visscher.*** Hun tweede zoon was genaamd: ***Albert Friedrich Wilhelm Balthasar Erdmann von S. K.,*** geb. te Bengkajang (Borneo), zijn echtgenote ***Jeanne Gertrude le Rütte*** was dochter van ***Louise Henri le R.,*** kap. der inf. Kon. Ned. Ind. Leger, en ***Elisabeth Cornelia Diepering;*** hun onder b. genoemde zoon was genaamd ***Hans Robert Friedrich.***

Het onder (3) op pag. 430 vermelde kind was genaamd: ***Maria Anna Magdalena Elisabeth von S. K.;*** haar eerste echtgenoot Mr. J. G. ***Milius*** was voorzitter van de Landraad te Bandoeng; haar tweede echtgenote, ***Karl Paul Wierny,*** was geboren te Hindenburg in 1886.

Het onder (4) genoemde kind was genaamd ***Paul Ferdinand Willem von S. K.*** Hij huwde te Batavia 15 januari 1917 ***D. Vogelzang,*** dr. van ***Pieter Jacob V.*** en ***Maria Mathilde ten Cate;*** hun onder c. vermelde zoon was genaamd ***Willem Robert Adriaan Herm ann von S. K.*** en werd 3 april 1925 te Bandoeng (Java) geboren.

Volgens Ned. Patriciaat 1947, blz. 72/73, werd het onder b. vermelde kind ***Pauline Ferdinande Wilhelmine von S. K.*** geboren te Tjimahi (Java) en trouwde zij te Bandoeng 11 dec. 1941 ***Johan Flores Broese van Groenou,*** geb. Joanna (Java) 28 januari 1911, 1° luit. der inf. Kon. Ned. Ind. Leger, † (in krijgsgevangenschap) Thailand 15 aug. 1943.

pag. 555: de onder XIV/XVI en XV/XVII genoemde ***A. H. van Rechteren*** en ***M. F. E. van Rechteren*** waren graaf, resp. gravin des H. R. Rijks.

De uitvoering is, zoals wij van deze uitgave gewend zijn, voortreffelijk.

W. W. van Valkenburg.

Jierboekje fan it Genealogysk Wurkforbân. Uitg. van de Friese Academ, Leeuwarden 1957.

De eerste der bijdragen, welke dit zevende jaarboekje van het Genealogisch Werkverband van de Friese Academie bevat, is gewijd aan „Familie-Aantekeningen *de Blocq*", gebaseerd op een copie van 1706, waarvan het origineel bevatte de eigenhandige aantekeningen van *Jacques de Blocq* ***(1521-1573)*** en *Daniel de Blocq* (1560–1617), uit het tijdperk 1556-1617. In een volgend artikel „Van hardhouwers, antieksnijders en advocaten" behandelt W. Dolk de afstammelingen, later *Schotanus* genaamd, in vier generaties van de hardhouwer ***Claes Jellesz,*** die omstreeks 1590 te Franeker woonde.

Naamgenoten ***Schotanus*** komen eveneens ter sprake in de bijdrage *„Schotanus-Nauta",* zijnde familie-aantekeningen van leden van deze geslachten over het tijdperk 1641-1723.

In „Het geslacht *Bierma*" wordt de genealogie geboden van een uitgebreid Fries boerengeslacht. Van de vele kortere bijdragen noemen wij slechts de kwartierstaten van de minister *J. J. Algera* en van ***Dreves Uitterdijk*** (1866-1940).

Een „Lijst van testamenten voorkomende in band EEE nr. 4 van het Hof Provinciaal (Rijksarchief Leeuwarden) besluit de serie interessante artikelen van dit jaarboekje. Los bijgevoegd is bovendien een „Register op de familienamen, voorkomende in de eerste zes jaarboekjes (1951-1956).

W. W. van Valkenburg.

Das Geschlecht Stoltenhoff aus der Grafschaft Mark, bearbeitet von Maria Kreftinggeb. Stoltenhoff. Verlag Degener & Co., Neustadt an der Aisch 1956.

Van het zeer uitgebreide geslacht ***Stoltenhoff*** — stammende uit ***Diedrich Stoltenuff'n Kempen,*** wiens weduwe in 1679 te Wengern/Ruhr werd begraven -, bevat dit boek de genealogie van de z.g. „Eschweiler" en „Stolberger" takken; de z.g. „Volmarsteiner Hauptstamm", welke tak nog niet geheel volledig is nagespoord, wordt in dit werk niet behandeld.

De twee bovenvermelde takken vertonen een zeer grote uitgebreidheid en hebben zich over de gehele wereld verspreid: op het gebied van handel en industrie traden zeer vele leden van het geslacht op de voorgrond. Een in Nederland voortlevende tak stamt uit ***Johann Gotfried Stoltenhoff*** (1742-***1807),*** geboren te Eschweiler, die in 1762 burger van Nijmegen werd en aldaar van 1796-1807 rentmeester der stad was.

Talrijke illustraties verlevendigen de tekst; ook over afstammelingen in de vrouwelijke lijn worden in de jongste generaties gegevens verstrekt. Voor de prijs van D.M. 17,50 is dit aardige, bijna 80 blz. tekst tellende, boekje in de handel.

W. W. van Valkenburg.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Broijel-Woutmans, (LXVIII 288; LXX 283; LXXII 29; LXXIII 86). ***Hermina van Broijel,*** de vrouw van ***Jan Willemsz. van der Keere.*** is niet (als ***Anna)*** ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 13 sept. 1691; deze *Anna van Broyel,* dr. van ***Hendrik*** en *Meyntje* ***Harmens Woutmans*** is waarschijnlijk jong overleden. Voornoemde ***Hermina van Broijel is*** daarentegen ged. Amsterdam (Westerkerk) 14 juli 1690, als dr. van *Arent (van)* ***Broyel,*** geb. Bentheim ± 1654 en (getr. Amsterdam (Nieuwe kerk) 8 april 1685) ***Meyntie Woutmans,*** geb. Steenwijk ± 1656, begr. Amsterdam (N.K.) 8 april 1732. Bij zijn ondertrouw te Amsterdam (Kerk. Int. Reg. 22 maart 1685) werd *Arent* geassisteerd door zijn broeder ***Harmen van Broyel.*** Laatstgenoemde huwde (ondertr. Amsterdam 1 juni 1671) ***Anna Woltman*** (of ***Woutmans)*** uit Steenwijk. In zijn ondertrouwacte is doorgehaald, dat hij geassisteerd werd door zijn vader ***Hendrik van Broyel.*** Vermoedelijk is deze ***Harmen (van) Broyel*** identiek met zijn naamgenoot, die op 7 mei 1689 als „neef" van ***Hendrik van Broijel,*** spekkoper, geb. Bentheim ± 1665, wordt vermeld bij diens ondertrouw met ***Meynfie Harmens Woutmans*** „van Amsterdam", geb. ± 1667 (wier moeder in 1689 te Steenwijk woonde), begr. Amsterdam (N.Z. kapel) 21 maart 1749.

Uit het huwelijk van ***Harmen van Broyel*** met ***Anna Woutmans*** sproot een dochter *Hilletje,* ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 17 sept. 1675. Vermoedelijk was hij dus een zoon van de molenaar ***Henrich zum Broyell*** (begr. Bentheim 12 febr. 1675) en diens eerste vrouw *Hilla* ***Frantzen*** († ***8*** febr. 1653). Daarvoor pleit ook, dat bij de ondertrouw van Harmens broeder *Arent* diens ouders dood waren. Maar dan zal de op 14 maart 1692 te Bentheim optredende „Ohm ***Broyl*** in Amsterdam" (N.L. 1951, kol. 29) waarschijnlijk voornoemde ***Harmen*** zijn geweest, naar wie het op die datum gedoopte

kind van *Dierich fom Broyl* werd genoemd. Het feit, dat *Harmen* een neef was van de spekkoper *Hendrik*, sluit uit, dat laatstgenoemde een broer is geweest van *Marfin zum Broyefl* († in 1700), de vader van het in 1692 gedoopte kind. Veeleer kan worden vermoed, dat de spekkoper *Hendrik* een zoon is geweest van een oom van *Martin, Harmen* en *Arent*, m.a.w. van een zoon van een broeder van *Henrich zum Broyell* (of *fom Broiel*) uit Bentheim. Deze *Henrich* (de oudere) was een zoon van *Merfen ten Broil* (begr. Bentheim 9 nov. 1632), wiens vader *Werner* heette. In dit verband nu kan het van belang zijn, dat de spekkoper een oudste zoon *Warnaer van Broyel* (ged. Amsterdam (Nieuwe kerk) 26 febr. 1690) had, welk kind mogelijk genoemd is naar de grootvader van vaderskant. Alleen een verder onderzoek te Amsterdam (en Bentheim?) kan nadere bewijzen verschaffen.

Geen van de drie hiergenoemde huwelijken *Van Broyel X Woufmans (Woltmans)* zijn vermeld in het met 1655 aanvangende trouwboek van Steenwijk en het doopboek aldaar begint eerst met 1666. Mr. J. L. Rijndorp Jr. was evenwel zo vriendelijk voor mij het rechterlijk archief van Steenwijk te raadplegen. Hetgeen hij vond, kon samengevoegd worden tot het volgende genealogische fragment:

1. *Claes Herms(z) Woltmans*, woonde te Steenwijk aan de Woltstraat, † vóór 11 mei 1680; tr. 1° *Meynfien Jans Heide(n)*, † in of vóór 1646, dr. van *Jan Michiels* [1]); tr. 2° ± juni 1646 *Harmfien Egberts*, † tussen 11 mei 1680 en 30 mei 1683.
   Uit het eerste huwelijk (volgorde onbekend):
   a. *Harmen Clasen*, volgt onder II.
   b. *Jantien Clasen*, gegoed op Steenwijkerkamp onder Steenwijk, † vóór 16 mei 1668.
   c. *Michiel Clasen.*
   Uit het tweede huwelijk: zie hierna.

11. *Harmen Clasen Woltmans*, † in of vóór 1679: tr. *Aeltien Jacobs* (van *Doeverden?*). Zij hertr. Steenwijk in mei 1680 *Johannes Hasenharf.*
   Uit het eerste huwelijk (volgorde onbekend):
   a. *Meintien Harmens Woltmans.*
   b. *Hermken Wolfmans.*

Ongetwijfeld was de onder 11 sub a genoemde *Meintien* identiek met de latere vrouw van de Amsterdamse spekkoper *Hendrik van Broijel*. Evenwel moet Claes *Herms Woltmans* ook kinderen bij zijn tweede vrouw hebben gehad, want op 30 mei 1683 compareerde te Steenwijk „David Hallegraeff als volmachtiger van de gesaementlycke kinderen en mede-erfgenaemen van *Harmfien Egberts*, weduwe van *Claes Herms Woltman*, caverende tesaemen voor haer uytlandige broeder *Egbert Woltman*, alles volgens procuratie van de 14e may 1682 voor burgermeesteren der stad Amsterdam". Helaas zijn de Procuratiën (van binnen) van Burgemeesteren van Amsterdam van vóór 1700 verloren gegaan, zodat wij van deze kinderen alleen maar de naam van de „uitlandige" *Egbert* kennen. Mr. Rijndorp opperde evenwel het m.i. aannemelijke vermoeden, dat tot deze kinderen ook zouden hebben behoord *Anna Woutmans*, de vrouw van *Harmen van Broyel*, en *Meyntje Woufmans*, de vrouw van *Arent van Broyel*. Wellicht zijn hiervan nadere bewijzen nog te vinden te Amsterdam.

Vught (N.-Br.). **MR. W. DE VRIES.**

[1]) *Jan Michiels*, † tussen 3 juni 1646 en 27 dec. 1647 (Steenwijk, Boek van Momberschappen, Inv. 56 + (B.A. Zwolle))

de Jongh-Vermeer. (LXXIV 184). *Margaretha de Jong(h)*, de dochter van *Arij de Jong* en *Judith Vermeer*, was blijkens een inschrijving in het bevolkingsregister van Maassluis, gedateerd op 9 januari 1776, toen 6 jaar oud. zodat zij dus werd geboren omstreeks 1770. Haar doop heb ik niet gevonden. In 1792 vertrok Margaretha naar 's-Gravenhage.

Een broer van haar was de genoemde *Adrianus de Jongh*, maire en later burgemeester van Maassluis, aldaar overleden op 18 september 1850 in de ouderdom van 84 jaren.

Haar vader, *Arij de Jong*, was, naar blijkt uit eerder genoemde inschrijving in het bevolkingsregister: slijter en afkomstig van Oosterhout. Hij is overleden in 1791 (aangifte van overlijden 6 sept. 1791, 72 jaren). *Judith Vermeer* volgde hem tien jaren later, in 1801: haar overlijden werd aangegeven op 14 maart 1801, oud 70 jaren.

Op 5 oktober 1758 gaf de Kon. Pruissische Richter tot Zevenaar een akte van indemniteit af ten behoeve van *Judith Vermeer*, nu onlangs tot Maassluis getrouwd aan de Heer *de Jong*, dochter van de Heer Heemraad *Nicolaus Vermeer* en juffrouw *Catharina Offermanns*. Op 6 aug. 1758 was het huwelijk te Maassluis voor schepenen voltrokken.

In de akte van ondertrouw wordt gesproken van Monsr. *Arij de Jong*, Wedr. van *Jacoba van Oosterhout*. Ook de notaris G. de Heer te Maasland schreef in een testamentaire akte van 17 februari 1750 „mons. *Arij de Jong*, Coopman in Wijnen. en juffr. *Jacoba van Oosterhouf* egteluijden won. te Maassluis".

Het huis, dat het echtpaar *De Jong-Vermeer* betrok was hetzelfde als dat wat in 1749, blijkens het kohier van het middel ter vervanging van de afgeschafte pachten, bewoond werd door *Arij de Jong*, tapper en bierschipper, t.w. nr. 741a. *Arij de Jong* werd in deze belasting aangeslagen voor f 1481.18.–, gespecificeerd als volgt:

741a. Arij de Jong Tapper en Bierschipper

4 personen	f	15. 4. 2
in Bier aangeslagen	,,	7. –. –
80 Beestiaal	,,	12.15. 8
4/8 Boter	,,	2.12. 4
100 Ton Turf	,,	20. –. –
12 Branthout	,,	3. 6. –
2 Ankers Wijn	,,	7. 9. –
Kl. Cons.	,,	2. –. –
als Tapperiaan getaxeert op	,,	1200. –. –
Tabak	,,	3. 9. 2
¼ Zout en Zeep	,,	10.12.10
¼ Coffij en Thee	,,	4. 4. 2
	f	1288.12.12
	,,	193.5.4
	f	1481.18.–

In de collectie ontvangen acten van indemniteit bevindt zich een extract van een acte van 3 juni 1739 (fol. 345) uit het „Register van Borgtogten en andere actens binnen de vrijheijt Oosterhout" betreffende *Arie Pieters de Jong*, geboortig van Oosterhout, „te kenne gevende van voornemens te sijn omme sig in den huwelijke staat te begeven met juffrou *Geertruij Jans Zeger* weduwe *Adriaan Dirk Brouwers*, woonagtig tot Maassluijs". Dit huwelijk werd op 1 juli 1739 te Maassluis voor schepenen voltrokken. De bruidegom is volgens de Maassluise akte *Ary de Jo n g h*, minderjarigh jongman geboren tot Oisterhout onder de Baronnie van Breda".

Daar deze *Arij Pieters de Jong* in 1748 de echtgenoot is geworden van *Jacoba van Oosterhout*, was *Judith Vermeer* dus zijn derde vrouw. De akte van ondertrouw van 10 mei 1748 laat hieromtrent geen twijfel. Er staat „*Arij de Jongh* wedr. van *Geertruyd Zegers* wonende alhier sullende trouwen met *Jacoba van Oosterhout* j.d. woonende tot Z(ierik)Z (ee)."

Vermoedelijk is *de Jong* als Brabants-bierschipper naar Maassluis gekomen. In elk geval stond hij in nauwe relatie tot de schipperswereld. Volgens genoemd kohier van 1749 deelde hij zijn woning met *Frans Koene*, schipper op Brabant.

Op 26 november 1778 kwam zijn zuster *Pieternella de Jong*, weduwe *Adriaan Koene* bij hem inwonen. Laatstgenoemde was tot zijn overlijden schipper op Dordrecht. Hij was geboortig van Goidschalxoord, terwijl zijn moeder, ene *Johanna de Jong*, van Raamsdonk kwam. Zijn broer *Hendrik Koene*, schipper op een poon, was geboortig van Geertruidenberg. Een zuster *Lena Koene*, eveneens geboortig van Goidschalxoord, was gehuwd met *Jan de Jong*. Deze *Jan de Jong, geboortig* van Terheide (N.B.) was in 1767 schippersknecht. Na het overlijden van voornoemde *Adriaan Koene*, de schipper op Dordrecht, betrok hij diens woning, die eigendom was van *Arij de Jong*. Op dit perceel staat hij ingeschreven als schipper, doch 17 mei 1783 verhuist hij weer naar een andere woning, nog steeds in dezelfde wijk, en dan wordt hij opnieuw ingeschreven als schippersknecht. Na het overlijden van zijn vrouw in 1784 vertrekt hij in 1785 naar elders.

Deze *Jan de Jong* mag niet verward worden met een andere *Jan de Jong* die omstreeks 1767 knecht was bij *Adriaan Koene* voornoemd. Deze *Jan de Jong* was geboortig van Antwerpen en bij zijn inschrijving in het bevolkingsregister 23 jaren oud.

In 1776 had *Adriaan Koene* een andere knecht: *Klaas van Geel. Deze* was, evenals de vrouw des huizes *Pieternella de Jong* geboortig van Oosterhout. In dat jaar was bij dit echtpaar *Koene-de Jong* nog inwonend *Catharina de Jong, geboortig* van Antwerpen.

Catharina de Jong vertrok anno 1778 naar elders. *Klaas van Geel* was reeds eerder vertrokken. In 1777 overleed *Adriaan Koene.*

In 1767 woonde nog bij Adriaan Koene in een **zekere** *Willemijntje Koene.* Evenals *Hendrik Koene*, de poonschipper, was zij geboortig van Geertruidenberg. Zij verhuisde enige tijd later naar een andere woning in dezelfde wijk en trad toen in het huwelijk met *Herman van der Linde*, een mr. schoenmaker.

Doordat de inschrijvingen tussen 1767 en 1776 niet gedateerd zijn, is het met behulp van het bevolkingsregister niet precies uit te maken, of zij eerst nog enige tijd de huishouding van voornoemde schoenmaker, die anno 1767 nog gehuwd was met *Dirkje Carre*, als tijdelijke hulp heeft waargenomen, doch het heeft er alle schijn van.

Dit is echter hier niet van belang. Interessanter is, dat bij de inschrijving op dit perceel haar de familienaam *van den Berg* wordt toegekend. Of dit komt omdat een twintig à dertig jaren eerder reeds te Maassluis een familie. ..... *Coene van den Berg* was gevestigd, dan wel omdat zij kwam uit Geertruidenberg, heb ik niet kunnen vaststellen met het hier aanwezige materiaal. In elk geval was de familie rondom *de Jong* R.K. en de andere familie gereformeerd. Doch beide families hadden hun hart verpand aan het water, al meen ik, dat de voorkeur van de gereformeerde familie uitging naar het ruime sop.

's-Gravenhage. **D. VAN BAALEN.**

de Ridder. (LXXIV 127). Naar aanleiding de vraag *de Ridder* (Zeeland), kan ik mededelen, dat ik enkele gegevens over families *de Ridder* in Zeeland heb verzameld, daar in mijn kwartieren ook de Ridder voorkomt, van het eiland Noord-Beveland, beginnend met *Arendt Claesse de Ridder* gehuwd met *Elisabeth Pieterse de Vos*, die 14 febr. 1694 een zoon *Pieter* laten dopen te Colijnsplaat.

Ik vond dan de volgende personen, die wellicht verwant zijn aan het in de vraag bedoelde geslacht de Ridder:

R. de Ridder, predikant te Dreischor (1577—1579), daarna te Heinkenszand (1579—1581), ten slotte te Baarland (1581-1583) ; op verzoek ontslagen. (Van Alphen. Kerkelijk Handboek).

H. de Ridder, predikant te Sint-Annaland (1620—1626), overleden in 1626. (Idem).

Heyndrick de Ridder, predikant te Haamstede en Burgh van 1640-1646, overleden 1646. (Idem).

Ondertrouwboek Vlissingen.

21 januari 1645.

Heyndrick de Ridder, j.g., van Rimmerswale, dienaer des Gsddelijcken Woords tot Haemstede

ende

Christina van de Putte, van Vlissingen, weduwe van Mr. *Jacobus Bosschart: sy* wonende ter Goes.

(Aantekening bij collectie advertenties de Ridder: Centraal Bureau voor Genealogie).

Zijn zoon was wellicht:

Karel de Ridder:

Ondertrouwboek Vlissingen,

18 maart 1673.

Karel de Ridder, j.m. van Haemstede, cap. van een compagnie voetknegten

en

Maria Everts, j.d. van Vlissingen: sij woont inde Nieuwstraete.

(Idem).

De familie *de Ridder*, die in mijn kwartieren voorkomt, voert als wapen drie strijdhamers, een wapen dat men ook bij Smallegange vindt afgebeeld als wapen *de Ridder, Zeeland*. Dit is hetzelfde wapen, dat gevoerd werd door een Gentse schepenfamilie *de Ridder* en aldaar op het Belfort is te zien.

De familieoverlevering vertelt van een voormoeder om het geloof verbrand in Vlaanderen.

Breda. **J. R. W. SINNINGHE.**

Sanderson. Wie bezit gegevens over deze familie, welke vooral in Loenen aan de Vecht e.o. bekend was (voorzover niet in Navorscher, Ned. Leeuw e.d. gepubliceerd). Tijdens de oorlog werd ergens aangekondigd, dat over deze familie een publicatie zou komen maar deze is blijkbaar niet verschenen.

Wie weet hier meer van? In 't bijzonder wordt gezocht naar de plaats en datum van doop en huwelijk van *Joris Sanderson* en *Johanna Christiaans* vóór 1689.

Amsterdam. Ds. G. FAFIÉ.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Johannes Loeff ,† — Forcst en Hodenpijl. door Jhr. H. A. van Foreest. — De Van Beeck's uit de Zeven Kerken van Rome, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Korte Mededelingen: Klappers op de Rechterlijke en Notariële archieven van 'Zuid-Holland; Bij het tweede eeuwfeest van de Maria Theresia orde; De wapen-symboliek der zgn. „twaalf stammen Israëls"; De heren en graven van Broneckhorst ; Ten Busch-Moller ; Rectificatie Genealogie de Vrij. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op p 0 strekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, **'s-Gravenhage.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 8 **LXXIVe Jaargang** **augustus 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Z. M. DEURVORST . . . . . *Montfoort.*
Wilhelminastraat A 239/1.

C. HOUTMAN . . . . . *Hilversum.*
Eikbosserweg 175.

Mevrouw A. E. P. KÖNIG
geb. DEL COURT VAN KRIMPEN . . . *'s-Gravenhage.*
Wassenaarseweg 355.

H. R. KOOBS DEN HARTOG . . . . . *Elst (Gdl.).*
Rijksstraatweg Z 20.

P. H. KOOMAN . . . . . *Heemstede.*
Overboslaan zo.

AUG. P. C. LAANE . . . . . Bergen op Zoom.
Hoogstraat 11.

0. SCHUTTE . . *De Steeg* (Gem. Rheden).
Valkenbergerweg 6.

Adreswijzigingen:

JHR. MR. P. R. FEITH . . . . . *Wassenaar.*
Groot Haesbroeksweg 2

JHR. M. J. VAN LENNEP . . . . . *Leeuwarden.*
Raadhuisplein 36.

In memoriam

Jhr. Mr. Dr. Jelle Roelof Clifford Kocq van Breugel,

Op de stralend-zonnige eerste augustus 1957 hebben talloos velen op de zo mooie Nieuwe Begraafplaats te Driebergen-Rijsenburg de laatste eer bewezen aan Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, die de zondag te voren in het Diaconessenhuis te Utrecht in de leeftijd van **75** jaar was overleden.

Ware het niet zijn uitdrukkelijk verlangen geweest, dat aan zijn groeve niet zou worden gesproken, ongetwijfeld zou er in warme bewoordingen getuigd zijn van de eervolle plaats, die de Heer van Breugel in onze samenleving heeft ingenomen.

Met inzet van zijn volle persoonlijkheid heeft hij op de hem eigen markante wijze deelgenomen aan het maatschappelijk leven.

Na aanvankelijk op verschillende posten Koningin en vaderland als diplomaat te hebben gediend heeft hij later zijn scherp verstand, zijn helder en uitermate zakelijk inzicht in dienst gesteld van verschillende maatschappijen, wier belangen hij als commissaris of anderszins mede heeft behartigd, terwijl hij in de gemeente zijner inwoning — Driebergen-Rijsenburg — gedurende een aantal jaren het wethouderschap heeft vervuld.

Maar op deze plaats moge inzonderheid herinnerd worden aan de brede belangstelling, die de Heer van Breugel zijn ganse leven heeft betoond voor genealogie en heraldiek, welke hulpwetenschappen hij met grote bekwaamheid en toewijding heeft beoefend.

In een lange reeks van meer dan 25 jaren, gedurende welke hij lid van ons Genootschap is geweest, heeft de Heer van Breugel menigmaal in de kolommen van dit maandblad getuigenis afgelegd van zijn rijke kennis op het zo juist genoemde gebied, dat tot het laatst toe zijn geliefd arbeidsveld was.

In dit verband moge ik hier met grote erkentelijkheid in herinnering brengen het door de Heer van Breugel in het begin van de oorlogsjaren — 1941 — genomen initiatief tot oprichting van de Genealogische Sociëteit Zeist, wier bezielende voorzitter hij van de aanvang af tot zijn overlijden toe is geweest.

Aan onze Societeit had hij zijn hart verpand. Met groot doorzettingsvermogen wist hij de maandelijkse spreekbeurten steeds vervuld te krijgen. Zelf sloeg hij nimmer een vergadering over, tenzij door ziekte daartoe genoopt.

In vrijwel iedere bijeenkomst viel het op hoe fenomenaal zijn parate kennis was van genealogie, heraldiek en geschiedenis.

Van die kennis hebben de leden der genoemde Societeit in ruime mate mogen genieten, voornamelijk uiteraard bij de vele doorwrochte en belangrijke lezingen, die hun voorzitter voor hen heeft gehouden; voor het laatst enkele maanden geleden over „Britse titels".

De Heer van Breugel wist door de gedegen en altijd interessante inhoud van die lezingen zijn auditorium steeds zozeer te boeien, dat het nauwelijks opviel hoeveel moeite het hem kostte, gehandicapt als hij was door een slechts gezichtsvermogen, zijn betoog voor te dragen.

Niet het minst ook bij de discussies na lezingen van anderen en gedurende het vaak langdurig „gezellig samenzijn", dat immer op een vergadering volgt, was het een genoegen naar zijn opmerkingen te luisteren, altijd „au fait" hoezeer de behandelde onderwerpen ook uiteenliepen.

Naast grote gaven van hoofd sierden de Heer van Breugel niet minder grote gaven van hart. Zijn vriendelijke en hoffelijke persoonlijkheid zullen velen zich gaarne blijven herinneren.

Groot is het verlies, dat de Genealogische Societeit Zeist heeft geleden door het heengaan van haar eminente voorzitter.

Dankbaar voor wat hij in hun kring voor hen heeft betekend zullen de leden zijn nagedachtenis in hoge ere houden en trachten in zijn geest voort te werken.

H. L. L. VAN HOOGENHUYZE.

Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 15 juni 1957 in de Schutterszaal van het Stadhuis te Zierikzee.

Aanwezig de bestuursleden Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, voorzitter, W. F. del Campo Hartman, waarn. secretaris, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, penningmeester. Dr. R. F. P. de Beaufort, Mr. F. Daniëls en Mr. F. A. Holleman, het erelid Mr. W. W. van Valkenburg en de gewone leden J. K. H. de Roo van Alderwerelt, D. van Baalen, W. J. G. Baron Bentinck van Schoonheten, Mr. F. J. J. Besier, Mejuffrouw P. Beydals, C. W. L. Baron van Boetzelaer, B. H. Boissevain, J. L. Braber, Jhr. Mr. E. N. de Brauw, A. ten Noever de Brauw, Mr. M. J. H. de Bruyn van Melis- en Mariekerke, Mr. B. van Haersma Buma, A. L. Carstens, J. G. F. Charisius, Mr. H. Daniëls, Fr. M. J. L. Ridder de Decker, W. H. J. W. Deelman, M. Thierry de Bye Dolleman, Mejuffrouw W. Druyvesteyn, A. B. Dull, Dr. J. N. van den Ende, Mr. J. M. F. Eskens, H. 's Graeuwen, Mr. E. Idema Greidanus, J. M. Haga, Mr. S. N. B. Halbertsma, 1. J. Ham, J. J. van Helsdingen, J. E. J. Hemmes, H. Hoekstra, Jhr. Mr. D. J. P. Hoeufft, Mr. H. L. L. van Hoogenhuyze, F. van Hoogstraten, Mevrouw J. Thomassen à Thuessink van der Hoop geb. Knottenbelt, C. M. van Hoorn, J. G. F. M. G. Baron van Hövell tot Westerflier, Jhr. G. H. A. van Kinschot van Nieuwland, L. F. Kleijn, L. J. van der Klooster, Mr. J. J. Korndörfer, H. L. Kruimel, Ir. W. J. de Kock van Leeuwen, Mevrouw T. van Lennep geb. van der Heijden, D. C. A. Lugt, Mejuffrouw Dr. A. J. Maris, Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, Jhr. P. H. A. Martini Buys, Mr. O. A. van der Meer, Mr. J. H. de Vey Mestdagh, Mevrouw H. Mommaal geb. Quispel, J. Sibinga Mulder, G. Haitsma Mulier, Mejuffrouw H. Mijnssen, Mr. M. Odé, J. Bleuland van Oordt, Mevrouw J. J. Pontier geb. Nijenhuys, Prof. Mr. W. F. Prins, Mr. R. A. Rueb, Mr. Dr. H. P. Schaap, J. Scherpenhuyzen, Mevrouw L. P. van den Clooster Barones Sloet tot Everlo geb. van Linden Tol, Mevrouw G. van Son geb. Beelaerts van Emmichoven, Mr. E. Stricker, Dr. J. Taams, Mr. J. J. L. Temminck, Mevrouw A. M. D. van Linden Tol geb. Sieger, G. J. Vermaat Hzn., Mr. A. N. Baron de Vos van Steenwijk, H. P. J. M. Vriens, J. J. Vürtheim Gzn., J. Warner, E. J. Werkman, Fr. H. C. Weytens, Mr. F. M. Wilbrenninck, Mr. J. W. Steens Zijnen.

Voorts zijn aanwezig 30 introducé's.

1. Te 11 uur opent de *voorziffer* de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder Mr. F. Th. Dijckmeester, Burgemeester van Zierikzee, die zo welwillend is geweest de prachtige Schutterszaal voor deze vergadering beschikbaar te stellen. Hij spreekt er zijn vreugde over uit, dat zo'n groot aantal leden de tocht naar het verre Zierikzee ondernomen heeft om deze vergadering en de daaraan verbonden excursie bij te wonen.

2. De notulen van de op 24 november 1956 te 's-Gravenhage gehouden algemene vergadering, die zijn afgedrukt in het februari 1957-nummer van het Maandblad, worden ongewijzigd goedgekeurd.

3. Er zijn geen ingekomen stukken te behandelen.

De *voorziffer* complimenteert de heer G. Haitsma Mulier met het feit, dat hij 50 jaar lid van het Genootschap is. Gedurende deze halve eeuw heeft de heer Mulier zich steeds als een trouw vriend van het Genootschap doen kennen en heeft hij vrijwel geen vergadering en excursie overgeslagen. De voorzitter hoopt hem nog lang als een der steunpilaren van het Genootschap op onze bijeenkomsten te mogen begroeten. De vergadering betuigt haar instemming hiermede door een langdurig applaus.

De heer *Haifstna Mulier* dankt de voorzitter voor zijn hartelijke woorden en haalt enige herinneringen op aan de eerste jaren van zijn lidmaatschap. Als bewijs van de grote genegenheid, die hij het Genootschap toedraagt, biedt hij het Bestuur een bedrag van ƒ 100,— aan, te bestemmen voor een nader door het Bestuur te bepalen doel. De vergadering begroet ook deze laatste mededeling met applaus. T.z.t. zal bekend worden gemaakt welke bestemming aan deze gift is gegeven.

4. De *waarnemend secretaris* leest het jaarverslag 1956 voor, dat aan de vergadering geen opmerkingen ontlokt. Het wordt goedgekeurd en zal in een der volgende nummers van het Maandblad worden afgedrukt.

5. Aanknopend aan de gegevens, die het jaarverslag bevat over de financiële toestand van het Genootschap, deelt de *voorziffer* mede, dat het Bestuur zich genoodzaakt ziet voor te stellen de jaarlijkse contributie met ingang van 1 januari 1958 te verhogen tot ƒ 20,—. In aanmerking genomen, dat de contributie de laatste 10 jaar ongewijzigd is gebleven, mag de thans voorgestelde verhoging zeer matig worden genoemd, ook in vergelijking met de verhogingen, die bij andere verenigingen hebben plaats gevonden. De *penningmeester* geeft op dit voorstel nog enkele toelichtingen. Ondanks het feit, dat de Rijkssubsidie in 1956 van ƒ 1500,— op ƒ 3000,— is gebracht en ondanks de giften van enkele leden tot een bedrag van ruim ƒ 300,—, is het nog maar juist gelukt de eindjes aan elkaar te knopen. Op een totale omzet van circa ƒ 20.000,—

geeft een voordelig saldo van ƒ1,71 hoegenaamd geen speling en daarbij dient nog bedacht te worden, dat wij niet hebben kunnen afschrijven op onze ,,stock'', wat toch wel zeer noodzakelijk is. De post salarissen is in de laatste 10 jaar verdrievoudigd, terwijl de drukkosten van het Maandblad steeds hoger worden. Zonder de voorgestelde contributieverhoging is een aanzienlijk tekort voor het jaar 1958 onvermijdelijk. Als dit voorstel wordt aangenomen, is het Bestuur voornemens van de meeropbrengst ad ƒ 4 à 5.000,— een zo groot mogelijk deel rechtstreeks weer aan de leden ten goede te doen komen door, voor zover dit verantwoord te achten is, het Maandblad een grotere omvang te geven, waardoor in belangrijke mate ingelopen kan worden op de nog steeds omvangrijke voorraad kopij.

Mr. Dr. H. P. Schaap vreest, dat de voorgestelde contributieverhoging tot ledenverlies zal leiden, waardoor het doel voorbijgeschoten zou worden. Ook is hij van mening, dat wij niet moeten medewerken aan de steeds verder gaande koopkrachtvermindering var' de gulden.

De *penningmeester* zegt niet bevreesd te zijn voor ledenverlies en baseert dit op de ervaringen bij andere verenigingen, die zelfs tot relatief grotere contributieverhogingen zijn overgegaan zonder dat dit ook maar in enigszins belangrijke mate geleid heeft tot opzegging van het lidmaatschap.

De *uoorziffer* wijst er nog op, dat wij niet de stijging van de drukkosten van het Maandblad moeten opvangen, maar tevens de steeds stijgende kosten van het Bureau. Andere verenigingen beschikken over het algemeen niet over een goed geoutilleerd Bureau en kunnen dus ook niet de service geven, die wij onze leden wel kunnen bieden. Neemt men dit in aanmerking, dan is cie voorgestelde verhoging toch wel zeer matig in vergelijking met wat elders geschiedt.

De heer *M. Thierry de Bye Dólleman is* verwonderd over deze reactie uit de vergadering. De praktijk heeft wel uitgewezen, dat voor een teruggang van het ledental niet gevreesd behoeft te worden. Hij zou, zo nodig, de verhoging terugwerkende kracht tot 1 januari 1957 willen geven.

De heer *H. P. J. M. Vriens* stelt voor hen, die gebruik maken van de bibliotheek en de verzamelingen, hiervoor iets te laten betalen. Hiertegenover merkt de *penningmeester* op, dat voor schriftelijke inlichtingen reeds betaling gevraagd wordt. Z.i. is het hoogst onelegant van leden, die zelf komen zoeken in de bibliotheek en de verzamelingen, waarvan zij toch mede-eigenaren zijn, een extra betaling te vragen.

De heer *H. P. J. M. Vriens zou* toch wel onderscheid willen maken tussen leden, die wèl en die geen gebruik van het Bureau maken, en zou de contributies dan op onderscheidelijk ƒ 25,— en ƒ 20,— vastgesteld willen zien. De *uoorziffer* zegt, dat het aantal leden, dat geregeld op het Bureau komt, relatief zeer klein is, zodat dit toch geen zoden aan de dijk zou zetten.

De heer *J. J. Viirfheim Gzn.* merkt op, dat, als men ,,leesgeld" zou gaan heffen, nog meer leden van de verzamelingen van het Centraal Bureau voor Genealogie gebruik zullen gaan maken in plaats van de verzamelingen van het Genootschap te raadplegen.

Het voorstel tot contributieverhoging wordt hierna met algemene stemmen aangenomen.

6. De *voorzitter* deelt mede, dat aan de beurt van aftreden zijn de bestuursleden Mr. A. P. van Schilfgaarde en Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, die herkiesbaar zijn. Hij vraagt of de vergadering wellicht nog andere candidaten wenst te stellen.

De heer G. *Haitsma Mulier* stelt voor de aftredenden bij acclamatie te herbenoemen. De vergadering betuigt door applaus haar instemming met dit voorstel, zodat de aftredende bestuursleden herkozen zijn.

7. De Commissie tot nazien van de rekening van de penningmeester brengt bij monde van de heer *M. Thierry de Bye Dólleman* verslag uit van haar bevindingen. Zij heeft de administratie over 1956 volkomen in orde bevonden en geeft uiting aan haar bijzondere waardering voor de accurate wijze waarop de penningmeester zijn zeer omvangrijke taak heeft vervuld. De vergadering begroet dit verslag met applaus.

8. Bij de rondvraag deelt de heer *J. G. F. Charisius* mede, dat hij grote belangstelling heeft voor de vervolgingen van Protestanten in de Palts en de reacties hierop in de Nederlanden, alsmede voor de geschiedenis der barrière-steden. Hij vraagt of het het Bestuur wellicht bekend is of ook buitenlandse verenigingen zich hiermede bezig houden en of wellicht tot uitwisseling van de gegevens kan worden gekomen.

De *uoorziffer* verzoekt de heer Charisius, mede met het oog op de beperkte tijd, zijn vraag over deze interessante onderwerpen schriftelijk aan het Bestuur voor te leggen.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter om 11.40 het officiële gedeelte van deze vergadering en verleent het woord aan de heer *P. van Beveren,* archivaris van Zierikzee, voor een korte causerie over ,,De plaats waarop gij staat". Zijn mededelingen over de oudste geschiedenis van Zierikzee, het stadhuis en de Schutterszaal worden met grote belangstelling aangehoord.

Daarna begeeft het gezelschap zich naar de Trouwzaal, waar *Mr. F. Th. Dijckmeester,* Burgemeester van Zierikzee, namens het Gemeentebestuur een welkomstwoord uitspreekt en mededeelt, dat ter bezichtiging zijn uitgelegd enige delen van het Poorterboek van Zierikzee, dat van het begin der 14de tot het begin der 19de eeuw vrijwel compleet bewaard gebleven is. In zijn antwoord wenst de *voorzitter* het Gemeentebestuur succes toe met zijn streven de sfeer van deze mooie, oude stad zoveel mogelijk ongerept te houden. Hij dankt de Burgemeester voor de verleende gastvrijheid. Hierna biedt het Gemeentebestuur het gezelschap een morgendrank aan.

Vervolgens verenigen de deelnemers zich aan een koffiemaaltijd in Café-Restaurant ,,Mondragon". Tijdens deze maaltijd houdt de heer *J. M. de Nooijer,* Regionaal adviseur van de Rijksdienst voor oudheidkundig bodemonderzoek, de aanwezigen zeer aangenaam bezig met een korte uiteenzetting over het geslacht van Renesse in verband met de recente opgravingen, o.a. in de Lagere School te Renesse. Hij doet een beroep op de leden van ons Genootschap om te komen tot een meer verantwoorde genealogie van dit oude roemruchte geslacht, dat hier te lande uitgestorven is, doch nog voortleeft in België en Duitsland en vraagt speciaal de belangstelling voor de centrale figuur van Jan van Renesse, die, in tegenstelling tot de vaak geuite mening, een groot man van internationale betekenis moet zijn geweest.

Aan het slot van de maaltijd bedankt *de voorzitter* ons mede-lid, de heer D. C. A. Lugt, voor zijn perfecte organisatie van deze excursie en voor alles wat hij tot het welslagen van deze dag heeft gedaan.

Het gezelschap begeeft zich vervolgens met bussen en auto's via Dreischor, Zonnemaire en Brouwershaven naar Renesse, waar onder de deskundige leiding van de heren van Beveren en de Nooijer het slot Moermond wordt bezichtigd.

Hierna worden de deelnemers ontvangen door de heer en mevrouw Lunsingh Tonckens-Tak, die in de prachtige tuinen van hun charmante landhuis „De Heurne" te Renesse een welverzorgde thee aanbieden. Na deze aangename verpozing begeeft het gezelschap zich weer huiswaarts, zeer voldaan over deze door uitzonderlijk mooi weer begunstigde excursie.

Een 27-tal deelnemers verenigt zich tenslotte om circa half 9 aan een geanimeerde maaltijd in Café-Restaurant Engels in het Groothandelsgebouw te Rotterdam.

Jaarverslag 1956.

Het afgelopen jaar hadden wij het verlies te betreuren van onze hooggewaardeerde ere-voorzitter van het bestuur, Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, die in zijn lange leven zeer veel voor het Genootschap heeft betekend, in het bijzonder in zijn veeljarige functie als voorzitter. Wij zijn erkentelijk, dat wij hem zo lang in ons midden hebben mogen houden, en herdenken hem met droefheid en dankbaarheid.

De zomervergadering werd 16 juni 1956 gehouden in het „Schultehuis" te Diever (Drenthe). Het bestuurslid W. F. del Campo Hartman, die aan de beurt van aftreden was, werd door de vergadering herkozen. De heer G. C. Helbers deed enige interessante mededelingen over het „Schultehuis" en zijn bewoners, over de recente ontwikkeling van de Provincie Drenthe, de restauratie van de N.H. Kerk te Diever en de ter plaatse georganiseerde openluchtspelen. Na afloop van de vergadering begaf het gezelschap zich per autobus naar Dwingelo, waar een Drentse koffiemaaltijd werd genuttigd, gedurende welke de heer Helbers nog enige verdere mededelingen deed. Daarna werd een bezoek gebracht aan het Huis Oldegaerden en aan het Huis Echten, waar Jhr. en Mevrouw Van Holthe tot Echten-Greven de deelnemers een thee aanboden en hun prachtige collectie familieportretten lieten bezichtigen.

De najaarsvergadering vond 24 november 1956 plaats in het Gebouw van het Kon. Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage. Tijdens deze vergadering werd Mr. W. W. van Valkenburg, die 10 jaar redacteur was, onder warm applaus tot erelid van het Genootschap benoemd.

Na afloop van de vergadering hield de heer E. Pelinck een boeiende voordracht met lichtbeelden over het onderwerp „Historie en heraldiek op roemer en kelk".

Per 1 januari 1957 was het bestuur als volgt samengesteld:

Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, voorzitter,
Mr. A. P. van Schilfgaarde, onder-voorzitter,
Ir. C. M. R. Davidson, secretaris,
Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, penningmeester,
W. F. del Campo Hartman,
Mr. F. Daniëls,
Mr. F. A. Holleman,
Dr. R. F. P. de Beaufort.

Aan het eind van 1956 had het Genootschap 3 ereleden (1955: 4), 9 corresponderende leden (1955: 9), 939 gewone leden (1955: 939) en 67 abonné's (1955: 68). Voorts stond het Genootschap op dat tijdstip in ruilverkeer met 135 binnen- en buitenlandse instellingen (1955: 130).

Hoewel van een grote genealogische belangstelling mag worden gesproken en met voldoening een opgewekt verenigingsleven kan worden geconstateerd, is dit jaar dus ons ledental niet toegenomen.

Daar de lasten van het Genootschap steeds hoger worden, is het ten zeerste gewenst, dat meer leden toetreden. Het bestuur hoopt. dat de leden anderen zullen opwekken lid te worden.

Het achterwege blijven van een verdere toeneming van leden had tot gevolg, dat de inkomsten uit contributies en abonnementen (ƒ 15.525,—) vrijwel gelijk waren aan die van het vorige jaar. Ook de overige inkomsten gaven geen belangrijke verschillen te zien. Met erkentelijkheid vermelden wij, dat aan extra-giften van leden een bedrag van ƒ 313,72 werd ontvangen. De post salarissen, werk door derden, enz. steeg ongeveer 10% en beliep thans in totaal ƒ 7532,95. De kosten van uitgave van het Maandblad bedroegen ƒ 7737,01 tegen ƒ 6790,89 in 1955. Voor aanvulling van de bibliotheek en handschriftencollectie werd ƒ 831,02 besteed. Hierbij moge worden aangetekend, dat wij de meeste aanwinsten als schenking of ruil-exemplaar ontvangen.

Dank zij een verhoging van de subsidie tot ƒ 3000,— (1955: ƒ 1500,—) bleek het mogelijk ondanks de sterk verhoogde uitgaven een sluitende rekening te verkrijgen. Na dotatie van ƒ 150,— aan het Fonds herdenking 75-jarig bestaan, dat hierdoor steeg tot ƒ 400,—, resteerde een batig saldo van ƒ 1,71.

Voor 1957 zullen de posten salarissen en drukkosten van het Maandblad aanmerkelijk hoger uitvallen dan aanvankelijk was geraamd. In verband hiermede zal een verhoging van de contributie, welke ondanks de waardevermindering van het geld de laatste 10 jaar ongewijzigd is gebleven, onvermijdelijk zijn,

Het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw" verscheen in dit verslagjaar met 416 kolommen; een vooruitgang vergeleken bij het in 1954 en 1955 bereikte aantal van 392 kolommen.

Hoewel de achterstand bij het publiceren van de ingekomen kopij wederom, zij het in zeer geringe mate, verminderde, moet nog steeds geduld, vooral van de inzenders van uitgebreide bijdragen, worden gevergd.

Een nieuwe rubriek, getiteld „Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften", verzorgd door Mejuffrouw Th. J. van Alff, werd in het maandblad opgenomen. Deze rubriek beoogt een overzicht te geven van hetgeen op genealogisch gebied over Nederlandse geslachten in de buitenlandse litteratuur wordt gepubliceerd, terwijl eveneens de buitenlandse verhandelingen van algemeen genealogisch en heraldisch belang worden vermeld.

Van de vele andere medewerkers willen wij slechts met name noemen Mr. A. Haga, Ir. J. Mac Lean, Mr. J. C. Maris, de heer B. W. van Schijndel, Mr. W. de Vries en de heer W. A. Wijburg, die vooral door hun geregelde bijdragen voor de rubriek „Vragen en antwoorden" velen aan zich hebben verplicht.

Zowel van overheidswege als van leden en niet-leden mochten wij belangrijke schenkingen voor de Bibliotheek verwerven. Bovendien werden verscheidene uitgaven ter bespreking ontvangen. Daarnaast zijn ook dit verenigingsjaar, voorzover onze financiële positie dit toeliet, werken, die daarvoor in aanmerking kwamen, aangekocht. Deze aanwinsten, welke die van het vorige jaar in aantal overtreffen, zijn alle in de daarvoor bestemde rubriek van „De Nederlandsche Leeuw" vermeld.

Het aantal bezoekers zowel als het aantal personen en instellingen, aan wie gedrukte stukken werden uitgeleend, is toegenomen.

Niet alleen bereikten ons uit binnen- en buitenland meer verzoeken om inlichtingen, doch de omvang van deze vragen breidde zich eveneens uit. Vele malen kon een afdoend ant-

woord op deze verzoeken om genealogische en heraldische inlichtingen worden gegeven. Zij betroffen o.m. de geslachten Abresch, Alewijn, Baarslag, Bonteboer, Von Bose, De Charro, Coeslager (s), Gissot, Van Hertsbeecke, Lavia (La Via), Van Lawick, Olivier, Van Schevichaven, Schram, Schröter, Stöcker, Van Wachtendonck en De Witt. Hoezeer missen wij allen echter de diepgaande heraldische beschouwingen, die wij naar aanleiding van gestelde vragen zo talloze malen van thans wijlen ons erelid de heer R. T. Muschart mochten ontvangen.

De kartotheek op boeken en tijdschriften werd dit verslagjaar weder met ruim 5000 fiches vermeerderd. Ook aan het ficheren van de „Burgerlijke Stand van Ned.-Oost-Indië" werd het afgelopen jaar geregeld doorgewerkt, dank zij de van de Minister van Sociale Zaken verkregen goedkeuring tot tewerkstelling in werkverruiming van twee hoofdarbeiders. In totaal omvat deze verzameling thans ongeveer 90.000 fiches.

De Afdeling Familie-archieven ontving een archief De Savornin Lohman in bruikleen en het archief Van Son in bewaring. Verscheidene kleine schenkingen van archivalia vindt men in de Staat van Aanwinsten in het Maandblad opgesomd.

De Afdeling Handschriften werd uitgebreid met de handschriftenverzameling van ons betreurd medelid Mr. H. Kronenberg, ons geschonken door Mevrouw Kronenberg-Birnbaum. In het bijzonder een aantal ongepubliceerde genealogieën en fragment-genealogieën van de hand van deze ervaren schrijver maken deze verzameling tot een waardevolle aanwinst. In bruikleen ontving het Genootschap van Jhr. Mr. Dr. L. H. K. C. van Asch van Wijck de unieke zeventiende-eeuwse verzameling Opt Straeten van der Moelen, waarover in het maandblad reeds uitvoerig is bericht. Naast tal van kleine schenkingen, welke in de Staten van Aanwinsten werden vermeld, mogen hier worden genoemd de met gekleurde wapens verluchte genealogieën Wuytiers en Voet, zomede een uitgebreid manuscript over Vorstengeslachten, alle aan ons Genootschap in bruikleen afgestaan.

Naar de Tentoonstelling van Genealogie en Heraldiek met betrekking tot Nijmegen, welke aldaar van 26 mei tot en met 9 juni 1956 in het Gemeentemuseum werd gehouden, zond ons Genootschap in een wapenboek, drie handschrift-genealogieën, een kwartierstaat met gekleurde wapens en een treurdicht.

Het contract met de Société Suisse d'Héraldique over de medewerking van ons Genootschap aan het internationale tijdschrift „Archivum Heraldicum" werd 17 maart 1956 door Voorzitter en Secretaris ondertekend. Voor het jaar 1956 bedroeg het aantal Nederlandse abonné's, dat dit bulletin door bemiddeling van ons Genootschap betrekt, 38.

Als hernieuwd bewijs van de belangstelling voor het werk van ons Genootschap, welke buiten de kring van onze leden bestaat, mag gelden, dat dit jaar de A.V.R.O. daaraan enige zendtijd besteedde. Na een bezoek aan ons bureau hield ons nieuwe lid de heer J. G. de Boer van der Ley daarover 28 mei een radiopraatje. Voorts hield de archivaris van het Genootschp, Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, ten derde male op uitnodiging vande N.C.R.V. een vraaggesprek met de heer J. Soetekouw over heraldiek voor de radio en wel over provinciewapens in de woensdagmiddag-uitzending Jeugdland van 14 november 1956.

Aan Mejuffrouw Prins werd, evenals het vorige jaar toegestaan één les over genealogie aan leerlingen van de Rijksarchiefschool te geven in de bestuurskamer van ons Genootschap, zodat deze aanstaande archivarissen van nabij konden kennismaken met de rijke verzamelingen van ons Genootschap.

Op voorstel van de heer F. Renssen werd aan het bestuur van de Academie van Beeldende Kunsten & M.T.S. v. Bouwkunde te 's-Gravenhage verzocht college in de heraldiek te doen geven, evenals dit het geval is aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Hierop werd geantwoord, dat de belangstelling op de academie niet voldoende groot is om ten deze een wijziging in het leerplan aan de Staatssecretaris voor te stellen.

Op 13 november 1956 vond een samenkomst plaats van het bestuur van de Nederlandse Genealogische Vereniging en het bestuur van ons Genootschap ter bespreking van gemeenschappelijke belangen. Het bestuur hoopt, dat uit dit eerste contact een blijvende en nuttige samenwerking moge volgen.

Het afgelopen jaar werd ons Genootschap door een of meer bestuursleden vertegenwoordigd bij het jubileum van onze zustervereenigingen de Nederlandse Genealogische Vereniging te Nijmegen en de Zuid-Hollandse Vereniging voor Genealogie „Ons Voorgeslacht" te Overschie.

Besloten werd bij ons jubileum in 1958 een boek te publiceren met kwartierstaten, mits hiervoor voldoende belangstelling zou bestaan. Met grote voldoening kan worden geconstateerd, dat de belangstelling alle verwachtingen heeft overtroffen, zodat de uitgave van dit boek verzekerd is.

Zoals reeds in het vorige jaarverslag vermeld, zal behalve de uitgave van dit boek een jubileumtentoonstelling worden gehouden in het Prinsenhof te Delft, waarvoor een commissie is benoemd.

Met de wens, dat de steeds groeiende belangstelling in de genealogie en heraldiek ook tot uiting zal komen in een groeiend ledental, zodat wij het jubileumjaar met een belangrijk hoger aantal leden zullen ingaan, besluit ik dit jaarverslag 1956.

Foreest en Hodenpijl,

door Jhr. H. A. **van Foreest.**

(vervolg en slot van LXXIV, kol. 201.)

Naast de lijn van heer Arnoud liepen er andere, die in het begin van de 14de eeuw van diens broeders zullen zijn afgedaald, en waarvan nog minder bekend is geworden. Hoewel heer *Jan* (1) die wij reeds noemden, eveneens gehuwd is geweest [148]), bleek van zijn nakroost geen spoor te ontdekken. Even weinig staat vast van ***Willem van Hodenpijl*** (1) die bij zijn dood, vóór 1324, in elk geval kinderen naliet [149]). Ik ben geneigd om latere Willems bij deze tak onder te brengen, die in Delfland en Schieland gevestigd bleef: te beginnen met ***Willem van Hodenpijl*** (2), voor het eerst vermeld in 1355, wanneer hij staat over een belening [150]) en zegelt voor heer Jan van Bruelis, 's graven raad en bastaard-neef [151]). Ook wordt er een ***Willem*** te Maasland beboet in 1359; degene

148) De acte van 1355 spreekt van „sinen wive", zie noot 30.

149) Zie noot 32 en 33: „Willems kynderen van Hodenpijl mette woninge, die Willems was".....

150) H.L. no. 42, fol. 55.

151) Graf. Rek. no. 15, fol. 2vso (4); zie voor hem A. W. E. Dek: „Genealogie der graven van Holland", blz. 38; hij wordt vermeld als raad bij van Mieris II, blz. 845 en 847; Riemsdijk, Tresorie, blz. 399.

misschien, die in 1374 uittrekt [152]) om de Ghildenborch te helpen beleggen [153]). Kort daarvoor noemt een *Willem van Hodenpijl* zich losweg „van IJselmonde", waar hij land aan de graaf opdraagt, in ruil voor zijn leen in de Alblas [154]), terwijl een naamgenoot anno 1377 gegoed is in Vlaardingerambacht [155]). Bewijs van hun samenhang ontbreekt, maar anderzijds toont de tijdgenoot geen behoefte hen uit elkaar te houden [156]). Het eenvoudigste is om hier voorshands aan steeds dezelfde persoon te denken, die daarbij zeer wel een zoon kan zijn van *Willem* (1) (zie boven); ook destijds werd er meer dan eens een kind naar de vader vernoemd, vooral in bijzondere gevallen [157]).

Een broeder van *Willem (2)* kan men dan zien in *Dirk van Hodenpijl* (4), die in 1371 met zijn zoon *Gerrit* gevangen raakte in de befaamde slag bij Bäsweiler [158]). Hier toch kan nauwelijks sprake zijn van heer *Dirk* (2), die in 1405 nog rentmeester was, en wiens oudste zoon *Jan* (3) anno 1426 sneuvelde, in de kracht van zijn leven [159]). De andere *Dirk* (4), die blijkens zijn wapen tot een jongere tak behoort, zal eerder de vader wezen van *Willem van Hodenpijl (3) Dirkszoon*, vermeld 1397 [160]), waarbij dan de voornamen Willem en Dirk op de gebruikelijke wijze van grootvader op kleinzoon vererfd zouden zijn [161]). Met laatstgenoemde treedt nog een *Willem (4)* op, de zoon van *Terveis van Hodenpijl*, wie de voornaam wel van moederszijde zal zijn aangekomen. Deze naam wijst eveneens op de streek langs de Maas en de Hollandse IJsel, naar een geslacht als van Maasland, Moerdrecht, Cattendijk of van der Mije [162]). Het ligt in de lijn, dat één van die Willems, dus (3) of (4), in 1410 als heemraad van Schieland fungeert [163]). Hij **zal wel** de man zijn, die in 1405 gegoed is te Keten in de ban van Capelle [164]); vermoedelijk het leen, waarmee hij in 1385 door Philips van Polanen werd verlijd [165]) en dat later op zijn bastaarden overgaat, evenals zijn land in het naburig

152) Id. no. 3579, fol. 7 en no. 3584, fol. 6 ; beide baljuwsrekeningen van Delfland en Schieland.

153) Zie voor het, beleg van dit slot Blok, Gesch. Ned. Volk, 1, blz. 333 en 390; Post, Gesch. 11, blz. 40. Het lag in de gemeente Vreeswijk en was opgericht door de Utrechtse gilden, vgl. ook van der Aa IV, blz. 576.

154) H.L. no. 50, fol. 123. Buiten deze acte (van 1370) trof ik nergens in het toenmalige Zuid-Holland een Hodenpijl aan.

155) Id. fol. 173vso.

156) B.v. door aan dc familienaam de vaders voornaam te verbinden; vgl. de tekst bij noot 160. Men bedenke echter dat die onderscheiding veelal slechts wordt gebrnikt, waar personen met gelijke naam in dezelfde acte of rekenpost voorkomen.

157) Men denke aan de vroegtijdige, gewelddadige dood van Willem (1), zie noot 32.

158) J. Th. de Raadt: „La bataille de Bäsweiler", blz. 68; Verkooren, Inventaires, no. 3777 en 3778; vgl. Blok, Gesch. blz. 290 en 417. In deze strijd tussen Brabant en Gelre-Gulik, vocht, een klein, Hollands contingent mede.

159) Zie noot 22 en 85. Jan (4), heer Dirks kleinzoon dus, overleed eerst in 1479, ruim honderd jaar na Bäsweiler! Vgl. Nass. Dom. arch. no. 6469, fol. 69vso.

160) H.L. no. 320, fol. 28vso en voor Dirks zegel (1374), Verkooren t.a.p.; vgl. J. Th. de Raadt : „Sceaux armoriés" 1, pl. 9, no 226. Hij breekt met een vijfpuntig sterretje, dat op de afbeelding (Bijl. 1) niet zichtbaar was te maken, Ik dank deze informatie aan de Algemene Rijksarchivaris te Brussel.

161) In de volgorde Dirk (1), Willem (1), Dirk (4), Willem (2).

162) Vgl. b.v. Arch. D.O. no. 510; Unger, Reg. no. 100, 110, 112; 248, 324, 352, 572, 618, 1539, 1893, 2087. Meestal gespeld Troveys of Traveys.

163) Van Mieris IV, blz. 149; Bat. 111. blz. 1509.

164) H.L. no. 56, fol. 31.

165) Leenregister van Capelle, no. 17, in Archief Gemeente Capelle, Hoofd-afd. A 2. Deze acten zijn copieën van oudere opgaven in het Leenregister van Naaldwijk, welke in 1613 uit dat register zijn gelicht. Vgl. Nass. Dom. arch. no." 6524, Tafel en 6525, fol. 273.

Nieuwerkerk [166]). Deze Willem had blijkens genoemde transactie een zuster *Hillegond van Hodenpijl*, van wie mij niets naders bekend is [167]). Men mag, behoudens nieuwe gegevens, aannemen dat deze Hodenpijls in de 15de eeuw zijn uitgestorven.

Blijft over het nakroost van *Floris* (1), de derde broeder, naar ik stelde, van heer Arnoud van Hodenpijl. Hij zal wel de grootvader zijn geweest van *Floris van Hodenpijl* (2), die behalve in 1397 [168]), met zijn verwanten gezamenlijk optreedt in het jaar 1400. Heer *Dirk van Hodenpijl (2)* krijgt dan twist met een Rijswijkse nabuur, Aernt van der Burch, die vervolgens „Jans knechte van Hodenpijl boven vrede opt kerchof gedrongen" zou hebben. Dit brengt ook Floris en de zijnen „in gescille ende vechtelic", waarom Aernt hem voor zijn „anxte ende smarte" 10 lb vergoeding geven moet [169]). Nog vond ik Floris (2) vermeld in 1408, wanneer de graaf hem een schuld betaalt [170]), alsmede anno 1410, met wijlen zijn moeder, *Belie Jansdr. van Delf*, van wie hem een leen was aanbestorven [171]). Nu in die dagen eveneens *Margrief van Hodenpijl* heeft geleefd, *Claes Floris dochter*, die in 1399 voorkomt als gehuwd met *Gerrit van de Wael* [172]) en eerder (1373) in Maasland goed bezat „ghemeen" met *Jan van Hodenpijl* (2) [173]), zou hier in de vorige generatie een *Claes van Hodenpijl* passen, als vader van *Floris* en *Margriet*. Roelants neemt daarvoor Claes Floriszoon, schepen van Delft tussen 1395 en 1405 [174]), maar dat acht ik weinig waarschijnlijk. Zijn wapen althans vertoont geen verwantschap met dat van Hodenpijl [174a]) en Boitet laat dan ook elke suggestie in die richting achterwege.

Zulks geldt eveneens voor een naamgenoot, de befaamde heer *Nicolaas Hodenpijl*, kapelaan van de Oude Kerk te Delft omstreeks 1358 [175]) en misschien nog in leven anno '94, wanneer „heer Claes van Hodenpijl" in een belending genoemd wordt [175a]). Het maakt eer de indruk dat deze priester „van wonderliker groter devociën" slechts Hodenpijl heette naar het ambacht, van waar hij afkomstig zal zijn. Daarop wijst zeker het sprekend teken, waarmee hij zegelt over een rente van jonkvrouw *Katrijn Woufers dochter van Beveren*, non te Koningsveld [176]). Anderzijds echter leert deze acte, dat Nicolaas aanraking moet hebben gehad met de „echte" Hodenpijls, die met het geslacht van Beveren bepaald gelieerd

166) Id. no. 19 en 48; ook H.L. no. 56, fol. 136vso. In 1385 wordt reeds vastgelegd, dat zijn goed zal komen op „Willem sijnen bastaertzoon". Deze zal *Willem van Hodenpijl* zijn die in 1440 en 1449 als leenman van Naaldwijk optreedt, vader van *Wolfert van Hodenpijl Willemsz.*, die in 1485 beleend wordt met wat hem van *Willem van Hodenpijl* „sijnen broeder" is aanbestorven. Vgl. no. 6 en 21.

167) Zij zal in het leen opvolgen, wanneer Willem de bastaard geen kinderen mocht nalaten; zie weer no. 17.

168) Zie noot 160.

169) H.L. no. 304, fol. 76vso; zie ook Riemsdijk en verLoren, III, blz. 94 vlg. Het kerkhof was de gebruikelijke wijkplaats, waar geen geweld was toegestaan.

170) Graf. Rek. no. 85, fol. 92vso. De schuld was aangegaan door heer Lodewijc die bastairt, voor wie men zie Dek, Genealogie, blz. 60.

lil) Arch. Rijnsb., Inv. no. 131, fol. 7; zie Regcstenlijst (Ms. A.R.A.) no. 602.

172) Versl. 's-Rijks Oude Arch. 1937, Aanwinsten blz. 30, no. 20.

173) Arch. Egmond, Inv. no. 1, fol. 79 en no. 531.

174) T.a.p. blz. 81; vgl. Boitet, blz. 103 en 104.

174a) Zie het Ms. van Cornelis van de Dijkgraaff in de collectie van Beresteyn, Centr. Bur. voor Geneal., Typogr. no. 852, fol. 27.

175) Boitet, blz. 218 en 397.

175a) Nass. Domein arch. no. 6524, fol. 84.

176) Arch. Koningsveld, Inv. no. 178. Hij roert twee gekruiste pijlen in het zegelveld, vgl. Bijl. 1. Bij Drossaers, Reg. no. 183 een foutieve opgave van de bezegeling.

zijn geweest [176a]). In 1377 wordt hij bedacht in het testament van Sophia van Ravenzwaai [177]), tegelijk met vrouw *Beatrijs* en *Lysbeth van Hodenpijl*, nonnen te Rijnsburg en daar vermeld van 1362-1388 [177a]), respectievelijk 1372—1410 [178]).

Ik hield, misleid door een onjuist regest [178a]), deze dames oorspronkelijk voor twee zusters, maar in de laatste wil van *Margriet van Almkerk*, een verwant zonder twijfel, wordt anno 1384 en '88 gesproken van „ver *Beatrix van Hodenpijl* ende ver *Lysbeth* h o r e d o c h t e r" [179]). Mij is niet bekend uit welke tak deze kloosterjoffers zijn voortgesproten, maar haar plaatsing in de beroemde en exclusieve abdij getuigt bepaald voor haar welstand en aanzien in de Hollandse ridder-maatschappij. Er zal wel geen kwestie zijn van de vrouw en dochter van heer Arnoud of van zijn broeders Jan en Willem, die tot een oudere leeftijdsgroep horen, en de *Lysbefh van Hodenpijl*, dochter van Floris, is in ieder geval een ander geweest [179a]). Zij had een zuster, jonkvrouw *Badeloghe „Floris dochter van Odenpijl"*, die te Maasland grond bezat, en die in 1369 nog tot géén huwelijk was gekomen [180]). De plaats in de kerk, waar hun vader begraven moet liggen, werd echter niet door die kinderen verzorgd, maar door *Lisebrecht Woufers van Beveren*, in wie men derhalve (hoe is de vraag) een nauwe relatie moet zien [180a]). *Wouter van Beveren* was te Delft, waar deze Hodenpijls thuis behoorden, schepen in 1355, en eerder, in 1351, deken van het schuttersgilde; hij had er een huis met erf en wordt nog *in* 1359 vermeld [181]).

Belangrijker is voor ons *Cunegond*, de derde dochter van Floris Sr., en getrouwd met Mr *Dirk van Thienen*, die haar lijftocht in 1355 [182]). Deze Zuid-Nederlander vertoont het typische beeld van de homo novus, de geletterde burger, die aan 's graven hof carrière maakt. Hij was daar in geen mindere achting, zo komt het mij voor, dan zijn collega en tijdgenoot, de befaamde Philips van Leyden [183]). Nevens die man van wetenschap, de mentor van Willem V als regeerder, zien wij in Dirk de practicus, de uitvoerder van het nieuwe beleid, dat de jonge hertog uit noodzaak aanvaardde, maar al spoedig met kracht en misschien overtuiging heeft doorgezet. Hierdoor werd van Thienen een figuur van belang, al heeft geen historieschrijver tot heden hem uit de vergetelheid opgericht; hij behoort inderdaad tot de vele „oudere stichters van den modernen staat, die roemloos voor de nakomelingschap gearbeid hebben" [184]). Ook van Leyden, in de ivoren toren van zijn latere ambteloos bestaan, heeft van zijn vroegere medestander, misschien tegelijk een concurrent, geen enkele daad, geen opmerking zelfs, voor zijn lezers geregistreerd [185]).

Slechts kort stond 's mans ster in de top van zijn loopbaan, zoals een schets daarvan dadelijk leert. Hij begint in de oorkonden op te treden als Willems „meester-medicijn" [186]), maar is weldra tevens diens „klerk van de zaken" en „van den bloede", waardoor hij als secretaris fungeert en vele brieven ondertekent [187]). Een bekend register staat op zijn naam [188]) èn wat later bewaart hij ook het zegel, een andere vertrouwenspositie [189]). In zijn functie van grafelijk raadsman [190]) rijdt Dirk herhaaldelijk uit naar elders; meest om daar met andere raden, in naam van de vorst, te „dadinghen", een „segghen" te geven of er „knapen te ghisel te daghen" [191]). Te Delft, te Leiden en Katwijk, in Haarlem, Alkmaar of Amsterdam, in Dordrecht, Geertruidenberg, tot Middelburg in Zeeland toe, vinden wij deze stuwende kracht aan de arbeid [192]). Als regel reist hij in goede staat, met zes of acht ruiters in zijn gevolg, dat is meer dan een grafelijk ambtenaar zich doorgaans kon permitteren [193]). Wanneer het rekenplichtig beheer door de uitgebroken Utrechtse oorlog bijzonder belangrijk wordt, neemt hij als klerk der „foreine partijen" dit lastige werk persoonlijk ter hand [194]). Ook hierin toont Dirk zich een man van actie, die de hertog bezoekt op het oorlogsterrein „in mijns heren tente" [195]) en die, zo verzekert ons de baljuw, „daer zelve bi was" om orders te geven, toen Weesp in der haast moest worden ontruimd en Naarden tegen de vijand bevoorraad [196]). Ten slotte heeft Willem hem meer dan eens voor diplomatieke missies gebruikt: naar Brabant „an den here van Kuuc" [197]) en daarheen in een belangrijker zending over de afstand van Heusden [198]); naar Vlaanderen eind

176a) Zie bij noot 180a en 181.

177) Arch. Rijnsb. Reg. no. 432, Inv. no. 812; afgedrukt bij G. D. J. Schotel: „De abdij van Rijnsburg", blz. 36 vlg.

177a) Zie Schotel, blz. 138 en 245; Arch. Rijnsb., Reg. no. 362, 375, 437, 438, 494, 503 en ook Inv. no. 591 en 806. Een latere Beatrix maakt testament in 1448, vgl. Reg. no. 743

178) Arch. Rijnsb. Reg. no. 418, 437, 455, 479 en Inv. no. 162, fol. 56, 591 en 561; vgl. M. Hüffer: „De adellijke vrouwenabdij van Rijnsburg", blz. 100. Zij was priorin in 1403, sic blz. 106.

178a) Zie weer Reg. 437, naar Lijsbeth de zuster van Beatrijs wordt genoemd, wat, Inv. no. 873 bepaaldelijk niet wil zeggen.

179) A. v. Inv. no. 591, voor Almkerk zie bij noot 45.

179a) Zie bij noot 27, 30, 32 en 38.

180) Archief Hof van Holland: „Sententiën", no. 537, acte no. 66.

180a) Zie noot 41, vgl. bij noot 176a). Men kan hier nauwelijks aan een schoondochter denken of aan een stiefkind, als de *Katerine*, met wie Floris in 1323 voorkomt. Vgl. noot, 37.

181) Zie van Mieris 111, blz. 805. Boitet, blz. 99; H.L. no. 23, fol. 19vso; Graf. Rek. no. 3578, fol. 4 en, voor het geslacht van Beveren, verder M. A. Beelaerts van Blokland in Ned. Leeuw 1943, kol. 161 vlg.

182) H.L. no. 23, fol. 73.

183) R. Fruin: „Verspreide Geschriften" 1, blz. 111 vlg.; J. en A. Romein: „Erflaters van onze beschaving" I, blz. 13 vlg.

184) T.a.p. blz. 130. Alleen bij Riemsdijk, Tresorie, rond ik zijn naam terloops vermeld, zie blz. 55 en elders.

185) Philippus de Leyden: „De cura reipublicae et sorte principantis" (Uitg. R. Fruin en P. C. Molhuysen).

186) H.L. no. 23, fol. 15; Riemsdijk, blz. 56. Vgl. Graf. Rek. no. 202, fol. 5.

187) Id. fol. 16vso; van Mieris 11, blz. 814; Riemsdijk, blz. 61, 62, 69, 82, 401. Hij was klerk van de zaken samen met van Leyden.

188) H.L. no. 42 (E.L. 43); zie Riemsdijk, blz. 67.

189) Riemsdijk, blz. 85 t/m 90; vgl. 71.L. no. 21, fol. 1.

190) 'Zo heet hij al in 1352, zie Graf. Rek. no. 506, fol. 32x-80; no. 800, fol. 28. Vgl. voor de Raad in deze tijd van Riemsdijk, t.a.p. blz. 32 vlg.; J. Ph. de Monté verLoren: „De historische ontwikkeling van de begrippen bezit en eigendom", blz. 58 vlg.; Jansma, Raad en Rekenkamer, blz. 15 vlg.

191) H.L. no. 27, fol. 3vso; Graf. Rek. no. 804, fol. 19; no. 2588, fol. 20v (24v); no. 3577, fol. 4vso; en vooral no. 508, fol. 14/14vso; vgl. Riemsdijk, blz. 85.

192) Zie vorige noot: ook Graf. Rek. no. 204, fol. 56 vlg.; no. 508, fol. 16 en 30vso; no. 802, fol. 16; no. 805, fol. 25; no. 2559, fol. 24. Dat de klerken ook stevige ruiters waren, bewijst b.v. de post van 25 schilden voor „meester Filips van Leyden van enen heynst, die hi afreet", no. 804, fol. 23.

193) Zie weer Graf. Rek. no. 508, fol. 14; no. 805, fol. 25.

194) In november **1383:** vgl. Graf. Rek. no. 15; 'Riemsdijk, blz. 55. De uitdrukking „tresorier" en „tresoriersrekening" komt pas later in zwang. Zie voor deze oorlog Blok, blz. 380; Post, blz. 2'2; J. P. Arend: „Algemeene Gesch iedenis des Vaderlands" 11 (2) blz. 242/43.

195) Graf. Rek. no. 510, fol. 13vso. Het leger bevond zich op de Hooge Woerd bij Montfoort, een strategische plek, die de hertog gebruikte als uitgangspunt voor zijn operaties; vgl. Arend, blz. 243; van der Aa V, blz. 776.

196) Id. no. 2889, fol. 26vso. Hii ontkwam met de baljuw Coen Cuser van Oosterwijck en diens „soudenaers" in een schip naar "Naarden.

197) Id. no. 508, fol. 16. Hij reed er voor naar Heusden en ook naar 's-Hertogenbosch: „doe hi den heer van Kuuc met hem brachte tc Raemsdonc, daer mijns heren Ract bi quam".

198) Van Mieris II, blz. 867; Arend, blz. 244/45. Hij treedt op met heer 'Floris van Borselen, aan wie Niemeyer, Alg. Gesch. III, blz. 103, uitsluitend de eer wil laten. Hiervoor is geen bewijs en het lijkt mij in strijd, met wat van de klerken-juristen gezegd is. Vgl. noot 190.

1357 [199]); naar het Sticht voor een vergelijk met de bisschop, in opvolging van het vredesverdrag [200]).

Met zijn taak rijzen aanzien en welstand mee, ook ten koste van de verdreven Hoeken: zo koopt hij honderd morgen lands, die heer Jan van Polanen verbeurd had [201]) en wordt ambachtsheer van Ketel, dat vroeger aan Wassenaer had behoord [202]). Nog in 1357 schenkt de graf hem tot tweemaal toe 100 lb 's jaars en daarbij zes last turven, een grote gift voor die tijd [203]). Ze gaat de gunsten, aan anderen verleend, als regel belangrijk te boven: zelfs Mr. Philips is zo rijk niet bedacht, hoe hoog ook Fruin daarvan opgeeft [204]). In Rijswijk, 's-Gravenhage, Zoeterwoude en Maasland. in Vlaardingen, Ruiven en Vrije Ban vinden wij *Dirk van Thienen* gegoed [205]), met een huis te Delft, in welke stad later zijn kinderen wonen [206]). Door zijn (tweede) huwelijk [207]) raakt hij verwant aan de Hollandse ridderschap: uit de klerk lijkt een edele stam te gaan groeien, als zo vaak in onze historie geschied is [208]).

Het lijdt geen twijfel dat 's mans *snelle* opkomst bij velen weerstand moet hebben gewekt. Toen hertog Willem krankzinnig werd en het landsbestuur begin '58 in ruwaard Albrechts handen raakte, verloor de heersende factie de macht [209]) en daarmee is onze Dirk van de baan. Het laatst zag ik hem vermeld in een post van 11 maart 1358, toen hij zijn klederen ontving, in opdracht nog van de hertogin, met drie andere „meesters van medicinen" [210]). Anders dan Philips van Leyden, die wel zijn voorname positie verloor, maar verder ongemoeid werd gelaten [210a]), lijkt van Thienen de staatsman over wiens hoofd het opkomend onweer zich heeft ontlast. Mocht de jonge regent eerst nog hebben geaarzeld, en zelfs verzoening hebben gewild, in het najaar daarop gaat het roer aan boord en worden de Kabeljauwen met kracht en

199) **Graf.** Rek. no. 511, fol. 13.

200) H.L. no. 27, fol. 5; van Mieris III, blz. 38. Ditmaal gezamenlijk met heer Arend van IJselsteyn.

201) Id. no. 23, fol. 34. Ze lagen in Zoeterwonde, waar Dirk meer land bezat, zie fol. 32vso. Vermoedelijk heeft de hertog dit gord, na de zoen met Polanen, van hem teruggekocht, vgl. Graf. Rek. no. 801. fol. 19: no. 804, fol. 18vso; H. L. no. 41, fol. 32.

202) Graf. Rek. no. 3577, fol. 1vso vlg.; vgl. Muller, Oude Reg., blz. 172 no. 3. Later behoort het weer aan de Wassenaers; zie Graf. Rek. no. 3579, fol. 8.

203) Idem no. 206. fol. 18; no. 804. fol. 21.

204) T.a.p., blz. 127 on 128 (noot 2); vgl. *weer* Graf. Rek. no. 206, fol. 18 (bij Fruin fol. 22); ook no. 806, fol. 24. Hoewel Philips, als geestelijke, "zijn voornaamste' inkomsten trok uit prebenden, waarvan hij er toen twee bezat, brachten deze echter zo'n grote som niet op. Zie ook Romein, blz. 33.

205) H.L. no. 23, fol. 32vso, 34, 59vso en 73.

206) Id. fol. 15. *Heyne* en *Robbrecht van Thyenen* wonen in 1359/61 te Delft en *Badeloghe* ligt daar begraven; zie Graf. Rek. no. 211, fol. 13vso en 16; no. 212, fol. 3vso; Bouricius, blz. 69. Zie ook bij noot 220.

207) Het komt mij minder waarschijnlijk voor dat zij gehuwd zijn lang vóór Dirk (in 1352) aan het hof' in functie trad, en dat Cunegond al in 1359 volwassen kinderen van hem had; zie vorige noot. Veeleer zal de lijftocht van 1355 bij hun trouwen zijn vastgesteld, wat tevens steun geeft. aan de suggestie dat Floris van Hodenpijl Sr. nimmer een Hoekse partijman was; vgl. noot 39.

208) Zoals de geslachten *van Steenvoorden, Heerman van Oegstgeest, Potter van der Loo, Coppier van Kalslagen, Ruychrok van der Werve.* Over liet aanzien van deze figuren, met name als zij de doctorsgraad voerden, denke men anderzijds niet, te gering. Vgl. O.G. blz. 155.

209) Vgl bij noot 26. Reeds in hertog Willems dagen nam de Hoekse invloed weer toe; zie Post, blz 26; Niemeyer, blz. 103.

210) Graf. Rek. no. 206, fol. 35; de ruwaard was toen nog doende met zich in de steden van Holland te laten huldigen. Het gegeven mag dienen ter correctie van Riemsdijk, die Dirk voor het laatst (buiten zijn rekening) op 11 juli 1357 aantrof; zie aldaar blz. **56** (noot 2). Latere data ook hij van Mieris 111, blz. 34/38.

210a) Fruin, t.a.p. blz. 127/128. Hij werd niet meer door Albrecht geëmployeerd, al kreeg hij in 1359 zijn jaargeld terug.

overal vervolgd. Als oorzaak van deze wending geldt steeds het verzet van Arkel en Borselen, en meer nog de aanslag op 's hertogs baljuw — op zijn „heerlicheyt" dus — in Kennemerland [211]). Op 11 oktober was hier Coen Cuser [211a]) door Reinout van Brederode vervangen, die kort daarna overvallen werd en zich ter nauwernood kon redden. Deze „ondaet op Castrikemmerzant" is dikwijls verhaald in dicht en ondicht [212]), maar Aelbrechts reactie, zo komt het mij voor, was minder spontaan dan men pleegt te geloven. Er moet, zij het niet zo spectaculair, al het nodige aan vooraf zijn gegaan. Ik denk aan een Kabeljauwse leider, heer Willem van der Wateringen, die op de Nieuwburch gevangen zat, wat ik nog nergens vermeld vond [212a]). De nieuwe machthebbers wisten ook raad met een lastige klerk als Dirk, die spoedig „in broeken ghevonden" werd in zijn bewind; het oude recept voor politieke tegenstanders. Daardoor waren al zijn bezittingen „mit rechten verboert", en de ruwaard roept reeds 9 september Brederode en Heemstede op, de kopstukken van de Hoekse partij: „om horen raet te hebben van meester Dircs gode van Thyenen" [213]). Het slachtoffer heeft dit dreigende nieuws niet lang meer overleefd: als zijn rekening wordt afgehoord, op 15 november 1359, komt het tegoed bereids aan de weduwe [213a]). Bij zijn besluit van 30 januari 1360 legt Albrecht beslag op de helft der nalatenschap, die „meester *Dirc* voirs. ende jonvrou *Conegunf* zijn wijf te zamen hadden in zinen lesten live" [214]).

Tot zover mijn kennismaking dan met de oude Hodenpijls, waarvan het resultaat hierachter in een stamboom is neergelegd. Er volgt, naar men ziet, nog steeds niet uit hoe hun betrekking was tot *Foreest,* ondanks de sporen daarvan gevonden. Vijf neven bijvoorbeeld, heer *Dirk, Willem Dirkszoon, Willem Terveiszoon* en *Floris van Hodenpijl,* met heer *Philips ven Spangen.* staan borg wanneer Willems zoon, *Floris van Foreest,* eind 1397 op „'t voerste poirthuys van onsen hove" gevangen is geraakt: „roerende van Jan die Vlieger" [215]). Dit moet een ernstige zaak zijn geweest, een rel vermoedelijk tegen de schout en het stadsgerecht van Delft door enige poorters, van wie Floris blijkbaar de leiding had. Hierop wijst ook het hoge bedrag van de vastgestelde „pene" — n.l. 1600 schilden — en daardoor het grote aantal borgen [216]). Wij tasten over motief en verloop tot nu toe geheel in het duister, al zal het misschien geen toeval wezen dat Symon Jan Jans Vliegerz. het volgend jaar als schout op-

211) Post, blz. 30 en 31; Niemeyer, blz. 105.

211a) En niet heer Jan van Bloemensteyn (baljuw in 1352 en '54), zoals Job. à Leydis: „Chronicon Belgicum", blz.287 beweert, die daarin door alle auteurs gevolgd wordt; vnl. b.v. Arend II (2), blz. 251; Blok. Eerste Regeringsj., blz. 252; Post, blz. 31. Zie daartegenover o.m. Graf: Rek. no. 3689, fol. 1-3, 16vso en 19vso, waaruit evenmin blijkt, dat deze haljuw (c.f. het verhaal) tussentijds is ontslagen.

212) Zie b.v. W. J. Hofdijk: „De stalboef". Vgl. ook H.L .no. 50, fol. 27vso; Graf. Rek. no. 16, fol. 55; no. 207, fol. 43vso; no. 3689, fol. 12 en 17vso.

212a) Graf. Rek. no. 3689, fol. 14vso.

213) Graf. Rek. no. 207, fol. 38vso; hier is de heer van Brederode bedoeld, Reinouds vader.

213a) Idem no. 15, fol. 21vso (42). De woorden „'s wedew" na „meester Dirc" zijn later doorgeschrapt; waarom blijkt niet.

214) H.L. no. 50, fol. 49vso.

213) Zie noot 160; verder H.L. no. 52, fol. 274vso; no. 304, fol. 21vso en 22. „Yonge" Jan de Vlieger Jansz. was schout van Delft in 1390—'96, vgl. Graf. Rek. no. 53, fol. 8; no. 59, fol. 5vso. Hij leeft nog op 8 mei 1397. zie Arch. Koninesv., Inv. no. 114.

216) Floris wordt steeds het eerst genoemd en is ook het hoogst verborgd, waarvoor hem niet minder dan 12 personen bijstaan. Met hem zijn nog vier andere lieden schuldig.

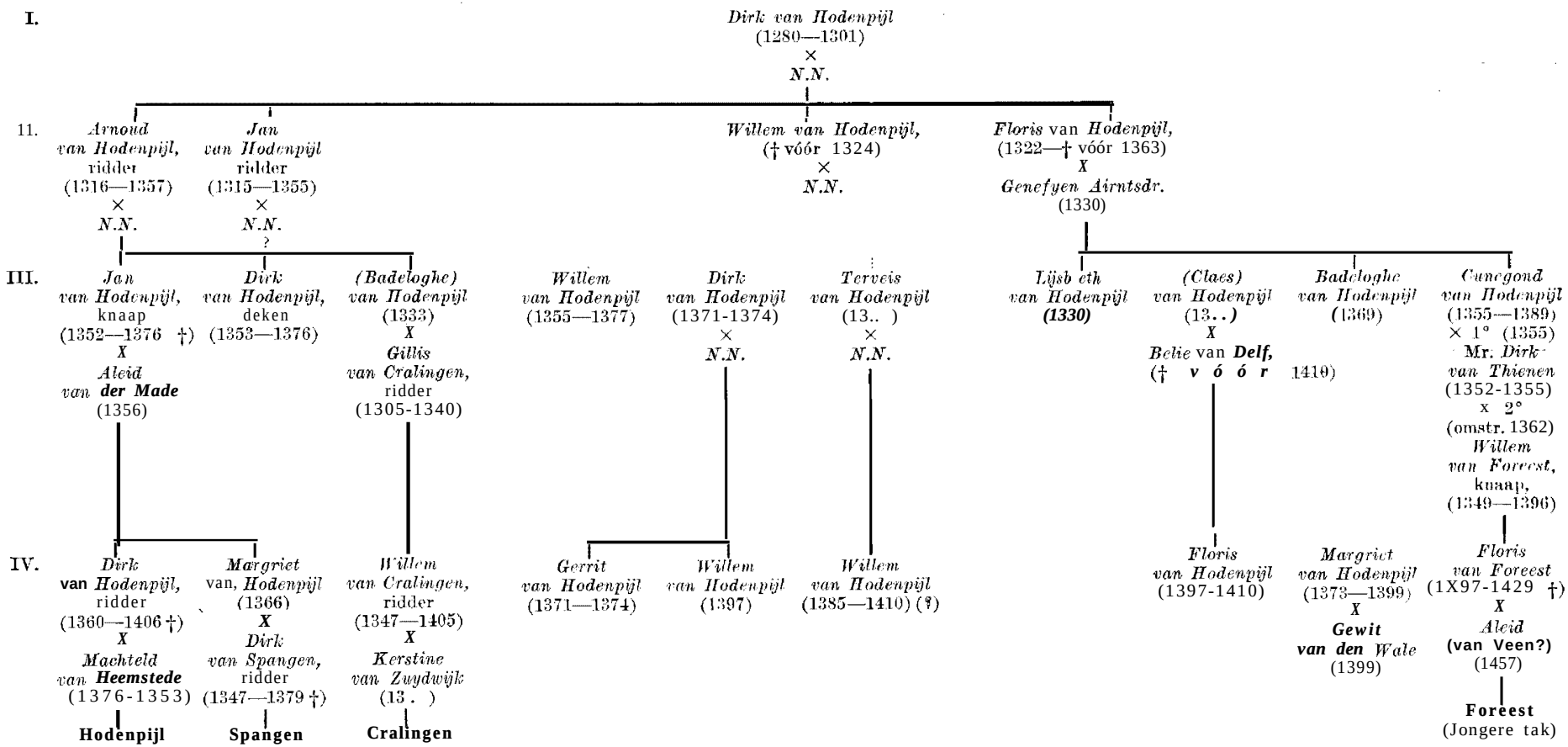
I.
Dirk van Hodenpijl
(1280—1301)
×
N.N.
II.
Arnoud van Hodenpijl, ridder (1316—1357) × N.N.
Jan van Hodenpijl ridder (1315—1355) × N.N. ?
Willem van Hodenpijl, († vóór 1324) × N.N.
Floris van Hodenpijl, (1322—† vóór 1363) X Genefyen Airntsdr. (1330)
III.
Jan van Hodenpijl, knaap (1352—1376 †) X Aleid van der Made (1356)
Dirk van Hodenpijl, deken (1353—1376)
(Badeloghe) van Hodenpijl (1333) X Gillis van Cralingen, ridder (1305-1340)
Willem van Hodenpijl (1355—1377)
Dirk van Hodenpijl (1371-1374) × N.N.
Terveis van Hodenpijl (13..) × N.N.
Lijsbeth van Hodenpijl (1330)
(Claes) van Hodenpijl (13..) X Belie van Delf, († vóór 1410)
Badeloghe van Hodenpijl (1369)
Cunegond van Hodenpijl (1355—1389) × 1° (1355) Mr. Dirk van Thienen (1352-1355) x 2° (omstr. 1362) Willem van Foreest, knaap, (1349—1396)
IV.
Dirk van Hodenpijl, ridder (1360—1406 †) X Machteld van Heemstede (1376-1353)
Margriet van, Hodenpijl (1366) X Dirk van Spangen, ridder (1347—1379 †)
Willem van Cralingen, ridder (1347—1405) X Kerstine van Zwydwijk (13.)
Gerrit van Hodenpijl (1371—1374)
Willem van Hodenpijl (1397)
Willem van Hodenpijl (1385—1410) (?)
Floris van Hodenpijl (1397-1410)
Margriet van Hodenpijl (1373—1399) X Gewit van den Wale (1399)
Floris van Foreest (1X97-1429 †) X Aleid (van Veen?) (1457)
Hodenpijl
Spangen
Cralingen
Foreest (Jongere tak)

treedt [217]). Wel kon ik destijds reeds suggereren, dat die gezamenlijke bijstand, door vijf familieleden, geen speling van het lot zou zijn, mar op verwantschap moest berusten tussen Foreest en Hodenpijl [218]). De aard daarvan liet zich wel gissen, nu Floris voornoemd een dochter had, *Cunegond van Foreesf* geheten, die gehuwd was met *Floris van Alkemade* [219]), Ook had vader Willem in 1364 aan *Beatrijs van Hodenpijl* land in Dorp verkocht: „met *Heinric meesfer Dierix sone van Thienen* ghemeene" [220]), al rept dit charter zelf niet van een familiebetrekking. Het goed van *Badeloghe,* de dochter van Floris (1), grenst aan dat van *Willem van Foreest,* of is met het zijne gezamenlijk eigendom [221]). Meer zekerheid echter was niet bereikt, toen mijn onderzoek naar Foreest destijds een vrij abrupt einde moest nemen.

Wie zich een enkele maal vermeidt met middeleeuwse filiaties, vindt het onmisbaar goed geluk slechts zelden aan zijn zijde. Eerst kortgeleden viel mijn oog op twee nog onbekende brieven van 5 en 11 mei 1389, waarbij de hertog land verkoopt, hem aangekomen van „jongfrou" *Conegonden Willems wijf van Foreesf",* gelijk zij daaraan indertijd door Mr. *Dirk van Thienen,* haar eerste man, was verlijftocht [222]). Zo kwam dan eindelijk vast te staan, dat onze Willem zijn hand had gereikt aan de onfortuinlijke weduwe, die met haar vorige echtgenoot ook een deel van haar goederen moest verliezen. *Floris van Foreesf* zal dus inderdaad zijn vernoemd naar zijn grootvader *Hodenpijl* [223]), en zijn dochter naar haar vaders moeder, *Cunegond,* wier naam nu veilig kan worden geplaatst in de boom van ons geslacht.

Helaas verraadt ons geen nader bericht iets van deze kleine historie. Het leven moet anders voor Cunegond wel een grote ommekeer hebben gebracht, toen de machtige meester Dirk was gevallen en zij haar verder bestaan verbond aan dat van een kleine landedelman, met felle Hoekse sympathieën. De glorie van het ridderbedrijf, dat wel nooit aan ons droombeeld zal hebben beantwoord, was in die dagen al goeddeels verbleekt: vooral door het Kabeljauws intermezzo streefden de steden de adel voorbij, de hoogsten daaronder niet uitgezonderd. Voor menigeen beduidde dit een afscheid van het agrarisch bestaan, dat economisch niet vol was te houden: de uitweg lag in bezoldigde krijgsdienst, en in een bestuursfunctie bij de graaf of bij een der weinige, grote heren. Zo kwamen de edelen binnen de kring der gezeten poorterij, al liet dit hun feodale status nog eeuwenlang onaangetast. In hoeverre die hun nog invloed verschafte, en hen boven anderen verhief, blijft de vraag; men doet goed hun sociale positie niet al te rooskleurig af te beelden [224]).

Als jongere zoon van een eens aanzienlijk, maar weinig welvarend geslacht, stond ook Willem voor zulk een beschieden loopbaan, en er is geen aanwijzing dat hij zijn staat ooit belangrijk heeft kunnen verhogen. Enig allodiaal goed, en

217) Vgl. Graf. Rek. no. GO, fol. 6vso. In de oorkonden en gedrukte bronnen is verder niets te vinden, terwijl de Tresoriersrekening 1396—'97 verloren ging.

218) Tot de overige borgen behoren nog Adriaen van Minnichem, Aernt van Alkemadc en Floris van Tol die Jonghe, maar mij is niet bekend in welke verhouding zij stonden tot Hodenpijl of Foreest.

219) H.L. no. 114, fol. 65; vgl. O.G., blz. 65.

220) Arch. Rijnsb., Reg. no. 362, Inv. no. 360. Vgl. noot 206. Aan het stuk hangt Willems zegel.

221) Zie noot 180. Dezelfde persoon is op beider goed woonachtig.

222) H.L. no. 50. fol. 291vso en 292vso; zie ook Graf. Rek. no. 51, fol. 18. Haar tweede huwelijk zal wel tussen 1360 en 1364 zijn voltrokken, vgl. de tekst bij noot 214 en 220.

293) Het gestelde in O.G. blz. 28, regel 11 v.o. dient in deze zin te worden gewijzigd.

224) Zie hiervoor o.m. O.G. blz. 47 vlg., S4 vlg., 94 vlg. en elders.

een leen van Polanen in Koudekerk, is al het onroerend bezit, dat ik op zijn naam vermeld vond [225]). Wanneer de burgerkrijg in Holland is uitgebroken, kiest hij de partij van de keizerin en helpt onder heer Philips van Polanen, de broeder van zijn leenheer Jan, het slot van Sint Geerdenberg te bewaren [226]). Dit kost hem verbanning en zeker een boete, wanneer hij, waarschijnlijk na enige jaren, met de Verbeider verzoend zal zijn [227]). Mocht Willem echter hebben gehoopt, dat zijn trouw aan de Hoekse fractie zou worden beloond als het tij was gekeerd, dan moet hij zich lelijk hebben bedrogen. Zelfs in het begin van Albrechts regering heeft hij het nooit tot diens hof, tot een ambt van belang, of tot een grafelijk leen kunnen brengen. Slechts éénmaal (in 1359) trof ik hem in 's hertogs omgeving aan, toen de vorst, uit Brussel teruggekeerd, het beleg van Delft ging organiseren [228]).

In die omstandigheid dunkt mij is Willem zijn kansen elders gaan beproeven, in een stadsomgeving, als zo vaak bij zijn standgenoten voorkwam [229]). Het vernederde en ontmantelde Delft, welks leiders gevlucht of gevallen waren, bood daarvoor misschien de beste gelegenheid. Op de lijsten van inwoners, die in 1359 en 1360 aan de opgelegde boeten bijdragen, komt hij niet voor [230]), maar in 1364 pacht hij er de opbrengst van „half die hoppe" voor 109 lb [231]). Hier zal hij zijn vrouw ook hebben ontmoet, die er immers thuis behoorde: zijn zoon was later poorter van Delft, gelijk ons al eerder gebleken is. Doch de geest van deze onrustige tijd liet hem daarom nog niet met vrede: het kon ook te nauwernood worden verwacht dat hij in dit Kabeljauwse broeinest zijn zwaard in de schede zou laten verroesten. Reeds in 1362 is hij er zich, met zijn machtige Hoekse vrienden, de Brederode's, de Polanens, Wassenaer, Duivenvoorde, Heemstede, Adrichem, aan zware vergrijpen te buiten gegaan [232]), die de ruwaard, nu tot verzoening geneigd [233]), zeer hoog schijnt op te nemen, gezien de boete van 5000 schilden, aan de schuldigen op-

225) H.L. no. 23, fol. 28vso en 36; no. 50, fol. 215vso; Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 319vso, 321 en 322, alles in Koudekerk. Het land in Dorp, Maasland en Rijswijk, zie noot 220, 221 en Arch. Koningsv., Inv. no. 66, zal hem wel van zijn vrouw zijn aangekomen.

226) Id. no. 31, fol. 10vso vlg. en 17vso. De burcht werd eerst in augustus '52 na lang onderhandelen en op gunstige voorwaarden overgegeven, ondanks een poging van Margaretha om hem de Engelse koning in handen te stellen. Zie ook S. A. Waller Zeper: „Jan van Henegouwen", blz. 353

227) Van Willems kwijtschelding is geen bericht bewaard gebleven, maar heer Jan van Polanen, zijn leenheer, is eerst in decemlncr 1.357 met de hertog verzoend. Zie van Mieris III, blz. ll.

228) Graf. Rek. no. 16, fol, 95: „Item Willaem van Forecst weder ghegheven, die hi den bode gaf te teergheldc, diet ghelt tot Brucel voerde, dat min here daer verteert hadde ter feesten.. .". Zie verder Blok, Eerste Reg. jaren, blz. 258 vgl.

229) Vgl. hiervóór, noot 224. Zijn broeders waren al poorter van Haarlem, zie O.G. blz. 52 en 54, terwijl b.v. de Polanens in Delft woonachtig waren, zie noot 230 en 234.

230) Graf. Rek. no. 211 en 212.

231) Id. no. 214, fol. 10vso.

232) Van Mieris III, blz. 138.

233) Eerst in 1362 vinden wij Albrecht in deze rol. Zie Blok, Eerste Reg.jaren, blz. 267; vgl. noot 26, 209-213 en 236.

234) Zeven hunner brengen de boete op, die door de rentmeester van Zuid-Holland wordt geïncasseerd, zie Graf. Rek. no. 20, fol. 24vso; no. 515, fol. 13. Waarom Reinoud van Brederode en heer Jan van Polanen zijn vrijgesteld, is mij niet gebleken.

235) Id. blz. 171; H.L. no. 50, fol. 92. Vgl. noot 120.

236) Zie voor hem H. Obreen: „Het geslacht van Borselen" in Ned. Leeuw 1927, kol. 332, waar zijn baljuwschap echter niet is vermeld. Hij was een Kabeljauw, evenals zijn voorganger, de heer van Egmond, die zijn functie in 1363 aanvaardde als opvolger van Brederode; een nieuw bewijs, dat Albrechts verzoeningspolitiek omtrent 1362 begonnen is. Vgl. noot 233, en Graf. Rek. no. 3691, fol. 1 en 3.

gelegd [234]). Dit heeft zijn animo, naar het schijnt, voor relletjes niet bekoeld, want in 1364 doet hij mee aan een nieuwe vechtpartij, waar behalve Polanen en Duivenvoorde, onder meer ook heer *Dirk van Spangen,* de neef van zijn vrouw, in betrokken was [235]). Willem mag delen in de zoen, met een boete van 1500 schilden, waarvoor hij een vordering af moet geven: „die hi onder heeft van de heer Vrancken van Borsele", nieuwe baljuw van Kennemerland [236]), aan wie ze vermoedelijk is overhandigd [237]). Zulk een vorm van vergelding, ten faveure van een in de gunst staande schuldenaar, lijkt in die dagen niet ongewoon. Zo moest heer Gerrit van Poelgeest, in 1352, bij de val van zijn kasteel: „quite scelden alle zekerheden ende overgheven alle brieve, die hi hevet van *Harbaren van Foreest",* zijn Kabeljauwsgezinde nabuur [238]), de oudste broeder van onze Willem.

Dit rumoerig gedrag zal zijn aanzien, zo dunkt mij, ter plaatse niet hebben verhoogd, en ik trof Cunegonde's echtgenoot ook hier in geen rol van betekenis aan, Van het stadsbestuur bleef hij blijkbaar verschoond, voor zover ons regeringslijsten of schepenbrieven daarvan informeren [239]). Af en toe zien wij hem als getuige verschijnen in leenzaken van de Lek en Polanen [240]) of in charters betreffende landoverdracht. Zo treedt hij in 1375 te Delft voor schepenen op ten behoeve van jonkvrouw Rikairde van Groenenvelt [241]) en zegelt in 1385 voor Allaert van der Hoeve, bij een transactie in Maasland, waar diens geslacht lang thuis behoorde [242]). Clemeynse van Raephorst, Floris' weduwe, noemt hem haar neef, als zij grond verkoopt in de Lier (1378), maar hun betrekking ontgaat mij tot dusver [243]). Met zijn verwanten te Haarlem is anderzijds, om redenen van partijhaat voorzeker, de aanraking zeldzaam en niet van de beste. In 1390 moet *Jan van Foreest* „sonder vertroc in den Haghe" komen: „ter antweerde . . . . voir mijns heren rade, jeghens *Willem van Foreest",* waarom wordt verder niet medegedeeld [244]). Als Willem Cuser het volgend jaar zoent met Philips van Cralingen, staan deze *Jan* (zijn zwager) en *Dirk van Foreest,* Jans oom, vooraan in de rij van Cusers ghesellen", maar onze *Willem* zoekt men er vergeefs [245]). Anderzijds ontbreekt *Jan van Foreest,* het hoofd der familie, onder de borgen als *Floris,* zijn neef (zie hiervoor), in gevangenschap raakt. Het jaargeld, waarmede in 1396 Jan zijn oude oom Willem beleent [246]), zal wel niet van harte zijn gegund en geeft van diens welstand geen hoog idee op het eind van zijn levenspad [247]). Hoe dit zij, bij de ridders en de herauten wogen andere deugden meer, en zo vinden wij, naar ik eerder al aangaf, Willems naam en niet die van

237) Vgl. ook Graf. Rek. no. 3691, fol. 23: „uutgheven bi brieven", waarin Vrancks opvolger, Ogier van Cralingen, er een vermeldt: „sprekende van Willem van Forcest", gegeven in aug. 1365 en 250 mottoenen groot.

238) H.L. no. 23, fol. 29 vlg. De Poelgeesten waren van huis uit Hoeksgezind en niet een „Kabeljauwse familie", zoals Niemever losweg beweert, t.a.p. blz. 112. Zie O.G. blz. 55, noot 3

239) Vgl. bij Roitct en in de archieven der Delftse kloosters, voor zover die mij onder ogen kwamen. Het Delftse archief is zelve zeer arm aan middeleeuwse bronnen. Misschien is Willem nooit poorter geworden.

240) Nass. Dom. arch., b.v. fol. 69vso, 153vso, 289.

241) Zij was een dochter van Aernt van Groenenvelt en Lijsbeth van Zwijndrecht, zie Arch. Koningsv., Inv. no. 112 en 193.

242) Archief van Delfland, Inv. no. 2643.

243) Archief klooster St. Agatha te Delft, Reg. no. 11, Inv. no. 47. Ook aan dit stuk hangt Willems zegel. Floris was van 1356—'68 baljuw van Rijnsburg en stamde, blijkens zijn wapen, uit een jongere tak; zie Arch. Rijnsb. Reg. no. 297—385 en Inv. no. 441.

244) Graf. Rek. no. 52, fol. 80vso.

245) H.L. no. 303, fol. 16vso.

246) H.L. no. 52, fol. 213vso.

247) Hij komt na 1396 niet meer voor, ook niet bij de borgen voor zijn zoon Floris, zie noot 215 en 218.

Herpert of Jan (gelijk met recht verwacht mag worden) in Gelre's wapenboek vermeld bij de vazallen van Holland. Hij voert daar, en ook op zijn zegel, het volle wapen van Foreest, zonder lambel of andere breuk [248]).

Mijn schets van jonkvrouw *Cunegond* en haar beide echtgenoten moest wel zeer onvolledig zijn; de 14de eeuw is, als Fruin heeft gezegd, nu eenmaal „zeer gebrekkig bekend" [249]), en zeker ten aanzien van bijfiguren. Wel vloeit uit het verkregen gegeven nog een waardering van jaartallen voort, die de lezer mede zal willen bezien.

Volgens het oude repertorium van de Lek en van Polanen, kreeg Willem in 1349 een weer lands in leen, dat zijn vader *Jan van Foreest* daartoe tevoren had opgedragen. Onder deze acte volgt ongedateerd: „Item bij overgifte van *Jan Foreest* voirs. heeft dit voirs. weer lands ontfanghen *Florens Willemszoon van Foreest"* [250]). Dit is altijd gelezen in de zin, dat Jan van Foreest in 1349 het goed aan zijn zoon heeft geschonken [251]) en daarna (hoe en waarom bleef de vraag) nog eens aan zijn kleinzoon *Floris.* Als dat juist was, moest Jan ook zo hebben beschikt over zijn graafelijk leenbezit, dat immers al eerder, begin 1348, op zijn oudste zoon *Herpert* was overgegaan [252]). Inderdaad werd deze conclusie aanvaard [253]), al scheen zulk een afstand-doen ongewoon en in strijd met de woorden van het regest: „ende Jans sijns vader waren in sijn live" [254]).

De redenering verliest echter alle grond, nu de overgifte door Jan van Foreest aan de jeugdige *Floris* op losse schroeven komt te staan. Laatstgenoemde immers kan niet vóór 1361 geboren zijn (d.i. lang na de eerstbedoelde transactie), terwijl daarenboven niet hij, maar zijn vader *Willem* tot 1391/92 als leenman van Polanen fungeert [255]). Omgekeerd verzet zich de tekst van 1349 in feite niet tegen die van 1348, dus tegen de uitleg, dat Willems belening eerst ruim een jaar na zijn vaders dood kon worden gerealiseerd. Polanen immers verlijdt hem dan met „dat weer lants dat Jan van Foreest upgaff van sijne vrije eygen", zonder te zeggen wanneer deze opdracht verricht is, of te ontkennen dat Jan eerst zelve het goed nog in leen heeft bezeten. Het verzoek om verlij, met het doen van manschap, moest binnen een jaar en zes weken geschieden [256]), en daarvoor laat het gegeven juist ruimte. Ook kan de leensverheffing, om enige oorzaak, zijn uitgesteld, of in 1349 zijn herhaald, toen de leenvolger mondig was geworden, In 1327 had Jan van Foreest zijn echtgenote, jonkvrouw *Aleid,* verlijftocht, vermoedelijk bij een tweede huwelijk, waaruit zijn jongere zoons geboren moeten zijn [257]). Willem zal dan in 1349, op leeftijd gekomen, de eed hebben overgedaan met zijn „eygen mont", naar het leenrecht voorschreef [258]).

248) O.G. blz. 55 (noot, 7), 56 en plaat 11. Vgl. noot 220 en 243,

249) Verspr. Gesch. 1. blz. 113.

250) Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 319vso.

251) Zo schrijft W. A. Beelaerts van Blokland: „De bakermat van het geslacht van Foreest" in Ned. Leeuw 1935, kol. 172: „Hij (d.i. Willem) werd in 1349 bij opdracht zijns vaders Jan van Foreest beleend ."

252) Oude Reg., blz. 246: „feria quarta port circumcisionem anno nativitatis XLVIJ", di. woensdag 2 januari 1 348, Paasstijl aangenomen.

253) O.G. blz. 51.

254) Te lezen als: „die van zijn vader Jan waren bij diens leven".

255) Nass. Dom. arch. no. 6461, fol. 158vso en 237, samen met heer Philips van Polanen.

256) Hugo de Groot: „Inleydinge tot, de Hollandtsche Regts-Geleertheit" (uitg. 1644), blz. 129.

267) H.L. no. 1, fol. 64vso; zie O.G., blz. 50 en 56.

258) De Groot t.a.p. en ook blz. 18, waar blijkt dat mondigheid oudtijds op 15-, later op 18-jarige leeftijd werd bereikt. Willem zou dan in 1331 of 1334 geboren zijn.

Summa summarum: er is reden genoeg om de leensafstand door Jan van Foreest te verwerpen en zijn dood eind 1347 te stellen. Voor de overblijvende ongerijmdheid — de overdracht van *Jan* op *Floris — is* dan de enige verklaring, dat de opsteller van het repertorium zich heeft verschreven of het oude, verloren gegane register heeft misverstaan. Misschien moeten wij lezen: „Item bij overgifte van W i 11 e m *van Foreest* voirs ....." (enz.) en dat zou ons minder bevreemden, gezien 's mans mogelijk geldgebrek in zijn laatste dagen. Even goed kan met „J a n *Foreest* voirs. ....." een oudere broeder zijn bedoeld van de bewuste Floris, die dan was vernoemd naar de oude Jan van Foreest, terwijl Floris naar de grootvader heette van hun moederszijde [259]). Het repertorium zou dan één belening (van Willem op Jan jr. immers) hebben overgeslagen; een lang niet ondenkbare lacune [260]). Dat onze authentieke geschriften verre van onfeilbaar zijn, is al eerder betoogd, maar wordt nog te dikwijls over het hoofd gezien.

Op grond van het voorgaande dient bij Foreest de stamreeks als volgt te worden verbeterd:

Generatie **IV.**

Jan van Foreest, knaap „(1324—1349")", lees: „(1324—1347 †)".

Generatie **V.**

Willem van Foreesf, knaap (1349-1396) „× ***N.N.", lees:*** „× (omstr. 1362) *Cunegond van Hodenpijl* (1355-1389)".

Generatie **VI.**

Floris van Foreest „(1349—1429 †)", lees: „(1397—1429 †)".

De tekst in mijn „Oude Geslacht", waar deze personen vermeld zijn, vraagt overeenkomstig wijziging [261]).

Corrigenda:

noot 37: „afgesleten" lees: „versmolten"
noot 41: eerste regel is uitgevallen:
er stond: „41) L. G. N. Bouricius:
„Grafboek der Oude kerk te Delft 1367 -"
noot 73 en kol. 195: „Julianalaantje", lees „Julialaantje".
noot 110: „volledig", lees: „on volledig"
noot 143: „16/5 1333" lees: 6/5 1333"

259) Dit was de regel, al waren er uitzonderingen. Het blijft een blote veronderstelling, want zulk een *Jan van Foreest Willemszoon* is mij van elders niet bekend.

260) Vgl. noot 96 en 98. Dat zulks in het repertorium meer voorkomt, blijkt b.v. op fol. 343vso, waar Philips Aerntszoon van den Damme kennelijk is overgeslagen. Op andere slordigheden hoop ik nog eens terug te komen.

261) O.G. blz. 51, 56, 65 en 82/83.

Wapens van Haarlemse schepenen in de vijftiende en zestiende eeuw.

door M. Thierry de Bye DOLLEMAN.

In dit Maandblad, jrg. LXXIII (1956), kol. 264, bericht het Bestuur dat een zeer belangrijk bruikleen is ontvangen van een der leden, en wel het „Handschrift Opt Straeten van der Moelen". In de, bij die mededeling opgenomen, „Korte Inhoudsopgave" leest men onder: Deel 2: ten le; „Lijsten van de Magistraat van de stad. ..... Haarlem, met wapentekeningen, 1664."

De op deze plaats in het Handschrift vermelde lijsten van Burgemeesters en Schepenen van Haarlem brengen ons geen nieuws, immers zijn de namen van al deze functionarissen sinds jaar en dag bekend: zij staan namelijk volledig vermeld in het reeds in 1733 verschenen boekwerk: Naam-Register van de Heeren van de Regeering der Stad Haarlem enz. enz.

Het Handschrift vervolgt dan echter met de opsomming van een 160-tal, al dan niet in de tekst verkorte, schepenacten, daterend van 1450 (1 stuk) en van 1490 tot en met 1598: elke acte beginnend met de namen van de op die dag dienstdoende schepenen en eindigend met de beschrijving hunner zegels, verduidelijkt door een summier schetsje.

Als men nu bedenkt dat dergelijke originele acten, voorzien van de zegelafdrukken der betrokken schepenen, steeds aan de belanghebbende „comparanten" werden uitgereikt, zal het geen verwondering wekken, dat heden ten dage in de Gemeentelijke Archieven slechts zelden complete series van de schepenzegels- uit vroeger eeuwen aanwezig zijn. Zo ook in Haarlem, waar de in originali aanwezige schepenzegels, vanzelfsprekend ook nog dikwijls in meer of min beschadigde toestand, alle zorgvuldig bewaard worden in het Gemeente-Archief, alwaar zij nauwkeurig gecatalogiseerd zijn door de vroegere archivaris Mr. A. J. Enschedé. Bij het doorlezen van de desbetreffende gegevens op blz. 53/54 van Deel III der gedrukte Inventaris, valt het dadelijk op, dat over de onderhavige periode van het grote aantal schepenen slechts een relatief kleine voorraad zegelafdrukken bewaard is gebleven. Het is dan ook een belangrijke heraldische aanwinst, dat in het bovenaangehaalde Handschrift, zij het dan slechts als „vidimus" een beschrijving wordt gegeven van de zegels van 54 Haarlemse schepenen, wier originele zegelafdrukken niet ten Gemeente-Archieve aanwezig zijn.

Vermoedelijk heeft onze 17de eeuwse auteur inzage gehad van een uitgebreid familiearchief van Haarlemse oorsprong. De acten handelen over allerlei zaken, huizentransporten, lijfrentebrieven, testamenten, huwelijkse voorwaarden, enz., enz. Hierbij moet men vooral in het oog houden, dat het doel dezer collectie allerminst was het geven van een onafgebroken en complete opsomming van alle schepenen met hunne wapenafbeeldingen: de meeste in de acten genoemde functionarissen komen zelfs meermalen voor. Men moet dus tevreden zijn met het materiaal dat aanwezig was ten tijde van het overschrijven (1664 ***) en*** met de aanvullende kennis, welke wij op dit ogenblik daar nog uit kunnen vergaren ten aanzien van de zegels der Haarlemse schepenen uit lang vervlogen dagen.

De hieronder volgende opsomming behelst alleen de naam en wapenbeschrijving van die schepenen, van wie geen zegelafdruk meer in, het Haarlems Gemeente-Archief aanwezig is. Het heeft geen zin de overigen in extenso te behandelen met de kleine verschillen, welke geconstateerd konden worden door vergelijking van hetgeen de 17de eeuwse auteur beschreef, met het thans nog aanwezige zegelmateriaal. Deze verschillen zijn werkelijk slechts minimaal en waarschijnlijk terug te brengen tot de soms onduidelijke zegelafdrukken, welke de auteur destijds onder ogen had.

Op de hieronder volgende lijst vindt men natuurlijk wel meer wapens, waarvan de zegelafdrukken van naamdragers wel aanwezig zijn. Toch heeft dan ook d e z e vermelding zijn nut, aangezien speciaal in Haarlem in die jaren naamsverandering veelvuldig voorkwam en juist het voeren van een speciaal wapen de betreffende persoon een plaats in een zekere familie aanwijst. Zo kan men in de 16de eeuw een *Gael* of een *Van der Meer* niet zonder meer in het goede

familieverband plaatsen indien men niet weet welk wapen de man in kwestie voerde.

Tenslotte zij hier nog meegedeeld, dat de auteur tot gewoonte had, om in die gevallen, waarin de acte de schepenen slechts met hun patronymen vermeld worden doch hijzelf de „familienaam" wel wist, deze tussen haakjes achter te voegen (dictus . . . . .); zijn systeem wordt hier gevolgd voorzover door hem zodanige achtervoegingen werden geschreven.

9 mei 1450: *Hendrik Willemszoon;* wapen: gedwarsbalkt van 6 stukken, de le 3e en 5e balk beladen met resp. 4, 3 en 2 schuinkruisjes.

2 april 1490: *Woufer van Rollanf;* wapen: 3 lelies (2 en 1), helmteken: een pot met uitkomende bloemtuil.

2 april 1490: *Adriaen van der Voerde;* wapen: gedeeld: a: 7 merletten (2, 2, 2 en 1); b: een kruis vergezeld van 4 sterren (6) in elke hoek één.

21 mei 1491: *Willem van Adrichem* (leenman der grafelijkheid): wapen: een leeuw, over alles een dwarsbalk: helmteken: een tobbe met uitkomende halve leeuw.

26 jan. 1491/92: *Willem Engbrechfszoon:* wapen: een springend paard.

12 juni 1492: *Jan Jacobszoon:* wapen: 3 ïange vissen (snoeken?) boven elkaar (horizontaal).

14 okt. 1492: *Thomas Pieferszoon;* wapen gedeeld, a: 3 volle manen (boven elkaar gesteld): b: een leeuw: helmteken: een hertekop met hals.

5 mei 1494: *Jacob Simonsz. Loo;* wapen: gedeeld, a: gekeperd van 12 stukken, b: een leeuw.

1494: *Jan Gijsbertszoon:* wapen: 2 gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalken (door de auteur genoemd „brantleeren").

1 dec. 1495: *Jan van Berkenroede;* wapen: een gekroonde leeuw; helmteken: tobbe met uitkomende halve leeuw.

19 maart 1495/96: *Arenf Willemszoon;* wapen: een weitas of beurs.

12 juli 1498: *Loeff Gerrifszn, van Bennebroeck:* wapen: dwarsbalk, rechts boven een klein sterretje [1]).

12 juli 1498: *Cornelis van Foreesf;* wapen: een gehoekte dwarsbalk, in het schildhoofd een barensteel (3): gekroonde helm: helmteken: een scherm, waarop het wapen herhaald is [2]).

22 febr. 1498/99: *Jordaen Gerbranfszoon* (dictus *die Wilde);* wapen: een zwaan [3]).

5 mei 1498: *Gerrit van Schoten;* wapen: gekwart.: 1 en 4 een leeuw, 2 en 3 een kruis [4]).

15 sept. 1500: *Jacob Pieter Jordenszoon* (dictus *van Albingen);* wapen: een kruis, vergezeld van 4 rozen, in elke hoek één; helmteken: een vlucht.

15 sept. 1500: *Willem van Loo;* wapen: een huismerk (A).

7 febr. 1502: *Gerrif Adamszoon;* wapen: een gebaard manshoofd met hoofddoek.

1) Zeer veel Haarlemse schepen-wapens vertonen ren klein sterretje (links of rechts of midden boren in het schild, soms in het hart), soms ook wel een klein kruisje. Dit zijn kenneliik aanduidineen voor een jongere tak of voor een jongere broeder.

2) Conform het zegel van o.a. *Andries van Foreest.*

3) Conform het zegel van o.a. *Gerbrant Claes Pelgromszoonszoon* (dictus *die Wilde*) midden 15de eeuw.

4) Het zegel van *Jan van Scoten* vertoont: gedeeld; a een leeuw, b een kruis.

8 mei 1506: *Harmen Engbrechfszn. Ramp;* wapen: een molenrad, helmteken: een hoed, waarop een vogel staat [5]).

8 mei 1506: *Cornelis Bolle van Saenden (Zanen);* wapen: rechterschuinbalk, in de linker bovenhoek een klein sterretje; helmteken: een klauwtje van een roerdomp (letterlijk: petoersclau) [6]).

10 sept. 1506: *Reyer Simonszoon;* wapen: een ster (8).

11 febr. 1507: *Sfeven Henricxzoon* (dictus *van Wisse);* wapen: drie schuinlinks gestelde pijlen (geen helm) [7]).

17 mei 1590: *Willem Pieterszoon;* wapen: 3 ruiten (2 en 1).

28 febr. 1510: *Henrick Arenfszoon;* wapen: een huismerk (B) [8]).

2 mei 1513: *Gerrit Pieferszn. van Adrichem;* wapen: een leeuw, waarover een barensteel (3); op de borst van de leeuw een klein schildje met een molenrad [9]).

10 mei 1513: *Gerrif van Noorfich;* wapen: een leeuw met op de borst een schildje met 3 (boom)bladeren.

juli 1515: *Jan van der Craecke;* wapen: gedeeld; a: 3 lelies (2 en 1); b: doorsneden; 1 4 merletten (2 en 2), 11 een gekant. en tegengekant. dwarsbalk.

19 nov. 1520: *Cornelis Martijnszoon;* wapen: een huismerk (C).

17 febr. 1523: *Dirck van Rollanf;* wapen: zie Wouter van Rollant, 1490, hierboven beschreven, -helmteken echter: de lelie tussen een vlucht.

18 febr. 1534: *Pieter Claeszoon* (dictus *van Hoorn):* wapen: een huismerk (D.).

10 juni 1535: *Jelis van Huessen;* wapen: drie ruiten (2 en 1) met in 't schildhart een sterretje; helmteken: een ruit tussen een vlucht [10]).

2 aug. 1535: *Jan Duyveszoon;* wapen: een huismerk (E).

16 jan. 1537: *Willem Harmenszn. Ramp;* wapen: zie onder Harmen Engbrechtszn. Ramp (1506).

Deze *Willem Ramp* komt voor mèt zijn wapen (een zilver molenrad op rood veld) op het schilderij van Jan van Scorel met 13 Jerusalem-broeders in het Frans Hals-museum te Haarlem (1528—'29).

16 jan. 1537: *Jan Raet;* wapen: drie eikels (2 en 1); in 't schildhart een klaverblad [11]).

10 nov. 1537: *Engbrechf Willem van Ramp;* wapen: als boven bij H. Ramp (1506) en W. Ramp (1537).

17 jan. 1538: *Claes Franszn. Velserman;* wapen: een ankerkruis met een sterretje in de rechterbovenhoek;

5) Conform het zegel van zijn broeder *Willem Engbrechtszn. Ramp.*

6) Wapen conform het zegel van *Floris Bolle*, die echter een ander helmteken voerde; later voelden de *Bolle van Zanen*'s hun wapen gedeeld met het kruis *van Zanen,* zoals *Mr. Hugo Adamsz. Bolle van Zanen,* van wie rcle zegelafdrukken aanwezig zijn.

7) Conform het zegel van zijn zoon *Gerrits Steffenszn.* (dictus *van Wisse*) die echter als helmteken vocrdc: 2 gekruiste pijlen tussen een vlucht.

8) Conform aan het zegel van zijn vader, *Arend Henricxzn. dd.* 1484.

9) Van hem is volgens de Inventaris een zegel aanwezig, hierop is het wapen echter juist weggevallen wegens beschadiging.

10) Conform het zegel van *Meyndert van Huessen* (1548).

11) Het vermoeden is gewettigd, dat de auteur zich hier vergist heeft en 3 1 el i c s als eikels beschreef. Rij een acte d.d. 22 febr. 1498/99 beschreef hij het zegel van *Pieter Janszn. Raet* als te zijn: 3 lelies of eikels(!) en het aanwezige schepenzegel van deze Pieter toont duidelijk l e l i e s !

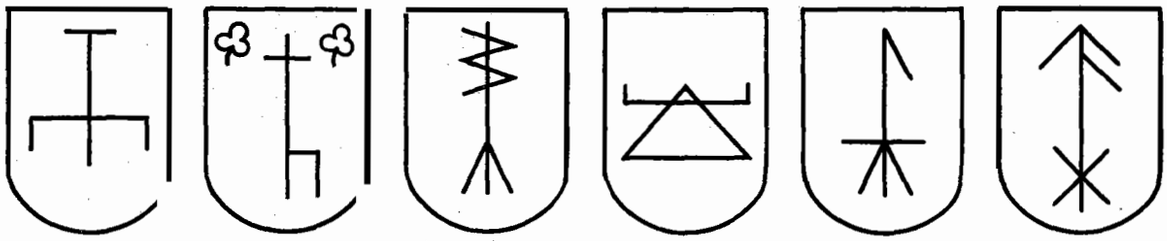

A B C D E F

helmteken: een draak met op de vleugels het ankerkruis [12]).

1 juli 1539: Mr. *Quirijn Dirkszoon* (dictus *Talesius).* Wapen: een kruis, op 't hart beladen met drie dooreengestrengelde ringen.

Deze is de bekende secretaris van Erasmus, later schepen en burgemeester van Haarlem en onthoofd op de mallen van Haarlem tijdens het beleg. Het handschrift geeft hem in latere jaren een enigszins gewijzigd wapen waarvan nog vele zegelafdrukken aanwezig zijn, n.l.; een kruis met in het le vak 5 kepers en in de 3 andere vakken elk één ring.

23 dec. 1540: Mr. *Pieter van Foreest;* wapen: gelijk aan dat van Cornelis van Foreest, zie 1498.

6 okt. 1542: *Albrecht van Treslong;* wapen: 2 gekant. en tegengekant. dwarsbalken; vrijkwartier: 3 palen van vair met een schildhoofd.

28 jan. 1544: *Pieter Uten Haghe;* wapen: een ankerkruis; helmteken: een draak (typisch hetzelfde wapen als van de familie *Velserman*!)

28 jan. 1544: *Claes Gerritszoon van der Laen;* wapen: een keper, vergezeld van 3 tonnetjes: helmteken: een tonnetje tussen een vlucht.

30 april 1544: *Dirck van Paenderen* (zoon van Claes Dircxzn. van Paenderen zie 1510); wapen: een kasteel, liggende in water, met een bruggetje en 4 zwaantjes in het water.

De in het Haarlemse Gem.-Archief van hem aanwezige zegelafdrukken zijn helaas volkomen „onleesbaar" zodat verificatie niet mogelijk is.

1545: *Gerrit Thomaszoon;* wapen: 3 cirkeltjes met grote stip in 't midden (ogen?) (was hij een relatie van de Thomas Pieterszoon van 1492?).

20 okt. 1553: Mr. *Dirk Ramp;* wapen: als boven, zie 1537 (2 ×) en 1506.

21 aug. 1553: *Jan Pieterszn. Kies;* wapen: een huismerk (F).

6 maart 1555: Mr. *Loth Claeszn. Gael;* wapen: twee dwarsbalken, beladen met resp. 3 en 2 ruitjes [13]).

1 april 1558: *Wouter Dircxzn. Prins;* wapen: 3 smalle kepers, vergezeld boven van 2, en in de schildvoet van 1 lelie: helmteken: een vlucht.

3 maart 1564: *Dirck Jacobszn. de Vriese;* wapen: drie eikels (2 en 1) [14]).

8 nov. 1565: *Cornelis van Berckenroede;* zie boven (1495).

Van velr van Rerckenroede's zijn de zegels wel bewaard gebleven, alle vertonen de gekroonde leeuw.

30 april 1570: Mr. *Gijsbert van Nesse;* wapen: drie uitgeschulpte(?) meerbladen; helmteken: een arm met in de hand een dergelijk blad.

31 mei 1571: *Jan van Vliet;* wapen: drie ruiten (2 en 1).

15 maart 1579: *Willem Dircxzn. Deyman;* wapen: een dwarsbalk, boven vergezeld van een liggende ruit.

16 febr. 1588: Cornelis *Vechterszoon;* van hem is geen zegel bewaard gebleven, doch zijn wapen is voldoende bekend door opname in het Wapenboek van de Haarlemse Regering.

16 febr. 1588: *Jan Dircxzn. Scatter;* idem, idem.

De afstamming van het geslacht van Notten,

door W. A. VAN RIJN.

In 1888 verscheen de genealogie *van Notten* voor het eerst in druk in het Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën. Daarin schreef de samensteller, de Heer A. A. Vorsterman van Oyen: „Dit geslacht is volgens familieaanteekeningen afkomstig uit Vlaanderen, waar het verscheidene heerlijkheden bezat. Een der leden diende in het leger van Keizer Maximiliaan, doch de afstammelingen verlieten tijdens het uitbreken van den 80-jarigen oorlog, na de verbeurdverklaring van hunne goederen door Koning Philips, dat gewest, om zich eerst te Nijmegen, later te Amsterdam te vestigen.

Pieter van Notten Abrahamsz. overleed te Nijmegen 20 Juli 1674."

Deze afstamming stemt overeen met „Het Witte Genealogie-boek" der familie, door Adriaan Cornelis Fabricius en Bernard Jacob Hendrik de Mist, samengesteld in de jaren 1786-1799.

Hoe was men aan die afstamming uit Vlaanderen gekomen? Om op die vraag een antwoord te geven, moeten we teruggaan tot de vestiging der familie te Amsterdam.

Abraham van Notten, geboren te 's-Gravenhage 22 mei 1668, huwde te Amsterdam 27 aug. 1698 met *Sara Susanna Brayne*, na op 5 aug. 1698 met haar huwelijkse voorwaarden te hebben verleden voor de notaris Dirck van der Groe te Amsterdam. Omstreeks 1698 of kort daarvoor zal hij zich te Amsterdam hebben gevestigd, want op 16 juni 1699 wordt hij poorter van Amsterdam. In de poortersacte wordt hij vermeld als „fabriceur"; later steeds als koopman-bankier. Hij stichtte het Amsterdamse bankiershuis Abraham van Notten & Soonen, dat in de Nederlanden de geldaangelegenheden verzorgde voor de koning van Zweden, als landgraaf Wilhelm VIII van Hessen, betalingen deed in verband met 6000 man Hessische troepen die ter beschikking waren gesteld en in dienst werden gehouden van de koning van Engeland en schilderijen kocht voor het kabinet van de landgraaf, die later een deel zouden vormen van het museum te Kassel.

---

[12]) Conform het zegel van Gerrit *Corneliszn. Velserman,* die echter het sterretje niet voerde.

[13]) Conform het zegel van zijn vader *Claes Lothzn. Gael* (1534).

[14]) Conform het zegel van zijn vader Jacob *Dircxzn. de Vriese* (1514).

Abraham van Notten was geen lang leven beschoren. Hij overleed op zaterdag 8 mei 1727, des avonds 6 uur, en werd op 13 mei d.a.v. in de Westerkerk begraven. Zijn drie zonen, *Lambert, Carel* en *Pieter van Notten,* zetten het bankiershuis voort.

Lambert ven Notten bleef tot aan zijn overlijden in 1764 te Amsterdam wonen. Hij was o.a. agent van de hertog van Saxen-Gotha.

Carel van Notten vertrok omstreeks 1720, op ongeveer 18-jarige leeftijd, naar Londen, waar hij zich als koopman en bankier vestigde. Hij bleef echter deelgenoot in de firma Abraham van Notten & Soonen te Amsterdam.

Voorspoedig is het *Carel van Notten* niet altijd gegaan, Het opzienbarende faillissement van David Leeuw van Lennep Dirksz. had hem geruïneerd. Hij zag dit echter als een kastijding Gods, die hij in onderworpenheid biddend verdroeg. Daarvan getuigt het schrijven aan zijn broeders te Amsterdam:

,,Londen, 5 Oct. 1736.

d'Heeren Abraham van Notten & Soon
a
Amsterdam.

Seer Waarde Broeders,

Ik heb nu eyndelijk het genoege van UEd. te kunnen Communiceere, dat Ik alhier nu een compleet eijnde gemaakt heb weegens mijn ongelukkige saak weegens David Leeuw van Lennep Dirksz., en om Ued. daer van te overtuygen, gaet volgens belofte hier ingeslote een generale decharge, so als het origineele onder mij is berustende, geteekent door de Heeren Gerard van Neck, Josua van Neck, Stephen Danbur, John Porter & Daniel Chaunier, so dat men mij nu in de wet alhier niets te eyschen heeft, dog in conscintie agte mij daerom niet te minder verpligt mijn schulden te betalen Indien het God de Heere behaegde mij daertoe in staet te stellen, maer het is ondertussen een grote gerusthijd deese decharge te hebben, want hoewel deese teegenwoordige crediteuren seer mijn vrienden sijn en meedelijde met mij hebbe, soude het in cas van sterven considerabel kunne scheele en hun erfgenamen met rigeur teegens mij kunne handelen, so dat Ik altoos in groote ongerusthijd en angst soude geleeft hebbe, en mij ter contrarij nu veel tranquilder vinde. Ik heb de £ 300.— volgens accoord van het geld afgehouden eer Ik de penningen aan de Heeren van Neck betaelt heb. Ik hoop nu de affaires wat beetere mogen om eens in staet te kunnen rake om dit articul der banactien met Broer Blankenhagen te kunne liquideere, dewijl sijn Ed. het anders begrijpt als Ik het verstaen had, ik soude het gaerne afgedaen sien, omdat het mij swaer valt so sware intrest te betalen op geld dat ik tot nu toe niet gehad heb, en nu maar £ 300.— daervan heb, daer ik £ 22.— sjaers Intrest voor betaal, nu dient deese principael om UEd. te betuyge dat ik in allen deelen volkome approbeeren alle het geene door UEd. voor mij verrigt is in mijn facheuse saak met David Leeuw van Lennep Dirksz., so de procedures, de afmaking bij accoord, als alle het geene deese saak rakende is, alsmeede het accoord door UEd. met Abrabanel de Sousa gemaakt. Ik erkenne ook de penningen van alle deese afgemaekte facheuse saken in reekening van Ued. ontfangen te hebben, geen pretentie altoos op UEd. hebbende voor iets dat deese saak van van Lennep rakende is, uijtgesondert alleen 'de contracten die nog van verschijde personen in UEd. handen sijn, en dewelke door de gemelde van Lennep geEndoceert sijn en door hem aan mij nu als een eijgendom schriftelijk overgemaakt sijn. Indien oijt eenige penningen op deese contracte mogte inkomen, versoeke mij daer kennis van te geeven en mij die penningen te remitteere, volgens hetgeene wij hier in geconvenieert sijn. Maer hoe sal ik mij nu quyten waerde Broeders om Ued. na behoren dank te seggen voor UEd. ware blijke van ongeveynsde liefde aan mij in alle mijn droevige weederwaardigheede betoont. Ik weet seer wel wat oneyndige moeijte en Chagrijn UEd. in deese saak gehad hebben, het is hard dat Ik deese occasie mijn danksegging niet anders als met woorden kan betuygen, maer UEd. weeten, dat Ik geen andere middel heb om het te doen, weest dan dog van mijn hertgrondige en sinceere erkentenis verseekert, tot dat het God de Heere eens behaagt mij in staet te stellen daer preuves van te geeve, maer Goede God, hoe droeviy is mij situatie nog, mijn capita1 weg, considerabel in schuld, en de affaires droevig slegt. Heere, weest mij dog genadig en geef mij kragte om UEd. castijdingen te kunne drage, wilt dog U vriendelijk aansigt tot ons wenden en legt ons niet meer op als wij dragen kunne, mijn hoop blijft altoos op U gevest, o, mijn God.

Ik flatteere mij neevens de voorgemelde Heeren alhier dat UEd. nu UEd. devoiren aanwenden sal om van de contracte iets te obtineere, gelieft hier over eens raad te pleegen met de Heer Stael, sijn Ed. scheen van opinie te sijn, doen ik in holland was, dat men een middel soude kunne vinden om hun te vervolgen.

Na verseeckering van mijn respect aan de geheele familie verblijve altoos met ware affectie en onveranderlijk

Seer Waerde Broeders
UEDW. Dienaer
& seer verpligte geaffectioneerde Broeder

Charles van Notten."

Carel van Notten overleed te Londen 5 maart 1751 en werd 12 maart d.a.v. begraven in Austin Friars onder een zerk waar ook later zijn weduwe werd begraven en die tot aan de verwoesting van het kerkgebouw nog aanwezig was. (Zie afb. 1). Austin Friars was de onteigende kloosterkerk van de Broeders Heremieten van Sint Augustinus van Hippo. Bij charter van 24 juli 1550 van koning Edward VI werd Austin Friars voor een deel toegewezen als vergaderplaats aan de Nederduitsers en andere vreemdelingen en werd de eerste en oudste Protestantse kerk ter wereld. De Fransen en andere vreemdelingen kregen spoedig een eigen plaats van samenkomst, maar tot het luchtbombardement op 16 okt. 1940 bleef het de vergaderplaats der Nederlands Hervormde gemeente. Op 23 juli 1950 legde prinses Irene de eerste steen voor het nieuwe kerkgebouw. De zerken van de familie *van Notten* zijn thans niet meer aanwezig.

Bij zijn overlijden liet *Carel van Notten,* behalve een dochter *Aemelia,* die met *Samuel Vickers,* predikant te Hartpool, huwde, een zoon *Charles* na, die toen ongeveer 15 jaar oud was.

Overtuigd, dat de jeugdige *Charles* niet in staat was de zaken van zijn vader alleen voort te zetten en dringend hulp nodig had, begaf *Pieter van Notten* zich naar Londen. Wanneer dat geweest is, is niet precies te zeggen, maar in elk geval vóór 1 juli 1755. Op die datum werd voor de notaris Jan Ardinois te Amsterdam een contract van compagnieschap verleden tussen *Lambert van Notten* te Amsterdam, *Pieter van Notten* te Londen en hun neef *Charles van Notten* te Londen. De. compagnieschap te Londen zou gevoerd worden onder de

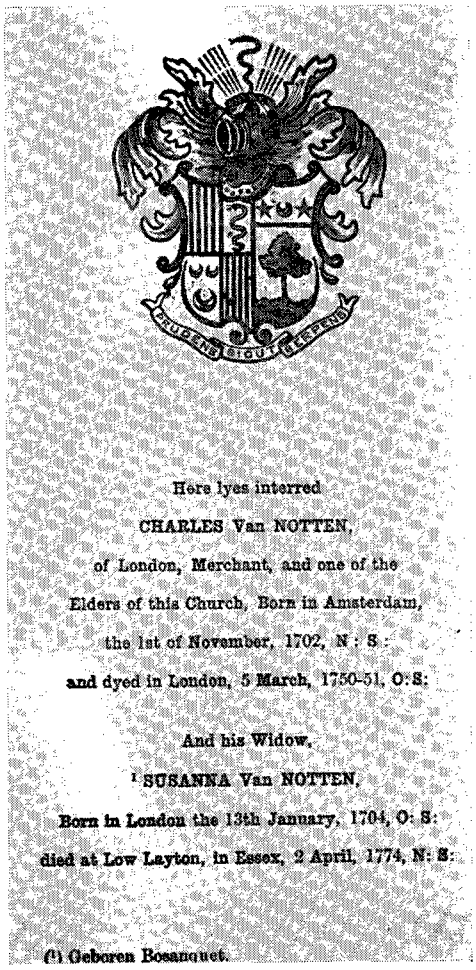

afb. 1

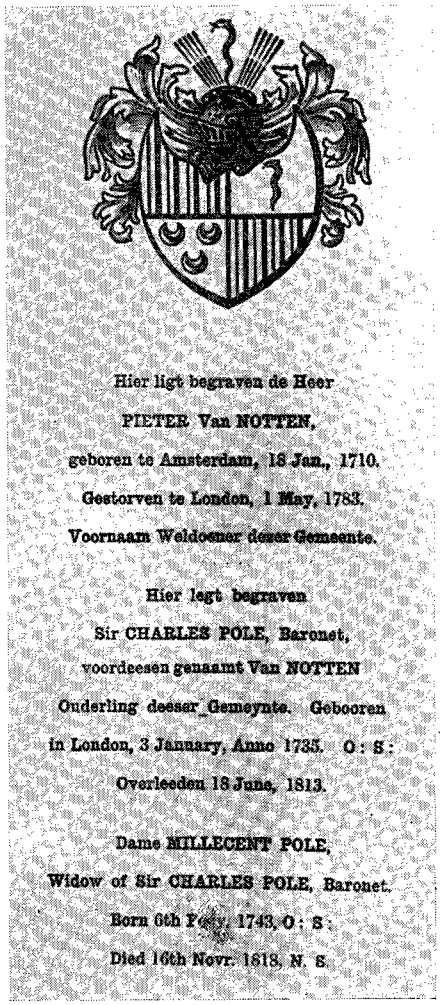

afb. 2

naam Peter & Charles van Notten & Comp. en primo maart 1756 aanvangen, ieder voor $^1/_3$ part. Na drie jaren zou een nieuw contract worden gemaakt en zou *Charles van Notten* voor ½ deelnemen en *Lambert* en *Pieter van Notten* samen voor ½.

Toch gingen de zaken te Londen inmiddels minder goed. Op 23 nov. 1770 schreef *Pieter van Notten:* „Ik heb nooyt soo een fatale tijd van affaires beleeft": 19 januari 1776: 't geld is soo abondant op de Beurs, dat niet weete van de Cours te denken" 8 maart 1776: „sonder dat wij eenige kwade novelles vernemen, alleen door dien geld schaarser wordt, heeft hier wat daaling in de fondsen geweest"; 2 mei 1777: „maar op het accomodement tusschen Spanje en Portugaal en de apperentie daardoor van continuatie van vreede in Europa en hoop van accomodement in America, worden de contramineurs bang en koopen in voor hun contramine op de rescontres"; 13 juni 1777: „'t is wonderlijk, die nieuwe aandeelen daalen in plaats van rijsen, alleen door schaarse tijt van geldt", en: „'t Is hier vol Hollanders, de Jonge Heer Heeneman is ook aan ons gerecommandeert en wij wachten de jonge Heer Reigersman, verder zijn hier van Strijen, 3 Bentincks Reede, Bn. van Tuyl en sijn vrouw, de Heer Dierquens en sijn vrouw, Juffr. Dedel, de Heer Sontag en andere."

Niettegenstaande de moeilijkheden, o.a. ontstaan door wisselruiterij en windhandel in Engelse speculatieve fondsen, wisten de Londense van Notten's zich goed te handhaven. *Pieter van Notten* beschikte tenslotte over een millioenenvermogen. Zijn testament komt voor in het register van het Prerogatieve Hof van Canterbury en is van 13 maart 1780. Daarin bepaalde hij:

„Eerstelijk begeer ik begraven te worden in de Hollandsche kerk in Austin Friars in London, op een betamelijke wijze, zoo als mijn Erfgenaam goed zal vinden, in het Graf van wijlen mijn broeder Charles van Notten, of in een ander graf digt bij het zelve, hetwelk alsdan voor mij gekogt moet worden, en op de Graf Zerk moet mijn naam in het Hollandsch gesteld worden, en mijn Wapen schild moet in de kerk worden opgehangen, doch zonder zinspreuk, en de Predikstoel moet met Rouw bekleed worden, zo als gebruikelijk is, en ik begeer na mijn dood niet geopend te worden (sic), hetwelk ik als niet noodzakelijk oordeel." Onder de talrijke legaten die hij maakte, was er een aan zijn neef Charles van Notten van „vijfig duizend ponden vier pr. Cents annuïteiten van den Jaare 1777", dat bij het tweede codicil, dat hij op zijn testament maakte op 16 maart 1782, veranderd werd in „Een honderd duizend ponden geconsolideerde drie pr. Cents annuïteiten". „Eenige en universeele Erfgenaam in mijn geheele nalatenschap, welke ik zal nalaten, niets uitgezondert, mijn waarden neef Charles van Notten te Londen,

die niet verpligt zal zijn eenige reekening aan mijne familie, noch aan eenige andere personen, hoe genaamd, te doen rakende onze Compagnieschap in het Huis van Negotie alhier onder de firma van Peter en Charles van Notten & Comp."

Pieter van Notten overleed te Londen 1 mei 1783. Zijn neef *Charles van Notten* kocht voor hem een nieuw graf waarin hij en zijn echtgenote later ook werden begraven. (Zie afb. 2)'.

Charles van Notten, die op 9 sep. 1769 te Londen was gehuwd met *Millicent Pole,* dochter van *Charles Pole,* of Holtcroft, M.P. voor Liverpool, was na het overlijden van zijn oom *Pieter van Notten* een zeer welgesteld man. Bij Royal Sign Manual van 17 maart 1787 werd hij gemachtigd de naam en het wapen van *Pole* aan te nemen, evenwel met het recht zich ook *van Notfen* te mogen blijven noemen, en op 28 juli 1791 werd hij verheven tot baronet. Sindsdien wordt hij vermeld als Sir *Charles* (formerly *van Notfen) Pole,* 1st Bt., of Wolverton, Hants. De familie heette dus voortaan *Pole,* doch de tweede zoon van Sir *Charles Pole,* eveneens *Charles Pole* geheten, geboren 16 nov. 1772, evenals Sir *Pefer Pole,* 3rd Bt., de zoon van de inmiddels overleden oudste zoon, Sr. *Peter Pole,* 2nd Bt., werd in 1853 bij Royal Licence gemachtigd de voorvaderlijke familienaam ,,*van Notfen"* weder aan te nemen bij die van *Pole.* Eerstgenoemde Sir *Peter,* die in 1850 zijn vader in de titel was opgevolgd, stond bekend als Sir *Peter van Notfen Pole,* 3rd Bt., M.A., D.L., J.P. Hij werd 11 febr. 1801 geboren en huwde 28 juli 1825 Lady *Louisa Pery,* dochter van de 1st Earl *of Lemerick.* De tegenwoordige drager van de titel is Sir *Peter van Notten van Notten-Pole,* 5th Bt., of Todenham House, co. Gloucester. geb. 6 nov. 1921 en wonende te St. Kilda, Melbourne, Australië. Alvorens hij in 1948 zijn verre neef opvolgde, droeg hij de familienaam *Pole* met de voornamen *Peter van Notten.*

Voor de verheffing in de adelstand was het echter nodig geweest, dat *Charles van Notten* liet ,,lichten de papieren van adel van het geslacht *van Notten,* die zich bevinden in de Chambre Héraldique te Brussel". Uit aantekeningen in de Staten-Bijbel, die nog altijd als het belangrijkste document van het familiearchief wordt beschouwd, stond het vast dat de familie afstamde van *Pieter van Notten,* die zich omstreeks 1636 te Nijmegen moet hebben gevestigd. Voor de verdere afstamming zorgde de Chambre Héraldique. Zij verstrekte een diploma, gedateerd 7 nov. 1786, waarin werd verklaard dat *Charles van Notfen zou* afstammen van *Charles van Notten,* heer van Asen en van der Noothen, kastelein van Aelst, etc., aan wie keizer Karel V een diploma zou hebben afgegeven, gedagtekend Augsburg 17 juni 1548. Hierin werd verklaard, dat reeds keizer Maximiliaan, bij patent van 1449, later aangegeven als 1499, *Henry van Notten* en zijn vrouw *Isabella van Polts,* ook vermeld als *van Pofts,* de ouders van *Charles van Notfen,* en hun afstammelingen van beide geslachten tot ridders van het Heilige Romeinse Rijk (Deutscher Nation) zou hebben gepromoveerd, met het recht het in het diploma omschreven wapen te mogen -voeren. In de officiële bronnen is echter over het diploma niets te vinden.

Het wapen van het z.g. adelsdiploma vertoont: 1. en IV. vijf (niet vier) palen; II. een verticaal geplaatste kronkelende slang; 111. drie wassenaars. Helmteken: een verticaal geplaatste kronkelende slang tussen een antieke vlucht. De kleuren komen met die van het tegenwoordig gevoerde wapen overeen.

In 1786 verzocht *Charles van Notten,* later *Pole,* of Wolverton, Hants, het College of Arms het wapen te registreren, waarbij het hiervoren gemelde diploma werd overgelegd. Volgens het afschrift van het diploma zou hieraan door de Duke of Norfolk, Earl Marshal of Engeland, d.d. 19 febr. 1790 zijn voldaan. Echter verklaarde het College of Arms, waaraan het afschrift ter beoordeling was toegezonden op 21 dec. 1903:

1. dat niet bewezen is, dat *Charles van Notfen Pole* of Wolverton afstamde van de in het diploma genoemde *Henry, Emanuel* of *Philip van Noften;*
2. dat het z.g. afschrift van het z.g. adelsdiploma geen aangehechte zegels of stempels van het College of Arms vertoont. Het diploma kan zonder deze zegels of stempels niet als bewijsstuk afkomstig van het College of Arms worden beschouwd en dit College of Arms kan het niet als een authentiek stuk, dat van hem zou zijn uitgegaan, aanvaarden of erkennen.

De genealogie, opgenomen in Nederland's Patriciaat 1911 vangt nog aan met *Peter A b ra ham s z. van Not,* geb. Zomerdijk (Sommelsdijk), maar in die van 1931/32 kwam men in het rechte spoor. Daarin begint de genealogie met *Peter Lambert (van) Not(ten),* herkomstig uit Sommelsdijk.

Het Burgerboek van Nijmegen vermeldt dat op 11 jan. 1637 ,,*Peter Lambert,* cleermaecker van Somelsdijck" burger werd en de betaling van het daarvoor verschuldigde bedrag staat in de stadsrekening 1636/37 verantwoord op de naam ,,*Peter Lamberts van Not."*

De vader van *Pieter van Notten* moest dus vermoedelijk een *Lambert* geweest zijn. Dit werd nog meer waarschijnlijk toen bleek dat de eerste zoon van *Pieter van Notten* eveneens *Lambert* heette.

Bij de doop van deze *Lambert* te Nijmegen op 22 dec. 1639 komt als getuige voor *Lucretia Claessen,* die zijn grootmoeder wordt genoemd. De familie vermoedde dat dit de moeder van Pieter van Notten moest geweest zijn, terwijl de schrijver van dit artikel van mening was dat dit de moeder was van *Maria Jansdr. van der Sfengh,* de eerste echtgenote van *Pieter van Notten.*

Blijkens de huwelijksacte was *Maria Jansdr. van der Sfengh,* afkomstig uit 's-Gravenhage, heette haar vader *Jan* en werd vermoed dat haar moeder *Lucretia Claesdr.* heette. Met behulp van deze gegevens werd een onderzoek te 's-Gravenhage ingesteld en bleek al spoedig dat daar op 23 april 1600 waren gehuwd:

Jan Thonisz. J. M. van Cuilenburch, en
Lucretia Claes J.d.b. won. alhier.

De genoemde personen moesten dus de ouders geweest zijn van *Maria Jansdr. van der Stengh.* De doopregisters van 's-Gravenhage vangen eerst in 1618 aan, zodat haar doopinschrijving niet kon worden opgespoord. Aangezien nader -bewijs wenselijk was, werden nu ook andere bronnen geraadpleegd.

Op de naam van der Stengh werd niet de begeerde oplossing gevonden. Bekend was echter dat men personen dikwijls naar de plaats van herkomst noemde, ook al hadden deze reeds een andere geslachtsnaam. Daarom werd besloten ook op de naam *van Cuylenburch* te zoeken. Die ingeving leverde succes op, want uit het transportregister van 16 okt. 1636 bleek dat voor schepenen van 's-Gravenhage ,,gecomen ende erschenen zijn *Lucretia Claes,* weduwe van wijlen *Jan Anthonist. van Cuylenburch, Trijntje Jans* Jongedochter ende *Maria Jans,* gesusters respective, erffgen. van voorn. *Jan*

Anthonisz. haren sa. vader", en dat zij verkopen „seeckere huysinge ende erve, staande eñ gelegen in de Corte Hoogstraet alhier", etc., voor ƒ 450.—.

Nu de namen der ouders van *Marie Jansdr. van der Stengh* waren vastgesteld en bewezen was dat *Lucretia Claesdr.* niet de moeder was van *Pieter van Notten,* rees de vraag wie dan wel de moeder en ook de vader van *Pieter van Notten* moesten geweest zijn. En weer was het de naam van een doopgetuige die als aanwijzing voor het onderzoek daarnaar diend e .

Bij de doop van *Agatha,* het eerste kind van *Pieter van Notten,* gedoopt te Nijmegen 2 sept. 1638, komt voor als getuige *Agatha Crijn.* Onmiddellijk veronderstelde ik dat dit de moeder van Pieter van Notten was.

De ouders van Pieter van Notten moesten dus een zekere *Lambert en Aagatha Crijnsdr.* geweest zijn en deze zouden moeten worden gevonden in de plaats van herkomst: Sommelsdijk.

Aangezien de doop- en trouwboeken van Sommelsdijk te laat aanvangen om de doop van Pieter van Notten te vinden en het huwelijk zijner ouders op te sporen, moest het rechterlijk archief van die plaats worden geraadpleegd.

In dat rechterlijk archief werd gevonden: „Op huyden den 14e October 1639 soo willen de kinderen ende erffgen. van zr. *Aechtgen Crijne,* overlede wede. van wijlen *Lambrecht Michielsz. Nots,* zr., vercoopen ten overstaan van Bailluy ende Schepenen van Sommelsdijck, seeckere vrouwe cleeren ende voorts alderhanden inboel ende meuble goederen, die alhier opgeveijlt ende gethoont sullen werden, daer van den dach van de bet. wesen sal Meij comende 1640, op gijselrecht", etc. Uit deze inboedel werden verschillende voorwerpen gekocht door *Lijsbeth Lambrechts (Nots), Jan Lambrechtsz. Nots, Wmeken Lambrechts (Nots), Gerrit Adolphsz. Boelhouwer Jacobsz.* en *Marichje Lambrechts (Nots).*

Ofschoon tot heden uit geen enkele acte gebleken is wie de ouders van *Pieter Lambertsz. van Notten* waren, mogen we gerust, in verband met het vorenstaande, aannemen dat het *Lambrecht Michielsz. Nots* en *Aechtgen Crijnsdr.* geweest zijn.

Lambrecht Michielsz. Nots moet ongeveer 1577 geboren zijn. Voor het eerst komt hij te Sommelsdijk voor op 26 maart 1604, doch zonder geslachtsnaam. Hij blijft dan met Dirck Adriaensz. Berckel borg voor Aert Pauwelsz. Steur, die voor een half jaar de impost heeft gepacht op de wijnen, bieren en gebrandewijn te Sommelsdijk. Tussen 1604 en 1616 komt hij herhaaldelijk als borg voor. De laatste acte waarin hij voorkomt, is van 2 april 1616. Waarschijnlijk is hij kort daarop overleden.

Van 1 april 1604 t/m 30 sept. 1604 en van 1 april 1615 t/m 30 sept. 1615 pacht hij de impost op wijnen, bieren en gebrandewijn te Sommelsdijk; van 1 okt. 1605 t/m 31 maart 1607 de accijns op wijnen en bieren en de opslag van bieren, en van 1 okt. 1606 t/m 30 sept. 1609 de waag.

Hij attesteerde 4 aug. 1605 als „substituyt secretaris, out ontrent 28 Jaeren", 19 okt. 1608 als collecteur van de gemene middelen, en 16 dec. 1610 als schepen „out ontrent 33 Jaeren". Van 1610 tot 1612 was hij schepen van Sommelsdijk.

Wie de ouders van *Lambrecht Michielsz. Nots* geweest zijn, kon niet worden opgespoord. Een volledig onderzoek daarnaar kon thans niet plaats vinden, Hier en daar kon slechts een steekproef worden gedaan.

Zijn vader moet evenwel een zekere Michiel geweest zijn, mogelijk *Michiel Pieterst.,* omdat *Pieter Michielsz.* vermoedelijk zijn oudste zoon geweest is en deze naar zijn grootvader van vaderszijde zal zijn genoemd. Er komen te Middelharnis tegelijkertijd meerdere personen voor die Michiel Pietersz. heetten en daardoor is het moeilijk uit te maken wie voor vader van Lambrecht Michielsz. Nots in aanmerking komt.

Moet derhalve voorlopig onbekend blijven wie de ouders van Lambrecht Michielsz. Nots zijn geweest, meer zekerheid werd verkregen ten aanzien van zijn broeders.

In aanmerking komt allereerst *Pieter Michielsz. Nots,* die als schepen van Middelharnis in 1613 de Armenrekeningen ondertekende. Hij moet omstreeks 1572 geboren zijn.

Vervolgens *Michiel Michielsz. Nots,* die omstreeks 1574 moet geboren zijn. Op 3 juli 1639 attesteerde hij, oud omtrent 65 jaar.

Michiel Michielsz. Nots komt voor het eerst voor op 26 maart 1604. Op die dag blijft hij borg voor (zijn broeder) *Lambrecht Michielsz.,* die de accijns op wijnen en bieren en de opslag van bieren te Sommelsdijk had gepacht voor een half jaar. Na die datum komt hij herhaaldelijk voor als borg, zowel voor *Lambrecht Michielsz.,* als voor andere pachters. Zelf pacht hij 28 sept. 1607 de accijns op wijnen en bieren en de opslag van bieren en 30 maart 1610 de impost op wijnen en bieren en gebrande wijn te Sommelsdijk. Van 1 okt. 1619 t/m 31 juli 1632 pacht hij met slechts enkele onderbrekingen de dorpsimpost op de wijnen en bieren te Middelharnis, van 1 okt. 1619 t/m 30 sept. 1621 de opslag van wijnen en bieren, van 1 april 1621 t/m 31 juli 1632, met een kleine onderbreking, de accijns op wijnen en bieren, van 1 sept. 1620 t/m 31 aug. 1621 het „hondertgeld op de mede, die in de stoven van Middelharnis gereet is", juli 1632 is hij huurder van de tienden te Middelharnis en 1643 pacht hij de impost op de „wage". In 1627 wordt hij vermeld als collecteur van de verpondingen der huizen.

Van 1610 tot 1640 is *Michiel Michielsz. Nots* schepen en leenman van Middelharnis, waarschijnlijk met enige onderbreking, en mogelijk is hij ook nog na 1640 als zodanig in functie geweest. Van 1621 tot 1629 en van 1632 tot 1646 was hij gezworen van de polder en 1620 en van 1624 tot 1644 Heilige Geest-armmeester.

Blijkens de quohieren van de verpondingen bezat hij in 1629 boomgaarden en een huis in de Voorstraat te Middelharnis. In 1645 wordt hij vermeld als eigenaar van een hoeve, terwijl zijn kinderen in 1661 een hoeve bezitten te Ooltgensplaat.

Michiel Michielsz. Nots moet driemaal gehuwd zijn geweest. Bij de inschrijving van zijn tweede huwelijk wordt hij vermeld als weduwnaar. Dit huwelijk werd te Rotterdam ingeschreven en voltrokken te Sommelsdijk op 31 januari 1609.

In 1609 of 1610 moet die tweede vrouw zijn overleden, mogelijk bij de geboorte van een kind, want omstreeks 1610 trouwde *Michiel Michielsz. Nots* met *Maetgen Leendertsdr.,* dochter van *Leendert Jacob Wittensz.* en *Neeltje Cornelisdr.* en weduwe van *Jan Andriesz. Kattestaert.*

In het familiearchief van Rhemen bevindt zich een charter van 24 mei 1626, waaraan het schepenzegel hangt van *Michiel Michielsz. Nots.* Randschrift *Michiel Michielsz.* en het contramerk is het handmerk tussen de letters M.M. (Zie afb. 3). Hetzelfde wapen voerde *Pieter van Notten* te Nijmegen, blijkens een bewaard gebleven gedeelte van een brief van nov. 1652. (Zie afb. 4). Uit de overeenkomst dezer wapens blijkt, dat er tussen hen familieverband moet bestaan hebben.

Verder wordt vermeld *Jacob Michielsz. Nots,* geb. om-

afb. 3

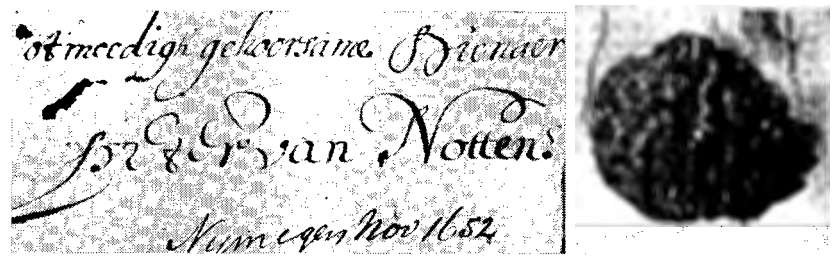

afb. 4

streeks 1575, die een huis bezat aan de Markt te Sommelsdijk, waarop de kerk een hypotheek had, zoals o.a. blijkt uit de kerkrekeningen van 1619 en 1623/24, waarvoor hij jaarlijks een rente verschuldigd was van 20 schellingen.

En ten slotte komt nog als broeder in aanmerking Jan *Michielsz. Nots,* die in 1630 te Ooltgensplaat overleed.

De geslachtsnaam was oorspronkelijk *Nots.* Met die naam werd *Pieter Michielsz.* in 1613 voor het eerst vermeld. Op Flakkee bleef men zich steeds zó noemen. Een enkele maal komt de naam daar in verschreven vorm voor als: *Nofhs* en Nos.

Te Nijmegen was de naam niet inheems, zodat het geen verwondering behoeft te baren, dat deze aldaar aan de grootste willekeur onderworpen was.

Als *Pieter Lambrechfsz. Nofs* in 1637 te Nijmegen voor de eerste maal huwde, wordt hij ingeschreven als: *„Pieter van Orf".* Bij het tweede huwelijk in 1645 werd hij vermeld als: „Mr. *Peter Noffen",* en bij het derde huwelijk in 1646 als: *Peter Notfe".* Bij de doop van zijn kinderen werd hij aanvankelijk *Pefer van Not* genoemd, later afwisselend *Peter* of *Piefer van Notte* en *van Notten.* Zijn zoon *Lambert* komt in een notariële acte te 's-Gravenhage op 7 dec. 1657 éénmaal voor als *van Otten* en tweemaal als *van Ofte,* maar hij ondertekent de acte als *Lamberf van Notten.*

Al komt de naam te Nijmegen nog dikwijls in verschreven vorm voor, daar men die willeekurig op de klank af opschreef, zo mag men toch wel aannemen dat *Pieter Lambrechfsz. Nots* zich daar vrij spoedig *van Noffen* heeft genoemd. Zo ondertekende hij acten en van hem bewaard gebleven brieven.

De laatste Nots was *Johanna Nots,* gedoopt te Nieuwe Tonge 26 aug. 1725, die te Dordrecht in mei 1802 overleed en gehuwd geweest was met *Adriaan Schotel.*

De afstamming zal kunnen aanvangen:

I. *Michiel (Piefersz.?),* geb. omstreeks 1540, tr. omstreeks 1570 N.N.

Kinderen:

1. *Pieter Michielsz. Nofs* geb. omstreeks 1570, schepen van Middelharnis 1613.
2. *Michiel Michielsz. Nots,* geb. omstreeks 1574, pachter van de impost op wijnen en bieren, van de accijns op wijnen en bieren en van de dorpsimpost op de mede, schepen en leenman van Middelharnis, Heilige Geest-armmeester, thesaurier, gezworen van de polder het Oude Land van Middelharnis, stoofmeester van de Nieuwe (meekrap-) Stoof, overl. Middelharnis 1649/1650, tr. 1° N.N.; tr. 2° Sommelsdijk 31 januari 1609 *Catharina Jansdr. Steur,* geb. te Brielle, tr. 3° omstreeks 1610 *Maetgen Leendertsdr.,* † na haar man, begr. Middelharnis, dr. van *Leendert Jacob Wittensz. en Neeltje Cornelisdr.,* en weduwe van *Jan Andriesz. Kattesfaert,* Uit hen nakomelingen te Middelharnis, Sommelsdijk, Den Bommel, Stad aan 't Haringvliet, Nieuwe-Tonge.
3. *Jacob Michielsz. Nots,* geb. omstreeks 1575, † Sommelsdijk 1652/55, tr. *Lijsbeth Jansdr.,* † Sommelsdijk 1655/56. Uit hen nakomelingen te Sommelsdijk.
4. *Lambrecht,* volgt 11.
5. *Jan Michielsz. Nots,* begr. Ooltgenplaat (kerkrek. 2 dec. 1630).

II. *Lambrecht Michielsz. Nofs,* geb. omstreeks 1577, pachter van de impost op wijnen en bieren, collecteur van de gemene middelen, substituut-secretaris van Sommelsdijk, schepen aldaar, † Sommelsdijk kort na 2 april 1616, tr. omstreeks 1600 *Aechfgen Crijnsdr.,* † Sommelsdijk kort vóór 14 okt. 1639.

Kinderen:

1. *Mefteke Lambrechtsdr. Nofs,* geb. te Sommelsdijk, † te Sommelsdijk (kerkrek. 21 april 1669), tr. Sommelsdijk 15 sept. 1626 *Gerrif Adolphsz. van Eemst,* geb. te Sommelsdijk, † Sommelsdijk in 1642.
2. *Maria Lambrechtsdr. Nots,* geb. te Sommelsdijk, tr. 1° (ingeschr. Sommelsdijk 26 okt. 1628) *Cornelis Danckaerfsz.,* geb. te Sommelsdijk, schipper, † te Sommelsdijk; tr. 2° Sommelsdijk 31 okt. 1633 *Wouter Jansz.,* geb. te Dirksland.
3. *Jan Lambrechfsz. Nots,* geb. te Sommelsdijk, schrijnwerker, tr. 1° Sommelsdijk 31 juli 1631 *Catharina Jorisdr.,* geb. te Middelharnis, † te Sommelsdijk (kerkrek. 1640) ; tr. 2° Sommelsdijk 3 nov. 1641 *Cathalijntje van Gijzel,* geb. te Middelburg, dr. van *Jaques van Gijzel,* en wede. van *Jan Jansz., Cornelis Jansz. Alebeke* en *Sander Jansz.*
4. *Elijsabet Lambrechfsz. Nots,* geb. te Sommelsdijk, † Sommelsdijk 1652/55, tr. Sommelsdijk 9 dec. 1632 *Boeihouwer Jacobsz.,* geb. te Abbenbroek, metselaar, † te Sommelsdijk (kerkrek. 17 april 1662).
5. *Pieter,* volgt 111.

111. *Pieter (Peter) Lambrechtsz. Nots (van Ort, van Not, Notte, van Notte, Notfen, van Notfen),* geb. Sommelsdijk omstreeks *1610* (= 1 van Ned. Patr. 1931/32).

Niet alle voor onderzoek in aanmerking komende bronnen konden worden geraadpleegd. Bovendien is het altijd wenselijk dat een onderzoek minstens tweemaal plaats heeft. Nadat men met een onderzoek in een gevorderd stadium is gekomen, ontdekt men dikwijls, dat men gegevens niet noteerde, die later van veel belang bleken te zijn. Ook waren er meerdere redenen aanwezig om het onderzoek voorlopig te staken en de tot dusver verkregen resultaten vast te leggen.

Voor aanvullingen en verbeteringen op dit artikel zal ik zeer dankbaar zijn.

KORTE MEDEDELINGEN.

Van Riebeeck.

Enige losse aantekeningen, die een tiental jaren geleden door mij op het Gemeente-Archief te Dordrecht gemaakt en als verloren beschouwd werden, vond ik een dezer dagen terug en schijnen een aanvulling te vormen op de genealogie *van Riebeeck,* voorkomende op de blz. 18 t.e.m. 21 van „Jan van Riebeeck, zijn voor- en nageslacht", in 1952 door ons Genootschap uitgegeven. Op blz. 20 onder IIc, 8 wordt daar genoemd: *Aert van Riebeeck,* vermeld 1568, tr. N.N.

Een zoon van deze Aert kan de *Hendrick* zijn, die in 1589 te Dordrecht in het huwelijk treedt:

Den . 10 . Decembris 1589

Hendrick Aertssoon van Rijbeeck van Wijck te Duerstede

Maricken Damen de Cuper dochter van Sevenaer int landt van cleve

Getrouwt bij mij den lesten Decembris 1589

Uit dit huwelijk werden te Dordrecht acht kinderen gedoopt:

1. *Geertruijdt,* 1 januari 1591.
2. ..... juli 1592.
3. ....., januari 1595.
4. *Cornelia,* oktober 1597.
5. *Maricken,* december 1598.
6. *Jan,* januari 1600.
7. *Jan,* februari 1601.
8. *Samuel,* februari 1604.

2 en 3 werden niet met name genoemd, maar het is alleszins mogelijk, dat er een *Damis* bij is, genoemd naar zijn moederlijke grootvader:

Den 19 Julij 1620

Damis Hendrixzoon van Riebeeke, Boeckbinder van Dordrecht woont bij sijn vader, de Bode op Amsterdam

Cornelia van Beaumo(n)t Adriaensdr., van Vianen wonende hier binnen P(ro)clamatio t'Amsterdam

Getrouwt op Swyndrecht den 16 Aug. 1620.

(De weduwe van *Damis van Rietbeeck* wordt 16 mei 1660 als getuige genoemd.)

Uit dit huwelijk werd slechts één dochter gedoopt te Dordrecht: *Maria,* in maart 1623, mogelijk de volgende:

Den 20 Maij 1646

Hendrick van Reydt, twijnder j.m.

Maria van Riebeeck, j.d. beyde van Dordrecht en(de) woonen(de) in de wijnstraet

sijn getrout den 5 iunij 1646.

Gezien het beroep en de voornaam, zou de volgende een broer van Damis (en een zoon van Hendrick) kunnen zijn:

Den 16 Julij A° 1634

Arent van Rijbeeck coopmans Bode J.M. woont bij het Groote hooft

Itgen Backs Gijsbertsdr. J:D. woont in de Wijngaertstraet beyde van Dordrecht (geen datum van trouwen)

Den XIen Juni 1651

Jan Teunissen Schut, Wijnkooper, wedr. woonende Int Ste(ego)versloodt met *Ida Gijsbrechts,* wede van *Arent van Rietbeeck,* woonende Inde Wijn (gaert) straat beide van dordrecht

Sijn getrout den 27 junii 1651

Ook Cornelia van 1597 kan, zij het wat laat, getrouwd zijn:

Den 8en Octob(er) 1634

Jan van Dijcke, backer, j.m. wt den Briel, woonende in Out-Beyerlandt, met *Cornelia van Rijbeeck,* j.d. van dort, en (de) aldaer woonen (de) proclamatie in Beijerlandt.

Getrout den 24 Octob. 1634.

Lees voor Wijnant: Wijer en de volgende inschrijving zou betrekking kunnen hebben op een dochter van de op blz. 18 onder IIa vermelde: *Wyer van Riebeeck:*

Den . 21 . iulij . 15 . 96

Gerardt adriaenssoen Coopman van buel in brabant by weert

maeycken van rijbeeck wijnant anthoenisen van wyck te duersteden.

Getrout by my den vjen Augusti 1596.

Gezien de namen der kinderen van het volgende echtpaar, dat reeds in 1579 te Dordrecht huwde, behoort de vrouw ook tot deze familie:

den. 11-iunij (1579)

syn getrouwt *peter Struijes* en(de)

aertten van Ryebeeck

Uit dit huwelijk werden te Dordrecht gedoopt:

1. *Wijnant, 30* mei 1581;
2. *Jacob,* 10 december 1583;
3. *Toenis,* maart 1587;
4. ....., 18 september 1588;
5. *Sara,* 9 juni 1591.

Ook een kind uit dit huwelijk is vermoedelijk de volgende:

Den xxiiij May . 1615

Pieter Leisten Jaspersz J.g. van Cöln

Geertrud Struys Pietersdr. va(n) dordrecht

getrouwt den 9 Junij 1615

Dochters van dit echtpaar huwden o.a. met leden van de geslachten: *van Beaumont, Stoop, de Carpentier, Boor,* enz.

Tot slot een inschrijving van Gijsbrecht, die vermoedelijk niet tot het Wijkse geslacht behoort:

Den. XIV . Junij a 1637

Gijsbrecht van Ribeeck j:m. van Utrecht woonende aldaer en *Anneken Roeiants van Giesvelf* jd. van Dordrecht woont buyten de Spuijpoort

Getrouwt den 5 Julij pclam Ultrajecti

IR. A. J. J. VAN DER REST.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten -- In memoriam Jhr. Mr. Dr. Jelle Roelof Clifford Kocq van Breugel — Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 15 juni 1957 in de Schutterszaal van het Stadhuis te Zierikzee — Jaarverslag 1956 — Foreest en Hodenpijl, door Jhr. H. A. van Foreest (slot) — Wapens van Haarlemse schepenen in de vijftiende en zestiende eeuw, door M. Thierry de Bye Dolleman — De afstamming van het geslacht van Notten, door W. A. van Rijn — Korte mededeling: Van Riebeeck

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Blaandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegenlaan 70, Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 9 **LXXIVe Jaargang** **september 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heer J. van Deventer, sedert 1956 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

E. VAN BEEK . . . . . *s-Gravenhage. J. Luijkenlaan 149.*

K L. SIERKSMA . . . . . *Amsterdam. Pythagorasstraat 113.*

Adreswijzigingen:

MR. DR. W. JAPPE ALBERTS . . . . . *Beekbergen. Engelandseweg 22.*

MR. H. W. B. WEFERS BETTINK . . . . *Wassenaar. Jonkerlaan 7 1.*

MR. J. G. F. A. HAGE . . . . . *'s-Gravenhage. Waalsdorperweg 53.*

MR. S. Baron VAN HEEMSTRA . . . *Sao Paolo (Brazilië). Consul Generaal da Holanda Caixa Postal 4072.*

A. B. VAN HENGEL . . . . . *'s-Gravenhage. Flatgebouw Carnegie No. 25 Anna Paulownastraat 117.*

MR. A. M. DE LANGE . . . . *Valfhermond-Oost (Dr.). Kavelingen 28.*

L. J. MALHERBE . . . . . *Nieuwkoop. Berkenlaan 4.*

H. M. MENSONIDES . . . . . *'s-Gravenhage. Dovenetelweg 59.*

P. WASSENAAR . . . . . *Zeist. Platolaan 69.*

JKVR. J. M. VAN ASCH 'VAN WIJCK . . . . *'s-Gravenhage. Banstraat 27.*

Verbeterde opgave nieuw lid:

H. R. KOOBS DE HARTOG . . . . . *Elst. (Gld.) Rijksstraatweg Z/20*

Nog een tak afstammelingen van Willem de Zwijger,

door MR. DR. J. L. J. VAN DE KAMP.

Het aantal dergenen, die afstammen van de „Vader des vaderlands", is, als men ook op natuurlijke geboorten acht slaat, buitengewoon talrijk, zo talrijk zelfs, dat een eenvoudige inventarisatie van die afstammelingen naar het oordeel van ter zake deskundigen een „onbegonnen werk" zou zijn. En nog steeds duiken nieuwe takken op, waarvan tot dusverre in de literatuur niet was gerept. Op een zodanige tak de aandacht te vestigen, is de bedoeling van de volgende regelen.

Op 25 augustus 1561 was de Zwijger te Leipzig voor de tweede maal getrouwd met ***Anna*** van *Saksen,* geboren 23 december 1544 als enige dochter van *Maurits* keurvorst ***van Saksen*** en ***Agnes*** landgravin ***van Hessen,*** en krankzinnig overleden te Dresden op 18 december 1577. Dit huwelijk was verre van gelukkig en werd na ontrouw van de zijde van Anna met de Antwerpse schepen *Jan* ***Rubens,*** vader van de beroemde schilder, in 1571 door echtscheiding ontbonden. Toch sproten hieruit vele kinderen, van wie ***Anna,*** de Prins-Stadhouder ***Maurits*** en ***Emilia*** in het leven bleven.

Emilia, te Keulen op 10 april 1569 geboren, werd te Dillenburg opgevoed en vestigde zich na de dood van haar vader (10 juli 1584) in Holland. Hier leerde zij in 's-Gravenhage in april 1597 Don ***Emanuel van*** *Portugal* kennen [1]). Deze prins was in 1568 te Tanger geboren als onechte zoon van ***Anfonio*** I, die in 1580 enkele weken koning van Portugal was, doch op last van Philips II door Alva werd verdreven en 23 augustus 1595 te Parijs overleed, en ***Anna Barbosa*** [2]).

1) Lodewijk Mulder, Emilia van Nassau, in De Gids, 1886, dl. III, blz. 193—251 en 414—471.

Willem de *Zwijger* (1533-1584) door A. Mor (Delft, Prinsenhof, foto H. Braggaar).

Anna van Saksen (1544-1577) door J. Buys (Jac. Xok, Vaderl. Woordenb. IV, 1152).

Door Antonio stamde Emanuel af van zeer vele vorstelijke personen, onder wie 10 koningen van Portugal [3]), 13 koningen van Aragon [4]), 16 koningen van Castilië [5]), 18 koningen van Engeland [6]), 6 koningen van Napels, Sicilië of Napels en Sicilië [7]), 18 koningen van Frankrijk [8]), 10 koningen van Navarra [9]), 10 koningen van Hongarije [10]), 9 keizers of koningen van Duitsland [11]), 1 keizer van Nicea [12]), 2 keizers van Constantinopel [13]), 9 keizers van Byzantium [14]), 8 koningen van Leon [15]), 9 koningen van Schotland [16]), 6 koningen van Polen [17]), 9 grootvorsten van Kiew [18]), 1 koning van Bohemen [19]), 2 koningen van Noorwegen [20]), 3 koningen van Zweden [21]), 2 koningen van Asturië [22]) en 2 koningen der Franken [23]).

---

2) Antonio, vicomte de Faria, Descendance de D. Antonio, Prieur de Crato. XVIIIème Roi de Portueal. Livourne, 1908.

3) Namelijk Emanuel 1 (1495—1521), Eduard 1 (1433—1438), Jan 1 (1385-1433). Peter 1 (1357—1367), Alfons IV (1325—1357), Dionysius (1279—1325), Alfons III (1248—1279), Alfons II (1211—1223), Sancho 1 (1185-1211) en Alfons 1 (1139—1185).

4) Namelijk Ferdinand 11 (1479—1516), Jan 11 (1458—1479), Ferdinand I (1412—1416), Peter IV (1336—1387), Alfons IV (1327-13361. Jacob II (1291—1327), Peter 111 (1276-1285). Jacob I (1213—1276), Peter 11 (1196—1213), Alfons II (1163—1196), Ramiro 11 (1134—1137), Sancho 1 (1063-1094) en Ramiro 1 (1035-1063).

5) Namelijk Jan 11 (1406—1454), Hendrik 111 (1390—1406), Jan 1 (1379—1390), Hendrik 11 (1369—1379), Peter 1 (1350—1369), Alfons XI (1312—1350), Ferdinand IV (1296—1312), Sancho IV (1284—1296), Alfons X (1252—1284), Ferdinand 111 (1230—1252), Alfons IX (1217—1230), Alfons VIII (1158—1214), Sancho 111 (1157—1158), Alfons VII (1126—1157), Alfons VI (1072-1109) en Ferdinand 1 (1035—1065).

6) Namelijk Eduard 111 (1327—1377), Eduard II (1307—1327), Eduard 1 (1272—1307). Hendrik III (1216-1272). Jan I (1199—1216), Hendrik II (1154—1189), Stephanus (1135—1154), Hendrik 1 (1100—1135), Willem 1 (1066—1087), Harxld 11 (1066), Edmund 11 (1016), Aethelred 11 (978—1016), Edgar (959—975), Edmund I (940—946), Eduard I (901-924). Alfred (871—901), Aothelwulf (839-858) en Egbert (827—839).

7) Namelijk Peter 11 (1336—1342), Frederik 11 (1296—1336), Karel 11 (1285—1309), Karel 1 (1265—1285), Manfrrd (1258—1266) en Roger II (1130—1154).

8) Namelijk Philips IV (1285—1314), Philips III (1270—1285), Lodewijk IX (1226—1270), Lodewijk VIII (1223—1226), Philips 11 (1180—1223), Lodewijk VII (1137—1180), Lodewijk VI (1108—1137), Philips 1 (1060—1108). Hendrik 1 (1031—1060), Robert II (996—1031), Hugo Capet (987—996), Lodewijk IV (936—954), Robert I (922—923), Karel 111 (898—922), Lodewijk II (877—879), Karel II (843—877), Lodewiik 1 de Vrome (814—840) en Karel 1 de Grote (768—814).

9) Namelijk Hendrik 1 (1270—1274), Theobald 1 (1234—1253), Sancho VI (1150—1194), Garcias VI (1134—1150), Garcias V (1053—1054), Sancho III (1000—1035), Garcias IV (992—1000), Sancho 11 (970-,992), Garcias III (926-970) en Sancho 1 (905-926).

10) Namelijk Stephanus V (1270—1272), Bela IV (1235—1270), Andreas II (1205—1235), Bela III (1173—1196), Geisa II (1141—1161), Bela II (1131—1141), Ladislaus 1 (1077—1095), Goisa 1 (1074—1077), Bela I (1061-1063) en Andreas 1 (1046-1061).

11) Namelijk Frederik 11 (1220—1250), Hendrik VI (1191—1197), Frederik 1 (1155—1190), Hendrik IV (1084—1105), Hendrik III (1046—1056), Koenraad 11 (1027—1039), Otto II (967—983), Otto 1 (962—973) en Hendrik 1 (919-936).

12) Namelijk Theodorus 1 (1204—1222).

13) Namelijk Peter 11 van Courtenay (1217) en Boudewijn VI van Henegouwen (1204—1205).

14) Namelijk Isaae II (1185—1195 en 1203—1204), Andronicus 1 (1183—1185), Johannes 11 (1118—1143), hlexius 1 (1081—1118), Romanos 11 (959—963), Constantijn VII (913—959), Romanos 1 (920—944), Leo VI (886-912) en Basilius 1 (867-886).

15) Namelijk Ferdinand 11 (1157—1188), Alfons V (999—1028), Bermudo 11 (982—999), Ordogno 111 (950—955), Ramiro 11 (931—950), Ordogno II (910—924), Alfons 111 (866-910) en Ordogno I (855—866).

16) Namelijk David 1 (1124—1153), Malcolm 111 (1057—1093), Duncan 1 (1034—1040), Malcolm 11 (1005—1034), Kenneth 11 (971—994), Malcolm 1 (943—954), Donald VI (889—900), Constantijn 11 (862-876) en Kenneth 1 (844-858).

17) Namelijk Wladislaw II (1139—1142), Boleslaw 111 (1102—1138), Wladislaw 1 (1079—1102), Casimir 1 (1040—1058), Mieczvslaw II (1025-1034) en Boleslaw 1 (1025).

18) Namelijk Mstislaw 1 (1125—1132), Wladimir 11 (1113—1125), Swatopolk 11 (1093—1113), Wsewolod 1 (1078—1093), Isjaslaw 1 (1054—1078), Jaroslaw 1 (1019—1054), Wladimir I (980—1015), Swiatoslaw I (945-970) en Igor 1 (912-945).

19) Namelijk Wratislaw 11 (10861092).

20) Namelijk Olaf II (1015-1030) en Harald 1 (863—933).

21) Namelijk Olaf III (995—1021), Erik (950—995) en Björn de Oude (900—950).

22) Namelijk Ramiro 1 (842-850) en Bermudo 1 (788-791).

23) Namelijk Karel Martel (737-741) en Pepijn de Korte (751-768). (Bron van de noten 3 tot en met 23: Dr. Wilhelm Karl Prinz von Isenburg, Stammtafeln zur Geschichte der Europäischen Staaten, dln. 1 en II, Berlin, 1936.)

Emilia van Nassau (1569—1629) (Coll. du Plessis de Saussure, kasteel Ependes (Waadt, Zwits.), foto Rijksprentenkabinet Amsterdam).

Emanuel I prins *van Portugal* (1568—1638) door D. de Coster (De Faria).

Emilia vatte voor Emanuel van Portugal een hartstochtelijke liefde op, zeer tegen de zin van haar broeder Maurits, die haar onder het oog bracht, dat haar waardigheid haar verbood een huwelijk aan te gaan met een verdreven prins, die niets bezat, die als Katholiek hoegenaamd geen kans had hier te lande een positie te verwerven en die niet de minste aanspraak kon doen gelden op 'de Portugese troon. Emilia dreef echter haar wil door en liet zich op 7 november 1597 in haar kamer op het Binnenhof door een Katholiek priester met haar geliefde in de echt verbinden.

Zodra Maurits het gebeurde had vernomen, gaf hij last Emanuel van haar te scheiden en de toegang tot haar kamer te bezetten. Emilia trok zich dit zozeer aan, dat haar gezondheid in gevaar kwam, hetgeen nog verergerde, daar zij weigerde spijs of drank tot zich te nemen. Het gelukte echter de Leidse hoogleraar in de medicijnen Johannes Heurnius haar weer voedsel te doen gebruiken, waarna zij langzaam in beterschap toenam,

Aan Emanuel was intussen aangezegd, dat hij het grondgebied van de Verenigde provinciën moest verlaten, waarop hij zich naar Wezel begaf. Nadat enige pogingen om Emilia van haar echtgenoot te doen afzien, waren mislukt, volgde zij hem op 13 december 1597 naar deze kleine Duitse vesting. Maurits van zijn kant liet haar weten, dat hij de handen van haar aftrok en haar niet meer als zijn zuster beschouwde.

De jaren, die nu volgden, waren voor hen een tijd van aanhoudend geldgebrek, daar hun inkomen zeer beperkt was en niet voldoende om van te kunnen leven, Daarenboven werd hun echt gezegend met acht kinderen, twee zoons en zes dochters. Doch in het jaar 1608 brak er een betere tijd voor hen aan. Philips Willem van Oranje, die zich toen in 's-Gravenhage bevond, wist zijn broeder Maurits te bewegen, zich met Emilia en Emanuel te verzoenen, hetgeen op 30 november 1608 plaats vond. Hierop werd de 27ste juni 1609 een verdrag van verdeling der vaderlijke nalatenschap gesloten, bij hetwelk hun een redelijk inkomen verzekerd werd. Daarenboven werd Emilia in 1609 beleend met het kasteel Wychen bij Nijmegen [24]), waarnaast zij van 1618 tot 1626 ook in 's-Gravenhage woonde op de Lange Vijverberg, het derde huis van de Kneuterdijk af [25]).

In het laatste jaar vond er een scheiding plaats tussen de beide echtgenoten. Emanuel, die ervaren had, dat, al was door de verzoening met Maurits aan hem en Emilia hun rang aan diens hof weder toegekend, er toch overigens voor hem als Katholiek hier te lande niets meer te verwachten viel, had in het geheim onderhandelingen aangeknoopt met de Aartshertogen Albert en Isabella te Brussel, die hem een betere toekomst in het vooruitzicht stelden aan hun hof. Toen nu na de dood van Maurits op 23 april 1625 weer grote onenigheden waren gerezen met Frederik Hendrik, aanvaardde hij het aanbod van de Aartshertogen en vertrok met zijn beide zoons naar Brussel. Emilia echter, die te fier was om gunsten te aanvaarden van de Infante Isabella, de dochter van Philips 11, die zij als de moordenaar van haar vader beschouwde, weigerde haar man te volgen en vertrok met haar dochters naar Genève, waar zij er zeker van was, haar Calvinistische geloofsovertuiging ongehinderd te kunnen blijven beleven. Zij overleed hier op 16 maart 1629 en werd met grote luister in de kathedraal begraven,

Emanuel, die tevergeefs had getracht, haar van besluit te doen veranderen, hertrouwde na haar overlijden op 3 april 1630 in de kapel van Isabella's paleis voor de titulair-aarts-

[24]) Gomarius Mes, Het Kasteel te Wychen, in De Opmerker, 1889, blz. 249—251.

[25]) Henriette J. J. M. van Diepen, Geschiedenis van de huizen aan de Lange Vijverberg, in Die Haghe, 1945, blz. 23.

Antonio I koning *van Portugal* (1534—1595) (De Faria)

bisschop van Caesarea, Ferdinand de Rye, met een staatsdame van de Infante, donna *Ludovica de Osorio,* die gesproten was uit een der oudste en voornaamste geslachten van Spanje. Aan Isabella's hof was hij in hoog aanzien, hetgeen o.a. blijkt uit de plaats, die hij bij de vele officiële gebeurtenissen in haar kapel innam, n.l. naast de prins de Ligne in de bank tegenover die van de gezanten [26]). Hij overleed te

Emanuel II prins *van Portugal* (1600—1666) (De Faria).

[26]) Marie, comtesse de Villermont, l'Infante Isabelle, Gouvernante des Pays-Bas, tome 11, Tamines-Paris, 1912, blz. 521.

Brussel 22 juni 1638 en werd de volgende dag begraven in de kerk van de Minderbroeders Recollecten in een kelder onder het wijwatervat. (Op de plaats van deze kerk bevindt zich thans de Beurs.) Donna Ludovica overleefde hem [27]).

De oudste zoon van Emanuel en Emilia, eveneens *Emanuel* prins *van Portugal,* geheten, werd op 24 februari 1600 te Delft geboren en in de Waalse kerk aldaar gedoopt. Aanvankelijk door zijn moeder in de Gereformeerde godsdienst opgevoed, werd hij op 12-jarige leeftijd door zijn vader met zijn broeder *Louis Guillaume* naar zijn oom Christoffel in Frankrijk gezonden, die hem verder een Katholieke opvoeding gaf [28]). Deze jonge Emanuel had meer profijt van de verzoening tussen zijn ouders en prins Maurits dan dezen zelf. Hoewel nog een knaap werd hij in 1613 benoemd tot kapitein bij het Staatse leger, een aanstelling alleen voor het daaraan verbonden geldelijk voordeel, hetgeen toen mogelijk was, omdat het twaalfjarig bestand de vijandelijkheden tijdelijk had geschorst. In 1619 benoemde Maurits hem zelfs niettegenstaande zijn jeugdige leeftijd tot gouverneur van het prinsdom Oranje, dat door het overlijden van zijn oudere broeder Philips Willem aan hem was gekomen. Hierbij speelde een rol, dat Emanuel thans de Katholieke godsdienst beleed en de bevolking van Oranje de onderhavige betrekking door een Katholiek wenste bekleed te zien. Hij liet echter de regeling der zaken over aan de adjunct-gouverneur Valckenburg, leidde een vrolijk leven en gaf daarbij veel geld uit. De slimme Valckenburg moedigde hem daartoe aan en bracht hem tot zulke grove verteringen, dat Maurits, die niet van verkwisting hield, hem in 1623 nog vóór zijn tijd terug liet roepen en Valckenburg in zijn plaats benoemde. Zijn tractement van 6000 gulden werd hem nog wel uitbetaald, doch ook hieraan maakte Frederik Hendrik in 1626 een einde.

In hetzelfde jaar vertrok hij, gelijk wij zagen, met zijn vader naar Brussel, Zij werden in de Zuidelijke Nederlanden hartelijk ontvangen, waarbij zelfs openbare welkomstbetuigingen niet ontbraken: op hun doorreis hielden zij op 29 april 1626 te Antwerpen hun blijde inkomst [29]).

Aan het aartshertogelijke hof verbleef hij een paar jaren en werd ritmeester in Spaanse dienst. Dit ritmeesterschap was echter van korte duur. Want reeds de 15de juli 1628 ging hij tot de geestelijke staat over. In tegenwoordigheid van de Infante en haar gehele hof trad hij onder de naam van broeder Felix a Sancta Isabella in het klooster van de strenge Orde der Ongeschoeide Carmelieten te Brussel, waarna hij tevens tot priester werd gewijd. (Op de plaats van dit klooster staat thans de Caserne Prince Albert in de nog aan de vroegere toestand herinnerende Rue des Petits Carmes.) Dat hij hiermede een onberaden stap had gedaan, zou echter spoedig blijken. Het was namelijk in 1633, toen hij na een kloosterleven van vier en een half jaar onverwachts de monnikskap op de tuin hing en naar Holland week, waar hij de 15de januari van het volgende jaar in de Franse kerk te Delft openlijk tot de Hervormde leer overging.

De ontkapte monnik trad nu wederom in Staatse krijgsdienst. Andermaal werd hij in het leger aangesteld als ritmeester en *legde* de 12de juni 1638 als zodanig de eed af. Gedurende de krijgsverrichtingen van Frederik Hendrik

[27]) Ch. Piot. Don Emmanuel, prétendant à la couronne de Portugal, et la famille de ce prince, in Compte rendu des séances de la Commission Royale d'Histoire, 4e série, tome V, Bruxelles, 1878, blz. 320 e.v.

[28]) Dirck van Bleijswijck Evertszoon, Beschrijvinge der Stadt Delft, Delft, 1667, blz. 456.

[29]) H. J. Allard S.J., De Nederlandse Prinsen van Portugal, in Studiën, 1903, blz. 1-54.

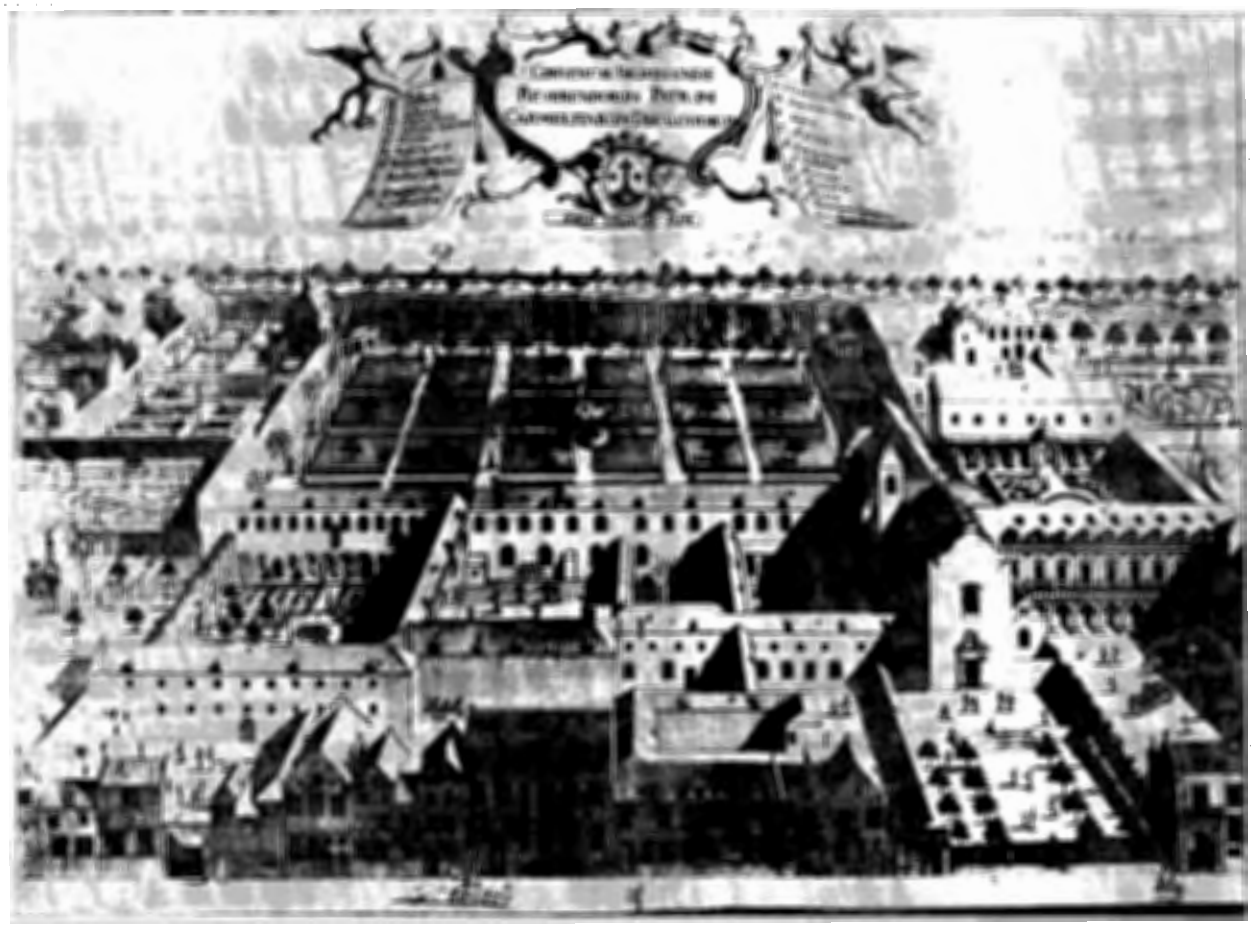

Klooster der Ongeschoeide Carmelieten te Brussel, waar *Emanuel* 11 enige tijd als monnik verbleef (A. Sanderus, Chorographia sacra Brahantiae 11, 343, uitg. 1727).

tegen de Zuidelijke Nederlanden, die na Isabella's kinderloos overlijden weer aan Spanje gekomen waren, werd hij in hetzelfde jaar bij het stadje Gelder gevangen genomen en naar Brussel gevoerd, waar hij verzocht, weder naar zijn klooster te mogen terugkeren, hetgeen hem werd toegestaan.

Of dit verzoek ernstig doordacht is geweest en oprecht gemeend, is moeilijk vast te stellen. In ieder geval was zijn inkeer niet van zeer lange duur. Nog geen 5 jaar later treffen wij hem andermaal ontkapt en weer deugdelijk geschoeid in Noord-Nederland aan, vermoedelijk wederom gevlucht uit de hem te enge en te armoedige kloostermuren der barrevoeters. Voor de tweede maal zwoer hij in de kerk van de Waalse gemeente te Delft op 4 april 1643 het Rooms-Katholieke geloof af.

Tot aan zijn dood was hij nu als officier in dienst van de Republiek. De 10de april 1645 werd hij aangesteld als kapitein van een compagnie voetvolk, terwijl hij tevens de eed aflegde van kolonel. In 1656 was hij gouverneur van Steenwijk en commandant van Elburg.

Op 14 december 1646 huwde hij in de Hervormde Nieuwe kerk te Delft met de Lutherse gravin Johanna *van Hanau-Münzenberg*, geboren in 1610, dochter van *Albert* graaf *van Hanau-Münzenberg* en *Ehrengard* gravin *zu Isenburg-Birstein*, en weduwe van de Rijngraaf *Wolfgang Frederik*, die hem in de vier volgende jaren vier dochters schonk. Daar zij echter even arm was als hijzelf en hij een geldverkwister was, verkeerde het gezin voortdurend in financiële moeilijkheden. Onder de schulden, die op hem drukten, was er een

Grafsteen van *Emanuel* 11 in de Waalse kerk te Delft (De Opmerker, 23 jan. 1909 foto van Oosten, Delft).

van 300 gulden 's jaars, waartoe het Hof van Holland hëm bij vonnis van 11 april *1642* had veroordeeld wegens alimentatie van een in 1635 of 1636 geboren zoon *Wilhelmus*, door hem verwekt bij een zekere *Dina Borremans* [30]).

Door Katholieken veracht en door niet-Katholieken niet hooggeschat overleed het ongelukkige slachtoffer van een zwak en onstandvastig karakter te Schagen de 27ste oktober 1666. Hij werd begraven in de Waalse kerk te Delft, waar zijn laatste rustplaats bedekt is met een zeer fraaie grafsteen (o.a. versierd met de wapens van Portugal en Nassau), die nog in uitstekende staat verkeert en thans is blootgelegd. Zijn weduwe stierf bijna zeven jaar later de 13de september 1673 te Delft.

Twee van hun dochters overleefden hen. *Elisabeth Maria* prinses *van Portugal,* geboren te Delft op 20 november 1648.

Elisabeth Maria prinses *van Portugal* (1648—1717) door D. van der Plas (foto Prentenkabinet Rijksuniv. Leiden).

trad op 11 april 1678 te Rijswijk in het huwelijk met *Adriaan* baron *van Genf,* gedoopt te 's-Gravenhage in de Grote kerk 19 februari 1645, zoon van *Johan* baron *van Gent* en *Adriana Sibylla Ripperda.* Vóór die tijd had zij het hoofd op hol gebracht van Seger heer van Zoutelande, die zijn garnizoen te Bergen-op-Zoom had verlaten om de ontwakende hartstocht voor de prinses te ontvluchten [31]).

Haar huwelijk met van Gent werd door haar bloedverwanten niet met sympathie begroet en het schijnt wel een erfelijke kwaal geweest te zijn der vrouwelijke descendenten van Anna van Saksen om tegen de wil harer familieleden te trouwen en tevens om in die echtverbintenissen ongelukkig te zijn, Van Gent, die heer was van Oldersum, Oosterwedde en Papenburg en luitenant-kolonel in dienst der Staten, had bij de verdediging van Maastricht op 22 juni 1673 door een kanonskogel het linkerbeen verloren. Het echtpaar woonde te Zaltbommel en leidde aldaar een armoedig bestaan, Ten slotte vertrok Elisabeth Maria vandaar naar 's-Gravenhage, omdat haar eenbenige echtgenoot wat al te lastig het hof maakte aan haar kamenier. Hier huurde zij op 1 mei 1702 voor *f* 675,— een huis in de Nobelstraat [32]) en in 1703 woonde zij als gesepareerde huisvrouw van de baron van Gent in hoogst kommervolle omstandigheden met haar dochters in een huis op de Hofsingel.

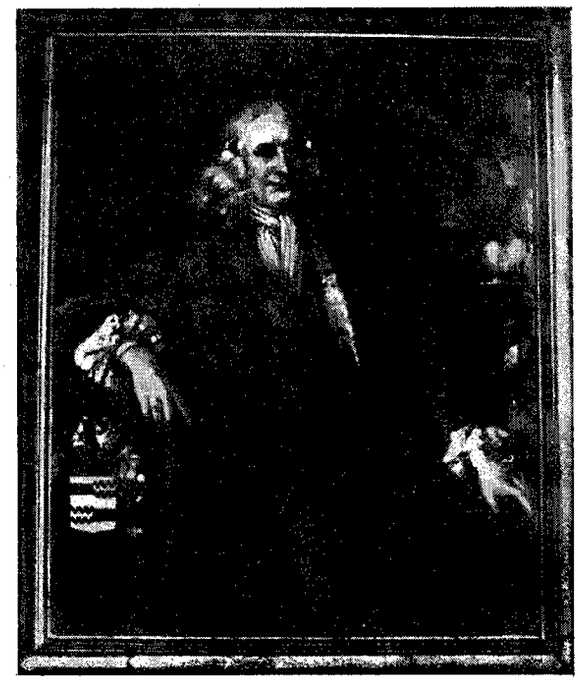

Adriaan baron *van Gent* (1645—1708), echtgenoot van Elisabeth Maria van Portugal (De Faria).

Droevig is het te lezen, hoe zij bij allerhande kleine winkeliers geld schuldig bleef en zelfs in processen met de kamenier van haar moeder en met haar eigen kamerjuffer geraakte wegens het niet teruggeven van kleine verschotten. Ook bij haar moet deze treurige toestand toegeschreven worden aan verkwisting, waardoor zij steeds grote geldsommen opnam. Ook hebben langdurige procedures veel geld verslonden en de toestand niet verbeterd. Daartegenover stonden echter de uitkeringen, die zij evenals de overige afstammelingen van Emilia ontving krachtens een legaat, dat prins Maurits aan

[30]) Alg. Rijksarch., Sententiën van het Hof van Holland, 1642, no. 56, en Gem. arch. 's-Gravenhage, akten van notaris Pieter van Groenewegen, no. 77, fol. 164 (akte van 14 juni 1647).

[31]) J. W. des Tombe, Iets over het zoogenaamd pensioen van Portugal, in De Navorscher, 1905, blz. 555-590.

[32]) Ned. Leeuw, 1910, kol. 56.

zijn zuster en aan haar descendenten had toegekend, de z.g. „Portugese rente" of het „pensioen van Portugal". Hoewel over deze rente veel onenigheid bestond tussen de rechthebbenden en er verscheidene processen over werden gevoerd, zijn zij voor de betrokkenen toch een grote en belangrijke steun geweest in moeilijke dagen. Zij werden uitbetaald tot 1 juli 1874, nadat zij bij de wet van 26 december 1873, Staatsblad 208, waren afgekocht.

leden, blijkt, dat hij de geleende som niet op de vervaldag kon terugbetalen. Integendeel leende de crediteur hem er nog 3000 gulden bij, zodat hij thans 15.000 gulden schuldig werd. Ook deze som werd niet afgelost, doch groeide blijkens een akte van 26 januari 1710 aan tot een bedrag van 18.000 gulden.

Daarnaast had hij nog andere onbetaalde rekeningen, zoals een. van 29 december 1706 wegens geleverde zijde en andere

Kasteel Villandry ten W-Z-W van Tours, omstr. 1532 herbouwd door Jean Le Breton, staatssecretaris van Frans I.

Adriaan van Gent overleed op *10* augustus 1708. Elisabeth Maria overleefde hem en stierf op 15 oktober 1717 te Vianen, waar zij blijkbaar inwoonde bij haar dochter *Anfoineffe Albertine Frédérique* barones *van Genf,*

Deze dochter was op 19 september 1683 te 's-Gravenhage in de Waalse kerk gedoopt en trouwde aldaar 20 februari 1707 met een uitgeweken Frans edelman *Pierre Bigot,* heer van Villandry [33]) en Morogues, geboren 5 december 1676, zoon van *Jacques Bigot,* heer van Rainville, en *Cafharine de Monceaux.* Op 10 januari 1699 verbleef hij nog in Frankrijk, daar op die datum door een vonnis van de Commissaires Généraux du Conseil zijn adeldom werd erkend, doch daarna nam hij blijkbaar om geloofsredenen de wijk naar Holland [34]).

Hij was echter even arm als zijn vrouw. In een akte, op 2 oktober 1705 verleden te 's-Gravenhage, waar hij toen reeds woonde [35]), erkent hij wegens geldlening de som van 12.000 gulden schuldig te zijn, terug te betalen op 1 augustus 1708. Vóór die datum vinden wij hem echter woonachtig in Vianen, dat als souverein gebied een vrijplaats was voor bankroetiers en andere personen in geldelijke verlegenheid. Het was dan ook blijkbaar om die reden, dat hij de wijk had genomen naar Vianen, want uit een akte, op 27 juli 1708 in die plaats ver-

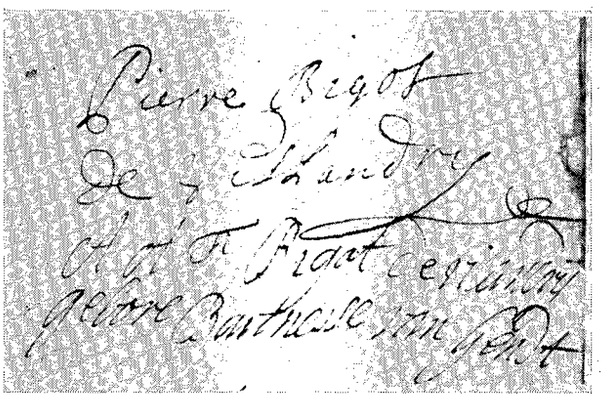

Handtekeningen van *Pierre Bigot de Villandry* (1676-1714) en zijn echtgenote *Antoinette Albertine Frédérique* barones *van Gent* (1683—1764).

stoffen aan een koopman in 's-Gravenhage, Johannes Ignatius Facker, welke rekening voortdurend moest worden verlengd. Blijkens een akte van 25 november 1711 was hij op die datum aan deze koopman, die ook andere vorderingen op hem had opgekocht, een bedrag van 5510 gulden, 12 stuivers en 8 penningen schuldig. Hiervoor cedeerde hij hem zijn legitieme portie uit het testament van zijn moeder, alsook de erfenis van zijn vader, in verband waarmede hij aan zijn zuster *Magdalena Bigot* te Parijs opdracht. gaf, het genoemde bedrag met de rente aan zijn schuldeiser uit te betalen.

Pierre Bigot de Villandry overleed te Vianen op 15 maart 1714 en liet zijn vrouw in grote financiële moeilijkheden ach-

[33]) Het prachtige kasteel van Villandry, dat nog bestaat, is gelegen op 16 KM ten W-Z-W van Tours bij de samenvloeiing van de Cher en de Loire. Het werd omstreeks 1532 herbouwd door Jean Le Breton, staatssecretaris van Frans I, in Renaissance-stijl. De door Du Cerceau onder Lodewijk XV ontworpen tuinen behoren tot de schoonste van Frankrijk. Het kasteel staat afgebeeld op de Franse postzegel van frs. 18.

[34]) Armorial Général, ou Registres de la Noblesse de France, Registre cinquième, Paris, 1764, blz. 122.

[35]) Gem. arch. 's-Gravenhage, akten van notaris Gijsbert de Cretser, no. 682.

ter. Blijkens een akte van 1 augustus 1715 had Facker, die blijkbaar ook uit Parijs niets had gekregen en het wachten moe was, krachtens een mandement van de Hoge Raad van Holland van 29 mei 1715 onder de Raad van de Domeinen. die buiten het rechtsgebied van Vianen viel, beslag laten leggen op alles, wat haar uit het testament van prins Maurits toekwam, en verder op al hetgeen haar bij het overlijden van haar moeder, tantes van moederszijde en zusters nog zou opkomen, om daarop drie door de Hoge Raad te haren laste op 17 juli 1714 gevelde vonnissen ten uitvoer te doen leggen. Om verdere procedures en kosten te voorkomen cedeerde zij aan Facker al de genoemde voordelen [36]).

Na enige jaren, die wel uiterst moeilijk zullen zijn geweest, brak er voor haar echter een betere tijd aan. Zij trad namelijk op 22 juni 1721 in de Franse kerk te 's-Gravenhage voor de tweede maal in het huwelijk met Mr. *Willem Anthonie Pieterson,* gedoopt te 's-Gravenhage 22 juni 1687, zoon van Mr. *Cornelis Pieterson* en *Maria Dedel.* Deze was dijkgraaf van Noordland, secretaris van de Generaliteitsmuntkamer en regerend schepen en burgemeester van 's-Gravenhage en zal al haar schulden wel hebben betaald. Op 25 februari 1740 kocht hij een hofstede aan de Bezuidenhoutse weg buiten 's-Gravenhage op de plaats, waar in 1868 de beide Van den Boschstraten werden aangelegd [37]), van ouds genaamd ,,het Huijs Ter Nood", doch dat hij tot ,,Suijderhout" omdoopte.

Jacques Adrien Isaac Bigot de Villandry (1709—1775) door B. Bolomey (Coll. v. Schuylenburch-Ulenpas, Hoog-Keppel, foto Centr Bur. v. Gen.).

[36]) Alg. Rijksarch., notarieel archief van Vianen, nos. 7823—7825.

Dit buitengoed bestond uit een herenhuis met toren, waarin een uurwerk, een tuinmanshuis, een koetshuis, stalspeelhuizen en tuinen, en, aan de overkant van de weg, een uitgestrekt stuk weiland.

Pieterson overleed plotseling op 6 augustus 1759 te 's-Gravenhage aan ,,het waeter op de borst", waarna Antoinette te zamen met haar zwager de vice-admiraal Jan Jacob Pieterson op 6 februari 1760 Zuiderhout weder verkocht aan de gezant van de keurvorsten van Keulen, Beieren en de Palts. Zijzelf stierf te 's-Gravenhage aan ,,verval van krachten" kort vóór 9 mei 1764.

Uit haar eerste huwelijk had zij een zoon, *Jacques Adrien Isaac Bigot de Viliandry,* geboren te Vianen 10 mei 1709 en gedoopt in de Waalse kerk te Utrecht 16 mei 1709. Op 23 december 1726 deed hij in de Waalse kerk te 's-Gravenhage zijn belijdenis en op 21 januari 1731 werd hij van de Waalse kerk te Leiden als lidmaat overgeschreven naar die te Leeuwarden.

Hij koos de militaire loopbaan en klom hierin gestadig op. Op 21 december 1730 werd hij kapitein in dienst van de Staten van Friesland in het eerste bataillon van Nassau Stadhouder, op 6 augustus 1734 ritmeester in het regiment van Nassau Stadhouder, op 2 april 1742 sergeant-majoor titulair van de Compagnie Guardes van de Prins te paard, op 26 juni 1747 kolonel-commandant van dit regiment, op 2 november 1748 generaal-majoor van de cavallerie, op 1 april 1755 commandeur van Stevenswaart, op 18 maart 1762 gouverneur van Willemstad en onderhorige forten en op 14 maart 1766 luitenant-generaal van de cavallerie [38]).

Op 4 juni 1736 huwde hij te Leeuwarden met *Françoise Herberf,* geboren te Londen omstr. 1711, dochter van *Jacques Philippe. Herbert* en *Maria Anne Finch,* die als staatsdame van Anna van Hannover, de vrouw van prins Willem IV, naar Nederland was gekomen. Blijkbaar door haar verkeerde hij veel aan het hof en werd kamerheer van de prins. In verband hiermede woonde hij tot 1747 te Leeuwarden en, toen de prins in dit jaar tevens stadhouder van Holland werd, trok ook hij naar dit gewest. In 1747 woonde hij te Voorburg, in 1749 en later in 's-Gravenhage, Na het overlijden van de prins in 1751 kreeg hij de hoge post van opperhofmeester aan het hof van de Prinses-Gouvernante Anna van Hannover.

In 's-Gravenhage woonde hij op het Noordeinde aan de Westzijde tussen ,,het Oude Hof" (het latere paleis) en de Molenstraat, het 5e huis vanaf deze straat. Hij had dit huis op 13 februari 1756 met tuin, stal en koetshuis gekocht voor ƒ 8500 en de overname van een rentebrief van ƒ 9000. Op 4 mei 1763 verkocht hij het weer voor ƒ 13.000 en de last van ƒ 9000 aan de gezant van Denemarken. Vanaf 1 januari 1765 woonde hij aan de Noordzijde van het Korte Voorhout, het tweede huis vanaf de Prinsessegracht.

Zijn vrouw was reeds op 14 april 1755 te 's-Gravenhage overleden en op 15 april van dit jaar in de Grote kerk begraven. Daarna had hij een verhouding met een meisje, dat 24 jaar jonger was dan hij, nl. *Catharina Joseph Harvent,* gedoopt te Brussel in de R.K. kerk van St. Jacques sur Caudenberg op 3 september 1733, dochter van *Petrus Haruenf* en *Anna Baramack,* of was met haar in het geheim getrouwd. (Een openbaar huwelijk met een Rooms meisje van eenvoudige afkomst was voor een man van zijn positie niet wel mogelijk.) In ieder geval had hij bij haar twee zoons. Hij

[37]) Die Haghe, 1910, blz. 319.
[38]) Commissieboeken van de Raad van State, nos H 12—14 en 17.

overleed op 27 februari 1775 te 's-Gravenhage aan „verval van krachten" en werd op 4 maart van dat jaar in de Grote kerk in de z.g. kapel van Assendelft begraven.

De oudste van die beide zoons werd op 4 mei 1757 te 's-Gravenhage geboren en de volgende dag gedoopt in de R.K. kerk van de Franse Carmelieten in de Assendelftstraat. Hij ontving de voornaam Jacques en komt later steeds voor met de familienaam *d'Harvant*. Hoewel hij als niet gesproten uit een openbaar huwelijk de schoon klinkende achternaam van zijn vader niet kon dragen, trachtte men klaarblijkelijk toch de indruk te wekken, dat hij evenals deze van adel was door bij de familienaam van zijn moeder het voorzetsel „de" te voegen.

Zijn vader bestemde hem vermoedelijk voor een militaire loopbaan, waarbij hij hem in zijn hoge positie tot steun zou kunnen zijn, en in verband daarmede werd hij op 16-jarige leeftijd op 4 februari 1774 ingeschreven als volontair in het stamboek van het Escadron der Garde du Corps van prins Willem V. Om carrière te maken was echter zijn Roomse geloof een beletsel en misschien oefende dit mede invloed uit op het feit, dat hij op 20 april 1775 in de Waalse kerk te 's-Gravenhage door belijdenis lidmaat werd van die kerk.

Hij verloor zijn vader echter nog in 1775, hetgeen de reden kan zijn geweest, waarom hij het leger vaarwel zei en overging naar de belastingdienst, Op 15 maart 1780 namelijk ver-

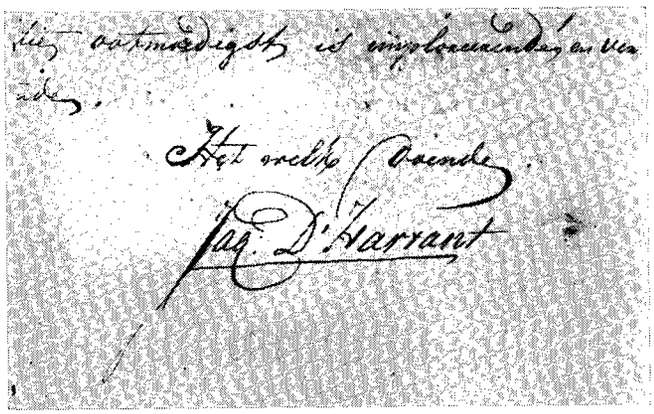

Handtekening van *Jacques d'Harvant* (1757—1826).

liet hij de Garde du Corps en werd hij aangesteld tot commies der belastingen in de destijds tot de Republiek der Verenigde Nederlanden (gewest Gelderland) behorende grensplaats Schenkenschans, waar hij op 14 augustus van dat jaar aankwam.

Deze post was niet gemakkelijk. Schenkenschans nl., dat aanvankelijk was gelegen bij de toenmalige splitsing van de Rijn en de Waal, lag in zijn tijd, doordat de rivier haar loop had gewijzigd, bijna een half uur gaans van de Rijn verwijderd, waardoor de commiezen voor de visitatie der schepen steeds een lange tocht moesten maken over een kade, die des winters soms onder water stond, zodat zij genoodzaakt waren over de waard heen te varen, hetgeen bij onstuimig weer vrij gevaarlijk was [39]).

Hier huwde hij op 26 augustus 1781 in de Evangelische kerk met *Jurrianne Willemine La Verdure,* geboren te 's-Gravenhage 17 april 1757 en aldaar 20 april in de Grote kerk

[39]) Extract uit het Register der Resoluties van de Gecommitteerde Raden ter Admiraliteit op de Maze van 23 mei 1786 (Alg. Rijksarch. Admiraliteitscolleges XXXVII, 392).

gedoopt, dochter van *Willem Frederik La Verdure* en *Maria Magdalena Torck. Zij* was 10 april 1775 van 's-Gravenhage naar Schenkenschans gekomen.

Nadat bij het grenstractaat van 7 oktober 1816 Schenkenschans aan Pruisen was afgestaan, werd hij als ontvanger der in- en uitgaande rechten en accijnzen overgeplaatst naar het aan de overzijde van de Rijn gelegen Lobith, dat bij hetzelfde tractaat aan Nederland gekomen was. Hier zou hij in grote moeilijkheden worden gewikkeld. Naar aanleiding van herhaalde klachten nl. werd door de Directeur-Generaal der in- en uitgaande rechten en accijnzen persoonlijk een onderzoek ingesteld op zijn kantoor. Uit het door deze op 14 oktober 1818 aan de koning uitgebrachte rapport bleek, dat aldaar van vele schepen en houtvlotten meer emolumenten waren ontvangen, dan waartoe de ambtenaren gerechtigd waren en dat dat meerdere tussen de ontvanger en zijn drie commiezen, onder wie zijn zoon, *Willem Frederik d'Harvant,* gelijkelijk was verdeeld. Hoen-el hij zich beriep op een oud gebruik en het deed voorkomen, alsof de meerdere betaling enkel geschiedde door die schippers, die op zondag of buiten de kantooruren op hun aanhoudend en dringend verzoek waren ingeklaard en geëxpedieerd, werd hij bij K.B. van 4 november 1818, no. 73, met zijn drie commiezen uit 's lands dienst ontslagen. Dit gaf hem aanleiding bij een op 20 december 1818 ingekomen rekest aan de koning te verzoeken hem in zijn post te herstellen of hem „met een honorabel pensioen te begunstigen". In verband hiermede werd hem bij K.B. van 19 oktober 1819, no. 97, met ingang van 1 juli van dat jaar een pensioen toegekend, dat, hoewel zijn tractement *f* 700 had bedragen, op *f* 1200 werd gesteld, „gelet op de aanzienlijke emolumenten van den post aan het Lobith en de langdurige dienstjaren van dezen ambtenaar".

Hij woonde nog te Lobith, toen hij op 16 april 1826 te Schenkenschans overleed. Zijn vrouw stierf te Lobith op 15 december 1834.

Hun oudste zoon was *Jacques Frederik Maximiliaan d'Harvant,* geboren 16 mei 1784 te Schenkenschans en op 20 mei aldaar gedoopt in de Evangelische kerk. waar hij op 4 januari 1801 als lidmaat werd aangenomen.

Evenals zijn vader koos hij een loopbaan in de belastingdienst, hetgeen tengevolge had, dat hij talloze malen van woonplaats veranderde. Op 16 februari 1805 vertrok hij van Schenkenschans naar Doesburg, waar hij nog op 15 maart van het volgende jaar woonde, doch in 1807 woonde hij te Arnhem, in 1809 te 's-Hertogenbosch, in 1811 te Jever (Oost-Friesland) en in 1818 als inspecteur particulier te Arnhem.

Ook van hem kwamen bij het door de Directeur-Generaal der in- en uitgaande rechten en accijnzen te Lobith ingestelde onderzoek laakbare handelingen aan het licht. Volgens diens bovengenoemde rapport had hij zich een belangrijk gedeelte der voordelen toegeëigend, die aan de hem ondergeschikte ambtenaren toekwamen. Ten gevolge hiervan werd hij bij hetzelfde K.B. als zijn vader en zijn broeder uit 's lands dienst ontslagen. Weliswaar richtte hij zich daarna met een op 30 december 1818 ingekomen rekest tot de koning met het verzoek „hem het begane ongelijk kwijt te schelden" en hem in zijn post te herstellen of hem met een „ander employ te begunstigen", welk rekest door een ander met soortgelijke strekking van 4 juni 1819 werd gevolgd, doch voorlopig werd hierop niet gereageerd.

Eerst bij schrijven van 4 september 1820 verzocht de Directeur-Generaal der in- en uitgaande rechten en accijnzen de koning hem te machtigen om in de waarneming van de

functie van de controleur der belastingen te Poperinghe op de Linie in West-Vlaanderen, aan wie voor. de, tijd van een jaar verlof was verleend, te voorzien door *d'Harvant* daarmede te belasten, zulks o.m. op grond van de overweging, dat deze na zijn ontslag, hoewel zonder middelen van bestaan, zich niet in de smokkelhandel, waarvan hij de ,,manoeuvres" kende, had begeven, doch integendeel door zijn inlichtingen de administratie in staat had gesteld, meerdere gevallen van ,,sluikerij" te achterhalen. Willem 1, die op het stuk de aantekening plaatste ,,A tout peché Misericorde", verleende de machtiging. Deze waarneming vervulde hij tot zodanige tevredenheid, dat hij na het ontslag van de controleur bij K.B. van 19 februari 1822, no. 94, tot diens opvolger in vaste dienst werd benoemd.

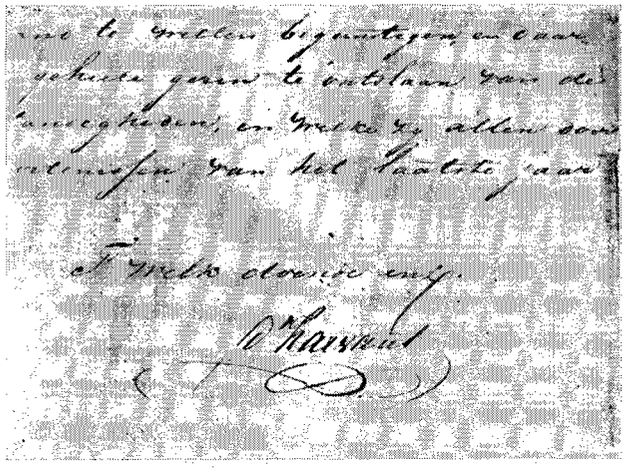

Handtekening van *Jacques Frederik Maximiliaan d'Harvant Bigot de Villandry* (1784—1855).

Lang zou hij ook hier niet blijven, want reeds in 1823 was hij weer controleur der belastingen te Maeseyk. Van 1828 tot 1831 was hij controleur der in- en uitgaande rechten en accijnzen te Vaals. Van hieruit werd hij bij het uitbreken van de Belgische opstand gedwongen met achterlating van meerdere zijner goederen, zijn gehele voorraad winterbehoeften en enige zijner kledingstukken naar Venlo te vertrekken, vanwaar hij bij de overmeestering der vesting gevankelijk naar Brussel werd gevoerd.

Bij K.B. van 10 januari 1832, n° 17, werd hij belast met de tijdelijke waarneming van de functie van linie-inspecteur in de provincie Noord-Brabant, in welke functie hij zijn definitieve aanstelling verkreeg bij K.B. van 11 januari 1838, n° 80. In 1841 woonde hij te 's-Hertogenbosch, in 1846 te Ginneken en in 1849 te Arnhem. In 1850 werd hij, na sedert het jaar 1800 werkzaam te zijn geweest in dienst van den Lande, en sinds 1813 als hoofdambtenaar, gepensionneerd als inspecteur der belastingen voor de Noorder Grens-Linie des Rijks. Daarna vestigde hij zich te 's-Gravenhage, waar hij in 1850 woonde op de Zuid-Oost-Buitensingel, wijk M n° 530 (later n° 245, het laatste huis vóór de Bezuidenhoutseweg; thans staat op deze plaats te zamen met Bezuidenhoutseweg n° 1 het gebouw van de Haagsche Assurantie-Compagnie v. Brand enz. v. 1805 N.V.) bij zijn zoon Jacques *Frederik* en van 1851 tot zijn dood op de Nieuwe Uitleg, wijk I n° 97 (thans n° 35, eveneens door een nieuw huis vervangen) bij zijn zoon *Theodorus Wilhelm*. Bij K.B. van 27 augustus 1841, n° 65, was hij benoemd tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Bij request van 16 mei 1846 verzocht hij aan koning Willem 11 en bij request van 11 mei 1849 aan koning Willem III om hem en zijn wettige afstammelingen in de Nederlandse adelstand op te nemen, waarop echter afwijzend werd beschikt bij Kab. Besluit van 11 juli 1849, n° 72.

Daarna richtte hij zich op 13 maart 1851 opnieuw met een request tot de koning, thans om hem te verzoeken bij zijn familienaam de naam *Bigot de Villandry* te mogen aannemen en zich voortaan met zijn afstammelingen te mogen noemen: *d'Harvant Bigot de Villandry*. In zijn rapport van 26 maart 1851 aan de procureur-generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland over deze aangelegenheid deelt de officier van Justitie bij de rechtbank in 's-Gravenhage mede, dat volgens hem verstrekte inlichting ,,de familie des adressants in vroeger tijd is verwant geweest met de fransche familie Bigot de Villandry, ten gevolge waarvan het wapen der beide geslachten nog tezamen door den adressant wordt gevoerd" [40]).

Wapen *d'Harvant Bigot de Villandry*.

,,De familie Bigot de Villandry", zo gaat het rapport verder, ,,schijnt uitgestorven en de adressant verlangd dien naam aan te nemen uit erkentelijkheid voor diensten door die familie aan de zijne bewezen". Dat hiermede een directe afstamming van de familie d'Harvant uit de familie Bigot de Villandry was bedoeld, blijkt uit een brief van 5 mei 1902, door een kleindochter van de requestrant aan de toenmalige Minister van Justitie gezonden, waarin zij vraagt om de bewijzen van die afstamming. Die afstamming is dan ook inderdaad juist, niet echter de veronderstelling, dat de familie Bigot de Villandry destijds uitgestorven was. In 1873 toch leefde er te Venetië nog een *Eugenie Diane Stephanie Consfance* baronnesse *Bigot de Villendry*, douairière van *Ernest Henri Magnus* baron *de Bludowsky* [41]). Niettemin werd het verzoek, dat in de Ned. Staatscourant van 8 april 1851, n° 84, was gepubliceerd en waartegen geen bezwaren waren ingebracht, bij K.B. van 22 april 1852, n° 90 (Ned. Staatscourant van 30 april 1852, n° 103)' toegestaan.

Jacques Frederik Maximiliaan d'Harvant Bigot de Villandry overleed 3 juli 1855 op huize Bellevue in de gemeente Materborn bij Kleef, waar hij zich tijdelijk ophield bij zijn zoon Jacques Frederik. Vermoedelijk werd hij te Kleef begraven. Op het kerkhof aldaar bevindt zich althans een grafkelder van de familie d'Harvant Bigot de Villandry [42]).

Hij was tweemaal gehuwd, de eerste maal op 29 mei 1805 te Doesburg met *Helena Gosina Gallois*, geboren te Doesburg 11 dec. 1775, dochter van *Daniel Gallois* en *Susanna Cornelia van Groïn*, die te Arnhem op 30 maart 1820 over-

[40]) Dit gemeenschappelijke wapen staat afgedrukt als no. 5 op Wapenkaart no. 5 in Gens Nostra van aug. 1953.
[41]) De Navorscher, 1905, blz. 576 j°. 579.
[42]) De Wapenheraut, 1903, blz. 90.

leed, en de tweede maal op 23 augustus 1823 te Sittard met *Joanna Henriette Sanderson*, geboren te Loenen 12 november 1795, dochter van *Joannes Hendrik Sanderson* en *Willemina Lindeloo*, die te 's-Hertogenbosch op *3* april 1841 overleed. Behalve vier wettige kinderen had hij ook een natuurlijke zoon bij *Maria van de Kamp*, gedoopt R.K. te Rindern (bij Schenkenschans) 1 maart *1782*, dochter van *Gerardus van de Kamp* en *Margaretha Lieven. Zij* was dienstbode bij hem, toen hij te Doesburg woonde,

Deze zoon werd op *18* november 1806 te Rindern geboren en op 20 november in de R.K. kerk aldaar gedoopt. Hij ontving de familienaam van zijn moeder en de beide laatste voornamen van zijn vader. De gewoonte om een kind niet de eerste voornaam van een bepaald persoon, doch de daarop volgende voornamen te geven was destijds en ook nog later zeer verbreid. Daar Rindern, gelegen in de mairie van Keeken, in die dagen met het gehele gebied links van de Rijn tot

heen te voren reeds zijn beide ooms *Heinrich van de Kamp*, gedoopt R.K. te Rindern 29 maart 1780, en *Joan Wilhelm van de Kamp*, geboren te Kleef 30 september 1787, waren geëmigreerd, Deze beiden oefenden het schoenmakersvak uit en het, is klaarblijkelijk van hen, dat Frédéric Maximilien dit vak heeft geleerd. Aanvankelijk was hij nl. schoenmakersknecht, terwijl hij zich later als mr. schoenmaker vestigde, Deze hoedanigheid is te vergelijken met de huidige beroepen van schoenfabrikant en schoenwinkelier en niet met het huidige beroep van schoenmaker, waarvoor men destijds het woord „schoenlapper" gebruikte.

Hij woonde in de Voetboogstraat 6 (thans n°10) en leerde een meisje kennen, *Susette van der Kruijff*, dat in dezelfde straat woonde op n° 8 (thans n° 14). Zij was geboren te Amsterdam op 30 mei 1810 als dochter van *Gerardus Martinus Johannes van der Kruijff en Maria Barbera Keeting* en gedoopt op 1 juni d.a.v. in de Herv. kerk de Westerkerk.

Frédéric Maximilien van de Kamp (1806—1894).

Susette van der Kruijff (1810—1884), echtgenote van *Frédéric Maximilien van de Kamp.*

Frankrijk behoorde, werd in de registers van de burgerlijke stand, die daar toen reeds was ingevoerd, zijn geboorteacte in het Frans opgesteld, waardoor ook zijn voornamen op de Franse wijze geschreven werden [43]).

Op 12-jarige leeftijd vertrok *Frédéric Maxitnilien van de Kamp* met zijn moeder in mei 1819 naar Amsterdam, waar-

Hij huwde met haar, nadat zij katholiek was geworden, op 18 januari 1832 voor de burgerlijke stand en op dezelfde dag in de R.K. kerk „De Krijtberg" op het Singel bij het Koningsplein (thans pastorie van de nieuwe kerk),

Na hun huwelijk woonden zij in de Voetboogstraat 6 (thans n°10), St. Jorisstraat 10 (thans n° 1, hoek Singel) en Dwarsklooster 2 (nog hetzelfde nummer). Zij kregen 9 kinderen, waarvan 5 zoons en 1 dochter volwassen werden. Alle 5 de zoons vestigden zich evenals hun vader als mr. schoenmaker, terwijl de dochter huwde met de kunstschilder *Franciscus Josephus Aloysius Vos.* Deze was eerst leraar in het tekenen aan de Ambachtsschool en aan de Industrieschool der Maatschappij voor den Werkenden Stand aan de Kloveniersburg-

[43]) De kennis van deze afstamming berust op een familie-overlevering, die mij in 1918 werd medegedeeld door een oud-tante van mij, Anna Christina Broekhuijsen, weduwe van de jongste zoon van Frédéric Maximilien van de Kamp. Deze had die familie-overlevering langs twee zijden vernomen, daar haar moeder, Anna Maria Fredrika van de Kamp, een dochter was van Joan Wilhelm van de Kamp, een broeder van Maria van de Kamp.

wal te Amsterdam, waarvan hij na het overlijden van zijn vader, *Christoffel Albertus Vos*, die eveneens kunstschilder was, het directeurschap bekleedde. Hij schilderde vele doeken, vooral landschappen en interieurs, die hij signeerde met „Pion" of „Vos van Bree" (zijn moeder heette *Antonetta Elisabeth van Bree)*, doch bewoog zich overigens hoofdzakelijk op decoratief terrein, bijv. door het schilderen van coulissen. Ook was hij restaurateur van schilderijen en verrichtte als zodanig o.a. werkzaamheden voor het Frans Halsmuseum te Haarlem, destijds nog in het Stadhuis gevestigd. Dit geschiedde van 1889 tot 1909, in welk jaar ernstige moeilijkheden rezen, die hem aanleiding gaven een geschrift te publiceren, getiteld „De quaestie over de Halsen van het Stedelijk Museum te Haarlem. Oorzaak en gevolg, toegelicht door Frans Vos", In later jaren had hij in deze stad een kunsthandel op de hoek van de Jansweg en de Nieuwe Gracht.

Als jonge man had hij als zouaaf gediend in het leger van paus Pius IX en was wegens zijn gedrag op het slagveld begiftigd met het Mentana-kruis. Na 1870 had hij een ruim aandeel in de organisatie der oud-zouaven-broederschappen „Fidei et Virtuti" te Amsterdam en elders.

Maria van de Kamp was intussen op 1 april 1846 te Amsterdam overleden in het toenmalige Buitengasthuis, dat aan de Overtoom tussen de molen de Lelie en de Pestlaan was gelegen.

Susette van der Kruijff overleed op 24 maart 1884 te Amsterdam, Dwarsklooster 2, en werd op 27 maart d.a.v. begraven op het R.K. kerkhof „de Liefde" aan de Bilderdijkstraat (thans Bilderdijkplantsoen). Sindsdien woonde *Frédéric Maximilien van de Kamp* in bij zijn schoonzoon Frans Vos, eerst op de Prins Hendrikkade n° 98, en later op de Groenburgwal n° 32, waar hij op 7 februari 1894 overleed. Ook hij werd op het kerkhof „de Liefde" begraven, de 10e d.a.v.

(Slot volgt.)

De geslachten Appeldoorn en Apeldoorn uit Harderwijk,

door 0. SCHUTTE.

Geslacht Appeldoorn :

Lubbert Cornelissen (1) komt in verschillende stukken (Recognitieboek Harderwijk 15 april 1596, 4 maart 1601, 28 mei 1602, 11 maart 1626, en in de kerkelijke rekeningen bij de Overluidingen) voor als wonende te Hierden, buurtschap Hoophuizen, waar zijn zoon (11, 1) ook geboren is. Geen der afstammelingen in mannelijke lijn komt echter voor in het burgerboek van Harderwijk; het kan dus zijn dat Lubberts bezittingen in Hoophuizen van zijn vrouw stamden. Pas in de loop der 17de eeuw (Recognitieboek Harderwijk 8 sept. 1680, trouwboeken 25 okt. 1711, doopboeken 15 nov. 1712) beginnen leden van de familie de naam *Appeldoorn* aan te nemen, na 1720 voeren zij die altijd. De spelling is in het begin meestal *Apeldorn* (de afstammelingen van Andreas (IVter) handhaafden die) en later *Apeldooren, Apeldoorn, Appeldoorn.*

Het wapen der familie (vgl. Rietstap, Armorial Général, Tome I, 56, en De Nederlandsche Leeuw 51ste jaargang, kol. 414) is: gedeeld: rechts van sabel met drie vijfpuntige sterren van goud: links: doorsneden; boven: van goud met een aanziende hertekop van keel; onder: van goud met een

adelaar van sabel: een aanziende getraliede helm: wrong en dekkleden: goud en sabel: helmteken: een vlucht van sabel, soms met een ster van goud ertussen. Er is wel eens gewezen op de overeenkomst tussen de drie sterren in dit wapen en in dat van de familie *Schrassert.* Het wapen is het eerst met zekerheid gevoerd door de burgemeester van Harderwijk *Andreas Appeldoorn* (†1765), met wiens naam het ook voorkomt op de in 1727 in de raadzaal van het stadhuis te Harderwijk opgerichte schouw.

Afdrukken van zijn lakstempel van 1732 en van die van zijn zoon *Jan Appeldoorn (1704-1775)* van 1737 zijn bewaard: beide een gekroond wapen met omlijsting. (Rechterlijk Archief Harderwijk: Desolate Boedels). Verder zijn bewaard: een zilveren lakstempel uit 1795 van *Rykert Jan Appeldoorn (1750-1828)* (komt voor in zijn boedelbeschrijving van april 1830) en een van *Jan Appeldoorn* (1813-1885): de eerste een omlijst wapen met helm en vlucht en een gekroond monogram; de tweede een zelfde wapen.

Aan portretten zal de familie ongetwijfeld rijker geweest zijn dan mij bekend is; van een miniatuurportret van *Jan Bruinissen Appeldoorn (1781-1830)* en een portret van mijn grootvader *Johan Gerrit Appeldoorn* (1862-1945) worden in dit artikel afbeeldingen gegeven.

Eerste generatie:

1. *Lubbert Cornelissen,* geb. ± 1564, woonde te Hierden, begr. te Harderwijk 21 mei 1634, huwde omstr. dec. 1586 *Marie Claes,* dochter van *Claes Wijnss* en *Gerrigie* ....

> Recognitieboek Harderwijk 1 dec. 1586 : *Lubbert Cornelissen* geeft zijn toekomstigc echtgenote „hondert keijserguldens, ad twintick stuver tstuck, vuyt oer beyder guedt toe gueder tyt tot mergengave."
>
> Recognitieboek Harderwijk 1 dec. 1586 : *Anna Claes* heeft „ter rechter hylicxmedegout medegegeven met oers za. sohns *Claes Wijnsz* dochter *Marie,* en *Lubbert Cornelissen,* oerer toecoemenden man, teyndens oerene dorde, alle alsodaene orff und eijgen, reede und onreede, ruerende en onruerende guederen, geene uyt bescheiden, als sie nu tegenwoerdich heeft en stervende nalatend? wert, dieselve niet buyten kenlicke noet toe vercoepen, beswaren, noch to veralieneeren, anders dan dat sie oere suster teyndens oeren doet, eene van oere cleydenge sall moegen geven. Des hebben Lubbert en Marie, toecoem. echteluiden wederom beloefft en belooven vermits desen Anna voersz. oer oldemoeder in cost, clederen en noettrufft leven lanck eerlicken to underholden, naer behoiren sonder argelist."

Kinderen:

1. *Cornelis Lubbertsen,* volgt II.
2. *Claes Lubbertsen,* † na 31 dec. 1637.
3. *Anneken Lubberts,* begr. te Harderwijk 21 sept. 1633.
4. N.N., begr. te Harderwijk 7 maart 1629.

Tweede generatie:

II. *Cornelis Lubbertsen,* geb. te Hierden, begr. te Harderwijk 29 aug. 1636, tr. Harderwijk 5 april 1626 *Driesgen Andries,* geb. te Harderwijk, dr. van *Andries Gerrits* en *Petergen Cornelis* en weduwe van *Jan Jansen van Voorst; zij* hertrouwde Harderwijk 24 januari 1638 *Albert Aersen.*

> Recognitieboek Harderwijk 31 dec. 1637: *Driesgen Dries,* verborgt haar kinderen *Jan* en *Cornelisgen,* bij *Cornelis Lubbertsen,* zoon van wijlen *Lubbert Cornelissen* en *Mariken Claes,* geprocreëerd, *f* 200,—, waarmee tevreden *Claes Lubbertsen,* oom.

Kinderen:

1. *Dirckgen Cornelis,* ged. Harderwijk 14 maart 1629.
2. *Derrickgen Cornelis,* ged. Harderwijk 17 juli 1631. begr, ald. 20 sept. 1636.
3. *Jan Cornelissen Appeldoorn,* volgt III.
4. *Cornelisgen Cornelis,* ged. Harderwijk 28 okt. 1636.

Derde generatie:

111. *Jan Cornelissen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 12 okt. 1634, koopman, begr. ald. 11 nov. 1686, tr. Harderwijk 14 nov. 1659 *Geertgen Peters Parck,* ged. Harderwijk 29 januari 1634, begr. ald. 22 dec. 1702, dr. van *Peter Rijcxsen Parck* en *Marie Hendricks Schalcker.*

Kinderen:

1. *Cornelis Jansen Appeldoorn,* volgt IV.
2. *Maritjen Janss Appeldoorn,* geb. te Harderwijk, begr. ald. 19 mei 1723.
3. *Rijckert Jansen Appeldoorn,* volgt IVbis.
4. *Gerritie Janss Appeldoorn,* geb. te Harderwijk, begr. ald. 30 aug. 1709, tr. (ondertr. Harderwijk 12 juli 1691) *Jan Carszen,* geb. te Harderwijk, zn. van *Kars Segersen* en vermoedelijk *Gerritgen Bessels,* en weduwnaar van *Grietje Theunisz.*
5. *Andries Jansen Appeldoorn,* volgt IVter.
6. *Gerrit Jansen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 28 okt. 1674, begr. ald. 8 sept. 1707.

Vierde generatie:

IV. *Cornelis Jansen Appeldoorn,* geb. te Harderwijk, begr. ald. 29 maart 1709, tr. (ondertr. Harderwijk 18 april 1697) *Jannetje Jans,* ged. Nunspeet 5 okt. 1673, dr. van *Jan Jansen* en *Grietjen Jans.*

Kinderen:

1. Ds. *Jan Cornelissen (Johannes Cornelii) Appeldoorn,* ged. Harderwijk 28 januari 1698: predikant te Oosterwolde 1722-1729, † ald. (?) in 1729.
2. *Grietie Appeldoorn,* ged, Harderwijk 1 sept. 1699, begr. ald. 13 febr. 1731.
3. *Driesje Appeldoorn,* ged. Harderwijk 28 okt. 1701, begr. Amsterdam 27 maart 1748, tr. *Gijsbert Vorsselman,* begr. Amsterdam 18 juli 1743.
4. *Geertruijd Appeldoorn,* ged. Harderwijk 5 okt. 1703, begr. ald. 15 okt. 1773, tr. Hierden 28 aug. 1754 *Pieter Eggen,* ged. Harderwijk 23 april 1710, begr. ald. 15 maart 1776, zn. van *Albert Petersen Eggen* en *Gerritie Schalcker,* en weduwnaar van *Steyntje Rost.*
5. *Johanna (Jannetje) Appeldoorn,* ged. Harderwijk 3 okt. 1705, begr. Amsterdam 17 maart 1758.

IVbis. *Rijckert Jansen Appeldoorn,* geb. te Harderwijk, kapitein van de Burgerwacht en weesmeester 1717 ald., koopman, begr. te Harderwijk 15 dec. 1725, tr. (ondertr. Harderwijk 19 febr. 1688) te Nunspeet *Jannetjen Decemers,* ged. Nunspeet 4 nov. 1655, begr. Harderwijk 30 juli 1711, dr. van *Decemer Jacobsen* en *Aeltien Hendricks.*

Kinderen:

1. *Jan Rijckertsen Appeldoorn,* volgt V.
2. *Decemer Appeldoorn,* volgt Vbis.
3. *Pieter Appeldoorn,* ged. Harderwijk 20 juni 1694.
4. *Aeltie Rijckerts Appeldoorn,* ged. Harderwijk 5 jan. 1697, † ald. tussen 1748 en 1759.

5. *Andries Rijckertsen Appeldoorn,* volgt Vter.

IVter. *Andries Jansen (Andreas) Appeldoorn,* geb. te Harderwijk, weesmeester 1708-1720 (?), raad (1720–1742), schepen (1721-1742) en burgemeester van Harderwijk, gecommitteerde ten Landdage 1725-1727; 1732-1733; 1739, onderkerkmeester 1706—1709; werd in 1725 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde; koopman, begr. Harderwijk 30 aug. 1765, tr. Harderwijk 2 dec. 1703 *Cornelia Aertsz.,* ged. Harderwijk 22 maart 1676, begr. ald. 27 okt. 1727, dr. van *Johannes Aertsz Vinck* en *Maritje de Vos.*

Resolutiën Harderwijk 5 januari 1742: Request van *Andreas Appeldoorn,* waarin hij wegens lichamelijke zwakheid en hoge jaren ontslag vraagt uit zijn schepenfunctie en als opvolger aanbeveelt den Heer en Mr. *Johan Appeldoorn,* zijn zoon.

Kinderen:

1. *Jan Appeldoorn,* volgt Vquater.
2. *Arent Appeldoorn,* ged. Harderwijk 21 maart 1706, † tussen 1731 en 1765.
3. *Geertjen (Gerrighje) Appeldoorn,* ged. Harderwijk 6 dec. 1707, werd in 1745 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † na 1765, tr. Hierden 26 april 1748 *Jan Willem Erpenbeek,* ged. Winterswijk 19 juni 1718; theol. stud. te Harderwijk, kleinburger van Harderwijk 5 april 1749; in 1749 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde ald., † na 1765, postuum zoon van *Jan Willem Erpenbeek.*
4. *Jacobje Appeldoorn,* ged. Harderwijk 9 januari 1710, † vóór 1765.
5. *Gerrit Appeldoorn,* ged. Harderwijk 29 juni 1711, begr. ald. 9 aug. 1712.
6. *Gerrit Appeldoorn,* ged. Harderwijk 10 mei 1713, en
7. *Goossen Appeldoorn,* tweelingbroeder van de voorgaande: deze tweelingbroeders werden begr. ald. 24 mei en 29 juni 1713.
8. *Gerrit Appeldoorn,* ged. Harderwijk 23 dec. 1714, begr. ald. 13 juni 1715.
9. *Gerrit Appeldoorn,* ged. Harderwijk 24 nov. 1715, begr. ald. 2 febr. 1716.
10. *Petertjen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 17 maart 1717, begr. ald. 2 april 1717.
11. *Petertje Appeldoorn,* ged. Harderwijk 17 mei 1719, begr. ald. 11 aug. 1719.
12. *Petertje (Petronella) Appeldoorn,* ged. Harderwijk 1 okt. 1721, begr. te Doesburg 12 april 1758, tr. (ondertr. Harderwijk 20 nov. 1746) Mr. *Bernardus Janssen,* I.U.D., ged. Doesburg 25 okt. 1724, begr. ald. 11 januari 1759, zn. van *Geurt Janssen* en *Maria Angeniet Wiebelingse.*

Vijfde generatie:

V. *Jan Rijckertsen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 21 april 1689, † tussen 1720 en 1724, tr. 1 ° Harderwijk 8 nov. 1711 *Jutte (Judith) van Bijssel,* geb. te Bijssel, ged. Nunspeet 2 april 1693, begr. Harderwijk 26 okt. 1713, dr. van *Jan Reyntjens Nuck* en *Jentjen Jans?,* tr. 2" Epe 14 maart 1714 *Maria Brouwers,* geb. te Epe, dr. van *Hermen Petersen Brouwer* en *Mechtelt Dijcks; zij* hertrouwde te Harderwijk 25 januari 1725 *Evert van Bijssel.*

Recognitieboek Harderwijk 29 dec. 1724: *Maria Brouwers,* weduwe van *Jan Ryckertsen Appeldoorn* 1 oorgt haar kinderen *Jannetje, Gerrit* **en** *Mechtelt* het goed van hun vader.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jannetje Appeldoorn,* ged. Harderwijk 15 nov. 1712, begr. ald. 22 nov. 1712.

Uit het tweede huweliik:

2. *Jannitie Appeldoorn,* ged. Harderwijk 10 april 1715, † vóór 1759.
3. *Hermanus Appeldoorn,* ged. Harderwijk 11 april 1717, † vóór 1725.
4. *Gerrit Jansen Appeldoorn,* volgt VI.
5. *Megfelt Appeldoorn,* ged. Harderwijk 20 januari 1722, † tussen 1759 en 1764.

Vbis. *Decemer Appeldoorn,* ged. Harderwijk 24 febr. 1692, koopman in wijnen ald., † in 1748 of 1749, tr. te Epe (ondertr. Harderwijk 27 maart 1718) *Margarifa Vrijdaghs,* geb. te Epe, † in 1748 of 1749, dr. van *Egbert Jansen Vrijdagh* en *Albertje Claes.*

Kinderen:

1. *Jannetje Appeldoorn* ged. Harderwijk 20 okt. 1719, begr. ald. 12 dec. 1719.
2. *Ryckerf Appeldoorn Decemersz.,* ged. Harderwijk 13 aug. 1721, koopman in wijnen; werd in 1759 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde (begr. Harderwijk 23 dec. 1774?), tr. Elspeet 24 maart 1756 *Christina Helena Martinius,* geb. Elspeet 24 maart, ged. ald. 26 maart 1738; werd in 1775 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † Elspeet 3 juni 1795, dr. van Ds. *Dithmar Marfinius* en *Henrica Fabritius.*
3. *Eijbertus Appeldoorn,* volgt VIbis.
4. *Johannes Appeldoorn,* volgt VIter.
5. *Alberta Appeldoorn,* ged. Harderwijk 2 maart 1727, begr. ald. 26 sept. 1804, tr. Hierden 23 juli 1753 Mr. *Johannes Chrisfianus Huijsman,* I.U.D., ged. Harderwijk 5 sept. 1717, advocaat, rentmeester 1756 -1788, raad (1788), schepen (1788) en burgemeester van Harderwijk, begr. ald. 31 mei 1788, zn. van *Albertus Huijsman* en *Niesje Mooijen.*
6. *Gerrit Nicolaas Appeldoorn,* ged. Harderwijk 1 mei 1729, litt. stud. te Harderwijk, † tussen 1750 en 1753.
7. *Johanna Appeldoorn,* ged. Harderwijk 16 mei 1731, † vóór 1749.
8. *Maria Appeldoorn,* ged. Harderwijk 10 april 1733, begr. Amsterdam 26 januari 1804, tr. Hierden 22 febr. 1754 *Theunis Wijngaart.* † Amsterdam 6 maart 1809.

Vter. *Andries Rijckertsen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 17 nov. 1698, koopman: werd in 1717 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde ald., † Harderwijk 2 nov., begr. ald. 10 nov. 1778, tr. Hierden 10 aug. 1745 *Geurtje Wittop,* geb. Harderwijk 15 april, ged. ald. 17 april 1720, † ald. 16 maart 1762, dr. van *Jan Berentsen Wiffop* en *Stijntje Matthijssen Cock.*

In maart 1749 wordt voor het Landgericht van Veluwe een proces gevoerd door *Andries* en *Aeltie Appeldoorn,* ieder voor 1/3 gedeelte en Ds. *Dithmar Martinius,* mede namens zijn broer, ieder voor 1/6 gedeelte erfgenaam van hun tante *Anna Decemers,* huisvrouw van *Jan Vierhouten,* tegen laatstgenoemde over het Herengoed in Nunspeet en verdere bezittingen, afkomstig van haar vader *Decemer Jacobsen* en zijn voorouders.

Kinderen:

1. *Jannefjen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 26 maart 1747, begr. ald. 17 okt. 1771.
2. *Stijntien Appeldoorn,* ged. Harderwijk 12 juli 1748, † vóór 1753,

3. *Rykert Appeldoorn,* volgt VIquater.
4. *Stijnfjen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 17 nov. 1752, † vóór 1755.
5. *Stijnfjen Appeldoorn,* ged. Harderwijk 22 maart 1754, begr. ald. 25 okt. 1803, tr. Hierden 9 juni 1774 *Jan Koning,* ged. Harderwijk 4 febr. 1752, brievenbesteller, diaken van de Grote Kerk, werd in 1775 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde ald., † Harderwijk 16 maart 1817; zn. van *Aerf Koning* en *Jacobje Roelofs;* hij hertr. Harderwijk 11 sept. 1809 *Willemijntje Harmsen.*

Vquater. Mr. *Jan Appeldoorn,* J.U.D., ged. Harderwijk 18 juli 1704, advocaat en koopman, raad 1742-1775, schepen 1742-1775 en burgemeester van Harderwijk; gecommitteerde ten Landdage 1742-1743, 1747-1748, 1750—1752, 1754—1763,1765—1766, 1768—1769, 1772, majoor der stad Harderwijk 1755; rentmeester der Domeinen van Veluwe 1764-1775, rentmr. der Geloste Batenburgse Pantgoederen op de Veluwe 1764—1773; Over-kerkmeester 1765-1774; werd in 1734 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, regerend gildemeester van dat gilde 1766, 1770; † Harderwijk 11 febr., begr. ald. 20 febr. 1775, tr. Hierden 20 okt. 1733 *Elisabeth van Kolck,* ged. Harderwijk 8 januari 1704, begr. ald. 31 dec. 1783, dr. van *Jacobus van Kolck* en *Maria van der Steen.*

Kinderen:

1. Mr. *Jacobus Appeldoorn,* J.U.D.,, ged. Harderwiik 21 maart 1734, advocaat, verwalter-rentmeester van Veluwe 1773—1787; werd in 1774 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, regerend gildemeester van dat gilde 1774, 1778, 1782, 1786, begr. Harderwijk 28 nov. 1787.
2. *Cornelia Appeldoorn,* ged. Harderwijk 14 okt. 1736; werd in 1790 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † Harderwijk 15 dec., begr. ald. 21 dec. 1796.
3. *Andreas Appeldoorn,* ged. Harderwijk 1 febr. 1739; brouwer; tijdelijk provisor van het Pesthuis 1786; werd in 1790 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † Harderwijk 30 sept., begr. ald. 3 okt. 1805.
4. *Maria Appeldoorn,* ged. Harderwijk 3 april 1741, † vóór 1749.
5. Mr. *Jan Hendrik Appeldoorn,* J.U.D., ged. Harderwijk 15 aug. 1745, raad 1776-1790, schepen 1776 -1790 en burgemeester van Harderwijk: gecommitteerde ten Landdage 1776, 1778—1780; rentmeester der Goederen van het klooster Monnikenhuizen en van die van het klooster te Renkum 1776-1790, verwalter-rentmeester van Veluwe 1787—1790; overkerkmeester 1777-1778; overprovisor van de Armensolder 1788—1789; werd in 1787 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, regerend gildemeester van dat gilde 1789, begr. Harderwijk 10 mei 1790.
6. *Maria Appeldoorn,* ged. Harderwijk 12 mei 1748, † na 1814, tr. Nunspeet 11 nov. 1791 *Alexander Schilders,* geb. te Zutphen?, vaandrig in het regt. van de luit.-gen. Graaf van Welderen in garnizoen te Sluis in Vlaanderen 4 juli 1780, luitenant 6 juni 1787; werd op 26 nov. 1792 grootburger van Harderwijk: lid van de raad van Harderwijk 1802-1810, president-schout 8 nov. 1802 en adjunct-maire 1811-1812 van Harderwijk; vrederechter te Apeldoorn 1813-1814, † na 1814 (zn. van *Johan Valentijn Schilders*

en Johanna Halders?), weduwnaar van *Maria Schomaker.*

Zesde generatie:

VI. *Gerrit Jansen Appeldoorn,* ged. Harderwijk *28* april 1719, begr. Alkmaar 30 januari 1780, tr. 1° Elburg 29 sept. 1746 *Saarfje Hendriks,* ged. Elburg 13 okt. 1707, † in 1747?, dr. van *Hendrik Driesen* en *Maria Thomassen;* tr. 2° Elburg 26 mei 1748 *Jacobje Dries,* geb. te Doornspijk, † vóór 8 okt. 1791: zij hertrouwde Elburg 29 april 1781 *Everf van Zomeren,* wedr. van *Lena Aalberfs.*
Uit het tweede huwelijk:
1. *Aeltie Appeldoorn,* ged. Elburg 16 maart 1749.
2. *Marij Appeldoorn,* ged. Elburg 4 febr. 1751.
3. Jan *Appeldoorn,* ged. Elburg 12 mei 1754.
4. *Dries Appeldoorn,* volgt VII.
5. *Jannefje Appeldoorn,* ged. Elburg 7 juni 1764, tr. (ondertr. Amsterdam 18 okt. 1793) *Johannes Kellenbag,* geb. te Tiel omstr. 1767, zn. van *Johannes Kellenbag.*

VIbis. *Eijbertus Appeldoorn,* ged. Harderwijk 25 juni 1723, koopman in wijnen, president-kerkvoogd der Waalse gemeente te Harderwijk, † ald. 7 april 1807, tr. Amsterdam 29 juni 1755 *Geerfruij Stant,* ged. Amsterdam (N.K.) 31 mei 1733, begr. Harderwijk 9 febr. 1781, dr. van *Jan Stant* en *Margareta Sfolfs.*
Kinderen:
1. *Margareta Appeldoorn,* ged. Harderwijk 5 nov. 1756, tr. Amsterdam 16 maart 1783 *Godfried Gijsbert Quade,* geb. te Hilbeck ± 1757, † vóór 1809.
2. *Jan Appeldoorn,* ged. Harderwijk 17 juli 1757, † vóór 1760.
3. *Jan Appeldoorn,* volgt VIIbis.
4. *Johanna Alberta Appeldoorn,* ged. Harderwijk 9 juli 1760.
5. *Decimer Appeldoorn,* volgt VIIter.

VIter. Ds. *Johannes Appeldoorn,* ged. Harderwijk 4 mei 1752, predikant te Stellenbosch (Kaap de Goede Hoop) 1753-1772; tr. 25 nov. 1753 *Cornelia Heijning,* ged. Kaapstad 4 juni 1730, dr. van *Nicolaas Heijning* en *Geerfruida Verweij.*
Kinderen:
1. *Geertruida Appeldoorn,* ged. 3 nov. 1754, tr. 18 maart 1778 Ds. *Philippus Kuys,* geb. Vreeswijk 13 juni, ged. ald. 16 juni 1754, predikant te Stellenbosch 1777, † Stellenbosch 29 mei 1785, zn. van Ds. *Arnoldus Kuys* en *Aleffa Jacoba van Niel.*
2. *Difhmar Hendricus Appeldoorn,* ged. 9 okt. 1757.
3. *Margarefha Johanna Appeldoorn,* ged. 5 aug. 1764.
4. *Cornelia Hendrina Appeldoorn,* ged. 13 okt. 1765, tr. 21 aug. 1803 Jean *Baptist du Froy da Lega,* geb. te Gent.
5. *Margaretha Maria Appeldoorn,* ged. 5 april 1767.
6. *Johannes Appeldoorn,* ged. 24 juli 1768.
7. *Margarefha Hendrika Appeldoorn,* ged. 11 juni 1769, tr. 18 febr. 1787 *Cornelis Cruijwagen,* ged. 3 febr. 1765, zn. van *Gerhardus Hendrik Cruijwagen* en *Cornelia Sophia Ehlers.*

VIquater. *Rykert Jan (Rykerf) Appeldoorn,* ged. Harderwijk 29 juli 1750, onderprovisor van de Armensolder

1788-1789, lid Raad van Harderwijk 1795-1798, uit welke laatste functie hij in 1798 ontslag vroeg; werd in 1811 aangewezen tot rechter in het Tribunal van Koophandel te Arnhem, waarvoor hij bedankte: werd in 1796 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde; koopman in hout, † Harderwijk 29 febr. 1828, tr. 1" Hierden 31 maart 1776 *Elbarfa van Wessel,* ged. Harderwijk 11 juni 1752, begr. ald. 9 juli 1787, dr. van *Reijer Hendriksen van Wessel* en *Gijsberfje Elberts Ham;* tr. 2° Hierden 27 nov. 1787 *Susanna Aana Boeduijnx,* geb. Elburg 9 febr., ged. ald. 11 febr. 1744, † Harderwijk 30 maart 1830, dr. van *Christoffel Boeduijnx* en *Clasina Top,* en weduwe van *Johannes Everes.*
Uit het eerste huwelijk:
1. *Andries Appeldoorn,* volgt VIIquater.
2. *Reijer Appeldoorn,* volgt VIIquinquies.
3. *Geurtjen Appeldoorn,* geb. Harderwijk 28 okt., ged. ald. 31 okt. 1779, † Harderwijk 3 aug., begr. ald. 6 aug. 1799.
4. *Jan Breunissen Appeldoorn,* volgt VIIsexies.
5. *Hendrikus Appeldoorn,* volgt VIIsepties.
6. *Gijsbertje (Gijsbarta) Appeldoorn,* geb. Harderwijk 11 febr., ged. ald. 13 febr. 1785, † Harderwijk 6 april 1869, tr. Harderwijk 10 febr. 1813 *Cornelis Egbertus Bade,* geb. Waalwijk 10 maart 1793, chirurgijnmajoor bij de 2de afdeling Infanterie in garnizoen te 's-Hertogenbosch, † Harderwijk 24 maart 1847, zn. van *Albert Bade en Judith Willemina Hartkamp.*
7. *Maria Appeldoorn,* ged. Harderwijk 18 januari 1787, begr. ald. 1 juni 1787.

Zevende generatie:

VII. *Andries Appeldoorn,* ged. Elburg 18 okt. 1759, landman, † Zunderdorp 18 januari 1836, tr. *Dirkje Janse van Scherpenzeel,* geb. Elburg 25 dec., ged. ald, 26 dec. 1758, † Zunderdorp 14 mei 1835, dr. van *Jan Jansen van Scherpenzeel* en *Dibbeltje Everts Mulder.*
Kinderen:
1. *Japie Appeldoorn,* geb. Elburg 4 maart 1786, wasvrouw, † Buiksloot 8 aug. 1849, tr. *Tjerk de Vries,* geb. Zunderdorp 3 okt. 1785, melkboer, † Buiksloot 11 okt. 1834.
2. *Grietje Appeldoorn,* geb. te Elburg,, † Zunderdorp 22 maart 1835, tr. *Hendrik Buijfenhuijs,* geb. Zunderdorp 23 januari 1788, † ald. 1 april 1835, zn. van *Gerrif Buijtenhuijs* en *Trijntje de Ruijter.*
3. *Jantje Appeldoorn,* ged. Elburg 5 januari 1792, † voor 1864, tr. *Klaas Dobber,* geb. eind 1785, landman, † Landsmeer 19 sept. 1863, zn. van *Cornelis Dobber* en *Lijsje Heins.*
4. *Gerritjen Appeldoorn,* ged. Elburg 21 april 1794, † Zunderdorp 15 nov. 1871, tr. Nieuwendam 8 nov. 1818 *Jan Cornelisz. Kok,* geb. Zunderdorp 10 aug., ged. ald. 21 aug. 1796, landman, † Zunderdorp 21 januari 1848, zn. van *Cornelis Kok* en *Eefje Schuytemaker.*
5. *Dibbelfje Appeldoorn,* geb. Zunderdorp 21 febr., ged. ald. 28 febr. 1796, † Ransdorp 2 febr. 1848, tr. Nieuwendam 18 april 1821 *Gerrit Proper,* geb. Ransdorp 2 dec. 1796, landman, † na 1848, zn. van *Cornelis Proper* en *Griefje Moen.*
6. *Aaltje Appeldoorn,* ged. Zunderdorp 16 juni 1799, † ald. 24 nov. 1844, tr. Nieuwendam 18 mei 1823

Pieter Visser, geb. Zunderdorp 9 dec. 1799, werkman, † Zunderdorp 14 april 1862, zn. van *Huybert Visser* en *Hendrikje van Wijk*.

VIIbis. *Jan Appeldoorn*, ged. Harderwijk 5 sept. 1759; werd in 1782 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde: begr. Harderwijk 19 januari 1790, tr. Harderwijk 16 sept. 1782 *Jannetje Freeriks*, geb. te Ermelo, † Haarlem 15 mei 1812 (vermoedelijk ged. te Ermelo 30 juli 1758 als dochter van *Fredrik Hendriksen* en *Hendrikjen Lammerts*).

Kinderen:

1. *Egbertus Appeldoorn*, ged. Harderwijk 19 sept. 1782, † na 24 aug. 1808.
2. *Decemer Appeldoorn, volgt* VIII.
3. *Geertruy Stant Appeldoorn*, ged. Harderwijk 7 april 1785, begr. ald. 2 januari 1786.
4. *Gerardus Fredericus Appeldoorn*, volgt VIIIbis.
5. *Johannes Appeldoorn*, ged. Harderwijk 2 april 1789, begr. ald. 8 maart 1792.

VIIter. *Decimer Appeldoorn*, ged. Harderwijk 7 okt. 1761; lid Raad 1797-1802; 181 1— . . . ., lid Gemeenteraad 1824-1847 en wethouder van Harderwijk; onderprovisor van de Armensolder 1793-1794 en kerkmeester aldaar: werd in 1788 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde; koopman, † Harderwijk 9 okt. 1847, tr. Scherpenzeel 18 aug. 1793 *Maria van Daavelaar*, geb. Scherpenzeel 12 januari, ged. ald. 20 januari 1765, † Harderwijk 19 febr. 1834, dr. van *Gerrit van Daavelaar* en *Griefje van Breeschoten*.

Kinderen:

1. *Eybarfus Appeldoorn*, geb. Harderwijk 17 mei, ged. ald. 25 mei 1794, begr. Harderwijk 1 sept. 1794.
2. *Gerrit Jacob Appeldoorn*, geb. Harderwijk 28 aug., ged. ald. 6 sept. 1795, begr. ald. 23 nov. 1795.
3. *Geertruij Appeldoorn*, geb. Harderwijk 31 januari, ged. ald. 18 febr. 1798, † Amsterdam 19 maart 1841, tr. Harderwijk 26 mei 1815 *Jan van Raalten*, ged. Harderwijk 28 dec. 1788, apotheker te Amsterdam (1813), † ald. 8 januari 1853, zn. van *Reijer van Raalfen* en *Cornelia Schutte*.
4. *Gerarda Margaretha Appeldoorn*, geb. Harderwijk 3 april, ged. ald. 17 april 1803, † Harderwijk 4 aug., begr. ald. 7 aug. 1806.

VIIquater. *Andries Appeldoorn*, geb. Harderwijk 1 febr., ged. ald. 2 febr. 1777, koopman in hout, sergeant bij het 13de Bataljon, 2de Compagnie Infanterie van Ligne, in welke functie hij in het Rijks Militair Hospitaal te Leiden overleed 7 juli 1814, tr. Harderwijk 18 dec. 1798 *Maria Olofzina van Scheele*, geb. Leeuwarden 12 januari, ged. ald. 15 januari 1773, † Coevorden 3 januari 1847, dr. van *Casper Hendrik van Scheele* en *Hendrica Terpoorten*.

Kinderen:

1. *Riekert Jan Appeldoorn*, geb. Harderwijk 26 januari, ged. ald. 31 januari 1799 en
2. *Susanna Anna Appeldoorn*, tweelingzuster van de voorgaande; deze tweelingen werden begr. te Harderwijk 8 febr. en 14 febr. 1799.
3. *Berfa Hendrika Appeldoorn*, geb. Harderwijk 5 dec., ged. ald. 11 dec. 1800, † Coevorden 8 nov. 1821, tr.

Harderwijk 17 juni 1819 *Godfried Drehfahl*, geb. Bern 15 okt. 1792, fuselier bij het Koloniaal Depot, Bataillon no. 33, in garnizoen te Harderwijk, later blauwverver en winkelier, † Harderwijk 30 januari 1852, zn. van Jacob *Drehfahl* en *Elisabeth Siifer;* hij hertr, *Hendrika Susanna Anna Appeldoorn* (hieronder sub 4 vermeld).

4. *Hendrika Susanna Anna Appeldoorn*, geb. Harderwijk 12 sept. ged. ald. 15 sept. 1803, † Harderwijk 8 dec. 1857, tr. Coevorden 29 sept. 1824 *Godfried Drehfahl*, weduwnaar van *Berta Hendrika Appeldoorn* (zie boven sub 3).
5. *Gijsberfa Appeldoorn*, geb. Harderwijk 29 april, ged. ald. 8 mei 1806, naaister, † Harderwijk 4 juli 1833.

Zij had een natuurlijk kind: *Johanna Maria Jacoba Appeldoorn*, geb. Coevorden 5 dec. 1830, † Amsterdam 26 nov. 1918, tr. Amsterdam 5 mei 1858 *Karel Hendrik Bach*, geb. Amsterdam 27 april 1832, smid, † Amsterdam 19 juli 1874, zoon van *Kaarel Hendrik Bach* en *Johanna Smit*.

6. *Hendrietta Elizabeth Appeldoorn*, geb. Harderwijk 4 april, ged. ald. 13 april 1809, † Amsterdam 2 juni 1892, tr. Amsterdam 18 aug. 1830, *Johannes Huego Bach*, geb. Amsterdam 7 juli, ged. ald. (N.K.) 15 juli 1810, hoedenstoffeerder, † Deventer 14 maart 1879, zn. van *Hendrik Jan Bach* en *Maria Boelhouwer*.

VIIquinquies. *Reijer Appeldoorn*, geb. Harderwijk 30 okt., ged. ald. 1 nov. 1778, banket- en suikerbakker, † Harderwijk 30 nov. 1839, tr. Amsterdam 26 aug. 1804 *Pietertje Baarends*, ged. Amsterdam 2 febr. 1772, dr. van *Pieter Baarends* en *Marrefje Jans Suyderhoff*.

Kinderen:

1. *Riekert Jan Appeldoorn*, geb. Harderwijk 20 juli, ged. ald. 4 aug. 1805, ondermeester, lid der d.d. Schutterij, † Harderwijk 23 mei 1833.
2. *Pieter Baarensen Appeldoorn*, volgt VIIIter.
3. *Barfha Maria Appeldoorn*, tweelingzuster van de voorgaande, geb. Harderwijk 23 febr., ged. ald. 5 maart 1809, tr. Harderwijk 5 aug. 1835 *Adriaan Vos*, geb. Huizen 19 januari 1813, schoolmeester, zn. van *Gerrif Jan Vos* en *Geertje Hage*.
4. *Treinfje Appeldoorn*, geb. Harderwijk 1 maart 1812, † ald. 26 febr. 1891, tr. Harderwijk 21 juni 1837 *Jan Sefrijn Jansen*, geb. Zutphen 4 januari, ged. ald. 10 januari 1809, bakker, † Harderwijk 10 maart 1878, zn. van *Martinus Dorus Jansen* en *Anneke Knaap*.

VIIsexties. *Jan Bruinissen (Brunesen) Appeldoorn*, geb. Harderwijk 20 juni, ged. ald. 24 juni 1781, apotheker, † Harlingen 25 okt. 1830, tr. Harlingen 10 okt. 1811 *Hinke Jans van der Veen*, geb. Harlingen 30 juni, ged. ald. 27 juli 1788, † Marssum 18 mei 1867, dr. van *Jan Lammerfs van der Veen* en *Hiske Alberts Doedes*.

Kinderen:

1. *Hiske Alberfs Appeldoorn*, geb. Leeuwarden 31 maart 1812, † ald. 23 mei 1812.
2. *Jan Appeldoorn*, volgt VIIIquater.
3. *Hiske Appeldoorn*, geb. Leeuwarden 15 sept. 1814, † ald. 27 januari 1815.
4. *Rijkert Jan Appeldoorn*, geb. Harlingen 25 juni 1825, † ald. 11 sept. 1851.

Jan Bruinissen Appeldoorn
(1781—1830)

VIIsepties. *Hendrikus Appeldoorn,* geb. Harderwijk 23 juni, ged. ald. 27 juni 1782, korenmolenaar, † Harderwijk 25 dec. 1852, tr. Harderwijk 1 okt. 1801 *Gerridina van Rijssen,* ged, Zwolle 28 mei 1778, dr. van *Gerrit van Rijssen* en *Seigjen Wolmershuijsen.*
Kinderen:

1. *Riekert Jan Appeldoorn,* geb. Harderwijk 25 nov., ged. ald. 3 dec. 1801, begr. Harderwijk 26 januari 1802.
2. *Susanna Anna Appeldoorn,* geb. Harderwijk 10 okt., ged. ald. 14 okt. 1802, † ald. 26 febr. 1842, tr. Harderwijk 18 aug. 1825 *Jacobus Olthuizen, geb.* Harderwijk 26 sept., ged. ald. 3 okt. 1802, smid, † Harderwijk 13 juli 1864, zn, van *Peter Olthuijzen en* Annetjen *ten* Hoven.

   Zij had een natuurlijk kind: *Wilmientje Appeldoorn,* geb. Harderwijk 3 maart 1823, bij haar huwelijk geecht.
3. *Riekert Jan Appeldoorn,* geb. Harderwijk 28 juni, ged. ald. 5 juli 1804, begr. Harderwijk 1 sept. 1805.
4. *Sijtjen Adriana Appeldoorn,* geb. Harderwijk 6 febr., ged. ald. 13 febr. 1806, † Harderwijk 12 febr., begr. ald. 16 febr. 1809.
5. ongedoopt kind, † Harderwijk 23 sept., begr. ald. 25 sept. 1807.
6. *Riekert Jan Appeldoorn,* geb. Harderwijk 2 aug., ged. ald. 11 aug. 1808, † Harderwijk 4 okt., begr. ald. 7 okt. 1808.
7. *Sijtjen Adriana Appeldoorn,* geb. Harderwijk 29 juli, ged. ald. 10 aug. 1809, † ald. 29 juli 1876, tr. Harderwijk 6 febr. 1846 *Gerrit Koopsen,* geb. Harderwijk 12 okt., ged. ald. 17 okt. 1802, winkelier, † Harderwijk 31 maart 1862, zn. van *Jacob Koopsen en Willemina Huygens,* en weduwaar van *Hesselina* Buurman.
8. *Geurtje Appeldoorn,* geb. Harderwijk 3 mei 1811, † Amsterdam 29 dec. 1854, tr. Amsterdam 12 febr. 1845 *Ernst Heinrich Röge,* geb. Heilhöfen (Lintorf) 23 mei, ged. ald. 24 mei 1820, suikerbakker, † Amsterdam 30 sept. 1897, zn. van *Ernst Heinrich Röge* en *Maria Eleonora Dierker;* hij hertr. Amsterdam 18 april 1855 *Jannetje van Willigenburg.*
9. *Femmetjen Appeldoorn,* geb. Harderwijk 15 mei 1813, tr. Harderwijk 3 juli 1839 *Dirk Brouwer,* geb. Garderen 6 april 1816, korenmolenaar, zn. van *Jacob Jansen Brouwer* en *Gerretje Dirks Drost.*
10. *Gijsbarta Appeldoorn,* geb. Harderwijk 17 januari 1815, † ald. 23 maart 1815.
11. *Giesje Appeldoorn,* geb. Harderwijk 13 juli 1816, † Amsterdam 7 juli 1879, tr. Harderwijk 25 aug. 1840 *Johannes Sikkes Postma,* geb. Lemmer 3 maart, ged. ald. 9 maart 1800, † Amsterdam 2 maart 1880, zn. van *Sikke Sikkes Postma* en *Catharina Johannes Hazekamp,* en weduwnaar van *Grietje Alberts Boekkerk.*
12. *Gerrit Jan Appeldoorn,* geb. Harderwijk 26 mei 1818. † ald, 3 juni 1818,.
13. *Rika Johanna Appeldoorn,* geb. Harderwijk 8 okt. 1819, † ald, 26 okt. 1884, tr. Harderwijk 1 sept. 1852 *Bernardus Riechard Hoetink,* geb. Harderwijk 4 okt. 1817, bakker, † Harderwijk 22 januari 1907, zn. van *Hendrikus Hoetink en Berendina van Zalingen, en* weduwnaar van *Judith Willemina Alberta Bade.*
14. *Gerrit Appeldoorn,* volgt VIIIquinquies.
15. *Reyer Appeldoorn,* geb. Harderwijk 31 mei 1822, † ald. 17 juni 1822.

Achtste generatie:

VIII. *Decemer Appeldoorn,* ged. Harderwijk 30 nov. 1783, grutterssknecht, † Amsterdam 18 dec. 1847, tr. Amsterdam 12 okt. 1806 *Anna Margaretha Barends,* ged. Amsterdam (Ev. Luth.). 28 maart 1782, dr. van *Pieter Barends en Anna Elisabeth Voogd.*
Kinderen:

1. *Jannetje Appeldoorn,* geb. Amsterdam 24 febr., ged. ald. (Noorderkerk) 18 maart 1807, † Amsterdam 21 nov., begr. ald. 24 nov. 1810.
2. *Anna Elizabeth Appeldoorn,* geb. Amsterdam 24 okt., ged. ald. (Amstelkerk) 17 nov. 1808, † Amsterdam 15 sept., begr. ald. 19 sept. 1809.
3. *Egbertus Appeldoorn,* geb. Amsterdam 30 juli, ged. ald. (N.K.) 12 aug. 1810, flankeur bij de 2de Compagnie der 10de afdeling Infanterie, † Gorinchem 12 april 1830.
4. *Catharina Elizabeth Appeldoorn,* geb. Amsterdam 24 sept. 1814, † ald. 24 dec. 1814.

Bovendien had *Decemer Appeldoorn* nog twee natuurlijke kinderen, n.l.: bij *Margaretha van Rijkom* (ged. Amsterdam (R.K. kerk het Vrededuifje) 13 nov. 1782, turftonster, † Amsterdam 22 sept. 1855, dr. van *Joannes van Rijkom* en *Jacoba Broekenole,* tr. *Christiaan Custens*):

a. *Johanna Appeldoorn,* gevonden te Amsterdam 7 nov. 1818 (als vondeling aangegeven ald. als *Johanna Goedhart* 10 nov. 1818, door beide ouders erkend 2 febr. 1826); † Amsterdam 21 mei 1895, tr. Amsterdam 11 nov. 1835 *George Neumeyer,* geb. Amsterdam 12 maart, ged. ald. (N.K.) 28 april 1811, kapper, † Amsterdam 25 maart 1893, zn. van *Benjamin Neumeyer* en *Maria Francina Ruysker;*

en bij *Elizabeth Jansen Nouts,* geb. te Heemstede ± 1787, wasvrouw, † Haarlem 14 sept. 1859, dr. van *Hendrik Jansen Nouts* en *Gesina Bulters,* en weduwe van *Abram de Liefde,* † Haarlem 31 aug 1813):

b. *Jansje Appeldoorn,* geb. Haarlem 11 april 1826, † ald. 13 febr. 1907, tr. Haarlem 29 aug. 1849 *Jacobus Wezelenburg,* geb. Haarlem 13 nov. 1822, korenmolenaarsknecht, † Haarlem 9 januari 1894, zn. van *Johannes Franciscus Wezelenburg* en *Maria Eykman.*

VIIIbis. *Gerardus Fredericus Appeldoorn,* geb. Harderwijk 14 okt., ged. ald. 19 okt. 1786, broodbakker, † Haarlem 2 april 184 1, tr. Haarlem 23 juni 18 13 *Jacomina Sfruyck,* geb. Haarlem 2 sept. 1779, † ald. 8 nov. 1827, dr. van *Cornelis Struyck* en *Francina de Klerk.*

Kinderen:

1. *Francina Appeldoorn,* geb. Haarlem 14 juli 1813, † ald. 22 dec. 1878, tr. Haarlem 25 mei 1836 *Pieter Kroese,* geb. Haarlem 3 aug. 1815, fabriekswerker, † Haarlem 14 januari 1890, natuurlijke zn, van *Johanna Kroese.*
2. *Jantje Appeldoorn,* geb. Haarlem 25 maart 1815, † ald. 29 mei 1816.
3. *Cornelis Johannes Appeldoorn,* geb. Haarlem 1 febr. 1819, fabriekswerker, † Haarlem 25 febr. 1847.

   Natuurlijke dochter bij *Maike Cornelia Cuijon* (geb. Haarlem 19 sept. 1824, † ald. 23 januari 1898, dochter van *Noé Cuijon* en *Alida van den Bos;* tr. Haarlem 19 mei 1852 *Jan van der Gocs*) :

   A lida Christina Appeldoorn, geb. Haarlem 4 dec. 1845, † ald. 27 maart 1846.

VIIIter. *Pieter Baarensen Appeldoorn,* geb. Harderwijk 23 febr., ged. ald. 5 maart 1809, schoenmaker, tr. Epe 27 juli 1836 *Willempjen Peters van Tongeren,* geb. Epe 21 maart, ged, ald. 9 april 1809, dr. van *Peter Goossens van Tongeren* en *Willempjen Jans Bosch.*

Dit gezin vertrok in 1857 naar Noord-Amerika. Misschien leven er nog afstammelingen in Holland, Mich. of Grand Rapids.

Kinderen:

1. *Reyer Appeldoorn,* geb. Harderwijk 29 mei 1838.
2. *Peter Appeldoorn,* geb. Harderwijk 5 dec. 1840, † ald. 8 okt. 1847.
3. *Pietertje Appeldoorn,* geb. Harderwijk 18 aug. 1842.
4. *Willem Appeldoorn,* geb. Harderwijk 26 okt. 1844.
5. *Bartha Maria Appeldoorn,* geb. Harderwijk 3 aug. 1847.
6. *Peter Appeldoorn,* geb. Harderwijk 22 maart 1851. † ald. 12 mei 1851.
7. *Peter Appeldoorn,* geb. Harderwijk 25 januari 1856.

VIII*quater*. *Jan Appeldoorn,* geb. Leeuwarden 21 juli 1813, apotheker en kapitein der d.d. Schutterij te Harlingen, † ald. 20 nov. 1885, tr. Harlingen 20 mei 1839 *Joukje Alberts Stuur,* geb. Harlingen 8 okt. 1818, † ald. 20 juni 1891, dr. van *Albert Harms Stuur* en *Pietje Wopkes van der Stel.*

Kinderen:

1. *Albert Appeldoorn,* geb. Harlingen 19 mei 1840, boekhouder bij het Rijksentrepôt te Rotterdam, † ald. 18 mei 1895,' tr. Rotterdam 10 juni 1874 *Cornelia Petronella Roels,* geb. Rotterdam 25 sept. 1844, † ald. 7 januari 1933, dr. van *Nicolaas Boudewijn Roels* en *Petronella Charlotta Wannee.*
2. *Jan Appeldoorn,* geb. Harlingen 7 dec. 1841, tweede stuurman, † Batavia 29 mei 1865.
3. *Hinke Appeldoorn,* geb. Harlingen 7 april 1843, † ald. 2 dec. 1843.

4. *Pieter Jan Appeldoorn,* geb. Harlingen 21 okt, 1844, drogist, † Harlingen 14 sept. 1902.
5. Zoon, geb. en † Harlingen 28 nov. 1845.
6. *Hinke Appeldoorn,* geb. Harlingen 24 dec. 1848, † ald. 21 juli 1851.
7. Doodgeborenkind, Harlingen 28 mei 1850.
8. *Egbert Appeldoorn,* geb. Harlingen 28 mei 1854, † ald. 6 juni 1854.
9. *Reinder Appeldoorn,* geb. Harlingen 21 nov. 1857, † ald. 24 nov. 1857.
10. *Jansje Appeldoorn,* geb. Harlingen 8 maart 1859, † ald. 8 febr. 1927.
11. *Johan Gerrit Appeldoorn,* volgt IX.

VIIIquinquies. *Gerrit Appeldoorn,* geb. Harderwijk 28 april 1821, korenmolenaar, † Harderwijk 31 januari 1856, tr. Deventer 28 mei 1846 *Johanna van Egmond,* geb. Terwolde 8 juli 1819, † Harderwijk 25 dec. 1855, dr. van *Lammert van Egmond* en *Megteld de Groot.*

Kinderen:

1. *Gerritdina Appeldoorn,* geb. Deventer 18 nov. 1846, † Harderwijk 25 dec. 1852.
2. *Mechtelina Appeldoorn,* geb. Deventer 31 okt. 1848.
3. *Hendrika Johanna Appeldoorn,* geb. Deventer 2 juni 1851, † Harderwijk 2 januari 1874.
4. *Hendrikus Appeldoorn,* geb. Harderwijk 27 maart 1854, † ald. 12 april 1855.

Prof. Dr. *Johan Gerrit Appeldoorn*
(1862—1945)

Negende generatie:

IX. Prof. Dr. *Johan Gerrit Appeldoorn,* geb. Harlingen 12 nov. 1862, theol. doctor, doopsgezind pred. te Gorredijk-Lippenhuizen 1890-1904, te Emden (Oost-Friesland) 1904 -1916; hoogleraar in de godgeleerdheid aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam en de kweekschool der Algemene Doopsgezinde Sociëteit 1916-1932, † Bilthoven 7 febr. 1945, tr. Amsterdam 30 sept. 1897 *Cornelia Elizabeth van der Wissel,* geb. Amsterdam 13 febr. 1860, † Bilthoven 12 dec. 1936, dr. van *Felix van der Wissel* en *Anna Cornelia Kuiper,*

Kinderen:

1. *Nellij Appeldoorn*, geb. Gorredijk 15 sept. *1898*, litt. class. dra., lerares Oude Talen en conrectrice aan het Stedelijk Gymnasium te Haarlem [Haarlem].
2. *Joukje Appeldoorn*, geb. Gorredijk 16 april 1900, kinderarts, tr. Amsterdam 14 aug. 1930 *Otto Schutte*, geb. Zwolle 18 aug. 1889, civ.ing., gepens. hoofd-ingenieur van Weg en Werken bij de Nederlandse Spoorwegen, officier Oranje-Nassau, zn van *Willem Schutte* en *Offolina de Vries*, en gescheiden echtgenoot van *Helena Maria Cafharina Holleman*. [De Steeg].

(Slot volgt.)

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Ackema-van Aytta, Waar en wanneer huwde *Johan Ackema*, die 7 maart 1638 aan de universiteit te Groningen werd ingeschreven, met *Barbara van Ayfta? Zij* was een dochter van *Wijbrandt van Aytta*, van Zwichum, en *Cornelia Jarichsdr. van Tjepma*, en, toen zij met *Johan Ackema* in het huwelijk trad, weduwe van *Wijbrandes Oedsma*, met wie zij 9 febr. 1622 voor het gerecht te Leeuwarden was gehuwd.

Zijn er nakomelingen van deze *Johan Ackema* bekend: waar en wanneer overleed hij? Waarschijnlijk leefden *Barbara* en *Johan* op een der bezittingen van de van Aytta's, zoals ook *Warmolt Ackema*, die in 1626 met Barbara's zuster *Machteld Judith van Aytfa* was gehuwd, dat deed voor hij in 1650 in de regering van de stad Groningen kwam.

Welke zijn de doop- en overlijdensdata van *Barbara* en *Machteld Judith van Aytta?*

Alkmaar. K. P. ACKEMA.

van Arnhem. Gevraagd nadere personalia van Mr. *Johan van Arnhem.* kanunnik in Kleef en burgemeester van Gennep c. 1550.

's-Gravenhage. MR. J. C. MARIS.

van Bleyenburgh-Lasonder. Gevraagd: Personalia, ouders en grootouders van het echtpaar *Benjamin Johannes van Bl(e)yenburgh* en *Willemynfje Lasonder*, die te Amsterdam huwden (ondertr. 24 juli 1801).

Lunteren. F. VAN HOOGSTRATEN.

van Broijel-Woutmans. (LXVIII 288: LXX 283; LXXII 29: LXXIII 86; LXXIV, 220). In LXXIV 220 moet worden gelezen i.p.v.: N.L. 1951, kol. 29: N.L. 1955, kol. 29, en t.a.p. in kol. 221, 4e regel van boven i.p.v.: de vader van het in 1692 gedoopte kind: de g r o o t vader van het in 1692 gedoopte kind.

Vught (N.-Br.). MR. W. DE VRIES.

Hartman-v. Woerden. Gevraagd: Personalia, ouders en grootouders van het echtpaar *Johan Gerhard Harfman*, makelaar te Utrecht, en *Bernardina van Woerden*, uit wie in 1757 te Utrecht een dochter *Clasina* geboren werd.

Lunteren. F. VAN HOOGSTRATEN.

Hartsuijcker. (LXXI 133, 260, 295; LXXIV 184). De in Ned. Leeuw LXXIV, kol. 184, gestelde vraag dient ontkennend beantwoord te worden. *Albart Warnarsz.* werd ged. Hasselt 13 nov. 1659 als zoon van *Warnar Claesz.*, schipper en *Margien Hendrijcksz. Warnar Claesz.* werd ged. Hasselt 7 september 1634 als zoon van *Claes Waernaers*, schuijtvoerder en carvielschipper, en *Serckien* (ook *Hermpien) Haerfsuijckers.* In welke relatie staat laatstgenoemde tot de op 21 maart 1656 genoemde *Alberf Hartsuiker?* Welk is het onderling verband tussen de Meppelse, Kampense en Hasseltse Hartsuikers? Is iemand het wapen van dit geslacht (of deze geslachten) bekend?

Den Helder. W. ENTERMAN.

Huijer. (LXXIII 291). Reeds op 3 febr. 1699 werd te Zwolle een docher *Aleida* gedoopt uit het echtpaar *Melgert Huijer* en *Janna Hendriks*. Het huwelijk werd te Zwolle 19 januari 1697 (ondertr. 2 januari) gesloten. De bruidegom heet hier *Hooyer*. Zijn herkomst zal kunnen blijken uit de lidmatenboeken, die tijdelijk ten gemeente-archieve berusten.

Zwolle. MR. A. HAGA.

Canisius-van de Schepper. In „Voor- en nageslacht van Michiel Adriaansz. de Ruyter", in 1907 gepubliceerd door A. A. Vorsterman van Oyen, komt op blz. 27 voor *Johanna Hermina Wilhelmina van de Schepper*, die op 17 juli 1809 te Middelburg huwt met *Marinus Canisius*, geb. aldaar 28 maart 1778, schepen van Middelburg, † te Doorn 28 okt. 1847.

Uit dit huwelijk werden, behalve een jong overleden zoon, te Middelburg geboren:

1. *Cornelia Jeanne Elisabefh*, geb. 20 april 1810.
2. *Anthony Cornelis*, geb. 9 nov. 1815.
3. *Willem Marinus*, geb. 6 januari 1817.

Van de oudste twee kinderen is verder niets bekend.

Willem Marinus Canisius trouwt Doorn 11 januari 1850 *Antoinetta Chrisfina Theodora de Gallières*, bij wie hij drie kinderen had: *Theodora Diederika*, geb. Doorn 6 april 1851, *Lydia Antoinefta Chrisfina*, geb. Vught 27 sept. 1852, en *Johan Willem Marinus*, geb. Heeswijk 22 juli 1854. Na 1854 ontbreekt ook van dit gezin elk spoor.

Ten behoeve van een herbewerking van de parenteel van Michiel Adriaansz. de Ruyter, die binnenkort het licht zal zien als uitgave van N.V. De Zuidhollandsche Boek- en Handelsdrukkerij, Wagenstraat 70, 's-Gravenhage, zal ik gaarne inlichtingen ontvangen over eventuele verdere nakomelingen van het echtpaar *Canisius-van de Schepper*, zowel in mannelijke als vrouwelijke lijn. In verband met het spoedeisend karakter van deze vraag, zal rechtstreekse toezending van gegevens of aanwijzingen mij zeer welkom zijn aan mijn kantooradres: Nassaulaan 18, 's-Gravenhage.

De Bilt (U.). W. F. DEL CAMPO HARTMAN.

de Canongettes de Canecaude-de Glimes. Gegevens gevraagd omtrent het echtpaar *Felix de Canongetfes de Canecaude* (zn. van *Henri de Canongeffes de Canecaude* (1778—1854) en zijn eerste echtgenote *Françoise Leporcq d'Andeville et de Lardrai)*, † Amsterdam in 1846 (overlijdensacte d.d. 14 april 1846), oud 46 jaar, en *Elisa de Glimes*.

Felix de Canongettes de Canecaude was boekhandelaar-uitgever in Amsterdam, Vijgendam no. 40. Hij verleent 24 sept. 1844 voor notaris C. van der Voort van Zijp te Amsterdam volmacht inzake een acte van deling tussen hem en zijn stiefzusters en -broeder.

In het bijzonder worden ook gegevens gevraagd omtrent eventuele afstammelingen.

INLICHTINGENDIENST.

van der **Keeren(n)** -Steg(e)m Leydak, Lutsekerk. (LXVII 357: LXVIII 288, 345; LXXIII 86). Misschien is het volgende van belang voor de opvoering van de stamreeks van *der Keere* (zie Ned. Leeuw 1956, kol. 86) en ter aanvulling van de gegevens *Hondius* in Ned. Leeuw 1939, kol. 34, gecorrigeerd in Ned. Leeuw 1952, kol. 219):

6 dec. 1621 *Jan Evertsz. Cloppenburch* en *Coletta van de Kere,* weduwe van Joost de Hondt blijven borg voor de bevrijding enz. van een huis, toebehoord hebbend aan haar broeder *Pieter van der Kere,* plaatsnijder, [not. F. van Banchem, Amsterdam].

10 maart 1623 Huw.voorw. tussen *Pieter van den Kere,* plaatsnijder (tekent *Petrus Kaerius*), wedr. van *Anneken Bort,* geass. met *Colefta van den Keere,* wed. van *Jodocus Hondius,* zijn zuster, en *Anneken Winninghs,* wed. van *Jellis van Eijck,* in zijn leven franchoys schoolmeester, geass. met *Mayken Winninghs* (tekent *Marya Winnans*) huisvr. van *Ceser Winninghs,* haar nicht (not. P. Carels, Amsterdam). Voogden over de onmondige kinderen van *Pieter van den Kere* en zal. *Tanneken Bort* zijn *Harman Allertsz.,* koster van de Nieuwe kerk, en *Pieter Bort,* koopman te Middelburg, blijkens boedelinventaris van 16 juni 1623 (not. P. Carels) waaruit voorts blijkt dat *Pieter* met zijn zoon *Jan van den Kere* de opgesomde kaarten en prenten (waaronder een Groot Kunstboek van *Jan van den Kere)* taxeren.

Alles ontleend aan Arch. v. Ned. Kunstgeschiedenis, jaargang 7, welke jaargang evenals jaargang 3 verschillende gegevens *Hondius* vermeldt.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

van **Kessel.** *Benjamin Po(n)ningh,* ged. Elst 20 sept. 1709, † 19 sept. 1802, zn. van *Benjamin Pon (n)ingh* en van *Hendrina de Bruyn,* woonachtig te Opijnen, tr. in 1732(?) *Syke van Kessel,* geb. ....., † Opijnen 15 dec. 1775, dr. van ? . Uit de voornamen van hun kinderen valt met vrij grote waarschijnlijkheid af te leiden, dat haar vader *Nicolaas* en haar moeder *Maria* heette.

Wie kent een *Nicolaas van Kessel?*

Voorburg. JHR. MR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

van Coevorden, (LXXIV 63). Overleden te Driebergen 23 febr. 1822 *Arnolda van Coeverden,* dr. van *Pieter* en *Niesje van den Berg* (beide overl.), oud bijna 63 jaar, geb. te Thiel, huisvr. van *Jacob Loffelt,* schoolonderwijzer.

Overleden te Driebergen 26 febr. 1822 *Jakob Loffelt,* zn. van *Jacob* en *Johanna de Kruijf* (beide overl.), oud 57 jaar, geb. Utrecht, wedr. van *Arnolda van Coeverden,* schoolonderwijzer.

Gehuwd te Utrecht 1 mei 1787 in de Catharijnekerk (geref.) *Jacobus Loffelt,* j.m. te Odijk, en *Arnolda van Coeverden* j.d. Geboden te Odijk.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

de Laet. Aan de 32 kwartieren van mijn moeder, wijlen Jkvr. *H. S. van den Bosch* ontbreken er twee. Wie kan die aanvullen?

Mr. *Jacobus van den Bos(ch),* generatie V van Nederl. Adelsboek, blijkens zijn huwelijksacte geboren te Utrecht, doop echter aldaar niet gevonden, zn. van *Abraham van den Bos* en *Maria Porfier,* studeerde in 3-jarige opleiding te 's-Gravenhage als leerling van Mr. Joubert 1718—1720/1 en vestigde zich eerst korte tijd te Groot-Ammers, alwaar hij 1721 tijdens zijn huwelijk woonde, tr. 's-Gravenhage (Ned. Herv., Grote Kerk) 12 febr. 1721 *Hesther de Laet,* j.d. van Waalwijk en vestigde zich ingevolge dit huwelijk in laatstgenoemde plaats, alwaar de familie *de Laet* een vooraanstaande positie bekleedde. Gezegd huwelijk werd aldaar 16 nov. 1721 door een R.K. priester hernieuwd. Zij overleed 10 maart 1732. Wie waren hare ouders?

Voorburg. JHR. MR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Leen. (XLVI 31). Getrouwd te Lochem 17 april 1775 *Laurens Leen,* stadsschoolmeester aldaar (vader *Jacob)* en *Anna Elisabeth van Campen* (vader † *Gerrit),* beide van Lochem. Uit dit huwelijk o.a. *Jacob Leen,* ged. Lochem 26 sept. 1779, vermeld als wethouder aldaar in 1834.

Een tweede zoon was *Gerhard Leen,* geb. 18 en ged. Lochem 21 febr. 1781, conrector der Latijnse school te Harderwijk en 30 dec. 1816 benoemd tot rector der Latijnse school te Zwolle, † ald. 13 januari 1834, tr. te Goor (ondertr. stadgericht Goor 22 sept.) 8 okt. 1809 *Cafharina Elisabeth van Raab van Cansfein,* ged. Meppel 27 dec. 1789, † Zwolle 6 sept. 1830, dr. van *Johan Jacob Wilhelm van Raab van Canstein* en *Anna Johanna Kindermann.*

Uit dit huwelijk minstens 13 kinderen, waaronder twee tweelingen. Bij de geboorte van de laatste tweeling kwam de moeder te overlijden; vier jaar later overleed ook de vader. Bij akte van de vrederechter te Zwolle van 29 januari 1834, no. 14 werd *Jacob Leen* voornoemd tot voogd en *Adrianus van Raab van Canstein,* ontvanger te Aalten, oom van moederszijde, tot toeziende voogd aangesteld over de zes nog minderjarige kinderen, t.w. *Sara Johanna,* oud 18 jaar, *Wilhelmina* 17 jaar, *Aleida Gerharda 15* jaar, *Laurens 14* jaar, *Catharina Elisabeth 12* jaar *en Gerhard Leen 8* jaar. De oudste zoon *Jan Jacob Willem Leen* was toen als korporaal bij de nationale militie in garnizoen te Assen.

De kinderen bleven in behoeftige omstandigheden achter. Een verzoek om een toelage, gesteund door de Minister van Binnenlandse Zaken en de Gouverneur der provincie Overijssel, werd door de Raad van Zwolle afgewezen om de consekwenties! **(Zie** het raadsbesluit in de Verslagen en Mededeelingen van Overijss. Regt en Geschiedenis 1954, blz. 82.)'

Zwolle. MR. A. HAGA.

Sanderson. (LXXIV 224). In een album de l'amitié. afkomstig van *Henriëtte Verploegh (van Aalst),* oudtante van mijn vaders moeder en dat loopt van 1788-1814 staat als op een na de laatste inschrijving er een van C. *A. Sanderson.* Deze is gedateerd: Maestricht 14 Junij 180?. Het laatste cijfer is helaas onleesbaar, maar de inschrijving voor deze van *A. W. E. van Panhuijs* au Chateau d'Elsloo is van 12 juni 1808 en de allerlaatste in het album van *F. Charles* Baron *de Wilderwelt,* Capt., au Chateau de Byland (dit zal wel Bosdal bij Breda zijn) van 28 febr. 1814, zodat ik meen te mogen veronderstellen, dat het jaar van inschrijving van Sanderson eveneens 1808 is.

's-Gravenhage. W. KROON.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Nog een tak afstammelingen van Willem de Zwijger, door Mr. Dr. J. L. J. van de Kamp. — De geslachten Appeldoorn en Apeldoorn uit Harderwijk, door 0. Schutte. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershaegen*-laan 70, *Wassenaar.*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 15,— gelieve men steeds vóór 1 maart te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle Overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 10 **LXXIVe Jaargang** **october 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren: Ir. A. ten Bruggencate en G. M. Ledeboer, respectievelijk sedert 1930 en 1912 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen:

J. J. GRETER . . . . . Ede (Gld.).
Acacialaan 14.

J. E. J. HEMMES . . . . . Leiden.
Langebrug 17.

JHR. A. P. C. VAN KARNEBEEK . . . . . 's-Gravenhage.
Benoordenhoutseweg ***80a.***

MR. J. J. KORNDÖRFFER . . . . . Utrecht.
Händelstraat 67 /I.

A. C. POLVLIET . . . . . Vlaardingen.
Dr. Schaepmanstraat 6b.

IR. C. B. ROEST . . . . . Apeldoorn.
Emmalaan ***23.***

C. F. VAN LINDEN TOL . . . . Rotterdam.
Schiekade 160.

Oproep Algemene Ledenvergadering.

De najaarsvergadering van het Genootschap zal gehouden worden te Rotterdam op 7 december a.s. Nadere mededelingen volgen.

Nog een tak afstammelingen van Willem de Zwijger,

door MR. DR. J. L. J. VAN DE KAMP.

(vervolg en slot van **LXXIV, Bol.** 287).

Ik moge dit opstel beëindigen met het volgende overzicht van de afstammelingen in de mannelijke lijn van *Frédéric Maximilien van de Kamp* en *Susette van der Kruijff,* die dus tevens afstammelingen zijn van *Willem de Zwijger,* evenals van de in de noten **3** tot en met **23** genoemde vorstelijke personen.

1. Kinderen van *Frédéric Maximilien van de Kamp:*

a. *Frédéric Maximilien Gerardus van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 2), geb. Amsterdam 11 maart 1832, † Amsterdam 7 augustus 1894, tr. Amsterdam **17** februari 1858 *Johanna Maria Sterkel,* geb. Assen 16 april 1830, † Amsterdam 8 april 1915.

b. *Maria Barbara Antoinette van de Kamp,* geb. Amsterdam **30** november 1833, † Amsterdam 2 september 1834.

c. *Matfheus Antonius van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 3), geb. Amsterdam 19 maart 1836, † Amsterdam 23 november 1922, tr. 1° Amsterdam 19 augustus 1874 *Sophia Catharina Ohlrichs,* geb. Amsterdam 19 augustus 1841, † Amsterdam 24 februari 1879; tr. 2° Amsterdam 6 november 1879 *Elisabeth Maria van Doesburg,* geb. Amsterdam 10 januari 1851, † Amsterdam 30 mei 1898.

d. *Petrus Christiaan van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 4), *geb.* Amsterdam 15 september 1838, † Amsterdam 20 februari 1932, tr. Amsterdam 10 december 1874 *Maria Anna Christina Brugman,* geb. Amsterdam 12 maart 1850, † Amsterdam 6 februari 1918.

Franciscus Josephus Aloysius Vos (1847—1921) en zijn echtgenote *Susanna Maria Hendrika van de Kamp* (1848—1914).

e. *Gerardus Johannes Fredericus van de Kamp,* geb. Amsterdam 15 februari 1841, † Amsterdam 4 augustus 1855.

f. *Lodewijk Josephus van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 5), geb. Amsterdam 16 juli 1843, † Amsterdam 28 oktober 1898, tr. Amsterdam 12 januari 1870 *Maria Cafharina Veldhuis,* geb. Amsterdam 21 juli 1848, † Amsterdam 8 september 1913.

g. *Suseffe Maria Johanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 11 oktober 1845, † Amsterdam 6 maart 1847.

h. *Susanna Maria Hendrika van de Kamp,,* geb. Amsterdam 20 april 1848, † Heemstede 29 november 1914, tr. Amsterdam 9 november 1871 *Franciscus Josephus Aloysius Vos,* kunstschilder, geb. Amsterdam 10 september 1847, † Haarlem 3 januari 1921.

1. *Josephus Anfonius van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 6), geb. Amsterdam 1 juli 1851, † Amsterdam 17 februari 1891, tr. Amsterdam 29 augustus 1878 *Anna Christina Broekhuijsen,* geb. Amsterdam 27 augustus 1854, † Amsterdam 23 mei 1936.

2. Kinderen van *Frédéric Maximilien Gerardus van de Kamp* (= 1a):

a. *Frederik Maximiliaan van de Kamp,* geb. Amsterdam 26 januari 1858, † Amsterdam 20 februari 1858.

b. *Johanna Susanna Frederika van de Kamp,* geb. Amsterdam 31 januari 1859, † Amsterdam 2 oktober 1939, tr. 1° Amsterdam 20 maart 1879 (gescheiden bij vonnis Arr. Rechtb. Amsterdam d.d. 4 maart 1910). *Theodorus van Zanten,* geb. Druten 18 augustus 1853, † Amsterdam 19 januari 1938; tr. 2° Victoria (Vancouver) 21 augustus 1915 *Joeseph Gates,* geb. Malta in 1863, †.....

c. *Frédéric Casper Antonius Hendricus van de Kamp,* mr. schoenmaker (zie 7), geb. Amsterdam 2 april 1862, † Amsterdam 23 juli 1927, tr. Amsterdam 26 februari 1885 *Elisabefh Engelina Weisscher,* geb. Amsterdam 29 december 1863, † Amsterdam 4 mei 1950.

Josephus Antonius van de Kamp (1851—1891).

d. *Casper Lodewijk van de Kamp,* schoenmaker (zie 8), geb. Amsterdam 10 juni 1868, † Amsterdam 29 december 1941, tr. Amsterdam 31 juli 1890 *Maria Theresia Baumann,* geb. Amersfoort 12 mei 1870, † Amsterdam 7 april 1944.

3. Kinderen van *Maffheus Antonius van de Kamp* (=1c):

a. *Frederik Anfonius van de Kamp,* geb. Amsterdam 14 november 1874, tr. 1° Amsterdam 18 oktober 1899 *Aagje van Velzen,* geb. Haarlemmermeer 19 april 1875, † Amsterdam 26 september 1934; tr. 2° Amsterdam 6 maart 1940 *Griefje Posfema,* geb. Harderwijk 28 december 1884.

b. *Anfonius Fredrik Maximilianus van de Kamp,* geb. Amsterdam 14 juli 1876, † Amsterdam 22 mei 1878.

c. *Anfonius Maria Lodewijk van de Kamp,* schoenmaker (zie 9), geb. Amsterdam 15 juli 1880, tr. Amsterdam 30 november 1905 *Lucretia Komst,* geb. Amsterdam 22 juni 1883.

d. *Maria Susanna Elisabefh van de Kamp,* geb. Amsterdam 7 mei 1882, † Amsterdam 5 november 1884.

e. *Johan Sebasfiaan van de Kamp,* schoenmaker (zie 10), geb. Amsterdam 22 oktober 1883, tr. Amsterdam 17 februari 1909 *Johanna Maria Leideritz,* geb. Amsterdam 13 juli 1887.

f. *Maria Susanna Antonia van de Kamp,* geb. Amsterdam 9 maart 1885, † Amsterdam 13 december 1942, tr. Amsterdam 10 juni 1908 *Hendrik van der Velde,* geb. Amsterdam 19 februari 1886, † Amsterdam 19 april 1952.

g. *Johanna Josephine van de Kamp,* geb. Amsterdam 20 februari 1887, † Amsterdam 9 maart 1887.

h. *Maria Petronella van de Kamp,* geb. Amsterdam 10 januari 1889, tr. Amsterdam 7 oktober 1915 *Sijbrandus Johannes Meijer,* geb. St. Nicolaasga 1 mei 1885, † Amsterdam 31 mei 1953.

i. *Frederika Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 25 augustus 1890, † Amsterdam 29 oktober 1890.

j. *Maria Elisabeth van de Kamp,* geb. Amsterdam 21 januari 1893, tr. Amsterdam 31 januari 1917 *Willem* Gerrit *van den Berg,* geb. Amsterdam 5 juni 1895.

4. Kinderen van *Petrus Christiaan van de Kamp* (= 1d):

a. *Susanna Maria Frederika van de Kamp,* geb. Amsterdam 21 januari 1877, † Amsterdam 10 december 1877.

b. *Antoon Petrus Fredericus van de Kamp,* drogist (zie 11), geb. Amsterdam 30 april 1878, tr. Amsterdam 19 september 1900 *Piertje Koopmans,* geb. Kuinre 25 februari 1879.

c. *Johanna Maria Suzanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 9 augustus 1879, tr. Amsterdam 16 februari 1905 *Reinerus Korver,* eigenaar van een kunstsmederij, geb. Zijpe (N.H.) 22 april 1880.

d. *Franciscus Pius Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 5 februari 1881, † Amsterdam 18 november 1887.

e. *Susanna Maria Frederica van de Kamp,* geb. Amsterdam 11 augustus 1882, tr. Amsterdam 27 september 1905 *Petrus Gijsbertus Heemskerk,* geb. Amsterdam 13 februari 1885, † Amsterdam 29 augustus 1916.

f. *Petrus Frederikus Johannes van de Kamp (zie* 12), geb. Amsterdam 14 april 1884, tr. Amsterdam 28 augustus 1929 *Louisa Dina Nieuwenhuizen,* geb. Amsterdam 30 januari 1905.

g. *Maria Francisca Louisa van de Kamp,* geb. Amsterdam 5 januari 1886, tr. Amsterdam 29 augustus 1912 *Leendert Jacobus Mol,* geb. Sloten (N.H.) 22 december 1887.

h. *Franciscus Aloysius Pius van de Kamp,* geb. Amsterdam 7 januari 1888, † Amsterdam 16 december 1889.

i. *Chrisfina Juliana Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 24 april 1889, † Amsterdam 14 augustus 1892.

j. *Dora Johanna Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 23 juni 1891.

k. *Willemina Christina Juliana van de Kamp,* geb. Amsterdam 7 april 1894, tr. 1° Amsterdam 22 juni 1916 *Bernardus Elberfse,* geb. Utrecht 14 juni 1891, † Beemster 6 april 1949; tr. 2° Haarlem 22 maart 1950 *Karel Hendrik Marfens,* geb. Haarlem 4 mei 1893.

5. Kinderen van *Lodewijk Josephus van de Kamp* (= 1f):

a. *Lodewijk Fredrik van de Kamp* (zie 13), geb. Amsterdam 19 november 1869, † Hilversum 9 juli 1938, tr. 1° Amsterdam 21 oktober 1896 *Magdalena Maria van Tien,* geb. Amsterdam 16 augustus 1877, † Hilversum 19 juni 1899; tr. 2° Amsterdam 27 september 1899 *Johanna Maria Roos,* geb. Rotterdam 25 februari 1877, † Hilversum 24 december 1942.

b. *Maria Petronella Frederika van de Kamp,* geb. Amsterdam 24 december 1871, † Amsterdam 26 augustus 1874.

c. *Susanna Maria Francisca van de Kamp,* geb. Amsterdam 3 mei 1873, tr. Amsterdam 5 mei 1897 *Evert Dirk Anderson,* geb. Amsterdam 19 januari 1874.

Hendrika Maria Johanna Santen (1875—1957), echtgenote van *Josephus Christiaan van de Kamp.*

Josephus Christiaan van de Kamp (1877—1945).

d. *Johanna Maria Frederika van de Kamp, geb.* Amsterdam *28* september 1874, † Haarlem *21* september *1896.*

e. *Josephus Christiaan van de Kamp,* accountant (zie 14), *geb.* Amsterdam 12 april 1877, † Amsterdam 23 augustus 1945, tr. Amsterdam 11 september 1902 *Hendrika Maria Johanna Santen,* geb. Beverwijk 23 juni 1875, † Amsterdam 8 juni 1957.

f. *Sophia Antonia van de Kamp,* geb. Amsterdam 27 januari 1879, † Bloemendaal 16 december 1910.

g. *Maria Susanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 29 mei 1880, † Amsterdam 8 december 1880.

h. *Maria Susanna Frederika van de Kamp,* geb. Amsterdam 28 augustus 1881, † Amsterdam 1 mei 1947, tr. Amsterdam 10 mei 1911 *Florentius Johannes Tapking,* geb. Amsterdam 21 maart 1887.

i. *Petrus Maria Franciscus van de Kamp, geb.* Amsterdam 18 mei 1883, † Amsterdam 26 oktober 1883.

j. *Elisabeth Antonia van de Kamp,* geb. Amsterdam 1 oktober 1884, † Amsterdam 17 februari 1885.

k. *Elisabeth Maria Antonia van de Kamp,* geb. Amsterdam 12 september 1886, tr. Amsterdam 4 september 1918 *Jacobus Albertus Joseph van Oosten,* geb. 's-Gravenhage 27 november 1895.

l. *Leo Josephus van de Kamp* (zie 15), geb. Amsterdam 25 december 1887, † Amsterdam 23 maart 1955, tr. 1° Amsterdam 2 januari 1914 (door echtsch. ontb. vonnis Arr. Rechtb. 's-Gravenhage d.d. 30 maart 1922) *Maria Theresia Hoefnagel,* geb. Amsterdam 25 mei 1890; tr. 2° Amsterdam 6 maart 1923 (door echtsch. ontb. vonnis Arr. Rechtb. Amsterdam d.d. 7 oktober 1927) *Elza Lamberta Cerati,* geb. Amsterdam 22 oktober 1889.

m. *Francisca Maria Susanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 28 maart 1889, † Amsterdam 25 juli 1889.

n. *Frederik Maximiliaan van de Kamp,* geb. Amsterdam 17 juli 1891, † Amsterdam 26 september 1891.

6. Kinderen van *Josephus Antonius van de Kamp* (= 1i):

a. *Susanna Maria Frederika van de Kamp, geb.* Amsterdam 24 december 1880. tr. 1° Amsterdam 21 januari 1903 (door echtsch. ontb. vs. Arr. Rechtb. Amsterdam d.d. 27 april 1923) *Louis Kok,* geb. Amsterdam 29 april 1883: tr. 2° Amsterdam 30 juli 1925 *Eugène Hubert Joseph Orval,* geb. Haarlem 17 juni 1898.

b. *Anna Maria Nicoline* van *dé Kämp,* geb. Amsterdam 6 december 1882, tr. Amsterdam 22 september 1927 *Gerard Japinga,* geb. Zijpe (N.H.) 17 juli 1872.

c. *Josephus Franciscus Aloysius van de Kamp,* eigenaar van een dansinstituut (zie 16), geb. Amsterdam 3 januari 1885, tr. Amsterdam 29 juli 1920 *Jannetje Ritmeester,* geb. 's-Gravenhage 17 *mei* 1898.

d. *Francisca Susanna Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 8 juni 1887, tr. Amsterdam 1 november 1928 *Antoon Hendrik Sfolk,* geb. Rotterdam 16 maart 1884.

e. *Gerardus Petrus Pius van de Kamp* (zie 17), geb. Amsterdam 27 mei 1889, tr. Amsterdam 12 juni 1912 *Adriana Smits,* geb. Amsterdam 2 juni 1893.

7. Kinderen van *Frédéric Casper Antonius Hendricus van de Kamp* (= 2c):

a. *Elisabeth Cafharina van de Kamp,* geb. Amsterdam 18 mei 1885, † Amsterdam 1 oktober 1921, tr. Amsterdam 18 januari 1906 *Johannes Jacobus Mollien,* geb. Amsterdam 29 juli 1879.

b. *Francisca Maria Susanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 23 januari 1887, † Amsterdam 13 januari 1889.

c. *Casper Fredericus Johannes van de Kamp,* geb. Amsterdam 18 juni 1889, † Amsterdam 5 januari 1890.

d. *Johanna Francisca van de Kamp,* geb. Amsterdam 24 november 1890, tr. Bussum 4 november 1913 *Willem Kaales,* tekenaar bij de gem.-tram, geb. Amsterdam 8 juli 1889, † Amsterdam 7 mei 1950.

e. *Frederik Johannes Gerardus Antonius van de Kamp,* toneelmeester (zie 18), geb. Amsterdam 18 maart 1893, tr. 1° Amsterdam 3 oktober 1918 (door echtsch. ontb. vonnis Arr. Rechtb. Amsterdam d.d. 9 november 1923) *Grietje Tijms,* geb. Amsterdam 12 januari 1897; tr. 2° Zwolle 8 januari 1925 *Hendrika Hermana Wilhelmina van Eelen,* geb. Zwolle 12 juni 1895.

f. *Johanna Christina Engelina van de Kamp,* geb. Amsterdam 10 april 1896, tr. 1 ° Amsterdam 30 mei 1918 *Johan Schlick,* geb. Amsterdam 16 december 1896, † Amsterdam 22 oktober 1923; tr. 2° Amsterdam 6 juli 1938 *Gerrit Johannes Brink,* geb. Amsterdam 4 januari 1899.

g. *Alexander Johannes van de Kamp,* geb. Amsterdam 16 juli 1898, † Amsterdam 3 maart 1900.

h. *Theodora Johanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 28 december 1902, † Amsterdam 29 mei 1951, tr. Amsterdam 26 juli 1928 *Wilhelm van Spankeren,* geb. Amsterdam 26 juni 1900.

8. Kinderen van *Casper Lodewijk van de Kamp* (= 2d):

a. *Johanna Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 13 november 1890, tr. Amsterdam 5 juni 1913 *Georg Hendrik Jansen,* geb. Amsterdam 15 november 1892.

b. Levenloze dochter, *geb.* Amsterdam 15november 1891.

c. *Frederik van de Kamp,* geb. Amsterdam 14 september 1892. † Amsterdam 15 september 1892.

d. Levenloze zoon, geb. Amsterdam 3 september 1893.

e. Leven1oze zoon, geb. Amsterdam 14 juni 1895.

f. Leven1ozezoon, geb. Amsterdam 25 maart 1897.

g. Leven l*oz e* docht er, geb. Amsterdam 6 januari 1898.

h. *Maria Theresia van de Kamp, geb.* Amsterdam 25 november 1898, † Amsterdam 27 november 1898.

i. Leven1oze zoon, geb. Amsterdam 28 juni 1899.

j. Leven10 ze zoon, geb. Amsterdam 29 december 1900.

k. *Casper Frederik van de Kamp,* geb. Amsterdam 9 januari 1902, † Amsterdam 18 januari 1902.

l. Leven 1 o o s kind, geb. Amsterdam 18 november 1903.

m. *Casper Martinus van de Kamp,* geb. Amsterdam 11 april 1908, † Amsterdam 30 juli 1908.

9. Kinderen van *Antonius Maria Lodewijk van de Kamp* (= 3c):

a. *Lucrefia Anfonia van dc Kamp,* geb. Amsterdam 20 april 1906, † Amsterdam 14 juni 1908.

b. *Lucrefia van de Kamp,* geb. Amsterdam 4 augustus 1909, tr. Amsterdam 6 april 1938 *Pieter Roosebeek,* aannemer van timmer- en metselwerk, geb. Amsterdam 12 oktober 1911.

c. *Mattheus Anfonius van de Kamp,* schoenmaker (zie 19), geb. Amsterdam 21 april 1911, tr. Amsterdam 5 september 1940 *Willemina van Leeuwen,* geb. Amsterdam 19 september 1914.

d. *Catharina Marina van de Kamp,* geb. Amsterdam 29 december 1912, tr. Amsterdam 7 september 1939 Lambertus *van Leeuwen,* geb. Amsterdam 3 december 1912.

10. Kind van *Johan Sebastiaan van de Kamp* (= 3e):

a. *Johanna Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 2 maart 1910, tr. Amsterdam 19 februari 1936 *Franz Kotisa,* geb. Sankt Veit (Oostenr.) 25 januari 1907.

11. Kinderen van *Antoon Petrus Frederic us van de Kamp* (= 4b):

a. *Maria Petronella Antonia van de Kamp,* geb. Amsterdam 5 januari 1902, tr. Amsterdam 12 februari 1925 *Clemens Johan Julius Stockmann,* handelaar in manufacturen, meubelen en tapijten, geb. Alkemade 5 april 1902.

b. *Antoon Petrus Fredericus Joannes van de Kamp,* geb. Amsterdam 28 juni 1903, tr. Amsterdam 4 mei 1927 Johanna *Hensen,* geb. Amsterdam 19 april 1904.

c. *Petrus Christiaan van de Kamp,* inspecteur autofabriek (zie 20), geb. Amsterdam 21 september 1905, tr. Amsterdam 20 oktober 1932 *Elisabeth Johanna Antonia Maria Evers,* geb. Amsterdam 2 februari 1908.

d. *Anna Henrika van de Kamp,* geb. Amsterdam 26 augustus 1914, tr. Amsterdam 9 juni 1937 *Ludwig Friedrich Regina Nieuwenhuis, geb.* Amsterdam 7 juni 1910.

e. *Francisca Henrica* van *de* Kamp, geb. Amsterdam 16 december 1915, tr. Amsterdam 12 mei 1937 *Balthus Herlaar,* in agenturen, geb. Rotterdam 20 juni 1913.

f. *Joseph Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 8 augustus 1923, tr. Amsterdam 28 mei 1947 *Anna Maria Frie,* geb. Amsterdam 11 mei 1922.

12. Kind van *Pefrus Frederikus Johannes van de Kamp* (= 4f):

a. *Maria Chrisfina Johanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 4 augustus 1931.

13. Kinderen van *Lodewijk Fredrik van de Kamp* (= 5a):

a. *Maria Cafharina van de Kamp,* geb. Amsterdam 27 december 1896, tr. Hilversum 8 juli 1922 *Johannes Sfefanes Lankreijer,* geb. Hilversum 11 januari 1900.

b. *Hendrika Berndina van de Kamp,* geb. Hilversum 29 maart 1898, tr. Hilversum 26 november 1921 *Antonius Hendrikus Post,* geb. Naarden 22 oktober 1895.

c. *Magdalena Susanna van de Kamp,* geb. Hilversum 12 januari 1899, † Hilversum 18 december 1899.

d. *Geertruida Maria van de Kamp,* geb. Hilversum 25 juli 1900, † Hilversum 12 augustus 1947, tr. Hilversum 27 april 1929 *Timofheus Luif,* geb. Hilversum 1 oktober 1904.

e. *Lodewijk Josephus Anthonius van de Kamp (zie* 21), geb. Hilversum 18 september 1901, tr. Laren (N.H.) 18 oktober 1928 *Wilhelmina Kok,* geb. Laren (N.H.) 22 mei 1903.

f. *Johanna Cafharina van de Kamp, geb.* Hilversum 3 januari 1903, tr. Hilversum 27 november 1926 *Gijsbert Hendrikus Koenders,* geb. Hilversum 17 juli 1901.

g. *Leo Josephus van de Kamp,* geb. Hilversum 18 oktober 1907.

h. *Johannes Lamberfus van de Kamp* (zie 22), geb. Hilversum 29 april 1914, tr. Hilversum 27 februari 1943 *Alida Hendrika van Kasbergen,* geb. Hilversum 2 mei 1916.

14. Kinderen van *Josephus Chrisfiaan van de Kamp* (= *5e):*

a. Mr. Dr. *Josephus Lodewijk Johannes van de Kamp,* administrateur Ministerie van Sociale Zaken (zie 23), geb. Amsterdam 10 juli 1903, tr. 's-Gravenhage 28 augustus 1940 *Maria Leonie Johanna Josephina Duynsfee,* geb. Delft 22 juni 1918.

b. *Joannes Hendricus Josephus van de Kamp,* orthop. chirurg (zie 24), geb. Amsterdam 15 november 1917, tr. Breslau 26 maart 1945 *Ilse Melanie Gertrud Macha,* geb. Ratibor 2 juli 1923.

15. Kinderen van *Leo Josephus van de Kamp* (= *51):*

a. *Léonie Maria Theresia Anna Louise van de Kamp,* geb. 's-Gravenhage 22 maart 1914, tr. 's-Gravenhage 30 augustus 1939 *Herman Johan Gerardus van Geffen,* wetensch. voetverz., geb. Hedel 25 juni 1914.

b. *Leo Josephus van de Kamp,* fotograaf (zie 25), geb. Haarlem 14 november 1924, tr. Haarlem 14 november 1945 *Trijnfje Wilhelmina Koster,* geb. Velsen 20 juni 1915.

16. Kind van *Josephus Franciscus Aloysius van de Kamp* (= 6c):

a. Drs. *Josephus Antonius van de Kamp* (zie 26), geb. Amsterdam 13 december 1920, tr. Amsterdam 20 juli 1946 *Marjory Werner,* geb. Amsterdam 15 maart 1925.

17. Kinderen van *Gerardus Pefrus Pius van de Kamp* (= *6e):*

a. *Gerardus Pefrus van de Kamp* (zie 27), geb. Amsterdam 7 november 1912, tr. 1° Amsterdam 17 juni 1936 (door echtsch. ontb. vonnis Arr. Rechtb. Amsterdam d.d. 13 maart 1947) *Hendrika het Lam,* geb. Amsterdam 16 april 1915; tr. 2° Amsterdam 24 november 1948 *Trijntje Roele,* geb. Amsterdam 28 april 1923.

b. *Adriana* van *de Kamp,* geb. Amsterdam 20 augustus 1914, tr. Amsterdam 6 oktober 1937 *Luifzen Reiding,* confiseur. patissier en cuisinier, geb. Amsterdam 3 januari 1914.

18. Kinderen van *Frederik Johannes Gerardus Antonius van de Kamp* (= *7e):*

a. *Greta Johanna van de Kamp,* geb. Amsterdam 4 februari

1919, tr. 1° Amsterdam 30 december 1943 (door echtsch. ontb. vonnis Arr. Rechtb. 's-Gravenhage d.d. 4 februari 1947) *Ernst Richard Maria Konrad,* geb. Wenen 22 juli 1919; tr. 2° 's-Gravenhage 31 maart 1948 *Dirk Been,* geb. 's-Gravenhage 3 september 1919.

b. *Frifs van de Kamp,* geb. Zwolle 23 december 1926.

c. *Jenny van de Kamp,* geb. Zwolle 26 mei 1928, tr. Amsterdam 3 maart 1953 *Auke van der Horn,* geb. Kollum (Fr.) 15 maart 1922.

d. *Jan van de Kamp,* geb. Amsterdam 6 mei 1935.

19. Kinderen van *Mattheus Antonius van de Kamp (= 9c):*

a. *Anfonia Willemina van de Kamp,* geb. Amsterdam 21 februari 1943.

b. *Maria Lamberta van de Kamp,* geb. Amsterdam 30 oktober 1944.

c. *Wilhelmina Cafharina van de Kamp,* geb. Amsterdam 9 oktober 1947.

20. Kind van *Petrus Chrisfiaan van de Kamp* (= 11c):

a. *Theresia Petronella Antonia Maria van de Kamp,* geb. Amsterdam 3 oktober 1947.

21. Kinderen van *Lodewijk Josephus Anthonius van de Kamp* (= 13e):

a. *Lodewijk Frederik van de Kamp,* geb. Hilversum 13 juli 1929.

b. *Johannes Gerardus van de Kamp,* geb. Hilversum 17 december 1934.

c. *Marinus Wilhelmus van de Kamp,* geb. Laren (N.H.) 6 juli 1945.

22. Kinderen van *Johannes Lamberfus van de Kamp* (= 13h):

a. *Johanna Gijsberta van de Kamp,* geb. Hilversum 18 januari 1944.

b. *Hendricus Lodewijk Johannes van de Kamp,* geb. Hilversum 24 maart 1946.

c. *Johannes Hendrika Maria van de Kamp,* geb. Hilversum 2 juli 1948.

d. *Gijsberta Juliana Maria van de Kamp,* geb. Hilversum 12 mei 1953.

23. Kinderen van Mr. Dr. *Josephus Lodewijk Johannes van de Kamp* (= 14a):

a. *Marie José Eugénie Charloffe van de Kamp,* geb. 's-Gravenhage 24 juli 1941.

b. *Yvonne Horfense Clémenfine Vicfoire van de Kamp,* geb. Amsterdam 29 juni 1943.

c. Levenloze dochter, geb. Breda 8 februari 1946.

d. *Aimée Pauline Stéphanie Clotilde van de Kamp,* geb. Breda 24 juli 1947.

e. *Cécile Mélanie Félicité Léfitia van de Kamp,* geb. 's-Gravenhage 24 april 1949.

24. Kinderen van *Joannes Hendricus Josephus van de Kamp* (= 14b):

a. Levenlozezoon, geb. Amsterdam 23 juli 1946.

b. Levenloze zoon, geb. Amsterdam 23 juli 1946.

c. *Eugenius Maria Aloysius Joannes van de Kamp,* geb. Amsterdam 9 januari 1948.

d. *Justus Maria Ignatius Xaverius van de Kamp,* geb. Amsterdam 4 juli 1954.

25. Kinderen van *Leo Josephus van de Kamp* (= 15b):

a. *Marianne Elza van de Kamp,* geb. Amsterdam 8 januari 1947.

b. *Ingrid Ann van de Kamp,* geb. Amsterdam 6 maart 1948.

26. Kinderen van Drs. *Josephus Antonius van de Kamp* (= 16a):

a. *Jurriaan José Sixtus van de Kamp, geb.* Amsterdam 25 februari 1953.

b. *Marjolein Joan Jeannette van de Kamp,* geb. Amsterdam 5 november 1955.

c. *Allard Jochem van de Kamp,* geb. Amsterdam 15 juni 1957.

27. Kinderen van *Gerardus Petrus van de Kamp* (= 17a):

a. *Gerardus van de Kamp, geb.* Amsterdam 10 januari 1937.

b. *Adriana Gerardina Petronella van de Kamp,* geb. Amsterdam 1 augustus 1949.

De geslachten Appeldoorn en Apeldoorn uit Harderwijk,

door O. SCHUTTE.

(vervolg en slot van LXXIV, kol. 301.)

Geslacht Apeldoorn:

Bij mijn onderzoekingen naar de familie Appeldoorn stuitte ik op dit geslacht, waarvan ik de verwantschap met de familie Appeldoorn niet heb kunnen vaststellen.

De familie *Apeldoorn* komt gedurende de tweede helft der 16de eeuw in Harderwijk voor en is misschien verwant met de in Elburg voorkomende familie *Van Apeldoorn*, waaruit o.a. een burgemeester van Elburg stamt. De familie komt dan ook herhaalde malen voor onder de naam *Van Apeldoorn.* (Recognitieboek Harderwijk 9 febr. 1583, 29 mei 1590, 1 sept. 1594, 25 aug. 1596, 22 jan. 1600, 26 febr. 1602, het laatst 15 juni 1602). In de loop der 17de eeuw beginnen leden dan weer de naam *Apeldoorn* te voeren (Recognitieboek Harderwijk 14 juni 1685, Trouwboeken 30 mei 1680, Doopboeken 1 febr. 1680), ook geschreven als *Apeldorn, Appeldoorn* etc. Sommige takken blijven zeer lang een patroniem (b.v. van *Lubbert Francken* (Vbis)) voeren.

Het wapen dezer familie zou zijn (vgl, Algemeen Nederlandsch Famiheblad 1902, pag. 509, e.a.): gedeeld: rechts: een ankerkruis: links: twee takkenbossen of T-vormige handvaten (of twee hermelijnstaartjes), paalsgewijze geplaatst: helmteken: een mand, waaruit vlammen opstijgen, Dit wapen wordt alleen genoemd in verband met de leden van dit geslacht, voor zover zij in Amersfoort woonden.

Eerste generatie:

I. *Jacob N.,* tr. *Maria Francken,* † vóór 1573.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Franck Jacobsen van Apeldoorn,* volgt II.

Recognitieboek Harderwijk 12 juli 1573: Verdeling der erfenis van *Ide Francken;* een der erfgenamen is *Franck Jacobsen,* zoon van *Marie Francken.*

Tweede generatie:

11. *Franck Jacobsen van Apeldoorn,* begr. te Harderwijk in 1599, tr. 1° Geert *Huyberts,* vermoedelijk dr. van *Huybert N.* en N. *toe Boecop;* tr. 2° Harderwijk in 1591 *Grietgen Rutgers,* wellicht dr. van *Rutger Reijers.*

Recognitieboek Harderwijk 3 juli 1568: Huwelijkse voorwaarden en morgengave van *Franck Jacobsen* en *Geert Huyberts.*

Recognitieboek Harderwijk 2 jan. 1591: *Franck Jacobsen* verborgt zijn vijf kinderen, bij wijlen *Geert Huyberts* geprocreëerd, ieder *f* 25,—.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Francken, volgt* 111.
2. *Jacobgen Francken,* begr. Harderwijk 9 jan. 1635, tr. *Gerrit van Schadenbroeck.*
3. *Aertgen Francken.*
4. *Ida Francken.*
5. kind, † vóór 1601.

Derde generatie:

111. Jan *Francken,* geb. te Harderwijk, begr. ald. 27 nov. 1629, tr. 1° Harderwijk 28 jan. 1597 *Trijntgen Alberts,* geb. te Harderwijk: tr. 2° Harderwijk 6 maart 1605 *Neeltgen Pouwels,* geb. te Harderwijk, dr. van *Pouwel Dirricxen;* tr. 3° Harderwijk 29 april 1618 *Geertgen Janss,* geb. te Harderwijk, begr. ald. 20 okt. 1663; zij hertr. Harderwijk 10 jan. 1638 *Cornelis Jansen Killen.*

Recognitieboek Harderwijk 13 jan. 1605: *Jan Francken* verborgt zijn zoon *Huijbert,* bij *Trijntje Alberts* geprocreëerd, *100* daalders.

Recognitieboek Harderwijk 7 april 1638: *Jan Francken* verborgt zijn zoon *Franck,* bij *Neeltgen Pauwels* geprocreëerd, *f* 300,—.

Recognitieboek Harderwijk 3 sept. 1630: De erfenis van *Jan Francken,* groot *f* 2300,—, wordt verdeeld onder zijn kinderen: *Hubert Jansen,* zich bevindende in Wilna in Litauen, *Franck Jansen* en drie onmondige kinderen uit het derde huwelijk.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Hubert Jansen,,* bevindt zich in sept. 1630 te Wilna in Litauen,

Uit het tweede huwelijk:

2. *Franck Jansen,* volgt IV.

Uit het derde huwelijk:

3. *Jan Francken Apeldoorn,* volgt IVbis.
4. *Geertgen Jans,* ged. Harderwijk 21 maart 1621, † vóór sept. 1630.
5. *Gerret Jansen,* ged. Harderwijk 14 maart 1623, begr. ald. 28 febr. 1662.
6. *Jacob Jansen,* tweelingbroeder van de voorgaande, begr. te Harderwijk 1623.
7. *Ricket Jansen,* ged. Harderwijk 24 febr. 1626, begr. ald. 2 jan. 1653.

Vierde generatie:

IV. *Franck Jansen,* geb. Harderwijk, schipper, tr. Harderwijk 23 jan. 1631 *Aeltgen Alberts,* geb. Harderwijk na

1607, begr. ald. 30 aug. 1667, dr. van *Albert Lubbertsen* en *Geertgen Jacobs.*

Kinderen:

Kerkelijke rekeningen Harderwijk 6 nov. 1655: begraven *Franck Jansen* zijn kind, en 19 febr. 1663: begraven *Annelie,* dochter van *Franck Jansen.*

1. *Jan Francken Apeldoorn,* volgt V.
2. *Geertgen Francken,* ged. Harderwijk 18 sept. 1633, begr. ald. 21 maart 1635.
3. *Geertgen Francken,* ged. Harderwijk 7 okt. 1635.
4. *Neeltgen Francken,* ged. Harderwijk 16 febr. 1638, tr. Deventer (ondertr. Harderwijk 11 aug. 1667) *Andries Rempeler,* weduwnaar van Deventer.
5. *Dirxgen Francken,* ged. Harderwijk 2 aug. 1640.
6. *Lubbert Francken,* volgt Vbis.
7. *Peter Francken,* volgt Vter.
8. *Jacobgen Francken,* ged. Harderwijk 11 nov. 1646, tr. (ondertr. Harderwijk 30 jan. 1676) *Aelbert Arentsen,* weduwnaar van Deventer.

IVbis. *Jan Francken Apeldoorn,* ged. Harderwijk 28 febr. 1619, schipper, † Harderwijk in jan. 1684, tr. 1° Harderwijk 9 febr. 1645 *Geertruyd Berends,* geb. Harderwijk: tr. 2° (ondertr. Harderwijk 8 april 1683) *Jacopjen Cornelis,* geb. Harderwijk, weduwe.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Francken Apeldoorn,* volgt Vquater.
2. *Berent Jansen Apeldoorn,* volgt Vquinquies.
3. *Jannetje Jans,* geb. Harderwijk, begr. ald. 23 juni 1686, tr. *Willem Hendricksen de Vent;* hij hertr. (ondertr. Harderwijk 30 jan. 1687) *Huibertje Cornelis.*

Vijfde generatie:

V. *Jan Francken Apeldoorn,* ged. Harderwijk 7 dec. 1631, schipper, begr. Harderwijk 16 juli 1687, tr. 1° Harderwijk 26 nov. 1659 *Neeltgen Janss,* ged. Harderwijk 22 febr. 1639, begr. ald. 28 sept. 1664, dr. van *Jan Cornelissen* en *Hegltgen Aelts;* tr. 2° Harderwijk 8 april 1666 *Gerretie Peters Parck,* ged. Harderwijk 26 okt. 1639, † ald. 20 okt. 1678, dr. van *Peter Rycxsen Parck* en *Marie Hendricks Schalcker;* tr. 3" Nunspeet 27 juni 1680 *Metjen Jans Romunde,* geb. Harderwijk, begr. ald. 22 mei 1681, weduwe.

Kerkelijke rekeningen Harderwijk: overluidingen van kinderen van *Jan Francken* (= V?), 28 febr. 1662, 21 april 1663, 5 aug. 1664, 22 sept. 1667, 33 aug. 1671.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Jansen Apeldoorn,* volgt VI.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Rijckert Jansen Apeldoorn,* volgt VIbis.
3. *Aeltie Apeldoorn, geb.* Harderwijk, † Harderwijk in 1718, tr. Voorthuizen (ondertr. Harderwijk 23 okt. 1698) Ds. *Richardus Carolinus,* ged. Nijkerk 9 dec. 1666, predikant te Voorthuizen 1697-1708, † ald. in 1708, zn. van Ds. *Johannes Carolinus* en *Engele van Twiller.*
4. *Merritjen Apeldoorn,* ged. Harderwijk 31 okt. 1674, † vóór 1681.

Vbis. *Lubbert Francken,* ged. Harderwijk 13 maart 1642, schipper, begr. Harderwijk 5 okt. 1695 (?), tr. Harder-

wijk 26 dec. 1683 *Jacobje Cornelis*, vermoedelijk ged. Harderwijk 28 febr. 1649, als dochter van *Cornelis Dirksen* en *Aeltge Roelofs*.

Uit dit huwelijk:

1. *Franck Lubbertsen*, ged. Harderwijk 9 nov. 1684.
2. *Franck Lubbertsen*, ged. Harderwijk 19 mei 1686.
3. *Cornelis Lubberfsen Apeldoorn*, volgt VIter.
4. *Aelfie Lubbertsen*, ged. Harderwijk 31 juli 1691.
5. *Hermfie Lubbertsen*, ged. Harderwijk 19 febr. 1693, begr. ald. 10 jan. 1694.
6. *Hermfje Lubberfsen*, ged. Harderwijk 5 dec. 1695.

Vter. *Peter Francken*, ged. Harderwijk 13 okt. 1644, vermoedelijk identiek met Peter Francken, die ondertr. Harderwijk 7 mei 1676 *Lijsbeth Aerts*, vermoedelijk ged. Harderwijk 7 dec. 1642, als dochter van *Aert Thonissen* en *Aeltgen Aerts*, uit welk huwelijk:

1. *Aeltjen Pefers*, ged. Harderwijk 11 febr. 1677.
2. *Jannetjen Peters*, ged. Harderwijk 24 juli 1678.

Vquater. *Jan Francken Apeldoorn*, ged. Harderwijk 26 nov. 1645, schipper, begr. Harderwijk 6 juli 1697, tr. 1° Nunspeet (ondertr. Harderwijk 16 aug. 1674) *Gerritjen Goossens Wierssen*, ged. Harderwijk 20 aug. 1648, † in 1686, dr. van *Goossen Hendricks* en *Aelfgen Berends*, en weduwe van *Dirck Gerritsen Snippendael:* tr 2° Apeldoorn (ondertr. Harderwijk 16 jan. 1687) *Anna Veenhuys* (of *van Veenhuysen*), geb. Apeldoorn, † na 1716.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Dirck Jansen Apeldoorn, volgt* VIquater.
2. *Geertruijdt Apeldoorn*, ged. Harderwijk 10 nov. 1678, † vóór 1687, misschien † 26 sept. 1680.
3. *Jan Apeldoorn*, ged. Harderwijk 1 febr. 1680, † vóór 1687, misschien † 26 sept. 1680.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Jan Apeldoorn*, ged. Harderwijk 26 jan. 1688, begr. ald. 3 febr. 1688.
5. *Wendelina Gerharda Apeldoorn*, ged. Harderwijk 16 okt. 1691, begr. ald. 5 jan. 1692.

Vquinquies. *Berend Jansen* (of *Francken*) *Apeldoorn*, ged. Harderwijk 17 sept. 1647, tr. Putten (ondertr. Harderwijk 30 sept. 1688) *Hendrickjen Bessels, geb.* Putten.
Uit dit huwelijk:
1. *Geertruijdt Apeldoorn*, ged. Harderwijk 15 dec. 1689.

Zesde generatie:

VI. *Jan Jansen* (meestal *Francken*) *Apeldoorn*, geb. Harderwijk, schipper, begr. Harderwijk 10 april 1704, tr. (onderhuwde Harderwijk 10 mei 1685) *Beeltjen Lamberfs Sas*, geb. Harderwijk, begr. ald. 21 maart 1720, dr. van *Lamberf Jansen Sas* en *Hilletie Jacobs Heeren*.

Uit dit huwelijk:

1. *Neeltjen Apeldoorn*, ged. Harderwijk 14 okt. 1687, begr. ald. 29 juni 1688.
2. *Neeltjen Apeldoorn*, ged. Harderwijk 16 jan. 1690, † vóór 1721, tr. Harderwijk 15 mei 1709 *Peter van Vierhouten*.
3. *Lamberf Apeldoorn*, ged. Harderwijk 20 sept. 1691, begr. ald. 26 okt. 1691.

4. *Hillifie Apeldoorn*, ged. Harderwijk 8 nov. 1692, begr. ald. 30 jan. 1693.
5. *Heijltje (Hillegonda) Apeldoorn*, ged. Harderwijk 13 dec. 1694, tr. (ondertr. Harderwijk 10 mei 1722) *Johannes van Schalckwijck*, ged. Culemborg 1 jan. 1697: werd burger van Harderwijk 27 juli 1725, werd in 1725 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, zn van *Sebastiaan van Schalckwijck* en *Cafharina Waganders*.
6. *Jan Apeldoorn*, ged. Harderwijk 31 jan. 1696, begr. ald. 28 april 1696.
7. *Lambert Apeldoorn*, ged. Harderwijk 10 dec. 1697, begr. ald. 29 maart 1698.
8. *Lamberf Apeldoorn*, ged. Harderwijk 9 maart 1701, misschien begr. te Amsterdam 13 juli 1767,

   Mogelijk is hij identiek met *Lambert Apeldoorn*, die tr. 1° (als jonge man van Haarlem) Haarlem 10 jan. 1717 *Willemijna Verburg*, j.d. van Breda; en tr. 2° (als weduwnaar van Haarlem) Haarlem 31 mei 1722 *Lena van der Ven*, j.d. van Haarlem.
   Kinderen uit het eerste huwelijk:
   1. *Sanctie Apeldoorn*, ged. Haarlem 14 maart 1717.
   2. *Arent Apeldoorn*, ged. Haarlem 14 mei 1719.
   Uit het tweede huwelijk:
   3. *Barend Apeldoorn*, ged. Haarlem 28 nov. 1723.
   4. *Johannes Apeldoorn*, ged. Haarlem 30 jan. 1728.
   Bij deze dopen wordt *Lambert Apeldoorn* in 1719 vermeld als „van Harderwijk", in 1717 en 1723 als „van Haarlem", in 1728, als „van Amsterdam".

9. *Jan Apeldoorn*, volgt VII.

VIbis. *Rijckert Jansen Apeldoorn*, geb. Harderwijk, begr. ald. 2 maart 1694, tr. (ondertr. Harderwijk 7 dec. 1690) *Helena van Holfhe*, geb. Harderwijk, begr. ald. 8 april 1701, dr. van *Hermannus van Holthe en Elisabeth Jans*, en weduwe van *Gerrit Dircksen Snippendael;* zij hertr. (ondertr. Harderwijk 15 sept. 1695) *Evert van Bijssel*.
Uit dit huwelijk:

1. *Rijckerf Apeldoorn*, volgt VIIbis.

VIter. *Cornelis Lubbertsen Apeldoorn*, ged. Harderwijk 19 okt. 1688, werd in 1750 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † vóór 1786, tr. Harderwijk 3 sept. 1717 *Martije Reijers*, ged. Harderwijk 13 febr. 1698, dr. van *Reijer Reijersen* en *Jacobje Harfgers*.

Uit dit huwelijk:

1. *Reijer Apeldoorn*, ged. Harderwijk 17 april 1720, † vóór 1786, misschien begr. te Harderwijk 23 dec. 1774; (zijn weduwe zou dan te Harderwijk 27 sept. 1780 begraven kunnen zijn).
2. *Hermpje Apeldoorn*, ged. Harderwijk 10 april 1722, begr. ald. 14 okt. 1722.
3. *Lubbert Apeldoorn*, ged. Harderwijk 21 jan. 1724, begr. ald. 2 febr. 1724.
4. *Hermfjen Apeldoorn*, ged. Harderwijk 15 juni 1726, begr. ald. 4 mei 1731.
5. *Lubbert Apeldoorn*, ged. Harderwijk 2 nov. 1728, begr. ald. 5 mei 1729.
6. *Harmtje Apeldoorn*, ged. Harderwijk 23 maart 1731, begr. ald. 12 maart 1799.
7. *Frankje Apeldoorn*, ged. Harderwijk 17 juli 1733.
8. *Frankjen Apeldoorn*, ged. Harderwijk 5 okt. 1735, tr. *Timen Barrenstuin*.

9. *Lubbert Apeldoorn,* ged. Harderwijk 11 febr. 1739, † vóór 1786.

VIquater. *Dirck* Jansen. *Apeldoorn,* ged. Harderwijk 25 juli 1675, winkelier, † 1703, tr. Nunspeet 19 juni 1698 *Geertruida Engelen,* ged. Harderwijk 25 nov. 1681, dr. van *Engelbert Toursen* en *Giesberfje Daniels van Ree (Rheden).*

Uit dit huwelijk:

1. *Gerarda Apeldoorn,* ged. Harderwijk 27 aug. 1699, begr. ald. 25 sept. 1726.

Zevende generatie:

VII. *Jan Apeldoorn,* ged. Harderwijk 20 juli 1704, begr. Amersfoort (O.L.Vr. kápel) 12 febr. 1750, tr. Amersfoort 16 mei 1727 *Maria (van) Geelkercken,* ged. Amersfoort 12 juli 1703, begr. ald. (O.L.Vr. kapel) 3 aug. 1775, dr. van *Gerrit Geelkercken* en *Geertruydf Bos,*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Apeldoorn,* volgt VIII.
2. *Gerardus Apeldoorn,* aed. Amersfoort 13 jan. 1732, begr. ald. (O.L.Vr. kabel) 7 nov, 1748.
3. *Lamberfus Apeldoorn,* volgt VIIIbis.
4. *Bernardus Apeldoorn,* ged. Amersfoort 14 sept. 1738, begr. ald. (O.L.Vr. kapel) 1 okt. 1764.
5. *Geertruij Apeldoorn,* ged. Amersfoort 1 dec. 1741, begr. ald. (O.L.Vr. kapel) 19 juli 1760.

VIIbis. *Rijckert Apeldoorn,* ged. Harderwijk 25 febr. 1694, rentmeester der stad Harderwijk, diaken, werd in 1737 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, koopman, begr. Harderwijk 2 jan. 1775, tr. Harderwijk 22 mei 1716 *Willemijntje Wesferhoven,* ged. Harderwijk 16 okt. 1698, dr. van *Hartger Willemsen Westerhoven* (of *Fluyter)* en *Trijntje Hendriks.*

Uit dit huwelijk:

1. *Helena Apeldoorn,* ged. Harderwijk 13 nov. 1716, begr. ald. 18 mei 1719.
2. *Rugart Apeldoorn,* ged. Harderwijk 6 febr. 1718, begr. ald. 22 maart 1718.
3. *Helena Apeldoorn,* ged. Harderwijk 12 juli 1719, werd in 1775 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, begr. Harderwijk 20 juni 1797.
4. *Trynfje Apeldoorn,* ged. Harderwijk 26 jan. 1721, begr. ald. 4 april 1721.
5. *Tryntje Apeldoorn,* ged. Harderwijk 12 april 1722, begr. ald. 13 okt. 1723.
6. *Trijntjen (Catharina) Apeldoorn,* ged. Harderwijk 14 nov. 1723, † ald. 6 okt. 1811, tr. Hierden 5 okt. 1779 *Johan Conrad Adolf Eylert,* praeceptor aan het Gymnasium Velavicum, werd burger van Harderwijk 4 sept. 1769, begr. Harderwijk 26 okt. 1789, weduwnaar.
7. *Gerritjen Apeldoorn,* ged. Harderwijk 22 juni 1725, begr. ald. 28 juli 1725.
8. *Gerritjen (Gerharda) Apeldoorn,* ged. Harderwijk 30 okt. 1726, werd in 1763 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde. † na 1817, tr. Hierden 15 juni 1753 *Jan Apeldoorn.* ged. Amersfoort 11 maart 1729, werd kleinburger van Harderwijk 20 juni 1753, werd in 1750 gildebroeder van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † waarsch. 1763, zn. van *Jan Apeldoorn* en *Maria Geelkercken* (zie onder VIII).
9. *Johanna Apeldoorn,* ged. Harderwijk 1 maart 1730, begr. ald. 26 okt. 1781.
10. *Elisabeth Apeldoorn,* ged. Harderwijk 28 april 1734, begr. ald. 14 mei 1777, tr. Harderwijk 3 aug. 1760 *Joan van Voorst,* ged. Harderwijk 26 jan. 1731, † ald. 12 febr. 1806, zn. van *Boon van Voorst en Weymfje Suyck;* hij hertr. Rhenen 18 aug. 1779 *Geertruyd Metz.*

Achtste generatie:

VIII. *Jan Apeldoorn,* ged. Amersfoort 11 maart 1729, werd kleinburger van Harderwijk 20 juni 1753, werd in 1750 gildebroeder van het St. Nicolaas of Kramersgilde ald., † waarsch. 1763, tr. Hierden 15 juni 1753 *Gerritjen Apeldoorn,* ged. Harderwijk 30 okt. 1726, werd in 1763 lid van het St. Nicolaas- of Kramersgilde, † na 1817, dr. van *Rijckert Apeldoorn* en *Willemijntje Westerhoven.*

Uit dit huwelijk:

1. Ds. *Richardus Apeldoorn,* ged. Harderwijk 15 okt. 1758, rector te Edam en hulppredikant te Volendam 1787-1789, predikant te Obdam 1789-1798, te Oost-Vlieland 1798-1800, te Waalre en Aalst, tr. 1° Volendam 22 juli 1788 *Anna Catharina Herve,* geb. maart of april 1751, † te Schiedam 22 mei 1805: tr. 2° Waalre (ondertr. Harderwijk 2 okt. 1805) *Cicilia van Voorsf,* ged. Harderwijk 17 febr. 1760, † ald. 31 aug. 1834, dr. van *Dirck van Voorst* en *Johanna Hendrina Barta Geertruy Averkamp.*

VIIIbis. *Lamberfus Apeldoorn,* ged. Amersfoort 3 jan. 1736, leerlooier, begr. Amersfoort (O.L.Vr. kapel) 22 april 1790, tr. Amersfoort 2 juli 1762 *Margaretha van Rookhuysen,* ged. Nijkerk 18 okt. 1742, † Amersfoort 18 febr. 1825, dr. van *Hendrik van Rookhuysen* en *Anna Catharina (van) Holsteijn.*

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Apeldoorn,* geb. Amersfoort 27 jan. ged. ald. 1 febr. 1765, landschap- en miniatuurschilder, † ald. 10 febr. 1838.

   Zie over hem Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek I, 159; J. Immerzeel, Levens en Werken van Kunstschilders, Thieme-Becker, etc.

2. *Maria Geertruy Apeldoorn,* ged. Amersfoort 4 dec. 1767, † Cleve 21 maart 1855, tr. Amersfoort 23 nov. 1788 *Hendricus Leonardus ten Hoven van der Souw,* ged. Steenwijk 9 mei 1762, † Doetinchem 14 juli 1841, zn. van Ds. *Elias van der Souw* en *Lidia ten Hooven.*
3. *Anna Catharina Apeldoorn,* ged. Amersfoort 29 juni 1770, tr. Amersfoort 20 april 1794 *Teunis van Bakkenes,* ged. Nijkerk 7 okt. 1770, zn. van *Sijbartus van Bakkenes* en *Maria Blekers.*
4. *Hendrica Apeldoorn,* ged. Amersfoort 8 juni 1773.
5. *Hendrica Apeldoorn,* ged. Amersfoort 22 juli 1774, † Hoogland 17 dec. 1820, tr. *Bartholomeus Bernardinus de Wijs,* ged. Amersfoort (R.K.) 20 mei 1755, rent.meester der Mansconventen te Amersfoort, later schout van Hoogland, † Hoogland 9 mei 1825, zn. van *Herbertus Antonius Michael de Wijs* en *Iohanna Maria Ravensberg.*
6. *Judith Apeldoorn,* ged. Amersfoort 31 jan. 1777, †

ald. 19 april 1852, tr. Amersfoort 4 mei 1804 *Bernardus Siddré*, ged. Amersfoort 31 jan. 1779, steenhouwer en metselaar, † Amersfoort 30 jan. 1861, zn. van *Anfhonie Siddré* en *Jannefje Full.*

7. *Hendrik Apeldoorn,* volgt IX.

Negende generatie:

IX. *Hendrik Apeldoorn*, ged. Amersfoort 5 juli 1782, lid Gemeenteraad van Amersfoort, leerlooier, † Amersfoort 4 maart 1866, tr. Nijkerk 18 mei 1811 *Trijntje Amse*, geb. Nijkerk 3 dec., ged. ald. 9 dec. 1787, † Amersfoort 15 juli 1854, dr. van *Jan Amse* en Neeltje *Slinger.*

Uit dit huwelijk:

1. *Neelfje Apeldoorn,* geb. Amersfoort 15 maart 1812. † ald. 6 mei 1877.
2. *Margaretha Apeldoorn,* geb. Amersfoort 7 mei 1814. † ald. 8 nov. 1892.
3. *Trijntje Apeldoorn,* geb. Amersfoort 20 sept. 1816, tr. Amersfoort 19 nov. 1838 *Hendrik Jan van Wisselingh,* geb. Amersfoort 13 febr. 1816, kunsthandelaar, † 's-Gravenhage 4 maart 1884, zn. van *Elberf Jan van Wisselingh* en *Catharina Cornelia van Lockhorsf.*
4. *Jan Apeldoorn,* geb. Amersfoort 8 jan. 1819, † ald. 19 april 1899, tr. Amersfoort 30 nov. 1865 *Catharina Anna Adriana van Bockom Maas,* geb. Driebergen-Rijsenburg 28 juli 1816, † Amersfoort 14 jan. 1880, dr. van *Gerrit Jan Godefridus van Bockom Maas* en *Susanna Cornelia Heshusius.*
5. *Lamberfus Apeldoorn,* geb. Amersfoort 30 dec. 1821, † Parijs *17* okt. 1880, tr. Parijs 25 febr. 1860 *Adèle Josephine Chauvin.*
6. *Dirk Apeldoorn,* geb. Amersfoort 1 juni 1824, † ald. 16 sept. 1824.
7. *Geerfruida Wijnanda Apeldoorn,* geb. Amersfoort 8 april 1826, † ald. 17 dec. 1865.
8. *Dirk Apeldoorn,* geb. Amersfoort 19 sept. 1830, † ald. 20 nov. 1830.

Stampioen,

door IR. J. MAC LEAN.

Isaac Beeckman, de auteur van het bekende Journal over de jaren 1604-1634, richtte in augustus 1626 te Rotterdam een „Collegium Mechanicum" op. Onder de leden treffen wij aan *Jan Jansen Stampioen* [1]).

Beeckman was sedert eind 1620 conrector van de Latijnse School te Rotterdam. In juni 1627 werd hij rector te Dordrecht. Het Collegium had dus waarschijnlijk geen lange levensduur. Een zoon van Stampioen was *Jan Jansz. Stampioen de Jonge,* van beroep mathematicus, die bekend is in verband met de philosoof Descartes [2]). Baillet schreef in 1691 een levensbeschrijving van Descartes en noemt Stampioen de Jonge een charlatan [3]). Stampioen de Jonge onderwees de exacte wetenschappen aan de zonen van Constantijn Huygens, aan de stadhouders Willem 11 en aan Prinses Elisabeth van Bohemen. Zie de brief van Stampioen aan Huygens in deel 1

1) Deel, 11, p. 349, pp. 360—361, p. 388, pp. 429-430 en 443-445.
2) „Descartes, l'homme et le penseur", par C. Serrurier.
3) Decl II, pp. 52-56.

(pp. 5-10 en p. 556) van de „Oeuvres Complètes van Chr. Huygens" (jaar 1645).

Diens zoon *Nicolaas Sfampioen* speelde een rol in verband met een methode ter bepaling van de lengte op zee, gevonden door de doopsgezinde predikant Lieuwe Willemsz. de Graaf (1652-1704).

In het volgende, hebben alle gegevens betrekking op het Gemeente-archief te Rotterdam, tenzij anders vermeld. Met no 80, fol. 13 bedoelen wij notarieel procotol 80, folio 13. Wij wijzen er op, dat de volgende gegevens beschouwd moeten worden als aanvullingen op datgene, wat vermeld staat in het Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek. Voorlopig gaan wij puntsgewijze verder.

1. Op 17 augustus 1589. lezen wij van *Claes Cornelisz. Stampioen* "als voogd van zekere 'wezen [4]).
2. Op 27 juni 1582 [5]) koopt *Jan Claesz. Sfampioen* een huis op het Groenendaal van Adriaen Huygens. In de begrenzingen komt voor Claes Cornelisz. Misschien is deze de onder 1 genoemde. In 1585 verkoopt Adriaen Huygens Verboe een schuldbrief ten laste van *Jan Claesz. Stampioen* [6]). Op 18 juni 1593 wordt *Cornelis Adriaensz.* tot voogd benoemd over de wezen van *Jan Claesz.* en *Maritge Adriaens* [7]). Er waren reeds de voogden *Oluff roelanfsz.* en *Pancras Sebastiaensz.*
3. Uit de voogdijrekeningen [8]) blijkt, dat nu sprake is van *Jan Claesz. Sfampioen.* Ook is nog sprake van *Vranck Adriaensz.* als oom van de weeskinderen. Onder de bezittingen bevinden zich het onder 2 genoemde huis, evenals obligaties tot een bedrag van ƒ 687. De voogd *Cornelis Adriaensz.* onderhoudt de kinderen van de rente van ƒ 400 gedurende één jaar. Hierdoor heeft men een beeld van de waarde van de bezittingen.
   Volgens de rekening van 7 februari 1614 werd het huis (sub 2) verkocht. De helft van de opbrengst werd op deze datum uitgekeerd aan *Jan Jansz.* Hieruit kan men afleiden, dat *Jan Jansz.* op dit tijdstip 25 jaar was. Hiermee is in overeenstemming, dat *Jan Jansz. Sfampioen* op 4 maart 1633 ongeveer 43 jaar oud is en op 26 juli 1647 57 jaar [9]).
4. Op 18 december 1624 richten huwelijkse voorwaarden op *Jan Jansz.* metselaer en *Jannetje Jans.* Hierbij werd zij geassisteerd door haar oom *Cornelis Adriaensz. Draeck* ongetwijfeld de Cornelis Adriaensz, genoemd onder 2 en 3 en door haar broer *Jan Jansz. Stampioen.*
   Het gereformeerde trouwboek van Rotterdam bevat een inschrijving van 4 januari 1615, waaruit blijkt dat bruidegom is *Jan Jansz.* wonende in de franckensteeg en *Janneke Jans* wonende op de Hoochstraat. Beide zijn van Rotterdam.

Jan Jansz. metselaer en *Janneke Jans* testeerden maart 1616 [10]) en 20 mei 1616 [10]). Op 6 dec. 1610 [11]) is *Jan Jansz.* metselaer erfgenaam van zijn overleden zuster *Aelfge Jans,* echtgenote van *Loays Bosch.*

* * *

Wij gaan nu over op

4) Giftboek 9, fol. 168.
5) Giftboek 7, fol. 175.
6) Giftboek 8, fol. 315.
7) Weesboek no 545.
8) Weeskamer-register no 584, pp. XLII-XLV verso.
9) 109 p.288 en 499 p.853.
10) 2, f. 380 en 390.
11) Notaris Willem Jacobsz.

I. *Jan Jansz. Sfampioen de Oude:* Hij komt voor in vele akten, waarvan wij slechts de belangrijkste vermelden. Als weduwnaar van *Annitge Willems,* huwde hij op 24 april 1644 voor schepenen van Rotterdam (aangetekend 8 april) *Maerfge Cornelis.* Zij overleed ca 1689 [12]). Uit dit huwelijk geen kinderen. Stampioen overleed tussen 14 september en 23 oktober 1660 [13]). Hij verkoopt als landmeter een huis op 19 januari 1641 [14]). Op 7 april 1644 [15]) richt hij met Maertge Cornelis huwelijksvoorwaarden op. Op 9 juni 1644 is hij arbiter [16]). Op 16 juli 1647 ijkmeester [17]). In zijn testament van 19 juni 1658 vermaakt hij aan de kinderen van zijn overleden zoon Jan Jansz. Stampioen (zie IIB), wat hij tot aan zijn overlijden aan hen ten koste zal leggen. Aan zijn dochter Mayke Jans Stampioen (zie II A) schenkt hij een legaat van f 2000.—. Enige erfgenamen zijn de bovengenoemde kinderen voor de ene helft en zijn buitenlandse zoon *Willem Jansz. Sfampioen* voor de andere helft. Op 14 september 1660 testeert hij weer [18]), en nu is Maeycke Jans Stampioen, gehuwd met Barthout Pietersz. Bockius, voor de ene helft erfgename en genoemde kinderen voor de andere helft. Zijn buitenlandse zoon (zie 11 C) zal slechts de legitieme portie ontvangen, wegens ,,de vuylste ende gruwelijckste hoon en scheldwoorden" tegenover zijn vader, Er is nog sprake van Jan Jansz. Stampioen, *zoon* van Jan Jansz. Stampioen de Jonge en Maria Anna de Wolf, wonende in Brabant. Ook deze krijgt slechts de legitieme portie wegens ,,schrickelijcke injurie ende scheltwoort van ketter".

Abraham Beeckman (rector van de latijnse school te Rotterdam en broer van de natuurkundige Isaac Beeckman) wordt o.a. tot executeur benoemd. De boedelscheiding had plaats op 28 juni 1661 [19]) en de inventaris werd opgemaakt 23 oktober 1660 [20]). In verband met het overlijden van Abraham Beeckman treedt een nieuwe executeur op: Willem Bidtloo, die reeds in 1644 ouderling bij de Remonstranten is. Hieruit blijkt een contact met deze kerkelijke gemeenschap. Ook het feit, dat Stampioen in 1644 voor schepenen huwde is een aanwezing in deze richting. Hij was dan geen lid van de Staatskerk.

Zijn kinderen waren:

IIA. *Maeycke Jans Stampioen,* huwde 10 april 1639 te Delfshaven *Barfhouf Pietersz. Bockius. Zij* is j.d. van Rotterdam en woonde in de Heerestraat. De 3e proclamatie is van 27 maart. Op 9 april werd door Rotterdam attestatie gegeven naar Delfshaven. Zij testeerden op 29 april 1667 voor Pieter van Someren te Rotterdam. Zij werd begraven te Rotterdam in de week van 9 tot 13 december 1703. Bockius was een broer van Anna Pieters, de vrouw van Jan Jansz. Stampioen de Jonge. Bockius komt voor als broodbakker en als drukker.

IIB. *Jan Jansz. Sfampioen de Jonge,* geb. in 1610 te Rotterdam, sneuvelde voor Atrecht ca 1653. Leermeester van de zonen van Constantijn Huygens, van stadhouder Willem II en van Prinses Elizabeth van Bohemen; hij was ook ingenieur van de stadhouder Leopold der Zuidelijke Nederlanden: Hij huwde drie maal:

a) met *Anna Piefers,* j.d. van Rotterdam, 3e proclamatie 6 sept. 1637. Beide wonen in de Hoogstraat. Hieruit drie kinderen:

1. *Nicolaas,* (volgt IIIA).
2. *Anna,* (volgt IIIB).
3. *Aelfge,* (volgt IIIC).

b) met *Cornelia Dathelaer,* weduwe, wonende te Gorinchem. Ondertrouwd 's-Gravenhage 30 juli 1645. In deze akte wordt hij genoemd: ,,Mathematicus van Zijne Hoogheid".

c) met *Anna Maria de Wolf.* Uit dit huwelijk één zoon: *Jan Jansz. Stampioen,* in 1660 wonende in Brabant.

Jan Jansz. Stampioen de Jonge is volgens akten van 16 januari en 13 februari 1651 mathematicus te Brussel [21]). Samen met zijn zwager Bockius begon hij in 1638 een drukkerij. Het gemeente-archief te Rotterdam bezit verschillende gedrukte stukken. Bij de geboorte van een dochter op 15 november 1638 (misschien Anna) liet hij ook een stuk drukken. Men bezit ook zijn portret, ontleend aan zijn ,,Algebra Tractatus" van het jaar 1639.

IIC. *Willem Jansz. Sfampioen,* was evenals zijn broer mathematicus. Vervaardigde enkele kaarten. Bekend is welke boeken hij bezat op *4* juni 1652, hij liet ze achter in een huis te 's-Gravenhage. Daar hij gedurende twee jaren niets liet horen, beschreef notaris Pieter van Groeneweghen te 's-Gravenhage deze boeken. Het zijn er circa 116. Schrijver dezes heeft een overzicht gegeven in het Weekblad: ,,Christelijk Gymnasiaal en Middelbaar Onderwijs" van 25 augustus 1956 (Wolters). Volgens het testament van zijn vader is hij in 1660 buitenslands.

IIIA. *Nicolaas Sfampioen,* schout van Kralingen van 1666 tot 1721. Hij ondertrouwt te 's-Gravenhage *25* mei 1664. Attestatie van Rotterdam naar 's-Gravenhage 3 juni. Gehuwd 10 juni te 's-Gravenhage, in de Nieuwe kerk, met *Geertruyt van Alphen,* j.d., ged. 's-Gravenhage 2 juni 1647, dochter van *Willem van Alphen,* secretaris van 's-Gravenhage, en (ondertr. 's-Gravenhage 31 augustus 1636), *Judith van Clevesteyn,* Nicolaas overleed te Rotterdam, wonende in de Heerestraat, 82 jaar oud, in de week van 13 tot 19 juli 1721. Zijn vrouw overleed aldaar in de week van 28 maart tot 3 april 1728 en woont dan in de L. Lijnstraat. Herhaaldelijk komt Nicolaas Stampioen voor als fabrijcq (architect)' en als landmeter van Schieland. De eerste maal in 1662 [22]) (20 juni), wanneer hij het maken van een kaart aanneemt, de laatste maal op 2 augustus 1705 [23]).

In een akte van 1 mei 1685 wordt hij mathematicus genoemd [24]). Volgens een verklaring van 2 augustus 1705 is hij ca. 65 jaar, Even voor zijn huwelijk, kocht hij op 16 januari 1664 een huis te Rotterdam [25]). De testamenten zijn van 9 februari 1665 [26]), 23 mei 1712 [27]) en van 3 oktober 1719 [28]). Het is interessant te constateren, dat

12) 525, f. 313 en 1063, f. 63.
13) 277, f. 63 en 77.
14) 329, f. 31.
15) 332, f. 210.
16) 332, f. 436.
17) 482, f. 21.
18) 678, f. 600.
19) 277, f. 63.
20) 643, f. 7.
21) Gemeente archief 's-Gravenhage no 80, fol. 3.
22) 616, p. 87 en de Nederlandsche Leeuw van 1930, k. 337.
23) 1167, p 169.
24) 1201, p. 27.
25) 618, p. 11.
26) 363, p. 9.
27) 1797, p. 150.
28) 1804, p. 216.

verschillende kinderen in de Remonstrantse kerk gedoopt werden. Nicolaas Stampioen was in zijn tijd een astronoom van naam, Met Christiaan Huygens (29 maart 1689), met Prof. de Volder uit Leiden (22 en 23 april 1689) en met Abraham de Graaf [29]), maakte hij deel uit van een commissie, die de Staten-Generaal moest inlichten over de bruikbaarheid van een methode om de lengte op zee te bepalen. Deze methode was afkomstig van de doopsgezinde predikant Lieuwe Willems de Graaf. Het Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek zegt ten onrechte, dat Jan Jansz. Stampioen de Jonge zich ermee bezig hield. Zie „de Geschiedenis der Mennonieten", door H. Schijn, 2e ed. van 1743 (Amsterdam). Uit het huwelijk Stampioen-van Alphen zeven kinderen:

1. *Eva Sfampioen,* geb. 4 maart, ged. 8 maart 1664 te Rotterdam in de Gereformeerde Kerk, † Rotterdam 8 okt. 1726, begr. 12 okt. [30]). Bij haar doop zijn de ouders van haar moeder getuigen. Zij huwde op 20 april 1689 te Rotterdam met *François Beeldemaker,* kunstschilder, lid van het St. Lucas Gilde te 's-Gravenhage op 25 okt. 1698. Geboren te Dordrecht 18 januari gedoopt 25 januari 1659, zoon van *Adriaen* en *Maria van der Marck.* Hij † te Rotterdam 27 april 1728 en werd begraven op 1 mei. Op 4 mei 1707 kocht François Beeldemaker een huis te 's-Gravenhage. Een van zijn kinderen blijkt Nicolaas Stampioen als landmeter van Schieland te hebben opgevolgd, nl. *Gerardus Beeldemaker,* landmeter van 1721 tot 1751.
2. *Johannes Sfampioen* [31]), ged. in de Remonstrantse Kerk te Rotterdam op 12 febr. 1668, studeerde te Leiden [32]). Was predikant in Oost-Indië. Bij zijn doop waren getuigen Baerthout Bockius en Maeycke Stampioen. Begr. te Rotterdam in de week van 1 tot 7 sept. 1712. Hij was ongehuwd.
3. *Willem Sfampioen,* ged. in de Geref. Kerk te Rotterdam op 27 april 1670, begr. te Rotterdam in de week van 20 tot 26 dec. 1705. Was ongehuwd.
4. *Nicolaas Sfampioen,* ged. in de Geref. Kerk te Rotterdam op 4 maart 1674, begr. ald. in de week van 9 tot 16 febr. 1716. Commies bij de convoyen en licenten te Rotterdam. Was ongehuwd. In zijn testament van 9 februari 1711 [33]) vermaakt hij zijn bezittingen aan zijn ouders en aan zijn broers en zuster vermeld onder 1, 2 en 7.
5. *Maeike Stampioen,* ged. in de Remonstr. Kerk te Rotterdam op 1 juli 1676 (get.: Maeycke Stampioen), begr. ald. in de week van 5 tot 11 juli 1676.
6. *Maeike Sfampioen,* ged. in de Remonstr. Kerk te Rotterdam op 3 mei 1678, begr. ald. in de week van 11 tot 17 mei 1710. Huwde ald. 28 febr. 1709 *Johannes Sfumphius,* weduwnaar, predikant te Leeuwen en Puflick in Gelderland, † 1752. Hij stond daar sedert 1705 en kwam toen van Dieten.
7. *Gerardus Stampioen,* volgt IV.

IV. *Gerardus Stampioen,* geb. 10, ged. 17 april 1681 in de Geref. Kerk te Rotterdam (get. Eva Stampioen), † 's-Gravenhage 9 januari 1748. Predikant te Hulst 1704—1710 en te Workum 1710-1731. Hij huwde twee maal:

a) ondertr. 8 oktober 1707 op het Fort St. Anna met de Hoog Welgeboren Juffr. *Gerarda Johanna van Broekhuisen,* j.d. wonende op het Fort St. Anna. Op 24 okt. 1707 werd attestatie gegeven van Hulst naar dit Fort [34]). Zij werd begraven te Hulst op 22 aug. 1708 en zij testeerden te Rotterdam op 17 april 1708 [33]). Op 15 augustus 1708 werd hun zoon *Nicolaas Sfampioen* te Hulst gedoopt.

b) huwde 31 juli 1709 te 's-Gravenhage in de Kloosterkerk met *Johanna Cuypers* (ondertr. 14 juli), ged. in deze kerk 19 mei 1690, † 's-Gravenhage 20 nov. 1767, dochter van *Gerrif* en *Anna Geerfruif de Bruin.* Testament 12 november 1709 [35]). Gerardus Stampioen kocht op 15 febr. 1733 een huis te 's-Gravenhage voor ƒ 9300,— en op 3 augustus 1735 een tuin voor ƒ 3000,—. Uit het laatste huwelijk *Nicolaas Sfampioen,* volgt V.

V. *Nicolaas Sfampioen,* geb. *1704,* werd op 4 mei 1734 jur. student te Leiden: promoveerde 23 januari 1739 te Leiden op het proefschrift: Dissertatio Juridica inauguralis de Fructuum Acquisitione. Later komt hij voor als Raadsheer. Op 2 juli 1749 koopt hij te 's-Gravenhage een huis voor ƒ 1525. Op 30 juli 1770 verkoopt hij een huis, dat hij als enige erfgenaam erfde van zijn moeder. Hij schijnt de laatste Stampioen geweest te zijn.

IIIB. *Anna Jans Stampioen,* huwt als j.d. van Rotterdam, 25 aug. 1662 voor schepenen van Rotterdam *Henric Jansen de Longe,* j.m. van Delft. Beide wonen dan te Rotterdam. Hun zes kinderen werden alle gedoopt in de Remonstrantse kerk aldaar. Het laatste op 2 december 1685. Zij testeerden op 6 oktober 1665 voor notaris Block te Rotterdam. Anna Stampioen werd begraven ald. in de week van 20 tot 26 september 1711. In een akte van 9 dec. 1681 wordt haar man genoemd Hendrick Janse blickslager [36]). Hij verleed voor 30 april 1703 [37]). Zij testeerde weer 15 mei 1711 [38]).

IIIC. *Aeltge Jans Sfampioen,* huwt als j.d. van Rotterdam op 13 dec. 1661 voor schepenen *Pieter van Thoorn,* j.m. „van Bunninck" (bij Utrecht) en wonende aldaar. In een akte van 6 april 1662 is hij tabakshandelaar [39]) Op 7 januari 1661 [40]) wordt een verklaring afgelegd, waaruit blijkt, dat Aeltge Stampioen werkzaam was bij Admiraal Kortenaer op de Nieuwe Haven. Pieter van Thoorn had nl. woorden gehad met de admiraal. Later huwde zij *Louis Seres.* Volgens een akte van 9 december 1681 [41]) verklaren drie personen, dat Aeltge Stampioen, een dochter is van Jan Jansz. Stampioen, paedagogus van stadhouder Willem 11 en ingenieur van Hertog Leopold, stadhouder der Zuidelijke Nederlanden, en dat Jan Jansz. Stampioen voor Arras sneuvelde. Op genoemde datum woont Aeltge Stampioen te Rome. Volgens een akte van 6 maart 1704 woont zij als weduwe van Louys Serrès te Mechelen [42]).

29) Zie „Bouwstoffen" van D. Bierens de Haan, deel III p. 57.
30) Ned. Patriciaat 1926 (Beeldemaker) en de Ned. Leeuw van 1944, k. 14.
31) C. A. L. van Troostenburg de Bruyn: Biografisch Woordenboek van Oost-Indische Predikanten.
32) werd 20 jaar oud student in de philosophie.
33) 1793, p. 130.
34) Zie de Ned. Leeuw van 1954, kolom 257.
35) 1794, p. 354.
36) 1196, p. 176.
37) 1724, p. 55.
38) 1796.
39) 616, p. 57.
40) 396, p. 99.
41) 1196, p. 17G.
42) 1789, p. 31.

Een zerkfragment van 1559 te Dodewaard,

door MR. J. BELONJE.

Men is thans druk bezig met herstel van de zware, oude toren der Ned. Herv. Kerk te Dodewaard en toen ik deze zomer ter hoogte van dat dorp over de Waalbandijk het vlakbij gelegene gebouw passeerde, kon ik niet nalaten op het werk eens even een kijkje te gaan nemen. Dat leidde tot een verrassing. Want recht onder de stelling, waarop de metselaars aan de arbeid waren, was de west-ingang van de toren en juist vóór die ingang was een oude dorpel voor een gedeelte zichtbaar geworden, die uit een oude grafsteen bleek te bestaan.

Terwijl de klodders mortel mij van tijd tot tijd om de oren vlogen heb ik dadelijk een onderzoek ingesteld naar dat, wat er precies lag, en met schop en bezem gewapend trachtte ik het stuk zerk van een mooi licht-blauwe Namense steen zo goed en zo kwaad als mij dit mogelijk werd gemaakt, van grond- en kalkspecie te zuiveren. Het resultaat was, dat er een oppervlak te voorschijn kwam van circa 1 m. bij 60 cm., waarop een prachtige sierhelm was voorgesteld tussen slanke, uitgeplooide dekkleden boven een door banden omstrengeld gedeeld wapenschild. De wapens, die dat schild vertoonde, waren naast elkaar: a. drie gekroonde leeuwekoppen, 2 en 1 en b. een dubbelkoppige adelaar. Langs de linkerrand van de zerk was de rest van een inscriptie bewaard gebleven, die in laat-Gothische minuskels luidde als volgt:

[.....da] ghs-nae-beloke[1]) paesdach-sterf-dyr.

Een zerkfragment te Dodewaard. Boven een sierhelm, behorende bij een bewapening uit de periode van keizer Maximiliaan; dekkleden. Lager een gedeeld wapen: a. *v. Varick;* b. *v. d. Poll.* Terzijde een restant van een randschrift.

Van het helmteken was helaas maar een pover beetje te bekennen: slechts een kleine aanzet vooraan op de bovenkant van de helm zou het vermoeden kunnen doen opkomen, dat de helm oorspronkelijk met een gewone vlucht bekroond was geweest. En — in verband met de toegepaste vlakverdeling kwam bij mij tenslotte de gedachte op, de parallellen mij herinnerende, die ik van elders kende, dat ook op deze steen, toen hij nog ongeschonden was, niet één (gedeeld) wapenschild, maar twee (gedeelde) wapenschilden onder de helm aangebracht zijn geweest. Zoals wel vanzelf spreekt heeft hij in onverminkte staat tevens een randschrift gevoerd, hetwelk op de vier zijden omgelopen zal hebben.

Rest na deze beschrijving een poging tot verklaring van deze vondst:

Wanneer wij het stuk stijlcritisch bekijken, ligt de conclusie voor de hand, dat we in casu te doen hebben met een zerk uit de periode van overgang tussen Gothiek en Renaissance en dat zij dus omstreeks 1550 moet zijn ontstaan. De beschreven wapens zijn die van de adellijke Betuwse geslachten *Van Varick* (de leeuwekoppen) en *Van de Poll* (de adelaar). Aan deze verklaring kan moeilijk twijfel bestaan, immers de alliantie *Van Varick-van de Poll* is een realiteit geweest. Dat is bijvoorbeeld te zien uit een zerk, welke ingemetseld is in het interieur van de hoge kerktoren van het dorp Varik, waarop de namen aangeduid zijn van een drietal gezusters *van Varick*, jv. *Lutgart*, suppriorin van Zennewijnen, jv. *Margrief*, priorin aldaar en jv. *Claer*. Een stiftsdame is daarop in biddende houding voorgesteld en op de hoeken staan haar vier kwartier-schildjes:

Van Varick.
Van Strijen.
Van de Poll.
De Cocq van Bruchem (?).[2])

Daargelaten de vraag of deze kwartieren in orde zijn — de twee onderste behoren in elk geval omgewisseld te worden — staat het hier wel vast. dat deze drie dames kinderen waren van *Goossen van Varick tot Wijenrade* en zijn vrouw. *Johanna van de Poll*, dochter van *Johan* en *Maria van Sfrijen en Zevenbergen*. De MS.-genealogieën-Van Varick in de collecties Van Spaen la Lecq en Snouckaert van Schauburg bij de Hoge Raad van Adel te 's-Gravenhage en in navolging bij A. Fahne in zijn „Bocholtz",[3]) zijn het erover eens, dat het echtpaar *Van Varick-van de Poll* zeven kinderen heeft gehad, waarbij de bovengenoemde jv. *Claer* dan telkens niet gerekend wordt. Onder de kinderen waren twee zoons, *Willem*, kanunnik te Utrecht, overleden 11 december 1521 en *Goossen*, de leenvolger, die op 17 mei 1557 te Grave stierf en aldaar werd begraven. Uit de aard der zaak kunnen het deze zoons niet geweest zijn, voor wie de hier beschreven zerk geplaatst is geweest, maar wel moet dit gebeurd zijn voor een van de dochters, al dan niet vergezeld van een echtgenoot. Niet in aanmerking komen natuurlijk de drie dochters,

1) Over de laatste „e" van dit woord een dwarsstreepje; lees derhalve „beloken".

2) „De Wapenheraut" XXII, 1918, bl. 390 en enigszins verbeterd bl. 450/1 Dr. F. A. J. Vermeulen „De Monumenten in de Bommeler- en de Tielerwaard", II, 's-Gravenhage, 1946.

3) I, II, S. 167.

die te Zennewijnen in het praemonstratenserinnenklooster waren opgenomen, want voor haar maakte men het gedenkteken, dat nu in de toren van Varik staat. Maar er waren nog drie andere dochters, die elk voor zich een huwelijk hebben aangegaan. Dat waren *Maria,* de echtgenote van jr. *Johan van Wees, Cornelia,* getrouwd met *Reinier van Coeverden tot Rhaen* en *Cafharina van Varick,* de vrouw van jr. *Dirk van der Horst tot Nederhorst.*

De keuze lijkt niet moeilijk, immers het randschrift op het zerkfragment laat los, dat de voornaam van de overledene met de drie letters *dyr* begonnen is. Wij zullen dat wel moeten verstaan als „Dyrck". En dan zou het jr. *Dirk van der Horst tot Nederhorst* geweest kunnen zijn, ter ere van wie het monument destijds werd opgericht.

Dirk van der Horst,[4]) zoon van *Alfert* en *Judoca van Zuijlen tot Harmelen,* werd in 1519 schepen in de hoge gerechtsbank van Tuil. In 1528 kwam hij voor onder de huwelijksvrienden van Joh. de Cocq van Neerijnen en drie jaar later trad hij op als magescheidsvriend bij de familie de Cocq van Neerijnen. In 153 1 en 1537 compareerde hij in de Ridderschap van het Sticht en ook in 1533 fungeerde hij weer als schepen in de bank van Tuil. Bij Herberen de Cocq van Neerijnen was hij in 1535 huwelijksvriend. In 1555 stond hij, woonachtig te Varik op de Riddercedul van het Kwartier van Nijmegen. Met het huis Varik c.a. verkreeg hij belening op **6** april 1540, 13 juli 1544 en 26 juni 1556, waarna hij het goed op 18 augustus 1557 deed transporteren op zijn bastaardzoon *Gijsbert,* onder voorbehoud van de lijftocht van zijn vrouw *Catharina van Varick.* Met de Ridderhofstad Nederhorst en Overmeer werd jr. Dirk van der Horst beleend op 21 april 1536, en na zijn dood, die zonder vermelding van nadere datum in datzelfde jaar gesteld wordt, werd zijn bastaardzoon Gijsbert óók met het huis Nederhorst c.a. beleend en wel op de 20e augustus 1559.

Vóór 20 augustus van het jaar 1 5 5 9 moet jr. *Dirk van der Horst* dus overleden zijn en dit kan corresponderen met het ons bekende restant van de inscriptie op de zerk. Want dit groepje bewaard gebleven woorden verwijst naar een der dagen van de week na Beloken Pasen. Het Paasfeest viel anno 1559 op de 26e maart en Beloken Pasen, ook wel „Quasimodo geniti infantes" derhalve op de zondag daarna, of in dit geval op 2 april. Ware hij op de weer daarop volgende zondag overleden, dan zou het grafschrift naar alle waarschijnlijkheid de zondag Misericordia Domini als tijdsbepaling hebben aangehaald en daarom blijft de keuze van de sterfdag in zoverre beperkt, dat hij slechts op 3, 4, 5, 6, 7 of 8 april 1559 het tijdelijke met het eeuwige kan hebben verwisseld.

De hier ter sprake komende familie van der Horst kwam voort uit de oude stam der Van Wulvens en J. Th. de Raadt, jr. Dirks zegel op het jaar 1531 beschrijvende, sprak van „quatre burelles ondées, surmontées à dextre d'un annelet. cimier un vol, chargé de quatre burelles ondées".[5]) Het hier vermelde helmteken kan nu inderdaad overeenkomen met het bewijsje van een helmteken, dat het zerkfragment ons laat aanschouwen. En, is mijn veronderstelling, dat de onderwerpelijke steen gemaakt is voor jr. *Dirk van der Horst* (en zijn vrouw) juist, dan moet hij vóór de verminking gesierd zijn geweest met de wapenkwartieren:

Horst - Zuijlen - Varick - Poll,

Maar dan valt tevens-nog uit te vorsen waarom jr. *Dirk,* die zijn bezittingen in hoofdzaak had te Varik en te Nederhorst-den-Berg, ertoe bewogen kan hebben een laatste rustplaats te Dodewaard te verkiezen.

Jammer, dat het gevonden stuk slechts een fragment is. Toch is de kans volstrekt niet uitgesloten, voor het geval men ter plaatse eens met nauwgezette attentie zoekt, dat er meer brokstukken te voorschijn zullen komen.") Wat hiervan echter zijn moge: de restauratie-werkzaamheden aan de oude toren van Dodewaard kunnen onmogelijk naar behoren volbracht zijn wanneer aan deze interessante zerk van 1559 niet een goed en uit de loop liggend plaatsje in het herstelde gebouw zou worden ingeruimd!

4) „Genealogische en Heraldische Bladen" VIII, 1913, bl. 360, 361 en „Register o.d. Leenactenboeken v. Gelre. Het Kwartier v. Nijmegen", Arnhem 1924, bl. 512.

5) „Sceaux Armoriés", II, Bruxelles 1898, p. 114; zulks in afwijking van J. B. Rietstap „De Wapens v. d. Nederl. Adel", Groningen 1890, bl. 248/9. De brisure met de ring wijst mogelijk op een illegitieme afkomst ook van jr. Dirk van der Horst zelf!

KORTE MEDEDELINGEN.

Genealogisch Repertorium door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn.

Het Centraal Bureau voor Genealogie, Nassaulaan 18, 's-Gravenhage, deelt ons het volgende mede:

Het ligt in het voornemen binnenkort een aanvang te maken met de samenstelling van een *supplement* op de in 1948 verschenen tweede druk van dit Repertorium. Niet alleen is gedurende de laatste 10 jaar zeer veel gepubliceerd op genealogisch gebied, dat zonder behulp van een Repertorium reeds thans moeilijk is terug te vinden in de omvangrijke genealogische literatuur, doch tevens is gebleken, dat in de 2de druk een aantal onjuistheden voorkomt, die rectificatie behoeven. Deze zullen eveneens in het supplement worden hersteld.

Het is echter niet de bedoeling alle in de tweede druk voorkomende verwijzingen te controleren, daar dit de omvangrijke aan de samenstelling van het supplement verbonden werkzaamheden onnodig zou verzwaren en de verschijning aanzienlijk zou vertragen, Slechts die verbeteringen zullen worden opgenomen, die òf ons uit eigen ervaring zijn gebleken òf door anderen te onzer kennis worden gebracht.

Wij doen dan ook een dringend beroep op alle gebruikers van het Repertorium ons zoveel mogelijk suggesties, hetzij tot opname van nieuwe verwijzingen, hetzij tot het vermelden van rectificaties, te doen toekomen. Slechts met medewerking van velen zal het ons mogelijk zijn een waardevolle aanvulling op deze voor genealogen onmisbare vraagbaak het licht te doen zien,

's-Gravenhage, Nassaulaan 18.

CENTRAAL BUREAU VOOR GENEALOGIE.

Gemeente- en Waterschapsvlaggen.

Naar wij vernemen, is bij rondschrijven van de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie aan Gedeputeerde Staten der Provinciën d.d. 29 juni 1957, no. 20836, Directie B.B. Afd. Bestuurszaken, Bur. Kabinetzaken, verzocht de Gemeentebesturen en de Waterschapsbesturen uit te nodigen, omtrent voorstellen

6) Ter plaatse werd mij uitdrukkelijk verzekerd, dat op het kerkhof, waar thans de tassen baksteen voor de restauratie neergezet waren(!) nog een grote en onbeschadigde oude zerk in de grond gezakt zou zijn.....

tot vaststelling van de gemeente-, c.q. waterschapsvlag het advies van de Hoge Raad van Adel in te winnen.

REDACTIE.

Rijkstarieven voor genealogische onderzoekingen, afschriften, enz.

Voor het verrichten van genealogische nasporingen, het verstrekken van afschriften uit doop-, trouw-, begraafboeken en andere bescheiden gelden bij de Rijksarchieven tarieven, die zijn vastgesteld door de Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen bij beschikking van **22** januari 1951, No. 163279 Afd. O.K.W. Voor een uur onderzoek is ƒ 1,75 verschuldigd. Voor afschriften van of uittreksels uit een in het Nederlands gesteld handschrift van vóór 1700 worden per bladzijde van ongeveer 27 regels, elk van ongeveer 30 letters ƒ 1,25 berekend. Geldt het een dergelijk handschrift van na 1700, dan per gelijke bladzijde ƒ 0,60. Betreft het de akten of retroacta van de Burgerlijke Stand, dan betaalt men voor elk afschrift of uittreksel ener akte per bladzijde of gedeelte daarvan ƒ 0,40. De prijs van negatieve fotostaten (wit op zwart) bedraagt eveneens ƒ 0,40 per stuk, van positieve fotostaten (zwart op wit) ƒ 1,—. Dit zijn wel de voornaamste bepalingen.

Niet alleen de Rijksarchivarissen passen deze tarieven toe. Krachtens het Kon. Besluit van 17 maart 1955 no. 29 dienen ook Gemeentearchivarissen zich er aan te houden, voorzover zij inlichtingen, afschriften enz. verstrekken uit de archivalia, die zij van het Rijk in bewaring hebben ontvangen. Daartoe behoren de doop-, trouw- en begraafboeken, de zgn. gaarderbescheiden, de rechterlijke en notariële archieven, dus juist archieven en archiefbestanddelen, die voor genealogen van belang zijn. Het is te waarderen, dat dank zij het Kon. Besluit van 17 maart 1955 in de heffing van tarieven door Rijk en gemeenten een zekere uniformiteit is bereikt.

E. C. M. PRINS.

Van Ittersum.

In Ned. Adelsboek 1943-1948, blz. 45, lezen we, dat ***Hendrik van Iffersum*** tot de Hofstede in 1540 huwde met ***Berfha Grubbe.*** Zijn echtgenote heette evenwel S *t r u b b e,* vermoedelijk uit Deventer afkomstig, waar een ***Johan Sfrubbe*** van 1492-1510 in het college van schepenen en raden zat.

Het huwelijk had reeds in 1514 plaats, daar de huwelijksvoorwaarden van 12 mei 1514 dateren. Zie Mr. G. J. ter Kuile en D. Wijnbeek: De archieven der familie van Ittersum, invent. no. 455 (gestencild).

MR. A. **HAGA.**

Martini.

(LXXIV, kol, 171.)

Over Mr. ***Antbrosius Marfini*** kan ik nog het volgende mededelen. Hij kreeg op 23 april 1583 van de Staten-Generaal commissie als auditeur-generaal van het leger. Bij res. van de volgende dag werd zijn tractement bepaald op £ 3 per dag. Hem werd een griffier à £ 2, en een wagen met 3 paarden à 9 st. per dag per paard toegevoegd. Een nieuwe commissie als ,,auditeur genera1 du camp et juge militaire" over het leger zowel te velde als in de garnizoenen (met uitzondering van de Engelse troepen) kreeg hij op 26 febr. 1586 van Leicester (eed 11 mrt. 1586, Arch. Raad van State, Inv. nr. 1524, fol. 39). De functie werd in 1588 afgeschaft in verband met de instelling van het ambt van Advocaat-Fiscaal

van de Generaliteit (openbaar aanklager bij de Raad van State en de Hoge Krijgsraad) als hoedanig op 4 okt. 1588 Mr. ***Anfhonis*** *Duyck* werd benoemd (ibid., 2de ged. fol. 41). ***Martini*** werd toen aangesteld tot contrerolleur van de brandschat en de contributiën in Brabant op een tractement van £ 400 's jaars, waarvoor hij tevens moest bedienen de functie van auditeur-militair en juge militaire over het krijgsvolk te Bergen op Zoom en in de forten aldaar liggende (res. 12, commissie 21, eed 28 januari 1589, ibid. id. fol. 62 verso) Na de vermeestering van Breda werd hij aldaar auditeur-militair (comm. 25 juni 1590, ibid. id. fol, 121), als hoedanig hij mogelijk gefungeerd heeft totdat ***Johan Essings*** als zodanig werd benoemd (commissie 16 juni 1600, Arch. Raad van State, Inv. nr. 18, fol. 213). Hij bleef contrerolleur, hetgeen blijkt uit een resolutie van de Raad van State van 10 okt. 1609, waarin aan ***Martini"*** tot noch toe geweest zijnde contrerolleur der contributien tot Breda", gelet op ,,zijne langhe diensten die hy rechtuyt zonder particulier aenschouw altijt gedaen heeft tot der gemeyne zake meesten oerboir", bij provisie nog voor een jaar zijn tractement van £ 400 werd toegekend, waarvoor hij dan die werkzaamheden zou moeten verrichten, die hem zouden worden opgedragen (Arch. Raad van State, Inv. nr. 27, fol. 125). Bij res. van 20 okt. 1610 werd hem op dezelfde voorwaarde nogmaals een jaar tractement toegkend (ibid. Inv. nr. 28, fol. 134). Dat hij het auditeurs-ambt er eerder aan gegeven heeft is begrijpelijk; aan dit ambt toch was geen vaste wedde verbonden, doch de auditeur ontving van elke compagnie in het garnizoen een daalder per maand, en mochts voorts voor diverse verrichtingen declareren. ***Martini*** was de eerste auditeur, die over een garnizoen werd aangesteld. Later volgden ook aanstellingen in de andere frontiersteden en zelfs in het binnenland.

MR. H. H. A. **DE GRAAFF.**

Van Raab van Canstein.

In 1891 en 1895 werden ***Jacobus Johannes,*** respectievelijk ***Rufgerus Willem van Raab van Cansfein,*** gebroeders, in de Nederlandse adel ingelijfd. Het geslacht is afkomstig uit Westfalen, maar reeds de overgrootvader van beide broeders, *Gottfried* ***Thomas van Raab van Cansfein,*** had als kapitein in Statendienst zich in het midden der 18de eeuw in Nederland gevestigd (zie Ned. Adelsboek 1941, generatie X). Diens zoon ***Johan Jacob*** *Wilhelm* ***van Raab van Cansfein,*** ged. te Utrecht 15 maart 1748, wordt controleur bij de Admiraliteit van Amsterdam voor Zeeland genoemd bij gelegenheid van zijn eerste huwelijk. Deze functie is mij niet duidelijk, daar Zeeland een eigen Admiraliteitscollege had te Middelburg. Hij overleed op huize Kattelaar, gemeente Wierden, 30 maart 1820 en wordt in de overlijdensakte gepensioneerd ontvanger der convooien en licenten genoemd (de ambtenaren der convooien en licenten ressorteerden onder de Admiraliteitscolleges). Hij was tweemaal gehuwd en uit het tweede huwelijk sproot ***Adrianus,*** de vader van de beide hierboven genoemde broeders, die in de Ned. adel werden ingelijfd.

Adrianus van Raab van Cansfein had echter verscheidene zusters, van wie wij in de genealogische literatuur alleen de sub 1 genoemde vermeld vonden. Het onderstaande moge derhalve dienen als een kleine aanvulling, die echter niet op volledigheid aanspraak wil maken. Het eerste huwelijk van zijn vader ***Johan Jacob*** *Wilhelm* wordt in Ned. Adelsboek niet genoemd; volgens het Jaarboek van den Nederl. adel van 1894 is hij 10 maart 1779 te Rotterdam in de Franse kerk gehuwd met ***Maria Cafharina*** *Boudon*. Zij overleed te Kleef

15 januari 1787 blijkens bijlage van het huwelijk van haar hieronder vermelde dochter. Ned. Adelsboek noemt haar abusievelijk *Baudin,* welke naam vermoedelijk is ontleend aan de akte van het huwelijk, dat hij in 1789 te Amsterdam met zijn tweede echtgenote sloot. In de mij voorgekomen akten wordt zij evenwel steeds *Boudon* genoemd.

Uit het eerste huwelijk is mij slechts één dochter bekend, die kort voor het overlijden van haar moeder werd geboren. Daar dit huwelijk reeds in 1779 gesloten is, is het mogelijk, dat méér kinderen uit dit huwelijk zijn geboren.

Uit het tweede huwelijk, op 25 okt. 1789 te Amsterdam met ***Anna Johanna Kindermann*** gesloten, zijn mij vier dochters bekend, die alle gehuwd waren en — behalve ***Adrianus — nog een zoon Gerrit Jan,*** van wie mij verder niets bekend is.

Uit het eerste huwelijk (met ***Maria Cafharina*** *Boudon*):

1. ***Johanna Adriana van*** *Raab* ***van Cansfein,*** geb. 31 dec. 1786, ged. Kleef (Franse kerk) 21 januari 1787, † Delden 28 febr. 1866, tr. Wierden 31 augustus 1821 ***Johannes David Werdmiiller von*** *Elgg,* geb. 18, ged. 21 nov. 1790 te Hellevoetsluis, † Delden 17 okt. 1880, griffier van het Vredegerecht, sinds 1829 vrederechter en sedert 1 okt. 1838 tot 1868 kantonrechter aldaar, zn. van ***Johannes Conrad Offo Werdmüller von*** *Elgg,* kapitein der infanterie, en ***Maria*** *Margaretha* ***Johanna Anosi. (Zie de*** genealogie Werdmüller von Elgg in de Heraldieke Bibliotheek 1873, blz. 259.)

Uit het tweede huwelijk (met ***Anna Johanna Kindermann):***

2. ***Cafharina*** *Elisabeth* ***van*** *Raab van Canstein,* ged. Meppel 27 dec. 1789, † Zwolle 6 sept. 1830, tr. Goor (ondertr. Goor 22 sept.) 8 okt. 1809 ***Gerhard Leen,*** geb. 18 febr., ged. Lochem 21 febr. 1781, † te Zwolle 13 januari 1834, conrector der Latijnse school te Harderwijk en 30 dec. 1816 benoemd tot rector der Latijnse school te Zwolle, zn. van ***Laurens Leen,*** schoolmeester te Lochem, en ***Anna Elisabefh van Campen.***
3. ***Adrianus van*** *Raab* ***van Canstein,*** ged. Meppel 8 mei 1791 (zie verder Ned. Adelsboek 1941).
4. ***Gerrit Jan van*** *Raab* ***van Cansfein,*** ged. Meppel 18 nov. 1792, mogelijk jong gestorven.
5. ***Sara van*** *Raab* ***van Cansfein,*** ged. Meppel 20 (24?) aug. 1794, tr. Wierden 8 juni 1821 ***Jacobus Johannes*** *Klijnpenninck,* med. dr. te Aalten, ged. Nijmegen 18 juni 1794, zn. van ***Jacobus*** *Reinier* ***Klijnpenninck,*** stadsdokter, en ***Johanna Carolina Klein.***
6. ***Theresia Cipperiana van*** *Raab* ***van Cansfein,*** geb. op Dikninge (Dr.) 25 sept., ged. Yhorst (Ov.) 2 okt. 1796, tr. Wierden 7 juni 1819 ***Anfonie Johannes Voorhorsf,*** geb. 5 sept. en ged. Zwolle 8 sept. 1793, provisioneel ontvanger der in- en uitgaande rechten en commissaris der accijnzen te Schuilenburg (gem. Hellendoorn), zn. van ***Lamberf Voorhorsf,*** grutter, en *Maria* ***Hendrika*** *Broekhuis.* Hij had een verminkte rechter arm en schreef met de linker hand.
7. ***Cornelia Gerhardina van*** *Raab* ***van Cansfein,*** geb. op Dikninge (Dr.) 18 juni en ged. Yhorst (Ov.) 24 juni 1798, tr. Zwolle 6 juni 1822 ***Berend Voorhorst,*** geb. 8 januari, ged. Zwolle 9 januari 1791, † ald. 1 sept. 1830, commies roeyer bij de belastingen, broeder van ***Anfonie Johannes Voorhorsf*** bovengenoemd. Wegens doofheid was hij voor de nationale militie afgekeurd. Hunne huwelijkse voorwaarden zijn verleden voor notaris Johannes van der Gronden te Zwolle op 5 juni 1822.

MR. A. HAGA.

BOEKBESPREKING.

D r. J. P. J. G e w i n, Blüte und Niedergang hochadeliger Geschlechter im Mittelalter, Eine bis in die Karolingerzeit zurückgreifende geschichtliche Darstellung. 's-Gravenhage, Druckerei v/h H, L. Smits N.V., 1955.

Het bijzondere belang van dit boek is gelegen in het inzicht, dat het verschaft in het verschijnsel, hoe in de middeleeuwen een betrekkelijk gering aantal geslachten van vrij-edele afkomst, welke gewoonlijk nauw met elkander verwant waren, de samenleving in een bepaalde landstreek op allerlei gebied beheerst hebben. Dank zij het zeer ver teruggaande bronnenmateriaal, dat over Beieren en de aangrenzende landen bewaard is, kon de schrijver zijn onderzoekingen tot in de Karolingische tijd voortzetten en zodoende resultaten leveren, die b.v. bij een dergelijk onderzoek in ons land onbereikbaar zouden zijn bij gebrek aan voldoende gegevens.

Niet alleen uit genealogisch, maar ook uit cultuur- en rechtshistorisch oogpunt bezien, bevat het werk belangrijke beschouwingen. Bovendien levert het opmerkelijke gegevens over de ontginningsgeschiedenis en o.a. daardoor over de economische ontwikkeling van de behandelde landstreken. Van veel belang is ook, dat de schrijver met allerlei concrete voorbeelden de overgang van personen van vrij-edele afkomst in de lagere adel, zo als de dienstadel, heeft kunnen aantonen en, wat de latere middeleeuwen betreft, de maatschappelijke achteruitgang van leden van riddermatige geslachten, die o.a. tot roofridders vervielen.

Het bij dit onderzoek sterk naar voren gekomen feit, dat de behandelde geslachten bijzonder gehecht bleken aan bepaalde voornamen, die zij de generaties door angstvallig trachtten in stand te houden, vormde een belangrijk hulpmiddel om, vooral in de oudste tijden, familieverband te reconstrueren. Ook de vererving van grondbezit leverde dikwijls genealogische gegevens op, die op andere wijze niet waren te achterhalen.

Daarom verhelderen de in het werk opgenomen kaarten, die het familiegrondbezit aangeven, het betoog in hoge mate. Duidelijk komt ook naar voren welk een belangrijke rol bij het opstellen van genealogieën van middeleeuwse aanzienlijke geslachten de betrekkingen spelen, die er blijvend bestonden tussen een zeker klooster en een bepaald geslacht, b.v. dat van de stichter ervan. Opmerkenswaard is ook, dat de schrijver heeft kunnen aantonen, hoe relaties, die tijdens een kruistocht zijn ontstaan, van invloed zijn geweest op de geschiedenis der behandelde geslachten en hoe dit eveneens het geval is, wanneer er een band blijkt te bestaan met een der Rooms-Koningen of Keizers.

De wijze, waarop het werk werd uitgegeven, is bijzonder verzorgd en smaakvol. Speciale vermelding verdienen de fraaie afbeeldingen van oorkonden en van zegels, onder welke laatste exemplaren voorkomen, die dateren uit de eerste helft van de 13de eeuw.

Wanneer men de belangrijke resultaten overziet, die de schrijver in dit werk bereikt heeft, zal men met voldoening vernemen, dat deze hoogstdeskundige auteur zijn onderzoekingen over de geslachten, die in Beieren en in Oostenrijk in de middeleeuwen een leidende rol hebben gespeeld, ook na de verschijning van het onderhavige boek, heeft voortgezet. De resultaten daarvan zullen weldra gepubliceerd worden in het aangekondigde werk: Herkunft und Geschichte führender bairisch-österreichischer Geschlechter im Hochmittelalter,

waarin o.m. de oorsprong van het geslacht *Wittelsbach* zal worden behandeld en nieuw licht geworpen zal worden op de afkomst van dit ook over Holland en Zeeland geregeerd hebbende Huis.

J. PH. DE MONTÉ VER LOREN.

Calvin Kephart, Origin of Heraldry. Second edition, Washington 1953. Met één afbeelding.

De inleiding tot dit werkje is een herhaling van een theorie, door Schr. reeds ontvouwd in 1938 („Origin of Armorial Insignia in Europe"); het onderzoek voor zijn studie over „Herr Volcnant von Erlach, Minnesinger" (artikel in The Journal of English and German Philology, 1943 en vermeerderde en verbeterde afzonderlijke uitgave 1949) leverde Schr. veel feitenmateriaal.

De praemissen zijn deze:

a) Ten tijde van de slag bij Hastings (1066) bestonden er in West-Europa nog geen wapens. In 1097 zag Anna Comnena, dochter van de Keizer van het Oost-Romeinse Rijk, de franse kruisridders op hun heenreis naar het Heilige Land in Constantinopel; zij beschreef hun wapenschilden als glanzend en ledig.

b) 1°. De stamvader van het geslacht *von Erlach* is Dominus *Hugibert* (de *Raeut) de Erlach (c.* 1030—1100), geboren in N.-0. Beieren. Kort na zijn huwelijk (c. 1052) werd hij ministerialis van Adelbert bisschop van Würzburg. Hij verwierf toen een leengoed te Erlach in Neder-Franken, vijftien K.M. ten Z.-O. van Würzburg. Uit zijn huwelijk zijn negen kinderen bekend, onder wie een jongere zoon *Harald* of *Herolt* (1). Heer *Hugibert*'s oudste zoon *Heinrich* (I), c. 1053-1099, had o.a. tot zoons *Heinrich* 11 (c. 1076-1147) en *Herolt* 11 (c. 1080—c. 1135).

b) 2°. De stad Aufsess (thans Unteraufsess) ligt in Opper-Franken, 84 K.M. ten N.-0. van de stad Erlach en 24 K.M. ten 0. van Bamberg. De stamvader van het geslacht *von Aufsess* is liber homo *Herolt de Ufsaze* (c.1080—c. 1135). Hij komt voor het eerst voor in 1114 in het archief van het St. Jacobsklooster te Bamberg. Volgens overlevering in deze familie zou *Herolt*'s vader *Heinrich* hebben geheten en zou deze *Heinrich* hebben deelgenomen aan de eerste Kruistocht.

Het wapen van beide families is: in blauw een zilveren dwarsbalk, beladen met een rode roos. Het oudste bewijsstuk van het voeren van dit wapen door een lid van het geslacht *von Aufsess* is van 1309 (Otto v. A.) Verderop in het boekje (p. 50) wordt medegedeeld, dat beide geslachten ook hetzelfde helmteken voerden: pauweveren en runderhorens. Besef van verwantschap tussen *v. Erlach* en *v. Aufsess* bestond niet.

In de feiten, dat op de heenreis van de kruisvaarders in 1097 nog geen wapens werden gevoerd en dat zowel in het geslacht von *Erlach* als in de familie von *Aufsess* de (voor Franken destijds ongewone) voornaam *Harald* of *Herolt* voorkomt en beide geslachten hetzelfde wapen voeren, ziet Schr. een aanwijzing, dat deze geslachten een gemeenschappelijke oorsprong hebben uit een voorvader, die aan de eerste Kruistocht van 1096 kan hebben deelgenomen en dat (opdat beide hetzelfde onderscheidingsteken konden krijgen) de gewoonte, wapens te voeren, haar oorsprong moet hebben genomen in deze eerste Kruistocht.

De gevolgtrekking, dat de geslachten *v. Erlach* en *v. Aufsess* een gemeenschappelijke stamvader hebben, zal elke genealoog-heraldicus gaarne onderschrijven, maar Schr.'s twéede conclusie? Dat *Heinrich von Erlach (c. 1053-1099)* degene is geweest, die het wapen aannam, hetwelk zowel de *Erlach's* als de *Aufsess'* zijn blijven voeren, kan men geredelijk aannemen. Dat deze *Heinrich* van plan was, aan de eerste Kruistocht deel te nemen, blijkt uit zijn testament van 1095 (p. 19; Urkundenbuch . . . . . St. Stephen in Würzburg 1, 14, document 11). Maar moet de wapenaanneming daarom tijdens zijn verblijf in het Heilige Land hebben plaatsgehad?

De volgende zes hoofdstukken van het boekje bieden een toelichting op de gegevens, in de inleiding verstrekt en een nadere uitwerking van de theorie: in een krijgsraad na de slag bij Doryleum, voor het beleg van Antiochië begon (p. 38, 70), dus ongeveer in november 1097, zou zijn besloten wapens in te voeren, opdat vriend en vijand gemakkelijker zou zijn te onderscheiden.

Men vindt in hfdst. VII nog een engels voorbeeld (Gilbert de Clare, geen kruisvaarder, † vóór of in 1117), dat het bewijs van het ontstaan van wapens ten tijde van de eerste Kruistocht moeten verstevigen.

Het geeft te denken, dat een ervaren en belezen heraldicus als Léon Jéquier, redacteur van de Archives Héraldiques Suisses, om gegronde redenen hoegenaamd niet onder de indruk is van Schr.'s betoog (Archivum Heraldicum 1956, p. 38). Volgens de Heer Jéquier zal nog veel studie nodig zijn, voor men een houdbare theorie over het ontstaan van wapens zal kunnen opstellen.

Part B van het boekje, „Miscellaneous Surnames and Insignia" bestaat uit twee hoofdstukken en een Finale. Vooral voor naam en wapen van enige Amerikaanse kolonistenfamilies (die al eerder in de tekst om de hoek zijn komen kijken: p. 77/8) wordt hierin een verklaring gezocht. Schr.'s berichten zijn in verscheidene gevallen echter zo weinig gedifferentieerd naar tijd en plaats, dat het waardeloze algemeenheden zijn geworden. De denkwijze van de Middeleeuwer (erfdochters zó uithuwelijken, dat haar goed in bevriende handen blijft e.d.) heeft Schr. lang niet over het gehele terrein des levens weten te benaderen. Zijn verklaring van het feit, dat pas c. 1135 een wapen op een zegel verschijnt, kan niet juist zijn en uit het vóórkomen van Volklinus Zinke als commendeur van het St. Jans hospitaal te Würzburg van 1300 tot 1305 mag men niet concluderen, dat zijn voorouders met de eerste Kruistocht naar Jerusalem zijn meegeweest (p. 100).

Toch heeft Kephart met het schrijven van dit werkje onmiskenbaar verdienstelijk werk gedaan: het is een eerlijke poging, de periode, waarin en de omstandigheden, waaronder het ontstaan van wapens moet hebben plaatsgehad, scherp te belichten en die duidelijk omlijnd voor de moderne onderzoeker neer te zetten.

ELISABETH C. M. PRINS.

Three Centuries of the Keator family in America, by Alfred Decker Keator, Litt. D. The American Historica1 Compagny Inc., New York 1955.

Dit werk behandelt de afstammelingen van *Melchior Claeszen,* die d.d. 8 april 1674 als volgt voorkomt in het trouwboek van de Hollandse kerk te New York: „*Melchior Claeszen,* j.m. van Amsterdam, en *Susanna Richards,* wede. van op fort, beyde wonende alhier" en zich later vestigde te Marbletown, Ulster County, N.Y. Drie van zijn kinderen komen reeds voor met de achternaam *Ke(e)ter,* welke naam ten slotte is geëvolueerd tot *Keafor,* zoals de afstammelingen in de mannelijke lijn zich thans noemen.

Het werk beperkt zich echter niet tot deze afstammelingen in de mannelijke lijn, doch behandelt volledig de afstammelingen zowel in mannelijke als in vrouwelijke lijn van de stamvader *Melchior Claeszen.* In totaal worden in elf generaties ongeveer 4000 afstammelingen vermeld, van welke nog on-

geveer 800 in 1955 in leven waren. De samensteller heeft de nadruk gelegd op namen, data en plaatsen en niet op biographische bijzonderheden. Toch worden vaak dergelijke bijzonderheden in het kort vermeld. Het ruim 350 blz. tellende boek is voorzien van registers op de familie- en plaatsnamen.

W. W. VAN VALKENBURG.

Genealogieën I, door E. M. A. H. Delhougne, Drs. G. W. Vloon en J. J. Hooft van Huysduijnen. Uitg. Instituut voor Genealogie en Streekgeschiedenis. Drukkerij Gebr. Janssen, Nijmegen [1957].

Deze uitgave is bedoeld als eerste deel van een reeks, waarin in de toekomst van tal van families genealogieën gepubliceerd zullen worden. Dit eerste deel bevat een dertiental genealogieën en wel van de geslachten: *Claessens, Dunselman, Duysens, Franquinet, Garé, Hafkenscheid, Honée, Janknecht, van Koolwijk, Mébotte, Mostart, Pijls, Schermer*, welke alle de R.K. godsdienst belijden, Als regel wordt een stamreeks geboden tot het einde van de 18de eeuw, terwijl van de daarop volgende generaties een volledige genealogie wordt gegeven. Van geen der behandelde geslachten verschenen tot nu toe genealogieën in druk. Tot de geschiedenis van min of meer bekende Rooms-Katholieke Nederlandse geslachten levert dit boek dan ook een belangrijke bijdrage. Tal van illustraties versieren het boekje, terwijl — niet altijd even goed geslaagde — afbeeldingen van de familiewapens aan de beschrijvingen daarvan zijn toegevoegd.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Sasse van den Bossche. (LIX 117). Volgens aantekeningen in de collectie Attevelt (R.A. Utrecht) zou de stamreeks van *Gerbrand van Sasse van den Bossche* als volgt luiden:

1. *Dominicus Zas van den Bossche* tr. *Elisabeth van Voirde* [1]).

11. *Nicolaes Zas van den Bossche* tr. *Maria van Wijnbergen*, dr. van *Jacob* en *Maria Vonck*.

111. *Gerbrand van Zas van den Bossche* tr. 1597 *Deliana van Schadijck*, dr. van *Jacob* en .. *Wapevelt*.

IV. *Jacob Zas van den Bossche*, raad ordinaris Hof Prov. van Utrecht, † 1652, oud 56 jaar, tr. *Maria Zoggaerts*, † *1675* [2]).

V. *Gerbrand Zas ven den Bossche* tr. 1648 *Wendolina van de Broecke* [3]).

Volgens deze stamreeks zou *Gerbrand* (V) niet afstammen van *Engeltje Gerrits Sasse* (en *Jan Jans van Vianen)*, doch van haar broeder *Dominicus* (zie Ned. Leeuw 1905, kol. 278 e.v.). Blijkens de laatstgenoemde bron zou het echtpaar *van Vianen-Sass* een zoon *Claes Janssoon* (1527-1602) hebben gehad, die met *Maria van Wijnbergen* was gehuwd (dit echtpaar is dus kennelijk identiek met het onder 11 vermelde). De kinderen van het echtpaar zouden dus *van Vianen* moeten heten. Uit een transp.acte van Utrecht d.d. 8 febr. 1589 blijkt dat tenminste één van de kinderen van *Claes Janssoon* ook *Sas* genoemd werd, t.w. *„Gerrit Claesz. van Vianen,* gemeen genoempt *Gerrit Sas,* gehuwd met *Jannichje van Bemmel,* zijn tegenwoordige huisvrouw, daar hij op die tijd wettige geboorte bij heeft, hiervoren wed. van *Hans van Nes,* transporteert aan zijn zwager *Gerrit Jans van Bemmel".*

De hierboven onder 111 genoemde *Gerbrand Zas van den Bossche* huwt (ondertr. Utrecht 11 mei 1595 geref.) als *„Gerrebrant Claes van Vianen* met *Deliana van Schayck,* j.d., beyde van Utrecht". Zij hertrouwt als *Deliana van Schadick,* wed. *Gerbrant Sas* te Utrecht (geref.) 21 dec. 1607 met *Anthoni Botterpot.*

Jacob Zas van den Bossche huwt te Utrecht (geref.) 20 febr. 1625 als Mr. *Jacob Sast,* Raetsheer ordinaris enz., met juffr. *Catrijna van Hilten,* j.d. van Middelburch, wonende Utrecht. Hij hertrouwt onder dezelfde naam en functie joffr. *Maria Sogaerts,* j.d. van Middelburch, wonende 's-Gravenhage (ondertr. Utrecht, geref., 31 dec. 1626, att. naar 's-Gravenhage om aldaar te trouwen gegeven 7 januari 1627).

Zij werd geb. 1600/1 en was dr. van *Jan Adriaansz. Zoggaerts,* raad ter admiraliteit, en *Maria Gelee* [4]).

Gezien het bovenstaande achten wij afstamming uit *Dominicus Sass* onjuist en moet het geslacht *Zasse van den Bossche* afstammen van *Jan Jans van Vianen* en *Engeltje Sass.* Laatstgenoemde was blijkens een acte van lijftocht van 22 mei 1561 in transp.reg. Utrecht dochter van *Gerrit (van) Sasse.* (Ned. Leeuw 1956, k. 294). Als *Engeltje,* zoals Ned. Adelsboek 1951 vermeldt, een kleindochter was van *Gijsbert Gerrits Sasse* (wij hebben, gezien Ned. Leeuw 1905, kol. 279, en de genealogie van Sasse door Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt (1915) geen reden daaraan te twijfelen) dan stamt zij als volgt van hem af:

Ned. Adelsboek. II. *Gijsbert (Gerritszn.) Sasse,* † in 1509, tr. *Jacobgen (van Stoutenburg* volgens Wapenheraut 1902, blz. 331).

111, *Gerrit Zasse* tr. *Eecht (Agatha de Wael* volgens Ned. Leeuw 1905, kol. 279).

IV. *Engeltje Sass* tr. *Jan Jans van Vianen* [5]).

[1]) Volgens N.L. 1905, k. 279 zou *Dominicus* gehuwd zijn met *Elisabeth van Renesse van Wulven;* dit is niet juist, want Booth tekent uit een authentieke bron n.l. een oud schepenregister aan (Var. Gen. H.S., no. 379, blz. 230) op 18 sept. 1544: *Marichge Evert van Voerds* weduwe, *Lijsbeth Dominicus* Zussen wed. haer dochter en *Adriaan van Voerdt* haer soon. Zie ook N.L. 1913, k. 51.

[2]) † Utrecht 31 mei 1675; haar kwartieren zijn *Zoggaerts, Geler, Bertels, Verron, Cats, Le Boucq, Fois, Walran.*

[3]) Als *Gerbrand Zas* laat hij 13 april 1659 een dochter: *Barbara* dopen in de Engelse kerk te 's-Gravenhage (W.H. 1904, bl. 472). De toevoeging *van den Bossche* zal later geschied zijn dan voornoemde aantekeningen vermelden.

[4]) Deze ouders blijken uit de huw.inschr. in Huw.int.reg. Amsterdam van 16 juni 1612 van haar zuster *Jacomina Zoggaerts,* oud 20 jaar, tr. *Cornelis Wijnants (van Resandt).*

Proc. en cert. der stad Utrecht (II, 174) 8 januari 1653 Jofferen *Jacomina Soggaerts* oud 60 jaar, *Maria Soggaerts* oud 52 jaar, *Barbara Soggaerts* oud 39 jaar resid. alh. vertonen bezegelde 5 lijfrentebrieven van 7 juni 1624 ieder van 50 gl. 's jaars ten lijve van 1. *Jacomina* en *Barbara,* 2. *Jacomina* en *Adriana,* 3. *Maria* en *Elisabeth,* 4. *Maria* en *Barbara,* 5. *Sara* en *Adriana* waarvan moeder is geweest *Maria Gellee,* verzoekende hiervan acte enz. Hierna verklaren *Johan van Weede,* oudburgemr. deser stad en Mr. *Johan van Someren,* adv. dat *Adriana Soggaerts,* huisvr. van *Antonis de Wolff,* baljuw van Gouda nog in leven is.

Idem 18 febr. 1659 Mr. *Johan van Someren,* onze collega als man van joffr. *Barbara Soggaerts* en *Maria Soggaerts,* wed. *Jacob Sas,* raad ord. i.h. Hof van Utrecht en joffr. *Adriana Soggaerts,* huisvr. van *Antonis van der Wolff,* baljuw en schout van Gouda, als erfgenamen van joffr. *Jacomina Soggaerts,* wed. van de heer *Johan van Weede,* in leven burgemr. van Utrecht en ontvanger-generaal dezer provincie, geven volmacht aan de heer *Johan Wijnants van Resant,* resid. te Tiel, om voor hen te verkopen een stuk land tussen Buren en Tiel (gegevens voor deze noot medegedeeld door de heer W. Wijnaendts van Resandt te Driebergen).

[5]) Booth plaatst dit echtpaar naast volgende aantekening: *Jacob Gijsbert en Janna* s.w., *Wouter Jans van de Poll,* die goutsmit en *Hillegont* s.w., beide drs. (sij voerden een eencoorn lib. lat. III) van *Jan Dircks van Vianen* (zie N.L. 1956, k. 94) vertijen tot behoef van *Peternelle,* haaerl. stiefmoeder van de erfenis haers vaders voors. (sch. oud reg. Dond. na Egidy 1509). *Jan* en *Margriet* kinderen van *Jan Dircks van Vianen* en *Peternella* voorn.

Ter aanvulling van de wel wat summier gedocumenteerde genealogie van Sasse het volgende:

Booth H.S. no. 379 bl. 162: „*Gerrit Zasse* en *Eecht* sijn wijve verplegen *Gijsbert* Zasse ende *Jacobgen* sijn wijff, haer vader ende moeder 600 Rijnsgulden in het huys te Hart. Sch (epen) oud reg (ister) Dond. Nieuwjaersavont 1507" en uit het repertorium op de stichtse en Gaasbeekse lenen, inv. recht.arch. no. 1871, fol. 34: Beleend met een camp landts genaamd Brouwersland en 1 mergen land gelegen in het kerspel ter Horst tot Overmeer 11 mei 1490 *Gijsbert Sasse* door opdracht van Matthijs Haeserts frederixzoon; idem 9 sept. 1497 en op 7 febr. 1512 wordt *Geryt Sasse* daarmede beleend na dode van *Gijsbert* zijn vader voornoemd. Op dezelfde dag draagt hij het leen over aan *Claes Gerryfs.*

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Schade. I. *Cornelis Schade,* tr. *Cornelia van Nuelegem* [*Nulge (e) m, Milge(e) m, Ruelegen* e.d.].

Uit dit huwelijk werden in de Grote Kerk te 's-Hertogenbosch gedoopt:

1. *Anfony Schade,* ged. 20 februari 1650.
2. *Catelijn Schade,* ged. 14 april 1652, tr. Kapelle (bij Goes) 19 mei 1692 *Pieter van der Bilf,* weduwnaar van *Crina Ruychaver.*
3. *Cornelia,* volgt II.
4. *Anna Schade,* ged. 10 aug. 1655.
5. *Jacobus Schade,* ged. 14 maart 1659.
6. *Sara Schade,* ged. 17 maart 1661.

II. *Cornefia Schade,* ged. 's-Hertogenbosch 18 oktober 1653, † ná 2 januari 1720, tr. 1° Utrecht (Domkerk) 29 maart 1682 *Corneíis van Proyen (Poudroyen, Poederoyen),* ged. 's-Hertogenbosch (Grote Kerk) 24 aug. 1655, † ná 22 febr. 1686, zn, van *Aerf Goossens van Proyen* en *Maria Andriesdr. van Asfen;* tr. 2° (ondertr. 's-Hertogenbosch 7 juni 1698) *Arnold Lieffers,* geb. te Kleef, † tussen 15 maart 1707 en 20 augustus 1714.

Vóór 1684 zou uit het eerste huwelijk (of vóór het huwelijk) geboren moeten zijn:

1. *Johan van Proyen,* „geboren poirter" van 's-Hertogenbosch" ende lidtmaet van de waere gereformeerde religie", klerk ter secretarie aldaar sinds 26 april 1708, notaris te 's-Hertogenbosch (1714—1733), collecteur van het dorp Hees (1705-1716) en van St. Michielsgestel, † begin (vóór 8) juli 1733, tr. (ondertr. 's-Hertogenbosch 10 dec. 1707) *Maria Magdalena Aasfen,* ged. 's-Hertogenbosch 25 april 1680, verm. overleden ná 7 september 1730, dr. van *Egmond Austen* en *Maria Hadel.*

Voorts zijn uit het eerste huwelijk bekend (allen gedoopt in de Grote Kerk te 's-Hertogenbosch):

2. *Cornelis van Proyen,* ged. 9 mei 1684.
3. *Samuel van Proyen,* ged. 19 nov. 1685.
4. *Maria Cornelia van Proyen,* ged. 1 januari 1688.
5. *Arnoldus van Proyen,* ged. 3 mei 1689.
6. *Arnoldus van Proyen,* ged. 21 dec. 1690.
7. *Cafharina van Proyen,* ged. 13 juni 1692.
8. *Catharina Wilhelmina van Proyen,* ged. 11 juni 1694.
9. *Arnoudina van Proyen,* ged. 3 januari 1697.

Gevraagd: a. Nadere gegevens over het echtpaar *Cornelis Schade-Cornelia van Nuelegem* en de ascendenten van beide echtelieden.

b. De doopinschrijving van notaris *Johan van Proyen* of een ander absoluut bewijs, dat hij inderdaad een zoon was van *Cornelis van Proyen* en *Cornelia Schade.*

c. Gegevens over de geslachten *Ausfen* en *Hadel,* waartoe het echtpaar *Egmond Ausfen-Maria Hadel* behoorde.

Rotterdam. D. J. KNOOPS.

Uit Ned. Leeuw XL (1922), kol. 58/59, blijkt, dat *Catharina* en *Sara Schade* door *Cafharina Mast,* weduwe van *Marinus van Strijen,* met een legaat worden bedacht, Wellicht geeft dit een aanwijzing voor verder onderzoek.

Thomas Ausfen (ongetwijfeld identiek met de in Ned. Leeuw LXXIII (1956). kol, 189, vermelde zoon *Thomas* van het echtpaar *Austen-Hadel,* ged. 's-Hertogenbosch 29 maart 1676 en als koopman te Middelburg vermeld 13 juli 1735) was waardijn van de Grafelijkheidsmunt van Zeeland 1699-1705 en gehuwd met *Maria Heynens.* (Inv. Verzameling Ermerins-Wiltschut, bij nr. 78), hun dochter was *Johanna Maria Ausfen,* tr. Middelburg (Eng. Kerk) in mei 1707 (sic!, vermoedelijk 1717) *Hermanus Wiltschut, geb.* te Wychen, luit.-admiraal van Zeeland, † Middelburg 7 april 1748, zn van *Sfeven en Anna Cornelia Oosfwalf.*

Blijkens archief Zeeuwsch Genootschap 1902, blz. 164, had de w e d u w e van *Thomas Ausfen* in 1739 een dochter *Jacoba.*

Voorts blijkt uit Nagtglas, Levensberichten van Zeeuwen 1 blz. 14, het volgende:

Jacobus Ausfen, fr. Cornelia Smifman

zoon:

Mr. *Jacobus Egmondf Austen,* geb. Middelburg 8 dec. 1754, advocaat ald., lid municipaliteit van Middelburg 1795. onder curatele 2 maart 1804.

Een handschriftelijke aantekening van Nagtglas vermeldt nog een zegenwens van *Thomas Cornelis Ausfen* en *Sara Ausfen* aan hun nichtje *Johanna Smifman* op haar eerste verjaardag 15 jan. 1750; deze waren vermoedelijk dus ook kinderen uit het huwelijk *Austen-Smifman.*

Onder nr. 78 vermeldt de voormelde Inventaris Ermerins-Wiltschut: „Stukken *Ausfen- Wilfschuf* 1692—1753".; deze geven zeker nog meer gegevens.

REDACTIE.

Stekels. (LXX 92). Door een toevallige vondst ben ik in staat mijn, in 1953 gestelde vraag zelf te beantwoorden:

Maria Sfekels werd niet ca. 1698 te Amsterdam geboren, zoals de ondertrouwakte van 31 maart 1724 doet vermoeden, doch werd op 3 febr. 1692 in de Grote kerk te 's-Gravenhage gedoopt als dochter van *Gerrit Sfekels* en *Johanna de Wilde.*

Van het echtpaar *Stekels-de Wilde* zijn nog vijf andere kinderen te 's-Gravenhage gedoopt, te weten:

Jakoba, ged. Grote Kerk 7 aug. 1689;

Johannes, ged. Nieuwe Kerk 15 juni 1694:

Hij is mogelijk identiek met *Johannes Stekels,* wiens weduwe, ***Anna*** *Veehof,* werd begraven te Amsterdam op 15 febr. ***1777.***

Hendrik, ged. Nieuwe Kerk 23 sept. 1696;

Hij was met zijn eerste vrouw. *Willemina van der Vegt* (begr. Amsterdam 7 nov. 1728) getuige bij de doop van *Jacobus Jarman* in de Noorderkerk te Amsterdam op 1 april 1725. Hij hertrouwt, als weduwnaar van 's-Gravenhage, te Haarlem op 13 maart 1729 met *Sara Dankerts,* van Haarlem, weduwe van *Gerrit van Russel.*

Sofia Anfonia, ged. Grote Kerk 21 januari 1699;

Zij was met *Lourens du Vloo* getuige bij de doop van een tweede *Jacobus Jarman* te Amsterdam op 18 mei 1732.

Willemijntje, ged Nieuwe Kerk 12 nov. 1702.

Op 4 juli 1688 ondertrouwden te 's-Gravenhage *Gerrit Stekels, van Culemborg* (doop ald. niet gevonden tussen 1650 en 1672), en *Johanna de Wilde,* van 's-Gravenhage, die ald.

op 12 januari 1661 in de Grote Kerk werd gedoopt als dochter van *Jacobus de Wilde* en *Sophia van Tiel.* Op *13* febr. *1726* werd te 's-Gravenhage het overlijden van *Gerrit Stekels* pro deo aangegeven, het lijk werd vervoerd naar Rijswijk.

Op 7 juli 1658 ondertrouwden te 's-Gravenhage *Jacob de Wilde,* zn. van *Jan Hendricksz.* († vóór 14 dec. 1653) en *Agnieta Ydensdr. van der Lendt,* en *Sophia Harmans van Tiel,* wonende te Breda.

Voor aanvullingen op het vorenstaande houd ik mij gaarne aanbevolen.

Amsterdam. **Mr. A. J. Kronenberg.**

van Teeseling, In de schepenlijsten van Zutfen wordt deze familie genoemd; later wonen dragers van deze naam in Scherpenzeel e.o.

Wie kan aanwijzingen geven voor verbindingen tussen beide gegevens?

Amsterdam. *Ds. G.* **Faflé.**

van Trotsenburg-van **Duuren.** Gevraagd de ascendenten (kwartieren) van *Vincent ven Trotsenburg,* ged. Leiden (Pieterskerk) 28 april 1734 (get. Johannes Schots en Marijtie Lammens) als zoon van *Hermannus* en *Cornelia Lam(m)ens,* ondertr. Leiden 22 augustus 1755 *Jannetje van Duuren, ged.* Leiden (Marekerk) 3 okt. 1730 (get. Moses Porsi en Anna le Tran) als dochter van *Jan* en *Cafharina Simon(s).*

Den Helder. W. **Enterman.**

Veeckens-Vollenhoven. *Susanna Vollenhoven,* geb. Amsterdam 1 januari 1648, † ald. 18 maart 1711, tr. *Jan Veeckens (1643-1702).*

Gevraagd gegevens betreffende haar ouders *Arend Vollenhoven* en N.N. en verdere ascendenten.

Jan Pietersz. Veeckens (Ned. Patr. 1920, pag. 293) tr. 2e *Suzanna de Haze,* geb. Antwerpen 8 juni 1550, † Amsterdam in juni 1661. Zij zou dus 110 jaar zijn geworden! Welk jaartal is onjuist?

Bestaat er relatie tussen het Doopsgezinde geslacht *Vollenhoven* (Ned. Patr. 1920) en bovengenoemde *Arend Vollenhoven?*

Velp (G.). **J. V. van Marken.**

Vermande. Gevraagd gegevens over het geslacht *Vermande.* Ned. Patriciaat en de fiches Bibliothèque Wallonne te Leiden bekend.

's-Gravenhage. **J. G. F. Charisius.**

van Vlack. Heeft er in Nederland een geslacht *van Vlack* bestaan en zo ja, waar? Alle gegevens hieromtrent zijn welkom.

's-Gravenhage. Mr. G. **A. van Herwaarden.**

van Wachtendonk. Gevraagd nadere personalia van *Dirk van Wachfendonk, c. 1580* richter in Kranenburg.

's-Gravenhage. **Mr. J.** *C.* Maris.

van Wolfswinkel, (LXXI 391; LXXII 72). In het testament van *Joan Beman* en *Hillegonda Haaxman,* Delft, 27 okt. 1723, voor nots. Mr. François Boogerd, is hun dochter *Maria* nog ongehuwd.

In het testament van *Hillegonda Haaxman,* weduwe van *Joan Beman,* Delft 8 juni 1734, voor dezelfde notaris, is *Maria Beman* getrouwd met *Hendrik Wolleswinkel.*

Hendrik Jacob van Wolfswinkel is van 1695-1754 klerk ter Secretaris van Delft en komt in dit tijdvak aldaar voor als ontvanger van het poort- en kadegeld, wijk-, brand- en kwartiermeester: (Naamregisters Delft).

Melchior van Wolfswinkel is tussen 1734 en 1725 wijkmeester in Delft en hoofdman der Schutterij: (Naamregisters Delft).

Leiden. **J. de Loos-Haaxman.**

Zeegers-Armand. *Jan Willem Zeegers,* geb. Arnhem 25 oktober 1783, † Vlissingen 16 februari 1840 als gepens. kapitein bij het Corps Mariniers.

Hij huwde te ..... de..... *Wilhelmina Veronica Armand,* geb. te ..... *27* december 1790, † te ..... 1 oktober 1827, dochter van ..... *Armand,* rentmeester der Kon. Domeinen, en van *Dorothea Cornelie Wisselé.*

Gaarne aanvulling der ontbrekende namen, plaatsnamen en data.

's-Gravenhage. *N.* **van Oosterzee.**

Onbekend wapen I. Op een zeer oud Engels landgoed trof ik in een uit fragmenten van oud-Nederlands glas samengesteld venster het navolgende wapen aan: 1. en IV. in zilver een rode keper vergezeld van drie rode rozen: II. in zilver een vis in natuurlijke kleur zwemmende naar (herald.) rechts, vergezeld van drie blauwe sterren 2 en 1; III. in zilver drie rode dwarsbalken vergezeld van 12 leliën (?), glaviën (?), hermelijnstaarten (?), geplaatst 4, 3, 4, 1. Helmteken: een jonge vrouwenfiguur tot het middel, een mandje met rode rozen dragend. Dekkleden rood en zilver. Onderschrift: Anno 1693.

Men weet niet wiens wapen het is, noch waar het glas vandaan komt, noch of het er altijd heeft ingezeten. Het heeft m.i. iets te maken met *de Bruyn.*

1. en IV. gelijkt op *van Du(e)ren,* doch is het niet: 11. gelijkt wel een variant van *de Bruyn* [Herpen]; 111. zou *de Bruyn van Blankenforst* kunnen zijn als de figuurtjes lelies of glaviën zouden voorstellen.

Het jaartal geeft mij geen indicatie. Weet iemand de oplossing?

Dordrecht. W. **de Bruyn van Gouderack.**

Onbekend wapen 11. Wie van de lezers kan inlichtingen verschaffen over het volgende wapen, voorkomende op een begrafenisschild:

Gedeeld: rechts 3 gouden ganzen(?), roodgebekt en -gepoot(?), op een groen veld: links een gouden gans (?), vergezeld boven van 3 gouden sterren, naast elkaar geplaatst, op een rood veld.

De persoon, op wie dit schild betrekking heeft, is blijkens een op het schild aangebracht opschrift overleden op **24** maart 1683.

Inlichtingendienst.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursborichten. — **Nog een tak afstammelingen** van **Willem** de **Zwijger, door** Mr. Dr. J. L. J. van de Kamp (slot). — De geslachten Appeldoorn en Apeldoorn uit Harderwijk, door 0. Schutte (slot). — Stampioen, door Ir. J. Mac Lean. — Een zerkfragment van 1559 te Dodewaard, door Mr. J. Belonje. — Korte mededelingen: Genealogisch Repertorium door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn; Gemeente en Waterschapsvlaggen; Rijkstarieven voor genealogische onderzoekingen, afschriften, enz.; Van Ittersum; Martini; Van Raab van Canstein. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Beckershaegenlaan 70, Wassenaar*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad ƒ 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 11 **LXXIVe Jaargang** **november 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. Ing. H. L e p p e, sedert 1947 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

W. CRENA DE IONGH . . . . . Dordrecht.
Singe 7 225.

IR. J. F. VAN MANSVELT . . . . . Assen.
Prinses Beatrixst raat 4a.

H. OVERBEEK . . . . . Enschede.
Hengelosestraat 181.

J. DE WILDE . . . . . Haarlem.
van Dortstraat 46.

Adreswijzigingen:

MR. DR. L. DE GOU . . . . . Venlo.
Deken van Oppensinge 7.

P. VAN SCHUYLENBURG . . . . . Heemstede.
Franz Schubertlaan 18.

Mevrouw L. P. VAN DEN CLOOSTER
Barones SLOET TOT EVERLO
geb. VAN LINDEN TOL . . . . . 's-Gravenhage.
Corn. de Wittlaan 53.

JHR. DR. F. VAN REIGERSBERG VERSLUYS Madrid (Spanje).
Calle Doctor Castelo 26 1°.

Contributie 1958.

De penningmeester brengt in herinnering dat de Algemene Vergadering de contributie (abonnement) heeft vastgesteld op ƒ 20,— per jaar met ingang van 1 januari 1958. Aan de leden en abonné's wordt derhalve verzocht vóór 1 februari a.s. ƒ 20,— over te boeken op postrekening 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage. Junior-leden (onder 21 jaar) zijn ƒ 15,— verschuldigd.

Kwartierstatenboek,

Het Bestuur deelt mede, dat het alsnog benoemd heeft tot lid van de Commissie, belast met de samenstelling van deze 'Jubileum-uitgave, de Heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt te 's-Gravenhage, oud-hoofdredacteur van het Maandblad.

De nakomelingen van Roelant van der Beke, le deurwaarder van het Hof van Holland,

door A. H. DRIJFHOUT VAN HOOFF.

Enige oude aantekeningen uit familiebezit, betreffende een Haagse familie van der Beke, schenen mij belangwekkend genoeg om deze nader uit te werken, waarbij fouten hersteld moesten worden.

Hoewel ik er van overtuigd ben, dat dit geslacht uitgebreider is, dan hetgeen ik hierna vermelden zal, geeft het volgende een vrijwel afgerond geheel, daar n.m.m. de afstammelingen van de in het opschrift genoemde *Roelant* van *der Beke* allen gevonden zijn en deze tak uitgestorven is.

Het aan het slot opgenomen schema geeft een overzicht van de mannelijke nazaten van Roelant, die de volwassen leeftijd bereikt hebben. De naam werd, zoals gewoonlijk in die tijden op verschillende wijze geschreven, zoals (van) *(der) Bee(c) k, Bee(c)ke, Be(c) ke.*

Ik zal hierna, voor zover ik geen bron aanhaal, de schrijfwijze *van der Beke* gebruiken.

1. *Roelant van der Beke.* Zijn geboortejaar en -plaats zijn mij onbekend. Vóór zijn aanstelling in Den Haag (Ao. 1610, zie later) was hij gevestigd in Zierikzee, waar minstens twee van zijn kinderen geboren werden. Of hijzelf aldaar geboren werd, betwijfel ik.

Volgens het poorterboek van Zierikzee werden daar Van der Beke's ingeschreven, die afkomstig waren uit Vlaanderen:

Guilliaeme van der Beecke, 10-10-1586, afkomstig van Caprijke, oud 25 jaar, van beroep kleermaker; *Jacob van der Beecke,* geboren in 1564, werd 12-11-1590 ingeschreven, eveneens van Caprijke, van beroep linnenwever.

Het is dus niet onmogelijk, dat hijzelf ook uit die streek kwam, ik heb echter ook reden te denken aan zijn mogelijke geboorte in Den Haag.

Er is namelijk een deurwaarder van het Hof geweest met name *Joost van der Beke.* Daar de naam Joost aan meerdere kleinzonen van Roelant gegeven werd, acht ik het, ook gezien hetzelfde beroep, niet onmogelijk, dat deze Joost de vader is geweest van Roelant. Ik laat hier enkele bijzonderheden over de deurwaarder Joost van der Beke volgen.

In het register No. 267 op de Memoriaalboeken van het Hof van Holland vond ik de commissie van *Joost van Beek* tot extraordinaris-deurwaarder van den Hove, 25-1-1556. Met behulp hiervan vond ik gemakkelijk zijn originele aanstelling [1]).

In de Haagse transportregisters (klappers op het gemeentearchief aldaar) komt Joost verscheidene malen voor.

Joost van der Beke, deurwaarder van het Hof van Holland, koopt huizen op de Plaats in 1563, in de Schoolstraat in 1568 en aan de Vismarkt in 1578; hij verkoopt een huis in de Molenstraat in 1565.

Zijn weduwe en boedelhoudster, *Janneken van Veechoven,* momboirse van hun beide kinderen, verkoopt in 1583 en 1586 huizen in de Schoolstraat.

In een artikel in de Wapenheraut 1902, getiteld „Aanteekeningen uit de Rentmeestersrekeningen van de Groote Kerk te 's Hage" komt voor: Met 2 poosen beluid 20 Mei 1582 de deurwaarder *Joost van (der) Beecke.*

De door Roelant verkochte huizen geven geen aanknopingspunten, toch is het, gezien het vorenstaande, heel goed mogelijk, dat Joost *van der Beke* en *Janneken van Veechooen* de ouders zijn geweest van Roelant en dat hij dus in Den Haag is geboren.

Hij trouwde in 1601 te Zierikzee. Aldaar zijn gelukkig klappers op de trouw- en doopboeken, welke in 1940 verloren gingen, bewaard gebleven. In de klapper op de trouwboeken lezen wij: *Roeland van der Beecke* ondertrouwt 7-1-1601 *Livina Cornelis.* De voornaam van zijn vrouw was echter *Quirina* en haar familienaam *(van der) Boot,* zoals uit mijn aantekeningen blijkt en bevestigd wordt door enkele acten uit de Haagse notariële protocollen, welke hier volgen.

19 Maart 1639. Compareert *Quijrina van der Boot, weduwe* en boedelhoudster van Zal. *Roelant van der Beeck,* in zijn leven le deurwaarder van den Hove van Holland, alhier in 's Hage. Zij maakt machtig J. Engels tot Haamstede in Zeeland etc. etc. [2])

6 Juni 1639. Compareert *Quirina van der Boot,* weduwe van wijlen *Roelandt van der Beke,* met haar zoon *Cornelis van der Beke,* le deurwaarder van den Hove van Holland,

1) Archief Hof van Holland, No. 37, 6e Memoriaalboek door Mr. Jan van Dam. fol. 60.

2) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 156, fol. 188.

zich sterk makende voor zijn zusters en broeders. etc. etc. [3])

De vervaardiger van de Zierikzeese klapper heeft n.m.m. de naam Quirina niet goed kunnen lezen en heeft daarvoor Livina in de plaats gesteld. Cornelis (Cornelisdr.) is blijkbaar haar patroniem. Ik heb getracht dit te verifieren uit Zeeuwse archieven en meen hierin geslaagd te zijn. De schepenboeken van Haamstede leverden nl. de volgende acten op:

a. 1 Juli 1604. Geldelijke verantwoording van *Huig Pieferse Mogge,* schepen van Haamstede, curateur van de jonge weeskinderen van *Cornelis Lenert Wisz.,* in presentie van schout en schepenen en van *Simon Jans,* wedervoogd, *Job Cornelis Leners, Jan Rochusse* en *Roelant van der Beke.* [4])

b. De onmiddellijk daarop volgende acte van dezelfde datum, houdt in, dat *Jan Rochusse* (zie boven), getrouwd hebbende de oudste dochter van *Cornelis Lenert Wisz.,* presenteert voogd te zijn van zijn vrouws broeder *Lenert Cornelis Lenerfs.*

C. 5 maart 1610. Caveling, waarin genoemd wordt *Jan Rochusse* (zie boven) voor hemzelf en als last hebbende en vervangende *Roelant van der Beke* en *Lenert Wissens,* zijn zwagers. [5])

Door combinatie van b en c is wel duidelijk, dat *Cornelis Lenert Wisz.* de schoonvader van *Roelant van der Beke* was.

Was nu deze Cornelis wel een Boot? Dit blijkt niet onomstotelijk uit het voorgaande, doch, gezien de Haagse acten, moet het wel zo zijn. Aanwijzingen geven nog de volgende acten:

d. *Lenerf Cornelis Lenerts* komt vermoedelijk in een acte van 13 mei 1605 [6]) voor als *Lenert Boot,* knape van Lenert Pier Stoffels, brouwer. Hij zal ook wel dezelfde zijn, die genoemd wordt in „De Vroedschap van Zierikzee": *Barbara Boeije,* geboren Nieuwerkerk 1593, huwde te Nieuwerkerk okt. 1614 met *Leendert van der Boot,* j.m. van Haamstede.

Voorts blijkt, dat het patroniem Wisz. en de naam Boot aan elkaar verbonden zijn.

e. Cohier van den dubbel honderste penning van de huysen, staande in den Western Ban van den Duyne van den jaere 1601. Hier wordt genoemd het huis van *Marinis Wisse Boor.* [7])

f. Cohier als boven, doch van het jaar 1603. Hierin de huizen van *Cornelis Crijnse Boot* en *Marinis Wisse Boot.* [8])

g. 17 juli 1607. Compareert *Marinis Wisse Boot,* oud ongeveer 84 jaar.

Ik vermoed, dat Lenert Wisz. en Marinis Wisse Boot broeders waren.

Wat de voornaam Quirina betreft, die is de vrouwelijke vorm van Quirijn of gemeenzaam Crijn. Het blijkt uit acte f (zie boven), dat deze in de familie Boot voorkomt. Genoemde *Cornelis Crijnse Boot* was in 1612 en volgende jaren schepen van den Western Ban (Haamstede).

Alvorens van de naam Boot af te stappen, wilde ik nog de aandacht vestigen op een vermelding in „De Vroedschap van Zierikzee" blz. 83: *Witte de Witte,* raad in het Hof van Holland, zoon van *Witte Jacob Wittese,* schepen van Zierikzee in 1530, was gehuwd met *Machteld Boot,* dochter van

3) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 28, fol. 209.

4) Schepenactenboek van Haamstede 1602—1613 (Lasonder No. 4943), fol. 104v.

5) Schepenacten Western Ban van den Duyne 1596—1617, (Lasonder No. 5142).

6) Schepenboek van Haamstede 1602—1613, fol. 129v.

7) Schepenacte Western Ban van den Duyne 1596—1617, fol. 58v.

8) Schepenacten Western Ban van den Duyne 1596—1617, fol. 101.

Arend Boot, baljuw van 's-Gravenhage en *Geertruid van Leeuwen.*

Het is in de klapper op de trouwboeken van Zierikzee duidelijk aangegeven, wanneer alleen de ondertrouw was opgetekend. Dt was het geval met *Roelant van der Beke* en *Quirina Boot.* Het huwelijk zal wel voltrokken zijn te Haamstede.

Roelant werd, zoals boven vermeld, in 1610 tot deurwaarder aangesteld. Een lijst van deurwaarders van het Hof van Holland (No. 5943) vermeldt: Commissie tot 1 e deurwaarder *Roelant van der Beecke,* loco Cornelis Hofflant 13-1-1610. Het register No. 268 gaf mij zijn originele aanstelling. [9]) hij verkocht huizen te 's-Gravenhage in 1616 op de hoek van de Corte Hoochstraat in 1616, in de Jacobstraat in 1622 en binnen Scheveningen in 1623. Hij kocht een huis aan de Nieuwe Warmoesstraat in 1635.

De kinderen uit het huwelijk van Roelant en Quirina blijken uit de volgende curieuze acte uit het notarieel archief te 's-Gravenhage, welke ik bij toeval aantrof. [10])

„Op huijden den XVI Januarij XVI[c] twee en sestigh compareerden voor mij Nicolaes Hartman, openb. notaris bij den Hove van Hollandt geadmitteert, resideerende in s' Gravenhage ter presentie van de ondergenoemde getuijgen d' Heer Bartholomeus van Renterghem, dienaer des Goddelijcken woorts in de Hoochduijtsche gemeente alhier in s' Gravenhage ende Sr. Fransois van Renterghem, juwelier mede woonende alhier, gebroeders, dewelcke ten versoecke van juffrouw *Maria van der Beke* hebben getuijght ende geattesteert, gelijck sij comparanten tuijgen ende attesteren bij desen waer ende waerachtigh te sijn, dat sij comparanten seer wel hebben gekent Juffrouw *Quirina van der Boot,* weduwe van wijlen *Roelandt van der Beke,* in sijn leven eerste deurwaerder van den Ed: Hove van Hollandt, ende dat de selve gehouden wiert voor een persoon van middelen ende goet credit, dat de selve alle haere kinderen wel opgevoet ende fatsoenelijck groot gemaeckt hebben, daer door sij oock metter selve haere kinderen aen verscheijde goede geslachten sijn geallieert, sijnde eenige van haer soonen d'eene in notable charge tot capitein ten dienste deser Landen geavanceert geweest, genaemt sijnde *Sfephanus van der Beke,* d'andere aen persoonen van Staet geallieert ende in politique charges van t' Landt geemploijeert met naemen *Willem van der Beke* ende den derden met naemen *Cornelis van der Beke,* jegenwoordigh eerste deurwaerder van den selven Hove, bedienende het selve Ampt voor desen bij sijn vader za: den voornoemden Roelant van der Beke bedient geweest ende verscheijde van haere dochters insgelijck getrouwt geweest aen luijden van qualiteijt ende reputatie, d'eene aan den capitein van het schip ende de jaghten van haere Hooghheden Hooghloffel. Memorie de princen van Orange met naemen Jonker Gijsbert van Heirdt, de andere aen den commissaris ordinaris van de monsseringhe der Vereenichde Nederlanden, doen maels in loco tot Mastricht genaemt Lauwrens Aquilius, bij dewelcke sij kindren verweckt ende fatsoenelijck opgevoet hebben;

Gevende de comparanten als redenen van wetenschap, dat alle die persoonen aen dezelve geallieert ende getrouwt sijn geweest alsmede de voorsz. persoonen, sijnde broeders ende susters ende d'andere in haer leven schoonbroeders geweest van de voornoemde Juffrouw Maria van der Beke ende dat oock deselve ende hare andere susters ende broeders voornoemt werden gehouden ende geestimeert voor luijden van credit ende middelen ende alsoo de voornoemde Juffrouw Maria van der Beke daer van heeft gedaen versoecken des voorn. comparanten attestatie soo hebben sij deselve niet willen weijgeren, consenterende etc.

Aldus gedaen ende gepasseert in s'Gravenhage ter presentie van Willem Harmansz. van Vrijhoeve ende Arij Maartensz. van Arckel als getuijgen".

w.g. Bartholomeus van Renterghem. F: van Renterghem. Arie Mertsen van Arkel. Wijllem Harmens van Vrijhooven.
N: Hartman, Nots.

Wie waren nu de comparanten, de gebroeders van Renterghem? Geen van beide doch wel een derde van Renterghem vond ik als gehuwd met een (van der) Boot. Ik laat alle drie hier voigen:

1. Ds. *Bartholotneus van Renterghem,* weduwnaar, trouwt 's-Gravenhage 17 mei 1637 *Catharina Mens,* weduwe.
2. Een andere *Barfholomeus van Renterghem,* j.m. wonende te Amsterdam trouwt 's-Gravenhage 26 januari 1642 *Cornelia Boot,* j.d. van Zierikzee, wonende te 's-Gravenhage.
   (compareerde te Amsterdam: *Bartholomeus van Renterghem* van Cruysnach, zijdehandelaar, wonende op de Roosegracht, overleggende acte van dato 13 Januari 1642 uyt 's Gravenhage, inhoudende d'inteeckeninge van hem comparant en *Cornelia van der Boot* van Zierikzee, wonende in den Haege).
3. *Franchois Rentergum,* j.m. van Franckendael, trouwt 's-Gravenhage 2 februari 1631 *Machfeld Schodt,* j.d. beide wonende alhier.

De Nos. 1 en 3 waren blijkbaar de gebroeders uit de acte van 1662. Later bleek mij uit enkele acten in het Haagse notariële archief dat No. 2 de zoon was van No. 1. [11])

Hij wordt wel *Bartholomeus van Renterghem de Jonge* genoemd en blijkt burgemeester van Franckendael geweest te zijn. In een acte van 1677 geeft hij een machtiging om verantwoording te eisen van het beheer van zijn goederen te Zierikzee. Het is wel duidelijk, dat die van zijn vrouw afkomstig waren. *Cornelia (van der) Boot* was ongetwijfeld zeer na familie van *Quirina (van der) Boot.*

Het is mij niet duidelijk geworden, waarvoor deze „Oratio pro domo" heeft gediend. In ieder geval heeft zij belangrijke genealogische gegevens opgeleverd.

Later bleek mij, dat er nog een zoon uit het huwelijk van Roelant en Quirina is geweest. [12])

Op 6 juli 1651 compareerde nl. *Johannes van der Beke,* wonende tot Mitau in Courlant, tegenwoordig sijnde alhier ('s-Gravenhage). Hij verkocht aan *Cornelis van der Beke,* le deurwaarder van den Hove van Hollant, sijn broeder, seeckere schultbrief, getransporteerd door een dijkgraaf van Schouwen te Haamstede in 1645 ten behoeve van Juffr. *Quirina van der Boot,* weduwe van wijlen Roelant van der Beke, haerluider vader en moeder Zal.

De volgorde der kinderen van der Beke is moeilijk te bepalen, ik heb voornamelijk de acte van 1662 gevolgd, waarbij steun werd verleend door twee aantekeningen in de klapper op de Zierikzeese doopboeken.

1. *Sfeven van der Beke,* volgt IIA,

[9]) Archief van Holland, No. 52, 2e Memoriaalboek door Mr. Anthony Duyk. fol. 174.
[10]) Notaricel Archief 's-Gravenhage, deel, 321, fol. 324.
[11]) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 231, fol. 37; deel 232, fol. 134, en deel 277, fol. 343.
[12]) Notaricel Archief 's-Gravenhage, deel 138, fol. 278.

2. *Johannes van der Beke.* In bovengenoemde klapper wordt genoemd: 10 januari 1606. Johannes Roeland van der Beke. Roeland is hier blijkbaar het patroniem en het is meer dan waarschijnlijk, dat dit de Johannes uit de bovenstaande acte van 1651 was.
   Van hem is mij verder niets bekend geworden, vermoedelijk door zijn uitlandigheid. Wellicht was hij voor 1662 reeds overleden, zodat hij niet in de acte van dat jaar voorkomt.
3. Mr. *Willem van der Beke,* volgt IIB.
4. *Maria van der Beke.* Geboorte en doop onbekend. Zij zal wel degene zijn op wier verzoek de attestatie van 1662 is geregistreerd+ Zij werd begraven in de Grote Kerk te 's-Gravenhage 11 april 1672.
5. *Francina van der Beke.* Geboorte en doop onbekend. De Haagse doopboeken gaan helaas niet ver genoeg terug. Dit geldt ook voor enkele andere kinderen van Roelant. Er kunnen echter ook kinderen te Zierikzee geboren zijn, die niet in de klapper voorkomen.
   Op 3 juli 1633 ondertrouwden te 's-Gravenhage: Mr. *Laurens Aquilius,* commissaris van de monstering van Limburg en Gelderland, j.m. en juffr. *Francina van der Beke,* j.d. wonende alhier. Dit klopt dus met de attestatie. Op 24 april 1684 werd begraven in de Grote Kerk te 's-Gravenhage: *Francina van der Beke,* weduwe van de commissaris *Aquilius,* in de Herderinnestraat. Wie was deze Aquilius? Zijn geboorte (doop) en zijn ouders heb ik niet gevonden. Zoekende naar zijn inschrijving als student, vond ik hem niet doch wel aan de universiteit te Groningen zekere *Thilman H. Aquilius, 1630,* Arenaco Gelrus. Wellicht een broeder? In Arnhem ware wellicht nog verder te zoeken.
6. *Cornelia van der Beke.* Geboorte en doop onbekend. Zie no. 5. Zij huwde 2 aug. 1637 met Jonker *Gijsbert van Heerdt tot Crayevelt,* kapitein van het schip van de Prins van Oranje. Deze was geboren te Rotterdam 15 febr. 1603 als zoon van *Palik van Heerdt* en *Magdalena den Boudt.* Geboortedatum en -plaats dank ik aan de welwillende mededeling van de heer A. C. Baron van Heerdt te 's-Gravenhage, die zo vriendelijk was mij nog meer gegevens te verstrekken. De doop van Gijsbert van Heerdt was echter te Rotterdam niet te vinden. Ook de plaats van het huwelijk is niet gevonden. Het lag voor de hand om te 's-Gravenhage te zoeken, waar toch Cornelia's ouders woonden maar de uitkomst was negatief. Gijsbert was bij dit huwelijk reeds weduwnaar van *Adriana Catharina van Bloys van Treslong,* zie Ned. Leeuw 1916, kol. 27.
   Gijsbert, zowel als Cornelia stierven op Crayevelt, hij op 30 maart 1652 en zij 30 juni 1667, beide werden te Hedel begraven.
7. *Cornelis van der Beke,* volgt IIC.

Roelant van der Beke is begraven in de Grote Kerk te 's-Gravenhage op 25 okt. 1637. Hij had echter zijn ambt van deurwaarder reeds veel eerder neergelegd, blijkende uit de aanstelling van zijn zoon Cornelis op 12 nov. 1629, loco patris. *Quirina Boot* moet overleden zijn tussen de jaren 1639 en 1651 volgens de bovenstaande acten van die jaren, zie noten 3 en 12. De juiste datum heb ik niet kunnen vinden.

IIA, *Steven van der Beke.* Hij was ongetwijfeld de oudste zoon van Roelant en Quirina Boot. Deze huwden immers in 1601 en hij trouwde reeds in 1624, Hij koos het militaire beroep, zijn rangen kunnen voor een deel blijken uit zijn vier huwelijksinschrijvingen. Zijn commissie tot kapitein is te vinden in de klapper op de commissieboeken van de Raad van State, in het jaar 1640 (Alg. Rijksarchief).

Hij huwde vier malen:

a. *Steven van der Beke,* adelborst, huwt te 's-Gravenhage *Lucia Balbiaen* op 12 mei 1624. Een onderzoek in het Haagse archief naar haar familie leverde niets op. Een familie *Balbian* heeft te Gouda gewoond. Zie ,,Die Goude" 1, 64.
   Zij moet reeds spoedig gestorven zijn. Ik vond geen kinderen.
b. *Steven van der Beke,* geappointeerd onder capitein van der Meulen, huwt als weduwnaar te Delft met *Elisabeth van Santen,* j.d. wonende aldaar op 11 jan. 1626. Haar identiteit was ook niet met zekerheid vast te stellen. Ik keek hiertoe de familie van Santen, behandeld in het Alg. Ned. Familieblad 1883/84, Nos. 60, 67, 71 en 74, na en vond haar mogelijke ouders, nl. *Cornelis van Santen* en *Elisabeth van der Hooch.* Deze huwden te Delft 25 mei 1591. Zij hadden o.a. een zoon *Jan,* ged. te Delft 5 okt. 1604. Hij was later kapitein der infanterie. Er worden slechts drie kinderen genoemd, w.o. echter geen Elisabeth, maar, gezien de bovenstaande jaartallen, was er een ruime mogelijkheid voor meer kinderen. Jan was een tijdgenoot van Steven en eveneens militair. Elisabeth zou naar haar moeder genoemd kunnen zijn. Te Delft was bij oppervlakkig onderzoek over haar niets te vinden. Ook zij kan niet lang geleefd hebben, gezien het volgende huwelijk.
c. Steven *van der Beke,* vendrig van de compagnie van de heer commandeur Wijngaerden, in garnisoen tot Steenbergen, huwt te Delft met *Elisabeth van Sonnevelt,* j.d. wonende te Delft op 17 dec. 1630. Dit huwelijk is ook te Steenbergen ingeschreven. Van deze derde vrouw heb ik in het geheel geen gegevens kunnen vinden.
d. *Steven Roelandt van den Beke* Capitein van dit guarnisoen, huwde te Maastricht in de St. Janskerk (N.H.) met juffrou *Cafharina Romers* weduwe op 19 febr. 1645. Zij was vermoedelijk van Aken afkomstig. Macco. ,,Aachener Wappen und Genealogien" leverde het volgende op:
   Familie Römer: *Johan Römer* gehuwd met *Eva Peltzer* had o.m. een zoon *Welter,* overleden vóór 1662, koopman ,,im goldnen Valken" aan de Biichel te Aken, hij trouwde le. *Johanna Blancheteste; 2e.* 21 mei 1648 *Catharina Römer,* dochter van *Lambrecht* en *Catharina Amya.* Uit het eerste huwelijk 8 kinderen, uit het tweede 2 kinderen. Onder de kinderen uit het eerste huwelijk o.a.:
   Catharina, trouwde le. 3 aug. 1638 te Aken *Johann Moll: 2e. Willem van der Beek,* kapitein.
   Deze Catharina is dus vrij wel zeker de weduwe, die in 1645 te Maastricht met Steven van der Beke trouwde. De naam Steven is dan abusievelijk door Macco vervangen door Willem.
   Uit de laatste drie huwelijken zijn mij de volgende kinderen bekend geworden.

Uit het tweede huwelijk:

1. *Joost van der Beke,* volgt IIIA.
2. *Elisabeth -van der Beke:* gedoopt te Steenbergen 15 april 1628 *Elisabeth.* Vader *Steven van der Beke,* moeder *Elisabeth.* Getuigen Sr. Steven Groelars en Anna van

Dalen. Wat de eerste getuige betreft, vermeld ik de huwelijksinschrijving op 15 juli 1600 te 's-Gravenhage van *Steven Groelars,* j.m. coopman te Middelburg, en *Johanna van der Beeke,* wonende aldaar.

Vermoedelijk was deze Johanna een zuster van Roelant (1) en dus een tante van Steven, die dan naar zijn aangetrouwde oom genoemd is.

Vermoedelijk uit het derde huwelijk:

3. *Gedeon van der Beke.* Geboorteplaats en -datum onbekend.
4. *Sara van der Beke,* gehuwd met *Anthony van Wijck.* Overigens als 3.

Gedeon en Sara zijn mij bekend uit het testament van eerstgenoemde, gemaakt te 's-Gravenhage op 17 okt. 1657. [13])

Het luidt in uittreksel: Compareert Jr. *Gedeon van der Beecke,* militair onder de compagnie gardes van de Staten van Holland. Hij testeert en maakt legaten aan zijn halve broeders en zusters *Jenne Catarina, Steven Roelanf, Cornelia, Michael Adriaan* en *Joost Roelanf.* Hij maakt tot erfgenaam zijn en i g e v o 11 e zuster *Sara,* huisvrouw van *Anthony van Wijck,* ruiter.

Op de keerzijde een acte van dezelfde datum, waarin compareert *Anfony van Wijck,* voornoemd, man van Sara van der Beeck, ruiter onder de compagnie paerden van Prins Tarante [14]) in garnisoen te 's-Hertogenbosch.

Gedeon en Sara stierven reeds in of vóór 1660, gezien een notariële acte van 27 okt. 1660 [15]), waarin wij lezen: Mr. *Willem van der Beecke* (IIB) liquideert met Sr. *Anfhony van Wijck* de erfenissen van *Sara van der Beecke* deszelfs huisvrouw en van *Gideon van der Beecke,* haar broeder. Mede compareert *Cornelis van der Beecke* (IIC), die 2000 gulden aan Gideon geleend heeft.

Uit het vierde huwelijk:

5. *Johanna Cathrina van der Beke,* gedoopt te Maastricht (St. Janskerk. N.H.) 4 april 1646. In de kerk van Climmen (Limb.) werd 20 sept. 1670 het huwelijk geproclameerd van *Menso Heidenrijck,* predikant te dier plaatse, en *Johanna Cafharina van der Beecke,* j.d. van Maastricht. Het huwelijk werd gesloten te Valkenburg 5 okt. d.a.v.

   Ds. Heidenrijck trouwde 2e. te Maastricht op 18 april 1706 Aletta van Hensbergen.
6. *Steven Roelant van der Beke,* gedoopt als voren 16 okt. 1647.

   Van dit kind heb ik niets verder kunnen vinden.
7. *Michael Adrejaen van der Beke,* volgt IIIB.
8. *Cornelis Lambertus van der Beke,* gedoopt als voren 27 febr. 1650.

   Aangezien het kind niet genoemd wordt in het bovenstaande testament van 1657 neem ik aan, dat het jong gestorven is.
9. *Cornelia Maryrief van der Beke,* gedoopt als voren 24 april 1652.

   Het is niet moeilijk in dit kind de Cornelia van het testament te ontdekken. Verder van haar niets bekend.
10. *Johannes Arnoldus van der Beke.* Gedoopt te Willemstad

[13]) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 122, fol. 267.

[14]) *Henri Charles de Tremoille,* hertog van Thouars, prins van Talmont en van Tarente, luitenant generaal der cavalerie. Hij was een achterkleinzoon van Prins Willem I.

[15]) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 512, fol. 324.

31 mei 1654, ouders: de Hr. Cap. *Steven Roelandt van der Beke* en Juffr. *Cafharina Roomer.* Getuigen: de Hr. *Joh. Roomer,* juffr. *Susanna Duppegieters* en de Hr. *Daniel Coomans.* Catharina Römer had een broeder Johan en een andere Leonard (ged. Aken 1624). De eerste zal wel de doopgetuige hiergenoemd zijn geweest en de andere bij No. ll.

Johannes Arnoldus ben ik verder nooit tegengekomen.

11 *Joost Roelanf van der Beke.* Gedoopt te Willemstad 19 dec. 1655; ouders: *Steven Roelanf van de Beke* Cap. Zal. en jouffr. *Catharina Romers.* Getuigen: *Cornelis van der Beke, Lenaerf Romer* en *Maria de Costele.* Dit kind is ongetwijfeld hetzelfde als in het testament genoemd. Joost (No. 1) die ook voorkomt als Joost Roelant, was namelijk in 1655 overleden, zoals wij dadelijk zullen zien.

De vader van dit talrijke kroost *Steven van der Beke* was dus bij de geboorte van het laatste kind reeds overleden. Ten overvloede wordt dit bevestigd door een acte [16]) in het Haagse notariële archief van 23 april 1656, waarin hij genoemd wordt Sr. *Steven Roelants van der Beeck,* sal., in zijn leven en overlijden gewoond hebbende tot Willemstadt. Van Willemstad bestaan geen begraafregisters van die tijd. Het overlijden van geen van zijn vier vrouwen heb ik aangetroffen. *Cornelis van der Beke* (IIC), le deurwaarder van het Hof van Holland, werd in een acte van 28 juli 1670 genoemd als voogd van de onmondige kinderen en erfgenamen van kapitein *van der Beke* en *Catharina Roomers,* de acte betreft gelden te Willemstad [17]).

IIIA. Joost *van der Beke.* Zijn doopinschrijving te Delft (Oude kerk) luidt: 2 december 1626. *Joost,* vader *Steven van der Beke,* moeder *N.N.* Getuigen *Roelanf van der Beke, Margrieta Piefers* en *Maria Groelars.* De moeder was zonder twijfel *Elisabefh van Santen,* de tweede echtgenote van *Steven.* De getuige *Roelanf* was de grootvader en *Maria Groelars* was vermoedelijk een dochter van Steven Groelars, zie bij IIA, 2. Wij komen deze Joost ook tegen als Joost *Roelandf* en zelfs als *Joost Roelants,* hetgeen onjuist is.

Zijn huwelijk is als volgt te Utrecht ingeschreven:

27 maart 1653. Joncker Joost *Roelandt van der Beecke* en Juffr. *Adriana Cafharina van Heert,* woonende tot Aelburch. In margine: Procl. tot Aelburch. Gegeven attestatie tot Aelburch.

Adriana Cafharina werd gedoopt op 10 maart 1627 op het fort Nassau als dochter van *Gijsberf van Heerdt* en *Adriana Catharina Bloys van Treslong.* Haar moeder stierf blijkbaar in het kraambed op 19 maart 1627.

Gijsbert hertrouwde later *Cornelia van der Beke,* zie bij 1, 6. Het fort Nassau was gelegen in de Bommelerwaard ten N.O. van Heerewaarden en werd ook Voornschans genoemd. Wat Aelburch betreft, dit dorp was klaarblijkelijk in de familie gekomen als heerlijkheid door de grootmoeder van vaderszijde van Gijsbert, *Agnes Spierinck,* vrouwe van Aelburch, erfgename van Crayevelt. Zie o.m. Ned. Leeuw 1942, kol. 53. Aelburch maakt thans deel uit van de gemeente Wijk en Aalburg (N.B.).

Joost woonde te Utrecht, hetgeen blijkt uit een acte in het Haagse archief [18]). Op 9 maart 1654 compareerde Jr. *Joost Roeland van der Beecke* als getrouwd hebbende Juffr. *Adriana van Heerf,* wonende te Utrecht. Hij procedeert tegen Juffr.

[16]) Notaricel Archief 's-Gravenhage, deel 207, fol. 191.

[17]) Notaricel Archief 's-Gravenhage, deel 521, fol. 207.

[18]) Notaricel Archief 's-Gravenhage, deel 336, fol. 229.

Cornelia van der Beecke, wed. van wijlen Jr. *Gijsbert van Heert.* Zijn beroep of betrekking zijn mij niet bekend.

Uit hun huwelijk werd één kind geboren. „Gedoopt te Utrecht in de Buerkerck 16 okt. 1653: *Steven,* soon van Jonker *van der Beecke* ende Juffr. *Catharina van Heerd,* woonende inde Springhwegh".

Het is mij niet bekend, wat er van dit kind geworden is.

Joost van der Beke stierf al spoedig een gewelddadige dood. In de Buerkerck te Utrecht werd op 6 aug. 1655 begraven: Jonker *Joost Roelants* (sic) *van der Beke,* nedergeslagen op St. Jans kerkhoff, utgedragen in de Molensteech bij de Smettorn, naelatende sijn huijsvrou met een echt onmundich kindt.

Op 23 april 1656 compareerde te 's-Gravenhage Juffr. *Adriana Catharina van Heert,* weduwe van Jr. *Justus Roelant van der Beeck,* moeder van soontje *Steven van der Beeck.* Grootvader van dit kind was Sr. *Steven Roelants van der Beeck,* sal., in sijn leven en overlijden gewoont hebbende tot Willemstadt. Zie noot 16.

Adriana van Heert hertrouwde 23 juli 1656 te 's-Gravenhage met de weduwnaar *Gerardt Vijfhuijsen.* Inschrijving te Utrecht 22 juni 1656. Haar overlijden is mij niet bekend, zij leefde echter nog 29 nov. 1662, volgens een Haagse notariële acte [19]).

IIIB. *Michiel Adriaan van der Beke.* Hij werd op 3 maart 1649 te Maastricht in de St. Janskerk (N.H.) gedoopt. Zeer toevallig vond ik bij een onderzoek te Monnikendam in het N.H. trouwboek aldaar: 20 aug. 1667 *Michiel van der Beecke,* j.m. van Breda en *Grietje Fransdr.* van Monnikendam. In Breda is hij niet geboren maar hij kan daar bij zijn huwelijk gewoond hebben, bv. bij zijn oom Mr. Willem van der Beke (IIB). Uit dit huwelijk werd geboren en te Monnikendam op 1 jan. 1673 gedoopt: *Marritje,* dr. van *Michiel Stevensz. van der Beecke* en *Grietje Frans Dobbe.* Verder vond ik te Monnikendam niets en ik weet niet of er meer kinderen uit dit huwelijk geboren zijn. Het patroniem „Stevensz." sluit wel alle verwarring uit.

Michiel Adriaan moet voor de tweede maal getrouwd zijn met *Maria van Oorschot,* blijkens de geboorte van het hierna volgende kind. Het huwelijk heb ik nergens kunnen vinden. Ik heb een sterk vermoeden, dat Michiel in militaire dienst geweest moet zijn. Noch zijn dood noch die van zijn beide vrouwen zijn gevonden.

Willem van der Beke, gedoopt te 's-Gravenhage 22 okt. 1686 als zoon van *Michiel Adriaan* en *Maria van Oorschot.* Op 24 dec. 1709 kreeg hij commissie (R. v. St.) als quartiermeester van het regiment van de Luitenant-Generaal Reinier van der Beke (IIIC). Op 8 dec. 1726 trouwden te Sluis: "d'Heer *Willem van der Beeke,* luitenant en adjudant onder 't regiment van de Collonel la Rocque, j.m. van den Hage en Juffr. *Rebekka Cornelis Goetiers,* weduwe van wijlen de Heer *Simon Hendrik Torns."*

Het regiment la Rocque was hetzelfde, dat tevoren door Reinier van der Beke gecommandeerd werd.

Verder zoekende in de oudste officiersboekjes vond ik, dat hij in 1731 luitenant en adjudant was in het regiment Peter de la Rocque met aanstelling 19 sept. 1720. Het regiment was in garnizoen te Dendermonde. In 1738 had hij nog steeds dezelfde functies in dat regiment.

In het boekje van 1739 komt hij niet meer voor bij het regiment P. de la Rocque, hetwelk in dat en in het vorige jaar te Sluis in garnizoen was. Mogelijk is hij aldaar gestorven, hetgeen niet te verifiëren is.

IIB. Mr. *Willem van der Beke.* Volgens de klappers van Zierikzee werd aldaar op 18 nov. 1607 gedoopt *Guilliam Roeland Verbeke.* „Ver" was een gebruikelijke samentrekking van „van der". Roeland was ongetwijfeld zijn patroniem, zodat wij hier wel de juiste persoon gevonden hebben. Hij werd als student aan de Leidse universiteit ingeschreven in 1629, oud 20 jaar, voor de studie der filosofie en werd daarbij genoemd *Guillielmus van der Beeck,* van Zierikzee.

In een enkele acte wordt hij „licentiaet" genoemd, doch gewoonlijk -komt hij voor als Mr. Willem van der Beke.

Op 12 dec. 1648 kreeg de controleur van de convoyen te Breda Mr. *Willem van der Beke* commissie als ontvanger van de verponding te de Graeff en Cuijck (R. v. St.): op 16 juni 1650 kreeg hij commissie als ontvanger van de verponding te Breda.

Hij huwde 1 nov. 1637 te 's-Gravenhage met *Gijsberta Verbolt,* gedoopt 13 juni 1615 te Nijmegen, dochter van *Henrick Verbolt* en *Gertruyt Louffs.*

Uit dit huwelijk:

1. *Geertruyt van der Beke,* gedoopt 22 maart 1638 te Breda; haar overlijden is mij niet bekend.
2. *Johanna van der Beke,* gedoopt 9 dec. 1639 te Breda, zij huwde aldaar 23 nov. 1670 voor schepenen met Mr. *Johan van Bernagien,* advocaat te Breda. Zie voor het geslacht *Bernage* of *Bernagie:* Navorscher 1881, blz. 407, Ned. Leeuw 1911. Hij was stellig familie van Mr. Goswin Bernagie, stadhouder van Breda, die 6 febr. 1674 van de Raad van State commissie kreeg als ontvanger van de verpondingen over de baronie van Breda. Zijn doop noch zijn overlijden zijn gevonden, evenmin het overlijden van Johanna van der Beke.
3. Mr. *Roelant van der Beke.* gedoopt 17 nov. 1641 te Breda: op 23 dec. 1674 werd aan de Utrechtse universiteit ingeschreven *Roeland a Beeck,.* Of hij gehuwd is geweest en kinderen heeft gehad is mij niet gebleken. Op 21 mei 1696 overleed te Breda een Mr. *Roelant van Beeck* en werd aldaar begraven 24 mei d.a.v.
4. *Heyndrina van der Beke,* gedoopt te Breda 28 aug. 1644; overlijden onbekend.
5. *Cornelia van der Beke,* gedoopt te Breda 26 juni 1648, zij huwde met haar neef *Johan van der Beke* (IIC, 7). De inschrijving te Breda luidt 12 dec. 1678: *Johan van der Beek,* j.m. van 's-Gravenhage, en *Cornelia van der Beeck,* j.d. van Breda, woont in de Nieustraat. Getrouwd Januari 1679. De inschrijving had te 's-Gravenhage plaats 18 dec. 1678.
   Dit echtpaar heeft blijkens de volgende acte te Voorburg gewoond [20]): Compareert 4 febr. 1681 voor schepenen van Voorburg *Johannes van der Beke,* woonende binnen dese jurisdictie, als in huwelijk hebbende Juffrou *Cornelia van der Beke,* die een dochter en medeërfgenaam is van de heer licentiaet *Willem van der Beke* Zal. Uit de acte blijkt nog, dat Hendrina van der Beke zijn schoonzuster is (zie 4) en dus in 1681 nog in leven. Het overlijden van Cornelia bleef onbekend.
   Zie verder onder IIC, 7.
6. *Reinier van der Beke,* volgt IIIC.

Mr. *Willem van der Beke* overleed 28 aug. 1668 te Breda en werd de zelfde dag in de Grote kerk aldaar begraven. Op

[19]) Notarieel Archief 's-Gravenhage, deel 295, fol. 140.

[20]) Rechterlijk Archief van Voorburg, No. 22 (Algemeen Rijksarchief).

17 mei 1663 werd daar begraven de vrouw van de ,,contrerolleur" Mr. *Willem van der Beke.*

IIIC. *Reinier van der Beke;* hij werd te Breda in de Grote kerk gedoopt op 24 dec. 1654 als jongste kind van Mr. *Willem van der Beke* en *Gijsberfa Verbolt.* Hij volgde een militaire loopbaan, waarbij hij het tot luitenant-generaal heeft gebracht. Hieronder volgt zijn staat van dienst, merendeels ontleend aan ,,Het Staatsche Leger" en aan de commissieboeken van de Raad van State. Meestal wordt hij daarbij genoemd Reinier Vincent van der Beke, welke tweede voornaam ik nergens anders aantrof.

Capitein der Infanterie (op Zeeland)	13- 3-1683.
Majoor (commissie niet gevonden)	
Lt. Collonel van het Reg. van Friesheim	4- 4-1690.
Collonel Comm. van het Reg. Waldeck	4- 9-1693.
Collonel Comm. van het Reg. Noyelles	6-11-1693.
Collonel Effectief (eigen regiment)	6- 8-1701.
Brigadier der Infanterie	4- 8-1702.
Gouverneur van Venlo	23- 9-1702.
Generaal Majoor der Infanterie	1- 1-1709.
Lieutenant Generaal der Infanterie	20- 9-1709.
Gouverneur van Sluis	18- 8-1719.

Venlo werd op 23 sept. 1702 op de Fransen veroverd. In de Maasgouw van 1934 vermeldt J. Verzijl in zijn artikel ,,De gouverneurs der stad Venlo en van het Fort St. Michiel" over hem het volgende:

,,1702—1719. *Reinier van der Beke,* gouverneur der stad Venlo en van het fort St. Michiel. Den 6 October 1702 zwoer de Magistraat van Venlo in tegenwoordigheid van den Luitenant-Generaal *R. van der Beeke,* gouverneur van Venlo, den eed van getrouwheid aan de Hoogmogende Heeren Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden. Hij schonk in 1719 aan de Nederduitsch Hervormde Kerk te Venlo een glasraam met zijn wapen en dat zijner echtgenote,"

(Verzijl maakt een vergissing als hij in 1702 spreekt van de Luitenant-Generaal van der Beke, hetgeen deze in 1719 wel was.)

Over genoemd raam in de N.H. kerk publiceerde A. J. Flament in de Maasgouw van 1898 in een artikel genaamd ,,De Wapens en opschriften in de Nederduitsch Hervormde Kerk te Venlo" het volgende:

,,2e raam rechts daarnaast: Twee schilden: het schild rechts van zilver met vijf roode ringen in kruisvorm geplaatst 2-1-2. Het schild daarnaast doorsneden: boven van goud met twee elkaar aanziende witte duiven, onder van keel met twee zilveren beenplaten met voetstuk, kruiselings geplaatst, de voetstukken naar onder en naar elkaar gewend, met gouden band van boven en van onderen aan de beenplaten; hartschild doorsneden: boven goud, onder sabel en over het geheel hartschild een Sint Andrieskruis van twee rijen gedamd keel en goud. Schildhouders twee roode honden, het wapen gedekt door een kroon van 5 fleurons.

Onderschrift: den hoogwelgeboren heer *Reynier van der Beke,* lieutenant-generael van de infanterie ten dienste van haar hoogmogende de heeren staten generael der vereenighde Nederlanden, gouverneur der stadt en onderhoorige fortresse van Venlo en vrouwe *Maria Buysero* sijn huijsvrouwe".

Over de gedenksteen bij de ingang der kerk vermeldt Flament nog: ,,Wapen van de familie *van der Beke,* met een kroon van vijf fleurons en schildhouders als op het geschilderd raam doch alles zonder kleur en wapenspreuk: espoir contente. Onderschrift: anno MDCCXVIII den XVI July als voor 't Hervormt geloof den staat liet stigten desen kerck so is t dat werd gelegt den eersten steen van t metselwerck door *Willem van der Beke."*

Deze Willem was ongetwijfeld Reinier's zoon (IV). Het wapen met de vijf rode ringen komt ook voor op mijn familiepapieren inzake van der Beke.

Reinier huwde in 1682 (ondertrouwd 7 maart 1682 te Breda) met *Gerarda van der Linden,* van wie mij noch de doop noch het overlijden bekend is geworden. Bij de inschrijving zijn geen getuigen vermeld. Ook zijn mij geen kinderen uit dit huw-elijk bekend.

Hij huwde voor de tweede maal in 1693 (ondertrouwd 15 febr. 1693 te 's-Gravenhage) met *Maria Buysero,* gedoopt te 's-Gravenhage op 10 febr. 1673 als dochter van Mr. *Adriaen Busero* en *Anna Consfanfia Hoeufft.* Voor de familie Buysero zie Ned. Leeuw 1910, kol. 251.

Uit dit huwelijk:

1. *Anna Consfanfia van der Beke,* gedoopt 28 sept. 1694 te 's-Gravenhage. Zij huwde in 1715 (ondertrouwd 12 jan. 1715 te Delft) als j.d. tot Venlo met *François Doubleth van Groenevelt,* j.m. te Delft. *François* werd 18 juli 1688 te 's-Gravenhage gedoopt. Uit het boekwerk ,,De Vroedschap van Delft" op het gemeente-archief aldaar excerpeerde ik:
   Mr. *François Doublef,* zoon van Mr. *François* en *Maria Fagel,* geb. . ., overl. 11 sept. 1725, heer van Groenevelt, veertigraad van Delft in 1720, schepen aldaar in 1725, huwde *A. C. van der Beke,* dochter van den Lt. Generaal *Reijnier van der Beeke* en van ..... *Buysero,* geb. ....., overl. 7 april 1723.
   Te Delft werd begraven in de Nieuwe Kerk: *François Doublet* 15 sept. 1725 met koetsen uit Den Haag gebracht, 3 minderjarige kinderen: en in de Oude Kerk: *Anna Consfanfia van der Beke* 13 april 1723, 3 minderjarige kinderen.
2. *Hans Adolph van der Beke,* gedoopt 30 nov. 1695 te 's-Gravenhage; hij zal vermoedelijk jong gestorven zijn, ik kwam zijn naam nooit meer tegen.
3. *Willem van der Beke,* volgt IV.
4. *Gijsberfa Elisabefh van der Beke,* gedoopt 17 okt. 1703 te 's-Gravenhage. Zij huwde 8 sept. 1729 te Breda met *Jeremias Verwouf Noiref* Jr.
   Jeremias werd in 1721 aan de Leidse universiteit ingeschreven voor de studie in de rechten, hij kwam van Middelburg. Hij werd daar 7 juli 1724 als lidmaat ingeschreven (Bibl. Wallonne). *Gijsberfa Elisabefh* eveneens in het jaar 1729. Zij kwam toen van Breda.
   Volgens een manuscript-genealogie *Verwouf gend. Noiref,* aanwezig in de collectie Van Brucken Fock in de verzamelingen van het Genootschap, werd *Jeremias Verwouf Noiref* geboren 2 januari 1704 als zoon van *Jeremias Verwout Noiref,* advocaat der W.I. Comp. ter Kamer Zeeland, pensionaris van Middelburg, en zijn eerste echtgenote *Johanna Margariefa van der Poorf:* hij was volgens deze zelfde bron advocaat te Middelburg en ontvanger van de 200ste penning der Oost Indische Actiën ter Kamer Zeeland en overleed te Middelburg 31 oktober 1730.
   G. *E. van der Beke* trad 16 juni 1733 te 's-Gravenhage voor de tweede maal in het huwelijk en wel met haar neef Mr. *Joan Iman Cau,* geboren 26 febr. 1703 te Middelburg als zoon van Mr. *Iman Willem Cau* en *Elisabefh Catharina Buysero,* welke laatste een dochter was van *Adriaen* en *Anna Consfanfia Hoeufff.* Voor de familie Cau zie ,,Annuaire Généalogique des Pays Bas". jaargang 1874.

Mr. *Joan Iman Caa,* heer van Dussen, Muilkerk en Ginhoven, raad in het Hof van Holland, overleed 21 juni 1771 te 's-Gravenhage, zijn vrouwde volgde hem in hetzelfde jaar 16 dec. 1771 eveneens te 's-Gravenhage.

5 *Adriana Maria van der Beke,* gedoopt 15 nov. 1705 te 's-Gravenhage en overleden 16 juli 1724 te Breda, 19 juli d.a.v. aldaar in de Grote kerk begraven.

6. *Gerarda van der Beke,* gedoopt 12 mei 1707 te Venlo, zij huwde 12 jan. 1749 te 's-Gravenhage met Johan Hendrik *Goddeus,* wonende te Groningen. De naam blijkt te moeten gespeld worden: *Goeddaeus.* Vermoedelijk komt deze familie uit Duitsland (Steinfurt). Zie hiervoor „Gothaisches Taschenbuch" 1911 en 1931. *Johan Hendrik* werd gedoopt te Anloo in Drente op 13 maart 1714 als zoon van *Frederik Hendrik Goeddaeus* (van Schipborg) en *Anna Geertruid Bachman. Zie* Alg. Ned. Familieblad 1901, blz. 61. Hij werd te Groningen als student ingeschreven: *Joh. Henr. Goeddaeus,* Drentinus. 19 sept. 1737. Vermoedelijk voor de rechten, want bij zijn huwelijksintekening te Anloo op 18 dec. 1748 wordt hij genoemd de advocaat *Johan Hendrik Goeddaeus* van Schipbork. Hij was richter van Bellingwolde.
Opmerkelijk is het leeftijdsverschil van beide echtgenoten, Gerarda was bijna zeven jaren ouder dan haar man. Het Alg. Ned. Familieblad (zie boven) geeft echter als haar geboortejaar 1713 op, hetgeen onjuist moet zijn en als haar sterfjaar 1750, hetwelk ik niet kon verifiëren. Het overlijden van de grietman van Bellingwolde en Blijham *Johannes Hendricus Goeddaeus* (zie „de Haan Hettema" onder de familie van Burmania) was niet te vinden. Hij is na het overlijden van Gerarda van der Beke nog twee maal hertrouwd.

Behalve de zes genoemde is mij nog een kind van Reinier van der Beke en Maria Buysero bekend geworden, nl.:

7. Overleden te Breda 7 jan. 1725 en 10 jan. d.a.v. in de Grote kerk aldaar begraven: Jonker *Jacobus Johannes van der Beke.* Zijn geboorte is mij niet bekend, vermoedelijk is hij ná No. 6 geboren of wel tussen Nos. 3 en 4.

Reinier van der Beke overleed 5 maart 1724 en werd 13 maart d.a.v. in de Grote kerk te Breda begraven. Het verschil van 8 dagen tussen overlijden en begraven doet mij denken aan de mogelijkheid. dat hij te Sluis overleden zou zijn, waar hij immers gouverneur was.

Zijn vrouw *Maria Buysero* overleefde hem veertien jaren, zij was dan cok 18 jaar jonger dan hij, en werd 2 jan. 1738 te 's-Gravenhage begraven.

IV. *Willem van der Beke.* Gedoopt 14 sept. 1698 te 's-Gravenhage. Hij volgde evenals zijn vader een militaire loopbaan, waarin hij eveneens de rang van Luitenant Generaal bereikte. Zijn staat van dienst volgt hieronder:

Cornet Reg. Cavalerie Graaf Maurits van Nassau 25-11-1717.
Lieutenant (niet gevonden)
Capitein Lieutenant in hetzelfde regiment 10- 4-1727.
Sergeant Majoor titulair in hetzelfde regiment 25- 3-1737.
Ritmeester effectief in het regiment van wijlen Lt. Generaal Graaf van Rechteren te Breda 28- 4-1739.
Collonel Commandant Reg. Gr. Maurits van Nassau 29- 6-1747.
Ritmeester effectief in hetzelfde regiment 24- 8-1747.
Generaal Majoor der Cavalerie 2-11-1748.
Sergeant Majoor effectief in Reg. Gr. Maurits van Nassau 2- 4-1751.

Lieutenant Collonel in hetzelfde regiment 12- 3-1753.
Groot Majoor van Breda 3- 4-1758.
Collonel van het regiment cavalerie van de overleden Willem Hendrik Gr. van Nassau la Lecq 29- 3-1763.
Lieutenant Generaal van de Cavalerie 14- 3-1766.

Hij huwde 15 febr. 1740 te Breda, de inschrijving luidt: De Heer *Willem van de Beeke,* j.m. geboren in 's-Gravenhage, Majoor in het Regiment van de Luitenant Generaal Graaf Maurits van Nassau Owerkerck in guarnisoen te Venlo met de Juffrouw *Johanna Elirabeth van Ouerbeke,* j.d. geboren en woonagtig alhier.

Johanna Elisabeth van Overbeke werd te Breda gedoopt op 17 nov. 1702 als dochter van *Mafthieu van Overbeke en* van *Clara le Clercq* (zie Navorscher 1881, blz. 104, Grafschriften te Breda).

Uit hun huwelijk twee kinderen, die beide zeer jong stierven:

a. *Reinier Johan Constantijn,* gedoopt 15 okt. 1742, begraven 13 febr. 1744.
b. Kind van dezelfde namen, gedoopt 8 okt. 1747, begraven 8 mei 1748, alles te Breda.

Willem van der Beke stierf 6 jan. 1769 en werd op 13 jan. d.a.v. te Breda in de Grote kerk begraven.

Zijn vrouw *Johanna Elisabeth van Overbeke* was hem voorgegaan, zij stierf 31 jan. 1754 en werd 5 febr. d.a.v. eveneens in de Grote kerk te Breda begraven.

IIC. *Cornelis van der Beke.* Zijn doop is niet gevonden. Daar hij vermoedelijk de jongste zoon was van Roeland van der Beke, welke laatste op 13 jan. 1610 zijn aanstelling kreeg als eerste deurwaarder van het Hof van Holland, komt het mij waarschijnlijk voor dat hij te 's-Gravenhage geboren en gedoopt is. De doopboeken aldaar gaan echter helaas niet zo ver terug. In de klappers op de doopboeken van Zierikzee (zie boven) komt hij niet voor.

Cornelis volgde zijn vader op als deurwaarder bij het Hof. Het boven reeds genoemde register No. 268 verwees naar zijn originele aanstelling [21]) luidende: Commissie tot le deurwaarder *Cornelis van der Beeck,* loco patris 12-11-1629. Hij vervulde deze betrekking tot aan zijn dood in 1680. Op 14 dec. 1680 kreeg Willem van Salm commissie als le deurwaarder „loco *Cornelis van der Beeke*" [22]).

Hij huwde 5 juni 1641 in de Grote kerk te 's-Gravenhage met *Machtelt van Wouw,* dochter van *Jan van Wouw,* ontvanger van de Societeit en van *Alida Bonsers.* Haar doop is te 's-Gravenhage niet na te gaan bij gebreke van doopboeken van die tijd.

Deze *Jan van Wouw* was een zoon van *Jacob van Wouw* (1545—1620), schepen en burgemeester van 's-Gravenhage. en van *Maria Suijrendael.*

Een andere zoon van dit echtpaar was *Cornelis van Wouw,* schepen en lakenkoper te 's-Gravenhage, wiens dochter, *Cornelia,* de stichtster was van het bekende hofje van Wouw.

Nu is voor mij het merkwaardige dat mijn betovergrootvader Mr. *Antoni Gerard Drijfhout* zowel van *Jan van Wouw* als van diens broeder *Cornelis* afstamt. Hierbij treedt voor hem en zijn nazaten voor de eerste maal kwartierverlies op.

Het regentschap van het Hofje van Wouw is tenslotte in de familie *Drijfhout* gekomen en mijn broeder heeft deze functie vele jaren uitgeoefend. Een kort overzicht van deze dubbele afstamming moge hier een plaats vinden.

---

[21]) Archief van Holland, No. 59, 3e Memoriaelboek door Francois Criep, fol. 330.
[22]) Archief Hof van Holland, No. 5943, Lijst van deurwaarders.

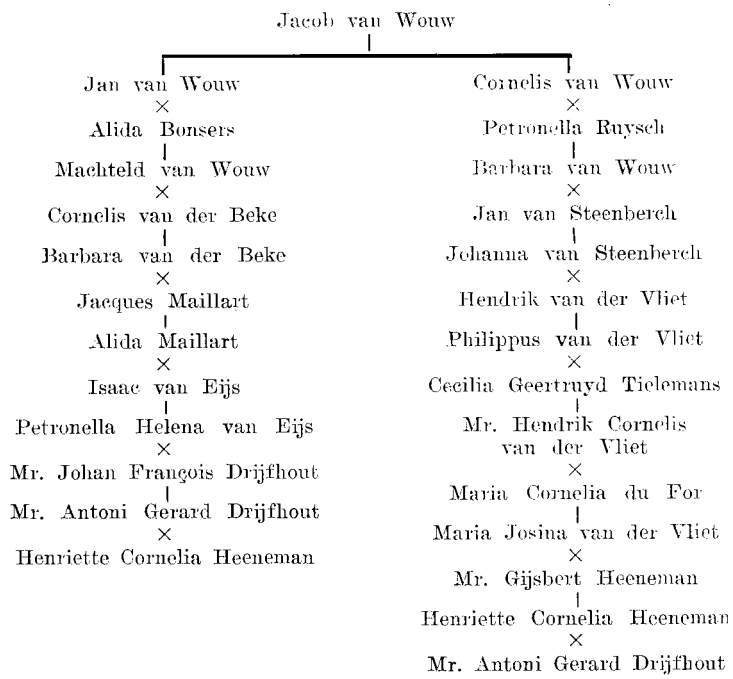

Uit het huwelijk van Cornelis van der Beke en Machteld van Wouw werden de volgende kinderen geboren:

1. *Johanna van der Beke,* gedoopt 26 april 1642 te 's-Gravenhage: getuigen: Steven *van der Beke* (IIA) en *Aleffa Bonser* (grootmoeder van moederszijde van het kind). Zij overleed waarschijnlijk op 11 febr. 1672 te 's-Gravenhage, toen aldaar een ongenoemde dochter van deurwaarder van der Beke in de Boekhorststraat begraven werd.
2. *Maria van der Beke,* gedoopt 9 aug. 1643 te 's-Gravenhage, getuigen: *Lodewijk Jans van Wou* en *Francina van der Beke* (1, 5). Zij huwde (ondertrouwd 2 jan. 1684 te 's-Gravenhage) met *Alexander van Kervel,* burgemeester van Hulst en Hulsterambacht, rentmr der geestelijke goederen te Hulst en Hulsterambacht, schepen van Hulst 1678, '82, '86; volgens Ned. Patr.1928/29, pag. 326, werd hij gedoopt te 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 13 maart 1648, als zoon van *Alexander van Kervel en Maria van Warmenhuijse.* Zij overleed 22 mei 1692 te Hulst en hij eveneens aldaar 4 april 1693. Alexander van Kervel was bij dit huwelijk weduwnaar van *Anna van Leeuwen* met wie hij huwde in 1674 en die een zuster was van de onder No. 5 te noemen Thomas van Leeuwen.
3. *Joost van der Beke,* gedoopt 23 okt. 1644 te 's-Gravenhage, getuigen: *Abraham Verbrugge* en *Barbara van Wouw.* Het kind staat ingeschreven als Cornelis en de vader als Joost, welke voornamen klaarblijkelijk omgewisseld zijn geworden. Joost heeft inderdaad bestaan, zie het hieronder te noemen testament van zijn ouders. Hij moet volgens een familie-aantekening in 1685 zonder kinderen overleden zijn.
4. *Alida van der Beke,* gedoopt 24 april 1646 te 's-Gravenhage. Geen getuigen genoemd. Zij huwde (ondertrouw) 21 nov. 1677 te 's-Gravenhage met *Jacobus de la Tour.* koopman te Amsterdam. De ondertrouw (kerkelijk) had te Amsterdam plaats op 12 nov. 1677: *Jacobus de la Tour,* van Amsterdam, coopman, out 42 jaar, en *Alida van der Beke.* Zijn doop en ouders heb ik nog niet gevonden. Zij overleed volgens een familie-aantekening in 1694 en hij in 1700, beide vermoedelijk te Amsterdam.
5. *Quirina van der Beke,* gedoopt 17 nov. 1647 te 's-Gravenhage, zij is ongetwijfeld naar haar grootmoeder Quirina Boot genoemd, geen doopgetuigen vermeld. Zij huwde (ondertrouwd 22 sept. 1680 te 's-Gravenhage) met *Thomas van Leeuwen,* secretaris van Voorburg, gedoopt aldaar 9 febr. 1648 als zoon van *Jacob van Leeuwen,* eveneens secretaris van Voorburg, en *Anna Franckeling.* Hij overleed in 1688, blijkens de aanstelling van zijn broeder Jacob in zijn plaats. Quirina overleed 4 febr. 1719 te 's-Gravenhage.
6. *Barbara van der Beke,* ged. 24 jan. 1649 te 's-Gravenhage. Geen doopgetuigen vermeld. Zij tekende 22 sept. 1680 te 's-Gravenhage ondertrouw aan en huwde 7 okt. 1680 te Amsterdam in de Walenkerk met *Jacques Maillarf,* koopman te Amsterdam, gedoopt 20 april 1654 te Montdidier (Fr.), als zoon van *David Maillarf,* advocaat te Montdidier, en van *Anfoinetfe le Maire.* Beide overleden te Amsterdam, hij werd begraven 29 nov. 1738 in de Oude Zijds Kapel aldaar en zij 20 mei 1730 eveneens aldaar.
7. *Johan van der Beke;* zijn doop is te 's-Gravenhage niet te vinden, wellicht te Voorburg, waar de ouders gewoond hebben, zie hieronder. Ná 1649 is daar echter een hiaat in de doopboeken, die slordig zijn bijgehouden. Ook zijn beroep is mij niet bekend geworden. Hij huwde in januari 1679 te Breda (ondertrouw te 's-Gravenhage 18 dec. 1678) met zijn nicht *Cornelia van der Beke,* dochter van Mr. *Willem* en *Gijsberta Verbolf,* zie onder IIB, 5. Volgens mijn familiepapieren zijn uit dit huwelijk geen kinderen geboren en zou hij reeds in 1683 overleden zijn. Toch wordt in het na te noemen testament van zijn moeder één kind van hem genoemd. Dit zal dan wel jong overleden zijn.
8. *Lodewijk van der Beke,* gedoopt 3 febr. 1662 te 's-Gravenhage, getuigen: *Lodewijk van Wouw* en *Maria van der Beecke.* Dit nakomertje zal vermoedelijk wel jong overleden zijn, komt althans niet meer in de na te noemen testamenten voor. In 1675 kwam ik in het notarieel archief te 's-Gravenhage nog een clercq Lodewijk van der Beke tegen, doch kan niet uitmaken of dit de betrokkene is.

In het notarieel archief te 's-Gravenhage komt het testament van *Cornelis van der Beke* en *Machfelf van Wouw* voor, verleden op 23 juni 1677. Hierin is sprake van hun huwelijkse voorwaarden, gemaakt op 16 mei 1641. Voorts verdient vermelding hun woning, gelegen aan de Broecksloot te Voorburg.

Hun zoon Joost, lijdende aan hypochondrie, wordt in het testament afzonderlijk genoemd, de andere kinderen niet. Het testament wordt op 8 april 1681 geopend na het overlijden van Cornelis van der Beke.

Alsdan compareren:

1. *Machfelf Jans van Wouw,* weduwe van *Cornelis van der Beke;*
2. *Maria van der Beke:*
3. *Jacob de Lafour,* coopman te Amsterdam, in huwelijk hebbende *Alida van der Beke;*
4. *Thomas van Leeuwen,* secretaris te Voorburg, in huwelijk hebbende *Quirina van der Beke;*
5. *Jacques Maillarf,* coopman te Amsterdam, in huwelijk hebbende *Barbara van der Beke:*
6. *Johan van der Beke,*

te samen kinderen en erfgenamen van *Cornelis van der Beke.*

Overzicht:

1. *Roeland van der Beke,*
1e Deurwaarder Hof van Holland,
X Zierikzee 1601
Quirina Boot.

IIA. *Steven van der Beke,* kapitein,
× 1° 's-Gravenhage 1624
Lucia Balbiaen;
× 2° Delft 1626
Elisabeth van Santen;
× 3° Delft 1630
Elisabeth van Sonneveld;
× 4° Maastricht 1645
Catharina Römer

Johannes van der Beke,
geb. Zierikzee 1606.

IIB. Mr. *Willem van der Beke,*
geb. Zierikzee 1607,
× 's-Gravenhage 1637
Gisberta Verbolt

IIC. *Cornelis van der Beke,*
1e deurwaarder Hof van Holland,
× 's-Gravenhage 1641
Machtelt van Wouw

IIIA. *Joost Roeland van der Beke,*
geb. Delft 1626,
× Utrecht 1653
Adriana Catharina van Heerdt

Gedeon van der Beke,
ongehuwd.

IIIB. *Michiel Adriaan van der Beke,*
geb. Maastricht 1649,
×
Maria van Oorschot
|
Willem van der Beke,
geb. 's-Gravenhage 1686, officier Infanterie,
X Sluis 1726
Rebekka Goetiers

Mr. *Roeland van der Beke,*
geb. Breda 1641,
ongehuwd.

IIIC. *Reinier van der Beke,*
geb. Breda 1654,
lt.-generaal der Inf.,
× 's-Gravenhage 1693
Maria Buysero
|
IV. *Willem van der Beke,*
geb. 's-Gravenhage 1698, lt.-generaal der Cav.,
× Breda 1740
Johanna Elisabeth van Overbeke

Joost van der Beke,
geb. 's-Gravenhage 1644,
ongehuwd.

Johan van der Beke,
× 's-Gravenhage 1678
Cornelia van der Beke,

In het testament van *Machtelt van Wouw van* 16 okt. 1681 (zelfde notaris) worden genoemd haar twee zoons, m.n. *Joost* en *Jan,* alsmede haar vier dochters, m.n. *Maria, Alida (X Latour), Quirina* (X *van Leeuwen)* en *Barbara (X Maillarf).* Mede wordt genoemd het kind van haar zoon *Jan.*

Cornelis van der Beke werd volgens het luiboekje van de Grote kerk te 's-Gravenhage begraven op 27 nov. 1680 als „deurwaarder van der Beeck in de Boekhorststraat". Dezelfde aantekening, n.l. „deurwaarder van der Beeck in de Boekhorststraat" komt nogmaals voor in het luiboekje op 8 sept. 1683. Dit moet zeer vermoedelijk zijn weduwe Machtelt van Wouw zijn. Volgens mijn familiepapieren is zij ook in 1683 overleden.

Hiermede zijn (nisi fallor) alle afstammelingen van de deurwaarder *Roelant van der Beke besproken.* Gaarne houd ik mij voor verbeteringen en aanvullingen aanbevolen.

Een geval van landverraad in de zeventiende eeuw of de geschiedenis van Laurens van Heemskerck,

door K. ZIJLSTRA.

Bekende genealogen hebben uitgebreide onderzoekingen gedaan naar de verschillende takken van de familie *Heemskerck;* onder hen was *Reynier van Heemskerck* één van de eersten. Deze materie is evenwel nooit uitputtend behandeld; wij kennen vele personen met de naam Heemskerk, over wier afstamming ons bitter weinig bekend is. Zo is het ook met de *Heemskerck,* die wij in dit artikel zullen behandelen. Hij voerde weliswaar aan de rechterzijde van zijn wapen de zilveren leeuw van het bekende geslacht *Heemskerk,* maar zelfs van zijn grootvader is ons niets bekend, zodat wij van de verwantschap met het oude geslacht *Heemskerck* niet zeker zijn.

Laurens Leenderts van Heemskerck: De 12de september 1632 werd in de Haagse Kloosterkerk gedoopt *Laurens Leenderts van Heemskerck,* de eerstgeboren zoon van de timmerman *Leendert Laurens van Heemskerck* en van *Maertgen Cornelis Rietvelt* [1]. Van zijn jeugd is ons weinig bekend. Hij groeide waarschijnlijk op in Den Haag en trouwde in december van het jaar 1651 met zijn nicht *Jannitgen Joris Rietvelt,* dochter van de bakker *Joris Corneliss. Rietvelt,* die woonde in „Den Getrouwen Herder". Zij kregen tien kinderen, waarvan het eerste, wederom een *Leenderf,* binnen het jaar stierf. Bij de namen van de overige kinderen valt vooraan de naam *Hendrik Casimir* op. Deze jongen werd genoemd naar Hendrik Casimir de Tweede, prins van Nassau, stadhouder van Friesland, die zelf als getuige bij de doop aanwezig was. Ook bij de doop van *Henriette,* een oudere dochter van Laurens Heemskerck, was Hendrik Casimir 11 aanwezig ondanks zijn wel zeer jonge leeftijd: de Friese erfopvolger was toen ruim twee jaar oud. Er was nog een persoon van vorstelijke bloede, die als doopgetuige van een dochter van Laurens Heemskerck optrad en wel de prinses van Oranje: Maria, jongste dochter van Frederik Hendrik.

Zowel in Den Haag, waar zijn eerste kinderen werden geboren, als in Rotterdam, waar hij in ca. 1660 kwam te wonen, vonden wij Hendrik Casimir 11 en diens tante prinses Maria als getuigen.

De verhuizing naar Rotterdam vond haar oorzaak in de benoeming van *Laurens* (van) *Heemskerck* tot kapitein bij de Admiraliteit van de Maze. Wij weten niet of hij voor die functie geschikt was. Wij hebben aanleiding te veronderstellen, dat enkele eigenschappen van de ware vechtofficier hem ontbraken. Weinig zal Heemskerck in de jaren rond 1660 vermoed hebben, dat dit gemis wel eens zeer onprettige gevolgen voor hem en voor zijn land zou kunnen hebben.

In 1660 vonden wij hem vermeld als kapitein te water, tegenwoordig met zijn schip in de Sont. Hij was niet aanwezig bij de bekende slag in de Sont, die in 1658 plaats vond en

[1] In De Nederlandsche Leeuw van XVI, 1898, blz. 176, stelde de heer Croockewit een vraag over *„Louis" van Heemskerck* — dezelfde als *Laurens van Heemskerck* —, waarop dit artikel ten dele een antwoord is.

aan Witte de With het leven kostte. Waarschijnlijk koos Heemskerck pas in mei 1659 zee onder de Ruyter en maakte hij de verovering van het eiland Funen mee. Na de overwintering te Kopenhagen keerde de vloot in de zomer van 1660 naar het vaderland terug. In de volgende zes jaren heeft Heemskerck niet deelgenomen aan de belangrijkste wapenfeiten ter zee, zoals de bestraffing van de Algerijnse en Tunesische zeerovers rond 1662. In het Haagse notarieel archief vonden wij immers een schuldbekentenis, gedateerd 24 november 1662, van *Louris Heemskcrck,* „cap.n te water ter dienste deser landen". Zijn vader werd bij die gelegenheid als Borger vermeld.

De volgende notariële vermelding van Laurens *Heemskerck* draagt de dagtekening 29 juli 1665; hij was toen niet in persoon aanwezig en bevond zich waarschijnlijk reeds in Engeland. Zijn huisvrouw *Johanna Rietvelt* leende toen van haar zwager, de notaris *Laurens Roman,* twee honderd gulden. Wij weten niet of zij dit geld nodig had voor huishoudelijke uitgaven dan wel als reispenningen om zich bij haar man te kunnen voegen. Van de drie getuigen, behoorde geen enkele tot haar familie, wellicht is dit een aanwijzing van een verwijdering, die waarschijnlijk in de maanden juni en juli 1665 tussen *Johanna Rietvelt en* de familie *Heemskerck* ontstond. Zo ja, dan lag de oorzaak van deze verwijdering vermoedelijk in het gedrag van haar man in de jongste zeeslag. Het is deze zeeslag, de slag bij Lowestoft, die wij in het volgende wat nauwkeuriger willen behandelen, voor zover zij van belang was voor het verdere leven van Laurens Heemskerck.

In maart van het jaar 1665 troffen de Heren Gedeputeerden der Staten-Generaal bij de vloot van de Admiraliteit tot Rotterdam aan „'t schip de Vrede gebout anno 1653 ..... gemonteert met 40 canonnen, gemant met 130 matrosen ende 20 soldaten" onder de kapitein *Laurens Heemskerck.* Het schip behoorde tot het eskader van de Vice-Admiraal Cornelis Evertsen. Na uitgebreide voorbereidingen, vooral wat aanvulling van de bemanning met matrozen en soldaten betrof, koos dit eskader, versterkt met verschillende schepen van de Verenigde Oostindische Compagnie, tenslotte in einde mei zee en zette koers naar Den Helder. Het verenigde zich daar met de schepen van de andere admiraliteiten en vormde tezamen met deze een vloot van een omvang, zoals men nog maar zelden had gezien. Toen de vloot rond de tiende juni het anker lichtte waren de verwachtingen dan ook tamelijk hooggestemd.

Voor het verloop van de slag geven we verder het woord aan de gaillotschipper *Jetse Jacobs,* joncker van Vrieslandt, die over het begin van de slag het volgende berichtte: „..... dat de vlote op voorleden donderdagh s' morgens omtrent negen uijren op de hooghte van t' noordt voorlandt van Engelandt den anderen int' gesicht gecregen hebbe, sijnde Uwe Ho: Mo: vlote doen boven de windt van de Engelsche, waijende N.O. seijde. Voorts dat het vrijdaeghs so stil was, dat men de schepen niet manieren conde om aen den anderen te comen, ende dat saterdaghs s' morgens met sonnenopganck beijde vloten op de hooghte van Oostende in actie gecomen sijn, dat de Engelschen doen waren boven windt, ende gaven int keeren malcanderen de laegh. Dat daerop de Engelschen op Uwe Ho: Mo: vlote aenwenden, ende in een generael gevecht raecken, t' welck omtrent 18 uijren geduert heeft, blijvende de Engelschen te loeffwaerts van Uwe Ho: Mo: vlote, doch dat naer de middach ten vier uijren de voorste schepen van Uwe Ho: Mo: vlote begonden te wijcken....."

Dit terugwijken was in niet geringe mate te wijten aan het gedrag van sommige kapiteinen, die hun schepen buiten het strijdgewoel hielden en in de lij bleven liggen. Vaak waren zij verder dan schootsafstand van de Engelsen verwijderd. Eén van hen was Jacob van der Camme, die ca. zes uur na het begin van de slag de proppen nog op zijn kanonnen had. Deze van der Camme verklaarde, „dat het schip van capteijn *Heemskerck* omtrent twee uijren tijdts onder de lij ..... geseijlt heeft, schieten (de) somwijlen een schoot, waervan eenige in lij van hem waterden, oock eenige over sijn schip over en voor ofte achterom vlogen, sonder nochtans tot de vijant te connen toedraegen." Dat Heemskerck geruime tijd in de lij lag, werd ten dele veroorzaakt door het gedrag van de kapitein Scheij, waarover de stuurman en de beide luitenants *van Heemskerck* het volgende te kennen gaven: „Dat des Saturdaghs omtrent de middage den capiteijn *Heemskerck* ende capiteijn Christiaen Elderss alle devoiren aenwenden omme boven te seijlen, door den capiteijn Scheij daerinne Wierden beleth ende verhindert. Dat ..... capiteijn Heemskerck versochte, dat den capiteijn Scheij soude willen oploeven, (dat Scheij) sulcx niet heeft willen doen, dat den capiteijn Elderss tegens hem Heemskerck riep, dat hij Scheij soude segghen. dat hij hem daerover aen den Admirael soude beclaegen. Ende dat daerop de voornoemde capiteijn Scheij, denselven cours houdende, tegens hem *Heemskerck* seijde, laet ons geen moeijte soecken."

Het beslissende moment van de slag was het in de lucht springen door eigen kruit van het reeds deerlijk gehavende schip van de Luitenant-Admiraal van Wassenaar-Opdam. Deze sneuvelde, evenals zijn plaatsvervanger Egbert Meussen Cortenaer. Wegens gebrek aan officieren nam de opperstuurman Aate Intes Stinstra het bevel over en koos terstond het hazenpad, met de admiraalsvlag in top. Het is begrijpelijk, dat zij, die niets wisten van de dood van Cortenaer, de admiraalsvlag volgden. Weldra vluchtte de gehele vloot in grote wanorde naar de Nederlandse kust. Verscheidene schepen raakten aan elkander vast, sommige werden door de Engelsen genomen en andere verbrandden. 's Zondagsmorgens 14 juni werd de Vice-Admiraal Tromp wederom de Engelsen gewaar, die het naar Tessel vluchtende deel van de vloot voortdurend bestookten tot tenslotte ruim 50 Nederlandse schepen erin slaagden in de haven van Den Helder een veilige schuilplaats te vinden.

Wij zullen ons niet verdiepen in de vergeefse pogingen door de Gedeputeerden der Staten — onder wie Johan de Witt — aangewend om de vloot de strijd voort te laten zetten, maar willen de aandacht verplaatsen naar de Hoogmogende Heren Staten Generaal zelf, die reeds op maandag 15 juni 1665 een missive naar de colleges ter admiraliteit lieten uitgaan met het verzoek „te willen informeren off, en bij wien van de aldaer ingecomen schepen eenige wandevoiren in de .... jongste bataille souden mogen wesen gepleeght (en) oock (te willen) besorgen dat deselve wandevoiren voor den Generaelen Crijghsraet van s' Landts vloote te rechte gestelt ..... mogen werden". Dit verzoek was gericht tot alle admiraliteiten, omdat niet alleen bij Tessel, maar ook in het Vlie en voorts te Hellevoetsluis en in Den Brie1 delen van de in brokken geslagen vloot arriveerden. Laurens Heemskerck liep met zijn schip Den Brie1 binnen en werd de volgende dag reeds door de Heren Gedeputeerden naar de Maze en het Goereese Gat — onder wie Cornelis de Witt — bezocht. Heemskerck zelf was toen al afwezig, maar uit de verklaringen van zijn scheepspersoneel en van andere kapiteinen kunnen

wij enigermate nagaan hoe de vlucht naar Den Brie1 zich heeft toegedragen.

Eén van de officieren, die de vluchtende kapiteins tot staan trachtten te brengen, was Cornelis Evertsen, de commandant van het eskader, waarvan ook *Heemskerck* deel uitmaakte. Wij citeren, wat een der beide luitenants van Heemskerck aan de Heren Gedeputeerden hieromtrent meedeelde: ,, (De luitenant verklaarde), dat des Saturdagsavonts omtrent tusschen seven en acht uijren den Vice-Admirael Cornelis Evertse een schoot in de lij heeft gedaen teneijnde dit schip (het schip van Heemskerck) soude bijcomen. Ende, dat hij luitenant daerop commanderende, dat het schip soude wenden ofte bijsteecken, heeft den ..... capiteijn (*Heemskerck*) sulcx niet willen gedoogen, maer heeft ter contrarie gelast het draegende te houden omme van de vloot aff te comen". Dit is echter slechts één kant van de zaak. De schipper Gerrit Dircksz. verklaarde, dat men na het waarschuwingsschot van Evertse inderdaad het roer in de lij legde om bij de vloot te geraken, ,,maer siende, dat de andere schepen niet bij en staecken, is (het schip) wederomme draegende gehouden omme benevens de andere schepen de vlucht te nemen".

Tamelijk vreemde veronderstellingen deden gedurende de vlucht de ronde, zoals moge blijken uit de reden, die kapitein Juriaen Juriaensz. Pool aanvoerde voor zijn vlucht naar de Maas in plaats van naar Tessel. Hij verklaarde, ,,dat de capiteijns de Vries en *Heemskerck* hebben gebaekent ende geseijnt, haere schaloupen uitgeseth en hem gewaerschouwt, dat Texel soodanigh van den vijant was beseth, dat men daer niet conde comen".

Het is voor *Heemskerck* van beslissende betekenis geweest, dat hij niet naar Texel, maar naar Den Brie1 heeft koers gezet. In Den Brie1 immers deed zich de ontsnappingsmogelijkheid voor, die in Den Helder dank zij de voortvarendheid der Gedeputeerden aldaar ontbrak. In Den Helder werd reeds op zondag 14 juni, onmiddellijk na het binnenlopen van de vloot, verordonneerd, dat niemand van boord mocht. In Den Briel vonden Cornelis de Witt c.s. de vogel reeds gevlogen: zij zonden aan de Heren Staten Generaal het volgende bericht: ,,Voorts soo sijn de ..... Heeren Gedeputeerden gevaeren aan boort van t schip de Vreede, gevoert werdende door de Capiteijn *Lauwerents van Heemskerck*. Ende alsoo den voornoemden Capiteijn niet aen boort wierde gevonden, maer wel sijn huijsvrouw, die verclaerde, dat haeren voornoemden man de voorleden nacht naer Delfshaven was vertrocken ende desen avont wederomme aen boort soude comen". Kennelijk heeft geen der Gedeputeerden vermoed, dat hier opzet in het spei was, want in het verslag, dat zij naar Den Helder — de zetel van de krijgsraad — stuurden, werd van de absentie van Heemskerck niet eens gewag gemaakt.

Voor wij de lotgevallen van Heemskerck verder volgen willen wij ons een ogenblik bezig houden met het proces, dat tegen de scheepsofficieren, die zich aan plichtsverzuim hadden schuldig gemaakt, werd gevoerd. Wij doen dit mede om aan te tonen, dat Heemskerck er zeer verstandig aan deed tijdig de hielen te lichten. Immers een van de ernstigste verzuimen, dia aan de schuldige kapiteins werden verweten, was het buiten schootsafstand van de vijand blijven. Door de opvarenden van Heemskercks schip nu werd eenstemmig verklaard, dat het ,,noijt so dicht bij den vijant is geweest, dat een musketschoot soude hebben connen toereijcken".

Aanvankelijk werden de betrokken kapiteins in schepen van hoofdofficieren gevangen gehouden, maar al spoedig vond men het verstandiger hen naar een veiliger plaats over te

brengen. Daartoe werden de kapiteinen Jacob van der Camme, Jan Pieterss. Onclaer, Appolony Pool, Jan van der Maersche (bijgenaamd Malle Anne), Willem Codde van der Burg, Camiel Huijsman, Anthony Everts de Marre, Jacob Bruijningh benevens Aate Intes Stinstra vervoerd naar zekere ,,huijsinge in het Retrenchement op den Helder, alwaer herberge werdt gehouden". Post mochten ze voortaan niet meer afgeven of ontvangen ,,voor ende aleer dat die bij de fiscalen sullen wesen geëxamineert". Op de tiende juli 1665 werd de scherprechter van Haarlem ontboden om tezamen met een executiepeleton onder de Heer Colonel Cuijck van Meteren onmiddellijk na de uitspraak de vonnissen te executeren. Op maandag de dertiende juli *1665* werden Jan Pieterss. Onclaer, Anthony Everts de Marre en Jacob Bruijningh veroordeeld ,,geharquebuseert te werden datter de doot naer volght", 'terwijl bij de meeste overigen werd volstaan met deportatie en het verbod ooit weer in 's lands dient te treden, al dan niet samengaand met breken van het ,,sijdtgeweer". Nog voor de middag van die zelfde dag werden door het peleton musketiers de doodvonnissen te Den Helder geëxecuteerd.

Naar alle waarschijnlijkheid is de reis van *Laurens Heemskerck* van Den Helder naar Delfshaven tevens zijn afscheid van de Republiek geweest. Toen men begreep, dat Heemskerck zich zeker niet vrijwillig in de handen van de krijgsraad zou stellen, verzocht de krijgsraad aan de Admiraliteit van de Maze een bevel tot arrestatie uit te willen geven, waarin o.a. het volgende voorkwam: ,,Den Scheepscrijgsraet ..... heeft naer voorgaende sommiere informatie genomen tot laste van den persoon van *Laurens van Heemskerck* ....., onder andere beschuldight werdende wandevoiren begaen te hebben in de jongste rencontre met de Engelschen ..., goetgevonden denselven mits desen te citeren ende in te dagen (teneinde) t' aenhoren soodanigen Criminelen Eijsch ende conclusie als den Advocaet-fiscael ratione officii jegens hem sall willen doen ende nemen ..... Ende werden de ..... Heeren Gecommitteerden Raden ter Admiraliteijt tot Rotterdam versocht dese citatie ende indaginge alomme in haer district ofte ressort te willen doen bekent maecken, ende proclameren ..... (dat) bij trommelslagh publicatie ende uitroepinge sall werden gedaen op alle schepen van s' Landts vlote hierop de Reede van t' Texel leggende int Nieuwe Diep omtrent den Helder, den *6.* julii *1665"*. Dit vonden de Gedeputeerden te Den Helder kennelijk niet voldoende en ze gaven de Hoogmogende Heren in bedenken ,,off deselve niet souden connen goetvinden de Heeren ende Staten van de gesamentlicke Provinciën te versoecken, dat Haer Edele Mogenden 't sij bij brieve 't sij bij gedruckte billetten de officieren soo in den felden als ten platten lande wel souden willen lasten ende beveelen alle mögelicke ondersoeck te doen ende devoiren aen te wenden om den voornoemden Heemskerck te apprehenderen.. ....". De Heren Staten Generaal besloten dienovereenkomstig en rond de negende juli ging een arrestatieverzoek naar de verschillende provinciën uit. Ook dit had geen succes en naar de oorzaak daarvan behoeven wij niet ver te zoeken. Sedert enkele weken bevond Heemskerck zich waarschijnlijk reeds in het buitenland. Wij hebben aanleiding te veronderstellen, dat hij aanstonds is overgestoken naar Engeland, al weten wij niet met welk schip en met wiens hulp. De opengevallen kapiteinsplaats op het schip de Vreede werd op 28 juli ingenomen door Eland du Bois, ,,sijnde opt selve schip geweest lieutenant onder den verloopen capiteijn *Laurens van Heemskerck"*.

Tegen Heemskerck zelf werd tenslotte bij verstek vonnis gewezen, De krijgsraad gebruikte daarbij het enige wapen,

dat zij nog in de hand had. Hem rechtstreeks en lichamelijk straffen kon zij niet meer, maar zij kon wel de lafhartige een terugkeer naar zijn vaderland onmogelijk maken. De tot dit doel geschikte straf was de verbanning. Zo werd *Laurens Heemskerck* na zijn vlucht op doodstraf naar het buitenland verbannen. Waarschijnlijk verklaart deze tamelijk strenge straf, dat een verbitterde Laurens Heemkerck in de volgende decennia de vijanden van de Republiek enkele malen met raad en daad ter zijde stond,

In de zomer van het jaar 1666 waren de Engelsen heer en meester van de Noordzee. Het overgrote deel van de vloot der Staten bevond zich in Zeeland en de Noordelijke zeegaten waren ongeveer zonder bescherming. Slechts vier oorlogsschepen zouden het bij een aanvai tegen de Engelsen moeten opnemen. 's Lands regering voorzag de gevaren, die hieruit zouden kunnen voortvloeien en gebood de koopvaarders, die in het Vlie lagen, naar hun vertrekhaven terug te zeilen op straffe van een boete van zes gulden voor elke dag, dat zij dit bevel niet zouden opvolgen. Men negeerde het bevel en rond 15 augustus bevonden zich een kleine 150 schepen op de Vlierede. Voorts kreeg de Schellinger tonnenman het bevel de tonnen en bakens te verwijderen, maar het was al te laat. Toen op 19 augustus de buitenste tonnen waren opgenomen, verscheen een twintigtal Engelse schepen onder de schout-bij-nacht Robert Holmes voor Terschelling.

De enkele oorlogschepen der Staten werden door Engelse branders vernield en vervolgens kwamen de koopvaarders aan de beurt. De meeste schepen verbrandden; zij, die in allerijl de ankertouwen kapten om naar veiliger plaatsen te komen, raakten aan elkaar vast; in sloepen zetten de Engelsen de vluchtende schepen achterna; kortom, van de bijna 150 schepen bleven er slechts 13 over. De Vlielanders verwachtten daarna een invasie op hun eiland en vluchtten in allerlei boten naar Friesland en Eierland. Inderdaad verschenen spoedig na de vernieling van de koopvaardijvloot Engelse sloepen voor de Vlielandse kust, maar een zwaar onweer belette hen de landing uit te voeren. De Engelsen roeiden terug; wat zij echter met Vlieland voor hadden voerden zij de volgende dag met Westerschelling inderdaad uit.

Zo ging op vrijdag 20 augustus de bemanning van ongeveer dertig Engelse sloepen in de haven van Westerschelling aan wal. Omtrent 1500 man trok het dorp binnen. De bevolking bleek gevlucht te zijn, zodat men zonder moeite de woningen kon plunderen en platbranden. Van de 500 huizen, die het dorp voor de brand telde, bleven er 20 over. De rest werd door de Engelsen met behulp van vuurballen, die zij in manden hadden meegenomen, in de as gelegd. Vele inwoners hadden nauwelijks „een neusdoek behouden om de tranen van hare wangen aff te drogen". Men vond enige genoegdoening in de grote brand van Londen, die drie weken later uitbrak; collectes te Harlingen, Oosterend, Hoorn, Den Haag en Amsterdam brachten aanzienlijke sommen op; maar dit alles heeft Westerschelling niet kunnen helpen zich te herstellen tot de plaats, die het voorheen had. Het aantal huizen bedroeg een eeuw na de brand altijd nog slechts drie vijfde van het aantal. dat men er rond 1650 kon tellen.

De lezer zal zich afvragen, wat deze geschiedenis met de persoon *Laurens Heemskerck* heeft te maken. Welnu, Heemskerck was na zijn vlucht in Engelse dienst getreden [2]) en voor deze gelegenheid toegevoegd aan de schout-bij-nacht Holmes om als geleider van de Engelsen te fungeren. Als ex-kapitein

[2]) Mr. J. C. de Jonge, Geschiedenis van het Nederlandsche zeewezen, 1835, II B, blz. 213 en 375; III A, blz. 130.

van de vloot der Republiek. kende hij natuurlijk de Noordelijke zeegaten uitstekend en het zal voor hem niet moeilijk gen-eest zijn de Engelsen bij hun brandschatting de helpende hand te bieden.

In de jaren tussen 1666 en 1672 is *Laurens Heemskerck* nogmaals van land van inwoning veranderd. Ditmaal verhuisde hij naar Frankrijk, waar men klaarblijkelijk zijn ervaring even goed kon gebruiken als in Engeland. Wij weten niet of wij deze verplaatsing aan zuiver toevallige of financiële oorzaken moeten toeschrijven dan wel aan de vriendschappelijker verhouding tussen Engeland en de Republiek tussen 1668 en 1672. In 1668 werd immers de Triple-Alliantie van Engeland, Nederland en Zweden gesloten, gericht tegen de uitbreidingsplannen van Lodewijk XIV. Misschien verkoos *Laurens Heemskerck* uitwijking naar Frankrijk boven eventuele uitlevering aan zijn vaderland.

Hoe dit zij, in het rampjaar 1672 streed hij aan Franse zijde tegen de vloot der Republiek, die ditmaal onder het bevel van de Ruijter stond. Men kent het verloop van de slag bij Solebay, die weliswaar een onzekere uitslag had, maar waarbij de Ruijter in ieder geval een landing van de vijand voorkwam. De Fransen onder de Vice-Admiraal d'Estrées hadden blijkbaar opdracht gekregen het gevecht te vermijden en vluchtten zodra de Zeeuws vloot aan de einder verscheen. Slechts één Frans schip werd ernstig beschadigd. Waarschijnlijk dankten de Fransen de vaardigheid in het ontwijken mede aan één van de kapiteinen, die op het schip van d'Estrées aanwezig waren. De man, die wij bedoelen. n-as *Laurens Heemskerck,* zoals uit het volgende citaat uit een brief [3]) van de Franse Vice-Admiraal aan Koning Lodewijk moge blijken: „J'ai beaucoup de sujet de me louer des capitaines embarqués sur le Saint-Philippe (het admiraalschip van de Franse vloot) . . . . . Le capitaine *Heemskerkc,* que j'ai fait passer sur mon bord, sur le point de l'occasion, est un homme très utile dans cette guerre, et qui a très bien servi dans cette action. S'il plaisait à Sa Majesté de reconnaître par quelque petite gratification le zèle et les services que ces trois capitaines (de drie kapiteinen van de Saint-Philippe) ont rendus, cela ne pourrait être que très avantageux à son service". Wij weten niet of *Heemskerck* deze gratificatie ooit heeft gehad, maar stellig is hij de Fransen nog meermalen van dienst geweest.

Wij waren niet in staat persoonlijk de Franse marine-archieven te raadplegen, maar kunnen aan de hand van enkele mededelingen toch wel een indruk geven van de tijd, die *Laurens Heemskerck* aan het einde van zijn leven in Frankrijk doorbracht. In het jaar 1675 fungeerde *Heemskerck* als peetvader in het dorpje Guivapas in Bretagne. Hij bezat daar een buitenplaats, zoals vele inwoners van de havenstad Brest. *Louis van Heemskerck,* zoals hij in Frankrijk werd genoemd, had zijn domicilie in Brest en leefde daar met zijn vrouw *Johanna van Rietvelt* [1]) en zijn dochter *Johanna.* Wat *zijn* activiteiten als „capitaine de Sa Majesté" betreft, hij werd in 1678 in de boeken van de Franse marine [5]) aangeduid als „ayant donné des renseignements sur les anglais". In 1690 werd melding gemaakt van een scheepskapitein „*d'Heemskere* (Sic) qui fit campagne en Irlande" [6]). De lezer zal zich herinneren, dat Jacobus 11 met de hulp der Fransen een inval deed in Ierland, maar uit dat land werd verdreven door een Engels-Nederlands leger onder Willem III. In de slag aan de

[3]) Eugène Sue, Histoire de la Marine française, 1835, II, blz. 387.
[4]) De Nederlandsche Heraut, VI, 1890, blz. 134.
[5]) Archives de France, MAR. C 7, 336.
[6]) Archives de France, MAR. C 7, 140.

Boyne streed *Heemskerck* dus voor een derde maal tegen zijn vroegere landgenoten.

Laurens *Heemskerck* heeft op zijn minst de leeftijd van 64 jaar bereikt. Dit concluderen wij uit de vermelding van een *Louis van Heemskerck* in l'armorial officie1 manuscrit de 1696 [7]). Hij werd daar aangeduid als ,,écuyer, capitaine de vaisseau du Roy" in de provincie Bretagne. Zijn vrouw werd niet vermeld en was kennelijk reeds overleden. Wel werd — met hetzelfde wapen als van haar vader — een dochter van *Laurens Heemskerck* in het wapenboek opgenomen. Zij heette *Elisabeth van Heemskerck* en was weduwe van *Jean Bapfisfe Bourchemin,* ,,écuyer, commandant pour le Roy à Dolce-aque en Savoye".

Het wapen van *Louis van Heemskerck* was gedeeld en vertoonde aan de rechterzijde ,,un lion d'argent, couronné, lampassé et armé d'or" op een veld van azuur: het leek tamelijk veel op het wapen van de Nassause familie *Heemskerk,* zoals dit bij Rietstap voorkomt. Hiermee staat evenwel allerminst vast, dat Laurens Heemskerck een telg uit een der oude geslachten van Heemskerck was. Wij achten het, mede gezien zijn opmerkelijke levenswandel, zeer wel mogelijk, dat hij het wapen op niet geheel oirbare wijze heeft verkregen. Onze onderzoekingen zijn nog niet ver genoeg gevorderd om hieromtrent een stellige uitspraak te kunnen doen. Misschien kan een van de lezers over een en ander opheldering verschaffen.

De ouders van Laurens Heemskerck: Ruim een jaar na de vlucht van zijn zoon, op 25 septemer 1666, werd in de Haagse Kloosterkerk begraven *(Leenderf) Heemskerck,* de timmerman. Hij verkreeg het graf in 1658 van *Cornelis Rijetvelt,* wellicht een broeder van zijn vrouw *Maria.* Deze *Cornelis Riefvelf* wordt in een grafregister van de Kloosterkerk vermeld als de man van *Machtelt Hooft,* [8]) die een dochter was van *Maritge Jans. Maritge Jans* kreeg op haar beurt de grafstede van *Weintge Floris,* huisvrouw van de steenhouwer *Adriaen Jansz. Verbrugge.* Deze Verbrugge nam in 1636 het graf over van *Abram ter Kinderen* en *Jacob Elsevier.*

Leendert Lourens Heemskerck werd in 1607 geboren, hetgeen ons is gebleken uit enkele koopcontracten, waarin zijn leeftijd werd vermeld. Wij kennen de naam van zijn moeder niet. *Leendert Heemskerck* stamde wellicht uit een familie van timmerlieden; zijn broer *Arent* was timmerman in Rijswijk, evenals zijn neven *Pieter Cornelisse Heemskerck* en *Wijnanf Arentse Heemskerck,* terwijl twee van zijn schoonzoons eveneens timmerlieden waren. In 1631 werd *Leendert Heemskerck* voor de eerste maal in de Haagse transportregisters vermeld; in de volgende jaren kocht en verkocht hij huizen o.a. in de Craenstraat en in het Bleijenburg. Zijn weduwe werd anno 1674 vermeld in de kohieren van de tweehonderdste penning; zijn bezat toen huizen in het ,,Blyenburgh, Oost en Noordt" ter waarde van 10.000 carolusguldens. Door de erfgenamen

[7]) De Ned Heraut, jg. VI, 1890, blz. 134. In do bibliotheek van de Hoge Raad van Adel vindt men de Indicateur du Grand Armorial Général de France, recueil officie1 dressé en vertu de l'édit de 1696, par Charles d'Hozier, uitgegeven in 1865. *Louis van Heemskerck* komt voor in volume 1 (Bretagne), p. 342.

[8]) Deze *Cornelis Ryetvelt,* „getrout hebbende *Machtelt Hooft"* kan niet de vader van *Maria Rietvelt* zijn gewcest- Zowel in do acte van ondertrouw van *Cornelis Rietvelt* en *Machtelt 't Hooft* voor schepenen-commissarissen van 's-Gravenhage, 6 maart 1650, als in hun kerkelijke ondertrouwacte (Grote kerk 6 maart 1650) wordt de bruigom als jong(h)man betiteld; hij was dus geen weduwuaar, uit wiens eerder huwelijk *Maria* kan zijn gesproten.

werd het verworven bezit langzamerhand weer van de hand gedaan. Zo verkochten de beeldhouwer *Willem van Sundert,* man van *Maria van Spijck,* en de chirurgijn *Henrick Spijck* in 1696 een blok huizen in het Bleijenburg voor ƒ 3500 aan de Verenigde Oostindische Compagnie.

Op de leeftijd van 35 jaar werd *Leendert Heemskerck* hoofdman van het Sint Jozefsgilde. Dat hij tot de vooraanstaande Haagse burgers behoorde, kunnen wij wel afleiden uit zijn functie van luitenant van de schutterij en voorts uit het feit, dat hij twee maal tot deken van het Sint Jozefsgilde werd benoemd.

Er bestond kennelijk een enge relatie met de Rijswijkse tak van de familie Heemskerck. Ook de naam *Riefvelt* komt herhaaldelijk in de Rijswijkse kerkboeken voor: in 1624 en 1636 trouwden bijv. twee broers van *Maria Rietvelt,* resp. *Adriaen* en *Tielman,* in Rijswijk. Het grootste deel van haar leven woonde *Maria Cornelis Riefvelf* in ieder geval in Den Haag: in 1689 overleed zij in de Hoogstraat.

Uit de notariële stukken betreffende *Maria Rietvelf* zijn ons interessante bijzonderheden gebleken over de verhouding tot enkele harer kinderen. Het zou te ver voeren een opsomming te geven van de onroerende goederen, die in haar testament van 8 december 1671 aan de kinderen *Stijntje, Jenneken, Baertjen, Cornelia* en *Maria* werden toegewezen. Wij willen een uitzondering maken voor *Baertje,* die bij overlijden van haar moeder in het bezit gesteld zou worden van een vijftal huizen aan het Bleijenburg; evenwel met deze ,,expresse conditie", dat, wanneer zij zou komen te trouwen met *Claes de Reef, zij* geen part noch deel aan dezelve huizen zou hebben.

Het zal de lezer opgevallen zijn, dat bij de erfgenamen van *Maria Riefvelf* de zoon *Laurens* niet genoemd werd. *Laurens* werd dan ook reeds in het testament van zijn vader, dat deze op 21 juli 1666 maakte, onterfd. Helaas is dit testament, voor zover ons bekend, verloren gegaan. Wij kennen slechts de testamenten, die *Maria Rietvelt* na de dood van haar man liet maken. In deze testamenten komen verwijzingen naar het bewuste testament van 1666 voor, zodat wij ons de aard der bepalingen, die Laurens aangingen, wel kunnen voorstellen. In 1667 verklaarde *Maria Cornelis Rietvelt,* dat zij het testament van 1666 handhaafde ,,ende dat dienvolgende deselve haeren soon of sijne kinderen egene erffgenamen van haer en sullen sijn, tenwaer hij voldede de clausule en stipulatie in den voorn. testamente vermelt, in welcken gevalle sijne kinderen mede erffgenamen sullen sijn van haer testatrices nalaetenschap. . . . . ". Het is alleszins mogelijk, dat de genoemde clausule enkele bepalingen inhield over de opvoeding van *Laurens'* kinderen. Wij kunnen ons bij voorbeeld stellen, dat de kinderen van haar zoon in de nalatenschap zouden mogen delen, wanneer *Maria Riefvelt* of een door haar aangewezen persoon deze kinderen zou mogen opvoeden. Een zinsnede in het testament van 1671 wijst ook in deze richting: *Liesebef Heemskerck,* haar zoons dochter, krijgt bij overlijden van haar grootmoeder 300 gulden, echter mits zij niet buiten het land gaat. *Liesebef* heeft de 300 gulden waarschijnlijk nooit gekregen: hierboven werd immers reeds vermeld, dat ze in Frankrijk trouwde met *Jean Bapfiste Bourchemin.* De toon in het laatste testament van *Maria Rietvelf is* dan ook iets stelliger dan die van het eerste; over de clausule betreffende *Laurens'* kinderen wordt niet meer gesproken: ,,ende wat belangt haer soon *Laurens Heemskerck,* denselven sluijt sij testatrice om wettige redenen int testament van haer saeliger man verhaelt, uijt dit haer testament, niet willende dat deselve

noch sijne huijsvrouw sich met haer boedel enigssints sullen bemoeijen". [9]).

Bijlage: **De nakomelingen van Lourens Heemskerck:**

Eerste generatie:

Lourens Heemskerck.

Tweede generatie:

Kinderen van Lourens Heemskerk:

1. *Leendert Lourensz. Heemskerck*, geb. in 1607, begr. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 29 sept. 1666, mr. timmerman, hoofdman en deken van het St. Jorisgilde, luit. dor schutterij, tr. Maria *Cornelisdr. Rietvelt*, begr. 's-Gravenhage 22 dec. 1689, woonde in de Hoogstraat te 's-Gravenhage.
2. *Cornelis Lourensz. Heemskerck.*
3. *Arent Lourensz. Heemskerck*, mr. timmerman, tr. Rijswijk (Z.-H.) 17 april 1635 *Maria Wijnants van Elst.*

Derde generatie:

Kinderen van Leendert Lourensz. Heemskerck:

1. *Laurens Heemskerck*, god. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 12 sept. 1 632, scheepskapitein, tr. ald. 17 dec. 1651 *Johanna Jorisdr. Rietvelt*, dr. van *Joris Cornelisz. Rietvelt*, bakker in „Den Getrouwen Herder" te 's-Gravenhage.
2. *Christina Heemskerck*, begr. 's-Gravenhage in 1719, tr. ald. 5 sept. 1657 *Gijsbert von der Burgh*, timmerman en hoofdman van het St. Jorisgildn tc 's-Gravenhage.
3. Maria *Heemskerck*, tr. 's-Gravenhage 31 mei 1665 *Huijbert van der Burgh.*
4. Johanna *Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 24 febr. 1638, begr. ald. 30 aug. 1704, tr. ald. 2 dec. 1658 *Willem van Barnevelt*, clercq, afkomstig van Woudrichem.
5. *Barta Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 1 juli 1640, begr. Rijswijk 3 okt. 1689, woonde in het Bleijenburg, tr. 1° 's-Gravenhage 18 sept. 1661 *Niclaes Adams Spijck*, timmerman-bouwman, begr. 's-Gravenhage 19 aug. 1668; tr. 2° ald. 29 aug. 1677 *Arent Colijn*, geb. in 1624, „hovenier van de tuijnen van sijn majesteijt van Groot-Rrittanic en conteleur van schravenhage", begr. Rijswijk 15 okt. 1700. (Zijn grafsteen is nog aanwezig, no. 157 voorportaal Rijswijkse kerk.)
6. *Cornelia Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 18 jan. 1643, begr. ald. 4 nov. 1721, tr. 1° ald. 31 mei 1665 *Isaack de Bruijn*, mr. chirurgijn, afkomstig van Giessen-Nieukerk; tr. 2° 's-Gravenhage in 1698 *Jacob van Cleef.*
7. *Cornelis Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 6 okt. 1647, waarschijnlijk jong gestorven.

Kinderen van Cornelis Lourensz. Heemskerck:

1. *Lauris Heemskerck*, begr. Rijswijk in 1721, tr. ald. 7 mei 1660 *Isabella Jacobs van de Werve*, begr. ald. 12 nov. 1693.
2. *Pieter Heemskerck*, geb. in 1621, timmerman, begr. Rijswijk in 1693.
3. *Dirck Heemskerck*, tr. *Magdalena van Arckel.*
4. *Margaretha Heemskerck*, tr. Rijswijk 5 juli 1648 *Cornelis Hubrechts van Teijlingen.*
5. *Aeltien Heemskerck*, tr. Rijswijk 4 sept. 1667 *Willem Ariens van Rhijn.*

Kinderen van Arent Lourens Heemskerck:

1. *Wijnant Heemskerck*, mr. timmerman, president welboren man der vierschare van Rijswijk, armmeester en diaken ald., tr. 10 juli 1667 *Cornelia Schalkwijk*, afkomstig van Utrecht.
2. *Christina Heemskerck*, begr. in 1712 te Rijswijk, tr. 1° 24 april 1661 *Jan Jacobs de Vries*, begr. 19 febr. 1664 te Rijswijk; tr. 2° 's-Gravenhage 17 mei 1665 *Cornelis Gijsbrechts van der Speck.*
3. *Johan Heemskerck*, begr. Rijswijk in 1669.

Vierde generatie:

Kinderen van Laurens (Leendertsz.) Heemskerck:

1. *Leendert Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 19 okt. 1653.
2. *Cornelis Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 23 mei 1655.
3. *Susanna Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 19 nov. 1656.
4. *Henriette Heemskerck*, ged. 's-Gravenhage 14 sept. 1659.
5. *Hendrik Casimir Heemskerck*, ged. Rotterdam 30 okt. 1661.
6. *Frederik Boudewijn Heemskerck*, ged. Rotterdam 11 maart 1663.
7. *Maria Heemskerck*, ged. Rotterdam 21 sept. 1664.
8. *Liesbet Heemskerck*, tr. *Jean Baptiste Bourchemin.*
9. *Johanna Heemskerck*, woonde in 1675 met haar ouders in Brest, verder niets bekend.

Kinderen van Christina (Leendertsdr.) Heemskerck:

1. *Maria van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 9 febr. 1661.
2. *Adriana van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 26 aug. 1663.
3. *Leendert van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 18 juli 1666.
4. *Cornelis van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 10 nov. 1669.
5. *Johannes van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 16 maart 1675.

Kinderen van Maria (Leendertsdr.) Heemskerck:

1. *Adriaan van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 27 dec. 1665, waarschijnlijk jong gestorven.
2. *Adriaan van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 22 jan. 1668, waarschijnlijk jong gestorven.
3. *Cornelia van do Burgh*, ged. 's-Gravenhage 22 dec. 1669.
4. *Leendert van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 19 febr. 1673.
5. *Catharina van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 7 okt. 1674.
6. *Maria van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 21 maart 1677, waarschijnlijk jong gestorven.
7. *Maria van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 18 aug. 1680, waarschijnlijk jong gestorven.
8. *Adriaan van* der *Burgh*, ged. 's-Gravenhage 22 nov. 1682.
9. *Maria van der Burgh*, ged. 's-Gravenhage 16 aug. 1684.
10. *Helena van* der *Burgh*, ged. 's-Gravenhage 8 april 7687.

Kinderen van Johanna (Leendertsdr.) Heemskerck:

1. *Henrick van Barnevelt*, ged. 's-Gravenhage 11 jan. 1660.
2. *Maria van Barnevelt*, ged. 's-Gravenhage 29 jan. 1662.
3. *Leonard van Barnevelt*, ged. 's-Gravenhage 15 jan. 1669.
4. *Anna Louisa van Barnevelt*, ged. 's-Gravenhage 3 april 1671.
5. *Margrieta van Barnevelt*, ged. 's-Gravenhage 15 april 1675.

Kinderen van Barta (Leendertsz.) Heemskerck:

1. *Maria Spijck*, ged. 's-Gravenhage 2 jan. 1664.
2. *Henricus Spijck*, ged. 's-Gravenhage 8 juni 1666, chirurgijn.

9) Bronnen, hij het schrijven van dit artikel gebruikt, voorzover niet in vorige noten vermeld:

Gerrit Knop, Schylgeralân (Schellingerland), Leiden 1946, blz. 14 e.v.

Die Haghe 1914/'15, blz. 65-

Gemeente-archief 's-Gravenhage: Notariële archieven; doop-, trouw- en begraafboeken.

Algemeen Rijksarchief; Archief Admiraliteit; Resoluties Staten-Generaal; Loketkas Admiraliteit en liassen Admiraliteit der Staten-Generaal omstreeks 1665; Notarieel Archief van Rijswijk; doop-, trouw en begraafboeken van Rijswijk.

Nassau-Katzenelnbogen sinds 30 juni 1557,

door J. Steur.

Het verdrag van Frankfort aan de Main, dat vier eeuwen geleden, 30 juni 1557, gesloten werd tussen *Willem de Rijke* Graaf *van Nassau* en *Philips „de Grootmoedige"* Landgraaf *van Hessen*, ter beëindiging van de strijd om de erfopvolging in het graafschap Katzenelnbogen sinds 1500, doet ons even stil staan bij de titulatuur onzer Monarche: Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, Hertogin van Mecklenburg, Prinses van Lippe-Biesterfeld, enz. Er is hiervoor te meer aanleiding, daar er, voor zover bekend, noch van historische noch van genealogische zijde bij de troonsafstand van 1948 op gewezen is, dat Koningin Wilhelmina de laatste vrouwelijke telg uit het Huis van Oranje-Nassau is, en dat met Koningin Juliana de Kroon der Nederlanden overging op een nieuw Stamhuis: dat van Oranje-Nassau-Mecklenburg, dat naar menselijke verwachting eenmaal opgevolgd zal worden door een nieuwe dynastie van Oranje-Nassau-Lippe-Biesterfeld.

Waarschijnlijk om gevoeligheden bij de nieuwe bezitters der vroegere heerlijkheden van Oranje te ontzien, is na de Franse tijd onder het koningschap van Oranje-Nassau een officiële titulatuur van het Staatshoofd nooit vastgesteld: het drievoudig „enz." achter „Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groothertog van Luxemburg" was een onbepaald iets, waarvan men praktisch alleen wist, dat het de incognito-naam „graaf van Buren" voor de regerende Koning bevatte. Voor de werkelijke inhoud dezer formulering moet men terug grijpen opde „grote titulatuur" van Prins *Willem V*, zoals die, meen ik, het laatst gebruikt is in 1783 bij het aangaan van de „Erbverein" tussen de Vorsten van Oranje-Nassau, Nassau-Weilburg, Nassau-Usingen en Nassau-Saarbriicken. waarin onze stadhouder *Willem* V heet: Prins

van Oranje, Vorst van Nassau, Graaf van Katzenelnbogen, Vianden, Diez, Spiegelberg, Buren, Leerdam en Kuilenburg, Markies van Veere en Vlissingen, Baron van Breda, Diest, Beilstein, Grave en het landschap Cuyk, Ysselstein, Cranendonk, Eindhoven en Liesfeld, souverein Heer van het eiland Ameland, Heer van Borculo, Bredevoort, Lichtenvoorde, Het Loo, Geertruidenberg, Klundert, Zevenbergen, Hoge en Lage Zwaluwe, Naaldwijk, Polanen, St. Maartensdijk, Soest, Baarn en Ter Eem, Willemstad, Steenbergen, Montfort [1]), St. Vith, Butgenbach en Daasburg [2]), Erfburggraaf van Antwerpen, Erfmaarschalk van Holland, Erfstadhouder, Erfgouverneur, Erf-kapitein en -admiraal-generaal der Verenigde Nederlanden, Erf-kapitein, -generaal en -admiraal der Unie.

Thans is het Huis van (Oranje-) Nassau officiëel vier eeuwen gerechtigd om de derde titel uit deze reeks te voeren' Graaf van Katzenelnbogen. En daarmee is onze aandacht gevestigd op een in de Nederlandse geschiedenis ten onrechte vrijwel onbekend gebleven graafschap in Westduitsland, dat in de zestiende eeuw, toen het Huis van Nassau goed en bloed offerde voor de vrijheid der zeventien Nederlanden (Noord en Zuid), zoals het ideaal van Willem van Oranje was, weliswaar niet meer als zelfstandig gebied bestond, nadat het in de voorgaande eeuwen een grote rol gespeeld had in de geschiedenis der territoria ten oosten van de Rijn tussen Keulen en Mainz, doch drager was van een grote traditie. Indirect is dit middeleeuwse graafschap, dat maar een klein gebied besloeg, doch geregeerd werd door krachtige regenten, die uitmuntten als strateeg en staatsman (vooral als financier) van eminente betekenis geweest voor de geschiedenis van ons land, zoals vooral door Dr. Karl E. Demandt is aangetoond [3]).

Wanneer men de vroegere Nassause residentie Diez a. d. Lahn in zuidelijke richting verlaat, komt men, na een wandeling van drie uren door een bosrijke, glooiende omgeving,

[1]) In Limburg, niet het Utrechtse Montfoort.

[2]) Deze drie in het toenmalige Hertogdom Luxemburg.

[3]) Deze Staatsarchivrat van Wiesbaden publiceerde in de Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Nassau te Wiesbaden van 1953 tot 1957 vier banden „Regesten der Grafen von Katzenelnbogen 1 060—1486", totaal ruim 2900 bladzijden beslaand. De regesten alleen beslaan meer dan 1600 compres bedrukte bladzijden, met een bladspiegel groter en een letter kleiner dan het hier te lande gangbare type. Daaraan gaan o.a. een uitvoerige genealogie en een tijdspiegel vooraf. De rechtshistoricus prof. dr. Karl S. Bader van de universiteit te Zürich getuigde hiervan in Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Germanische Abteilung, 71. Band: „Im Erscheinen der beiden ersten Bände des groszen Regestenwerkes dürfen wir die wohl bedeutendste editorische Leistung eines deutschen Historikers in der Nachkriegszeit mit Dank und lebhafter Genugtuung begrüszen".

Tijdens het bewerken dezer soms bladzijden lange regesten publiceerde Demandt in „Nassauische Annalen. Jahrbuch des Vereins für Nassauische Altertumskunde und Geschichtsforschung" te Wiesbaden resp. in Band 63 (1952) en 65 (1954) twee omvangrijke studies, resp. getiteld „Die Anfänge des Katzenelnbogener Grafenhauses und die reichsgeschichtlichen Grundlagen seines Aufstieges" en „Die letzten Katzenelnbogener Grafen und der Kampf um ihr Erbe". Op deze laatste studie sluit in dezelfde jaargang aan een studie van de gewezen Studiendirektor Emil Becker uit Dillenburg: „Beiträge zur Geschichte Graf Wilhelms des Reichen von Nassau-Dillenburg (1487—1559)". Deze studie is gedeeltelijk een voortzetting van de van 1 899—1902 door de Historische Kommission für Nassau gepubliceerde twee banden van Dr. Otto Meinardus: „Der Katzenelnbogische Erbfolgestreit" van 1 518—1557, welke diplomatieke strijd door Becker zeer beknopt samengevat is in zijn boek: „Schlosz und Stadt Dillenburg. Ein Gang durch ihre Geschichte in Mittelalter und Neuzeit", dat (eerst in 1950) daar het licht zag ter door de oorlog vertraagde viering van het zesde eeuwfeest van het in 1344 verleende stadsrecht.

Nog moet genoemd worden het populaire boekje van R. Herold en G. Hooge, „Mein Heimatland. Katzenelnbogen und der Einrich", uitgegeven door de Einricher Heimatverein te Katzenelnbogen (1954).

in een thans klein landstadje met de nog altijd moeilijk te verklaren naam Katzenelnbogen. Een hooggelegen gebouw, overblijfsel van een burcht, waarin de Katzenelnbogense leeuw is aangebracht, is vrijwel het enige wat aan een residentie herinnert. De oude, oorspronkelijke burcht is het zeker niet: Burg Katzenelnbogen was tegen 1100 gesticht door de zoon van *Diether I,* stamvader van het grafelijk huis van Katzenelnbogen. In de twaalfde eeuw stonden de graven in de gunst van koning Konrad 111 en de keizers Frederik 1 en Hendrik VI. Zelfs speelden zij door het deelnemen aan de kruistochten een ro! in het Byzantijnse keizerrijk. In 1245 bouwde graaf *Diether V* de burcht Rheinfels, waar zijn dynastie het meest zou vertoeven. Hij koos in 1249 de zijde van de Rooms-koning Willem 11 graaf van Holland. In 1298 streed *Eberhard* graaf *van Katzenelnbogen* aan de zijde van zijn neef Koning *Adolf: van Nassau* (een zoon van zijn zuster *Adelheid,* die vóór 1250 *Walram II* graaf van Nassau huwde), die bij Göllheim de heldendood stierf tegen zijn tegenkoning Hertog Albrecht van Oostenrijk, terwijl Eberhard gevangen werd genomen, kort daarna evenwel door Albrecht in gunst werd aangenomen. In de veertiende en vijftiende eeuw komen burcht en stad Katzenelnbogen in wisselend pandbezit van het Nassause Huis. In de vijftiende eeuw is de meest op de voorgrond tredende graaf *Philips de Oude* (1402—1479), die zijn vader in 1444 opvolgde, nadat hij in 1422 (ongelukkig) getrouwd was met de rijke *Anna* gravin *van Württemberg.* Enkele jaren na haar dood, in 1474, toen hij de zeventig reeds gepasseerd was, hertrouwde hij met *Anna,* dochter van *Johan IV* graaf van *Nassau-Dillenburg* en *Maria* gravin van *Loon en Heinsberg,* welk huwelijk kinderloos bleef. De zoon uit zijn eerste huwelijk, *Philips de Jonge,* overleed reeds in 1453, nadat hij in 1450 gehuwd was met *Ottilia,* dochter van *Hendrik II* graaf van *Nassau-Dillenburg* en *Genoveva* gravin van *Virneburg,* uit welk huwelijk slechts een dochter sproot, eveneens *Ottilia* geheten, die in 1469 huwde met *Christoffel* markgraaf van *Baden,* broer van *Zimburga van Baden,* die op dezelfde dag *Engelbert II van Nassau,* baron van Breda huwde (dubbele bruiloft van Koblenz). Behalve een tweede zoon *Eberhard,* die reeds in 1456 stierf als domheer te Keulen, had *Philips de Oude* nog slechts een dochter *Anna van Katzenelnbogen (1494* overleden), die in 1458 huwde met *Hendrik III* landgraaf *van Hessen,* en moeder werd van *Elisabeth* landgravin *van Hessen,* die in 1482 in de echt verbonden werd met *Johan V* graaf *van Nassau.* Deze laatsten waren de toekomstige grootouders van onze Prins *Willem van Oranje.*

Nog in 1475 vocht graaf *Philips* met keizer Frederik 111 tegen hertog Karel de Stoute van Bourgondië; in de slag bij Nancy, waar deze in 1477 tegen de Zwitsers sneuvelde, werd zijn vazal, Engelbrecht 11 van Nassau, gevangen genomen; het losgeld, dat diens broer *Jan V* graaf *van Nassau* moest opbrengen, werd grotendeels voorgeschoten' door *Philips de Oude van Katzenelnbogen. 28* juli 1479 stierf met hem op Burg Rheinfels het Huis Katzenelnbogen in de mannelijke lijn uit, waarna zijn land in bezit genomen werd door zijn schoonzoon *Hendrik* landgraaf *van Hessen.* Daarmee scheen Hessen onbetwist eigenaar van Katzenelnbogen te zijn. Toen even, wel landgraaf *Willem de Jonge* in 1500 kinderloos overleed. maakte zijn zuster *Elisabeth,* gemalin van *Johan V* graaf *van Nassau-Dillenburg,* op grond van een bepaling in haar huwelijkscontract, aanspraak op de van haar moeder afkomstige rijke erfenis van Katzenelnbogen.

De Ottoonse tak van het Huis Nassau noemde zich sinds

1420 „Nassau-Vianden" wegens het door het in 1331 gesloten huwelijk van *Otto II* graaf *van Nassau* met *Adelheid van Vianden* verworven machtige Luxemburgse graafschap aan de Ourthe. Sinds 1443 heette het Huis voluit „von Nassau, Diez und Vianden", naar het c. 1386 door huwelijk verworven „gouden graafschap" Diez. In 1501 begon *Jan V*, om zijn aanspraak op Katzenelnbogen geldend te maken, ook titel en wapen van Katzenelnbogen te voeren: hij leidde aldus een strijd in, die door zijn zonen *Hendrik III* graaf *van Nassau (-Breda)* en *Willem de Rijke* graaf van *Nassau-(Dillenburg)* tot aan het eind van hun leven werd voortgezet en met een Pyrrhus-overwinning eindigde. Nog in 1540 gaf graaf *Willem* aan *Renatus, de* zoon van zijn broer *Hendrik*, de raad om zich in zijn Bourgondische landen „René van Châlons Prins van Oranje" te noemen naar de nalatenschap van zijn moeder *Claudia van Chilons*, in zijn Nederlandse en Duitse landen naar zijn vader „René van Nassau" en daarbij ook het wapen van Katzenelnbogen te voeren. Hoewel *Willem de Rijke* krachtens familieverdrag bevoegd was ook titel en wapen der Nederlandse bezittingen van zijn Huis, die nu zijn broer *Hendrik III* toebehoorden, te voeren, deed hij dit, met uitzondering van Vianden (dat in 1522 zijn eigendom werd) niet en noemde hij zich alleen „Graf zu Nassau, Katzenelnbogen, Vianden und Die(t)z". En wel bepaaldelijk in deze volgorde, want hoewel later verworven ging Katzenelnbogen aan Vianden en Diez vooraf. De „kleine titulatuur" werd „Nassau-Katzenelnbogen": in de achttiende eeuw, toen onze stadhouder *Willem IV* te Dillenburg de „Fürstlich Oranien-Nassauische Landesregierung" instelde, was zijn korte titulatuur daar die van „Prinz von Oranien, Fürst zu Nassau, Katzenelnbogen, Vianden und Diez".

Die voorrang, aan Katzenelnbogen toegekend, toont aan dat Nassau niet alleen de erfenis van *Philips* graaf *van Katzenelnbogen* begeerde, maar dat ook zijn opvolger diens staatkundige, economische en kulturele machtspositie in Westduitsland nastreefde. Het streng gecentraliseerde graafschap Katzenelnbogen had de belangrijkste Rijntollen in zijn bezit gekregen, tot Lobith toe, en was bankier geworden van de geestelijke keurvorsten van Mainz, Trier en Keulen. Becker onderstelt nu, „dasz Nassau aus dem Zusammenschlusz dieses ausgedehnten Katzenelnbogischen Länder- und Machtkomplexes mit seinem Landbesitz im Westerwald, Dillgebiet und Siegerland einerseits und den burgundisch-brabantischen Gebieten am Niederrhein anderseits einen vom Neckar bis zur Kanalkiiste sich erstreckenden „Groszstaat" bilden zu können hoffte, der mit seinen durch den Zugang nassauischer Zolleinnahmen noch erhöhten. reichen Geldquellen nach wie vor alle rheinische Uferstaaten in der Hand behalten und an seiner Ostseite die Landgrafschaft Hessen an Macht und politischem Einflusz weit hinter sich laszen würde". De afloop van deze tegen *Philips de Grootmoedige* landgraaf *van Hessen* gevoerde strijd evenwel heeft het *Jan VI de Oude*, zoon van *Willem de Rijke*, niet mogelijk gemaakt de drie keurvorsten van Keulen, Mainz en Trier naar de hand te zetten van de protestantse Rijksstanden, waardoor de vrijheidsstrijd der Nederlanden anders had kunnen verlopen dan gebeurd is door het taai verzet van het ook protestantse Hessen tegen Nassau inzake Katzenelnbogen. Tenslotte kwam er na een diplomatieke strijd van langer dan een halve eeuw, die schatten gelds had gekost, een vergelijk: Bij het verdrag van Frankfort van 30 juni 1557 kreeg Nassau thans officiëel het recht om titel en wapen van Katzenelnbogen te mogen blijven voeren, iets waarop Prins *Willem* nog het jaar tevoren sterk bij zijn vader had aangedrongen. Prins *Willem* had wapen en titel van Katzenelnbogen sinds ± 1544 gevoerd: toen hij de erfenis van *René van Châlons* aanvaardde, kreeg de elfjarige Prins weldra een wapen, waarvan hij in het hoofdschild voerde naar volgorde van zijn titulatuur: 1. Nassau, 2. Katzenelnbogen, 3. Vianden, 4. Diez. Tegen afstand door Hessen aan Nassau van een vierde deel van het graafschap Diez en een grote schadeloosstelling in baar geld (vier honderd en vijftig duizend gulden was toen een enorme som), kon Hessen het graafschap Katzenelnbogen behouden, waarvan Nassau wapen en titulatuur mocht blijven voeren [4]). Meinardus constateerde, dat het verdrag van Frankfort een nederlaag voor Hessen was en een uiteindelijke overwinning voor Nassau „im Rechten und auch auf dem Gebiete der Politik". [5])

Behalve op Beckers hypothese betreffende de achtergrond van de Nassausche staatkunde dient hier verder nog te worden gewezen op een onderstelling van Demandt. Deze wijst op de biologische betekenis van het huwelijk van *Jan V* graaf *van Nassau* met *Elisabeth* landgravin *van Hessen-Marburg*, dochter van *Anna* gravin *van Katzenelnbogen*. Elisabeth heeft niet alleen de territoriale aanspraken op het graafschap Katzenelnbogen door erfenis aan Nassau gebracht, maar ook de in haar geslacht altijd op de voorgrond tredende staatkundige en economische bekwaamheden. Deze erffactor bereikte met Elisabeths zoon *Hendrik III van Nassau-Breda*, de opvoeder van keizer Karel V, een eerste hoogtepunt, was ook te bespeuren bij diens broeder Willem de Rijke en culmineerde in diens zoon, onze „Willem Vader". Verder plantte deze „Erbkraftlinie" zich voort in de Huizen, met leden waarvan nakomelingen van Oranje in het huwelijk traden, o.a. *Hanau, Anhalt-Dessau* en *Brandenburg*. „Ueberall zeigt sich nach dem Eintreten des oranischen Erbstromes in diese Geschlechter, dasz nunmehr einzelne oder mehrere Mitglieder, zu einer Bedeutung aufsteigen. die man vorher in diesen Häusern weithin vergeblich sucht". Demandt brengt deze invloed terug tot het Huis Katzenelnbogen, en wordt daarbij geleid door gelijke gevallen van zulk een overdracht van grote politieke en economische talenten, zoals dit geslacht generaties lang bijna vier eeuwen getoond had, die zonder deze „Erbintensität" niet mogelijk is. Deze was reeds werkzaam in het vóór 1250 gesloten huwelijk van *Walram II* graaf *van Nassau* met *Adelheid* gravin *van Katzenelnbogen*, waaruit niet alleen Koning Adolf van Nassau en diens bekwame zoon *Gerhard* graaf *van Nassau* sproten, maar van wie ook een aartsbisschop van Trier en drie aartsbisschoppen van Mainz uit het Huis Nassau afstamden. Nergens is deze erfbiologische factor zo op de voorgrond getreden als in de Ottoonse tak van het Huis Nassau, zodat het Huis van Oranje het voorbeeld leverde van een zelden voorkomende opeenvolging van talentvolle vorsten. Onze dynastie is nog steeds gerechtigd de grafelijke titel van Katzenelnbogen te voeren, zoals ook het

[4]) Volgens Dr. E. J Thomassen à Thuessink van der Hoop, „Het wapen van Oranje-Nassau in zijn historische ontwikkeling" (dit Maandblad, mei 1933) was het wapen van Katzenelnbogen in goud een aanziende, blauw getongde, genagelde en gekroonde rode leeuw (of „gelecuwde" of klimmende luipaard). H. von Goeckingk, „Geschichte des nassauischen Wappens", Görlitz 1880. blz. 14 omschreef dit wapen als „im gelben Felde einen rothen Leoparden".

Demandt, o.c. I, 35 constateerde, dat reeds in 1219 het wapen van graaf Diether IV van Katzenelbogen een klimmende aanziende leeuw in rood was op een gouden veld. „Eine später entartete Fachsprache bezeichnet ihn als Leoparden". Diether V nam tijdens het Interregnum een kroon aan boven de leeuw.

[5]) Meinardus, o.c II, 1, 97.

hoofd van de Walramse tak van het Huis Nassau-(Weilburg), Groothertogin Charlotte van Luxemburg uit de linie, die men vroeger in tegenstelling tot Nassau-Katzenelnbogen vaak aanduidde als Nassau-Saarbriicken, nog altijd gravin van Katzenelnbogen is.

Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften.

Deutsches Geschlechterbuch, dl. CXXII (1957).

Dit met talrijke illustraties verluchte deel omvat de 6de band van „Niedersächsisches Geschlechterbuch." Onder de hierin behandelde geslachten zijn er enige, die door huwelijk banden met Nederland hebben. Bij de aangehuwden komen volgende namen voor: *Bertel* en *Bisdom* (Rotterdam), *Ten Broek* (Velsen, Rotterdam), *Chappuzeau* (zie voor dit geslacht: N.L. 1954, 14) en *Fehrmann.* Als aanhangel van de genealogie *Schauenburg* is de kwartierstaat (32) van *Susanne Mathilde Molenaar (1884-1952)* opgenomen. Deze S. *M. Molenaar* behoort tot het in de 18de eeuw in Workum voorkomende geslacht van die naam en heeft o.m. kwartieren *Seyffardf* (Kampen, 's-Hertogenbosch) en *Tirion* (Utrecht, Amsterdam).

The New York genealogical and biographical record, dl. LXXXVIII (1957), afl. 2.

Marriages of the Dutch Reformed Church of Claverack, Columbia County, New York. Dit vervolg bestrijkt de periode van 17 jan. 1779 tot 28 juni 1786 en geeft naast andere, aantekeningen *Ten Broeck, Huyck, Moen, Van Rensselaer, Schut, Sfoppelbeen, Van Valkenburg en Vosburg.* — Baptisms of the Dutch Reformed Church of Coxsackie, Greene County, New York. Het doopregister van vorengenoemde kerkelijke gemeente vangt aan 21 juni 1738. Het hier afgedrukte gedeelte loopt tot 12 juli 1760 en bevat o.a. de namen *Bronk, Dingman, Douw, Ten Eyck, Hus, Koek, Middagh, Schinkel* en *Staats,* terwijl bij de doopgetuigen o.m. voorkomen *Coster, Van Deusen, Hogeboom, Klauw, Moor, Rees* en *Verplanck.* Opvallend is, dat vrijwel alle dopelingen één voornaam en wel een Nederlandse voornaam dragen: *Commerfje, Cornelis, Elsje, Eytje, Geerfruy, Geesje, Jannitje.*

Jaarboek van Kon. Hoogstratens Oudheidkundige Kring, dl. XXIV (1956).

Dit belangrijke deel is gewijd aan *„Elisabeth van Culemborg.* Losse studiën bij de 400e verjaring van haar overlijden." Het wordt geopend door Th. Ausems S.J. met *„Elisabeth* Gravin *van Hoogsfrafen en Culemborg,* 1555-1955," waarna J. Lauwerys vervolgt met *„Elisabeth van Culemborg".* Deze verhandeling is onderverdeeld in: 1. Haar afstamming en jeugd: 2. Haar eerste huwelijk: 3. Haar tweede huwelijk: 4. *Antoon de Lalaing; 5.* Aanwinsten en verhandeling van goederen: 6. Testament van Gravin *Elisabeth van Culemborg* en *7.* Hun nagedachtenis bleef in ere en wordt afgesloten met de publicatie van: Bijlagen. Er zijn vele illustraties in opgenomen.

L'intermédiaire des généalogistes, mei *1957.*

E. Spelkens vervolgt: „Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert" en geeft hierin aantekeningen *Van Hemert, De Herlaer, De Herfog(h)e, De Hoerne, Van der Hofsfadf* (Maastricht) en *De Houbraken.*

L'intermédiaire des généalogistes, juli 1957.

E. Lejour: La famille *d'Overschie de Neeryssche* et ses archives. Belangrijke publicatie over een geslacht, welks stamvader in 1562 als brouwer in Delft voorkomt. (Zie N.L. 1933 en 1934). — M. Goyens: Les bourses d'étude *Vaes-Valck.* Geeft in kort bestek de geschiedenis weer van de door *Henri Vaes-Valck* (overl. 28 okt. 1623) en diens eerste vrouw *Elisabeth Moersmans* — zij test. Tongeren 30 mei 1614 — gestichte studiebeurzen. In tweede huwelijk is hij getrouwd geweest met *Barbe de Meni (Minen).* Beide huwelijken zijn kinderloos gebleven. Op de „Liste des étudiants bénéficiaires des bourses" (loopt van 1624-1865) treft men de namen *De Bellefroid, De Heusch* en *De Villers de Pité* aan. — E. Spelkens: Les bourgeois de Bruxelles, notés par J. B. Houwaert. Dit gedeelte, lopende van *Houwer* tot *De Liedekercke,* bevat gegevens *De Huldenberge, Langewaeck* (geb. van Utrecht) en *Van (den) Leempuffe.*

Handelingen van de Kon. Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen, dl. LX (1956).

Bevat o.a.: Het archief van het begijnenwezen te Mechelen door Kan. R. Tambuyser, Geeft in uiterst beknopte vorm een overzicht 1. van stukken aangaande het Groot Begijnhof, die niet in de „Inventaire des archives de la ville de Malines" door V. Hermans zijn opgenomen alsmede van archivalia betreffende dit begijnhof berustende in het archief van het bisdom; 2. van de geschiedenis van het Klein Begijnhof en van enkele stukken aangaande dit begijnhof. — Het graf van *Margarefa van York* door R. de Roo. Een korte verhandeling omtrent de huidige stand van onderzoek naar vermeld graf. Zoals bekend werd *Margarefha van York* — gemalin van *Karel de Stoute* — overeenkomstig haar wens na haar overlijden op 23 nov. 1503, bijgezet in de kerk van het Minderbroedersklooster te Mechelen. Klooster en kerk hebben zwaar geleden: in 1566 bij de overrompeling van de stad door de Geuzen, in 1572 ten gevolge van de „Spaanse Furie" en in 1580 bij de „Engelse Furie." — De Mechelse schepenbrieven op het Rijksarchief te Antwerpen door F. G. C. Beterams. In dit tweede vervolg worden schepenbrieven van 7 april 1521-1 okt. 1560 gegeven, die o.m. de namen *Van der Aa, Caluwaerfs, Van Heyst, De Lafhouwere, Du Quesne* en *Waelpoyt(s)* vermelden.

De Scha ke 1, jrg. XII (1957), afl. 1.

Houdt o.a. in: Stamboom der familie *Simons van Eupen* door H. L. V. de Groote. Deze fragment-genealogie behandelt het uit Bunde stammende geslacht van die naam, waarvan zich een tak te Antwerpen heeft gevestigd, Tot deze familie behoort de te Jutphaas 14 mei 1804 overleden kanunnik *Petrus Joannes Simons van Eupen.* Onder de aangehuwden komen de namen *Dölmans* en *Smeets* voor.

De Schake 1, jrg. XII (1957), afl. 2.

A. van Geertsom, pr. publiceert: Hoofdcijnsboek der cijnsen van het land van Waas toebehorende aan de O.L.Vrouw kerk te Antwerpen. In de hier afgedrukte geslachtslijsten vindt men o.a. de namen *Baert, Blommaerf, De Caluwe, Dullaert, Lemmens, Polfliet, Talboom, Vercouferen* en *Vleeminck.* — F. Cornet: „A propos d'un livre de raison. Famille *Rossaerf-Roftiers."* Het slot van het artikel bevat aantekeningen *De Bruyn, Bruynincx* en *Nieuwinckel.*

Jahrbuch der Gesellschaft fürbildende

Kunst und vaterländische Altertümer zu Emden, dl. XXXVII (1957).

O.a. H. Halbertsma: über die Sagen von der Herkunft der Friesen.

Der Grafschafter, april 1957.

G. Warsen, Der Rechtszustand zwischen dem Bistum Utrecht und seinen Horigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet (le vervolg). -- C. H. Wybrands vervolgt "Das Kloster Frenswegen."

Der Grafschafter, mei 1957.

G. Warsen vervolgt zijn rechtshistorische studie „Der Rechtszustand zwischen dem Bistum Utrecht und seinen Hörigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet. Behandelt hierin o.m. „Die vier Grade der Hofhörigkeit in der Hofgenossenschaft Ootmarsum." — C. H. Wybrands geeft het vervolg van „Das Kloster Frenswegen." — L. Edel „Von den Juden in der Stadt Nordhorn." Onder degenen, die in 1828 een familienaam aannamen komen voor: *Blomberg, Rynink (Reining)* en *Tenbrink,*

Der Grafschafter, juni 1957.

C. H. Wybrands „Das Kloster Frenswegen." — G. War- Der Rechtszustand zwischen dem Bistum Utrecht und seinen seinen Hörigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet."

Der Grafschafter, juli 1957.

Neue Erkenntnisse aus der Frühgeschichte der Grafschaft Bentheim und der Twente door L. van de Loo. Een artikel, dat hier te lande eveneens belangstelling zal vinden. — Das Kloster Frenswegen door C. H. Wybrands (vervolg). — Der Rechtszustand zwischen dem Bistum Utrecht und seinen Hörigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet door G. Warsen (vervolg).

Der Grafschafter, augustus 1957.

C. H. Wybrands vervolgt „Das Kloster Frenswegen." — G. Warsen vervolgt „Der Rechtszustand zwischen dem Bisturn Utrecht und seinen Hörigen im deutsch-holländischen Grenzgebiet" en behandelt hierin „Die Rechtsstellung der Hörigen."

Siegerland, jrg. XXXIV (1957), afl. 1.

O.a. Eine Siegener Gemäldegalerie im Jahre 1690 door G. Lück. Geeft een overzicht van de in genoemd jaar in de „Nassauischer Hof" — het gebouw is vijf jaren later geheel afgebrand — aanwezige schilderijen. De gegevens voor het uittreksel zijn ontleend aan een in het Kon. Huisarchief alhier berustende inventaris. Twee reproducties zijn in het artikel afgebeeld. — E. Becker beschrijft het lot van „Die Brabanter „Tapisserien" auf dem Dillenburger Schlosse."

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, bd. XVII (1956), afl. 6/7.

„*Eva Lessings* rheinische Verwandtschaft" door E. Strutz is een mede voor de Nederlandse genealoog interessante studie, die de afkomst van *Eva Katharina Hahn,* na het overlijden van haar eerste echtgenoot *Engelbert König 8* okt. 1776 hertrouwd met de beroemde dichter-wijsgeer *Gotthold Ephraïm Lessing,* behandelt. Zij blijkt een zuster te zijn van *Johan David Hahn* (1729—1784), hoogleraar te Utrecht 1753 en te Leiden 1775. Aan de ouders en het nageslacht van deze laatste is in ons maandblad, jr. 1939, 10 vv. door ons overleden bestuurslid H. J. A. van Son een artikel gewijd. Het

artikel van Dr. E. Strutz geeft enige belangrijke aanvullingen op dat. gepubliceerd in ons tijdschrift.

Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde, bd. XVIII (1957), afl. 1.

F. Dücker: Die alte Herrlichkeit Lon, Loen, Lohn, ihre Dynasten, Grafen und Nachkommen. In dit laatste gedeelte van zijn belangwekkende beschouwing geeft Schrijver een overzicht van het wapen Von *Lon.* — K. Niederau: Die ältesten Generationen der *V. Nesselrode.* — E. Heyken: Ein Beitrag zur Bezifferung von Ahnentafeln.

Westfalen, dl. XXXIV (1956), afl. 3.

Bevat naast andere de volgende twee, mede voor Nederland lezenswaardige artikels: 1. Vom Verhältnis Westfalens zu den östlichen Niederlanden door F. Petri; 2. Stellung und Bedeutung der Hoffinanziers in Westfalen door H. Schnee.

Archivum heraldicum, jrg. LXXI (1957). afl. 2/3.

Cl. Lapaire: Les sources de la sigillographie en Suisse. Geeft een summier overzicht — onderverdeeld in gedrukte en handschriftelijke beschrijvingen — van in Zwitserland aanwezige zegelverzamelingen.

Der Schweizer Familienforscher, jrg. XXIV (1957), afl. 6/7.

P. Lachat behandelt „Lateinische Bezeichnungen in alten Kirchenbüchern." Hierin vraagt Schrijver aandacht voor: „Der Kalender"; „Das lateinische Zahlensystem"; „Zur Geschichte der Kirchenbücher"; „Das Latein in den Kirchenbüchern"; „Das Ehebuch (Liber matrimoniorum)"; „Das Totenregister (Sterbebuch) liber mortuorum"; „Verwandtschaftsgrade"; „Verzeichnis von Wörtern, die mit der Verwandtschaft zusammenhangen."

THA. J. VAN ALFF.

BOEKBESPREKING.

Inventaris van het familie-archief Bicker, door Dr. 1. H. van Eeghen. Stadsdrukkerij, Amsterdam 1956.

Het uitgebreide familie-archief Bicker berust in het Amsterdamse gemeente-archief, slechts de papieren, die in 1905 daaruit naar de Universiteits Bibliotheek te Amsterdam en naar het Gemeente-Archief te Haarlem zijn verzonden en thans moeilijk meer te achterhalen zijn, en de stukken, afkomstig van *Jan Bernd Bicker* en berustende op het Algemeen Kijksarchief, alle welke papieren en stukken vroeger van het familie-archief deel hebben uitgemaakt, ontbreken thans daaraan. De voormelde, thans in het Algemeen Rijksarchief berustende, stukken zijn echter in deze inventaris opgenomen. Van de bovengemelde, aan de Universiteits Bibliotheek te Amsterdam en het Gem. Arch. Haarlem in 1905 in bruikleen gegeven papieren, wordt in de bijlagen een lijst gegeven.

Zeer oude stukken, verschillende uit de vijftiende eeuw, blijken in dit archief aanwezig te zijn.

De onder de nrs. 7 t.e.m. 29 beschreven genealogieën en de nrs. 717 t.e.m. 719, zijnde door *Gerard Schaep Pm.* samengestelde genealogische handschriften, zijn voor de geslachtkundige natuurlijk van bijzonder belang. In een bijlage zijn de stambomen opgenomen van de families, waarvan de archieven geheel of gedeeltelijk in het familie-archief Bicker

zijn bewaard; in principe zijn in deze stambomen slechts opgenomen de personen, waarvan stukken zijn bewaard. Het betreft hier de geslachten *Arckenboudt, Bicker, van der Bies (Verbies). Dedel, Geelvinck, Bisschop Grevelink, Halling* (of *Pauli), van Hoorn, van der Marck, (de) Moes, Nobel, Oem, Pels, Schaep, Six Slicher, Testast, Valckenier, de Visscher, de Vrij.*

Tegen betaling van ƒ 2,50 is deze belangrijke inventaris verkrijgbaar bij de Gemeentelijke Archiefdienst, Amsteldijk 67, te Amsterdam.

W. W. VAN VALKENBURG.

Kenu Symonsdochter van Haerlem, door Dr. Gerda H. Kurtz. Uitg. Van Gorcum en Comp. N.V., Assen 1956.

De archivaris der gemeente Haarlem heeft deze studie gewijd aan de bekende Haarlemse heldin, *Kenau Simonsdochter Hasselaar.*

Door de overlevering en documentatie tegenover elkander te stellen, is de schrijfster gekomen tot een geheel nieuwe visie op de rol, welke Kenau Hasselaer bij het beleg van Haarlem zou hebben gespeeld; schrijfster geeft een zeer aannemelijke verklaring voor het geleidelijk ontstaan van de overlevering.

Hoewel uit de gebleken feiten omtrent de overlevering, dat Kenau aan het hoofd van een schare gewapende vrouwen Haarlems wallen tegen de Spaanse belegeraars zou hebben verdedigd, niets aan het licht is gekomen, komt wel uit deze levensbeschrijving *Kenau Hasselaer* naar voren als een zeer doortastende vrouw, die — meegevaren op haar eigen schip naar Noorwegen — waarschijnlijk als slachtoffer van zeerovers op deze reis in oktober 1588 haar einde vond.

Ook de dochters van Kenau blijken geen katjes te zijn geweest om zonder handschoenen aan te pakken. Zekere Meyns Cornelisdr. blijkt deze kinderen van Kenau Symondr. zelfs als ,,tovenaersters" betiteld te hebben (pag. 79) en vooral haar tweede dochter *Grietgen* blijkt geen gemakkelijke dame te zijn geweest. Dat de, als derde dochter genoemde *Guerte of Guyert,* ook genaamd *Gaerte Coenendr.* geen dochter van Kenau zou zijn geweest doch eventueel een dochter van *Kenau's* broeder *Coen Hasselaer,* welke laatste mogelijkheid de schrijfster blijkens in de, bij de bijlagen opgenomen, genealogie kennelijk als het meest aannemelijk beschouwt, is — dunkt ons — niet als juist te aanvaarden. In haar testament van 1584 wordt toch deze dochter *Jonge Guerte Nanninckscdr.* of *Guerte Koenen soe sy* genaempt wert" en gezuster van Kenau's andere dochters genoemd, terwijl een tweede testament, blijkens het vermelde op pag. 76, *Guerte Koenen* uitdrukkelijk dochter van *Nanninck Gerbrantsz.* noemt.

Er valt, dunkt ons, op grond van deze gegevens niet te twijfelen aan het feit, dat *Guerte Koenen* een dochter was van *Kenau Hasselaer* en *Nanning Gerbrantsz. (Borst);* de bijnaam *Koenen* zal zij ontleend hebben aan haar grootmoeder *Guerte Coenendr.,* naar wie zij klaarblijk vernoemd was.

Een aantal portretten, in het boek critisch besproken, zijn onder de illustraties opgenomen. De bijlagen verschaffen genealogische gegevens over voor- en nageslacht van *,,Kenu Symonsdr."* en hare verwanten.

Het 115 bladzijden tellende boek, verschenen als deel 49 van Van Gorcum's Historische Bibliotheek, is voor de prijs van ƒ 6,25 ingenaaid en ƒ 7,90 gebonden in de handel.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN+

Maclean. *Alexander Maklien,* begr. Zwolle 2 okt. 1789 (als sergeant onder Dundas) op het Grote Kerkhof, huwde *Margareta Maclaen,* geb. in Schotland, † Utrecht 1 juni 1816, 74 j. oud.

Hun dochter *Margaretha Mac Lean,* geb. Venlo 10 april 1782, † Utrecht 30 oktober 1851, huwde *Johan Ernst Stühl,* wijnhandelaar, † Utrecht 10 april 1818, 54 j. oud., zij hertr. ald. 4 febr. 1824 *Martinus Visser.*

Volgens ,,The Scotch Brigade in Holland" van Ferguson waren kinderen van *Alexander Maclean,* korporaal in het 2e bataljon van Gordon (moeder onvermeld) :

1. *Ellis,* geb. 13 mei, ged. 16 mei 1768 te Breda;
2. *Duncan,* geb. 21 juni, ged. 25 juni 1771 te Maastricht;
3. *Margarit,* geb. 21 april ged. 25 april 1773 te Venlo.

Volgens -het lidmatenregister van het garnizoen te Hulst kwamen *Alexander* en *Margriet Maclean* in 1785 met att. van Venlo te Hulst. Zij vertrokken in 1786 met att. naar Breda.

Gevraagd aanvullende gegevens.

Rotterdam. IR. J. MAC LEAN.

van der Wissel **(van** Wisselen). Wie waren de voorouders van *Jacob Gillissen van Wisselen (van der Wissel).* geb. te Amsterdam, ged. ald. (Doopsgezind) 5 dec. 1677, tr. Haarlem 19 mei 1675 *Mariken Huiberts,* geb. te Amsterdam, ged. ald. (Doopsgezind) 5 dec. 1677.

Als kinderen uit dit huwelijk zijn mij bekend:

1. *Gillis van der Wissel,* geb. Haarlem in 1676, ged. Amsterdam (doopsgezind) 24 okt. 1697, verder bekend.
2. *Jacobus van der Wissel,* geb. Amsterdam, ged. Vlissingen (doopsgezind) 25 sept. 1707, verder bekend.
3. *Sara van der Wissel,* ged. Amsterdam (doopsgezind) 1 dec. 1709, attestatie naar Haarlem 10 febr. 1726.

De Steeg. *0.* SCHUTTE.

van Wolfswinkel. (LXXI 391; LXXII 72, LXXIV 343/344.) In plaats van het in Ned. Leeuw LXXIV, kol. 344, vierde regel van boven, bij *Melchior van Wolfswinkel* vermelde ,,tussen 1734 en 1725", leze men: ,,tussen 1 7 0 4 en 1725".

REDACTIE.

Onbekend wapen. Op een gesp op de oogklep van een paardentuig, aangetroffen bij een boer in Geesteren, komt een alliantiewapen voor, waarop de wapenfiguren —, hoewel door afslijting slecht herkenbaar -, vermoedelijk als volgt kunnen worden beschreven:

Het mannelijk wapen: Gevierendeeld. 1 en 4 in blauw een roofvogel (raaf?) van .....; 2 en 3 in rood twee gekruiste omgekeerde pijlen van .....

Het vrouwelijk wapen: Gevierendeeld, 1. ..; 2 in ..... een molenrad van ..... 3 geruit van ..... en zwart; 4 in rood een zwaard van ..... Hartschild: geheel afgesleten.

Zijn aan één der leden deze wapens bekend?

Ommen (0.).

MR. W. R. BARON BENTINCK TOT BUCKHORST.

INHOUD VAN DIT NUMER.

Bestuursberichten. — De nakomelingen van Roelant van der Beke, le deurwaarder van het Hof van Holland, door A. H. Drijfhout van Hooff. — Een geval van landverraad in de zeventiende eeuw of de geschiedenis van Laurens van Heemskerck, door K. Zijlstra. — Nassau-Katzenelnbogen sinds 30 juni 1557, door J. Steur. — Inhoud van buitenlandse boeken en tijdschriften. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *„Nijenstede", Backershagenlaan 70, Wassenaar*
De jaarlijkse contributie (abonnement) ad *f* 20,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het **Bestuur**, gelieve men te richten tot de Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 12 **LXXIVe Jaargang** **december 1957**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heer P. B. Grandjean, sedert 1926 Corresponderend lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen:

W. F. DEL CAMPO HARTMAN . . . . . *'s-Gravenhage. Hanedoesstraat 1.*

S. E. P RONK CZN. . . . . *Rijswijk (Z.H.). Generaal Spoorlaan 199.*

\- - - -

Kwartierstatenboek.

Het is het bestuur een genoegen te kunnen mededelen, dat de inhoud van het „Kwartierstatenboek" definitief is vastgesteld op **288** kwartierstaten.

Dank zij de grote medewerking van talrijke leden van het genootschap is dit prachtige resultaat bereikt kunnen worden en kan ter gelegenheid van de herdenking van het 75-jarig bestaan een waardige jubileumuitgave verschijnen.

Niet alle toegezegde kwartierstaten hebben de commissie evenwel op dit ogenblik bereikt. Dit bemoeilijkt de commissie wel in haar arbeid, doch zij is ervan overtuigd, dat de nog niet binnengekomen staten haar zeer spoedig zullen bereiken. De mogelijkheid voor het inzenden van kwartierstaten voor opneming in het boekwerk is thans definitief gesloten.

Zoals reeds eerder — vide het Maandblad van oktober 1956 — werd medegedeeld, zullen de inzenders voor elke kwartierstaat, die zij hebben ingezonden en die opgenomen is in het boekwerk en waarvoor zij *f* 50.— per staat gestort hebben in het fonds voor de jubileumuitgave, één exemplaar van het „Kwartierstatenboek" ontvangen. Daarenboven zullen de inzenders ieder tien overdrukken op formaat omstreeks 24 X 32 cm. van elke kwartierstaat, die zij inzonden gratis bijgevoegd krijgen.

Voor het in voorgaande alinea vermelde doel worden 300 exemplaren van het „Kwartierstatenboek" gedrukt, gebonden in donkerblauw linnen band, welke exemplaren genummerd worden van 1 tot en met 300. Deze exemplaren zijn niet bestemd voor de verkoop. Het resterende aantal dezer genummerde exemplaren blijft uitsluitend ter beschikking van het bestuur van het Genootschap voor representatieve bestemming.

Boven dit aantal van 300 exemplaren wordt een aantal exemplaren gedrukt en gebonden in een band van andere kleur, welke exemplaren niet genummerd zullen worden. Deze exemplaren zijn bestemd voor de verkoop aan de intekenaars op de gewone uitgave die zich daartoe vóór 15 december a.s. aanmelden. Het aantal exemplaren, dat hiervan gedrukt wordt, zal in geen geval belangrijk uitgaan boven het aantal aan te intekenaars te leveren exemplaren. Het zetsel wordt daarna terstond vernietigd. Na 15 december a.s. zal de prijs van het boekwerk *f* 20,— bedragen zolang de voorraad (die gering zal zijn) strekt.

Het bestuur van het Genootschap is er zich van bewust, dat de commissie, die het bereid gevonden heeft de samenstelling van het „Kwartierstatenboek" te verzorgen, zich thans gesteld ziet voor een omvangrijke taak om in enkele maanden tijds het boekwerk gereed te maken. Daarom roept het bestuur de leden op, die als inzenders straks drukproeven ter correctie toegezonden krijgen, aan de commissie de grootst mogelijke medewerking te verlenen.

Contributie **1958.**

De penningmeester brengt in herinnering dat de Algemene Vergadering de contributie (abonnement) heeft vastgesteld op ƒ 20,— per jaar met ingang van 1 januari 1958. Aan de leden en abonné's wordt derhalve verzocht vóór 1 februari a.s. ƒ 20,— over te boeken op postrekening 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage. Junior.-leden (onder 21 jaar) zijn ƒ 15,— verschuldigd.

Aan hen, die zich hebben geabonneerd op het Bulletin Héraldique International „Archivum Heraldicum", wordt verzocht aan bovengenoemd bedrag de kosten van dit abonnement ad ƒ 4,50 toe te voegen; de penningmeester zorgt voor doorzending naar Lausanne.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek+

Alderdin g k T hij m, J. A. Opvolging en vermaagschapping der vorsten en heeren, die over de Nederlanden geregeerd hebben, van Pepijn van Landen tot Maximiliaan. Amsterdam, 1875. *(Geschenk van de Heer G. C. Ansoul.)*

A l m a n a c h royal. Paris [,1779—1792]. jrg. 1779, 1782, 1792. *(Geschenk a.b.)*

A l tg e l t, H. Geschichte der Grafen und Herren von Moers. Diisseldorf, 1845. *(Geschenk a.b.)*

A n n u a i r e international des cercles. Paris enz. [,1884]. dl. 1 (1884). *(Geschenk a.b.)*

B e r e s t e y n, E. A. v a n. Geschiedenis der Johanniter-Orde in Nederland tot 1795. Assen, 1934. Van Gorcum's Hist. Bibl., VIII. *(Geschenk a.b.)*

B e r t o u c h, E. v o n. Ahnentafel Ihrer Majestät Augusta Victoria Kaiserin und Königin des deutschen Reiches und von Preussen. Mit hist.-geneal. Erläuterungen. Wiesbaden, 1889. *(Geschenk a.b.)*

[B e u s t, v o n.] Kurzgefasste Geschichte der Grafen von Eberstein schwäbischen Stammes enz. Rastatt, 1855. *(Geschenk a.b.)*

[B r e c y, R.] Le mariage du Dauphin, 8 avril 1931. Paris [, z.j.] *(Geschenk a.b.)*

D ü n n e m a n n, F. A. W. Stammbuch der Brandenburgisch-Preussischen Regenten enz. Berlin, 1831. *(Geschenk a.b.)*

F o r s t, 0. Die Ahnenproben der Mainzer Domherren. Wien enz., 1913. Quellen u. Studien zur Gen., 1. *(Geschenk a.b.)*

G u t h e, H. Die Lande Braunschweig und Hannover. Hannover [, 18843. 3de dr. Bew. door A. Renner. *(Geschenk a.b.)*

H a g e 1 g a n s, J. G. Nassauische Geschlechts-Tafel des Walramischen Stammes, von Graf Henrich dem Reichen bis auf die von ihm abstammende in drey Fürstlichen Häusern der Saarbriickischen Linie gegenwärtig blühende Nachkommene. Frankfurt enz., 1753. *(Geschenk a.b.)*

H a g e l g a n s, J. G. Stam Tafel des Hohen Furst und Graeflichen Hauses Nassau Walramischer Linie. [Z.pl.,] 1753. *(Geschenk ab.)*

H i l d e b r a n d t, A. M. Wappen-Fibel. Kurze Zusammenstellung der hauptsächlichsten heraldischen und genealogischen Regeln. Frankfurt a. M., 1918. 10de verm.dr. (Geschenk a.b)

H ü b n e r, J. Drie honderd en drie en dertig geslachtrekenkundige tafelen enz. Leyden, 1722-1729. 2 dln. (Geschenk a.b.)

J a a r b o e k van het Centraal Bureau voor Genealogie. 's-Gravenhage, 1949, dl. III. *(Geschenk a.b.)*

K l a n k e und Richter. Geschichte der bergischen Unterherrschaft Broich sowie der Stadt Mülheim an der Ruhr. Mülheim a.d. R., 1891. *(Geschenk a.b.)*

K 1 ü b e r, J. L. Die eheliche Abstammung des Fürstlichen Hauses Ltiwenstein-Wertheim von dem Kurfürsten Friedrich dem Siegreichen von der Pfalz, und dessen Nachfolgerecht in den Stammländern des Hauses Wittelsbach. Herausgeg. von J. Mülhens. Frankfurt a.M., 1837. *(Geschenk a.b.)*

L a m e y, A. Diplomatische Geschichte der alten Grafen von Ravensberg enz. Mannheim, 1779. *(Geschenk a.b.)*

L e h m a n n, J. G. Geschichte und Genealogie der Dynasten von Westerburg enz. Wiesbaden, 1866. *(Geschenk a.b.)*

M a y e r, M. Geschichte der Mediatisirung des Fürstenthumes Isenburg. München, 1891. *(Geschenk a.b.)*

R a i s s o n, H. Histoire de la famille Bonaparte de 1260 à 1830. Paris, 1830. *(Geschenk a.b.)*

R i e m s d i j k, B. W. F. v a n. Historische beschrijving van het klooster van Sinte Agatha met het Prinsenhof te Delft benevens een catalogus der verzameling en eene lijst der boeken in de historische zaal aanwezig. 's-Gravenhage, 1912. 3de dr. *(Geschenk a.b.)*

S a g e, A. 1 e. Atlas historique, généalogique, chronologique et géographique. Avec des augmentations par J. Marchal enz. Bruxelles, 1827. *(Geschenk a b.)*

S c h o t e l, G. D. J. Floris I en II van Pallant, graven van Culemborg. Arnhem, 1846. *(Geschenk a.b.)*

S m a 11 e g a n g e, M. Geslacht-rekening der ... Vorsten van Nassau ... sedert ... 682 tot het jaar 1689 enz. Amsterdam, 1690. 2de dr. *(Geschenk a.b.)*

S t e i n e r. Die Verwandtschaften der Grossherzoglichen Häuser Hessen und Mecklenburg-Schwerin zunächst in Bezug auf ihren gemeinschaftlichen Ahnherrn Ludwig VIII., Landgrafen von Hessen-Darmstadt und dessen Gemahlin die gemeinschaftliche Ahnfrau Charlotte Christine, geb. Gräfin von Hanau. Darmstadt, 1864. (è*Geschenk a.b.)*

Th ü n g e n, R. K. R. von. Zur Genealogie der Familie Derer von Thüngen. [Würzburg, 1912.1 *(Geschenk a.b.)*

T h u r e t. Vastes généalogiques des IV dynastes des rois et des empereurs qui ont régné sur la France, et des princes et princesses qui en sont descendus, avec leurs alliances et armoiries. Bruxelles [, z.j.]. Herz., verm. dr. Door Marchal enz. (*Geschen a.b.)*

V e i t, A. L. Mainzer Domherren von Ende des 16. bis zum Ausgang des 18. Jahrhunderts in Leben, Haus and Habe. Mainz, 1924. *(Geschenk a.b.)*

V o e t, P. Oorspronck, voortganck en daeden der ... heeren van Brederode. Utrecht. 1556. *(Geschenk a.b.)*

Voor deze belangrijke schenking betuigt het Bestuur de Heer G. C. Ansoul gaarne zijn bijzondere dank.

Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande,

door MR. H. L. HOMMES.

XII.

(vervolg van LXXIII, kol. 308.)

22. De Sighers en Sigers.

De samenstelling van deze genealogieën was niet zo eenvoudig, daar *Sigers* of *Sijgers* een patronymicum is, zodat ook kinderen van een Sijger Jans als Sijgers of Sigers voorkomen in de archiefstukken.

Van het eerst te behandelen geslacht, dat hetzelfde wapen heeft als de *Sigers ther Borch*, zijn vele huwelijkscontracten, boedelscheidingen, enz. te vinden in de inventaris Gruys. Ook bij de Hoge Raad van Adel was een genealogie, waarin op een verkeerde plaats het geslacht de Sigers ther Borch was aangehecht. De aansluiting, die in het eind van de 15de of begin 16de eeuw gezocht moet worden, heb ik echter niet kunnen vinden bij gebrek aan bronnen.

Het geslacht stierf in 1750 uit met *Roeleff Derck de Sighers*, zoals in de Nederlandsche Jaarboeken van 1750, blz. 621, wordt vermeld. Merkwaardig is nu, dat in 's-Gravenhage op 79-jarige leeftijd in 1806 overleed een *Rudolph Dirk de Sieghers*, wiens geboorteplaats ik niet heb kunnen vinden. Mogelijk is hij een natuurlijke zoon van vorengenoemdc Roeleff Derck. Wat ik over dit geslacht gevonden heb, laat ik achter deze genealogie volgen.

In „De Navorscher" van 1937 publiceerde ik familieaantekeningen van *Aleida Junius*, de echtgenote van *Bartelt Tjarda van Starckenborch*, waarin verscheidene bijzonderheden voorkomen over *Berend* of *Bernhard de Sighers* en zijn gezin. (VIe generatie).

Voor het overige gaven de rechterlijke archieven van Groningen (IIIx Register van transporten), de alba studiosorum, lidmatenlijst der Herv. kerk enz. de gewenste bewijs-, plaatsen.

De Sighers.

Voor de eerste twee generaties was ik aangewezen op de genealogie bij de Hoge Raad van Adel, waarvoor ik geen bewijzen heb kunnen vinden. De tweede generatie, die namen geeft, welke ook in het nageslacht weer voorkomen, lijkt me wel juist.

In de door Blok uitgegeven rekeningen der stad Groningen komt op blz. 216 bij de rekeningen 1535/36 voor bij de uitbetalingen aan officianten:

„*Wolter Zyghers*, dat he artelerymester is, heft jaerlix 17 emd. gl. ende dat he is boumeester 20 emd. gl.

Item Wolter Zyghers voer syn jaerlike gazie betaelt 37 emd. gl.; hyrmede ys hem 36 jaer betaelt".

Mogelijk is deze Wolter de stamvader.

1. *Geert Sigers*, heeft een zoon:

11. *Berend Sigers*, tr. *Deetjen Wifringhe;* uit dit huwelijk:

III. *Siger Sigers*, † vóór 1616 en waarschijnlijk reeds vóór 1604, tr. *Chrisfina ten Camp*, wonende in 1604 in de Oosterstraat te Groningen, † vóór 1618.

Christina ten Camp was ren zuster van *Talle ten Camp*, gehuwd met *Borchert van Aswede*, en van *Harmen ten Camp*, de echtgenote van burgemr. *Johan Wifringhe*.

In het lidmatenboek wordt 29 febr. 1604 hun dochter Deytien Sygers „frouw Styne Sygers dochter in Oosterstr." genoemd, waaruit ik concludeer, dat haar vader toen reeds overleden was.

Inv. Gruys nr. 200: 1618 jan. 31. Boedelscheiding van de nalatenschap van *Sygher Syghers* en *Chrystina tom Camp* e.l., tussen hun kinderen *Berent, Wolter* en *Gert Syghers* en *Albert Wyffrynck* nom. uxoris.

IIIx 5, fol. 221. Scheiding van de nalatenschap van *Johan Wyffrinck*, burgemr., en *Harmen ten Camp* e.l., door *Borchert van Assuede* en *Talle ten Camp* e.l. en *Berent Sigers, Wolter Sigers* en *Albert Wyffrinck* en *Detien Sigers* e.l., laatstgenoemden als kinderen van wijlen *Christina ten Camp*. 28 dec. 1621.

Uit dit huwelijk:

1. *Berent*, volgt IV.
2. *Wolter*, volgt IVbis.
3. *Detien Sigers*, † vóór 1647, tr. Groningen 14 april 1616 (procl. 23 maart [1]) *Albert Wifringhe*, geb. Emden 11 sept. 1585, burgemr. van Groningen, † ald. 8 okt. 1653, zn. van *Albert* en *Mechteld van der Zedde*. Hij hertr. in 1647 *Elisabeth de Coninck*.

   Inv. Gruys, nr. 213. 1655, april 5. Boedelscheiding der nalatenschap van *Talle thom Camp*, wed. *Assuede, en* van *Detiende Sighers* tussen *Siger* de *Sighers* op Sappema, *Joachim* en *Berent de Sighers*, gebroeders.
4. *Geert*, volgt IVter.

IV. *Berent de Sighers*, in verschillende jaren van 1602 tot zijn dood gezworene, giltrechtsheer, stadsrentmeester, kluftheer, raadsheer, hoofdman, burgemr. te Groningen, † ald. 24 juni 1635. tr. 1° in 1600 (procl. Groningen 8 november) *Roelieffje Praedinius* [2], dr. van *Albert* en van een dochter van *Gert Wesferwolf*, en kleindochter van de bekende *Regnerus Praedinius en Abele Bellingeweer:* tr. 2° Groningen 13 november 1625 (procl. 15 okt.) *Elisabefh Coenders*, dr. van *Mello* en *Habbigje Roltеman*, en weduwe 1° van *Tjaert Eminga*, 2° van *Garlef Tjallen*.

Inv. Gruys nr. 209. 1636 juli 25. Boedelscheiding nalatenschap van *Berent Sighers* en *Rolina Praedinius* e.l. tussen *Siger Sighers* en *Albert Sighers*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Siger*, volgt V.
2. *Albert*, volgt Vbis.

V. *Siger de Sighers*, jonker op Sappema, lidm. der Herv. Gem. te Groningen in dec. 1627 als Juncker Siger Sigers bi Akerckhof. ingeschreven als student te Groningen 23 mei 1623, lid Generaliteits-Rekenkamer 1636-37, gezworene tussen 1645—'52, raadsheer 1652, '53, '55, '56 te Groningen, † ald. 29 dec. 1657, tr. Wirdum 4 januari 1635 (procl. Groningen 13 dec. 1634) *Lea Gruys*, † vóór 21 juni 1658, dr. van *Geert Gruys van Wirdum* en *Hille Froma*, en weduwe van *Willem van Berum*. *Zij* woonden in 1642 in de Oosterstraat.

Uit dit huwelijk:

1. *Helena de Sighers*, ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 12 nov. 1638 (doopget. Jr. Hillebrand Gruys tot Wirdum en vrouwe Anna Coenders), † jong.
2. *Roelina de Sighers*, ged. Groningen (Nieuwe k.) 12 juli 1642, tr. Wirdum 1 nov. 1663 jr. *Berend Aldringa*, geb. ca. 1640, drost van Wedde, † na 1709, zn. van *Wigbold* en *Margaretha Gruys*.

---

[1]) Huw.proel. 23 maart 1616. *Albert Wyfringk*, zoon van wijlen *Albert Wyfringk*, ende *Dettjen Sijgers*, dr. van wijlen *Sijgher Sijghers*, waarvoor haar broeder rentmeester [*Berent*] *Sijghers*.

[2]) In het programma funebre van hun zoon *Albert* wordt zij genoemd „viri longe celeberrimi Dn Regneri Praedinii dexterrimi ingeniorum formatoris, patrieque scholae Rectoris meritissima filia", doch blijkens Diest Lorgion's proefschrift van 1862 over *Regnerus Praedinius* had deze alleen een zoon *Albert*. Wat de tijd betreft moet laatstgenoemde wel de vader zijn van *Roeleffje*.

3. *Helena de Siyhers, ged.* Groningen (Akerk) 24 febr. 1647, † na 1 maart 1700, tr. in 1664 (procl. Groningen 15 okt., att. 3 nov.) *Geert Gruys* van Lellens, heer van Wirdum, geb. Groningen 5 april 1640, raadsheer te Groningen, † 8 april 1694, zn. van *Hillebrand* en *Geerfruid Horenken.*

Vbis. *Alberf de Sighcrs* [3]), geb. Groningen 1 aug. 1610, ingeschreven als student ald. 4 sept. 1624, als lidm. der Herv. kerk aangenomen dec. 1625 (Juncker Albertus Sigers bi Akerck), maakte een reis naar Engeland, Frankrijk en Italië, in Siena als student ingeschr. 14 juni 1628, ambtman van Selwerd en Gorecht 1630—'38, achtereenvolgens gezworene en raadsheer 1644—'48, burgemeester te Groningen in 1650, † aldaar 3 aug. 1650, tr. Groningen 17 januari 1630 (procl. 27 nov. 1629, huw.-contr. 25 nov. [4]) *Lucrefia Canfer,* † in 1648, dr. van *Joachim* en *Hilleyonda Wifringhe.*

IIIhh 1. 1650 nov. 5. *Siger de Sigers* als voormunt, *Geert Sighers en Joachim Canter,* als voogden aangezworen over de kinderen *Joachim* en *Berent* van wijlen *Albert de Sigers* en *Lucretia Canter.*

Inv. Gruys nr. 219. 1661 jan. 1. Boedelscheiding van de nalatenschap van *Albert de Sighers* en *Lucretia Canter* e.l. door hun kinderen *Joachim* en *Bernhard de Sighers.*

Uit dit huwelijk:

1. *Joachim de Siyhers,* ingeschreven als student te Groningen 9 april 1649, lidmaat Herv. kerk juni 1651, wonende bij de Akerk, gezworene 1659, '60, '62, '63, '65, '66, waarschijnlijk kort daarna overleden.
2. *Berend,* volgt VI.

VI. *Berend de Sighers"),* jonker en hoofdeling tot Eenrum, Pieterburen, enz., eigenaar van de borg Oosterhuizen bij Eenrum 1666-1680, en het huis de Weer bij Tinallinge, ingeschr. als student te Groningen 8 okt. 1653, gezworene 1668, '72, '74, '77, '78, '80 aldaar, † Groningen in 1680, tr. ald. 22 april 1658 (procl. 13 maart, huw.contr. 5 maart [6])) *Odilia Tjarda van Starkenboryh,* geb. Coevorden 7 november 1639, † in 1669, begr. Groningen (Akerk), dr. van *Aepcke en Alyt Junius.*

IIIhh 2. 16 juni 1680. Raadshr. *Geert Gruys* aangezworen als voogd over de kinderen van Jr. *Berent de Sygers* bij *Odilia Tjarda van Starckenberch.*

Uit dit huwelijk:

1. *Lucrefia de Siyhers,* ged. Groningen 19 mei 1659, † ald. 14 sept. 1672, begr. Groningen (Akerk).
2. *Alida de Siyhers,* ged. Groningen 9 juni 1660, † in hetzelfde jaar, begr. te Tinallinge.
3. *Alberf de Sighers,* ged. Groningen 13 okt. 1661, † in 1661, begr. te Tinallinge.
4. *Alida de Siyhers,* geb. Groningen 2 nov., ged. ald. 4 nov. 1662, † in 1726, tr. Wirdum 18 aug. 1689 (huw.contr. 1 aug. 1669 [7])) *Pompeius Gruys,* jonker en hoofdeling te Tinallinge enz., ged. Groningen 7 okt. 1657, stadsartilleriemr., hoofdman Moge Justitiekamer aldaar, † Groningen 16 okt. 1718, zn. van *Johan* en *Anna Chrisfina de Sighers.*

[3]) Progr. funebre van *Albert de Sighers.*
[4]) Inv. Gruys, nr. 118.
[5]) Zie over dit gezin „De Navorscher" 1937, blz. 219—232.
[6]) Inv. Gruys, nr. 127.
[7]) id. nr. 140.

5. *Juliana Hindrina de Sighers,* ged. Groningen 22 nov. 1663, lidm. Herv. kerk dec. 1680, wonende tegenover de Akerk, † Groningen 23 mei 1686, begr. aldaar (Akerk).
6. *Alberf de Siyhers,* ged. Groningen 23 mei 1655, † jong, begr. te Tinallinge.
7. *Hilleyonda de Siyhers,* ged. Tinallinge 12 juli 1666, † jong.
8. *Tefeke Helena de Sighers,* ged. Groningen 5 januari 1668, † waarschijnlijk jong.

IVbis. *Wolter de Sighers,* ingeschr. als student te Franeker 10 mei 1599, ambtman van het Gorecht 161 1—'18, drost der beide Oldambten 1619—'29, † Groningen 21 maart 1629, begr. ald. (Martinikerk) [8]), tr. Groningen 19 okt. 1606 (procl. 13 sept.; huw.contr. 13 sept. [9])) *Elteke Gruys,* † Groningen 7 okt. 1658, dr. van Roelof en *Hille Aldringa* en wed. van *Geert Wldringa.*

Inv. Gruys nr. 3. Acte, waarin *Elteke Gruys,* wed. *Wolter Sighers,* afstand doet van haar deel in de erfenis van haar zoons *Berent en Joan Sighers,* ten behoeve van haar overige kinderen : *Bate Sighers,* gehuwd met *Eysso Sighers, Roeloff Sighers, Deetje Sighers,* gehuwd met *Hendrik van Laar,* en *Lucret ia Sighers,* haar kleindochter, dr van *Geert.* 1647 dec. 14.

Uit dit huwelijk:

1. *Bate de Siyhers, als* weduwe nog in leven 13 aug. 1664, tr. Feerwerd 15 okt. 1637 (procl. Groningen 23 sept.) *Eisso Sighers,* capt., † vóór 22 okt. 1662, zn. van *Siyer* en *Eyske fe Nansum.*
2. *Gerhard,* volgt V.
3. *Roelof,* volgt Vbis.
4. *Berend de Sighers,* geb. in 1613, lidm. Herv. kerk te Groningen sept. 1635, wonende in de Boteringestr., † vóór 14 dec. 1647.
5. *Detien de Siyhers,* lidm. Herv. kerk te Groningen. maart 1635, wonende Boteringestr., tr. in 1644 (huw.-contr. 22 nov. [10])) *Hendrick van Laer* tot Laar.
6. *Jan de Sighers,* geb. in 1620, ingeschr. als student te Groningen 27 okt. 1637, luitenant, † (blijft in een veldslag) vóór 1647.

V. *Gerhard de Siyhers,* jonker en hoofdeling in Lutkegast, geb. in 1609, luitenant, † vóór juni 1638, tr. Groningen 4 sept. 1631 (procl. 30 juli; huw.contr. 16 juli [11]) *Frouwke van Isselmuden,* als wed. met attestatie van Bedum ingeschr. als lidm. Herv. kerk te Groningen juni 1638, dr. van *Ernsf en Lucrefia Clant.*

Uit dit huwelijk:

Lucretia de Sighers, ged. Bedum 12 juli 1635, † vóór 1667, tr. in 1659 (procl. Groningen 7 mei) *Adolf van Holtzapfei,* heer van de Blauwborg te Obergum, capt., † Zuidhorn 1 febr. 1667. Hij hertr. Zuidhorn 31 januari 1667 *Anna Cafharina Kyff gend. Frens.* weduwe van *Herman de Siyhers.*

Vbis. *Roelof* of *Rudolph de Siyhers,* geb. in 1611, capt. 14 maart 1635 [12]), commandeur van Lieroort 9 juni 1656 [13]),

[8]) Nobiliarium Coenders.
[9]) Inv. Gruys, nr. 110.
[10]) id. nr. 122.
[11]) id. nr. 119.
[12]) *id.* nr. 21.
[13]) id. nr. 23.

maakt met zijn echtgenote 18 aug. 1669 een mutueel testament [14]), † vóór 13 juli 1683, tr. *Anna Coninck* [15]), † na 1683, dr. van *Herman Conincx* en diens eerste echtgenote, en weduwe van *N.N. Rosier,* van wie zij een zoon *Fermijn Rosier* had.

Not. arch. Amersfoort nr. 1685, dl. 4 (1681—85), fol. 8. 13 juli 1683. *Anna de Coninck*, weduwe wijlen *Rudolph de Sygers* in syn leven capitain ten dienste der Vereenigde Nederlanden en commandeur van de vesting Liercort, verwerpt de boedel van haar broeder *Adrican de Coninck,* in sijn leven schepen en raede deser stad (Amersfoort), weduwe en boedelhoudster is juffr. *Clementia.*

Inv. Gruys nr. 229. 1710 aug. 1. Boedelscheiding der nalatenschap van *Rudoph de Sijghers* en *Anna de Coninck* e.l. tussen hun kinderen *Maria de Sijghers,* wed. *van Swaart Anna de Sijghers,* wed. *Folckers, Rolina de Sijghers, Henrietta Aletta de Sijghers, Theodora Machtelt de Sijghers* en *Roeleff Derck de Sijghers.*

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Elteke Roelina de Sighers*, lidm. der Herv. kerk te Groningen juni 1677, met attest. van Emden, testeert 11 maart 1711 [16]), waarbij zij tot erfgenamen maakt haar zuster Anna Folckers, geb. de Sighers, de kinderen van wijlen haar broer Hendrik, comm. van Lieroort, en een legaat geeft aan haar nicht Anna Rolina de Sighers, tr. in 1662 (huw.contr. 7 jan. [16])) Nayo *van Swaart,* commies in Lieroort, † ald. 13 juni 1665, begr. te Leer 23 juni.
2. *Christina de Sighers*, tr. in 1659 (procl. Groningen 12 maart; huw.contr. 10 maart [17])) *Hendrick van der Merwede*, geb. 27 sept. 1628, capt., zn. van *Daniel en Alyt Horenken.*
3. *Wolter*, volgt VI.
4. *Helena Catharina de Sighers*, † vóór 1676 [18]), tr. in 1666 (procl. Groningen 15 sept.) *Albert Jan van der Merwede*, geb. 14 nov. 1631, luit., † 19 sept. 1686, broeder van de vorengenoemde.
5. *Anna de Sighers*, † na 1711 [19]), tr. in 1667 (procl. Groningen 18 mei) *Johan de Mepsche Folckers*, geb. in 1639, luitenant, † in 1669, zn. van *Peter Folckers* en *Elteke de Mepsche.*
6. *Geert de Sighers*, capt. 23 mei 1678 [20]).
7. *Berent de Sighers*, capt., blijft voor Maastricht 1676.
8. *Herman de Sighers*, luitenant, blijft voor Maastricht 1676.
9. *Henrick*, volgt VIbis.

VI. *Wolter de Sighers*, jonker en hoofdeling te Ezinge en Oldehove, † vóór 12 januari 1681 [21]), tr. in 1661 (procl. Groningen 1 juni; huw.contr. 27 mei [22])) *Enna Maria fe Nansum* van Visvliet, ged. Groningen 23 aug. 1644, dr. van *Rudolf* en *Maria Schaffer.*

14) id. nr. 170.
15) Not. arch. 's-Gravenhage nr. 136, fol. 376. *Adriaen, Frederick, Anna,* gehuwd met *Ludolph Sygers,* en *Niciaes,* meerderj. voorkinderen van *Herman Conincx,* in leven commies. 13 mei 1649.
16) Collectie charters, in het bezit van Jhr. Mr. T. van Iddekinge te Haren.
17) Inv. Gruys, nr. 129.
18) Zie geneal. v. d. Merwede.
19) Zie geneal. Folckers.
20) Inv. Gruys, nr. 31.
21) Rechterl. arch. IIii3. Verkoop door Stadhouder en hoofdmannen ter instantie van de crediteuren van wijlen Jr. *Wolter de Syghers* van land bij Visvliet. 12 jan. 1681.
22) Inv. Gruys, nr. 130.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria de Sighers*, ged. Lieroord 16 april 1662 (doopget. Anna de Sighers-de Coninck), † jong.
2. *Anna de Sighers*, ged. Groningen 27 mei 1663, waarschijnlijk de Anna Rolina aan wie door haar tante een legaat is toegedacht in 1711.
3. *Elteke Beertina de Sighers*, ged. Groningen 24 okt. 1665, mogelijk dezelfde als *Roelina Berendina de Zygers,* die als wed. van *Jean de Harlin* in de Harderingestraat te Groningen juni 1745 overleden is (breukenboek 26 juni 1745).
4. *Enne de Sighers* (een meisje), ged. Groningen 20 dec. 1672, † waarschijnlijk jong.

VIbis. *Henrick de Sighers*, ged. Lieroord 16 mei 1658, lidm. der Herv. kerk te Kampen 22 sept. 1682, aangesteld als commandeur van Lieroord 19 juli 1694 [22a]), † vóór maart 1711, tr. in 1682 (ondertr. Kampen 27 januari) *Catharina van Tengberden*, ged. Kampen 1 april 1663, dr. van Dr. *Theodorus t'Engbert en Machtelda Stuyrmans.*

Uit dit huwelijk:

1. *Anna Roelijna de Sighers, ged.* Kampen (Bovenk.) 5 nov. 1682, † in 1744, tr. Leer 3 juni 1727 (procl. Groningen 17 mei; Lieroord 18, 25 mei en 1 juni) *Pieter Gerlach Verrutius van Schultinghe,* comm. van Bourtange, † in 1752, zn. van *Gerlach* en *Dorothea Sybranfsdr. van Walta.*
2. *Henriette Aletta de Sighers*, ged. (als Henderitta Aletta) Kampen 10 febr. 1684, † 6 juni 1738 [23]).
3. *Theodore Machtelt de Sighers*, ged. Kampen (Bovenkerk) 11 juli 1686, † Groningen, wonende aan het Nieuwe Kerkhof, 7 april 1766 [24]) (breukenb. 19 april).
4. *Roeleff Derck de Sighers*, ged. Kampen (Broederk.) 5 okt. 1688, capt. 28 april 1739 [25]), majoor tit. 9 dec. 1738, colonel, wachtmeester-generaal 16 mei 1747, † Groningen 17 maart 1750, als laatste mannelijke afstammeling van zijn geslacht met veel pracht en praal begraven in de Martinikerk te Groningen 23 maart 1750, waarbij zijn wapen stuk gebroken werd [26]), tr. Groningen 19 dec. 1734 (procl. 4 dec.; huw.contr. 30 nov.) *Hermanna Elisabeth Gruys,* ged. Groningen 6 juni 1690, † 25 dec. 1770, begr. Groningen 5 januari 1771, dr. van *Harmen* en *Elisabeth Scherff,* en wed. van *Gerhard Schaffer.*
5. *Hendrick Cracht de Sighers*, ged. Kampen (Broederkerk) 29 juli 1692, blijft voor Rijssel 1708.
6. *Johanna Catrina de Sighers*, ged. Kampen (Bovenk.) 15 januari 1699, begr. ald. (Buitenk.) 30 januari 1699.

IVter. *Geert de Sighers*, jonker en hoofdeling te Faan Niekerk enz., ingeschr. als student te Franker 3 mei 1606, tussen 1626 en 1657 in de functies van weesheer, gezworene, giltrechtsheer, kluftmeester te Groningen, † in 1657, tr. Groningen 7 okt. 1621 (procl. 8 sept.: huw.contr. 13 sept.[27]) *Anna Aldringa,* † ca. 1653, dr. van *Geert* en *Elteke Gruys.*

Inv. Gruys nr. 211. 1653 juni 3. Boedelscheiding van de nalatenschap van Anna *Aldringa* tussen *Gerard*

22a) id. nr. 32.
23) Rek. van de ontvanger van Vollenhove 1737, blz. 114.
24) id. 1765/66, blz. 116.
25) Inv. Gruys, nr. 25-30.
26) Ned. jaarb. 1750. blz. 621.
27) Inv. Gruys, nr. 115.

de Sighers, mede voor zijn onmondige dochter *Meidina*, *Herman de Sighers* op Hantkema en kapt. *Johan Gruys* en *Anna Christina de Sighers* e.l.

Uit dit huwelijk:

1. *Herman de Sighers* [28]), heer op Hanckema, jonker en hoofdeling te Faan Niekerk, Oldekerk enz., geb. Groningen 11 januari 1623, ingeschr. als student te Groningen 22 mei 1638, studeerde daarna nog in Frankrijk, gezworene 1647, '48, '50 en '51, resigneert 7 april, daar hij zich in de Ommelanden vestigt, vanwege de Ommelanden curator der Universiteit 1652, gedeputeerde 1655, 1656, 1659, 1660, 1663, overste-schepper van de Aduarderzijlen, grietman van Oosterdeel- en Westerdeel-Langewold, † 5 nov. 1663, tr. Groningen 17 febr. 1652 (procl. 3 januari) Anna *Cafharina Kyff gend. Frens*, geb. in 1617, † 30 januari 1672, dr. van *Johan Adam Kyff* en *Anna de Mepsche*, en wed. van *Tiaarf te Nansum. Zij* hertr. Zuidhorn 31 januari 1667 *Adolph van Holtzapfel*, wedr. van *Lucrefia de Sighers*, en vervolgens Zuidhorn 31 dec. 1667 *Rembf ten Ham.*
2. *Anna Chrisfina de Sighers*, geb. in 1633, † in 1678, tr. in 1652 (procl. Groningen 16 okt. 1652, att. 4 nov.; huw.contr. 14 okt. [29])) *Johan Gruys*, geb., in 1614, comm. van Oudeschans, † 13 mei 1678, zn. van *Pompejus* en *Catharina Wifringhe.*
3. *Meidina de Sighers*, onmondig in 1653, nog in leven 1658.

Rechterl. arch. Groningen. 111s 39, fol. 295. Verkoop door *Harmen* de *Sighers* op Hanckema, *Jan Gruys en Anna Christina de Sighers* e.l., en hun impotente zuster *Medina* de *Sighers*. 15 febr. 1658.

De Sieghers.

Hierbij aansluitend laat ik een fragment volgen, waarvan ik in de inleiding melding maakte.

1. *Rudolph Dirk de Sieghers*, geb. ca. 1727, als oud-majoor der cavalerie † 's-Gravenhage 13 juni 1806 (79 jaar), tr. Scheveningen 17 dec. 1758 *Cornelia Fraterman*, ged. 's-Gravenhage (Grote k.) 4 januari 1741, † ald. in 1780 (impost op het begr. Kloosterk. 4 maart), dr. van *Ivo* en *Maria van Fugf.*

   Uit dit huwelijk:

11. *Everf Rudolf de Sieghers*, ged. 's-Gravenhage (Klooster. kerk) 23 dec. 1759, in 1779 wonende te Sluis als officier bij de Zwitsers, † 's-Gravenhage 27 januari 1816, tr. Herwijnen 30 dec. 1779 (procl. ald. 4 dec.: 's-Gravenhage 12 dec.) *Pieternella Cafharina Boellaard*, ged. Herwijnen 31 aug. 1760, † 's-Gravenhage 2 febr. 1837, dr. van *Pieter* en *Catharina Bierman.*

    Uit dit huwelijk:

    Rudolph Dirk de Sieghers, ged. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 21 febr. 1783, waarschijnlijk jong overleden.

Sigers en van Sigers.

In het Nobiliarium van Coenders (Alg. Ned. Fam.bl. 1886, blz. 205) wordt een *Eyske te Nansum* genoemd, gehuwd met *Syger Sygers*, en haar drie kinderen. Vermoedelijk behoort deze *Syger* tot een geslacht, dat in Appingedam en'omstreken thuis behoorde. Aan een charter van 1629 (Inv. Farmsum nr. 95) hangt, volgens mededeling van ons medelid, de Heer

28) Programma funebre.
29) Inv. Gruys, nr. 126.

A. Pathuis, een zegel van „joncker *Hendrick Sijgers*, schepper van Dorpster Delfzijl". Het daarop voorkomende wapen is als volgt: Een penning vergezeld van drie rozen 2-1. Helmteken: een vlucht, de rechtervleugel beladen met een rechterschuinbalk, waarop drie penningen. Kleuren onbekend. Deze *Hendrick Sygers was* gehuwd met *Catharina van Maneil* [30]). Zij hadden geen kinderen.

I. Syger *Sigers* [31]) tr. *Eyske fe Nansum*, dr. van *Hero en Anna Zygers* of *Sigers*.

   Uit dit huwelijk:

   1. *Duert Sigers* of *Sighers*, waarsch. dezelfde als *Durardus Sigers*, die 6 mei 1616 als student te Groningen werd ingeschreven.
   2. *Eysso*, volgt 11.
   3. *Margarefha Sygers.*

II. *Eysso Sigers* of *Sighers*, capt., † vóór 1662, tr. Feerwerd 15 okt. 1637 *Bate de Sighers*, † na 1644. (Zie gen. de Sighers IVbis 1.)

Reg. Feith 1e verv. 1643 nr. 36. Verklaring van Harmen Frerijckx, dat hij aan *Eijsso Sijgers* heeft verkocht een plaats te Veenhuizen in Lieroorter ambt. 27 december.

Rechterl. arch. Groningen. IIIx 55, fol. 87. Schuldbekentenis van *Bate Sighers*, wed. Capt. *Eisso Sighers* aan *Siger Sigers* en *Barbara van Wingen* e.l. 1662 okt. 22.

Id. IIIx 48, fol. 118. Geldlening d.d. 13 aag. 1664 van *Wolter van Sigers* t'Batenborch tot, Baflo en Ranum, jr. en hoofdeling, en zijn moeder *Bate van Sigers.*

Uit dit huwelijk:

III. *Wolter van Sigers*, jonker en hoofdeling te Baflo en Ranum, ingeschr. als student te Groningen 5 okt. 1657, † tussen 18 dec. 1689 en 1698, tr. *Maria Gresell*, als weduwe nog in leven 28 nov. 1698.

IIIx 77, fol. 127. Schuldbekentenis van *Maria Gresels*, wed. *Wolther van Sighers*, 28 nov. 1698.

IIIx 76, fol. 62vso. Schuldbekentenis ten laste van *Wolther Sighers, ir.* en hoofdeling, ten bate van raadsheer *Albert Sighers*, heer op Reitsma, en *Saakjen van Andla* e.l. 1689 dec. 18, geregistr. 1698 jan. 14.

Uit dit huwelijk:

Helena de Sigers [32]), geb. ca. 1686, † 30 okt. 1764, tr. Groningen 31 okt. 1726 (procl. 5 okt.) Ds. *Jan Verschuir*, ged. Groningen 30 sept. 1680, pred. te Zeerijp 1714, † ald. 19 aug. 1737, zn. van *Henrick* en *Maria Haack*, en wedr. van 1° *Renske fer Maet*; 2° van Mensje *van Haren.*

Bij dit geslacht zullen waarschijnlijk de volgende personen behoren:

— In Inv. Farmsum, regest 144 wordt 22 okt. 1465 genoemd *Arend Syghers*, kerkheer te Farmsum, en in reg. 243 22 sept. 1507 *Take Zyghers*, burger in den Dam.

— De Inv. Huisarch. Baarlo noemt in reg. 63 de verkoop d.d. 29 april 1615 door *Siger Sigers*, in den Dam, en *Elsta Lewens* e.l. Zij hertr. Groningen 16 nov. 1623 (procl. 8 nov.) *Albert Christoffel ab Arnsma*, uit Leeuwarden.

30) Zie gen. van Maneil.
31) Nob. van Coenders. Alg. Ned. Fam.bl. 1886, blz. 205.
32) Statenarch. 102. Rekeningen Ontvanger-generaal, 1765. Lijfrenten 1705 genegotieerd.
Helena de Sygers op haar leven, oud 79 jaar de rente van drie honderd gl., geb. van Jonker *Wolther* de *Sygers* en *Maria Gresell*, 1 Oct. versch. betaalt tot de stervdag d. 30 Oct. 1764. 2–5–2–

— In Rechterl. arch. Groningen IIoo+ nr. 193 is een transfix van 6 aug. 1595: *Roeloff Gruys*, mederaadsheer, oorkondt, dat vrouw *Greete Gruys*, wed. van *Eiso Sighers* voor hem verklaarde verkocht en overgedragen te hebben aan..... *van Loegen*, wed. van *Martin Sighers* de jaarlijkse rente, waarvan de getransfigeerde brief spreekt.

Sigers.

Het nu volgende geslacht staat in geen verband met de voorgaande. Wel wordt in het Nobiliarium van Coenders bij de lijst van jonkeren Sigers Jacob genoemd (generatie II), doch in de lidmatenlijsten van de Hervormde kerk te Groningen hebben de leden van dit geslacht, in tegenstelling tot die van het voorgaande, niet de titel van jr. of juffr.

Het wapen, dat ik alleen aantrof in de geneal. en herald. gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Drenthe blz. 59, in een ovaal schild, gedeeld 1. *Emmius*, II. *Sigers*, wordt beschreven als: twee rozen waaronder een ster. Kleuren onbekend.

Voor een groot gedeelte heb ik de genealogie ontleend aan ms. Sibinga in het Rijksarchief Groningen en de tabellen en aantekeningen betreffende Sighers, van Wingen enz. in nr. 1 van de inventaris van het familiearchief Wolthers (Versl. R.O.A. 1922 II), en deze aangevuld uit de doop- en trouwboeken en rechterlijke archieven. Voorts komt nog een en ander voor in het Alg. Ned. Familieblad 1903 onder het geslacht Emmius.

In de archiefstukken is de naam afwisselend *Sijgers*, *Sigers*, *Sighers* en *Sygers*.

I. *Evert Sigers*, † 12 juni 1631, tr. *Anna*, † 27 maart 1617. Uit dit huwelijk:
1. *Jacob*, volgt 11.
2. *Sigher*, volgt IIbis.

II. *Jacob Sigers*, geb. Groningen 27 okt. 1596, lidm. Herv. kerk aldaar maart 1624, wonende in de Boteringestraat, in verschillende jaren sedert 1635 gezworene, giltrechtsheer, weesheer, lieut. bij het burgerlijke reg., † Groningen 4 juni 1646, begr. ald. (Mart. k. [8])), tr. Groningen 22 okt. 1626 (procl. 16 sept.) *Arentje Frix*, geb. in april 1601, † Groningen 6 mei 1643, begr. ald. (Mart. k. [8])), dr. van *Jan* en *Cornelisjen Sweers*.

> IIIx 30 fol. 130. Erfscheiding tussen *Siger Sigers*, voormond, *Hindrick van Royen* rentmr., en *Harmen Wessel Sevensteern*, voogden over de 4 onmondige kinderen *Johan*, *Cornelia*, *Evert* en *Claes*, van wijlen lieut. *Jacob Sigers en Arentje Fris* enerzijds, *ei*, *Samuel Emmius* en *Anna Sigers* e.l. (oudste dochter) anderzijds. 18 okt. 1649.

Uit dit huwelijk:

1. *Anna Sigers*, geb. Groningen 23 nov. 1627 [33]), † ald. 19 nov. 1700, tr. Groningen 12 april 1649 (procl. 24 maart: huw.contr. 13 maart [34]) *Samuel Emmius*, geb. ald. 13 januari 1624, burgemr. tussen 1673—'82, hoofdman Hoge Justitiekamer, † Groningen 11 april 1684, zn. van Ds. *Wesselius* en *Tateke van Wingen*.
2. *Johan Sigers*, geb. Groningen 23 nov. 1629, ingeschr. als student 4 aug. 1649, lidm. Herv. k. maart 1650, wonende aan de Ossemarkt, rentmeester der prediantsgoederen 1663, gezworene 1673, testeert met zijn vrouw 12 sept. 1665 [35]), † ald. 7 dec. 1682, tr. Groningen 9 febr. 1653 (procl. 22 januari) *Susanna van Marck*, geb. in 1633, † in 1675.
3. *Cornelia Sigers*, geb. Groningen 26 febr. 1632, † ald. 30 juli 1668, tr. Groningen 15 aug. 1652 (procl. 17 juli; huw.contr. 13 juli [35a])) *Theodorus Ham*, geb. Emden ca. 1632, ingeschr. als student te Groningen 18 aug. 1651, secr. der Rekenkamer ald., † vóór 21 aug. 1671, zn. van *Simon Ham*. In 1667 verkreeg hij met zijn zoons *Symon* en Jacob *Ham* het grootburgerrecht van Groningen.

> Rechterl. arch. Groningen. IIIhh 2. 21 aug. 1671. Rentmr. *Johan Sigers als* voormond aangezworen over de kinderen van wijlen secr. *Ham* bij vrouw *Cornelia Sigers*.

4. *Lammegijn Sigers*, geb. in 1633, † in 1635.
5. *Evert Sigers*, geb. Groningen 5 mei 1636, ingeschr. als student ald. 13 maart 1654.
6. *Nicolaas Sigers*, geb. en overl. in 1637.
7. *Jacob Sigers*, geb. en overl. in 1638.
8. *Lamme Sigers*, ged. Groningen 16 febr. 1641, † jong.
9. *Claes*, volgt III.

III. *Claes* of *Nicolaes Sigers*, geb. 14 mei 1642 (komt niet voor in het doopboek van Groningen) capitein, † 16 nov. 1703, tr. Groningen 17 dec. 1663 (procl. 14 nov.) *Gijssele* of *Geselina van Hulfen*, ged. ald. 29 aug. 1644, † 16 febr. 1680, dr. van *Lucas* en *Lummetien Heynens*. Uit dit huwelijk:

1. *Lummichjen Sigers*, ged. Groningen 12 febr. 1665, † ald. 5 dec. 1683 [36]).
2. *Jacob Sigers*, ged. Groningen (Mart. k.) 10 febr. 1667, † jong.
3. *Jacob*, volgt IV.
4. *Lucas Sigers*, ged. Groningen (N.K.) 29 dec. 1670, t jong.
5. *Lucas*, volgt IVbis.
6. *Arendina Sigers*, ged. Groningen (N.K.) 29 juli 1677, lidm. Herv. k. sept. 1696, wonende aan de Korenrype, † Groningen 9 maart 1734 (breukenb. 19 maart, als weduwe wonende in de Heerestraat), tr. Groningen 17 juni 1708 (procl. 2 juni) *Derck Crans*, ged. ald. 14 juni 1665, vaandrig van het burgerl. reg., † 10 nov. 1719, zn. van *Ludolph* en *Wobbina Tjassens*.
7. *Susanna Sigers*, geb. Groningen 26 mei, ged. ald. 27 mei 1680, † Groningen 12 aug. 1725, tr. Groningen 21 febr. 1706 (procl. 6 febr.) Mr. *Jacobus George van der Poel*, ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) (als Jacob) 21 mei 1683, advocaat bij de Hoge Justitiekamer, zn. van *George* en *Volkera Elisabet de Lange*.
8. *Jan Sigers*, ged. Groningen (Mart. k.) 22 juli 1683, is mogelijk dezelfde als *Jan Sygers*, lieut. van het burgerl. reg.. die tr. Groningen (Mart. k.) 18 januari 1711 (procl. 3 januari) *Catarina Fockens*, wed. van de ontvanger *Jacob Cnypinga* (met wie zij te Groningen 7 april 1680 ondertrouwde), uit Sappemeer, † Groningen 1730 (breukenb. 13 okt.).
Zij had een zoon *Henricus Cnypinga* uit haar eerste

[33]) De geboortedata van *Anna* en haar broers en zuster zijn volgens familieaant., berustend in het Centr. Bur. v. genealogie.
[34]) Inv. Huisarch. Farmsum, nr. 807.
[35]) id nr. 809.
[35a]) Inv. familiepapieren nr. 29.
[36]) Statenarch. 102. Rek. Ontv.gen. 1683, fol. 353.
obiit Lammechien *Sygers*, dr van cornet *Nicolaus Sygers* en *Geselina van Hulten*, 7 jaar.

huwelijk, die voor haar bij de huwelijksinschrijving compareerde.

IV. *Jacob Sigers*, geb. Groningen 10 april, ged. ald. (Mart. kerk) 11 april 1669, ingeschreven als student 17 maart 1687, capitein, † in 1717, tr. ald. (Mart.k.) 24 nov. 1699 (procl. 4 nov.) *Harmanna Manninga* [37]), ged. Bedum 16 mei 1667, dr. van *Doedo* en *Lucretia van Isselmuden*.

Doopb. Groningen 2 nov. 1699: *Nicolaus*, s. van Lieut. *Jacob Syghers* ondertrouwt met *Hermanna* Manninga aent br. merckt.

Hun zoon was:

Nicolaus Sigers, ged. Groningen (N.k.)' 2 nov. 1699.

IVbis. *Lucas Sigers*, geb. Groningen 22 juni, ged. ald. (Mart. kerk) 24 juni 1674, ingeschr. als student 12 nov. 1691, † 16 juli 1721, tr. Groningen (Waalse kerk) 5 juli 1702 (procl. 17 juni) *Constantia de la Ferté*, uit Parijs, † Béthune 28 aug. 1710.

Uit dit huwelijk:

1. *Nicolaes Sigers*, ged. Groningen (A-k.) 17 jan. 1703.
2. *Gijsellina Lucretia Sigers*, ged. Groningen (Mart.k.) 18 juli 1706, † ald. (Caroliweg) 15 sept. 1759 [38]), tr, 26 sept. 1734 (procl. Groningen 11 sept.) *Nicolaus Jacob Crans*, ged. Groningen (Mart.k.) 10 dec. 1709, gezworene, vaandrig bij het burgerl. reg., † in juli 1757 (breukenb. 9 juli, wonende Heerestraat), zn. van *Derck* en *Arendina Sigers*.
3. *François Constantijn Sigers* (niet te Groningen gedoopt), lieut. der artillerie, tr. *Alida van Boven*, uit welk huwelijk een zoon:
   a. *Constantijn Sigers*.

IIbis. *Siger Sigers*, † 23 okt. 1671, tr. in 1636 (procl. Groningen 21 mei) *Barbara van Wingen*, † *30* juli 1678, dr. van *Samuel*, raadsheer te Emden, en *Tiake Thomas van Straeckholt alias van Lehr*, en wed. van *Albertus Leo*.

Uit dit huwelijk:

III. *Albert Sigers*, heer op Reitsma bij Grijpskerk, gezworene 1674, weesheer 1676, raadsheer 1680 te Groningen, † 23 maart 1692 (59? jaar oud), tr. 11 dec. 1659 (procl. Groningen 26 nov.) *Saakje van Andla* [39]), geb. 4 juni 1641, † 14 mei 1691, dr. van *Anchises* en *Sibbe2 van Aysma*.

Uit dit huwelijk:

1. *Sibilla Sigers*, ged. Groningen 11 sept. 1660, † jong.
2. *Siger Sigers*, ged. Groningen 19 aug. 1662, † jong.
3. *Barbara Sigers*, ged. Groningen 25 okt. 1663, † jong.
4. *Barbara Sigers*, ged. Groningen 30 april 1666, † 28 maart 1691, tr. Grijpskerk 14 mei 1690 (procl. Groningen 26 april) *Melchior* of *Mello Clant*, capt., † vóór 1693, zn. van *Jan* van Breede en *Habbetien Coenders*.
5. *Anchises Frederick*, volgt IV.
6. *Siger Sigers*, ged. Groningen 30 maart 1671, † jong.
7. *Siger*, volgt IVbis.
8. *Sibilla Joanna Sigers*, ged. Groningen 21 juli 1674,
9. *Samuel Evert Sigers*, ged. Groningen 8 maart 1678.

37) Zie gencalogie Manninga.

38) Weeskamer Groningen nr. 13. 1759. Den 15 Septemb. is Carolyweg overleden mevrouw *Gesijna Lucresya Zijgers*, weduwe van wijlen de Heer Ouwt Geswoorn *Nyclaas Jan Crans*, nalatende drie minderjarige kinderen.

39) Stamb. Friesche Adel dl. II, blz. 167, aant. 42a.

IV. *Anchises Frederick Sigers*, ged. Groningen 6 juni 1669, ingeschreven als stud. ald. 8 mei 1688, capitein, verkrijgt 1694 de borg Reitsma bij Grijpskerk, tr. *Louisa Mejonsma*, dr. van *Petrus en Tjetske Anchisesdr. Andla*.

IIIx 72, fol. 161. Boedelscheiding d.d. 21 febr. 1694 door *Anchises Frederick Sighers*, **Siger** *Sighers* en het zoontje van wijlen capt. *Mello Clant* bij wijlen Barbara *Sighers* in echte verwekt, waarbij aan *Anchises Frederick* de borg *Reitsma* wordt toegewezen.

Uit dit huwelijk:

1. *Saakje Sigers*.
2. *Alberdina Sigers*.

IVbis. *Siger Sigers*, ged. Groningen 1 okt. 1672, ingeschr. als student ald. 10 januari 1691, gezworene, † vóór 20 maart 1705, tr. 1° Zuidwolde 2 mei 1697 (procl. Groningen 17 april) *Allegonda Johanna Veldtman*, geb. Groningen 11 iuli, ged. ald. 12 juli 1674, † Groningen 25 maart 1699, dr. van *Hindrick Feckens Veldtman* en *Clara Barlinckhoff*; tr. 2° Groningen 19 nov. 1702 (procl. 4 nov.) *Maria Toppinga*, ged. ald. 19 mei 1678, † Groningen in 1739 (breukenb. 20 nov.), dr. van *Johan* en *Catharina Buininck* of *Buning*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Saakjen Sigers*, geb. Groningen 30 januari, ged. ald. (Mart.k.) 1 febr. 1698, † Groningen in 1733 (breukenb. 7 aug. als Syna Sijghers, huisvr. van overste lieut. Lamb. Berghuijs), tr. Groningen 30 juli 1719 (procl. 15 juli) *Lambertus Berghuys*, ged. ald. 5 januari 1694, overste-lieutenant en commandeur van Coevorden, † 15 juli 1737, zn. van *Peter Lamberts* en *Catharina Hoisingius*.
2. *Henrik Jan Sigers*, geb. Groningen 25 maart, ged. ald. (Mart.k.) 26 maart 1699, † ald. 11 april 1699.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Catharina Hendriette Sigers*, geb. Groningen 16 sept., ged. ald. (Mart.k.) 18 sept. 1703, † Groningen 10 april 1704.
4. *Syger Johan Sigers*, posthuum geb., ged. Groningen (Mart.k.) 20 maart 1705, ingeschr. als student ald. 28 nov. 1721, capt. lieut. 18 april 1736, tr. in 1738 in de Academiekerk te Groningen (procl. 12 april; huw.-contr. 11 april [40])) *Jacoba Margareta Verbrugge*, geb. te Lingen, † Groningen in 1739 (breukenb. 1 mei), dr. van Prof. *Otho* en *Agnes Margarita Dankelman*.

In de kroniek van Abel Eppens 11, 148, wordt vermeld: „Den 8 Augusti 1585 stasfft ock *Sijger Sijgers* borger und raedtsheer (van 8 febr. 1579-3 maart 1580) uth Gronningen, mede gevangen west, een sachmodiger, vredelevende man". Ik heb niet kunnen uitmaken tot welk geslacht hij behoort.

Evenmin weet ik welke *Siger Sigers* lid van de Prov. Rekenkamer 1605 en '06 en gedeputeerde 1610 was.

In jaarg. 1915, 319, 320 van dit tijdschrift worden nog enkele Sygersen genoemd, die ik hier vollediger laat volgen.

1. *Syger Jans*, tr. 1° *Hille*; tr. 2° *Aeltien Wessels*, weduwe van *Cornelis Cornelius*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Annechien Sygers*, geb. Groningen 17 dec. 1606, † ald. 2 juli 1651, tr. Groningen 17 dec. 1626 *Jeremias*

40) Collectie Fransema in Rijksarch. Groningen, nr. 288.

Mees, geb. Rotterdam 15 sept. 1598, commies bij de ontv.-gen. te Groningen, ouderling 1663, † Rotterdam 6 febr. 1677, zn. van *Joris* en *Mayken*. Hij hertr, in 1656 *Trientje Crans(sen)*.

2. *Geert Sygers*, hopman bij het burgerl. reg. 26 januari 1652, lidm. van de Herv. k. dec. 1649 te Groningen, voogd over de kinderen van wijlen Ds. Boelardus Stechman.
3. *Geesien Sygers*, tr. in 1636 (procl. Groningen 26 dec. 1635) Ds. *Boelardus Stechman*, ingeschr. als student te Groningen 4 juli 1625, pred. te Noorddijk 1631, † ald. 14 juni 1648, zn. van Ds. *Hermannus Stechman*, pred. te Groningen.
4. *Reentien* of *Heneke Sygers*, tr. Groningen 24 januari 1636 (procl. 26 dec. 1635) Ds. *Abelus Lambertus van Bolhuis*, geb. in 1608, stud. te Groningen 13 okt. 1625, te Leiden 27 nov. 1632, pred. te Hoogkerk en Leegkerk 1635, curator van de Hogeschool te Groningen 1653, † Leegkerk 25 januari 1653, zn. van *Lambert Henricx Werumeus* en *Etta Abels van Bolhuis*.
5. *Hindrickje Sygers* tr. *Johan Wichers*, vaandrig, lakenkoopman, gezworene, † in 1636, zn. van *Wicher Wolters* en Gese.

Uit het tweede huwelijk:

6. *Hiliegonda Sygers*, tr. Groningen 13 okt. 1659 (procl. 17 sept.) *Samuel Cruidner*, student te Groningen 29 aug. 1650, te Franeker 2 aug. 1654 en te Utrecht 1655, lid van de Groningsch-Friesche studentenver. aldaar (Ned. Leeuw 1924, kol. 134), secr. van de weeskamer te Groningen 1663, zn. van ..... en *Anna Zandt*.

In het album studiosorum van Groningen zijn nog ingeschreven:

30 juli 1674 *Wilhelmus Sighers*, Groningen:

3 dec. 1688 *Sigher Sighers*, Gron. Phil. et Litt.: die ik niet weet te plaatsen.

Hiermede zijn naar mijn mening wel de meeste personen met de naam Sigers in het juiste verband gebracht.

De familie Van der Esch in de kwartieren De Geer × Van Assendelft,

door MR. **DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT**.

§ 1.

Op een achttiende-eeuwse kwartierstaat *De Geer* X *Van Assendelft*, in het bezit van Mr. W. W. van Valkenburg te Wassenaar, bezet het echtpaar *Jaques van der Esch-Bastina van Drie1* twee van de zestien kwartieren, gevolgd door de zoon *Engelbert van der Esch*, a° 1653 gehuwd met *Cornelia Quarles* en, vervolgens, door de kleindochter *Petronella van der Esch*, huisvrouw van Mr. *Paulus van Assendelft*. *Van der Esch* voert hier: doorsneden, boven in goud twee winkelhaken van blauw ruggelings gekruist, beneden in blauw een ster (6) van goud; en *Van Driel:* in goud een dubbele adelaar van rood. Kwartierdragers zijn de nog heden talrijke nazaten van Mr. *Jan Jacob de Geer*, heer van Gimo, Finspong en Fossala, geboren huize Rijnhuizen te Jutphaas 4 augustus 1666, † Utrecht 16 september 1738, uit diens huwelijk de dato 's-Gravenhage 6 oktober 1704 met *Jacquelina Cornelia van Assendelft*, geboren aldaar 6 december 1682, † Utrecht 20 mei 1754, dochter van Mr. *Paulus* en *Petronella van der Esch*, voornoemd. De weduwe *De Geer-van Assendelft* ligt begraven te Utrecht in de St. Janskerk onder een zerk met haar alliantiewapen en de navolgende acht kwartieren:

van Assendelft	*van der Esch*
van Dulmen	*Quarles*
van Persijn van Ouwendijk	*van Drie1*
de Kempenaer	*van Berckel*.

Van deze familie *Van der Esch* leeft in de manstam geen nakomelingschap meer.

In de loop der jaren verschenen betreffende de personalia en de wapens *Van der Esch-Van Drie1* tegenstrijdige publicaties (vgl. ir. A. J. J. van der Rest in dit maandblad, jaargang 1956, kol. 127), welke de behoefte aan opheldering hebben doen gevoelen. Hieraan is dit opstel gewijd, waarbij tevens is gevoegd een meer afgeronde genealogie *Van der Esch* (Piershil).

Bij het schrijven van het hoofdstuk van der Esch in mijn boek „Een Honderdtal Nederlandsche Families", uitgave 1946, stelde ik de oudste twee generaties als volgt voor:

1. **Jacob** *Jacobs van der Esch*
× *Bastiana Adriaens van Syderveld*

	1.	2.	3.
II.	*Adriaen Jacobs*, † vóór 1668, × *Neeltje Bastiaens Wercker*.	*Cornelis Jacobs*, woonde in Rhoon c. 1665.	*Engelbert Jacobs*, × 1653 *Cornelia Quarles*.
	↓ kwartier Maris n° 155.		↓ kwartier De Geer *Van* Assendelft

Evenmin als de andere publicaties heeft dit schema bij nadere genealogische analyse, stand kunnen houden. Wij zullen hiervan in de volgende paragrafen verslag doen.

§ 2.

Voor bovengenoemde II. 2. *Cornelis Jacobs van der Esch* zijn er ruimschoots akten voorhanden in het rechterlijk archief van Rhoon, onder meer, de staat en inventaris d.d. 10 juni 1699 (E XXXIX n° 18) nagelaten bij *Cornelis Jacobs van der Esch*, in leven heemraad van Rhoon, gedaan wegens *Dirk Pieters Romeyn, Cornelis* en *Teunis Pieters Couwenhoven* als bij testamente gestelde voogden over de minderjarige erfgenamen en executeurs van het testament in dato 22 augustus 1680 verleden voor de Rotterdamse notaris Jacob van Aller. De testateur had hierbij zijn huis en landerijen onder Poortugaal, Hoogvliet en Roosande vermaakt (Rhoon, ra. E XXXIX n°15), en wel 1° een legaat van land in Hcogvliet aan zijn zuster van halve bedde *Neeltje Jacobs*, en 2° zijn overige goederen aan zijn universele erfgenamen, te weten voor één derde deel de kinderen van zijn overleden broer van halve bedde *Ary Jacobs van der Esch* (zie in het schema II.1) en voor twee derde deel zijn magen ab intestato van moederszijde, nochtans met dien verstande, dat op de portie van Pieter Cornelisse Couwenhoven de jonge, zijn testateurs oom van moederszijde, werd aanbedeeld de cijns op het land in Hoogvliet, dat gelegateerd was aan testateurs halve zuster *Neeltje Jacobs*, voornoemd, en dat hem was aangekomen uit de boedel van za. *Neeltje Cornelisse Couwenhoven*. Het familierelaas van deze

akte stemt overeen met de ongedocumenteerde „Geslachtboom" van *Doen Beyense (van Driel),* die omstreeks 1440 een vicarie gesticht had met vijfendertig gemet lands in Poortugaal (fotocopie aanwezig in de bibliotheek van ons genootschap; de oudere generaties in deze geslachtsboom zijn herzien door A. G. de Groot in Ned. Leeuw 1945-1946, kol. 134, e.v.), zodat wij nu in staat zijn, om II. 2. *Cornelis Jacobs van der Esch te* vereenzelvigen met *Cornelis Jacobs* op bladzijde 22 van die „Geslachtboom", zoon van Jacob *Adriaens,* schout van Rhoon, geprocreëerd bij *Jannetje Cornelisdr. Couwenhoven.*

Deze Couwenhoven's waren rechtstreekse stamhouders van *Doen Beyense van Driel,* die zich waren gaan noemen naar hun bezitting Co u d en h ov en. Ten bewijze hiervan ontlenen wij aan de Hollandse Leenkamer n° 232, p. 150, 164, 169 j° n° 151 caput Arckel p. 1 v°:

> Een stuk dijk geheten C o u d e n h o v e n, gelegen in den ambachte van Oudervliet in Poortugaal, verlijdt
> 1548 *Commer Beyens* bij overgifte van *Pieter Waddens,* (n.b. Hughe Waddijns, wiens huis C o u d e n h o v e heette, werd met deze dijk beleend 1434; vgl. Holl. Leenkamer deel 78 fol 271),
> 9-7-1565 *Cornelis Commers* bij dode van *C o m m e r Beyens,* zijn vader,
> 27-7-1613 *Pieter Cornelisse* bij dode van *Cornelis Commerse,* zijn vader,
> 5-3-1649 *Pieter Cornelisse Couwenhoven,* woonende op Hoogvliet, bij overdracht in eigendom van zijn moeder zn. *Grietje Pieters,* wcd. *en* boedelhoudster van *Cornelis Commers Couwenhoven,* als uit krachte van uitkoop jegens haar kinderen van hun vaderlijke goederen gedaen, representeerde haar voorn. man *Cornelis Commerse,* die oudste zoon en leenvolger was van *Commer Beyens* blijckende van voors. overdoeninge bij acte den 24 July 1644 voor notaris Cornelis Nieupoort ende getuygen binnen der stede van Schiedam gepasseert. (n.b. De nieuwe belening van 1649 strekte tot opheffing van een geschil tussen de lecngriffier en Pieter Cornelisse, die de leenroerigheid betwist had. Een extract van dc notariële akte d.d. 24 juli 1644 is aan het verlij van 1649 gehecht, maar het protocol van de Schiedamse notaris Nieupoort is in het ongerede geraakt.)

Wij hebben nu het bewijs van een generatie 1 met de namen van de echtelieden *Jacob van der Esch* en *(J)annigje Couwenhoven,* van wie de vrouw — van huis uit een *Van Drie1* — met het wapen Van Drie1 kan worden aangediend, maar wij zullen ervaren, dat dit echtpaar niet past in de kwartierstaat *De Geer × Van Assendelft!*

§ 3.

Voor de in het schema van §1 onder 11. 3. vermelde *Engelbert Jacobs van der Esch* leverde het gemeente-archief te 's-Gravenhage heel wat akten op, waarvan echter slechts één op 's mans herkomst duidt, namelijk het testament dat hij en zijn vrouw, *Cornelia Quarles,* op *2* september 1656 deden verlijden bij notaris Van Groenevelt en waarbij de testateur beschikte over z ij n h u i s e n 1 a n d o n d e r o u d-P i e r s h i 1. De titel van aankomst van deze bezitting kwam te voorschijn uit het rechterlijk archief van Piershil (E XXXV n° 4), en wel het transport van 24 mei 1655 door *Jacob Engelbrechts van der Esch, onse* i n w o o n d e r, a a n z i j n z o o n *Engelbrecht van der Esch,* commies ten comptoire van de heer ontvanger-generaal te 's-Gravenhage, van acht morgen land met huis en plantage voor 6800 caroli guldens. Engelbrecht's moeder werd ons bekend uit een akte van 1 mei 1633 (r.a. Piershil E XXXV n° 3), toen compareerden *Claes Jans Syervelt, Willem Pieters* schipper als man en voogd van

Pietertje Jans, Jacob Engebrechts als man en voogd van *B a s t i a e n t j e J a n s ,* en *Lysbet Jans* wed. van *Aryen Jacobs,* geassisteerd met *Claes Jans Syervelt* haar broeder en gekozen voogd in deze, mitsgaders de voorzegde *Claes Jans* en *Willem Pieters* schipper als voogden van de nagelaten weeskinderen van *Maritge Jans* geprocreëerd bij *Cornelis Pieters Kindermaecker,* allen erfgenamen van *Jan Frans alias Jan Aerts,* doende transport van een schuldbrief ten laste van *Gerrit Barents Houtting* terzake verkoop van een huis op de Hoochstraat in Oud-Beyerland d.d. 2 mei 1632. Bij akte van 20 september 1622 had *Jan Frants* (in de akte doorgehaald: Aerts) dit huis verkregen voor 2125 gulden. (ra. Oud-Beyerland n° 4).

Bastiaentje Jans van Sidervelt was nog op 13 januari 1658 in de Grote Kerk van 's-Gravenhage getuige bij de doop van haar kleinzoon *Cornelis van der Esch.* Haar broer *Claes Jans van* Sy *(d)ervelt* is schepen geweest van Piershil circa 1630. Hun vader vonden wij niet anders genoemd dan met de namen *Jan Frants* alias — of wel: „genaemt in den wandel" — *Jan Aerts;* hij moet tussen bovenvermelde datum van 2 mei 1632 en 1 mei 1633 gestorven zijn. Bloys van Treslong Prins vermeldt het grafschrift van zijn vrouw in de kerk van Nieuw-Beyerland:

> „Hier leyt begraven *Aryaentken Claes* frou van *Jan Aertse alyas Jan Franse* gewonnen en geboren uyt Stryen, is gestorven de 29 May 1620".

In de kwartierstaat *De Geer × Van Assendelft* leze men nu in de plaats van *Basfina van Driel: Bastiana Jans van Sydervelt,* met vervanging van het wapen Van Drie1 door dat van Van Sydervelt.

Ten dienste van deze mutaties sprokkelden wij nog enige genealogische en heraldische gegevens over de *Sydervelf's* in deze streek van de Zuid-Hollandse eilanden.

> Allereerst de levensloop van *Jan Aerts* alias *Jan Frans:*
> 9-7-1581 weeskind in Oud-Brycrland onder voogdij van dc schout *Cornelis van Groeneveld;* verkocht land met (zijn halfzuster?) *Aryaentje* Frans huisvrouw van *Gerrit Adriaens Monis.* (r.a. Oud-Bevcrland no. 1).
> 26-12-1592 wonende in Nieuw-Beyerland, kocht huis en erve in Oud-Beyerland (r.a. alsv.).
> 5-7-1608, wonende aan de zuidzijde in Nieuw-Beyerland, kocht 7 gemet 175 rocden in Oud-Picrshil (ra. Piershil E XXXV no 3) ; nadat dit land hij dode zijner huisvrouw was aangekaveld aan zijn dochters, die gehuwd waren respectievelijk met *Cornelis Pieters* (*Kindermaecker,* schepen v a n Piershil 1613), *Jacop* Engebrechts (zie § 6 IIIb), en *Adriaen Jacops* (o o m van voorgaande, zie § G IIa), stelden dezen het wederom te zijner beschikking op 25-6-1622 (r.a. Pierskil E XXXV no. 32), waarna *Jan Aerts alias J a n Frants,* nu wonende in Piershil, tot verkoop overging voor 2843 pond 15 st. tot 40 groten het pond, bij a k t e v a n 22-12-1622 (r.a. Piershil E XXXV no. 3).
> 4-8-1622 en IS-91622 nog wonende in Nieuw-Beyerlanrl, kocht land en huis in Oud-Beyerland (r.a. Oud-Beycrland no. 4) ; 29-7-1629, 1-9-1630 e n 19-9-1630 inwoner van Oud-Beyerland (r.a. alsv. no. 30).

De stamreeks *Van Sydervelf* kon hierbij niet verhoogd worden: misschien zou een onderzoek in Strijen nog wat opleveren, waar *Aryaentken Claes* de vrouw van *Jan Aerts alias Frans* „gewonnen en geboren" was.

Tijdgenoten in Oud-Beyerland zijn geweest *Aert Aerts Syervelt,* die 23 juni 1601 aldaar een huis kocht (r.a. Oud-Beyerland n° 1), en *Cornelis Jansen van Sydervelt,* † 5 m e i 1628 oud 78 jaren, begraven in de kerk in een graf met zijn vrouw *Flortgen Jans,* † *26* maart 1656 oud 80 jaren (zie W.

A. van Rijn in dit maandblad 1926, k. 75; de wapens op de grafzerk zijn uitgekapt). Uit dit laatste echtpaar stamde *Arien Cornelisse van Sydervelf*, die als j.m. van Oud-Beyerland aldaar huwde 19 dec. 1632 met *Lysbeth Gerrits Berendrechf*; hij was lakenkoper, vóór-schepen en ouderling, testeerde als weduwnaar 7 maart 1682.

R. Th. Muschart, die in zijn collectie — onder verwijzing naar het hs. Schulerus, folio 409, in de bibliotheek der Technische Hoge School te Delft — het wapen beschrijft:

„in zilver een schuinrechts geplaatst groen lindenblad „de steel naar boven, waarop een natuurlijk gekleurde „zijderups kruipt in een bocht naar rechts",

rekent tot deze familie *Antoni Cornelisse Sydervelt*, geb. 1610. schout en burgemeester van Simonshaven, Mr. *Cornelis Anfonisz Sydervelt*, † Geervliet 23 januari 1680, secretaris van Geervliet en den Lande van Putten (zie grafzerk in de kerk van Geervliet), en *Albert Sydervelt c.* 1766 schout van Nieuw-Beyerland. Naamgenoten in Den Brie1 vindt men genoemd in „Algemeen Nederlandsch Familieblad" 1903, p. 100.

§ 4.

De bovenstaande genealogische analyse leidt nu tot splitsing van het schema van paragraaf 1 in twee nieuwe schemata A en B.

A.

1. *Jacob Adriaens van der Esch*,
schout van Rhoon,
x
1° *N.N.*
2" *Jannetje Cornelisdr. Couwenhoven*
uit het geslacht *Van Driel.*

uit 1ste huwelijk :
11. *Adriaen Jacobs*
= het eerste schema sub II. 1.
↓
kwartier Maris n°. 155

uit 2de huwelijk :
Cornelis Jacobs
= het eerste schema sub 11. 2.

B.

I. *Jacob Engelbrechts van der Esch*,
te Piershil,
X
Bastiaentje Jansdr. van Syderveld.

II. *Engelbrecht Jacobs van der Esch*,
= het eerste schema sub 11. 3.
↓
kwartier *De Geer X Ban Asscndelft.*

Met dit beeld voor ogen k a n men de onjuiste naam *Basfina van Driel* op de kwartierstaat *De Geer X Van Assendelft* verklaren uit een verwarring van de generaties 1 van schema A en schema B, maar wij menen een nog meer verschoonbare dwaling te mogen veronderstellen.

Een korte aantekening in „Wapenheraut" 1899, p. 71, geeft aan *Jacob van der Esch* (= schema B 1) een *Van Driel* tot moeder, en in een handschrift van B. Boogaart te Goes (Centraal Bureau voor Genealogie) heeft deze Jacob tot ouders: *Jacob van der Esch* en *Anna van Driel*. Voor wat deze vader betreft, klopt de voornaam Jacob al vast niet, want de Jacob van schema B 1 was een *E n g e l b r e c h f* szoon, maar wij houden ons nu alleen met de moeder bezig, de vrouw dus van een *Engelbrecht (van der Esch)*. Op *22* juli 1599 gaf *Jacop Jacopse*, schepen van Piershil en waard in de Schenckanne (zie § 6 sub I. 1) een obligatie af van vijfenveertig ponden aan de erfgenamen-dochters van zijn huisvrouw, te weten de huisvrouwen van *Cornelis Herberfs* en *Engelbrecht Jacops* (r.a. Piershil E XXXV n° 1). Volgens een voorafgaande akte van 17 november 1597 was de overledene genaamd *Maertje Ariens Haesemoer. Cornelis Herberts* was toen ter tijd gehuwd met *Machteld Segers* (r.a. Piershil E XXXV n° 13), terwijl bekend is dat *Engelbrecht Jacops*, die dus getrouwd was met een zuster van *Machfeld Segers*, één kind *Seger* en een ander kind *Maertje* heeft laten dopen, kennelijk naar grootvader en grootmoeder van moederszijde. De familieverhouding was ingewikkeld doordat *Jacop Jacopse* en *Engelbrecht Jacops* broers waren en hun vrouwen onderscheidenlijk tante en nicht, maar duidelijk is nu wel, dat *Engelbrecht Jacops (van der Esch)*, gehuwd is geweest met N. *Segersdr.*, dochter van *Seger N* en *Maertje Ariens Haesemoer.* Verder konden wij de identiteit van N. *Segersdr.* niet benaderen; haar man overleed reeds omstreeks 1600 en daarna ontmoeten wij in een familieakte *Jan Bastiaens van Driel*, die schepen van Piershil geweest is circa 1620. Deze *Van Drie2* verkocht n.m.l. op 8 juni 1620 tezamen met *Machfeld Segers*, die geassisteerd was door haar zoon *Pieter Cornelis*, land in Oud-Piershil aan de kinderen van wijlen *Engebrecht Jacobs* (r.a. Piershil XXXV n° 3), een akte welke duidt op een schikking betreffende het „Segers" bezit, waaraan dan de kinderen van *Engebrecht Jacobs* deel hadden, nomine hun moeder *N. Segersdr.*, en *Van Drie1* wellicht als tweede man van deze N. *Segersdr.*

Indien *Jan Basfiaens van Driel* werkelijk, zoals wij veronderstellen, de stiefvader is geweest van *Jacob Engelbrechts van der Esch* (schema B 1), ligt het dan niet voor de hand, dat hij bij het nageslacht als grootvader in herinnering is gebleven, en een eeuw later — toen de heraldicus opdracht kreeg voor de kwartierstaat De Geer X van Assendelft — aangemerkt werd, niet als Jacob's stiefvader, maar als de vader van Jacob's vrouw, die immers een *Bastiaentje Jansdochter* was? Zo is het kunnen gebeuren, dat *Basfiaentje Jansdr. van Sydervelt* ten onrechte versierd werd met naam en wapen *Van Drie1* !

Ons medelid G. J. Vermaat Hzn. te Poortugaal wees mij er echter op, dat in de tak *Couwenhoven* der *Van Driel's de* dubbele adelaar niet gevoerd werd, maar in goud een burcht van rood met poort van zilver en valdeur van zwart; aldus op rouwborden *in* de kerk van Charlois van *Cornelis Pieters Westdael* ex matre *Couwenhoven* en diens huisvrouw. Trouwens, onder de nakomelingen van *Doen Beyensc (van Driel)* is de dubbele adelaar niet algemeen gevoerd geworden. Zo vertonen de zegels van *Beye Doens* (bovenvermelde stamboom blz. 10) en van *Doen Willems* (t.a.p. blz. 33) in het archief der heerlijkheid Albrandswaard : een vos.

De heer Vermaat wist de stamboom te verhogen m e t *Beye Beyensz*, † vóór 8-6-1408 (Repertorium Karthuizerklooster Nieuwlicht bij Utrecht) stichter van memorie no. 98 op land onder Poortugaal, wiens moeder *Lysbeth* eveneens *een* memorie had gesticht. (Kerkelijk archief Poortugaal „Vestiging van jaargetijden te Poortugaal op lande aldaar en omstreken").

§ 5.

Het oudste spoor der familie *Van der Esch* vonden wij in Piershil, gelegen in het Land van Putten. Piershil was ontstaan door bedijking omstreeks 1524, krachtens octrooi van Karel, prins van Spanje, verleend aan Frederik van Renesse (vgl. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek). Met de ontginning van de nieuwe polder heeft zich daar neergezet

Jan Jacobse, die, in het eerst bekende gerechtsprotocol, tot 1566 als schepen voorkomt, en op 27 november 1565 land transporteerde „uitten naeme en vanwege ‚M a r t j e sijns lieve moeder" (r.a. Piershil E XXXV n° 12). In aansluiting op *Jan Jacobs* werd *Jacob Janse* schepen van Piershil, een sterke aanwijzing in deze kleine dorpsgemeenschap voor verwantschap van vader op zoon, maar verder bewijs ontbreekt.

Met laatstgenoemde vangt thans de geregelde stamreeks aan. De bevolkingsaanwas ter plaatse bleef lange tijd gering, want eerst in 1621 heeft men Korendijk of Goudswaard en Piershil gesplitst in afzonderlijke kerkelijke gemeenten elk met eigen predikant, behorende tot de classis Den Briel. Het dorp werd in de loop van de zeventiende eeuw een aangenaam woonoord, volgens de schrijver van de „Tegenwoordige Staat van Holland" „klein Den Haag" bijgenaamd. De familie Van der Esch werd niet talrijk; één tak vestigde zich circa 1600 te Rhoon, Land van Putten, en stierf na een paar generaties uit. De Piershilse stamhouder *Engelbrecht* kreeg tegen het midden van de zeventiende eeuw een plaats op het kantoor van de ontvanger-generaal van Holland en Westfriesland, *Van Berckel,* verhuisde naar Den Haag, en huwde in 1653 *Gerard van Berckel's* kleindochter *Cornelia Quarles.* Hiermede zijn wij midden in de kwartierstaat De Geer X Van Assendelft. Een belangwekkende uiteenzetting van de verwantschap Van Berckel-Quarles-Van der Esch vindt men in het testament der echtelieden *Van der Esch-Quarles* d.d. 17 augustus 1669 bij de Haagse notaris François van Sprang. Er zijn nog meer allianties *Van der Esch* X *Quarles* tot stand gekomen, terwijl de familie bleef verkeren in het maatschappelijke milieu van het „comptoir-generaal", een typisch Haagse ambtenarenkring, door huwelijk verbonden met de Hollandse regenten.

Opmerking verdient de zeekapitein *Johan van der Esch,* die als commandant van het fregat Den Brie1 de prins van Oranje in 1688 naar Engeland overzette: hij wist toen aan de plaats van landing een verrassend effect te geven door een even eigenmachtige als vernuftige schijnmanoeuvre naar het noorden te maken (zie Jhr. Mr. J. C. de Jonge „Het Nederlandsche Zeewezen" dl. III). In het Hollands gezelschap van prins Willem ging ook mede Mr. *Jacob van der Esch,* „paymaster-genera1 of the Dutch forces", later commissaris van het zegel in Engeland. Wie zich een beeld wil vormen van de omgeving van de koning-stadhouder, leze het soms zeer pikante journaal van *Constantijn Huygens* Jr, Willem's secretaris, die Mr. *Jacob van der Esch* geregeld te Londen zag (Uitgave Historisch Genootschap, Keminck en Zn. Utrecht 1876).

In de grafboeken der Grote- of St. Jacobskerk van 's-Gravenhage (beschrijving door M. G. Wildeman, 1898, blz. 43) wordt vermeld het familiegraf Van der Esch met de namen van de daarin teraarde bestelden.

De jongste telg, *Engelbert Philip van der Esch,* overleed kort na zijn derde verjaardag in oktober 1742; nog vele jaren werd hij door de oudere generatie overleefd.

Wat betreft het wapen, stemmen de afbeeldingen op de kwartierstaat *De Geer* X *Van Assendelft* en op het portret van Dr. *Gerard van der Esch* (1656—1726), twee achttiende, eeuwse vindplaatsen, overeen, zodat men de beschrijving in § 1 als juist mag aannemen voor de Piershilse-Haagse tak der familie. In de Rhoonse tak heeft de schout *Jacob Adriaens van der Esch* — zie § 6 IIIa — gevoerd en scheprad met zestien schoepen, zoals dit afgedrukt staat in dit maandblad jaargang 1930: het wapen op de zerk van zijn zoon *Rochus*

in de kerk van Rhoon is helaas uitgekapt. Zonder nader verband te kunnen leggen merken wij op, dat een vroegere schout van Rhoon, *Dirck Cornelisz.* genaamd, op 28 maart 1560 eveneens met een rad zegelde (archief Van Dorp, portef. C 32, aanwinst 1888 n° 12, A.R.A. 's-Gravenhage).

In het bijzonder op de Zuid-Hollandse eilanden en omgeving is de naam *Van (der) Essche* of *Es(ch)* verbreid. Afleiding van de boomnaam, middelnederlands ‚essche", ligt voor de hand; een ander woord „esse" eveneens vrouwelijk — betekend: „oven", „vuurhaard", en, in de variant „est", „ast", „eest": „vloer" of „gewelf" waar de meerkrap gedroogd wordt". Een gors, dat op 14 april 1461 door Karel van Bourgondië, als heer van Putten en Strijen, onder de naam van het Nieuwe land van Strien, was uitgegeven, kwam op 14 juni 1479 door koop in handen van zijn rentmeester *Jan van Essche.* Laatstgenoemde polderde het land in 1480 in, maar de polder is spoedig daarna weer ingevloeid. Toen *Jan van Essche c.s.* op 8 januari 1483 de nieuwe bedijking uitgaven, werd daaraan blijvend zijn naam verbonden door de voorwaarde:

> „Item soe sal 't selve nijeuwe bedijckte land blijven „behouden sijnen eersten naeme en gehieten wesen 't „Landt van Essche als voors. is, sonder dat hier na- „maals te vernamen". (zie L. A. Overwater Jz. „Gorzen en aanwassen van den Lande van Essche").

De gelijke benaming van talrijke personen in deze streek behoeft dus niet te duiden op onderlinge verwantschap. Gepubliceerd werd reeds de genealogie van één groep, namelijk van het nageslacht van *Pieter Willems* en *Grietje Dirks,* echtelieden circa 1600 te Alblas, wier afstammelingen woonden, hoofdzakelijk, te Papendrecht, Dordrecht, Sliedrecht, Ridderkerk (exemplaar aanwezig o.m. bij het Centraal Bureau voor Genealogie, 's-Gravenhage).

§ 6.

Genealogie Van der Esch (Piershil).

I. *Jacob Jans (van der Esch),* geb. 1521, schepen van Piershil 1567-69, tr. *Geertruyd Engebrechts,* † 161 0/1 1; zij hertr. *Aert Louriss.,* †1609/10, heemraad van Oud-Piershil 1598-1609.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Jacobs (van der Esch),* † *c. 1609,* schepen van Piershil 1595—'99, waard in de Schenckanne ald., vertrok naar Goudswaard, weder in Piershil beëdigd als schepen 12-7-1601, tr. *Maertje Ariens Haesemoer,* † 1598, wed. van *Seger N.*
2. *Adriaen Jacobs,* volgt IIa.
3. *Engebrecht Jacobs,* volgt IIb.

26-7-1569 *Jacop Jans.* schepen alhier. 7-4-1566 oud omtrent 46 jaren getuigt, 24-7-1565 geeft schuldbekentenis (Piershil r.a. E XXXV no. 12).
3-3-1596 belending het land van *Aert Louriss, Jacob Jacobs en Engebrecht Jacobs* (Piershil r.a. E XXXV no. 1).
17-11-1597 *Job Jacobs onze* inwoonder als man en voogd van *Maertien Ariensdr.* geeft schuldbekentenis aan de mede-erfgenamen van *Dirck Ariens Haesemoer,* krachtens accoord van 25-1-1597; in margine: voldaan 23-4-1607 door *Jop Jacops* onse mede-schepen. (r.a. alsvoren).
13-7-1598 *Jacop Jacops,* waerd in de Schenckanne, verkoopt huis buitendijks van Oud-Piershil aan *Laurens Bastiaens* (r.a. alsvoren).
22-7-1599 *Jacop Jacops,* onze inwoonder en mede schepen, geeft schuldbekentenis van 45 pond aan de erfgenamen-dochters van zijn 2dc huisvrouw, met namen de huisvrouwen van *Cornelis Herberts en Engebrecht Jacops,* ter zake koop ran hun portie in „hui-

singe met keet genaempt die Schenckanne in den dorpe van Oud-Piersh il" (r.a. alsvorcn).
23-3-1601 Corn. *Danckerts* kooper van de Schenckanne voor 89 pond van *Jaoop Jawps* ind ter tyt wonende in den Coorendijk (= Goudswaard) (r.a. alsvorcn).
10-2-1610 Dc erfgenamen van za. *Jop Jaoops* verkopen land in Oud-Piershil aan *Adryaan Jacops* haar comparanten broeder en mede-erfgenaem (Piershil r.a. E XXXV no. 2).
10-2-1610 *Adryaan Jaoops* onze inwoonder bekent schuldig aan dc erfgenamen van zijn broeder *Jop Jacops zn.* wegens koop van één gemet zes en vijftig roeden in Oud-Piershil (r.a. alsv.).
11-6-1611 *Arien Jacops. onze* mede-inwoner en mede schepen, koopt voor 375 pond huis en land van de kinderen van *Engebrecht Jaoops sa.* sijn broeder, waarvan hij de wederhelft bezit (r.a. alsv.).
11-6-1611 De voogd van de kinderen van *Engebrecht Jacops* verkoopt, uit kracht van cen accoord bij *Geertruyd Engebrechts* za., *der voorz.* kinderen bestemoeder, in haar leven gemaakt met Arien *Jacops*, land gemeen met *Arien Jacops* (r.a. alv.).
2-3-1610 *Geertruyd Engebrechts* wed. mijlen *Aert Louriss*, met haar gecoren voocht in desen Aricn *Jacops*, koopt uit de erfgenamen van haar man *Aert Louriss*, te weten *Jacop Louriss* en *Jacop Imants* geswagers, *voor* 28 ponden (r.a. alsv.).

IIa. *Adriaen Jacobs (van der Esch)*, †1631/32, schout van Piershil 1588-92, schepen ald. 1611-13, heemraad van Nieuw-Piershil 1618; tr. vóór 1622 (vermoedelijk 2°) *Elisabeth Jans van Syderveld*, dr. van *Jan Frants alias Jan Aerts*, en *Adriaentje Claesdr.*; zij hertr. 1632 Jan *Pieters Vaer*, schepen van Coorndijk (= Goudswaard. Voor *Van Syderveld* zie paragraaf 3).
Uit dit of een vorig huwelijk:
Jacob Ariens, volgt IIIa.

1-4-1610 negen gemet land met huis, keet en berg in Oud-Piershil van *Geertruyd Engebrechts* nu *Arien Jacops* (Piershil r.a. E XXXV no. ï), door Arien *Jacops* verbonden 15-7-1610 (alsv. no. 2).
5-2-1611 Adriaen *Jaoops* doet eed als nieuw gekozen schepen (Piershil r.a. E XXXV no. 13).
18-11-1615 *Adryaen Jacops*, onze inwoonder, verkoopt 3 gemet 226 roeden en 7 gemet 268 roeden in Kieuw-Piershil (Piershil r.a. E XXXV no. 2).
14-11-1627 *Aryen Jacops, onze* inwoonder, koopt voor 475 ponden huis en erf in het dorp Piershil van de erfgenamen van *Neeltje Engels* (r.a. alsv. no. 3).
17-12-1633 *Jan Pietcrs Vaer*, schepen van Coorndijk, als man on voogd van *Lysbet Jans* med. en boedelhoudster van *Aryen Jacops* transporteert huis en erf in het dorp Piershil bij den voors. *Aryen Jacops* gekocht van dc erfgenamen van *Neeltje Engels* za. (r.a. alsv. no. *3)*.
16-2-1630 Arien Jacops, onse inwoonder, verkoopt aan *Jacob Engebrechts* de hofstede in Oud-Picrshil daer hij tegenwoordich op woont (r.a. alsv. no. 3).

IIb. *Engelbrecht Jacobs (van der Esch)*, †1599/1610, gegoed in Piershil, tr. N. *Segersdr.*, dr. van *Seger N.* en *Maertie Ariens Haesemoer;* zij hertr. vermoedelijk *Jan Bastiaens van Driel*, schepen van Piershil 1620; (zie paragraaf 4).

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Engelbrechts*, volgt IIIb.
2. *Seger Engelbrechts van der Esch*, † Piershil begin 1656, kinderloos.
3. *Aerntje Engelbrechts van der Esch*, tr. vóór 1628 *Jan Ariens. Zij* lieten in Oud-Beyerland dopen o.a. 26-11-1628 *Ariaentje*, b. en c. 23-10-1633 de tweeling *Engelbrecht* en *Willem*.
4. *Lyntje Engelbrechts van der Esch*, tr. vóór dec. 1624 *Adriaen Jacobs van Dalum*, †1667/75, kleermaker, lakenkoper en herbergier in Oud-Beyerland. Zij lieten in Oud-Beyerland dopen a. 24-8-1631 *Fygien*, b. 14-4-1634 *Leentgen*, *c.* 13-10-1636 *Engelbrecht*, d. 3-7-1639 *Heindric, c. 16-5-1644 Job.*
5. *Maertge Engelbrechts van der Esch*, † vóór 1656, tr. *Engelbrecht Ariens de Groot*, schepen van Nieuw-Beyerland 1633-38, van Piershil 1640—56, bode, sluis- en spuiwachter van Oud- en Nieuw-Piershil 1659, zn. van *Arien Tonis de Groot*, en weduwnaar van *Aertje Willems*.

3-3-1596 *Engebrecht Jacops* belender in Piershil (Piershil r.a. E SXXV no. 1).
22-7-1599 *Engebrecht Jacops* bij het overlijden van zijn huisvrouws moeder za. *Maertie Ariens* (r.a. alsv. *no. 1).*
24-6-1624 *Adryaan Jacops* als man en voogd van *Lyntie Engebrechts,* wonende in Oud-Beyerland, verkoopt 3 gemet hem vanwege zijn voors. huysvrouw jegens haar broeders en zusters aangecaveld in Nieuw Piershil in de 13e cavel, belend *Seeger Engebrechts* met subject van uytpad van één roede voor het land van *Seeger* en *Maertje Engebrechts* (Piershil r.a. E XXXV no. 3).
2-7-1644 *Engebrecht Ariens de Groot, onze* medeschepen, verkoopt aan *Seeger Bngebrcchts 3* gemet 50 roeden in Nieuw-Piershil.
7-8-1656 *Aryen Jacobs van Dalem*, wonende in Oud-Bcyerland soo voor hem selve en als oom en bloetvoogd van 't naergelaeten weeskind bij *Maertge Engebrechts* genaemt *Aryen Engeibrcchts*, item *Engelbrecht de Groot* als vader en mede voogd, ende Jacop *Engelbrechts van der Es* mede als oom en bloedtvoogd, verkoopen aan d'heer *Engelbregt van der Esch* comys ten comptoire van de heer ontfanger-generaal van Hollant in 's-Gravenhage, 3 gemet 41 roeden in Nieuw-Piershil, aan *Aryen Jacobs van Dalem* en genoemd weeskind gelegateerd bij testamente van *Seger Engelbrechts* sa. (Piershil r.a. E XXXV no. 4).
10-4-1655 schuldbrief van *Seger Engebrechts* ten behoeve van sr. *Engebrecht van* der *Esch* (r.a. alsv. no. 4).
23-3-1656 *Jacob Engcbrcchts van der Esch, onse* inwoonder transporteert op *Adryaen* Jacops van *Dalum,* in Oud-Beyerland, 3 gemet 283 roeden in Nieuw-Piershil hem aanbcstorven van syn broeder *Seger Engebrechts* belast met 600 gld. eompetcrende de heer comys van der Esch (r.a. alsv. no. 4).
10-2-1634 *Engebrecht Ariens de Groote* wnr. van *Aertje Willems*, geassisteerd met zijn rader Arien *Tonis de Groote,* koopt uit zijn weeskind bij *Aertje Willems,* ter presentie van *Aertje's* zuster *Lysbet en* van *Huyck Antonis* voogd cn bloedoom van het kind (Nieuw-Bryerland r.a. no. 1).
16-3-1638 *Engebrecht Ariens de Groote* transporteert zijn huis, erve en boomgaard in het dorp Nieuw-Beyerland (r.a. alsv. no. 1).

IIIa. *Jacob Adriaens van der Esch*, † Rhoon 1641/48, schepen 1610, schout 1624-40 van Rhoon, tr. 1 ° N.N., tr. 2° c. 1615 *Jannigje Cornelisse Couwenhoven*, † na januari 1661, dr. van *Cornelis Commers*, schout 1580, dijkgraaf 1589 van Rhoon, later schout van Pernis, baljuw 1584 van Rhoon en Pendrecht, en *Grietje Pieters*. Zie voor Couwenhoven paragraaf 2.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adriaen Jacobs*, volgt IVa.
2. *Neeltje Jacobs van der Esch*, † ongehuwd.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Cornelis Jacobs van der Esch*, † Rhoon 1699 kinderloos, schepen 1655, heemraad en kerkmr. 1664 van Rhoon.

4. *Rochus Jacobs van der Esch,* † Rhoon oud 33 jaar 14-4-1653, kinderloos, begr. ald. in de kerk (wapen van de zerk uitgekapt).

11-2-1614 *Jacob Adriaens van der Esch,* belender te Rhoon (nots. Symons te Rotterdam no. 18/382); zie voor zijn zegel en zijn ambten „Nederlandsche Leeuw" 1930 de artikelenreeks over Rhoon en Pendrecht van Hoynck van Papendrecht.
27-1-1637 rekening der verpondingen afgehoord door *Jacob Adriaens van der Essche,* schout, *Pieter Cornelisse Couwenhoven,* dijkgraaf, *Bastiaen de Wercker* ingeland (Rhoon, Ga.).
13-8-1649 schouw van de sloten in 's Roosant aan het land van do kinderen van za. *Jacob Ariens* aan *der Esch* (Rotterdam G.a. inventaris Pernis no. 1256);
28-5-1707 verkoop van dit land uit de nalatenschap van Cornelis *Jacobs van der Esch* (alsv. no. 1290).
1653 besluit tot taxatie van de onroerende goedtren nagelaten door *Rochus* Jacobs *van* der *Esch* in andere jurisdictiën (Rhoon, G.a. Staten van verschillende heffingen).
24-1-1661 Cornelis *Jacobs van der Esch,* wonende in Rhoon, zoon van Jannctje Cornelis *Kouwenhove,* erfgenaam voor 1/5 part in de nagelaten goederen, landerijen hoofdzakelijk onder Pernis van *Neeltje Corn. Kouwenhove* (Schiedam, notarieel no. 769 p. 441 en 561).
21-6-1693 Dezelfde koopt land in Rhoon (Rhoon r.a. E XXXIX no. 2); zie voor hem overigens paragraaf 2.
27-5-1701 Bastiaen *Willems Fonkert,* schout van Rhoon, koopt huis, schuur, erf, plantage aan 's Heerendijk te Rhoon uit de nalatenschap van Cornelis Jacobs *van der Esch* (Rhoon, r.a. E XXXIX no. 3).

IIIb. *Jacob Engelbrechts van der Esch,* † Piershil 1657, schepen van Piershil 1622-51, heemraad van Oud-Piershil 1636 en van Nieuw Piershil 1649-57; tr. vóór 1622 *Bastiaentje Jansdr. van Syderveld,* † na 1658, dr. van *Jan Frants alias Jan Aerts,* en *Adriaentje Claesdr. Zie* voor *Van Syderveld* paragraaf 3.

Uit dit huwelijk:

1. *Engelbert Jacobs,* volgt IVb.
2. *Adriana Jacobs van der Esch,* geb. te Piershil, tr. ald., andertr. Oud-Beyerland 30 april 1651, *Adriaen Bastiaens van der Jagt,* geb. te Oud-Beyerland, zn. van *Bastiaen Adriaena* en *Aelbrechtje Pieters.*
3. *Sophia Jacobs van der Esch,* geb. te Piershil, tr. 1° Piershil 31-1-1649, ondertr. Oud-Beyerland, *Cornelis Leenderts van der Meer,* geb. te Nieuw-Beyerland 1684, † Den Hitsert 1655/56, zn. van *Leendert Cornelis* en *Pietertje Jans;* tr. 2° Goudswaard 28 mei 1656 *Cornelis Willems Hoogewerf,* j.m. in de Korendijk (= Goudswaard); hij hertr. Oud-Beyerland 10 april 1661 *Lantgen Machiels* weduwe van *Aert Aerts Snaeyer,* en woont dan in Den Hitsert.

Een hs. Van dor Esch (Centraal Bureau voor genealogie, 's-Gravenhage) vermeldt t.a.v.
Jacob *Engelbrechts,* geb. 1593, † 13 aug. 1657,
Bastiaentje Jansdr., geb. 1597, † 1666,
Adriana *Jaoobs,* † 29 januari 1657,
Sophia Jacobs, † 17 febr. 1657,
Cornelis van der *Meer,* commies ten kantore generaal van Holland, † 23 mei 1655.
16-1-1621 staat en inventaris ten sterfhuize van *Bastiaen Ariens* van der Jagt (Oud-Beyerland weeskamer no. 11).
22-10-1633 *Adriaen Bastiaens van der Jagt,* wonende alhier, transporteert roerende goederen aan *Aelbrechtje Pieters* wed. *Bastiaen Adriaens* van der Jagt (Oud Beyerland, r.a. no. 30).
26-10-1628 *Aryan Bastiaens van der Jacht* verkoopt

2 morgen, 1 hond en 66 roeden land in Nieuw-Piershil (Piershil r.a. E XXXV no. 3).
22-11-1615 *Pietertje* Jans wed. *Lenert Cornelisse van* der *Meer,* geassisteerd met haar broer *Arien Jans* te Piershil en haar zwager *Arien Dirks,* schout -van Goidtschalxoord, koopt haar. kinderen uit n.m.1 *Lyntje 13* jr., *Cornelis* 11 jr., *Maertje 9 jr., Ariaentje* 7 jr., *Leentje* 5 jr., *Neeltje 3* jr. en *Arien* 20 weken (Nieuw-Beyerland, weeskamer no. 4).
23-5-1655 test. *Cornelis Leenderts van der Meer en Fytge Jacobs van der Esch,* wonende in Den Hitsert (nots. Van Bergen, Oud-Beyerland).
28-5-1662 *Aryen Leenderts van* der *Meer,* wonende zuidzijde Nieuw-Beyerland geeft schuldbrief van 1500 car. gld. aan sr. *Engebrecht van* der *Esch,* commissaris van het kleinzegel te 's-Gravenhage als oom en bloedvoogd van het weeskind van Cornelis *Leenderts van der Meer en Fietgie Jacobsdr. van der Es* (nots. Van Brrgen, Oud-Beyerland).
4-11-1622 heeft *Jacop Engebrechts* als schepen syncn behoorlijcken eedt gedacn (Piershil r.a. E XXXV no. 13).
24-5-1655 Jacob *Engelbregt van* der *Esch,* onse inwoonder verkoopt aan zijn zoon sr. *Engelbregt van der Esch,* comys ten comptoire van den heer ontvanger-gencrnnl acht morgen, huis en plantage in Oud-Piershil voor 6800 gld. (Piershil r.a. E XXXV no. 4).

IVa. *Adriaen Jacobs van der Esch,* begr. in de kerk te Numansdorp 1662, gegoed in Rhoon, Klaaswaal en op de Crekenstee in Strijen, tr. *Neeltje Bastiaens de Wercker,* dr. van *Bastiaen Leenderts de Wercker,* schepen van Rhoon 1607-28, en *Meynsje Cornelisdr.:* zij hertr. Numansdorp 26 juli 1665 *Ary Leenderts Verweel (van Weel),* j.m. van Strijen, schepen van Numansdorp 1673.

Uit dit huwelijk:

1. *Adriaentje Ariens van der Esch,* geb. Groot-Cromstrijen, † vóór 1668, tr. Klaaswaal 18 dec. 1660, ondertr. Numansdorp, *Cornelis Cornelisse Blaak,* geb. Nieuw-Cromstrijen, † ald. sept. 1692, schepen van Cromstrijen 1654, burgersergeant in Klaaswaal 1672; scheiding van zijn nalatenschap Cromstrijen 3 nov. 1693.
2. *Bastiaentje Ariens van der Esch,* geb. Groot-Cromstrijen 1650, † vóór april 1686, tr. *Dirk Pieters Romeijn,* †1699/1700, hij test. voor nots. H. van Bergen te Oud-Beyerland als weduwnaar wonende annex het dorp Westmaas, op 28 april 1686: zij test. tezamen a° 1681 voor nots. van Bergen vnd.
3. *Meynsje Ariens van der Esch,* geb. Groot-Cromstrijen 1654, † Den Hitsert 1696, tr. 1° Numansdorp 21 april 1675 *Gerrit Jacobs Crayensteyn,* geb. Groot-Cromstrijen c. 1650, † Numansdorp 1686; tr. 2" Numansdorp 18 juni 1692 *Basfiaen Pleunen Hoek,* wnr. van *Soetje Govertsdr.,* schepen van Oud-Beyerland, zn, van *Pleun Michiels.*

Het echtpaar *Crayensteyn-Van der Esch* bezet do kwartieren nos. 154-155 in Maris „Een honderdtal Ncderlandschc Families", uitgave 1946 blz. 76.

Begraven in dc kerk van Rhoon Bastiaen Leendertsc Wercker oud 74 jaren, overleden 15-1-1639, en zijn huisvrouw Mcynsgen Cornelisdr., overleden 27-10-1651.
15-5-1655 *Arien Jacobse van* der *Esch,* wonende in Claeswaal geeft schuldbrief aan *Justus Rijckewaert* med. doctor te Rotterdam van 600 car. gld. onder verband van vier en een halve morgen land in Oud-Rhoon; in margine: voldaan 5-5-1658 (Rhoon, r.a. E XXXIX no. 2).
31-5-1673 *Claes Claess Wcy* als man van *Maycke Bastiaens Wercker, Leendert* Ariens *Verweel* als man van *Neeltje Bastiaens Wercker,* zich mede sterk makende voor haar zwager *Cornelis Bastiaens Wercker*

in Rhoon, verkoopen diens nagelaten huis, erf, boomgaard met vier hont land aan *Dirk Hendricks van Driel* (Rhoon, r.a. E XXXIX no. 3).
23-4-1692 *Cornelis Jacobs van* ***der Es*** te Rhoon doet, als oom en voogd van *Barbar Cornelisdr. Blaeck,* ***re***kening van zijn administratie van de nalatenschap van *Neeltje* ***Bastiaens dc*** *Wercker* (Kromstrijen, weeskamer).
20-4-1681 test. *Neeltje Bastiaens de Wercker,* huisvr. van *Leendert Aryens Verweel* in Groot-Cromstrijen (nots. H. v. Bergen, Oud-Beyerland).
6-5-1701 De kinderen van za. *Dirk Pieters Romeyn* en ***Bastiaentje*** *Aryens van der Esch,* en van za. *Gerrit Jacobs Craeijesteyn* ***en*** *Meinsje Aryens van* der *Esch,* allen erfgenamen van za. *Cornelis Jacobs van der Esch,* verkopen land in Rhoon (Rhoon, r.a. E XXXIX no. 3).

IVb. *Engelbert Jacobs van der Esch,* geb. 11 maart *1622,* † 's-Gravenhage 23 april 1673, commies van de ontvanger-generaal van Holland en Westfriesland, commissaris van het klein-zegel van Holland, tr. Rotterdam 16 april 1653 *Cornelia Quarles,* geb. Rotterdam 22 sept. 1629, † 's-Gravenhage 9 nov. 1672, dr. van *John* en *Petronella Gerards van Berckel.*

Uit dit huwelijk drie jong overleden kinderen, en:

1. *Jacob.* volgt V.
2. *Johan van der Esch,* geb. 8 jan., ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 12 januari 1655, † ald. 26 juni 1689, kapitein ter zee, commandant van het fregat „Den Briel", waarop in 1688 Willem van Oranje zich inscheepte naar Engeland.
3. Dr. *Gerard van der Esch,* geb. *5* maart 1656, † 's-Gravenhage 7 januari 1726, penningmr. der Westambachten (Delfland) 1699, tr. 's-Gravenhage (Engelse K.) 28 april 1697 *Emerentia de Vos,* weduwe van *Willem Quarles,* geb. *3* maart 1650, † 's-Gravenhage 18 juni 1725, dr van *Pieter* en *Hester Servaas van Coulster.*
4. *Petronella van der Esch,* geb. *25* mei 1660, † 's-Gravenhage 8 april 1702, tr. ald. 7 maart 1680 Mr. *Paulus van Assendelft,* burgemeester van 's-Gravenhage, ged. 4 januari 1654, † ald. 27 aug. 1729, zn. van *Nicolaas* en *Jacqueline van Dulmen.*

   Dit echtpaar komt voor op de kwartierstaat *De Geer* × Pan ***Assendelft,*** zie paragraaf 1.

5. *Sebastiana van der Esch,* geb. 11 januari 1663, ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 17 januari 1663, † ald. 10 juni 1734, tr. Scheveningen 14 sept. 1681 Mr. *Aelbert Bosch,* ged. 's-Gravenhage 30 januari 1656, † ald. 17 mei 1729, commies-fiscaal der gemene middelen van Holland, zn. van *Jacob* en *Catharina Stalpert van der Wiele,* en wnr. van *Anna Elisabeth Venturin.*
6. *Cornelia van der Esch,* geb. 18 juli 1665, ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 22 juli 1665, tr. ald. 10 okt. 1683 Mr. *Casper van Hoey,* geb. Gorinchem 23 nov. 1658, † ald. 19 febr. 1735, burgemeester van Gorinchem, zn. van *Abrham* en *Adriana van Peursum.*

V. Mr. Jacob van der *Esch,* geb. 26 dec. 1653, ged. 's-Gravenhage (Kloosterk.) 13 januari 1654, † ald. 31 okt. 1712, commissaris van het klein-zegel in Holland, penningmeester der Westambachten (Delfland) 1690, paymaster-genera1 of the Dutch forces en commissaris van het zegel in Engeland onder Koning Willem 1688 en vlg., tr. 's-Gravenhage 31 juli 1680 *Maria van Zoutelande,* ged. ald. 23 januari 1664, † ald. 14 maart 1687, dr. van

Mr. *Nicasius* en *Catharina Couwenburch van Beloys.*

10-7-1680 huwel. voorw. van Mr. ***Jacob van der Esch,*** advocaat en commissaris van 't cleyn zegel van Holland, geassisteerd met zijn oom *Willem* ***Quarks,*** commies ten comptoire generaal, enerzijds, en anderzijds *Maria van Zoutelande,* geassisteerd meet haar oom en voogd *Pieter van Groenevelt,* oud-burgemeester van 's-Gravenhage, en mot juffr. *Elisabeth* wed. van de luitenant Jonker *Cornelis van Zoutelande* haar moeye. ('s-Gravenhage, g.a. notarieel inv. no. 235 fol. 154).

Uit dit huwelijk twee jong overleden zoons, en:

Engelbrecht, volgt VI.

VI. *Engelbrecht van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Nwe k.) 25 nov. 1681, † ald. 10 april 1716, commies der Haagse besoignes van de Admiraliteiten, tr. 's-Gravenhage, (Hoogduitse K.) 26 dec. 1706 *Cornelia Quarles,* geb. 29 mei 1683, † ald. 8 juli 1745, dr. van *Willem* en *Emerentia de Vos* (zie IVb, 3).

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Cornelia van der Esch,* ged. 's-Gravenhage 12 juni 1707, tr.? (volgens hs. van der Esch, berustend op het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage) Mr. *Willem Arend Quarles,* geb. 25 juli 1687, † 's-Gravenhage 3 maart 1763, penningmr. der Westambachten (Delfland), zn. van *Willem* en *Emerentia de Vos* (zie IVb, 3). N.B. Dit huwelijk werd niet gevonden in enig ander document.
2. *Amaranta van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 22 aug. 1708, † ald. 20 maart 1782, tr. ald. (Kloosterk.) 20 nov. 1736 *Hendrik Verschuring,* geb. 10 april 1697, † 's-Gravenhage 23 nov. 1769, commies van financiën van Holland.
3. Mr. *Jacob van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 27 okt. 1709, † ald. ongehuwd 12 mei 1758, advocaat Hof van Holland, commies ter griffie van H.H.M.M., 2e penningmr. der Westambachten (Delfland) 1755.
4. Mr. *Gerard van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 19 aug. 1711, † Batavia in 1736, onderkoopman O.I.Cie.
5. Mr. *Willem van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 29 januari 1713, † ald. 3 maart 1784, procureur-generaal bij den Hove van Brabant, tr. 's-Gravenhage 11 febr. 1738 *Maria Elisabeth Kiggelaar,* ged. ald. 21 april 1711, begr. ald. 25 sept. 1787, dr. van *Philip* en *Margaretha van Bayen.*

   Hun zoon *Engelbert* ***Philip*** *van der Esch,* do jongst,: stamhouder, gcd. 's-Gravenhage (Nicume K.), 6-9-1739, werd begraven alcl. 31-10-1742.

6. *Jan van der Esch,* ged. 's-Gravenhage (Grote K.) 21 okt. 1714, † ald. 16 maart 1745, kapitein der Hollandse guardes te voet.

   16 en 27-6-1784 scheiding en deling van de nalatenschap van Mr *Willem Arend Quarles,* kinderloos overleden, tussen zijn erfgenamen, te weten: voor ¼ deel de wed. van mr *Willem van der Esch* (zie deze genealogie VI 5), voor ¼ deel † *Amaranta* ***van der Esch*** med. *Verschuring* (zie deze genealogie VI 2), voor ¼ deel de kinderen van † *Willem Quarles* Baron de *Quarles,* en voor ¼ deel de kinderen van † Mr. *Lodewijk Quarles* (nots. Vriesen te 's-Gravenhage); zie „Nederland's Adelsboek" 19.57, Quarles X on Xbis.

KORTE MEDEDELINGEN.

(Del Campo genaamd) Camp.

(LXXIII, kol. 356 vlg. en LXXPV, kol. 20).

Bij de mededeling, dat (Johannes) Judocus *Camp*, waarschijnlijk niet te 's-Hertogenbosch werd gedoopt (Ned. Leeuw 1956, kol. 359), was het mij nog niet opgevallen, dat het R.K. doopboek van St. Jan te 's-Hertogenbosch een lacune vertoont van 1 juni 1685-29 okt. 1685. Blijkens bewaard gebleven aantekeningen van de vroegere stadsarchivaris R. A. van Zuylen (1806-1894) — R.A. 's-Hertogenbosch, Archief Heerlijkheid Geffen, Inv. no. 42 (genealogie Van *Vladderacken)* — heeft zich in het midden van de vorige eeuw een (vóór 1889 verloren gegaan) „Leenboek des Leenhuis van Nulant en de Heerlijkheid Geffen", beginnende met het jaar 1621, bevonden in handen van Jhr. Mr. H. B. Martini (1814-1883). Van Zuylen maakte hieruit aantekeningen, waaruit o.m. volgt, dat zijn voorvader *Willem van Zuylen*, als oudste zoon van *Rogier van Zuylen*, op ongeveer 21-jarige leeftijd op 9 okt. 1705 werd beleend met de helft van een vierde deel in de helft van een derde deel van de grote tienden van Geffen. Het wèl bewaard gebleven Leenregister van Geffen 1747-1794 (R.A. 's-Hertogenbosch) vermeldt inderdaad op fol. 48 vlg. o.a. de belening van *Willem van Zuylen* op 9 okt. 1705. Hoewel *Rogier van Zuylen* al zijn andere kinderen uit zijn beide huwelijken te 's-Hertogenbosch in de R.K. St. Janskerk deed dopen, is noch daarin, noch in een ander R.K. doopboek te 's-Hertogenbosch de doop van *Willem van Zuylen* te vinden. Toch was deze Willem ongetwijfeld een zoon van *Rogier van Zuylen* (1658—± 1705). Vermoed kan derhalve worden, dat *Willem van Zuylen* tussen 1 juni 1685 en 29 okt. 1685 in de R.K. parochie van St. Jan is gedoopt, maar dat deze doop of wel niet is opgetekend, of dat de aantekening daarvan plaats gehad heeft in een thans verloren gegaan apart registertje. In dat geval wordt het aannemelijk, dat ook *Johannes Judocus Camp* zeer wel in 's-Hertogenbosch kan zijn gedoopt, maar dat om dezelfde reden zijn doop thans niet meer teruggevonden kan worden. Is dit vermoeden juist, dan zou zijn geboorte dus gesteld kunnen worden in de maanden juni/okt. 1685.

MR. W. DE VRIES.

Chassé-Woortman.

In het laatst verschenen Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie vindt men op blz. 37-48 uitvoerige mededelingen over het geslacht Chassé van de hand van de heer H. L. Kruimel, waarin hij aantoont, dat *Carel Johan Chassé*, generatie III van dit geslacht (zie Ned. Adelsboek 1941) géén zoon is van *Hubertus Gerardus Chassé*, zoals men tot nu toe aannam, maar van diens broeder *Theodorus Chassé*, predikant te Mastenbroek en diens vrouw *Juliana Sophia Louisa Woortman*. Over laatstgenoemde deelt de schrijver alleen mede, dat zij vóór 5 febr. 1745 overleed en in eerste huwelijk getrouwd was met Ds. *Johan van Marle*, eveneens predikant te Mastenbroek. Noch plaats en datum van geboorte, noch van overlijden schijnen bekend te zijn, evenmin als de namen harer ouders.

Het protocol van vrijwillige zaken van Zwollerkerspel, waaronder Mastenbroek behoorde, levert echter bij nader inzien nog wel iets meer op dan het door de heer Kruimel meegedeelde accoord van 19 januari 1723 [1]). Op 26 april 1721 compareert *Juliana Sophia Louisa Woorfman* voor het schoutengericht van Zwollerkerspel en doet erfuiting aan haar drie onmondige kinderen *Hendrik, Agnes Margaretha* en *Eva Margaretha van Marle*, bij wijlen haar man *Johan van Marle* nagehouden. Mombers zijn *Otto Verbruggen*, professor te Groningen, haar comparantes stiefvader en *Jan Caspar Perizonius*, predikant te Genemuiden, oom van de kinderen. Laatstgenoemde was gehuwd met *Anna van Marle*.

Voor de hand lag een nader onderzoek naar prof. *Otto Verbrugge*. Hij wordt genoemd in het Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek, deel IV, 1186, maar dit vermeldt slechts, dat hij in 1670 in 's-Gravenhage werd geboren en in 1745 overleed, nadat hij in 1697 tot professor aan de hogeschool te Lingen en in 1717 aan de academie te Groningen was benoemd. Meer bijzonderheden gaf het Biogr. Woordcrboek van v. d. Aa, dl. 19, blz. 125. Dit zegt, dat hij in 1 701 huwde met *Agneta Margaretha Dankelmann*, wede. Dr. *J. C. Wortman*, hoogleraar in de rechten te Hamm.

Nu vinden we in de Ned. Leeuw 1914, kol. 203 en vlgg. talrijke in Lingen gesloten of geproclameerde huwelijken van Nederlanders vermeld en daaronder ook op 14 januari 1701 *Otto Ver brugge*, j.m. van 's-Gravenhage, professor van de Orientaalse taal en *Agnes Margrita Dankelman*, wede van de heer *Jan Carel Woorfman*, ceurvorstelijk Brandenburgs regeringsraad tot Kleef. Beide laatstgenoemden zijn dus de ouders van *Juliana Sophia Louisa Woortman*, wier eerste huwelijk met de Mastenbroeker predikant *Johan van Marle* eveneens te Lingen in mei 1707 werd geproclameerd en die in tweede huwelijk 14 mei 1721 zich verbond met Ds. *Theodorus Chassé*.

Gelijk de heer Kruimel reeds aantoonde, dat de voornamen der kinderen van *Carel Johan Chassé*, generatie III, geheel passen in het door hem ontworpen kader, zo is het ook hier het geval. *Carel Johan Chassé is* (onder omzetting der beide voornamen) genoemd naar zijn grootvader *Jan Carel Woortman* en van de drie vóórkinderen van *Juliana S. L. Woortman*. van haar eerste man *Johan van Marle* nagehouden, (zie bovengenoemde erfuiting) is de dochter *Agnes Margarefha van Marle* naar de grootmoeder van moederszijde en de beide anderen naar de grootouders van vaderszijde genoemd. *Hendrik van Marle*, de vader van de Mastenbroeker predikant *Johan van Marle*, was n.l. gehuwd met *Eva Margarefha Dankelman*, die op 5 mei 1706 in het schoutengericht van Zwollerkerspel een besloten testament vertoont, dat 11 januari 1707 werd geopend (Vergel. v. Doorninck, Geslachtkundige Aantekeningen, blz. 634). Mogelijk was zij een zuster van *Agnes Margaretha Dankelman*, de vrouw van *Jan Carel Woorfman*.

Johanna Sophia Louisa Woorfman, wier eerste huwelijk van 1707 dateert, zal omstreeks 1687 of eerder zijn geboren en was dus aanmerkelijk ouder dan haar tweede echtgenoot *Theodorus Chassé*, die in 1695 geboren werd. Plaats en datum van haar geboorte bleven mij onbekend. Blijkens het voorgaande komen in aanmerking Hamm, Kleef en Lingen. Zij stierf vermoedelijk in 1738, daar de betaling van haar weduwentractement door de ontvanger-generaal van Holland het laatst voorkomt in diens rekening over 1 mei 1737-30 april 1738.

De herkomst van de stamvader Ds. *Johan Chassé* kan mogelijk blijken uit de acta van de classis Tiel. MR. A. HAGA.

---

[1]) Het accoord is van 22 sept. 1722 en 19 januari 1723 is de datum van inschrijving in het protocol van vrijwillige zaken. De daarin vermelde gemeensman van Kampen heette Albert *de Haan*, niet de Hune.

Van Heemskerck.

(LXXIV, kol. 373.)

Johanna van Heemskerck tr. niet 's-Gravenhage, maar Rijswijk Z.H. 8 dec. 1658 *Willem van Barnevelt* (vgl. Maris „Een Wonderdtal Nederlandsche Families", uitgave 1946 blz. 153, genealogie Van Barnevelt, III).

J. C. MARIS.

Rijser.

(LXXII, kol. 251)

De in „De Ned. Leeuw" LXXII (1955), kol. 251, onder V D vermelde *Johan Rijser,* commandeur van de stad Meurs, had waarschijnlijk meer kinderen, welke dan moeten zijn gesproten uit een tweede huwelijk, gesloten na het overlijden (vóór 19 april 1645) van zijn op kol. 251 vermelde echtgenote *Trijn Blauhulck.*

De Ned. Leeuw LV (1937), kol. 421, vermeldt toch het huwelijk op 25 aug. 1669 te Meurs van *Johanna Maria Rijser* met *Gunter van Rijswijck,* vaandrig onder kapt. majoor (van Someren van) Vrijenes.

Gunter (of *Gerhardt) van Rijswijck* werd ged. te Maastricht 16 maart 1650 als zoon van *Baldewijn van Rijswijck,* kap. in Statendienst, sergeant-majoor van Grave, en *Catharina de Viry;* hij was later kap. in Statendienst en commandeur van het fort Schorbosch, en werd begr. te Aardenburg 27 april 1697.

In „De Ned. Leeuw" LV (1937), kol. 421/422, en LVI (1938), kol. 517, worden de dopen vermeld van zeven, te Meurs, Vianen en Ravestein tussen 1670 en 1685 gedoopte, kinderen uit het huwelijk *van Rijswijck-Rijser;* hierbij worden als doopgetuigen te Meurs genoemd: *Helena Rijser (1670); Alegunda Rijser (1674)* en *Hendrik Rijser (1676).*

W. W. VAN VALKENBURG.

BOEKBESPREKING.

„Nederland's Adelsboek" 1957, 50e jaargang, N.V. Uitgeverij W. P. van Stockum en Zoon, 's-Gravenhage [1957].

Bij het verschijnen van de 50ste jaargang van „Nederland's Adelsboek" past een herdenking van het baanbrekend werk der initiatiefnemers tot deze uitgave. Hun namen en die van alle opvolgende leden der redactie prijken dan ook terecht in het „voorwoord" op wat wij wel mogen noemen een erelijst. Voor de recensent is het verblijdend te vernemen, dat de redactie zich gevoelig heeft willen betonen zowel voor waardering als voor loyale kritiek. Wij hebben het steeds op prijs gesteld aan deze kritiek mede te werken ter verhoging van de gunstige reputatie van het in brede kring gaarne geziene „rode boekje", en herinneren in dit verband o.m. aan de verhelderende pennenstrijd tussen de hoofdredacteur en ondergetekende over de bewijsvoering van de stamreeksen [1].

Intussen vindt de recensent niet altijd gehoor, en zo moeten wij terzake het navolgende nog eens op eenzelfde aambeeld hameren. Bij de bespreking namelijk van „Nederland's Adelsboek" 1955 [2] wezen wij erop, dat in de korte schetsen der adelsgeschiedenis, voorafgaande aan elke stamreeks, ontbraken de oudst bekende admissies tot de ridderschappen. Deze

[1]) Ned. Leeuw **1936,** kol. 301—303 en 368—370, „Onbewezen stamreeksen".

[2]) Ned. Leeuw 1956, kol. 80—81.

omissie menen wij als een *principiële fout* te moeten aanmerken, immers de ridderschappen behoorden tot de officiële staatsinstellingen ook ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden, zodat de admissie tot die ridderschappen een off *icië le* akte van adeldom was. Doordat de redactie enerzijds deze admissies niet vermeldt, maar anderzijds wel akten van adelsgunsten van Engelse en Franse koningen en zelfs van de vreemde overheerser Napoleon, krijgt men in bedoelde schetsen bovendien een scheve geschiedkundige voorstelling, nota bene ten ongunste van de echt Nederlandse riddermatige geslachten!

Het jaarboek 1957 is gewijd aan de états présents der geslachten M-Re en levert een keurig verzorgde circa 500 bladzijden tellende actuële naamlijst van de levende generatie.

De *sociologie,* die volgens de moderne maatschappijleer belang stelt in bepaalde bevolkingsgroepen, krijgt hier een ruim geschakeerd studiemateriaal kant en klaar opgediend.

De gen *ea 1 oog* zal minder van zijn gading aantreffen, behoudens de *belangwekkende volledige stamreeks De *Norman d'Audenhove,* die voor het eerst in „Nederland's Adelsboek" verscheen. Deze familie, een Zuidnederlands geslacht, is anno 1816 opgenomen in de Nederlandse adel, maar na de afscheiding van België nimmer hier te lande gevestigd geweest; in 1956 werd (generatie XV), Jonkheer *L. R. de Norman d'Audenhove* weder tot Nederlander genaturaliseerd. De krachtens de diplomata van 1 816 en 1826 verleende Nederlandse adel was rechtens vererfd, ongeacht wijzigingen van nationaliteit: niettemin heeft de redactie de generaties XIII en XIV niet dienovereenkomstig betiteld, zodat het lijkt alsof de in 1956 genaturaliseerde Nederlander nieuwe adelsgunst verworven heeft met het praedicaat van jonkheer, hetgen uiteraard geenszins het geval is. Indien de Roemeense tak werkelijk in 1955 uitgestorven is, zou men zeggen, dat de verleende Nederlandse titel van graaf bij eerstgeboorte thans competeert aan voornoemde Jhr. *L. R. de Norman d'Audenhove.*

Niet verklaarbaar schijnt, dat generatie XIII genaamd wordt *von Norman und von Audenhove,* generatie XIV *von Norman d'Audenhove,* terwijl generatie XV uit de drukpers verschijnt als *de Norman d'Audenhove.* De redactie moge zich op deze problemen nader beraden!

Een verheugende aanwinst werd geboekt door de erkenningen van *Marius en* van *Carel Ploos van Amstel* bij de Koninklijke besluiten van 20 mei 1950 n° 20 en van 7 december 1954 n° 12. Met feit, dat de Kroon na lange tijd beraad het prerogatief tot adelsverlening van artikel 67 der Grondwet verlevendigd heeft, wettigt de hoop op een verdere harmonische hantering van oud-vaderlands adelsrecht in deze tijd. Wij hebben al uitvoeriger in dit Maandblad 1955 [3]) bepleit, dat *rechtshistorisch* in deze „afronding" van onze adel ook aan de stamhouders van het voormalig regentenpatriciaat een plaats toekomt, zodat de Kroon hiertoe kan besluiten zelfs binnen het kader van het huidig *politiek* beleid in adelszaken.

De tekst van dit aantrekkelijk jaarboek had wellicht op enige plaatsen aanmerkelijk bekort kunnen worden. *Om* een voorbeeld te noemen, bij het reeds vóór de vorige publicatie van 1949 uitgestorven geslacht *Van Neukirchen genaamd Nijvenheim:* de redactie had hier zeer wel mogen volstaan met de enkele herhaling van generatie IX 5 (Ned. Adelsboek 1949, blz. 251) , teneinde daarin de enige mutatie

[3]) Ned. Leeuw 1955, kol. 304—308.

te vermelden, n.m.l. het overlijden in 1951 van de laatste weduwe *Nijvenheim,* die door haar hertrouwen reeds sedert 1913 mevrouw *Cazius* geworden was. Dit zou tevens de duidelijkheid ten goede gekomen zijn, want bedoelde mutatie is nu nauwelijks uit te vinden!

Tussen de tekst zijn ingelast portretten van Mr. *W.* baron *Michiels van Kessenich, J. H. E.* baron *van Nagell,* Jonkheer *D. J. A. A. van Lawick van Pabst van Nijevelt* en Jonkheer *P. A. Reuchlin.* Onze aanbeveling om eens portretten van de andere sexe te plaatsen, zagen wij nog niet opgevolgd, reden waarom wij bij deze gaarne onze goede diensten aanbieden ingeval de redactie wederom mocht schromen een keuze te maken.

Op te merken valt nog de wijziging in de redactie van „Nederland's Adelsboek". Jonkheer Mr. C. C. *van Valkenburg,* die benoemd werd in de Hoge Raad van Adel, trad uit de redactie; men zal de goede entrée van de heer Van Valkenburg tot vele moeilijk toegankelijke vindplaatsen voor onderzoek node missen. Met de hoofdredactie heeft zich willen belasten de heer *W. F. del Campo Hartman,* een doorkneed genealoog; nieuw lid van de redactie werd de heer *M. Thierry de Bye Dolleman,* eveneens een oude bekende van ons genootschap. Aldus is een bekwame voortzetting van dit unieke werk verzekerd.

J. C. MARIS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Alkemade-Oosterveen. Gevraagd personalia, ouders en voorouders van het echtpaar *Daniel van Alkemade-Aarjaantje Oosterveen.* Hun drie zoons *(Arie,* geb. 1742, *Jacobus,* geb. 1743, en *Reinier,* geb. 1746), werden te Loosduinen geboren.

Lunteren. F. VAN HOOGSTRATEN.

van Alphen. (LXVI 322, 439; LXVII 26, 87; LXVIII 91, 190; LXX 187, 352). De mededeling van wijlen ons medelid Mr. J. B. W. M. van Roosmalen betreffende de poorterinschrijving te Breda van een *Cleys Godert Mertensz. van Alphen* (vide LXVII, kol. 27) moet berust hebben op de, op het poorterboek vervaardigde, klapper waarin de volgorde der namen onjuist werd weergegeven.

De bewuste inschrijving d.d. 6 maart 1573 luidt: *Godert Merten Cleyss,* geboren van Etten, schoenmaker van zynen ambachte, Is op heden poorter deser stadt geworden.

Laatstgenoemde blijkt identiek te zijn met de elders (o.a. LXVI, kol. 439) gesignaleerde *Govert Mertensz. van Alphen,* die in februari 1573 huwde met *Cathelyn van den Voirtbosch.*

Gaarne moge ik de hulp van medeleden inroepen bij het opsporen van een tweetal MS-genealogieën, die blijkens aantekeningen in het dossier-van Alphen (verz. Centr. Bureau voor Genealogie) door A. A. Vorsterman van Oyen werden geraadpleegd bij het opstellen van het beknopte relaas over de families van Alphen te Bergen op Zoom en Zierikzee in deel 1 van het „Stam- en Wapenboek".

Het betreft hier: a) een handschrift (vermoedelijk afkomstig van *Jacob Govertsz. van Alphen,* 1589-1630, zoon van bovengenoemd echtpaar), in 1876 in het bezit van de heer M. van Gorkum te Roermond, en b) een genealogie, in 1878 berustende bij de kapitein der Veldartillerie L. A. Frieswijk.

's-Gravenhage. **J. A. F. S. VAN ALPHEN.**

Beerthuis. Gezocht wordt datum en plaats van overlijden van *Geertje Beerthuis,* geb. Oude Pekela 24 april 1785 en, als wede van *H. Rientjes, 22* mei 1824 te Nieuwe Pekela gehuwd met *Sipko Spelde* (hij † Nieuwe Pekela 28 okt. 1825).

Bij het huwelijk van haar dochter *Berendje Spelde* te Nieuwe Pekela 3 januari 1852 wordt *Geertje Beerthuis* vermeld als „wonende Nieuwe Pekela".

In de bevolkingsgegevens van Nieuwe Pekela komt zij echter niet voor, ook niet in de lidmatenregisters der Herv. kerk.

Haar overlijden werd ook niet gevonden in een achttal aangrenzende gemeenten.

Rijswijk (Z.H.). **A. G. BESSEM.**

Falaiseau. Gevraagd de namen der ouders van *Michel Falaiseaa,* geboren in Frankrijk, begraven 's-Gravenhage 19 december 1747, oud 82 jaar, gehuwd met *Marie Madeleine Harenc,* begraven 's-Gravenhage 5 januari 1759, oud 82 jaar.

INLICHTINGENDIENST.

van der Goes. Gevraagd voorgeslacht van *Maritgen Claesdr. van der Goes* (haar zuster is *Aeltgen,* haar stiefmoeder *Dirckgen Jacobsdr.),* geb. Schiedam 1 april 1601, † ald. 26 maart 1647, tr. Schiedam 26 febr. 1632 *Jacob Jansz. Fockendijck,* lakenkoper, raad, burgemr. ald.

Assen. *G.* C. **HELBERS.**

Hoeijenbos. Gevraagd voorgeslacht van *Jan Hendricksz. Hoeijenbos,* geb. omstr. 1670, tr. Nieuwpoort (Z.H.) 2 febr. 1710 *Jannigje Wiggertsdr. de Vos,* geb. in 1672.

Assen. *G.* C. **HELBERS.**

van **Kessel.** (LXXIV 303). Hoewel geen antwoord op de vraag, is het volgende wellicht van belang voor het onderzoek:

Te Drie1 (classis Bommel) ondertrouwden 11 febr., en trouwen 1 maart 1733 *Hendrik van Alphen,* j.m. alhier, en *Sijke van Kessel,* j.d., geb. Hurwenen en wonende tot Rossum.

Voorts huwden te Garneren 21 maart 1706 *Benjamin Ponnink,* j.m. van Dublin, en *Hendrina de Bruins,* j.d. van Oppijnen. (Zie ook Gens Nostra, jrg. 12 (1957), blz. 200/201.)

De Bilt (U). W. F. **DEL CAMPO** HARTMAN.

Loffelt. (LXXIV 63,303). *Jacob Loffelt,* waarschijnlijk de zoon en niet de vader, komt voor als gerechtsbode van de hoge en vrije heerlijkheid Driebergen in de jaren 1790, 1798 en 1809. In 1798 treedt hij tweemaal op als gemachtigde van het Provinciaal Bestuur van het Land van Utrecht. Zie Jaarverslagen Kon. Oudh. Genootschap Amsterdam 1951-1952 en 1952-1953, p. 135, 136.

's-Gravenhage. **MR. ELISABETH C. M. PRINS.**

van Lomwel. Gevraagd voorgeslacht van *Jan Pietersz. van van Lomwel,* tr. *Neeltje Ariensdr. de Wildt,* en van *Pieter Laurensz. van Lomwel,* geb. (R.K.) Strijp, waarmede *Neeltje de Wildt* voornoemd te Ameide 18 april 1679 hertrouwde.

Assen. *G. C.* **HELBERS.**

Maclean-Fetmenger. Uit het huwelijk van *Lachlan Maclean (Macleane, Maciene)* en *Eva Sophia Fetmenger* werden te 's-Hertogenbosch gedoopt (Ger.):

1. *Florentina Catharina* ,26 april 1737;
2. *Maria Anna,* 9 sept. 1738;
3. *Florentina Margreta,* 1 nov. 1739;
4. *Charlotta,* 19 mei 1743.

Volgens het Algemeen Nederlands Familieblad 1900, p. 197, werd luitenant-kolonel *Lachlan Maclean* te Brielle op 22 nov. 1752 begraven en zijn weduwe *Eva Sophia Fitmenger* op 31 maart 1753.

In een akte van 2 april 1753 (notaris P. v. d. Graaff te Brielle) is sprake van Christiaan Molegraaf. Hij heeft procuratie van Petrus van Brugge, notaris te Den Bosch en testamentaire voogd over *Florentina* ***Margaretha*** *Maclean,* dochter van ***Eva Sophia Fetmenger,*** in leven weduwe van ***Lachlone*** *Maclean,* luitenant-kolonel van een regiment Schotten.

Volgens het begraafregister van 's-Hertogenbosch (Ger.) over de jaren 1743-78 werd op ***20*** mei 1745 in de Kerk begraven een „Kint van de Heer *Maklijn*".

Volgens deel 111, p. 324 van „De voorname huizen en gebouwen van 's Hertogenbosch" door Jhr. Mr. van Sasse van Ysselt verkocht *Lachlan Maclean* ***op 4*** febr. 1751 een huis, dat daarvoor in het bezit was van ***Abraham Fetmenger,*** onder-majoor van Den Bosch, en ***Maria Anna Hubert.***

Eva Sophia Fetmenger erfde dit huis van hen en van haar zusters. Wie bezit aanvullende gegevens?

Rotterdam. IR. **J. MAC LEAN.**

van der Mast. Gevraagd voorgeslacht van *Jasper Jansz.* ***van der Mast,*** geb. in Middelburg (Z.), woonde te Dordrecht, tr. Zwijndrecht 24 maart 1641 *Cornelia* ***Jan*** *Aertsz.dr.,* geb. te Dordrecht.

Drie van zijn zoons: *Isaac,* ***Lydius*** en *Jacobus* waren houtzaagmolenaars. Verder was er een dochter ***Geertruyt.***

Assen. ***G. C.*** HELBERS.

van Padbroeck. (LXXIV 126). Uit de door de vereniging „Gelre" uitgegeven leenregisters, deel „Uitheemsche leenen", blz. 151 en 158 blijkt, dat N. N. *Jeger* gehuwd was met ***Margreta van Padbroeck*** en in 1406 daarbij reeds een volwassen zoon ***Jacob*** *Jeger* had, terwijl ***Margreta vóór 1403*** reeds hertrouwd was met ***Johan van Beke,*** maar vóór 1415 overleden was. Mogelijk was ***Jacob*** *Jeger* identiek met ***Jacob van Padbroeck,*** die in 1401 met de Hof tot Haeps werd beleend (a.w. blz. 170. Zie ook nog blz. ***154).***

Zwolle. MR. A. HAGA.

(van der) Palm. ***Bruyn Pietersz. Palm*** (later ***van der Palm),*** geb. Zwolle omstr. 1675, eerst te Gouderak, poorter van Gouda 13 maart 1722, stoeldraaier a.d. Gouwe ald., tr. Gouderak 23 dec. 1703 *Jacomijntje* ***van*** *Nuenen.*

Gevraagd voorgeslacht Palm.

Assen. G. C. **HELBERS.**

Proost-Hiemersma. Gevraagd personalia, ouders en grootouders van het echtpaar ***Johannes Proost X Elisabeth*** *Hiemersma* (te Leeuwarden? c. 1810).

Lunteren. F. **VAN HOOGSTRATEN.**

Sanderson. (LXXIV 224, 304). In antwoord op de vraag betreffende de familie ***Sanderson*** kan ik mededelen, dat hier vermoedelijk een verwarring met de Engelse officierenfamilie ***Saunderson*** in het spel is. De genealogie van deze familie is gepubliceerd in Ned. Leeuw 1944, kol. 92 sqq. Destijds werd belangstelling getoond door twee leden van de familie *Sanderson,* daar zij meenden over gegevens te beschikken, waaruit zou kunnen worden afgeleid, dat er verband bestond tussen de familie ***Sanderson*** en de familie ***Saunderson.*** Van enig verband is echter niet gebleken en het bestaan ervan is ook niet waarschijnlijk.

Arnhem. **MR. W. F. LEEMANS.**

Vernoy. (LIV, 287, 352: LXIV 406). Dit geslacht verspreidde zich van Wijk bij Duurstede en omgeving uit o.a. naar Utrecht en de Bommelerwaard.

De heer Muschart deelde in een brief van 10 aug. 1954

volgende gegevens mede: „*Cornelis* ***Vernoy*** wonende te Zalt Bommel in 1652, 1654, 1665, 1666 en 1670 dijkgraaf en schout tot Brakel en leenman van het Huis Brakel, voor wien 12 nov. 1665 compareerde ***Gherard Vernoy*** uit naam van diens minderjarige zoon *Anthony,* die één mergen land op den Hooghen Engh tot Vueren in leen ontving, voerde als wapen:

„drie kepers, met een vlucht als helmteken, welke vlucht ook wel voorkomt „volgens het schild" dus elke vleugel beladen met 3 kepers."

Evenzo voerde ***Dirck Vernoy*** in 1648 te ..... als leenman van Utrecht, zijn zegel vertoont het schild zonder helm met helmteken. En evenzo met gewone vlucht als helmteken voerde *Antony* ***Vernoy*** in 1689 te Utrecht leenman van Hardenbroek. En evenzo met als helmteken 3 kepers los boven elkaar tussen een vlucht, voerde ***Adriaen Vernoy*** in 1715 te Wijk bij Duurstede ais Gelders leenman. Alles volgens hun lakafdrukken zonder kleurenaanduiding in diverse archiefbronnen. In het M.S. Wapenboek van de Regenten der Aalmoezenierskamer te Utrecht in het Gem. arch. aldaar is afgebeeld het wapen zonder helm met helmteken van ***Antoni Vernoy*** in 1699 regent van die kamer, zijnde in goud 3 rode kepers. Zonder wapen vond ik nog ***Cornelis*** *Jacobus* ***Vernoy,*** in 1602 te Wijk bij Duurstede getrouwd met ***Anna*** dochter van de kapitein ***Marichal*** (A.N.F. 1885, bl. 184) en *Jacoba* ***Vernoy*** getrouwd met ***Gisbertus Stiltinga,*** waarbij *Joannes Stiltingus* jezuït en bollandist, geb. te Wijk bij Duurstede 24 febr. 1703, vermeld in de Graf- en Gedenkschriften van de prov. Antwerpen deel 5 fol. 255. Is het alleen toeval, dat de lakafdrukken van ***Dirck van Nooy*** in 1691 en 1699 en 1717 raad van Dordrecht- en getrouwd met ***Johanna van Neurenberg*** en van zijn ongetrouwde in 1731 te Dordrecht in de Wijnstraat wonende zuster ***Martina*** als wapen vertoonde „3 kepers met eene vlucht als helmteken?"

Het bovenstaande kan ik als volgt aanvullen:

Cornelis Vernoy, schout en rentmeester te Brakel maakt 11 jan. 1673 scheiding met zijn bij ***Willemina van Duyven*** en ***Elisabeth van de*** *Burggraeff* verwekte dochters, ***Sophia*** en ***Anthonetta,*** weduwe van ***Severijn*** *du Castell,* welke laatstgenoemde in 1661 gehuwd waren (losse acte recht. arch. Gorinchem (F XIV B 90 XX). ***Cornelis Vernoy*** [1]) tr., als wedr., te Rotterdam ***Lysabeth van de*** *Burgghraef* op ***25*** aug. ***1652*** (ondertr. 12 sept.) j.d. van Rotterdam. ***Zij*** komt met attestatie van Rotterdam okt. 1652 (doopboek Brakel) en hertrouwt met ***Dionisius van de*** *Keessel;* zij deponeert als diens weduwe haar testament 3 sept. 1708 (Loofsignaat Zuilichem). Blijkens een testament van maart 1688 geopend 2 maart 1709 (Loofsign. Zuilichem) had haar eerste man ***Cornelis Vernoy*** een dochter *Anthonetta,* wier drie kinderen bij ***Severijn du Castell*** waren ***Johannes Wilm, Edmont*** en ***Wilmina*** (ged. Brakel 5 okt. 1667) en een dochter ***Sophia Vernoy,*** gehuwd met ***Johan van Vollenhoven,*** waaruit een dochter ***Agnes Wilmina,*** die te Brakel huwt 30 nov. 1701 Ds. *Jan* ***Oosterling.***

Gherard Vernoy, die voor zijn zoontje *Antony* in 1665 voor ***Cornelis Vernoy*** compareert is zeker identiek met ***Gerrit Vernoy Jansen.,*** die als hoedemaker 14 maart 1657 burger an Utrecht wordt en aldaar ondertr., als wedr. van *Gisberta* ***van*** *Oostrum,* 11 nov. 1649 met ***Anna van*** *Driel,* j.d. van Utrecht en uit wier huwelijk gedoopt worden te Utrecht o.a.

[1]) De oude Rotterd. trouwklapper op de ***voornamen*** vermeldt hem abusievelijk als *Verwey.* Bevat het Rotterdamse arch. geen nadere gegevens over hem (acte van huw.voorw.)?.

een zoon *Antonie* 25 maart 1660 (ger.) en een dochter *Anthonetta* 28 april 1653 (Domk.).

Anthony Vernooy tr. Utrecht ger. 4 aug. 1688 ***Elisabeth van der Schaft.*** [2]) In Loofsign. Zuilichem wordt 17 nov. 1655 melding gemaakt van ***Gijsbert Jans Vernoy,*** won. op Sterkenburg (bij Langbroek). Hij was op 31 dec. 1643 te Nederlangbroek geh. met *Ariaantje Cornelisdr.*, dr. van de schout van Pouderoyen.

Tot nu toe kwamen wij geen ***Jan Vernoy*** tegen die (vermoedelijk gehuwd met een ***Anfhonefta)*** als vader van ***Gerrit,*** *Gijsbert* en misschien ook voorn. ***Cornelis zou*** kunnen fungeren.

In Ned. Leeuw 1956, kol. 107 maakt Mr. Maris melding van een ***Jan van Hattum,*** wiens weduwe *Janneke* ***Vernoy*** op 7 maart 1652 won. in Breda proc. geeft aan ***Jan Maartense,*** haverkoper en burger te 's-Gravenhage. In dit verband zijn volgende gegevens vermoedelijk van enig belang:

Ondertrouwd te Wijk bij Duurstede febr. 1635 ***Johan van Hattem Guerts,*** wedr. van ***Juliana van Wijck,*** won. te Ingen met ***Johanna Cornelis Vernoy,*** j.d. won. onder het Wijkse gericht: att. naar Ingen (ger. trouwbk.)

Op 7 juli 1662 transporteert ***Cornelis Jacobs Vernoy, wo***nende te Honselaersdijk met proc. van 4 maart 1662 opgemaakt door not. Barneveld te 's-Gravenhage een leen 6 morgen land op Leuterveld (kerspel Wijck) aan zijn dochter ***Willemina Vernoy,*** weduwe van ***Jan Maertens van Codde,*** wonende 's-Gravenhage [3]) (leenregister Huis Amerongen R.A. Utr. recht. arch. no. 2007). Hiermede is voorn. haverkoper m.i. geïdentificeerd en is vastgesteld, dat de Haagse ***Jan van Hattum*** tot de Betuwse groep behoort.

Op 24 sept. 1678 verklaart. ***Fytchgen Mom,*** weduwe van ***Leendert Vernoy*** in eigendom te cederen aan ***Wilhelmina Vernoy,*** weduwe van ***Jan Martens van der Codde,*** al haar have op haar hofstede enz. (Reg. van allerl. acten en attest. Wijk bij Duurstede; recht. arch. R.A.U.)

Gehuwd voor schepenen te Wijk bij Duurstede 15 jan. 1632 *Lenert Cornelis* ***Vernoy,*** *j.m.* en ***Gerritgen*** *Cornelis Romeynsdr.* wonende in het gerecht van Amerongen; hij hertr. voor schepenen van Wijk 20 febr. 1650 met ***Sophia Thonis Mom*** [4]), j.d. binnen Wijck, uit welk huwelijk (volgens aantekening van wijlen de heer W. Wijnaendts van Resandt) ***Willem Leendertse Vernoy,*** geb. ca. 1655, die zich te Sassenheim vestigt en wiens dochter ***Sophia*** aldaar huwt met ***Alberfus van Lufsenburg*** (zie Ned. Leeuw 1896, kol. 87).

2) Zie stukken betreffende het beheer van de Momboirkamer te Utrecht over de erfportie nagelaten door *Elisabeth v.* ***cl. Schaft,*** wed. ***A. Vernoy aan*** Antonie 'Elisabeth en Gosina *Maria* ***Both*** 1731-1750 1 pak. Gem.. Arch. Utrecht IIde afd. no. 1461 (gcd. Utrecht 79 april 1719 *Gesina,* tr. van *Leonard Both* ***en*** *Janna Vernooy;* Ned. Leeuw 1920, kol. 187).

3) Blijkens het repert. op de Stichtse lenen (no. 1871 R.A.U.) worden met hetzelfde leen beleend: 28 mei 1580 ***Maria*** Vernoy; 5 sept. 1584 *Cornelis Cornelis* ***Vernoy*** na Jood van *Maria* zijn moeder; 19 juli 1623 *Maria Vernoy* door opdracht van *Cornelis Vernoy* haar vader; 29 juli 1643 Adriaan *van Zijl* na dood van Maria ***Veraoy*** zijn moeder en 30 jan. 1654 *Cornelis van Zijl* na dood van *Adriaan van Zijl* zijn vader.

Met een ander leen worden beleend 1633 *Dirk Cornelis* Vernoy; 1662 Cornelis *van Zijl* voor hem de gemene erven van ***Dirk*** *Cornelis Vernoy* en 1662 *Willemina* ***Vernoy*** wed. 'Jan *Martens* ***van der Codde.***

Het repert. op de Gaasbeekse lenen (no. 1893 R.A.U.) vermeldt bij een leen onder Neerlangbroek 1559 *Cornelis Cornelisse Vernoy* de jonge (broeder van ***Willem*** Cornelis V) lijftocht zijn vader Cornelis Cornelis Vernoy de oude on Maria Goort *Hendriksdr.;* 1561 ***Cornelis*** Cornelis Vernoy lijftocht zijn vrouw *Hendrikje Eelgis Hermansdr.*

Gehuwd voor schepenen van Wijk bij Duurstede juli 1615 *Cornelis Adriaens van Zijll* en *Maeyken Cornelis Vernoydr.*

4) Vermoedelijk dr. van Anthonis *Aerts* ***Mom,*** die als wedr. 1633 tr. *Marrichjen Cornelis* Vernoy (zie Ned Leeuw 1956, kol. 27)

Cornelis Willems Vernoy, j.m. van Wijck, huwt aldaar aug. 1628 ***Janneke Lambertsdr.*** van ***Maurik*** (ger. trouwbk,).

Voor gegevens over de Dortse ***Dirk van Nooy,*** die uit Utrecht kwam, zie Jaarboek Centr. Bur. V (1951), bl. 149.

Gevraagd worden aanvullende gegevens ***Vernoy*** en kwartieren van *Crijn* ***Cornelissen (Vernoy)*** diaken en ouderling te Zuilichem, geb. ca. 1633 en ondertr. ald. 19 mei 1657 ***Willemke Mauritz (Koyman).***

Voorts houd ik mij gaarne aanbevolen voor nadere gegevens over voornoemde Haagse Jan ***van*** Hattem en zijn familieleden, alsmede over die van zijn lste vrouw *Juliana* ***van Wijck.*** Mogelijk dat Haagse gegevens ontbrekende schakels leveren in de wel buitengewoon ingewikkelde *van Hattum-van* ***Wijck*** materie.

Utrecht. W. A. WIJBURG JR.

Verruyt of **van der Ruyt.** Voorgeslacht gevraagd van *Dirck* ***Pietersz. Verruyt,*** geb. omstr. **1605,** tr. Hendrik ldo Ambacht 13 nov. 1628 ***Maayke Ottensdr.,*** geb. te Goudcrak.

Assen. **G. C.** HELBERS.

Vixseboxse. Te Almelo trouwden op 17 nov. 1743 *Berent* ***Juriaansz. Vixseboxse,*** geboren en wonende te Almelo, en ***Geertruy Lambertsdr. ten Bruggencate,*** eveneens geboren en wonende te Almelo.

Zij werden de stamouders van het Nederlandse geslacht ***Vixseboxse,*** welks leden, aanvankelijk te Almelo gevestigd als boden en beurtschippers, in de negentiende en deze eeuw een hoger maatschappelijk niveau wisten te bereiken.

In de familie, waarvan enkele takken nog steeds te Almelo woonachtig zijn, doet het verhaal de ronde, dat de oudste Nederlandse Vixseboxse, in het gevolg van de graven van Rechteren, uit Duitsland naar Nederland kwam. Op het huis Rechteren moet nog een wandschildering aanwezig zijn, waarop die Vixseboxse staat afgebeeld, met een boot aankomend.

Wie kan mij hierover inlichtingen verstrekken? Ook over genoemde *Berent* ***Vixseboxse,*** wiens doop ik te Almelo niet vermocht te vinden, en zijn voorouders zou ik gaarne meerdere gegevens willen weten.

Dr. W. Edel deelt in het Jahrbuch 1954 van de Heimatverein der Grafschaft Bentheim mee, dat hij in oude acten te Neuenhaus een Hausmarcke *„Vischebuxen"* van 1621 aantrof. Een afstamming uit Duitsland is dus zeer waarschijnlijk.

Alkmaar. K. P. ACKEMA.

Onbekend wapen II. (LXXIV 344). De beschrijving van het wapen moet als volgt worden gerectificeerd: gedeeld: rechts 3 gouden (?) ganzen (?), rood gebekt en zwartgepoot, op een groen veld; links een gouden (?) gans (?), zwartgebekt en -gepoot, vergezeld boven van 3 gouden sterren, naast elkaar geplaatst, op een rood veld.

INLICHTINGENDIENST.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Aanwinstenlijst der Bibliotheek. -- Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande, door Mr. H. L. Hommes (vervolg). — De familie Van der Esch in de kwartieren De Geer X van Assendelft, door Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht. — Korte mededelingen:: (Del Campo genaamd) Camp ; Chassé-Woortman; Van Heemskerck; Rijser. — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

LEXICOGRAFISCH NAAMREGISTER,

Jaargang 1957.

Het teken *) wil zeggen dat in het artikel ook aantekeningen van wapenkundige aard voorkomen.

A

Aa, van der **'74, 380.**
Aanes 183.
Abercrombie 52.
Abo 158 *).
Absalo(e)ns 169, 170.
Achteveld, van Fanefeld (Vanevelt) genaamd van 116-121.
Ackema 301.
Ackert 52.
Adrichem, van *) 249, 250.
Aelberts 143.
Agricola 55.
Agylaus 21.
Ahaus, van 68 *).
Aken, van 116, 124.
Akkeren, van 158, 159.
Albedyl 22.
Albers 142.
Albingen, van *) 249.
Aldringa 390, 392, 394.
Alebeke 262.
Alewijn (Aluwijn) 206, 207.
Algera 219.
Alkemade, van 243, 419.
Allaert 113.
Allard 24.
Aller, van 11, 12, 15, 17, 60, 117.
Almkerk(e), van 192, 237.
Alpen, van 76-78, 82, 85.
Alphen, van 50, 124, 158, 201, 326, 419, 420.
Altena 55.
Altena, van 26, 27.
Altena, graven van 89.
Aluwijn (Alewijn) 206, 207.
Amia (Amya) 24, 204, 352.
Ammolees (Ammonees) 160.
Ammonees (Ammolees) 160.
Ampe 46, 47.
Amse 323.
Amsinck 51.
Amstel, Ploos van 418.
Amya (Amia) 24, 204, 352.
Anderlecht, Moyensone gezegd van 59.
Anderson 310.
Andla (, van) 396, 399, 400.
Andringa de Kempenaer, van 90.
Anklam, van 93.
Anosi 335.
Anselmi 152.
Anstel, van 83.
Anton 149.
Antwerpen, van 122.
Apeldoorn, van 316.
Apeldorn, Brant van 7.
Appeldoorn 48.
Ap(p)eldo(o)rn (Apeldoor(e)n, Apeldorn) 287—301 *), 316—323 *).
Appeltern, van 72.
Appoltz 26.
Aquilius 349, 351.
Arbeiter 157.
Arberg-Vallengin, van 79.
Arckel, van 179197.
Arkel, van 179197.
Armand 344.
Arnhem, van 114, 301.
Arnsma, ab 396.
Artopeus 21.
Arts 60.
Asselberghs 115.
Assendelf (t), van 22, 181, 401-414.
Assuede (Aswede), van 54, 389 390.
Asten, van 341.
Aswede (Assuede), van 54, 389. 390.
Aubreme(z), d' 22.
Aufsess (Ufsaze), von 337 *)
Austen 341, 342.'
Auxbrebis 29.
Averhoult, d' 163.
Averkamp 322.
Avesnes van Hodenpijl, van 187.
Aysma, van 399.
Aytta, van 301.

B

Baarends 296.
Bach 296.
Bachet 219.
Bachman 359.
Backer 21, 151, 208.
Backs 264.
Bade 294, 298.
Baden, markgraaf van 376.
Badous (Baudoux), de 183.
Baeck, de 137.
Baelen, van 113.
Baert 109, 112. 380.
Bakkenes, van 322.
Balbia(e)n 352, 363.
Balen, van 132, 133.
Bals 23.
Baltus 93.
Bambergen 155.
Bannet 204, 205, 207.
Baramack 280.
Barbosa 266.
Bardon 92.
Baren, van 23.
Barends 298.
Barensteen 31.
Barger 51.
Barlinckhoff 400.
Barneveld Kooy, van 110.
Barnevelt, van 373, 374, 417.
Barth 150.
Bary, de 51.
Basel, Senn van 158.
Basier 177.
Baske 116.
Basselier 29.
Bassen, van 146.
Basshuysen, van 20.
Batenburg. van 71.
Batenburgh, van 125.
Baudin 335.
Baudoux (Badous), de 183.
Bauduin 163.
Baumann 308.
Bavingh 158.
Bayen, van 414.
Beaufort, de 58, 157.
Beauharnais, de 113.
Beaumo(n)t, van 172, 263, 264.
Becker 6, 52, 100.
Beckerschener 114.
Becks 102.
Beeck, à 202.
Beeck, van 201-209 *).
Beeck (Calkoen), van 202.
Beeck (Vollenhoven), van 202.
Beeck, van der 183.
Beeck, von 202.
Be(e)(c)k(e) (Beke), van der (Verbeke) 346-364 *).
Beeckman 323, 325.
Beelaerts van Blokland 158.
Beeldemaker 143, 327.
Beeme, van 23.
Been 315.
Beer 94, 95 *), 160.
Beer, de 55.
Beerthuis 419, 420.
Begemann 219.
Beieren, hertog van 218.
Beindorf 52.
Beke, van 421.
Beke, van der 158 *).
Beke (Be(e)(c)k(e), van der (Verbeke) 346-364 *).
Belderbusch, von 24.
België, koningen van 112, 113, 115.
Bellefroid, de 380.
Bellen, van 24.
Bellinckhave, van 19.
Bellinga 55.
Bellingeweer 390.
Beman 343.
Bemmel, van 340.
Bennebroeck, van *) 249.
Benschoten, van 21.
Bentheim, van 68, 73.
Benthem, van 172.
Benthuysen, van 21.
Bentinck 14, 17, 58, 83, 84, 112.
Berckel 259.
Berckel, van 402, 407, 413.
Ber(c)kenroede, van *) 249, 251.
Bère, de 181.
Berendrecht 405.
Beren(d)s 134.
Berg 52.
Berg, op den 78.
Berg, graven van 89.
Berg, van den 155, 223, 303, 309.
Berg, Coene van den 223.
Berge, up dem 54.
Bergen, van 56.
Berger 56.
Bergh *) 166.
Bergh, van den 29, 74, 84.
Berghuys 400.
Bergyfbinck 18.
Berkenhouts 205.
Berkenvelder 164.
Berkhout, Teding van 109.
Berlaer, Berthout gend. 75.
Berlage 55.
Bernagien, van (Bernag (i) e) 356.
Berntfelde, von 3, 10.
Bert, von 28.
Bertel 379.
Bertels 339.
Berthout gend. Berlaer 75.
Berum, van 390.
Bervoet 23.
Bessels 205, 289, 319.
Bestolz 82.
Betrangh 31.
Beukers 153.
Beurden, van 60.
Beusichem, van Buren en 72.
Beveren, van 4, 15, 18, 23, 236, 237.
Bevervoorde, van 4, 12, 15, 17, 18.
Beyeren en Schagen, van 198.
Bichon 59.
Bicker 52, 382, 383.
Bidtloo 325.
Bie, de 179.
Bierbeke, de 170.
Bierma 219.
Bierman 395.
Bies, van der (Verbies) 383.
Bigot (de Villandry) 277—280, 284.
Bilt, van der 22, 52, 158, 341.
Bingen 56.
Binsvelt, van 77.
Birgel 82.
Bisdom 150, 379.
Bismarck. von 218.
Bisschop 'Grevelink 383.
Bisselina, van 158 *).
Bissinger 9 5 .
Blaak (Blaeck) 412, 413.
Blaauw 59.
Blaeck (Blaak) 412, 413.
Blancheteste 352.
Blankendael, van 175.
Blauhulck 417.
Bleeker 93.
Blekers 322.
Bl(e)yenburgh, van 301.
Bleyenheufft 203.
Bloc 158 *).
Blocq, de 219.
Blocq van Scheltinga, de 218.
Blok 93.
Blomberg 381.
Blommaert 380.
Blonde1 24.
Blonk 96.
Bloot(e), de 193-196, 201.
Blotius 21.
Bloys van Treslong, van 351, 354.
Bludowsky, de 284.
Blijen 100.
Bock, de 56.
Bockius 325-327.
Bockom Maas, van 323.
Bockstael, van 46.
Boddien, von 57.
Bode 116.
Bodelschwing en Ickern, van 78.
Bodisco 205.
Bodmer 22.
Bodtberg, van 78.
Boecop, toe 317.
Boeduijnx 294.
Boekkerk 298.
Boelhouwer 259, 262, 296.
Boellaard 64, 395.
Boels alias de Kempenere 23.
Boeije 348.
Boeye, Schuurbeque 158.
Bogaerde, van den 90.
Bogaerts 126.
Bogers 115.
Boissevain 20.
Bokhoven, van Immerseel- 87.
Bolhuis, van 401.
Boliart 163.
Bolken 52.
Bolle (van Saenden) (Zanen) *) 250.
Bolluyt 122.
Bols 55.
Bolten, de Wael van 158 *).
Bolwerck 119.
Bolwerk 150.
Bommel, van 159, 182, 183.

Bönäcker 102.
Bonesteel 21, 178.
Bongaerts 56 *).
Bongardt, von 2.5.
Bongart, van den 81.
Bonin, von 218.
Böningen, von 131.
Bonser(s) 360, 361.
Boodt *) 60.
Boogaard 148.
Boogaart 121.
Boom 177.
Boom, van den 22.
Boon 24.
Boor 264.
Boort, van 151.
Boot (,van der) 347-351, 363.
Borch, ter 25.
Borch, de Sigers ther *) 389.
Borch, van der 22.
Borcht, van der 22.
Borgers 145.
Borkuloe gend. van Dodinckwarde, van 71.
Borremans 275.
Borselen, van 238.
Borst 383.
Bort 303.
Bos 60, 321.
Bos. van den 299.
Bosch, 22, 62, 93, 115, 147, 299, 324, 413.
Bos(ch), van den 303.
Bosch, van den 47, 109, 157.
Bosker(c)k, van 22.
Bospraij, van 102.
Bosschart 224.
Bossche, van den 22. 115.
Bossche, van Sasse (Zas) van den 339—341.
Both 145, 423.
Botter 143.
Botterpot 340.
Bottlenberg gen. von Schirp, v. d. 58.
Bottycken, van 152.
Bouchout, de (van) 22.
Boucq, Le 339.
Boudaen 95.
Boudon 334, 335.
Boudt, den 351.
Bouman 100. 102.
Bounam de 'Ryckholt, de 58.
Bourchemin 371, 372, 374.
Bourgondië, hertogen van 116.
Bourlette 22.
Bouvy 23.
Boven, van 399.
Bowier 111.
Boymer de Rimburg, de 79.
Bra, van 21.
Bragaw (Brokaw) 21.
Brakel, van 19, 174.
Brake1 tot Vredensteyn, van 119.
Bramer, van 52.
Brande, van den 22.
Brandeler. van den 162.
Bran(d)t '(Brand) 140*)—143.
Brand(t) (Brant) 140*)—143.
Brandts 131.
Brant van Apeldorn 7.
Brants 113.
Brayne 252.
Breda, van 159.
Brederode, van 80, 81.
Bree, van 287.
Breen, van 141.
Breeschoten, van 295.
Bremmer 25.
Brie, de 156.
Brietssele 22.
Brink 21, 312.
Brink, ten 55.
Brocx 148. 217. 218.
Brodart, van 174.
Broechoven, de 22.
Broeck, ten 379.
Broeck, van den 169-171.
Broeck, de Maigni gend. van den 168, 171.
Broecke, van de 339.
Broecke, van den 22.
Broeckhuysen tot Barlham. van 86.
Broek. ten 379.
Broek; van den 31.
Broekenole 298.
Broekhuis 335.
Broekhuisen, van 328.
Broekhuijsen 285, 307.
Broekhuyzen, van 153.
Broersma (tho Sandeweer) 81.
Broese 154.
Broese van Groenou 219.
Broick, ten 101.
Brokaw (Bragaw) 21.
Bron(c)khorst, van 28.
Bronckhorst, heren en graven van 67-88 *), 163-165 *), 217.
Bronckhorst-Batenburg, van 22, 75-88.
Bronckhorst-Borculo 77.
Bronckhorst-Gronsveld, van 86.
Bronk 379.
Bronner 52.
Brouwer 134, 298.
Brouwer(s) 290.
Brouwers 222.
Browne 62.
Broij(e)l (,van, ten, zum, tom) 220. 221, 301.
Brück 25.
Bruegele, van 22.
Bruelis, van 234.
Brugge, ther 101.
Brugge, van 421.
Bruggen, van der 22, 178.
Bruggencate, ten 424.
Brugman 306.
Brugmans 159.
Bruheze, van 126.
Bruin, de 328.
Bruins 29.
Bruins, de 420.
Bruno 92.
Bruyn 21, 93.
Bruijn, de 157, 303, 344 *), 373, 380.
Bruyn van Blankenforst, de*) 344.
Bruyn van Melis- en Mariekerke, de 90.
Bruyninex 380.
Bruijningh 368.
Buchenau, von 26.
Buckhorst, de 68.
Buckhorst, van 17.
Budde 55.
Buemen, van 124.
Bu(e)th gen. Duth, van 13, 14, 16-18.
Buininck (Buning) 400.
Buining 55.
Buisseret 59.
Bulgarije, koningen van 112.
Bulkley 159.
Bull 105.
Bülow, von 106109.
Bulsinck 100.
Bulters 298.
Bungeners 115.
Buning (Buininck) 400.
Buren, van 80, 81.
Buren en Beusichem, van 72.
Burger 21.
Burggraeff, van de 422.
Burg(h), van der 368, 373, 374.
Burghoff 56.
Bus 151.
Busch, ten 139, 217.
Bussy, de 202.
Buttlar, von 218.
Buurman 297.
Buys 19.
Buys, Martini 170.
Bu(y)sero 357-359, 364.
Buyskes 109.
Buijtenhuijs 294.
Bylandt, van 77, 78, 157.
Bylandt, von 26.
Bylandt (zu Schwartzenberg), von 54.
Bijssel, van 290, 320.

C

Caesar 112.
du Celliée Muller 110.
Celos(se) 178.
Ceporinus 60.
Cerati 311.
Châlons, van 377.
Chappuzeau 379.
Charon de Saint Germain, de 57.
Chassé 415, 416.
Chauffoureau 59.
Chauvin 323.
Citters, van 158.

D

Daavelaar, van 295.
Dale Kuys 49.
Dale, van 22.
Dalem (Dalum), van 410.
Dalen, van 68. 352.
Dalum (Dalem), van 410.
Dam, van 51, 149.
Damian 95, 160.
Damis 177.
Damman 54.
Danckaerts(s) 178.
Dankelman(n) 400, 416.
Dankerts 342.
Darels 163.
Dathelaer 326.
Dautzenberg 24.
Debets 24.
Decker 101.
Dedel 279, 383.
Deel 31.
Deelen, Oldenbernevelt van 118.
Defresne 53.
Dehrn, von 26.
Deimann 55.
Delden, van 25, 179.
Delen, van 117, 119.
Delf, van 236, 241, 242.
Delprat 52.
Denemarken, koningen van 113.
Dernath, v. 58.
Deusen, van 379.
Deuss 56.
Deutgens 24.
Deventer, van 157.
Devou 21.
Dewees 22.
Dewitz, von 218.
Deyman *) 252.
Deynoot, Gevers 157.
Dickbier 76, 178.
Dieden, van 101.
Diemen, van 63.
Diepen, van 143.
Diepenbroeck, van 160.
Diepering 219.
Diepholt (Diepholz), van 72, 74.
Diepholz *) 166.
Dierker 298.
Dierquens 162.
Diest, van 23, 100, 163.
Dieze, van 8.
Dingman 178, 379.
Dinter, Hesselt van 173.
Dirx 32.
Dobbe 355.
Dobber 294.
Dodinkweerde, van 71.
Doedes 296.
Doesburg, van 306.
Does(gadt), van der 160.
Doeverden, van 221.
Dohna, van *) 166.
Döhnans 380.
Domis 183.
Donck, van der 83, 178.
Donckersloot 158 *).
Donders 136.
Donner 178.
Doorn, van 102-106.
Doornick, van 104.
Doorni(n)ck, van 59, 60.
Doorslag, van den 147.
Dopff, van 88, 89.
Dornum, van 81.
Dorp, van 190, 198.
Dorre (den Dorren) 61, 63.
Dorsten, van 144.
Doubleth van Groenevelt 358.
Doude 119.
Douw 121, 379.
Drachenfels, van 78.
Draeck 324.
Drayer 148.
Drehfahl 296.
Drehmanns 56.
Dreves Uitterdijk 219.
Driel, van 92, 401 *)—406, 409, 422.
Driessen 101.
Droogenhorst 162.
Drost 298.
Drijfhout 360, 361.
Dubois 178.
Dubsky v. Wittenau 116.
Du(e)ren, van*) 344.
Dugel von Karben 26.
Düll 25.
Dullaert. 23, 178, 179, 380.
Dulman, van 18.
Dulmen, van 402, 413.
Dunen, van 51.
Dunselman 339.
Duppegieters 354.
Duppengiesser 204.
Durselen Enschedé 111.
Dussen, van der 178.
Duth, van Buth gen. 13, 14, 16-18.
Duuren, van 343.
Duyck 334.
Duyfhuis 178.
Duynstee 314.
Duvsens 339.
Duiven, van 422.
Dijck, van 47.
Dijcke, van 264.
Dijcks 290.
Dijkhuis 51.

E

Ebeling 51.
Eberstein (, von) 79, 80.
Eck tot Helbergen, van 119.
Eck, von 57.
Edens 51.
Eechen, van den 179.
Eelen, van 312.
Eemst, van 262.
Eerde (Eerten), van 132, 133.
Eerten (Eerde), van 132, 133.
Eerten, (Westerbeek) van 131—137 *), 139, 140, 142.
Efferen, van 60.
Egens 145.
Eggen 289.
Egmond (Egmont), van 20, 300.
Egmond, heren en graven van 74, 82, 115, 197.
Ehlers 293.
Eilbracht 30, 52.
Eimeren, van 50.
Ekeren, van 145.
Ekhard Greve 57.
Elbertse 310.
Elderen 114.

Elderss 366.
Elecaert (Elekers) 266, 207.
Elekers (Elecaert) 206, 207.
Elsen 125.
Elsevier 371.
Elst. van 373.
Elst; van der 114 *), 149.
Elteren, van 82.
Embrick, van 124.
Eminga 390.
Emmius 397.
Engbert, t' (van Tengberden) 394.
Engelen 321.
Engelenburg 109.
Engelenburg, van 61.
Enschedé 109, 157.
Enschedé, Durselen 111.
Enschut 154.
Ensinck 158 *).
Ensse, van 15.
Enthoven 149.
Erlach, von (de) 337 *).
Erpecum, van 62.
Erpenbeek 290.
Erven, van 114.
Es, van 150.
Es(ch) (Essche), van (der) 401—414*.
Espire, de l' 170.
Ess 119.
Essche (Es(ch)), van (der) 401-414 *).
Essen, van 120.
Essenius 145.
Esser 159.
Essings 334.
Estorff, von 218.
Estourmel, d' 87.
Etten, van 21.
Eupen, Simons van 380.
Everes 294.
Evers 313.
Eversdijk 158.
Evertsen 127. 157.
Ewsum, van '81.
Ewijck, van 127.
Eijck, ten 21, 379.
Eijck, van 303.
Eykman 299.
Eylert 321.
Eyll-Lembeck, von 76, 77.
Eynatten, van 79, 81.
Eynatten, von (d') 24, 52.
Eynde, van den 127.
Eijs, van 361.
Eze (van Gramsbergen), van der 14, 17.

F

Fabritius 291.
Facker 278, 279.
Fagel 162, 358.
Faille, de la 173.
Falaiseau 420.
Falck 150.
Falckenburg 24.
Fallois, von 79.
Fanefeld (Vanevelt (genaamd van Achteveld, van 116—121 *).
Farret 205.
Fehrmann 379.
Ferté, de la 399.
Fetmenger (Fitmenger) 420,421
Feijlingius 63, 64, 125, 126.
Ficinus (Vighe) 178.
Fierens 115.
Fierlants 178.
Filius 123.
Finch 280.
Finken 56.
Fisenne, von 25.
Fleet (Vliet), van 21.
Flegel van Weelderen 40, 45.
Flegel(a) 41-45.
Flodrop, van 78.
Fluyter 321.
Fockenberch, van 155.
Fockendijck 420.
Fockens 178, 398.
Fois 339.
Fokker 157.
Folckers(,de Mepsche) 393.
Fonkert 411.
Fontaine (Fontijn) 206, 207.
Fontaine Verwey, de la 126, 127
Fontein 157.
Fontijn (Fontaine) 206, 207.
Foorst (Voorst), van 30—32.
Fooy 127.
For, du 361.
Forbes 22.
Foreest, van 187-201, 234-247, 249*, 251 *).
Fouquet 56.
Franck 26.
Franckeling 362.
Francken 101.
Franken 159.
Franauinet 339.
Fransen 125.
Frantzen 57. 220.
Fraterman 395.
Freeriks 295.
Fremerye 31.
Frens 26.
Frens, Kyff gend. 392, 395.
Frey 26.
Freys van Kuinre 85.
Frie 313.
Frings 26.
Frintz 26.
Frisius 52.
Frix 397.
Froma 81, 390.
Frowein 20.
Froy da Lega, du 293.
Fruyt van Hertog 112.
Frytag, von 58.
Fues 20.
Fugt, van 395.
Fürstenberg, von 79.

G

Gaasbeek, van 62.
Gael *) 248, 251.
Gaernaij 96.
Gail 79.
Gallières, de 302.
Gallois 284.
Ganzepoel, de Soete gend. 172.
Gardenier 178.
Garé 339.
Garrelts 55.
Garse 157.
Gates 307.
Gaudekerke 139.
Gavre, de 178.
Geel, van 223.
Geelkercken (,van) 321, 322.
Geelvinck 383.
Geer, de 401.
Geffen, van 314.
Gelde, van der 100.
Gelder, op 139.
Gelder (Gelre), van 144, 157.
Geldorp, de 178.
Geleyn, van 29.
Geleyns 182.
Gel(l)ee 339, 340.
Gelre (Gelder), van 144, 157.
Gelre, hertogen van 89, 178.
Gelre, bastaarden van 6, 81.
Gelre en Gulik, hertog van 75.
Gemert, van 131.
Genang 56.
Gent, van 275-277.
Geradts 56, 57 ●).
Gerrevink. Moeriaans van 30.
Gersdorff, von 218.
Gerwijn 64.
Gesser, van 93.
Gevers Devnoot 157.
Geijssinck 101.
Ghain (Ghein), Le 59.
Ghein (Ghain), Le 59.
Ghemen, van 72, 73, 75, 87.
G(h)indertale(n), van 178.
Gienger 95, 96.
Giesvelt, van 264.
Gillette 21.
Gilse, van 23.
Gistelles, de 170.
Gleim 179.
Glimes, de 302.
Glymes 22.
Gobbels 156.
Godfriaux 59.
Go(e)ddaeus 359.
Goedesberch, van 145.
Goedhart 298.
Goes, van der 299, 420.
Goethals 178.
Goethart 152.
Goethe 115.
Goetiers 355, 363.
Goldner 95.
Golstein, van 120.
Goltz, von der 58, 218.
Gonnermann 179.
Goor (G(h)oer), van 5, 6, 85.
Goor, van 137., 138.
Gorgass, von 107.
Goris 158 *).
Gorkum, van 181.
Gorter 183.
Gossel 54, 55.
Goudschaal 178.
Goudsmit 56.
Goupil 178.
Gouwe 61.
Goy, de 151.
Goyon de Matignon, de 112.
Graaf, de 324, 327.
Graef 78.
Graes, van 128.
Graf, de 78.
Gräffner 202.
Grandmont, de 79.
Grelle, Le 90.
Grensaw, van Isenburg- 83.
Gresell 396.
Greve 138, 140.
Greve, Ekhard 57.
Grève, de 178.
Grevelink, Bisschop 383.
Greven 131.
Grevenbroick, van 87.
Greydanus 51.
Griese, de 170.
Grift, 'van der 22.
Jrimaldi 179.
Grimmestijn, van 119.
Grindet 28.
Groelars 352-354.
Groen, Coop à 155.
Groenenberg 135.
Groenenvelt, van 245.
Groeneveld 51. 61. 63.
Jroeneveld, van 404, 414.
Groenevelt 152.
Jroenewegen 148.
Groeningen, van 146.
Groïn, van 284.
Gronouw, van 180.
Gronsveld, van 76.
Jronsveld en Bronckhorst, van 80.
Gronsveld 76.
Groot 163.
Jroot, de 21, 300.
Groot, (Cornets) de 163.
Groot-Brittannië, koningen van 112.
Jroote 218.
Groot(e), de 410.
Jrootenhuys, ten 21.
Gross von Herff 204.
Grubbe 333.
Gruys (van Wirdum) 390-392, 394, 395, 397.
Gruyters 56.
Gruythuyzen, van den 114.
Grymbergen, van 179.
Guerin 27.
Guillon 56.
Gulik, huis van 89.
Gulik, van (Gelre en) 75.
Gulik(s) 158, 159.
Gutterswick, van 73.
Gijn, van 163.
Gijzel, van 262.

H

Haack 396.
Haan, de 51, 183 *), 416.
Haaxman 343.
Hackardt 62.
Hadel 341, 342.
Haeften, van 86, 87.
Haentjens 20, 23.
Haersma de With, van 117.
Haersolte, van 14, 18.
Haerst, ter (Traels) 151.
Haesemoer 406, 408. 409.
Haeze, die 101.'
Hafkenscheid 339.
Hage 296.
Hagen 92-94.
Hagen, van der 163, 179.
Hagewoud 22.
Haghe, Uten *) 251.
Hahn 381.
Haitsma Mulier 203 *).
Hake 9.
Hake van den Rutenberg 8, 18.
Halders 293.
Halen (, van) 31.
Halen, van 23., 145.
Halfman 147.
Half-Wisch, van Homoet en 74.
Hallegraeff 221.
Hallincq 172.
Halling (of Pauli) 383.
Halmael, van 46, 47, 93.
Halmale, van 29.
Hals 22, 52.
Ham 294. 398.
Ham, ten 131, 395,
Hamal, van 86.
Hamer; de 111.
Hamerstede, van 168, 169, 174, 176-178 *).
Hanau-Münzenberg, van 273.
Händel 94.
Hanselair, ab 21.
Hardenberg 20.
Hardenbergh 21.
Hardenrath 79.
Haren, van 396.
Harenc 420.
Harff 82.
Haring 135.
Harlin, de 394.
Harmsen 292.
Harn, van 62.
Harris 62.
Hartgers 320.
Hartkamp 294.
Hartman 301.
Hartman (, del Campo) 158.
Hartsen 30.
Hartsuiker (Hartsuijcker, Haertsuijckers) 184, 301, 302.
Hartsuijcker (Hartsuiker, Haertsuijckers) 184, 301, 302.
Harvant (Harvent), d' 280-283.
Harvant Bigot de Villandry, d' 284 *).
Harvent (d' Harvant) 280—283.
Hasenhart 221.
Hasselaer 383.
Hattem (Hattum), van 423, 424.
Hattum, van 184.

Hattum (Hattem), van 423, 424.
Hatzfeld, von 76.
Haug 95.
Have, ten 116.
Havet 115.
Havré, van Croy- 87.
Haze, de 343.
Hazekamp 298.
Hecker 111.
Heeking Colenbrander, van 111.
Heeck 120 *).
Hee(c)k, van 116, 179.
He(ec)ker(en), van 3, 5, 6, 9, 11, 16-18, 90.
Heeckeren van Kell, van 151.
Heeckeren genaamd van Rechteren, van 4, 8, 9, 17.
Heeckeren, de Rode van 12, 17.
Heemskerck (, van) 363—374*), 417.
Heemskerk 309.
Heemstede, van 197, 198, 200, 201, 242.
Heemstra, van 90.
Heemstra, Sixma van 157.
Heeneman 361.
Heerde, van 13, 14, 92, 139, 140, 175.
Heerdt (tot Crayevelt), van 349, 351, 354, 355, 363.
Heerdt (tot Eversberg), van 13, 14, 17, 18.
Heeren 319.
Heerenberch, van 's 152.
Heerma van Voss 157.
Heerman van Oegstgeest 239.
Hees, van 20, 145, 179.
Hegeman 22, 178.
Heide(n) 221.
Heiden, van der 125.
Heidenrijck 353.
Heins 294.
Heldewier 179.
Heltsmert 205.
Hemert, van 7, 154, 379.
Hemert, von 94.
Hemmes 55.
Hendriks 184.
Hengeveld 138.
Hennekeler, van 118, 120, 174.
Henninges, von 57.
Henny 164.
Henri 27.
Hensbergen, van 353.
Hensen 313.
Hepburn 83.
Hepp 181.
Herbert 280.
Hercules 139.
Herenhaaff, ten 29.
Hereveld 50.
Herff, Gross von 204.
Hering 131.
Herlaar 313.
Herlaer, de 379.
Herlaer, van 75.
Herlyn 55.
Hertog, Fruyt van 112.
Hertog(he), de 379.
Herve 322.
Herwarth von Bittenfeld 218.
Herwerden, van 147.
Herzele, van 179.
Heshusius (Hes(s)husen) 28, 94, 160, 323.
Hesselt van Dinter 173.
Hssen, landgraven van 266, 374, 376, 377.
Hessen-Marburg, landgravin van 378.
Hes(s)husen (Heshusius) 28, 94, 160, 323.
Hessing 22.
Heteren, van 178.
Heuf(f)t 51, 52 *).
Heufkens (Hof(f)kens 46, 47.
Heumen, van 82.
Heurck (Hurck), van den (van der Hurk) 159.
Heusch, de 380.
Heusden, van 182, 183.
Heyd, de Soy gen. de 25.
Heyden, Schönradt, etc., van 84.
Heyden, van der 24, 179.
Heyden, von 58.
Heygendorf, (Wolfgang) von 115.
Heylever 135.
Heymans 147, 153, 208.
Heymenberch, van 145.
Heynens 342, 398.
Heijning 293.
Heyningen, van 111.
Heyns 136.
Heijst, van 23, 63, 64, 125, 126, 163, 380.
Hiemersma 421.
Hilten, van 340.
Himmelstjerna, von Samson- 57.
Hinnisdael, van 60, 114.
Hobbenschot, ten 13.
Hochepied, de 218.
Hodenpijl, van Avesnes van 187.
Hoefnagel 311.
Hoek 412.
Hoekstra 116.
Hoerenken 21.
Hoerne, de 379.
Hoetink 298.
Hoeufft 358.
Hoeve, van der 245.
Hoevell, van 13, 15, 16, 18.
Hoeven, van der 90.
Hoey, van 413.
Hoeijenbos 420.
Hof 50.
Hof(f)kens (Heufkens) 46, 47.
Hoffman 206.
Hoffmann 178.
Hoffmans 24.
Hofmans 207.
Hoffstede 100.
Hofstadt, van der 379.
Hoften, van 31.
Hogeboom 178, 379.
Hogendorp, van 90.
Hohenzollern (-Sigmaringen), van 87.
Hoinig 157.
Hoisingius 400.
Hokelum, van 100.
Hol 152.
Holland 52.
Holleman 115, 301.
Holstein-Schaumburg, van 74.
Holstein, Stael van 78.
Holsteijn (, van) 322.
Holte, ten 120.
Holte, de (von) 26, 27.
Holthe, van 73, 320.
Holthe tot Echten, van 90.
Holtzapfel, van 392, 395.
Hol(t)zappel, (Melander) van (von) (Houdtappel) 95, 180.
Holzapfel, von Schaumburg- 180.
Homoet en Half-Wisch, van 74.
Hondius 303.
Hondt, de 303.
Honée 339.
Honert, van den 21.
Honingh 128.
Hönnepel 78.
Hooch, van der 352.
Hooff, ten 118.
Hooff, van 56.
Hooft 108.
Hooft (, 't) 371.
Hooftman 202, 206-208.
Hoogenboom (, van den) 47.
Hoogewerf 411.
Hoogstraten en Culemborg, gravin van 379.
Hoorn 92, 133-135.
Hoorn, van 22, 29, 128, 158, 178, 250 *), 383.
Hoorn, Westpalm van 158.
Ho(o)ven) (van der Souw), ten 322.
Hooyer (Huijer) 302.
Hopman 163.
Hoppe 55.
Höppener 56.
Horder (Order) 141, 142.
Hordijk 149.
Horenken 81, 391, 393.
Horn, van der 315.
Hornbeek 21.
Horne, van 114.
Hornes-Beaucignies, graaf van 84.
Horneveld 48.
Horrich, von 24.
Horrion 24.
Horsse(n), van 160.
Horst tot Nederhorst, van der 331, 332.
Hosson, de 158.
Hotman 27.
Houben 114.
Houbraken, de 379.
Ho(u)denpijl (Hoeypile), van 187-201 *), 234-247.
Houdtappel (Melander van (von) Hol(t)zappel) 95, 180.
Hout, van 201.
Houte, van 31.
Houte, van den 201.
Houten, van 94.
Houten, van der 46.
Houtting 404.
Houwer 123, 163, 380.
Houwerda tho Farnsum 81.
Hove, van den 114.
Hovelick, van der 86.
Hövell tot Westerflier, van 58, 90.
Hoven, ten 297.
Hoya (, van) 74, 166 *).
Hoyer 51.
Hubert, 151, 421.
Hübner 22.
Hüchtebroich 54.
Huessen, van *) 250.
Huldenberge, de 380.
Hullemans 142.
Huls 82.
Hulten, van 398.
Hummel, van 131.
Hune, de 416.
Hurck (Heurck), van den (van der Hurk) 159.
Hurgronje (, Snouck) 158, 163.
Hurk, van der (van den Hurck, Heurck) 159.
Hus 379.
Huyck 379.
Huijer (Hooyer) 302.
Huygens 297, 323-325, 327, 407.
Huijsman 101, 123, 291, 368.
Huyst 205.

I

Ibelings 178.
Ickern, van Bodelschwing en 78.
Iddekinge, van 162.
Idingh 131.
Idsinga, van 162.
Imkamp 56.
Immerseel - (Bokhoven), van 87.
Ingen, van 47, 153.
Ingen housz 158 *)
In(n)- und Knyphausen, zu 55.
Isay, d' 94.
Isenberg, graven van 26, 27, 89.
Isenburg, van 53, 115.
Isenburg Birstein, zu 112, 273.
Isenburg-Grensaw, van 83.
Isenburg Marienborn, zu 112.
Isselmuden, van 392, 399.
Isterdael, van 115.
Ittersum, van 9, 11, 12, 14-18
Ittersum tot de Hofstede, van 333.

J

Jacht (Jagt), van der 411.
s' Jacob 151.
Jacobs 365.
Jakett (Jacquet) 95.
Jagemann 115.
Jagow, von 218.
Jagt (Jacht), van der 411.
Jakett (Jacquet) 95.
Jalink 136.
Jamin 19.
Janknecht 339.
Jans 28.
Jansen 134. 135. 296. 312
J a n s s e n 290.
Janssens 56.
Janszen 51.
Japinga 311.
Jarman 342.
Jeddeloh (= Jedeloo?) 52.
Jedeloo (= Jeddeloh?) 52.
Jeger 421.
Jeger, de 50.
Jeger, van Padbroe(c)k alias die 126, 421.
Jeg(h)er (van Padbroec), die 126.
Jenis(ch) (Jennes) 94-96, 160.
Jennes (Jenis(ch)) 94-96, 160.
Jettenbach, von Törring- 79.
Jeude, van Lidt de 23.
Jolyt 127.
Jonckheer 109, 111 *).
Jong, de 62, 91.
Jong Schouwenburg, de 157.
Jonge, de 55, 149.
Jonge (van Ellemeet), de 157.
Jonge (van Zwijnsbergen), de 157.
Jongestall 21.
Jong(h), de 92, 184, 222, 223.
Jordan (, von Redwitz-) 58.
Joupen 30.
Junius 21, 60, 389, 391.
Jut 93.
Jütting (Jutting) 55, 180.

K

Kaales 312.
Kaashoek 123.
Kaay, van der 149.
Kaerius (van de(r) (den) Ke(e)re(n)(n) 220, 303.
Caf (fa) 46.
Calkoen, van Beeck 202.
Kallmeyer 20.
Calonne, de 178.
Kalslagen, Coppier van 239.
Calsteren, van 178.
Caluwaert(s) 178, 380.
Caluwe, de 380.
Cambier 178.
Camme, van der 366, 368.
Camminga, van 158 *).
Camp (, del Campo genaamd) 20, 109 *), 415.
Camp, ten 389, 390.
Kamp, van de 285-287, 306-316.
Campen, van 304, 335.
Camphuysen, van 81.
Campo genaamd Camp, del 20, 109 *), 415.
Campo Hartman, del 158.
Canaunier 157.
Canecaude, de Canongettes de 302.
Canisius 302.
Canongettes de Canecaude, de 302.

Canstein, von 58.
Canter 391.
Canter Visscher 219.
Capellen zu Wohningen, van der 59, 60.
Karben, Dugel von 26.
Cardinaels 178.
Carlier 183.
Carolinus 318.
Carpentier, de 264.
Carre 223.
Carstens 52.
Carter 159.
Casado de Monteleone 113.
Kasbergen, van 314.
Casembroot, de 173.
Cassaban 148.
Cassetta 64.
Cassiopin 178.
Castell, du 422.
Castell-Rüdenhausen, zu 218.
Cate, ten 178, 219.
Cats, van 72, 82.
Catshoek (, Plevier) 123.
Cattepoel 147.
Kattestaert 260, 262.
Cats 339.
Katz 55.
Katzenelnbogen. graaf van 376—378 *).
Cau 157, 358, 359.
Caulier 150.
Keator (Ke(e)ter) 338.
Keer 204.
Ke(e)re(n)(n), van de(r) (den) (Kaerius) 220, 303.
Keessel, van de 422.
Ke(e)ter (Keator) 338.
Keeting 286.
Keiser 140.
Kelderman 23.
Kellenbag 293.
Kelverts 130.
Kemenaer, de 402.
Kempenaer, van Andringa de 93.
Kempener 114.
Kempenere, Boels alias de 23.
Keppel, van 87.
Kervel, van 158 *), 361.
Keseberg, von 26.
Kessel, van 303, 420.
Ketelbueter 114.
Keteler 101.
Kethgen 100.
Kettler 52.
Kettler, von 76, 78, 85, 86.
Kettler zu Nesselradt, van 84.
Keuchenius 21.
Ceulen (Collen), van 205—207.
Keuren, van 21, 52.
Keyser 22.
Keysers 93.
Christiaans 224.
Kien 150.
Kies *) 251.
Kiggelaar 414.
Killen 317.
Kinderen, ter 371.
Kinderen; van 46.
Kindermaecker 404.
Kindermann 304, 335.
Kip 21.
Kispenninck 100.
Kits Nieuwenkamp 111.
Claessen 258.
Claessens 339.
Cla(e)us *) 114.
Clant 392, 399, 400.
Clarenbach 20.
Klauw 379.
Kleef, van 71.
Cleef, van 373.
Kleef. huis van 89.
Cleeff, van 163.
Klein 59, 115, 335.
Clercq, de 46.
Clercq, le 360.
Klerk, de 299.
Kleve, von 54.
Clevesteyn, van 326.
Clignet(t) 204, 205.
Kling 58.
Klinkenbern 22.
Clocquet 56, 57 *).
Kloeck (Cloek) 142. 143.
Cloek (Kloeck) 142; 143.
Kloet 100.
Clooster, van de 144.
Clooster, van den 19, 120.
Kloot, van der 121.
Cloppenborch 47, 54.
Cloppenburch 303.
Kloppenburg 148.
Kloppers 119.
Clotz, von 25.
Cloudt 56.
Klijnpenninck 335.
Knaap 128. 296.
Knarren 56.
Knebel, von 115.
Knieriem 52.
Knips 182.
Knipscheer 131.
Knobelsdorff, von 58.
Knottenbelt 149.
Knyphausen, zu In(n)- und 55.
Cnypinga 398.
Cock 291.
Cock, de 27.
Cocq van Bruchem, de 330 *).
Cocq van Neerijnen, de 331.
Cocquiel, de 22.
Codde, van 423.
Coeberch (Co(e)bergh) 24, 163.
Koek 25, 379.
Coen 130.
Coenders 390, 399.
Koenders 314.
Koene 223.
Coene van den Berg 223.
Koenen 157.
Koeniger 20.
Coerman 204.
Coesfelt. Terbeeck van 178.
Coeverden (Coevorden), van 55, 63, 303.
Coeverden (tot Rhaen), van 3—19, 331.
Coevorden (Coeverden) , van 55, 63, 303.
Kohlbrügge 179.
Cointe, le 150.
Kok 294, 311, 314.
Kolck, van 292.
Kölcken 50.
Coldewey 52.
Colenbrander 109.
Colenbrander, van Hecking 111.
Kolk, van de 120.
Collen (Ceulen), van 51, 205-207.
Cöllen, van 51, 55.
Collenius 52.
Colleton 58.
Colijn 373.
Commelin 147.
Komst 308.
König 107, 381.
Coninck (Conincx) 393, 394.
Coninck, de 17, 390.
Conincx (Coninck) 393, 394.
Koning 292.
Konrad 315.
Cool 157.
Coolhaas 25.
Coolman 178.
Koolwijk. van 339.
Coomans 354.
Coop à Groen 155.
Cooper 184.
Koopmans 59. 309.
Coops(en) (Koopsen) 139, 140, 297.
Coot, van 120.
Kooy 111.
Kooy (, van Barneveld) 10.
Kooy (, van Marwijk) 110.
Kooy, van Woensel 110.
Copes (, de) 108.
Coppier van Kalslagen 239.
Kops 30.
Corenmans 114.
Corler (Curler), van 119, 120.
Cornelius 400.
Cornets de Groot 163.
Cortenaer 366.
Cortenes. van 145.
Cortgemét 105.
Cortoeys (Curt(o)is) 174.
Korven 155.
Korver 309.
Cosselaer, van 22.
Costa, de (van de Kust) 41.
Costele, de 354.
Coster 379.
Koster 314.
Cotereau, de 82.
Kotermans 46.
Kotisa 313.
Coulster, van 413.
Couper 184.
Cousebant d'Alkemade 22.
Couwenburch van Beloys 414.
Couwenhove(n) 402, 403, 405, 406 *), 410, 411.
Couwerve, van 121, 122.
Koyman 424.
Craecke, van der *) 250.
Craenenburch, van 118.
Craeye(n)steyn 412, 413.
Cralingen, van 197, 200, 241, 242. 245.
Kramer 52, 92.
Cramer(us) 25.
Kranenburg 180.
Crans(sen) 398, 399, 401.
Craycamp 28.
Krayenhoff 110.
Crayvanger 63.
Creeft 151.
Cremer 51.
Cremers 56.
Kretschmar. von (van) 107—109.
Kretzer(s) (Creytser) 137, 138.
Creutzberg 109.
Creytser (Kretzer(s)) 137, 138.
Croes 122.
Croese 154.
Kroese 299.
Kroesen 22.
Krommaker 155.
Cronberger 94.
Croock 172.
Croon 31.
Croy (-Havré), van 87.
Crugten, van 56, 57 *).
Cruidner 401.
Kruithoff 180.
Kruseman 218.
Kruthoff 130.
Cruyce. van der 178.
Kruijf, de 303.
Kruijff, van der 286, 287, 306.
Cruyningen, de 178.
Kruys, van der 141.
Kruysse 123.
Cruijwagen 293.
Kuerhorst, anders geheyten Smit 100.
Kuile, ter 110.
Kuiper 300.
Culemborg, van 74, 85-87, 379.
Culp 22.
Cuper, de 263.
Cupers 114.
Kurick (von Rosenstrauch) 106, 107.
Curler (Corler), van 119, 120.
Curt(o)is (Cortoeys) 174.
Kurzbach, von Seydlitz 218, 219.
Cuser 197, 238, 240.
Kust, van de (da Costa) 141.
Custens 298.
Cutsem, van 178.
Cuyck, de 178.
Cuyck, van 67, 96.
Cuijck van Meteren 368.
Kuyken 29.
Cuylenborch, van 258.
Cuijon 299.
Kuyper, de 90.
Cuypers 328.
Kuys 48, 49, 293.
Kuys, Dale 49.
Kyff gend. Frens 392, 395.

L

Laan 93.
Laan, van der 20.
Laen, van der *) 251.
Labom 54.
Laer, van 22, 47, 153, 392.
Laer, de Vrij van 153.
Laer van Hoenlo, van 49, 50.
Laet, de 303, 304.
Lalaing, de 379
Lam, het 314.
Lambermont 53.
Lambrechts 38.
Lam(m)ens 343.
Lammerts 295.
Lanen van Pelt 21.
Lange, de 398.
Langewaeck 380.
Lankreijer 313.
Lanschot, van 208.
Larue 22.
Lasonder 301.
Lathouwere, de 380.
Lauder 158 *).
Lautenbach 20.
Lauweriks 56.
Laven 121.
Lawa (Lewe, Leuwe, Liew), van 52.
Lawick, van 90.
Lawick van Pabst van Nijevelt, van 419.
Leck, van Polanen- 73.
Leclercq 56.
Ledeboer 94.
Leefdael, van 71.
Leemputte, van (den) 380.
Leen 304, 335.
Leest, Lemmens alias van 23.
Leeuw, de 152.
Leeuw, van der 59.
Leeuwaarden, van 62.
Leeuwen, van 52, 313, 349, 361-363.
Lefring 31.
Lehr, van Straeckholt alias van 399.
Leideritz 308.
Leisse 131.
Leisten 264.
Lek, van der 122.
Lembeck, von Eyll- 76, 77.
Lemmens (alias van Leest) 23, 380.
Lenarts, de 90.
Lendt, van der 343.
Lennarts 24.
Lennep, van 90, 202.
Lenshoeck 158 *).
Leo 399.
Leporcq d'Andeville et de Lardrai 302.
Lersch 208.
Lessing 381.
Leufner 146.
Leurs 56.
Leuwe (Lewe, Liew, Lawa), van 52.
Lewe (Leuwe, Liew. Lawa), van 52.

Lewens 396.
Leydak 303.
Lidth de **Jeude**, van 23.
Liechtenstein, vorst van 113.
Liedekercke, de 380.
Liefde, de 298.
Lieffers 341.
Lier, van 23.
Lieven 285.
Liew (Lawa, Lewe, Leuwe), van 52.
Ligniville, de 79.
Limborgh, van 96.
Limburg 149.
Limburg, v. *) 166.
Limburg (Stirum), van 27, 75, 89, 157, 166 *).
Limpurg, van Rechteren- 112.
Linde, van (Middelhoven van) de 121-124.
Linde, van der 223.
Lindeloo 285.
Linden, van der 358.
Linne, von 26.
Lintelo, van 54.
Lintheymer 182.
Lippe *) 166.
Lippe, van der 72-75.
Lisse, van der 163.
List 38.
Lochum, van 135.
Lockhorst, van 323.
Loe, van 78.
Loe, vom 54.
Loegen, van 397.
Loen, van 51.
Loeve 63.
Loffelt 63, 303, 420.
Lohman, de Savornin 157.
Lomwel, van 420.
Lon, von *) 382.
Longe, de 328.
Lonque **d'Oosterland** 157.
Lons, von 180.
Loo *) 249.
Loo, van 194, 249 *), 251 *).
Loo, **Potter** van der 239.
Loon, van 88, 158 *), 171.
Loon en Heinsberg, gravin van 376.
Loos, de **110—112** *).
Loots 158 *).
Lotichius 52.
Louffs 356.
Lücker 56.
Luif 314.
Lutsekerk 303.
Lutsenburg, van 423.
Luxemburg, van 82.
Luxemburg, (vorsten) van 27. 89.
Luyck, van 139.
Luycken 163.
Luycx 179.
Luyers 137, 139.
Lijn, van der 173.
Lijnbaen 103, 105, 106.
Lynden, van 29, 145, 157.
Lijndraijer 104.

M

Maas 159.
Maas, van Bockom 323.
Maatje, van der 123.
Macha 314.
Maclean(e) (Maclene, Maklien) 384, 420, 421.
Maclene (Maclean(Maklien) 384, 420, 421.
Made, van der 192, 193, 197. 241, 242:
Maersche, van der 368.
Maes 52.
Maet, ter 396.
Magen 80.
Mahieu 177.
Maigni gend. van den **Broeck**, de 168, 171.
Maillart 361-363.
Maire, le 362.
Maklien (Maclean(Maclene) 384, 420, 421.
Malagamba 83.
Mallinckrodt 20.
Maltzahn, von 108.
Mandere, van der 158.
Manderscheidt-Blanckenheim-Werdenburg, graven van 83.
Maneil, van 396.
Manger 111.
Mannee, van 21.
Manninga 399.
Mannoury 152.
Mannsholt 52.
Mansfeld, van 74.
Marcella 94.
Marchant 171.
Marck *) 167.
Marck, van 398.
Marck, van der 19, 81, 327, 383.
Mar(c)kenstein (Merkenstein), van 96.
Marckloff 174.
Marees van Swinderen, de 157.
Marichal 422.
Maris 178, 203 *), 204.
Marius 418.
Mark (-Altena), graven van der 89.
Marle, van 415, 416.
Marre, de 207, 368.
Marsch, van der (den) 3, 10, 18.
Marschall 24.
Marsche, ten 10.
Marsnier 204.
Martens 28, 29, 310.
Martini 158 *), 168-176 *), 333, 334.
Martini (**Buys**) 170.
Martinius 291.
Ma(r)tijns 170.
Marwijk Kooy, van 110.
Masion 163.
Massardo 24.
Mast 342.
Mast, van der 155, 421.
Matenesse, van 197, 199, 200.
Matthes 57, 112.
Matthisius 207.
Mauregnault, de 168, 176.
Maurik, van 424.
Mazure, de 53.
Meder 55.
Meel, van 124 *), 125 *).
Meelkop 24.
Meer, van der 198, 199, 248, 411. 412.
Meeren, van der 84.
Meerlandt, van 64.
Meerman 122.
Meerssen 172.
Mees 114, 401.
Meilema 184.
Mejonsma 400.
Mekeren, van 138.
Melander (van (von) **Hol(t)z-appel**(Houdtappel) 95, 180.
Melchior 54.
Melder 64.
Melort 163.
Mélotte 339.
Mendoza. de 22.
Meni (**Minen**), de 380.
Mens 350.
Mepsche, de 395.
Mepsche Folckers, de 393.
Merkenstein (Mar(c) kenstein), van 96.
Merode, de 23.
Merode (-Houffalize) **(-Mont-**fort), van 25, 84.
Mertz 56, 57 *).
Mervelt, van 11, 16, 17.
Merwede, van 199.
Merwede, van der 393.
Mesdagh 22.
Mesier 178.
Mestdagh 22.
Metsema 81.
Metz 91, 322.
Meulen, van der 172.
Meulenaar 133, 135.
Meulenberg, van 46.
Meurs *) 166.
Meurs, van 63, 64, 72-74, 125, 126, 154.
Meursinge 110.
Meyen, van der 170.
Meijer 157, 309.
Meyer, de 149, 153.
Meijerink 133, 135, 137, 139, 140.
Meylin(c)k 142, 143.
Meynen 52.
Meys 53, 170.
Micheell 94-96.
Michiels 183.
Michiels van **Kessenich** 419.
Middagh 379.
Middelhoven (van de Linde), van 122.
Mierop, van 173.
Mil, van 158 *).
Milge(e)m (Nuelegem, **Nulge(e)m**, Ruelegen) 341.
Milius 219.
Milliard 56.
Minen (**Meni**), de 380.
Minnepoort 160.
Minnesten, von den 25.
Minnichem, van 243.
Modders 136.
Moelen, van der 119, 144.
Moelen, Opt Straeten van der 163.
Moen 294, 379.
Moens 51, 179.
Moer 144.
Moerbeecke, St. **Omer** gend. 83.
Moeriaans van Gerrevink 30.
Moerkercken, van Praet en 82.
Moerkerken, van 102.
Moersmans 380.
Moes (, de) 383.
Mogge 348.
Mol 310.
Molders 24.
Molegraaf 421.
Moleman 47.
Molenaar 379.
Moll 80, 352.
Mollem, van 46.
Mollenkamp 102.
Moller 217.
Moller (s) (Muller(s) , Mulner) 132, 133, 135, **137—140**.
Mollien 312.
Mom 423.
Monaco, vorsten van 112.
Monceaux, de 277.
Monchy, de 151.
Monis 404.
Monteleone, Casado de 113.
Montenu, van 160.
Montfoort, van 73.
Montfort 68.
Montléart, de 113.
Montrichier, von 79.
Moor 379.
Moor, de **202—204**, 207.
Mooijen 291.
Mor van Dashorst 64.
Moreau 27.
Morel 27, 113.
Mostart 339.
Motter(i)e (, de la) 156, 157.
Mouwens, de 64.
Moyensone gezegd van Anderlecht 59.
Muelen, van der 22.
Müffling sonst Weisz genannt, von 58.
Mulder 134, 294.
Mulier, Haitsma 203 *).
Mullem, van 179.
Muller 110, 144.
Muller (, du **Celliée**) 110.
Muller, Wolterbeek 110.
Muller (s) (Mulner, **Moller(s)**) 132, 133, 135, 137-140.
Mulner (Muller(s), **Moller(s)**) 132, 133, 135, **137—140**.
Mulok 146.
Munster, van 163, 184.
Muntingh 128.
Münzenberg, van **Hanau-** 273.
Muyden, van 150, 174.
Muyshondt 177.
Myer 164.
Mijl, van der 32.
Mylendonck, van 78, 86.
Mynden, van 51.

N

Naaldwijk, van 197.
Naber 54.
Nagell, van 419.
Nansum, te 81, 392, 393, 395, 396.
Nassau, van 86, 167 *), 374, 376, 378.
Nassau-Beilstein, van 73.
Nassau(-Breda), graaf van 377, 378.
Nassau-Dillenburg 26, 376, 377.
Nassau-Saarbrücken, van 51.
Nassau-Schaumburg, van 180.
Nauta 219.
Neck, van 62, 163.
Néel 126.
Nellesteyn, van 163.
Nes, de 93.
Nes, van 340.
Nesse, van *) 252.
Nesselrode, v. 382.
Nettelhorst, von 58.
Neuenahr, van 75.
Neujean 24.
Neukirchen genaamd **Nijven-**heim, van 418, 419.
Neumeyer 298.
Neurenberg, van 422.
Nevius 22.
Nibbelink 174.
Nibberig *) 179.
Nicolas 56.
Niehaus 25.
Niel. van 48, 125, 293.
Nienaber 52.
Nienhuys 131.
Niese, de 208.
Nieuburch 21.
Nieuwenaar, van 80.
Nieuwenhuis 313.
Nieuwenhuizen 310.
Nieuwenhuijzen, van 122.
Nieuwenkamp 110.
Nieuwenkamp, Kits 111.
Nie(uw)hoff 116.
Nieuwinckel 380.
Nix 20.
Nobel 383.
Noell 157.
Noiret, Verwout gend. 358.
Nolet 114.
Noordwijk, van 195.
Noortich, van *) 250.
Noorwegen, koningen van **113**.
Nooy, van 422 *), 424.
Norden, van 100.
Norman d'Audenhove, de 418.
Normandie, de 150, 151.
Nos **(Not(h)s) 259—261 *)**.
Not. van 258.
Not(h)s (Nos) **259—261 *)**.
Notte(n) (Otte(n)) (, van) 252-263 *)

Notten Pole, van 257, 258.
Nouts 298.
Noyelles, van 86.
Nuck 290.
Nuelegem (Nulge(e)m, Milge(e)m, Ruelegen) 341.
Nuenen, van 421.
Nugteren, van 149.
Nulge(e)m (Nuelegem, Milge(e)m, Ruelegen) 341.
Nuy 38.
Nuyens 24.
Nuys, van 55.
Nydeggen, Schen(c)k van (von) 51. x4.
Nijenhuijs 102.
Nyhuis 179.
Nypels 115.
Nijs 23.
Nijvenheim, von Neukirchen genaamd 418, 419.

O

Obbendorp, van 85.
Obrecht(s) 114, 179.
Obreen 148.
Ockersse 157, 158.
Oculi (Okeli) 149.
Odoorn, van 154.
Oedsma 301.
Oellers 80.
Oem 383.
Oerle, van 23.
Oest tot Hillenraedt, van 82.
Oever, van den 163.
Offermanns 222.
Ogier 52.
Ohlrichs 306.
Oidt (Ott) 94, 95, 160.
Okeli (Oculi) 140.
Oldenbernevelt van Deelen 118.
Oldenburg, van 68 *).
Oldenburg, von 108.
Oler 80.
Olhoff (, van) 218.
Oliviers 169-171.
Olm, van 116.
Olthuizen (Olthuijzen) 297.
Ommeren, van 118, 160.
Onclaer 368.
Oor 56.
Oorschot, van 355, 363.
Oorsprongh 174, 176.
Oosten, van 311.
Oostenrijk, van 78.
Oosterhout, van 222, 223.
Oosterveen 419.
Oostfriesland, van 78.
Oosthoek 63.
Oosthuyse, van 184.
Oostrum, van 422.
Oostwalt 342.
Op de Coul 56, 57 *).
Oppen, van 110.
Oranje, prins van 376-378 *).
Order (Horder) 141, 142.
Orleans, hertog van 116.
Orsaw 24.
Ort. van 261.
Ortt 51.
Orval 311.
Osorio, de 271.
Osterholt 24.
Osy de Zegwaart 178.
Ott (Oidt) 94, 95, 160.
Otte(n)(Notte(n)), (, van) 252-263 *).
Otterbein 52.
Ottmerssum, van 15.
Oudendijk 121.
Oudenvliet 21.
Oupeye, van 76.
Outeren, van 152.
O(u)wens 124, 125.
Overbeke, van 360, 364.
Overden, van 153.
Overlander 21.
Overpelt, van 49.
Overschie de Neeryssche, d' 380.
Oy, van 124.

P

Pabst, van 151.
Padbroe(c)k (alias die Jeger), van 126, 421.
Paddenburch (Paddenburg), van 147, 154.
Paenderen, van *) 251.
Paffenrode, van 53.
Palan(d)t, de (von) 24, 114.
Pallandt, van 78, 82, 120, 157, 218.
Palm(, van der) 421.
Paludanus 24.
Pandelaers 115.
Panhuys, van 176, 304.
Parmecoeck 118.
Pannis 296.
Pape (Papé)(, de) 175.
Parck 289, 318.
Parsijn (Persijn) 64.
Pauli (of Halling) 383.
Paul(us) 41. 44.
Pauw 29.
Pauwels 23, 115.
Pellicorne 205.
Pels 179, 383.
Pelt 92.
Pelt, Lanen van 21.
Peltzer 24, 203, 205, 352.
Pendrecht 63.
Perceval, de 158 *).
Perizonius 416.
Perk 148.
Perre, van den 179.
Perre, van der 24.
Perron, de 27.
Persijn 114.
Persijn (Parsijn) 64.
Persijn van Ouwendijk, van 402.
Pery 257.
Pesche, van dem 78.
Pesser 158 *).
Pestel, van 59.
Petersen 107.
Peursum, van 413.
Peijster, de 114.
Piccardt 93.
Pier 21.
Piers (de Raveschoot) 113.
Pieters 56.
Pieterson 279.
Pit 110. 112.
Pitaffe '56.
Pité, de Villers de 380.
Plaghki 56.
Plate 52.
Plevier (Catshoek) 123.
Ploos van Amstel 418.
Pnecke (Precke), van der 154.
Poederoyen (Proyen, Poudroyen), van 341.
Poel, van der 178, 398.
Poelgeest, van 197, 245.
Poesenou 28.
Poest, van der 151.
Polanen, van 197, 239. 244.
Polanen-Leck, van 73.
Pole(, van Notten-) 257. 258.
Polfliet 380.
Pclignac, de 112.
Poll, van de 329-332 *), 340.
Polts (Potts), van 257.
Pon, du 146.
Pon(n)ingh 303.
Ponnink 420.
Pool 128, 367, 368.
Poort, van der 358.
Poortvliet, Tak van 157.
Porsi 343.
Portheine 25.
Portier 303.
Portugal, koningen van 112, 266-275.
Posson (, de) 22.
Post 51, 313.
Postema 308.
Postma 298.
Potter van der Loo 239.
Pottere, de 183.
Pottersberghe, van *) 114.
Potts (Polts), van 257.
Poudroyen (Proyen, Poederoyen), van 341.
Po(u)plimont (Poplemont) (, dë) 59.
Pous 157.
Povel 25.
Praal 22.
Praedinius 399.
Praestinck 101.
Praet (en Moerkercken), van 82, 83.
Praktiek 51.
Prange 20.
Precke (Pnecke), van der 154.
Princen 125.
Prins 59, 251 *).
Prins (, de) 152.
Prinsen 46.
Proost 421.
Proper 52, 178, 294.
Proyen (Poudroyen, Poederoyen), van 341.
Pull 323.
Purmerent 92.
Put, van de 29.
Putte, van Walle alias 23.
Putte, de 23.
Putte; van de 53, 179, 224.
Putten, van 76, 145.
Putz 95.
Pijl, van der 64.
Pijls 339.

Q

Quack, van der 160.
Quade 293.
Quadflich 24.
Quadt, von 32.
Quadt-Wickrath, von 80.
Quadt zu Wykradt und Isny, von 112.
Quarles 401-403, 407, 413, 414.
Quarles van Ufford 157.
Quartel 47.
Quesne, du 114, 380.
Quevellerius 141.
Quicken 56.
Quinget(ti) 207, 208.
Quins 178.
Quintin 157.
Quintzow, von 108.
Quist 122.

R

Raab van Canstein, van 304, 334.
Raalte, van 130.
Raalten, van 295.
Rae(d)t, de 160.
Raephorst, van 197, 245.
Raesfelt, van 86.
Raet *) 250.
Raet. de 372.
Rahusen 110, 111*), 178.
Ralle (Rallé) 135, 137, 139. 140.
Ram, de 23.
Ramaker 119.
Ramp (, van)*) 250, 251.
Randerode 68.
Ranst. van 22, 179.
Ras 153.
Ratingen, van 155.
Ravekes 19, 20.
Ravens 22.
Ravensberg 322.
Ravenzwaai. van 237
Raveswaij (, van) 29.
Rechteren, van 218, 219.
Rechteren, van Heeckeren genaamd van 4, 8, 9, 17.
Rechteren-Limpurg, van 112.
Recken 131.
Redwitz (-Jordan), von 58, 59.
Ree (Rheden), van 321.
Reede, van 15.
Rees 178, 379.
Reichenstein, van 80, 166 *), 167 *).
Reiding 314.
Reifferscheidt, van 73.
Reifferscheid, van Salm- 166.
Reigersberg, van 21.
Reigersberg Versluys, van 158.
Reigersbergen (Reygersberg), van 206, 207.
Reimerswale, van 179.
Reining (Rynink) 381.
Reitz 163.
Rempeler 318.
Renesse, van 85—87, 218.
Renesse van Wulven, van 339.
Rengers, van Welderen 158.
Rennenberg, van 78.
Rens 163.
Rensselaer, van 379.
Renterghem, van (Rentergum) 349, 350.
Rentergum (van Renterghem) 349, 350.
Reuchlin 419.
Reule 24.
Reuss zu Köstritz 113.
Reydon 126, 127.
Reydt, van 263.
Reygersberg (Reigersbergen), van 206, 207.
Reymsteck, van 77.
Reijnders 131.
Revneveld 163.
Rheden (Ree), van 321.
Rhijn, van 373.
Ribbink 179.
Ridder, de 127 *), 224 *).
Riede, 'van 199.
Riedesel zu Eisenbach 59.
Riedwijc, van 201.
Riel, van 147.
Riemann 115.
Rientjes 420.
Rie(t)beeck(e), van 263, 264.
Rietberg, van 72.
Rietveld. van 153.
Rietvelt (, van) 364, 365, 370-373.
Riggels 31.
Rimburg, de Boymer de 79.
Ringeling 179.
Ringels 128.
Ripperda 14, 17, 275.
Ritmeester 311.
Ritzema 163.
Rivière, de 80.
Roberdinck 100
Roberts van Son 58.
Rode (van Heeckeren), de 12, 17
Roeckinck 101.
Roelants 46.
Roele 314.
Roelofs 144, 292.
Roels 299.
Roemers 158 *).
Roeps 37.
Roer, van de 46.
Roeters 30.
Röge 298.
Rollant, van *) 249, 250.
Rolshausen, von 114.
Rolteman 81, 390.
Roman 365.
Romen 56.
Römer 352, 363.
Romeyn 402, 412.
Romswinckel 54.

Romunde 318.
Ronde, de 149.
Roodenburg 148.
Roodhuyzen de Vries 20.
Rookhuysen, van 322.
Ro(o)mer(s) 352, 354.
Roon, van 154.
Roos 310.
Roosebeek 313.
Roosmale 163.
Ro(o)sterman 29.
Roque (Roke), de la 177.
Rosa 162.
Roseboom 55.
Rosen, von 107.
Rosenstrauch. (Kurick) von 106—109.
Rosenthal 55.
Rosier 393.
Roskot 180.
Rossaert-Rottiers 380.
Rossum, van 29.
Rost 289.
Rotberg, von 59.
Rothem, van 67, 114.
Rottiers, Rossaert- 380.
Rouleau 56.
Rousch(e) 67.
Roy, le 182.
Royaerts 125.
Royen, van 157, 397.
Rubens 266.
Rubzamer 38.
Rüdenhausen, zu Castell- 218.
Rueb 100.
Ruelegen (Nuelegem, Nulge(e)m, Milge(e)m) 341.
Rulkens 56.
Runckel, v. Wied- *) 167.
Russel, van 342.
Rutenberg, van den 8.
Rutgers 92, 131.
Rütte, le 219.
Rutten 127.
Ruttens 206, 207.
Ruychaver 341.
Ruychrok van der Werve 239.
Ruysch 361.
Ruysker 298.
Ruysscher, de 47.
Ruyt, van der (Verruyt) 424.
Ruiter, de 128, '294.
Ruytinx 59.
Ryckel, van 80.
Rijckevorsel, van 184.
Rijckewaert 412.
Rpckholt, de Bounam de 58.
Riikom, van 298.
Rijnberck, van 160.
Rynink (Reining) 381.
Riiser 417.
Riisoort, van 172.
Riiesen, van 297.
Rijswijck, van 417.

S

Sablonière, de la 147.
St. Omer gend. Moerbeecke. de 83.
Saksen, huis 112, 266.
Saksen Meiningen, van 112.
Saksen-Weimar, van 115.
Salingen, van 107. 108
Salis, von 58.
Salm, van 360.
Salm, vorst van 87.
Salm-Reifferscheid, van 166.
Salmius 172.
Salnerius ((le) Sau(l)nier) 64, 127.
Salomons 127.
Saltet 147.
Samson (-Himmelstjerna, von) 57.
Sandbrink 60.
Sanders 23.
Sanderson 224, 285, 304, 421.
Sandra 152.
Santberch 46, 47.
Santen 311.
Santen, van 352, 354, 363.
Sarraz, de la 38.
Sart, du (de) 24.
Sas 319.
Sass(e)(Zas(sen) van den Bossche, van 339-341.
Sassen, van der 204.
Sau(l)nier (, le) (Salnerius) 64, 127.
Saunderson 421.
Savornin (Lohman), de 157.
Sayer(s) 163.
Sayn Wittgenstein *), v. 166, 167.
Scatter *) 252.
Schaar(d)enburch, van 29.
Schaats 138.
Schade 341, 342.
Schadee 58.
Schadenbroeck, van 317.
Scha(d)ijck, van 339, 340.
Schaep 382, 383.
Schaffer 393, 394.
Schaft, van der 423.
Schagen, van (Beyeren en) 198.
Schalcker 289. 318.
Schalckwijck, 'van 320.
Schalk 183.
Schalkwijk 373.
Schalkwijk, van 182.
Scharenberg 29.
Schauenburg 379.
Schauenburg-Sternberg *) 166.
Schaumburg, van Holstein- 74.
Schaumburg-Holzapfel, von 180.
Schaumburg, van Nassau- 180.
Scheele, van 295.
Scheen 24.
Scheffel 61.
Schelfhout 23.
Schelkens 163.
Schellinger 93.
Schen(c)k van (von) Nydeggen 51, 84.
Schenk 61.
Schepmoes 21.
Schepper, van de 302.
Scherff 394.
Schermer 339.
Scherpenzeel, van 294.
Scheij 366.
Schierbeek 51.
Schilders 174, 292.
Schildt, Oggen 102.
Schillings 118.
Schilthuis 178.
Schimmelpenninck van der Oye 157, 218.
Schincking 86.
Schinkel 178. 379.
Schirp, v. d. Bottlenberg gen. von 58.
Schlick 312.
Schmitz 56.
Schodt 350.
Schoels 114.
Schoenmaecker 131.
Scholvanger 93.
Schomaker 293.
Schönradt, van 78.
Schopingen, van 9 *).
Schotanus 219.
Schotel 150, 261.
Sc(h)oten, van 197, 249 *).
Schots 343.
Schott 128.
Schouten 21, 52, 62.
Schoutheete, de 179.
Schouwenburg, de Jong 157.
Schracsert 158 *), 168. 169. 174 288 *).
Schreurs 56, 57 *)
Schucking 159.
Schuirman 134.
Schuler, van 150.
Schultz 147, 149.
Schumann 157.
Schurmann 112.
Schut 178, 264, 379.
Schutte 295, 301.
Schuurbeque Boeve 158.
Schuytemaker 294".
Schwanghofer 95.
Schwerin, von 218.
Schymmelpenninck 100.
Schijn 30.
Schyven, van 22.
Segwaert, van 173.
Senn van Basel 158.
Seppa 141 *), 142.
Seres (Serrès) 328.
Sevener. van 7, 16.
Sevenstéern 397.
Seydlitz Kurzbach. von 218, 219.
Seyffardt 379.
Sibelius 52.
Sickinge 21.
Siddré 323.
Sidervelt (Sy(d)erveld), van 402-406 *), 409, 411.
Siegen, van 49, 50.
Sieghers, de 389, 395.
Sigers 397—401 *).
Sigers (, van) 395-397 *).
Sigers ther Borch, de *) 389.
Sighers, de 389-395 *).
Sigmaringen, van Hohenzollern- 87.
Simon(s) 343.
Simons 46, 47, 203, 204.
Simons van Eupen 380.
Sinderen, van 6 *), 7, 9, 16, 17.
Singem, van 114.
Sintern, van 178.
Six Slicher 383.
Sixma van Heemstra 157.
Sleg(h)t 22.
Slicher, Six 383.
Slinger 323.
Sloet van Cannevelt 84.
Sloot 142, 143.
Slot 22.
Sluiter 178.
Sluys, van der 87.
Sluijter 25, 50.
Smedes 178.
Smeet 101.
Smeets 56, 380.
Smeetz 115.
Smeth, de 59, 158 *).
Smetius 204.
Smit 202, 296.
Smit, Kuerhorst anders geheyten 100.
Smitman 342.
Smits 96, 311.
Smullinck 77.
Snaeyer 411.
Snellen 205.
Snippendael 319, 320.
Snoeck 6 2 .
Snaek 55.
Snouck Hurgronje 158, 163.
Sobbe 72.
Soest, van 206.
Soete gend. Ganzepoel, de 172.
Soetens 148.
Soeteweij 123.
Sogaerts (Zoggaerts) 339, 340.
Solingen, van 107, 208.
Solms, van 73, 164 *), 165.
Soltwaghen, van 130.
Somer 128.
Someren, van 145, 340.
Son, van 162, 163.
Son, Roberts van 58.
Sonnevelt, van 352, 363.
Sonsbeeck, van 110-112 *).
Sorili 156.
Soutman 93.
Souw, (ten Hoven) van der 322.
Soy gen. de Heyl, de 25.
Spangen, van 197, 199, 200, 240, 242, 245.
Spankeren, van 312.
Sparringa 178.
Specht 52.
Speck, van der 148, 373.
Spelde 420.
Spierinck 354.
Spittael tot de Poll, van 49, 50.
Sponheim 68.
Spoor 178.
Sprenger 157.
Spruyt 145.
Spijck (, van) 372-374.
Staa. von 182.
Staats 122, 379.
Stael von Holstein 22, 78.
Stalpert van der Wiele 413.
Stampioen 323—328.
Standers 204, 205.
Stant 293.
Starckenborgh, van 21
Starmans 24.
Stassen 24.
Stechman 401.
Steeland, van 179.
Steen, van den 158 *).
Steen, van der 292.
Steenberch, van 361.
Steenberg, van 21.
Steendijck 179.
Steene, van der 170.
Steengracht 157.
Steenler, van 119.
Steenre, de 68.
Steenvo-orden, van 239.
Steg(e)man 303.
Steghman 100.
Steinfurt, van 71. 73. 77.
Stekelenburg 29.
Stekels 342, 343.
Stel, van der 299.
Stellwagen 55.
Stengh, van der 258, 259.
Stenhoven, van 100.
Stepradt, van 16.
Sterkel 306.
Sternberg-Schauenburg-*) 166.
Steur 259, 262.
Steveninck, van 57.
Steyn 76.
Stienon 56, 57 *).
Stigt, van 63.
Stiltinga (Stiltingus) 422.
Stinstra 366, 368.
Stirum. van Limburg 27, 75, 80, 89, 157, 166 *).
Stockmann 313.
Stockum, van 58.
Stoelman (Stohleman) 30.
Stoffels 348.
Stoffelse 124.
Stohleman (Stoelman) 30.
Stolberg, van 79.
Stolk 311.
Stolten uff'n Kempen 220.
Stoltenhoff 220.
Stolts 293.
Stoltzenberg 56.
Stoop 23, 264.
Stoppelbeen 379.
Storm 19.
Storm van Horssen (Werle?) 84
Stoutenburg 21, 52, 157.
Stoutenburp. van 340.
Straatman 160.
Straeckholt alias van Lehr, van 399.
Straeten van der Moelen, opt 163.
Straus 56, 57 *)
Stroete, ten 96.
Stroink 25. 179.
Strooms 122.
Strubbe 333.
Struve 51, 52.

Struyck 299.
Struij(e)s 264.
Strijen, van 342.
Strijen (en Zevenbergen), van 330*).
Stuart 83.
Stuckery 20.
Stuerman 100.
Stühl 384.
Stump 22.
Stumphius 327.
stuur 299.
Stuyrmans 394.
Sundert, van 372.
Süter 296.
Suyck 322.
Suydam 22.
Suyderhoff 296.
Suyken 119.
Suijrendael 360.
Suys, de 80.
Swaart, van 393.
Swaef 76.
Swart 48.
Sweere 32.
Sweers 397.
Swichem, van 146, 147.
Swieten, van 178, 197.
Swildens 179.
Swinden, van 94.
Swinderen, de Marees van 157.
Sy(d)erveld (Sidervelt), van 402-406 *), 409, 411.
Sijen 62.
Sylvius 52.
Symons 29, 62.
Sypesteyn, van 163, 169, 170, 172.
Sypkens 93.
Systermans 179.

T

Tak van Poortvliet 157.
Talboom 380.
Talesius * 251.
Tapking 311.
Tarelinck, van 162.
Taymans 59.
Tecklenburg, van 73, 74.
Teding van Berkhout 109.
Teeseling, van 343.
Telting 55.
Tenbrink 381.
Tengberden, van (t' Engbert) 394.
Tepell 146.
Terbeeck van Coesfelt 178.
Tergou 154.
Terpoorten 295.
Terwen 46, 47.
Terwilliger 21.
Teschemaker 150.
Tes(s)chenmacher (Teschemaker) 29, 150.
Testart 383.
Teyler 30.
Teijlingen, van 20, 373.
Thienen (Thyenen), van 237, 239-243.
Thiens 177.
Thierens 123.
Thoorn, van 328.
Thuyl, van 21.
Thije, ten 16, 18.
Tiel 21.
Tiel, van 343.
Tielemans 96, 361.
Tien, van 310.
Timmermans 56, 57 *).
Timmers 61.
Tindal 115.
Tirion 379.
Tissot 57.
Titsing (h?) 24, 112.
Tjaden 55.
Tjallen 390.
Tjarda van Starckenborch 389, 391.
Tjassens 398.
Tjepma, van 301.
Tol(l), van 48, 197, 198, 243.
Tombe, de 146.
Tombe, des 157.
Tongeren, van 131. 135. 146. 147, 150, 299.
Top 294.
Toppinga 400.
Torck 7, 282.
Torn, ten 18.
Torns 355.
Törring-Jettenbach, von 79.
Tour, de la 156, 157, 361-363.
Tour, du 110.
Traels (ter Haerst) 151.
Tran, le 343.
Trémoille, de 353.
Treslong, van *) 251
Treslong, van Bloys van 351, 354.
Tricht, van 170.
Trotsenburg, van 343.
Trygau 29.
Tucker 29.
Turcq 183.
Tuyll van Serooskerken, van 110.
Tuyter 122.
Twiller, van 120, 318.
Tijms 312.

U

Uffelen, van 159. 182, 183
Uiterwijck, van 84.
Uitterdyk, Drevss 219.
Ulmerinck 101.
Ulsen, van 92.
Utenhove, van 75.
Uijttenbroek 63.

V

Vaer 409.
Vaes-Valck 380.
Valck 81. 145.
Valck, Vaes- 380.
Valckenburch, van 208.
Valckenier 383.
Valentijn 134, 135.
Valette 175.
Valk 55.
Valkenburg, van 21, 178, 379.
Vallengin, van Arberg- 79.
Vanderveer 21.
Vaneveld, van 163.
Vanevelt (Fanefeld) genaamd van Achteveld, van- 116—121 *)
Varick, van 12, 14, 18.
Varick (tot Wijenrade), van 329-332 *).
Vaupel 20.
Vaynes van Brakell, de 162.
Veechoven, van 347.
Veeckens 343.
Veehof 342.
Veekmans 149.
Veelen, van 52.
Veen, van 151, 242.
Veen. van der 296.
Veenhuys (van Veenhuysen) 319.
Veenstra 116.
Veer 177.
Vegt, van der 342.
Velasquez 113.
Velde. van de 128.
Velde; van der 64, 308.
Veldhuis 307.
Veldtman 400.
Velingius 110.
Velp, van 144.
Velserman *) 250, 251
Velthuyzen, van 153.
Velzen, van 308.
Ven. van der 320.
Vent, de 318.
Venturin 413.
Verbee(c)k 46, 47, 64.
Verbeke (van der Beke, van der Be(e)(c)k(e)) 346-364 *).
Verberck 23.
Verbies (van der Bies) 383.
Verbolt 356, 357, 362, 364.
Verbrugge 361, 371, 400, 416.
Verburg 320.
Vercammer 29.
Verchen, van 82
Vercken 204.
Vercouteren 179, 380.
Verdure, La 281, 282.
Vereenigen 31.
Verhoef 153.
Verhoeven 115.
Ver Huell 202.
Verkolje 30.
Verkouteren 23.
Vermande 343.
Vermeer 184, 222, 223.
Vermeulen 24, 29, 51, 96.
Vernov 421—424 *).
Verplanck 379.
Verplcegh (van Aalst) 304.
Verron 339.
Verrutius 81.
Verrutius van Schultinghe 394.
Verruyt (van der Ruyt) 424.
Verschoor 164.
Verschuer, van 113.
Verschuir 143, 180, 396.
Verschuring 414.
Versfelt 64.
Versluys, van Reigersberg 158.
Verspyck 110-122 *).
Verstegen 101, 167 *).
Verveen 183.
Ververs 28.
Verweel (van Weel) 412, 413.
Verweij 293, 422.
Verwey, de la Fontaine 126, 127.
Verwout gend. Noiret 358.
Veugen 158 *).
Veyser 127.
Vianden, van 377.
Vianen, van 31. 145. 339. 340 *).
Vickers 254.
Vierhouten (, van) 291, 319.
Vighe (Ficinus) 178.
Villerius 137, 138.
Villers de Pité, de 380.
Vinck 290.
Virmundt, van 78.
Virneburg, van 376.
Viry, de 417.
Visscher 96.
Visscher, Canter 219.
Visscher, de 383.
Visser 295, 384.
Vissering 178.
Vixseboxse 424.
Vlack, van 343.
Vladderacken, van 415.
Vledder(en) (, van) 20.
Vleeminck 380.
Vlieger (, die) 240.
Vlierden, van 141, 142.
Vliet, van 21, 252 *).
Vliet (Fleet), van 21.
Vliet, van der 30, 361.
Vlodrop, van 81, 83.
Vloo, du 342.
Vloodt, van der 96.
Voet 206.
Vogelzang 219.
Voig(h)t 138.
Voerde, van der *) 249.
Voirde (Voerd(t)), van 339.
Voirtbosch, van den 419.
Völcker 110.
Volckershoven, de 30.
Volder, de 327.
Vollenhoven 343.
Vollenhoven, van Beeck 202.
Vollenhoven, van 422.
Vols, von 79.
Vonck 61, 63, 339.
Voogd 298.
Voorhees 21, 52.
Voorhorst 335.
Voorst, van 288, 322.
Voorst (Foorst), van 30—32.
Voorst tot Voorst, van 58.
Vorden, van 4, 18.
Vorm, van der 19.
Vorrink 25.
Vorsselman 289.
Vorsterman 93.
Vorstius 47.
Vos 48, 286, 287, 296, 307.
Vos, de 175, 224, 290, 413, 414, 420.
Vos van Steenwijk, de 84.
Vosburg(h) 21, 178, 379.
Vosmaer 158.
Voss, Heerma van 157.
Vossen, van 47.
Vries, de 38, 92, 93, 151, 294, 301, 373.
Vries, Roodhuyzen de 20.
Vriese, de *) 251.
Vroom 208.
Vrij, de 96, 143-155 *), 217, 383.
Vrij van Laer, de 153.
Vrijdagh(s) 291.
Vrijhooven (Vrijhoeve), van 350.
Vulpen, van 154.
Vultejus, von 20.
Vijfhuijsen 355.
Vyven, van 127.
Vyvre, van de 116.

W

Waalkens 178.
Waalkes 55.
Wachtendon(c)k, van 75, 78, 163, 343.
Wachtendonk (, von) 24.
Waddel, de (Waddels) 168, 175.
Waddels (de Waddel) 168, 175.
Waddens (Waddijns) 403.
Waddijns (Waddens) 403.
Wael, de 340.
Wael van Bolten, de 158 *).
Wael, van de 236.
Waelpoyt(s) 23, 380.
Waesberghe, van 179.
Waganders 320.
Wagenen, van 178.
Waght, van der 28.
Wagtho 110, 111 *).
Wal, van de 155.
Waldeck, van 83.
Wale, van den 242.
Wall, van de 217.
Walle alias Putte, van 23.
Walran 339.
Walsum, van 96.
Walta, van 394.
Wannee 299.
Wap 23.
Wapevelt 339.
Warmelo, van 13, 18.
Warmenhuijse, van 361.
Wassenaer, van 32 *), 197.
Wassenberg, von 51.
Waterschoot, van 23.
Wayen, van der 204, 205.
Wedderborn 122.
Weede, van 90. 340.
Weel, van 23.
Weel, van (Verweel) 412, 413.
Weelderen, van 37-45.
Weelderen, Flegel van 40, 45.
Weerdt, de 115.
Weert, van der 184.
Wees, van 331.
Weghoff 40, 44.
Weichs, von 54.

Weisscher 308.
Weisz genannt, von Müffling sonst 58.
Welderen Rengers, van 158.
Welsch 56.
Wennink 32.
Wercker (, de) 402, 411-413.
Wer(c)khoven, van 21, 144.
Werdmüller von Elgg 335.
Werf, van der 32.
Werkhoven 151.
Werner 314.
Werst, van 24.
Wertheim, von 75.
Werve, van de 29, 373.
Werve, Ruychrok van der 239.
Wessel, van 294.
Wesselman van Helmond 58.
Westdael 406.
Westenberg 142.
Westerbeeck, van 132.
Westerbeek van Eerten 131.
Westerhoven 321, 322.
Westerloo, markies van 84.
Westermann 110.
Westerveld, van 119.
Westerwolt 390.
Westpalm van Hoorn 158.
Wevelinckhoven, van 179.
Weveringh (Weverinck) 100, 101.
Wey 412.
Weijand 158, 159.
Weyer 95.
Weylandt 127.
Weyman 153.
Wezelenburg 299.
Wiarda 21, 55.
Wickede, van 85.
Wickradt, von Quadt- 80.
Wickrode. van 68.
Wiebelingse 290.
Wied-(Runckel, v.)*) 167.
Wiele, Stalpert van der 413.
Wieren, van 25.
Wierny 219.
Wierssen 319.
Wifringhe 389-391, 395.
Wilde, de 31, 149, 342, 343.
Wilderwelt, de 304.
Wildt, de 420.
Wilich 78.
Wilkens 25.
Willems 31, 134.
Willigenburg, van 298.
Willink 93.
Wiltschut 342.
Wimborg, van 32.
Winckel (, von) 110-112 *).
Wind 163.
Wingen, van 396, 397.
Wingene, van 55.
Winkel, van de 56.
Winkelman 107.
Winnans (Winninghs) 303.
Winninghs (Winnans) 303.
Winsemius 180.
Wisch, van 72, 76, 166 *).
Wisse, van *) 250.
Wissel, van der 300.
Wissel, van der (van Wisselen) 384.
Wisselen, van (van der Wissel) 384.
Wisselé 344.
Wisselingh, van 323.
With, de 125.
With, van Haersma de 117.
Witt, de 157.
Witte 52, 122.
Witte, de 348.
Wit(te), de 22.
Wittem. van 22.
Witteveen 23.
Wittgenstein, v. (Sayn) *) 76, 166, 167.
Wittop 291.
Woensel Kooy, van 110.
Woerden, van 301.
Woldringh 132, 151.
Wolf, de 22, 325, 326.
Wolff 131.
Wolff (von Todenwarth) 208.
Wolff, de 29, 62, 64.
Wolff, de (van der) 340.
Wolffson 172.
Wolfgang, von 115.
Wolfgang von Heygendorf 115.
Wolfswinkel, van (Wolleswinkel) 343, 344, 384.
Wolleswinkel (van Wolfswinkel) 343, 344, 384.
Wolmershuijsen 297.
Wolterbeeck 118.
Wolterbeek Muller 110.
Wolterink 179.
Wolthuis 51.
Woltman(s) (Woutmans) 220, 221.
Woortman 415, 416.
Worst, van der 28.
Woude, van 197.
Woude, van der 25.
Woudenberg, van 64.
Wouters 22.
Woutmans (Woltman(s)) 220, 221, 301.
Wou(w), van 369-364.
Wouw, van der 122.
Wouwer, van de 23.
Wouwermans 22.
Wrangel, von 22.
Wulff 101.
Wullen, van 18, 86.
Württemberg, gravin van 376.
Wiistenrath, von 25.
Wijck, van 29, 30, 155, 353, 423, 424.
Wijenhorst (zu Geisberg), van 78.
Wijk, van 295.
Wylich, van 77, 85.
Wylre, von 24, 25.
Wijnands 30.
Wynandsrade, van 82.
Wijnants (van Resandt) 340.
Wijnbergen, van 32, 120, 339.
Wijnen 32, 157.
Wijngaart 291.
Wijngaerts 46.
Wijnkoop 22.
Wijs, de 322.

IJ

York, van 380.
IJselstein, van 199, 200.

Z

Zaenden, van 197.
Zalingen; van 298.
Zande, ten 102.
Zandt. 401.
Zandt, van 52.
Zanen, (Bolle) van *) 250.
Zanten, van 307.
Zedde, van der 390.
Zeegers 344.
Zeeman 55.
Zeewoldt 110.
Zegers 172.
Zeger(s) 222, 223.
Zevenbergen, van 199.
Zilversmit 55.
Zinzendorf 22.
Zoggaerts (Sogaerts) 339, 340.
Zomeren, van 293.
Zoutelande, van 275, 413, 414.
Zütphen, van 53.
Zuydwijk, van 242.
Zuylen, van 23, 415.
Zuylen-Anholt, van 75.
Zuijlen tot Harmelen, van 331, 332.
Zuylen van Nyevelt, van 23.
Zu(y)them, van 3, 6, 8, 9, 16.
Zweden, koningen van 113.
Zwiers 163.
Zwijndrecht, van 245.
Zijdeloff 92.
Zygers, de 394.
Zijl, van 423.
Zijnen 110.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 9 januari 1957, te 20,— uur, in het American-Hôtel te Amsterdam+

De heer M. Thierry de Bye Dólleman zal een causerie houden over „Het voorgeslacht van de 17de eeuwse Haarlemse regeringsfamilie Van Teffelen".

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIËTEIT TE ZEIST

zaterdag 12 januari 1957 te 14,30 uur in Hôtel Figi te Zeist.

Mr. W. de Vries zal een voordracht houden over het onderwerp: „Het afgedwongen dubbele huwelijk van Mr. *Jacob Lodewijck Valckenaer* (1634—1684)" of „een Bossche meneer Prikkebeen en zijn zuster Ursula in de 17de eeuw".

Introductie gaarne toegestaan na voorafgaande aanmelding.

PUBLICATIE KWARTIERSTATEN.

Voor het, in verband met het 75-jarig bestaan van het Genootschap uit te geven, boek met kwartierstaten, in te zenden door de leden van het Genootschap, zijn reeds vele aanmeldingen ingekomen.

Degenen, die kwartierstaten wensen in te zenden ter publicatie in dit kwartierstatenboek, kunnen alle gegevens ter zake aantreffen in het Maandblad van oktober 1956, kol. 298.

CONTRIBUTIE 1957

De penningmeester verzoekt de leden, om de contributie 1957 te voldoen door overschrijving of storting van ƒ15,— op postrekening 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

In dit verband wordt gewezen op de, op de laatste ledenvergadering naar voren gekomen, suggestie, om door vrij*willige* verhoging van de contributie tot ƒ16,— het tekort op de begroting van het Genootschap te verkleinen.

Aan de leden wordt verzocht, dit voorstel in welwillende overweging te nemen en, zo mogelijk, *vrijwillig het contribufiebedrag op ƒ16,— te brengen.*

Aan hen, die zich hebben geabonneerd op het Bulletin Héraldique International „Archivum Heraldicum", wordt verzocht aan bovengenoemd bedrag de kosten van dit abonnement ad ƒ4,50 toe te voegen; de penningmeester zorgt voor doorzending naar Lausanne.

De nieuwe gestencilde ledenlijst is verkrijgbaar door storting van ƒ1,— (één gulden) op girorekening No. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap.

Blauwlinnen stempelbanden voor het Maandblad verkrijgbaar door storting van ƒ3,— (drie gulden) op girorekening No. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

AANGEBODEN.

Bod gevraagd op: Dr. H. Colenbrander, Dagregister gehouden in het casteel Batavia 1636, 1637, 1641—'42 en 1643—'44, 4 delen (ingenaaid, doch los).

Mr. J. A. van der Chijs, idem 1672, 1673, 1674, 1675, 4 delen (ingenaaid, doch los).

Ned. Patriciaat, jg. no. 15 (1923) t/m no. 40 (1954).

Tijdschrift „Taxandria", jaarg. no. 1 t/m no. 39, gebonden, 39 delen.

Tijdschrift „De Wapenheraut", jaarg. 1 t/m 14, 1897-1910, 14 delen.

Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt, De voorname huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch, 3 delen, gebonden.

Dr. Ds.A. J. C. Krafft, Historie en Oude Families van de Ned. Antillen (1951, gebonden).

W. A. Wijburg Jr., Laan van Engelswier 8, Ufrechf.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

OPROEP ALGEMENE LEDENVERGADERING.

De **zomervergadering** van het Genootschap zal gehouden worden op **zaterdag 22 juni 1957 te Zierikzee.**
Nadere mededelingen volgen.

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIËTEIT ZEIST

zaterdag 9 maart 1957 te 14,30 uur in Hôtel Figi te Zeist.

Mr. A. P. van Schilfgaarde, Rijksarchivaris in Gelderland, zal een voordracht houden over het onderwerp: „De erfenis der Bronkhorsten".
Introductie gaarne toegestaan na voorafgaande aanmelding.

BIJEENKOMSTEN GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 13 maart 1957 en woensdag 10 april 1957 te 20 uur in het American-Hôtel te Amsterdam.

Op 13 maart houdt Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel een lezing getiteld: „Pandjeshuis-Geslachten uit de oude tijd".
Op 10 april spreekt de heer J. J. Hooft van Huysduynen over: „De archieven van Westfalen in de grensgebieden van Gelderland en Overijssel".

Met dit nummer worden toegezonden Inhoud en register op jaargang 1956 van het Maandblad.

KWARTIERSTATENBOEK.

Het Bestuur deelt mede, dat het de samenstelling van deze Jubileum-uitgave heeft opgedragen aan een Redactie-commissie, waarin zitting hebben genomen de leden

Mr. Dr. L. de Gou, voorzitter
W. F. del Campo Hartman, secretaris
F. van Hoogstraten.

Alle correspondentie betreffende dit boek uitsluitend te richten aan de Heer W. F. del Campo Hartman, Nassaulaan 18, 's-Gravenhage.
De Redactie-commissie deelt mede, dat tot dusverre 125 kwartierstaten zijn ingezonden resp. toegezegd. Verdere toezeggingen worden gaarne tot uiterlijk 1 april 1957 tegemoet gezien aan bovenvermeld redactie-adres Het zal de Redactie-commissie aangenaam zijn de toegezegde, nog niet ingezonden kwartierstaten uiterlijk 1 juli 1957 te ontvangen.
Voorts deelt de Redactie-commissie mede, dat

1. gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke uniformiteit in opzet van de op te nemen kwartierstaten;
2. in verband hiermede geen illustraties (wapens, portretten e.d.) kunnen worden opgenomen:
3. in verband met de beschikbare plaatsruimte van de 32 kwartieren uitsluitend de namen kunnen worden vermeld zonder enigerlei verdere bijzonderheden:
4. in de tekst melding mag worden gemaakt van eerdere of latere huwelijken onder vermelding van plaats en datum van die huwelijken en namen van eerdere of latere echtgenoten:
5. zij zich het recht voorbehoudt in de ingezonden tekst die redactie-wijzigingen aan te brengen, die zij in verband met het streven naar uniformiteit wenselijk acht:
6. slechts die onderscheidingen zullen worden vermeld, welke verleend zijn door een der leden van het Nederlandse Koningshuis:
7. zij zich slechts in uitzonderingsgevallen, geheel te harer beoordeling, zal kunnen bezig houden met de aanvulling van eventuele lacunes in de ingezonden staten:
8. de op te nemen kwartierstaten alfabetisch in het werk zullen worden gerangschikt;
9. de namen der inzenders niet op de kwartierstaten, doch in een in het werk op te nemen lijst zullen worden vermeld;
10. t.z.t. drukproeven aan de inzenders zullen worden toegezonden, die zij, voorzien van de nodige correcties, omgaand aan de Redactie-commissie zullen dienen te retourneren;
11. de kosten ad ƒ 50,– per kwartierstaat dienen te worden gestort of overgeboekt ten gunste van postrekening No. 20910 ten name van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Namens de Redactie-commissie:
W. F. del Campo Hartman, Secretaris.

RIEBEECKBOEK.

Van het boekwerk „Jan van Riebeeck, zijn voor- en nageslacht", uitgave van het Genootschap (1952), geïll.. 332 blz., zijn nog exemplaren verkrijgbaar voor de prijs van ƒ 9.30 aan het Bureau van het Genootschap. Ook toezending is mogelijk na storting van ƒ 9,90 (porto- en emballagekosten zijn hierin begrepen)' op gironummer 20910 van het Genootschap te 's-Gravenhage.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *nief voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Bod gevraagd op: Vorsterman van Oyen: Stam- en Wapenboek van Nederlandsche aanzienlijke families. Drie delen. Deel 1 en 2 met prachtband, echter niet ingebonden. Aan deel 3 ontbreken de laatste bladzijden na bladz. 340 en na plaat 92.

J. W. Arriëns, „Kloosterhof", Diepenveen.

Ter overname aangeboden: M. Smallegange. Nieuwe Cronyk van Zeeland 1696 (compleet); Keur-Bijbel 1704. Bruinlederen band,-rug beschadigd.

Schriftelijk bod verzocht.

Mr. J. van Es, Willem de Zwijgerlaan 12A, 's-Gravenhage.

Aangeboden: — Staatsblad No. 61, bevattende K.B. van 25 Juli 1825 met Eerste lijst van de personen of geslachten wier titels en adeldom op de registers van den Hoogen Raad van Adel zijn ingeschreven en op welke toepasselijk zijn de bepalingen vervat in artikel 1 van het Besluit des Konings van 26 Januari 1822 (Staatsbl. No. 1) 305 pag. geb.

— d'Ablaing van Giessenburg. Nederlands Adelsboek of Verzameling van Adelserkenningen, inlijvingen, verheffingen en verleeningen van titel in het Koninkrijk der Nederlanden sedert *1814. 1887.* XV en 196 pag. geb.

— Annuaire de la Noblesse et des Familles patriciennes des Pays-Bas. le Année 1871. 111 en 297 pag. geb.

— Adelsarchief A° 1900, 1° jr., VIII en 358 pag. geb.

— Nederland's Adelsboek 1936, 1937, 1938, 1939.

— Idem, Lexicografisch Register, 1928-1939.

De Nederlandsche Heraut. Tijdschrift op het gebied van geslacht-, wapen- en zegelkunde. Achtste deel, le (1893), ; (1895), 3e (1896) en 4e (1897) Afl., in afl.

-- Nederlandsch Archief voor genealogie en heraldiek. 5e jrg. 1947, 6e jrg. 1948 (ontbreken nrs. 4 en 12), 7e jrg. 1949, in afl.)

— „De Navorscher", jrg. 92 (1951/2), 93 (1952/3), 94 (1953/4), 95 (1954/5), in afl.

Te bevragen met bod bij *J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Sporflaan 534, 's-Gravenhage.*

Gevraagd: — De Nederlandsche Leeuw, jrg. 1894, jrgn. 1898, 1899, 1900 en 1901.

J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Sporflaan 534, 's-Gravenhage.

Ter overname gevraagd: Ned. Adelsboek 1906, 1940 en 1941; Ned. Patr. 1943.

W. A. H. C. Boellaard, „Kloosterend", de Bilt (030 - 28331).

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

WIJZIGING DATUM ALGEMENE LEDENVERGADERING.

In verband met de op 22 juni a.s. bepaalde jaarvergaderingen van de Orde van St. Jan en enige andere verenigingen zal de

ZOMERVERGADERING VAN HET GENOOTSCHAP

niet op 22 juni a.s. doch

OP 15 JUNI 1957

te Zierikzee worden gehouden.

NIEUWE LEDENLIJST.

Na storting van ƒ 1,— op girorekening nr. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap zal de nieuwe ledenlijst (afgesloten op toestand van 1 april 1957) in de loop van april worden toegezonden.

KWARTIERSTATENBOEK,

De Redactie-commissie deelt mede. dat het aantal inzendingen (inclusief de toezeggingen) is gestegen tot 192. Gezien deze grote belangstelling en het feit, dat de aanmeldingen ook in de eerste dagen van april bleven binnenkomen, is besloten de aanmelding ook nog gedurende de maand mei 1957 open te stellen.

Voorts worden hierbij ter kennis van de leden gebracht de volgende toelichtingen op en wijzigingen in de in het Mededelingenblad, behorende bij het Maandblad van maart 1957, opgenomen richtlijnen.

3. De redactie van dit punt heeft aanleiding tot misverstand gegeven. Bedoeld werd te stipuleren, dat de in te zenden kwartierstaten volledig uitgewerkt dienen te zijn tot en met de 16 betovergrootouders, terwijl, in verband met de plaatsruimte in de bovenste kolommen, van de 32 bet-betovergrootouders slechts de namen kunnen worden opgenomen, conform het voorbeeld in het Maandblad van oktober 1956:

6. Het probleem van de beperkte plaatsruimte maakt het noodzakelijk de vermelding van beroepen en functies zo beknopt mogelijk te houden, terwijl het Bestuur heeft besloten, mede in verband hiermede, van de vermelding van Koninklijke onderscheidingen geheel af te zien. Een lijst van de gebruikte tekens en afkortingen zal in het werk worden opgenomen. De volgorde der te vermelden gegevens zal overeenstemmen met de in standaardwerken als Nederland's Adelsboek en Nederland's Patriciaat toegepaste methoden.

8. De alfabetische rangschikking van de kwartierstaten heeft veel bezwaren ontmoet bij hen, die meerdere kwartierstaten wensen in te zenden, welke onderling in nauw verband met elkaar staan. Het Bestuur onderschrijft deze bezwaren en heeft daarom besloten deze bij elkaar behorende kwartierstaten op elkaar te doen volgen en de alfabetische rangschikking slechts te handhaven voor op zich zelf staande en groepen van kwartierstaten.
Het onderling verband van de bij elkaar behorende kwartierstaten zal zo veel mogelijk op de staten worden aangegeven en zal, voor zover nodig, worden toegelicht in een „Inleiding" welke aan de eigenlijke inhoud van het boek zal voorafgaan.

11 De overmaking van het per kwartierstaat verschuldigde bedrag van ƒ 50,— dient liefst reeds bij de aanmelding en uiterlijk bij de inzending te geschieden.

Namens de Redactie-commissie:
W. F. del Campo Hartman, *Secretaris.*

RIEBEECKBOEK.

Van het boekwerk „Jan van Riebeeck, zijn voor- en nageslacht", uitgave van het Genootschap (1952), geïll., 332 blz., zijn nog exemplaren verkrijgbaar voor de prijs van ƒ 9,30 aan het Bureau van het Genootschap. Ook toezending is mogelijk na storting van ƒ 9,90 (porto- en emballagekosten zijn hierin begrepen) op gironummer 20910 van het Genootschap te 's-Gravenhage.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

T e k o o p a a n g e b o d e n: Taxandria, Tijdschrift voor Noord-Brabantsche Geschiedenis en Volkskunde:
jrg. 1 (1894), titelblad, inhoud en afl. 18, 19, 21, 23 en 24.
jrg. 32 (1925), titelblad, inhoud, index en afl. 3 en 12.
jrg. 34 (1927), titelblad, index en afl. 12.
jrg. 36 (1929), afl. 4 (met portret van W. J. F. Juten).
F. A. Brekelmans, gemeente-archivaris te Breda.

T e k o o p g e v r a a g d: Taxandria 11 (1904), **gehele** jaargang; Taxandria 47 (1940). alleen afl. 9.
F. A. Brekelmans, gemeente-archivaris te Breda.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Gedacht- en Wapenkunde

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing' geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Aanbod: **De Heren van Reimerswaal en het geslacht Blok.**

Over de geschiedenis dezer beide Zeeuwse geslachten, vanaf 1203 tot heden, verschijnt binnenkort een zo volledig mogelijke studie, in boekvorm.

Dit boek wordt keurig ingebonden met goudopdruk en is voor de intekenprijs van ƒ 12,— bij de schrijver te bestellen. Men wordt verzocht dit bedrag over te maken op *gironummer 543595* ten name van *Dr. A. W. E. Dek, Thierenskade 104, Rijswijk.*

De geschiedenis der heren Kervinc van Reimerswaal is opgebouwd aan de hand der voorhanden oorkonden en dergelijke. Het geslacht stierf uit omtrent 1600.

Het geslacht Blok (=Block van Yerseckendamme) stamde uit een zijtak der heren van Reimerswaal; zij hadden hetzelfde familiewapen. Reeds in *1292,* 1317 en 1331 waren zij mede-ambachtsheren van Reimerswaal. Het geslacht Blok is thans door heel Zeeland verspreid en ook ver daar buiten, tot in alle werelddelen. Naast zeer vele landbouwers op Zuid-Beveland, vinden we bij de jongste generaties ook vele andere beroepen vertegenwoordigd. Uit één der Walcherse takken sproot o.a. de bekende Leidse historicus, prof. Petrus Joh. Blok (1855-1929).

Rectificatie:

Te koop gevraagd: Nederland's Adelsboek, jaargang 1954.
H.H. Mallinckrodt, Ramen 2, Hoorn (N.H.).

Benoeming van gewone leden.

De jaarlijkse **contributie** voor de gewone leden bedraagt ƒ 15,—.

Men **gelieve** deze te voldoen door storting vóór 1 maart op **postrekening no. 20910** van de „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan dien s adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

Na 1 maart zal over de verschuldigde contributie met verhoging van **inningskosten** worden beschikt.

Nieuwe leden, die in de loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het, verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, hij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 december, voorafgaan& aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan *men* zijn lidmaatschap wenst te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgeld en.

Maandblad.

Het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw" verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van **het** Genootschap toegezonden.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van ƒ 15,—.

Men gelieve zich hiervoor op te geren hij het Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5 te 's-Gravenhage.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzameling van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5* te *'s-Gravenhage,* zijn voor de leden toegankelijk iedere maandag van 9½—12 en van 14—17 uur, iedere donderdag van 9½—12 uur.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, *gegevens op* genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de bantwoording van e 1 ke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van ƒ 2,50 ingewacht met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot de Secretaris.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon, Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

OPROEP ALGEMENE NAJAARSVERGADERING

zaterdag 7 december 1957 te 14,30 uur in het Historisch **Museum (Oud Boymans), Korte Hoogstraat** 31, te Rotterdam.

AGENDA:

1.
2. Opening.
   Notulen van de Algemene Vergadering d.d. 15 juni 1957.
3. Ingekomen stukken en Bestuursmedelingen.
4. Jubileum 1958.
5. Vaststelling van de begroting 1958.
6. Bestuursverkiezing. Aan de beurt van aftreden zijn de voorzitter, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, die herkiesbaar en Mr. F. Daniëls, die niet herkiesbaar is. Het Bestuur stelt als candidaat voor Jhr. Mr. A. J. M. van Nispen tot Pannerden.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Na afloop der vergadering zullen de collecties van het museum bezichtigd worden, voorafgegaan door een toelichting door ons lid Mejuffrouw P. Beydals.

Het ligt in de bedoeling. dat de deelnemers zich na afloop verenigen aan een maaltijd. Plaats zal nader worden bekend gemaakt.

Degenen, die aan de maaltijd wensen deel te nemen wordt verzocht zich vóór 28 november a.s. op te geven bij de secretaris, *Ir. C. M. R. Davidson, Jacob de Graefflaan 17, 's-Gravenhage.*

BIJEENKOMST **GENEALOGISCHE SOCIETEIT ZEIST**

zaterdag 9 november 1957 te **14,30** uur in **Hôtel Figi te Zeist.**

De Heer H. L. Kruimel, Conservator van het Centraal Bureau voor Genealogie, zal een voordracht houden over het onderwerp: „Twee Utrechtse geslachten aan het Janskerkhof in de 16de eeuw: van Beeflandt, van Loenresloot".

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 20 november 1957 (dus op de 3e woensdag van de maand) te 20 uur in het **American-Hôtel** te Amsterdam.

Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg zal een lezing houden over: „Huiselijk en maatschappelijk leven in Regentenkringen".

INLICHTINGENDIENST.

Door de werkzaamheden verbonden aan de voorbereiding van het Kwartierstatenboek, ondervindt de afwerking van de vragen, aan de Inlichtingendienst gedaan, helaas enige stagnatie.

OUDE JAARGANGEN.

Bij deze vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende jaargangen van het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(b), 1885(a), 1886(a), 1887(b), 1908(b), 1913(b), 1914(a), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1918(d), 1920(d), 1921(c), 1922(c), 1925(b). 1926(c), 1928(b), 1929(b). 1931(d), 1932(b), 1933(d), 1934(b), 1935(c), 1936(d), 1939(d), 1941 (c), 1942(b). 1943(c), 1944(d), 1945/46(a), 1948(c), 1949(c), 1950(c), 1951 (d), 1952(c), 1953(c), 1954(b), 1955(d) en 1956(c).

a = f 2,50; b = f 3,50; c = f 5,—; d = f 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: *Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkande, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag,

---

Ter overname aangeboden tegen nader overeen te komen prijs: Nederlands Adelsboek 1904, 1906, 1908 t/m 1914, 1916 t/m 1921 en 1926 t/m 1934.

D. Baron Mackay, van Moersselesfraaf 21, Den Haag.

Aangeboden: Ned. Adelsboek 1915, 1923, 1937 t/m 1956, tezamen of afzonderlijke jaargangen; Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, Genealogisch Repertorium, 2de druk.

Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Aerdenhoufsduinweg' 19, Aerdenhout.

ORANJE-KALENDER 1958

Met instemming van H.M. de Koningin en Z.K.H. de Prins der Nederlanden geeft „Pro Juventute" in plaats van de Prinsessenkalender thans de Oranje-kalender uit. Deze naamsverandering van de kalender maakte het mogelijk afbeeldingen van alle leden van de Koninklijke Familie op te nemen. Hiermede is veler wens in vervulling gegaan. De dertien prachtige foto's — waaronder een aantal nieuwe nog niet gepubliceerde, die H.M. en Z.K.H. speciaal voor deze kalender hebben willen bestemmen — en de verzorgde uitvoering van het geheel zijn het meer dan waard de waarlijk nationale Oranje-kalender te bestellen.

„PRO JUVENTUTE" beschermt en steunt kinderen-in-moeilijkheden en doet dit met eerbiediging van de levensbeschouwing der ouders. Dit sympathieke werk is een tweede bij uitstek goede reden om U het bestellen van deze waarlijk nationale kalender aan te raden. Doe het nu ... voor er iets tussenbeide komt,

De Oranje-kalender 1958 (voorheen Prinsessenkalender) is als van ouds à ƒ 2,75 verkrijgbaar bij alle verenigingen en afdelingen „Pro Juventute". Waar niet verkrijgbaar volgt toezending na ontvangst van ƒ 2,75 per kalender op Postgiro 51.74.00 (of per postwissel) t.n.v. de

KALENDERACTIE „PRO JUVENTUTE"

Prinses Margrietstraat 17 - Amsterdam-Z.II.

Telefoon (020) - 79.09.49

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BIJEENKOMST GROEP GELDERLAND
zaterdag 5 oktober 1957, te 14.30 uur te Arnhem.

Mr. P. J. W. Beltjes zal een lezing houden over: „Buren in de Tachtigjarige Oorlog".

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 23 oktober 1957 (dus op de 4de en niet op de 2de woensdag van de maand) te **20 uur in het American-Hôtel te Amsterdam,**

Voor deze avond is geen spreker uitgenodigd; een „praatavond" zal gelegenheid bieden voor het doen van mededelingen en het bespreken van onderwerpen op genealogisch gebied.

KWARTIERSTATENBOEK.

Het aantal toegezegde en voor het allergrootste deel ook reeds ingezonden kwartierstaten bedraagt thans 268. Onze verwachtingen zijn derhalve verre overtroffen.

Hoewel de officiële termijn voor de aanmelding reeds lang verstreken is, zijn wij bereid tot *uiterlijk* 15 oktober 1957 de leden nog in de gelegenheid te stellen bijdragen voor onze Jubileum-uitgave aan te melden en in te zenden.

Met ingang van 15 oktober 1957 zal de gelegenheid tot aanmelding *onherroepelijk* gesloten zijn.

REDACTIE-COMMISSIE KWAKTIERSTATENBOEK
W. F. del Campo Hartman, *secretaris.*

NIEUWE LEDENLIJST.

Na storting van **ƒ 1,—** op girorekening nr. 20910 van de Penningmeester van het Genootschap zal de nieuwe ledenlijst (afgesloten op toestand van 1 april 1957) worden toegezonden.

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Aangeboden: Ned. Adelsboek 1904-1939.
Mr. R. A. V, Baron v. Haersolte, Groot Haesebroeckseweg 41b, Wassenaar

Aangeboden: Nederland's Adelsboek jaargangen 1903 t/m 1939 (1938 ontbreekt) compleet met lexicografische registers, historisch gedeelte alsmede het portrettenalbum van de Ned. Adel (Wittert v. Hoogland). Totaalprijs ƒ 150,—.
T. Zandleven, Klein Uytwijck, Utrechfseweg 197, Hilversum.

Ter overname aangeboden: Verzameling werken betreffende Kwestie Lodewijk XVII, deels gebonden, totaal 16 delen, waarbij: de Beauchesne 2 dln. geb., Gust. Bord 4 dln. waarbij dl. 4 facsimiles, Foulon de Vaux, Turquan, Bloy, St. Claire Deville, e.a. Prijs ƒ 150,—.
H. Vriens, Troyentenhoflaan 57, Berchem - Antwerpen, België.

Mededelingen van het Bestuur van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

OPROEP ALGEMENE NAJAARSVERGADERING

zaterdag 7 december 1957 te 14,30 uur in het Historisch Museum (Oud Boymans), Korte Hoogstraat 31, te Rotterdam.

A G E N D A :

1. Opening.
2. Notulen van de Algemene Vergadering d.d. 15 juni 1957.
3. Ingekomen stukken en Bestuursmedelingen.
45. Jubileum 1958.
5. Vaststelling van de begroting 1958.
6. Bestuursverkiezing. Aan de beurt van aftreden zijn de voorzitter, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, die herkiesbaar en Mr. F. Daniëls, die niet herkiesbaar is. Het Bestuur stelt als candidaat voor Jhr. Mr. A. J. M. van Nispen tot Pannerden.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Na afloop der vergadering zullen de collecties van het museum bezichtigd worden, voorafgegaan door een toelichting door ons lid Mejuffrouw P. Beydals.

Het ligt in de bedoeling, dat de deelnemers zich na afloop verenigen aan een maaltijd. Plaats zal nader worden bekend gemaakt.

Degenen, die aan de maaltijd wensen deel te nemen wordt verzocht zich vóór 28 november a.s. op te geven bij de secretaris, Ir. C. *M. R. Davidson, Jacob de Graeffiaan 17, 's-'Gravenhage.*

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIËTEIT ZEIST

zaterdag 9 november 1957 te 14,30 uur in Hotel Figi te Zeist.

De Heer H. L. Kruimel, Conservator van het Centraal Bureau voor Genealogie, zal een voordracht houden over het onderwerp: „Twee Utrechtse geslachten aan het Janskerkhof in de 16de eeuw: van Beeflandt, van Loenresloot".

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 20 november 1957 (dus op de 3e woensdag van de maand) **te** 20 **uur in het American-Hotel te Amsterdam.**

Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg zal een lezing houden over: „Huiselijk en maatschappelijk leven in Regentenkringen".

INLICHTINGENDIENST.

Door de werkzaamheden verbonden aan de voorbereiding van het Kwartierstatenboek, ondervindt de afwerking van de vragen, aan de Inlichtingendienst gedaan, helaas enige stagnatie.

OUDE JAARGANGEN.

Bij deze vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende jaargangen van het Maandblad *„De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(b), 1885(a), 1886(a). 1887(b), 1908(b), 1913(b), 1914(a), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1918(d). 1920(d), 1921(c), 1922(c), 1925(b), 1926(c), 1928(b), 1929(b), 1931(d), 1932(b), 1933(d), 1934(b), 1935(c), 1936(d), 1939(d), 1941(c), 1942(b), 1943(c). 1944(d), 1945/46(a), 1948(c), 1949(c), 1950(c), 1951 (d), 1952(c), 1953(c), 1954(b), 1955(d) en 1956(c).

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7,50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: *Bureau van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Ter overname aangeboden tegen nader overeen te komen prijs: Nederlands Adelsboek **1904, 1906, 1908** t/m **1914, 1916** t/m **1921** en **1926** t/m **1934.**
D. Baron Mackay, van Moersselestraat **21,** *Den Haag.*

Aangeboden: Ned. Adelsboek 1915, 1923, 1937 t/m 1956, tezamen of afzonderlijke jaargangen; Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, Genealogisch Repertorium, 2de druk.
Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Aerdenhoutsduinweg 19, Aerdenhout.

ORANJE-KALENDER 1958

Met instemming van H.M. de Koningin en Z.K.H. de Prins der Nederlanden geeft „Pro Juventute" in plaats van de Prinsessenkalender thans de Oranje-kalender uit. Deze naamsverandering van de kalender maakte het mogelijk afbeeldingen van alle leden van de Koninklijke Familie op te nemen. Hiermede is veler wens in vervulling gegaan. De dertien prachtige foto's — waaronder een aantal nieuwe nog niet gepubliceerde, die H.M. en Z.K.H. speciaal voor deze kalender hebben willen bestemmen — en de verzorgde uitvoering van het geheel zijn het meer dan waard de waarlijk nationale Oranje-kalender te bestellen.

„PRO JUVENTUTE" beschermt en steunt kinderen-in-moeilijkheden en doet dit met eerbiediging van de levensbeschouwing der ouders. Dit sympathieke werk is een tweede bij uitstek goede reden om U het bestellen van deze waarlijk nationale kalender aan te raden. Doe het nu ... voor er iets tussenbeide komt.

De Oranje-kalender 1958 (voorheen Prinsessenkalender) is als van ouds à ƒ 2,75 verkrijgbaar bij alle verenigingen en afdelingen „Pro Juventute". Waar niet verkrijgbaar volgt toezending na ontvangst van ƒ 2,75 per kalender op Postgiro 51.74.00 (of per postwissel) t.n.v. de

KALENDERACTIE „PRO JUVENTLITE"
Prinses Margrietstraat 17 - Amsterdam-Z.II.
Telefoon (020) - 79.09.49

Mededelingen van het Bestuur- van het Kon. Ned. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

ALGEMENE NAJAARSVERGADERING

zaterdag 7 december 1957 te 14,30 uur in het Historisch Museum (Oud Boymans), Korte Hoogstraat 31, te Rotterdam.

(Zie mededelingen nov. 1957 (pag. 385) voor de agenda en verdere gegevens.)

BIJEENKOMST GENEALOGISCHE SOCIËTEIT ZEIST

zaterdag 14 december 1957 te 14 uur in **Maison Schmitz, Nieuwe Gracht 49, te Utrecht.**

Mr. F. J. W. Fabius te 's-Gravenhage, Secretaris van de Ridderlijke Duitsche Orde Balije van Utrecht, zal een voordracht houden over: ,,De historische ontwikkeling van de Duitse orde".

Mr. Fabius heeft zich welwillend bereid verklaard na afloop van de voordracht het gezelschap de Kapittelzaal van het Duitse Huis, Hofpoort 4 (Nieuwe Gracht tussen Hamburgerstraat en Trans) te laten zien.

Introductie toegestaan na voorafgaande aanmelding.

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND

woensdag 18 december (3de woensdag van de maand) te 20 uur in het American-Hôtel te Amsterdam. De heer Jacques Schulman zal een lezing houden, getiteld: ,,Familiewapens op Penningen".

OUDE JAARGANGEN.

Bij deze vestigen wij er de aandacht op, dat de volgende jaargangen van het Maandblad *,,De Nederlandsche Leeuw"* nog verkrijgbaar zijn:

1884(b), 1885(a), 1886(a), 1887(b), 1888(b), 1908(b), 1913(b), 1914(a), 1915(a), 1916(a), 1917(b), 1922(c), 1925(b), 1926(c), 1928(b), 1929(b), 1932(b), 1934(b). 1935(c), 1936(d), 1939(d), 1941 (c), 1942(b), 1943(c), 1944(d), 1945/46(a), 1947(a), 1948(c), 1949(c). 1950(c), 1951(d), 1952(c), 1953(c), 1954(b), 1955(d), en 1956(d)

a = ƒ 2,50; b = ƒ 3,50; c = ƒ 5,—; d = ƒ 7.50.

Bestellingen gelieve men te richten aan het: *Bureau van hef Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht: en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor de handel.*

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan de hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Ter overname gevraagd: Handboek der Wapenkunde 3e druk 1943.
A. P. C. Laane, Hoogstraat 11, Bergen op Zoom.

Aangeboden: Ned. Adelsboek jg. 1903 t.e.m. 1939 (alleen tezamen); jg. 1940, 1941, 1942, 1943—'48, 1949, 1950 (tezamen of afzonderlijk); Hist. Gedeelte 1925, 1930; Lexicografisch Register 1912—'18, id. 1919—'27 (alles vrijwel als nieuw).

Ned. Patriciaat tezamen of afzonderlijk jg. 1910 t.e.m. 1930 (vrijwel als nieuw).
Mr. F. Daniëls, Duinrooslaan 7, Wassenaar.

Aangeboden: J. E. Elias, De Vroedschap van Amsterdam 1578-1795 (beide delen in de originele banden).
Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Aerdenhoufsduinweg 19, Aerdenhout.

Bod gevraagd op de navolgende, tot de nalatenschap van wijlen de heer Loeff behorende collectie: 3208 volgens de geslachtsnamen gerangschikte fiches (13 X 9 c.M.), bevattende volledige uittreksels van alle dopen in de Ned. Herv. Kerk te 's-Gravenmoer (N.Br.) 29 aug. 1672-16 dec. 1810 (1672 t/m 1810).
Mr. W. de Vries, Bosscheweg 41, Vught.